ששה סדרי משנה

כתב יד קופמן

The Mishna

The Six Orders, in their oldest complete witness

Italy · 11th–12th century

An exact copy of the Kaufman Codex (MS A 50)

What you are holding is an exact copy of the Kaufman Codex of the Mishna — the oldest extant complete manuscript of the entire Mishna, written by hand in Italy in the eleventh or twelfth century. For close to a thousand years it has stood as one of the most authoritative witnesses to the text of the Six Orders.

The text is fully vocalized in the early Italian tradition, and modern scholars consult this codex first whenever a Mishna reading is in question. Many of its pages preserve unique nuances of language, spelling, and word division that survive nowhere else.

The original manuscript is held at the Library of the Hungarian Academy of Sciences in Budapest, in the Kaufmann Collection (MS A 50), and is one of the great treasures of Jewish manuscript culture.

We hope that being able to hold and read these words, copied with care nearly a thousand years ago, will help create a meaningful connection to the Mishna and the History of our tradition.

ECHOES OF HISTORY SERIES

Brought to the public and printed by the Baal Shem Tov House Press
Bringing Jewish History to life.
www.baalshemtovhouse.com

The original manuscript is held at the **Library of the Hungarian Academy of Sciences** in Budapest (Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára) as part of the Kaufmann Collection (MS A 50).

Image courtesy of the Library of the Hungarian Academy of Sciences, Kaufmann Collection. Reproduced from their open digitization.

Contact **office@baalshemtovhouse.com** for more information about the Baal Shem Tov House Press and its Echoes of History Series.

Copyright 2026 The Baal Shem Tov House
www.baalshemtovhouse.com
office@baalshemtovhouse.com

לַמְנַצֵּחַ עַל שׁוֹשַׁנִּים
מִזְמוֹר לְאָסָף

יוֹתֵר עָלַי סֵפֶר לְמַשְׁמֶרֶת
כְּתֹבִי בְּעֵשׂ בְּרֹזֶל וְעוֹפֶרֶת
יָדִי לְמַעַן יַעֲמוֹד לְמִזְמֶרֶת
כִּי בֹא אֵלַי בֵּיתִי לְתִפְאֶרֶת
אוֹצַר כָּלַי חֲמֵדָה וְעֶשְׂרֶת
מַטְמוֹן אֲשֶׁר סוֹגֵר בְּמַסְגֶּרֶת
וַיְהִי מְאֹרָה לִי וּמַגְעָרַת
כִּי פְעָמַיִם בָּא בְּמַכְמֶרֶת
הוֹד כָּל יְקָר מְאֹד וְסוֹחֶרֶת
עֵת כִּלְּתָה תִּקְוָה וְנֶעֱצֶרֶת
נַפְשִׁי מָלְאָה יֵעוֹם וְנֶעְכֶּרֶת
אוֹדֶה שְׁמִי רֵיחַ כָּל כְּבוֹדֶת
הַלֵּל בְּרֹאשׁ חוֹעֵת עָלַי קֹרֶת
תְּלִיוֹן תְּהִי רֹאשִׁי וְכִגְבֶרֶת
פּוּרִים לְרֹגֶז יִהְיֶה וְלַעֲרֶת

יו"ו פּוּרִים תרנ"ו לְפ"ק

אֲנִי דָוִד בֶּן יְהוּדָה קוֹיפְמַאן

Budapest 28. Februar 1896.

מאמתי קורין את שמע בערבית
משעה שהכהנים נכנסים לאכל
בתרומתן עד סוף האשמורת
הראשונה דברי אליעזר וחכמים אומרים
עד חצות רבן גמליאל אומר עד
שיעלה עמוד השחר ב
מעשה שבאו בניו מבית המשתה
אמרו לו לא קדינו את שמע אמר
להם אם לא עלה עמוד השחר
מותרין אתם לקרות ג
ולא זו בלבד אלא כל שאמרו חכמים
עד חצות מצותן עד שיעלה
עמוד השחר ד הקטר
חלבים ואברים ואכילת פסחים
מצותן עד שיעלה עמוד השחר
ה כל הנאכלים ליום אחד
מצותן עד שיעלה עמוד השחר
ו אם כן למה אמרו חכמים עד
חצות אלא להרחיק את האדם
מן העבירה ז מאמתי קורין
את שמע בשחרית משיכירו בין
תכלת ללבן דברי אליעזר אומר בין תכלת
לכרתן עד הנץ החמה רבי יהושע

אומר עד שלש שעות שכן דרך בני
מלכים לעמוד בשלוש שעות הקדא
מכן ואילך לא הפסיד כאדם שהוא
קורא בתורה ח בית שמי אומ
בערב ליטו וקדו ובבקר ועמדו שנ
בשכבך ובקומך בית הלל אומ כל אדם
קורין כדרכן שנ ובלכתך בדרך אפ
כן למה נאמר בשכבך ובקומך אלא
בשעה שדרך שבני אדם שוכבים
ובשעה שדרך שבני אדם עומדין
ט אמר טרפון אני הייתי בא בדרך
והטיתי לקרות כדברי בית שמי הם
וסכנתי בנפשי מפני הלסטים אמרו
לו כדאי היית לחוב בעצמך שעברת
על דברי בית הלל י בשחר
מברך שתים לפניה ואחת לאחריה
בערב מברך שתים לפניה ושתים לאחריה
אחת ארוכה ואחת קצירה מקום שאמרו
להאריך אינו רשאי לקצר לקצר אינו
רשאי להאריך לחתום אינו רשאי שלא
לחתום שלא לחתום אינו רשאי לחתום
יא מזכירין יציאת מצרים
בלילות אמר אלעזר בן עזריה הרי אני

כבן שבעים שנה ולא זכיתי שתאמר
יציאת מצרים בלילות עד שדרשה
בן זומא שנ' למען תזכור את יום
יאוך מארץ מצרים כל ימי חייך ימי
חייך הימים כל ימי חייך הלילות
וחכמים אומרים ימי חייך העולם הזה
כל ימי חייך להביא את ימות המשיח

העולם הבא

פר' ב הלכ' יא

היה קורא בתורה והגיע זמן ק
המקרא אם כיוון את לבו יצא
ואם לאו לא יצא ובפרקים שואל
מפני הכבוד ומשיב ובאומצע ש
שואל מפני הירואה ומשיב דברי
ר' מאיר ר' יהודה אומ' באומצע ש
שואל מפני הירואה ומשיב מפני
הכבוד ובפרקים שואל מפני הכבוד
ומשיב שלום לכל האדם ב
אלו הן הפרקים בין ברכה הראשונה
לשנייה ובין שנייה לשמע ובין
שמע להיה אם שמוע בין והיה
אם שמוע לויאמר בין ויאמ' ר
לאמת ויציב ר' יהודה אומ' בין
ויאמר לאמת ויציב לא יפסיק

ג אמ' ר' יהושע בן קרחה ולמה
קדמה שמע לו היה אם שמע אלא
יקבל עליו מלכות שמים תחילה
ואחר כך יקבל עליו עול מצות
והיה אם שמוע לויאמר שהיה
אם שמוע נוהג ביום ובלילה ואינו
אינו נוהג אלא ביום ר' הקורא
את שמע ולא השמיע לאזנו יצא
ר' יוסה אומ' לא יצא קרא ולא דיקדק
באותיותיה ר' יוסה אומ' יצא ר' יהודה
אומ' לא יצא הקורא למפרע לא יצא
קרא וטעה יחזור למקום שטעה
ה האומנים קורין בראש ה
האילן או בראש הנדבן מה שיאמרו
רשיים לעשות כן בתפלה ו
חתן פטור מקריית שמע בלילה
הראשון ועד מוצאי שבת אם לא
עשה מעשה ברבן ומלוי
שנשאו וקרא בלילה שנשא אמרו
לו לא לימדתנו שחתן פטור מקריית
שמע בלילה הראשון אמ' להן איני
שומע לכם לבטל ממני מלכות שמים
שעה אחת ו רוזן בלילה

הראשון שמתה אשתו אמרו לו
לא למדתנו שאבל אסור מלחזון
אמ' להם איני כשאר כל האדם
אסטנס אני ח"ו ושמת טבי עבדו
קיבל עליו תנחומים אמרו לו לא
למדתנו שאין מקבלין תנחומין
על העבדים אמ' להם אין טבי עבדי
כשאר כל העבדים בשר היה: ט
חתן אם רוצה לקרות את שמע
בלילה הראשון קורא ומן השמועה
אומ' לאכל הרוצה ליטול את השם
ויטול פר' ג הלכ' ט
מי ששמתו מוטל לפניו פטור מקריית
שמע ומן התפילין ומשאר המצות
וחולפיהן וחילופי חילופיהן את
שלפני המטה ואת של אחר המטה
את שלפני המטה יניח בהן פטורין
ואת שאין למיטה יניח בהן וחייבין
אילו ואילו פטורין מן התפלה:
ב קברו את המת וחזרו אם יכולין
להתחיל ולגמור עד שלא ברבי
לשורה יתחילו ואם לאו לא יתחילו
העומדין בשורה הפנימין פטורין

נ"א את שלמטה
נ"ב ואת שלאחר המטה

והחיצונין וחייבין: ג נשים ועבדים
וקטנים פטורים מקריית שמע ומן
התפילין וחייבין בתפלה ובמזוזה
ובברכת המזון: ג בעל קרי מהרהר
בלבו ואינו מברך לא לפניה ולא לאחריה
ועל המזון מברך לאחרין ואינו מברך
לפני ר' יהודה אומ' מברך לפניהם ולא
לאחריהם: ה היה עומד בתפלה
ונזכר שהוא בעל קרי לא יפסיק אלא
יקיים מדת לטבול אם יכול לעלות
ולהתכסות ולקדאות עד שלא תנץ
החמה יעלה ויתכסה ויקרא ואם לאו
יתכסה במים ויקרא אבל לא יתכסה
אבל לא במים הרעים ולא במי המשרה
עד שיטיל לתוכן מים כמה ירחיקמהן
מן הים מאה ארבע אמות: ו ג
שראה קרי והמדה שפלטה שכבת זרע
והמשמשת שראת נידה עדיהן טבילה
ר' יהודה פוטר: פ' ה הלכ' ו
תפלת השחר עד חצות ר' יהודה אומ'
עד ארבע שעות ותפלת המנחה עד
העיב ר' יהודה אומ' עד פלג המנחה
תפלת העיב אין לה קבע ושל מוספין

כל היום כו׳ ר נחוניא בן הקנה היה
מתפלל בכניסתו לבית המדרש וביציאתו
תפילה קיצרה אמרו לו מה מקום לתפילה
זו אמר להם בכניסתי אני מתפלל שלא
תארע תקלה על ידי וביציאתי אני נותן
הודייה על חלקי׃ ג רבן גמליאל
אומר בכל יום ארם מתפלל שמונה
עשרה ר יהושע אומר מעין שמונה
עשרה ר עקיבה אומר אם שנתה תפילתו
בפיו מתפלל שמונה עשרה ואם לאו
מעין שמונה עשרה׃ ד ר אליעזר
אומר העושה תפילתו קבע אין תפילתו
תחנונים ר יהושע אומר המה לך במקום
סכנה מתפלל תפילה קיצרה מעין שמונה
עשרה ואומר הושיעה יי את עמך את
שארית כל פרשת העיבור העבר ממרכזה
מלפניך ברוך אתה יי שומע תפילה׃
ה היה רכוב על החמור וירד אם אי
אינו יכול לירד יחזיר את פניו אם אינו
יכול להחזיר את פניו יכוון את לבו
כנגד קדשי הקדשים׃ ו הירד
וישב בספינה או באסדה יכוון את
לבו כנגד בית קדש הקדשים ר אליעזר
בן עזריה אומר אין תפילת המוספיה

ר יהודה אומר
עד ארבע שעות

אלא בחבר עיר וחכם אומר בחבר
עיר ושלא בחבר עיר ר יהודה אומר
משמו כל מקום שיש חבר עיר
היחיד פטור מתפילת המוספין׃

פ״ ה הלכ ז

אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד
ראש חסידים הראשונים היו שוהים
שעה אחת ומתפללים כדי שייכוונו
את לבם למקום ואפילו המלך שואל
בשלומו לא ישיבנו אפילו נחש כרוך
על עקיבו לא יפסיק׃ ב מוכירין
גבורות בשמיני בתחיית המתים
ושואלים בשמים בברכת השנים
והבדלה בחונן הדעת ר עקיבה אומר
אומרה ברכה רביעית לעניכה ר
אליעזר אומר בהודייה׃ ג האומר
על קן יניפו רחמיך ועל טוב
יזכר שמך מודים מודים משתקיס
אותו העובר לפני התיבה וטעה
יעבור אחר תחתיו לא יהי סורבן
באותה שעה מניין הוא מתחיל
מתחילת הברכה שטעה וה׃ ד
העובר לפני התיבה לא יענה אחור
והכהנים אומן מפני הטורח ואם

אין שם כהן אלא הוא לא ישא
את כפיו ואם אבטחתו הוא
שהוא נושא את כפיו וחוזר
לתפילתו רש"י ה המתפלל
וטועה סימן רע לו ואם שלידת
יעבור הוא סימן רע לשולחיו
ששלוחו של אדם כמותו אמרו
עליו על ר' חנינא בן דוסה שהיה
מתפלל על החולין ואומ' זה חייה
וזה מת אמרו לו מניין אתה יודע
אמ' להם אם שגורה תפילתי בפי
יודע אני שהוא מקובל ואם לאו
יודע אני שהוא מטורף

פר' ו הלכ' ה

ביד מברכין על הפירות על פירות
האילן הוא אומ' בורא פרי העץ וחוץ
מן היין שעל היין הוא אומ' בורא
פרי הגפן ועל פירות הארץ הוא אומ'
בורא פרי האדמה חוץ מן הפת
שעל הפת הוא אומ' המוציא לחם
מן הארץ ועל הירקות הוא אומ'
בורא פרי האדמה ר' יודה אומ' בורא
מיני דשאים ב בידך על פירות
האילן בורא פרי האדמה יצא על

מברן

על פירות הארץ בורא פרי העץ לא יצא
ועל כולם אם אמר שהכל נהיה בדברו
יצא ג על דבר שאין גידולו מן
הארץ מן הארץ אומ' שהכל נהיה בדברו
על החומין ועל הגבינין ועל הנובלות
הוא היה אומ' שהכל נהיה בדברו יחזה
אומ' כל שהוא מין קלה אין מברכין
עליו ד היו לפניו מינים הרבה יחזה
אומ' אם יש ביניהן מפרין שבעה עליו
הוא מברך וחכמ' אומ' על איזה מהן
שירצה ה בידך על היין שלפני
המזון פטר את היין של אחר המזון
בידך על הפרפרת שלפני המזון פטור
את הפרפרת של אחר המזון בידך על
הפת פטר את הפרפרת על הפרפריות
לא פטר את הפת בית שמי אומ' את
לא מעשה קדירה ו היו יושבים
כל אחד ואחד מברך לעצמו הסבו
אחד מברך לכולם בא להם יין בתוך
המזון כל אחד ואחד מברך לעצמו
לאחר המזון אחד מברך לכולם ואומ'
על המבמר את על פי שאין מביאין
את המגמר אלא לאחר הסעודה
ז הביאו לו מליח כתחילה ופת

עמו מברך על המליח ופוטר את
הפת שהפת טפילה לו זה הכלל כל
שהוא עיקר ועימו טפילה מברך
על העיקר ופוטר את הטפילה ח
אכל תאינים וענבים ורימונים מברך
עליהן שלוש ברכות ובורא גמלית וחמ
אומר ברכה אחת ר עקיבה אומ אפילו
שאכל שלק והוא מזונו מברך עליו
שלש ברכות השותה מים לימאון
שהכל נהיה בדברו ר טרפון אומ בורא
נפשות וחסרונן פ ז הל ח
שלשה שאכלו כאחת חייבין לומן
שלשה שאכלו כאחת חייבין לומן
אכל דמיי ומעשר ראשון שניטלה
תרומתו ומעשר שיני והקדש שנ
שניפדו השמש שאכל כזית והכותי
מזמנין עליהן ב אבל אמלטל
ומעשר ראשון שלא ניטלה תרומתו
ומעשר שיני והקדש שלא ניפדו
השמש שאכל פחות מכזית והנכרי
אין מזמנין עליהן נשים ועבדים
וקטנים אין מזמנין עליהן עד כמה
הן מזמנין עד כדית ר יהודה אומ
עד כביצה ד כיצד מזמנין
בשלשה אומ נברך בשלשה והואיל
ברכו בעשרה אומ נברך לאלהינו ב
בעשרה והוא אומרים ברכו את ד

עשרה אחד עשר ריבוא ה
במאה אומ נברך לר' אלהינו במאה
והוא אומרים ברכו באלף אומ נברך
לר' אלהינו אלהי ישראל באלף והוא
אומ ברכו ברבבות אומ נברך לר' אלהינו
ואלהי ישראל לר' יעבאות ברבבות והוא
אומ ברכו כענניין שהוא מברך ק
עמנין אחרין ב ר' אלהינו אלהי ישראל
אלהי יעבאות ישב הכרובים על
המזון שאכלנו ר יוסה הגלילי אומ
לפי רוב הקהל הם מברכין שנאמ
במקהלות ברכו אלהים ר' מאיר
וישראל ו אומ ר עקיבה מה מינינו
בבית הכנסת אחד מרובים ואחד
ממועטים אומ ברכו את ר' המבורך ז
אומ ברכו את ר' המבורך ז
שלשה שאכלו כאחת אינן רשאין
לחלק וכן ארבעה וכן חמשה ששה
נחלקים עד עשרה עשרה אינן
נחלקין עד שיהיו עשרים ח
שתי חבורות שהיו אוכלות בבית
אחד בזמן שמקילעתן רואים אלו
את אלו הרי אלו מיצטרפין לזימון
אם לאו אילו מזמנין לעצמן ואילו
מזמנין לעצמן אין מברכין על
היין עד שיתנו לתוכו מים דברי ר

אלו ואלו חכמים אומרים מברכין

פר ח הלכ ח

אלו דברים שבין בית שמי לבית הלל
בס עודה בית שמי אומרין מברך
על היום ואחר כך מברך על היין
בית הלל אומ מברך על היין ואחרכך
מברך על היום ב בית שמי
אומ נוטלים לידים ואחר כך מזגין
את הכוס בית הלל אומ מזגין
את הכוס ואחר כך נוטלים לידים
ג בית שמי אומ מכבדין את
הבית ואחר כך נוטלים לידים בית
הלל אומ נוטלים לידים ואחר כך
מכבדין את הבית ד בית שמי אומ
מקנח את ידיו במפה ומניחה על
השלחן בית הלל אומ על הכסת ה
בית שמי אומרין בר ומחון ובשמים
והבדלה בית הלל אומ בר ובשמים
ומזון והבדלה בית שמי אומ שברא
מאור האש ובית הלל אומ בורא
מאורי האש ז אין מברכין
לא על הנר ולא על הבשמים של גוים
ולא על הנר ולא על הבשמים של מתים
ולא על הנר ולא על הבשמים שלפני
עבודה זרה ואין מברכין על הנר
עד שיראותו לאורו ח מי שאכל

ושכח ולא ברך בית שמי אומ יחזור
למקומו וברך בית הלל אומ יברך
במקום שנזכר עד אמיתי הוא מברך
עד כדי שיתאכל המזון שבמעיו
ט בא להן יין לאחר המזון
ואין שם אלא אותו הכוס בית שמי אומ
מברך על היין ואחר כך מברך על
המזון בית הלל אומ מברך על המזון
ואחר כך מברך על היין שנין אמן
אחר ושרצ המברך אין עונין אמן
אחר הכותי המברך עד ששמע
את כל הברכה

פר ט הל ט

הרואה מקום שנעשו נסים לישרצ
אומ ברוך שעשה נסים לאבותינו
במקום הזה מקום שנעקרה ממנו
עבודה זרה אומ ברוך שעקר עבודה
זרה מארצינו י על הזיקים
ועל הוועות על הברקים ועל הרעמים
ועל הרוחות הוא אומר ברוך שכחו
מלא את העולם ועל ההרים ועל
הגבעות ועל הימים ועל הנהרות על
המדברות הוא אומ ברוך עושה
בראשית יא יהודה אומ הרואה את
הים הגדול אומ ברוך שעשה את
הים הגדול בזמן שהוא לפרקים

רואהו

על הנשמיה ועל בשורות טובות
הוא אומר בהטוב והמטיב על שמועות
הרעות הוא אומר בדין האמת ג
בנה בית חדש וקנה כלים חדשים
אומר ברוך שהיגיענו לזמן הזה ד
מברך על הרעה ומעין על הטובה
על הטובה מעין על הרעה הינעין
לשעבר הרי זו תפילת שוא ה
כיצד היתה אשתו מעוברת ואומר
יהי רצון שתלד אשתי זכר הרי
זו תפילת שוא היה בא בדרך ושמע
קולינוהות בעיר ואומר יהי רצון
שלא יהיו אלו בתוך ביתי הרי זו
תפילת שוא הניכנס לכרך מתפלל
שתים אחת בכניסתו ואחת ביציאתו
בן עזאי אומר ארבע שתים בכניסתו
ושתים ביציאתו ונותן הודיה ד
לשעבר ומוען לעתיד לבוא ה
חייב לברך על הרעה שהוא מברך כשם
על הטובה שנ ואהבת את יי אלהיך
בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך
בכל לבבך בשני יצריך ביצר טוב
וביצר רע בכל נפשך אפילו הוא
נוטל את נפשך בכל מאודך בכל
ממונך דבר אחר בכל מאודך בכל
מידה ומידה שהוא מודד לך בכל
הווי מודה לו בכל מאד מאד ו
לא יקל אדם את ראשו כנגד שעבר
המודה שהוא מכוון כנגד בירת
קדש הקדשים ולא יכנס להר הבית
במקלו ובמנעלו ובאפונדתו ובאבק
שעל רגלו ולא יעשנו קופנדייה
ויקיקה מקל וחומר ז כל חותם
הברכות שהיו במקדש היו מן העולם
משוקלקלו המינים אמרו אין עולם
אלא אחד היתקינו שיהו אומרין
מן העולם ועד העולם התקינו שיהו
אדם שואל את שלום חבירו בשם
שנ והנה בעז בא מבית לחם ואומר
לקוצרים יי עמכם ואומרי לו יברכך
יי ואומר יי עמך גבור החיל ואומר
אל תבוז כי זקנה אמך עד לעשות
לו יי הפרו תורתך עת לעשות לו יי
וחסלת מסכת ברכות

פרקין ט

פיאה פרק א

אלו דברים שאין להן שיעור הפיאה
והביכורין והריאיון וגמילות חסד
ותלמוד תורה אלו דברים שאדם
אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן
מתקיימת לו בעולם הבא כיבוד אב

ואם וגמילות חסדים והבאת שלום
בין אדם לחבירו ותלמוד תורה כנגד
כולם: ב אין פיחתין לפיאה מי'
משששים את על פי שאמרו אין
לפיאה שיעור הכל לפי גדל השדה
ולפי רוב העניים ולפי הענווה: ג
ניתנין פיאה מתחילת השדה מצ'
מאמירתה ר' שמעון אומ' ובלבד שיתן
בסוף בשביעור ר' יהודה אומ' אם שייר
קליח אחד סומך לו משם פאה ואם
לאו אינו נותן אלא משם הבקר:
ד כלל אמרו בפיאה כל שהואי
אוכל ונשמר וגידוליו מן הארץ
ולקיטתו כאחת ומכנסין לקיום
חייב בפיאה התבואה והקטניות
בכלל זה: ה ובאילן האוג וה
והחרובין האגוזים והשקדים
הגפנים והרימונים הזיתים והתמרים
חייבים בפיאה: ו לעולם הוא
נותן משם פאה ופטור מן המעשרות
עד שימרח ונותן משם הבקר
ופטור מן המעשרות עד שימרח
מאכיל לבהמה ולחיה ולעופות
ופטור מן המעשרות עד שימרח
נוטל מן הגורן וזורע ופטור מן
המעשרות עד שימרח דברי ר'

עקיבה כהן גדול שלקח את הגורן
המעשרות שלהם עד שימרח
המקדיש ופדה חייב במעשרות
עד שימרח הגבוה:

פ' ב הלכ' ו

אילו מפסיקין לפיאה הנחל ושלולית
ודרך החיזיר ודרך הרבים ושביל הדבים
ושביל החזיר והקברות בימות החמה
ובימות הגשמים הבור והדגיר וזרע
אחוד הקוצים לשחת מפסיק דב' ר'
מאיר וחכמים אומ' אינו מפסיק אלא
אם כן חרש: ב אמת המים שאינה
יכולה להקיף באחת ר' יודה אומ'
מפסקת וכל ההריסה אשר במעדר
יעדרון את על פי שאין הבקר וכול
לעבוד בכליו הוא נותן פיאה לכל
ג הכל מפסיק לאילן ולזרעים ואינו
מפסיק לאילן אלא אבד אם היה
שער כותש אינו מפסיק אלא נותן
פיאה לכל ולחרובין כל הדואים זה
את זה אמ' רבן גמליא נוהגין היו
בית אבא נותנין פיאה אחת לזיתים
שהיו להם בכל הרוח ולחרובים
כל הדואים זה את זה ר' אלעזר בר'
יצדוק אומ' משמו את לחרובין ש
טוהין להם בכל העיר: ה הזורע

את שדהו מין אחד את על פי שהוא
גידן עושה שתי גרנות נותן פיאה
אחת ורואה שני מינים את על פי
שהוא עושה גידן אחת נותן שתי
פיאות הזורע את שדהו שני מיני
אם חיטים עשאן גידן אחת נותן פיאה
" אחת שתי גורנות נותן שתי פיאות
ו מעשה שזרע שמעון איש
ועלו המינפה לפני רבן גמליאל לשכת
ושאלו הגזית אמר נחום הילבלר מקובל אני
מרבי מישא שקבל מאבא שקבל
מן הזוגות שקיבלו מן הנביאים הלכה
למשה מסיני הזורע את שדהו
אם שני מיני חיטים עשאן גידן אחת
נותן פיאה אחת שתי גרנות נותן
שתי פיאות ז שדה שקינאוה
גוים קינרוה לסטים קירסמורד
נמלים שברתה הרוח או בהמה
פטורה קינן חיניה וקינרו לסטים
חיניה פטורה שחובת קינין בק
בקמה קינרו לסטים חיניה וקינרו
וא חיניה נותן פיאה מיכה שקיעך קינן
חיניה ומכר חיניה הלוקח נותן
פיאה לכל קינן חיניה והקדיש חיניה
הפודה מיד הגיזבר הוא נותן פי

מלבנות התבואה שבין הדיתים
בית שמי אומרין פיאה מכל אחת
ואחת בית הלל אומ מאחת על הכל
ומודים שאם היו ראשי שורות
מעורבין שהוא נותן פיאה
מאחת על הכל ב המנמר
את שדהו ושייר קלחים לחים
ר עקיבה אומ פיאה מכל אחד
ואחד וחכמ אומ מאחד על הכל
ומודים חכמ לר עקיבה בזורע
שבת או חרדל בשלשה מקומות
שהוא נותן פיאה מכל אחד ואחד
ג המחליק בימים לחים לשוק
ומקיים בישים לגרן נותן פיאה
לאולו לעניין ולאילו לעניין ואין
באיפונים וכן בכרם המגדל נותן
מן המשואר על מה ששייר ה
המחליק מאחת יד נותן מן המ
המשואר על הכל ד האומהת
שלבעלים חייבות בפיאה ר יוסה
פוטר מלבנות הבצלים שבין היין
ר יוסה אומ פיאה מכל אחת
ואחת וחכמ אומ מאחת על הכל
האחים שחלקו נותנין שתי פיאות

חזרו ונשתתפו נותנין פיאה
אחת שנים ש חלקו את האילן
נותנין פיאה אחת לקח וזה
יצפונו וזה דרומי זה נותן פיאה
לעצמו וזה נותן פיאה לעצמו
ה המוכר קילחי אילן סתם
שדהו נותן פיאה מכל אחד ואחד
אמ' ר' יהודה אמיתי בזמן שלא
שייר בעל השדה אבל אם שייר
בעל השדה הוא נותן פיאה לבל
ר' אליעזר אומ' קרקע בית רובע
חייב בפיאה ר' יהושע או העשה
סאתים ר' טרפון או ששה על
ששה טפחים ר' יהושע בן בתירה
או כדי לקימר ולישנות והלכה
כדברי ז ר' עקיבה או קרקע
כל שהוא חייב בפיאה ובכורים
ולכתוב עליו פרוזבול ולקנות
עמו נכסים שאין להן אחריות
בכסף ובשטר ובחזקה ח
הכותב נכסיו שכב מרע שייר
קרקע כל שהוא מתנתו קיימת
לא שייר קרקע כל שהוא אין
מתנתו קיימת הכותב נכסיו
לבניו וכתב לאשתו קרקע כל

שהוא אין לה אלא כתובתה ר' יוסי
אומ' אם קיבלה עליה את על פי
שלא כתב אין לה אלא כתובתה ט
הכותב נכסיו לעבדו וינאי בן חורין
שייר קרקע כל שהוא לא ינאי בן חורין
ר' שמעון אומ' לעולם הוא בן חורין
עד שיאמר הרי כל נכסי נתונים ל
לאיש פלוני עבדי חורין מאחר מיהבו
שבהן פ ר' ה ט
הפיאה ניתנת במחובר לקרקע עבדית
ובדקל בעל הבית מוריד ומחלק ל
לעניים ר' שמעון או את בחליקי אגוזים
אפילו תשעים ותשעה אומ' לחלק
ואחד אומ' לבוז לזה שומעין שאומר
כהלכה ב בדילית ובדקל אינו כן
אפילו תשעים ותשעה אין לבוז ואחד
אומ' לחלק זה שומעין שאומר כהלכה
ג בטל מיקנת הפיאה ודרך על
השאר אין לו בה כלום נפלו עליה
פרס טליתו עליה מעבירים אותו
מימיו וכן בלקט וכן בעומר השכחה
ר' פיאה אין קיזרין אותה במצות
אין עוקרין אותה בקרדומות כדי
שלא יכוא איש את רעהו שלושה בעיות
ביום בשחר ובחצות ובמנחה ובן בתירא

אלא אמרו אלא כדי שלא יפחתו מעשרה
או לא אמרו אלא כדי שלא יסיפו
של בית נמי היו מלקיטין על
החבל ונותנין פיאה מכל אומן ואומן
ה נכרי שקיבל את שדהו ואומר
כך מתנירי פטור מן הלקט ומן
השכחה ומן הפיאה ר יהודה
מחייב בשכחה שאין השכחה
אלא בשעת העמר ו הקדיש
קמה ופדה קמה וחייב עמרים ופדה
עמרים וחייב קמה ופדה עמרים
פטורה שבשעת חובתה היתה
פטורה ז כיוצא בו המקדיש
פירותיו עד שלא באו לעונת המ
המעשרות ופדיין חייבין משבאו
לעונת המעשרות ופדיין חייבין
הקדישן עד שלא נגמרו וגמרן
הבעלים ואחר כך פדיין פטורין
שבשעת חובתן היו פטורין ח
מי שליקט את הפיאה ואמר הרי
זה לאיש פלוני עני ר אלעזר אומ
זכה לו חכמ אומ יתננה לעני ע
שנים ראשון הלקט והשכחה

והפיאה של נכרי וחייב במעשרות
אלא אם כן הבקיר ט או זה
הוא לקט המושך בשעת הקציר
היה קוצר קינר מלוא ידו ולש
מלוא קמיעו הכה קורן נפל מידו
על הארץ הרי זה של בעל הבית
תוך היד תוך המגל לעניים אחוד
היד אחוד המגל לבעל הבית ראש
היד ראש המגל ושמעאל אומ
לעניים ר עקיבה אומ לבעל הבית
י חוררי נמלים שבתוך הקמה
הרי הן של בעל הבית של אחר
הקוצים העליונים לעניים
והתחתונים של בעל הבית ר מאיר
אומ הכל לעניים ש ספק לקט
פר ה הלי
גדיש שלא לוקט וחותיו כלה נמצאת
בארץ הרי הן של עניים והדרוך
שפודה את העמרים עומדין
אותה כמה לקט ראויה לעשות
נותן לעניים רבן שמעון בן גמליא
אומ נותן לעניים ניפלה ב כה.
שיבלת שבקנים ראשה מגיע

לקמיה אם נקיעת עם הקמה הרי
הי׳ א שלבעל הבית ואם לאו הרי
הי׳ א שלעניים שיבולת שללקט
שניתערבה בגדיש מעשר שיבלת
אחד מעשר שיבלת אחת ונתתן
לו אמר אליעזר וכי היאך העני זה
מחליף דבר שלאבא ברשותו ׳א
אלא מוכה את העני בכל הגדיש
ומעשר שיבולת אחת ונתן לו׳
ג אין מבלגלין בשופיח דב׳ ר מ
וחכ׳ מותרין מפני שאיפשר׳
ד בעל הבית שהיה עובר ממקום
למקום וימך ושכח לקט שכחה
ופיאה ומעשר עני ובשיחה וזו לב
לביתו ושלח דב׳ ר אליעזר וחכ׳
אומ׳ עני היה באותה שעה׳ ה
המחלקת עם העניים בשלו פטור
ובשל עניים חייב שנים שקיבלו
שדה באריסות זה נותן לזה חלקו
מעשר עני וזה נותן לזה חלקו
מעשר עני המקבל שדה לקנור
אסור בלקט ובשכחה ובפיאה
ובמעשר עני אמ׳ ר יהודה אמתי

בומן שקיבלה ממנו למחצה ולשליש
ולרביע אבל אם אמ׳ לו שליש מדה
שאתה קוצר שלך מותר בלקט
בשכחה ובפיאה ואסור במעשר
עני ו המוכר את שדהו למוכר
מותר והלוקח אסור לאיסכור ארם
את הפועל על מנת שילקט במי אחריו
מי שאינו מניח את העניים ללקט
או שהוא מניח את אחד ואת אחד
לאו או שהוא מסייע את אחד
מהן הרי זה גורל את העניים עליו
נאמר אל תשית גבול עולים ז
העומד שישכיחו הפועלים ולא
שכחו בעל הבית שכחו בעל הבית
ולא שכחוהו הפועלים עמדו העניים
בפניו או שחזיפו הרי זה
אינו שכחה ח המעמיר לכובעות
ולכומסות לחררה לעמרים אין לו
שכחה ממנו ולגורן ישלו שכחה
המעמיד לגדיש ישלו שכחה מ
ממנו ולגורן אין לו שכחה זה הכלל
כל המעמיד למקום שהוא גמר
מלאכה ישלו שכחה ממנו ולגורן

אין לו שכחה מקום שאינו נמדד
מלאכה אין לו שכחה מימן ולמטן
וישלו שכחה׳ פ ו ה ח
בית שמאי אומ׳ הבקר לעניים הבקר
ובית הלל אומ׳ אינו הבקר׳ עד
שיובקר אות לעשירים כשמיטה
על העומרין השורה של קבקב ואחד ע
של ארבעה קבים ושכיחו בית שמאי
אומ׳ אין אינו שכחה בית הלל אומ׳
שכחה׳ ב העומר שהוא ממוך ל
לגפה ולגדיש ולבקר ולכילים ומ
ושכחו בית שמאי אומ׳ אינו שכחה
ובית הלל אומ׳ שכחה׳ ג ראשי
שורות העומר שכנגדו מוכיח
העומר שהחזיק בו להוליכו לעיר
ושכיחו מודים שאינו שכחה׳
ד אילו הן ראשי שורות שניים
שהתחילו מאמיצע שורה והפניו
ליקטון וזה פניו לדרום שכחו לפניהם
ולאחוריהם שלפניהם שכחה ומ
ושל אחוריהם אינו שכחה יחיד
שהיה יכול לומ׳ אשה השורה ושכח
לפניו ולאחוריו שלפניו אינו שכחה׳

של אחוריו שכחה מפני שהוא
בלתשוב וזה הכלל כל שהוא בלתשוב
תשוב שכחה וכל שאינו בלתשוב
אינו שכחה׳ ה שנו עמרים
שכחה ושלשה אינן שכחה שני
יחיד וזית הרוח ובין שכחה
ושלשה אינן שכחה שני חיטין
פשתן שכחה ושלשה אינן שכחה
שני גרגרים פרט ושלשה אינן
פרט שתי שיבלים לקט ושלש
אינן לקט אילו כדברי בית הלל
ועל כולם בית שמאי אומ׳ שלשה
לעניים וארבעה לבעל הבית׳ ו
העומר שיש בו סאתים ושכחו
אינו שכחה שני עמרים בהם
סאתים רבן גמליאל או לבעל הבית
וחכמ׳ אומ׳ לעניים אמ׳ רבן גמליאל
וכי מרובה העמרים יפה כוחו של
בעל הבית או הדרע כוח אמרו לו
יפה כוח אומ׳ להם מה אם בזמן
שהוא עומר אחד ובו סאתים
ושכחו אינו שכחה שני עמרים
בהן סאתים אינו דין שלא יהוא

שכחה אמרו לו לא אם אמרת ה
בעומד אחד שהוא כגרוש ת"ש
בשני עמודים שהן כמרומת ו
קמה שיש בה סאתים ושכחה אינה
שכחה אין בה סאתים אבל אם
ראויה היא לעשות סאתים אפילו
היא של טופח רואים אותה כאילו
היא עמוה של שעורים ה קמה
מילת את העומד ואת הקמוד
העומר אינו מילת לא את העומד ולא
ואת הקמה אין זו היא הקמה שהוא
מילת את העומד כל שאינו
שכחה אפילו קלח אחד ט
היאה תבואה עקורה וסאדה
שאינה עקורה וכן באילן השוה
והבצלים אינן מיעטרפין ר יוסה
אומ אם באת רשות העני באמצע
אינן מיעטרפין ואם לאו הרי
אילו מיעטרפין י תבואה
ש נתנה לשרות או לאלומה וכן
באגודי השום והבצלים אין להם
שכחה כל טומנים באורז כגון
הלוף השום והבצלים ר יהודה

אומ אין להם שכחה חזקה אין יש
להם שכחה יא הקוצר בלילה
והמעמיר והסומה יש לו שכחה
אם היה מתכוון ליטול את הכל
הכל אין לו שכחה אם אמר הרי
אני קוצר על מנת מה שאני שכח
אני אטול יש לו שכחה

פ"ו ז הל יא

כל זמן שיש לו שם בשדה כיצד
הניחפה בשעתו ושכחו אינו שכחה
במי דברים אמורים בשמו ומעשיו
ובמקומו בשמו שהוא שפכוני או
בשני במעשיו שהוא עושה הרבה
במקומו שהוא עומד בעד הבית או
בעד הפרימה ושאר כל הזמנים שניכר
שכחה של שלשה אינה שכחה ר יוסה
אומ אין שכחה לזמנים ב ויר
שנמצא עומד בין שלוש שורות
של שני מלבנים ושכחו אינן שכחה
זית שיש בו סאתים ושכחו אינו
שכחה במי דברי אמור בזמן שלא
התחילו בו אבל אם התחילו בו אפילו
כזית הניחפה בשעתו ושכחה שלו

שכזה כל זמן שיש לו תוספתו ישלו
בראשון ר מאיר או משתמלך ה
המחבא ג אי זה הוא פרט
הנושר בשעת הבניה היה בונה
עקין את האשכול הסבוך בבעליה
נפל לארץ ונפרד הרי הוא של בעל
הבית המניח כלכלה תחת הבטן
בשעה שהוא בונה הרי זה גדול
את העניים על זה נאמר אל תישג
גבול עולם ר המדל בפניה
כשם שהוא מדל בתוך שלו כך הוא
מדל בשל עניים דברי ר יהודה ר
מאיר אומר בשלו הוא רשאי אינו
רשאי בשל עניים ה אי זו היא
עוללת כל שאין לה לא כתף ולא
נטף אם ספק לעניים עוללת ר
שבארכובה אם מקרעת עם האשכול
הרי זה של בעל הבית ואם לאו הרי
זה של עניים ברבי יהודה ר
אומר אשכול וחכמ אומ עוללת ר
כרם שכולו עוללת ר אליעזר אומ
לבעל הבית ר עקיבה אומ לעניים
אמ ר אליעזר ניטבינהו לאתעוללי
אם אין ביניר מבין עוללות אומ לו
ר עקיבה וכרמך לא תעולל אפילו
כלו עוללת אם כן למה נאמר כי

הבינור לא תעולל אין לעניים בעוללות
קודם לבעיר ז כרם רבעי בית
שמאי אומ אין לו חומש אין לו
ביעור בית הלל אומ יש לו בית שמאי
אומ יש לו פרט יש לו עוללות והעניה
פודין לעניהן בית הלל אומ כלו לגת
ח המקדיש את כרמו עד שלא
נודעו העוללות אין העוללות לעניים
משנודעו העוללות העוללות לעניים
אמ ר יוסה אם כן יתנו שכר גדולים
להקדש אי זו היא שכחה בעומר
כל שאינו יכול לפשוטו את ידו ול
ליטלה וברוגליות משיעבור המעה
פרק ז הלכה ז
מאמתי כל אדם נותנין בלקט מש
משיהלכו הנמשות בפרט ובעוללות
משיהלכו העניים בכרם ובאומן
ובויתים משתרד ביעה שניה
אמ ר יהודה והלא יש שאינן מוסקין
אלא לאחר ביעה שניה אלא
כדי שיהא העני יוצא לא יהא
מביא באורבעה אפרות ב נאמנים
על הלקט ועל השכחה ועל הפאה
בשעתן על מעשר עני בכל שנה
ואין לו נאמן לעולם אינו נאמנין
אלא על דבר שודרך בני אדם בו

יי

ג נאמנין על החיטים אינן נ
נאמנין לא על הקמח ולא על הפת
נאמנין על העיסה של אורז
ואינן נאמנין עליובין חי בין מבשל
נאמנין על הפרי ואינן נאמנין על
הגרסים בין חיים בין מבשלים
נאמנין על השמן לומר של מעשר
עני הוא ואינן נאמנין עליו לומר
של זיתי נקוה הוא ד נאמנין
על הדרך חי ואינן נאמנין עליו
מבושל אלא אם כן היה דבר ממועט
שכן דרך בעל הבית להיות מוציא
מלפפון ה אין פותחין לתנייא
בגרן מחני קב חיטין וקב שעורין
ר מאיר אומ חיני קב קב וחני כוסמין
קב גרוגרות או מנא ובילה ר עקיבה
אומ פרס חיני לתגיין ר עקיבה אומ
רבי עית רבי עית שמן ר עקיבה א
שמינית ושאר כל הפירות אבה
שאול אומ כרי שימכרם ויקח בהן
מזון שתי סעודות ו מידה
זו אמורה בכהנים ובלוים ובישרא
היה מציל נוטל ומחזיר ונותן מחיה
היה לו דבר ממועט נותן לפניהם
והן מחלקין ביניהן ז אין פורחין
לעני העובר ממקום למקום מכפר

פאה

בפונדיון מארבעים לעלין נותנין לו
פרנסת לינה שבת מתנין לו מזון שלוש
סעודות מי שיש לו מזון שתי סעודות
לא יטול מן התמחוי מזון ארבע
עשרה לא יטול מן הקופה והקופה
ניגבת בשנים ומתחלקת בשלשה
ח מי שיש לו מאתים זוז לא יטול
לקט שכחה ופיאה ומעשר עני
היו לו מאתים חסר דינר אפילו אלף
נותנין לו כאחת הרי זה יטול היו
ט משוכנים כתובת אשתו או לבעל
חובו הרי זה יטול אין מחזיקין אותו
למכור את ביתו ואת כלי תשמישו
י מי שיש לו חמשים זוז והוא
נששא ונותן בהן הרי זה לא יטול
וכל מי שאינו יניק ליטול ונטל
אינו נזקק מן הזקנה עד שיערון לבירות
וכל מי שהוא יניק ליטול ואינו נטל
אינו נזקק מן הזקנה עד שיפרנס
לאחרים משלו על זה נאמ בדרך הגבי וגו

ובן דיין שלוקח ב שחר וכיוצא אלו הדרן אינן מה מן הזיקנה עד שיתבזין
עיין בזין שנ
רשחר לא
ותרח וגו

פרקין ט

דמאי פירקא א

הקלים שבדמאי השיתים והרימין
וה עוורים ובנות שוח ובמרת
ישיקמה ומבלות התמרה הגופנים
והנעפה וביהודה האוג והחומין

וזה יסבור יהודה את כל שיתים
כטיהרות וזו מילדה כ' ראמיה
פטורה חוץ מראיי שיקאה כל
בנות שוק מה פטורות חוץ מן
המסופקת ב הדמי אין
חוששין שמא לוביעור נאכל לאונן
ומכנס לירושלם ויגאו ויאכלו
את מעשרו בדרכים ת"ל תבין אותו
לעם הארץ ואוכלו גדי ומחללין
אותו כאן על לחמכם תונושת כאן
נחשת כסף על נחשת וכחושה
על הפירות ובלבד שיחזור ויפדה
את הפירות דברי מאיר וחכמים אומ'
יעלו הפירות ויאכלו בירושלם
ג הלוקח לויעולבהמה קמיזו
לעודית שמן לנר שמן לסך בו את
הכלים פטור מן הדמיי מגיב ולהלן
פטור מן הדמיי חלת עם הארץ
והמדומע והלוקח בכרם רבעי
ושביעית מנוחנפטורין מן הדמיי
שמן ערב בית שמאי מחייבין בית
הלל פוטרין ד הדמיי מעברין
בו ומשתתפין בו ומבטלין עליו ומ
ומזמנין עליו ומפרישין אותו
עדות בין השמשות הרואה הקדיש
מעשר שיני לראשון אין בכך כלום
שמעון שהגרידי סך באמבעותיו וחייב
בדמיי שהסירוק נותן בעמיר פטור מן
הדמיי פ ב הל ד
אלו דברים מתעשרים דמיי בכל מקום
הדבילה והתמרים והחרובין האורז
והכמין האורז שבחוץ לארץ כל
המשתמש ממנו פטור ב המקבל
עליו להיות נאמן מעשר את שהוא
אוכל את שהוא מוכר את שהוא לוקח
ראינו מי תאורח אינו על עם הארץ ר
יהודה אומ' המתארח אינו על עם הארץ
נאמן אמרו לו על ענמו אינו נאמן
כיצד יהא נאמן על שלאחרים ג
והמקבל עליו להיות חבר אינו מוכר
לעם הארץ לח ושבש ואינו לוקח
מניגו לח ואינו מתארח אינו על עם
הארץ ולא מארחו אינו בכסותו ר
יהודה אומ' אותו לא יגדל בהמה ולא
יהא פרוץ בנדרים ובשחוק ולא
יהא מטמא למיתים ומשמש בבית
המדרש שאמרו לו לאבאו אלא לכלי
ר הנחתומים לא חויבו אותן חכמ
להפרישו אלא כדי תרומת מעשר
וחלה הזונים אינן רשיים למכור

את הדמי כל המשפיעים במידה
נפה ושיירין למכור את הדמיי ואולו
הן המשפיעין במידה נפה כגון
הסיטונות ומוכרי הבואה ה
ר נאיר אומ את שדרכו להימדד
בזקה ומדדו בנפה וטפילה דקה
לנפה אי זו היא מידה נפה בינוני
שלשת קבים ובלח דינר ר יוסי אומ
סלי תאינים וסלי ענבים וקופות
שלירק בזמן שהוא מוכרן באכסדרה

פטור פ ג הל ה

כיאכילו את הענייים דמיי מאכילין
את האכסנייה דמיי רבן גמליא
היה מאכיל את פועליו דמיי גבאי
עזקה בית שמיי אומ נותנין מעשר
למי שאינו מעשר ואת שאינו מ
מעשר למעשר נמיצאו כל האוכ
אוכלין מתוקן וחכמ אומ בביב
סתם ומזלקין סתם והדיעה לתקן
יתקן ב הדיעה לחזום עלי
ירק להקל ממישואו לא ישליך
עד שיעשר הלוקח ירק מן השוק
ונימלך להחזיר לא יחזיר עד
שיעשר שאינו מעשר אלא מיין
היה עומד ולוקח ראה טוען

בנין

בנקב ונדרן בזקב

נא למוכרי

או

אמ ר

אחוז יפה ממנו מותר להחזיר
מפני שלא נמשך ג המוציא
פירות וטרלן לאכלן ונימלך
להיניע לא יניניע עד שיעשר
אם מתוך לה נטלן בשביל שלא
יאבדו פטור וכל דבר שאין רשיי
לאוכלו דמיי לא ישלח לחבירו ומיי
ר יוסה מתיר בזורי ובלבד שיודיענו
ד המוליך חיטין לטחון כותי
לטחון עם האירן כחזקתן למעשרות
ולי שבייעית לטחון הנכרי דמיי
המפקיד פירותיו אצל כותי אינו
עם האירן כחזקתן למעשרות
ולשביעית אינו הנכרי כפירותיו
ר שמעון אומ דמיי ה המוכן
לפונדקית מעשר את שהוא נותן
לה את שהוא נוטל ממנה מפני
שהוא חשודה לחלק אמ ר יוסה
אין אנו אומרים לרמאים אינו
מעשר אינו מעשר אלא מי
שהוא נוטל ממנה בלבד ו
הנותן לחמותו מעשר את שהוא
נותן לה את שהוא נוטל ממנה
מפני שהוא חשודה לחלק הס
המתקל לחמדה ורעה היא

לתקן את ביתה וכושה מחתנד
מודה ר' יהודה בנותן לחמותו ע
שביעית שאינה חשודה להאכיל
את בתה שביעית׳ פר׳ ד

הלכ׳ ו

הלוקח פירות מפי שאינו נאמן
על המעשרות ושכח לעשרן שואל
בשבת אוכל על פיו חשיכה מותרין
שבת לא יאכל עד שיעשר׳ ב
לא מיבעי אמר לו אחר שאינו נאמן
על המעשרות מעשרים הם אוכל
על פיו חשיכה מותרין שבת לא
יאכל עד שיעשר׳ ג תרומת
מעשר שלרמיי שחזרה למקומה
ר׳ שמעון השיזורי אומ׳ את בחול
שואלו ואוכל על פיו׳ ד המדיר
את חבירו שיאכל על פיו והוא
אינו מאמינו על המעשרות אוכל
עמו בשבת הראשונה את על פי
שאינו מאמינו על המעשרות
ובלבד שיאמר לו מעושרים הן
ובשבת שניה אף על פי שהוא
נודר ממנו הניה לא יאכל עד
שיעשר׳ ה ר׳ אליעזר אומ׳ אין
אדם צריך לקרוא שם למעשר
עני של רמיי וחכמ׳ אומ׳ קוראשם

ואינו צריך להפריש ו מי שקיבל
שם לתרומת מעשר של רמיי למעשר
עני שלודמי לא יטלה בשבת אם
היה כהן או עני ליפודים לאכל אעלן
יבאו ויאכלו ובלבד שיודיענ׳ ז
האומר למי שאינו נאמן על המעשרות
קח לי ממי שהוא נאמן וממי שהוא
מעשר אינו נאמן אישפלוני הרי זה
נאמן הלך ולקח ממנו אם לו לאו׳
מיבאותיו ולקחתי לך מאחר שהוא
נאמן אינו נאמן׳ ח הנכנס לעיר
ואינו מכיר אדם שם ואמר מיכן
נאמין ומיכן מעשר אם לו אחד
אני אומ׳ נאמן אישפלוני הרי זה
נאמן הלך ולקח ממנו אם לו מיכן
מוכר וישן אם לו מי ששלחך אעלי
אף על פי שהם כגוממילה זה את זה
הרי אילו נאמנים׳ ט החמרים
שניכנסו לעיר א אחד מהן שלי
חדש ושל חבירי ישן שלי אינו מתוקן
ושל חבירי מתוקן אינן נאמנין ר׳
יהודה או נאמנין׳ פר׳ ה

הל׳ ט

הלוקח מן הנחותום כיצד מעשר נטל
כדי תרומת מעשר חלה וא אחד מאה
שוש כדי הדי זה כיצד זה מעשר ושאר

מעשר סמוך לו זה שעשיתי מעשר
עשוי תרומת מעשר עליו והשאר
חלה מעשר שיני בינפונו ובדרומו
ומחולל על המעות ב הדרינה
להפריש תרומת ומרומת מעשר
כאחת נוטל אחד משלשים ושלשה
ושליש ואומר אחד ממאה ממה
שיש כן הרי זה בידך חולין ושאר
תרומה על הכל מה חולין שיש כן
הרי זה בידך מעשר ושאר מעשר
סמוך לו זה שעשיתי מעשר עשוי
תרומת מעשר עליו מעשר שיני ושאר חלה
בינפונו ובדרומו מחולל על המעות
ג הלוקח מן הנחתום מעשר מן
החמה על הימנות מן הימנות על
החמה אפילו מי טפסים הרבה רבי
ר מאיר ר יהודה אוסר שני אומר
חיטים של אמש הרי משל אחד
ושליוש הרי משל אחד ר שמעון
אוסר בתרומת מעשה ומתיר בחלה
ד הלוקח מן הפלטר מעשר מכל
טפוס טפוס דברי ר מאיר ר יהודה
אומ מאחד על הכל מודה ר יהודה
בלוקח מן המנפול שהוא מעשר
מכל אחד ואחד ה הלוקח מן
העני וכן העני שנתנו לו פרוסות

פת או פלחי רבלה מעשר מכל אחד
ואחד בתמריה ובגרוגרות בולל ונוטל
אמ ר יהודה אומתי בזמן שהמתנה
מרובה אובל בזמן שהמתנה ממעט
מעשר מכל אחד ואחד ו הלוקח
מן הסיטון וחזר ולקח ממנו שניה
לא יעשר מזה על זה אפילו מאותו
הסוג אפילו מאותו הזמן נאמן
על הסיטון לומר משל אחד הן ז
הלוקח מבעל הבית וחזר ולקח ממנו
שניה מעשר מזה על זה אפילו
משתי קופות אפילו משתי עיירות
בעל הבית שהיה מוכר יורק בשוק
בזמן שמביאין לו מגבותיו מעשר
מאחה על הכל מגנות אחירות
מעשר מכל אחה ואחה ח הלוקח
משני מקומות מעשר מזה על זה
מפני שאמרו אין אדם רשיי למכור
טבל אלא לעורך ט מעשרים
משל ישראל על שלגים משלגים
על שלישראל משלישראל על שלכותים
משלכותים על שלכותים ר אלעזר
אוסר משלכותים על שלכותים
י עניין נקוב הרי הוא כארץ
תרם מן הארץ על עניין נקוב
מעניין נקוב על הארץ תרומתו

תרומת מי שאינו נקוב על הנקוב
תרומה ויחזור ויתרום מן הנקוב
על שאינו נקוב תרומה ולא תאכל
עד שיוציא עליה תרומה ומעשרות׃

יא תרם מן הדמיי על הדמיי ומן
על הודאי ותרומה ויחזור ויתרום
מן הודאי על הדמיי תרומה ולא
תאכל עד שיוציא עליה תרומה
ומעשרות׃ פרק הלוקח יא

המקבל שדה מישראל מן הנכרי
מן הכותי חולק לפניהם החובר
שדה מיד תורם ונותן לו אמר יהודה
אמתי בזמן שנתן לו מאתה השדה
ומאותו המין אבל אם נתן לו משדה
אחרת או ממין אחר מעשר ונותן
לו׃ ב החובר שדה מן הנכרי
מעשר ונותן לו ר יודה או אין המקבל
שדה אבותיו מן הגוי מעשר ונותן
לו׃ ג כהן ולוי שקיבלו שדה
מישראל כשם שחולקין בחולין
כך חולקין בתרומה ר אלעזר או
המעשרות שעל מנת כן באו ד
ישראל שקיבל מכהן ומלוי המע
המעשרות לבעליהם ר ישמעאל אומ
הקדיתני שקיבל שדה מירושלמי
מעשר שיני לירושלמי וחכמ אומ

יכול הוא הקדיתני לעלות ולאוכלו
בירושלם ה המקבל ויתים לשמן
כשם שחולקים בחולין כך חולקין
בתרומה ר יהודה או ישר שקיבל
מכהן מלוי ויתים ויתים לשמן או
למחיצת שכר המעשרות לבעלים
ו בית שמי אומ לא ימכור אדם
את ויתיו אלא לחבר בית הלל אומ
למעשר וכנגדי בית הלל היו נוהגין
כדברי בית שמי׃ ז שנים שבדקו
את כרמיהן לתוך גת אחת אחד
מעשר ואחד שאינו מעשר את
שלו וחלקו בכל מקום שהוא׃ ח
שנים שקיבלו את השדה באורסות
או שירשו או שני שותפין וכולהוא
לומד לו טול את חיטים שבמקום
פלוני ואני חיטים שבמקום פלוני אתה
יין שבמקום פלוני ואני יין שבמקום
פלוני אבל לא יאמר לו טול אתה את
חיטים ואני שעורים טול אתה יין
ואני אטול את השמן׃ ט חבר עם
הארץ שירשו אביהם עם הארץ וכול
הוא לומ לו טול אתה חיטים שבמקום
פלוני ואני חיטים שבמקום פלוני אתה יין
שבמקום פלוני ואני יין שבמקום פלוני
אבל לא יאמר לו טול אתה חיטים ואני

מעשר המעשר

שעורים טול אתה את הלח ואני א
אטול את היבש ג גר וגו שרשו
אביהם גו יכול הוא לומר לו טול ב
אתה עבודה זרה ואני מעות
ואני פירות משבאו לרשות הגר
אסור יא המוכר פירות בכוריה
ואמר מי שלארץ ישראל הן חייב
לעשר מעשרין הן נאמן שהפה
שאסר הוא הפה שהיתיר מי שלו הן
חייב לעשר מעשרין הן נאמן שהפה
שאסר הוא הפה שהיתיר אם ירוע שיש לו
שדה בסוריה חייב לעשר יב
עם הארץ שאמר לחבר קח לי אגוזים
ירק אחת קח לי קלוסקין אחת לוקח
סתם ופטור אם אמר זו שלי וזו
של חבירי ומערבו וחייב לעשר אפילו
הן מאה פר ז הל יב
המזמין את חבירו שיאכל איבלו
והוא אינו מאמין על המעשרות
אוכל מערב שבת מה שאני עתיד
להפריש למחר הרי הוא מעשר
ושאר המעשר סמוך לו וה שעשיתי
מעשר עשירי ותרומת מעשר עליו
מעשר שיני בספונו ובדומו כ
ומחזיל על המעות ב מזגו לו את
הכוס אע"פ שאני עתיד לשייר בשוק

הכוס הרי הוא מעשר ושאר ושאר
ושאר מעשר סמוך לו וה שעשיתי
מעשר עשירי תרומת מעשר עליו
ומעשר שיני בפיו מחזיל על המעות
ג פירות שאינם מאמין לבעל הבית
ניטל גרוגרת אחת ואוכל זו ותשע
הבאות אחריה עשויות מעשר
על תשעים שאני אוכל וזו עשירית
תרומת מעשר עליהם מעשר שיני
באחרונות מחזיל על המעות ד
וחושך גרוגרת אחת וכן שמעון בן
גמליאל אומר לא יחסוך מפני שהוא
מטעה מלאכתו של בעל הבית ר
יוסה אומר לא יחסוך שהוא מניח בית
דין ה הלוקח יין מבין הכותים
או שני לוגים שאני עתיד להפריש
הרי הן תרומה ועשרה מעשר
ותשעה מעשר שני ומחל ושנה
ו היו לו תאינים של טבל בתוך
ביתו והוא בבית המדרש אין בשדה
אלא שתי תאינים שאני עתיד להפריש
הרי הן תרומה ומעשר מעשר
ותשע מעשר שני ז היו דמיי
אומר מה שאני עתיד להפריש הרי
הוא מעשר ושאר מעשר סמוך
לו וה שעשיתי מעשר עשירי

תרומת מעשר עליו מעשר שני
ביפתו ובדרומו ומחולל על המעות
ח היו לפניו שתי כלכלות של טבל
אמר מעשרות זו בת זו נותנין
זו זו הראשונה מעשרת של זו
וזו האחרונה מעשרת מעשרותיהן
המעשרות כלכלה וחברתה קרא שם
ט מאה טבל מאה חולין נוטל מאה
ואחת מאה חולין מאה מתוקנין מאה
מעשר נוטל מאה ועשר י מאה טבל
תשעים מעשר ותשעה טבל שמינה מעשר לא
היפסיד כלום זה הכלל כל זמן שהטבל
מרובה לא היפסיד כלום יא מי
שהיו לו עשר שורות של עשר עשר
כדי יין אמר שורה הזו אינה
מעשר ואין ידוע אי זו היא נוטל
שורה אחת לוכסן חני שורה
הזו אינה אחת מעשר ואין ידוע
אי זו היא נוטל שתי שורות לוכסן
חבית אחת מעשר ואין ידוע אי
זו היא נוטל מכל חבית וחבית
חסל מסכת דמאי

פרק ז
כלאים פירק א

ק זיתים וחרובים אינן כלאים זה
בזה השעורים ושיבולת שועל

הכוסמין והשיפון הפול והספיר הפוליקדן
והטופח ופול לבן והשעועית אינן
כלאים זה בזה ב הקישות והמלפפון
אינן כלאים זה בזה ר יהודה אומר
כלאים חזרת חזרת גליה עולשים
עולשי שדה כרישים כרישי שדה
כיסבר כיסבר שדה חרדל חרדל מיני
דלעת מיניות והרמוניה ופול מיני
והחרוב אינן כלאים זה בזה ג הלפת
והנפוס הכרוב והתרובתור התרדים
והלענה הוסיף ר עקיבה השום
והשומנית הבינל והבינל עול התורמוס
והפלס לוס אינן כלאים זה בזה ד
ובאילן האגסין והקרוס טרמילין ה
הפרישים והעוורים אינן כלאים
זה בזה התפוח והחזרר הפרסקיה
והשקידים השופים והרימים ו
אף על פי דומין זה לזה כלאים זה
בזה ה הינגון והנפוס החרדל
והלפסן ודלעת יונית עם המיניות
והדמוניא את על פי דומין זה לזה
כלאים זה בזה ו הזאב והכלב
כלבוכפרי והשועל הינוים והיעלאים
היעילים והדחילים הסוס והפרד
הפרד והחמור החמור והערוד
את על פי דומין זה לזה כלאים זה

בזה ו אין מביאין אילן באילן
וירק בירק לא אילן בירק ולא ירק
באילן ר יהודה מתיר ירק באילן ז
אין נוטעין ירקות בתוך סדן של שיש
קמה אין מרכיבין פיגם על גבי קיסה
לבנה מפני שהוא ירק באילן אין
נוטעין יחוד של תאינה לתוך החצב
שהוא מק ירו אין תוחבין זמורה
של גפן לתוך האבטיח שתהא ורקת
מימיה לתוכו מפני שהוא אילן בירק
אין נותנין זרע דלעת לתוך החלמית
שתהא משמרתו מפני שהוא ירק
בירק ט הטומן לפת וצנונות תחת
הגפן אם היו מקיפות העליה מגולין
אינו חרשש לא משה כלאים ולא
משה מעשרות ולא משה שביעית
ונישלין בשבת הזורע חיטה ושעורה
כאחת הרי זה כלאים ר יהודה אומ
אינו כלאים עד שיהא שתי חיטים
ושעורה או חיטה ושתי שעורים
או חיטה ושעורה וכוסמת

פי ב הל ט

כל סאה שישבה ר ובע זרע ממין
אחד ימעט ר יוסה אומ יבור בין
מימין אחד בין משני מינים ר שמע
אומ לא אמרו אלא ממין אחד חכם

אומ כל שהוא כלאים בסאה מיעוטן
לרובע ב במי דברי אמו תבואה
בתבואה קיטנית בקיטנית תבואה
בקיטנית וקיטנית בתבואה באמת
יירעני גנה שאינן נאכלין ומינוסקן
אחד מעשרים וארבעה בנופל לבית
סאה ר שמע או כשה שאמרו להחמיר
אות להקל הפשתן בתבואה מיעוטה
אחד מעשרים וארבעה בנופל לבית
סאה ג היתה שדהו זרועה חיטים
ותימלך לזורעה שעורים ימתין לה
עד שתתליע ויפך ואחר כך יזרע
אם יעמיקה לא יאמר אזרע ואחר
כך אופך אלא הפך ואחר כך זרע
וכמה יהא חריש כתלמי הדיעה
אבא שאול אומ כדי שלא ישייר
רובע לבית סאה ד זרועה ותימלך
ליטעה לא יאמר אטע ואחר כך
אופך אלא הפך ואחר כך נוטע
נטועה ותימלך לזורעה לא יאמר
אזרע ואחר כך אשרש אלא משרש
ואחר כך זרע אם רוצה גומס עד
פחות מטפח וזרע ואחר כך משרש

ה היתה שדהו זרועה קישבס
או לוף לא יהא זורע ובא על
גביהן שאינן ערשות אלא לשלוש

שניים תבואה שעלו בה סימפוני
אם טס וכן מקום הגרנות שעלו
בהן מינים הרבה וכן תלתן שהעלת
מיני עשבים אין מחייבין אותו
לנכש ואם ניכש או כימה אומרין
לו עקור את הכל חוץ ממין אחד
ו הדרינה לעשות שדהו משך
משך מכל מין בית שמי או שלשה
תלמים של פתיחו בית הילל או מלא
העול השדרני וקרובים דברי אלו
להיות כדברי אלו ז היה ראש
תר חיטים נכנס בתוך שלש עשרה
מותר מפני שהוא נראה כסוף
שדיהו שלו חיטים ושלחבירו
כיון אחד מותר לסמוך לו מאותו
המין שלו חיטים ושל חבירו חיטים
מותר לסמוך לו תלה של פשתן כ
ואו תלה של מין אחד ר שמעון או הבוצה
אחד זרע פשתן ואחד כל המינים
ר יוסה או באמינע שדיהו מותר
לבדוק בתלה של פשתן ז אין
סומכין לשדה תבואה חרדל וחריע
אבל סומכין לשדה ירקות חרדל
וחריע אבל סומכין לשדה ירקות
חרדל וחריע דם ומך לבור לניר
לגפא לדרך ולגדי שהוא גבוה

עשרה טפחים ולחרישין שהוא עמוק
עשרה ורוחב ארבעה ולאילן שהוא
מסך על הארץ ולסלע שהוא גבוה
עשרה ורוחב ארבעה ט הדועה
לעשות שדהו קרחת קרחת מכל
מין עשרה עשרים וארבעה קרחת
לבית סאה מקרחת בית רובע זרע
פתוכה כל מין שיריה היתה קרחת
אחת או שתים זרעו חרדל שלוש
לא יזרע חרדל מפני שהוא נראה
כשדה חרדל דבר מאיר וחכמים
אומ תשע קרחות מ ותרות ועשר
אסורות ר אליעזר בן יעקב אומ אפילו
כל שדהו בית כור לא יעשה בתוכה
חוץ מקרחת אחת י כל שהוא
בית רובע עולה במידת בית רובע בהמן
אכלת הגפן הקבר והסלע עולים
במידת בית רובע בתבואה בית רובע
ירק בירק ששה טפחים תבואה
בירק ירק בתבואה בית רובע ר ליעזר
או ירק בתבואה ששה טפחים
יאן תבואה נוטה על גבי תבואה
וירק על גבי ירק תבואה על גבי ירק
וירק על גבי תבואה הכל מותר
חוץ מדלעת יונית ר אומ אף הקישות ופול המצרי ורואה אני

את דבריהם מדברי פר ג
הל יא

ערוגה שהיא שישה על ששה ה
טפחים זורעין בתוכה חמשה ה
זרעונין ארבעה באחד ברוחות
הערוגה ואחד באמצעה היה לה גבל
גבוה טפח זורעין בתוכה שלשה
עשר שלשה על כל גבל ותבל ואחד
באמצע לא יזרע ראשה לפת בתוך
הגבל מפני שהוא ממלהו ר יודה
אומ ששה באמצע ב כלמין ו
זרעים אין זורעים בערוגה כל מין
ירקות זורעים בערוגה וחוזר ל
ואפונים השופים מן הזרעים אפונים
הגמלונים מין ירק גבל שהוא
גבוה טפח ומתמעט כשר שהיה
כשר מתחילתו ועד תלם ואמת המים
שהן עמוקין טפח זורעין בתוכם
שלשה זרעונים אחד מכן ואחד
מיכן ואחד באמצע ג היה ראש
תר ירק ניכנס לתוך שדה ירק
אחד מותר מפני שהוא מראה
כסות שדהו היתה שזורעה ורועה
ירק ומבקש ליטע בתוכה שורה
של ירק אחר ר ישמעאל אומ עד
שיהא תלם מפלש מראש השורה

ועד ראש ר עקיבה אין אורך
ששה טפחים ורוחב מילואו ר
יהודה אומ רוחב כמילואו רוחב
הפרשה ה הנוטע שתי שורות
של קישואים שתי שורות של
דילועים שתי שורות של פול מינדי
כותר שורה של קישואים שורה
של דילועים שורה של פול מינדי
אסור שורה של קישואים ר ליעזר
מתיר וחכמ אוסרין ה נוטע
אדם קישות ודלעת לתוך בתיא
אחת בלבד שתהא ז נוטה ליבד
וז ז נוטה ליבד זה ר היתה
שזריהו ורועה בעלים ומבקש
ליטע בתוכה שורות של דילועים
ר ישמעאל אומ עקר שתי שורות
ונוטע שורה אחת ומניח קמה
בעלים במקום שתי שורות ונוטע
שורה אחת ר עקיבה אומ עוקר
שתי שורות ונוטע שתי שורות
ומניח קמה בעלים במקום שתי
שורות עוקר שתי שורות נוטע
שתי שורות וחכמ אומ אם אין
בין שורה לחברתה שתים עשרה
אמה לא יקיים את הזרע שבינתיים
ז דלעת בירק ובתבואה

שורה של דילועים שורה של פול מינדי אל שורה של קישואים

ועוקר שתי שורות

נותנין לה בית רובע היתה שדהו
וירועה תבואה ומבקש ליטע בת
בתוכה שורה של דילועים נותנין
לה עבודתה ששה טפחים אם
הגדילה יעקור מלפניה ר' יוסה
אומ' נותנין לה עבודתה ארבע
אמות ח' אמרו לו התחמיר
זו כמן הגפן אמ' להם מיניאנו שהו
חמורה מן הגפן של גפן יחידית
נותנין לה עבודתה ששה טפחים
ולדלעת יחידית בית רובע ר' מאיר
אומ' משם ר' ישמעאל כל שלשה
דילועים לבית סאה לא יביא וירע
לתוך בית סאה לא יביא וירע לתוך
בית סאה ר' יוסה בן הניתוק אפרתי
אמ' משם ר' ישמעאל כל שלשה ד'
דילועים לבית סאה לא יביא וירע
לתוך בית סאה ר' יוסה בן החוטף
אפרתי אמ' משם ר' ישמעאל כל
שלשה דילועין לבית כור לא יביא
וירע לתוך בית כור פר' ד'

הל' ז'

קדושת הכרם בית שמיי אומ' עשרים
וארבע אמות בית הלל אומ' ששה
עשרה אמה מחול והכרם בית שמיי

אומ' ששה עשרה אמה בית הלל
שתים עשרה אמה ואי זה הוא
קרחת הכרם כרם שחרב מאמיצעו
אם אין שם ששה עשרה אמה לא
יביא וירע לשם והיו שם ששה עשרה
אמה נותנין לו עבודתו וזורע את
המותר ב' אי זה מחול הכרם
בין כרם לגדר אם אין שם שתים
עשרה אמה לא יביא וירע לשם
והיו שם שתים עשרה אמה נותנין
לו עבודתו וזורע את המותר ג'
ר' יהודה אומ' אין זה אלא גידור
הכרם ואי זה מחול הכרם בין שני
כרמים אי זה הוא הגדר שהוא
גבוה עשרה טפחים וחורין שהוא
עמוק עשרה ורחב ארבעה ד'
מחיצת הקנים אם אין בין קנה
לחבירו שלשה טפחים כדי שיכנס
הגבי הרי זו כמחיצה וכדי שנפרין
עד עשר אמות הרי הוא כפתח
יתר מכן כנגד הפרינה אסור ופרינו
בו פרינות הרבה אם העומד
מרובה על הפרוץ מותר אם הפרוץ
מרובה על העומד אסור ה'
הנוטע שורה של חמש גפנים

בית שמי או"מ כרם בית הלל או אינו
כרם עד שיהוא שתי שורות לפיכך
הזורע ארבע אמות שבכרם בית
שמי או קידש שורה אחת בירת
הלל או"מ קידש שתי שורות ו
הנוטע שתים כנגד שתים ואחת
יוצא וגבי הדי זה כרם עד שיהוא
שתים כנגד שתים ואחת בינתיים
או שתים כנגד שתים ואחת באמצע
אינו כרם עד שיהוא שתים כנגד
שתים ואחת יוצא וגבי ז הנוטע
שורה אחת בתוך שלו שורה אחת
בתוך של חבירו ודרך הזיזיד ודרך
הרבים באמצע ובדי שהוא נמוך
מעשרה טפחים הרי אלו מינטרפות
גבוה מעשרה טפחים הרי אילו
מינטרפות ר יהודה או אם עירסן
מלמעלן הרי אילו מינטרפות ח
הנוטע שתי שורות ואין ביניהן
שמונה אמות לא יביא ורע לשם
היו שלוש אם בין שורה לחברתה
שתים עשרה אמה לא יביא ורע
לשם ר אליעזר בן יעקב או משם ח
חנינא בן חכינאי אפילו חרובה
האמצעית אין בין שורה לחברתה

שתים עשרה אמה לא יביא ורע
לשם שאילו מתחילה נטעו היה
מותר בשמונה אמות ט הנוטע
את כרמו על שש עשרה אמה
שש עשרה מותר להביא ורע לשם
אמ' יהודה מעשה בינלמין באחד
שנטע את כרמו שש עשרה אמה
היה הופך סיע שתי שורות ליד
אחד וזורע את הניר ובשנה האחרת
היה הופך את השיע למקום הזרע
וזורע את הכור ובאמעשה לפני
חכמ' והתירו ר מאיר ר שמעון או'
את הנוטע את כרמו על שמונה
שמונה אמות מותר

פ"ה הל' ט

כרם שחרב אם ישבו ללקט עשר
גפנים לבית סאה ונעוות מלהלכן
הרי זה נקרא כרם דלכרם שהוא
נטוע ערבוביה אם יש לכון
שתים כנגד שלוש הרי זה כרם
ואם לאו אינו כרם ר מאיר או'
הואיל והוא נראה כמובית כרמים
הרי זה כרם ב כרם שהוא נטוע
עד פחות מארבע אמות ר שמעון
או אינו כרם וחכ"א או אינו כרם

ורואין את האמיצעיות כאילו אינן
ג חריץ שהוא עובר בכרם עמוק
עשרה ורוחב ארבעה ראליעזר
בן יעקב אומ׳ אם היה מפלש מראש
הכרם ועד ראשו הרי זה נראה
כבין שני כרמים ונוטעין בתוכו
ואם לאו הרי הוא כגת הגת שבכרם
עמוקה עשרה ורחבה ארבעה ר׳
אליעזר או נוטעין בתוכה וחכמ׳
אוסרין שומרה שבכרם גבוהה
עשרה ורחבה ארבעה נוטעין
בראשה אם היה שיעור כותש אסור׳
ד גפן שיתה נטועה בגת או
בנקיע נותנין לה עבודתה וזרע
את המותר ר׳ יוסה אומ׳ אם אין
שם ארבע אמות לא יניא ורע שם
הבית שבכרם נוטעין בתוכו ה
הנוטע ירק בכרם או מקיים הרי
הרי זה מקדש ארבעים וחמש ג
בפנים אמתיי בזמן שהן נטועות
על ארבע ארבע או על חמש חמש
נטועות על שש שש או על שבע
שבע הרי זה מקדש שתים עשרה
אמה לכל הרוח ענבלות אבלים לא
מידבעות ו הרואה ירק בכרם
ואם כשאגיע לו אלקטנו מותר

כשאחזור אלקטנו אם הוסיף מאתים
אסור ז היה עובר בכרם ונפלו
ממנו זרעים או שיניאו עם הזבלים
או עם הפירות הזורע סיעתו הרוח
לאחריו מותר וסיעתו הרוח לפניו
ר עקיבה אומ׳ אם עשבים יפין את
אביב ינפץ אם הביאה רגן תידלק׳
ח המקיים קוניס בכרם ר אליע
או קידש וחכמ׳ או לא קידש אלאותן
שבמוהו מקיימים האירוס והקיסוס
ושושנת המלך וכלמין זרעים אינן
כלאים בכרם הקנבס ר טרפון אומ׳
אינו כלאים בכרם וחכמ׳ או כלאים
והקיניס כלאים בכרם׳

פרק ו הל ח

אי זה הוא ערים הנוטע שורה שלחמש
גפנים בינד גד שהוא גבוה עשרה טפחים
או בינד החריץ שהוא עמוק עשרה
ורחב ורוחב ארבעה נותנין לו עבודתו
ארבע אמות בית שמי או מודדין י׳
ארבע אמות מעיקר גפנים לשדה
בית הלליו מן הגדר ולשדה אמ׳ ר׳
יוחנן בן נורי טוענין כל האומרין
כך אלא אלו אם יש שם ארבע
אמות מעיקר גפנים ולגדר נותנין
לו עבודתו וזורע את המותר כמה

היא עבודת הגפן ששה טפחים לכל
רוחב עקיבה או שלשה ב עריסה
שהוא יוצא מן המדרגה ר אליעזר
בן יעקב אומר עומד בארץ ובוצר
את כולו הרי זה אוסר ארבע אמות
בשדה ואם לאו אינו אוסר אלא
כנגדו ר אליעזר בן יעקב אומר את הגו
הנוטע אחת בארץ ואחת במדרגה
אם גבוהה עשרה טפחים אינה
מיצטרפת עימה ואם לאו הרי זה
מיצטרפת עימה ג המדלי את
הגפן על מיקינת אפיפיירות לאויבא
וריע תחת המותר אם הביא לאקידש
אם הילך החדש אסור וכן המדלי
על מיקינת אילן סרק ד המדלי
את הגפן על מיקינת אילן מאכל
מותר להביא וריע תחת המותר אם
הילך החדש יחזירנו מעשה שהלך
ר יהושע אומר ר ישמעאל לכפר עזיז
והראהו גפן שהיא מודלה על מיקינת
תאינה אומ לו מה אני להביא וריע
תחת המותר אומ לו מותר והעלהו
משה לבית מגניא והראהו גפן
שהוא מודלה על מיקינת הקורא בתוך
סדן של שלשי קמה ובו קורות הרבה
אומ לו תחת הקורא זו אסור והשאר

מיותר ה אי זה הוא אילן סרק כל
שאינו עושה פירות ר מאיר אומ
הכל אילן סרק חוץ מן הזיית ומן
התאנה ר יוסה אומ כל שאין במוהו
נוטעים שדות של ימות החדי זה
אילן סרק ו פיסקי עריס שמונה
אמות ועוד כל מידות שאמרו חכמ
בכרם אין בהן ועוד חוץ מפסקי
עריס אלו הן פיסקי עריס עריס
שחורב מאומין עון שתיירו בו חמש
גפנים מיכן וחמש גפנים מיכן אם
יש שם שמונה אמות לא יביא ויע
לשם שמונה אמות ועוד נותנין לו
עבודתו ויריע את המותר ז
עריס שהוא יוצא מן הכותל מונין
קדן וכלא נותנין לו עבודתו ויריע
את המותר ר יוסה אומ אם אין שם
ארבע אמות לא יביא ויריע לשם
ח הקנים היוצאים מן העריס
חס עליהן לפסקן כנגדן מותר עשאן
כדי שיהילך עליהן החדש אסור
ט הפרח היוצא מן העריס רואין
אותו כאילו מיטלטלת תלוייה בו
כנגדו אסור וכן בדלית המותרת ומידה
מאילן לאילן תחתיה אסור סיפקה
בחבל או בגמי תחת סיפוק מותר

עשאן כדי שיהלך עליו החדש אסור׃

פר׳ ו הל׳ ט

המברך את הגפן באויר או אפ אין עפר
על גבה שלשה טפחים לא יביא
זרע עליה אפילו הבריכה בדלעת
או בסילון הבריכה בסלע אף על פי
שאין עפר על גבה אלא שלשים
אינבעות מותר להביא זרע עליה
האירכובה שבגפן אין מודדין אלא
מעיקר השני׳ ב המבדיל שלש
גפנים ועיקריהן נראין כאילו
בר יבדוק או אם ושביניהן מארבע
אמות ועד שמונה הרי אילו מיני
מינטרפות ואם לאו אינן מינטרפות
גפן שיבשה אסורה ואינה מקדשת
כאויר או אף גפן יעמיד אסור ואינו
מקדיש כאילו בר יעמיד או אף גפיה
גפן אסור ואינו מקדש׃ ג אלו
אסורין ולא מקדשין מותר חובלן
הגפן מותר מחול הכרם מותר פיסקי
ערים מותר אפיפירות אבל נחזת
הגפן ועבודת הגפן וארבע אמות
שבכרם הרי אלו מקדשין׃ ד
המסכן את גפנו על גבי תבואתו
שלו ובירו הרי זה קידש וחייב באחזיותו
כאחזיותו כיוסה או כו שמעון או

אין אדם מקדש דבר שאינו שלו׃

ה אמ׳ יוסה מעשה באחד שזרע
את כרמו בשביעית ובא מעשה לפני
רעקיבה ואמ׳ אין אדם מקדש דבר
שאינו שלו׳ ו האומנס שזרע את
הכרם וינא מלפניו קוינרו אפילו בא
במועד עד כמה הוא נותן לפני עליה
עד שלשי שיתיר מכן קוינר כדרכו
והולך אפילו לאחר המועד מאמתי
נקרא אנס משישקע׳ ו זה הדרוז
שיעלה את הגפנים על גבי תבואה
גדור מיד ואם אירע אונס מותר תבואה
שהיא נוטה תחת הגפן וכן בירק
מחוור ואינו מקדש מאמתי תבואה
מתקדשת משתשריש וענביס מ
משיעשו כפול לבן תבואה שיבשה
כל ימיה וענביס שביבשלו כל עמכם
אינן מתקדשות׃ ח עמין נקוב
מקדש בכרם ושאינו נקוב אינו
מקדש׳ שמעון או זה וזה אסורין
ולא מיתקדשים המעביר עמין נקוב
בכרם ואם הוסיף מאומים אסור׃

פר׳ ז הל׳ ח

כלאי הכרם אסורין מלוקין ומלקיים
ואסורין בהנייה כלאי זרעים אסורים
מלוקין ומלקיים ומותרים באכילה

כלאי בגדים מותרים בכלאים ואינן
אסורין אלא מלבוש בלאי בהמה
מותרין לגדל ולקיים ואינן אסורין
אלא מלהרביע כלאי בהמה אסורין
זה עם זה ב בהמה עם בהמה
וחיה עם חיה בהמה עם חיה
וחיה עם בהמה טומאה עם טומאה
וטהורה עם טהורה וטומאה עם
טהורה וטהורה עם טומאה אסורין
לחרוש ולמשוך ולהנהיג ג

אצ המנהיג סופג ארבעים הישב בקרון
אצ סופג ארבעים ר מאיר פוטר וחכ
וחשלישית שהיא קשורה לרינועות
אסורה ד אין קושרין את
הסוס לא לימיני הקרון ולא לאחור
הקרון ולא את הלבדקס לגמלים ר
יהודה אומ כל הנולדים מן הסוס אף
על פי שאביהן חמור מותרין זה עם
זה וכל הנולדים מן החמור אף על
פי שאביהן סוס מותרין זה עם זה
אבל הנולדים מן הסוס עם הנולדים
מן החמור אסורין זה עם זה ה
הפרוטיות אסורות וה"ר מתיר
ואדני הישדה חייה ר יוסה אומ
מטמאות כאהל באדם הקופד
וחולדת הפניה חייה חולדת סנאים

ר יוסה אומ בית שמיי אומ מטמא כויית
במשא ובידשא במגע ו ושור
בר מין בהמה ר יוסה אומ מין חייה
כלב מין חייה ר מאיר אומ מין בהמה
החזיר מן בהמה הערוד מן חייה
הפיל והקוזמ מין חייה ואדם מותר
בכולם לחרוש ולמשוך

פר ח הילו

אינו אסור משום כלאים אלא עמר
ופשתים ואינו מטמא בנגעים
אלא עמר ופשתים אין הכהנים
לובשים לשמש בבית המקדש אלא
עמר ופשתים עמר גמלים ועמר
רחלים שטרפן וחברן אם רוב
מן הגמלים מותר אם רוב מין
הרחלים אסור מחיצה למחיצה אסור
וכן הפשתן והקנבס שטרפן וזה
בזה ב השיריים והכלך אין
בהם משום כלאים ובלבד שלא יהא
בשרו נובע עדיי לבלאים לא ילבש
כלאים על גבי עשרה אופילו לגמב
את המיכס ג מטפחות הדיוט
מטפחות הספרים מטפחות הספג
אין בהן משום כלאים ר אלעזר
אוסר מטפחות הספרים אסורות
משום כלאים ד תכריכי המת

אבל אסורין מפני מראית העין הפרוה אין משום כלאים ובלבד

והמרדעת שלחמור אין בהם משום
כלאים לא יתן את המרדעת על
כתיפו אפילו להוריאו עליה את הגבל

ה מוכרי כסות מוכרין כרדכן
לא יתכרונו בחמה מפני החמה ולא
בגשמין מפני הגשמין והינמו עיה
מפשילים במקל ו תופרי כסות
תופרין כרדכן לא יתכרונו בחמה
מפני החמה לא בגשמים מפני
הגשמים והינמו עיה תופרים בארץ

ז הבירים והדרדסים והדל
מיטיקין ומנעלות הפינון לא ילבש
בהן עד שיבדוק ר יוסה או הבאים
מחוץ הים ומומדינת הים אינן צריכין
בדיקה מפני שחוקתן בקנבס ומעל
שלזוד אין בו משום כלאים ח אין
אסור משום כלאים אלא מטוי ואריג
שנ לא תלבש שעטנז דבר שהוא
שועי וטוי ונוד ר שמעון בן אלעזר
או גלוח ומלוד את אביו שבשמים הוא
עליו ט הלבדים אסורין מפני שהן
שועים פרוז של עמר בשל פשתן י
אסור מפני שהן חוזרין באריג יא
יוסה או משרוזות של ארגמן אסורות
מפני שהוא מולל עד שלא קושר לא
יקשור סרט של עמר ושל פשתן לחגר
בו כותנין אותו על פי שהרימוה באמצע

ו אותות הגדרים ואותות הכובסים
אסורות משום כלאים התוכת תכיפה
אחת אינה חיבור ואין בה משום כלאים
והשומטה בשבת פטור עשה שתי
ראשיה מינה אחד חיבור ומשבה
משום כלאים והשומטה בשבת חייב
ר יהודה אומ עד שישלש השוק והקופה
מיינטרפין בכלאים

חסל כלא

פרק ט

שביעית פרק א

א מאימתי חורשין שדה האילן ערב
שביעית בית שמאי אומ כל זמן שהוא
יפה לפרי בית הלל אומ עד העצרת וקרובים
דברי אלו להיות כדברי אלו ב אין
היאך שדה האילן כל שלשה אילנות
לבית סאה אם ראויים לעשות ככר
דבילה של ששים מנא באיטלקי חורשין
כל בית סאה בשבילן פחות מכן אין
חורשין להן אלא מלוא האורה וסלו
חוינה לו ב אחד אילן סרק אחד
אילן מאכל רואין אותם כאילו הן
תאנים אם ראויין לעשות ככר
דבילה של ששים מנא באיטלקי חור
חורשין כל בית סאה בשבילן פחות
מכן אין חורשין להן אלא יעדכן
ג היה אחד עושה ככר דבילה

או שנים עושין אין חורשין להן אלא
עורכן עד שיהו או משלשה ועד תשעה
היו עשרה מעשרה ולמעלן בין עושין
ובין שאינן עושין חורשין בלבית
סאה בשבילן שנ בחריש ובקציר
תשבת ה אין יכול לומ חרישוק
וקציר שלו שביעית אלא חריש
של ערב שביעית שהוא נכנס ב
בשביעית וקציר שלשביעית שהוא
יוצא בשמינית ר ישמעא אומ מה חריש
ראשות את קציר ראשות יצא קציר
העומר ו שלשה אילנות שלשלשה
אנשים הדי אלו מיעטרפים וחורשין
בלבית סאה בשבילן כמה יהא בינהם
רבן שמעון בן גמליא אומ כדי שיהא
הבקר עובד בכלין ז עשר
נטיעות מפוזרות בתוך בית סאה
חורשים כל בית סאה עד ראש הי
השנה היו עשרות שורה או מוק
מוקפות עטרה אין חורשין להן
אלא ערכן ז הנטיעות
והדילועים מיעטרפין לתוך בית
סאה רבן שמעון בן גמליא אומ
עשרה דילועים לבית סאה חורשין
בלבית סאה עד ראש השנה ט
עד אימתי נקראו נטיעות ר אליעז
בן עזריה אומ עד שיזהרו ר יהושע

שביעית

שהוא חובה

א תשרי פועם

או עד ט"ו שבט ר עקיבה אומ
נטיעה כשמה אילן שניטעים והוציא
חליפים מטפח ולמטן כנטיעה
מטפח ולמעלן באילן דברי ר שמע

פרק ב הל ט

עד אימתי חורשין בשדה הלבן עד
שביעית עד שתיכלה הלחה כל ומן
שבני אדם חורשין ליטע מפני שאות
ובמדלעות אר שמעון נתתה תורת
כל אחד ואחד בידו אלא בשדה
הלבן עד הפסח ובשדה האילן עד
העצרת ב מובלין ומעדרין
במקשאות ובמדלעות עד ראש
השנה וכן בית השלחין מיעדליה
מפרקים ומאבקים ומעשניה עד
ראש השנה ר שמעון אומ אתה נוטל
הוא את העולה מן האשכול בשביעית
ג מסקליה עד ראש השנה מק
מקרסמין מזרדין ומפסלים עד
ראש השנה ר יהושע אומ כזרזה
וכפיס ולה של חמי שיית כן של ששית
ר שמעון אומ כל זמן שאני רשאי
בעבודת האילן רשאי אני בפיסולו
ד מזהמין את הנטיעות וכורכין
אותן וקוטמין אותם ועושין להן
בתים ומשקין אותן עד ראש השנה
ר לעזר בי יעדוק או אתה משקה הוא

את הלוף

על הנוף בשביעית אבל לא על העיקר:

ה סכיה את הפגיה ומנקבין אותן
עד ראש השנה פגי ערב שביעית
שניכנסו לשביעית ושל שביעית
שיצאו למוצאי שביעית לאסכיה
ולא מנקבין ר' יהודה או מקום
שנהגו לסוך אינן סכיה מפני ש
שהיא עבודה מקום שנהגו שלא לסוך
סכיה ר' שמעון מתיר באילן מפני
שהוא רשוי בעבודת האילן ר'
אין נועצין אין מבריכין ואין
מיכיבין ערב שביעית פחות מי
משלשה יום לפני ראש השנה
אם נטע או הכריך או הירכיב
יעקוד ר' יהודה או כל הרכבה שאינה
קולטת לשלשת ימים אינה קולטת
ר' יוסה ור' שמעון אומ' לשתי שבתות
ו האורז והדוחן והפרגים והש
המשמשמים שהי ישרישו לפני
ראש השנה מיתעשרים לשעבר
ומותרים בשביעית אם לאו אסורין
בשביעית ומתעשרין לשנה הבאה
ז ר' שמעון השיזורי או פול
מצרי שזרע לזרע מתחילה כיוצא
בהן ר' שמעון או אפונים הגמלונים
שתירמלו לפני ראש השנה ט
הבצלים הסריסים ופול מצרי שמנע

אותן

ר' נאבהן
ר' יעזר או
אפונין
הגמלונין

מהן מים שלשים יום לפני ראש השנה
מיתעשרין לשעבר ומותרין בשביעית
ואם לאו אסורין בשביעית ומתעשרין
לשנה הבאה ר' ושלבעל שמנע
מהן שתי ערנות דב' ר' מאיר וחכמ
אומ' שלוש יא הדילועים שקיימן
לורע אם היקשו לפני ראש השנה
ונפסלו מאוכל אדם מותר לקיימן
בשביעית ואם לאו אסור לקיימן
בשביעית התמרות שלהן אסורות
בשביעית מדברים בעפר לבן ובר
ר' שמעון אלעזר בן יעקב אומ' ר'
ממרסים באורז בשביעית דברי
ר' שמעון אבל לא מכסחים
פר' ה' הלל יא
מאמתי מוציאין ובליס לאשפתות
משיפסקו עוברי עבודה דב' ר' מאיר
ר' יהודה אומ' משיבש המתמק ר'
יוסה אומ' משיקשר עד כמה מן
מובלים עם שלוש שלוש אשפתות
לבית סאה של עשר עשר משפלות
ושל לתוך לתוך מוסיפין על המשפלות
ואין מוסיפין על האשפתות ר' יודה
או אומ על האשפתות ב יעשה
אדם את שדיהו שלוש שלוש
אשפתות לבית סאה ויתר מיכן
ומיכן דברי ר' שמעון וחכמ אומ' סרין

עד שיעמיק שלשה או שיבדיח
שלשה עושה אדם את הבולן אוצר
ר' מאיר אוסר עד שיעמיק שלשה
או עד שיבדיח שלשה היה לו דבר
ממועט מוסיף עליו והולך ר' אלעזר
בן עזריה אוסר עד שיעמיק שלשה
או עד שיבדיח שלשה או עד שיתן
על הסלע ג' המדמיר את שדיהו
ועושה סהד לבית סאתים עקר
שלוש רוחות ומניח את האמיצעית
נמצא מדמיר בית ארבעת סאים
רבן שמעון בן גמליאל בית שמונת
כא סאים היתה על שדיהו בית
ארבעת סאים משייר ממנו מקצת
מפני מראית העין ומוציאין מן
הסהד ונותן לתוך שדיהו כדרך
המובלים ר' לא יפתח אדם
מחצב כתחילה לתוך שדיהו עד
שירחיב בו שלוש מוכיות שוחן
של שש על שלוש על רום שלוש שעורין
עשרים ושבע אמות ה' גדד שש
בו עשר אמות של משוי שנים שנים
הרי אילו ינטלו שעור גדד עשרה
טפחים פחות מיכן מחצב ובוממו
עד פחות מן הארץ טפח ו'
במי דברים אמורים מתוך שלו
אבל מתוך שלחבירו מה שהוא

אבל אם התחיל בן מערב שביעית לויטול ז' אבנים שוינן עתן המחוברות או שהיו מכוסות וניתגלו אם יש בהם שתים של משוי שנים שנים הרי אילו ינטלו המסקלאות שדיהו נוטל את העלונות ומניח את הנחצות בארץ וכן גר בש של נידות נוטל את העליונות ומניח את הנוגעה בארץ אם יש תחתיהם סלע או קש הרי אלו ינטלו ח' אין בונים מדרגות אפילו הן אויות ערב שביעית משפסקו לגשמים מפני שהוא מתקינן למוצאי שביעית ולא יסמוך בעפר אבל עושה חיין כל אבן שהוא יכול לפשוט את ידו וליטלה הרי זו תינטל ט' אבני כתף באות מכל מקום המקבלן מביאן מכל מקום ואלו הן אבני כתף כל שאינה יכולה להינטל באחת י' דב' ר' מאיר ר' יוסה אומ' אבני כתף כשמן כל שחן ניטלות שתים שלש שעל הכתף י' הבוסה גדר בינו לרשות הרבים מותר לה עמיק עד הסלע מה יעשה בעפר יעבירו מן ברשות הרבים ומתקינו דב' ר' יהושע ר' עקיבה או כדרך שאין מקלקלין

רוצה ליטול במי דברי אם בומן שלא רוצה

ברשות הרבים כך לא יתקן מיה
יעשה בעפר יעבור לתוך שדהו
בדרך המובילים וכן החופר בור
ושיח ומערה׳

פר ד הל׳ י

בראשונה היו אומרין מלקט
אדם עיניו ומשבים מתוך שלו
כדרך שהוא מלקט מתוך שלחבירו
את הגס הגס ומשרבו עוברי
עבירה התקינו שיהא מלקט
מתוך שלו או בטובה ואין
צריך לומר שיקינין להם מזונות

ב שדה שנית תקוריה תירדע
מוינאי שביעית שני טייבא או
שני שמיטה לא תזרע מוינאי שב
שביעית שדה שני טייבא בית שמי
אומ׳ אין אוכלין פירותיה בשביעית
ובית הלל או אוכלין בית שמי או אין
אוכלין פירות שביעית בטובה
ובית הלל או בטובה ושלא בטובה
ר׳ יהודה אומ׳ חילוף הדברים הן
מקלי בית שמי ומחומרי בית הלל

ג חוברים נזרים מן הגרים
בשביעית אבל לא מישרש ומחזקים
ידי גויים בשביעית אבל לא ידי ישרש
ושואלין בשלומם מפני דרכי שלום
ר׳ המדלבוותים בית שמי או יגים
ובית הללו ישרש מודים במחלוק

עד שיעבוס ואי זה הוא מדלאחר או
שנים המחליק שלשה זה בינה זה
במי דברי אומ׳ מתוך שלו אבל מתוך
שלחבירו אות המחליק ישרש ה
המבקיע בוויית לא יחפה בעפר
אבל מכסה הוא באבנים או בקש
הקוצין קורות שיקמה לא יחפה
בעפר אבל מכסה הוא באבנים או
בקש אין קוצין בתורת שוקמה
בשביעית מפני שהיא עבודה
ר׳ יהודה אומ׳ כדרכה אסור אלא
מגביה עשרה טפחים או גומא מ׳
מעט הארץ ו המוגב בגפנים
והקוצין בקנים ר׳ יוסה או מיחזיק
טפח ר׳ עקיבה או קוצין כדרכו ב
בקורדום במגל ובמגירה ובכל מין
שירינה אילן שניפשח קושרין
אותו בשביעית לא שיעלה אלא
שלא יוסיף ו מאמתי אוכלין פ
פירות האילן בשביעית הפגים
משהזריחו אוכל בזמן פיתו בשדה
ביחזיל כונס לתוך ביתו וכן כיוצא
בהם בשאר שני שבוע חייבים
במעשרות ח הבוסר משהביא
מים אוכל פיתו בשדה הבא ישכנתם
לתוך ביתו וכן כיוצא בו בשאר שני
שבוע חייב במעשרות ט
זיתים שהיכניסו רבי עירית ליסאה

פוינען אוכלב שדה היכנסו וחיי
לוג כותשבשדה וכונס לתוך ביתו
וכן כיוצא בהן בשאר שני שמיט
חייבים במעשרות ושאר כל פירות
האילן כעונתן למעשרות כן
עונתן לשביעית ר מאמתי
אין קוינצין את האילן בשבי עית
בית שמי או כל האילן משיוציא
ובית הלל או החרובין משישלשו
והגפנים משיגרעו הדיותיה משיניניו
ושאר כל פירות האילן משיוציא
שבא כל האילן כיוון לעונת המעשרות
מותר לקוצצו כמה יהא כדית ולא
יקוצצנו רובע רבן שמעון בן גמליא
או הכל לפי כוחו
פר ה הלי
בנות שוח שביעית ושלהן שנייה
שהן עושות לשלוש שנים ר יוחנן
או הפרסיות שביעית שלהן מוציאי
שביעית שהן עושות לשתי שנים
אמרו לו לא אמרו אלא בנות שוח
ב הטומן את הלוף בשביעית
ר מאיר או לא יפחות מסאתים על
גבה שלשה טפחים וטפח עפר
על גביו וחכמים אומ לא יפחות
מארבעת קבים על גבה טפח
וטפח עפר על גביו וטומנו מקום
דריסת אדם ג לוף שעברה עליו
שביעית אליעזר או אם לקטו העניים
את עליו עליו לקטו ואם לאו יעשה
חשבון לעניים ר יהושע או אם
לקטו העניים את עליו לקטו ואם
לאו אין לעניים עמו חשבון ר
לוף של ערב שביעית שהוא נכנס
לשביעית וכן בי ליס הקיינים וכן
פואה של עידית בית שמי או עקרין
אותה במרופות של ענבית הלל
אומ בקרדומות של מיתבת מודים
בפואה של ילעות שעוקדין אותה
בקרדומות של מיתבת ה מאמתי
מותר אדם ליקח לוף מרעאי שביעית
ר יהודה או מיד וחכמים או משישרבה
החדש ו אלו בליס שאין האומן
רשאי למוכרן בשביעית מחודשה
וכל כליה העול המיזרה והזיקן אבל
מוכר הוא מגלידי מגל קיניד עגלה
וכל כליה וה הכלל כל שמלאכתו
מיוחדת לעבירה אסור לאסור
ולהתיר מותר ו היוצר מוכר
חמש כדי שמן וחמש עשרה
כדי יין שכן דרכו להביא מן הכפר
אם הביא יתר מכן מותר ומוכר
לגויים בארץ ולישראל בחוצה לארץ
ז בית שמי או לא ימכור לו
פרה חורשת בשביעית בית הלל מתירין
מפני שהוא יכול לשוחטה מוכרלו

פירות אפילו בשעת הזרע משאול
לו סאתו את עלפי שהוא יודע ששיש
לו גרן פורט לו מעות אפ על פי שהו
יודע ששיש לו פרעליה וכולה בפירוש
אסורין ט משאלת אשה לחבירתה
החשודה על השביעית נפה וכברה
ורחיים ותנור אבל לא תבור ולא
תטחון עימה אשת חבר משאלת
לאשת עם הארץ נפה וכברה ובורית
וטוחנת ומרקדת עימה אבל לא
משתטיל את המים לא תגע אילה
שאין מחזקין ידי עובדי עבירה
וכולה לא אמרו אלא מפני דרכי
שלום מחזקים ידי גזים בשביעית
אבל לא ידי ישראל ושואלים בשלומם
מפני דרכי שלום

פ"י הלכה ט

שלוש ארינות לשביעית כל שהחזיק
עולי בבל מארין ישראל ועד גויב לא
נאכל ולא נעבד וכל שהחזיקו עולי
מצריים מגויב עד הנהר עד אמנה
נאכל אבל לא נעבד מהנהר מאמנה
וליפנים נאכל ונעבד י עושים
בתלוש בסודריה אבל לא במחובר
דישום וזורים ודורכים ומעמרים
אבל לא קוצרים ולא בוצרים ולא
מוסקים כלל אמ' ר' עקיבה מ' שכיוצא
בו מותר בארץ עושים אותו בסודריה

ג בעלים שירדו עליהן בשמים
ויעמחו אם היו העלים שלהן שחוזרים
אסורין הורקו הרי אלו מותרין ר'
חנניה בן אנטיגנס או אם יכולין לה
להיתלש בעלים שלהן אסורין כנגר
כן מוכאי שביעית מותרין י
מאמתי מותר אדם ליקח ירק מוכאי
שביעית משישעשה כוכא בו עשה
הבכיר הותר האפילרבי התיר ליקח
ירק מוכאי שביעית מיד ד אין
מוכאין שמן שריפה ופירות שביעית
מהארץ לחוצה לארץ אמ' ר' שמעון
שמעתי בפירוש שמוכאין להוריה
ואין מוכאין לחוצה לארץ ו אין
מביאין תרומה מחוצה לארץ לארץ
אמ' ר' שמעון שמעתי בפירוש שמביאין
תרומה ואין מביאין מחוצה לארץ

פ"י הל' ו

כלל גדול אמרו בשביעית כל שהוא
מאוכל אדם ומאוכל בהמה מימין
הימבעיה ואינו מתקיים בארץ יש
לו שביעית ולרמיו שביעית יש לו
ביעור ולרמיו ביעור ואי זה זה
עלי בלוף שוטה ועלה הדגלא ה'
הערלשיה והכרישה הלבלה וכן
החלב מאוכל בהמה החוחים והדרדרים
ומכין הימבעיה מפוחי אסטס וקוצא
יש להם שביעית ולרמיהן שביעית

יש להם בייעור ולדמיהן בייעור ב
ועוד כלל אחר אמרו כל שהוא מאוכל
אדם ומאוכל בהמה וממין הנובעים
ומתקיים באורן יש לו שביעית
ולדמיו שביעית אין לו בייעור ולדמיו
בייעור ואי זה זה עיקר הילוף שוטה
ועיקר הדגדנה הערקבנים והחלבינה
והבוכרייה ממין הינובעים הפואה
והרכפא יש להן שביעית ולדמיהן
שביעית אין להן בייעור ולא לדמיהן
בייעור ג רמאיר אומר דמיהן
מתבערין ער ראש השנה אמרו לו
להן אין בייעור קל וחומר לדמיהן ד
קליפי רימון והגפן שלו קליפי אגוזים
והגלעינים יש להם שביעית ולדמיהן
שביעית הינובע יוצא לעצמו לא
יצבוע בשביל שיאכלו עושין סחורה
בפי׳ רוצ׳ משביעית ולא בבכורות ולא בתרומות
ולא בנבילות ולא בטרפות ולא בשקיעה
ולא ברמאים ולא יהא לוקח ירקות
שדה ומוכר בשוק אבל הוא לוקח
ובנו מוכר על ידו לוקח לעצמו והוציא
מותר למוכרו ה לוקח בכור לם
למשתה בנו או לרגל ולא יגרד לו
מותר למוכרו יצדי חייה עופות ודגה
שניתמנו להם מינים טמאים מותרין
למוכרן ר יהודה אומר אותן מי שניתמנה
לו לפי דרכו לוקח ומוכר

וכלבד שלא תהא אומנותו לבן חבר
אוסרין ו לולבי דדים והחרובין
וישלהן שביעית ולדמיהן שביעית
לולבי האולה והבוטנה והאטרים
וישלהן שביעית ולדמיהן שביעית
אין להן בייעור ולא לדמיהן בייעור
אבל לעלים וישביעור מפני שנושרין
מאליהן ז הוורד והכופר והקיטע
והלוטס יש להן שביעית ולדמיהן
שביעית ו שמענו או אין לקיטע
שביעית מפני שאינו פרי ח
וורד חדש שכבשו בשמן ישן ולקט
את הוורד וישן בחדש חייב בייעור
חרובים חדשים שכבשן בין ישן ו
וישנים בחדש חייבים בייעור זה
הכלל כל שהוא בנותן טעם חייבים
לבייעור מין בשאינו מינו מין במינו כל
שהוא אם כל שהוא שביעית אוסרת
כל שהוא במינה ושלא במינה בנותן
טעם פר ז הל ח
כלל גדול אמרו בשביעית כל המיוחד
לאוכל אדם אין עושין ממנו מלוגמא
לאדם אין ינגרך לתם לבהמה וכל שאינו
מיוחד לאוכל אדם עושין ממנו
מלוגמא לאדם אבל לא לבהמה וכל
שאינו מיוחד לא לאכל אדם לא
לאכל בהמה חשב עליו אוכל אדם
ואוכל בהמה נותנין עליו חומרי

אדם וחומרי בהמה חשב עליו לעניין
הרי הוא כעניין כגון הסאה האיזוב
והקורנית ב שביעית ניתנה
לאכילה לשתייה וליסיבה לאכל
דבר שדרכו לאוכל ולסוך דבר שו
שדרכו לסוך לא יסוך יין וחומץ
אבל סך הוא את השמן וכן בתרומה
ובמעשר שני קל מהן שביעית
שני יתנה להדלקת הנר ג אין מובדלין
פירות שביעית לאבמידה לאבמשקל
ולאבמינין לאתאינים במיניין
ולא ירק במשקל בית שמיי או את
לא אגוד ותבית הלל או את שדרכו
להאגד בבית אוגדין אותו בשוק
כגון הכרשים וגין החלבי ד
האומר לפועל הילך לך איסר זוד
ולקט לי ירק היום שכרו מותר לקט
לו ברוך היום שכרו אסור לקח
מן הנחתום מכיכר בפונדיון כי
כשאלקוט ירקות השדה אביא
לך מותר לקח ממנו סתם לא ישלם
לו מדמי שביעית שאין פודיין חוב
מדמי שביעית ה אין נותנין
לבהיר ולא לבלן לא לספר לא לספן
אבל נותן הוא לבהיר לשתות ולכולם
הוא נותן מתנת חנם ו תאיניס
של שביעית אין קושרין אותן במוקצה

אבל קושה בחוצבה אין דורכין ענבים
בגת אבל יורד הוא בערבא ואין
עושין ויתים בבד ובקוטבא אבל
כותש ומכנים לבורדאו ר שמעון
או את טוחן הוא בבית הבד ומכנים
לבורדו ז אין מבשלין ירק ע
של שביעית בשמן של תרומה שלא
יביאינו לידי פסול ר שמעון מתיר
והאחרון האחרון ניתפש בשביעית
והפירי ענמו אסור ח אין לוקחין
עבדים וקרקעות ובהמה טמאה
מדמי שביעית ואם לקח יאכל כנגדו
אין מביאים קיני בנים קיני בנות
קיני יולדות מדמי שביעית ואם
הביא יאכל כנגדו אין מכים בלים
בשמן של שביעית ואם כך יאכל
כנגדו ט עוד שסכו בשמן ע
של שביעית ר אליעזר אומר ירחץ וחבר או
יאכל כנגדו אמ לפני ר עקיבה אומר
היה ר אליעזר עוד ששכו בשמן ע
של שביעית ירחץ אמ להם שתוקו
לא אמרו לכם מה ר אליעזר או בו
י ועוד אמרו לפניו או היה
ר אליעזר האוכל פתטתים כי
באוכל בשר חזיר אמ להם שתוקו
לא אמרו לכם מה ר אליעזר או בו
ואם מדחין שהוסקה בתבן ובקש

שלשביעית מותר לרחוץ בה ואם
מתחשב הוא הרי זה לא ירחץ׃

פ״ט הל׳ א׳

הפיגם והירבוזין והשוטים והלבונות
כיסבר שבהרים כרפס של נהרות
גבר של אפר פטורין מן המעשרות
ולקחים מכל אדם בשביעית שאין
מוציאין בהן נשמ״ר יהודה או ספחי
חרדל מותרין שלא נחשדו עליהם
עברי עבירה ר׳ שמעון או כל הספחין
מותרין חוץ מספחי אכרוב שאין
מוציאין בהן בירקות שדה וחבצ׳ אמ׳
כל הספחין אסורין ב׳ שלוש
אריגות לביעור והודה ועבד הירדן
וגליל שלוש שלוש אריגות לכ׳ ל
אחת ואחת גליל העליון וגליל ה
התחתון והעמק מכפר חנניה
ולמעלן כל שאומנו מגדל שיקמים
גליל העליון מכפר חנניה ולמטן כל
שהוא מגדל שיקמים גליל התחתון
ותחום טבריה העמק ביהודה
ההר והשפלה והעמק ושפולת
לוד כשפולת דרום והדר שלה
כהדר המלך מבית חורון
ועד הים מדינה אחת ב׳
ולמה אמרו שלוש אריגות
שהיו אוכלין מכל אחת ואחת

עד שיכלה האחרון שבאו ר׳ שמעון
או לא אמרו שלש אריגות אלא ביהודה
ושאר כל האריגות כהדר המלך כל
כל האריגות כאחת לזיתים ולתמרים
ד׳ אוכלים על המובקר אבל לא
מן השמור ר׳ יוסה או אוכלים על השמור
אוכלים על הטפוחים ועל הדיפרא
אבל לא על הסיתוניות ר׳ יהודה
מתיר כל זמן שביכידו עד שלא
יכלה הקיץ׃ ה׳ הכותש שלושה
כבשים בחבית אחת ר׳ אלעזר או
אוכלים על הראשון ר׳ יהושע או
את על האחרון ר׳ גמליאל או כל שכלו
מינו מן השדה יבער מינו מן החבית
והלכה כדבריו ר׳ שמעון׃ ו׳ כל הדק
אחד לביעור אוכלין ברבילה עד שיכלו
הסנריות מבקעת בית נטופה׃ ו׳
המלקט עשבים לחיה עד שיבש
המתיק והמגבב יבש עד שתרד
רביעה שניה על קנים ועל גפנים
עד שישרו מאביהם המגבב יבש
עד שתרד רביעה שניה׃ ו׳
כיוצא בו המשכיר בית לחבירו עד
הגשמים עד שתרד רביעה שניה
המוכר הניה מחבירו עד הגשמים
עד שתרד רביעה שניה עד אמתי
העניה מכנסים לפרדסות עד שתרד

ר׳ יהודה
אומר בכולן
עד שיהלך
רבי עד
שניה׃

רביעה שניה מאמתי נהנים ושופין
ביתבן ובקש עולשבירעית משתרד
רביעה שניה ח מי שהיו לו
פירות שביעית והגיעה שעת הביעור
מחלקין מהן שלוש עודות לכל
אחד ואחד והענייה אוכלים אחד
הביעור אבל לא עשירים דברי יהודה
ר יוסה אומר אחד עניים ואחד עשירים
אוכלים בזמן הביעור ט מי שהיו
לו פירות שביעית שנפלו לו לירושה
או שניתנו לו מתנה ר אליעזר אומר
יתנם לאוכליהם וחכמים אומרים אין
החוטא נישכר אלא ימכרו לאוכליהם
ודמיהם יתחלקו לכל אדם האוכל
מעיסת שביעית עד שלא הורמה
חלתה חייב מיתה׃

פרק י הלכה ט׃

שביעית משמטת את המלוה
בשטר ושלא בשטר הקפה החזנות
אינה משמטת ואם עשאה מלוה
הרי זה משמטת ר יהודה אומר הראשון
משמיט שכבר שכיר איתו משמיט
ואם עשאו מלוה הרי זה משמיט
ר יוסה אומר כל מלאכה שהיא פוסקת
לשביעית אינה משמטת ג ב
ה שוחט את הפרה וחולקה בראש

השנה אם היה החוב שומע עבד משמיט
ואם לאו אינו משמיט האונס והמפותה
והמוציא שם רע וכל מעשה בית
דין אינן משמיטין המילוה על המשכון
והמוסר שטרותיו לבית דין אינן
משמיטין ג פרוזבול אינו משמיט
זה אחד מן הדברים שהתקין הלל
הזקן שראה שנמנעין העם מללות
זה את זה ועוברים על מה שכתוב בתורה
שנ׳ השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך
בליעל לאמר וג׳ התקין הלל פרוזבול
ר זה הוא גופו של פרוזבול מוסר
אני לכם איש פל ופל והדיינים שבמקום
פל שכל חוב שיש לי שאגבנו כל זמן
שאורייתה והדיינים חותמין מלמטן
או העדים ה פרוזבול המוקדם
כשר והמאוחר פסול שטרי חוב וזמ׳
המוקדמין פסולין והמאוחרין כשירין
אחד לווה מחמשה כותבין פרוזבול
לכל אחד ואחד וחמשה לוין מן האחד
אינו כותב אלא פרוזבול אחד לכולם׃
ו אין כותבין פרוזבול אלא על ה
הקרקע אם אין לו מ וביתו לתוך שדיהו
כל שהוא היתה לו שדה ממשכנ׳ ב
בעיר כותבין עליה פרוזבול חוץ לעיר
אינו כותבין לאיש על נכסי אשתו
ולית תמיה על נכסי אפיטרופים׃

ז כורת דבורים ר׳ אליעזר אומר
הרי הוא נקרקע וכותבין עליה פרוזבול ואינה מקבלת טומאה במקומה
והרודה ממנה בשבת חייב וחכמים אומרים
אינה נקרקע ואין כותבין עליה פרוזבול
ומקבלת טומאה במקומה והרודה
ממנה בשבת פטור׃ ח המחזיר
חוב בשביעית יאמר לו משמיט אני
אע״ג שאין על פי כן יקבל ממנו שנאמר
דבר השמיטה׃ ט כיצד בו
רוב נוח שגלה לעיר המקלט ורוב אנשי
העיר לבדרן יאמר להם רובנו אנו
אמרו לו אף על פי כן יקבל מהן שנ׳
וזה דבר הרובנו׃ י המחזיר
חוב בשביעית רוח חכמים נוחה הימנו
הלוה מן הגר שניתגייר בניו עמו
לא יחזיר לבניו ואם החזיר רוח
חכמים נוחה הימנו כל המיטלטלין
ניקנין במשיכה כל המקיים את דברו
רוח חכמים נוחה הימנו׃

חסל מסכת שביעית׃

תרומות פרקא חדא׃

חמשה לא יתרומו ואם תרמו אין
תרומתן תרומה החרש השוטה
והקטן והתורם את שאינו שלו בדעת
שתרם את שלו ושוגג ואפילו ברשות

אין תרומתו תרומה׃ ב חרש
המדבר ואינו שומע לא יתרום אם
תרם תרומתו תרומה חרש שדיבורו
חכמים בכלל מקום שאינו לא שומע
ולא מדבר׃ ג קטן שלא הביא
שתי שערות ר׳ יהודה אין תרומתו
תרומה ר׳ יוסה אומר אם עד שלא בא
לעונת נדרים אין תרומתו תרומה
אם משבא לעונת נדרים תרומתו
תרומה׃ ד אין תורמין ואין
על שמען ולא ענבים על יין ואם
תרם בית שמאי אומרים תרומת עינמין
בהן בית הלל אומרים אין תרומתן תרומה
ה אין תורמין מן הלקט מן
השכחה מן הפיאה ומן הדבקין
ולא ממעשר ראשון שלא ניטלה
תרומתו ולא ממעשר שני והקדש
שלא נפדו ולא מן החדש על הפטור
ולא מן הפטור על החדש ולא מן
התלוש על המחובר על התלוש ולא
מן החדש על הישן ולא מן הישן
על החדש ולא מפירות הארץ על
פירות חוצה לארץ ולא מפירות
חוצה לארץ על פירות הארץ ואם תרמו
אין תרומתן תרומה׃ ו חמשה
לא יתרומו ואם תרמו תרומתן תרומה
האילם והשיכור והערום והסומא

ולא מן המחובר

ובעל קרי לא יתרומו ואם תרמו
תרומתן תרומה: ז אין תורמין
לא במידה ולא במשקל ולא במנין
אבל תורם הוא את המדה ואת
השקול ואת המנוי אין תורמין
בסל ובקופה שהן של מידה אבל
תורם הוא בהן חיניין או שלישן
לא יתרום בסאה חיניה שחיניין
מידה: ח אין תורמין שמן על
על ויתים הנימכת שים ולא יין על
הענבים הנידרכות ואם תרם תרומה
יחזור ויתרום הראשונה מרמעת
בפני עצמה וחייבין עליה חומש
אבל לא שנייה: ט ותורמין
שמן על זיתים הנכבשין ויין על
ענבים לעשותן ציטורקין מישתרה
שמן על זיתים לאכילה וזיתים על
זיתים לאכילה ויין על ענבים לי
לאכילה וענבים על ענבים לאכילה
ונימלך לדורכן אינו צריך לתרום:
י אין תורמין מדבר שנגמרה
מלאכתו על דבר שלא נגמרה מלאכתו
לא מדבר שלא נגמרה מלאכתו
על דבר שנגמרה מלאכתו ולא
מדבר שלא נגמרה מלאכתו על
דבר שלא נגמרה מלאכתו ואם תרם
תרומתו תרומה: פר ב הל י

אין תורמין מן הטהור על הטמא
ואם תרמו תרומתן תרומה באמת
העיקר של דבילה שתיטמא מקיבתו
תורם מן הטהור שישבו על הטמא
שישבו וכן אגודה של ירק וכן
ערימה היו שני ערמלין שתי אגודות
שתי ערימות אחת טהורה ואחת
טמאה לא יתרום מזה על זה: י
אליעזר אומר תורמין מן הטהור על
הטמא: ב אין תורמין מן הטמא
על הטהור ואם תרם שוגג תרומתו
תרומה מדיד לא עשה כלום וכובן
לוי שהחזיק לו מעשר טבל והיה מפריש
עליו והולך שוגג מה שעשה עשוי
מדיד לא עשה כלום: יהודה או אם
היה יודע בו מתחילה אף על פי שוגג
לא עשה כלום: ג המטביל כלים
בשבת שוגג וישתמש בהן מדיד לא
ישתמש בהן המעשר והמבשל בע
בשבת שוגג יאכל מדיד לא יאכל
הנוטע בשבת שוגג יקיים מדיד
ועקר ובשביעית בין שוגג בין מזיד
ועקור: ד אין תורמין מימין
על שאינו מינו ואם תרם אין תרומתו
תרומה כלמין וחיטים אחד כל מין
תאינים אחד כל מין תאינים גרוגרות
ודבילה אחד ותרם מזה על זה כל

מקום שישכהן תורם מן היפה כל
מקום שאינו בהן תורם מן המתקיים
ר׳ יהודה אומר לעולם הוא תורם מן
היפה ה׳ תורמים בגיל קטן שלם
אבל לא חציו בגיל גדול ר׳ יהודה אומר
לאוכלי אלא חציו בגיל גדול וכן היה
ר׳ יהודה אומר תורמים ביליס בני מ׳
מדינה על הכופרים אבל לא כופרים
על בני מדינה מפני שהוא מאכיל
פוליטיקים׃ ו תורמין זיתי
שמן על זיתי כבש אבל לא זיתי
כבש על זיתי שמן ויין שאינו מב׳
מנושל על המבושל אבל לא מבושל
על שאינו מבושל זה הכלל כל שהוא
כלאים בחבירו לא יתרום מזה על
זה אפילו מן היפה על הרע ועל שאינו
כלאים בחבירו תורם מן היפה על
הרע אבל לא מן הרע על היפה ואם
תרם מן הרע על היפה תרומתו תרומה
חוץ מן הדומים על החיטים שאינן
אוכל הקישות והמלפפונות מין
אחד ר׳ יהודה אומר שני מינים׃

פ״ג הל׳ ו

התורם קישות ומימיאות מרה
אבטיח ומימיאות סרוח תרומה
ויחזור ויתרום התורם חבית של
יין ומלא של חומץ אם ידוע שהיתה של חומץ עד שלא
תרמה אינה תרומה ואם משתרמה
החמיצה הריו תרומה אם ספק
תרומה ויחזור ויתרום הראשונה
אינה מדמעת בפני עצמה ואין
חייבין עליה חומש וכן השניה׃
ב נפלה אחת מהן בתוך החולין
אינה מדמעתן נפלה שניה למקום
אחר אינה מדמעתן נפלו שתיהן
למקום אחד מדמעות ביקטנדד
שפישתיהם׃ ג השותפים
שתרמו זה אחר זה ר׳ עקיבה או
תרומות שניהם תרומה וחכ׳ או׳
אין תרומת ה שני תרומה ר׳ יוסה
אן אם תרם הראשון כשיעור
אין תרומה השני תרומה ואם לא
תרם הראשון כשיעור תרומה השיני
תרומה׃ ד במי דברי אמור בשלא
דבר אבל הירשה את בן ביתו או את
עבדו או את שפחתו לתרום תרומתו
תרומה ביטל אם עד שלא תרם
ביטל אין תרומתו תרומה ומשתרם
ביטל תרומתו ביטל תרומתו תרומה
והפועלים אין להם רשות לתרום חוץ
מן הדרוכות שהן מטמין את הגת
מיד׃ ה האומר תרומת הגדי
והבתוכו ומעשרותיו בתוכו תרומת

מעשר זה בזמנו ר׳ שמעון אומר שם
וחכמים אומרים ביפעתו ובזמנו
ר׳ לעזר חסמה אומר תרומת מעשר
מימינו עליו קרא שם ר׳ אלעזר בן יעקב
אומר העומר עשירית מעשר זה עשרון
תרומת מעשר עליו קרא שם ו
המקדיש תרומה לבכורים מעשר
ראשון לתרומה ומעשר שני לראשון
אף על פי שהוא עובר בלא תעשה מה פ
שעשה עשוי שנ׳ מלאתך ורמעך
לא תאחר ו ומנין שיקדמו בכורים
לתרומה זה קרוי תרומה ראשית
וזה קרוי תרומה ראשית אלא יקדמו
הבכורים שהן בכוריה לכל התרומה
לראשון שהוא ראשית ומעשר ראשון
לשיני שהוא ראשית ח המתכוין
לומר תרומה אומר מעשר מעשר ואומר
תרומה עולה ואומר שלמים ואמר שלמים
עולה שיני נכנס לבית הזה ואומר לזה
שני נהנה לזה ואומר לזה לא אמר כלום
עד שיהא פיו ולבו שוים ט הנכרי
והכותי תרומתן תרומה ומעשרותן
מעשר והקדישן הקדש ר׳ יהודה
או אין לנכרי בדם רביעי וחכמים אומרים יש לו
תרומת הנכרי מדמעת וחייבין עליה
חומש ר׳ שמעון פוטר׃

פי׳ ד הל ט

המפריש מקצת תרומה ומעשרות
מוכיח ממנו תרומה עליו אבל לא
למקום אחר ר׳ מאיר אומר אף מוכיח
הוא ממקום אחר תרומה ומעשרות׃

ב מי שהיו פירותיו במגרה ונתן
מאה לבן לוי ומאה לעני ומפריש עוד
שמונים מאים ואובלין דברי ר׳ מאיר
וחכמים אומרים אינו מפריש אלא לפי
חשבון ג שיערו תרומה עין יפה
מארבעים בית שמי אומרים משלשים ו
והבינונית מחמשים והרעה משששים
תרם ועלה בידו אחד משששים תרומה
אינו צריך לתרום חזר והוסיף חייב
במעשרות עלה בידו משששים ואחד
תרומה יחזור ויתרום כיצד שהוא
ליחד במידה במשקל ובמנין ר׳ יוסי
אומר שלוא מן המוקף ד האומר
לשלוחו צא ותרום תורם כדעתו שלבעל
הבית ואם אינו יודע דעתו של בעל
הבית תורם בבינונית אחד מחמשים
פחות עשרה או הוסיף עשרה ור׳
תרומתנו תרומה אם נתכוון להוסיף
אפילו אחד אין תרומתו תרומה׃

ה המדבה בתרומה ר׳ ליעזר או אחד
מעשרה כתרומת מעשר יתר מיכן
ואשנה תרומה מעשר אבל לא ממקום
אחר ר׳ ישמעאל אומר מודדין חולין

ומיחיה תרומה ר טרפון ור עקיבה
אומ עד ש ישיירש שם חולין ׃ ו
בשלשה פרקים משערים את הפלפלה
בבכורות ובסיפות ובאמיצע הקיץ
המינה משתבח ומשובח ממינו
והשוקל משובח משלשתן ׃ ז ר
אליעזר או תרומה עולה במאה ואחד
ר יהושע במאה ועוד ועוד אין לו
שיעור ר יוסה בן משולם או ועוד
קב למאה סאה שתות למדמע ׃ ח
ר יהושע אומ תאינים שחורות
מעלות את הלבנות לבנות מעלות
את השחורות עיגולי דבילה הגדולים
מעלים את הקטנים והקטנים מעלים
את הבדולים והעיגולים מעלין את
המלבנים והמלבנים מעלין את העיגולים
ר אליעזר אומ ור עקיבה אומ בזרעה נפלה
אין מעלות זו את זו ובשאינו ירוע
מה נפלה אין מעלות זו את זו ׃ ט
כיצד חמשים תאינים שחורות
וחמשים לבנות נפלה שחורות אמורות
ולבנות מותרות נפלה לבנה לבנות אסורות
ושחורות מותרות בשאינו ירוע מה
נפלה מעלות זו את זו ובזו ר אליעזר
אומ מחמיר ור יהושע מקל ׃ י
ובזו ר אליעזר מקל ור יהושע מחמיר
בזורה ליטרא קינועות על פי הכד

ואין ידוע אי זו היא ר אליעזר אומ ואין
אותן כילו הן פרודות התחתונות
מעלות את העליונות ר יהושע אומ
לא תעלה עד שיהא שם מאה כד׃
יא סאה תרומה שנפלה על פי
מגורה וקפיזה ר אליעזר אומ אם יש
בקפיז תעלה באחד ומאה ור יהושע
או לא תעלה סאה תרומה שנפלה
על פי מגורה וקפיזה ואם כן למה אמרו
תרומה עולה במאה ואחד ואם אינו
ידוע אם בלולות הן או לאין נפלה׃
יב שתי קופות שתי מגורות שנפלה
סאה תרומה לתוך אחת מהן ואין ידוע
לאי זו מהן נפלה מעלות זו את זו ר
שמעון אומ אפילו הן בשתי עיירות
מעלות זו את זו ׃ יג אמ ר יוסי
מעשה בא לפני ר עקיבה בחמשים
אמדות של דק שנפלה אחת מהן
לתוכן וחיישיה תרומה ואמרתי לפניו
תעלה לא שהתרומה עולה בחמשים
ואחד אלא שהיו שם מאה ושני חלייה׃

פר ד הל יג

סאה תרומה טמאה שנפלה לפחות
ממאה חולין למעשר ראשון ולמעשר
שיני להקדש בין טמאים בין טהורים
ירקבו אם טהורה היתה אותה הסאה
ימברו לכהנים בדמי תרומה חוץ מדמי

אותה מאה ואם למעשר ראשון
נפלה יקרא שם לתרומת מעשר ואם
למעשר שיני ולהקדש נפלה הרי
אילו יפרו ואם טמאים היו אותן
החולין יאכלו ניקודים או קלות
או יילושו במי פירות או יתחלקו
לעיסות כדי שלא יהא במקום אחד
כביצה ב מאה תרומה טמאה
שנפלה למאה חולין טהורים ליעזר
תירוש ותירוש חכמים או מאה שנפלה
היא מאה טעלת חכמים או נפלה ואיאמל
ניקודים או קלות או תילוש במי
פירות או תתחלק לעיסות כדי שלא
יהי במקום אחד כביצה ג מאה
תרומה טהורה שנפלה למאה חולין
טמאים תעלה ואיאכל ניקודים או
קלות או תילוש במי פירות או תתחלק
לעיסות כדי שלא יהי תרומה טהורה
במקום אחד כביצה ד מאה תרומה
טמאה שנפלה למאה מאה תרומה
טהורה בית שמי אוסרין ובית הלל
מתירין אמרו בית הלל לבית שמי הן
הואיל וטהורה אסורה לזרים ואת
טמאה אסורה לכהן מה טהורה
עולה אף טמאה תעלה אמרו להם
בית שמי לא אף העלו החולים הקלים
דמותרים לזרים את הטהורה תעלה

חמורה אסורה לזרים את הטמאה
לאחר שהודו אליעזר או תירוש
ותירוש וחכמים או אבדה במעוטה
ה מאה תרומה שנפלה למאה
הגבוהה ונפלה למקום אחר ליעזר
או מדמעת כתרומה וחכמים או
אינה מדמעת אלא לפי חשבון ו
מאה תרומה שנפלה לפחות ממאה
ומדמעו ונפלמן המדומע למקום
אחר אליעזר או מדמעת כתרומה
וחכמים או אין מדומע מדמיע
אלא לפי חשבון ואין המחומין מחמיין
אלא לפי חשבון ואין המים מואבין
אלא לפי חשבון ופוסלין את המקוה
אלא לפי חשבון ז מאה תרומה
שנפלה למאה היגביהה ונפלה אחרת
היגביהה ונפלה אחרת הרי זו מותרת
עד שתרבה תרומה לחולין ח
מאה תרומה שנפלה למאה ולא
הספיק להגביהה עד שנפלה אחרת
הרי זו אסורה וכן שמעון מתיר
ט מאה תרומה שנפלה למאה
וטחנן ופחת כשם שפחתו החולין
כך פחתה תרומה מותר מאה תרומה
שנפלה למאה וטחנן והותירו כשם
שהותירו החולין כך הותיר תרומה
אסור אם ידוע שחזיטה של חולין

לפחות מכלום

יפות משלתרומה מותר מאה תרומה
שנפלה לפחות ממאה ואחרכך נפלו
שם חולין אם שונג מותר ואם
מזיד אסור׃

פי׳ ה׳ ו׳ הל׳ ו׳

האוכל תרומה שונג משלם קרן
וחומש אחד האוכל אחד השותה
ואחד הסך אחד תרומה טהורה
ואחד תרומה טמאה משלם חומשה
וחומש וחומשה אינו משלם תרומה
אלא חוליס מתוקנים והן נעשים
תרומה והתשלומין תרומה אם
ריעה הכהן למחול אינו מחול ב
בת ישרא שאוכלה תרומה ואחר כך
נישאת לכהן אם תרומה שלא זכה
בה כהן אוכלה משלמת קרן וחומש
לעינמה אם תרומה שזכה בה כהן
אוכלה משלמת קרן לבעליס וחומש
לעינמה מפני שאמרו האוכל תרומה
שונג משלם קרן לבעלים וחומש
למי שירצה ג המאכיל את
פועליו ואת אורחיו תרומה הוא
משלם את הקרן והן משלמין את
החומש ר מאיר וחכמ׳ אומרי הן משלמין
קרן וחומש והוא משלם להן דמי
סעודתן ד הנונב תרומה ולא
אכלה משלם תשלומי כפל דמי

תרומה אכלה משלם שני קרנים וחומש
וחומש קרן וחומש מן החולין וקרן
מדמי תרומה גנב תרומה הקדש ואכלה
משלם שני חומשין וקרן שאין בה
קדש תשלומי כפל ה אין משלמין
מן הלקט מן השכחה מן הפאה
ומן המדקר ולא ממעשר ראשון
שלא ניטלה תרומתו ולא ממעשר
שני והקדש שלא נפדו שאין הקדש
פודה את הקדש דברי ר מאיר וחכמ׳
מתירין באילו ו ר אליעזר אומ׳
משלמין מימין על שואינו מינו ובלבד
שישלם מן היפה על הרע עקיבה אומ׳
אין משלמין אלא מימין על שאתם
מינו ז לפיכך אם יאכל קישואים
של ערב שביעית ימתין לקישואים
שלמוצאי שביעית וישלם מהן מקום
שר אליעזר מקל משם ר עקיבה מחמיר
שנ ונתן לכהן את הקדש כל שהוא ראוי
להעשות קודש ודברי ר אליעזר עקיבה
או ונתן לכהן את הקדש קדש שאכל

פי׳ ז׳ הל׳ ז׳

האוכל תרומה מוד משלם את הקרן
אינו משלם את החומש והתשלומין
חולין אם ריעה הכהן למחול מחול

ב בת כהן שנישאת לישרא ואחר כך
אכלה תרומה משלמת את הקרן ואינה

משלמת את החומש ומיתתה בשריפה
נשאת לאחד מכל הפסולין משלמת
הקרן וחומש ומיתתה בחנק דברי ר
מאיר וחכמים או זו וזו משלמת את הקרן
ואינה משלמת את החומש ומיתתן
בשריפה ג המאכיל את בניו
קטניים ואת עבדיו בין גדולים בין קטנים
ובין קטניים האוכל תרומה חרצה
לארץ האוכל פחות מכדיית תרומה
משלם את הקרן ואינו משלם את
החומש והתשלומין חולין אם רימה
הכהן למחול מוחל ד וה הכלל
כל המשלם קרן וחומש התשלומין
תרומה אם ריצה הכהן למחול אינו
מוחל כל המשלם את הקרן ואינו משלם
את החומש והתשלומין חולין אם
ריצה הכהן למחול מוחל ה שתי
קופות אחת של תרומה ואחת של חולין
שנפלה סאה תרומה לתוך אחת מהן
ואין ידוע לאי זו מהן נפלה הרי זו אני
אומ לתוך של תרומה נפלה ואין ידוע
לאי זו היא של תרומה ואיזו היא
של חולין ו אכל אחת מהן פטור
והשנייה נוהג בה בתרומה וחייבת
בחלה ובדברי ר מאיר ר יוסה פוטר
אכל אחד את השנייה פטור אכל
אחד את שתיהן משלם בקטנה

טורייתה אוכלת

שבשתיהם ז נפלה אחת מהן
לתוך החולין ואינה מרמעתן והשנייה
נוהגת בה כתרומה וחייבת בחלה ובדברי
ר מאיר ר יוסה פוטר נפלה שנייה
למקום אחר אינה מרמעתו נפלו
שתיהן למקום אחד מרמעת נקעה
שבשתיהן ח וראת אחת מהן
פטור והשנייה נוהגת בה כתרומה
וחייבת בחלה דברי ר מאיר ר יוסה
פוטר וראת אחד את השנייה פטור
וראת אחר את שתיהן דבר שאין ראיתו
כלה מותר ודבר שאין ראיתו כלה
אסור פ ז הל ח
האשה שאוכלה בתרומה באו ואמרו
ואמר לה מת בעליך או גירשך וכן
העבד שהיה אוכל בתרומה באו
ואמרו לו מת רבך או מכרך ליע
או נתנך מתנה או עשאך בן חורין
וכן כהן שהיה אוכל בתרומה וטרע
שהוא בן גרושה או בן חלוצה ר
אליעזר מחייב קרן וחומש ר יהושע
פוטר היה עומד ומקריב על גבי
המזבח ונודע שהוא בן גרושה
או בן חלוצה ר אליעזר מחייב קרן
וחומש ר יהושע פוטר כל קרבנות
שהקריב על גבי המזבח פסולין
ור יהושע מכשיר נודע שהוא

בעל מום עבודתו פסולה ב ומלא
שהיתה תרומה לתוך פיהם ר אליעזר
אומ יבלע ר יהושע אומ יפלוטו אמרו
לו מטמיתה מטמאת תרומה ר אליעזר
אומ יבלע ר יהושע אומ יפלוטו טמא
היתה וטמאה היתה תרומה או נדע
שהוא טבל או מעשר ראשון שלא
ניטלה תרומתו או מעשר שני והקדש
שלא ניפדו או שטעם טעם פישפש
לתוך פיהם הרי זה יפלוט ג היה
אוכל באשכול ונכנס מן הגנבה לחיצ
ר אליעזר אומ יגמור ר יהושע אומ לא
יגמור חשיכה לולי שבת ר אליעזר אומ
לא יגמור ר יהושע אין יגמור ד
מין שלתר ומיה שניתגלה ישפך אין
ינורך לומ של חוליו שלשה משקין
אסורין משה גילוי המים והמין והחלב
ושאר כל המשקין מותרין כמה שיהו

ישנו וריהו אסורין כדי שיניא הרחש ס
כמיקום קרוב וישתה ה שיעור
המים המגוליס כדי שתאבד בחן
המירה ר יוסה אומבליס כל שהן
ובקיקעות ארבעים סאה ו
ניקורי תאינים וענבים הקישואים
והדילועים האבטיחים והמלפפונות
אפילו הן בכבד אחד גדול אחד קטן
אחד תלוש אחד מחובר כל שישבולתה

המשנרת של
סכנת נפשות
שטולדה להסתפק טומאה ר אליעזר
אומ אם היתה מונחת במקום התופה
יניחנה במקום המיוצנע אם היתה
מגולה יכסנה ר יהושע אומ אם היתה
מונחת במקום המיוצנע יניחנה במקום
התרופה אם היתה מכוסה יגלינה
רבן גמליאל אומ אל יחדש בה דבר ז
חבית שנשברה בבית העליונה התחתונה
טמאה מודה ר אליעזר ור יהושע ע
שאם יכול להיגיל ממנה רביעית בטהרה
יגיל ואם לאו ר אליעזר אין תרד ותיטמא
ואל יטמאינה בידיו ט וכן חבית
של שמן שני שפסה מודה ר אליעזר
ה יהושע שאם יכול להיגיל ממנה
רביעית בטהרה יגיל ואם לאו ר אליעזר
אין תרד ותיבלע ואל יבלענה בידיו
י על חזה ועל זו אומ ר יהושע לא זו וזו א
תרומה שני מוחזר עליה מלטמא ה
אלא מלאכלה בל תיטמא בידי הדיוט
עובד ממקום למקום וכברות שלתרומה
בידו אומ לו נוכרי תן לי אחת מהן ו טמא
ואם לאו הרי אני מטמא את כולם ר
אליעזר אין יטמא את כולם ואל יתן לו
את אחת מהן ר יהושע אין יניח לפניו
אחת על הסלע יא ובן בתירא שאמרו

להן שלבעים תנו לנו אחת מכם ונטמא
ואם לאו הרי אנו מטמאין את כולכם
ינטמאו את כולם ואל ימסרו להם נפש
אחת מישראל׃

פר׳ טו הל׳ יא

התורם תרומה שוגג יפה מזיד יקיים
אם הבריאה שלו שבין שוגג בין מזיד
יקיים ובפשתן מזיד יפה׃ ב חייבת
בלקט ובשכחה ובפאה ועניי ישראל
ועניי כהנים מלקטים ועניי ישראל
מוכרין את שלהן לכהנים בדמי תרומה
והדמים שלהן אע״פ שתפן לא ילקטו
אלא עניי כהנים שנ״א ושכחו ויתנו
לתוך פיהק אע״פ שיכול לא יכנס לא
ילקטו אלא טהורין׃ ג חייבת
במעשרות ובמעשר עני ועניי ישראל
ועניי כהנים נוטלים ועניי ישראל מוכרין
את שלהן לכהנים בדמי תרומה וה
והדמים שלהן החובט משובח והדש
בידיו יעשה תולה בכפיות בידיו
בהמה ונותן לתוכן מאותו המין
נמצא לאומה את הבהמה ולא מאכיל
את התרומה׃ ד גידולי תרומה מ
תרומה גידולי גידולים חולין אבל
לא את הטבל ומעשר ראשון וספחי
שביעית ותרומת חוץ לארץ והמדמע
והביכורים גידוליהם חולין גידולי

הקדש ומעשר שיני חולין ופודה אותה
כומן זרעון׃ ה מאה לקנה שלתרומה
ואחת של חולין כולה מותרים ברבר שזרעו
כלה אבל ברבר שאין זרעו כלה אפלו
מאה של חולין ואחת של תרומה כולם
אסורין׃ ו הטבל גידוליו מותרין
ברבר שזרעו כלה אבל ברבר שאין
שאין זרעו כלה גידולי גידולין אסורין
ואי זה הוא רבר שזרעו כלה כגון הלוף
השום והבצלים׃ ז המתנכש עם הנכרי בחצירות
את עלפי שפירותיו טבל אוכל מזון
עדיין שיתלו תרומה שניטמאו ישהלן
כהדרן מלטמא ואסורין מלאוכל עד
שיגמוס האוכלו׳ יהודה או עד שיגמוס
וישנה׃

פר׳ י הל׳ ז

בינל שנתנו בתוך עשרים אם שלם
מותר אם חיתכו ונתן טעם ושאר
כל התבשיל בין שלם בין מחותך בנותן
טעם׃ ב יהודה מתיר בימחנה שאינו
אלא ליטול את התרומה׃ ב תפוחי
שדים קו ונתנו לתוך עיסה וחימצה
הרי זו אם ורה שעוריס שנפלו לתוך
הבור שלמים אף על פי שהבאישו
מימיו מותרין׃ ג הרודה פת
חמה ונתנה על פי חבית של יין שלתרומה
ר׳ מאיר אוסר ור׳ יהודה מתיר ר׳ יוסה

מיתיר בשלחיטים ואוסר בשלשע
שעירים מפני שהשעירים שואברת
ר תנור שהיסיקו בכמין שלתרומה
ואפה בו את הפת הפת מותרת שאינו
טעם כעיקר אלא ריחו בלבד ר תלתן
שנפלה לתוך הכור שלמים בתרומה
ובמעשר שיני אם יש בו ע כדי ל
ליתן וטעם אבל לא בעין ובשביעית
בכלאי הכרם ובהקדש אם יש בו ע
ובעין כדי ליתן טעם ו מי שהיו
לו חבילי תלתין שלכלאי הכרם וחלקו
היו לו חבילי תלתן שלטבל כותש
ומזשוב כמה זרע בהם ומפריש את
הזרע ואינו יכול להפריש את העין
אם היפריש לא יאמר אוכמוש ואוטול
את העין ואותן את הזרע אלא נותן
העין עם הזרע ז ויתי חולין
שכבשן עם ויתי תרומה פינעי חולין
עם פינעי תרומה פינעי חולין עם
שלימי תרומה או במי תרומה אסור
אבל שלמי חולין עם פינעי תרומה
מותר ח דג טמא שכבשו עם דג
טהור כל נבך שהוא מחזיק סאתים
אם יש בו משקל עשרה ביהודה שהן
חמש סלעים בגליל דג טמא יחיד ב
אסור י יהודה או רביעית בסאתים
ר יוסה אומ משישה עשר בו ט

חגבים טמאים שנתבשו עם חגבים
טהורין לא פסלו את יין העיד י
ינדוק על יני חגבים טמאים שהוא
טהור י כל הנבשין זה עם זה
מותרים א לא עם החמיסית ס חמית
של חולין עם חמית של תרומה חמית
של חולין עם רבע של תרומה אסור
אבל רבע של חולין עם חמית של תרומה
מותר יא ר יוסה אומ כל המשלקין
עם התרדים אסורין מפני שהן נותנין
את הטעם ר שמעון אומ כדוב שלשין
עם כדוב שלבעל אסור מפני שהוא
בולע ר עקיבה אומ כל המתבשלין
זה עם זה מותרין אלא עם הבשר י
יוחנן בן נורי אומ הכבד אסרת ואינה
נאסרת מפני שהיא פולטת ואינה
בולעת יב בימי שנתבשלה
בתבלים אסורין אפילו הלמון שלה
אסור מפני שהוא בולע מיכבשיה
ומי שלקות של תרומה אסורין לזרים
פר יא הל יב
אין נותנין דבילה וגרוגרות לתוך
המורייס מפני שהוא מאברן אבל
נותנין את היין למורייס אין מפטמין
את השמן אבל ערשין את היין י
ימלילין אין מבשלים יין של תרומה
מפני שהוא ממעיטו ר יהודה

נא ירק
נא עם חמית
נא אבל חמית

מתיר מפני שהוא משביחו: ב
דבש תמרים ויין תפוחים וחומץ
סיתוניות ושאר כל משקין שלתרומה
שלתרומה ר' אליעזר מחייב בקרן
וחומש ר' יהושע פוטר ר' אלעזר
מטמא משום משקה אמ' ר' יהושע
לא מנו חכמים שבעה משקין במתני'
פטמים אלא אומרו שבעה משקין
טמאין ושאר כל המשקין טהורין:
ג אין מדשדין תמרים דבש ולא
תפוחים ולא תפוחי יין ולא סיתוניות
וחומץ ושאר כל הפירות אין משנין
אותן מיבשיותן בתרומה ובמעשר
שני אלא זיתים וענבים בלבד אין
סופגים ארבעים משה עולה אלא
על היוצא מן הזיתים ומן הענבים
אין מביאין ביכורים משקין אלא
היוצא מן הזיתים ומן הענבים
ואין נוטלין משה משקה אלא
היוצא מן הזיתים ומן הענבים אין
מקריבים על גבי המזבח אלא היוצא
מן הזיתים ומן הענבים: ד עקבי
תאינים וגרוגרות והכלישים והחרובין
שלתרומה אסורין לזרים ה גלעיני
תרומה כל זמן שהוא מכנסן אסורות
אם השליכן מותרות וכן עמורת

מתני' הקדשים כל זמן שהוא אסורין ואם

השליכן מותרין המורסן מותר
סובין שלחרשות אסורות ושלשמנת
מותרות נוהג בתרומה כדרך שהוא
נוהג בתרומה כדרך שהוא נוהג
בחולין הכוסלת קב אוקבים לבאה
לא יאבד את השאר אלא יניחנו
במקום מוינעץ ו מגדה שפינה
ממנה חיטי תרומה אין מחוייבין
אותו להיות ירשב ומלקט אותה אחת
אלא מלקט כדרכו ונותן לתרומה חולין
ז וכן חבית של שמן שנמשפכה
אין מחוייבין אותו להיות ירשב
ומטפיח אלא נוהג בה כדרך שהוא
נוהג בחולין: ח המעריך מכר לו
כיטה שלש טריפים נותן לתוכיך
חולין הידיבנה ומיאות הדי זה
תרומה כמה היא בתרומה מעשר
שלדמיי ודולבנה לכהן אחד

משנה ט כרשני תרומה
מאכילין אותן לבהמה ולחיית
ולתרנגלים וישרץ שסכר פרה
מכהן מאכילה כרשני תרומה וכהן
שסכר פרה מישרץ אף על פי שמן
שמזונותיה עליו לא יאכילה כרשני
תרומה וישרץ ששם פרה מכהן לא
יאכילה כרשני תרומה וכהן ששם
פרה מישרץ מאכילה כרשני תרומה ו

ר׳ מדליקין שמן שריפה בבתי כנסיות
ובבתי מדרשות ובמבואות אפליס
ועל גבי החולין ברשות כהן בת ישרא׳
ישתי שאת לכהן והיא לימודת לבועל
אינל אביה מדליק ברשותה מדליקין
בבית המשתה אבל לא בבית האבל ובר
ר׳ יהודה ר׳ יוסה אן בבית האבל אבל לא
בבית המשתה ר׳ מאיר אוסר בזן ובכן ר׳ שמעון
מתיר כאן וכן

חסל מסכ תרומה

פר׳ יא

מעשר שני

מעשר שני אין מופרין אותו אלא

מ׳ עשרות פר׳ יא

כלל אמרו במעשרות כל שהוא אוכל
ונשמר וגידוליו מן הארץ חייב
במעשרות ועוד כלל אחר אמרו
כל שתחילתו אוכל וסופו אוכל אינו
על פי ש שימרן להוסיף אוכל חייב
קטנן וגדול וכל שאין תחילתו אוכל
אבל סופו אוכל אינו חייב עד עו׳
שיעשה אוכל׳ ב מאמתי הפירות
חייבין במעשרות התאינים משביחין
לו והענבין והאבשין משהכאישו
האוג והתותים משיאדימו וכל

האדומים משיאדימו והירוקים
משיתמם והתמרים משיטילו שאור
הפרסקין משיטילו האגוזים והאגוזים
משיגיעו מגודה ר׳ יהודה או האגוזים
והשקדים משיגיעו קליפה׳ ג
הדובים משינקדו וכלה שחורים
משינקדו והאגסים והקרוסטמלים
והפרישים והחזרדים משיקריחו
וכל הלבנים משיקריחו התלתן כדי
שתינמח התבואה והזיתים משיגיעו
שלוש׳ ד ובמרק הקישואים
והדלועים והאבטיחים והמלפפונות
התפוחים והאתרוגים חייבים גדולים
וקטנים ר׳ שמעון פוטר את האתרוג
בקוטנן החייב בשקידים המרים
פטור מן המתוקים חייב במתוקים
פטור מן המרים ה ואו זה הוא
גורנן למעשרות הקישואים והדלועים
משיפקס עד שיעמיד עדימה אבטיח
מישלק אם אינו משלק עד שיעשה
מוקיבה ירק הנאכל משיוצ ואם
אינו אוכל עד שימלא את הכלי ואם
אינו ממלא את הכלי עד שישלקוט
כל יגורכו כלכלה עד שיחפה ואם אינו
ממלא את הכלי עד שישלקוט כל יגורכו
כלכלה עד שיחפה ואם אינו מחפה
עד שימלא את הכלי ואם אינו ממלא

ואם אינו מיפקס עד שיעמיד עדימה

את הכלי עד שיולקוט מן העורכין במי
רבי אינו במולך לשוק אבל במולך לביתו
אוכל מהן עדיי עד שהוא מניח לביתו

ו הפרד הינימוקים והחרובים
משוי עמיד עד שיעמיד עד שישמרוהו
אם אינו מתירוהו עד שיעמיד עד שיקיטו מות משכבוד ואם אינו כובד
עד שישמרוהו אף על פי שמירוהו נוטל
מן הקוטעים ומן הימדדים ומאכל
שבתוך התיבן ואוכל ז היין
משיקפוק את על פי שקיפה קולטמן
הבת העלוה מן הגיגי נור ושותה
השמן משורד לעוקה אף על פי שורד
נוטל מן העקל ומן המשל ומבין הפעים
ונותן לחמי טהה ולתמחויי אבל לא
יתן לקדירה ולפס כשהן מרתחין
ר יהודה או לכלהוא נותן חוץ מדבר
שישבו חומין ויניר ח העיגל
משיחלקנו מחלקים בתאינים ובע
ובענבים שלטבל ר יהודה אוסר ה
המחליק בענבים לאוהכשר ר יהודה
או הוכשר בו וגרות משידוש מגיה
משיעגל היה רש בחבית ומעגל
במגירה נשברה החבית ונפחתה
המגירה לא יאכל מהן עדיי ר יוסה
מתיר פר ב הל ח
היה עובר בשוק ואמר טלו לכם תאינים

הבעלים משיפקל ואם אינו מפקל עד שיעמיד עדיה

אוכלים פטורים לפיכך אם היכניסו
להתיהן מתקנים ודיי טלו והיכניסו
לבתיכם לא יאכלו מהם עדיי לפיכך
אם היכניסו לבתיהם אינן מתקנים
אלא דמיי ב היו יושבים בשער
או בחנות ואמר טלו לכם תאינים
אוכלין פטורין בעל השער בעל
החנות חייבים ר יהודה פוטר עד
שיחזיר את פניו או עד שישתה
מקום וישבתו ג המעלה פירות
מן הגליל ליהודה או עולה לירושלם
אוכל עד שהוא מגיע השביעית ד
הרוכלים המחזירין בעיירות אוכלים
עד שהן מגיעים למקום הלינה ר
יהודה או הבית הראשון הוא ביתו

למקום שהוא הולך ובן בחנוה ר מאיר אומ עד שהוא מגיע למק

ז פירות שתרמן עד שלא
ניתקנה מלאכתן ר אלעזר אוסר
מלאכל מהן עדיי וחכ מתירין חוץ
מכלכלת ותאינים כלכלת ותאינים
שתרמה ר שמעון מתיר וחכ אוסרין
ח האומר לחבירו הא לך זה בשר
זה ותן לי בו חמש תאינים לא יאכל
עד שיעשו ובד ר מאיר ר יהודה
או אוכל אחת פטור ואם יתן
חייב אס ר יהודה מעשה בבנות
ורדים שהיתה בירושלם והיו
תאינים נמכרות משלוש ומארבע

באיסר לא הופרש ממנה תרומה
ומעשר מעולה: ו האומר לחבירו
הא לך איסר זה בעשרים תאינים
שאבור לי בורד ואוכל באשכול שא
שאבור לי מגרגר ואוכל ברימון ש
שאבור ליפורט ואוכל באבטיח
שאבור לי סופת ואוכל אבל אס
אמר לו בעשרים תאינים אלו בשני
אשכולות אלו בשני רימונים אלו
בשני אבטיחים אלו אוכל כאיכו
פטור מפני שקנה במחובר לקרקע:
ז השוכר את הפועל לקינות שבי
בתאינים אמ לו על מנת שאוכל
תאינים אוכל פטור אס ינידע וחייב
על מנת שאוכל אני ובני אושי
שיאכל בני בשכרי הוא אוכל
פטור ובנו אוכל חייב על מנת שא
שיאכל בשעת הקיניעה ולאחר הקי
הקיניעה בשעת הקיניעה אוכל
פטור לאחר הקיניעה אוכל חייב
שאינו אוכל מן התורה זה הכלל
כין אוכל התורה פטור ושאינו אוכל
כין התורה חייב: ח היה עושה
בלבסים לא יאכל בבנות שבעבנות
שבע לא יאכל בלובסים אבל מונע
הוא את עינמו עד שהוא מגיע
למקום הפות ואוכל המחליק עם

חבירו זה לאכל וזה לאכל זה לקינות
וזה לקינות חייב ר יהודה או המחליק
לאכל חייב ולקינות פטור:

פ״ג הל׳ ז

המעביר תאינים בחיניו לקינות בניו
ובני ביתו אוכלין פטורין הפועלין
שעמו בזמן שאין להם מזונות עליו
אבל אס יש להן עליו מזונות הרי
אילו לא יאכלו: ב המושיא פועלו
לשדה בזמן שיש להם עליו מזונות
אוכלים פטורין אס אין להם עליו
מזונות אוכלים אחת מן האיזה
אבל לא מן הסל ולא מן הקופה ולא
מן המוקיעה: ג השוכר את הפועל
לעשות בויתים אמ לו על מנת לאוכל
ויתים אוכל אחד אחד פטור ואס
ינידע חייב לנפש בניליים אמ לו על
מנת לאכל ידק מקדטה עלה עלה
ואוכל ואס ינידע חייב: ד מיצא
קיניות בדרך אפילו בענבי שדה
קיניות וכן תאינה שהיא נוטה
על דרך ומיצא תחתיה תאינים מותרות
משה גזל ופטורות מן המעשרות
הויתים והחזרים חייבים מיצא
גרוגרות אס דרסו רוב ארם חייב
ואס לאו פטור מיצא פולחי רבילה
חייב שידוע שמידבר הגמור

הזרובין עד שלא כינסן לראש הגג
מוריד מהן לבהמה פטור מפני שהוא
מחויר אות המותר ה אי זה חייב
שהיא חייבת במעשרות ר ישמעאל
או חייב הינורית שהכלים נשמרים
בתוכה ר עקיבה או כלשאחד פותח
ואחד מעל פטורה ר נחמיה או כל
שאין אדם בוש מלאכל בתוכה חייב
חייבת ר יוסה או כל שניכנס להואין
אומרין לומה אתה מבקש פטורה
ר יהודה או שתי חינרות זו לפנים
מזו הפנימית חייבת והחיצונה
פטורה ו הגבות פטורין
אף על פי שהן של חיני החייבת
בית שער אכסדרה ומרפסת הרי
אלו כחיני אם חייבת חייבין ואם
פטורה פטורין ז הינריפין וה
חבורגנין ואליקטיות פטורים
סוכת גניסר אף על פי שיש בה
ריחיים ותרנגולים פטורה סוכת
הינרין הפנימית חייבת והחיצונה
פטורה ר יוסה או כל שאינה דירת
החמה ודירת הגשמים פטורה
סוכת החג בחג ר יהודה מחייב וחכ
פוטרין ח תאינה שהיא עומדת
בחיני אוכל אחת אחת פטור ואם
ינרת חייב ר שמעון או אחת בימינו
ואחת בשמאלו ואחת בפיו עלה
לאשה כמלא אותה חיקו ואוכל ט
בפן שהיא נטועה בחיני נוטל את
האשכול וכן ברמון וכן אבטיח ב
ר טרפון ר עקיבה או מגדא בא שכל
ופורט ברימון וסופח באבטיח
כיסבר שהיא ורועה בחיני מקרטס
עלה עלה ואוכל ואם ינרת חייב
הסיאה והאירוב והקרנית שבחיני
אם היו נשמרים חייבין י ואיזה
שהיא עומדת בחיני ונוטה לבנה
אוכל כדרכו פטור עומדת בגנה ונוטה
לחיני אוכל אחת אחת פטור ואם
ינרת חייב עומדת באורן ונוטה לחורן
לאורן עומדת בחורן לאורן ונוטה
לאורן הכל הולך אחר העיקר ובני
ערי חומה הכל הולך אחר העיקר
ובערי מקלט הכל הולך אחר הנוף
ובירושלם הכל הולך אחר הנוף

פרק ה הלכות

הכובש השוליק המוליח בשדה
חייב המכמיר באדמה פטור הכ
המיטבל בשדה פטור הפוצע ויתיב
שיניא השרף פטור הסחוט ויתיב
ויתיב עלבשרו פטור ואם סחט ונתן
לתוך ידו חייב המקפה לתבשיל פ
פטור ולקדירה חייב מפני שהיא כבוד

קטן ב תינוקות שטמנו תאינים
בשבת ושכחו לעשרן לא יאכלו עד
מוצאי השבת עד שיתעשרו כולם
שבת בית שמאי פוטרין ובית הלל
מחייבין ר יהודה או את הלוקט
את הכלכלה לשלח לחבירו לא יאכל
עד שיעשר ב המוטל ויתים
מן המעטן טובל אחד אחד במלח
ואוכל ואם מלח ונתן לפניו חייב ר
אליעזר או מן המעטן טהור חייב
מן הטמא פטור מפני שהוא מחזיר
את המותר ד שותים על הגת
בין על החמין בין על הצונן פטור
דברי ר מאיר ר לעזר בר יעקוב מחייב
וחכמים או על החמים חייב ועל הצונן
פטור ה המקלח בשעורים
מקלח אחת אוכל ואם קילח
ונתן לתוך ידו חייב המוכל מלילות
של חיטים מפני שיד לו ואוכל
ואם נפה ונתן לתוך חיקו חייב
כיסבר שורעה לזרע יראה פטור
זרעה לירק מיתעשרת זרע וירק
אליעזר או השבת מיתעשרת זרע
וירק וויר יס וחכ או אינו מתעשר
זרע וירק אלא השחליס והגרגר
בלבד ו רבן גמליאל אומ התמרות
שלתלתן שלחרדל שלפול לבן חייבות

במעשרות ר אליעזר או הילך מתעשר
ותמירות אבטיחות וקישות ועקיבה או
אינו מתעשר אלא אבטיחות מפני
שהן פירי פ ה הלוקח
העוקר שתליס מתוך שלו ונוטע לתוך
שלו פטור לקח במחובר לקרקע פטור
לקט לשלח לחבירו פטור ר אלעזר בן
עזריה אומ אם ישכירנו בהן נמצא
בשוק הרי אלו חייבים ב העוקר
לפת וצנונות מתוך שלו ונוטע לתוך שלו
שלו רע חייב מפני שהוא נותן בימים
שהוא ישר וישו ובעלייה שהרוב מלטמא
נפלה עליהם מפולת והן מגולים הרי
אלו כנטועים בשדה ג לא ימכור
את פירותיו משבאן ליענת המעשרות
למי שאינו נאמן על המעשרות ולא
בשביעית לרבי שהוא חשוד על
השביעית ואם ביכרו נוטל את הבכורות
ומוכר את השאר ד לא ימכור אדם
את תבנו ואת גפתו ואת חמרו למי
שאינו נאמן על המעשרות להוציא
מהן משקין ואם הוציא חייב במעש
במעשרות ופטור מן התרומה שהתרומה
בלבו על הקוטעים ועל הנדרין ועל
מה שבתוך התבן ה הלוקח שדה
ירק בסוריה עד שלא באו לעונת המ
המעשרות וחייב משבאו לעונת המ

ה מעשרות חייב פטור כרכיו והולך
ר יהודה או אף ישכור פועלין וילקט
אמ רבי שמעון בן גמליאל במי דברים
אמורים בזמן שקנה קרקע אבל בזמן
שלא קנה קרקע אם עד שלא באו
לעונת המעשרות פטור ר מאיר
או לפי חשבון ו המתמד ונותן
מים במידה ומינא כדי מדתן פטור
ר יהודה מחייב מיצא יתר על מידתו
מוציאו עליו ממקום אחר לפי חשבון
ז חוררי הגמלים שלנו בינו העיימה
החזיבת הרי אלו חייבין שיד וער
שמיידבר הגמור היו גוררין כל הלילה
ח שום בעלי בכי ובית שלרפא
והבריסים הקילקיס ועד שירה המינית
ר מאיר או אף הקרקס ר יוסה או
אף הקוטנים פטורין מן המעשרות
ונלקחים מכל ארם בשביעית ורע
לחת העליון וזרעכרישיה וזרעבצלים
וזרעלפת ויתמנת ושאר וזרעוגבנה
שאינן נאכלים פטורין מן המעשרות
ונלקחין מכל ארץ בשביעית אף על
פי שאוכלין תרומה הרי אלו יאכלו׃

חסל מעשרות

פרק ה

מעשר שני פ א

מעשר שני אין מוכרין אותו אין ממשכנים

אותו ואין מחליפים אותו ולא שוקלין
כנגדו ולא יאמר אדן לחבירו בידושלם
הא לך יין ותן לי שמן וחומץ וכן
שאור כל הפירות אבל נותנין זה לזה
מתנת חנם ב מעשר בהמה אין
מוכרין אותו תמיה חי ולא בעל מום
חי ושחוט ואין מקדישין בו את
האשה הבכור מוכרין אותו תמים
חי ובעל מום חי ושחוט ומקדשין
בו את האשה אין מחללין מעשר
שני על אסימון ולא על המטבע
שאינו יוצא ולא על המעות שאינן
ברשותו ג הלוקח בהמה לובחי
שלמים ולשחטה לשחר ואמרה יצא
העור לחולין את על פי שהעור מי
מובה על השחר כדי יין סתומות
מקום שדרכן להימכר סתומות
יצא הקינקן לחולין האיברין וה
והשקדים יצאו קליפיהן לחולין
התמד עד שלא החמיץ אינו נלקח
בכסף מעשר משהחמיץ נלקח
בכסף מעשר׃ ד הלוקח חיטה
לזובחי שלמים ולשחטה לשחר ואמרה
לא יצא העור לחולין כדי יין פתוחות
או סתומות מקום שדרכן להימכר
פתוחות לא יצא הקינקן לחולין
סלי תאנים וסלי ענבים עם הכלי

לא יעלו דמי כלי לחולין ה הלוקח
מים ומלח ופירות המחוברים לקרקע
או פירות שאינן יכולין להגיע לו
לירושלם לא קנה מעשר הלוקח
ואכלו במקום אם אין מקדש ירקבו
הלוקח בהמה שוגג יחזור ויעלה
למקומה מזיד תעלה ותאכל במקום
אם אין מקדש תקבר על יד עזרה
ו אין לוקחין עבדים וקרקעות
ובהמה טמאה מדמי מעשר שני
אם לקח יאכל כנגדן אין מביאין
קיני זבים קיני זבות קיני יולדות
וטהרות ואשמות מדמי מעשר
שני ואם הביא יאכל כנגדן זה הכלל
כל שהוא חוץ לאכילה ולשתייה
וליסיכה מדמי מעשר שני ואכל
כנגדו פרק אין הלוקחין הלו
מעשר שני ניתן לאכילה לשתייה
וליסיכה לאוכל דבר שדרכו לאוכל
ולסוך ודבר שדרכו לסוך לאיסטרין
וחומץ אבל סך הוא את השמן אין
מפטמין שומן של מעשר שני ואין
לוקחין בדמי מעשר שני שמן
מפוטם אבל מפטם הוא את היין
נפל לתוכו דבש תבלים והשביח דמו
והשבח לפי חשבון ודבש שניתוסף שלו
עם הקפלוטות של מעשר שני וה

פירות שונג יחזרו למקומן מזיד יעלו

והשביח והשבח לפי חשבון ועיסה
של מעשר שני שאפייה והשביחה
השבח לשויי וה הכלל כל ששבחו נתי
השבח לפי חשבון וכל שאין שבחו
ניכר השבח לשויי ב ר שמעון
או אין סכיס שמן של מעשר שני
בירושלם וחכמ מתירין אמרו לו לר
שמעון אם הקל בתרומה חמורה לא
נקל במעשר שני הקל אם להם מה לו
הקל בתרומה חמורה מקום שהקל
בכר שנים ובתלתן נקל במעשר שני
הקל מקום שלא הקל בכר שנים
ובתלתן ג תלתן של מעשר שני
ואכל עימחונים ושלתר ומה בית
שמי אין כל מעשיהן בטהרה חוץ
מחפיפתה בית הלל אוכל מעשיהן
בטומאה חוץ משיריתה כרשני
מעשר שני יאכלו עמחונים ונל
ונכנסים לירושלם וירושלם ניטמאו
ר טרפון אומ יתחלקו לעיסות וחכמ
אומ יפדו ושלתרומה בית שמי אומ שוריה
ושפים בטהרה ומאכילים בטומאה
בית הלל אומ שוריה בטהרה ושפים
ומאכילין בטומאה בית הלל אומ
שוריה בטהרה ושפים ומאכילין
בטומאה שמי אומ יאכלו עמיד ר
עקיבה אומ כל מעשיהם בטומאה

ה מעות חולין ומעות מעשר שני
שניתפדו ומה שליקט ליקט למעשר
שיני עד שישלים מה שאר חולין
אם בלה וחפן לפי חשבון ומה הכלל
המיתלקטין למעשר שני והמבלין
לפי חשבון ו סלע שלמעשר
שני ושלחולין שנתערבו מביא
בסלע מעות ואומר סלע שלמעשר
שני בכל מיקום שהיא מחוללת על
המעות האלו וברור את היפה שבהן
ומחללין עליה מפני שאמרו מחללין
בסף על נחושת מדרבנן לא שיקיים
כן אלא חוור ומחללין על הכסף
ז בית שמאי אומרים לא יעשה אדם
את סלעיו דינרי והבית הילל
מתירין אמר עקיבה אני עשיתי
לרבן גמליאל ולר יהושע את כספן
דינרי והב ח הפורט סלע ממ
מעות מעשר שני בית שמאי אומ
בכל הסלע מעות בית הלל אומ בשקל
כסף ובשקל מעות רמאיר אומ אין
מחללין כסף ופירות על הכסף וחכמ
מתירין ט הפורט סלע שלמעשר
שני בירושלם בית שמאי אומ בכל הסלע
מעות בית הלל אומ בשקל כסף ובשקל
מעות הדיוטות לפני חכמים או בשלשה
דינריס כסף ודינר מעות ר עקיבה
אומ בשלשה דינריס כסף ורבעת כסף

ורבעת מעות ר טרפון אומ ארבעת
אספרי כסף שמיאן יניחנה בחנות
ויאכל כנגדה י מי שהיו מקיעת
בניו טמאים ומקיעתן טהורים
מניחו את הסלע ואומ מה שהטהורים
שותים סלע זו מחוללת עליו ממיהו
טמאין וטהורין שותים מכד אחת

פרק ג הל

לא יאמר אדם לחבירו הבא את הפירות
האלו לירושלם לחלק אלא או לו
העלה שנאכלם ושניהם בירושלם
אבל נותנין זה לזה מתנת חינם ב
אין לוקחין תרומה בכסף מעשר
מפני שהיא ממעט באכילתו ר
שמעון מתיר אם להם ר שמעון
אם הקל ובזוז שלמים הוא מביאן
לידי פיגול נותר וטמא לא נקל בת
בתר ומה אמרו לו הקל בזבחי
שלמים שרובן מותרים לזרים נקל
בתרומה שהיא אסורה לזרים ז
מי שהיו לו מעות בירושלם ויצא
להם ולחבירו פירות אף לחבירו הרי
המעות האלו מחוללין עליהן תחיל
ממיהו זה אוכל פירותיו בטהרה
וזה אוכל פירותיו בטהרה והלא
עשה עורכו במעותיו לא יאמרו
ליעס הארץ אלא בדמיו ח
פירות בירושלם ומעות במודיעה

נה לא

וזו הרי המעות האילו מחוללין על
פירות הזה מעות בירושלם ופירות
במדינה או הרי הפירות האילו מחוללין
על המעות הזה ובלבד שיעלו הפירות
ויאכלו בירושלם ה מעות ניכנסות
לירושלם וירצאות פירות ניכנסים
ואינן יוצאין רבן שמעון בן גמליאל
או אף פירות ניכנסין וירצאין ו
פירות שנגמרה מלאכתן ניגמרה
מלאכתן ועברו בתוך ירושלם יחזור
מעשר שני שלהם ויאכל בירושלם
ושלא ניגמרה מלאכתן סלי ענבים
לבת וסלי תאנים למוקינה ז בית
שמי או יחזור ויתרום מעשר שני
שלהם ויאכל בירושלם בית הלל
או יפדה ויאכל בכל מקום ז שמעון
בן יהודה אומ משם ז שמעון לא
מחלקו בית שמי ובית הלל על פירות
שלא ניגמרה מלאכתן לא שיפדה
מעשר שני שלהם ויאכל בכל מקום
ועל מה נחלקו על פירות שניגמרה
מלאכתן שבית שמי אין יחזור מ
מעשר שני שלהן ויאכל בירושלם
בית הלל או יפדה ויאכל בכל מקום
והדמיי נכנס וירצא ונפדה ח
אילן שהוא עומד בפנים ומטה לחוץ
או עומד בחוץ ומטה לפנים מכנגד
החומה ולפנים כלפנים מכנגד
החומה ולחוץ כלחוץ בתי הבדים
שפיתחיהן לפנים חלקן לחוץ או
פיתחיהן לחוץ וחלקן לפנים בית
שמי אומרין הכל כלפנים בית הלל
או מכנגד החומה ולפנים כלפנים
מכנגד החומה ולחוץ כלחוץ ט
הלישכות בניות בקודש ופתוחות
לחול תוכן חול וגגותיהם קודש
בניות בחול ופתוחות לקודש תוכן
קודש וגגותיהן חול בניות בקודש
ובחול פתוחות לקודש ולחול תוכן
וגגותיהן מכנגד הקודש ולקודש
לקודש מכנגד החול ולחול לחול
י מעשר שני שניכנס בירושלם
וניטמא בין שניטמא באב הטומאה
בין שניטמא בולד הטומאה בין
מבפנים בין מבחוץ בית שמי אומ
הכל יפדה ויאכל בפנים חוץ משניטמא
באב הטומאה בחוץ בית הלל אומ
הכל יפדה ויאכל בחוץ חוץ משניטמא
בולד הטומאה בפנים יא
הלוקח בכסף מעשר שני טמא
יפדה ר יהודה או יקבר אמרו לו
לר יהודה מה אם מעשר שני
עצמו שניטמא הרי הוא ניפדה
הלוקח בכסף מעשר שני טמא
אינו דין שיפדה אמר להם לא אם
אמרתם במעשר שני עצמו שכן

הוא נפדה טהור ברחוק מקום
תאמרו בלקוח בכסף מעשר שאינו
נפדה טהור ברחוק מקום יב
יבי שלקחו בכסף מעשר ומת יקבר
על יד עירו ר שמעון אן יפדה לקחו
חי ושחטו ונטמא יפדה ר יוסי
אן יקבר לקחו שחוט ונטמא
הרי הוא כפירות יג המשאיל
קינקינו למעשר שני אף על פי
שאפן לא קנה מעשר דלת לתוכן
סתם עד שלא באפן לא קנה מעשר
משאפן קנה מעשר עד שלא
נפן יעלות באחת ומאה משפפן
מקדישות כל שהן עד שלא נפן
תורם מאחת על הכלומשׁ נאפו ומה
מכל אחת ואחת יד בית שמיאי
מפתיח ומעידה לבית הלל אומ׳
מפתיח ואינן יכירין לערות בפי ובי
אמ׳ מקום שדרכן להיות סתומות
אבל מקום שדרכן להיות פתוחות
לא יניא הקינקן לחולין ואם רצה
להחמיר על עצמו למכור בפירה
יניא הקינקן לחולין ר שמעון או׳
את האומר לחבירו חבית זו אני
מוכר לך חוץ מקינקינה קינקין
לחולין פר ד הל יד

המוליך פירות למעשר שני ממקום
היוקר למקום הזול או ממקום הזול
למקום היוקר פודהו כשער מקומו
המביא פירות מן הגזרן לעיר פדה
יין כמן הגת לעיר השבח לישיני ויצאות
מביתו ב פודים מעשר שני
בשער הזול כמות שהחזירוני לוקח
לא כמות שהוא מוכר כמות שהשולחני
פורט לא כמות שהוא מינח אין
פודין מעשר שני אכסרה את
שדמיו ידועין נפדה על פי אחר
את שאין דמיו ידועים נפדה
על פי אחר את שאין דמיו ידועים
נפדה על פי שלושה כגון היין
שקסס ופירות שחיין קיבו ומעות
שהחליפו ג בעל הבית או בסלע
ואחר או בסלע בעל הבית קודם מ׳
מפני שהוא מוסיף חומש בעל
הבית או׳ בסלע ואחר או׳ בסלע
ואיסר שלסלע ואיסר קודם מפני
שהוא מוסיף על הקרן הפודה
מעשר שני שלו מוסיף עליו חמ׳
חמישיתו בין שהוא שלו בין ש
שניתן לו מתנה ד מעריכים
על מעשר שני כיצד אן אדם לבנו
ולבתו הגדולים לעבדו ולשפחתו

העבריה הילך את המעות האילו ופדה
לך את המעשר הזה אנא לא אומר
כן לבנו ולבתו הקטנים לעבדין
ולשפחתו הכנעניה מפני שיודעין
כידוע שהיה עומד בגורן
ואין בידו מעות אומר לחבירו הרי
הפירות האילו מתוקנים לך מתנה
וחוזר ואומר הרי הן מחוללין על
המעות שבבית ומשך ממנו
מעשר בסלע לא הספיק לפרותו
עד שעמד בשתים ונתן לו סלע
ומסתכר בסלע של מעשר שני
שלו משך ממנו מעשר בשתים לא
הספיק לפרותו עד שעמד בסלע
נתן לו סלע מחוליו וסלע של מעשר
שני שלו ואם היה עם האורין נותנן
מדמיו ז הפודה מעשר שניולא
ולא קרא שם ר יוסה או דיורי יהודה
או יגריך לפרוש שהיה מדבר עם
האשה על עיסקי גיטה וקידושיה
נתנלה גיטה וקידושיה ולא פרש
ר יוסה או דיורי יהודה או יגריך
לפרש ח המניח אישר ואכל עליו
חייבו הלך למקום אחר והרי הוא
רוצה בפונדיון אוכל עליו עוד
אישר המניח בפונדיון ואכל עליו

חייבו והלך למקום אחר והרי הוא
רוצה באישר אוכל עליו עוד פלג
המניח אישר של מעשר שני אוכל
עליו אחד עשר אישר ואחד ואחד
ממאה באישר בית שמי אומ' בודדי
אחד עשר ובדמיי עשרה ט
כל המעות הנמצאין הרי אילו
חוללין אפילו דינרי זהב עם הכסף
ועם המעות מיצא בתוכו חרש וכתוב
עליו מעשר הרי זה מעשר י
המוציא כלי וכתוב עליו קרבן ר יהודה
או אם היה של חרס הרי זה חוללין ומה
שבתוכו קורבן אם היה של מתכת
הוא קורבן ומה שבתוכו חוללין אמ
אמרו לו אין דרך בני אדם להיות
כורסין חוללין בקרבן יא המוצא
כלי וכתוב עליו קרח קרבן מס מעשר
דלת דמיי טרית טבלתיו ותרומה ע
שבשעת סכנה היו כותבין ביו
תחת תרומה ר יוסה או כולה שמות
אורן הן אמ ר יוסה אפילו מיצא
חבית מליאה פירות וכתוב עליה
תרומה הרי אלו חוללין שני או
אשתקד היתה תרומה ופינה יב
האומר לבנו מעשר שני בווית
ומצא בווית אחרת הרי אלו

חולין הדרישה מדאו ומינא מתאים
השאר חולין מאתים ומינא מנא הכל
מעשר פרה הל יב
כרם רבעי מיניים אותו בקונות
ארמה של עורלה בחרסית ושל כלאים
בסיד מהאו ושופך אמ רבן שמעון
בן גמליא במי דב אמ בשביעית זה
וה ינמיים מניחין את המעות וזו
כלה נלקט מזה מחולל על המעות
האילו ב כרם רבעי עולה לירושלם
מהלך מה אחד לכל יד ואי ז ריא
תחומה אילת מן הדרום ערבת
מן היעפרן לוד מן המערב והירדן
מן המזרח משרבו הפירות היתקינו
שיהא ניפרה סמוך לחומה ותנאי
היה הדבר אמתיי שירינו יחזור
הדבר לכמות שהיה ר יוסה או מע
משחרב בית המקדש שהיה התנאי
הזה ותנאי אמתיי שיבנה בית
המקדש יחזור הדבר לכמות שהיה
ג כרם רבעי בית שמי או אין
לו חומש אין לו ביעור בית הלל או
יש לו בית שמי או יש לו פרט יש לו
עוללת והעניים פודין לעניין בית
הלל או כלו לגת ד כיצד פודין
נטע רבעי מניח את הסלע על פי
של שה כמה אדם רוצה לפדות לו

בסלע על מנת להוציא ויניאות
מביתו מניח את המעות ואומ כל
הנלקט מזה מחולל על המעות
האילו מכר וכך סליס בסלע ה
ובשביעית פודהו כשוויו אם
היתה הכל מובקר אין לו אלא ע
שכר לקיטה הפודה נטע רבעי ע
שלו מוסיף על חמישיתו בין
שהוא שלו ובין שניתן לו מתנה
ו ערב יום טוב הראשון שלפסח
ושל שביעית היה הביעור
כיצד היה הביעור נותנן תרומה
ותרומת מעשר לבעליה ומעשר
ראשון לבעלין ומעשר עני לבעליו
ומעשר שני והביכורין מתבערין
בכל מקום ר שמעון אומ הביכורין
נותנין לכהנים בתרומה התבשיל
בית שמי אומ יצריך לבער בית הלל
אומ הרי הוא כמבוער ז מי שהיו
לו פירות בזמן הזה והגיעה שעת
הביעור בית שמי אומ יצריך לחללן
על הכסת בית הלל אומ אחד שהן
כסת אחד שהן פירות ח אמ ר
יהודה בראשונה היו שולחים איל
בעלי בתים שבמדינות מהרו והתקינו
את פירותיכם עד שלא תגיע שעת
הביעור עד שבא ר עקיבה ולימד

כל הפירות שלא באו לעונת המע
המעשרות פטורין מן הביעור
ט מי שהיו פירותיו רחוקים ממנו
ויצריך לקראות להם שם מעשרי
רבן גמליאל והזקנים שהיו באים
בספינה אמ' רבן גמליאל עשור שני
עתיד למוד נתון ליהושע ומקומו
מוסכר לו עשור אחר שני עתיד
למוד נתון לעקיבה שיי וכה בו ל
לענייה ומקומו מוסכר לו אמ' יהושע
עשור שיני עתיד למוד נתון לאלעז
בן ערכיה ומקומו מוסכר לו ומה
ונתקבלו זה מזה שכר' י במנחה
ביום טוב היו מתוודים כיצד היה
הווידוי ביערתי הקדש מן הבית
וק מעשר שני ונטעבע נתתיו
ללוי וה מעשר לוי וגם נתתיו זה
תרומת מעשר לגר ליתום ולאלמנה
וה מעשר עני הלקטו ושכחה
והפיאה אות עלפי שאינן מעכבין
את הווידוי מן הבית ד חלה
יא ככל מיצותך אשר ציותני
והו אם הקדים מעשר שיני לראשון
אינו יכול להתוודות לא עברתי
ממיצותיך לא היפרשתיו ממין
על שאינו מינו ל"א מן התלוש על הפיחובר
ומן המחובר על התלוש ולא מן החדש

על הישן ולא מן הישן על החדש ולא
שכחתי לא שכחתי מלברכן ומלהזכיר
שמן עליו יב לא אכלתי באוני
ממנו הא אם אכלו באונינה אינו יכול
להיות ודות לא ביערתי בטמא הא מיעון
אם היפרישן בטומאה אינו יכול
להתוודות ולא נתתי ממנו למת ולא
לקחתי ממנו ארון ותכריכים למת
ולא נתתיו לאונניס אחריס שמעתי
בקול יי אלהי הבאתיו לבית הבחירה
עשיתי ככל אשר ציויתני שמחתי
ושמחתי בו יג השקיפה ממעון
קודשך מן השמים ברכנו מה שגזרתה
עלינו אות אתה עשה מה שהבטחתנו
השקיפה ממעון קדשך מן השמים
וברך את עמך את ישראל בברכה תבנות
ואת האדמה אשר נתתה לנו בטל
ובמטר ובילדות בהמה אשר נשבעת
לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש כדי
שת יתן טעם בפירות יד מכן
אמרו ישראל ומזדיק מתודים אבל
לא גזירים ולא עבדים משוחררים
שאין להם חלק בארץ ר מאיר אומ'
אף לא כהנים ולוים שלא נטלו חלק
בארץ ר יוסה או יש להן ערי מגרש
יה יוחנן כהן גדול העביר הודיית
המעשר אף הוא ביטל את המעודין

ואת הנקפין עד ימיו היה הפטיש
מכה בירוע ובימיו אין אדם יכין
לשאול על הדמיו׃

חלה פרק א

חמשה דברים חייבין בחלה החיטין
והשערים והכסמים ושבולת שועל
ושיפון הרי אלו חייבין בחלה ומיני
מינטרפין זה עם זה ואסורין
בחדש מלפני הפסח ומלקינן ס׳
מלפני העומר אם השרישו קודם
לעומר העומר מתירין ואם לאו
אסורין עד שיביא העומר הבא׃

ב האוכל מהן כזית מצה בפסח
יצא ידי חובתו כזית חמין חייב
בהכרת ניתערב אחד מהן בכל
המינין הרי זה עובר בפסח הטוד
מן הפת ומן התבואה אסור בהן
רב ר׳ מאיר וחכמ׳ או הנודר מן הדגן
אינו אסור אלא מהן וחייבין בחלה
ובמעשרות׃ ג אלו חייבין בחלה
ופטורין מן המעשרות הלק ט
והשבולת והפיאה והלקט והשכחה
וראשון שני טלה ורומתו ומעשר
שני והקדש שנפדו מיתר העומר

והתבואה שולא הביאה שלישי ר׳
אלעזר אומ׳ התבואה שלא הביאה שלישי
פטורה מן החלה׃ ד אלו וחייבין
במעשרות ופטורין מן החלה האורז
והדוחן הפרגן והשמשמים והסי
והסיפגנין והדיבשניס והאפקריטיס
חלות מסרת והמדומע פטורין מן
החלה׃ ה עיסה שתחילתה סיפגניס
וסופה סיפגניס תחילתה סיפגניס
וסופה עיסה חייבת בחלה׃ וכן
הקנבקאוה חייבות׃ ו המעשה
בית שמי פוטרין ובית הלל מחייבין
החליטו בית שמי מחייבין בית
הלל פוטרין חלות תודה ורקיקי
נזיר עשאן לעצמן פטור למכור
בשוק חייב׃ ז נחתום שעשה
סאור לחלק חייב בחלה ונשיה ע׳
שנתנו לנחתום לעשות להם סאור
אם אין בשל אחת מהן כשיעור
פטורה מן החלה׃ ח עיסת הכלבים
בזמן שהרועים אוכלים ממנה חייבת
בחלה ומערבים בה ומשתתפין בה
ומברכין עליה ומזמנין עליה ומעשה
ביום טוב וירושלם בה אחד ידי חובתו
בפסח אם אין הרועים אוכלין ממנה
אינה חייבת בחלה ואין משתתפין

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

בה ואין מברכין עליה ואין מומנין
עליה ואינה נעשת ביום טוב ואין
אדם יוצאנה ידי חובתו בפסח
בין כך ובין כך מטמא טומאת
אכלין ט החלה והתרומה
חייבין עליהן מיתה וחומש ורוצ
ואסורין לזרים והן ניכסי כהן
ועולין באחד ומאה ושלשים
רחיצת ידיים והערב שמש ואינן
נ טעונין מן הטהור על הטמא
אלא מן המוקדש ומן הדבר הגמור
האומר כל גרגיר תרומה וכל עיסתי
חלה לא אמר כלום עד שיאמר
מקינת פר ב הל ט
פירות חוץ לארץ שנכנסו לארץ
חייבין בחלה ינאו מיכן לשם ר
אליעזר מחייב ר עקיבה פוטר
עפר חוצה לארץ שבא בספינה
לארץ חייב במעשרות ובשביעית
זכ ר יהודה אומתי בזמן שהספינה
ונששת עיסה שני לושה במי פירות
חייבת בחלה ונאכלת בידיים מ
מוסאבות ג האשה יושבת
וקוצה חלתה ערומה מפני שהיא
יכולה לכסות ערמה אבל לא האיש
מי שאינו יכול לעשות עיסתו

בטהרה ועשינה קביס ואל יעשינה
בטומאה ר עקיבה או יעשינה
בטומאה לא יעשינה קביס שכשם
שהוא קורא לטהרה כך הוא קורא
לטומאה חלה לוז קורא
חלה בשם ולוז קורא חלה בשם אבל
קביס אין בהם חלק לשם ד
העושה עיסתו קביס ונגע וה בזה
פטורים מן החלה עד שישובו ר
אליעזר או אחד הדודה ונותן לפל
הפל מיצרפן לחלה ה המפריש
חלתו קמוז אינה חלה ונגלבד כהן
העיסה ענמה חייבת בחלה והקמח
אם ישבו כשיעור חייב בחלה
ואסורה לזרים רבי ר יהושע אומר
לו מעשה וקפשה וקן זר אם להן
אותה הוא קילקל לעצמו ותיקן לאחרים
ו חמשת רבעים קמח חייבין
בחלה הן ושאורן ומורסנן חמשת
רבעים חייבין ניטל מורסנן מהנכן
וחזר לתוכן הרי אלו פטורים ז
שיעור החלה אחד מעשרים וארבעה
העושה עיסה לעצמו העושה משתה
לבנו אחד מעשרים וארבעה מחמש
שהוא עושה למכור בשוק וכן האשה
שהיא עושה למכור בשוק אחד

מאורבעים ושמונה מיטמאות עיסתה
שוגגת או אונסה אחד מאורבעים
ושמונה מיטמאות מידה אחד
מעשרים ואורבעה מדי שלאוהא
חוטא ניסכר ח ר אליעזר אומ
מיטלת מזה טהור על הטמא בידיד
עיסה טהורה ועיסה טמאה מיטל
כדי חלה מעיסה שלא הורמה חלתה
ונתכן פחות מכבירה באמיצע כדי
שיטול מן המוקף וחכמ אוסרין

פר ה הל ח

אוכלין עדיין מן העיסה עד שתיתגלגל
בחיטים וטמיטה בשעורין גילגלה
בחיטה וטימטמה בשעורין או
האוכל ממנה חייב מיתה ביוון
שהיא נותנת את המיס מגבהת
חלתה ובלבד שיהא שם חמשת
רבעיס קמח ב נידמעה עיסתה
עד שלא גילגלה פטורה שהמדמע
פטור מ משגילגלה חייבת נעלד לה
ספק טומאה עד שלא גילגלה תעשה
בטומאה משגילגלה ותעשה בטהרה
ג היקדישה עיסתה עד שלא
גילגלה ופדייתה חייבת משגילגלה
ופדייתה חייבת הקדי שתה עד שלא
גילגלה גילגלה הגזבר ואחר כך
פדיתה פטורה שבשעת חובתה
היתה פטורה ג כיוצא בו המקדיש
פירותיו עד שלא באו לעונת המעשרות
ופדיין חייבין משבאו לעונת המ
המעשרות ופדיין פטורין היקדישן
עד שלא נעמרו גמרן הגיזבר ואחר
כך פדיין פטורין שבשעת חובתן
היו פטורין ה נזכרי שתנן
לישראל לעשות לו עיסה פטורה
מן החלה נתנה לו מתנה עד שלא
ניתגלגל חייב משניתגלגל פטור
העושה עיסה עם הנכרי אם אין
בשלישראל כשיעור פטור מן החלה
ו גר שנתגייר והיתה לו עיסה
נעשית עד שלא ניתגייר פטור מ
משנתגייר חייב אם ספק חייב
ואין חייבין עליה חומש עקיבה
אומ הכל הולך אחר הקרימה בתנור
ז העושה עיסה מן החיטה ומן
האורז אם ישבה טעם רגן וחייבת
בחלה ויוצא בה אדם ידי חובתו
בפסח אם אין בה טעם רגן אינה
חייבת בחלה ואין אדם יוצא
בפסח אם אין בה טעם רגן אינה
חייבת בחלה ואין אדם יוצא ידי
חובתו בפסח ח הנוטל שאור

מעיסה שלא הורמה חלתה ונתן
לתוך עיסה שהורמה חלתה אם
יש לו פרנסה ממקום אחר מניא
לפי ח שבון ואם לאו מניא חלה
אחת על הכל מיראבו ויתי מסיק
שבית ערבו עם ויתי ניקוח ערבי
ביער שבית ערבו עם ענבי עוללות
אם יש לו פרנסה ממקום אחר מ׳
מיניא לפי ח שבון ואם לאו מניא
תרומה ותרומת מעשר על הכל
והשאר המעשר ומעשר שיני
לפי ח טבון׳ ט הנוטל סאור
מעיסת חיטים ונותן לתוך עיסת
האורז אם ישבה טעם רבן חייבת
בחלה ואם לאו פטורה אם כן למה
אמרו הטבל אוסר כל שהוא מין
במינו שלא במינו בנותן טעם׳

פר׳ ה הל׳ ט

שתי נשים שעשו שני קבים ונגעו
זה בזה אפילו הן ממין אחד פטורין
בזמן שהן של אשה אחת מין במ׳
במינו חייב ושלא במינו פטור׳ ב
אי זה הוא מין במינו החיטה אינן
מיינטרפות עם הכל אלא עם הכ
הכוסמין השעורים מיינטרפות
עם הכל חוץ מן הדוחן טי ר׳ יוחנן
בן נורי אומ׳ שאר המינים מיינטרפין

זה עם זה׳ ב שני קבים וקב אורז
וקב תרומה באמינין אינן מיינטרפות
דבר שניטלה חלתו באמינין מיינטרפין
שכבר נתחייב בחלה׳ ג קב חדש
וקב ישן שנישכו זה בזה ר׳ ישמעא
או יטול מן האומינין וחכמ׳ אוסרין
הנוטל חלה מן הקב ר׳ עקיבה אומ׳
חלה וחכמ׳ אין אינה חלה׳ ד שני
קבים שניטלה חלתן שלזה בפני
עצמו׳ ולזה בפני עצמו חזר ועשאן
עיסה אחת ר׳ עקיבה פוטר וחכמ׳
מחייבין נמצא חומרו קולו׳ ה
נוטל ארבה כדי חלה מעיסה שלא
הורמה חלתה לעשות בטהרה
להיות מפריש עליה והולך חלת
כמי עד שתיסרח שחלתה כמיי נ׳
ניטלה מן הטהור על הטמא ושלא
מן המוקף׳ ו ישראל שהיו אריסי
לגוים בסוריה ר׳ אליעזר מחייב פי׳
פירותיהם במעשרות ובשביעית
רבן גמליא פוטר ובן גמליא או שתי
חלות בסוריה ר׳ אליעזר או חלה אחת
אחזו קולו של רבן גמליא מקולו של
אליעזר חזרו לטהור בדברי רבן גמליא
בשתי הרבים׳ ז רבן גמליא או׳

שלושו אורינות לחלה ארץ ישראל עד
גריב חלה אחת מגריב עד המדבר עד
אמנה שתי חלות אחת לאור ואחרת
לכהן שלאור יש לה שיעור ושל כהן
אין לה שיעור מהמדבר מאמנה ולפנים
שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן של
שלאור אין לה שיעור ושלכהן יש לה
שיעור וטבול יום אוכלה ר יוסה אן
אינו יגריך טבילה ח ואסורה לובים
ולובות ולנידות ולילדות נאוכלת עם
הזר על השלחן ונותנת לכלכהן ט
אלו ניתנין לכל כהן הזרועים והבכורות
ופידיון הבן ופידיון פטר חמור הזרע
והלחיים והקיבה וראשית הגז ושמן
שריפה קודשי המובח המקדש וה
והביכורים ר יהודה אוסר בביכורים
כדשבי תרומה ר עקיבה מתיר וחכ
אוסרין י נתני איש תקוע ה
הביא חלות מביתור ולא קיבלו ממנו
אנשי אלכס נדיה ולא קיבלו מהן
אנשי הר עבעים הביאו ביכוריהם
קודם לעצרת ולא קיבלו מהן מפני
שהכתוב שבתורה וחג הקציר ביכורי
מעשיך אשר תזרע בשדה יב
בן אטיטס העלה בכורות מבבלולא
קיבלו ממנו יוסת הכהן הביא

ביכוריו יין ושמן וקיבלו ממנו אף
הוא העלה בנין ובניבתו לעשות
פסח קטן בירוש והחזירוהו שלא
יקבע הדבר חובה אריס טון הביא
ביכוריו מאפמיא וקיבלו ממנו מפני
שאמרו הקונה בסוריה כקונה
בפרוד שבירושלם יג עשרים
וארבע מתנות ניתנו לכהנים עשר
במקדש וארבעה בירושלם ועשר
בגבולים אלו עשר שבמקדש חטאת
וחטאת העוף ואשם ודאי ואשם
תלוי ובחזי שלמי יחיד ולוג שמן
שלמינזר ומותר העומר ושתי
הלחם ולחם הפנים ושיירי מנחות
יד אילו ארבע שבירושלם הבכורות
והביכורים והמורם מתוך ואיל
נזיר ועורות הקדשים יה אלו
עשר שבגבולים תרומה ותרומת מעשר
חלה וראשית הגז והמתנות ופדיון
הבן ופדיון פטר חמור ושדה אחוזה
ושדה החרמים וגזל הגר כל כהן שאין
בקי בהן אין נותנין לו מתנה׃

חסל מסכתא
חלה פיר ד
עורלה פירקא חדא

הנוטע לפיג ולקוח ופטור מן
הערלה ר' יוסה או אפילו אמר
הפנימי למאכל והחיצונין לסיג
הפנימי חייב והחיצון פטור ב
עת שבאו אבותינו לארץ ומיצאו
נטוע פטור נטעו אחר על פי שלא
כיבשו חייב הנוטע לרבים חייב
ר' יהודה פוטר הנוטע בדשורת
הדבים נכרי שנטע הגולן שנטע
יהנוטע בספינה והעולה מאליו חייב
בערלה ג אילן שנעקר והסלע
עמו שטפו נהר והסלע עמו אם
יכול לחיות פטור ואם לאו חייב
נעקר הסלע מימידו או שויעזתו
המחרישה או שויעזתו ועשאו
ועשאו וכעפר אם יכול לחיות פטור
ואם לאו חייב ד אילן שנעקר
ונשתיירו שורש פטור כמה יהא
בשורש רבן שמעון בן גמליאל אומר
משהו ר' לעזר בן יהודה כמחט שלמ
שלמיתין ה אילן שנעקר ובו
ברים והוא חייב ממנה חורה וקינה
להיות כבריכה חייבת שנה אחת
שנה ונפסקה מונה משעה שנפסקה
סיפוק גפנים סיפוק על סיפוק אותיל

מקום שכוחה יפה מיהר

פי שהיבריכה בארץ מותר מאיר אין
מקום שכוחה יפה אסור בריכה שנפסקה
והיא מליאה פירות אף הוסיף במאותים
אסור ו נטיעה של ערלה ושלנלאו
הכרך שנית ערבו בנטיעות הרי זה
לא ילקוט ואם לקט יעלה באחת ומ
ומאותים ובלבד שלא יתבוון ללקוט
ר' יוסה אין אם בתבוון ללקוט
יעלה באחד ומאותים ז העלים
והלולבין מיגפניה וסמדר מיותרין
בערלה רבעי ובנזיר ואסורין ב
באשירה ר' יוסה או הסמדר אסור
מפני שהוא פרי ר' אליעזר או המעמיד
בסרקת הערלה אסור אמ' יהושע ע
שמעתי בפירוש המעמיד בשרקת
אסור
העלים בשרקת העקרים מותר בשרקת
הפגים אסור מפני שהן פרי ח
ענקוקלות והחזר ינים והזוגים והתמד
שלהם קליפי רימונים והגן שלוקליפי
אגוזים והגלעינים אסורים בערלה
ובאשרה ובנזיר מותרין ברבעי וה
והנובלות כולם אסורות ט ר' יוסה
אומ' נוטעים יחור של ערלה ואין נוטעים
אגוז של ערלה מפני שהוא פרי ואין
מרכיבין בכפונית של ערלה

פי ב הל ט

התרומה ותרומת מעשר ותרומת

מעשר שלמי החגה והבכורים
עוליה באחד ומאה ומיינטרפין זה
עם זה ואינו יכין להדיח העורלה
וכלאי הכרם עוליה באחד ומאתים
ומיינטרפין זה עם זה ויכין להדיח
ר' שמעון או אינן מיינטרפין לעורר
או מיינטרפין בנותן טעם אבל לא
מתני' ב התרומה מעלה את העורלה
והעורלה את התרומה כיצד מאה
תרומה שנפלה למאה ואחר כך נפלו
שלשת קבים עורלה או שלשת קבים
שלכלאי הכרם וזו היא שהתרומה
מעלה אותה העורלה והעורלה את
התרומה: ג העורלה מעלה את
הכלאים והכלאים מעלין את העורלה
העורלה אותה עורלה כיצד מאה עורלה
שנפלה למאתים ואחר כך נפלה מאה
ועוד עורלה או מאה ועוד של כלאי
הכרם זו היא שהעורלה מעלה את
הכלאים והכלאים את העורלה והעורלה
את העורלה: ד כל המחזיר המ
תיקבל מדמיע בתרומה בעורלה
ובכלאי הכרם אוסר בית שמאי או
את מטמא בית הלל לעולם אינו
מטמא עד שיזה או כזיעה: ה
רוסתאי איש כפר יהמה היה מתלמידי

בית שמאי אין שאלתי את שמעי הזקן
ואמר לעולם אינו מטמא עד שיזה
בו כביצה: ו ולמה אמרו כל המחזיר
המיתבל מדמיע מין במינו להחמיר
ולהקל מין בשאינו מינו כיצד שאור
של חיטים שנפל לתוך עיסת חיטים
וישבו כדי לחמין בין שישבו להע
להעלות באחד ומאה בין שאין בו
לעלות באחד ומאה אסור אין בו
לעלות באחד ומאה בין שישבו כדי
לחמין בין שאין בו כדי לחמין אסור:
להקל ולהחמיר מין בשאינו
מינו כיצד גריסין שנתבשלו עם
עדשים וישבהן בנותן טעם בין
שישבהן לעלות באחד ומאה בין
שאין בהן לעלות באחד ומאה אסור
אין בהן בנותן טעם בין שישבהן
לעלות באחד ומאה בין שאין בהן
לעלות באחד ומאה מותר: ח סאור
של חולין שנפל לתוך עיסת חולין
וישבו כדי לחמין ואחר כך נפל סאור
של תרומה אוסר אור של כלאי הכרם
אם ישבו כדי לחמץ אסור: ט
סאור של חולין שנפל לתוך עיסת
חמיעה ואחר כך נפל סאור של
תרומה או סאור של כלאי כרם אם

ושכבדי לחמין אסור ר שמעון מתיר
ר תבלים שנים של שלשה שימות
מיין אחד או משל שלשה אסור ומי
ומיינטרפין ר שמעון אומר שני
שמות מיין אחד או שני מינים
משם אחד אין מיינטרפין יאן
שאור של חולין ושל תרומה שנפלו
לתוך עיסה לא בזה כדי להחמין ולא
בזה כדי להחמין ניינטרפן וחומיצור
אלעזר או אחר האחרון אומר
וחכמ או בין שנפל אסור בתחלה
בין בסוף לעולם אינו אוסר עד שיהא
בו כדי להחמין יב יועד אדם שהיה
היה מהלמידי בית שמי ואמ שאלתי
את רבן גמליא הזקן עומד בשער
המזרח ואמ לעולם אינו אוסר עד ש
שיהא בו כדי להחמין יג כלים
שסכן בשמן טמא וחזר וסכן בשמן
טהור או שסכן בשמן טהור וחזר
וסכן בשמן טמא אליעזר או אחר
הראשון אינ באומחכמ או אחר
האחרון יד סאור של תרומה
ושל כלאי כרם שנפלו לתוך עיסה
לא בזה כדי להחמין ולא בזה כדי להחמין
וניינטרפו וחומיצו אסור לזרים ומ
ומותר לכהנים ר שמעון מתיר לזרים

חתיכות של תרומה
לזרים ומותר
לכהנים ר
שמעון מתיר
לזרים ולכהנים
בשר קדשי
קדשים בבשר
קדשים קלים
שנבשלו עם

ולכהנים וח תבלים של תרומה ושל
כלאי כרם שנפלו לתוך עיסה לא בזה
כדי להחמין ולא בזה כדי להחמין ניינטרפו
ותיבלו אסור לזרים ומותר לכהנים
ר שמעון מתיר לזרים ולכהנים
יו חתיכה של קדשי קדשים
ושל פיגול ושל נותר שנתבשלו עם
בשר התאוה אסור לטמאים ומותר
לטהורים פר ג הל יו
בגד שינבע בקליפי עורלה ידלק
ניתערב באחרים כולם ידלקו דבר ר
מאיר וחכ או יעלה באחד ומאתים
ב היבע מלא הסיט בקליפי עורלה
וארגן בבגד ואין ידוע אי זה הוא ר
מאיר או ידלק הבגד וחכמ או יעלה
באחד ומאתים ג האורג מלוא
הסיט מינמיר הבכור בבגד ידלק
הבגד מ שער נזיר ומפטר חמור
בשק ידלק השק ובמוקד שיין מק
מקדשין כל שהן ד תבשיל שבי
שבישלו בקליפי עורלה ידלק ניתן
ניתערב באחרים יעלה באחד
ומאתים ה תנור שחזרים יקין בקליפי
עורלה ואפה בו את הפת ידלק
הפת ניתערבה באחרות תעלה
באחד ומאתים ו מי שהזיד

לו חבילו תלתן שלכילאי הכרם ידלקו
ניתבערו באחרים כולם ירלקו רבי
ר מאיר וחכמים אומרים יעלו באחד ומאתים
ו שהיה ר מאיר אומר את שדרכו
להימנות מקדש וחכמים אומרים אינו מקדש
אלא ששה דברים ר עקיבה אומר שבעה
ח אילו הן אגוזי פרך רימוני בדן
חביות סתומות וחולפות תרדים וק
וקולסי אכרוב ודלעת יונית ר עקיבה
אומר אף ניכרות של בעל הבית הראוי
לעורלה עורלה ולכלאי הכרם כלאי
הכרם: ט ניתפנעו האגוזים ניתפוררו
הרימונים ניתפתחו החביות ניתחתכו
הדילועים ניתפרסו כברות יעלו בי
באחד ומאתים: י ספק העורלה
בארץ ישראל אסור ובסוריה מותר
ובחוץ לארץ יורד ולוקחו מבלבד שלא
יראנו לוקט בידו נוטע ידק ומוכר
נמכר חוץ לו בארץ ישראל אסור
ובסוריה מותר וחוץ לארץ יורד
ולוקט מבלבד שלא ילקוט בפיו החוש
אסור מן התורה בכל מקום והעורלה
הלכה והכלאים מדברי סופרים:

חסלת מסכתא עורלה

פרק ג

ביכורים פרקא א

יש מביאים ביכורים וקורין מביאים
ואין קודין ויש שאינן מביאין אלו
שאינן מביאין הנוטע לתוך שלו
והבריך לתוך שלחיד או לתוך ש
של רבים המבריך מתוך שלחיד
או מתוך של רבים לתוך שלו הנוטע
בתוך שלו והבריך לתוך שלו ורך
היחיד ורך הרבים באמיעה הדי
וה אינו מביא ר יהודה או בדה
מביא: ב מאי וה טעה אינו
מביא משה שנ ראשית ביכורי
אדמתך עד שיהוא כל הגדולים
מאדמתך האורים והחכורות
והסיקריקון והגזולן אין מביאין
מאותו הטעם משה שנ ראשית
ביכורי אדמתך תביא: ג אין מביאין
ביכורים חוץ משבעת המינים ולא
מן התמרים שבהרים ולא מן הפירות
שבעמקים ולא מזיתי שמן שאינן
מן המובחר אין מביאין ביכורים
קודם לעינרת אנשי הר יעבוים
הביאו ביכוריהם קודם לעינרת
ולא קיבלו מהן מפני הכתוב שבתורה
וחג הקציר ביכורי מעשיך אשר
תזרע בשדה: ד אלו מביאין
ולא קודין הגר מביא ואינו קורא
שאינו יכול לומר אשר נשבע ר'
אלעזר לאבותינו לתת לנו ואה היתה

אמו מיד מביא וקורא כשהוא
מתפלל בינו לבין עצמו אומר
אלהי אבות ישראל כשהוא בבית
הכנסת או אלהי אבותיכם אם היתה
אמו מישראל אומ׳ אלהי אבותינו
ה׳ אליעזר בן יעקב או האשה
בת גרים לא תינשא לכהונה עד
שתהא אימה מישראל אחד גרים
אחד עבדים משוחררים אפילו
עד עשרה דורות עד שתהא אימן
מישראל והאיפיטרופים והעבד
והשלוחו והאשה והטומטום
והאנדרגינס מביאין ולא קורין
שראובן יכולין לומ׳ אשר נתתה לי
י׳ ו הקונה שתי אילנות
בתוך של חבירו מביא ואינו קורא
ר׳ יהודה אומ׳ מביא וקורא ובש
המעיין מקיניך האילן מביא ואינו
קורא ר׳ יהודה או מביא וקורא
מיהחג ועד חנוכה מביא ואינו
קורא ר׳ יהודה בן בתירה או מביא
וקורא ז הפריש את בכוריו
ומכר את שדהו מביא ואינו קורא
השני מאותו המין אינו
מביא ממין אחד מביא וקורא
ר׳ יהודה או אף מאותו המין מביא
וקורא ח היפריש את בכוריו
נימוקו ניבזזו ונגנבו אבדו או

מא׳ ר׳ יהוד

מאותו המין

שניטמאו מביא אחריהן תחתיהן
ואינו קורא והשניים אין חייבין
עליהן חומש ניטמאו בעזרה מפין
ואינו קורא ט מניין שהוא
חייב באחריותן עד שיביאם להר
הבית שנ׳ ראשית בכורי אדמתך
תביא בית י׳ א׳ך מלמ׳ שהוא
באחריותן עד שיביאם להר הבית חייב
הרי שהביא ממין אחד וקרא וחזר
והביא ממין אחר הרי זה אינו קורא
י אלו מביאין וקורין מן העצרת
ועד החג משבעת המינים ומפירות
שבהרים ומתמרים שבעמקים ומויתי
שמן ומעבר לירדן ר׳ יוסה הגלילי
או אין מביאין ביכורים מעבר לירדן
שאינה ארץ זבת חלב ודבש יא
הקונה שלשה אילנות בתוך שלחביו
מביא וקורא ר׳ מאיר או אפילו שניה
קנה אילן וקרקעו מביא וקורא ר׳
יהודה או אף בעלי אריסות והחכורות
מביאין וקורין פרב הל יא
התרומה והביכורין חייבין עליהן
מיתה וחומש ואסורין לזרים והן
נכסי כהן ועולין באחד ומאה וטעונין
רחיצת ידים והערב שמש הרי אלו
בתרומה ובביכורים מה שאין במעשר
ב ישבמעשר ובביכורים מיד
שאין בתרומה שהמעשר והביכורין

טעונין הבאת מיקוח וטעונים וידוי
ואסורין לאונן ר׳ שמעון מתיר וח
וחייבין בביעור ר׳ שמעון פוטר
ואוסרין כל שהן ליאכל בירושלי
ובידוליהן אסורין מליאכל בירוש
אף לוריס אף בהמה ור׳ שמעון
מתיר הרי אלו במעשר ובביכורים
מה שאין בתרומה ג׳ וש בתרומה
ובמעשר מה שאין בביכורים שה
שהתרומה והמעשר אוסרין את
הגורן וש להם שיעור ומהגבן ב
כל הפירות בפני הבית ושלא בפני
הבית ובאריסים ובחכורות ובס
ובסיקריקון ובגזלן הרי אלו ב
כתרומה ובמעשר מה שאין בביכורים
ד׳ וש בביכורים מה שאין בתרומה
ובמעשר שהביכורים ניקנים בכ
במחובר לקרקע ועושה אדן כל
שדיהו וביכורין באוחריותן וטעונים
קורבן ושיר ותנופה ולויה ה
תרומת מעשר שוה לביכורים
בשתי דרכים ולתרומה בשתי דרכים
ניטלת מן הטהור על הטמא ושלא
מן המיוחד כביכורים ואוסרת את
הגורן וש להן בתרומה ו׳
אותרוג שוה לאילן בשלשה דברים
ולירק במדן אחד שוה לאילן בעולה
ובדגיעית ובשביעית ולירק שבשביעית

לקיטתו עישורו ודברי רבן גמליא
ר׳ אליעזר אומר שוה לאילן בכל דבר
ז׳ דס מהלכי שתים שוה לדס
בהמה להכשיר את הרעה ודס
השורין אין חייבים עליו ח כו׳
וש בו שני דרכים שוה לחיה
ולבהמה וש בו דרכים שוה לבהמה
וש בו דרכים שוה לחיה ולבהמה
וש בו שאינו שוה לא לחיה ולא
לבהמה ט׳ ביצד שוה לחיה
דמו טעון כיסוי כדם החיה
ואין שוחטין אותו ביום טוב ואם
שחטו אין מכסין את דמו וחלבו
מטמא כטומאת נבילה כחיה
וטומאתו ספק ואין פודין בו פטר
חמור י׳ ביצד שוה לבהמה
ולבואסור כחלב בהמה אין חייבין
עליו כרת ואינו נלקח בכסף מעשר
ליאכל בירושלם וחייב בזרוע
ובלחיים ובקיבה ר׳ אלעזר פוטר
שהמוניא מחבירו עליו הראייה
י״א ביצד אינו שוה לא לחיה
ולא לבהמה אסור משום כלאים
עם החיה ועם הבהמה הכותב חיית
חיותו ובהמתו לבנו לא כתב לו את
הכוי אם אמר הרי אני נותן שוה
חיה ובהמה ושאר כל הדברים שוים
לחיה ולבהמה וטעון שחיטה בזה

הדר זה נדיר

וְבוֹז וּמַטְמוֹן מִשָּׁם נָבִילָה וּמִשָּׁם
אֶבֶן מִן הַחַי כָּבוֹד וְכָבוֹד׃

פֶּרֶק ג הֲלֹא יֵאוֹ

כֵּינַד מַפְרִישִׁים אֶת הַבִּיכּוּרִים וּ
יוֹרֵד אָדָם לְתוֹךְ שָׂדֵהוּ וְרוֹאֶה תְּאֵינָה
שֶׁבְּכִירָה אוֹ שְׁכוֹל שֶׁבְּכִּר רִמּוֹן
שֶׁבְּכִּר וְקוֹשְׁרָן בְּגֶמִי וְאוֹמֵר הֲרֵי אֵלּוּ
בִּכּוּרִים ר׳ שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אַף עַל פִּי כֵן
חוֹזֵר וְקוֹרֵא אוֹתָם בְּבִכּוּרִים מֵאֵיזֶה
שֶׁהוּא לְשׁוֹן מִן הַקַּרְקַע׃ ב כֵּינַד
מַעֲלִין אֶת הַבִּכּוּרִים לַהֶעְיָרוֹת
שֶׁל מַעֲמָד מִי שֶׁהֶעְיָרוֹת לְעִירוֹ שֶׁל
שֶׁל מַעֲמָד וְלָנִים בִּרְחוֹבָהּ שֶׁל עִיר
לֹא הָיוּ נִכְנָסִים לַבָּתִּים וְלַמְּשָׁנִים
הָיָה הַמְמוּנֶּה אוֹ קִכְּמוֹ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן
אֱלֹהֵינוּ׃ ג הַקְּרוֹבִים
מֵבִיאִים תְּאֵינִים וְעֲנָבִים הָרְחוֹקִים
מֵבִיאִין גְּרוֹגָרוֹת וְצִימּוּקִים וְה
וְהַשּׁוֹר הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶן וְקַרְנָיו מְנוּפוֹת
וְהַבּ וְעֲטָרָה שֶׁל זֵית בְּרֹאשׁוֹ וְחָלִיל
מַכֶּה לִפְנֵיהֶם עַד שֶׁמַּגִּיעִין קִרְוֹב
לִירוּשָׁלַיִם הִגִּיעוּ קִרְוֹב לִירוּשָׁלַיִם
שָׁלְחוּ לִפְנֵיהֶם וְעִיטְּרוּ אֶת בִּכּוּרֵיהֶם
הַפָּחוֹת וְהַסְּגָנִים וְהַגִּזְבָּרִים יוֹצְאִין
לְקַרְאוֹתָם לְפִי כְּבוֹד הַנִּכְנָסִים הָיוּ
יוֹצְאִין כָּל בַּעֲלֵי אֻמָּנוּת שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם
עוֹמְדִים בִּפְנֵיהֶם וּשְׁואֲלִים בִּשְׁלוֹמָם
אַחֵינוּ אַנְשֵׁי מְקוֹמְךָ פְּלוֹנִית בָּאתֶם

בְּשָׁלוֹם׃ ד הַחָלִיל מַכֶּה לִפְנֵיהֶם עַד
שֶׁמַּגִּיעִין לְהַר הַבַּיִת אֲפִלּוּ אַגְרִיפַּס הגיעו לה׳ הבית
הַמֶּלֶךְ נוֹטֵל אֶת הַסַּל עַל כְּתֵפוֹ
וְנִכְנָס עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לָעֲזָרָה הגיע לעזרה
הַלְוִיִּם בְּשִׁיר אָרוֹמִמְךָ ר׳׃ כִּי דִלִּיתָנִי
וְלֹא שִׂמַּחְתָּ אוֹיְבַי לִי הַגְּדוֹלוֹת שֶׁעָשָׂה
לְבֵית הַמְּלִיכוֹת הָיוּ עוֹלוֹת וְשִׁבְעָה נֵי
נִתְּנִים לַכֹּהֲנִים׃ ה עוֹדְיָהוּ
הַסַּל עַל כְּתֵפוֹ וְקוֹרֵא מֵהַגְּדָתִי הַיּוֹם
לֹא׳ אֶזְכֶּרְךָ עַד שֶׁהוּא גּוֹמֵר אֶת כָּל
הַפָּרָשָׁה ר׳ יְהוּדָה אוֹ עַד אוֹמְרוֹ אֹבֵד
אֲבִי הָאֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי מוֹרִיד
אֶת הַסַּל מִכְּתֵפוֹ וְאוֹחֲזוֹ בְּשִׂפָּתוֹ
וְכֹהֵן מַנִּיחַ אֶת יָדוֹ תַּחְתָּיו וּמְנִיפוֹ
וְקוֹרֵא מֵאֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי עַד שֶׁהוּא
גּוֹמֵר אֶת כָּל הַפָּרָשָׁה הֵנִיפוֹ בְּיָדוֹ
הַמּוֹבֵחַ וְהַשְּׁתִּיחָה וְיָצָא׃ ו בְּרֹאשָׁה
כָּל מִי שֶׁהוּא יוֹדֵעַ לִקְרוֹת קוֹרֵא וְכָל מִי
שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִקְרוֹת מַקְרִין אוֹתוֹ וּמְמַעֲנִין
מִלְּהָבִיא הֵיתֵּיקִינוּ שֶׁיְּהוּא מַקְרִין אֶת
מִי שֶׁהוּא יוֹדֵעַ וְאֶת מִי שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ
ז הָעֲשִׁירִים מֵבִיאִים אֶת בִּכּוּרֵיהֶם
בִּכְלֵיוֹת שֶׁל כֶּסֶף וְשֶׁל זָהָב וְהָעֲנִיִּים
מֵבִיאִין אוֹתָן בְּסַלֵּי נְצָרִים שֶׁל עֲרָבָה
קְלוּפָה וְהַסַּלִּים וְהַבִּכּוּרִים נִתָּנִים לַכֹּהֵן
ח ר׳ שִׁמְעוֹן בֶּן נַנָּס אוֹ מְעַטְּרִים אֶת
הַבִּכּוּרִים חוּץ מִשִּׁבְעַת הַמִּינִים׃ ר׳
עֲקִיבָה אוֹמֵר אֵין מְעַטְּרִים אֶת הַבִּכּוּרִים

אולא משבעת המינים: ט ר שמעון
או שלוש מידות בביכורים הביכורים
ותוספת הביכורים ועיטור הביכורים
מין בשאינו מינו תוספת הביכורים
מין במינו תוספת הביכורים מאכלת
בטהרה ופטורה מן הדמיי ועיטור
הביכורים חייב בדמיי: יא אמתי
אמרו תוספת הביכורים בביכורים
בזמן שהיא באה מן הארץ ואם
אינה באה מן הארץ אינה בביכורים
ולמה אמרו הביכורין נכסי כהן
שהיא קרנה מהן עבדים וקרקעות
ובהמה טמאה ובעל חוב נוטל בחזקו
והאשה בכתובתה וספר תורה ר
יהודה אומ אין נותנין אותן אלא
לחברי בטובה וחכמים אומ נותנים
אותן לאנשי משמר והן מחלקים
ביניהן בקודשי הקדש:

פרק הל יא

אנדרגינס וישבו ורכיס שוה לאנשיה
וישבו ורכיה שהוא שוה לנשיה
וישבו ורכיה שהוא שוה לאנשיה
ולנשיה וש שאינו שוה לאנשיה
ולא לנשיה: ב כיצד שוה לאנשיה
מיטמא לובן באנשיה ווקק ליבום
באנשיה ומתעברת ומסתפר באנשיה
ונושא אבל לא נישא כאנשיה וחייב
בכל מיעוט האמורות בתורה באנשיה:

ג כיצד שוה לנשיה מיטמא
באורה כנשיה ואינו מתייחד עם
האנשיה כנשיה ואינו עובר לא על
בל תקיף ולא על בל תשחית ולא על
בל תיטמא למיתים כנשיה ופסול
מן העידות כנשיה ואינו נגאל
בעבירה כנשיה ומפסל מן הכהונה
כנשיה: ד כיצד שוה לאנשיה
ולנשיה וחייבים על מכתו ועל קללתו
כאנשיה וכנשיה וישבת עליו על
זב טוהר באנשיה וכנשיה וחולק
בקודשי הגבול באנשיה וכנשיה
וחולק בקודשי קדשים כאנשיה
וכנשיה ונוחל בכל הנחלות כאן
באנשיה וכנשיה ואם אמר הריני
נזיר שוה איש ואשה הרי זה נזיר:

ה כיצד אינו שוה לא לאנשיה
ולא לנשיה אין חייבין לא על מכתו
ולא על קללתו לא באנשיה ולא
כנשיה ואינו נעדך לא באנשיה
ולא כנשיה ואם אמר הריני נזיר
שאין זה לא איש ולא אשה הרי זה
אינו נזיר ר מאיר אומ אנדרגינס
בריה בפני עצמו הוא ולא יכלו
חכמים להכריע עליו אם איש הוא
ואם אשה היא ואם אשה היא אבל
טומטום אינו כן פעמים שהוא
איש ופעמים שהוא אשה: חסל

חסלת סדרא דזרעים מסכתא

יא

ברכות	פרקין	תשעה
פיאה	פרקין	תמנייא
דמיי	פרקין	שבעה
כלאים	פרקין	תשעה
שביעית	פרקין	עשרה
תרומות	פרקין	אחד עשר
מעשר שני	פרקין	חמשה
מעשרות	פרקין	חמשה
חלה	פרקין	ארבעה
עורלה	פרקין	תליתאי
ביכורים	פרקין	ארבעה

סכום פרק עולין מיניין
שבעים וחמשה

סדר מועד

יניאות השבת שתים שהן
ארבע בפניס ושתים שהן ארבע
בחוץ כיצד העני עומד בחוץ
והבעל הבית בפנים פשט העני את
ידו לפנים ונתן לתוך ידו שלבעל
הבית או שנטל מתוכה והוציא
העני חייב והבעל הבית פטור ב
פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן
לתוך ידו שלעני או שנטל מתוכה
והכניס בעל הבית חייב והעני
פטור ג פשט העני את ידו
לפנים ונטל בעל הבית מתוכה או
שנתן לתוכה והוציא שניהם פטורים
ד פשט בעל הבית את ידו לחוץ
ונטל העני מתוכה או שנתן לתוכה
והכניס שניהם פטורין ה לא
ישב אדם לפני הספר כמוך למנחה
עד שיתפלל לא יכנס לא למדרש
ולא לבורסקי ולא לאכל ולא לדין ו
ואם היתחילו אין מפסיקין ומ
מפסיקין לקריית שמע ואין מפסיקין
לתפילה ו לא ינעל החייט במחטו
כמוך לחשיבה שמא ישבח וינעץ
ולא הליבלר בקולמוסו ולא יפלא
את בניו ולא יקרא לאור הנר באמת
החזן רואה מאיבן התינוקות קורין
אבל הוא לא יקרא כיוצא בו לא
יאכל הזב עם הזבה מפני הרגל עבירה
ז אילו מהלכות שאמרו בעלית
חנינה בן חזקייה בן גרון שעלו לבקרו
נימנו ורבו בית שמאי על בית הלל
שמונה עשר דבר ובו ביום ח
בית שמאי אומ׳ אין שורין דיו סם
סממנים וכרשינין אלא כדי שישורו
מבערב יום בית הלל אומ׳ מתירין ט
בית שמאי אין נותנין אונין שלפשתן
בתוך התנור אלא כדי שיהא בילון לא
את הענין ביום והלל מתירין י

בית שמאי אומ׳ אין פודשין מיעודות
חייה ועופות ורגיס אלא כדי שיעמדו
מבעוד יום בית הלל מתירין יא
בית שמי אומ׳ אין מוכרין לנכרי ולא
טוענין עמו ולא מגביהין עליו אלא
כדי שיגיע למקום קרוב בית הלל
מתירין יב בית שמי אומרין
אין נותנין עורות לעובדן ולא כלים
לכובס נכרי אלא כדי שיעשו מבעוד
יום וכובס בית הלל מתירין עם השמש
יג א רבן שמעון בן גמליא מהגין
היו בית אבא שהיו נותנין כלי לבן
שלהן לכובס נכרי של שלשת ימים קודם
לשבת ושוויים אילו ואילו שוטענין
בקורת בית הבד ובעיגלי הגת יד
אין עולין בשר ובילו ובי עה אלא
כדי שיגולו אין נותנין את הפרת
לתנור עם חשיכה ולא חררה על גבי
הגחלים אלא כדי שיקרמו פניה
ר אלעזר אומ׳ כדי שיקרם התחתון
שלה יה משלשלים את
הפסח לתנור עם חשיכה ומחזיר את
האור בעידורת בית המוקד וב
ובגבולין כדי שיניח האור ברובן ר
יהודה או את בפחמים כל שהן
פר ב הל יה
במה מדליקים ובמה אין מדליקין
אין מדליקים לא בלקש לא בחוסן
לא בכלך לא בפתילת העזן ולא
בפתילת המדבר ולא בירוקה שעל
פני המים לא בזופת ולא בשעוה ולא
בשמן קיק ולא בשמן שריפה ולא
באליה ולא בחלב נחוש המדיר אומ׳
אין מדליקין בחלב מבושל וחכמים
אומ׳ אחד מבושל ואחד שאינו
מבושל אין מדליקין בו ב אין
מדליקין שמן שריפה ביום טוב
ר ושמעא אומ׳ אין מדליקין בעיטרן
מפני כבוד השבת וחכמ׳ מתירין בכל
השמנים ג שמן שומשמין שמן
אגוזים שמן ענונות שמן דגים שמן
פקועות בעיטרן ובנפטי ר טרפון
אומ׳ רסטרפון אין מדליקין אלא
בשמן זית בלבד ר כל הירוקא
מן העץ אין מדליקין בו אלא פשתן
וכל הירוקין מן הערן אינו מטמא
טומאת אהלים אלא פשתן פתילת
הבגד שקיפלה ולא הבהבה ר אליעזר
אומ׳ טמא אין מדליקין בה ור עקביה
אומ׳ טהורה ומדליקין בה ה לא יקוב
אדם שפופרת של ביצה וימלאנה שמן
ויתננה על פי הנר בשבת שתהא מטפת
ואפילו היא של חרס ור יהודה מתיר
אם חיברה היועץ מתחלה מותר מפני

שהוא כלי אחד לא ימלא את ארם הקרוה
שמן ויתננה בינו הגר ויתן ראש
הפתילה בתוכה בשביל שתהא
שואבת ויהודה מתיר ו המכבה
את הגר מפני שהוא מתירא מפני
גיס מפני ליסטים מפני רוח רעה
אם בשביל החולה שישן פטור
בחס על הגר בחס על שמן בחס
על הפתילה חייב ר יוסה פוטר ב
בכולם חוץ מן הפתילה חייב ר
יוסה פוטר בכולם חוץ מן הפתילה
משנה שהוא עושה פיחם ו על שלש
עבירות הנשים מיתות בשעת
לידתן על שאינן והירות בנידה
ובחלה ובהדלקת הגר שלושה ענין
אדם לומר בתוך ביתו עד שבת
עם חשיכה עשרתן עירבתן הדליקו
את הגר פתק חשיכה פתק לא ח
חשיכה אין מעשרין את הודאי
ואין מטבילין את הכלים ואין
מדליקין את הגרות אבל מעשרין
את הדמאי ומערבין ומוזגין את
החמין פי ג הלו
כירה שהיסיקוה בקש או בגבבה
נותנין עליה תבשיל בנפת או בעצים
לא יתן עד שיגרוף או עד שיתן
את האפר בית שמאי או חמים אבל לא
תבשיל ובית הלל או חמין ותבשיל
בית שמאי או נוטלין אבל לא מחזירין
בית הלל או את מחזירין תנור
שהיסיקו בקש או בגבבה לא יטבין
מתוכו ובין מעל גביו קופח שהיסיקוה
בקש או בגבבה הרי הוא כבירים
בנפת או בעצים הרי הוא כתנור ב
אין נותנין ביניה בינו המיחם תבשיל
שתיתגל גלו לא יפקיענה בסדרים
ר יוסה מתיר ולא יטמינה בחול ג
ובאבק דרכים בשביל שתיגלה ג
מעשה שעשו אנשי טבריה והביאו
סילון של נחושת לתוך אמה של חמים
אמרו להם חכמים אם שבת בחמים
שהוחמו בשבת אסורים ברחיצה
ובשתיה אם ביום טוב בחמים שהוחמו
ביום טוב אסורין ברחיצה ומותרין
בשתיה מליר הגריף שותין ממנו
בשבת אנטיכי אף על פי גרופה אין
שותין ממנה ר מיחס שפיגדו
לא יתן בתוכו עונין בשביל שיחמו
אבל נותן הוא לתוכו ולתוך הכוס כדי
להפשירן הלפס והקדירה שהיו עבירין
מדותיהן לא יתן לתוכן תבלין אבל
הוא נותן לתוך הקערה או לתוך התמחוי
ר יהודה או לכל הוא נותן חוץ מדבר
שיש בו חומץ ויבר ה אין מתנין

כלי תחת הנר לקבל את השמן ואם
נתנו מבעוד יום מותר אין ניאותין
ממנו לפי שאינו מן המוכן מיטלטלין
נר חדש אבל לא ישן ר' שמעון כל הנירות
מיטלטלין חוץ מן הנר הדלק בשבת
נותנין כלי תחת הנר לקבל נירונות
לא יתן בתוכו מים מפני שהוא מכבה

פ"ק ז' במה טומנין ובמה
אין טומנין אין טומנין לא בגפת
לא בזבל לא במלח לא בסיד לא בחול
בין לחים בין יבשים לא בתבן לא ב'
בזובין ולא בפוכין ולא בעשבים בזמן
שהן לחים אבל טומנין בהן יבישים
טומנין בכסות ובפירות ובנפני יהא
ובניורת שלפשתן ובנסורת של חרשים
ר' יהודה אוסר בדקה ומתיר בגסה
ב' טומנין בשלחין ומיטלטלין
אותן בגדי עמראין מיטלטלין אותן
כיצד יעשה נוטל את הכיסוי ואת
הנפלות ור' לעזר בן עזריה או קופה מטה
על יניקה ונוטל שמיא ויטול ואינו נכנל
להחזיר וחכמ' אומ' נוטל ומחזיר אם לא
כיסה מבעוד יום לא יכסנו משחשכה
כיסה ונתגלה מותר לכסותו ממלאת
הקיתון ונותן תחת הבר או תחת הכסת

הל' ב'

במה בהמה יוצאין ובמה אינה יוצאת לא
יוצא הגמל באפסר והנקה בחטם והל

והלבדקס בפרומביא והסוס בשיר
ובל בעלי השיר יוצאין בשיר ותמשכין
בשיר ומזיקים עליהן וחבלין במקומן

ב' חמור יוצא במדרעת בומן
שהיא קשורה לו ובדרין יוצאין ל
לבובין רוחלין יוצאות שחוטות כבולות
וכבונות והעזין יצורות ר' יוסה אומ'
בכולם חוץ מן הרחלים הכבונות ר'
יהודה אן עזים יוצאות יצורות
ליבש אבל לא לחלב ג' ובמה אינה
יוצא לא יוצא הגמל במיטלטלת לא
בעקוד ולא בגמל וכן שאר כל הבהמה
לא יקשור גמלים זה בזה ויעמוד
אבל מכניס חבלין לתוך ידו ובלבד שלא
יכרוך ד' אין חמור יוצא במדרעת
בזמן שאינה קשורה לו לא בזוג אף
על פי שהוא פקוק ולא בסולם שבעגלה
ולא בדינוקה שברגלו אין התרנגלין
יוצאין בחוטין ולא בדינוקות ה'
שברגליהן אין הזכרין יוצאין בעגלה
שתחת האליה שלהן אין הרחוילין
יוצאות חנוכות ואין העגל יוצא
בגימון ולא פרה בעור הקופף ולא
בדינוקה שבין קרניה פרט שלר'
אלעזר בן עזריה היתה יוצא בדינוקה
שבין קרניה שלא כדינון חכמים

פ"ו הל' ד'

במה אשה יוצאה ובמה אינה יוצאת

לא תֵּצֵא אִשָּׁה לִרְחוֹב יָעִיר וְלֹא
בְּחוֹט יִפְשְׁתֶּן וְלֹא בִּירִיעָה שֶׁבְּרֹאשָׁהּ
וְלֹא תִּטְבּוֹל בְּחֵן עַד שֶׁתִּרָּפֵס לֹא
בְּטוֹטָפֹת לֹא בְּסַנְדָּלִיּוֹת בְּזְמַן שֶׁאֵינָן
תְּפוּרִים וְלֹא בְּכָל לִבְרִשׁוֹת הָרַבִּים
וְלֹא בְּעִיר שֶׁל זָהָב וְלֹא בְּקִטְלָה וְלֹא
בְּנָזְמִים וְלֹא בְּטַבַּעַת שֶׁאֵין עָלֶיהָ
חוֹתָם וְלֹא בְּמַחַט שֶׁאֵינָהּ נְקוּבָה
וְאִם יָצְאוּ אֵינָהּ חַיֶּבֶת חַטָּאת׃

ב לֹא יֵצֵא הָאִישׁ בְּסַנְדָּל מְסוּמָּר
וְלֹא בְּיָחִיד בְּזְמַן שֶׁאֵין בִּרְגְלוֹ מַכָּה
וְלֹא בִּתְפִלָּה וְלֹא בְּקָמִיעַ בְּזְמַן שֶׁאֵינוֹ
מִן הַמּוּמְחֶה וְלֹא בִּשְׁרִיָּין וְלֹא
בְּקֻסְדָּה וְלֹא בְּמִגָּפַיִם אִם יָצָא אִינוֹ
חַיָּב חַטָּאוֹת׃ ג לֹא תֵּצֵא אִשָּׁה
בְּמַחַט נְקוּבָה וְלֹא בְּטַבַּעַת שֶׁיֵּשׁ
עָלֶיהָ חוֹתָם וְלֹא בְּקִשּׁוּר וְלֹא בְּכוּלְּת
וְלֹא בִּינְלוֹחִית שֶׁל פִּילִיטוֹס וְאִם
יָצְאוּ חַיֶּבֶת חַטָּאת וְרַבִּי מֵאִיר
וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין בְּכוּלְּת וּבִינְלוֹחִית
שֶׁל פִּילִיטוֹס׃ ד לֹא יֵצֵא הָאִישׁ
לֹא בַּסְּיוֹת וְלֹא בְּקֶשֶׁת וְלֹא בְּתָרִיס
וְלֹא בְּאַלָּה וְלֹא בְּרוֹמַח אִם יָצָא חַיָּב
חַטָּאוֹת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר תַּכְשִׁיטֵי הֵם
לוֹ וְחָכָם אוֹמֵר אֵינָן לוֹ אֶלָּא לְגַנּוֹתוֹ שֶׁל
וְכֹתְבוֹ חֲרָבוֹתֵיהֶם לְאִתִּים וְחָנִיתוֹתֵיהֶם
לְמַזְמֵרוֹת בּוֹרִית טְהוֹרָה יֵצְאוּ
בָּהּ בַּשַּׁבָּת כְּכֵלִים טְמֵאִין אֵין יֵצְאוּ

בְּזְמַן שֶׁהֵן תְּפוּרִים בְּכָל לְפָאָה נַכְרִית
שַׁבַּחֲמִישִׁי וּבְמוֹךְ שֶׁבְּאָוְנָה וּבְמוֹךְ שֶׁבְּסַנְדָּלָה
וּבְמוֹךְ שֶׁהוּא יוֹתֵר לְמִדָּתָהּ בְּפָלֶךְ וּבְגֶמִי
מֶלַח וְכָל דָּבָר שֶׁיִּתְּנוּ לְתוֹךְ פִּיהָ בְּלִבַּד שֶׁלֹּא
תִּתֵּן בְּתוֹךְ לְשַׁבָּת אִם נָפַל לֹא תַחְזִיר
שֵׁן וְתוֹלַעַת וְשֵׂעָר שֶׁל זָהָב וּמַתִּיר וְחָמָר
אוֹסְרִין׃ ו יוֹצְאִים בְּסַלְעַל שֶׁעַל הַיָּמִין
הַבֶּגֶת יְרֻקּוֹת בְּחוֹתְרִים אֲפִלּוּ בְּקַסְמִיּוֹת
שֶׁבְּאָוְנֵיהֶם עֲרֵבִיּוֹת וְעַלּוֹת מָדַיּוֹת פְּרוּפוֹת
וְכָל אוֹרֶךְ אֶלָּא שֶׁיִּדְבְּרוּ וְחָכָם בְּהֵן׃ ז
פּוֹרְפֶת עַל הָאֶבֶן וְעַל הָאֲגוֹז וְעַל הַמִּטְבֵּעַ
וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תְּפָרְקֶנָּה כְּתְחִלָּה בְּשַׁבָּת׃
ח הַקִּיטְרִיעַ יוֹצֵא בְּקַב שֶׁלּוֹ וְרַבִּי
מֵאִיר וְרַבִּי יוֹסֵה אוֹסְרִין אִם יֶשׁ לוֹ בְּיָדוֹ
קִיבּוֹל כְּדֵי תְּפִיסַת טְמֵא מְמוּכוֹת שֶׁלּוֹ
טְמֵאִים מִדְּרַס אֵין יוֹצְאִין בָּהֶן בַּשַּׁבָּת
אֵין נִכְנָסִין בָּהֶם לָעֲזָרָה אוֹנֵיקְטָמִים ט
טְהוֹרִים אֵין יוֹצְאִין בָּהֶן, ט הַגָּמָּה
יוֹצְאִים בְּקֶשֶׁר וּבְנִי מְלָכִים בְּזוּגְמִין
וְכָל אוֹרֶךְ אֶלָּא שֶׁיִּדְבְּרוּ וְחָכָם בְּהֵן׃ י
יוֹצְאִין בְּבֵיצַת הַזַּרְגּוֹל וּבְשֶׁן שֶׁל שׁוּעָל
וּבְמִסְמֵר הַיָּלוּב מִשּׁוּם רַבִּי יוֹסֵה
וּר מֵאִיר אוֹסֵר אֶתְּ בַּחוֹל מִשּׁוּם דְּרַבִּי
הָאֱמוֹרִי׃ פֶּ ר ו הַל ו

כְּלָל גָּדוֹל אָמְרוּ בַּשַּׁבָּת כָּל הַשְּׁכִיחַ עֵיקָר

כְּפָא
סְמוּכוֹת
שֶׁלּוֹ טְמֵאִין
מִדְּרַס אֵין
יוֹצְאִין בָּהֶן
בַּשַּׁבָּת וְאֵין
נִכְנָסִין בָּהֶן
לָעֲזָרָה

הַשַּׁבָּת עֲשָׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת
אֶלָּא הָרַבֶּה אֵינוֹ חַיָּיב חַטָּאוֹת אֶחָת הַיּוֹצֵא
עִקַּר שַׁבָּת עֲשָׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה
עַל כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת וְיוֹצֵא שֶׁהוּא שַׁבָּת וְעָשָׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה חַיָּיב
בְּשַׁבָּתוֹת הַרְבֵּה חַיָּיב עַל כָּל מְלָאכָה
וּמְלָאכָה וְעָשָׂה מְלָאכוֹת הַרְבֵּה
מֵעִין מְלָאכָה אַחַת אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא
חַטָּאת אַחַת׃ ב אָבוֹת מְלָאכוֹת
אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת הַחוֹרֵשׁ וְהַזּוֹרֵעַ
בקוצר
הַמְעַמֵּר הַדָּשׁ וְהַזּוֹרֶה הַבּוֹרֵר הַטּוֹחֵן
הַמְרַקֵּד הַלָּשׁ וְהָאוֹפֶה הַגּוֹזֵז אֶת
הַצֶּמֶר הַמְלַבְּנוֹ וְהַמְנַפְּצוֹ וְהַצּוֹבְעוֹ
וְהַטְוֶוה וְהַמֵּסֵךְ וְהָעוֹשֶׂה שְׁנֵי בָתֵּי
נִירִים הָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִים וְהַסּוֹיֵעַ
שְׁנֵי חוּטִים הַקּוֹשֵׁר וְהַמַּתִּיר וְהַתּוֹפֵר
שְׁתֵּי תְפִירוֹת וְהַקּוֹרֵעַ עַל מְנָת לִתְפּוֹר
שְׁתֵּי תְפִירוֹת׃ ג הַצָּד צְבִי הַ
שּׁוֹחֲטוֹ וְהַמַּפְשִׁיטוֹ וְהַמּוֹלֵחַ וְ
וְהַמְעַבְּדוֹ וְהַמְחַתְּכוֹ וְהַמְתַקְּנוֹ הַכּוֹתֵב
שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת וְהַמּוֹחֵק עַל מְנָת לִכְתּוֹב
שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת׃ ד הַבּוֹנֶה וְהַסּוֹתֵר
אין וְהַמַּכֶּה בַּפַּטִּישׁ
וְהַמּוֹצִיא מִרְשׁוּת לִרְשׁוּת אֵלּוּ אָבוֹת
מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת׃ ה
וְעוֹד כָּל אַחַר אָמְרוּ כָּל הַמְשַׁמֵּשׁ לְהַיְעֵץ
יְתֵרוֹת כְּמוֹהוּ הוֹצִיאוּ בַּשַּׁבָּת חַיָּב
עָלָיו חַטָּאת וְכָל שֶׁאֵינוֹ כָּשֵׁר לְהַיְעֵץ
אֵין מְיַעֲצִין כְּמוֹהוּ הוֹצִיאוּ בַּשַּׁבָּת
אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא לְמֵיעֵץ׃ ו

הַמּוֹצִיא תֶּבֶן כְּמִלְאֹ פִי פָרָה עֲנָה
כְּמִלְאֹ פִי גָּמָל עֲמִיר כְּמִלְאֹ פִי עֵלָה
עֲשָׂבִים כְּמִלְאֹ פִי גְדִי עֲלֵי שׁוֹם
וַעֲלֵי בְצָלִים לֵחִים כִּגְרוֹגֶרֶת וּבְשִׁישׁ
כְּמִלְאֹ פִי גְדִי אֵינָן מִצְטָרְפִין זֶה
עִם זֶה מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נָשׁוּ בְּשָׁעוּרֵיהֶם
הַמּוֹצִיא אֲכָלִים כִּגְרוֹגֶרֶת מִצְטָרְפִין
זֶה עִם זֶה מִפְּנֵי שֶׁנָּשׁוּ בְּשָׁעוּרֵיהֶם
חוּץ מִקְלִיפֵיהֶם וְגַלְעִינֵיהֶם וְעוֹקְצֵיהֶן
וְסוֹבֶן וּמוֹרְסָנָן רִ יְהוּדָה אוֹ חוּץ
מִקְלִיפֵי עֲדָשִׁים הַמִּתְבַּשְּׁלוֹת עִמָּהֶם׃

פֶּרֶק ז הֲלָכוֹ

הַמּוֹצִיא יַיִן כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס חַלָּב
כְּדֵי גְמִיעָה דְּבַשׁ כְּדֵי לִיתֵּן עַל הַפְּצָעִים
שֶׁמֶן כְּדֵי לָמוֹל אֲבִי קָטָן מַיִם כְּדֵי
לָשׁוֹת אֶת הַקְּלוֹרִית וּשְׁאָר כָּל הַמַּשְׁקִין
בְּרִבְעִית וְכָל הַשּׁוֹפָכִים בְּרִבְעִית
רִ שִׁמְעוֹן אוֹ כּוֹלֵם בְּרִבְעִית׃ לֹא
נֶאֶמְרוּ כָּל הַשִּׁעוּרִים הָאֵלּוּ אֶלָּא
לְמִינְיָנֵיהֶם׃ ב הַמּוֹצִיא חֵבֶל
כְּדֵי לַעֲשׂוֹת לְכוּפְיָא גַּמִּי כְּדֵי לַעֲשׂוֹת
תַּלּוּי לַנָּפָה וְלַבְּרֵיכָה רִ יְהוּדָה אוֹ כְּדֵי
לִיטּוֹל מִמֶּנּוּ מִדַּת מַעֲנָל לְקָטָן נִיר כְּדֵי
לִכְתּוֹב עָלָיו קְשָׁר מוֹכְסִים הַמּוֹצִיא
קְשָׁר שֶׁל מוֹכְסִים חַיָּיב נִיר פָּסוּל
כְּדֵי לִכְרוֹךְ עַל פִּי יְלוּחִית קְטַנָּה
שֶׁל וִילוֹנוֹס׃ ג עֵזֶר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת
קְמִיעַ קְלַת כְּדֵי לִכְתּוֹב עָלָיו פָּרָשָׁה

קטנה שבתפילות שהיא שמע
ישראל דיו כדי לכתוב שתי אותיות
כוחל כדי לכחול עין אחת וכת
וגפרית כדי לעשות נקב שעורה
כדי ליתן על פי נקב קטן ר' דב"ק
כדי ליתן בראש השנה חרס ית
כדי לעשות פיכור של מרפין והב
ר' יהודה או כדי לעשות פטפוט
סובין כדי ליתן על פי כור של מ
מרפין והב סיד כדי לסוד קטנה
שבבנות ר' יהודה או כדי לעשות
כנגול ר' נחמיה או כדי לעשות אנטופי
ה אדמה כחותם המר מפיס ובי
ר' עקיבה וחכמ' או כחותם האוגדות
ובל וחול דק כדי לזבל קלח של אמתי
דבר ר' עקיבה וחכמ' אומ' כדי לזבל
כרישה חול גס כדי ליתן על מלוא
כף סיד קנה כדי לעשות קולמוס
אם היה עבה או מרוסס כדי לבשל
ביצה קלה שבביצים טרופה ונתונה
בלפס ו עיניס כדי לעשות תרוד
ר' יהודה או כדי לעשות חץ וכוכית
כדי לגרוד בה בראש המרכד יברוד
אבן כדי לורוק בעזה ר' אלעזר בן מ
יעקב או כדי לורוק בבהמה ז
חרס כדי ליתן בין פס ביס לחבירו
דבר ר' יהודה ר' מאיר או כדי לחתות
בו את האור ר' יוסה או כדי לקבל רבי

תביניה אמו מאיר אות על פי שאין ר
ראויה לדבר ויכר לדבר לא ימיצא
במכיתתו חרש לחתות אש מים יקוד
אם לו ר' יוסה משם ראבה לחשוף
מים מן הנבא פר ח
הל ז
אמ' ר' עקיבה מניין לעבודה זרה
שהיא מטמאה במשא כנזה ש"נ
תורה כמו זרוה יצא תאמר לו מה המזה
מטמא במשא את עבודה זרה מטמא
במשא ב מניין לספינה שהיא
טהורה ש"נ דרך אניה בלב ים מניין
לעני ונה שהיא ששה טפחים שורית
בתובה חמשה ורעניס ארבעה באמצע
רוחות ערונה ואחד באמצע ש"נ כי
כארין תוניא עמחה וכבבה וירעיה
תינמיח לא נאמר כן אלא ורעיה ת
תינמיח ג מניין לפולטת
שכבת זרע ביום השלישי שהיא
טהורה ש"נ היו נכונים לשלשת ימים
אל תגשו אל אשה מניין שמרחיקים
את הקטן ביום השלישי ש"נ להיות
בשבת שנ ויהי ביום השלישי בהיותם
כואבים מניין שקושרים לשון של
של חזיר בראש הערוד המשתלח
טנ אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו
ואם יאדימו כתולע כצמר יהיו ר'
מניין ליסיכה שהיא כשתייה ביום

ביום הכיפורים את על פי שאין רואין
לדבר ויכר לדבר ותבואתם בקרבו
וכשמן בעצמותיו ה המוציא
עצים כדי לבשל ביצה קלה מבלים
כדי לתבל ביצה קלה מ יצטרפים וזה עם
זה קליפי אגוזים קליפי רימונים אסטס
ופואה כדי ליתן בהם בגד קטן כט
כשבבה מי רגלים נתר וגורית קימוניה
ואשלג כדי לכבס בהם בגד קטן כשבבה
ר יהודה או כדי להעביר על הבהתה ו
פלפלת כל שהיא יעיטרן כל שהוא מיני
בשמים ומיני מתכותיהם כל שהם
מעפר המובח מאבני המובח ממקק
ספריים ממקק מטפחותיהם כל
שהם מפני שמיבניעים אותן לעונה
ר יודה או את המוציא משמשי עבודה
זרה בל שהוא שג לא ידבק בידן מצ
מאומה מן החורש ז המוציא
קופת הרובלים את על פי שיש בה
מינים הרבה אינו חייב אלא חטאת
אחת וירעני גבה פחות מכגרוגרת
ר יהודה בן בתירה או חמשה וירע
קישואים שנים וירע דילועים שנים
וירע פול מינרי שמה חבב חו כל שהוא
מת מצטרפת כזיתים בין חייב
בין מיתה כל שהוא מפני שמיבניעים
אותה לרפואה ר יהודה או את המוציא
חבב חי טמא כל שהוא מפני שמיבניעים

אותו לקטן לשחק בו
פרט הלו
המיבניע לורע לדיבמא ולרפואה ה
המוציא בשבת חייב עליו בל שהוא
וכל אדם אין חייבים עליו אלא
כשיעורו חזר והכניסו אינו חייב
אלא כשיעורו ב המוציא
אבנים ותבנה על האיסקופה בין
שחזר והוציאם בין שהוציאם אחר
פטור מפני שלא עשה מלאכתו בת
אחת קופה שהיא מלאה פרורי
ונתונה על האיסקופה החיצונה
אף על פי שרוב הפירות מבחוץ
פטור עד שיוציא את כל הקופה
ג המוציא בין בימינו ובין
בשמאלו בתוך חיקו או על כתיפו
חייב שכן מלאכת בני קהת לאחוז
ידו ברגלו ופיו ובמרפקו באזנו
וכשערו ובאפונדתו ופיה למטה בין
אפונדתו לחלוקו ובחפת חלוקו
במנעלו ובסנדלו פטור שלא הוציא
כדרך המוציאים ד המתכוין
להוציא לפניו ובאו לו לאחריו פטור
לאחריו ובאו לפניו חייב באמרת
האשה החזוגרת בפני בין מלפניה
ובין מלאחריה וחייבת שכן ראוי
להיות חזור ר יהודה או אף במקבלו
פיטקים ה המוציא אבנים

פחות מבשש עור בכלי פטור אף על
הכלי שהכלי טפילה לו את החיב
במיטה פטור אף על פי המיטה
שהמיטה טפילה לו ואת החמת במיטה
חייב וכן כוית מן המת והויית מן
הנבילה וכעדשה מן השרץ חייבים
ר שמעון פוטר ר המוציא כפי
ברשות הרבים חייב והוציאוהו
שנים פטורים לא יכול אחד להוציאו
והוציאוהו שנים חייבים ר שמעון
פוטר ר הנוטל עפרו וזבלו
בזו או בשיניו וכן שערו וכן
שפמו וכן וקנו וכן הגדלת וכן הג
הכוחלת וכן הפוסקת ר אליעזר מחייב
חטאת וחכמים אומרים שבות התולש
מיניהן פטור ר שמעון פוטר בזה
ובזה פר יא הלו
הזורק מרשות היחיד לרשות הרבים
או מרשות הרבים לרשות היחיד חייב
מרשות היחיד לרשות היחיד ורשות
הרבים באמצע עקיבה מחייב וחכ
פוטרים ב כיצד שוה קינמון את
וכנגד זו ברשות הרבים והעושיט
והזורק מזו לזו פטור שתיהם בדיוט
אחת המושיט חייב והזורק פטור
שכך היתה עבודת הלוים ג שוה
עבות זו ואחד זו ברשות הרבים
מושיטים את הקרשים מזו לזו

אבל לא זורקים חוליות הבור והסלע
שהן גבוהים עשרה ורחבים עשרה
הנועל מהם והמשקין על גבם חייב פחות
מיכאן פטור ר הזורק ארבע
אמות בבת אחת למעלה מעשרה טפחים
כזורק באויר למטה מעשרה טפחים
כזורק בארץ הזורק בארבע אמות
חייב זרק לתוך ארבע אמות ונתגלגל
חוץ לארבע אמות פטור חוץ לארבע
אמות ונתגלגל חוץ לארבע אמות חייב
ה הזורק בית ארבע אמות פטור
אם היה רקק מים ורשות הרבים מה
מהלכת הזורק בתוכו ארבע אמות
חייב וכמה הא זרקק מים פחות מחמשה
טפחים רקק מים ורשות הרבים מהלכת
בתוכו הזורק ארבע אמות חייב
ו הזורק מן הים ליבשה ומן היבשה
לים ומן הים לספינה ומן הספינה לחב
לחברתה פטור ספינות קשורות זו
בזו מעלטלים מזו לזו אם אין קשורות
את עלפי מקצתות אין מעלטלים מזו
לזו ו הזורק ונחבר עד שלא יגיע
מידו קלעה אחד קלעה כלאו שני שופה
פטור חזק לעשות חבורה בין בארבה
בבהמה וניזק עד שלא נעשתה חבורה
פטור זה הכלל כל מחייבי חטאות אין
חייבין עד שתהא תחילתן וסופן שוגג
תחילתן שוגג וסופן ושוגג תחילתן

וְדוֹן וְסוֹפָן שְׁגָגָה פְּטוּרִים עַל שְׁמֹאל
תְּחִילָתָן וְסוֹפָן שְׁגָגָה׃

פֶּרֶק יב הֲלָכוֹת

הַבּוֹנֶה כְּמִי יִבְנֶה וְהָאוֹחֵז הַבּוֹנֶה
כָּל שֶׁהוּא הַמַּסֶּקֶת וְהַמַּכָּה בַּפַּטִּישׁ
וְהַעוֹרֵר הַקּוֹרֵחַ כָּל שֶׁהוּא חַיָּיב וְהַ
הַכֹּל לֹא עָשָׂה מְלָאכָה וּמְלָאכָתוֹ
מְתֻקֶּיֶמֶת בְּשַׁבָּת חַיָּיב שִׁמְעוֹן בֶּן
גַּמְלִיאֵל אוֹ אֶת הַמַּכָּה בַּקּוֹרֶנֶס עַל
הַסַּדָּן בְּשַׁעַת מְלָאכָה חַיָּיב מִפְּנֵי שׁ
שֶׁהוּא כְּמִתַּקֵּין מְלָאכָה ב הַחוֹרֵשׁ
כָּל שֶׁהוּא הַמְנַכֵּשׁ וְהַמְקַרְסֵם וְהַמְזַבֵּל
כָּל שֶׁהוּא חַיָּיב הַמְלַקֵּט עֲנִיִּים לְתִקּוּן
כָּל שֶׁהֵן אֲפִלּוּ לְהַסִּיק כִּירַיִם לְבַשֵּׁל בֵּיצָה
קַלָּה הַמְלַקֵּט עֲשָׂבִים לְתִקּוּן כָּל שֶׁהֵן
אֲפִלּוּ לִבְהֵמָה כְּמִלּוֹאוּ פִּי גְדִי ג הַכּוֹתֵב
בֵּין בִּימִינוֹ בֵּין בִּשְׂמֹאלוֹ בֵּין מִשּׁ
אֶחָד בֵּין מִשְּׁנֵי שְׁמוֹת בֵּין מִשְּׁנֵי סְ
קִיסְיוֹנוֹת בְּכָל לָשׁוֹן חַיָּיב אָמַר יוֹסֵה
לֹא נִתְחַיְּבוּ שְׁתֵּי אוֹתוֹת אֶלָּא מִשּׁוּם
רוֹשֶׁם שֶׁכָּךְ רוֹשְׁמִים עַל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן
לִידַע אֵי זֶה הוּא בֵּין זוּג אָמַר יְהוָה
מַעֲיִנוֹ שֶׁקִּצְּצָן מִשֶּׁהָגְדְּלוּ שֶׁמִּשִּׁמְעוֹן
וּמִשְּׁמוּאֵל וְנוֹחַ מִנָּחוֹר וְדָן מִדָּנִיֵּאל׃

ד הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתוֹת בְּהֶעְלֵם פתכ
אֶחָד חַיָּיב בִּשְׁנֵי קְנָסוֹת בְּפִיקָאבְּקוֹמוֹס
וּבְקַלְקָנְתוֹס וְכֹל דָּבָר שֶׁהוּא רוֹשֶׁם
עַל שְׁנֵי כֵּלִים זֶה וְעַל שְׁנֵי לוּחִי

פֶּתַח הַבַּיִת וְהַמְּחַקֵּק וְהַנּוֹקֵב וְהַכּוֹתֵב עַל
בְּשָׂרוֹ חַיָּיב וְהַמְסָרֵט עַל בְּשָׂרוֹ ה
לְאֵלִיעֶזֶר מְחַיְּבִין חַטָּאת וְיהוֹשֻׁעַ
פּוֹטֵר כֻּלָּם מִשְּׁקִיסִים בְּמִי פֵּרוֹת בְּאֵבֶן
וְדָיוֹס בְּאֵבֶן סוֹפְרִים וּבְכָל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ
מִתְקַיֵּים פָּטוּר לְאַחַר יָדוֹ בְּרַגְלוֹ וּבְפִיו
וּבְמִי רַגְלָיו אוֹ אֶת הַמַּכָּה בְּקוֹרֶנֶס עַל
הַסַּדָּן שֶׁלֹּא בְשַׁעַת מְלָאכָה חַיָּיב מִפְּנֵי
שֶׁהוּא כְּמִתַּקֵּין מְלָאכָה ב הַחוֹרֵשׁ
כָּל שֶׁהוּא הַמְנַכֵּשׁ וְהַמְקַרְסֵם וְהַמְזַבֵּל
כָּל שֶׁהוּא חַיָּיב הַמְלַקֵּט עֲנִיִּים לְתִקּוּן
כָּל שֶׁהֵן אֲפִלּוּ לְהַסִּיק כִּירַיִם לְבַשֵּׁל בֵּיצָה
קַלָּה הַמְלַקֵּט עֲשָׂבִים לְתִקּוּן כָּל שֶׁהֵן
אֲפִלּוּ לִבְהֵמָה כְּמִלּוֹאוּ פִּי גְדִי ג הַכּוֹתֵב
בֵּין בִּימִינוֹ בֵּין בִּשְׂמֹאלוֹ בֵּין מִשּׁ
אֶחָד בֵּין מִשְּׁנֵי שְׁמוֹת בֵּין מִשְּׁנֵי סְ
קִיסְיוֹנוֹת בְּכָל לָשׁוֹן חַיָּיב אָמַר יוֹסֵה
לֹא נִתְחַיְּבוּ שְׁתֵּי אוֹתוֹת אֶלָּא מִשּׁוּם
רוֹשֶׁם שֶׁכָּךְ רוֹשְׁמִים עַל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן
לִידַע אֵי זֶה הוּא בֵּין זוּג אָמַר יְהוָה
מַעֲיִנוֹ שֶׁקִּצְּצָן מִשֶּׁהָגְדְּלוּ שֶׁמִּשִּׁמְעוֹן
וּמִשְּׁמוּאֵל וְנוֹחַ מִנָּחוֹר וְדָן מִדָּנִיֵּאל׃

ד הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתוֹת בְּהֶעְלֵם
אֶחָד חַיָּיב בִּשְׁנֵי קְנָסוֹת בְּפִיקָאבְּקוֹמוֹס
וּבְקַלְקָנְתוֹס וְכֹל דָּבָר שֶׁהוּא רוֹשֶׁם
עַל שְׁנֵי כֵּלִים זֶה וְעַל שְׁנֵי לוּחִי

וּמִי

פֶּתַח הַבַּיִת וְהַמְּחַקֵּק וְהַנּוֹקֵב וְהַכּוֹתֵב עַל
בְּשָׂרוֹ חַיָּיב וְהַמְסָרֵט עַל בְּשָׂרוֹ ה
לְאֵלִיעֶזֶר מְחַיְּבִין חַטָּאת וְיהוֹשֻׁעַ
פּוֹטֵר כֻּלָּם מִשְּׁקִיסִים בְּמִי פֵּרוֹת בְּאֵבֶן
וְדָיוֹס בְּאֵבֶן סוֹפְרִים וּבְכָל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ
מִתְקַיֵּים פָּטוּר לְאַחַר יָדוֹ בְּרַגְלוֹ וּבְפִיו
וּבְמִי רַגְלָיו אוֹ אֶת הַמַּכָּה בְּקוֹרֶנֶס עַל
הַסַּדָּן שֶׁלֹּא בְשַׁעַת מְלָאכָה חַיָּיב מִפְּנֵי
שֶׁהוּא כְּמִתַּקֵּין מְלָאכָה ב הַחוֹרֵשׁ
כָּל שֶׁהוּא הַמְנַכֵּשׁ וְהַמְקַרְסֵם וְהַמְזַבֵּל
כָּל שֶׁהוּא חַיָּיב הַמְלַקֵּט עֲנִיִּים לְתִקּוּן
כָּל שֶׁהֵן אֲפִלּוּ לְהַסִּיק כִּירַיִם לְבַשֵּׁל בֵּיצָה
קַלָּה הַמְלַקֵּט עֲשָׂבִים לְתִקּוּן כָּל שֶׁהֵן
אֲפִלּוּ לִבְהֵמָה כְּמִלּוֹאוּ פִּי גְדִי ג הַכּוֹתֵב
בֵּין בִּימִינוֹ בֵּין בִּשְׂמֹאלוֹ בֵּין מִשּׁ
אֶחָד בֵּין מִשְּׁנֵי שְׁמוֹת בֵּין מִשְּׁנֵי סְ
קִיסְיוֹנוֹת בְּכָל לָשׁוֹן חַיָּיב אָמַר יוֹסֵה
לֹא נִתְחַיְּבוּ שְׁתֵּי אוֹתוֹת אֶלָּא מִשּׁוּם
רוֹשֶׁם שֶׁכָּךְ רוֹשְׁמִים עַל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן
לִידַע אֵי זֶה הוּא בֵּין זוּג אָמַר יְהוָה
מַעֲיִנוֹ שֶׁקִּצְּצָן מִשֶּׁהָגְדְּלוּ שֶׁמִּשִּׁמְעוֹן
וּמִשְּׁמוּאֵל וְנוֹחַ מִנָּחוֹר וְדָן מִדָּנִיֵּאל׃

ד הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתוֹת בְּהֶעְלֵם
אֶחָד חַיָּיב בִּשְׁנֵי קְנָסוֹת בְּפִיקָאבְּקוֹמוֹס
וּבְקַלְקָנְתוֹס וְכֹל דָּבָר שֶׁהוּא רוֹשֶׁם
עַל שְׁנֵי כֵּלִים זֶה וְעַל שְׁנֵי לוּח

שיעורו כמלוא רוחב הסיט בפול הי
האוריג שני חוטים שיעורו כמלוא
הסיט ה ר יהודה אין עיפור למגדל
ועבי לבית חייב וחכמ אומ יעפור
למגדל ועבי לגגה ולחיצר ולביתוים
רבן שמעון בן גמליאל או לא כל הביתוים
שוים זה הכלל כל המחוסר עידה
חייב ושאינו מחוסר עידה פטור חייב פטור
ו יעבי שניכנס לבית נעל אחד
בפניו חייב אם נעלו שנים פטורים
לא נכנס אחד לנעול ונעלו שנים
חייבים ר שמעון פוטר ז ישב
אחד על הפתח ולא מילהו ישב השני
ומילהו השני חייב ישב הראשון שב
על הפתח ומילהו ובא השני וישב לו
ביניהו אף על פי שעמד הראשון
והלך לו הראשון חייב והשני פטור
למה זה דומה לנעל ביתו לשומרו ומצא
יעבי שמור בתוכו פר יג

הל ו פרק יד

שמונה שרצים האמורים בתורה
הנמר והחולד בהן חייב ושאר כל
שקעים ורמשים החולד בהן פטור
הנמר לינוך חייב שלא לינוך פטור
חיה ועוף שבשרותן הנמר פטור
והחולד בהן חייב ב אין עושין
הלמי בשבת אבל עושה הוא מי מלח
וטובל בהן פיתו ותותן לתוך התבשיל

אבל יוסה והלא היא הלמי בין מרובה
בין מעשה ואילו הן מי מלח המותרים
נתתן שמהן בתחילה לתוך המים או לתוך
המלח ג אין אוכלין אחזבין בשבת
לפי שאינו מאכל בריאים אבל אוכל
הוא את יערו ואת משרותה אבות רואה
כל האכלים אוכל אדם לרפואה וכל
המשקים הוא שותה חוץ ממי דקדים
וכוס העקרים מפני שהן לירוקה אבל
שותה הוא מי דקדים לימאו וסך שמן
עקרים שלא לרפואה ד החושש
שיניו לא יגיה בהן חומץ אבל מעבל
הוא כדרכו ואם נתרפה נתרפה החושש
מתניו לא יסוך יין וחומץ אבל סך הוא
את השמן לא שמן ורד בני מלכים
סכים על גבי מכותיהם שמן ורד שכן
דרכן לסוך בחולי שמענו כל ישראל
בני מלכים פר יד הל ד
אילו קשרים שחייבים עליהם קשר
הגמלים קשר המפנים כשם שחוא חייב
על קישרן כך הוא חייב על התירן ר מאיר
או כל קשר שהוא יכול להתירו באחת
מידיו אין חייבין עליו ב ויש לך
קשורים שאין חייבין עליהם בקשר
הגמלים וקשר המפנים קשרת אשה
מפתחי חלוק וחוטרי סבכה של מסיקין
וריצועות מנעל וסנדל ונודות יין ושמן
וקדירה של בשר ר אליעזר בן יעקב אומ

קושרים לפני בהמה בשבת שלא תיעא
קושרים ולי בפסיקיא אבל לא בחבל
ר יהודה מתיר כלל אמר ר יהודה בלקשר
שאינו של קיימא אין חייבים עליו
ג מקפלים את הבלים אפילו ארבעה
וחמשה פעמים ומיניחים את המיטות
כמלילי שבת לשבת אבל לא משבת לכ
למוצאי שבת ר ישמעאל או מניחים את
המיטות מיום הכיפורים לשבת חלבי
שבת קריבים ליום הכיפורים ר עקיבה
או לא של שבת קריבים ליום הכיפורים
ולא של יום הכיפורים קריבים לשבת

פי יו הל ג

כל כתבי הקדש מניחין אותן מפני
הדליקה בין שקודים בהן ובין שאינן
קודים בהם אף על פי כתובין בכל לשון
טעונים גניזה מפני מה אין קודים
בהן מפני ביטול בית המדרש ב
מניחין תק הספר עם הספר ותק תפיליה
עם התפיליה אף על פי שיש בתוכן מעות
ולאיכן מניחים אותן למבוי שאינו
מפולש שבן בתירה או אף למפולש ג
מניחים מזון שלוש סעודות הראוי
לאדם להדם והראוי לבהמה לבהמה
כיצד נפלה דליקה בלילי שבת מניחים
מזון שלוש סעודות בשחרית מניחים
מזון שתי סעודות במנחה מניחים מזון
סעודה אחת ר יוסה או לעולם מניחים

מזון שלוש סעודות ד מניחים
כל מלא כפיות את על פי שיש בו
מאה סעודה ועיגול של דבילה וחבית
של יין ואומ לאחורים בואו והניחו
לכם אם היו פקחים עושין עמון
וחשבון אחר שבת ואיכן מניחים
אותן לחיני המערבית בן בתירה
אומ את לשאינה מערבית ה
ולשה הוא מוציא את כל כלי השמישו
ולובש כל שהוא יכול ללבוש ועוטף
כל שהוא יכול לעטוף ר יוסה או שמעון
עשר כלי וחזור ולובש ומוציא ואומ
לאחורים בואו והניחו עימי ו ר
שמעון בן נגס פורסין עור של גדי
על גבי שידה ותינה ומגדל שאחזו
בהן את האור מפני שהוא מחזיק
עשרין ותריצה בכל הכילים בין מליאים
בין ריקנים בשביל שלא תעבור הדליקה
ר יוסה אומ סר בכלי חרס חדשים מליאים
מים שאינן יכולין לקבל את האור
וחזן מתבקעים ומכבין את הדליקה
ז נברו שבאו לכבות ואין אומרין
לו כבה לא תכבה מפני שאין שביתתנו
עליהם אבל קטן שבא לכבות אין
שומעין לו שכן שביתתנו עליהם
כופים קערה על גבי הנר בשבת
שלא תאחז בקורה ועל יריעה שלקטן
ועל עקרב שלא תישך אמ ר יהודה

מעשה באלפני רבן יוחנן בן זכאי
בערב ואמר חושש אני לי מחטאת
ט נכרי שהוליך את הנר משתמש
לאורו ישראל ואם בשביל ישראל
אסור מלא מיכן להשקות בהמתו
משקה אחריו ישראל ואם בשביל
ישראל אסור עשה נבש לירד בו
ירד אחריו ישראל ואם בשביל ישראל
אסור מעשה ברבן גמליאל וזקנים
שהיו באין בספינה ועשה גוי נבש
לירד בו וירדו הזקנים
הל ט פר יז
כל הכלים ניטלים בשבת חוץ מלתותיהם
עמהן את על פי שניתקן בשבת
שאינן דומים לדלת הבית לפי
שאינו מן המוכן ב נוטל אדם
קורנס לפוצע בו אגוזים קרדום
ליחתוך בו את הדבילה למבירה לגוי
פה בה את הגבינה מגריפה לגרוף את
הגרוגרות ואת הרחת ואת המרגז
לתת עליו לקטן ואת הכוש ואת
הכרכד לרחוץ בו מחוט של ליטל
בה את הקדרן ושל סקייס לפתוח בה
את הדלת ג קנה של זיתים
אם ישקשר בראשו מקבל טומאה
ואם לאו אינו מקבל טומאה בין כך
ובין כך ניטל בשבת ד כל הכלים
ניטלים בשבת חוץ מן המשמרה הגדול

ויתד של מחרישה כל הכלים ניטלים
ליגרך ושלא ליגרך נחמיה או אינן
ניטלים אלא ליגרך ה כלהכלים
ניטלים בשבת ושבדיהם ניטלים
ובלבד שיהו עושין מעין מלאכה
שיברי עריבה לכסות בהן את פי החבית
שיברי וכוכית לכסות בהן את פי
הפך ר יהודה אומר ובלבד שיהו עושין
מעין מלאכתן שיברי עריבה לתוך
בתוכן מקפה ושיברי וכוכית לינוק
בתוכן שמן ו האבן שבקדירה
אם ממלין בה ואינה נופלת ממלין בה
בשבת ואם לאו אין ממלין בה ומורה שהיא
בשפת קשורה בשפתי ממלין בה בשבת ר ליעזר
או פקק החלון בזמן שהוא מקשוי ומלוי
פוקקין בו ואם לאו אין פוקקין בו חמה
אומרת בין כך ובין כך פוקקין בו ז כל
כלי בית הכלים שיש להם בית אחוזה
ניטלין בשבת אמר יום טוב היה ואמרו ח
אמורים בכלים הקרקע עומת אבל בכלים
הכלים בין כך ובין כך ניטל בשבת
פר יח הל ח
מפנים אפילו ארבע וחמש קופות של
תבן ושל תבואה מפני האורחים ומ
ומפני ביטול בית המדרש אבל לא
את האוצרות מפנים תרומה טהורה
ודמיי במעשר ראשון שניטלה תרומתו
ומעשר שני והקדש שניפדו התרומות

הַיְבֵּשׁ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֵאֹכֶל לְעוֹפוֹת אֲבָל
לֹא אֶת הַטְּבֵל וְלֹא אֶת הַמַּעֲשֵׂר רִאשׁוֹן
שֶׁלֹּא נִיטְּלָה תְּרוּמָתוֹ וְלֹא אֶת מַעֲשֵׂר
שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁלֹּא נִפְדּוּ וְלֹא אֶת הַלּוּלָב
וְלֹא אֶת הַחֲרָדָל רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
מַתִּיר בְּלוּלָב מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֵאֹכֶל עוֹפוֹת׃

ב חֲבִילֵי קַשׁ וַחֲבִילֵי עֲצִים וַחֲבִילֵי
וְרָדִים אִם הִתְקִינָן לְמַאֲכָל בְּהֵמָה
מְטַלְטְלִין אוֹתָן וְאִם לָאו אֵין מְטַלְטְלִין
אוֹתָן כּוֹפִים אֶת הַסֶּל לִפְנֵי הָאֹפֶר וְחַיִּים
שׁוֹעֲלוֹ וְשֶׁיְּרָדוֹ תַּרְנְגֹלֶת שֶׁבְּרֵחָה
רוֹחִין בָּהּ עַד שֶׁתִּיבָּנֵס וּמְרַדִּים עָלֶיהָ
וְסַיָּחִים וְהָאִשָּׁה מְרַדָּה אֶת בְּנָהּ אוֹ
ר׳ יוֹסֵה אוֹמֵר בְּזְמַן שֶׁהוּא נוֹטֵל אַחַת
וּמַנִּיחַ אַחַת אֲבָל אִם הָיָה גּוֹרֵר אָסוּר׃

ג אֵין מְיַלְּדִין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם
טוֹב אֲבָל מְסַעֲדִים מְיַלְּדִין אֶת הָאִשָּׁה
בַּשַּׁבָּת וְקוֹרִין לַחֲכָמָה מִבַּיִת לְמָקוֹם
וּמְחַלְּלִין עָלֶיהָ אֶת הַשַּׁבָּת קוֹשְׁרִים אֶת
הַטִּיבּוּר ר׳ יוֹסֵה אוֹ אַף חוֹתְכִים כָּל צָרְכֵי
מִילָה עוֹשִׂין בַּשַּׁבָּת׃

פר׳ יט הל׳ ג

ר׳ אֱלִיעֶזֶר אוֹ אִם לֹא הֵבִיא כְּלִי מֵעֶרֶב שַׁבָּת
מֵבִיאוֹ בַּשַּׁבָּת מְגִילָה וְסִכְּנָה מֵכִין הוּ
עָלָיו עֵדִים ב וְעוֹד אָמַר ר׳ אֱלִיעֶזֶר כּוֹחֲנִים
עֲנִיִּים לְעֲשׂוֹת פְּרִיחָמִים וְלַעֲשׂוֹת בְּרֹזֶל
כְּלָל אָמַר ר׳ עֲקִיבָה כָּל מְלָאכָה שֶׁאִפְשָׁר
לָהּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת לְהֵיעָשׂוֹת אֵינָהּ דּוֹחָה
אֶת הַשַּׁבָּת מִילָה שֶׁאִי אֶפְשָׁר לָהּ לְהֵיעָשׂוֹת

מֵעֶרֶב שַׁבָּת דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת ג
עוֹשִׂים כָּל צָרְכֵי מִילָה מוֹלִים וּפוֹרְעִים
וּמוֹצְצִים וְנוֹתְנִין עָלֶיהָ אִסְפְּלָנִיר
וְכַמּוֹן אַסְ לֹא שׁוֹחֵק מֵעֶרֶב שַׁבָּת
וְלוֹעֵס בְּשִׁנָּיו וְנוֹתֵן אַסְ לֹא טָרְפָיִן
וְשֶׁמֶן נוֹתֵן וְהַלְעִיטוֹ וְהֵא לְעֵיכּוּל
וְאֵין עוֹשִׂין לָהּ חִלּוּק בַּתְּחִלָּה אֲבָל
כּוֹרֵךְ עָלֶיהָ סְמַרְטוּט אִם לֹא הִתְקִין
מֵעֶרֶב שַׁבָּת כּוֹרֵךְ עַל אֵין בְּעֵינוֹ וּמֵבִיא
אַפִּילוּ מֵחָצֵר אַחֶרֶת ד מֵרִחַיִם
אֶת הַקְּטָן לִפְנֵי הַמִּילָה וְלְאַחַר הַמִּילָה
וּמוֹלִיכִים עָלָיו בַּיִת אֲבָל לֹא בַּבְּלִי ר׳
לְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹ מַרְחִיצִים אֶת הַקָּטָן
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת
שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים
סָפֵק וַאֲנַדְרוֹגִינוֹס אֵין מְחַלְּלִין עָלָיו
אֶת הַשַּׁבָּת ר׳ יְהוּדָה מַתִּיר בַּאֲנַדְרוֹגִינוֹס

ה מִי שֶׁהָיוּ לוֹ שְׁנֵי הֵינוֹקוֹת אֶחָד
לָמוֹל עֶרֶב שַׁבָּת וְאֶחָד לָמוֹל בַּשַּׁבָּת שֶׁכֵּן
וְלֹא אֶת שֶׁל עֶרֶב שַׁבָּת בַּשַּׁבָּת מְנַיִּין אַחֵר
לָמוֹל אַחַר שַׁבָּת וְאֶחָד לָמוֹל בַּשַּׁבָּת
שֶׁכֵּן וְלֹא אֶת שֶׁל אַחַר שַׁבָּת בַּשַּׁבָּת
ר׳ אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב חֲטָאוֹת וְר׳ יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר׃

ו קָטָן נִימּוֹל לִשְׁמוֹנָה לְתִשְׁעָה לְעֲשָׂרָה
לְעַשְׁתֵּי עָשָׂר לִשְׁנֵים עָשָׂר לֹא
פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר כְּדַרְכּוֹ לִשְׁמוֹנָה נוֹלַד
בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת נִימּוֹל לִתְשִׁעָה בֵּין הַשְּׁ
הַשְּׁמָשׁוֹת לְעֶרֶב שַׁבָּת נִימּוֹל לַעֲשָׂרָה
יוֹם טוֹב אוֹ אַחַר שַׁבָּת נִימּוֹל לְאַחַד עָשָׂר

שני ימים טובים של ראש השנה
נימול לשמנה עשר קטן החולה
אין מולין אותו עד שיבריא ר
אילו יצינים המעכבים את המילה
היחופה את העורה ואינו אוכל ב
בתרומה אם היה בעל בשר מתקנו
מפני מראית העין מילו ולא פרע
את המילה לא מל
פרק ב הלכה ו
ר אליעזר אומר תולים את המשמרת
ביום טוב ונותנין לתלויה בשבת
וחכמים אומרים אין את המשמרת ביום טוב
ואין נותנין לתלויה בשבת אבל נותנין
לתלויה ביום טוב ב נותנים מים
על גבי שמרים בשביל שיעלו מסננין
את היין בסודרין ובקפיפה מעירית
נותנים ביניה במים נתת של חרדל ו
ועושין יינומילין בשבת ר יהודה
או בשבת ביום טוב בלבן ובמועד
בחבית ר יצדוק אומר הכל לפי האורחים
ג אין שורין את החיטה בפושרין
אבל נותנה לתוך החמין ואין שורין
את הכרשנים ולא שופים אותם אבל
נותן הוא לתוך הכברה או לתוך ה
הכלכלה אין כובדין את התבן
בכברה ולא יתננה במקום גבוה
בשביל שירד המין אבל נוטל הוא
בכברה ונותן לתוך האבוס ד
גורפין מלפני הפתח ומסלקים

לימדים מפני הרעי ובררי דוסא וחכמים
אומרין נוטלין מלפני הבהמה זו
ותותנין לפני זו בשבת ה הקש
שעל המיטה לא ינענע וביד ואבל
מנענע בגופו אם היה מאכל בהמה
או שהיה עליו בר או סדין מנענעו בידו
מכבש של בעלי בתים מתירין אבל לא
כובשים ושל כובסים לא יגעבו רבי יוסה
או אם היה מותר מעות שבת מכיר את
כליו ושומטן פרק כא הלכה ה
נוטל אדם את בנו ואת בנו בידו בשבת
ואת בנו בתוכה מטלטלין תרומה טהורה
עם הטמאה ועם החולין ר יהודה אומר
את מעלים את הטמאה עם את בחד ומאה
ב היאבן שעל פי החבית מטה על יתדה
והיא נופלת היתה בין החביות מגביהה
ומטה על יתדה והיא נופלת מעות שעל
הבד נוער את הבד והן נופלות היתה עליו
לשלשת מקוואות טמאים טהורה עליו
שלשעור נותנין עליה מים עד שתיכלה ג
בית הלל או מעבירין מעל השלחן קליפין
ועצמות ובית שמי אומ מסלק את הצלחת
כולה ונועדה מעבירין מעל השולחן
פירורים פחות מכזית סירוס של אפונים
ושל עדשים מפני שהוא מאכל בהמה
ספוג אם יש לו עור בית אחיזה מקנחין
בו ואם לאו אין מקנחין בו וחכמים אומ
בין כך ובין כך מקנחים בו
פרק כב הלכה ד

כשל בשבת

חבית שנישברה מיבילין ממנה מזון
שלוש סעודות ואומר לאחרים בואו
והיבילו לכם בלבד שלא יסתג אין סו
טרטרין את הפירות להוציא מהן
מישקין אם יצאו מעיניהן אסורים
ר יהודה אן אם לאכלים הוציאו מהן
מותר ואם למשקים הוציאו מהן אסור
חילות דבש שריסקן מערב שבת ויצאו
מעיניהן אסורים ר לעזר מתיר ב
כל שבא בחמים לפני השבת שורין
אותו בחמים וכל שלא בא בחמים לפני בשבת
השבת מדיחין אותו בחמים בשבת
חוץ מן המליח דברישן וקולייס הי
האיספינין שהדחתן היא גמר מלאכתן
ג שובר אדם את החבית לאכל ממנה
גרוגרות בלבד שלא יתכוון לעשות דיר
בלי אין נוקבין מגופה של חבית דברי
ר יהודה ור יוסה אן לא יקבינה מיגזה
אם היתה נקובה לא יתן עליה שעוה
מפני שהוא ממריח אמ ר יהודה מעשה
בא לפני רבן יוחנן בן זכיי בעובואמר
חושש שאני לו מחטאת ד נתנין
תבשיל לתוך הבור בשבי שיהא שמור
ואת המים היפים בר עיס בשבי שי
שיינינו ואת היינים בחמין בשבי
שיחמו מי ששנשירו כליו בדרך מהלך
בהן ואינו חושש היגיע לחנות הסמוכה
שוטחן בחמה אבל לא כנגד הפתח
ה הדוחין במערה או במי טבריה

חבית שנישברה מיבילין ממנה מזון
שלוש סעודות ואומר לאחרים בואו
והיבילו לכם בלבד שלא יסתג אין סו
טרטרין את הפירות להוציא מהן
מישקין אם יצאו מעיניהן אסורים
ר יהודה אן אם לאכלים הוציאו מהן
מותר ואם למשקים הוציאו מהן אסור
חילות דבש שריסקן מערב שבת ויצאו
מעיניהן אסורים ר לעזר מתיר ב
כל שבא בחמים לפני השבת שורין
אותו בחמים וכל שלא בא בחמים לפני בשבת
השבת מדיחין אותו בחמים בשבת
חוץ מן המליח דברישן וקולייס הי
האיספינין שהדחתן היא גמר מלאכתן
ג שובר אדם את החבית לאכל ממנה
גרוגרות בלבד שלא יתכוון לעשות דיר
בלי אין נוקבין מגופה של חבית דברי
ר יהודה ור יוסה אן לא יקבינה מיגזה
אם היתה נקובה לא יתן עליה שעוה
מפני שהוא ממריח אמ ר יהודה מעשה
בא לפני רבן יוחנן בן זכיי בעובואמר
חושש שאני לו מחטאת ד נתנין
תבשיל לתוך הבור בשבי שיהא שמור
ואת המים היפים בר עיס בשבי שי
שיינינו ואת היינים בחמין בשבי
שיחמו מי ששנשירו כליו בדרך מהלך
בהן ואינו חושש היגיע לחנות הסמוכה
שוטחן בחמה אבל לא כנגד הפתח
ה הדוחין במערה או במי טבריה

מיסתפג אפילו בערב שבת לא
יגיאם בידו אבל עשרה בני אדם
מסתפרים בלנטית אחת פניהם ידיהם
ורגליהם מביאין אותם בידם ו
סכין ומתמשין אבל לא מתעמלין ולא
מתגרדין אין יורדין לפילומא ואין
עושין אפיקטאופיזון בשבת ואין
מעבירין את הקטן ולא מחזירין
את השבר משניפרקה ידו או רגלו
לא יטרפם בינונים אבל רוחץ הוא
כדרכו ואם ניתרפא ניתרפא

פרק כג הלו

שואל אדם מחבירו כדי יין וכדי שמן
ובלבד שלא יאמר לו הלוני וכן אשה
מחבירתה כיכרות אם אינו מאמינו
מניח טליתו אינלו ועושה עמו חשבון
לאחר השבת וכן ערב פסחים בין השמשות
שחל להיות בשבת מניח טליתו אינלו
ואוכל את פיסחו ועושה עמו חשבון
לאחר יום טוב ב מונה אדם את
אורחיו ואת פרנסיותיו מפיו אבל לא
מן הכתב מפיס עם בניו ועם בני ביתו
על השולחן ובלבד שלא יתכוון לעשות
מעה גדולה כנגד קטנה משם קובייא
מטיל חלשים על הקדשים ביום
טוב אבל לא על המנות ג לא ישכור
לו פועלים בשבת ולא יאמר אדם לחביר
לשכור לו פועלים אין מחשבין על השוויה
לשכור פועלים ולהביא פירות אבל

מַחְשִׁירִין הוּא לִשְׁמוֹר וּמֵבִיא פֵּירוֹת
בֵּידוֹ כְּלוֹמַר אֵין אָבָא שָׁאוּל כָּל שֶׁאֵינוֹ
זָכוּי בַּאֲמִירָתוֹ וְרַשַּׁאי אֲנִי לְהַחְשִׁירָן
עָלָיו ד מַחְשִׁירִים עַל הַתְּחוּם
לְפָקֵחַ עַל עִסְקֵי כֹּלָּה וְעַל עִסְקֵי הַמֵּת
לְהָבִיא לוֹ אָרוֹן וְתַכְרִיכִים מִי שֶׁהֵבִיא
חֲלִילִים בְּשַׁבָּת לֹא יִסְפֹּד בְּהֶן יִשְׂרָאֵל
אֶלָּא אִם כֵּן בָּאוּ מֵאֵלֵיהֶם קֹדֶם עֲשׂוֹ
לוֹ אָרוֹן וְתַכְרִיכִים לוֹ קָבֵר וְקָבַר בּוֹ יִשְׂרָאֵל
אִם בְּשֶׁבֶת לְיִשְׂרָאֵל לֹא יִקְבֹּר בּוֹ עוֹלְמִית

ה עוֹשִׂין כָּל צָרְכֵי הַמֵּת סְכִיכִים
וּמְדִיחִים אוֹתוֹ וּבְלֵבַד שֶׁלֹּא יָזוּז בּוֹ
אֲבָל טוֹמְטִים אֶת הַכֶּבֶד מִתַּחְתָּיו וּמַטִּילִים
וּמְטוֹלְלִים אוֹתוֹ עַל הַחוֹל בְּשֶׁבִּיל שֶׁיִּתְּנוּ
קוֹשֶׁר יִם אֶת הַלְּחָיַיִם לֹא שֶׁיַּעֲלֶה אֶלָּא
שֶׁלֹּא יִסְתֹּת וְכֵן קוֹרֵחַ שֶׁנִּשְׁבַּר דּ
סוֹמְכִין אוֹתוֹ בַּסַּפְסָל אוֹ בְּאָרוּבַּת
הַמִּטָּה לֹא שֶׁתַּעֲלֶה אֶלָּא שֶׁלֹּא תִּסְתֹּת
אֵין מְאַמְּינִים אֶת הַמֵּת בְּשַׁבָּת וְלֹא
בְּחוֹל מִיִּרְאַת נֶפֶשׁ וְכָל הַמְּאַמֵּן עַ"
יִרְאַת נֶפֶשׁ הֲרֵי זֶה שׁוֹפֵךְ דָּמִים

פֶּרֶק הַלָּה

מִי שֶׁהָיָה חוֹשֵׁשׁ בְּדֶרֶךְ נוֹתֵן כֶּסֶף לַנָּכְרִי
וְאִם אֵין עִמּוֹ נָכְרִי מַנִּיחוֹ עַל הַחֲמוֹר
הַגַּע לְחֵיעֵר הַחוֹל יַעֲנֶה מְטוֹל אֶת הַחוֹלִים
הַמְּטוֹלִים בְּשַׁבָּת וְשֹׁאֲנִין מְטוֹלִים מ
מְתִירִין וְחַבָּלִים וְהַסְּקִים נוֹפְלִים ב
מְתִירִין פְּקִיעֵי עֲמִיר לְפָנֵי בְּהֵמָה
וּמְפַסְּקִים אֶת הַגְּפָנִים אֲבָל לֹא אֶת

הַזְּמוֹרוֹת אֵין מְרַסְּקִין לֹא אֶת הַשְּׁחוּתָה וְלֹא
אֶת הַחֲרוּבִים לִפְנֵי בְּהֵמָה בֵּין דַּקָּה בֵּין
גַּסָּה רַ יְהוּדָה מַתִּיר בַּחֲרוּבִים בְּדַקָּה
ג אֵין אוֹבְסִים אֶת הַגְּמַלִּים וְלֹא דּוֹחְסִים
אֲבָל מַלְעִיטִים אֵין מַאֲכִירִין אֶת הָעֲלִיּוֹת
אֲבָל מַלְעִיטִים אוֹתָן וּמְחַלְּקִים אֶת
הַתְּרוּמוֹת וְנוֹתְנִים מַיִם עַל גַּבֵּי הַמּוּרְסָן
אֲבָל לֹא גְּבוֹלִים וְאֵין נוֹתְנִין מַיִם לִפְנֵי
רְבוּרִים וְלִפְנֵי יוֹנִים שֶׁבִּשְׁעַת אֲבָל
נוֹתְנִים לִפְנֵי אוֹרְוִים וְתַרְנְגֹלִים וְלִפְנֵי
יוֹנִים רוּרְסִיוֹת ד מְחַתְּכִים אֶת
הַדְּלוּעִים לִפְנֵי הַבְּהֵמָה וְאֶת הַנְּבֵלָה
לִפְנֵי הַכְּלָבִים רַ יְהוּדָה אוֹ אִם לְאַחֲיתָהּ
נְבֵלָה מֵעִיד שַׁבָּת אוֹסְרָה לִפְנֵי שְׁאֵינָהּ
מִן הַמּוּכָן ה מְפַרְּרִים נְדָרִים בְּשַׁבָּת
וְנִשְׁאָלִים נְדָרִים שֶׁהֵן לְעֹרֶךְ הַשַּׁבָּת
פּוֹקְקִים אֶת הַמָּאוֹר וּמְוַדְּאִים אֶת
הַמִּטָּה וְאֶת הַמִּקְוֶה מַעֲשֶׂה בִּימֵי אַבָּיו
שֶׁל רַ יְהוּדָה וּבִימֵי אַבָּא שָׁאוּל בֶּן בָּטְנִית
שֶׁפָּקְקוּ אֶת הַמָּאוֹר בְּטִפֵּי חָךְ וְקִשְּׁרוּ אֶת
הַמִּקְוֶה בִּגְמִי לִיד עַ"א וְשׁ בְּגִיגִית
פְּתוּחָה טְפָחַ וְאִם לָאו מְדַבְּרִים לְמַד מִ
שֶׁפּוֹקְקִים וּמְוַדְּאִים וְקוֹשְׁרִים בְּשַׁבָּת

חֹסֶל מַסֶּכֶת שַׁבָּת פֶּרֶק כ

עֵרוּבִין פֶּרֶק א

מְבוֹאֵי שְׁהוּא גְּבוֹהַּ מֵעֲשָׂרָה אַמָּה
מַעֲ טַ יְהוּדָה אוֹמֵר אֵינוֹ צָרִיךְ וְרַחֲב אומר
מֵעֲשָׂר אַמּוֹת מַעֲלֶה אוֹ שֶׁיֵּשׁ לוֹ עוֹמֶת
הַפֶּתַח אַף עַל פִּי שֶׁהוּא רָחָב מֵעֲשָׂר

אמות אינו צריך למערב ב הכשר
המבוי בית שמאי או לחי וקורה ובית
הלל או לחי או קורה ר עקיבה או לחייה
משום ר ישמעאל או תלמיד אחד לפני
ר עקיבה לא מחלקו בית שמאי ובית הלל
על מבוי שהוא פחות מארבע אמות
שהוא יצריך לחי וקורה ועל מה נחלקו
על מאו ארבע אמות ועד עשר שבית שמאי
או לחי וקורה ובית הלל או או לחי או
קורה אמ ר עקיבה על זה ועל זה נחלקו
ג קורה שאמרו רחבה לקבל אויריו
והאויריח חיני לביינה של שלשה טפחים
דייק לקורה שתהא רחבה טפח כדי
לקבל אויריח לאורכו ד רחבה לקבל
אויריו ובריריאן לקבל אויריו ר יהודה
או רחבה אפ על פי שאינה ברייא ה
הייתה של קש או של קנים רואין אותה
כילו היא של מתכת עקומה רואין או
אותה כילו היא פשוטה עגולה רואין
אותה כילו היא מרובעת אם יש בה
קיפה של שלשה טפחים ויש בה רוחב טפח
לחיים שאמרו גובהן עשרה טפחים
ורוחבן ועובייין כל שהוא ר יוסה או רוחבן
של שלשה טפחים ו בכל עושין לחייה
אפילו בזמן שיש בו רוחב חייים ר יוסה
מטמא משום גלל ר מאיר מטהר מהנין
עליו גיטי נשים ר יוסה הגלילי פוסל
ז שיראין שחוצת בבקעה היקיפותה
כלי בהמה מיטלטלים בטומאה ובלבד

שיהיה בדד גבוה עשרה טפחים
ולא יהו פרינות יתירות על הביניין
כל פרינה שהיא בעשר אמות מותרת
מפני שהיא בפתח יותר מיכן אסור
ח מקיפים של שלשה חבלים וה
למעלה מזה וזה למעלה מזה ובלבד
שלא יהיה בין חבל לחבירו שלשה
טפחים טפחיים שיעור חבלים עוגין
טפח יותר על טפח שהכל עשרה
טפחים ט מקיפים בקנים בלבד
שלא יהיה בין קנה לחבירו שלשה
טפחים בשיראין דברי ר יהודה
וחכמים או לא דברו בשיראין אלא בהוה
וכל מחיצה שאינה של שיתין ושל ערב
אינה מחיצה דברי ר יוסה ברבי יודה
וחכמים או אחד משתי דברים ארבעה
דברים פטרו במחוזנה מביאים ערים
מבל מקום ופטורים מרחיצת ידיים
ומידמי ומלערב

פר ב הל ב

עושין פסים לבירות ארבעה דיומדין
נראים כשמונה ר עקיבה ר מאיר
או שמונה נראים כשנים עשר או
ארבעה דיומדין וארבעה פשוטין
גובהן עשרה טפחים ורוחבן ששה
ועוביין כל שהוא או ביניהם כמלוא שתי
רבקות של שלוש שלוש בקב ר מאיר
ר יהודה או של ארבע ארבע קשורות
ולא מותרות אחת נכנסת ואחת יוצאת

ב מותר להקריב לבאר בלבד שהוא
פרה ראשה ורובה מביפניה ושותה
מותר להדיחה כל שהוא ובלבד שיהיה
בפסים ג ר יהודה או אוף בית
סאתים אמרו לו לו אמרו בית סא
סאתים אלא בגגה ובקרפף אבל אם
היה דיר או סהר או חייר אפילו בת
חמישית כורין או בת עשרת כורים
מותר מותר להרחיק כל שהוא וכ
ובלבד שירבה בפסים ד ר יהודה
או אם היתה דרך הרבים מפסקתה
יסלקנה לירדים וחכמ או אינו
צריך אחד בארה הרבים ובור הפחוד
עושין להם פסים אבל לבור היחיד
עושין לו מחיצה גבוהה עשרה
טפחים דברי ר עקיבה ר יהודה בן
בבא או אין עושין פסים אלא לבור
הרבים בלבד ולשאר עושין חצרה
גבוהה עשרה טפחים ה ועוד
אמ ר יהודה בן בבא הגגה והקרפף
שהיא שבעים אמה ושריים על
שבעים אמה ושריים מוקפות גדר
גבוהה עשרה טפחים מטלטלים
בתוכה בלבד שזה אבה בית דיר א
או שתהא סמוכה לעיר ו ר
יהודה או אפילו אין בה אלא בור
ושיח ומערה מטלטלין בתוכה
ר עקיבה או אפילו אין בה אלא
אחת מכל אלו מטלטלין בתוכה

שוכרה
או

בלבד שתהא שבעים ושריים על
שבעים ושריים ז ר אליעזר או
אם היה אורכה יותר על רחבה אפילו
מאה אחת אין מטלטלין בתוכה
ר יוסה או אפילו אורכה בשנים
ברחבה מטלטלין בתוכה ח אמ
אילעי שמעתי מר אליעזר אפילו ב
כבית כור וכן שמעתי ממנו אנשי חיצר
ששכח אחד מהן ולא ערב ביתו
אסור מלהכניס ומלהוציא לו אבל
להם מותר וכן שמעתי ממנו שיועאש
בעי קבנים בפסחו וחזרתי על כל תלמידיו
ובקשתי לו חבר ולא מצאתי

פר ג הל ז

בכל מערבים ומשתתפים חוץ מן המים
ומן המלח הכל נלקח בכסף מעשר חוץ
מן המים ומן המלח הנזדר מן המזון
מותר במים ובמלח מערבים לנזיר
ביין ולישראל בתרומה סומכס אמ
בחולין לכהן בבית הפרס ר יהודה או
אחת בין הקברות מפני שהוא יכול
לחזור ולאכל ב מערבין בדמיי
ובמעשר ראשון שניטלה תרומתו
ומעשר שיני והקדש שנפדו הכהנים
בחלה ובתרומה אבל לא בטבל לא
במעשר ראשון שלא ניטלה תרומתו
ולא במעשר שיני והקדש שלא נפדו
השולח את עירובו ביד חרש שוטה
וקטן או ביד מי שאינו מודה בעירוב

אינו עירוב אם אמר לאחר קבלו ס
ממנו הרי זה עירוב ג נתנו באילן
למעלה מעשרה טפחים אינו עירוב
למטה מעשרה טפחים הרי זה עירוב
נתנו בבור אפילו עמוק מאה אמה הרי
זה עירוב נתנו בראש הקנה או בראש
הקונטס כלומן שהוא תלוש ונעוץ
אפילו גבוה מאה אמה הרי זה עירוב
נתנו במגדל ונעל לפניו ואבד המפתח
הרי זה עירוב ר אלעזר או אם אין רואין
שהמפתח במקומו אינו עירוב ד
נתגלגל חוץ לתחום ונפל עליו גל או
נשרף או תרומה ונטמאת מבעוד יום
אינו עירוב משחשיכה הרי זה עירוב
אם ספק ר מאיר ור יהודה אוהרי זה
חמר ואמר ר יוסה ור שמעון או שספק
העירוב בשר אמ ר יוסה העיד אבטלס
משום חמשה וקנים שספק העירוב
בשר ה מתנה אחת על עירובו ואוכל
אם באו גרים מן המדרח עירובו למערב
ואם באו מן המערב עירובו למזרח
באו מיכן ומיכן למקום שארעה אלך
לא באו לא מיכן ולא מיכן הרי אני
כבני עירי ו באו חצי מן המזרח
עירובי למזרח באו מן המערב עירובי
למערב באו מיכן ומיכן למקום שארעה
אלך לא באו לא מיכן ולא מיכן הרי
אני כבני עירי ז ר יהודה אומ

הייה אחד מהם הולך לו אצל רבו ש
ושניהם רבותיו למקום שירצה ילך
ח ר אליעזר אומ יום טוב שחל ואסמוך
לשבת בין מלפניה ובין מלאחריה
מערב אחד שני עירובים ואומ עירובי
הראשון למזרח והשני למערב הראשון
למערב והשני למזרח עירובי הראשון
והשני כבני עירי ט וחכמ אומ
מערב רוח אחת או אינו מערב כל
עיקר או מערב לשני ימים או אינו
מערב כל עיקר כיצד ועשה מוליכן
בראשון מחשיך עליו נוטלו ובא לו
והשני מחשיך עליו אוכלו ובא לו
נמצא מישתכר בהליכתו ומישתכר
בעירובו נאכל לראשון עירוב לראשון
ואינו עירוב לשני אמ להם ר אליעזר
מודים אתם לי שהן שתי קדושות
י ר יהודה או ראשונה שהיה
ודאי שמא תתעכב מערב אחד שני
עירובים ואומ עירובי הראשון למזרח
והשני למערב הראשון למערב והשני
למזרח עירובי הראשון והשני כבני
עירי והשני והראשון כבני עירי ולא
הודו לו חכמ יא ועוד אמ ר יהודה
מתנה אחת על הכלכלה ביום טוב הראשון
ואוכלה בשני ובן ביצה שנולדה ביום
טוב הראשון תאכל בשני ולא הודו לו
חכמ יב ר יוסה בן אורכינס

אוכל העובר לפני התיבה ביום טוב ע"י
שלראש השנה ואוכל החליצנו את
יום ראש החדש הזה אם היום ואם
למחר ולמחר הוא אומ' אם היום ואם
לאמש ולא הודו לו חכמים:

פר' ה' הל' ג'

מי שהוציאוהו גויים או רוח רעה
אין לו אלא ארבע אמות ר' אלעזר
כילו לא ינאו הולכהו לעיר אחרת
ינהגהו בדיראון בסהדי רבן גמליא
ור' אלעזר בן עזריה אומ' מה לך את
כולה ר' יהושע ור' עקיבה אין לו
אלא ארבע אמות שבאו מפלגדיסים
והפליגה ספינתם בים רבן גמליא
ור' אלעזר בן עזריה הילכו את כולה
ור' יהושע ור' עקיבה לא זז מארבע
אמות פרשו שרינו להזכיר על
עינמן: ב פעה אחת לא נכנסו לו
לכתן עד ששחשיכה אמרו לו לרבן
גמליא מה אנו לריך ואמר להם מותר
שכבר היתי מסתכל והיינו בתוך
התחום עד שלא חשיכה: ג מי
שיצא בר שות אמרו לו כבר נעשה
המעשה וישן לו אלפים אמה לכל
רוח אם היה בתוך התחום כילו לא
יצא שכל היוצאים להציל חוזרין
למקומן: ד מי ששכח בדרך
ועמד והרי הוא סמוך לעיר הוא אול

ולא היתה כוונתו לכך לא יכנס כותי
ר' מאיר ר' יהודה אומ' יכנס אם ר' יהודה
מעשה היה ונכנס ר' טרפון בלא מזומן
ה מי ישן בדרך ולא ידע עד ש"
ששחשיכה וישן לו אלפים אמה לכל
רוח ר' ברי' ר' יוחנן בן נורי והכם אומ'
אין לו אלא ארבע אמות ר' אלעזר
אומ' הוא באמצען ור' יהודה או לאו
זה רוח שיריה ילך ומודה ר' יהודה
שאם ברר לו שאינו יכול לחזור בו:
ו היו שנים מקיפין אמותיו שלזה
לתוך אמותיו שלזה מביאין ואוכלין
באמצען בלבד שלא יוציא זה מתוך
שלו לתוך שלחבירו היו שלושה וזה
והאמצעי מובלע בנתיים הרי זה מותר
עמהן והן מותרין עמו ושנים החיצונים
אסורין זה עם זה: ז אמ' ר' שמעון
למה הדברים דומה לשלושה חצירות הפ
הפתוחות זו לזו ופתוחות לרשות הרבים
ערבו שתיהן עם האמצעית היא
מותרת עמהן והן מותרות עמה ושתים
החיצונות אסורות זו עם זו: ח מי שבא
בדרך והיה רואה שמא תחשך והיה מבין
אילן או גדר ואמ' שביתתי תחתיו לא
אמ' כלום שביתתי בעקירו מהלך מיקוה
רגליו ועד עקירו אלפים אמה ומעקירו
ועד ביתו אלפים אמה נמצא מהלך
משחשכה ארבעת אלפים אמה: ט

אומרי
אמות

אם אינו מכיר או אינו בקי בהלכה
ואם שבידתו במקומי וכך לו מקומו
אלפיס אמה לכל רוח ענגולות דברי ר
חנניה בן אנטיגנס וחכמים אומ׳
מיובעות בטבלה מרובעת כדי שיהא
נספר את הדורות׳ ר והיא שאמרו ה
העני מערב ברבלין ר מאיר או אין לנו
אלא עני ר יהודה או אחד עני ואחר
עשיר שלא אמרו מערבים אלא להקל
על העשיר שמא אינו מערב ברגלו׳
יא מי שיצא לילך לעיר שמערבים
בה והחזירו הובירו וחבירו והוא מוחזק
לילך ולכל בני העיר אסורים דברי ר
יהודה ר מאיר אומ׳ כל שיכול לערב
ולא ערב הרי זה חמור וכמלין יב
מי שיצא חוץ לתחום אפילו אמה
אחת לא יכנס ר לעזר אין שתים יכנס
ושלוש לא יכנס ר שמעון אז אפילו
חמש עשרה אמה יכנס שאין המשומה
מיניח את המידות כפני הטוערים׳
פרק ה הלכה יב
כיצד מעברים את העירים בית נכנס
בית יוצא פגם נכנס פגום יוצא היו
שם גדודיות גבוהות עשרה טפחים
רשויות ופשוטות שוות להם בית דירא
מוציאין את המידה כנגדן עושין
אותה כטבלה מרובעת כדי שיהא
נספר את הדורות׳ ב נותנין קרפף לעיר
דברי ר מאיר וחכמים או לא אמרו קרפף
אלא כבן שתי עיירות אם יש להן
שבעים ושניים ולו שבעים ושניים
עשה קרפף לשתיהם להיות כאחת׳
ג וכן בשלושה כפריס המשולשים
אם יש בין שני החיצונים מאה
ואربעים ואחת ושליש עשה
האמצעי שלשתן להיות כאחת׳
ד אין מודדין אלא בחבל של חמשים
אמה לאפחות ולא יתר ולא ימוד
אלא כנגד לבו והיה מודד היכן עני
או לגדר מבליען וחוזר למידתו היכן
להר מבליען וחוזר למידתו ובלבד
שלא יניא חוץ לתחום אם אינו יכול
להבליען בדרך אמ׳ ר יוסתי ברבי יהודה
משום ר מאיר שמעתי שמקדדים
בהרים׳ ה אין מודדין אלא כין
המחה ריבה למקום אחד ומיעט
למקום אחד שומעים למקום שריבה
ריבה לאחד ומיעט לאחד שומעים
למיבה אפילו עבד אפילו שפחה
נאמנים לומר עד כאן תחום שבת
שלא אומדו וחכמ׳ בדבר להחמיר ובד
אלא להקל׳ ו עיר של יחיד שנעשית
של רבים מערבין את כולה ושל רבים
שנעשית של יחיד אין מערבין את
כולה אלא אם כן עשה חוניה לד
בעיר חדשה שביהודה שיש שבה

חמשים דיורים דברי רבי יהודה שמע
או שלוש חצירות של שני שניהם
ז מי שהיה במורח ואמר לבנו
ואבד לבנו לערב לו במערב במערב לערב לו במ
במורח או ישן ממני לביתו אלפים
אמה ולעירובו יתר מיכאן מותר
לביתו ואסור לעירובו לעירובו אל
יהר מיין אלפים אמה ולביתו מיכן מותר
לעירובו ואסור לביתו הנותן את עירובו
בעבודה שלעיר לא עשה כלום אם
נתנו חוץ לתחום מה שנ בי הוא
מפסיד ח אנשי עיר גדולה מה
מהלכים את כל עיר קטנה אנשי עיר
קטנה מהלכים את כל עיר גדולה כיצד
מי שהיה מעיר גדולה ונתן את עירובו
בעיר קטנה או מעיר קטנה ונתן את
עירובו בעיר גדולה מהלך את מרובה
וחוזרה לה אלפים אמה ט אמרו לה
ר עקיבה אין אתם מודים ליבנתן
את עירובו על פי המערה שאין לו
י מקום עירובו אלא אלפים אמה ואמ
ואמרו לו אימתי בזמן שאין בדה
דיורים אבל אם יש בה דיורים מהלך
את כולה וחוזרה לה אלפים אמה
נמצא ק לבתוכה או מעל גביו ולמזר
שאמרו נותנין לו אלפים אמה
שאפילו הוא סוף מיתתו כלפ
במערה פו הל ט

הדר עם הנכרי בחצר אוערם מי שאינו
מודה בעירוב הרי זה אוסר עליו ר
אליעזר בן יעקב או לעולם אינו אוסר
עד שיהו שני ישראל אוסרין זה על
זה ב אמר רבן גמליאל מעשה בזקן
אחד שהיה דר עמנו במבואי בירושלם
אמר לנו אנא מהרו והוציאו כלהכלים
למבואי עד שלא יניא ויסר עליכם
ר יהודה או בלשון אחרת מהרו ועשו
את כל יניכם למבואי עד שלא
יניא ויסר עליכם ג אנשי חצר
ששכחו אחד מהם ולא ערב ביתו א
אסור מלהכנים ומלהוציא לו ולהם
ושלהם מותרים לו ולהם מתנו לו ר
רשותם הוא מותר והם אסורין זה על
זה שאחד נותן רשות ואחד שתים
נותנים רשות ואינן נוטלין רשות
ד מאימתי נותנין רשות בית
שמאי אומ מבעוד יום ובית הילל
אומ משתחשך מי שנתן רשות להו
להוציא בין שונג בין מזיד הרי זה
אוסר דברי ר מאיר ר יהודה אומ מזיד
אוסר ושונג אינו אוסר ה בעל
הבית שהיה שותה לשכינים לזה
בין וזה בין אינן יכולין לערב
זה בין וזה בשתין יכולין לערב
ר שמעון או אחד זה ואחד זה אין
עירכין לערב ו חמש חבורות

הדר עם הנכרי
אוסרין
ר עקיבה אומר מין ע
למקום עירובו ל
אלפים אמה אמ

שֶׁשִּׁבְתָּן בְּטוּרִיקִלִין אֶחָד בַּיִת שַׁמַּאי אוֹ
עֵירוּב כָּל חֲבוּרָה וַחֲבוּרָה וּבֵית הִלֵּל אוֹ
עֵירוּב אֶחָד לְכוּלָּם מוֹדִים שֶׁמְּקַיְּמָתָן
שְׁרוּיִם בַּחֲדָרִים אוֹ בַּעֲלִיּוֹת שֶׁהֵן עֵרוּבִין
עֵרִיכִין עֵרוּב לְכָל חֲבוּרָה וַחֲבוּרָה זֶה
הָאוֹמֵר הֲשׁוּתָפִים שֶׁהָיוּ אוֹכְלִין עַל
שֻׁלְחָן אֲבִיהֶם וְשֶׁיָּנִיס בְּבָתֵּיהֶם שֶׁהֵן
עֵרִיכִין עֵרוּב לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִיכָךְ
אִם שָׁכַח אֶחָד מֵהֶן וְלֹא עֵרַב בֵּיטֵל
רְשׁוּתוֹ אֵימָתַי בְּזְמַן שֶׁהֵן מוֹלִיכִין
אֶת עֵרוּבָן לְמָקוֹם אֶחָד אֲבָל אִם
הָיָה עֵרוּב בְּאֵילָן אוֹ שֶׁאֵין עֵרוּבָן
דְּיוּרִים בְּחָצֵר אֵינָן עֵרִיכִין לְעֵרֶב׃

ה חֲמִשָּׁה חֲצֵרוֹת פְּתוּחוֹת זוֹ לָזוֹ וּפְ
וּפְתוּחוֹת לְמָבּוֹאוֹ עֵרְבוּ בְּחָצֵרוֹת
וְלֹא נִשְׁתַּתְּפוּ לְמָבּוֹאוֹ מוֹתָרִין בְּחָצֵרוֹת
וְאֵסוּרִים בְּמָבּוֹי וְאִם נִשְׁתַּתְּפוּ בְּמָבּוֹאוֹ
מוּתָּרִין בֵּין וְכֵן עֵרְבוּ בְּחָצֵרוֹת וְנִשְׁתַּתְּפוּ
בְּמָבּוֹאוֹ שֶׁכָּשַׁר אֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר וְלֹא
עֵרַב מוּתָּרִין כֵּן וְכֵן וְכֵן מִבְּנֵי מָבּוֹאוֹ
שֶׁשָּׁכַח אֶחָד מֵהֶם וְלֹא נִשְׁתַּתֵּף מוּתָּרִין
בְּחָצֵרוֹת וְאֵסוּרִין בְּמָבּוֹי שֶׁהַמָּבּוֹי
לַחֲצֵרוֹת כַּחֲצֵרוֹת לַבָּתִּים ט שְׁתֵּי
חֲצֵרוֹת זוֹ לִפְנִים מִזּוֹ עֵרְבָה הַפְּנִימִית
וְלֹא עֵרְבָה הַחִיצוֹנָה הַפְּנִימִית מוּתֶּרֶת
וְהַחִיצוֹנָה אֲסוּרָה עֵרְבָה הַחִיצוֹנָה
וְלֹא עֵרְבָה הַפְּנִימִית שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת
עֵרְבָה זוֹ לְעַצְמָהּ וְזוֹ לְעַצְמָהּ זוֹ מוּתֶּרֶת
בִּפְנֵי עַצְמָהּ וְזוֹ מוּתֶּרֶת בִּפְנֵי עַצְמָהּ

שֶׁאֵס הֵין

י עֵרְבָה אוֹסֵר אֶת הַחִיצוֹנָה שׁוֹדִיסֵת
הַכֹּל אוֹסְרָתָה וְחַכְמֵי אוֹמְאִין וְרִישׁ
הַכֹּל אוֹסְרָתָה י שָׁבַח אֶחָד מִן ה
הַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵרַב הַפְּנִימִית מוּתֶּרֶת
וְהַחִיצוֹנָה אֲסוּרָה מִן הַפְּנִימִית וּבֵין
מִן הַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵרַב שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת
אִם הָיוּ שְׁלוּחֵיהֶם אֵינָן עֵרִיכִין לְעֵרֶב׃

מִן הַפְּנִימִית וְלֹא עֵרַב שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת נָתְנוּ אֶת עֵירוּבָן בְּמָקוֹם אֶחָד בֵּין שְׁנֵיהֶם אֶחָד בֵּין

פֶּרֶק ז הַלּוֹן

חַלּוֹן שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת אָרְבָּעָה עַל
אָרְבָּעָה בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה מְעָרְבִין שְׁנַיִם
אוֹ רִבּוּי מְעָרְבִים אֶחָד פְּחוֹת מֵאָרְבָּעָה
עַל אָרְבָּעָה אוֹ לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה מְעָרְבִין
שְׁנַיִם אֵין מְעָרְבִין אֶחָד ב כּוֹתֶלֶת
שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה וְחַלּוֹן
אָרְבָּעָה מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאֵין מְעָרְבִין
אֶחָד הָיוּ בְּרֹאשׁוֹ פֵּירוֹת אוֹ עוֹלִים מֵיבֵן וְאוֹכְלִין
מִיבֵּן וְאוֹכְלִין בְּלִבְדּ שֶׁלֹּא יוֹרִידוּ מִלְּמַטָּן וְאֵילָךְ עוֹלִין
נִפְרָץ הַכּוֹתֶלֶת יֵשׁ עֶשֶׂר אַמּוֹת מְעָרְבִין
שְׁנַיִם אִם רָצוּ מְעָרְבִין אֶחָד מִפְּנֵי
שֶׁהוּא כַּפְתָּח יוֹתֵר מִיבֵּן מְעָרְבִין
אֶחָד אֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם ג חֲרִיץ
שְׁבֵין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת עָמוֹק עֲשָׂרָה
וְרָחָב אַרְבָּעָה מְעָרְבִין שְׁנַיִם וְאֵין
מְעָרְבִין אֶחָד אֲפִילּוּ מָלְאוּ קַשׁ אוֹ תֶּבֶן
מָלוּא עָפָר אוֹ נְזִירוֹת מְעָרְבִין אֶחָד
וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם ד נָתַן עָלָיו
נֵסֶר שֶׁהוּא רָחָב אַרְבָּעָה טְפָחִים
וְכֵן שְׁתֵּי כְּנוּפְיוֹת זוֹ כְּנֶגֶד זוֹ מְ
מְעָרְבִין שְׁנַיִם אִם רָצוּ מְעָרְבִין אֶחָד

M.T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

פחות מיכן מערבין שנים ואין מ
מערבין אחד ה מתבן שבין שתי
חצירות גבוה עשרה טפחים מערבין
שנים ואין מערבין אחד אלו מאומלין
מיכן ואילו מאכילין מיכן מתמעט
היתבן מעשרה טפחים מערבין אחד
אין מערבין שנים ו כיצד משתתפין
במבוי מניח את החבית ואומר הרי
זה לכל בני המבוי ומותר להם על
ידי בנו ובתו הגדולים ועל ידי עבדו
ושפחתו העבריים ועל ידי אשתו
אבל אינו מותר על ידי בנו ובתו הג לא
הקטנים ועל ידי עבדו ושפחתו ה ולא
הכנענים מפני שידן בידו ז
נתמעט האוכל מותרת ומותר ואינו
צריך להודיע אפילו מוסיף מותרת
ומותר וצריך להודיע ח כיצה
היא שעורו בזמן שהן מרובים
מזון שתי סעודות לכל בזמן שהן
מועטין כגרוגרת להריאות שבת ל
לכל אחד ואחד ט אמר יוסה
במי דברים אמורים בתחילת העירוב
אבל בשירי העירוב כל שהוא לא
אמרו בחצירות אלא כדי שלא ל
לשכח את התינוקות י בכל
מערבין ומשתתפין חוץ מן המים
ומן המלח דברי אליעזר ר יהושע א
כגד הוא עירוב אפילו מאפה סאה
והיא פרוסה אין מערבין בה כגד

כאיפר והוא שלה מערבין בו נותן אותו
מעותיו לחנוני או לנחתום כדי שיזכה
לו בעירוב דבר אליעזר וחכמים אומרים
לו מעותיו כדי שיזכה בשאר כל האוכל שומו
לו מעותיו שאין מערבין לו לאדם אלא
לדעתו אם ר יהודה במי דברים אמורים
בחוכרים אבל לאבעירובי חצירות
מערבין לדעתו ושלא לדעתו לפי שזוכים
לאדם שלא בפניו ואין חבים לו

פ ח הל יא

כאיצד משתתפין בה חומיה מניח את
החבית ואומר הרי זה לכל בני עירי כלמי
שילך לבית האבל או לבית המשתה כל
מי שיקבל עליו מבעוד יום מותר משה
משחה שיבה אסור שאין מערבין משיה
משתחשיך ב כמה הוא שיעורו
מזון שתי סעודות לכל אחד ואחד מזונו
לחול אבל לא לשבת דברי ר מאיר ר
יהודה אין לשבת אבל לאבחול ואלו מ
מתכוונים להקיל יוחנן בן ברוקה אומ ואלו
מככר בפונדיון מארבעה סאין בסלע
ר שמעון אן שתי ידות לכבר משלוש
לקב חייבה לבית הנתגעוחיי ויעיה
כדי לפסול את הגויה ג אנשי חדיני
ששכחו ולא ערבו כל שבגדוה עשרה
טפחים במרפסת פחות מיכן בחיצר
חלית הבור והסלע שהן גבוהין עשרה
טפחים במרפסת פחות מיכן בחיצר במי
דברים אמורים בסמוכה אבל במופלגת

אפילו היא גבוהה עשרה טפחים
בחיר אי זה סמוכה כל שאינה רחוקה
עשרה טפחים ד הנותן את עירובו
בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו
עירוב והדר שם אינו אומר עליו בית
הבן בית הבקר בית העיניים בית האוצר
האוצרות הרי זה עירוב והדר שם ואומר
עליו ר יהודה אם אין שם תפוסת
יד של בעל הבית אינו אומר עליו ה
המניח את ביתו והלך לשבות בעיר
אחרת אחד נכרי ואחד ישראל הרי
זה אומר דבר ר מאיר ר יהודה אומר אינו
אומר ר יוסה אם נכרי אומר ישראל אינו
אומר שאין דרך ישראל לבוא בשבת
ר שמעון אומ אפילו הניח את ביתו
והלך לשבות אין לו בתו באותה העיר
אומר שכבר הסיע מלבו ו בור שאין
שתי חצירות אין ממלין ממנו בשבת
אלא אם כן עשה לו מחיצה גבוהה
עשרה טפחים בין מלמעלן ובין מתוך
הוגנו אמ רבן שמעון בן גמליאל בית שמי
אומ מלמטן ובית הלל אומ מלמעלן אמ
ר יהודה לא תהא מחיצה גבוהה מן
הכותל שבתוכה ז אמות המים
שהיא עוברת בחצר אין ממלין מ
ממנה בשבת אלא אם כן עשו לה מ
מחיצה גבוהה עשרה טפחים בכניסה
ובתוכה אמ ר יהודה מעשה באמית
של אבל שהיה ממלין ממנה על פי זו

ר יהודה אומ כותב
שעל גבה הנרות
משום לכתוצאת

והזקנים בשבת אמרו לו מפני שלא
היה בה כשיעור ז כסוסטרא שה
שהיה למעלה מן הים אין ממלין ממנה
בשבת אלא אם כן עשו לה מחיצה
גבוהה עשרה טפחים בין מלמעלן ובין
מלמטן וכן שתי כסוסטראות זו מ
למעלה מזו מעזה עשו לעליונה ולא
לתחתונה שתיהם אסורות עד שיעשו
ט חצר שהיא פחותה מארבע
אמות אין שופכין לתוכה מים בשבת
אלא אם כן עשו לה עקה מחזקת
סאתים מן הנקב ולמטן בין מבפנים
ובין מבחוץ אלא שמבחוץ יש לו
ליקמור ומבפנים אינו יש לו ליקמור
ר אליעזר בן יעקב אומ בית שהדיא
קמור ארבע אמות ברשות הרבים אין
שופכין בתוכו מים בשבת וחזקה אומ
אפילו גג חציר מאה אמה לא ישפוך
על פי הבית אבל שופך הוא על הגג
והן יורדין לבית החצר ואכסדרא
מיצטרפין לתוך ארבע אמות שתי
דיוטות זו וכנגדו זו מקצתן עשו
עקה מקצתן לא עשו עקה את
שעשו עקה מותרין ואת שלא עשו
עקה אסורין פר ד הל ט
מלגגות העיר רשות אחד
בלבד שלא יהיה גג גבוה עשרה או
נמוך עשרה דברי ר מאיר וחכמים אומ
כל אחד ואחד רשותו בפני עצמו ב

ר שמעון או אחד הגנות ואחד החיצו
החיצרות ואחד הקרפיפות לכליס
ששבתו בתוכה אבל לא לכליס
ששבתו בתוך הבית ג גג גדול
סמוך לקטן הגדול מותר וקטון ד
אסור ח יצר גדולה שנפרצה לקטנה
הגדולה מותרת והקטנה אסורה
מפני שהיא כפיתחה של גדולה
ד חיצר שנפרצה לרשות הרבים
המכנים מתוכה לרשות היחיד או
מרשות היחיד לתוכה חייב דברי ר
מאיר וחכמים אומ מתוכה לרשות הרבים
להוכה פטור מפני שהיא כרמלית
ה חיצר שנפרצה משתי רחובותיה
וכן בית שנפרצו משתי רחובותיו
וכן מבואי שניטלה קורתו או
לחייו מותרין באותה שבת ואסורים
לעתיד לבוא אסורים באותה שבת
ו הבונה עליה על גבי בתים שב
וכן גשרים מפולשים מטלטלין ותח
תחתיהן בשבת דב ר יהודה וחכמ
אוסרין ועוד אמר יהודה מערבין
למבוי המפולש וחכמ אוסרין

פרק יהל ט

המוציא את הפלים מכנסין זה וזה נתנן
גמליא או שניס שניה במי דגרים
אמורים בישנות אבל בחדשות פטור
מיצאן יבשים או כרוכות מושיך
עליהם ומביאין ובסכנה מכסן והולך

ב ר שמעון אומרת נותנין לחבירו על
שהוא מצוי לחיי הרי נתנה וכובנו
נותנין לחבירו וחבירו לחבירו אפילו הן
מאה ר יהודה אין נותנין אדם חבית לחבירו
וחבירו לחבירו אפילו חוץ לתחום אמרו
לו לא תהלך ויותר מדאי בעליה ג
הקורא בספר על האיסקופה מגלגל
הספר מידו גוללו אינלו היה קורא בראש
הגג ומגלגל הספר מידו עד שלאוה
היגיע לעשרה טפחים גוללו אינלו
משהיגיע לעשרה טפחים הופכו על
הכתב ר יהודה אין אפילו אין מסלקין
מן הארין אלא מלוא החוט גוללו אינלו
ר שמעון אפילו בארין ענמו גוללו
אינלו שאין דבר משום שבות עומד
מפני כתבי הקודש ד ויש שלפני
החלון נותנין עליו ונוטלין ממנו בשבת
עומד אדם ברשות היחיד ומטלטל ברשות הרבים
ברשות היחיד ולבו שלא יניחא חוץ ומטלטל
לארבע אמות לא יעמוד אדם ברשות
היחיד ויושתין ברשות היחיד וכן גא ברשות הרבים
רדוק ר יהודה אין אותו משתלש רוקו בפיו ונשתין ברשות הרבים
לא יהלך ארבע אמות עד שירוק ה
לא יעמוד אדם ברשות היחיד וישתה
ברשות הרבים ברשות הרבים וישתה
ברשות היחיד אלא אם כן היכנים
ראשו ורובו למקום שהוא שותה וכן
בבית קולט אדם מן המוחילה למטה
מעשרה טפחים מן הסינור ומבלמקום

וחבירו לחבירו

ושותה: ו בור ברשות הרבים וחלישתו
גבוהה עשרה טפחים חלון שעל
גביו ממלים ממנו בשבת: ז אשפות
ברשות הרבים גבוהה עשרה טפחים
חלון שעל גבו שופכים בתוכה מים
בשבת: ח אולן שהוא מסך על האויר
אם אין נופו גבוה מן הארץ שלושה
טפחים מטלטלין תחתיו שרשיו ג
גבוהין מן הארץ שלושה טפחים
לא ישב עליהן הדלת שמקיצה וחדקין
שבפירצה ומחילת אין נועלין בהן
אלא אם כן היו גבוהין מן הארץ: ט
לא יעמוד אדם ברשות היחיד ויפתח
ברשות הרבים ברשות הרבים ויפתח
ברשות היחיד אלא אם כן עשו: י
מחיצה גבוהה עשרה טפחים דברי ר
מאיר אמרו עשה בשוק שלפטמים
שהיה בירושלם שהיו נועלין ומניחין
את המפתח בחלון שעל גבי הפתח ר
יוסה או שוק של עמודים היה ר
נגר שישב בראשו גלוס טרא ר אלעזר
אומר ר יוסי ימתין אמר לעזר מעשה
בכנסת הגדולה שבטבריה שהיו
נוהגין בו היתר עד שבא רבן גמליאל
והזקנים ואסרו להם ר יוסי או איש מו
היו נוהגין בווה יתירו להם: יא נגר
הניגר נועלים בו במקדש אבל לא מ
במדינה המונח באן ובאן אסור ר יהודה
או המונח במקדש והמגרר במדינה יב

מחזירין עיר התיתון במקדש אבל
לא במדינה העליון באן ובאן אסור
ר יהודה או עליון במקדש והתחתון
במדינה: יג מחזירין רעוה במקום ש
אבל לא במדינה כתחילה באן ובאן
אסור קושרים נימה במקדש אבל
לא במדינה כתחילה באן ובאן אסור
חותכים יבולת במקדש אבל לא במדינה
אם בכלי באן ובאן אסור: יד כהן
שלקה באיצבעו כורך עליה גמי ב
במקדש אבל לא במדינה אם להוציא
דם באן ובאן אסור: טו בוקעים מלח
על גבי הכבש בשביל שלא ילחלוק
ומעלים מבור הגולה בגד בשבת
מבור הגדול ומבאר חקר ביום טוב
ו שורין שנימיא במקדש כהן
מוניאון בה מינו שלא ישהו ותטמאה
רבי יוחנן בן ברוקה ור יהודה או
ביעבת שלנין שלא להרבות את הט
הטומאה: יז מאיכן מוניאין
אותו מן ההיכל ומן האולם למזבח
דברי ר שמעון בן ננס ור עקיבה אין
מקום שחייבין על זדונו כרת ועל
שגגתו חטאת משם מוניאין אותו
ושאר כל המקומות כופין עליו פסקתי
ר שמעון אי מקום שהיתירו לך חבל
משלך נתנו לך אלא משום טבורת

חסלת עירובין

אור לארבעה עשר בודקין את החמץ
לאור הנר כל מקום שאין מכניסין בו
חמץ אינו צריך בדיקה ולמה אמרו
שתי שורות במזרח במקום שמכניסין
בו חמץ בית שמאי אומ' שתי שורות
על פני כל המזרח ובית הלל אומ' שתי
שורות התחתונות שהן העליונות
ב אין חוששין שמא גרר חולדה
מבית לבית ומקום למקום אם כן
מה הניח לחדר או מעיר לעיר אין
לדברים ג ר' יהודה או בודקים
אור לארבעה עשר ובארבעה עשר
בשחרית בשעת הביעור ואמאי אומ'
לאבדק באור ארבעה עשר יבדוק
בארבעה עשר אם לאבדק בארבעה
עשר יבדוק בתוך המועד לאבדק
בתוך המועד יבדוק לאחר המועד
ומה שהוא משייר מניחו בציבעה
כדי שלא יהיו עירין בדיקה אחרין
ד ר' מאיר אומ' אוכלים כל חמש
ושורפים בתחילת שש ר' יהודה אומ'
אוכלים כל ארבע ותולים כל חמש
ושורפים בתחילת שש ה ועוד
אמ' ר' יהודה חלות של תודה פסולות
ומונחות על גג האיסטבה כל זמן
שהן מונחות כל העם אוכלים ביטלה
אחת מהן תולים לא אוכלים ולא
שורפים ביטלו שניהן התחילו כל

העם שורפים ו רבן גמליאל חולים
נאכלים כל ארבעה ותרומה כל חמש ו'
ושורפים בתחילת שש ז ר' חנינא
סגן הכהנים אומ' מימיהם של כהנים לא
מנענו מלשרוף את הבשר שנטמא
בולד הטומאה עם הבשר שנטמא
באב הטומאה אף על פי שיפין לן טומאה
על טומאתן ח הוסיף ר' עקיבה
מימיהן של כהנים לא מנענו מלהדליק
את השמן שניפסל בטבול יום בער
שנטמא באב מת אף על פי שיפין טומאה
לו על טומאתו ט אמ' מאיר מיתרומה
למדנו ששורפים תרומה טהורה עם
הטמאה בפסח אם לורות אינה הוא
הפירוד מוזה ר' אליעזר ור' יהושע שמשפין
זו לעצמה וזו לעצמה ועל מה נחלקו
על התלושה ועל המחובר שר' אליעזר
אומ' תישרף זו לעצמה וזו לעצמה
ור' יהושע אומ' שתיהם כאחת

כל ששה שהוא מותר לאוכל מאכיל
לבהמה ולחיה ולעופות מוכרו לנכרי
מותר בהנייתו עיבר ומנע אסור בהנייתו
לא יסיק בו תנור וכירים ר' יהודה אומ'
אין בי יעור חמין אלא שריפה וחכמ' אומ'
מפרר וזורה לרוח או מטיל לים ב
חמין של נכרי שערב עליו הפסח מותר
בהנייה ושלי ישראל אסור שמא לא יראה
לו נכרי ששהילוה את ישראל על חמיצו

לאחר הפסח בהגיה וישראל
שהילוה את הנוכרי על חמיעו לאחר
הפסח מותר בהנייה חמין שנפלה
עליו מפולת הרי הוא כמבורר רב שמעון
בן גמליאל אומר כל שאין הכלב יכול לחפש
אחריו ג האוכל תרומה חמין בפסח
משלק קדרן וחומש שמוד פטור מן
התשלומין ומומי העיסה ר ואלו
דברים שאדם יוצא בהן ידי חובתו
בפסח בחטטה ובשעורים ובכוסמין
ובשבולת שועל ובשיפון ובדגני ובמעשר
ראשון שניטלה תרומתו ובמעשר שני
והקדש שנפדו הכהנים בחלה בתרומה
אבל לא בטבל ולא במעשר ראשון שלא
ניטלה תרומתו ולא במעשר שני והקדש
שלא ניפדו חלות תודה ורקיקי נזיר
עשאן לעצמו אינו יוצא בהן למכור
בשוק יוצא בהן ה ואלו דרקות שאדם
יוצא בהן חובתו בפסח בחזרת ובעולשין
ובתמכה ובחד חבוטה ובמרור יוצאין
בהן בין לחים בין כמי שין אבל לא מבושלין
ולא שלוקים ולא מבושלים מיבטרפים
בכזית ויוצאין בקלח שלהן ובדמאי
ובמעשר ראשון שניטלה תרומתו ומ
מעשר שני והקדש שניפדו ו
אין שורים את המורסן לתרנגולים
אבל חולטין את האשה לאחשורי את
המורסן שתולין בידה למרחץ אבל שפה
היא על בשרה יבש לא ולעוס אדם

וחטין ויתן על מכתו מפני שהן מה
מחמיעות ו אין נותנין את החמץ
לתוך החרסית ולא לתוך חרדל אם נתן
יאכל מיד ר מאיר אוסר אין מבשלין
את הפסח לא במשקים ולא במי פירות
אבל סכים ומטבלין אותו בהן מיהשה
מיתשמישיו שלנחתום ישפכו מפני
שהן מחמיעים פי ב הל ז
ואלו עוברים בפסח כותח
הבבלי שכר המדי חומץ האורמי ו
ויותום המינדי זימן שליגבעה ואמילן
שלטוחנים וקולן שלסופרים ר אליעז
אומר אף טפולי נשים זה הכלל כל
שהוא מן הדגן הרי זה עובר בפסח ר
הרי אלו באזהרה בהם משום כרת ואין
ב בינק שנפסידקי ערבה אם יש
בזית במקום אחד חייב לבער פחות
מיכן בטל במי עיטו וכן לעניין הט
הטומאה אם הקפיד עליו חוץ מן אם
רוקה הוא בקיומו הרי הוא כערבה
בינק החורש אם יש כזיתא בו שחזתין
הרי זה אסור ג מיצד מפרישין
חלת טומאה ביום טוב ר אליעז או
אל תקראלה שם עד שתיאפה בן בתירה
או תטול לינוניס אמר ר יהושע לא זה הוא
חמץ שמזהירים עליו בל יראה ובל
ימצא אלא מפרשתה ומנחתה ש הנוד
ואם החמיעה החמיצה ר רבן
גמליאל אומ שלוש נשים לשות כאחת

ואופות בתנור אחד זו אחר זו וחכמ
אומ שלוש נשים עסיקות בביניק
אחת לשרה ואחת עורבת ואחת אופה
ר עקיבה אומ לא כל הנשים ולא כל
העניים ולא כל התנורים שווים זה
הכלל תלטוש בתנורים ה סיעוד
ישרת והאוכלו פטור סידוק ישרת
והאוכלו חייב מיתה אי זהו אומ סיעוד
כקרני חגבים סידוק שתית ערבי
סידקין זה בזה דברי ר יהודה וחכ
אומ זה בזה האוכלו מותה אי זה
הוא סיעוד כל שהיכס יפוגיו כ
כאדם שעמדו שניהן ו
ארבעה עשר שחל להיות בשבת
מבערין את הכל מלפני השבת וב
ר מאיר וחכמ אומ בזמנן ר אלעזר בי
יעקב אומ תרומה מלפני השבת וחולין
בזמנן ו ההולך לשחוט את פסחו
ולמול את בנו ולאכול סעודת אירוסין
בבית חמיו ונתן עיניו שישלחו חמין בעד
הבית אם יכול לחזור ולבער ולחזור
במינותו יחזור ואם לאו יבטל בלבו
ולהניח מיד הגיס ומיד המיד ומיד
הדליקה ומיד המפלת יבטל בלבו
וישבות שביתת הרשות ויחזור מיד
ח וכמי שניצא מירושלם ונזכר
שיש בידו בשר הקדש שאם עיבר
הימים שופכו במקומו ואם לאוחזור
ושורפו לפני הבירה מערבי המערבה

ועד כמה הן חוזרין ר מאיר אומ והוא
כמ"ש יהודה אומ והוא כבן עזאי
אומ בשר הקדש כמ"ש וחמין כמ"ש

פ"ק ג הל ח

מקום שנהגו לעשות מלאכה בערבי
פסחים עד חצות עושין מקום שנהגו
שלא לעשות אינן עושין ההולך ממקום
שעושין למקום שאינן עושין או
מקום שאינן עושין נותנין עליו חומרי
המקום שניהן משם וחומרי המקום
שהלך לשם ואל ישנה אדם מפני הכ
המחלקות ב בירושלם המוליך
פירות שבי עירית ממקום שנהגו למקום
שלא נהגו או ממקום שלא נהגו למקום
שנהגו חייב לבער ר יהודה אומ יצא והבא
לך אף אתה ג מקום שנהגו למכור
בהמה דקה לגוים מוכרים מקום שנהגו
שלא למכור אינן מוכרים ואל ישנה
אדם מפני המחלקות בכל מקום אין
מוכרין להם בהמה גסה עגלים וסוחה
שלמים ושבורים ר יהודה מתיר בשבויה
בן בתירה מתיר בסוס ד מקום
שנהגו לאכל ילי בלילי פסחים אוכלין
מקום שנהגו שלא לאכל אינן אוכלין
מקום שנהגו להדליק אותה בילי יום
הכפורים מדליקים מקום שנהגו שלא
להדליק את הפי אינן מדליקים מולקין
בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובמבואות
אפולים ועל גבי החולין ה מקום

M. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

שנהגו לעשות מלאכה בתשעה באב
עושין מקום שנהגו שלא לעשות אין
עושין בכל מקום תלמידי חכמים בטוליה
רבן שמעון בן גמליאל או יעשו להם
עמעמן כתלמידי חכמים ו חכמים אוסרין
עושין מלאכה בערבי פסחים עד
חצות ובבבל אין עושין בל עיקר
ובלילה בית שמאי אוסרין ובית הלל
מתירין עד שתגיע החמה ו ר מאיר
או כל מלאכה שהתחילה קודם לארבעה
עשר גומרה בארבעה עשר אבל לא
יתחיל בה מתחלה בארבעה עשר אף
על פי שהוא יכול לגומרה וחכמים אומ
שלוש אומניות עושין מלאכה בע
בערבי פסחים החייטים והספרים
והכובסים ר יוסי ברבי יהודה או אף
הדיינים ז מושיבים שובבים
לתרנגולים בארבעה עשר תרנגולת
שברחה מחזירין אותה למקומה ואם
מתה מושיבין אחרת תחתיה גורפין
מיתות רגלי בהמה בארבעה עשר ובמועד
מסלקים ליגדים מוליבים ומביאין כ
כלים מבית האומן אף על פי שאינן
לצורך המועד ט ששה דברים
עשו אנשי ירחו על שלושה מחוו בידן
ועל שלושה לא מחוו בידן אלו שלא
מחוו בידן מרבצים וקלים בכל יום
וכורכים את שמע וקוראים והודאים
לפני העמוד ולא מחוו בידן אלו שמחוו

בידן מתירין בנשיות של הקדש ואוכלין
מתחת הנשרים ונותנין פיאה לעניים
ומחוו בידן חכמים

פי ד הל ט

תמיד נשחט בשמונה ומחצה וקרב
בתשעה ומחצה ערב פסחים נשחט
בשבע ומחצה וקרב בשמונה ומחצה
בן בתו לבן בשבת חל ערב פסחים להיות
ערב שבת נשחט בשש ומחצה וקרב
בשבע ומחצה והפסח אחריו ב
הפסח ששחטו שלא לשמו קיבל
והילך וזרק שלא לשמו או לשמו ושלא
לשמו או שלא לשמו ולשמו פסול
כיצד לשמו ושלא לשמו לשם פסח
ולשם שלמים ושלא לשמו ולשמו לשם
שלמים ולשם הפסח ג ששחטו
שלא לאוכליו ושלא למנויו לעולים
ולטמאים ולטהורים כשר ששחטו קודם
לחצות פסול שנ בו בין הערבים קודם
לתמיד כשר ובלבד שיהא אחד ממנו
בדמו עד שיזרוק התמיד ואם נדרק
בשוגג ד השוחט את הפסח על החמץ
עובר בלא תעשה ר יהודה אומ אף על
התמיד ר שמעון או הפסח בארבעה
עשר לשמו חייב ושלא לשמו פטור
ושאר כל הזבחים בן לשמן בן שלא
לשמן פטור ובמועד לשמו פטור ושלא

לשמו וחייב ושאר כל הזבחים בין
לשמן בין שלא לשמן חייב חוץ
מן החטאת ששחטה שלא לשמה ה
הפסח נשחט בשלושה שיתופים שנ
ושחטו אתו כל קהל עדת ישראל בין
הערבים קהל ועדה וישראל נכנסה
כת הראשונה ונתמלת העזרה ד
נעלו דלתות העזרה תקעו והריעו
ותקעו הכהנים עומדים שורות שו
שורות וביד׳ם בני כסף ובני
והכ שורה שכולה כסף ושורה
שכולה והכ והכ ולא היו מערבים
ולא היה לכ׳ויכים שולחין שמא י
יניחום ויקרעש העזר ושחטו ישר
וקיבל הכהן הכהן הנותנו לחבירו
וחבירו לחבירו מקבל את המלא
ומחזיר את הריקם כהן הקרוב
אצל המזבח ורוקן ורוקה אחת
כנגד היסוד ויצאת כת הר
הראשונה ונכנסה שניה ויצאת
שניה ונכנסה שלישית כמעשה
הראשונה כן מעשה שניה ושלישית
קראו את ההל׳ אם גמרו שנו ואם שנו
שילשו אפ על פי שלא שילשו מ
ומימיהם ר יהודה אין מימיה שלמת
השלישית לא היגיעה לאהבתי כי
ישמעני מפני שעשה ממעטים
ח כמעשהו בחול כן מעשהו
בשבת אלא שהכהנים מדיחין את

העזרה שלא כרגלן חכמ׳ יהודה או
כוס היה מלא מדה התיעו ובת וורקן
וריקה אחת על גבי המזבח ולא הודו
לו חכמים ט כיצד תולים ומפשיטים
אונקליות של בדיל היו קבועים בכותלים
ובעמודים שבהן תולים ומפשיטים כל
מי שאין לו מקום ליתלות מקילות דיקים
חלקים היו שם ומניח על כתיפו ועל
כתף חבירו ותולה ומפשיט ואליעזר
או ארבעה עשר שחל להיות בשבת
מניח את ידו על כתף חבירו וד חבירו
על כתיפו ותולה ומפשיטים י קדעו
והוציאו את אמוריו נתנן במעט וחק
והקטירן על גבי המזבח ויצאת כת
הראשונה ונשבה לה הבית שניה
בחיל והשלישית במקומה חשיבה
ינאו ויעלו את פיס חיהם

פ ו

אלו ובדרים בפסח דוחין את השבת
שחיטתו ודריקת דמו ומיחוי קרביו וה
והקטר חלבים אבל על ליותו והדחת
קרביו איברן דוחים הרביבו והבאתו מחוץ
לתחום וחתיכת בלתו איברן דוחים ר
אליעזר אומ דוחים ב אמ׳ אליעזר
מה אם שחיטה שהיא משום מלאכה
דוחה את השבת אלו שחזן משום שבות
לא ידחו את השבת אמ׳ לו ר יהושע יום
טוב יוכיח שהיתירו בו משום מלאכה
ואסור בו משום שבות אמ׳ לו ר אליעזר

מה וה יהושע ומה ראיה לרשות מעוה׳
ג השיב ר׳ עקיבה הויה תוכיח שהיא
מיעה והיא משוה שבות אינה רוחה
את השבת אף אתה אל תתמה על אלו
שאף על פי שהן מיעוה והן משוה
שבות לא ירחו את השבת ר׳ אומ לו
ר׳ אליעזר ועליה אני דן מה אם שחיטה
שהוא משוה מלאכה רוחה את השבת
הויה שהיא משוה שבות אינה רוחה
את השבת אומ לו ר׳ עקיבה וחילוף מה
אם הויה שהיא משוה שבות אינה
רוחה את השבת את שחיטה שהיא
משוה מלאכה לא תרוחה את השבת
ה אומ לו ר׳ אליעזר עקיבה עקידתה
מה שבתות בין העירבים במועדו בין
בחול בין בשבת אומ לו הבא לימוענד
לאלופמוך לשחיטה ו כלל אומ ר׳
עקיבה כל מלאכה שאפשר לה לעשות
מיערב שבת אינה רוחה את השבת
שחיטה שאפשר לה לעשות מיערב
שבת רוחה את השבת ז אומתי מ
מביאין עמו חגיגה בזמן שהוא
בא בחול בטהרה ובממעט בזמן שהוא
בא בשבת במידבה בטומאה אינ
מביאין עמו חגיגה ח חגיגה היתה
באה מן הבקר ומן הצאן ומן הבכשיר
ומן העופות ומן הזבים ומן הנקיבות
ומאכלת לשני ימים ט הפסח
שנשחטו שלא לשמו בשבת חייב

עליו חטאת ושאר כל הזבחים ששחטן
לשה הפסח או אינן ראויים הן ר׳
ליעזר מחייב חטאות ר׳ יהושע פוטר
י אומ ר׳ אליעזר מה אם הפסח
שה ואינו מותר לשמו נשחט שינה את
שמו וחייב זבחים שהם אסורים
לשמן בשינוי שמן אינו דין
שיהא חייב אומ לו ר׳ יהושע אף לא
אם אמרתה בפסח ששינהו בדבר אסור
תאמר בזבחים ששינן בדבר מותר
אומ לו ר׳ ליעז אמורי יעבוד יוכיח
שהן מותרין לשמן והשחט לשמן
חייב אומ לו ר׳ יהושע לא אם אמרתה
באמורי יעבוד שיש להם קיצבה
תאמר בפסח שאין לו קיצבה ר׳ מאיר
או את השחוט לשם אמורי יעבוד
פטור יא שחטן שלא לאוכליו
ושלא למנויו לערלים ולטמאים
חייב לאוכליו ושלא לאוכליו למנויו
ושלא למנויו לערלים ולטמאים
חייב לאוכליו ושלא לאוכליו למנויו
שלא למנויו למולים ולערלים ולטמאים
ולטהורים פטור שחטו וניתיצא
ביעל מום חייב שחטו ונמצא טריפה
בסוף פטור שחטו ונודע שעה שחט
הבעלים את זיהן או שמתו או שנטמאו
פטור מפני ששחטו ברשות
פרק ז הלל יא
בית שנולין את הפסח שפטור שלא ימין

תחבר מתוך פיו עד בית נקבתו ומתן
את כרעיו ואת בני מעיו לתוכו ר'
ר מאיר ר' עקיבה או כמין בישול
הוא וזה אלא תולן וחויה לו ב אין
יולין את הפסח לאבשפוד ולא
באסכלה ר' יהודה אומ מעשה ברבן
גמליאל שאב לטבי עבדו עגא ויעלה
לנו את הפסח על האסכלה נגעבחרסו
שלתנור יקלוף את מקומו ונטח מרטבו
על החרס חזר עליו ויטול את מקומו
ונוח מרטבו על הסולת יקמוץ את
מקומו ג סכו בשמן שלתרומה
אם זובורית הכהנים יאכלו ואם
של ישראל אם חי ידחנו ואם יבש
יקלוף את החיצונה סכו בשמן של
מעשר שני לא יעשנו דמים על
חבורה שאין פודים מעשר שני
בירושלם ד חמשה דברים באוין
בטומאה ואינן נאכלים בטומאה
הערמי ושתי הלחם ולחם הפנים
וזבחי שלמי יציבור ושעירי ראשי
חדשים הפסח שבא בטומאה
נאכל בטומאה שלא בא מתחילתו
אלא לאכילה ה נטמא לאכילה
הבשר והחלבקיים אינו זורק את
הדם נטמא החלב והבשר קיים זורק
את הדם והמוקדשים אינו כן אתה
פי שנטמא הבשר והחלבקיים אינו
זורק את הדם ו נטמא קהל

מפני שאנוסין נזיר ושכח פסח הניח מריבה ועל

עצמן

או רובו או שהיו הכהנים והקהל עסוק
מעשה בטומאה נטמא מיעוט הקהל
והזורים עשרין את הראשון והטמאים
עשרין את השני ז הפסח שנזרק
את רובו ואחר כך נודע שהוא טמא
הניח מריבה נטמאה הגוף אין הניח
מריבה על טומאת הדם ואין הניח
מריבה על טומאת הגוף נטמא טומאת
התהום הניח מריבה ח נטמא שלח
או רובו שופין אותו לפני הבירה
מעיניו ומעורכה נטמא מעורו והנותר
שופים אותו בחיצוניות הדם על גבי האור
מעיניו ומעורכה הניחנים שופין אותו
לפני הבירה בשביל להנות מעיניו ומ
המעורכה ט הפסח שנעשה או
שנטמא ישרף מיד נטמו הבעלים
או שמתו ותעבר עונתו ושחט בשישה
עשר ויצא לבית השריפה ר' יוחנן
בן ברוקה או את זה ישרף מיד שאין
לו אוכלים י העצמות והגידים
והנותר ישרפו בשש עשר לחל ששה
עשר להיות בשבת ישרפו בשבעה
עשר שאינן דוחים לא את השבת
ולא את יום טוב יא כל הנאכל בשני
הגדול נאכל בגדי הרך ובראשי הבעלים
והסחוסים הישובר את העצם בפסח
הטהור הרי זה לוקה ארבעים אבל
המותיר בטהור והשובר בטמא אינו
לוקה ארבעים יב אבר שיצא

מקיימתו חותכן עד שתגיע לירקה וקולף
עד שתגיע לפרק וחותכן ובמוקדשין
קיימין בקופיס שאין בו שבירת הירקה
מן האבוס ולפניהם כליפניס מן האוגרת
ולחרין כלחיין והזלונות ועובי החומה
כלפנים יג שתי חבורות שהיו
אוכלות בבית אחד אלו הופכין את
פניהן הרך ואוכלין ואלו הופכין את באמיצע ב
פניהם הרך ואוכלים והמיחזם באמיצע
כשהשמש עומד למזרח יפתין את
פיו ומחזיר את פניו עד שיהא מגיע
אויל חבורתו ואוכל והבלה הופכת את
פניה ואוכלת פי ז הל יג
האשה בומן שהיא בבית
בעלה שחזרו עליה אביה שחזרו עליה
בעלה ואוכל משל בעלה הלכה רגל
הראשון לעשות בבית אביה שחזרו על
עליה אביה שחזרו עליה בעלה ואכל
ממיקום שהיא רוצה תום שחזרו
עליו אפיטרופים ואכל ממקום שהוא
רוצה עבד של שתי שותפים לא יאכל
משלשניהם משחזינו עבדו וחזינו בן
חורין לא יאכל משל רבו ב האומר
לעבדו צא ושחוט עלי את הפסח
שחוט גדי יאכל שחוט טלה יאכל
שחוט גדי וטלה יאכל מן הראשון
שבח מה אמר לו רבו מינך מעשה יי
ישחוט גדי וטלה ויאמר אם גדי י
אמר לו רבי גדי שלו וטלה שלי ואם

טלה אמר לו טלה שלו וגדי שלי שחט
רבו מה אם לו שניהם יצאו לבית הי
השריפה והפטורים מעשות פסח שני
ג האומר לבניו הרי אני שוחט את
הפסח זה למי שיעלה מכיס ראשון לי
לירושלם כיון שהיכניס הראשון
ראשון ורובו לעזרה בחלקו ויבה
את אחין עמו לעזרה נימנה עליו
עד שיהא בו כזית לכל אחד ואחד
נאמנים ומושכים את ידיהם ממנו
עד שישחוט ר שמעון או עד שיתרך
עליו את הדם ד המניח אחרים
עמדו על חלקו רשרים ליתן לו ואת שלו
מהו ואוכל משלו וחן אוכלין משלהם
ה ב שראה שתי ראיות שחזרו
עליו בשביעי ראוה שלוש שחזרין
עליו בשמיני וכן שומרת יום כנגד
יום שחזרין עליה בשני ראות שני
ימים שוחטין עליה בשלישי והדמה
שחזרין עליה בשמיני ו אין
שוחטין את הפסח על הזיד ודברי
ר יהודה ר יוסה מתיר אפילו חכמה
שלמאה ואינן יכולים לאוכל כזית
אין שוחטים עליהם ואין עושין
חבורת נשים ועבדים וקטנים ז
האונן והמקבץ יוצא בגל וכן מי שהיבמו
להוציאו מבית האסורים והזולה והזקן
שהן יכולין לאוכל כזית שוחטין
עליהם בפני עצמן שלא יבואו ליוי

ועל כולם אין שוחטים עליהם

פסול לפיכך אם אירעה בהם פסול
פטורים מלעשות פסח שני חזקין
מן המפקיד בגל שהייה עמו מתחילתו
ח האונן טובל ואוכל את הפסחין
לערב אבל לא בקדשים השמיע על
מתו והמתלקט בערמות טובל ואוכל
בקדשים מן שנתגייר ערב פסחים
בית שמאי אין טובלין את פסחיהן
לערב ובית הלל או הפורשין העולה
כפורש מן הקברי

פי ה הל ח

מי שהיה טמא או בדרך רחוקה ולא
עשה את הראשון יעשה את השני
שגג או נאנס ולא עשה את הראשון
יעשה את השני אם כן למה נאמר
טמא או בדרך רחוקה שאלו פטורים
מן הכרת אלו חייבים בהכרת
ב ואי זו היא דרך רחוקה מן
המודיעית ולחוץ כמי שהוא הלך רוח
הברי עקיבה אליעזר או מאיסקופת
העזרה ולחוץ אמר רבי יוסה לפיכך
נקוד על הלומר לא מפני שהיא
רחוקה ודי אלא מאיסקופת העזרה
ולחוץ ג מה בין הראשון לשני
הראשון אסור בלילה וכלי מינא
השני חמין ומיצה עמו בבית הר
הראשון טעון הלל באכילתו והשני
טעון הלל באכילתו וזה וזה טעונין
הלל בעשייתן נאכלים עלי על מיניה

מן שומרין נכר ה פסח
על בימיר ר"ב ר' יהודה
ר' יוסי מהיכן שאין
מכניסין לעבודה שאין
יכולין לעבוד כיצד מין
שומרון עושין ואין עושין
עושין מבעוד יום וב"ב
ועבדים ועכו"ם האומן
מבחוץ הוא בישוב
כי היו כשהפה ואחרונה
פעם אחרת

ומירוים ורוחץ את הישבת ד הפסח
שנאבטומאה לא יאכלו ממנו וביה
ובהמת נדות וילודות אם אכלו פטורין
ר אלעזר פוטר אף על ביאת המקדש
ה מה בין פסח מצריים לפסח דורות
פסח מצריים מקחו מבעשור ושעון
הזויה ואגודת אזוב על המשקוף ועל
שתי המזוזות ונאכל בחיפזון לילה
אחד ופסח דורות נוהג כל שבעת
ו אמר ר יהושע שמעתי שתמורת
הפסח קריבה ותמורת הפסח אינה
קריבה אין לי לפרש אמר ר עקיבה אני
אפרש את הפסח שנמנעו קודם
לשחיטת הפסח ירעה עד שיסתאב
וימכר ויביא בדמיו שלמים וכן תמורתו
לאחר הפסח יביא שלמים וכן תמורתו
ז המפריש נקבה לפסחו או זכר
בין שתי שנים ירעה עד שיסתאב
וימכר ויפלו דמיו לנדבה המפריש שפסחו
ומת לא יביא אחר בני אחריו לשם פסחו
אלא לשם שלמים ח הפסח
שנית עבד בזבחים ירעה עד שיסתאבו
וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן כ
מעין זה ובדמי מעין היפה שבהן
מעין זה ופסיד דמותר מביתו נתעבד
בבכורות שמעון אומר אם תבורות
הכהנים יאכלו ט חבורה שאמר
פסח זה אמרו לאחד יצא ובקשו ושחטו
עלינו והלך ומיצאו ושחטו והם לקחו

ושחטו אם שלו נשחט ראשון הוא
אוכל משלו והן אוכלין משלו והן
אוכלין עמו ואם משלהם נשחט
ראשון הוא אוכל משלו והן אוכלין
משלהם אין יד זר נאה מהן נשחט
ראשון או ששחטו שניהם כאחת
הוא אוכל משלו והן אינן אוכלים
עמו ושלהם יצא לבית השריפה ופ
ופטורים מלעשות פסח שני י
אמר להם אם אחרתי שחטו עלי הלך
ויצא ושחטו והם לקחו ושחטו או
שלהם נשחט ראשון והן אוכלין
משלהם והוא אוכל עמהן אם שלו
נשחט ראשון הוא אוכל משלו והם
אוכלים אין יד זר נאה מהן נשחט משלהן
ראשון או ששחטו שניהם כאחת
הם אוכלים משלהם והוא אינו אוכל
עמהם ושלו יצא לבית השריפה ופטור
מלעשות פסח שני יא אמר
להם שמרו לו אוכלים מן הראשון
לא אמר להם ולא אמרו לו אינן
אוכלים והבזה יב שתי חבורות
שמתו ערב פסחיהם אלו מושכים
להם אחד ואלו מושכים להם אחד
אחד מאלו בא לו אל אלו ואחד
מאלו בא לו אל אלו וכן הם אומרים
אם שלנו הוא הפסח הזה ידיך משוכות
משלך ומימיתה על שלנו ואם שלך
הוא הפסח הזה ידינו משוכות משלנו
ומימיתנו על שלך פי ו
הל יד ערב פסחים סמוך
למנחה לא יאכל אדם עד שתחשך
אפילו עני שבישראל לא יאכל ערב
שבת לא יפחתו לו מארבעה כוסות
של יין אפילו מן התמחוי ב מזג
לו כוס ראשון בית שמאי אין מברך
על היום ואחר כך מברך על היין וב
ית הלל אומר מברך על היין ואחר כך
מברך על היום ג הביאו לפניו
מטבל בחזרת עד שהוא מגיע
לפרפרת הפת הביאו לפניו מיד
חוזרת וחורסת את על פי שאין
חורסת מיכוה ר לעזר מי יעדוך או
מיכוה ומקדש מביאין לפניו ע
של פסח ד מזגו לו כוס שני
וכן הבן שואל אם רצת בבין אמיו

וימיתנו על שלך יג וכן מציע
חבורות של חמשה חמשה ושל
עשרה עשרה ומשכיח להם אחד
מכל חבורה וחבורה וכן הם אומ
שניים שנתנו פסחיהם והמושך
לו אחד והמושך לו אחד והמ
מינה עמו אחר משוך והמנה
עמו אחר משוך והבא אינו והוא
בא אינו וכך הוא אומ אם שלי
הוא הפסח הזה ידיך משוכות
משלך וימיתתה על שלי ואם שלך
הוא הפסח הזה ידי משוכות משלי
וימיתתי על שלך פי ו
הל יד ערב פסחים סמוך
למנחה לא יאכל אדם עד שתחשך
אפילו עני שבישראל לא יאכל ערב
שבת לא יפחתו לו מארבעה כוסות
של יין אפילו מן התמחוי ב מזג
לו כוס ראשון בית שמאי אין מברך
על היום ואחר כך מברך על היין וב
ית הלל אומר מברך על היין ואחר כך
מברך על היום ג הביאו לפניו
מטבל בחזרת עד שהוא מגיע
לפרפרת הפת הביאו לפניו מיד
חוזרת וחורסת את על פי שאין
חורסת מיכוה ר לעזר מי יעדוך או
מיכוה ומקדש מביאין לפניו ע
של פסח ד מזגו לו כוס שני
וכן הבן שואל אם רצת בבין אמיו

מלמדין מה נשתנה הלילה הזה
מכל הלילות שבכל הלילות אנו
מטבילין אפילו פעם אחת הלילה
הזה שתי פעמים שבכל הלילות
אנו אוכלין חמין ומצון הלילה
הזה כולו מצה שבכל הלילות אנו
אוכלין בשר צלי שלוק ומבושל
הלילה הזה כולו צלי לפי רעתו שלבן
אביו מלמדו מתחיל בגנות ומסיים
בשבח ודורשים מארמי אבד אבי
עד שהוא גומר כל הפרשה ה
רבן גמליאל אומר כל שלא אמר שלושה
דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו
פסח מצה ומרורים פסח על שפסח
המקום על בתי אבותינו במצרים
מרורים על שמררו המצריים את
חיי אבותינו במצרים על שם
שנאמר וימררו את חייהם
להלל לשבח לפאר לרומם לגדל למי
שעשה לנו ולאבותינו את כל הניסים
האלו והוציאנו ממצרים לחירות
ונאמר לפניו הללויה עד איכן
הוא אומר שמי אומרים עד אם
הבנים שמחה ובית הלל עד חלמיש
למעיינו מים וחומה בגאולה ז ר
טרפון אומר אשר גאלנו ואל את
אבותינו ממצרים הגיענו הלילה הזה
ואינו חותם ר עקיבה אומר כן יהי
רצון אבותינו יגיענו לרגלים הבאים

לקראתינו לשלום שמחים בבנין עיר
ואוכלים מן הפסחים ומן הזבחים אשר
יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון ונודה
לך שיר חדש על גאולתינו ברוך אתה י גאל ישראל
ח מוזגין לו כוס שלישי ומברך על
מזונו רבי עקיבא גומר את ההלל ואומר
עליו ברכת השיר בין הכוסות ה אילו
אם היה לשתות ישתה בין של שני
לרבי עקיבא לא ישתה אין מפטירין אחר
הפסח אפיקומן ישנו מקדחתם יאכלו
וכולם יאכלו ר יוסה או אם נתנמנמו
יאכלו ואם נרדמו לא יאכלו ט
הפסח אחר חצות מטמא את הידים
והפיגול והנותר מטמאים את הידים
בירך ברכת הפסח ופטר את של זבח
את של זבח לא יפטר את של פסח דברי
ר ישמעאל ר עקיבה אומר לא זו פוטרת
זו ולא זו פוטרת זו

חסל פסח פרי

כיפורים א

שבעת ימים קודם ליום הכיפורים
מפרישין כהן גדול מביתו ללשכת
הפרה דרין ומתקינין לו כהן אחר
תחתיו שמא ירע בו פסול ר יהודה
או את אשתו אחרת מתקינים לו שמא
תמות אשתו שנבעלו ובעל ביתו והוא
אשתו אומרו לו חכם אין לדבר סוף
ב כל שבעת הימים הוא מזה
את הדם ומקטיר את הקטורת ומטיב

את המירות ומקריב את הראש ואת
הגר וישאר כל הימים אם רצה להקריב
מקריב שכהן גדול מקריב חלק מראש
ונוטל חלק בראש ג מסרו לוקנים
מוקני בית דין וקורין לפני ביום
ואומרים אישי כהן גדול קרא אתה בפיך
שמא שכחתה או שמא לא למדתה
ערב יום הכיפורים בשחרית מעמידין
אותו בשער המזרח ומעבירין לפניו
פרים ואילים וכבשים כדי שיהא מכיר
וזריל בעבודה ד כל שבעת הימים
לא היו מיחדים ממנו מאכל ומשתה
ערב יום הכיפורים עם חשיכה לאוהיו
מניחים אותו לאכל הרבה שהמאכל
מביא את השינה ה מסרוהו וקני
בית דין לוקני כהונה הוליכוהו לעלית
בית אבטינס השביעי והפקירו
והלכו להם ואו לו אישי כהן גדול אנו
שלוחי בית דין ואתה שלוחינו ושלוח
בית דין משביעים אנו עליך במי ש
ששכין את שמו בבית הזה שלא תשנה
דבר מכל מה שאמרנו לך והוא פורש
ובוכה והן פורשין ובוכין ו אם היה
חכם דורש ואם תלמיד חכמים דורשין
לפניו ואם רגיל לקרות קורא ואם לאו
קורין לפניו ובמה קורין לפניו באיוב
ועזרה ובדברי הימים ובזכריה בן ברכיהו
פעמים הרבה קריתי לפניו בדניאל ז
בקש להתנמנם פירחי לויה מכים לפניו
באיזב ענדה ואומרין לו אישי כהן גדול

עמוד והפגאות על הריצפה ומעמידין
אותו עד שמגיע זמן השחיטה ח
בכל יום וגורמים את המובח מקדשת
הגבר או שממין לובין מלפניו ובין
מלאחריו וביום הכיפורים מחניות
וברזלים מאשמורת הראשונה לא
היתה מקדשת הגבר מבעוד עד שהיתה
עזרה מליאה מישראל

פר ב הל ח

בראשונה כלמי שהוא רוצה לתרום
את המובח תורם בזמן שהן מרובין
ורצים ועולים בכבש וכלהקדום את
חבירו לתוך ארבע אמות וכה אם
היו שנים שווים והממונה אומר להם
הציצו ומה הן מציצין אחת או
שתים ואין מציצין אוגדל במקדש
ב מעשה שהיו שנים שווים ורצים
ועולין בכבש דחף אחד מהן את
חבירו ונשברה רגלו וכשראו בית
דין שהן באין לידי סכנה התקינו
שלא יהו תורמים את המובח אלא
בפעים ארבע פעמים היו שם וזה
הפעים הראשון ג הפעים השני
מי שזוכה מי זורק מי מדשן את
המובח הפנימי ומי מדשן את
המנורה ומי מעלה איברים לכבש
הראש והרגל ושתי הידים הימנית
והרגל הזנב והגרה ושתי הדפנות
והקרביים והסלת והחביתים והיין
ושלושה עשר זכרים בו ד

אם בן עזי לפני ר עקיבה משם ר שמ
יהושע כדרך הילוכו היה קרב ד
הפייס ה שלישי חדשים לקטרת
בואו והפיסו רבי עז חדשים עם
ישנים מי מעלה איבדים מן הכבש
למוספין ה תמיד קרב בת שערה
בעשרה באחד עשר לאפחות ולא
יתר על עמוקת שערה בחגבי אחד
עלוחית של מים הרי עשרה בין
העבים בין באחד עשר בת שערה
ושנים בידה שני גזרי עינים לרבות
את העינים ובשבת באחד עשר על
עמי ובת שערה ושנים בידה שני
בזיכי לבונה של לחם הפנים ובשבת
שבתוך החגבי אחד עלוחית בל
בשמים ו איל קרב באחד עשר
הבשר בחמשה והקרבים והסלת
והיין בשנים שנים פרקרב בעשרים
וארבעה הראש והרגל הראשבאחד
והרגל בשנים העקין והרגל העקין
בשנים והרגל בשנים החזה והגרה
החזה באחד והגרה בשנים שתי
הידות בשנים ושתי הדפנות בשנים
והקרבים והסלת והיין בשלושה
שלושה במיני דברים אמורים בקומצות
הקיבור אבל בקרבנות היחיד אם
רצה להקריב מקריב הפשטן
ומיתחן שאלו ואלו שוים

פ"ג הל' ז

אם להם המנחה יצאו ראו אם

היבש עומד השחיטה אם היבש הרואה
אומר פורק מתיבן שמוא על פני
הלה המזרח עד שהוא בחברון הוא אומ
היין ב ולמה ערכו לכך פעם אחרת
עלה מאור הלבנה ורמז שהאיר המזרח
שחטו את התמיד והזיו את החיצונה
הישריפה והורידו כהן גדול לבית הט
הטבילה זה הכלל היה במקדש בלשכת
את רגליו טבילה וכל המיטל
למים טעון קידוש ידיים ורגלים ג
אין אדם נכנס לעזרה ולעבודה
אפילו טהור עד שהוא טובל חמש
טבילות ביום וכולם בקודש בבית
הפרוה חוץ מזו בלבד ד פרסו
סדין שלבוץ בינו לבין העם קידשו ידיו
ורגליו ופשטו וירד וטבל עלה ונסתפג
הביאו לו בגדי זהב ולבש קידש ידיו
ורגליו ה הביאו לו את התמיד קרינו
ומירק אחר שחיטה על ידו וקיבל את
הדם ונתנו להקדיר ולהטריב את
הנירות להקריב את הראש ואת האברים
ואת החזה והשוק ואת היין ו קטורת של
שחר היתה קדיבה בין הדם לאברים
שלבין העצים היתה קדיבה בין אברים
למנחה אם היה כהן גדול וקן או אסתנס
מחמים לו חמים ומטלים לתוך העצים
בשביל שתפוג צינתם ו הביאו הן
לבית הפרוה ותקדש היתה פרסו לו
סדין שלבוץ בינו לבין העם קידש
ידיו ורגליו וירד ושבל עלה ונסתפג

הכיפורים של זהב הלני אמו עשתה
ופרשת של זהב על פתחו של היכל
ואת היא עשתה טבלה של זהב
שפרשת שורה נתובה עליה ונקנין
נעשו ניסים להורתיו מזכירין
אותו לשבח יב ואלו לבני
בית גרמו לאורים ללמד על מעשה
לחם הפנים בית אבטינס לאורינו
ללמד על מעשה הקטורת הונדם
בן לוי היה יודע פרק בשיר ולא
רינה ללמד בן קמיני ולא רינה ללמד
על מעשה הבהב על הראשונים
נאמר וכי ימיך לברכה ועל אלושה
וישרעם ירקב פי׳ הל יג
טורף בקלפי והעלה
שני גדולות אחד כתוב עליו לשם
ואחד כתוב עליו לעזאזל אם שלשה
עלה בימינו הסגן או איש כהן גדול
הגבוה מיניהן ואם בשמאלו על הראש
בית אב אומר לו איש כהן גדול הגבוה
את שמאלך נתנם על שני שיריים
ואומר לו חזר ושמע אוכל לא
היה יגיד לומר חטאת אלא לי׳
והן עומדין אחריו ביום שם כבוד
מלכותו לעולם ועד ג קשר לשון
של והורית בראש השעיר המשתלח
העמידו כנגד בית שחיטתו ואם לאו
כנגד בית שחיטתו בא לו אצל לפרו
שניה וסמך שתי ידיו עליו ונתוודה

הביאו לו בני לבו ולבשו קדש ידיו
ורגליו ח בשחר היה לבושו של
פילוסיון של שנים עשר מינה בין העבים
הנדוי של שמונה מאות ושבעים ר
מאיר וחכמים אומרים בשחר היה לבוש של
שמונה עשר מינה בין העבים של
שנים עשר מינה הכל של שש מינה
אלונוטל מן הקדש שאם ריצד
להוסיף מוסיף משלו ט בא לו
אל לפרו ופרה היה עומד בין האולם
למזבח ראשו ורגליו ופניו למערב
הכהן עומד במזרח ופניו למערב
וסמיך שתי ידיו עליו ומתוודה וכך
היה אומר אנא השם עויתי פשעתי
חטאתי לפניך אני ובתי אנא השם
כפר נא לעונות לפשעים ולחטאים
שעויתי שפשעתי ושחטתי לפניך אני
ובתי כך בתורת משה עבדך לאמר כי
ביום הזה וגו והן עונים אחריו ברוך
שם כבוד מלכותו לעולם ועד בא לו
למזרח העזרה ליפתן המובח והסגן
בימינו והאש בית אב משמאלו ושה שני
שעירים וקלפי היתה שם ושה שתי גדולות
של אשמרעהיו עשאן בן גמלא של
והב מזכירין אותו לשבח י בזקנין
עשרה שנים עשר דר לכיור שלא היו
בו אלא שנים אחד הורא עשה מכנרד
לכיור שלא יהו מימיו נופלים גלינה
מנבו המלך עשה כל ירדות הכלים שליוט

וכך היה אומר אנא השם עזיתי פשעתי
חטאתי לפניך אני וביתי ובני אהרן
עם קדושיך אנא השם כפר נא וגו׳
ג שחיטתו וקבלתו במיזרק את דמו
נתנו למי שהוא ממרס בן על הזוית
המזבח שבה יכלכדי שלא יקרוש
נטל את המזוזה ועלה לראש הג׳
המזבח וחתה ומרד והינוחה על
הדופן שבעזרה ג בכל יום ח׳
חותה בשל כסף ומעזרה לתוך של
זהב ויום חותה בשל זהב ובה היה
מכנים ד בכל יום חותה בשל
ארבעת קבים ומעזרה לתוך של שלשת
קבים ויום חותה בשל שלשת
קבים ובה היה מכנים ו׳ ר׳ יוסה
או בכל יום חותה בשל סאה ומעזרה
בתוך של שלשת קבים ויום חותה
בשל שלשת קבים ובה היה מכנים
ז בכל יום היתה כבידה ויום
קלה בכל יום היתה ידה קיעדה ויום
אריכה בכל יום ובה ובה ידיק
ויום אדום רבדיו מנחם בכל
יום מקריב בפרס בשחרית ופרס
בין הערבים ויום מוסיף מלוא
חופניו בכל היתה דקה יום דקיק יום
מן הדקה ח בכל יום כהנים ע
עולים במזרחו של בכש וורדים
במערבו ויום עולים באמצעיות
וורדים באמצע יהודה או לעולה

כהן גדול עולה באמצע וורד באמצע
ט בכל יום כהן גדול מקדש ידיו ורגליו
מן הכיור ויום מן הקיתון של דהב
ר׳ יהודה או לעולם כהן גדול מקדש
ידיו ורגליו מן הקיתון של דהב ר׳
בכל יום היו שם ארבע מערכות ויום
חמישי דברי ר׳ מאיר ר׳ יוסי או בכל יום
שלוש ויום ארבעה ר׳ יהודה או בכל
יום שתים ויום שלוש׳

פ׳ ד הל׳ י

הוינאו לו את הכרת ואת המחתה חפן
מלא מפניו ונתן לתוך הכף הגדול לפני
גדולו והקטרן לפני קיטרנו וכך היתה
מידתן נטל את המחתה בימינו ואת
הכף בשמאלו מהלך בהיכל עד שמגיע
בין שתי הפרכות המבדילות בין קודש
בין קדש הקדשים ובינהם אמה ר׳
יוסה או לא היה שם אלא פרוכת אחת
בלבד שת והבדילה הפרוכת לכם בין
הקודש ובין קודש הקדשים׳ ב
היו ינועה פרפ׳ך מן הדרום והפנימית
מן העפרן ומהלך בי נינהם עד שמגיע
ליעפון והפך פניו לדרום מהלך לשמאלו
עם הפורכת עד שמגיע לארון היוצא
לארון נתן את המחתה בין שני הבריח
עבד את הקטורת על גבי גחלים ויתמלא
הבית עשן ויצא ובאלו כדרך בית כניסתו
מתפלל תפילה קיצרה בבית החיצון ולא
היה מאריך שלא להבעית את ישראל׳ ג

משנישלה אהרן אבן היתה שם מימות
הנביאים הראשונים ושתיה קראת
נבוזה מזה האריץ שלוש אימעות ועליה
היה נותן ד נטל את הדם מימי שהוא
ממרס בונבנם למקום שניכנס ועמד
במקום שעמד והוה מע מזאחת למעלן
ושבע למטן ולא היה כיתכוין להזות
לא למעלן ולא למטן אלא כמיליף
וכך היה מונה אחת אחת שתים
אותן שלוש אותן ארבע אחת חמש
אחת שש אחת שבע ויצא והיניחו
על כאן שהיה בה יכל ה הביאולן
את השעיר ושחטו ותרק את דמו ו
ועמד במקום שעמד היה ממנו אחת
למעלן ושבע למטן ולא היה מתכוין
להזות ולא למעלן ולא למטן אלא כמיליף
וכך היה מונה ויצא והניחו על כאן שהיה
בהיכלו יהודה או לא היה שם אלא כאן
אחד גלבד ו נטל דם הפר והיניח
דם השעיר והיה ממנו על הפרכת
שכנגד הארון מבחוץ אחת למעלן
ושבע למטן ולא היה מתכוין להזות
לא למעלן ולא למטן אלא כמיליף וכך
היה מונה נטל דם השעיר והניח דם
הפר והיה ממנו על הפרוכת שכנגד
הארון מבחוץ אחת למעלן ושבע למטן
ולא היה מתכוין להזות לא למעלן ולא
למטן אלא כמיליף וכך היה מונה עשיה
דם הפר לתוך השעיר ונתן את המלא

מזרחית

בתוך הדיקה ויצא אל המזבח אשר
לפני יהוה וכפר עליו וה במזבד
הזהב ז והתחיל מאיצבע ויורד
מאיבן הוא מתחיל מקרן מזרחית
עפונית יכפונית מערבית מערבית
דרומית דרומית מקום שהוא מתחיל
בזוטאות על מובח החיצון שה הוא
נמר על מובח הפנימי ר אליעזר
אומר במקומו היה עומד ומיחזא
ועל כולה היא נותן מלמטן למעלן
חוץ מן שהיתה לפניו שהיה נותן
מלמעלן למטן ז היה על טהרו
של מובח שבע פעמים שירי הדם
היה שופך על יסוד המערבית של מזבח
החיצון ושל מובח הזהב היה שופך
על יסוד הדרומית אלו ואלו מתערבין
באמה וירצאין לנחל קדרון וממכרים
לגנים לזבל ומועלין בהן ט כל
מעשה יום הכיפורים האמור על
סדר הקדים מעשה לתבירו לא עשה
כלום הקדים דם השעיר לדם הפר
יחזור ויזה מדם השעיר ואחר דם
הפר אם לאחר שלא נמר את המתנות
מיבפנים נשפך דם הפר נבלעו דם
אחד יחזור ויזה כתחילה מיבפנים
וכן בהיכל וכן במזבח הזהב שכולם
כפרה וכפרה בפני עצמן לעזר ור
שמעון או ממקום שפסק משה הוא
מתחיל ל פר ו

שני שעירי יום הכיפורים מעותן
שיהיו שווים במראה ובקומה ובדמים
ולקיחתן באחת על פי שאינן
שווים בשירים לקח אחד היום ר"מ
ואחד למחר כשירים מת אחד מהם
אם עד שלא הגריל מת יקח זוג
לשני ואם משהגריל מת יביא שנים
ויגריל עליהם כתחילה ב ויומר
אם של שם מת זה שעלה עליו הגורל
לשם יתקיים תחתיו ואם של עזאזל
מת זה שעלה עליו הגורל לעזאזל
ותקייה תחתיו השיני ירעה עד
שיסתאב ויימכר ויפלו דמיו לנדבה
שאין חטאת יעבור מתהדר יהדה
אומ' תמות ועוד אמ' יהודה נשפך
הדם ימות המשתלח מתהמשתלח
ישפוך הדם ג בא לו אצל שעיר
המשתלח וסמך שתי ידיו עליו נ
ונתנודה וכך היה אומ' אנא השם
עוו פשעו חטאו לפניך עמך בי
בית ישראל אנא השם ו כסדרו
למי שהוליכו הכל כשרים להוליכו
אלא שנעשה הפה הגדולים קבע
ולא היו מניחים את ישראל להוליכו
אמ' יוסי מעשה והוליכו עד שאלו
מיניפורין וישראל היה ה וכבש
עושין לו מפני הבבליים שהיו מתלשים
בשערו ואומרין לו טול ואנא טול ואנא
יקדי ירושלם מלווים אותו עד סובה

הראשונה עשרים וכותים מירושלם ועד
עקרבית עשרים ושבעה ומעקרבית ללד
מיל ו ועל כל סובה וסובה או לוה רי
עזרן והדרי מים ומלויה אותו מסובה
לסובה חוץ מן האחרון שבהן שאינו
מגביה עמו ליעוק אלא עומד מרחוק
ורואה את מעשיו ז ומה היה
עושה חלק לשון של הודוית חיצו
קשור בסלע וחיצוק שני בין קרניו
ודוחפו לאחוריו ומתגלגל וירוד ולא
היה מגיע למחצית ההר עד שהוא
נעשה איברים איברים בא ושב לו
תחת סובה האחרונה עד שתחשך
מאימתי מטמאין בגדים משיניא לחומת
ירושלם שמעון או משעה ריחיתו
ליעוק ח בא לו אצל הפר ואצל השעיר
הניי שנשרפים קרעים והוציא את אמוריהם
ונתנם בסל וחקטירם על גבי המזבח
קלעין במקלות והוציאן לבית השריפה
מאימתי מטמאין בגדים משיניא לחומת
העזרה שמעון או משיניית האורבין
ט אמרו לו לכהן גדול הקריב שעיר
למדבר ומנין היו יודעין שהגיע שעיר
למדבר דיד באותות היו עושין ומנפין
בסודרין ויודעים שהגיע שעיר
למדבר י אמ' יהודה חלאסימון
גדול היה להם שלושת מיליו מירושלם
ועד בית חדורין הולכים מילו חוזרים
מילו ושנים כדי מיל ומודעים שהגיע

שעיר למדבר פר ו הלי

באלו כהן גדול לקרות את רוממה בבגדי
בוץ קורא ואם לאו באיסטולת לבן מעשלו
חזן הכנסת נוטל ספר תורה ונותנו
לסגן והסגן נותנו לכהן גדול כהן
גדול עומד ומקבל וקורא עומד וקורא
אחרי מות ואך בעשור וגו׳ את התורה
ומניחה בחיקו ואומר יותר מימה
שקדיתי לפניכם בתורה ובעשור שב
שבחומש הפיקודים וקורא על פה
ומברך עליה שמונה ברכות על התורה
ועל העבודה ועל ההודיה ועל מחילת
העיון ועל המקדש ועל ישראל ועל
הכהנים ועל שאר התפילה הרואה כהן
גדול שהוא קורא ואינו רואה פר ושעיר
הנישרפים הרואה פר ושעיר הנישתפים
אינו רואה כהן גדול שהוא קורא לא
מפני שאינו רשאי אלא שהייתה
דרך רחוקה ומלאכת שניהם היתה
כאחת ב ואם בבגדי בוץ קראו קידש
ידיו ורגליו ופשט יד וטבל עלה
ונסתפג הביאו לו בגדי זהב ולבש קידש
ידיו ורגליו ג ייצא ועשה את אילו
את אילה עם שבעת כבשים תמימים
דברי ר אליעזר ר עקיבה אומ׳ עם התמיד
של שחר היו קריבים אבל פר העולה
ושעיר הנעשה בחוץ היו קריבים
עם התמיד של בין הערבים קידש
ידיו ורגליו ופשט יד וטבל ועלה

ונסתפג הביאו לו בגדי לבן ולבש
קידש ידיו ורגליו ד נכנס להיכל
להוציא את הכף והאת המחתה קידש
ידיו ורגליו ופשט יד וטבל עלה
ונסתפג הביאו לו בגדי זהב ולבש קידש
ידיו ורגליו ה נכנס
להקטיר את הקטורת של בין הערבים
ולהטיב את הנרות קידש ידיו ורגליו
ופשט הביאו לו בגדי עצמו ולבש
מלוים אותו עד ביתו יוסי טוב עשה
לכל אוהביו שיצא בשלום ו כהן
גדול משתמש בשמונה כלים והם
והדיוט באחד עשר בתוכן ומכניסים
במינחת ואבנט מוסיף עליו כהן
גדול חשן ואפוד ומעיל ועיצבאלו
נשאלים באורים ותומים ואין
נשאלים בהן להדיוט אלא למלך
ולבית דין ולמי שיצורך הציבור

פר ח הל ו

יום הכיפורים אסור באכילה ובשתייה
ברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל
ובתשמיש המיטה המלך והכלה
ירחצו את פניהם והחיה תנעל
את הסנדל דברי ר אליעזר וחכמים
אוסרים ב האוכל ביום הכיפורים
ככותבית הבסה כמוה וכגליעתה
והשותה כמלוא לוגמיו חייב כל
האוכלים מיטרפין ככותבית
כל המשקים מיטרפין כמלוא

לראש הפשטה
ראה
הפשטת
עורבנו

לוגמיו האוכלו ושותה אינן מן
מיעטרפים ג אכלו ושתה בעלה
אחר אינו חייב אלא חטאת אחת
אכל ועשה מלאכה חייב שתי
חטאות אכל אוכלים שאינן ראויין
לאכילה שתה משקים שאינן ראויין
לשתיה שתה יין או מורייס פטור
פערי הגינוקות אין מערבין או
אותה ביום הכיפורים אבל מחזקין
אותה קודם לשנה וקודם שתים
בשביל שיהו תגילים למעות ד
עברה שהאריחה מאכילין אותה
עד שתשוב נפשה חולה מאכילין
אותו על פי בקיים אם אין שם בקיים
מאכילין על פי עצמו עד שיאמר
דיי ה מי שאחזו בו למות מאכילין אותו אפילו דבריה טמאים
עד שיאורו עיניו מי שנשכו כלב
שוטה אין מאכילין אותו כיחיגר
הגבד שלוו מתתיה בן חרש מתתיה
ועוד אמר מתתיה בן חרש החושש
בפיו מטילים בתוכוסס בשבת
מפני שהוא ספק נפשות כל ספק
נפשות דוחה את השבת ו מי
שנפלה עליו מפולת ספק שם הוא
ספק אינו שם ספק זה ספק מת
ספק נכרי ספק ישראל מפקחים
עליו מיניאוהו חי מפקחים עליו
ואם מת יניחוהו ז חטאת

ואשה וזבי מכפרים מיתה ויום הכיפורים
מכפרים עם התשובה התשובה מעלה
על עבירות קלות ועל עשה ועל לא
תעשה ועל הכרת מורות היא תולה עד
שיבוא יום הכיפורים ויכפר ח
האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב
ואין מספיקים בידו לעשות תשובה
אחטא ויום הכיפורים מכפר אין יום
הכיפורים מכפר עבירות שבין אדם
למקום יום הכיפורים מכפר ושבינו
לבין חבירו אין יום הכיפורים מכפר
עד שירצה את חבירו ט את זו
דרש ר לעזר בן עזריה מכל חטאותיכם
לפני י תטהרו עבירות שבין אדם
למקום יום הכיפורים מכפר ושבינו
לבין חבירו אין יום הכיפורים מכפר
עד שירצה את חבירו י אמר עקיבה
אשריכם ישראל לפני מי אתם מיטהרין
ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים
שנ וזרקתי עליכם מים טהורים וטה
וטהרתם וג ואומקוה ישראל י מה
מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה
מטהר את ישראל

חסלת כיפורים

פרק ח שקלים

באחד באדר משמיעים על השקלים
ועל הכלאים בחמשה עשר בו קורין
את המגילה בברכים ומתקנים את
הדרכים ואת הרחובות ואת מקורות

המיה ועושין כל צורכי הרבים ומיני
ומיניהם על הקברות וינאין אף על
הכילאים: ב אמ"ר יהודה בראשונה
היו עוקרים ומשליכים לפניהם מי
משרבו עוברי עבירה היו משליכים
על הדרכים התיקנו שיהו מבקירים
את כל השדה: ג בחמשה עשר
בו שולחנות יושבו במדינה בעשרים
וחמשה ישבו במקדש מיושיבו
במקדש התחילו למשכן ואת מי
ממשכניה לוויה וישראל גריה ועבדיה
משוחררים אבל לא לנשים ולא לעבדים
ולא לקטנים וכל קטן שהתחיל אביו
לשקול על ידו אינו פוסק ואין ממע
ממשכנין את הכהנים מפני דרכי
שלום: ד אמ"ר יהודה העיד בן בתירי
ביבנה שכל כהן שהוא שוקל איבו
חוטא אמ"ל רבן יוחנן בן זכיי לא כי
אלא שכל כהן שאינו שוקל חוטא
אלא שהכהנים דורשים מקרא זה
לערמן וכל מיתות כהן בליל תמיד
לא תאכל הואיל והעומר ושתי הלחם
ולחם הפנים שלנו היאך הן נאכלים:
ה את על פי שאמרו אין ממשכנין
נשים ועבדים וקטנים אבל אם שקלו
מקבלים מידם נדרי וכותי ששקלו
אין מקבלים מידם אין מקבלים מידם
קיני זבים וקיני זבות וקיני יולדות
וטמאות ואשמות אין מקבלים מידם
זה הכלל כל שהוא נידר ונידב מקבלים

מידם וכל שאינו לא נידר ולא נידב
אין מקבלים מידם וכן היו מפרש
על ידי עזרה לא לכם ולנו לבנות בית
לאלהינו: ו ואילו חייבים בקלבון
לוויה וישראל גריה ועבדיה משוחררים
אבל לא לנשים ולא לעבדים ולא לקטנים
השוקל על יד עבד ועל יד אשה ועל
יד כהן ועל יד הקטן פטור על ידו
ועל יד חבירו חייב קלבון אחד
מאיר או שני קלבונות נותן בסלע
ליטול שקל חייב שני קלבונות: ז
השוקל על יד עני ועל יד שכירו ועל
ידבן עירו פטור ואם הלוון חייב
האחים השותפים שחייבים בקלבון
פטורים ממעשר בהמה ושחייבים
במעשר בהמה ופטורים מן הקלבון
וכמה הוא קלבון מעה כסף דברי
מאיר וחכמים אומרים:

פרק ב הל"ז

מיניפין שקליה ודכרונות מפני מפוי
הדיך בישה שהיו שופרות במקדש
כך היו במדינה בני העיר ששילחו
את שקליהם ונגנבו או שאבדו ואם
נתרמה התרומה נישבעים לגזברים
ואם לאו נישבעים לבני העיר ובני
העיר שוקליה תחותיהם נמיכאן או
שהחזירום הגבאים אלו ואילו ב
שוקליה ואין עוליה לחם לשנה הבאה
ב המתין שיקלו לחבירו לשקול על
ידו ושקלו על ידי עצמו ואם נתרמה

התרומה מעלה שוקל שיקלו מן
ההקדש אם נתרמה התרומה ואם
קרבה הבהמה מיכל ממעשר שיני
ומדמי שביעית יאכל כנענן ג
המכנס מעות ואמר הרי אלו שיקלי
בית שמי אומ מתירין נדבה וביה
הילל אומ מתירין חולין שאביא מהן
שיקלי שוורים שהמותר חולין אלו
לחטאתי שוורים שהמותר נדבה
שאביא מהן חטאתי שוורים שהמותר
חולין ר אס ר שמעון מה בין
שקלים לחטאות אלא שהשקלים
יש לההן קיבה ולחטאות אין להם
קיינבזר יהודה אומ אף לשקלים
אין להם קיבה ה שכשרלו ושני
מן הגזלה היו שקלים דרכונות חזרו
לשקול סלעים חזרו לשקול טבעים
ביקשו לשקול דינרים אס ר שמעון
אף על פי כן יד כולם שוה אבל
חטאות זה מביא בסלע וזה מביא
בשנים וזה בשלוש ו מותר
שקלים חולין מותר עשירית האיפה
מותר קיני זבים קיני זבות קיני
יולדות חטאות ואשמות מותרן
נדבה וזה הכלל כל שזה ואבא מישום
משום חטא ומשום אשמה מותרן
נדבה ז מותר עולה לנדבה מותר
מנחה לנסכים מותר של מיחיד
מותר הפסח לשלמים מותר נזיר
לנזירה מותר נזיר לנדבה מותר

טבלי שבויים לשבויים מותר לאותו שבוי
מותר לעניים לעניים מותר עני לאותו
עני מותר המתים למתים מותר המת
ליורשיו ר מאיר אומ מותר המת
יהי מונח עד שיבואו אליהו ר נתן או
מותר המת נותנים לו נפש על גביקברו

פר׳ ב הל ז

בשלושה פרקים בשנה תורמים את
הלשכה ביפרס הפסח ביפרס העצרת
בפרס החג והן גזרות של מעשר בהמה
דברי ר עקיבה בן עזי אומ בעשרים ותשעה
באדר באחד בסיון בעשרים ותשעה
באלול ר שמעון אומ באחד
בניסן באחד בסיון באחד בתשרי
ולמה אמרו בעשרים ותשעה באלול
ולא אמרו באחד בתשרי מפני שהוא
יום טוב אפשר לעשר ביום טוב לפיכך
הקדימוהו בעשרים ותשעה באלול
ב בשלושה קופות של שלש שלוש
סאים תורמים את הלשכה וכתוב
עליהם אלף בית גימל ר ישמעאל אומ
יוו נית כתוב עליהם אלפא ביטא גמא
אין התורם נכנס לא בפרגוד חפורת
ולא במנעל ולא בסנדל ולא בתפילה
ולא בקמיע שמא יעני ויאמרו מעין
הלשכה הוא עני או שמא יעשיר ויאמרו
מתרומת הלשכה העשיר שאדם עריך
ידי הברות בדרך שהוא עריך לינאות
ידי המקוה שנ והיתם נקיים מיי
ומיי ואו ומיאן חן ושכל טוב בעיני

אזיה ואומר ג שלבית רבן גמליאל
היה נכנס ושרץ קלובין אין בעזרתו
ויורקו לפני התורה והתורה מתכוין
ודוחפו לקופה אין התורה תורת עץ
שיאמר להם אתרום והן אומרים
לו תרום תרום תרום של שלשה פעמים
ר תרם את הראשונה ושפר
בקטבליות שנייה וחיפה בקנובליות
שלישית ולא היה מחפה ולמה לא
היה מחפה שמא ישכח ויתרום מן
הדבר התרום ותרם את הראשונה
לשם ארץ ישראל שנייה לשם המדינה
המוקפים לה שלישית לשם בבל ולשם
מדי ולשם מדינות הרחוקות
פר ג הל ד
התרומה מה היו עושין בה לוקחין
בה תמידים ומוספים ונסכיהם והה
והעומר ושתי הלחם ולחם הפנים
וכל קרבנות היציבור שומרי הפתחים
בשביעית מטהרים שכרן מתרומת
הלשכה ר יוסה אומ את הרועה מ
מתנדב שומרי חינם אמרו לו אף
אתה אומ שאינן באים אלא מע
משל יעבור ב פרה ושעיר המ
המשתלח ולשון של הורית באים
מתרומת הלשכה מביש פרה וכבש
שעיר המשתלח ולשון של בין קדנין
ואמת המים וחומת העיר ומגדלותיה
וכל עורכי העיר באים מישירי הלשכה
אבא שאול אומ כביש פרה כהנים גדולים
עושין אותו משל עמהן ג מותר
שירי לשכה מה היו עושין בהן
לוקחין בהן יינות ושמנים וסלתות
והשכר להקדש דברי ר ישמעאל
ר עקיבה אומ אין משתכרין בשל
הקדש אף לא משל ענים ד מותר
התרומה מה היו עושין בה רקועי זהב
ניפוי לבית קודש הקדשים ר ישמעא
או מותר הפרות לקיץ המזבח ומותר
תרומה לכלי שרת ור עקיבה או מותר
תרומה לקיץ המזבח ומותר נסכים
לכלי שרת ר חנניה סגן הכהנים
או מותר נסכים לקיץ המזבח ומותר
תרומה לכלי שרת וזה לאהיו
מורים בפירות ה מותר הקטורת
מה היו עושין בה מפרישין ממנה
שכר האומנים ומחללים אותה
על מיעוטה האומנים ונותנים אותה
לאומנים בשכרן וחורים ולוקחין
אותה מתרומה חדשה ואם בא חודש
בזמן לוקחין אותה מתרומ
חדשה ואם לאו מן הישנה ו
המקדיש נכסיו והיובהן דבריכ
ראויה לקרבנות היציבור נותנו לאומנים
בשכרן דברי ר עקיבה אומ לזבן עשי
היא המידה אלא מפרישין מיהן
שכר האומנים ומחללין אותן על
מיעוט האומנים ונותנין אותה לאומנין

בשכרן וחמוריהם ולוקחים אותם
מתרומה חדשה ו המקדיש
נכסיו והם יתהברהן בהמה ראויה
על גבי המזבח זבחים ונקיבות
ר אליעזר אומ זכרים ימכרו לנריבי
עולות ונקיבות ימכרו לנריבי של
שלמים וביאן בדמיהם עולות
ודמיהם יפלו עם שאר נכסים לבדק
הבית ח ר יהושע אומ זכרים
עינמן יקרבו עולות ונקיבות ימכרו
לנריבי זבחי שלמים וביאן דמיהם
עולות ושאר נכסים יפלו לבדק
הבית ט אמ ר עקיבה רואה אני
את דברי ר אליעזר מדברי ר יהושע
שר אליעזר הישווה מידתו ו
יהושע חלק אמ ר פפיים שמעתי
דברי שניהם המקדישן בפירוש
כדברי ר אליעזר והמקדישן סתם
כדברי ר יהושע י המקדישן
נכסיו וחזרו בהם דברים רואים על
גבי המזבח זבחים ונקיבות ועופות
ר אליעזר אומ ימכרו לנריבי אותן
המין וביאן בדמיהם עולות ושאר
נכסים יפלו לבדק הבית יאו אחת
לשלושים משערים את השבה כל
המקבל עליו לספק סלתות מארבע
עמדו משלוש מארבע משלוש עמדו
מארבע יספק מארבע שהיו הקדש
לעליונה אם התליעה סלת התליעה

בשכרן וחמוריהם ולוקחים אותם
מתרומה חדשה ו המקדיש את
נכסיו והם יתהברהן בהמה ראויה
על גבי המזבח זבחים ונקיבות
ר אליעזר אומ זכרים ימכרו לנריבי
עולות ונקיבות ימכרו לנריבי של
שלמים וביאן בדמיהם עולות
ודמיהם יפלו עם שאר נכסים לבדק
הבית ח ר יהושע אומ זכרים
עינמן יקרבו עולות ונקיבות ימכרו
לנריבי זבחי שלמים וביאן דמיהם
עולות ושאר נכסים יפלו לבדק
הבית ט אמ ר עקיבה רואה אני
את דברי ר אליעזר מדברי ר יהושע
שר אליעזר הישווה מידתו ו
יהושע חלק אמ ר פפיים שמעתי
דברי שניהם המקדישן בפירוש
כדברי ר אליעזר והמקדישן סתם
כדברי ר יהושע י המקדישן
נכסיו וחזרו בהם דברים רואים על
גבי המזבח זבחים ונקיבות ועופות
ר אליעזר אומ ימכרו לנריבי אותן
המין וביאן בדמיהם עולות ושאר
נכסים יפלו לבדק הבית יאו אחת
לשלושים משערים את השבה כל
המקבל עליו לספק סלתות מארבע
עמדו משלוש מארבע משלוש עמדו
מארבע יספק מארבע שהיו הקדש
לעליונה אם התליעה סלת התליעה

הנסכים

ואילו הן המומין שהיו במקדש
יוחנן בן פינחס על החותמות אוזיה
על הסלתות מתיה בן שמואל על הפיסות
פתחיה על הקינים ולמה נקרא שמו
פתחיה שהוא פותחן דברים ודורשן
ויודע בשבעים לשון ב בן אחותו
על חלי מעים נחוניה חופר שיחזיה
גביני כירן בן גבר על נעילת שערים
בן בבי על הפקיעין בן ארזה על הינילי
הוגדס בן לוי על השיר בית גרמו על
מנשה לחם הפנים בית אבטינס על
מנשה ואליעזר על הפרכת ופינחס על
המליש ג אין פוחתים משלשה
גזברים ומשגיח מרכולים ואין ע
עושין סדרה על הניבור במקדש פחות
משנים חוץ מבן אחותו שעל חלי מעים
ואליעזר שעל הפרכת שאותם קיבלו
עיבור עליהם ד ארבעה חותמות
היו במקדש וכתוב עליהם עגל זכר
גדי וחוטא בן עזי אן וארמית כתוב
עליהם עגל דכרי גדי חוטאד חוטא
עשיר עגל משמש עם נכרי בקר
גדולים וקטנים וזכרים ונקיבות ג
עם נכסי אליהם בלבד חוטא משמש
עם נכסי שלושבהמות של מעורע
ה מי שהוא מבקש שנמכרים הולך

הנסכים

ואילו הן המומין שהיו במקדש
יוחנן בן פינחס על החותמות אוזיה
על הסלתות מתיה בן שמואל על הפיסות
פתחיה על הקינים ולמה נקרא שמו
פתחיה שהוא פותחן דברים ודורשן
ויודע בשבעים לשון ב בן אחותו
על חלי מעים נחוניה חופר שיחזיה
גביני כירן בן גבר על נעילת שערים
בן בבי על הפקיעין בן ארזה על הינילי
הוגדס בן לוי על השיר בית גרמו על
מנשה לחם הפנים בית אבטינס על
מנשה ואליעזר על הפרכת ופינחס על
המליש ג אין פוחתים משלשה
גזברים ומשגיח מרכולים ואין ע
עושין סדרה על הניבור במקדש פחות
משנים חוץ מבן אחותו שעל חלי מעים
ואליעזר שעל הפרכת שאותם קיבלו
עיבור עליהם ד ארבעה חותמות
היו במקדש וכתוב עליהם עגל זכר
גדי וחוטא בן עזי אן וארמית כתוב
עליהם עגל דכרי גדי חוטאד חוטא
עשיר עגל משמש עם נכרי בקר
גדולים וקטנים וזכרים ונקיבות ג
עם נכסי אליהם בלבד חוטא משמש
עם נכסי שלושבהמות של מעורע
ה מי שהוא מבקש שנמכרים הולך

פר ה הל י

לו אינו יוחנן שהוא ממונה על החומות
ונותן לו מעות ומקבל ממנו חותם באלו
אינו אחזיה שהוא ממונה על הנסכים
ונותן לו חותם ומקבל ממנו נסכים ול
ועזר באין זה אינו זה ואחזיה מניא
את החומות ומקבל כנגדן מעות
אם הותירו הותירו להקדש ואם פחתו
ישלם יוחנן מביתו שהיד הקדש
לעליונה ו מי שאבד חותמו ממית
ומתיגיס לו עד הערב אם מיצאו לו
בדו חותמו נותנין לו ואם לאו לא היו
לו ושם כל היום כתוב עליהם מפני הרמאים
ו שתי לשכות היו במקדש אחת
לשכת חשמים ואחת לשכת הכלים לע
לשכת חשמים יראו וחזו נותנין להנה
בחשמי וענייס בני טוביה מתפרנסין
מתוכה בחשמי לשכת הכלים כל מי
שהדוא מתנדב כלי זורקו לתוכה ואחת
לשלושים יום הגזברים פותחין אר
אותה כלי שמיצאו בו ינזרק לבדק
הבית מניחים אותו והשאר נמכרים
ודמיהם נופלים לשכת בדק הבית
פרק ו הל ז
שלשה עשר שופרות שלושה עשר
שולחנות ושלוש עשרה השתחוות
היו במקדש של בית רבן גמליא ושל
ביתר חניה סגן הכהנים היו משתחוים
בארבע עשרה ואוכן היתה יתירה

כנגד דיר העכים שכן מסורת בידם
מאבותיהם ששם האריז בנוי ב
מעשה בכהן אחד שהיה מתעסק
וראה את הדריצפה שהיא משונה
מחברותיה בא ואמר לחבירו ולא
הספיק לגמור את הדבר עד שיצאתה
נשמתו ויד"ן בי יחיד ששה
האריז בנוי ב ואיכן היו השתחוות
האילו ארבע בינפון וארבע בדרום
שלוש במזרח ושתים במערב כנגד
השערים שערים ורומים מוכים
למערב שער העליון שער הדלק
שער הבבורות שער המים ולמה
נקרא שמו שער המים שבו מכניסים
על לוחית של מים של ניסוך ביום ב'
לוינו בן יעקב אין בו המים מפכים
ועתידים להיות יוצאין מתחת מפתן
הבית ד לעומתן בינפון סוכים
למערב שער יכניה שער הקרבן שער
הנשים שער השיר ולמה נקרא שמו
שער יכניה שבו יצא יכניה וגלותו
ושבמזרח שער ניקנור ושני פשפשים
היו לו אחד מימינו ואחד משמאלו
ושנים במערב ולא היה להם שם
ה שלושה עשר שולחנות היו
במקדש שמונה של שיש ואחד
של כסף על של שיש נותנים את
האברים ועל של כסף נותנים כלי

בבית המקדש היו
שלשה עשר שופרות
שלושה עשר שולחנות
היו במקדש
שמונה של שיש
ואחד של כסף

שרת ושנים באולם מבפנים על פתח
הבית אחד של שייש ואחד של זהב
על של שייש נותנים את לחם הפנים
בכניסתו ועל של זהב ביציאתו שמעליו
בקודש ולא מורידים ואחד של זהב
מבפנים שעליו לחם הפנים תמיד׃

ו שלושה עשר שופרות היו
במקדש וכתוב עליהם תקלין חדתין
ותקלין ועתיקין קינים וגוולי עולה
עזים לבונה וזהב לכפורת ששה
למדבה תקלין חדתין שנכל שנה
ושנה ועתיקין מי שלא שקל איש
אי שתקד שוקל לשנה הבאה׃ ז
קינים הן תרין וגוולי עולה הן בני
יונה כולם עולות דברי יהודה וחכ
או קינים אחד חטאת ואחד
עולה וגוולי עולה כולם עולות׃ ח
האומר הרי עלי עזים לא יפחות
משני גזירים לבונה לא יפחות
מן הקומץ והב לא יפחות ממנה
והב ששה למדבה נדבה מה היו
עושין בה לוקחין בה עולות
הבשר לשם והעורות לכהנים
זה מדרש דרש יהוידע הכהן גדול
אשה הוא אשום אשם לי זה
הכלל כל שהוא בא משום חט
ומשום אשמה לקחו בו עולות
הבשר לשם והעורות לכהנים

נמצאו שני כתובים קיימים אשה
לי ואשה לכהן ואם כסת אשה וכסת
חטאות לא יובאו בית׳ לכהנים יהיו׃

פרק ו הל׳ ט

מעות שנמצאו בין שקלים למדבה
קרוב לשקלים יפלו לשקלים למדבה
יפלו למדבה מחצה למחצה יפלו למדבה
בין עזים ללבונה קרוב לעזים יפלו
לעזים ללבונה יפלו ללבונה מחצה
למחצה יפלו ללבונה בין קינים לגוולי
עולה קרוב לקינים יפלו לקנים לגוולי
עולה יפלו למדבה יפלו לגוולי עולה
מחצה למחצה יפלו לגוולי עולה בין
חולין למעשר שני קרוב לחולין
יפלו לחולין למעשר שני יפלו למעשר
שני מחצה למחצה יפלו למעשר
שני זה הכלל הולכים אחר הקרוב
מחצה למחצה להחמיר׃ ב מעות
שנמצאו לפני סוחרי בהמה לעולה
מעשר ובהר הבית חולין ובירושלם
בשאר כל ימות השנה חולין ובשעת
הרגל למעשר׃ ג בשר שנמצא
בעזרה איברים עולות ותודיכורך
חטאות ובירושלם ובחי שלמים זה
זה תעבר עזרתו וינא לבית השריפה׃

ד נמצא בגבולים איברים נבילות
וחתיכות מותרות ובשעת הרגל
שהבשר מרובה את אוברים מותרים׃

ה בהמה שנמצאת מירושלם ועד
מגדל עדר כמידתה לכל רוח וכריס
עולות ונקיבות ובחזי שלמים כיוצא
בו אותה הראוי לפסחים פסחים קודם
לרגל שלושים יום ו בראשונה
היו מביאין שוכנים את מיצאיהן עד
שהוא מביא עמה נסכיה חזרו
להיות מניחים אותה ובורחים
התקינו בין דין שיהו נסכיה נאכלים
משלינעבור ז אמר שמעון
שבעה דברים היתקינו בית דין ע
זה אחד מהן גזרו ששילח עולתו
מארבעת המינים אם שילח עמה נסכיה
קריבים משלו ואם לאו קריבים
משלינעבור וכן גזרו שמית וחניזד
ובחזיהם אם יש להן נסכים קריבים
משלו אם לאו קריבים משלינעבור
תניי בית דין הוא על כהן גדול ל
שמית שתהא מנחתו קריבה משל
משלינעבור כ יהודה אומ משלישים
ושלומיה היתה קריבה ח על
המלח ועל העצים שיהו כהנים
ניאותים בהם על הפרה שלא יהו
מועלים באפרה עד זקנים הפ
הפסולות שיהו באות משלינעבור
כ יוסי הגלי המספק את הקינין תנא
כמספק את הפסולות
פ ז הל ח

כל הירוקים הנמצאים בירושלם
טהורים חוץ מישוק העליון וכ
מאיר אומר יוסה אומ בשאר כל ימות
השנה שבאמצע טמאים ושבתוך
טהורים ובשעת הרגל שבאמצע
טהורים ושבתוך טמאים
מפני שהמעוטים מסתלקים
לתוך ב כל הכלים הנמצאים
בירושלם ורך וירדה לבית הטבילה
טמאים וזרק עליה טהורים שלא
כירידתן עלייתן דב מאיר אומ
אוכלם טהורים חוץ מן הפסל
והמגריפה והמריינה המיוחדים
לקברות ג סכין שנמצאת
בארבעה עשר שוחטו בה מיד
בשלושה עשר שונה ומטביל
קופים בזה ובזה שונה ומטביל
ארבעה עשר להיות בשבת שוחטו
בה מיד בחמשה עשר שוחטו בה
מיד נמצאת קשורה לסכין הרי
זו נסכין ד פרוכת שנמצאת
בולד הטומאה מטבילים אותה
בפניה ומכניסים אותה מיד שניט
שנמצאת באב הטומאה מטב
מטבילין אותה בחוץ ושוטחים
אותה בחול מפני שהיא יריכה
הערב שמש אם היתה חדשה
שוטחין אותה על גב האיסטוו

נא ירושלמים

כדי שיראו העם את מלאכתה שהיא
נאה׳ ה רבן שמעון בן גמליאל
או משום שמעון בן הסגן פרחת
עביה טפח על שבעים ושניים
נירים נארגת על כל נימה ונימה
עשרים וארבעה חוטים ארבה
ארבעים אמה ורחבה עשרים
אמה ובשמונים ושתים ריבו ה
היתה מעשית ושתים עושין בכל
שנה ושלוש מאות כהנים מטמיאים
אותה׳ ו בשר קדשי קדשים
שנטמא בין באב הטומאה בין
בולד הטומאה בין מבפנים בין
מבחוץ בית שמי או הכל ויושרת
בחוץ חוץ משנטמא בולד הט
הטומאה בפנים׳ ז ר אליעזר אן
את שנטמא באב הטומאה בין
בפנים בין בחוץ ישרת בחוץ ואת
שנטמא בולד הטומאה בין בחוץ
בין בפנים ישרת בפנים ר עקיבה
אומ מקום טומאתו שם תהא ע
שר יפתו׳ ח איברי התמיד מתנס
מחיני כבש למטה במזרח ושלו
ראשו וחדשים נתנים על כרכוב
המזבח מלמעלה שקלים והביכ
והביכורים אינן נוהגין אלא
בפני הבית אבל מעשר נתן ומעשר
בהמה ובכורות נוהגין בפני הבית

בפנים חוץ משנטמא באב הטומאה בחוץ ובית הלל אומ׳ הכל ישרת

נסיגרב ושלוסס פין כי הגין מרחיע בפנים לכיסה

ושלא בפני הבית המקדיש שקלים
והביכורים הרי זה קודש׳ שמעון א
האומר ביכורים קודש אינן קודש׳

חסל שקלים

פר׳ ח סוכה פר׳ א

סוכה שהיא גבוהה מעשרים אמה
פסולה ור יהודה מכשיר ושאינה גבוהה
עשרה טפחים ושאין לה שלוש דפנות
ושחמתה מרובה מיניעתה פסולה׳
ב סוכה הישנה בית שמי פוסלין
ובית הלל מכשירין אי זוהיא הישנה
כל שעשאה קודם לחג שלושים יום
ואם עשאה לשם החג אפילו מתמוללת
השנה כשירה׳ ג העשה סוכתו
תחת האילן כילו עשאה בתוך הבית
סוכה על גבי סוכה העליונה כשירה
והתחתונה פסולה ר יהודה אומ׳ אם
אין דיורים בעליונה התחתונה כשירה׳
ד פרס עליה סדין מפני החמה
או תחתיה מפני הנשך או שפרס
על גבי הקיניתן פסולה אבל פרס
הוא על נקליטרי המטה ה הדלה
עליה את הנפן ואת הדלעת ואת
הקיסוס וסיכך על גבן פסולה אם
היה סיכוך הרבה מהן או שקדמן
בשירה זה הכלל דבר שהוא מקבל
טומאה אם אין בידולין מן הארץ
אין מטככין בו׳ ו וכלי קש

וחבילי עצים וחבילי זרדים אין מסכ
מסככין בהן אפ התירן כשירות וכולם
כשירות לרפנות ז מסככים בנסרים
דברי יהודה ר מאיר אומר נותן עליה
נסר שהוא רחב ארבעה טפחים כשיעור
ובלבד שלא ישן תחתיו ח תקרא
שאין עליה מערבה ר יהודה משם
בית הלל אומ מפקפק וגוטל אחת
כבותייס ר מאיר או נוטל אחת מב
מבנתייס ואינו צריך לפקפק ט
המקרא סוכתו בשפודים או בארוכות
המטה אפ ישרירותיהן כמותן
כשירה החוטט בגרדי שלעשות לו
סוכה אינה סוכה י המשלש
רפנות מלמעלן למטן אפ גבוהה
מן הארץ שלושה טפחים פסולה
מלמטן למעלן אפ גבוהה מן הארץ
עשרה טפחים הרחיק את הסיכוך
מן הדפנות שלושה טפחים פסולה
יא בית שנפחת וסיכך על גביו
אפ ישבין הכותל לסיכך ארבע
אמות פסולה וכן בחצר שהיא מוקפת
אכסדרא סוכה גדולה שהיקיפה
בדבר שאין מסככים בו אפ ישן תחתיו
ארבע אמות פסולה יב העושה
סוכתו כמין עגלה או שסמכה לכותל
רשלעזר פוסל מפני שאין לה גג
וחכמ מתירים מחיצת קנים מחיצת
גדולה עשאה לישבה מקבלת

טומאה ואין מסככים בה ולסיכוך
מסככים בה ואינה מקבלת טומאה
יג ר לעזר אומ אחת גדולה ואחת
קטנה עשאה לישכיבה מקבלת
טומאה ואין מסככים ולסיכוך
מסככים בה ואינה מקבלת טומאה
פר א הילכ יג
הישן תחת המיטה לא ינא ידי
חובתו אמ ר יהודה נוהגין היינו
ישרינים תחת המיטות לפני הזקנים
אמ ר שמעון מעשה בטבי עבדו
של רבן גמליא שהיה ישן תחת
המיטה אמ רבן גמליא לוקיניס
ראיתם טבי עבדי שהוא תלמיד
חכמ וירא שמים פטורים מן
הסוכה וישן לו תחת המיטה לפי
רוכינו למדנו שהישן תחת המיטה
לא ינא ידי חובתו ב הסומך
סוכתו לכרעי המיטה כשירה ר
יהודה או אפ אינה יכולה לעמוד
בפני עצמה פסולה ג סוכה
המדובללת ושצילתה מרובה מחמתה
כשירה והמערבה כמין בית אף על
פי שאין הכוכבים נראים מתוכה
כשירה ר היעושה סוכתו בראש
העגלה או בראש הספינה כשירה
ועוליס לה ביום טוב בראשה אולין
או על גבי הגמל כשירה ואין עולין
לה ביום טוב שתים בידי אדם

ואחד באילן או שתים באילן וא׳
ואחת בידי אדם כשירה ואין ע
עולים בה ביום טוב שלוש בידי
אדם ואחת באילן כשירה ועולים
לה ביום טוב וה הכלל כל שינטל
האילן והיא יכולה לעמוד עולים
לה ביום טוב ה׳ העושה סוכתו
בין האילנות והאילנות ופנורת
כשירה שלוחי מעשה פטורים
מן הסוכה חולים ומשמשיהם
פטורים מן הסוכה אוכלים ושותים
ערוי חוץ לסוכה ו׳ מעשה
שהביאו לפני רבן יוחנן בן זכיי
לטעום את התבשיל ולרבן גמליא
שתי כוסות ורלי שלמים אמרו
העלוס לסוכה וכשנתנו לו לר׳
ידוק אוכל פחות מכביצה נטלו
במפא ואכלו חוץ לסוכה ולא
בירך אחריו ו׳ ר׳ אליעזר אומ׳
ארבע עשרה סעודות חייב אדם
לאכול בסוכה אחת ביום ואחת
בלילה וחכמ׳ אומ׳ אין לדבר קיצבה
חוץ מלילי יום טוב הראשון בלבד
ועוד אמר אליעזר מי שלא אכל
בלילי יום טוב הראשון ישלום
בלילי יום טוב האחרון וחכמים
אומ׳ אין לדבר תשלומין על זה נאמר
מעותים לא יוכל לתקון וחסרון לא
יוכל להימנות׳ ח׳ מי שהיה ראשו

ורובו בסוכה ושולחנו בקרן הבירה
בית שמי פוסלין ובית הלל מכשירין
אמרו בית הלל לבית שמי מעשה ד
שהלכו וקנו בית שמי וקנו בית הלל
לבקר את יוחנן בן החורוני ומצאוהו
ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך
הבית אמרו להם בית שמי משם ראיה
אותן אמרו לו אם כן היתה לו נהג
לא קיימתה מעות סוכה מימיך ט
נשים ועבדים וקטנים פטורים מן
הסוכה וכל הקטן שאוכל יצריך לאמו
חייב בסוכה מעשה שילדה כלתו של
שמי הזקן ופחת את המעזיבה וסיכך
עליהן המיטה בשביל הקטן י בל
שבעת הימים עשה אדם את סוכתו
קבע את ביתו ערוי ורדו משמים מ
מאמתי ומחתר לפנות משתקדח
המקפה מושלים אותו משל למד
הדבר דומה לעבד שבא למזוג לקונין
ושפך הקיתון על פניו פר ב

הל׳ לולב הגזול והיבש פסול
של אשירה ושל עיר הנדחת פסול
נקטם ראשו נפרינו עליו פסול ונפרדו
עליו כשר׳ יהודה או יוגרינו מלמעלן
ורובו הדר הבדול בשירות לולב שיש
בו שלושה טפחים כדי לנענע בו
כשר׳ ב הדס הגזול והיבש פסול
של אשירה ושל עיר הנדחת פסול
נקטם ראשו נפרינו עליו או שהדי

עגבין מרובות מעלין פסול אם מיעטן
כשר אין ממעיטין ביום טוב ב
ערבה גזולה ויבשה פסולה של אשירה
ושל עיר הנדחת פסולה נקטם ראשה
נפרינו עליה הינפיעפת פסולה נמשא
ושנשדו מקינת עליה ושל בעל כשיזה
ד ר ישמעאל אומ שלושה הדסים
ושתי ערבות לולב אחד ואתרוג אחד
אפילו שנים קטומים ואחד שאינו
קטום ר טרפון אומ אפילו שלשתן ק
קטומים ר עקיבה או כשם שלולב אחד
ואתרוג אחד כן הדס אחד וערבה
אחת ה אתרוג הגזול והיבש פסול
של אשירה ושל עיר הנדחת פסול ושל פסולה
תרומה טמאה פסול ושל טהורה
לא יטול ואם נטל כשר שלדמי בית
שמי פוסלין ובית הלל מכשירין ע
שלמעשר שני בירושלם לא יטול
ואם נטל כשר ו עלת חזרתן על
רובו ניטלה פטמתו ניקב וניקלף
ונסדק חסר כל שהוא פסול עלרן
תזרית על מעוטו ניטל עוקינו וניקב
ולא חסר כל שהוא כשר אתרוג
הכושר פסול והירוק כברתן ר מאיר
מכשיר ור יהודה פוסל ז שיעור
אתרוג קטן ר מאיר או כאגוז ור יהודה
כביצה וכגדול כרי שיאחוז את שנ
שניהם בידו אחת ל יהודה ר יוסה
או אפילו בשתי ידיו ח אין אותיין
את הלולב אלא מימינו רבי יהודה

ר מאיר או אפילו במשיחה אמ ר
מאיר מעשה באנשי ירושלם שהיו
אוגדים את לולביהם בגימונות
של זהב ואיכן היו מנענעים בהודו
לי יתה ילה וסיון את באנא י השיענא
כדברי בית הלל בית שמי או את באנא
י ה הצליחה נא אמ ר עקיבה עופה
הייתי ברבן גמליאל ובר יהושע שכל
העם מטרפים את לולביהם והם לא
ניענעו אלא באנא י ה הושיעה נא
בבבל ט מי שבא בדרך ולא היה
בידו לולב כשיבנס לביתו יטול על
שלחנו ואם לאו נטלב בשחרית ויוצ
בין העברים שבל היום כשר לולב
י מי שהיה עבד או אשה או
קטן מקריס אותו והוא ענוד
אחריהם מה שהן אומרים ותהא
לו מאירה אם היה גדול מקדא
אותו והוא עונה אחריו הללויה
יא מקום שנהגו לכפול וכפול
לפשוט יפשוט לברך אחריו יברך
הכל כמנהג המדינה הלוקח לולב
מחבירו בשביעית נותן לו אתרוג
מתנה שאינו רשאי לקחו בשביעית
יב בראשונה היו לולב ניטל כל
במקדש שבעה ובמדינה יום אחד
משחרב בית המקדש התקין רבן
יוחנן בן זכיי שיהא לולב ניטל
במדינה שבעה ובבד למקדש שיהא
יום הנף כולו אם ור יום טוב

הראשון של חג שחל להיות בשבת
כל העם מוליכים את לולביהם לבית
הכנסת כל אחד ואחד מביר את שלו
ונוטל מפני שאמרו אין אדם יוצא
ידי חובתו ביום טוב הראשון של
של חג בלולבו של חבירו ושאר כל
ימות החג יוצא אדם ידי חובתו
בלולבו של חבירו. יו"ד ר' יוסי
אומ' ביום טוב הראשון של חג שחל
להיות בשבת שוכח הוה יוצא את
הלולב ברשות הרבים פטור מפני
שהוא יוצא ברשות המקבלת אשה
מיד בנה ומיד בעלה ומחזרת תלמיד
בשבת ר' יהודה אומ' בשבת מחזירים
ביום טוב מוסיפים ובמועד מחליפין
ובלקטן שיש בו דעת לנענע
חייב בלולב. פ"ד הל' יד

הלל לולב וערבה ששה
ושבעה הושענה שמונה סוכה
ניסוך המים שבעה והחלילי ל
חמשה ושישה לולב שבעה כיצד
יום טוב הראשון של חג שחל ל
להיות בשבת לולב שבעה ושאר כל
הימים ששה. ב ערבה שבעה
כיצד יום השביעי של ערבה שחל
להיות בשבת ערבה שבעה ושאר
כל הימים ששה. ג מימות הלולב
כיצד כל העם מוליכים את לולביהם
לבתי הכנסיות והחזנים מקבלים מידם
וסודרים אותם על גבי האיסטוה

ומזקנים מניחים את שלהן בלשכה
ומלמדים אותם לומר כל מי שהיצין
לולבי לידו הרי הוא לו מתנה למחרת
משכימים ובאים ומחזרים מוקדים
לפניהם והן מזדעפים ומכים איש
את חבירו וכשראו בית דין שהם
באים לידי סכנה התקינו כל שיהא
כל אחד ואחד נוטל בביתו. ד מיום
שנחרבה כיבנ' ומקום היה למטה מירושלם
ניקרא מוצא יורדים לשם ומלקטים
משם מורביות של ערבה ובאים ומקיפים
אותם לימדי המזבח ראשיהם כפופים
על גבי המזבח ותקעו והריעו ותקעו
בכל יום מקיפים את המזבח פעם אחת
ואומ' אנא ה' הושיעה נא אנא והושיעה
נא. ה' יהודה אני והוא והושיעה נא
אני והוא והושיעה נא אותו היום
מקיפים את המזבח שבע פעמים ה
כמעשהו בחול כן מעשהו בשבת
אלא שהיו מלקטים אותם מערב
שבת ומניחין אותם בגרגיות של זהב
כדי שלא יכמושו. ו יוחנן בן ברוקה
אומ' חדיות של לדקל היו מלקטים ו
וחובטים על גבי המזבח אותו היום
היה נקרא יום חבוט חדיות מימי
התי נזקוקות שמיטים את לולביהם
ואוכלים את תרוגיהם. ז הלל
והשמיחה שמונה כיצד מלמד שאומר
ומיצב בכבוד יום טוב האחרון של חג
כשאור כל ימות הרגל סוכה שבעה

כיצד נמד מלא ארכל לא יתיר את סופתו
אבל מוריד הוא את הכלים מן המנחה
ולמעלן בשביל כבוד יום טוב האחרון
ז ניסוך המים שבעה כיצד עלוחית
של זהב מחזקת שלושת לוגים היתה
ממלא מן השילוח היה עומד לשער המים
תקעו והריעו עלה בכבש ופנה לשמאלו
ושני כהנים שלכסף היו שם יחזקאל
אומר שלש היו אלא שהיו מושחרים
מפני היין ומנקבין כמין שני חטמים
דקים אחד מעובה ואחד מידק כדי
שיהו שניהם כאחת ח מעמידי
שלמים ומזרחי שלמין עזרה שלמים
בתוך שלמין או שלמין בתוך שלמים
יצאו יחדיו אין הולכין מנסך כל
שמונה ולמנסך אומרין לו הגבה את
ידך שפעה אחת ניסך על רגליו ותמהו
כל העם באותו היום ט כמעשהו
בחול כן מעשהו בשבת אגל שהיה
ממלא מערב שבת לחבית של זהב שאינה
מקודשת מן השילוח היה מניחה
בלשכה נשפכה או נתגללה היה ממלא
מן הכיור שמים והיין המתמלים פסולין
מעל גבי המזבח פר ד הל ט
ההלל חמשה ושתים
וה חלול של בית השואבה שאינו דוחה
לא את השבת ולא את יום טוב אמרו
מי שלא ראה שמחת בית השואבה
לא ראה שמחה מימיו ב מצאוית

טוב הראשון של חג היו יורדים לע
לעזרת הנשים ומתקינים מישוב
תיקון גדול ומנורת של זהב היו שם
וספלים של זהב בראשיהם וארבעה
סולמות על כל מנורה ומנורה וארבעה
ילדים מפרחי כהונה וכדיהם כדי
שמן של מאה ועשרים לוג חזן
מטילה לתוך ספל וספל ג מבלאי
מכנסי הכהנים ומהמיינהם היין
מפקיעים ובהם היו מדליקים לא
היתה חצר בירושלם שלא היתה
מאירה מאורבית השואבה ד
החסידים ואנשי המעשה היו
מרקדים לפניהם באבוקות ואומרין
לפניהם דברי תושבחות הלוים
בכנורות ובנבלים ובמצלתים ובכל
כלי שיר בלא מספר על חמש עשרה
מעלות הירדות מעזרת ישראל
לעזרת הנשים כנגד חמשה עשרה
שיר המעלות עובתלים שעליהם
הלוים עומדים בשיר ה עמדו שני
כהנים בשער העליון הירוד מעזרת ישראל
לעזרת הנשים ושתי חצוצרות
בידם קרא הגבר תקעו והריעו
ותקעו הגיעו למעלה עשירית תקעו
והריעו ותקעו הגיעו לעזרה תקעו
והריעו ותקעו הגיעו לשער הירנא למזרח
עד שמגיעים לשער הירנא למזרח והפנו
הגיעו לשער הירנא למזרח והפנו

פניהם למערב ואמרו אבותינו היו
במקום הזה אחוריהם אל היכלו׳
ופניהם קדמה והמה משתחוים
קדמה לשמש אנו ליה ולויה עינינו
לך יהודה אומ׳ שונין אותן לומר אנו
ליה ולויה עינינו׳ ו אין פוחתים
מעשרים ואחת תקיעה במקדש
ולא מוסיפים על ארבעים ושמונה
בכל יום היו שם עשרים ואחת תק
תקיעה שלריש לפתיחת השערים ושש
תשע לתמיד של בין הערבים ומוספין
מוסיפים עוד תשע ובעזרה שבת
מוסיפים עוד שש שלוש להבטיל
את העם מן המלאכה ושלוש להבדיל
בין קודש לחול׳ ו עוד שבת
שבתוך החג היו שם ארבעים ושמ
ושמונה שלוש לפתיחת שערים
שלוש לשער העליון ושלוש לשער
התחתון שלוש למילוי המים שלוש
על גבי המזבח ותשע לתמיד של שחר
ותשע לתמיד של בין הערבים ותשע
למוספים ושלוש להבטיל את העם
מן המלאכה שלוש להבדיל בין קודש
לחול׳ ז יום טוב הראשון של חג
היו שם שלושה עשר פרים ואילים
שנים ושעיר אחד נשתיירו שם
ארבעה עשר כבשים לשמונה
משמרות׳ ט ביום הראשון ששה
כהנים מקריבים שנים שנים והשאר

אחד אחד בשלישי חמשה מקריבין שנים שנים והשאר

אחד אחד בשלישי ארבעה מקריבים
שנים שנים והשאר אחד אחד ברביעי
שלושה מקריבים שנים שנים והשאר
אחד אחד בחמישי שנים שנים מקריבים
שנים שנים והשאר אחד אחד בששי
אחד מקריב שנים שנים והשאר אחד
ואחד בשביעי כולם שוים בשמיני חזרו
לפיים בראשונים אמרו מי שהיה מקריב
פרים היום לא היה מקריב למחר אלא
חורים חלילה׳ י בשלושה פרקים
בשנה היו כל משמרות שוות באמורי
רגלים ובחלוק לחם הפנים ובעצרת אוכ
לין והילך מינה והילך חמין היה
מינה והילך חמין משמר שומנו קבוע הוא
מקריב תמידים נדרים ונדבות וכל קרבנות
היניבור הוא מקריב על הכל בזמן שהוא
יום טוב הראשון סמוך לשבת בין מלפניה
ובין מלאחריה היו כל המשמרות שוות
בחלוק הפנים׳ יא חלוים אחד להפסיק
בנתיים משמר שומנו קבוע הוא מבטל
עשר חלות והמתעכב מבטל שתים בשאר
כל ימות השנה הניכנס מבטל שש והיוצא
מבטל שתים ר׳ יהודה אומ׳ הניכנס מבטל
שבע והיוצא מבטל חמשה הניכנס
חולקים ביפתן והיוצאין בדרום בלגה
חולקת לעולם בדרום וטבעותה קבועה
וחלונה מתנועה׳

מסכת סוכה

פרק ה

ביצה שנולדה ביום טוב בית שמאי אומ׳
תאוכל ובית הלל אומ׳ לא תאכל בית
שמאי אומ׳ שאור כזית וחמץ ככותבת
בית הלל אומ׳ זה וזה כזית ב השוחט
חייה ועוף ביום טוב בית שמאי אומרין
יחפור בדקר ויכסה ובית הלל אין לא
ישחוט אלא אם כן היה לו עפר מוכן
מורים שאם שחט שיחפור בדקר
ויכסה שאפר הבירה מוכן ג בית
שמאי אין מוליכים את הסירים משובח
לשובח אבל מעבירו מחולין לחולין בית
הלל מתירין בית שמאי אומ׳ לא יטול אלא
אם כן נתנו מבעוד יום ובית הלל אומ׳
עומד ואומ׳ זה וזה אני נוטל ד ואין
שחורים ומינא לבנים ומינא
שחורים שנים ומינא שלשה אסורין
שלשה ומינא שנים מותרים בתוך הקן
ומינא לפני הקן אסורין אין שם אלא
אם כן הרי אילו מותרין ה בית שמאי
אומ׳ אין מסלקין את התרסין ביום טוב
ובית הלל מתירין את להחזיר ביתיבי
שמאי אומ׳ אין נוטלין את העלי לקנח
עליו בשר ובית הלל מתירין בית שמאי
אומ׳ אין נותנין את העור לפני בית
הדרסה לא יגביהנו אלא אם כן יש עמו
בשר ובית הלל מתירין ו בית שמאי
אומ׳ אין מוציאין לא את הקיטון ולא
את הלולב ולא את ספר תורה ברשות

הרבים ובית הלל מתירין ז בית שמאי
אומ׳ אין מוליכין חלה ומתנות לכהן
ביום טוב בין שהורמו מאמש ובין
שהורמו מהיום ובית הלל מתירין אמרו
בית שמאי לבית הלל הניחה שהוה חלה
ומתנות מיתה לכהן ותרומה מיתנרך
לכהן כשם שאין מוליכים את התרומה
כך לא יוליכו את המתנות אמרו להם
בית הלל לא אם אמרתם בתרומה
שאינן זכיי בהרמתה תאמרו במתנות
שהוא זכיי בהרמתם ח בית שמאי
אומ׳ תבלין מדוכים במדוך של ענן הזב
והמלח במדוך של אבן ובית הלל מתירין
ובית הלל אומ׳ תבלין נדוכין כדרכן
במדוך של אבן והמלח במדוך של ענן
ט הבורר קטנית ביום טוב בית
שמאי אומ׳ בורר אוכל ואוכל ובית הלל
אומ׳ בורר כדרכו ובזריקו ובתמחוי אבל לא
בטבלה ולא בנפה ולא בכברה רבי גמליאל
אומ׳ את מזיח ושרלה י בית שמאי
אומ׳ אין משלחין ביום טוב אלא מנה ובית
הלל אומ׳ משלחין בהמה חייה ועוף חיים
ושחוטים משלחין יינות שמנים וסלתות
וקטניות אבל לא תבואה ר
שמעון מתיר את התבואה יא משלחין
כלים בין תפורין ובין שאינן תפורין
את על פי שישב בהם כלאים והן לעתיד
המוציא אבל לא סנדל מסומר ולא
מנעל שאינו תפור ר יהודה אומ׳ אף לא

מבעל לבן מפני שהוא עתיד אומן
וזה הכלל כל שנאותין ביום טוב
משלחין אותו׃ פר׳ ב
הלכה א
יום טוב שחל להיות ערב שבת לא
יבשל בתחילה מיום טוב לשבת
אבל מבשל הוא ליום טוב ואוקי הותיר
הותיר לשבת ועשה תבשיל מערב
יום טוב וסומן עליו לשבת בית שמי
אומ׳ שני תבשילים ובית הלל אומ׳ תבשיל
אחד מורים ברת ובביצה שעליו שתי
שני תבשילין אכלו או שאבד׳ לא
יבשל עליו בתחילה שיהיר ממנו כל
שהוא סומך עליו בשבת ב חל
להיות לאחר שבת בית שמי אומ׳ מטבילין
את הכל מלפני השבת ובית הלל אומ׳
כליס מלפני שבת ואורס בשבת׃ ג
שורים שהם משיקים את העיס בכלי
אבן לטהרה אבל לא להטביל מטבילין
מעב לגב ומחבורה לחבורה ביום
טוב׃ ד בית שמי אומ׳ מביאין שלמים
ואין סומכין עליהם אבל לא עולות
ובית הלל אומ׳ מביאין שלמים ועולות
וסומכין עליהם׃ ה בית שמי אומ׳
לא יחם אדם חמים לרגליו אלא אם
כן היו רואים לשתייה ובית הלל מתירין
עשה מדורה ומתחמם בגחלת׃ ו
שלושה דברים רב גמליא מחמיר כדברי
בית שמי אין טומנים את החמין מיום

טוב לשבת ואין זוקפין את המנורה ביום
טוב ואין אופין פתן גריסת אלא רקיקים
אמ׳ רב גמליא מימיהם של בית צובא לא
היו אופין את פתן גריסת אלא רקיקים
אמרו לו מה נעשה להם לבית אביך ש׳
שהיו מחמירים על עצמן ומיקלים על בני
יעלהי ות אופין את פיתן גריסת וחזרי
ז אף הוא אמר שלושה דברים להקל
מכבדין בין המיטות ומניחים את המגמר
ביום טוב ועושין גדי מקולה בלוליפסחים
וחכמ׳ אוסרין ח שלושה דברים ר׳
ליעזר בן עזריה מתיר וחכמ׳ אוסרין פחת
יינאי בריבועה שבין קרניה ומקרדים
את הבהמה ביום טוב ושוחקים את
הפלפלים ברוחים של הסם ר׳ יהודה אומ׳
אין מקרדים את הבהמה ביום טוב מפני
שהוא עושה חבורה אבל מקד ינפיה וחכמ׳
אומ׳ אין מקרדים את לא מקד ינפים׃ ט
הרימוים של פלפלין טמאה משה שלושה
כלים משום כלי קיבול משה כלי מתבות
משום כברה עגלה של קטן טמאה מדרס
ותיטלת בשבת איזה ניתרת אלא על גבי
הכלים ר׳ יהודה אומ׳ כל הכלים אינן
ניתרים חוץ מן העגלה מפני שהיא
כובשת׃ פר׳ ג
אין נותנים דגים מן הציבורין ואין נותנין
לפניהם מזונות אבל נותנים חיה ועוף
מן הציבורים ונותנים לפניהם מזונות
רב שמעון בן גמליא אומ׳ לא כל הציבור

שויה זה הכלל כל המחוסר ירידה אסור
ושאינו מחוסר ירידה מותר ב
מירודות חייה ועופות ודגים שעשאן
מעורב יום טוב לאוכלו מהן ביום טוב
אלא אם כן ירדע שניירדו מבעוד יום
מעשה בגוי אחד שהביא דגים לרבן גמליאל
ואמ' מותרין הן אלא שאין ריצוני לקבל
הימנו ג בהמה מסוכנת לא ישחוט
אלא אם כן ידוע שהוא יכול לאכול מ
ממנה כזית עלי מבעוד יום ר עקיבה
או אפילו כזית חי מבית טבי יחת ד
שחטה בשדה לא יביאנה במוט ובמיטה
אבל מביאה בידו אבדים איברים ד
בכור שנפל לבור ר יהודה אין ידך מומחה
וירא אם ישבו מים יעלה וישחוט
ואם לאו לא ישחוט ר שמעון או כל
שאינן מומו מכר מעבד יום טוב אין
זה מן המוכן ה בהמה שמתה לא
ירוד ממקומה מעשה ששאלו את
ר טרפון עליה על החלה שנימאכת
וניכנס לבית המדרש ושאל אומרו לו לא
ירוד ממקומן ו אין נותנין על הטהרה
כתחילה ביום טוב אבל נותנין עליה מעב
יום טוב ושוחטין ומחלקין ביניהם
ר יהודה או שוקל אדם בשר כנגד הכלי
או כנגד הקופים וחכמ' או' אין משגיחין
בכך מאונים כל עיקר ז אין משחיזין
את הסכין אבל משיאה על גבי חבירתה
לא יאמר אדם לטבח מכור לי בדינר בשר

אבל שוחט והם מחלקים ביניהם ח
אומר אדם לחנוני מלא לי כלי זה אבל
לא במדה יהודה או אם היה כלי שלו
מדה לא ימלאינו מעשה בשאול בן
בטונית שהיה ממלא את מידותיו מעב
יום טוב ונותנין להקחות ביום טוב
אבא שאול או' במועד עשה כן וחכמ'
או אף בחול עשה כן מפני מיני
המידות ט או' אדם לחבירו תן לי
ביצים ואגוזים במיניין שכן דרך ב
בעל הבית להיות מונה בתוך הבית

פרק ד הל ט

המביא כדי יין ממקום למקום לא
יביאם בסל ובקופא אבל הוא על כתיפו
לפניו והמוליך את התבן לא יפשילנו את
הקופה לאחוריו אלא נוטלה בידו
מתחילים בעדיות התבן אבל לא בעניים
שבמוקצה ב ואין נוטלין עציה
מן הסוכה אלא מן הסמוך לה מביאין
עצים מן השדה מן המכונס מן הקופה
אפילו מן המפוזר ואי זה הוא קופה
כל שהוא סמוך לעיר דברי ר יהודה
ר יוסי או' כל שניכנסים לו בפותחות
אפילו בתוך תחום שבת ג אין מביאין
עצים מן הקורות ולא מן הקורה שנישברה
מביאין אין
במברה אלא בקופים בית שהוא מלא
פרות וסתום נפות נוטל ממקום הפתוח
ר מאיר אין פותחין כתחילה ונוטל ד

ביום טוב

ר' אין פוחתין את הגר מפני שהוא
עושה כלי ואין עושין פחמין ואין
חותכין את הפתילה לשנים ר' יהודה
או' חותכה באור לשני נרות ה' אין
שוברין את הזכוכית ואין חותכין את
הנייר לילות בו מליח ואין נרפין תנור
וכירים אבל מכבשין ואין מקיפין
שתי חביות לשפות עליהן ' את
הקדירה ואין סומכין את הקדירה
בקיעת וכן הדלת ואין מנהיגין את
הבהמה במקלב יום טוב ו' אלעז
או' נעטל אדם קיסם לחינות בו שיניו
ומגבב מן החיצר ומדליק שכל מה
שבחיצר מוכן וחכ"א או' אף מגבב כ"
מלפניו ומדליק ז' אין מוציאין
את האור לא מן הצינים ולא מן האבנים
ולא מן העפר ולא מן המים ואין מלבנים
את הרעפים לילות עליהם ועוד אמ' לקרבנא
ר' אלעז עומד ארס על המוקצה עד
שבת בשביעית ואומ' מיכן ואני אומל
למחר וחכ"א עד שיורשום ויומר
מיכן ועד כאן פ"ר ה'

הל' ז משחילים פירות זרין
ארובה ביום טוב אבל לא בשבת
ומכסים את הפירות בכלים מפני הדלת
וכן כדי יין וכד שמן נותנים כלי תחת
הדלת בשבת ב כל שחייבים עליו
משום שבות ומשום רשות ומשום
מינוה בשבת חייבין עליו ביום טוב

ואלו הן משום שבות לא עולים באילן
ולא רוכבים על גבי בהמה ולא שוטים על
פני המים ולא מספקים ולא מטפחים
ולא מרקדים ואילו הן משום רשות
ולא רוקדים ולא מקדישים ולא מחרימים ולא חולצין
ולא מייבמין
ואילו הן
משום מינוה
לא מקדישין
ולא מעריכים ולא מגביהים תרומה
ומעשרות כל אלו ביום טוב אין ענין
לומ' בשבת אין בין יום טוב לשבת אלא
אוכל נפש בלבד ג הבהמה והכלים
כרגלי הבעלים המוסר את בהמתו לבנו
או לרועה הרי אלו כרגליו כלים מיוחדים
לאחד מן האחים שבבית הרי אלו כרגליו
כלים מיוחדים לאחד מן מן האחים
שבבית הרי אלו כרגליו ושאינו מיוחדים
למקום שכולה הולכים ד השואל
מחבירו מעבר יום טוב כרגלי השואל
ביום טוב כרגלי המשאיל האשה ששאלה
מחבירתה תכלים ומים ומלח לעיסתה
הרי אלו ברגלי שניהם ר' יהודה פוטר
במים מפני שאין בהם ממש ה'
הגחלת כרגלי הבעלים וחשלהבת בכל
מקום גחלת שהקדש מועלים בה וחל
וחשלהבת לא מה"ם ולא מועלים ו
באור של יחיד כרגלי היחיד ושל אנשי
העיר כרגלי אנשי אותה העיר ושל עולי
בבל כרגלי הממלא ז מי שהוציו פירותיו
בעיר אחרת ועבדו בני אותה העיר לבוא
אינן לא יביאו לו מפירותיו ואם עבד
הוא הרי פירותיו כמוהו ח מי שומין

אילו אורזים לא יוליכו בידן מעות אלא
אם כן ויכה להם אחד במנותיהם כ
מערב יום טוב אין משקיעים ושוחטים
את המדברות אבל משקיעים ושוחטים
את הבייתות אלו הן הבייתות הלנות
בעיר והמדבריות הלנות באפר
וחסלת ביצה
פר ה

מסכת ראש השנה

ארבעה ראשי שנים הן באחד בניסן
ראש שנה למלכים ולרגלים באחד
באלול ראש שנה למעשר בהמה ר
לעולם ושמיעתן או באחד בתשרי ב
באחד בתשרי ראש שנה לשנים
ולשמיטים וליובלות לנטיעה לירקות
באחד בשבט ראש שנה לאילן כדברי
בית שמי ובית הלל בחמשה יעשר בו
ג בארבעה פרקים העולם נידון נפקד
על התבואה ובעצרת על פירות האילן
ובראש השנה כל באי העולם עוברין
לפניו כבני מרון שנ היוצר יחד לבם
המבין אל כל מעשיהם ובחג נידונים
על המים ר על ששה חדשים
שלוחיהם יוצאים על ניסן מפני הפסח
על אב מפני התעניות על אלול מפני
ראש שנה על תשרי מפני תקנת

המועדות על כסלו מפני החנוכה על
אדר מפני הפורים וכשהמקדש קיים
היו באים על אייר מפני הפסח קטן ה אף
על שני ותרשים מחללים את השבת
על ניסן ועל תשרי שבהם שלוחים
יוצאין לכוריה ובהן היו מתקנים
את המועדות וכשבית המקדש קיים
מחללים אף על כולם מפני תקנת הקהל
ו בין שנראה בעלול בין שלא נראה
בעלול מחללים עליו את השבת ר יוסי
אומ אם נראה בעלול אין מחללין
עליו את השבת ז מעשה שעמדו
יותר מארבעים וזקנים ר עקיבה
בלוד שלח לו רבן גמליאל אם מעכב
אתה את הדינים מיניאתה מכשלן
לעתיד לבוא ח אב ובנו שראו את
החדש ילכו לא שמיענו פיס זה עד
שיבאו אלא שמיא יפסל אחד מהם מינטרת
השני עם אחד ר שמעון או אב ובנו
וכל הקרובים כשרים לעדות החדש
ט אמ ר יוסי מעשה בטוביה הרופא
שראה את החדש בירושלם הוא
ובנו ועבדו המשוחרר וקיבלו הכהנים
אותו ואת בנו ופסלו את עבדו ר אלו
הן הקפסולין המשחק בקוביא והמלוה
בריבית ומפריחי יונים ומחרישי שביעית
ועבדים וזה הכלל כל העדות שאין

נכשובאו
לבית דין
ויבדלו אותו
ואת עבדו
ופסלו את
בנו ר

האשה כשרה לה אותהן אינן כשרין
לה יא מי שראה את החודש
ואינו יכול להלך מוליכים אותו על
החמור אפילו במיטה אם ינודד
להם לוקחין בידם מקלות ואם היתה
דרך רחוקה לוקחין בידן מזונות
שעל מהלך לילה ויום מחללים את
השבת ויוצאין לעדות החודש
שנ אלה מועדי י׳ מקראי קודש

פר ב הל יא

אם אינן מכירין אותו משלחין עמו
אחר להעידו בראשונה ני היו
מקבלים עדות החודש מכל אדם
משקיבלו המינים התקינו שלא
יהו מקבלים אלא מן המכירים ברא
בראשונה היו משיאים משואות
משקיבלו הכותים התקינו שיהו
שלוחים יוצאין ב בידן משיאין
משואות מביאין כליונסות שלארז
ארזכים וקנים ועצי שמן ועורות
של פשתן וכורך במשיחה ועולה
לראש ההר ומיניח בהן את האור
ומולך ומביא ומעלה ומוריד עד
שהוא רואה את חבירו שהוא עושה
כן בראש ההר השיני וכן בראשון ההר
השלישי ג מניין היו משיאים
מיהר המשוחה לסרטבא ומיסרטבא

לבריפתניא ומבריפתניא לחורן ומחורן
לבית בלתין ומבית בילתין לאנוו אלא
מולין ומביא ומעלה ומוריד עד שהוא
רואה כל הגדולה לפניו כמדורת האש
ד חיצר גדולה היתה בירושלם ובית
יעזק היתה נקראת ולשם כל העדים מ
מיתכנסין ובית דין בודקין אותן שם
וסעודות גדולות עושין להם בשביל
שיהו מגלים לבוא ה בראשונה
לא היו וזיס משם כל היום היתקין רבן
גמליא הזקן שיהו מהלכים אלפים
אמה לכל רוח ולאו ובלבד אלא אף
תכמה הבאה ליולד הבא להניל מיד
הביים ומיד הנהר מיד הדליקה מיד
המפלות הרי אלו כאנשי העיר וישו
להם אלפים אמה לכל רוח ו כיצד
בודקין את העדים הג שנבא ראשון
בודקין אותו ראשון מכניסים את
הגדול שבהם ואומרין לו אמור כיצד
ראיתה את הלבנה לפני החמה או
לאחר החמה לינפנה או ולדרומה
כמה היתה גבוהה ולאיזן היה נוטה
וכמה היה רחב ואם אמ לפני החמה
לא אמר כלום ז היו מכניסין את
השיני ובודקין אותו ומיניאו דבריהם
מכוונים ועידותן מקויימת ושאר כל
הזונות שואלין אותן ראשי דברים

לא שהן יכריזים להן אלא שלא יטעו
בהן ויפשוט בשביל שיהו רגילים לבוא ב
ראש בית דין אומ מקודש וכל העם
ענים אחריו מקודש מקודש בין
שנראה בזמנו ובין שלא נראה בזמנו
מקדשים אותו לעתו בדברי רבי עקי
אם לא נראה בזמנו אין מקדשים א
אותם שכבר קידשוה בשמים ט
דשות יכירות לבנות היו לו לבן גמלי
בעליותיו בטבלה ובכותל שבהן מראה
את הלבנה ואומ הכוה ראיתה או
כזה מעשה שבאו שנים ואמרו ראינוה
שחרית במזרח וערבית במערב אמר
רבי יוחנן בן נורי עדי שקרים הם וכשבאו
ליבנה קיבלן רבן גמליא ועובדא
שניה ואמרו ראינוהו בזמנו ובלילה
בעפורו לא נראה וקיבלן רבן גמליא
אמ רוסא בן ארבינס עדי שקרים הם
והיאך מעידין על האשה שילדה ולמחר
בריסה בן שניה אמ לו יהושע נראה
אני את דבריך יאו שלח לו רבן גמליא
גזור אני עליך שתבוא אילי במקלך
ובמעותיך ביום שחל להיות יום הכיפורים
להיות בחשבונך הלך ומצאו רעקיבה
מיציר אמ לו ישלי ללמוד שכל מדה
שעשה רבן גמליא עשוי שת אלה מועדי
י מקראי קודש אשר תקראו אותם
בין בזמנן בין שלא בזמנן אין לי מועדות
אלא אלו יב באלו אילו דוסא בן
ארבינס אמ לו אם באים אנו לדין אחר
בית דינו של רבן גמליא נדיין אנו לדין אחר

כל בית דין ודין שעמד מימות משה רבי
עקיבא שנוי על משה ואהרן ער ואבי הוא
ושבניה ג׳ ש מוקני ישראל ולמה לא
נתפרשו שמותן של זקנים אלא ללמדך
שכל שלושה ושלושה שעמדו בבית דין
על הישראל הרי הן כבית דינו של משה
נעל מקלו ונעתיו בידו והלך ליבנה
אילו רבן גמליא ביום שחל להיות יום הכיפורים
להיות בחשבונו עמד רבן גמליא ונשקו
בראשו ואמ לו בואבשלום רבי ותלמידי
רבותי בחכמה ותלמידי שקיבלתה עלי את
דבריי פר ג
ראוהו בית דין וכל ישראל שהעדים
לא הסכימו לומ מקודש עד שחשיבה
הדיוה מעמדה ראוהו בית דין בלבד
יעמדו שנים ויעידו לפניהם ויאמרו
מקודש מקודש ראוהו שלושה וזן
בית דין ועמדו שנים וישובו מחבירהם
אל הזיחוד ויעידו לפניהם ויאמרו
מקודש מקודש שאין והזיחוד נאמן על
ידי עצמו ב כל השופרות כשרות
חוץ משלפיה מפני שהיא קרן אמ ר
יוסה והלא כל השופרות נקראו קרן
שנ והיה במשוך בקרן היובל כשומעכם
את קול השופר שופר של ראש השנה
שליטול פשוט פיו מעופה זהב ושתי
חצוצרות בימיהם שופר מארץ ושעורות
מקינרות שבמיעות היום בשופר ג
ובתעניות של ובריה בפופים ופיו מעופה
כסף ושתי חצוצרות באמצען שופר

מקנין וחייבין מאריכות שמיעות
היום בחיוב ר' שמעון היכל
וראש השנה לתקיעה ולברכות
ר' יהודה אומר ראש השנה תוקעים
בשדה וכורים ובית הלל אומרים
שופר שנים דרך בקבוק פסול ויבק
שיברי השופרות פסול ניקב וסתמו
אם מעכב את התקיעה פסול ואם
לאו כשר ר' התוקע לתוך הכור
או לתוך החדות או לתוך הפיתם
אם קול שופר שמע יצא ואם קול
הברה שמע לא יצא וכן מי שהיה
עומד אחר בית הכנסת או שהיה
סמוך ביתו לבית הכנסת שמע קול
שופר או קול מגילה אם כיון לבו
יצא ואם לאו לאו יצא את על פי
שזה שמע וזה שמע זה כיון לבו
וזה לא כיון ר' והיה כאשר ירים
משה ידו וגבר ישראל וכאשר ינוח
ידו וגבר עמלק וכי ידיו של משה
עושות מלחמה או ידיו שבורות
מלחמה אלא כל זמן שהיו ישראל מיה
מיסתכלים כלפי למעלן ומכוונים
את לבם לאביהם שבשמים היו נוצחין
מתגברים ואם לאו היו נופלים ח
ותיוציאו בן ויאמר י' אל משה עשה
לך שרף ושים וגו' וכי מה שמשמית ומחיה
אלא כל זמן שהיו ישראל מיסתכלים
כלפי למעלן ומשעבדים את לבם לאביהם
שבשמים היו מתרפאים ואם לאו היו נ

נימוקים ט חדש שעשה וקיטן אינו
מביא את הרביעי ורי יוחנן בן נורי
כל שאינו חייב בדבר אינו מוציא את
הרבים ידי חובתן פ"ק ג
יום טוב של ראש השנה שחל להיות
בשבת במקדש שתוקעים אבל לא במדינה
משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן
בן זכאי שיהו תוקעים בכל מקום שיש
בו בית דין אמר לעזר לא התקין רבן
יוחנן בן זכאי שיהו תוקעים אלא
ביונה בלבד אמר ולו אחד ביונה ואחד
בכל מקום שיש בו בית דין ב ועוד
ז היתה ירושלם יתירה עליונה שכל
העיר כשרה לראות ולשמוע ולתקוע
ויכולה לבוא ותוקעים בה וביורנין
לא היו תוקעים אלא בבית דין בלבד
ג בראשונה היה הילולב ניטל
במקדש שבעה ובמדינה יום אחד
משחרב בית המקדש התקין רבן
יוחנן בן זכאי שיהא הילולב ניטל במקדש
שבעה ויכיר למקדש שיהא יום הנעת
כולו אסור ד בראשונה היו מקבלים
עדות החודש כל היום כולו אחר
נשתהו והעדים מלבוא ויתקלקלו
הלוים בשירי היתקינו שלא יהו מקבלין
אלא עד המנחה באומן המעוה ולמעלן
מהביאם אותו יום קודש ולמחר יום
קודש משחרב בית המקדש התקין
רבן יוחנן בן זכאי שיהו מקבלין עדות
החודש כל היום ה אמר יהושע

בן קרחה ועוד זה התקין רבן יוחנן
בן זכיי שאפילו ראשי בתי דינין בכל
מקום שלא יהיו הערים הולכים אלא
למקום הוועד ו סדר ברכות אומ'
אבות וגבורות וקדושת השם וכולל
מלכיות עמהם ואינו תוקע עמהם קדושת
היום ותוקעין זכרונות ותוקעין שופרות
ותוקעין ואומ' עבודה והודיה וברכת
כהנים דברי ר' יוחנן בן נורי ו אמ' לו
ר' עקיבה אם אינו תוקעין למלכיות
למה הוא מזכיר אלא אומ' אבות וגב'
וקדושת השם וכולל מלכיות
עם קדושת השם ותוקעין וכרונות
ותוקעין שופרות ותוקעין ואומ' עבודה
והודיה וברכת כהנים ו אין פוחתין
מעשר מלכיות ומעשרה וכרונות
מעשרה שופרות ר' יוחנן בן נורי אומ'
אם אמרן שלוש שלוש יצא אין מוכרין
זכרון מלכיות ושופר של פורענות מ
מתחיל בתורה ומשלים בנביא ר' יוסי
או אם השלים בתורה יצא ט העמד
לפני התיבה ביום טוב של ראש השנה
השני מתקיעין בשעת ההלל הראשון
מקרא את ההלל י שופר של ראש
השנה אין מעבירים עליו את החזנות
ואין מפקיעים עליו את הגבול ולא עולין
באילן ולא רוכבים על גבי ולא שטים
על פני המים ואין חותכים אותו בין
בדבר שהוא משום שבות בין בדבר
שהוא משום בלא תעשה אבל אם יצה

ליתן בתוכו מים אוריין יתן אין מעבירין
את התינוקות מלתקוע אבל מתענין
בזמן שילמדו והמתענה לא יניא
והשומע מן המתענה לא יניא ו
סדר תקיעות של שלוש של
שיעור תקיעה כדי שלושה תרועות
שיעור תרועה כדי שלוש יבבות
תקע בראשונה ומשך בשניה בשתים
ואין בידך אלא אחת משבדך ואחדך
נתמנה לו שופר התוקעין ומריעות
והוקעין תוקעין ומריעין ותוקעין שלוש
פעמים כשם ששלוח הציבור מוציא את ידי
כל היחיד ויחיד חייב רב גמליא
אומ' שלוח הציבור מוציא את ידי
חובתן

מסכת תענית

מאימתי מזכירין גבורות בשמיני ר' עז
אומ' מיום טוב הראשון של חג' יהושע
אומ' מיום טוב האחרון אמ' ר' יהושע
הואיל ואין בשמיני סימן ברכה בחג
למה הוא מזכיר אמ' לו ר' עזר אתה הוא
אינו אומ' אלא משיב הרוח ומוריד
הגשם בעונתו אמ' לו אם כן לעולם יהא
מזכיר ב אין שואלין בשמיני אלא
קמיוך לבשמים ר' יהודה אומ' העובר
לפני התיבה ביום טוב האחרון של
חג האחרון מזכיר והראשון אינו
מזכיר וביום טוב הראשון של פסח
הראשון מזכיר והאחרון אינו מזכיר

ג עד אמתי שואלין ר׳ יהודה אומ׳
עד ש׳ יעבור הפסח ר׳ מאיר עד שיגיע
ניסן שנ׳ ויורד לכם בשם ירוה ומלקוש
בראשון ד׳ בשלושה במרחשון
שואלין בשמים רבן גמליאל אומ׳ בי׳
בשבעה בו בחמשה עשר בו אחר
החג כדי שיגיעו האחרון שבישראל
למה פרט ה׳ הגיע שבעה עשר
במרחשון ולא ירדו גשמים התחילו
היחידים מתעצבים אוכלים ושותים
משחשיכה ומותרים במלאכה ברחיצה
וביסוכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש
המיטה ו׳ עברו אלו ולא נתנו
בית דין בודקים שלוש תעניות על
הציבור אוכלים ושותים מבעוד יום
ואסורים במלאכה וברחיצה וביסוכה
ובנעילת הסנדל ובתשמיש המיטה
ומתליהם את המדה יתירה ז׳ עברו
אלו ולא נתנו בית דין גוזרים עוד
שבע שהן שלוש עשרה תענית על
הציבור ומה אלו יתירות על הראשונות
שאילו מתריעים ומתליהם את החצוצרות
ובשופרות מתריעים ומתליהם בשופר
מותרים מפני כבוד השבת ז׳ עברו
אלו ולא נתנו מתענים במשא ובמתן
בבינין בנטיעה באורסים בנישואין
ובשאילת שלום בין אדם לחבירו כבני
אדם נופלים לפני הארון והיחידים
חוזרים ומתענים עד שיגיע ניסן ואלו
גשמים סימן קללה שנ׳ הלא קציר

ז הגיע ראש חדש
כסלו ולא ירדו
גשמים בית דין
גוזרין שלש
תעניות על
הציבור אוכלין
ושותין משש שעה
ומותרין במלאכה
וברחיצה וביסוכה
ובנעילת הסנדל
ובתשמיש המיטה
ז

חטים היום אקרא אלי׳ ויתן קולות
ומטר׳ וגו׳ פר׳ ב הל׳ ח
סדר תעניות כיצד מוציאין את התיבה
לרחובה של עיר ונותנין אפר מקלה
על גבי התיבה ובראש הנשיא ובראש
אב בית דין ובכל אחד ואחד נוטל ונותן
בראשו ותקון שבהן אומ׳ לפניהם דברי
כיבושים אחינו לא נאמר באנשי נינוה
וירא אלהים את שקם ואת תעניתם אלא
וירא אלהים את מעשיהם כי שבו מדרכם
הרעה ונקבלה מהזוא אומ׳ וקרעו לבבכם
ואל בגדיכם ושובו אל ה׳ אלהיכם וגו׳
ב עמדו לפניהם בתפלה ומורידין
לפניהם תיבה וזקן וכהן ושלוח צבור ויהי
ריקם כדי שיהא לבו שלם בתפלה ואין
לפניהם עשרים ואוכע ברכות שמונה
עשרה בכל יום ומוסיף עליהם עוד
שש ואלו הן זכרונות ושופרות אלו ג׳
בינתה לי אשא עיני אל ההרים ממין
מעם עמקים קראתיך ה׳ תפלה לעני כי
יעטף ג׳ ה׳ יהודך אומ׳ לא היה
יצריך לומ׳ וכרונות ושופרות אלא אומ׳
תזותי הם רעבי יהיה באורין דבר וגו׳
אשר היה דברי׳ אל ירמיהו הנביא על
דברי הבצורת ואומ׳ חותמותיהם ד׳ על
הראשונה הזאו מי שעשה את אברהם
בהר המוריה הזאו יענה אתכם וישמע
בקול צעקתכם היום הזה ב אן י׳ וזעל
ישרא׳ ה׳ על השתייה הזאו אומ׳ מי
שעשה את אבותיכם על ים סוף הזאו

יענה אתכם וישמע בקול יעקתכם
היום הזה ב א ר' זוכר הנשכחות ו
על השלישית הוא אומ' מי שענה את
יהושע בגלגל הוא יענה אתכם וישמע
בקול יעקתכם היום הזה ב א ר' ישמע
תרועה ו על הרביעית הוא אומ' מי
שענה את שמוא במינפה הוא יענך
אתכם וישמע בקול יעקתכם היום
הזה ב א ר' שומע יעקה ח על
החמישית הוא אומ' מי ש ענה את
אליהו בהר הכרמל הוא יענה אתכם
וישמע בקול יעקתכם היום הזה ב א
ר' ישומע תפילה ט על השישית הוא
אומ' מי שענה את יתרו ממעי הדגה
הוא יענה אתכם וישמע בקול יעקתכם
היום הזה ב א ר' העונה בעת יראה
ו על השביעית הוא אומ' מי שענה
את דוד ר' ואת שלמה בנו בירושלם
הוא יענה אתכם וישמע בקול יעקתכם
היום הזה ב א ר' המרחם על הארץ
יא מעשה בימי ר חלפתה ובימי ר
חנניה בן תרדיון שערך אחד לפני
התיבה ומר את כל הברכה וענו אחריו
אמן תקעו הכהנים תקעו מי שענה
את אברהם בהר המוריה הוא יענה
אתכם וישמע בקול יעקתכם היום
הזה הריעו בני אהרן הריעו מי שענה
את אבותיכם על ים סוף הוא יענה את

אתכם וישמע בקול יעקתכם היום הזה
וכשנאמרו אין לחכם ואמרו לא היו
נוהגים כן אלא בשערי מזרח יב
שלוש תעניות הראשונות אנשי
משמר מתענים ולא משלימים ואנשי
בית אב לאחד מתענים שלוש שניות
אנשי משמר מתענים ומשלימים
ואנשי בית אב מתענים ולא משלימים
שבע אחרונות אלו ואלו מתענים
יג ומשלימים דברי ר יהושע
וחכמים אומ' שלוש תעניות הראשונות
אלו ואלו לא היו מתענים שלוש שניות
אנשי משמר מתענים ולא משלימים
ואנשי בית אב לא היו מתענים ושבע
אחרונות אנשי משמר מתענים ומ
ומשלימים ואנשי בית אב מתענים
ולא משלימים יג אנשי משמר
מותרין לשתות יין בלילות אבל לא
ביומם ואנשי בית אב לאביהם ולא
בלילה אנשי משמר ואנשי מעמד
אסורים מלספר ומלכבס ובחמישי
מותרין מפני כבוד השבת יד כל
המנוד במגילה דילא למספר לפניו
אסור ולאחריו מותר ר יוסה אומ'
לפניו ולאחריו אסור דילא להתעניא
לפניו ולאחריו מותר ר יוסה אומ לפניו
אסור ולאחריו מותר יה אין
בודקין על הניבוי כתחילה בחמישי

תענית

שלא להבקיע את השערים אלא
שלוש תעניות הראשונות שני
וחמישי ושיני ושלוש שניות חמישי
ושיני וחמישי ר יוסה אומ כשם
שאין הראשונות בחמישי כך לא
שניות ולא אחרונות ו אין גוזרין
תענית בראשי חדשים בחנוכה
ובפוריס אם התחילו אין מפסיקין
דברי ר נחמיה ר מאיר אומ
על פי שאומר רבן גמליאל ו אין
מפסיקים מודה היה שאין משלימין
וכן תשעה באב שחל להיות ערב
שבת פ ג הל יג
מדת תעניות האילו האמור בראשונה
הראשונה אבל יעמוד ששנו מת
מתריעים עליהם מיד וכן שפסקו
גשמים מגשם לגשם יש ארבעים
יום מתריעים עליהם מפני שהיא
מכה בעיירות ב ירדו ליעמוד
אבל לא לאילן לאילן אבל לא ליעמוד
לזה ולזה אבל לא לבורות לא לשיחים
ולא למערות מתריעים עליהם מיד
ג וכן עיר שלא ירדו עליה גשמים
כמתוב והמטרתי על עיר אחת ועל
עיר אחת לא אמטיר חלקה אחת
תמטר וחלקה אשר לא תמטיר עליה
תיבש אותה העיר מתענין ומתריעין
וכל סביבותיה מתענות ולא מתריעות
ור עקיבה אומ מתריעות ולא מתענות
ד וכן עיר שישבה דבר או מפלת
אותה העיר מתענה ומתריעה וכל
סביבותיה מתענות ולא מתריעות ר
עקיבה אומ מתריעות ולא מתענות ה
אי זה הוא דבר עיר המתענה חמש
מאות רגלי ינאו ממנה שלושה מתיחס
לשלושה ימים זה אחר זה ו על
אלו מתריעים בכל מקום על השידפון
ועל הירקון ועל הארבה ועל החסיל
ועל חיה רעה ועל החרב מתריעים
עליהם מפני שהיא מכה מהלכת ז
מעשה ששידו זקנים מירושלם
לעריהם ונודו תענית על שנראה
כמילואם פי תמר שדפון באשקלון ועוד
נדרו תענית לחר על שאכלו אויבים
שתי תינוקות בעבר הירדן ר יוסה אומ
לא על שאכלו אלא על שני שנראו
ח ועל אילו מתריעים בשבת על עיר
שהיקיפה אינה או נהר על הספינה
הנשרפת בים ר יוסה אומ לעזרה אבל
לא לינקה שמענו התמני אומ אחת על
הדבר ולא הודו לו חכמים ט על כל
עיר שתבוא עליה ענבור מתריעים עליה
חוץ מדוב בשמים מעשה שאמרו
לחוני המעגל התפלל שידדו בשמים
אמרו לו יצאו והכניסו תנורי פסחים
בשביל שלא ימקו והתפלל ולא ירדו

בשמיה יט עג עזה ועמיד בתוכה
ואמ׳ יבוא בניך שמו פניהם על שני
כבן בית לפני נשבע אני בשמך הגדול
שאינו יו״ד מיכן על שתחוס על בניך יא
התחילו הנשמים מנטפים אמ׳ לא כך
שאלתי אלא נשמי בורות שיחזיק וכ׳
ומערות ירדו בועזה אמ׳ לאוכך שאלתי
אלא נשמי רינון ברכה ומדבה ירדו
כמיקנן עד שערלו וישרץ מירוץ להר
הבית מפני הנשמים אמ׳ לו כשם שהתפ
שהתפללתה עליהם שירדו כך התפלל
שילכו להם אמ׳ להם יאור וראון אם
נימחת אבן טוענים יג שלח לו שמע
שמעון בן שטח אמ׳ לו ערוך את
לעדות אבלמה אעשה לך ואתה מתחזא
לפני המקום כבן שהוא מתחזא לאבין
ועושה לו רינתנו ועליך הכתוב אומ׳
ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך יג
היו מתענים וירדו להם גשמים קודם
להבין החמה לא ישלימו אחר הבין ה
החמה ישלימו ר אליעזר אומר לחינת
לא ישלימו אחר חינת ישלימו יד
מעשה שגזרו תענית בלוד וירדו להם
גשמים קודם לחינת אמ׳ להם ר טרפון
יגאו ואכלו ושתו ועשו יום טוב ויעלו
ואכלו ושתו ועשו יום טוב ובאו בין
הערבים וקראו הלל הגדול ואי זה הוא הלל
הגדול הודו לה׳ כי טוב כי לעולם חסדו
הודו לאדוני האדונים כי לעולם חסדו

בשלושה פרקים הכהנים נשאים
את כפיהם ארבעה פעמים בשחרית בי״ם
ובמוסף ובמנחה ובנעילת השערים
בתענית ובמעמדות וביום הכפורים
ב אלין הן המעמדות בני ישראל את ואמרת אלהם
קרבני לחמי וכי היאך קרבנו של אדם לאשה
קרב והואאינו עומד על גביו אלא
שהיתקינו הנביאים הראשונים
עשרים וארבע משמרות על כל משמר
ומשמר היה עומד בירושלם שלכהנים
וללויה ולישראל היו בעלי זמן המשמר
כהנים ולויה עולים בימי שבאותו וישראל
המשמר מיתכנסים לעריהם וקוראים
מעשה בראשית ג ביום הראשון
בראשית יהי רקיע בשני יהי רקיע
יקוו המים בשלישי יקוו המים יהי
מאורות ברביעית יהי מאורות ישרץ
המים בחמישי ישרצו המים ותוצא
הארץ בששי ותוצא הארץ ויכולו
השמים והארץ וכל צבאם ד
פרשה גדולה קורין אותה בשני ים
והקטנה בחמיד בשחרית ובמוסף
ובמנחה ניכנסין וקורין על פי יהן
קורין את שמע עד שבת במנחה
לא היו נכנסין מפני כבוד השבת ה
כל יום ששי בו הלל אין בו מעמד שלש
שחרית קודבן מוסף אין בו מנעילה
וקודבן ערבית אין בו מנחה דברי ר

עקיבה אב לובן עזיי כך היה יהושע
שונה קרבן מוסף אין בו ממון
וקרבן עצים אין בו מעילה
חוץ ר עקיבה להיות שונה כדברי
בן עזאי ו זמן עצי כהנים והעם
בתי שערה באחד בניסן בני ארחבן
יהודה בעשרים בתמוז בני דוד בן יהוידע
בחמישה באב בני פרעוש בן יהודה
בשבעה בו בני יהודה בן רכב בע
בעשרה בו בני סנאה בן בנימין ב
בחמשה עשר בו בני זתואל בן יהודה
ז ועמהם כהנים ולוים וכל מי
שטעתה שבטו בני גנבי עלי ובני
קרנעי קיניעת בעשרים בו בניפוזת
מואב בן יהודה באחד בטבת שבו
בני פרעוש שניה באחד בטבת ולא
היה בו מעמד שהיה בו הלל קרבן מוסף
קרבן עצים ח חמשה וכהנים אומי
אותנו בשבעה עשר בתמוז ו
וחמשה בת שערה באב בשבעה עשר
בתמוז נשתברו הלוחות ובטל התמיד
והובקעה העיר ושרף אפיסטמוס
את התורה והעמיד עליה בת
בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא
יכנסו לארץ וחרב את הבית בראשונה
ובשניה גלכדה ביתר ונחרשה העיר
ט משנכנס אב ממעטים בשמחה
שבת שחל תשעה באב להיות בתוכה
אסורים מלספר ומלכבס ובחמישי

מותרים מפני כבוד השבת י ערב
תשעה באב לא יאכל אדם שני תבשילים
לא יאכל בשר ולא ישתה יין רבן שמעון
בן גמליאל או ישנה ר יהודה מחייב בכל
בכפית המטה ולא הודו לו חכמים יא
אמר רבי שמעון בן גמליאל לא היו ימים
טובים לישראל כחמשה עשר באב וביום
הכיפורים שבהן בני ירושלים יוצאין
ובבלי לבן שואלים שלא להכיש את מי
שאין לו כל הכלים טעונים טבילה ובנות
ירושלם יוצאות וחולות במכחולים יב
ומה היו אומרות שא נא עיניך בחור
ראה מה את בחר לך אל תתן עיניך
בנויי תן עינך במשפחה וכן הוא אומר
יצאיתה וראינה בנות ציון במלך שלמה וג
ביום חתונתו וביום מתן תורה וביום שמחת
לבו זה בימיו בית המקדש יהי רעון
שיבנה במהרה בימינו
חסל מסכתא

מסכת מגילה

מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר
בשלושה עשר בארבעה עשר וחמש עשר
לא פחות ולא יותר כרכים המוקפים חומה
מימות יהושע בן נון קורין בחמשה
עשר כפרים ועיירות גדולות קורין
באורבעה עשר אלא שהכפרים מקדימים
ליום הכנסה ב כיצד חל להיות בשני
בפרים ועיירות גדולות קורין ביום

בעשרים באלול בני עזין בן יהודה

ומוקפות חומה למחר: ג חל
להיות בשלישי או ברביעי כפריס
מקדימים ליום הכניסה ועיירות
גדולות גדולות קורין בובייום ומוקפות
חומה לביחה: ד חל להיות בחמישי
כפריס ועיירות גדולות קורין בובייום
ומוקפות חומה למחר: ה חל להיות
ערב שבת כפריס מקדימים ליום הכניסה
ועיירות גדולות ומוקפות חומה
וקורין בובייום: ו חל להיות בשבת
כפריס ועיירות גדולות מקדימין
ליום הכניסה ומוקפות חומה למחר:
ז חל להיות אחר שבת כפריס
מקדימים ליום הכניסה ועיירות גדולות
קוריס בובייום ומוקפות חומה למחר:
ח אין היאו עיר גדולה כל שישיבית
עשרה בוטלנים פחות מיכן והרי זה
כפר באילו אומרו מקדימין ולא מאחרין
אבל זמן עיני כהנים ותשעה באב הן
וחגיגה והקהל מאחרים ולא מקדימים
מפני שאמרו מקדימים ולא מאחרים
מותרים בספר ובתענית ומתנות לאביונים:
ט אומר יהודה אמתי מקום שנכנסים
בשני ובחמישי אבל מקום שאין
נכנסים לא בשני ולא בחמישי קורין
אותה בומנה: י קראו את המגילה
באדר הראשון ונתעברה השנה קורין
אותה באדר השני אין בין אדר הראשון
לאדר השני אלא קריאת מגילה ומתנות
לאביונים: יא אין בין יום טוב לשבת
אלא אוכל נפש בלבד אין בין שבת
ליום הכיפורים אלא שזה ודונו בידי
אדם וזה בהכרת: יב אין בין המודר
הנייה מחבירו למודר ממנו מאכל
אלא ריסת הדגל וכליה שאין עושין
בהן אוכל נפש אין בין נדרים לנדבות
אלא שהנדרים חייבים באחריותן
ונדבות אינן חייבים באחריותן: יג
אין בין זב לרואה שתי ראיות לראות
שלוש אלא קובען אין בין מיעוט
מוסגר למיעוט מוחלט אלא פריעה
ופריעה ותגלחת וניפורים: יד אין
בין ספריה לתפיליה ומזוזות אלא ע
שהספריה ניכתבים בכל לשון ותפיליה
ומזוזות אינן נכתבות אלא אשורית
רבן שמעון בן גמליאל אומר אף בספרים לא
היתירו שניכתבו אלא יוונית: טו אין
בין כהן משוח בשמן המשחה למרובה
בגדים אלא פר הבא על כל המיצות אין
בין כהן משמש לכהן שעבר אלא פר
יום הכיפורים ועשירית האיפה: טז
אין בין במה גדולה לבמה קטנה אלא
פסחיה וזה הכלל כל שהוא נדר ונדב
קרב בבמה וכל שאינו לא נדר ולא נדב
אינו קרב בבמה: אין בין שילה לירושלם
אלא שבשילה אוכלין קדשים קלים
ומעשר שני בכל הראיה ובירושלם
לפנים מן החומה ובאן ובאן קדשי ק

קדשים מאכילים לפניהם מן הקלעים
קדושת שילה וש אחריה התר וק
וקדושת ירושלם אין אחריה התר׳

פר ב הל יז

הקורא את המגלה למפרע לא יצא
קריאה עלפה קריאה תרגום בכל לשון
לא יצא אבל קורים ללעזות בלעז
והלעז ששמעין אשורית יצא׃ ב
קריאה סרוגים נתנמנם ויצא הידד
כתובה וחורשה ומקבייהה אם כיון
לבו יצא ואם לאו לא יצא היתה מתעה
בפסוק ופסיקא בקומוס ובקלקתוס
על הנייר ועל הדפתרא לא יצא עד
שתהא כתובה אשורית על הספר
בדיו׃ ג בין עיר שהלך ליכרך ובין
כרך שהלך לעיר אם עתיד לחזור
למקומו קורא במקומו ואם לאו
קורא עמהן ומאיכן קורא אדם
את המגילה ויוצא בה ידי חובתו
ר מאיר אומ כולה ר יהודה אומ
מאושא יהודי ור יוסה אן מאחר
הדברים האלה׃ ד הכל כשירים
לקרוא את המגילה חוץ מחורשת
שוטה וקטן ר יהודה מכשיר ב
בקטן אין קורין את המגילה ולא
מוליכין ולא טובלים ולא מדיחים וכן ע
שומדת יום כנגד יום לא תטבול עד
שתגיע החמה וכולם שעשו מי שעולה
עמוד השחר כשר׃ ה כל היום כשר

לקריאת המגילה ולקריאת ההלל ולתק
ולתקיעת השופר ולנטילת הלולב
ולתפילת המוספין ולמוספין לוודוי
הפריס ולוודוי מעשר ולוודוי יום
הכיפורים׃ ו לסמיכה לשחיטה
להתעפה להבשוך לקמיעה ולהקטורה
לימליקה ולקבלה ולהזייה ולהשקיית
סוטה ולעריפת העגלה ולטהרת המצורע
ז כל הלילה כשר לקיניית העומר
ולהקטיר חלבים ואיברים וה הכלל
דבר שמינותו ביום כשר כל היום ודבר
שמינותו בלילה כשר כל הלילה׃

פר ב הל ז

בני העיר שמכרו וחובה של עיר לוקחים
ברמין בית הכנסת בית הכנסת לוקחים
תיבה תיבה לוקחים מטפחות מטפחות
לוקחים ספרים ספרים לוקחים תורה
אבל אם מכרו תורה לא יקחו ספרים
ספרים לא יקחו מטפחות מטפחות
לא יקחו תיבה תיבה לא יקחו בירת
הכנסת בית הכנסת לא יקחו את הריחב
וכן במותריהם׃ ב אין מוכרים את
משלחניהם ליחיד מפני שמורידים
אותו מקדושתו דבר ר מאיר אמרו לו
אם כן לא מיניר גדולה לעיר קטנה ג
אין מוכרין בית כנסת אלא על תנאי
אמתי שירינו וחזירוהו דבר ר מאיר
וחכמ אומ מוכרין אותו ממזבח עולה
חוץ מארבעה דבריה למדחץ ולטורסקי

ACADEMY OF HEBREW STUDIES

לטבילה ולבית המים ר' יהודה אומרין
אותו לשה חיני והלוקיחמיה שיריעה
יעשה יעוד אמר ר' יהודה בית הכנסת
שחרב אין מספידים לתוכו אין מפי'
מפשילים לתוכו חבלים ואין פורסים
לתוכו מיעודות ואין שוטחים עליגו
פרות ואין עושין אותו קפנדריא
שנה ושימותי את מקדשיכם קדושתן
את כשיהו שוממים עלובו עשביה
לא יתלוש מפני עגמות נפש ה
ראש חודש שלאור שחל להיות
בשבת קוראים בפרשת שקלים חל
להיות בתוך שבת מקדימים לשעבר
ומפסיקים לשבת אחרת ו בשניה
זכור בשלישית פרה אדומה ברביעית
החודש הזה לכם בחמישית חמורים
לסדרן בכל מפסיקים בראשי חדשים
בחנוכה ובפורים בתעניות ובמגילות
וביום הכיפורים ז בפסח קוראים
בפרשת מועדות שבתורת כהנים
ובעצרת שבעה שבועות בראש השנה
ובחודשה שבעי באחד לחודש ביום
הכיפורים אחרי מות ביום טוב הי
הראשון של חג קוריה פרשת מועדות
שבתורת כהנים ושאר כל ימות החג
קוראים בקרבנות היום ח בחנוכה
בנשיאים בפורים ויבוא עמלק בראשי
חדשים בראשי חדשיכם במעמדות
ט מעשה בראשית בתעניות ברכות

JAKADE

ו

והקללות אין מפסיקין בקללות אלא
אחד קורא את כולם בשני ובחמישי
ובשבת במנחה קוריה כסדרן ואינו
עולה להם מן השבעה שכן מצינו
משה את מועדי ה' אלה בני ישראל
מיעוטן שיהיו קורין כל אחד ואחד
בזמנו פר ד הל ח
הקורא את המגילה עומד וחוזר קראה
אחד קראוה שנים יצאו מקום שנהגו
לברך יברך לא יברך בשני ובחמישי
ובשבת במנחה קוראין שלושה אין
פוחתים מהן ואין מוסיפים עליהן
ואין מפטירים בנביא הפותח והחותם
בתורה מברך לפניה ולאחריה זה הכלל
כל שישבו ומוסף והואיל יום טוב
קורין ארבעה ב ביום טוב
חמישה ביום הכיפורים ששה בשבת
שבעה אין פוחתים מהן אבל מוסיפים
עליהם ומפטירים בנביא הפותח
והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה
ד אין פורסים את שמע ואין עומדין
עומדים לפני התיבה ואין נושאים
כפיהם ואין קורין בתורה ואין
מפטירים בנביא ואין עושין
מעמד ומושב ואין אומרים ברכות

ושלא לברך

אבילים וחתנים ואין מזמינים על
המזון בשש פחות מעשרה ובקיבוץ
תשעה וכהן ואדם כיוצא בהן ה
הקורא בתורה לא יפחות משלושה
פסוקים לא יקרא לתורגמן יתר מפ
מפסוק אחד ובנביא שלושה אם
היו שלשתם שלוש פרשות קורים
אחד אחד מדלגים בנביא ואין מד
מדלגים בתורה ועד כמה הוא מדלג
עד כדי שלא יפסיק התורגמן ו
המפטיר בנביא הוא פורס את שמע
והוא עובר לפני התיבה והוא נושא
את כפיו ואם היה קטן אביו או רבו
עוברים על ידיו ז קטן קורא בתורה
ומתרגם אבל אינו פורס את שמע
ואינו עובר לפני התיבה ואינו נושא
את כפיו פוחזים פורס את שמע ומתרגם
אבל אינו קורא בתורה ואינו עובר
לפני התיבה ואינו נושא את כפיו סומא
פורס את שמע ומתרגם ר יהודה אומ
כל שלא ראוה מאורות מימיו לא
יפרוס את שמע ח כהן שושבינו
מומים לא ישא את כפיו ר יהודה
אומ אף מי שודיו ידיו יבשות י
אם טהר לא ישא את כפיו מפני שהעם
מיסתכלים בו ט האומר איני עובר
לפני התיבה ביכבושים אף בלבנים
לא יעבוד בסנדל איני עובר אף יחף
לא יעבוד העושה תפילתו עגולה

סבנה שאין בה מינה מתנה על מיעוטו
או על פסידורי זו דרך המינות יפה
זהב ותנה על בית יד של ניקנור הרי
זו דרך החיינים י האומר ברכות
טוביה הרי זו דרך המינות על קן יעוף
יגיעו רחמיך ועל טוב יזכר שמך מוזיף
מוריד משתקיף אותו והמבנדר
בעדיות משתקיף אותו האומר ומודים
לא אתן להעביר למולך מן זרעך לא
תתן למעבדא כארמיתא משתקיף
אותו בנויפה יא מעשה ראובן
נקרא ולא מתרגם מעשה תמר נקרא
ומתרגם מעשה דיעבל ראשון נקרא
ומתרגם ושישני נקרא ולא מתרגם
ברכת כהנים מעשה דוד ואמנון לא
נקריה ולא מתרגמיה אין מפטירים
במדבר ר יהודה מתיר ראליעזר אומ
אין מפטירין בהודעות ירושלם

חסל מגילה

מסכתא חגיגה

פרק א

הכל חייבים בראיה חוץ מחרש שוטה
וקטן וטומטום ואנדרוגינוס נשים
ועבדים שאינן משוחררים החגיגה
והסומא החולה והזקן כל שאינו יכול
לעלות ברגליו אי זה הוא קטן כל שאינו
יכול לרכוב על כתיפו של אביו ולעלות
מירושלם להר הבית כדברי בית שמי

ובית הלל אין כל שאינו יכול לאחוז בידו
של אביו ועלות מירושלם להר הבית
שנ שלושו רגלים ב בית שמי אומ
הראויה שתי כסף וחגיגה מעה כסף
ובית הלל אומ הראויה מעה כסף וחגיגה
שתי כסף ג עולות במועד באות
מן החולין ושלמים מן המעשר ביום
טוב הראשון של חג בית שמי או מן
החולין ובית הלל אין מן המעשר ד
וישרץ יוצאין ידי חובתן בנדרים ונדבות
ובמעשר בהמה והכהנים בחטאת ואשם
ובבכור בחוזה ובשוק אבל לא בעופות
ולא במנחות ה מי שישלו אומלים
מרובים וכסים ממועטים מביא שלמים
ועולות ממועטה אומלים ממועטים
וכסים מרובים מביא עולות מרובות
ושלמים ממועטים זה וזה ממועט על
זה אמרו מעה כסף ושתי כסף זה וזה
מרובה על זה ונאמר איש כמתנת ידו
כברכת י אדיך אשר נתן לך ו מי
שלא חג ביום טוב הראשון של חג
וחגגאת כל הרגל ויום טוב האחרון
עבר הרגל ולא חגאי נו חייב באחריותו
על זה נאמר מעוות לא יוכל לתקון
וחסרון לא יוכל להימנות ז ר שמעון
בן מנסיא או אי זה הוא מעוות שאינו
יכול להיתקן זה שבא על העבירה והוליד
ממזר אם תאמר בגונב ובמוכר ליכול הוא
לחזור ולה יתקן ר שמעון בן יוחי או אין
קורין מעוות אלא למי שהיה מתקן
מתחילה ונתעוות כגון אי זה זה
תלמיד חכם שפרש מן התורה ח
הראויה שתי כסף ובגד מעה כסף
ובית הלל אומ הראויה מעה כסף וחגיגה
שתי כסף ג עולות במועד באות
מן החולין ושלמים מן המעשר ביום
טוב הראשון של חג בית שמי או מן
החולין ובית הלל אין מן המעשר ד
וישרץ יוצאין ידי חובתן בנדרים ונדבות
ובמעשר בהמה והכהנים בחטאת ואשם
ובבכור בחוזה ובשוק אבל לא בעופות
ולא במנחות ה מי שישלו אומלים
מרובים וכסים ממועטים מביא שלמים
ועולות ממועטה אומלים ממועטים
וכסים מרובים מביא עולות מרובות
ושלמים ממועטים זה וזה ממועט על
זה אמרו מעה כסף ושתי כסף זה וזה
מרובה על זה ונאמר איש כמתנת ידו
כברכת י אדיך אשר נתן לך ו מי
שלא חג ביום טוב הראשון של חג
וחגגאת כל הרגל ויום טוב האחרון
עבר הרגל ולא חגאי נו חייב באחריותו
על זה נאמר מעוות לא יוכל לתקון
וחסרון לא יוכל להימנות ז ר שמעון
בן מנסיא או אי זה הוא מעוות שאינו
יכול להיתקן זה שבא על העבירה והוליד
ממזר אם תאמר בגונב ובמוכר ליכול הוא
לחזור ולה יתקן ר שמעון בן יוחי או אין

פר ב הל ז
אין דורשין בערוות בשלושה ולא
במעשה בראשית בשנים ולא במרכבה
ביחיד אלא אם כן היה חכם והבין
מדעתו כל המסתכל בארבעה דברים
רתוי לו כילו לא באו לעולם מה למעלן
ומה למטה מה בפנים ומה לאחור
כל שלא חס על כבוד קונו רתוי לו
כילו לא באו לעולם ב יוסה בן יועזר
אומ שלא לסמוך יוסה בן יוחנן אומ
לסמוך יהושע בן פרחיה אומ שלא
לסמוך מתיי הארבלי אומ לסמוך יהודה
בן טבאי שלא לסמוך ושמעון בן שטח
אומ לסמוך שמעיה אומ לסמוך אבטליון
שלא לסמוך הלל ומנחם לא נחלקו
יצא מנחם ונכנס שמאי הלל אומ לסמוך
שמאי אומ שלא לסמוך הראשונים היו
נשיאים והשניים אבות בית דין
ג בית שמאי אומרים שלמים
ואין סומכין עליהם אבל לא עולות

מרובות

שלמים

מרובין

ובית הלל אומ׳ מביאין שלמיה ועילות
וסומכין עליהן ד עיירת
שחלה להיות ערב שבת בית שמאי אומ׳
יום טובה אחר שבת ובית הלל אומ׳ אין
להיות טובה מודיע שאוה חלה להיות
בשבת שיום טובה לאחר שבת ואין
כהן גדול מתלבש בכלי מותריס בם
בספר ובת ענית שלא לקיים דברי את
האומרים עיירת לאחר שבת ה
טוהלים לחולין ולמעשר
ולתרומה ולקודש מטבילים ולחטאת
ואם ניטמאו ידיו ניטמאו גופו ו
הטובל לחולים והחזק למעשר
אסור למעשר הטובל למעשר והו
והחזק למעשר אסור לתרומה הט אבל
הטובל לתרומה והחזק לתרומ
אסור לקדש והחזק לקודש אסור לקודש
להטובל
לחטאת הטובל לחמר הותר לכל
טבל לא החזק כילו לא טבל ז
בגדי עם הארץ מדרס לפרושים בגדי
פרושין מדרס לאוכלי תרומה בגדי
אוכלי תרומה מדרס לקדש יוסה בן נוכרי אוכל קדש כדרס לשאר
יועזר היה חסיד שבכהונה והיתה
מטפחתו מדרס לקדש יוחנן בן
גודגדא היה אוכל היה אוכל על
טהרת הקודש כל ימיו והיתה מטפחתו
מדרס לחטאת פר ב
הל ז חומר בקודש מבתרומה
ותרומה בתרומה מבקודש חומר בקודש מבתרומה
שמטבילים כלים בתוך כלים בתרומה

אבל לא בקודש אחרים ותוך ובית
יעבירנה בתרומה אבל לא בקודש
העושה את המדרס נושא את התרומה
אבל לא את הקודש בגדי אוכל תרומה
מדרס לקודש לא כמידת הקודש
מידת תרומה שבקודש מתיר ומצוה
ומטביל ואחר כך קושר ובתרומה
קושר ואחר כך מטביל ב כלים
הנזרים בטהרה יריבים טבילה בקודש
אבל לא בתרומה כלי מיערת מה שבתוכו
לקודש אבל לא לתרומה הרביעי בק
בקודש פסול והשלישי בתרומה ובת
ובתרומה אם ניטמאת אחזת מידיו
חברותה טהורה ובקודש מטביל שתיהן
והיד מטמא את חברתה בקודש לא אבל
בתרומה ג אוכלים אוכלים נבלות
בידיים מסואבות בתרומה אבל לא
בקודש אותן ומחוסר כיפורים יריבין
טבילה בקודש אבל לא בתרומה ד
חומר בתרומה שביהודה נאמנים על
טהרת יין ושמן כל ימות השנה ובשעת
הגיתות והבדים את על התרומה עברו
הגיתות והבדים הביאו לו חביות של יין
ושל תרומה לא יקבלה ממנו אבל מניחה
לפתח הבאה ואם אמר לה יפרשתי לתוכה
רביעית קודש נאמנ בדיין וכדי שמן
והמדמיעות נאמנין עליהן בשעת
הגיתות והבדים וקודם לגיתות שביעית
יום ה מן המודיעית ולפנים נאמנין

על כלי חרש מן המוריעת ולחוץ׳ אינן נאמנים כיצד הקדר שהוא מוכר את הקדירות נכנס לפניו מן המוריעת הוא הקדר והן הקדירות והן הלקוחין נאמן מיצא אינו נאמן ו׳ הבאים שניכנסו לתוך הבית וכן הגנבים שהחזירו את הכלים נאמנים לומ׳ לא נגענו וכיוצ׳ נאמנין על הקודש ובשעת הרגל אף על התרומה ז׳ הפותח את חביתו והמיתחיל בעיסתו על גב הרגל׳ יהודה או יגמור וחכמ׳ אומ׳ לא יגמור משערב הרגל היו מעבירין על טהרת העזרה ערב הרגל ביום חמישי לא היו מעבירין מפני נכוח השבת׳ יהודה אומ׳ אף לא ביום חמישי שאין הכהנים פנויים ח׳ כיצד מעבירין על טהרת העזרה מטבילין את הכלים שהיו במקדש ואומ׳ להם היזהרו שמא תגעו בשולחן ובמנורה כל הכלים שהיו במקדש היו להם שניים ושלישים שאם ניטמו הראשונים יביאו שניים תחתיהם כל הכלים שהיו במקדש טעונין טבילה חוץ מכיור ומזבח הזהב ומזבח הנחשת מפני שהן בקדקע דברי׳ אליעזר וחכמ׳ אומ׳ מפני שהן מינופין׃

חלק חגיגה

מסכ׳ משקין

משקין בית השלחין במוריד ובשביעית בין מעיין שיצא כתחילה ובין מעיין

שלא יצא כתחילה אבל אין משקין לא מי מטר ושמים ולא מימי הקילון ואין עושין עוגיות לגפנים ב׳ ר׳ לעזר בן עזריה אומ׳ אין עושים את האמיר כתחילה במוריד ובשביעית וחכמ׳ אומ׳ עושים את האמיר כתחילה בשביעית ומתקנין את כל כלי המים שברשות הרבים וחוטרין אותם ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות ואת מקות המים ועושין כל צורכי הרבים ומיניחים על הקברות ויוצאין את הכילאים׃

ג׳ ר׳ אליעזר בן יעקב אומ׳ מושכים את המים מאילן לאילן ובלבד שלא ישקו את כל השדה וריעים שלא שתו לפני המוריד לא ישקום במוריד מתירים בזה ובזה׃ ד׳ עדין את האישות ואת העכברים משדה האילן ומשדה הלבן כדרכו במוריד ובשביעית וחכמ׳ אומ׳ משדה האילן כדרכו ומשדה הלבן שלא כדרכו ומקריס את הפיריה נמ׳ במוריד ובשביעית בזה כדרכו׃ ה׳ ר׳ מאיר אומ׳ רואין את הנגעים בתחילה להקל אבל לא להחמיר וחכמ׳ אומ׳ לא להקל ולא להחמיר ועוד אמ׳ ר׳ מאיר מלקטין אדם עצמות אביו ואמו מפני ששמחה לו׳ יוסה אומ׳ אבל הואיל לא יעורר על מיתתו ולא יספיד קודם לרגל שלושים יום׃ ו׳ אין

חופרים גומיות וקברות במועד אבל
מחננין את הכובין ועושין נגרסת
במועד ואורגין עם המת בחנ"ר יהודה
אומר אלא אם כן יש עמו נסרים ז
אין נושאין ונותנין במועד לא בתולת
ולא אלמנת ולא מיבמין אבל מחזיר
הוא את גרושתו מפני שהשמחה
לו ועושה אשה תכשיטיה במועד
ר' יהודה אין לא תסוד מפני שהוא
ניוול לה ח החדיוט תופר מדעתו
והאומן מכלב ומסרגין את המיטות
ר' יוסה או אף מתיחים ט מעמידין
תנור וכירים ודיחים במועד ר' יהודה
אומר אף מכבשין את הדיחים בתחילה
עושין מעקה לגג ולמרפסת מעשה
הדיוט אבל לא מעשה אומן שפיר
את הדקין ומעבילים אותם במעגילה
ביד וברגל אבל לא במחלניים היצר
והיצינור והקורא והמנעול והמפתח
שניהם שבדרך מתקנין במועד ובלבד
שלא יכוון את מלאכתו במועד
וכל כבשים שהוא יכול לאוכל מהן
במועד כובשין פרק ב
הל' י מי שהפך את זיתיו
ואירעו אבל אונס או שהיטיעוהו
טורפן קודם ראשונה ומניחה לאחר
המועד דברי ר' יהודה ר' יוסה אומר
וולף וגומר כדרכו ב וכן מי ע

שהיה יינו בתוך הבור ואירעו אבל
או אונס או שהיטיעוהו זולפן ומוסיף
ונותן כדרכו דברי ר' יוסי ר' יהודה אומר
עושה לו לימודיה בשביל שלא יחמיץ
ג מכניס אדם את פירותיו מפני
הגנבים ושולה פשתנו מן המשרה
בשביל שלא תאבד ובלבד שלא יכוון
את מלאכתו במועד וכולה אם כיוון
את מלאכתן במועד יאבדו ד אין
לוקחין בתים עבדים ובהמה אלא
ליורך המועד או ליורך המוכר שאין
לו מה לאוכל אין מפנין מבית לבית
אבל מפנה הוא לחיצירו מפני שהיא
שמחה לו אין מביאים כלים מבית
האומן אם חושש להן מפנה לחיצר
אחרת ה מחפיה את הקיניעות
בקשר יהודה או אף מעביה מוברי
פירות כסות וכלים מוכרין ביניעה
ליורך המועד היוצדים והרשושות
והגרוסות עושין ביניעה ליורך
המועד ר' יוסה או הם החמירו על עצמן

פרק ג הל' ה

ואילו מגלחין במועד הבא ממדינת
הים ומבית השיביה והיוצא מבית
האסורין והמי נדה שהיתירו לו חכמים
וכן מי ששאל לחכם והותר הנדור
והמעורער מטומאתו לטהרתו ב
ואילו מכבסין במועד הבא ממדינת

הַיָּם וּמִבֵּית הַשִּׁיבְיָה וְהַיּוֹרֵא מִבֵּית
הָאֲסוּרִים וְהַמְנוּדֶה שֶׁהִתִּירוּ לוֹ חֲכָמִים
וּבֶן מִי שֶׁנִּשְׁאַל לְחָכָם וְהוֹתִּיר מִטְּפָחוֹת
הַיָּדַיִם מִטְּפָחוֹת הַסְּפָרִים וּמִטְּפָחוֹת
הַסַּפְסָל הָעוֹלִים מִטּוּמְאָה לְטָהֳרָה
הֲרֵי אֵלּוּ מְתֻתָּרִין וְשְׁאָר כָּל אָדָם אֲסוּרִין

ג וְאֵילּוּ כּוֹתְבִים בְּמוּעָד קִידּוּשִׁי
נְשִׂיאָה גֵּיטִים וְשׁוֹבָרִין דַּיְתָקֵי וּמַתָּנָה
וּפְרוֹזְבּוֹלִים אִגְּרוֹת שׁוּם וְאִגְּרוֹת
מָזוֹן שְׁטָרֵי חֲלִיצָה וּמְאוּנִים וּשְׁטָרֵי
בֵּירוּרִין וּגְזֵירוֹת בֵּית דִּין וְאִגְּרוֹת
שִׁלּוּחוֹת ד אֵין כּוֹתְבִין שְׁטָרֵי
חוֹב בְּמוּעָד וְאִם אֵינוּ מַאֲמִינוֹ אוֹ
שֶׁאֵין לוֹ מָה יֹאכַל הֲרֵי זֶה יִכְתּוֹב אֵין
כּוֹתְבִין סְפָרִים וּתְפִלִּין וּמְזוּזוֹת בְּמוּעָד
וְאֵין מְגָרְרִין אֶת אִשְׁתּוֹ אֶפִלּוּ בְּסֵפֶר
הָעֲרָה רְ יְהוּדָה אֵין כּוֹתֵב הוּא אָדָם
תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת לְעַצְמוֹ וְטוֹוֶה עַל
וְרֵיכוֹ וְכָלַת לְמִיעֲטָן הֲרֵי הַקּוֹבֵר אֶת
מֵתוֹ שְׁלוֹשֶׁת יָמִים קוֹדֶם לְרֶגֶל בְּטֵלָה
מִמֶּנּוּ גְּזֵירוֹת שְׁבִיעָה שְׁמוֹנָה יָמִים
קוֹדֶם לְרֶגֶל בְּטֵלָה מִמֶּנּוּ גְּזֵירוֹת שְׁלוֹשָׁה
מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ שְׁלוֹשָׁה שַׁבָּת עוֹלֶה
וְאֵינָהּ מַפְסֶקֶת רְגָלִים מַפְסִיקִין וְאֵינָן
עוֹלִין ו רְ לֵיעֶזֶר אוֹ מְשׁוּחָרָב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ עֲיֶרֶת כְּשַׁבָּת חָבֵן גַּמְלִיאֵל אוֹ
רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים כְּרֶגֶל
וְחָכָם אוֹמֵר לְאוֹכְלֵי זֶה וְלֹא לְאוֹכְלֵי זֶה
אֶלָּא עֲיֶרֶת כְּרֶגֶל וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם
הַכִּפּוּרִים כְּשַׁבָּת ז אֵין קוֹדְעִים
וְלֹא חוֹלְצִים וְלֹא מְבָרְכִים אֶלָּא קִדּוּשׁ
שֶׁל מֵת וְאֵין מְבָרְכִים אֶלָּא עַל הַמִּיטּוֹת
וְקִבּוּרוֹת וְאֵין מוֹלִיכִים לְבֵית הָאֵבֶל
לֹא מַטְבֵּלָא וְלֹא בְּאַסְקוּטְלָא וְלֹא בְּקַנְקַן
אֶלָּא בְּסַלִּים וְאֵין אוֹמְרִים בִּרְכַּת אֲבֵלִים
בְּמוּעָד אֲבָל עוֹמְדִים בְּשׁוּרָה וּמְנַחֲמִין
וּפוֹטְרִים אֶת הָרַבִּים ח אֵין מְנַחֲמִין
אֶת הַמִּיטָּה בְּרִחוּק שֶׁלֹּא לְהַרְגִּיל
אֶת הַמִּיטָּה בְּרִחוּק שֶׁלֹּא לְעוֹלָם מִפְּנֵי
הַכָּבוֹד נָשִׂיא בְּמוּעָד מְעַנִּין וְלֹא
מִטְּפָחוֹת רְ יִשְׁמָעֵאל אוֹ הַמְּכוֹרוֹת
לַמִּיטָּה מִטְּפָחוֹת ט וּבְרֹאשׁ
חֳדָשִׁים בְּחַנֻּכָּה וּבְפוּרִים מְעַנִּין
וְלֹא מִטְּפָחוֹת בָּזֶה וּבָזֶה וְלֹא מְקוֹנְנוֹת
נְקֵבָה הַמֵּת וְלֹא מְעַנִּין וְלֹא מִטְּפָחוֹת
אֵי זֶה הוּא הֵעִינּוּי שֶׁכּוֹ עוֹנוֹת
בְּאַחַת וְקִינָה שְׁאַחַת מְדַבֶּרֶת וְכוֹלָן
עוֹנוֹת אַחֲרֶיהָ שֶׁנֶּ וְלַמְּדָה בְּמוֹתֵנָה
מָהִי וְאֵשֶׁה רְעוּתָהּ קִינָה אֲבָל לְעָתִיד
לָבוֹא מָהוּ אוֹמֵ בְּיַלְּלָה הַמֵּת לְנִינָח וְהָזֶה
יָ אֲדִים דְּמִיָּה מֵעַל כָּל פָּנִים וְכוֹ

חֲסַל סִדְרֵי דְּמוּעָד מַסֶּכְתִּין יְבָ

שַׁבָּת	פֶּ	עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
עֵרוּבִין	פֶּ	עֶשְׂרֵה
פֶּסַח	פֶּ	עֶשְׂרֵה
כִּיפּוּרִין	פֶּ	תְּמָנְיָא
שְׁקָלִים	פֶּ	תְּמָנְיָא

סוכה	פ"ר	חמשה
ביצה	פ"ר	חמשה
ראש שנה	פ"ר	ארבעה
תענית	פ"ר	ארבעה
מגילה	פ"ר	ארבעה
חגיגה	פ"ר	תלתא
משקין	פ"ר	תלתא

סכום פרק דמועד
ושש בו פ"ח

סדר נשים יבמות פ"ר א

חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן
וצרות צרותיהן מן החליצה ומן
היבום עד סוף כל העולם בתו ובת
בתו ובת בנו ובת אשתו בת בתה ובת
בנה חמותו ואם חמיו
ואחותו ואחות אמו ואחות אשתו
ואשת אחיו מאמו ואשת אחיו שלא
היה בעולמו וכלתו ב הרי אלו פוטרות
צרותיהן וצרות צרותיהן מן החליצה
ומן היבום עד סוף העולם וכולה אם
מתו ואם מיאנו או נתגרשו או
שני מיאנו איילונית צרותיהם
מותרות אין את יכול לומר בחמותו
ואם חמותו ואם חמיו שני מיאנו
איילונית ארוסתו ג כיצד
פוטרות צרותיהם היתה בתו או אחות
מכל העריות האילו נשואה לאחיו
ולו אשה אחרת ומת בשם שבתו פטורה

כן ערתה פטורה הלכה ערת בתו
ונשיאת לאחיו השיני ולו אשה
אחרת ומת בשש שערת בתו פטורה
כך ערת ערתה פטורה אפילו הוממה
ד כיצד אם מתו הן ערותיהם
מותרות היתה בתו או אחת מכל הע
העריות האילו נשואה לאחיו ולו
אשה אחרת מתה בתו או נתגרשה
ואחרכך מת אחיו ערתה מותרת וכל
היכולה למאן ולא מיאנה ערתה חולצת
ולא מתיבמת ה שש עריות חמורות
מאילו מפני שהן נשואות לאחרים
ערותיהם מותרות אמו ואשת אביו
אחות אביו אחותו מאביו ואשת
אחיו מאביו ואשת אחי אביו ו
בית שמאי מתירים את הערות לאחיו
ובית הלל אוסרין חלינו בית שמאי פוסלין
מן הכהונה ובית הלל מכשירין נתבטלו
בית שמאי מכשירין ובית הלל פוסלין
אף על פי שאילו פוסלין ואלו מכשירין
לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים
מבית הלל ולא בית הלל מבית שמאי
כל הטהרות והטמאות שהיו אלו
מטהרין ואלו מטמאין לא נמנעו
עושין טהרות אלו על גבי אלו

פ"ר ב הלן

כיצד אשת אחיו שלא היה בעולמו
שני אחים ומת אחד מהן וולד לזה
את ואחר כך יבם השיני את אשת

אחיו ומת הראשונה ויבמה משום
אשת אחיו שלא היה בעולמו והשניה
משום יבמתה עשה בה מאמר ומת
שניה חולצת ולא מתייבמת ב
שני אחים ומת אחד מהן ייבם השני
את אשת אחיו ואחר כך נולד להן
אח ומת הראשונה ויבמה משום
אשת אחר שלא היה בעולמו והשניה
משום יבמתה עשה בה מאמר ומת
השניה חולצת ולא מתייבמת ר שמ
שמעון או מייבם לאי זו שירצה
אומרים לו אי זו שירצה כלל אמרו
ביבמה כל שהיא אסורה אפור ערוה
לא חולצת ולא מתייבמת אפור אם
מינוה ואיפור קדושה חולצת ולא
מתייבמת אחותה כשהיא יבמתה או
חולצת או מתייבמת ד אפור
מינוה ערירות מדברי סופרים אפור
קדושה אלמנה לכהן גדול גרושה
וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ותינה
לישראל ובת ישראל למזר ולנתין
ה מי שישלו או אחו מכל מקום ומקק
את אשת אחיו ליבום ואחיו לכל דבר
חוץ ממה שישלו מן השפחה ומן
הנכרית ו מי שישלו בן מכל
מקום פוטר את אשת אביו מן הייבום
וחייב על מכתו ועל קיללתו ובנו הוא
לכל דבר חוץ ממה שישלו מן
השפחה ומן הנכרית ו מי שקידש

אחת משתי אחיות ואין יודעין לאי
זו מהן קידש נותן גיטין וצרות לזו
מת ולו אח אחד חולץ לשתיהן
היו לו שנים אחד חולץ ואחד
מייבם ואם קדמו וכנסו אין מוציאין
מידם ה שנים שקידשו שתי
אחיות זה אינו יודע לאיזו קידש
וזה אינו יודע לאי זו קידש זה נותן
שני גיטים וזה נותן שני גיטים
גיטו לזה אחו ולזה אחו זה חולץ לכל
לשתיהם וזה חולץ לשתיהם לזה
אחד ולזה שנים היחיד חולץ לכל
לשתיהם והשנים אחד חולץ ואחד
מייבם קדמו וכנסו אין מוציאים אם
מידם ט לזה שנים ולזה שנים
אחיו של זה חולץ לאחת ואחיו
של זה חולץ לאחת אחיו של זה
מייבם את חלוצתו של זה ואחיו של
זה מייבם את חלוצתו של זה קדמו
שנים וחלצו ולא ייבמו שנים אלא
אחד חולץ ואחד מייבם קדמו וכנסו
אין מוציאין מידם י מינה
בגדול לייבם ואם קדם הקטן
וכנס הניטלין על השפחה ושתחזיה
או על הנכרית ונתגיירה הרי זה לא
יבעול ואם בעל אין מוציאים אין
מוציאין מידו יא הניטלין על
אשת איש וחרש ואוכרת מתחת ידו

אוֹתָהּ עַל פִּי שְׁבוּעָה מוֹצִיא יָכוֹל הַמְבִיא
גֵּט מִמְּדִינַת הַיָּם וְאָמַר בְּפָנַי נִכְתַּב
וּבְפָנַי נֶחְתַּם לֹא יִשָּׂא אֶת אִשְׁתּוֹ מִתְּ
הִרְגְּתִיו וְהַרְגְּתִיהוּ לֹא יִשָּׂא אֶת אִשְׁתּוֹ
ר יְהוּדָה אוֹ הִרְגְּתִיו לֹא תִּינָּשֵׂא אִשְׁתּוֹ
הִרְגְּתִיהוּ תִּינָּשֵׂא אִשְׁתּוֹ יב חֲכָמִים
שֶׁאָסַר אֶת אִשְׁתּוֹ בְּמִדְּר עַל בַּעֲלָהּ הִרְ
וּהּ לֹא יִשָּׂאֶנָּה מֵאֶנָּה אוֹ שֶׁחָלְצָה בְּפָנָיו
יִשָּׂאֶנָּה מִפְּנֵי שֶׁהוּא תְּנֵי בֵית דִּין הָ
וּכוּלָּן שֶׁהָיוּ לָהֶם נָשִׁים וּמֵתוּ מוּתָּרוֹת
לִינָּשֵׂא לָהֶם וּכוּלָּם שְׁנֵי שְׁאוּלְאָחִיהָ
נִתְאַלְמְנוּ אוֹ נִתְגָּרְשׁוּ מוּתָּרוֹת לְהִינָּשֵׂא
לָהֶן וּכוּלָּם מוּתָּרוֹת לְבַעֲלֵיהֶן וְלַאֲחֵיהֶם

פֶּרֶק ג הֲלָכָה יב

אַרְבָּעָה אֲחִין שְׁנַיִם מֵהֶן נְשׂוּאִין
שְׁתֵּי אֲחָיוֹת זֶה אֶת הַנְּשׂוּאִין אֶת
הָאֲחָיוֹת הָרִי אֵלּוּ חֲלִיצוֹת וְלֹא
מִתְיַבְּמוֹת אֵס קָדְמוּ וְכָנָסוּ יְבִימָיו
ר לְעוֹד אֵין מְשׁוּם בֵּית שַׁמַּי יְקַיְּמוּ
וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים יְבִימָיו ב הַיְתָה
אַחַת מֵהֶן אֲסוּרָה לְאֶחָד אֲסוּר עֶרְוָה
אֲסוּר בָּזָה וּמוּתָּר בַּאֲחוֹתָהּ וְהַשֵּׁנִי
אָסוּר בִּשְׁתֵּיהֶם אֲסוּר מִיָּפָה וְאֲסוּר
קְדוּשָּׁה חֲלִיצוֹת וְלֹא מִתְיַבְּמוֹת ג
הָיְתָה אַחַת מֵהֶן אֲסוּרָה עֶרְוָה אֲסוּר
עֶרְוָה וְהַשֵּׁנִיָּה אֲסוּרָה עֶרְוָה אֲסוּר
עֶרְוָה הָאֲסוּרָה לָזֶה מוּתֶּרֶת לָזֶה וְהָאֲסוּ
רָה לָזֶה מוּתֶּרֶת לָזֶה וְזֶה הוּא שֶׁאָמְרוּ אֲחוֹתָהּ

כְּשֶׁהִיא יְבִמְתּוֹ אוֹ חֲלִיצָתוֹ אוֹ מְיַבֶּמֶת
ד שְׁלוֹשָׁה אַחִין שְׁנַיִם מֵהֶן נְשׂוּאִין
שְׁתֵּי אֲחָיוֹת אוֹ אִשָּׁה וּבִתָּהּ אוֹ אִשָּׁה
וּבַת בִּתָּהּ אוֹ אִשָּׁה וּבַת בְּנָהּ הֲרֵי אֵלּוּ
חֲלִיצוֹת וְלֹא מִתְיַבְּמוֹת ר שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר
הָיְתָה אַחַת מֵהֶן אֲסוּרָה עָלָיו אֲסוּר
עֶרְוָה אֲסוּר בָּהּ וּמוּתָּר בַּאֲחוֹתָהּ ה
אֲסוּר מִיָּפָה וְאֲסוּר קְדוּשָּׁה חֲלִיצוֹת
וְלֹא מִתְיַבְּמוֹת ה שְׁלוֹשָׁה אַחִין
שְׁנַיִם מֵהֶן נְשׂוּאִין לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת ו
וְאֶחָד מִפְּנֵי מִתַּת אֶחָד מִבַּעֲלֵי אֲחָיוֹת
וְנִשָּׂא בָּהּ מִפְּנֵי מַאֲמַר וְאַחַר כָּךְ מֵת
אֶחָיו הַשְּׁיָרֵי בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים אִשְׁתּוֹ
עִמּוֹ וְהִלֵּל תִּינָּא מְשׁוּם אַחוֹת אִשָּׁה
וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים מֵיצִיא אֶת אִשְׁתּוּבְנָהּ
וּבְחֲלִיצָה וְאֶת אִשְׁתּוֹ אֶחָיו בְּחֲלִיצָה
וְהוּא שֶׁאָמְרוּ אֵילּוּ עַל אִשְׁתּוֹ וְאֵילּוּ עַל
אִשְׁתּוֹ אֶחָיו: ז שְׁלוֹשָׁה אַחִים שְׁנַיִם
מֵהֶן נְשׂוּאִין לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת וְאֶחָד
נְשׂוּאִי נְכָרִיּוֹת מֵת אֶחָד מִבַּעֲלֵי ח
אֲחָיוֹת וְכָנַס הַנְּשׂוּאִי נְכָרִית אֶת אִשְׁתּוֹ
וּמֵת הָרִאשׁוֹנָה יְבִימָהּ מְשׁוּם אֲחוֹת
אִשָּׁה וְהַשְּׁנִיָּה מְשׁוּם עֶרְוָתָהּ עֲשָׂה בָּהּ
מַאֲמַר וּמֵת נְכְרִית חֲלִיצָתָהּ וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת
ו שְׁלוֹשָׁה אַחִים שְׁנַיִם מֵהֶן נָשׂ
נְשׂוּאִין שְׁתֵּי אֲחָיוֹת וְאֶחָד נְשׂוּאֵי
נְכְרִית מֵת הַנְּשׂוּאֵי נְכְרִית כָּנַס אֶחָד
מִבַּעֲלֵי אֲחָיוֹת אֶת אִשְׁתּוֹ מֵת הָרִאשׁוֹנָה
יְבִימָהּ מְשׁוּם אֲחוֹת אִשָּׁה וְהַשְּׁנִיָּה

משה יבמתה עשה בה מאמר ומת נכרית
חולצת ולא מתייבמת ח שלושה
אחים שנים מהן נשואים לשתי אחיות
ואחד נשוי נכרית מת אחד מבעלי
אחיות כנס אחד הנשואי נכרית את
אשתו ומתה אשתו של שניהן ואחרכך
מת הנשואי נכרית הרי זו אסורה
עליו עולמית הואיל ואסורה עליו
שעה אחת ט שלושה אחים
שנים מהם נשואים שתי אחיות וא
ואחד נשוי נכרית ברש אחד
מבעלי אחיות את אשתו ומת הנשואי
נכרית וכנסה המגרש ומת והיא
שאמרו שאם מתו או נתגרשו יניחו
ערותיהם מותרות י וכולם שהיו
להן קידושין או גירושין בספק הרי
אילו חולצות ולא מתייבמות כיצד
ספק קידושין או גירושים זרק לה
קידושיה ספק קרוב לזה ספק קרוב
לזה ספק קידושין כיצד ספק ק
קידושין כיצד ספק גירושין בתב
בכתב יד ואין עליו עדים ישלזעדים
ואינן בו ומן ואין בו אלא עד אחד
זה הוא ספק גירושין יא שלושה
אחים נשואים שלוש נשים נכריות
מת אחד מהם ועשה בה השני מאמר
ומת הרי אלו חולצות ולא מתייבמות
שנ ומת אחד מהן ובא שני עליה

ושבו ומן

עליה זיקת יבם אחד ולא שתי זיקות
זיקת שני יבמים ר שמעון אומר מייבם
לאי זו שירצה וחולץ לשניה יב
שני אחים נשואים שתי אחיות
מת אחד מהן ואחר כך מתה אשתו
של שניהן הרי זו אסורה עליו עולמית
הואיל ואסרה עליו שעה אחת
יג שנים שהקדישו שתי נשים
בשעת כניסתן לחופה החליפו את
שלזה בזה ואת שלזה בזה הרי אלו
חייבים משום אשת איש ואם היו
אחים משום אשת אחין ואם היו אחיות
משום ואשה אל אחותה ואם היו
נידות משום נידה מפרישין אותם
שלושה חדשים שמא מעוברות
הן ואם היו קטנות ולא ראויות לולד
מיד מזווגין אותן מיד ואם היו כוהנות
נפסלו מן הכהונה

פר ג הל יג

החולץ ליבמתו ותמיאת מעוברת
וילדה בזמן שהולד של קיימא הוא
מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו
ולא נפסלה מן הכהונה ואם אין הולד
של קיימא הוא אסור בקרובותיה
והיא אסורה בקרובין ונפסלה מן
הכהונה הכונס את יבמתו ותמיאת
מעוברת וילדה בזמן שהולד של קיימא
ויניא וחייבין בקרובין ואם אין הו

הַיּוֹלֶדֶת שֶׁלְּקַיְמָא וְקַיְמִים סָפֵק בֵּין
תִּשְׁעָה לְרִאשׁוֹן וּבֵין שִׁבְעָה לְשֵׁנִי
יוֹצִיא וְהַיּוֹלֶדֶת נִישֵּׂאת וְחַיָּבִים אִישָׁהּ
תלוי: ב שׁוֹמֶרֶת יָבָם שֶׁנָּפְלוּ לָהּ
נְכָסִים מְזוּדִים בֵּית שַׁמַּאי וּבֵית הִלֵּל
שָׁהִיא מוֹכֶרֶת וְנוֹתֶנֶת וְקַיְּמִים מַיְתָה
מַה יַּעֲשֶׂה בְּכְתֻבָּתָהּ וּבְנִכְסִים הַנִּכְנָסִין
וְהַיְרֻאִין עִמָּהּ בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים חוֹלְקִין
יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל עִם יוֹרְשֵׁי הָאָב וּבֵית
הִלֵּל אוֹמְרִים הַנְּכָסִים בְּחֶזְקָתָן וְכֻתֻּבָּה
בְּחֶזְקַת יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל וְנִכְסִים הַנִּכְנָסִין
וְהַיְרֻאִין עִמָּהּ בְּחֶזְקַת יוֹרְשֵׁי הָאָב:
ג כְּנָסָהּ הֲרֵי הִיא כְּאִשְׁתּוֹ לְכָל דָּבָר
וּבְלָבָד שֶׁתְּהֵא כְּתֻבָּתָהּ עַל נִכְסֵי בַּעְלָהּ
הָרִאשׁוֹן: ד מֵיצָה בְּגִטָּהּ לִיבָּם
לֹא רָצָה מְקַיְּמִין עַל כָּל הָאַחִין לְאָרְצוֹ
חוֹזְרִים אֵינָהּ הַגָּדוֹל וְאוֹמֵר לוֹ עָלֶיךָ מֵיצָה
אוֹ חֲלוֹץ אוֹ יַיְבֵם: ה תָּלָה בַּקְּטַנּוֹן
עַד שֶׁיַּגְדִּיל וּבַגָּדוֹל עַד שֶׁיָּבִיא מִ
מִּדְרִינַת הַיָּם וּבַחֵרֵשׁ וּבְשׁוֹטֶה
אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ אֶלָּא אוֹמְרִין לוֹ עָלֶיךָ
מֵיצָה אוֹ חֲלוֹץ אוֹ יַיְבֵם: ו הַחוֹלֵץ
לְיִבְמָתוֹ הֲרֵי הִיא כְּאַחַת מִכָּל הָאַחִים
בַּנְּחָלָה אִם יֵשׁ אָב הַנְּכָסִים שֶׁל אָב
הַכּוֹנֵס אֶת יְבִמְתּוֹ וְכָהּ בָּנִים כְּאַחִיו
ר יְהוּדָה אוֹ בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ אִם יֵשׁ
אָב הַנְּכָסִים שֶׁל אָב: ז הַחוֹלֵץ
לְיִבְמָתוֹ הוּא אוֹסֵר בְּקְרוֹבוֹתֶיהָ וְהִיא

אֲסוּרָה בְּקְרוֹבָיו וְהוּא אֲסוּר בְּאִמָּהּ
וּבְאֵם אִמָּהּ וּבְאֵם אָבִיהָ וּבְבִתָּהּ וּבַת
בִּתָּהּ וּבְבַת בְּנָהּ וּבַאֲחוֹתָהּ בְּזִמַּן שֶׁהִיא
קַיֶּמֶת הָאוֹחֶזֶת מוּתָּרִין וְהִיא אֲסוּרָה
בְּאָבִיו וּבַאֲבִי אָבִיו וּבְבָנָיו וּבְבֶן בְּנוֹ בְּאוֹתוֹ
וּבְבֶן אָחִיו מוּתָּר אֲרַס בְּקְרוֹבַת יְבִמְתּוֹ
חֲלוּצָתוֹ וְאָסוּר קְרוֹבַת חֲלוּצָתוֹ: ח בגרסת
הַחוֹלֵץ לִיבְמָתוֹ וְנָשָׂא אָחִיו אֶת אֲחוֹתָהּ
וּמֵת חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת וְכֵן הַמְגָרֵשׁ
אֶת אִשְׁתּוֹ וְנָשָׂא אָחִיו אֶת אֲחוֹתָהּ
וּמֵת הֲרֵי זוֹ פְּטוּרָה: ט שׁוֹמֶרֶת יָבָם
שֶׁקִּידֵּשׁ אָחִיו אֶת אֲחוֹתָהּ מִשֶּׁשָּׁ ר אמרי
יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָה אוֹמֵר לוֹ הַמִּתֵּן עַד שֶׁי ר תחיק
שֶׁיַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה חֲלִינוּ אֲחוֹתָהּ אוֹ בָּנֶיהָ בגרול
יִכָּנֵס אֶת אִשְׁתּוֹ מִיָּתָה הַיְבָמָה יִכָּנֵס מֵת
הַיָּבָם מוּתָּר אֶת אִשְׁתּוֹ בְּבֶן וְאֶת אֲשֶׁת
אָחִיו בַּחֲלִיצָה: י הַיְבָמָה לֹא תִתְחַלְּצִין
וְלֹא תִתְיַבֵּם עַד שֶׁיִּהְיֶה לָהּ שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים
וְכֵן שְׁאָר כָּל הַנָּשִׁים לֹא יִנָּשְׂאוּ וְלֹא יִתְאָרְסוּ
עַד שֶׁיִּהְיוּ לָהֶן שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים אֶחָד
בְּתוּלוֹת וְאֶחָד בְּעוּלוֹת וְאֶחָד אַלְמָנוֹת
וְאֶחָד גְּרוּשׁוֹת וְאֶחָד אֲרוּסוֹת וְאֶחָד
נְשׂוּאוֹת ר יְהוּדָה אוֹ הַנְּשׂוּאוֹת וְהָאֲרוּסוֹת
וְהָאֲרוּסוֹת יִנָּשְׂאוּ חוּץ מִן הָאֲרוּסָה
שֶׁבִּיהוּדָה מִפְּנֵי שֶׁלְּבוֹ גַּס בָּהּ ר יוֹסֵי אוֹ
כָּל הַנָּשִׁים יִתְאָרְסוּ חוּץ מִן הָאַלְמָנָה
מִפְּנֵי הָאִיבּוּל: יא אַרְבָּעָה אָחִין
נְשׂוּאִין אַרְבַּע נָשִׁים וּמֵתוּ אַרְבָּעָה

הַמַּרְוִיל שֶׁבָּהֶן לְיַיבֵּם אֶת כֻּלָּם הָרִאשׁוֹנָה
בְּיָדוֹ מִי שֶׁהָיְתָה נְשׂוּאַי שְׁתֵּי נָשִׁים וּמֵת
בְּיִאָתָהּ אוֹ חֲלִיצָתָהּ שֶׁל אַחַת מֵהֶן פָּ
פְּטוּרוֹת יְבָמָתוֹ הָיְתָה אַחַת כְּשֵׁרָה ד
וְאַחַת פְּסוּלָה אִם הָיָה חוֹלִין חוֹלִין
לִפְסוּלָה וְאִם הָיָה מְיֻבָּם מְיֻבָּם לִכְשֵׁרָה
יב הַמְּחַזֵּר אֶת גְּרוּשָׁתוֹ וְהַנּוֹשֵׂא
אֶת חֲלוּצָתוֹ וְהַנּוֹשֵׂא אֶת קְרוֹבַת
חֲלוּצָתוֹ יְרִיעָאוְהַוְלָד מַמְזֵר דִּבְרֵי
רַעֲקִיבָה וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין הַוָּלָד מַמְזֵר
וּמוֹדִין בִּנְשׂוּאַת קְרוֹבַת חֲלוּצָתוֹ סא גוש חכ
שֶׁהַוָּלָד מַמְזֵר יג אֵי זֶהוּ הָאִי
מַמְזֵר כָּל שֶׁאֵר בָּשָׂר שֶׁהוּא בַּל יָבוֹא ערי כות
דִּבְרֵי רַעֲקִיבָה שִׁמְעוֹן הַתֵּימָנִי אוֹמֵר כָּל ערי כות
שֶׁחַיָּבִין עָלָיו כָּרֵת בִּידֵי שָׁמַיִם וְהֲלָכָה
כְּדִבְרֵיהֶם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר כָּל שֶׁחַיָּבִים עָלָיו בֵּיז
מִיתַת בֵּית דִּין רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שִׁמְעוֹן בֶּן
עַוַּאי מְיַעֵד הָיָה מַגִּיד יוֹסִים בִּירוּשָׁלַיִם
וְכָתוּב בָּהּ אִישׁ פְּלוֹנִי מַמְזֵר מֵאִשְׁתּ
אִישׁ לְקַיִּים דִּבְרֵי יְהוֹשֻׁעַ יה אִשְׁתּוֹ
שֶׁמָּתָה מוּתָּר בַּאֲחוֹתָהּ בְּרִשָּׁה וּמֵתָה
מוּתָּר בַּאֲחוֹתָהּ יְבִמְתּוֹ שֶׁמֵּתָה מוּתָּר בה מאמר נשאת לאחר מיתה מותר באחותה
בַּאֲחוֹתָהּ חָלִין לָה וּמֵתָה מוּתָּר בַּאֲחוֹתָהּ
נִשֵּׂאת לְאַחַר מִיתָה וּמֵתָה מוּתָּר בַּאֲחוֹתָהּ

פ ר ק ה ל ו ח

רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹ אֵין גֵּט אַחַר גֵּט וְלֹא מֵ
מְאֵמָר אַחַר מְאֵמָר וְלֹא בְּעִילָה אַחַר
בְּעִילָה וְלֹא חֲלִיצָה אַחַר חֲלִיצָה וַחֲכָ
אוֹמְרִים יֵשׁ גֵּט אַחַר גֵּט וְאַחַר מְאֵמָר אַבָּל

לֹא אַחַר בְּעִילָה וְלֹא אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם
ב כֵּיצַד עֲשָׂאָהּ מְאֵמָר בִּימֵי מִתָּן נָתַן לָהּ
גֵּט יְרֵיבָהּ מִמֶּנּוּ גֵּט עֲשָׂאָהּ גַּם מְאֵמָר חֲלִיצָה
וְחָלַץ יְרֵיבָהּ מִמֶּנּוּ גֵּט עֲשָׂאָהּ גַּם מְאֵמָר וּבְעַל
הֲרֵי זוֹ כְּמִיעוּטָהּ ג נָתַן גֵּט וַעֲשָׂאָהּ
גַּם מְאֵמָר יְרֵיבָהּ גֵּט וַחֲלִיצָה נָתַן
גֵּט וּבָעַל יְרֵיבָהּ גֵּט וַחֲלִיצָה נָתַן גֵּט
וְחָלַץ אֵין אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם ד חָלַץ
וַעֲשָׂאָהּ מְאֵמָר נָתַן גֵּט וּבָעַל אוֹ בָּעַל
וַעֲשָׂאָהּ מְאֵמָר נָתַן גֵּט וְחָלַץ אֵין אַחַר
חֲלִיצָה כְּלוּם אַחַר אַחַר וְאַחַר
שְׁתֵּי יְבָמוֹת ה כֵּיצַד עֲשָׂאָהּ מְאֵמָר
בָּזוֹ וּמְאֵמָר בְּזוֹ שֶׁנִּיטְּלוּ וַחֲלִיצָה ערי כות
מְאֵמָר בָּזוֹ וּבָעַל לָזוֹ שֶׁנִּיטְּלוּ גֵּרְשָׁה וַחֲלִיצָה ערי כות
מְאֵמָר בָּזוֹ וְנָתַן לָזוֹ יְרֵיבָהּ גֵּט וַחֲלִיצָה
מְאֵמָר וְחָלַץ לָזוֹ רִאשׁוֹנָה יְרֵיבָהּ גֵּט בֵּיז
ו גֵּט לָזוֹ וְגֵט לָזוֹ יְרֵיבוֹת מִמֶּנּוּ
חֲלִיצָה גֵּט לָזוֹ וּבָעַל לָזוֹ יְרֵיבָהּ גֵּט
וַחֲלִיצָה גֵּט לָזוֹ וּמְאֵמָר לָזוֹ יְרֵיבָהּ
גֵּט וַחֲלִיצָה גֵּט לָזוֹ וּמְאֵמָר לָזוֹ וְחָלַץ
לָזוֹ אֵין אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם ז חָלַץ
וְחָלַץ חָלַץ וַעֲשָׂאָהּ נָתַן גֵּט וּבָעַל אוֹ בה מאמר אֵ
בָּעַל וּבָעַל אוֹ בָּעַל וַעֲשָׂאָהּ מְאֵמָר נָתַן
גֵּט וְחָלַץ אֵין אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם בֵּין
יָבָם אֶחָד לִשְׁתֵּי יְבָמוֹת בֵּין שְׁנֵי יְ
בָמִין לִיבָמָה אַחַת ח חָלַץ וַעֲשָׂאָהּ
מְאֵמָר וְנָתַן גֵּט וּבָעַל אוֹ בָּעַל וַעֲשָׂאָהּ
מְאֵמָר וְנָתַן גֵּט וְחָלַץ אֵין אַחַר חֲלִיצָה
כְּלוּם בֵּין בְּתוֹךְ חֲלִיצָה בֵּין בְּאֶמְצַע בֵּין

בסוף הבעילה בזמן שהיא כתחילה
אין אחריה כלום ר נחמיא או אחד
בעילה ואחד חליצה בין בתחילה
בין באמצע בין בסוף אין אחריהן
כלום פר ה הל ח
הבא על יבמתו בין שוגג בין מזיד
בין באונס בין ברצון אפילו הוא
שוגג והיא מזידה הוא מזיד והיא
שוגגת והוא אנוס והיא לא אנוסה
היא אנוסה והוא לא אנוס אחד
המעידה ואחד הגומר קנה ולי
חלק בין ביאה לביאה ב וכן א
הבא על אחות מכל העריות האמ
האמורות בתורה או פסולות אלמנה
לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן
הדיוט ממזרת ונתינה לישראל
ובת ישראל לממזר ולנתין פס לולא
חלק בין ביאה לביאה ג אלמנה לכהן
גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט מן
האירוסין לא יאכלו בתרומה ר
לעזר ור שמעון מכשירין נתאלמנו
או נתגרשו מן הנישואין פסולות
ומן האירוסין כשירות ד כהן
גדול לא ישא אלמנה בין אלמנה
מן האירוסין בין אלמנה מן הנישואין
לא ישא את הבוגרת לעזר ור שמעון
מכשירין בבוגרת ה לא ישא את
מוכת שחין ארס את האלמנה ותתמנה
להיות כהן גדול יכנוס מעשה ביהושע
בן גמלא שקיבל את מרתו בבית
ומיפה היה המלך לה יותר כהן גדול וכנסיה
שומרת יבם לכהן הדיוט ותתמנה
להיות כהן גדול אף על פי שעשה בה
מאמר לא יכנס כהן גדול שמתאלמנו
חולין ולא מיבם ו כהן הדיוט לא
ישא את האילונית אלא אם כן ישלו
אשה ובנים ר יהודה או את מי שישא
לו אשה ובנים לא ישא את האילונית
שהיא זונה האמורה בתורה וחכמים
אומרים אין זונה אלא בעורת ומשוחחת
ושניהם בעילה בעילת זנות ז לא יבטל
אדם מפרייה ורייביה אלא אם כן יש
לו בנים בית שמאי אומרים שני זכרים ובית
הלל או זכר ונקבה בראשונה נשא אשה
ושהא עשרה עשר שנים ולא ילדה
אינו רשאי לבטל גרושה מותרת
להינשא לאחר רשאי השיני לשהות
עשרה עשר שנים ואם הפילה מונה
משעה שהפילה האיש מעזבה על
פרייה ורבייה אבל לא את האשה ר
יוחנן בן ברוקא או על שניהם הוא
אומר ויברך אותם אלהים ויאמר להם
פרו ורבו וג פר ו הל ז
אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה
לכהן הדיוט הכניסה לו עבדי מלוג
ועבדי יאן ברזל עבדי מלוג לא
יאכלו בתרומה ועבדי יאן ברזל
יאכלו ואילו הן עבדי מלוג אם מתו

זכר ונקבה שם

מיתו לה ואם הותירו הותירו לה אוף על
פי שהוא חייב במזונותן לא יאכלו
בתרומה ב ואילו הן עבדי ינאן ברזל
אם מתו מתו לו ואם הותירו הותירו
לו הואיל והוא חייב באחריותן הרי
אלו יאכלו ג בת ישראל שנישאת לכהן
והכניסה בן עבדי מלוג ובין עבדי ינאן
ברזל הרי אלו יאכלו ובת כהן שנישאת
לישראל והכניסה לו בין עבדי מלוג ובין
עבדי ינאן ברזל הרי אלו לא יאכלו
ד בת ישראל שנישאת לכהן מת
והניחה מעוברת לא יאכלו עוברה
בתרומה מפני חלקו של עובר העובר
פוסל ואינו מאכיל דברי יוסה אמרולו
מאחר שהעידותה בני על בת ישראל לכהן
ועל בת כהן לכהן מת והניחה מעוברת
לא יאכלו עבדיה בתרומה מפני חלקו
של עובר ה העובר והייבם והאיידקין
והחזר שבן תשע שנים ויום אחד פוסלין
ולא מאכילין ספק שהוא בן תשע שנים
ויום אחד ספק שאינו בן תשע שנים
ויום אחד ספק שהביא שתי שערות
ספק שלא הביא נפל הבית עליו ועל
בן אחיו ואין ידוע איזה מת ראשון
עירתה חולינת ולא מתבמת ו האומס
וה מפתה והשוטה לא פוסלין ולא
מאכילין ואם אינן ראויין להביא
הרי פוסלין כיצד הזה ישראל שבא על
בת כהן בתרומה עוברה לא תיאכל
ניתחתך העובר במיעיה ותאכל היה כהן
שבא על בת ישראל לא ותאכל
בתרומה עוברה לא תאכל ילדה תאכל
נמצא כחו של בן ברול מעולה ז
הכובש על השפחה וילדה ממנו בן והרי
זה עבד היתה אם אביבת ישר לכהן
לא תאכל בתרומה ח ממזר פוסל ומאכיל כיצד
בת ישראל לכהן ובת כהן לישראל וילדה
ממנו בת והלכה הבת ונישאת לעבד
ונישאת לנכרי וילדה ממנו בן הרי
זה ממזר היתה אם אמו בת ישר לכהן
תאכל בתרומה ובת כהן לישראל לא תאכל
בתרומה ט כהן ברול פעמים שהוא
פוסל כיצד בת כהן שנישאת לישראל
וילדה ממנו בת והלכה הבת ונישאת
לכהן וילדה ממנו הרי זה ראוי להיות
כהן ברול עומד ומשמש על גבי המובח
מאכיל את אמו ופוסל את אמו זאת
אומרת לא כבני כהן ברול שהוא
פוסלני מן התרומה פר ח
הל ט העיל וכל השמאים לא
יאכלו בתרומה נשיהם ועבדיהם
יאכלו פיגעו בהן וכרות שפכה הם
ועבדיהם אוכלים ונשיהם לא יאכלו
ואם לא יגעו משנעשה פיגעו בהן

וכרות שפ הרי אילו יאכלו ב איזה
פעור דכא כל שניפגעו ביעים שלו
אפילו אחת מהן וכרות שפכה כל
שניכרתו הגיד ונשתייר בעטרה
אפילו בחוט בשר פעור דכא וכרות
שפ מותרין בגיורת ובמשוחררת
ואינן אסורין אלא מלבוא בקהל
ישנ לא יבוא פעור דכא וכרות שפ
בקהל י ג עמונימואבי אסורין
ואיסורין אסור עולם אבל נקיבותיהם
מותרות מיד מיצרי ואדומי אינן
אסורין אלא עד שלשה דורות
אחד זכרים ואחד נקיבות אמ ר י
שמעון קל וחומר הדברים ומה אם
במקום שאסר את הזכרים אסור
עולם התיר את הנקיבות מיד מקום
שלא אסר את הזכרים אלא עד של
שלשה דורות אינו דין שנתיר את
הנקיבות מיד אמרו לו אם הלכה
נקבל ואם לדין יש תשובה אם להן
לא כי אלא הלכה אני אומ מיד יש
ונתינין אסורין ואיסורן אסור
עולם אחד זכרים ואחד נקיבות
ד אומ ר יהושע שמעתי שהסריס
חולין וחולין לאשתו והסריס
לא חולין ולא חולין לאשתו ואין
ליפרש אמ ר עקיבה אני אפרש
סריס אדם חולין וחולין שהיתה
לו שעת כושר סריס חמה לא חולין

ולא חולין לאשתו שלא היתה שעת
כושר ר ליעזר אין לאני אלא סריס
חמה חולין וחולין לאשתו שיש
לו רפואה סריס אדם לא חולין ולא
חולין לאשתו שאין לו רפואה
העיד ר יהושע בן בתירה על בן מעסת
שהיה בירושלם סריס אדם ויבמו
את אשתו לקיים דברי ר עקיבה ה
הסריס לא חולין ולא מיבם וכן אולונית
לא חולינת ולא מתייבמת הסריס ע
שחלין ליבמתו לא פסלה בעלה
פסלה מפני שהיא בעילת זנות ו
וכן אויל לתינת שחלין לה אוחים לא
פסלוהא בעלוהא פסלוהא מפני שהיא
בעילת זנות ז סריס חמה כהן
שנשא לבת ישרא מאכילה בתרומה
ריוסה ור שמעון אומ אנדרוגינס
כהן שנשא לבת ישרא מאכילה
בתרומה ר יהודה אומ טומטום שנקיע
ונמצא זכר לא יחלוץ מפני שהוא
כסריס אנדרוגינס נשא אבל לא ינשא
ר אלעזר אומ חייבין עליו סקילה כזכר

פר ט הל ז

יש מותרות לבעליהן ואסורות ליבמין
מותרות ליבמין ואסורות לבעליהן
מותרות לאלו ולאלו ואסורות לאלו
ולאלו ב אלו מותרות לבעליהן
ואסורות ליבמין כהן הדיוט שקידש
את האלמנה ויש לו אח כהן גדול

כשר שנשא כשירה וישלו אוכל בתרומה
ישראל שנשא ישראלית ויש לו אוכל
ממזר ממזרת שנשא ממזרת וישלו
אוכל ממזר ממזרות לבעליהן ואסורות
ליבמיהן ג אילו מותרות ליבמיהן
ואסורות לבעליהם כהן גדול שקידש
את האלמנה וישלו אוכל כהן הדיוט
כשר שנשא חללה וישלו אוכל חלל
ישר שנשא ממזרת וישלו אוכל ממזר
ממזר שנשא ישראלית וישלו אוכל
ישראל ומותרות ליבמיהן ואסורות
לבעליהן ד אסורות לאולו ואלו כהן
גדול שנשא את האלמנה וישלו אוכל
כהן גדול או כהן הדיוט כשר שנשא
חללה וישלו אוכל כשר ישראל שנשא
ממזרת וישלו אוכל ממזר שנשא
ישראלית וישלו אוכל ממזר אסורות
לאולו ולאו ושאר כל הפסולים מותרות
לבעליהן וליבמיהן ה שניות מדברי סופרים
שנייה לבעל ולא שנייה ליבם אסורה
לבעל ומותרת ליבם שנייה ליבם
ולא שנייה לבעל אסורה ליבם ומותרת
לבעל שנייה לזה וזה אסורה לזה
וזה אין לה כתובה ולא פירות ולא
מזונות ולא בלויות והולד כשר פופין
אותו לה ויניא אלמנה כהן גדול גרושה
וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה
לישראל בת ישראל למזר ולנתין וישלו
כתובה ו בת ישראל מאורסת לכהן

מעוברת מכהן שומרת יבם לכהן
וכן בת כהן לוי לא תאכל בתרומה
בת ישראל מאורסת ללוי מעוברת
מלוי שומרת יבם ללוי וכן בת לוי
לישראל לא תאכל במעשר בת לוי מ
מאורסת לכהן מעוברת מכהן שומרת
שומרת יבם לכהן וכן בת כהן ללוי
לא יאכלו לא בתרומה ולא במעשר
ז בת ישראל שנישאת לכהן תאכל
בתרומה מת ולה ממנו בן תאכל
בתרומה נישאת ללוי תאכל במעשר
מת ולה ממנו בן תאכל במעשר נישאת
לישראל לא תאכל לא בתרומה ולא
במעשר ח מת בנה מישראל תאכל במעשר
מלוי תאכל בתרומה מת בנה מכהן
לא תאכל לא בתרומה ולא במעשר
ט בת כהן שנישאת לישראל לא
תאכל בתרומה מת ולה ממנו לא
תאכל נישאת ללוי תאכל במעשר בתרומה
מת ולה ממנו בן תאכל במעשר נשאת
לכהן תאכל מת ולה ממנו בן תאכל בתרומה
בתרומה מת בנה מכהן לא תאכל
בתרומה מלוי לא תאכל במעשר
מת בנה מישראל חוזרת בבית אביה
על דו נאמר ושבה אל בית אביה
בנעוריה מלחם אביה תאכל ט

פרק יבמות יד

האשה שהלך בעלה למדינת הים ובאו
ואמרו לה מת בעלך וישאת ואחרים

בְּאַבַּעֲלָה תִּנְאָ מִזֶּה וּמִזֶּה וּיְרִיבָה
גַּט מִזֶּה וּמִזֶּה אֵין לָהּ פְּתוּבָה לֹא
פֵּירוֹת וְלֹא מְזוֹנוֹת וְלֹא בְּלִיוֹת עַל
זֶה וְעַל זֶה אֲסוּרָה לְזֶה וּמִזֶּה תַּחֲזִיר
וְהַוָּלָד מַמְזֵר מִזֶּה וּמִזֶּה לְאִזֶּה וְזֶה
מְטַמִּין לָהּ וְלֹא זֶה וְזֶה זַכָּאִים גִּלְּא
בְּמִיאָתָהּ וְלֹא בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ וְלֹא
בְּהֶפֵּר נְדָרֶיהָ הֵיתָהּ בַּת יִשְׂרָאֵל נִיפְסָלָה
מִן הַכְּהֻנָּה וּבַת לֵוִי מִן הַמַּעֲשֵׂר
וּבַת כֹּהֵן מִן הַתְּרוּמָה אֵין יוֹרְשִׁין כְּ
שֶׁלָּזֶה וְיוֹרְשִׁין שֶׁלָּזֶה יוֹרְשִׁין כְּ
כְּתוּבָתָהּ מֵתוּ אַחִים שֶׁלָּזֶה וְאַחִין
שֶׁלָּזֶה חוֹלְצִין וְלֹא מְיַבְּמִין בַּ ר
יוֹסִי אֵין כְּתוּבָתָהּ עַל נִכְסֵי בַּעֲלָה הָרִ
הָרִאשׁוֹן ר אֶלְעָזָר אֵין הָרִאשׁוֹן זַכַּאי
בְּמִיאָתָהּ וּבְמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ וּבְהֶפֵּר
נְדָרֶיהָ ר שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אִם בִּיאָתָהּ וְחַלִּיצָתָהּ
מֵאַחִין שֶׁל רִאשׁוֹן פְּטוּרוֹת יְבָמָתָהּ
וְאֵין הַוָּלָד מַמְזֵר וְאִם נִשֵּׂאת שֶׁלֹּא
בִּרְשׁוּת מוּתֶּרֶת לַחֲזוֹר לוֹ ג נִשֵּׂאת
עַל פִּי בֵית דִּין תִּנְאָ וּפְטוּרָה מִן
הַקִּרְבָּן וְשֶׁלֹּא עַל פִּי בֵית דִּין תִּנְאָ
וְחַיֶּבֶת בְּקִרְבָּן וְיָפָה כֹּחַן שֶׁל בֵּית
דִּין שֶׁפְּטוּרָה מִן הַקִּרְבָּן הוֹרוּהָ
בֵּית דִּין לְהִינָּשֵׂא וְהָלְכָה וְקִילְקְלָה
וְחַיֶּבֶת בְּקִרְבָּן שֶׁלֹּא הֵיתִירוּהָ אֶ
אֶלָּא לְהִינָּשֵׂא ד הָאִשָּׁה שֶׁהָלַךְ
בַּעְלָהּ וּבָנָהּ לִמְדִינַת הַיָּם בָּאוּ וְאָמְרוּ
לָהּ מֵת בַּעְלֵךְ וְאֶחָרֵךְ מֵת בְּנֵךְ

וְנִישֵּׂאת וְאַחַר כָּךְ אָמְרוּ לָהּ חִילּוּפֵי
הַדְּבָרִים תִּנְאָ וְהַוָּלָד הָרִאשׁוֹן וְהָאַחֲרוֹן
מַמְזֵר הָ אָמְרוּ לָהּ מֵת בְּנֵךְ וְאַחֲרֵךְ
מֵת בַּעְלֵךְ וְנִתְבַּטְּלָה וְאַחַר כָּךְ אָמְרוּ
לָהּ חִילּוּפֵי הַדְּבָרִים תִּנְאָ הַוָּלָד
הָרִאשׁוֹן וְהָאַחֲרוֹן מַמְזֵר וְ אָמְרוּ לָהּ
מֵת בַּעְלֵךְ וְנִישֵּׂאת וְאַחַר כָּךְ אָמְרוּ לָהּ
קַיָּם הָיָה וּמֵת הַוָּלָד הָרִאשׁוֹן מַמְזֵר
וְהָאַחֲרוֹן אֵינוֹ מַמְזֵר וְ אָמְרוּ לָהּ
מֵת בַּעְלֵךְ וְתִתְקַדְּשִׁי וְאַחַר כָּךְ בָּא
בַּעְלָהּ מוּתֶּרֶת לַחֲזוֹר לוֹ אַף עַל פִּי שֶׁנָּתַן
לָהּ הָאַחֲרוֹן גֵּט וְלֹא נִפְסְלָה מִן הַכְּהֻנָּה
זֶה מִדְרָשׁ דָּרַשׁ ר לְעֶזֶר בֶּן מַתְיָה אִשָּׁה
גְּרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ לֹא מֵאִישׁ שֶׁאֵינוֹ
אִשָּׁתוֹ ז מִי שֶׁהָלְכָה אִשְׁתּוֹ לִמְדִינַת
הַיָּם בָּאוּ וְאָמְרוּ לוֹ מֵתָה אִשְׁתְּךָ וְנָשָׂא
אֶת אֲחוֹתָהּ וְאַחַר כָּךְ בָּאָה אִשְׁתּוֹ כּ
מוּתֶּרֶת לַחֲזוֹר לוֹ הוּא מוּתָּר בִּקְרוֹבוֹת
שְׁנֵיהֶן וְהַשְּׁנִיָּה מוּתֶּרֶת בִּקְרוֹבָיו וְאִם
מֵתָה הָרִאשׁוֹנָה מוּתָּר בַּשְּׁנִיָּה טַ
אָמְרוּ לוֹ מֵתָה אִשְׁתְּךָ וְנָשָׂא אֶת אֲחוֹתָהּ
וְאַחַר כָּךְ אָמְרוּ לוֹ קַיֶּמֶת הָיְתָה וּמֵתָה
הַוָּלָד הָרִאשׁוֹן מַמְזֵר וְהָאַחֲרוֹן אֵינוֹ
מַמְזֵר י ר יוֹסִי אֵין כָּל שֶׁהוּא פּוֹסֵל
עַל יְדֵי אֲחֵרִים פּוֹסֵל עַל יְדֵי עַצְמוֹ וְשֶׁאֵינוֹ
פּוֹסֵל עַל יְדֵי אֲחֵרִים אֵינוֹ פּוֹסֵל עַל יְדֵי
עַצְמוֹ יא אָמְרוּ לוֹ מֵתָה אִשְׁתְּךָ וְנָשָׂא
אֶת אֲחוֹתָהּ מֵאֲבִיהָ מֵתָה נָשָׂא אֶת אֲחוֹתָהּ מֵאִמָּהּ מֵתָה וְנָשָׂא
אֶת אֲחוֹתָהּ מֵאִבִּיהָ מֵתָה וְנָשָׂא אֶת

אֲחוֹתָהּ מֵאִמָּהּ מִיתַּת בַּת רִאשׁוֹנָה וּבַת
וּבַת שְׁלִישִׁית וּבַת מְשִׁישִׁית וּפוֹטְרוֹת
עֲרוֹתֵיהֶם וְאָסוּר בְּשְׁנִיָּה וּבְרְבִיעִית
וְאֵין בִּיאַת אַחַת מֵהֶן פּוֹטֶרֶת צָרָתָהּ׃
יג וְאִם בָּא עַל הַשְׁנִיָּה לְאַחַר מִיתַת
הָרִאשׁוֹנָה מִיתַּת בְּשְׁנִיָּה וּבְרְבִיעִית
וּפוֹטְרוֹת צָרוֹתֵיהֶם וְאָסוּר בְּשְׁלִישִׁית
וּבַחֲמִישִׁית וְאֵין בִּיאַת אַחַת מֵהֶן
פּוֹטֶרֶת צָרָתָהּ׃ יד בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים
וְיוֹם אֶחָד הוּא פוֹסֵל עַל יְדֵי אֲחִין בְּאוֹ
עָלֶיהָ אֲחִין וַעֲשׂוּבָה מְאֹמָר נָתְנוּ גַּט
אוֹ חָלִינוּ פָּסְלוּ עַל יָדָיו׃ טו בֶּן תֵּשַׁע
שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד שֶׁבָּא עַל יְבִמְתּוֹ וְאַחַר
כֵּן בָּא אָחִיו שֶׁהוּא בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים
וְיוֹם אֶחָד שֶׁבָּא עַל יְבִמְתּוֹ וְאַחַר כֵּן
עַל יָדָהּ פָּסַל עַל יְדֵי יַבְמָן וְרֹ שִׁמְעוֹן
אוֹ לֹא פָּסַל׃ טז בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם
אֶחָד שֶׁבָּא עַל יְבִמְתּוֹ וּמֵת חוֹלִינַת
וְלֹא מִיַּבְמָה נַעֲשָׂה אִשָּׁה וּמֵת הֵרֵיזוֹ
פְּטוּרָה׃ יז בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד
שֶׁבָּא עַל יְבִמְתּוֹ מִשֶּׁהִגְדִּיל וְנַעֲשָׂה אִשָּׁה
אַחֶרֶת וְאֵס לֹא יָדַע אֶת הָרִאשׁוֹנָה
מִשֶּׁהִגְדִּיל הַשְׁנִיָּה אוֹ חוֹלַת אוֹ
מֵתָה יְבִמְתּוֹ הָרִאשׁוֹנָה חוֹלַת וְלֹא מֵתָה
רֹ שִׁמְעוֹן אוֹ מִיַּבְמָה לְאֵי זוֹ שֶׁירְצֶה וְחוֹלֵץ
לִשְׁנִיָּה אֶחָד שֶׁהוּא בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים
וְיוֹם אֶחָד וְאֶחָד שֶׁהוּא בֶּן עֶשְׂרִים

שָׁנָה שֶׁלֹּא הֵבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת׃

פרק יבמות

נִשְׂאֵרִין עַל הָאֲנוּסָה וְעַל הַמְפוּתָּה
הָאוֹנֵס וְהַמְפַתֶּה עַל הַנְּשׂוּאָה חַיָּב
נְשׂוּאָה הוּא אוֹנֵס אֲנוּסַת אָבִיו וּמְפוּתַּת
אָבִיו אֲנוּסַת בְּנוֹ וּמְפוּתַּת בְּנוֹ יְהוּדָה
אוֹסֵר בַּאֲנוּסַת אָבִיו וּבְמְפוּתַּת אָבִיו׃
ב גְּזֵרַת שְׁתֵּי תְּגֵירוֹ בַּנָּיָה עַמָּה לֹא
חוֹלִינִים וְלֹא מִיַּבְמִין אֲפִילוּ הֵרִיתוֹ
שֶׁל רִאשׁוֹן שֶׁל אַבְקְדוֹשָׁה וְלִידָתוֹ
בְּקְדוֹשָׁה וְהַשְׁנִיָּה הֵרִיתוֹ וְלִידָתוֹ בְּקְדוֹשָׁה
וְכֵן הַשְׁפָחָה שֶׁנִּשְׁתַּחְרְרוּ בַּנָּיָה עַמָּה
ג חֲמִשָּׁה נָשִׁים שֶׁתָּעְרְבוּ וְלִדְתֵּיהֶן
הִגְדִּילוּ הַתַּעְרוּבוֹת וְנָשְׂאוּ נָשִׁים
וּמֵתוּ אַרְבָּעָה חוֹלִינִים לְאַחַת וְאַחַד
מִיַּבְמָה הוּא וּשְׁלֹשָׁה חוֹלִינִים לְאַחַת
נִמְצְאוּ אַרְבָּעָה חוֹלִינוֹת וּמִיַּבְמָה
לְכָל אַחַת וְאַחַת׃ ד הָאִשָּׁה שֶׁנִּתְעָרֵב
וְלָדָהּ בְּוֶלֶד בְּלֵילָה הִגְדִּילוּ הַתַּעְרוּבוֹת
וְנָשְׂאוּ נָשִׁים וּמֵתוּ בְּנֵי הַבְּלֵילָה חוֹלִינִין
וְלֹא מִיַּבְמִין שֶׁהוּא סָפֵק אֵשֶׁת
אָחִיו וְאֵשֶׁת בֶּן אָחִיו וְאֵשֶׁת אֲחֵי
אֲבִיו וּבְנֵי הַדִּירָה חוֹלִינִין וְלֹא
מִיַּבְמִין שֶׁסָּפֵק אֵשֶׁת אָחִיו וְכוּ׳
וְאֵשֶׁת בֶּן אָחִיו מֵהֶם כְּשֶׁיִּגְדְּלוּ הַתַּעְרוּבוֹת לְבְנֵי הַדִּירָה חוֹלִינִין וְלֹא
חוֹלִין וְאֶחָד מִיַּבְמָה׃ ה כֵּיצַד
שֶׁנִּתְעָרֵב וְלָדָהּ עִמָּהּ בְּוֶלֶד שֶׁפָּחָתָהּ
הָרֵי אֵילּוּ אוֹכְלִין בִּתְרוּמָה וְחוֹלְקִים
חֵלֶק אֶחָד עַל הַבְּנִין אֵינָן מִיַּבְמִים

וְאֶחָד מִיַּבְמָה

אֶחָד מִיַּבְמִין שֶׁסָּפֵק אֵשֶׁת אֲחִין וְאֵשֶׁת אָחִי אֲבִין וּבְנֵי הַבְּלֵילָה אֶחָד חוֹלִין וְאֶחָד מִיַּבְמָה׃

שְׁנוֹא

למתים ואינן נושאין נשים בין
כשירות בין פסולות ו הגדיל לו
התערובות ושיחזרו וה את נ זה
נושאה נשים ורואות לכהונה
ואינם מיטמאין למתים ואם נטמאו
אין סופגין את הארבעים אין אוכלין
בתרומה ואם אכלו אינן משלמין
קרן וחומש ואין חולקין עם הגזלן
ומוכרין את התרומה והדמים שלהן
ואין חולקין בקדשי הקדשים ואין
נותנין להם קדשים ואין מוציאים
את שלהם מידיהם ופטורים מן
הזרוע ומן הלחיים ומן הקיבה
ובכורין יהיו רועה עד שיסתאב
ונותנין להם חמרי יין וחמרי כהנים
ז מי שלא שהה אחד בעלה
שלושה חדשים ונשאת ולדה
ואין מדקדק אם בין תשעה לאחרון
ואם בין שבעה לאחרון היו לה
בנים מן הראשון ובנים מן האחרון
חולקין ולא מייבמין וכן הוא להם
חולין ולא מייבם היו לו אחים
מן הראשון ואחין מן השני שלא
מאותה האם הוא חולץ ומייבם
והן חולצים ומייבמין ח היה
אחד ישראל ואחד כהן נשא אשה
וראוייה לכהן אינו מטמא למתים
ואם נטמא אינו סופג את הארבעים
ואינו אוכל בתרומה ואם אכל אינו

אינן

משלם קרן וחומש ואינו חולק עם הגזלן
ומוכר את התרומה והדמים שלו ואינו
חולק בקדשי המקדש ואין נותנין
לו קדשים ואין מוציאים את שלו
מידו ופטור מן הזרוע ומן הלחיים
ומן הקיבה ובכורו יהי רועה עד
שיסתאב ונותנין לו חמרי שכר וחמרי
כהנים ט היו שניהם כהנים הוא
אונן עליהם והן אוננין עליו הוא
אינו מיטמא להם והן מיטמין לו הוא
לא יורש אותם אבל הן יורשין אותו
ופטור על מתן ועל קיללתו של זה ושל
זה ועולה במשמרן של זה ושל זה ואינו
חולק ואם היו שניהם במשמר אחד
טעל חלק אחד פר יב
הל ט מיעוט חליצה בשלושה
דברים אפילו של שתתן הדיוטות חליצה
במנעל חליצתה כשירה ובאפיליא
חליצתה פסולה בסנדל שרשלו עקב
בשר ושאין לו עקב פסול מן הארוכבה
ולמטן חליצתה כשירה מן הארוכבה
ולמעלן חליצתה פסולה ב חליצה
בסנדל שאחוז שלו בסנדל של עץ או
בשל שמאל בימין חליצתה כשירה
חליצה בסנדל שהוא יכול להלך בו
בשוק או בקטון שהוא חופה את רגלו
חליצתה כשרה חליצה בלילה
חליצתה פסולה ג חליצה מכשיר
חליצה ודקדקה אבל לא קריאת חליצתה

משנה ה לעיל
פרק ב משנה ג
חליצה פסולה

כשירה קראות ורקקה אבל לא חליצה
חליצתה פסולה חליצה וקראתה אבל
לא רקקה ר' אליעזר או חליצתה
פסולה וערביה חליצתה כשירה
ר' אמר ר' אליעזר מעשה דבר
שהוא מעשה מעכב אמר לו ר' עקיבה
משם ראיה בכה מעשה לאשה דבר
שהוא מעשה באיש ה"ד והחרפו
שמחליף והחרישת שתחליצה והחולצת
לקטון וחליצתה פסולה קטנה שחליצה
תחלוץ משתגדיל ואם לא חליצתה
חליצתה כשירה ר' חליצה כשמש
או בשלשה ומינאו אחד מהם קרוב
או פסול חליצתה פסולה ר' שמעון
בן יוחאי הסנדלר מכשירין מעשה
שחלצה בינו לביתה ולבית האסורין
באו מעשה לפני ר' עקיבה והכשיר
מיעוט חליצתך באה והיא ויבמתו לפני
בית דין והן נותנין לו עיניה את החולצן
לו שנ וקראו לו וקני עירו וריבבו
אליו והיא אומרת מאן יבמי להקים
לאחיו שם בישראל והוא אולא חפץ
לקיחתה בלשון הקודש והיו אומרין
ותגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים
וחלצה נעלו מעל רגלו ורקקה בפניו רוק
שהוא לדיוטן ועונתה ואמרה ככה
יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית
אחיו ועד כאן היו מקריאים והשתקרא
ר' אורקנוס תחתה האלה בכפר אבוס

פסולה

אומ'

נראה

הריאנה
הרעבה

Bibliotheca Alexandrina

ובמר את כל הפרשה הזו וקורין
מקריאים את כל הפרשה זו
ותקרא שמו בישראל חליץ הנעל
מינוה ברייתן ולא מינוה בתלמידים
ר' יהודה אומר מינוה על כל העומדים
שם לומר חליץ הנעל חליץ הנעל

פרק יבמות הלוי

בית שמאי אומ' אין מייבמין אלא
אחד מארוסות ובית הלל אומ' אף מוסרת
ונישואות בית שמאי אומ' בבעל ובית
הלל אומ' בבעל וביבם בית שמאי אומ'
בפניו ובית הלל אומ' בפניו ושלא
בפניו בית שמאי בבית דין בית הלל
או בבית דין ושלא בבית דין אמרו
בית הלל לבית שמאי ממאנת והיא
קטנה אפילו ארבעה וחמשה
פעמים אמרו להם בית שמאי אין
במיאת ישראל הפקר אלא ממאנת
ומיבמתנת עד שתגדיל ותמאן ותעשה
ב אי זו היא קטנה שהיא עדיכה
למאון כל שהרי שאתה אומר או
אחיה לדעתה אינה יודעת למאן
רחמנא בן אנטיגנס או כל תינוקות
שאינה יכולה לשמר את קידושיה
אינה יכולה למאן ר' אליעזר אומ'
אין מעשה קטנה אלא כמפותה
בת ישראל לכהן לא תאכל בתרומה
ובת כהן ליוצ לא תאכל בתרומה
ג ר' אליעזר בן יעקב אומ' העבד

ג"א

שהיא מן האיש כאילו אינה אשתו
וכל עובדה שאינה מן האיש כמילו
אינה אשתו ר המאנרת
באיש הוא מותר בקרובות היה
והוא מותרת בקרובין ולא פסלה
מן הכהונה נתן לה גט ונישאת
והחזירה מאנה בזוה החזירה מאנה
בו ונישאת לאחר או נתגרשה מות
מותרת לחזור לו מאנה בזוה החזירה
ונתגרלה גט ונישאת לאחר ומאלמנה
או נתגרשה אסורה לחזור לו והה
הכלל גט אחר מיאון אסורה לחזור
לו מיאון אחר גט מותרת לחזור לו
ה המיאנת באיש ונישאת לאחר
ונתגרשה לאחר ומיאנה בו לאחר
ונתגרשה לאחר ומיאנה בו כלשיעמות
ממנו בגט אסורה לחזור לו במיאון
מותרת לחזור לו ו המגרש את
האשה והחזירה מותרת ליבם ר
לעזי אוסר וכן המגרשת היתומה
והחזירה מותרת ליבם ר אליעזר אוסר
קטנה שהשיאה אביה ונתגרשה
ביתומה בחיי האב והחזירה אסורה
ליבם ז שני אחים נישאו שתי
אחיות יתומות קטנות מת בעלה
של אחת מהם ונמצא משם אחות
אשה וכן שתי חרשות גדולה וקטנה
מת בעלה של קטנה ונמצא משום אשה
מת בעלה של גדולה ר אליעזר אומ

עיין לה גט הוא
אסור בקרובותיה
והיא אסורה בקרובין
ופסלה מן הכהונה
ונתאלמנה

אחות

מלמדין את הקטנה שתמאן בן תשע
נמלין אז אם מאנה מאנה ואם לאו
תמתין עד שתגדיל ותמאן הלן משום
אחות אשה ר יהושע אז אלו על אשתו
ואילו על אשת אחיו מוציא את אשתו
ואת בגט ואשת אחיו בחליצה ז מי
שהיה נשואי שתי יתומות קטנות
ומת ביאתה או חליצתה של אחת מהן
פוטרת יבמתה וכן שתי חרשות קטנה
וחרשת אז ביאת אחת מהם פוטרת
יבמתה ט פיקחות וחרשת ביאת
הפיקחות פוטרת את החרשת ואין
ביאת החרשת פוטרת את הפיקחות
י גדולה וקטנה ביאת הגדולה
פוטרת את הקטנה ואין ביאת הקטנה
פוטרת את הגדולה יא מישהיה
נשואי שתי יתומות קטנות ומת בא
היבם על הראשונה ובא על השנייה
או שבא אחיו על השנייה לא פסל את
הראשונה וכן שתי חרשות קטנה
וחרשת בא היבם על הקטנה וחזר ובא
על החרשת או שבא אחיו על החרשת
לא פסל את הקטנה בא היבם על החרשת
וחזר ובא על הקטנה או שבא אחיו
על הקטנה פסל את החרשת יב
פיקחות וחרשת בא יבם על הפיקחות
וחזר ובא על החרשת או שבא אחיו
על החרשת לא פסל את הפיקחות בא
היבם על החרשת וחזר ובא על הפיקחות

או שבא אחיו על הפיקחת את החרשת
יב גדולה וקטנה בא היבם על הגדולה
וחזר ובא על הקטנה או שבא אחיו
על הקטנה לא פסל את הגדולה בא
היבם על הקטנה וחזר ובא על הגדולה
או שבא אחיו על הגדולה פסל את הק
הקטנה ר' ליעזר או מלמדין את הקטנה
שתביאו בי יד יבם קטן שבא על
יבמה קטנה יגדילוה עם זה בא על
יבמה גדולה תגדילנו יבמה שאמרה
בתוך של עשרים יום לא נבעלתי כופין
אותו שיחזלוץ לה אחר של עשרים יום
מבקשים ממנו שיחלוץ לה ובזמן
שהוא מוחה אפילו לאחר שנים עשר
חודש כופין אותו שיחלוץ לה וז
הנודרת הניה מיבמה בחיי בעלה כופין
אותו שיחלוץ לה אחר מיתת בעלה
מבקשים ממנו שיחלוץ לה אם ניתעברה
לבן אפילו בחיי בעלה מבקשים ממנו
שיחלוץ לה פר יד
הל ו ז חרש שנשא פיקחת
ופיקח שנשא חרשת אם ריבה יוציא
ואם ריבה יקיים כשם שהוא כותב
בירמיה כך הוא מוציא בירמיה אבל
פיקח שנשא פיקחת ונתחרשה אם
ריבה יוציא ואם ריבה יקיים נשתטתה
לא יוציא נתחרש הוא או נשתטה אינו
מוציא עולמית ב אומר יוחנן

בן נורי וכו מפני מה האשה שנתחרשה
יוציא והאיש שנתחרש אינו מוציא
אמרו לו לא דומה האיש המתרש
לאשה המתרשת שהאשה יוצאה
בריעונה ושלא בריעונה והאיש
אינו מוציא אלא בריעונו ג העיד
ר' יוחנן בן נגדגדא על החרשת שהשיאה
אביה שהיא יוצאה בגט אמרו לו אף
זו מיבמה בה ד שני אחים חרשים
נשואין על שתי אחיות חרשות
או לשתי אחיות פיקחות או שתי
אחיות אחת חרשת ואחת פיקחת
נשואות לשני אחים פיקחים או לשני וכן שני אחיות תרשות
אחים חרשים או לשתי אחים אחד
חרש ואחד פיקח הרי אלו פטורים
מן החליצה ומן הייבום ואם היו
נבריות יכניסו ואם רצו להוציא יוציאו
ה שני אחים אחד חרש ואחד
פיקח נשואים שתי אחיות פיקחות
מת חרש בעל הפיקחת מה יעשה
פיקח בעל הפיקחות ונמצא משוכ
אחות אשה מת פיקח בעל הפיקחת
מה יעשה חרש בעל הפיקחת מוציא
את אשתו ובנו ואשת אחיו אסורה
לעולם ו שני אחין פיקחין נש
נשואין שתי אחות אחת חרשת
ואחת פיקחת מת פיקח בעל החרשת
מה יעשה פיקח בעל הפיקחות ונמצ

משום אחות אשה מת פיקח בעל
הפיקחת תיבמ משום אחות אשה
מת פיקח בעל הפיקחת מה יעשה
פיקח בעל חרשת מיבמ את אשתו
בגד ואשת אחיו בחליצה ז שני
אחים אחד חרש ואחד פיקח
נשואין לשתי אחיות אחת חרשת
ואחת פיקחת מת חרש בעל הפיקחת
פיקח בעל פיקחת תיבמ משום
אחות אשה מת פיקח בעל פיקחת
מה יעשה חרש בעל חרשת מיבמ
את אשתו בגד ואשת אחיו אסורה
לעולם ח שני אחים אחד חרש
ואחד פיקח נשואין לשתי אחיות
נכריות פיקחות מת חרש בעל
הפיקחת מה יעשה פיקח בעל פיקחת
או חולין או מיבם מת פיקח בעל
פיקחת מה יעשה חרש בעל פיקחת
כותית ואוסרי מיבם לעולם ט
שני אחים פיקחים נשואין לשתי
אחיות נכריות אחת חרשת
ואחת פיקחת מת פיקח בעל
חרשת מה יעשה פיקח בעל פיקחת
כותית אסורה להנשא ירבמ
מת פיקח בעל פיקחת מה יעשה
פיקח בעל חרשת אוחלין או
מיבם י שני אחים אחד חרש
ואחד פיקח נשואין לשתי נכריות

אחת חרשת ואחת פיקחת מת
חרש בעל חרשת מה יעשה פיקח
בעל פיקחת כותית ואסורה להנשא
ירבמ מת פיקח בעל פיקחת מה יעשה
חרש בעל חרשת כותית ואוסרי מיבם
לעולם פי׳ ר״ג ש״ו הל׳
האשה שהלכה היא ובעלה במדינת
הים שלום ביני לביניה ושלום בעלה
באת ואמרה מת בעלי תנשא מת
מת בעלי תתייבם שלום ביני לביניה
ומלחמה בעולם קטטה ביני לביניה
ושלום בעולם באת ואמרה מת בעלי
אינה נאמנת יהודה או לעולם אינה
נאמנת אלא אם כן באת ואמרה
ברוכה ובניה קרועים אמרו לו אחת
זו ואחת זו תנשא ב בית הלל
אומרים שמענו בבואה מן הקיניז בלבד
אמרו להם בית שמאי אחד הבאה מן
הקיניז ואחד מן הבאה מזהויתים
ואחד הבאה ממדינת הים לא רבתה
בקיניז אלא בהווה חזרו בית הלל
להורות כבית שמאי ג בית שמאי אין
תנשא ותיטול כתובה ובית הלל
אומרים תנשא ולא תיטול כתובה אמרו
להם בית שמאי היתרתם את העריות
החמורה ולא תתירו את הממון הקל
אמרו להם בית הלל מניין אנו שאין
האחין נכנסין לנחלה על פיהם אמרו

אלא

בעל מחרשת

להם בית שמי והלא מספר מתיבתה
ולמד שהיא כותב לה שאינו מניחה
לאחר תיטלי מה שכתוב ירך חזרו
בית הלל להורות כדברי בית שמאי
ר הכל נאמנין להעיד חוץ מחמותה
ובית חמותה וערמתה ובמיתה ובית
בעלה מה בין גט למיתה אלא שהכתב
מוכיח ער אחד או מת ונישואין בא
אחר ואמר לא מת הדיו לא תינשא
עד או מת ושרים אומ׳ מת ועד אומ׳
לא מת אף על פי שנישואין תינשא
שנים אומ׳ מת ועד אומ׳ לא מת אף על
פי שלא נישואין תינשא ה אחת
אומרת מת ואחת אומרת לא מת
ור שאמרה מת תינשא ותיטול כת
כתובה הדיו שאמרה לא מת לא
תינשא ולא תיטול כתובה אחת
אומרת מת ואחת אומרת לא מרת עדיך
ר מאיר אומ׳ הולכין להן מכוחישותן ו
את ור הדי אלו לא תינשאו יהודה
אומ׳ שמיענין אומ׳ הואיל ואין נוגעות
מודות שאינן מכחישות הדי אלו תינשאו
ו עד אומ׳ מת ועד אומ׳ לא מת אשה
אומרת מת ואשה אומרת לא מת
הדיו לא תינשא ז האשה
שהלכה היא ובעלה למדינת הים
ובא ואמרה מת
בעלי ואחיך כן מת בני נאמנת בני
ואחיך כן מת בעלי אינה נאמנת
תושטרין לחבריה חולינת ולא מתניעת

להכין תאכל בתרומה דברי טרפון
ר עקיבה אומ׳ אין זו דרך מוציאתה
מידי עבירה עד שתהא אסורה
להינשא ואסורה מלאכל בתרומה
ז אמרה מת בעלי ואחר כך מת
חמי תינשא ותיטול כתובה וחמותה
אסורה היתה בת יש להכין תאכל
בתרומה דברי טרפון ר עקיבה אומ׳
אין זו דרך מוציאתה מידי עבירה
עד שתהא אסורה להינשא ואסורה
מלאכל בתרומה ט קידש אחת
מחמש נשים ואין ידוע לאיזו קידש
כלן אחת ואחת אומרת אותי קידש
נותן גט לכל אחת ואחת וכתובה
בידיהן ומסתלק דברי טרפון ר
עקיבה אומ׳ אין זו דרך מוציאתו מידי
עבירה עד שיתן גט וכתובה לכל
אחת ואחת ר בעל אחד מחמשה
ואין ידוע לאיזו מהן נגרל כל אחד ואחד
אומ׳ אותה עלי מניח את הגדילה בינתן
ומסתלק דברי טרפון ר עקיבה
אומ׳ אין זו דרך מוציאתו מידי עבירה
עד שיטול הגדילה לכל אחד ואחד
יבם האשה שהלכה היא ובעלה
ובנה למדינת הים ובאת ואמרה מת
בעלי ואחיך כן מת בני נאמנת בני
ואחיך כן מת בעלי אינה נאמנת
תושטרין לחבריה חולינת ולא מתניעת

יב נִיתַּן לִי בֵּן בִּמְדִינַת הַיָּם אֲמִירָה
מֵת בְּנִי וְאַחֵר כָּךְ מֵת בַּעֲלִי נֶאֱמֶנֶת
בַּעֲלִי וְאַחַר כָּךְ מֵת בְּנִי אֵינָהּ נֶאֱמֶנֶת
חוּשְׁשִׁין לִדְבָרִיהָ חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת׃
יג נִיתַּן לִי בֵּן בִּמְדִינַת הַיָּם אֲמִירָה
מֵת בַּעֲלִי וְאַחַר כָּךְ מֵת יְבָמִי יְבָמִי
וְאַחַר כָּךְ מֵת בַּעֲלִי נֶאֱמֶנֶת הִלְכָּךְ
הֵיא וּבַעֲלָהּ וִיבָמָהּ לִמְדִינַת הַיָּם אֲמִירָה
מֵת בַּעֲלִי וְאַחַר כָּךְ מֵת יְבָמִי יְבָמִי וְאַחַר
כָּךְ מֵת בַּעֲלִי אֵינָהּ נֶאֱמֶנֶת שֶׁאֵין ה
הָאִשָּׁה נֶאֱמֶנֶת לוֹמַר מֵת יְבָמִי שֶׁהִנַּשֵּׂאת
וְלֹא מִמָּה אֲחוֹתִי שֶׁתְּיַבֵּם לְבִיתָהּ וְאֵין
הָאִישׁ נֶאֱמָן לוֹמַר מֵת אָחִי שֶׁיְּיַבֵּם אֶת
אִשְׁתּוֹ וְלֹא מִמָּה אִשְׁתִּי שֶׁתִּשָּׂא אֶת
אֲחוֹתָהּ׃ פר יו הל יג

הָאִשָּׁה שֶׁהָלַךְ בַּעְלָהּ וְיָצְתָה
לְמְדִינַת הַיָּם בָּאוּ וְאָמְרוּ לָהּ מֵת בַּעְלֵךְ
לֹא תִנָּשֵׂא וְלֹא תִתְיַבֵּם עַד שֶׁתֵּדַע
שֶׁמָּא מְעִידֵרֶת הָיוּ עֲלֵיהָ הֵרִיק לָהּ
חֲמוֹתָהּ אֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת וְיֵשׁ אוֹמְרִים חוֹשֶׁשֶׁת
חוֹשֶׁשֶׁת וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר אֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת׃
ב שְׁתֵּי יְבָמוֹת וְאֵת אוֹמֶרֶת מֵת
בַּעֲלִי וְאֵת אוֹמֶרֶת מֵת בַּעֲלִי וְאֵסוּרָה
מִפְּנֵי בַּעְלָהּ שֶׁלּוֹ וּמֻתֶּרֶת מִפְּנֵי
בַּעְלָהּ שֶׁלּוֹ לוֹ עֵדִים וְלוֹ אֵין עֵדִים
אֶת שֶׁיֵּשׁ לָהּ עֵדִים אֲסוּרָה וְאֶת שֶׁאֵין
לָהּ עֵדִים מֻתֶּרֶת לוֹ בְּנִיס וְלוֹ אֵין
בְּנִיס אֶת שֶׁיֵּשׁ לָהּ בְּנִיס מֻתֶּרֶת וְאֶת

שֶׁאֵין לָהּ בְּנִיס אֲסוּרָה נִתְיַבְּמוּ וּמֵתוּ
כֻּלָּן אֲפִילּוּ מֵתוֹת לְהִנָּשֵׂא לְעוֹלָם
אוֹ הָרִאשׁוֹנָה וְהַשְּׁנִיָּה לְיַבָּמִין לְכָל אָדָם׃
ג אֵין מְעִידִין אֶלָּא עַל פְּרִס וְקַב וְהַנָּזִיר
עַד הַחוֹטֵק אֶת עַלְפֵי שִׁשִּׁים סְמָנִים
בְּגוּפוֹ וּבְכֵלָיו אֵין מְעִידִין אֶלָּא
לְאַחַר שְׁלֹשָׁה יָמִים אֲפִילּוּ רָאוּהוּ
מְגַוְּדֵד וְעוֹלֶה עַל הָעֲלוּב וְהַחֲיָדָה
אוֹכֶלֶת בּוֹ אֵין מְעִידִין עַד שֶׁתִּצָּא
נַפְשׁוֹ ד ר יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא אֵין לְאָבֵל
אֶלָּא כָּל הַמְּקוֹמוֹת וְלֹא כָּל הַשָּׁעוֹת
שֶׁיֵּשׁ בֵּין לַמַּיִם בֵּין שֶׁיֵּשׁ לָהֶן סוֹף
וּבֵין שֶׁאֵין לָהֶם סוֹף הֲרֵי אִשְׁתּוֹ וְאִמּוֹ
אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת בְּאֶחָד שֶׁנִּפַּל לִבּוֹר
הַגָּדוֹל וְעָלָה לְאַחַר שְׁלֹשָׁה יָמִים אֵינוֹ
יוֹסֵף מַעֲשֶׂה בְּסוּמָא שֶׁיָּרַד לְטַבּוֹל
בְּמַעְיָנָה וְיָרַד מוֹשְׁכוֹ אֲחֵרִים וְעָלָה
כְּדֵי שֶׁתִּצָּא נַפְשׁוֹ וְהִשִּׁיאוּ אֶת אִשְׁתּוֹ
שׁוּב מַעֲשֶׂה בְּאַסְיָא בְּאֶחָד שֶׁנִּשְׁתַּטָּה
אֱלֹהִים וְלֹא עֵלַת בְּיָדָם אֶלָּא רַבּוֹ אָמַר
לָהֶם חִכּוּ מֵאֲרְכוּבָה וּלְמַעְלָן תִּנָּשֵׂא
מֵאֲרְכוּבָה וּלְמַטָּן לֹא תִנָּשֵׂא ה
אֲפִילּוּ שָׁמַע מִן הַנָּשִׁים אוֹמֶרֶת מֵת
אִישׁ פְּלוֹנִי בִּירוּר יְהוּדָה אֲפִילּוּ שָׁמַע
כֵּן הַתִּינוֹקוֹת אוֹ הֲרֵי אֵנוּ הוֹלְכִין לִסְפּוֹד
וְלִקְבּוֹר אֶת אִישׁ פְּלוֹנִי בֵּין מִתְכַּוְּנִין
וּבֵין שֶׁאֵין מִתְכַּוְּנִין ר יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא
אוֹמֵר עַד שֶׁיְּהֵא מִתְכַּוְּנִין וְהַנִּשֵּׂא

הָיָה מִתְכַּוֵּין אֵין עֵדוּתוֹ עֵדוּת וְ
מֵעִידִין לְאוֹר הַנֵּר וּלְאוֹר הַלְּבָנָה
וּמֵשִׁיאִין עַל פִּי בַּת קוֹל מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד
שֶׁעָמַד עַל רֹאשׁ הָהָר וְאָמַר אִישׁ פְּלוֹנִי
בֶּן אִישׁ פְּלוֹנִי מִמְקוֹם פְּלוֹנִי מֵת וְהִלְכוּ
וְלֹא מָצְאוּ שָׁם אָדָם וְהִשִּׂיאוּ אֶת
אִשְׁתּוֹ שׁוּב מַעֲשֶׂה בְּיַלְמִין בְּאֶחָד
שֶׁאָמַר אֲנִי אִישׁ פְּלוֹנִי בֶּן אִישׁ פְּלוֹנִי
נִשְׁכַּבְתִּי הַנַּחַשׁ וְהָרַג אֲנִי מֵת וְהִלְכוּ
אֶחָדִים וְלֹא הִכִּירוּהוּ וְהִשִּׂיאוּ אֶת
אִשְׁתּוֹ וְ אָמַר שֶׁכִּיבָה בִּשְׁיָרַתִּי
לְהַדְרָא לְיַעְבּוֹר הַשָּׁנָה מֵיכָאנִי
נְחִימְיָא אִישׁ בֵּית דְּלִי וְאָמַר לִי שְׁמַעְתִּי
שֶׁאֵין מַשִּׂיאִין אֶת הָאִשָּׁה בָּאָרֶץ יִשְׂרָ
עַל פִּי עֵד אֶחָד אֶלָּא יְהוּדָה בֶּן בְּבָא
מס אפה
מְמֵיתִי לוֹ כֵּן הַדְּבָרִים אָמַר לִי לֵךְ וְאֹמַר
לָהֶן מִשְּׁמִי אַתֶּם יוֹדְעִים שֶׁחָמוֹתְכֶם
הַזֹּאת מְשׁוּבַּשֶׁת בְּגִיסוּת וּמְקוּבֶּלֶת אֲנִי
מִבֶּן גַּמְלִיאֵל הַזָּקֵן שֶׁמַּשִּׂיאִין אֶת הָאִשָּׁה
עַל פִּי עֵד אֶחָד וְכִשֶּׁבָּאתִי וְהִגַּדְתִּי
אֶת הַדְּבָרִים לִפְנֵי רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְשָׁמַח
לִדְבָרַי וְאָמַר מֵינַנוּ חֲבֵר לִיהוּדָה בֶּן
בָּבָא וְ מִתּוֹךְ הַדְּבָרִים נוֹכַחְתִּין
גַּמְלִיאֵל שֶׁנֶּחְדַּג הַדּוּגְמָא בְּתֵל אַרְנָא
וְהִשִּׂיאָה רַבָּן גַּמְלִיאֵל הַזָּקֵן אֶת נְשׁוֹתֵיהֶן
עַל פִּי עֵד אֶחָד וְהוּחְזְקוּ לִהְיוֹת מַשִּׂיאִין
עַד מִפִּי עֵד מִפִּי אִשָּׁה מִפִּי אִשָּׁה
מִפִּי עֶבֶד וּמִפִּי שִׁפְחָה טו ר
אֱלִיעֶזֶר אָזוּר יְהוֹשֻׁעַ אֵין מַשִּׂיאִין

אֶת הָאִשָּׁה עַל פִּי עֵד אֶחָד רַבִּי עֲקִיבָא
לֹא עַל פִּי אִשָּׁה וְלֹא עַל פִּי קְרוֹבִים
אָמְרוּ לוֹ מַעֲשֶׂה בְּבָנָיו שֶׁהָלְכוּ
לִימִינָה תְּמָרִים וְחָלָה אֶחָד מֵהֶם
בַּדֶּרֶךְ וְהֵנִיחוּהוּ בְּפוּנְדָּק וְחָזְרוּ לָהֶן
אָמְרוּ לְפוּנְדָּקִית אֵין חֲבֵרֵינוּ וְאֵמֶת
לָהֶן וְקָבְרָתְהוּ וְהִשִּׂיאוּ אֶת אִשְׁתּוֹ וְ
אָמְרוּ לוֹ לֹא תְּהֵא כְּרֵעָתֵנוּ פְּנוּנְדָּקִית
אָמַר לָהֶן וְכִשְׁתֶּהָא הַפְּנוּנְדָּקִית נֶאֱמֶנֶת
אֵת הַפְּנוּנְדָּקִית הוֹצִיאָה לָהֶן מִקְלוֹ
וּמְנַעֲלוֹ וּתְרָמִילוֹ וְסִפֵּר תּוֹרָה שֶׁהָיָה
בְּיָדוֹ חסל מסכ יבמ

מסכת כתובות

פרק א

בְּתוּלָה נִשֵּׂאת בְּיוֹם חֲמִישִׁי וְאַלְמָנָה
בְּיוֹם הַחֲמִישִׁי שִׁפְעָמִים בְּשַׁבָּת בְּתֵ
וְיֵינִין יוֹשְׁבִין בְּעֵירוֹת בְּיוֹם הַשְּׁנִי
וּבְיוֹם הַחֲמִישִׁי שֶׁאִם הָיָה לוֹ טַעֲנַת
בְּתוּלִים הָיָה מַשְׁכִּים לְבֵיתְדִין ב
בְּתוּלָה כְּתוּבָתָהּ מָאתַיִם וְאַלְמָנָה מָנֶה
בְּתוּלָה אַלְמָנָה גְּרוּשָׁה וַחֲלוּצָה מִן
הָאֵרוּסִין כְּתוּבָתָם מָאתַיִם וּשְׁלָהֶם
טַעֲנַת בְּתוּלִים הַגְּזוּזוֹת וְהַשְּׁכוּיָה
וְהַשְּׁפָחָה שֶׁנִּפְגְּמוּ אוֹ שֶׁנִּתְעַבְּרוּ אוֹ
שֶׁנִּשְׁתַּחְרְרוּ פְּחוּתוֹת מִבְּנוֹת שָׁלוֹשׁ
שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד כְּתוּבָתָם מָאתַיִם
וּשְׁלָהֶם טַעֲנַת בְּתוּלִים ג הַבָּעֵל
שֶׁבָּא עַל הַקְּטַנָּה וְהַקְּטָן שֶׁבָּא עַל

הַבְּתוּלָה וּמוּבֵאת עֵדִים כְּתוּבָתָהּ מֵאֵימָתַי
דְּבָרִים מְאוּחָר וְחַכְמִים מוֹסֶכֶת עֵדִים
כְּתוּבָתָהּ מָנֶה ר׳ בְּתוּלָה אַלְמָנָה
גְּרוּשָׁה וְחָלוּצָה מִן הַנִּישׂוּאִין כְּתוּבָתָן
מָנֶה וְאֵין לָהֶן טַעֲנַת בְּתוּלִים הַגְּזוּרָה
וְהַשְּׁבוּיָה וְהַשִּׁפְחָה שֶׁנִּיפְרְעוּ אוֹ
שֶׁנִּיתְעַבְּרוּ אוֹ שֶׁשִּׁחְרְרוּ וְיָתְרוּת
עַל בְּנוֹת שָׁלוֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד
כְּתוּבָתָן מָנֶה וְאֵין טַעֲנַת בְּתוּלִים
ה׳ הָאוֹמֵר אֵינִי חַמִּין בֵּיהוּדָה
שֶׁל אַבְעַרְיִס אֵינִי מַכּוֹל לִטְעוֹן
טַעֲנַת בְּתוּלִים מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְיַחֵד
עֲיָמָה אַחַת אַלְמְנוּת יִשְׂרְאֵל וְאַחַת
אַלְמְנוּת כֹּהֲנִים כְּתוּבָתָן מָנֶה בַּיִת
דִּין שֶׁל כֹּהֲנִים הָיוּ עֲרֵכִין לִבְתוּלוֹת
אַרְבַּע מֵאוֹת זוּז וְלֹא מִיחוּ בְּיָדָם
חֲכָמִים ו׳ וְהַנִּשְׂאִין אֶת הָאִשָּׁה וְלֹא
מָצְאוּהָ בְּתוּלִים הֲרֵי אוֹמֶרֶת מֵעוֹלָם
מְשׁוֹאֲרִסְתִּנִי נָאנַסְתִּנִי נִכְתְּפָה שָׁדַי
הֲרֵי אוֹתוֹ לֹא כִּי אֶלָּא יָדְעוּ שֶׁלֹּא
אֵירַסְתִּיךְ וְהָיָה מַקְחוֹ מַקָּח טָעוּת
רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְר׳ אֱלִיעֶזֶר אוֹמְרִים נֶאֱמֶנֶת
וְר׳ יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר אֵינָהּ נֶאֱמֶנֶת וְלֹא
מְפִיהָ אָנוּ חַיִּים אֶלָּא הֲרֵי הַחֲזָקַת
עַד שֶׁלֹּא תֹּאמַר הִטְעַנְתִּנִי עַד
שֶׁתָּבִיא רְאָיָה לִדְבָרֶיהָ ז׳ הֵיאַךְ
אוֹמֶרֶת מוּבֵאת עֵדִים אֲנִי וְהוּא אוֹמֵר
לֹא כִּי אֶלָּא דְּרוּסַת אִישׁ אֹתָהּ רַבָּן גַּמְלִיאֵל
וְר׳ אֱלִיעֶזֶר אוֹמְרִים נֶאֱמֶנֶת וְר׳ יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר

לא מפיה אנו חיים אלא הרי זו בחזקת
דרוסת איש עד שתביא ראייה
לדבריה ח׳ ראוה מדברת עם אחד
מה טיבו של אותו איש פלוני וכהן הוא
רבן גמליאל ור׳ אליעזר אין נאמנת ור׳
יהושע אין לא מפיה אנו חיים אלא הרי
זו בחזקת בעולה למסור ולמתין עד
שתביא ראייה לדבריה ט׳ היתה
מעוברת מה טיבו של עובר הוא מאוש
פלוני וכהן הוא רבן גמליאל ור׳ אליעזר
אין נאמנת ור׳ יהושע אין לא מפיה אנו
חיים אלא הרי זו בחזקת מעוברת
מתין ומיכוון עד שתביא ראייה הא
לדבריה ר׳ אומר יוסי מעשה בהין
בתו נקנית שתירה למיאות מן הערין
ונאנסה צמרי יוחנן בן נורי אם רוב
הערי נשיאין לכהונה הרי זו תינשא
לכהונה פ״ק ב׳ הל׳
והאשה שמת אלמנה או שנתגרשה היא
אומרת בתולה נשאתי והוא אומר לאו כי
אלא אלמנה נשאתיך אם יש עדים
שיניאת בהי נומיהראשה פרוע כתובתה
מאתים ר׳ יוחנן בן ברוקה אין אחד מהן
קליות ראייה ב׳ מודה ר׳ יהושע
באומר לחבירו שדה זו של אביך
היית ולקחתיה ממנו נאמן שהפה
שאסר הוא הפה שהיתיר אם יש
עדים שחתמו של אביו הוא אומר
לקוחתי ממנו איני נאמן ג׳ העדיה

שאמרו כתב ידינו וה אבל אומסיס
היינו קטניה היינו פסולי עדות הרי
אלו נאמנים אם יש עדים שהוא
כתב ידן או שהיתה כתב ידן ידועה
למקום אחר אינן נאמנים ד וה אין
וה כתב ידי וזה כתב ידו שלחבירו וזה
אומ וה כתב ידי וזה כתב ידו של חביו
הרי אילו נאמנים וה או וה כתב ידי
וזה או וה כתב ידי ערכים שיעשוך
עמהן אחר אלא נאמן אדם לומ וה
כתב ידי ה האשה שאמרה אשת
איש היתי וגרושה אני נאמנת שהפה
שאסר הוא הפה שהיתיר אם יש
עדים שהיא אשתו והיא אומרת
גרושה אני אינה נאמנת ר האשה
שאמרה נשביתי וטהורה אני נאמנת
שהפה שאסר הוא הפה שהיתיר אם
יש עדים שנשביתי והיא אומרת
טהורה אני אינה נאמנת אם משנשאת
באו העדים הדי ז לא תצא ז שתי
נשים שנשבו וזו אומרת נשביתי
וטהורה אני וזו אומרת נשביתי וט
וטהורה אני אינן נאמנות בזמן שהן
מעידות זו את זו הרי אלו נאמנות
ח וכן שני אנשים וה או כהן אני וזה אומ
אינן נאמנין בזמן שהן מעידין זה
את זה הרי אלו נאמנין ט אמ יהודה
אין מעלין לכהונה על פי עד אחד
אמ אלעזר אימתי במקום שיש לו

עדים אבל במקום שאין עדים
מעלים לכהונה על פי עד אחד רבן
שמעון בן גמליאל אומ משם שמעון
בן הסגן מעלים לכהונה על פי עד
אחד י האשה שנחבשה בידי
גוים על ידי ממון מותרת לבעלה ועל
ידי נפשות אם ידה עיר שכבשה
כדרכה בלהכהנות שבתורה פסולות
ואם ישלה עדים אפילו עבד אפילו
שפחה הרי אלו נאמנין שאין אדם
מעיד על ידי עצמו אמר רבי יהודה בן
הקיבב המערין הזה לא זה ידוד
כיתון ידי משערה שנכנסו הגוים
לירושלם עד שיבאנו אומרו לאין
אדם מעיד על ידי עצמו יא ואלו
נאמנים להעיד בגוילין מה שראו
בקוטנן נאמן הוא אדם לומ זה כתב
ידו של אבא וזה כתב ידו שלו פלוני
שראתו בהרועה וראשה פרוע
שהיה אוחז ספלוני ויצא מבית הספר
לטבול ב בתרומתו ושהיה חולק
עימנו על הגורן ג ושהמקום
הזה בית פרס הוא ועד בן חיינו
באיש בשבת אבל אינו אדם נאמן
לומ דין היה לאיש על גבי במקום
הזה מעמיד וספסל היה
לאיש פלוני במקום הזה
פ ב ה הל יא
אילו נערות שיש להן קנס הבא

ר"ש
ורבי
ואחרי אומ
איין טייטש
שייצערך
עראיס אמר
לא

וזה כתב
ידו של אחי
יוסף ה
היתה
באשה
איש פלוני

עַל הַמִּטָּה וְעַל הַתֵּיבָה וְעַל הַכַּפּוֹרֶת
הַבָּא עַל הַגְּזוּרָה וְעַל הַשְּׁבוּעָה וְעַל
הַשְּׁפָחָה שֶׁנִּיפְרוּ אוֹ שֶׁנִּתְגַּיְּרוּ אוֹ
שֶׁנִּשְׁתַּחְרְרוּ פָּחוֹת מִכְּנֶגֶד שָׁלוֹשׁ
שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד חַיָּב עַל אֲחוֹתוֹ
וְעַל אֲחוֹת אָבִיו וְעַל אֲחוֹת אִמּוֹ
וְעַל אֲחוֹת אִשְׁתּוֹ וְעַל אֵשֶׁת אָחִיו
וְעַל אֵשֶׁת אֲחִי אָבִיו וְעַל הַנִּדָּה וְשֶׁלֹּא
לְהֶן קָנַס אַף עַל פִּי שֶׁהֵן בְּחֻכַּרְתּ אֵין
בֵּהֶן מִיתַת בֵּית דִּין ב וְאֵלּוּ שֶׁאֵין
לָהֶם קָנַס הַבָּא עַל הַגְּיוֹרֶת וְעַל הַשִּׁפְחָה
הַשְּׁבוּיָה וְעַל הַשְּׁפָחָה שֶׁנִּיפְרוּ אוֹ
שֶׁנִּתְגַּיְּרוּ אוֹ שֶׁנִּשְׁתַּחְרְרוּ יְתֵרוֹת
עַל בָּנוֹת שָׁלוֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד ג
יְתֵרָה אוֹ שְׁבוּיָה שֶׁנִּיפְרֶכֶת הֲרֵי הִיא
כִּקְדוּשָׁתָהּ אֶת עַל פִּי גְּדוֹלָה ד הַבָּא
עַל בִּתּוֹ וְעַל בַּת בִּתּוֹ וְעַל בַּת בְּנוֹ וְעַל
בַּת אִשְׁתּוֹ וְעַל בַּת בִּתָּהּ וְעַל בַּת בְּנָהּ
אֵין לָהֶם קָנַס מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְחַיֵּב
בְּנַפְשׁוֹ שֶׁמִּיתָתוֹ בִּידֵי בֵּית דִּין שֶׁכָּל
הַמִּתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ אֵין מְשַׁלֵּם מֵמָּמוֹן
שֶׁנּוֹ וְלֹא יִהְיֶה אִסּוּר עֲנוּשׁ יִתְרַשׁ
ו נַעֲרָה שֶׁנִּתְאָרְסָה אוֹ שֶׁנִּתְגַּיְּרָה
ז יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹ אֵין לָהּ קָנַס
ח ט י כ ל ל ע ק י ב ה אוֹ יֵשׁ לָהּ
קָנַס וְקָנַסָה לְעַצְמָהּ
ה הַמַּפְתֶּה נוֹתֵן שְׁלוֹשָׁה וּרְבִיעַ
וְהָאוֹנֵס אַרְבָּעָה הַמַּפְתֶּה נוֹתֵן
בּוּשֶׁת וּפְגָם וְקָנָס מוֹסִיף עָלָיו

הָאוֹנֵס שֶׁהוּא נוֹתֵן אֶת הַיַּעַר וְהַיָּה
בֵּין הָאוֹנֵס לַמַּפְתֶּה שֶׁהָאוֹנֵס נוֹתֵן
שֶׁהָאוֹנֵס נוֹתֵן מִיַּד וְהַמַּפְתֶּה
לִכְשֶׁיִּרְצֶה הָאוֹנֵס שׁוֹתֶה בְּעֵינָיו
וְהַמַּפְתֶּה אֵם רוֹצֶה לְהַרְצוֹת יַרְצֶה
ו כֵּיצַד שׁוֹתֶה בְּעֵינָיו אֲפִלּוּ הִיא
מְגֻדֶּלֶת שֶׁאֲפִלּוּ הִיא סוֹמָא אֲפִלּוּ הִיא
מְכֻסַּחַת שֶׁחֵרֶשׁ נְתִינָה בְּדַעַת וְשֶׁלֹּא
אוֹ שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה לָבוֹא בְּיָמָיו שֶׁל אִישׁ
לְקִיחָה שֶׁנּוֹ וְלֹא תִּהְיֶה לְאִשָּׁה שֶׁהִיא
רְאוּיָה לוֹ ז יְתוֹמָה שֶׁנִּתְאָרְסָה
אוֹ שֶׁנִּתְגַּיְּרָה לְעַצְמָהּ אוֹ הָאוֹנֵס
חַיָּב וְהַמַּפְתֶּה פָּטוּר ח וְאֵי זוֹ הִיא
הַבּוּשֶׁת הַכֹּל לְפִי הַמְבַיֵּישׁ וְהַמִּתְבַּיֵּשׁ
פְּנֵי רוֹאִין אוֹתָהּ כְּאִילּוּ הִיא שְׁפָחָה
נִמְכֶּרֶת בְּמָה הָיְתָה יָפָה וְתַכְשִׁיטָהּ הֵיאַךְ
יָפָה קָנַס שָׁוֶה לְכָל אָדָם וְכָל שֶׁיֵּשׁ לוֹ
קִינְבָה מִן הַתּוֹרָה שָׁוֶה לְכָל אָדָם ט
כָּל מְקוֹם שֶׁיֵּשׁ מְכַר אֵין קָנַס וְכָל מְקוֹם
שֶׁיֵּשׁ קָנַס אֵין מְכַר קִטְרְנָה שֶׁיֵּשׁ לָהּ
מְכַר וְאֵין לָהּ קָנַס אֵין מְכַר קִטְרְנָה יֵשׁ
לָהּ מְכַר וְאֵין לָהּ קָנַס נַעֲרָה יֵשׁ לָהּ
קָנַס וְאֵין לָהּ מְכַר בּוֹגֶרֶת לֹא מְכַר וְלֹא
קָנַס י הָאוֹמֵר פִּיתִּיתִי בִּתּוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי
מְשַׁלֵּם בּוּשֶׁת וּפְגָם עַל פִּי עַצְמוֹ וְאֵינוֹ
מְשַׁלֵּם קָנַס הָאוֹמֵר בָּעַלְתִּי מְשַׁלֵּם אֶת
הַקֶּרֶן עַל פִּי עַצְמוֹ וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם לֹא
תַּשְׁלוּמֵי כֶפֶל וְלֹא תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה
וְחֲמִשָּׁה הַמֵּשִׁית שׁוֹרוֹ אֶת אִישׁ עַל

או שורו של פלוני הרי זה משלם על פי
עצמו המית שורי עברו של פלוני אינו
משלם על פי עצמו זה הכלל כל המשלם
יתר ממה שהזיק אינו משלם על פי
עצמו פר ד הל י
נערה שנתפתתה בושתה ופגמה וקנסה
שלאביה והעניו בהפושה עמידה בדין
עד שלא מת האב הרי הן של אב מת
האב הרי הן של אחין לא הספיקו הרי הן
לעמוד בדין עד שמת האב של עצמה
ב עמדה בדין עד שלא ברה הרי הן
של אב מת האב הרי הן של אחים לא
הספיקה לעמוד בדין עד שברה הרי
הן של עצמה ג ר שמעון אומ אפלו לא
הספיקה לגבות עד שמת האב הרי הן
של עצמה ומעשה ידיה ומציאתה הרי
את על פי שלא נבת ומת האב הן של אחים
ד המארס את בתו ומרשה את מרשה
ומת אלמנה כתובתה של ראשונה ומת
ומת אלמנה כת ובתה של יהודה או
הראשונה של אב אמרו לו אם משחשאה
אין לאביה בה רשות ה גירש
שנתגיירה ביתה עמה ויתם הרי זו
בחנק אין לה פתח בית אב ולא מאה
סלע היתה הרתה של אבקדושה ולידתה
בקדושה הרי זו כבת ישראל בסקילה
אין לה פתח בית אב ולא מאה סלע היתה
הרתה ולידתה בקדושה הרי זו כבת ישר
לכל דבר ושלה אב ואין לה פתח ישלה

פתח בית אב ואין לה אב הרי זו
בסקילה לא נאמר פתח בית אביה אלא
מיעוד ו האב זכאי בבתו בקידושיה
בכסף ובשטר ובביאה וכאי במציאתה
ובמעשה ידיה ובהפר נדריה ומקבל
גיטה ואינו אוכל פירות בחייה נישאת
יתר עליו הבעל שהוא אוכל פירות
בחייה וחייב במזונותיה ובפרקמטיה
ובקבורתה ז יהודה או אפילו ענני
שבישראל לא יפחות משני חלילים
ומקונגס ז לעולם היא ברשות
האב עד שתיכנס לחופה מסר האב
לשלוחי הבעל הרי היא ברשות הבעל
הלכו שלוחי האב עם שלוחי הבעל
הרי היא ברשות האב מסרו שלוחי
האב לשלוחי הבעל הרי ברשות הבעל
ח האב אינו חייב במזונות בזכו
זה מדרש דרש ר לעזר בן עזריה לפני
חכמים בגרה בילדה הבנים ירשו והבנות
יירדנו מה הבנים אינן יורשין
אלא לאחר מיתת אביהם את הבנות
לא יירדנו אלא לאחר מיתת אביהם
ט לא כתב לה כתובה בתולה
נבעלה באנסים ואלמנה מנה שהוא
תנאי בית דין כתב לה שדה שוה
מנה תחת מאתים וזו לא כתב לה
כל נכסיו ראויין לי אחריין לכתובתך
חייב שהוא תנאי בית דין לא כתב לה

ומשתבעין אפיקירנך ואתביניך לי

לאיתתו ובכותבת אחוד ודיניך למד
למדינתין חייב שהואתני ביה דין
נשבת חייב לפרוטה ואמהדרי בעה
וכיתובתה תפדה את ערמה אינו
רישיי לקת וחייב לרפאותה אמ הדרי
ביעה וכיתובתה תרפא את ערמה רשיי
י לא כתב לה בנין דכרין דיהון ליך
מינני דיירתין ית כסף כיתובתיך
ויתר על חולקהון דיי עים אחיהון
חייב שהואתני ביה דין בנו נקבן
דיי יהוין ליך מינני אינין יהורין
בביתי יתכין וכיתונן מן נכסיי עד
דיי יתנסבן לגוברין חייב שהואתני
בית דין יא ואת תהויין יתבה
בביתי ומיתונה מן נכסיי כל ימיך
אלמלותיך בביתי חייב שהואתני כל
בית דין יב כך היו אנשי ירושלם
כותבין ואנשי הגלילה היו כותבין
כאנשי ירושלם וביהודה היו
כותבין עד שירינו היורשים ליתן
לה כתובתה לפיכך נאמרו היורשים
נותנין לה כתובתה ופורטין אותה
פרק ה הלכה ו
אות על פי שאמרו בתולה גובה
מאתים ואלמנה מנא אמרו לה
אפילו מאה מנא יסיף ית אלמנה
או נתגרשה בין מן האירוסין ובין
מן הנשואין גובה את הכל לעזר
בן עזריה או מן הנישואין רבי

את הכל מן האירוסין בתולה גובה
מאתים ואלמנה מנא שלאכתב לה
אלא על מנת שהוא כרנסה ב י
יהודה או אם רצה כותב לבתולה שטר
של מאתים והיא כותבת לו שנתקבלתי
ממך מנה ולאלמנה מנה והיא כותבת
לו שנתקבלתי ממך חמשים וזו נאמר
או כל הפוחת לבתולה ממאתים ולאלמנה
ממנך הדי זו בעילת זנות ג נותנין
לבתולה שנים עשר חודש משתגרשה
הבעל לפרנס את עינמיה כשש שנותנין לאשה
כך נותנין לאיש לפרנס את עצמו ולי
ולאלמנה שלושים יום הגיע ומנה
ולא ניישאו או שמיתו בעליהן אוכלות
משלו ואוכלת בתרומה ר עקיבה
נותנין לה בתרומה ר עקיבה או מחצה
חולין ומחצה תרומה ד הבעל
אינו מאכיל בתרומה עשת ששד
חדשים לפני הבעל ועשה חדשים
לפני הבעל אפילו כולם לפני הבעל
חסר יום אחד לפני הבעל אינו מאכיל
בתרומה זו משנה הראשונה בית דין
של אחוריהם אמרו אין האשה אוכלת
בתרומה עד שתיכנס לחופה ה המקדיש
מעשה ידי אשתו הדי זו עושה אוכלת
והמוסר מאיר אומר הקדש ר יוחנן
הסנדלר או חולין ו אלו מלאכות
שהאשה עושה לבעלה טוחנת

ואופה ומבשלת ומניקה את בנו

193

ומיעוט את המיטה ועושה בעמי
הכניסה לו שפחה אחת לא נוחנת
ולא אופה ולא מכבסת שתים אינה
מבשלת ואינה מניקה את בנה שלוש
ואינה מיעוט את המיטה יושבת ארבע
בקתדרה ר' אלעזר או אפילו הכניסה
לו מיאוס שפחה כופה לעשות בעמי
שהבעלה מביאה לידי זנות ר' רבן
שמעון בן גמליאל או אחד המדיר את
אשתו מלעשות מלאכה יוצאין ויתן
כתובתה שהבעלה מביאה לידי שעמום
ח המדיר את אשתו משמשו
המיטה בית שמאי אומרים שתי שבתות
ובית הלל אומרים שבת אחת תלמידים
היוצאים ללמוד תורה של א' ברשות
שלושים יום והפועלין שבת אחת
דעונה האמורה בתורה הרי אילים
בכל יום והפרעלין שתים בשבת והחו
והחזרים אחת בשבת והגמלים אחת
לשלושים יום והספנים אחת לשלשה
חדשים דברי ר' לעזר ט המודרת
על בעלה פוחתין לה מכתובתה שבעה
דינרין בשבת ר' יהודה או שבעה
תורפעקין י עד אימתי הוא
פוחת כנגד כתובתה ר' יוסי או לעולם
הוא פוחת והולך שמא תיפול לה
ירושה מפקוס אחר והוזר ויגבה
מינה וכן המודר על אשתו מוסיפין
לה על כתובתה שלושה בשבת ר' יהודה

נותן לה
מנה כסף
ל' דינרים

או שלושה טורפעקין יאן המשרה
את אשתו על ידי שלישי לא יפחות
לה מיקנייה חיטים ומ' ארבעה קבין
שעורים אמר יוסה לא פסק שעורין
אלא ר' ישמעאל שהיה סמוך לאורוס
יב נותן לה חיני קב קיטנית וחיני
לוג שומן וקב גרוגרות אומנה ודיילה
ואם אין לו פוסק לעומתן פירות
ממקום אחר נותן לה מיטה ומפין
אם אין מפין נחילת נותן לה בפח
לראשה וחגור למתניה ונעל ממן
מפורענך למן ער וכלים של חמישיה
זו משנה לשנה אינו נותן לה לא
חדשים בימות החמה ולא שחקים
בימות הגשמים אלא נותן לה כלים
של חמשה חמשה בימות הגשמים
והיא מתכסה בבליותיהן בימות
החמה והשחקים שלה יג והיא
אוכלת עמו מלילי שבת ליל שבת
ואם אינו נותן לה מעה כסף לינה
מעשה ידיה שלה ומהיא עושה
לו משקל חמש סלעים שיתי ביהודה
שחזן עושה סלעים בגליל או משקל
עשר סלעים ערב ביהודה שהן
עשרים סלעים בגליל ואם היתה
מניקו פוחתין לה מעשה ידיה
ומוסיפין לה על מזונותיה כמי שדברים
אמורים בעני שבישראל אבל במיוחס
הכל לפי כבודו

פרק

מיניאת האשה ומעשה ידיה של
בעלה ויוצא שתה ואוכל פירות בחייה
בושתה ופגמה שלה ר' יהודה בן
בתירה או בזמן שבסה תר לה שני
חלקים ולו אחד ובזמן שבגלוי לו
שני חלקים ולה אחד שלו נותנין
לו מיד ושלה יקח בהן קרקע והוא
אוכל פירות ב הפוסק מעות
לחתנו ומת חתנו אמרו חכמים כל
הוא שיאמר לאחיך הייתי רוצה
ליתן ולך אפשי ליתן ג פסקה
להכניס לו אלף דינר והוא פוסק
כסדרן חמשה עשר מנה כנגד השום
הוא פוסק פחות חמש שום במנה
ושווה מנה אין לו אלא שום
במנה נותנת שלושים ואחד דינר
ארבע מאות וכשחתנן פוסק חמש מאות
הוא פוסק פחות חמש ד פסקה
להכניס לו כספים סלעונעשת ששה
עשרה דינרין וקופה לכל מנה מנה שמעון בן
גמליאל אומר הכל כמנהג המדינה ה
המישא את בתו סתם לא יפחות לה
ממאתים זוז פסק להכניסה ערומה
לא יאמר הבעל כשתבוא לבירתי
אכסה בכסותי אלא מכסה ועודה
בבית אביה וכן המשיאין את היתומה
לא יפחתו לה ממאתים זוז ואם
יש בהם מפרנסין אותה לפי כבודה

ו יתומה שהשיאתה אמה ואחיה
וכתבו לה מאה וחמשים וזו וכולה
היא משתגדיל להרויא מידן עד
שיראוי לה ינתן לה ר' יהודה אומר אם
השיאו הבית הראשונה יינתן לשנייה
כדרך שנינתן לראשונה וחכמים אומרים
פעמים שאומרת ענני ומענישיר או עשיר
ומעני אלא שמעין את הנכסים ונותנין
לה ז המשלישי מעות לבתו והיא
אומרת נאמן לבעלי עלי מעשה שלוש
מה שהוא שלשי בידו דברי ר' מאיר אמ'
יוסה וכי אינה אלא שדה והיא רוצה
למוכרה והרי היא מכורה מעכשיו במה
דברי אמור בגדולה אבל בקטנה אין
מעשה קטנה כלום פ"ו

הל' ז המדיר את אשתו מלהנות
לו עד שלושים יום יעני יד פרנס יתר
מיכן יוציא ויתן כתובה ר' יהודה אומ'
ביום חודש אחד יקיים ושנים יוציא
ויתן כתובה ובכוהנות שנים יקיים
ושלושה יוציא ויתן כתובה ה המדיר
את אשתו שלא תטעום אחד מכל
הפירות יוציא ויתן כתובה ר' יהודה
אומר בישראל יום אחד יקיים ושנים יוציא
ויתן כתובה ובכוהנות שנים יקיים
ושלושה יוציא ויתן כתובה ג המדיר
את אשתו שלא תתקשט באחד מכל
המינים יוציא ויתן כתובה ר' יוסה או
בענוית שלא נתן קיצבה ובעשירות

שלושים יום: ד הַמְגָרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ
שֶׁלֹּא תֵלֵךְ לְבֵית אָבִיהָ בְּזְמַן שֶׁהֵן עִמָּהּ
בָּעִיר חוֹדֶשׁ אֶחָד יְקֵירִים וְשֵׁנִיָּה יְרֵיאָה
וְיִתֵּן כְּתוּבָּה בְּזְמַן שֶׁהֵן בְּעִיר אַחֶרֶת
רַךְ אֶחָד יְקֵירִים וְשֵׁנִיָּה יְרֵיאָה וְיִתֵּן
כְּתוּבָּה: ה הַמְגָרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁלֹּא
תֵלֵךְ לְבֵית הָאָבֵל אוֹ לְבֵית הַמִּשְׁתֶּה יְרֵיאָה
וְיִתֵּן כְּתוּבָּה מִפְּנֵי שֶׁנֶּעֱלַם בְּפָנֶיהָ אֹס
הָיָה טוֹעֵן מִשּׁוּם דְּבָרִי אַחֵר רָשַׁיי אֲמַ
לָהּ עַל מְנָת שֶׁתֹּאמְרִי לְאִישׁ פְּלוֹנִי מַרְדָּ
שֶׁאָמַרְתְּ לִי אוֹ מָה שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לֵךְ אוֹ
פֵּה שֶׁתֹּאמַר מְמַלֵּא וּמַרְדָּה לָאִישׁ וְיֵשׁ
וְיֵרֵיאָה וְיִתֵּן כְּתוּבָּה: ו וְאֵלּוּ יְרֵיאוֹת
שֶׁלֹּא בְכְתוּבָּה הָעוֹבֶרֶת עַל דַּת מֹשֶׁה
וִיהוּדִית אִם הוּא דַּת מֹשֶׁה מַאֲכִילָתוֹ
מְעוּשָׂר וּמִשְׁמַשְׁתּוֹ נִדָּה וְלֹא קוֹשֶׁה
לָהּ חַלָּה וּנְדָרִים וְאִינָהּ מַקְפֶּדֶת וְאִם וּ
הָיְתָה יְהוּדִית יְרֵיאָה וְאִשָּׁה פְּרוּצָה
וְטוֹעָה בַּשּׁוּק וּמְדֻבֶּרֶת עִם כָּל אָדָם
אֲבָל שׁוֹאֶלֶת אוֹ אֵינָהּ מְקַיֶּמֶת יְלָדִים
בְּפָנִים וְטוֹרְפִין אוֹ אֵינָהּ הַקּוֹלֶנִית כָּל שֶׁהִיא
מְדֻבֶּרֶת בְּתוֹךְ בֵּיתָהּ וְשׁוֹכֶנֶת שׁוֹמְעִין
אֶת קוֹלָהּ: ז הַמְקַדֵּשׁ אֶת הָאִשָּׁה
עַל מְנָת שֶׁאֵין עָלֶיהָ נְדָרִים וְנִמְצְאוּ
עָלֶיהָ נְדָרִים אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת כָּנָסָה
סְתָם וְנִמְצְאוּ עָלֶיהָ נְדָרִים הֲרֵי זוֹ
כְּכְתוּבָּה עַל מְנָת שֶׁאֵין בָּהּ מוּמִין וְנִ
וְנִמְצְאוּ בָהּ מוּמִין אֵינָהּ מְקוּדֶּשֶׁת
כָּנָסָה סְתָם וְנִמְצְאוּ בָהּ מוּמִין הֲרֵי זוֹ

שלא בכתובה שכל המומין פוסלין
בכהנים ופוסלין בנשים: ח הַיּוֹצֵא
מומין ועוה בבית אביה האב עיין
להביא ראיה שמשנתארסה היו
בה מומין אלו ונסחפה שדהו ונכנסה
לרשות הבעל הבעל עיין להביא
ראיה שעיין שלא תתארס נולדו לה
מומין אילו והיה מקחו מקח טעות
דברי ר מאיר וחכמים אומ במי דברים
אמורים במומין שנפסתר אבל במומין
שנגלו אינו יכול לטעון אם יש עמו
מרחץ באותה העיר אף מומין ש
שנפסתר אינו יכול לטעון מפני שהוא
בודק בידוע קרובותיו: ט האיש
שנולדו לו מומין אין כופין אותו
להוציא אמ רבן שמעון בן גמליא
במי דברי אמ במומין קטנים אבל
בגדולים כופין אותו להוציא: י אלו
שכופין אותו להוציא מיכאי שחין
ובעל פוליפוס והמקמץ וריח המשת
והבורסי בין שהיו בן עד שלא נשאו
ובן שנישאו למדו ועל כולן אמ ר מאיר
אף על פי שזה יתנה עימה יכולה היא
שתאמר סבורה הייתי שאוכל יכולה
לקבל ועכשיו איני יכולה לקבל חכמ
אומ מקבלת היא על פורחה חוץ ממכי
שחין מפני שהיא ממקתו מעשה
ביניין בבורסי שמת והניח לו אח
בורסי אמרו חכמ יכולה היא שתאמ

לְאָחִיךָ הָיִיתִי יָכוֹלָה לִקְבֹּל (ויקרא יט יז)

פֶּרֶק ח הֲלָכָה י

הָאִשָּׁה שֶׁנָּפְלוּ לָהּ נְכָסִים עַד שֶׁלֹּא
תֵּתָאַרֵשׂ מוֹדִין בֵּית שַׁמַּאי לְבֵית הִלֵּל
שֶׁהִיא מוֹכֶרֶת וְנוֹתֶנֶת וְקַיָּים נְפָלוֹלָהּ
מִשֶּׁנִּתְאָרְסָה בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים תִּמָּכֵר
וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים לֹא תִּמָּכֵר וְאֵלּוּ וְאֵלּוּ
מוֹדִין שֶׁאִם מָכְרָה וְנָתְנָה קַיָּים אָמַר
יְהוּדָה אָמְרוּ לְפָנֵי רַבָּן גַּמְלִיאֵל הוֹאִיל
וְזָכָה בָּאִשָּׁה לֹא זָכָה בַּנְּכָסִים אָמַר לָהֶם
בְּחוֹדְשִׁים אָנוּ כּוֹשְׁרִים אֶלָּא שֶׁאַתֶּם
מְבַלְבְּלִין עָלֵינוּ אֶת הַיְּשָׁנִים ב נְפָלוּ
לָהּ מִשֶּׁנִּשֵּׂאת אֵלּוּ וְאֵלּוּ מוֹדִין שֶׁאִם
מָכְרָה וְנָתְנָה שֶׁיְּהֵא הַבַּעַל מְעַכֵּב הַ
הַלָּקוֹחוֹת עַד שֶׁלֹּא נִשֵּׂאת וְנִשֵּׂאת
אוֹ רַבָּן גַּמְלִיאֵל אִם מָכְרָה וְנָתְנָה קַיָּים אָמַר
חֲנַנְיָא בֶּן עֲקַבְיָה אָמְרוּ לְפָנֵי רַבָּן גַּמְלִיאֵל
הוֹאִיל וְזָכָה בָּאִשָּׁה לֹא זָכָה בַּנְּכָסִים
אָמַר לָהֶן בְּחוֹדְשִׁים אָנוּ כּוֹשְׁרִים אֶלָּא
שֶׁאַתֶּם מְבַלְבְּלִין עָלֵינוּ אֶת הַיְּשָׁנִים
ג ר׳ שִׁמְעוֹן שִׁזְבִּי חוֹלֵק בֵּן נְכָסִים ל
לְנְכָסִים נְכָסִים הַיְרוּעִים לַבַּעַל לֹא
תִּמָּכֵר שֶׁאִם מָכְרָה וְנָתְנָה בָּטֵל וְשׁוֹאֵל
וְדוֹעֶה לַבַּעַל לֹא תִּמָּכֵר וְאִם מָכְרָה
וְנָתְנָה קַיָּים ד נְפָלוֹלָהּ כְּמַפְּיק וְלָקַח
בָּהֶם קַרְקַע וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת
תְּלוּשִׁים מִן הַקַּרְקַע יַלְקוּחַ בָּהֶן קַרְקַע
וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת הַמְחוּבָּרִים לַקַּרְקַע פֵּרוֹת
אָמַר מֵאִיר שִׁמְּעוֹן אוֹתָהּ כַּמָּה הֵן יִפְּיוֹת

מִן

אוֹמֵ

בְּפֵרוֹת וְכַמָּה הֵן יִפְּיוֹת בְּלֹא פֵּרוֹת
וְהַמּוֹתָר יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע וְהוּא אוֹכֵל
פֵּרוֹת וְחָזַר אוֹמֵ פֵּרוֹת הַמְחוּבָּרִין
לַקַּרְקַע שֶׁלּוֹ תְּלוּשִׁין קַרְקַע שֶׁלָּהּ
יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת ה
ר׳ שִׁמְעוֹן אוֹמֵ מָקוֹם שֶׁיָּפָה כֹּחוֹ בִּכְנִיסָתָהּ
הוֹרֵעַ כֹּחוֹ בִּיצִיאָתָהּ מָקוֹם שֶׁהוּרַע
כֹּחוֹ בִּכְנִיסָתָהּ יָפָה כֹּחוֹ בִּיצִיאָתָהּ
פֵּרוֹת הַמְחוּבָּרִין לַקַּרְקַע בִּכְנִיסָתָהּ
שֶׁלּוֹ וּבִיצִיאָתָהּ שֶׁלָּהּ וְתְלוּשִׁין מִן הַ
הַקַּרְקַע בִּכְנִיסָתָהּ שֶׁלָּהּ וּבִיצִיאָתָהּ שֶׁלּוֹ
ו נְפָלוּ לָהּ עֲבָדִים וְשִׁפְחוֹת הַזְּקֵנִים
יְכַבְּדוּ וְיִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע וְהוּא אוֹכֵל
פֵּרוֹת רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵ לֹא
תִּמָּכֵר מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּבוֹד בֵּית אֲבִיהָ ז
נְפָלוּ לָהּ וְתֵתִים וְגֵרִים הַזְּקֵנִים יְמַכְּרוּ
לְעַצְמָן וְיִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע וְהוּא אוֹכֵל
פֵּרוֹת ר׳ יְהוּדָה אוֹמֵ לֹא תִּמָּכֵר מִפְּנֵי
שֶׁהֵן שִׁבְחוֹ בֵּית אֲבִיהָ ח הַמּוֹצִיא
וְיֵצְאוֹת עַל נִכְסֵי אִשְׁתּוֹ הוֹצִיא הַרְבֵּה
וְאַכַּל קוֹמְאָה הוֹצִיא קוֹמְאָה וְאַכַּל
הַרְבֵּה מַה שֶׁהוֹצִיא הוֹצִיא וּמַה שֶׁאָכַל
אָכַל הוֹצִיא וְלֹא אָכַל יִשָּׁבַע עַכְמִיד הוֹצִיא
הוֹצִיא וְיִטּוֹל ט שׁוֹמֶרֶת יָבָם שֶׁנָּפְלוּ
לָהּ נְכָסִים מוֹדִין בֵּית שַׁמַּאי וּבֵית הִלֵּל
שֶׁהִיא מוֹכֶרֶת וְנוֹתֶנֶת וְקַיָּים מַתָּנָה
מַה יַּעֲשֶׂה בְּכֹתֶבֶת וְהַנְּכָסִים הַנִּכְתָּבִין
וְהַיְרוּשִׁין עֲיָמָה בֵּית שַׁמַּאי יְחַלְּקוּ
יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל עִם יוֹרְשֵׁי הָאָב וּבֵית

הילילות ונכסין כחוקתן וכתובה
בחזקת יורשי הבעל נכסין הנכנסין
והיוצאין עימה בחזקת יורשי האב
ו הניח אחיו מעות יילקוח בהן
קרקע והוא אוכל פירות פירות התלושין
מן הקרקע יילקוח בהן קרקע והוא
אוכל פירות המחוברים לקרקע אע
ר מאיר שמעון אומר אף כמה הן יפין
בפירות וכמה הן יפין בלא פירות
והמותר יילקוח בהן קרקע והוא אוכל
פירות וחכמ אומ המחוברים לקרקע
שלו והתלושין מן הקרקע כל הקודם
בהן זכה קדם היא זכה קרמה הוא
יילקוח בהן קרקע והוא אוכל פירות
כנסה הרי היא כאשתו לכל דבר ובלבד
שתהא כתובתה על נכסי בעלה הרי
הראשונ יא לא יאמר לה הרי
כתובתיך מוחזת על השולחן אלא
כל נכסיו אחריות לכתובתה וכן לא
יאמר אדם לאשתו הרי כתובתיך מוחזת
על השולחן אלא כל נכסי אחרין
לכתובתיך בירושה אין לה אלא כתובתה
זה הדין הרי היא לו כל הנשים ואין
לה אלא כתובתה

פר ז ט הל יא

הכותב לאשתו דין ודברים אין ליבנכסיך
הרי זה אוכל פירות בחייה ואם מתה
ירשוך ואם כן למה כתב דין ודברים
אין לי בנכסיך שאם מכרה ונתנה

קייס כתבלה דין ודברים אין לי
בנכסיך ובפירותיהם אינו אוכל
פירות בחייה ואם מתה יורשה ר
יהודה אומ לעולם הוא אוכל פירות
עד שיכתוב לה דין ודברים אין לי
בנכסיך ובפירותיך ובפירי פירי
פירותיהם עד לעולם כתב לה דין
ודברים אין לי בנכסיך ובפירותיהם
ובפירי פירותיהם בחייך ובמותך
אינו אוכל בחייה ואם מתה אינו פירות
יורשה רבן שמעון בן גמליא אומ
אם מתה יירשנה שהיתנה על הכתוב
שבתורה שכל המתנה על הכתוב שב
שבתורה הרי זו בטלה ב מי שמת
והיניח אשה ובעלי חוב ויורשים
והיה לו פיקדון או מלוה בידו אומרים
ר טרפון אומ יינתנו לכושל שבהן
ור עקיבה אומ אין רחמים בדין
אלא יינתנו ליורשים שכולם עריכין
שבועה ואין היורשין עריכין שבועה
ג היניח פירות תלושין מן הקר
קע והקרקע כל הקודם בהן זכה זכת
האשה יותר על כתובתה ובעל חוב
יותר על חובו והמותר ר טרפון אומ
יינתנו לכושל שבהן ור עקיבה אומ
אין רחמים בדין אלא יינתנו ליורשין
שכולם עריכין שבועה ואין היו
רשין עריכין שבועה ה
המושיב אשתו וחנווניתו או שומרת

אפיטרופוס הרי זה משביעה כל זמן
שירצה ר' אליעזר אומ' אפילו על
פילגה ועל עיסתה ה' בתולה נדר
ושבועה אין לי עליך אינו יכול לה
להשביעה אבל משביעה הוא את
יורשיה ואת הבאים ברשותה נדר
ושבועה אין לי עליך ועל יורשיך
ועל הבאים ברשותך אינו יכול ל
להשביע ולא אותה ולא את יורשה
ולא את הבאים ברשותה אבל יורשיו
משביעין אותה ואת יורשיה ואת
הבאים ברשותה ו נדר ושבועה
אין ליורשיו ולבאים ברשותי עליך
ועל יורשיך ועל הבאים ברשותך
לא הוא ולא יורשיו ולא הבאים ברי
ברשותו משביעין אותה ואת יורשיה
ואת הבאים ברשותה ז הלכה
מיכבי בעלה לבית אביה או שחזרה
לבית חמיה ולא עשת אפיטרופא
אין היורשין משביעין אותה אם
עשת אפיטרופיא משביעין אותה
ליעתיד לבוא ואין משביעים אותה
לשעבר ח הפוגמת כתובתה לא
תיפרע אלא בשבועה ועד אחד
מעידה שהיא פרועה לא תיפרע
אלא בשבועה מנכסים המשועבדין
מנכסי יתומים והנפרעת שלא
בפניו לא תיפרע אלא בשבועה ט
הפוגמת כתובתה כיצד היתה כתובתה

אלף זוז אלה התקבלת מתובתך והיא
אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא
תיפרע אלא בשבועה ועד אחד מעידה
שהיא פרועה כיצד אלה התקבלת
כתובתיך והא אומרת לא התקבלתי
ועד אחד מעידה שהיא פרועה לא
תיפרע אלא בשבועה מנכסים משועבדין
כיצד מכרה נכסיו לאחרים והיא נפרעת
מן הלקוחות לא תיפרע אלא בשבועה
מנכסי יתומים כיצד מת והניח נכסיו
ליתומין והיא נפרעת מן היתומין לא
תיפרע אלא בשבועה ושלא בפניו כיצד
הלך לו למדינת הים והיא נפרעת שלא
בפניו לא תיפרע אלא בשבועה י
שמעון או כל זמן שהיא תובעת כתובתה
היורשין משביעין אותה אם אינה
תובעת כתובתה אין משביעין אותה
י הרואה גט ואין עימו כתובה גט היא
כתובתה כתובה ואין עימה גט היא
אומרת אבד גיטי והוא אומ' אבד שטרי
וכן בעל חוב שהוציא שטר חוב ואין
עימו פרוזבול הרי אלו לא יפרעו רבן
שמעון בן גמליאל אומ' מן הסכנה והלן
האשה גובה שלא בגט ובעל חוב גובה
שלא בפרוזבול יא שני גיטין
ושתי כתובות גובה שתי כתובות שתי
כתובות וגט אור כתובה ושני גיטין
או כתובה וגט ומיתה אינה גובה
אלא כתובה אחת המגרש את האשה

והחזירה על מנת כתובתה הראשונה
החזירה קטן שהישראו אביו כתובתה
קיימת שעל מנת כן קיימה גר שנתגייר
ואשתו ובניו כתובתה קיימת שעל מנת
כן קיימה פר ט הל יא
מי שהיה נשואי שתי נשים ומת הר'
הראשונה קודמת לשכניה ירשי הר'
הראשונה קודמין ליורשי השניה
נשא את הראשונה ומתה ונשא את
השניה ומת הוא השניה וירשיה
קודמין ליורשי הראשונה יב מי
שהיה נשואי שתי נשים ומת אחר
כך מת הוא והיתומין מבקשין כתובת
אמן ואין שם כדי שתי כתובות חולקין
בשווה היה שם יותר ריבך אילו נוטלין
כתובת אמן ואילו נוטלין כתובת אמן
ואם אמרו היתומין הרי אנו מעלים
על נכסי אבינו יתר ריבך כדי שיטלו
כתובת אמן אין שומעין להם אלא
שמין את הנכסים בבית דין יג היו
שם נכסין שאין להם כבר אור ואין
כבמוזקי שמעון או אות על פי שיש
שם נכסים שאין להם אחריות אין
כלום עד שיהיו שם נכסים שיש להם
אחריות יותר על שתי כתובות דינר
ד מי שהיה נשואי לשלוש נשים
ומת כתובתה שלו מנה ושלו מאתים
ושלו שלוש מאות ואין שם אלא מנה
חולקות בשווה היו שם מאתים שלמנה
נוטלת חמשים ושל מאתים ושל שלש
מאות שלשה שלשה של והב היו שם
שלוש מאות של מנה נוטלת חמשים
ושל מאתים מנה ושל שלוש מאות
ששה של והב וכן שלושה שהיכניסו
לכיסה ותירו או פחתו כך הן חולקין
ה מי שהיה נשואי ארבע נשים
ומת הראשונה קודמת לשניה ושניה
לשלישית ושלישית לרביעית הראשונה
נשבעת לשניה והשניה לשלישית
והשלישית לרביעית והרביעית מפרעה
שלא בשבועה אמר בן ענס כיצד וכי
מפני שהיא אחרונה ניסבה את היא
לא תיפרע אלא בשבועה והיו כולן
יוצאות יום אחד וכלה קודמת את
חברתה אפילו שעה אחת וכת כך היו
כותבין בירושלם שעות והיו כולן יוצ
יוצאות שעה אחת אין שם אלא
מנה חולקות בשווה ו מי שהיה
נשואי שתי נשים ומכר את שדהו
כתובה הראשונה ללוקחו דין ודברים
אין לי עימך השניה מיד הלוקחו והראשונה מיד
הלוקחו מיד הראשונה וחוזרת
חלילה עד שיגעו פשרה ביניהן
וכן אשה וכן בעלת חוב הלן
פר יא
אלמנה ניזונת מנכסי יתומין ומ
מעשה היה שלהן ואינן חייבים

אלא

בקבורתה יורשיה הידועין כתובתה
וחייבין בקבורתה ב אלמנה בין מן
האירוסין ובין הנישואין מוכרת מן
שלא בית דין ר שמעון אומר מן הנישואין
מוכרת שלא בית דין מן האירוסין
לא תמכור אלא בית דין מפני שאין
לה מזונות כל שאין לה מזונות אלא
בבית דין ג מכרה כתובתה או
מקנתה לאחר או מיחלה לא
תימכור את השאר אלא בית דין
וחכמים אומרים מוכרת היא אפילו אוכלת
חמשה פירות ומוכרת למזונות
שלא בית דין וכותבת למזונות מכתי
ונרושה לא תמכור אלא בית דין ד
אלמנה שהיתה כתובתה מאתים
מכרה שוה מנה במאתים או שוה
מאתים במנה מקבלה כתובתה היתה
כתובתה מנה מכרה שוה מנה ויתר
מנה מכרה בטל אפילו היא אומרת אני
אוחזר את הדינר ליורשין מכרה
בטל ה רבן שמעון בן גמליאל אומר
לעולם מכרה קיים עד שיהא שם כדי
שתשייר בשדה בית תשעת קבים
ובגגה בית חצי קב וכדברי ר עקיבה
בית רובע היתה כתובתה ארבע מאות
ומכרה לזה מנה ולזה מנה ולאחרין
יפה מנה ויתר מנה שלאחרון בטל
ושלכולם מכרן קיים ו שוה הדינר
שפחות שתות או הותיר שתות מכרן

מן

לא ימכור

עבדה לאחר
או מיחלה

בטל אמר רבן שמעון בן גמליאל אם כן מה
כוח בית דין יפה אלא אם עשו אינה
ביקורת אפילו מכרו שוה מנה במאתים
או שוה מאתים במנה מכרן קיים ז
היתומה והשניה והאזולונית אין לה
כתובה לא פירות ולא מזונות ולא בלאיות
אם מתחילה נטלה לשם אזילונית שלה
כתובה אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה
לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל
בת ישראל למזר ולנתין ושלהן כתובה

פרק יא הל ז

המגרשא את האשה ופסקה עימו שיהא
זן את בתה חמש שנים חייב לזונה
חמש שנים נישאת לאחר ופסקה עמו
שיהא זן את בתה חמש שנים חייב
לזונה חמש שנים לא יאמר הראשון
כשהבאו לביתי אזונה אלא מוליך
מזונותיה למקום שהיא אומרת וכן לא
יאמרו שניהם הרי אנו זנים אותה
כאחת אלא אחד זנה ואחד נותן לה
דמי מזונותיה ב נישאת הבעל חייב
במזונותיה והן נותנין לה דמי מזונות
מתי בנותן מזונות מנכסים בני חורין
והיא זונה מנכסים משועבדים
מפני שהיא כבעלת חוב הפיקדון
הידוע בין על מנת שאהא זן את בתך
חמש שנים כל זמן שאת עימי ג
אלמנה שאמרה איפשי לזוד מבית
בעלי אין היורשין יכולין לומר לה

לכי לבית אביך ואנו זנים אותך ומתכין
לה מדור לפי כבודה ה' אופשי לון
מבית אבא יכולין הוו רשין לומ' לה
אם את אינלינו יש לך מזונות ואם
אין את אינלינו אין לך מזונות אם
היתה טרועה מפני שהיא ילדה וזן
ילדים וזנים אותה והיא בבית ה' כל זמן
שהיא בבית אביה גובה כתובתה לעולם
וכל זמן שהיא בבית בעלה גובה מותבתה
עד עשרים וחמש שנה שיש בעשרים
וחמש שנה שתעשה טובה כנגד
כתובתה הברי ר מאיר שאי מישוה רבן
גמליא וחכמ' אומ' כל זמן שהיא בבית
בעלה גובה כתובתה לעולם וכל זמן ש
שהיא בבית בעלה גובה כתובתה עד
עשרים וחמש שנה מתנה מורשירה
מוכירים את כתובתה עד עשרים וחמש
שנה פ' יב הל ה
שנים דיינין גזילות הדיוטות ישלם אומן
וחנן בן אבשלום וחנן או שני דיוטי
ואומן אומ' שבועה מי שחייב לו למיינה
היה ואשתו תובעת מזונות חנן אומ'
תישבע נסתם לא תישבע בתחילה ומה
ונחלקו עליו בני כהנים גדולים ואמרו
תישבע בתחילה בסתם אמ' רבן שמעון בן
אורכינס בדיוטי אמ' רבן שמעון בן
וכיוצא בה חנן לא תישבע אלא בסתם
ב מי שחייב לו למיינה היה ועמד אחר
ופירנס את אשתו חנן או איבד את

מיעוטיו ותחלקו עליו בני כהנים גדולים
ואומרים יש שבועה הרבה מזה
אמ' רבן שמעון בן גמליאל ויטול
אמ' רבנן יוחנן בן זכיי יפה הנהנה
מעותיו על קרן העני ג' אומרים או
שבועה מי שמת והניח בנים ובנות
בזמן שהבנים מרובין הבנים יורשין
והבנות ניזונות נכסים מוטעטים
הבנות יורשות והבנים ישאלו על הפתחים
אומרים או בשביל שאנו זכר הפסידו
אמ' רבן גמליאל ראוי אני אם יאמרו
אומרים ה' הטורפן לחבירו כדי
שמין והודה לו בקרקעות אומרים
אם הואיל והודה מן הדין
ישבע וחפש אומ' ה'
הודיה בטענה אמ' רבן גמליאל
ראוי אני את הדברי
אומרים ה' הפוסק מינות לחבירו
ופשט את הרגל תהוי ישבת על שלשתן
ראשון אנא אפסק על ידיה אני ובולה
לעשות או כנוס או פשוט אמ' רבן
גמליאל ראוי אני את דברי אומרים
הערב על שדרה והוא מתחום
עליה על אומרים או הטרפני נזוק לו
והראשון קדוש מפני וחכמ' אומ'
אשה את וכתובתו ב מי שחייב לו
למיינה היה ואבדה דרך שדה
אומרים או ילך לו בקרקעיה וחכמ' אומ'

ראשון אומרים
א אילו אני פסיד
על עצמי אלא יכול
על שלבין ראש

יקח לו דרך במאה מנה או יפרד
באויר ח קמיניא שטר חוב
על חבירו והלה הרויא שמכר לו
את השדה אדמתן או אילו הייתי
חייב לך היה לך לפרע את שלך
ושמכרתה לי את השדה וחב אומ
זה היה פירקן שמכר לו את הפירקן
מפני שהוא יכול למשכנו ט
שנים שהוו יניאו שטר חוב זה על
זה אדמתן או אילו חייב הייתי
לך כיצד אתה לוה ממני וחבמ
אומ זה גובה שטר חובו וזה
גובה שטר חובו ו שלוש

ארעות לנישואין
יהודה ועבר בירדן וגלעד אין
מוציאין מ מעיר לעיר
ולא מכרך לכרך אבל בי הג
באותה הארץ מוציאין מ עיר
לעיר ומכרך לכרך אבל
לא מעיר לכרך ולא מכרך לעיר
מוציאין מנוי הרעלנוי הכפה
אבל לא מכפה לנוי הכרן
רבי שמעון בן גמליא אומ אף לא מנוי
הרע לנוי הכפה שהנוי הכפה
בחזקת יאן הכל עולין לארץ
ישראל ואין הכל מוציאין הכל
מעלין לירושלם ואין הכל מוציאין
אחר נשים ואוהב עבדים כיצד
נשא אשה באורין וישראל וגירשה
באורין וישראל נותן לה מעות ארץ יש
נשא אשה בקפודקיא וגירשה
בקפודקיא נותן לה מעות ארץ
ישראל נשא אשה בקפודקיא וגירשה
באורין וישראל נותן לה מעות ארץ
ישראל רבן שמעון בן גמליא אומ
מעיות קפודקיא נשא אשה בקפודקיא ק
בקפודקיא נותן לה מעות ארץ וגירשה
קפודקיא

חמשלת כתובות

נדרים פרק א

כל נדרי נדרים נדרים וחרמים וחרמים
ושבועות ושבועות ונזירות ונזירות
האומר לחבירו הוי דע אני ממך מופרש
אני ממך מוחרם אני ממך שני אוכל
לך שני טועם לך אסור מצודה אני לך
עקיבה היה חוכך בזה להחמיר
כנדרי רשעים נדר בנזיר ובקונם וב
ובשבועה כנדרי כשרין לאמר כלום
כנדרותם נדר בנזיר ובקונם או ב
האומר קונם קונח קונס הרי אילו
כינויין לקרבן חרך חרת הרי
אילו כינויין לחרם ניוח פרוזדרי
אלו כינויין לנזירות שנאמר ושבוקא
שקוקה נדר כמו הן הרי אלו כינויין
לשבועה ג לאחולים לא אוכל

סא בחולא

לך לאכשר ולא רבי טהור וטמא נותר
ופיגול אסור באימרה כדריש בעניס
כאישה כמובח כהיכל מירושלים ג
נדר באחך מכל משמשי המזבח אות
על פי שלא היזכיר קרבן הרי זה נדר
בקרבן ר יהודה אומר אות האומר ירושלם
לא אמר כלום ד האומר קרבן עולה
ומנחה חטאת תורה ושלמים שני
אוכל לך אסור ר יהודה מתיר הקרבן
קרבן הקרבן קרבן שאוכל לך אסור
לא קרבן לא אוכל לך ר מאיר או האומר
לחבירו קונם פי מדבר עימך וידי עושה
עימך ורבי מהלכת לך אסור

פרק פא הל ר

ואילו מותרין חולין שאוכל לך בכשר
חוץ בעבודה וזה כנבילות כטריפות
כשקיבין כרמשרץ כחלב אחרין וכדומיהן
מותר האומר לאשתו הרי את עלי כ
כאימא פותחין לופתח ממקום אחר
שלא יקל את ראשו לכן קונם שני ישין
שני מדבר שני מהלך האומר לאשתו
קונם שני משמשך הרי זה בלילות ורבין
שבועה שני ישן שני מדבר שני מהלך
אסור ב קרבן לא אוכל לך וקרבן
שאוכל לך לא קרבן לא אוכל לך מותר
שבועה לא אוכל לך שבועה שבועה
שאוכל לך לא שבועה לא אוכל לך
אסור זה חומר בשבועות מבנדרים
וחומר בנדרים מבשבועות כיצד

זבקונם סתם שני עשה לו לב שני
נותל תפילין שני נותן בנדריס אסור
ובשבועות מותר שאין נשבעין לעבור
על המצות ג יש נדר בתוך נדר
ואין שבועה בתוך שבועה כיצד אמ
הרי אני נזיר אם אוכל הרי אני נזיר
אם אוכל הרי אני נזיר אם אוכל
ואכל חייב על כל אחת ואחת שבועה
שלא אוכל שבועה שלא אוכל שבועה
שלא אוכל ואכל אינו חייב אלא אחת

ד סתם נדריס להחמיר ופירושן
להקל כיצד אמ הרי עלי כבשר מלוח
וכיין נסך אם של שמים נדר ואסור
ואם יש לעבודה זרה מותר ואם סתם
אסור הרי עלי כחרס אם כחרס של שמים
נדר אסור ואם של כהנים מותר ואם
סתם אסור הרי עלי כמי שנשר אם
כמי שנשר בהמה נדר אסור ואם שלהן
מותר ואם סתם אסור הרי עלי כתרומה
אם כתרומה הלשכה נדר אסור
ואם של גזרן מותר ואם סתם אסור
דברי ר מאיר וחכמים אומ סתם תרומה
ביהודה אסורה ובגליל מותרת שאין
אנשי הגליל מכירין את תרומת
הלשכה סתם חרמין ביהודה מותרין
ובגליל אסורין שאין אנשי הגליל
מכירין את חרמי כהנים ה נדר
בחרם ואם לא נדרתי אלא בחרמי
שליש נדר בקרבן ואם לא נדרתי

אֶלָּא בְּקוּרְבָּנוֹת מַלְיֵה הֲרֵי עֲלַיְמוֹ
קָרְבָּן וְאַף לֹא נָדַרְתִּי אֶלָּא בְּעַיִן שֶׁה
שֶׁהֵיכַנְתִּי לִי לְהִיוֹת נוֹדֵר בּוֹ קוֹנָס
אִשְׁתִּי נֶהֱנֵית לִי וְאַף לֹא נָדַרְתִּי אֶלָּא
מֵאִשְׁתִּי הָרִאשׁוֹנָה שֶׁגֵּרַשְׁתִּי וְעַל מְנָת
אֵינָן נִשְׁאָלִין עֲלֵיהֶן וְאִם נִשְׁאֲלוּ עַל
עוֹשִׂין אוֹתָן וּמַחֲמִירִין עֲלֵיהֶם יְדֵי
ר מֵאִיר וְחָכָם אוֹסֵר פּוֹתְחִין לָהֶן פֶּתַח
מְמַקְּדִים אַחֵר וּמַלְמְדִין אוֹתָן כְּדֵי
שֶׁלֹּא יְהֵא בְּקַלּוּת רֹאשׁ בַּנְּדָרִים

פֶּרֶק ג הֲלָכָה ה

אַרְבָּעָה נְדָרִים הָיוּ הָיוּ חֲכָמִים נִדְרֵי
זִירוּזִין וְנִדְרֵי הֶוֵי וְנִדְרֵי שְׁגָגוֹת וְנִדְרֵי
אֲנָסִים נִדְרֵי זִירוּזִין הֲיֵה מוֹכֵר
חֲפָצִים אַף קוֹנָם שֶׁנִּי פּוֹחֶתְ לָךְ מִן
הַסְּלָעִים וְהַלָּה אוֹמֵר קוֹנָם שֶׁנִּי מוֹסִיף
לָךְ עַל הַשֶּׁקֶל שְׁנֵיהֶן רוֹנִין בִּשְׁלֹשָׁה
דִּינָרִין ר אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹ אַף
הַזְּרִיזָה לְהַדִּיר אֶת חֲבֵירוֹ שֶׁיֹּאכַל
אֵינוֹ וְאַף כַּלְנָדִי שֶׁאוֹנֵי עַתִּיד עַתִּיד
לִידּוֹר הֲרֵי הוּא בָּטֵל וְכַלְנָדִי שֶׁזֶּהוּ
וְכוֹר בְּשַׁעַת הַנֶּדֶר ב
נְדָרִים הָיוּ אִם לֹא רָאִיתִי בְּזִוּרְ
הַזּוּ בְּעָלַי מְעוּרִים אִם לֹא רָאִיתִי נָחָשׁ
בְּקוּרַת בֵּיתְ הַבַּד נְדָרִי שְׁגָגוֹת אִם אֹכַל
אֲכַלְתִּי וְשָׁתִיתִי וְנִדְרֵי שֶׁאֹכַל וְשָׁתָה
שֵׁנִי אוֹכַל וְשֵׁנִי שׁוֹתֶה וְשָׁכַח וְאָכַל
וְשָׁתָה אַף קוֹנָם אִשְׁתִּי נֶהֱנֵית לִי שֶׁנִּ
שֶׁגָּנְבָה אֶת כִּיסִי וְשֶׁהִכְּתָה אֶת בְּנִי

וְנִדְרֵי שֶׁלֹּא הִיפְּתוּ וְנִדְרֵי שֶׁלֹּא גָּנְבָה
רְאֵה אוֹתָהּ אוֹכְלִין וְאֵינִיהּ וְאַף לֹא הֵן
הֲרֵי הֵן עָלַיִךְ קָרְבָּן וְנִמְצְאוּ אֲבִיו אוֹ
אָחִיו וְהֵיוּ עֵינֵיהֶן אֲחוֹרִיּוֹת בֵּית שַׁמַּי
אוֹמְרִין מְפוֹרָשִׁין וּמָה שֶׁעֵינֵיהֶן אֲסוּרִין
וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵלּוּ וְאֵלּוּ מְפוֹרָשִׁין ג
נִדְרֵי אֲנָסִים הֵידֵּרוּ וְחָבֵירָן שֶׁיֹּאכַל
אֵינוֹ וְחָלָה הוּא אוֹ שֶׁחָלָה בְּנוֹ אוֹ שֶׁעִכְּבוּ
נַהֲרוֹת הֲרֵי אֵלּוּ נִדְרֵי אֲנָסִין ד נִדְרֵי
לְהַרְגִּים וְלַחֲרָמִים וְלַמּוֹכְסִים שֶׁהִיא
תְּרוּמָה אוֹת עָלַי שֶׁאִינָהּ תְּרוּמָה שֶׁהֵן
שֶׁלְּבֵית הַמֶּלֶךְ אוֹת עָלַי שֶׁאֵינָהּ שֶׁלָּהֶן
בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים חוֹזֵר מִשְׁבוּעָה
וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵין חוֹזֵר מִשְׁבוּעָה
אוֹ לֹא יִפְתְּחוּ לוֹ בְּנֶדֶר וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים יפתח
בִּשְׁבוּעָה בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים מָה שֶׁהוּא
מְדִירוֹ וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אַף בְּמָה שֶׁאֵינוֹ
מְדִירוֹ ה בֵּיצַד אָמְרוּ לוֹ אָמַר קוֹנָם
אִשְׁתִּי נֶהֱנֵית לִי וְאַף קוֹנָם אִשְׁתִּי וּבָנָיו
נֶהֱנִים לִי בֵּית שַׁמַּי אוֹ אִשְׁתּוֹ מוּתֶּרֶת וּבָנָיו
אֲסוּרִין וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵלּוּ וְאֵלּוּ מוּתָּרִין
ו הֲרֵי נְטִיעוֹת הָאֵלּוּ קָרְבָּן אִם אֵינָן
נְקִיָּעוֹת וְטֵלֶת וּ קָרְבָּן אִם אֵינָהּ נְשׁוּפָה
וְשֶׁלָּהֶן פְּדִיּוֹן הֲרֵי נְטִיעוֹת הָאֵלּוּ קָרְבָּן הֵאֵילּ
עַד שֶׁיִּקְּבְנוּ וְטֵלֶת וּ קָרְבָּן עַד שֶׁתִּמָּשֵׁךְ
אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן ז הַמּוֹדֵר מִיּוֹרְדֵי
הַיָּם מִיּוֹרְדֵי בִּיאוֹשֵׁי יַבָּשָׁה וּמִיּוֹשְׁבֵי יַבָּשָׁה
אָסוּר בִּיּוֹרְדֵי הַיָּם שֶׁיּוֹרְדֵי הַיָּם נִכְלָל
וְשׁוֹבֵי הַיָּם לֹא נִכְלְלוּ הַהוֹלְכִים מֵעַכּוֹ

הֵיבְשָׁה

לִיפּוֹ אֶלָּא מִי שֶׁדִּרְכּוֹ לִפְרֹשׁ ח
הַנּוֹדֵר מֵרוֹאֵי הַחֲמָה אָסוּר אֲוֹתָן בַּס
בַּס וּמֵיִם שֶׁלֹּא נִתְכַּוֵּון זֶה אֶלָּא לְמִי
שֶׁהַחַמָּה רוֹאָה אוֹתוֹ ט הַנּוֹדֵר
מִשְּׁחוֹרֵי הָרֹאשׁ אָסוּר בַּקְּרֵחִים וּבַבַּעֲלֵי
שִׁיבוֹת וּמוּתָּר בַּנָּשִׁים וּבַקְּטַנִּים שֶׁאֵין
נִקְרָאִין שְׁחוֹרֵי הָרֹאשׁ אֶלָּא אֲנָשִׁים
י הַנּוֹדֵר מִן הַיְּלוֹדִים מוּתָּר בַּנּוֹלָדִים
מִן הַנּוֹלָדִים ר מֵאִיר מַתִּיר אֲפִלּוּ בַּיְּלוֹדִים
וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין נִתְכַּוֵּון זֶה אֶלָּא לְמִי שֶׁדַּרְכּוֹ
לֵילֵךְ יא הַנּוֹדֵר מִשִּׁבְתֵי שַׁבָּת
אָסוּר בְּיִשְׂרָאֵל וְאָסוּר בַּכּוּתִים מְאוּכְלֵי
הַשּׁוּק אָסוּר בְּיֹם וּמוּתָּר בַּכּוּתִים וּמֵעֲלֵי
לִירוּשָׁלַיִם אָסוּר בְּיֹם וּמוּתָּר בַּכּוּתִים יב
קוֹנֵם שֶׁנֶּהֱנֶה לִבְנֵי זֶה מוּתָּר בְּיִשְׂרָאֵל
וְאָסוּר בָּאוּמּוֹת שֶׁנֶּהֱנֶה לוֹרֵן אָסוּר
אָסוּר בְּיֹם וּמוּתָּר בָּאוּמּוֹת שֶׁיִּנֶּהֱנֶה
לְעַכּוּ לוֹקִין בְּיוֹתֵר וּמוֹכֵר בַּפַּחוֹת שֶׁיִּשְׂרָאֵל
נֶהֱנִין לוֹקִין בַּפַּחוֹת וּמוֹכֵר בְּיוֹתֵר
אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ שֶׁיְּהֵא נֶהֱנֶה לְהֶן וְהֵן לוֹ
יִהְיֶה נֶהֱנֶה לָאוּמּוֹת יג קוֹנֵם שֶׁיְּהֵא לְעַכּוּ נהנה
מוּתָּר בְּעַכּוּ יד וְאָסוּר בְּעוֹבְדֵי אוּמּוֹת
הָעוֹלֶה שֶׁאֵין הָעֲלָה קְרוּיָה אֶלָּא שאינו נהנה
לְשֵׁם הַבַּיִת שֶׁנֶּאֱמַר כִּי כָל הַגּוֹיִם עֹלִים לגוי אסור
וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל עֹלֵי לֵב וְאֵין וְהָיָה הַפֶּ בישראל
הַפְלִישְׁתִּי הָעֲלָל הַזֶּה כְּאֶחָד מֵהֶן וְגוֹ ובעובדי כוכבים
וְאִם תִּשְׁמַחְנָה בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים פֶּן האומות שאין
תַּעֲלוֹזְנָה בְּנוֹת הָעֲרֵלִים לְעֵר בֶּן עֲרֵלָה
אוֹ מֵאוּמָּה הָעֲלָה שֶׁנִּתְּנוּ בָהּ רְשָׁעִים

שֶׁנִּכְנְסוּ כָּל הַגּוֹיִם עֵרֵלִים וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
עֲרֵלֵי לֵב יד ר יִשְׁמָעֵאל אוֹ גְּרוֹלָה
מִילָה שֶׁשָּׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה בְּרִית נִכְרְתוּ
עָלֶיהָ ר יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹ גְּרוֹלָה מִילָה
שֶׁהֵיא דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת הַיְנוּ מִילָה
ר יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קָרְחָה אוֹ גְּרוֹלָה מִילָה
שֶׁאֵין טַהֲרָה לְמִשְׁה הַעֲרֵיךְ עָלֶיהָ מִלְּא
שְׁעָרָה ר נְחֶמְיָה אוֹ גְּרוֹלָה מִילָה שֶׁהֵיא
דּוֹחָה אֶת הַטֻּמְאָה טו ח ר מֵאִיר אוֹ גְּרוֹלָה מִילָה
שֶׁכָּל הַמִּינוֹת שֶׁעָשָׂה אַבְרָהָם
לֹא נִקְרָא שָׁלֵם עַד שֶׁמָּל שֶׁנֶּאֱמַר הִתְהַלֵּךְ
לְפָנַי וֶהְיֵה תָמִים טז דָּבָר אַחֵר
גְּדוֹלָה מִילָה שֶׁאִילּוּלֵי הִיא לֹא נִבְרָא
הָעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה אָמַר יְיָ אִם לֹא
בְּרִיתִי יוֹמָם וָלָיְלָה וְגוֹ גְּדוֹלָה מִילָה
שֶׁהֵיא שְׁקוּלָה כְּנֶגֶד כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה
שֶׁנֶּאֱמַר הֲנָה הָיָה כְּדָבָר הַזֶּה אֲשֶׁר תַּרְתִּי עֵינָיִם

פֶּרֶק ד הל יז

אֵין בֵּין הַמּוֹדֵר הֲנָיָה מְחַבְּרִין לְמוֹדֵר
הֲנָיָה מַאֲכָל לְאָלָּא וְרִיסַת הָרֹב וְהַלֵּב
שֶׁאֵין עֲשׂוּיִין בָּהֶן אוֹכֶל נֶפֶשׁ הַמּוֹדֵר
מַאֲכָל מְחַבְּרִין לֹא יִשְׁאִילֵנוּ נֶפֶשׁ וְהַבָּה
וְרִיחַיִם וְתַנּוּר אֲבָל מַשְׁאִילִין חָלוּק
וְטַלִּית וְנֵרִים וְטַבָּעוֹת וְכָל דָּבָר שֶׁאֵין
עֲשׂוּיִין אוֹכֶל נֶפֶשׁ מְקוֹם שֶׁמַּשְׁכִּירִין
כֵּירָא בֶּחָן אָסוּר ב הַמּוֹדֵר הֲנָיָה
מְחַבְּרוֹ שׁוֹקְלִין אֶת שִׁקְלוֹ וּפוֹרְעִין אֶת
חוֹבוֹ וּמְזַכֶּה לוֹ אֲבִידָתוֹ מְקוֹם שֶׁנּוֹהֲגִין עַל יָדוֹ שֶׁכֵּר וְתִפְלִּין הֲנָיָה לְהַקְדִּישׁ

ג ותורם את תרומתו ומעשרותיו
לדעתו ומקדיש עליו קיני זבים וקיני
זבות קיני יולדות וחטאות ואשמות
ומלמדו מדרש הלכות ואגדות לא
ילמדינו מקרא אבל מלמד הוא את
בניו מקרא ונותן את אשתו ואת בניו
את על פי שהוא חייב במזונותן
לאחזן את בהמתו בין טמאה בין
טהורה ר אליעזר או זן את הטמאה
ואינו זן את הטהורה אמרו לו מה
בין טמאה לטהורה אלא להן שהט
שחטה ורה נפשה לשמים אמרו לו
את הטמאה נפשה לשמים ונפלה
שלו שאם ירצה הרי מוכרה לעוז
או מאכילה לכלבים ד המוזר הנייה
מחבירו ונכנס לבקרו עומד אבל
לא ירושב ומרפדו רפואת נפש אבל
לא רפואת ממון ורוחץ עימו בא
באמבטי גדולה אבל לא בקטנה
ושאין עימו בגמטריה ר יהודה או בימות
החמה אבל לא בימות הגשמים
מפני שהוא מהנהו ומיסב עימו
על המיטה ואוכל עימו על השולחן
אבל לא מן המתמחוי אבל אוכל הוא
מן המתמחוי החזיר ה לא יאכל
עימו מן האיכוס שלפני הפועלים
לא יעשה עימו באומן דברי ר מאי
וחכמים אומ עושה הוא ברחוק ממנו
ו המוזר הנייה מחבירו לפני

שבעית לא ימזר לתוך שדהו ואינו
אוכל מן הנטוות ובשביעית לא יוזר
לתוך שדהו אבל אוכל הוא מן הנטוות
נזר הימנו מאכל לפני שביעית יוזר
לתוך שדהו ואינו אוכל מן הפירות
ובשביעית יוזר ואוכל ז המוזר
הנייה מחבירו לא ישאילנו ולא ישאל
ממנו ולא ילוהו ולא ילווה ממנו ולא
ימכור לו לא יקח ממנו אם לו השאלנו
פתך אם לו איהה פנויה אם קונם שדי
שני חודש בה לעולם אסה הייה דרכו
לחרוש הוא וכל אדם אסורין ח המוזר
הנייה מחבירו ואין לו מה יאכל הולך
אצל החנוני ואומ אדוש פלוני מוזר
ממני הנייה ואיני יודע מה אעשה
הוא נותן לו ובא ונוטל מיד ט
הייה ביתו לבנות וגדירו לגדור שדהו ל
לקנור הולך אצל הפועלין ואומ איש
פלוני מוזר ממני הנייה ואיני יודע
מה אעשה והן עושין עימו תאוים ונו
ונוטלים שכרן מזה י היו מהלכים
בדרך ואין לו מה יאכל נותן לאחר משה
מתנה והלה מוחר בה אם אין עימהם
אחר מניח על הסלע או על הגדר וא
הדיוטין מוכרין לגלמי שיחפרו והלה
נוטל ואוכל ר יוסה אומ

פר ה הל י

השותפין שנדרו הנייה זה מזה אסורין
ליכנס לחצר ר אליעזר בן יעקב אומ

אסור וכל אדם מותרין ואם אין דרכן לחרוש בו הוא וכו

וגופה של והטמאה נפשה וגופה לשמים

זה נכנס לתוך שלו שניהן אסורין מ
מלהעמיד ריחיים ותנור ומלגדל תרנגלין
היה אחד מהן מודר מחבירו הנייה
לאויבנס לחיצר ר אליעזר בן יעקב או
כל הואי לוקח לו בתוך שלי אני נכנס
ואיני נכנס בתוך שלך כופין את המודר
שימכור את חלקו ב היה אחד מן
השוק מודר מאחד מהם הנייה לא
יכנס לחיצר ר אליעזר בן יעקב או כל
הואי לוקח לו לתוך שלחבירי אני נכנס
ואיני נכנס לתוך שלך ג המודר הנייה
מחבירו ושלו שם מרחץ ובית הבד
מוסכרין בעיר אם רשלו תפיסת יד
בהן אסור אין לו תפיסת יד בהן מותר
האומר לחבירו קונם לביתך שני נכנס ושלך
שני לוקח מת או שמכרן לאחר מותר
לבית הזה שני נכנס ושלה זו שאני
לוקח מת או שמכרן לאחר אסור ד
הרי אני עליך חרם המודר אסור הרי
את עלי חרם המודר אסור הרי אני עליך
ואת עלי שניהם אסורין ושניהם מותרין
ברבר של עולי בבל ואסורין בדבר שבא
שבאותה העיר ה ואי זה הוא דבר
של עולי בבל כגון הרי הבית והעזרות
והבאר שבאמצע הדרך ואי זה דבר
שבאותה העיר כגון הרחבה והמרחץ
ובית הכנסת והתיבה והספרים והכותב
חלקו לנשיא ו ר יהודה או אחד
כותב לנשיא ואחד כותב להדיוט מה

בין כותב לנשיא לכותב להדיוט שהכותב
לנשיא אינו יכול לוכות והכותב
להדיוט יכול לוכות וחבר או אחד
זה ואחד זה יכול לוכות לא ר יברו
בנשיא אלא בהדיוט ר יהודה אומר אין
אנשי הגליל יכולין לכתוב שכבר
כתבו אבותם על ידיהם המודר הנייה
מחבירו ואין לו מה יאכל נותן לאחר
משום מתנה והלא מותר בה מעשה
בבית חורון באחד שהניה אביו מודר
ממנו הנייה והניה משיא את בתו ז
לחבירו הרי היא חייבת והס עדות נותנין
לך מתנה אין בפניך שתבואנה
ואוכל עימנו בסעודה אם לו אם שלי
הס הרי הן מוקדשין לשמים אם לו
לא נתתי לך את שלי אלא שתקדישם
לשמים אם לו לא נתתה לי את שלך
אלא שתהא את ואוכל אוכלים ושו
ושותים ומתרעים זה לזה ויהא עיון
תלוי ברא"ש אמרו חכמים מתנה
שראינה שאם הקדיש תהא מיקוי
מקודשת ואינה מתנה

פי ו הל ז

המודר מן המבושל מותר ביבלו ובשלוק
אם קונם תבשיל שני טועם אסור
במעשה קדירה רך ומותר בעבודה
ומותר בביצה טרמיטין ובדלעת
הרמוצאה ב המודר ממעשה
קדירה אינו אסור אלא ממעשה

רְתֵּחְתָּה אֵין קוֹנֵס יוֹרֵד לִקְדֵירָה שֵׁנִי
טוּרְעָס אָסוּר מִכָּל הַמִּתְבַּשְּׁלִין בָּהּ
בִּקְדֵירָה: ג מִן הַכָּבֵשׁ אֵינוֹ אָסוּר
אֶלָּא מִן הַכֶּבֶשׁ שֶׁל יָרָק כַּיּוֹצֵא
שְׁנֵי טוּרְעָס אָסוּר בְּכָל הַכְּבוּשִׁים
ד מִן הַשְּׁלָקִים אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא
מִן הַשְּׁלָק שֶׁל יָרָק שְׁלוֹק שֵׁנִי טוּרְעָס
אָסוּר בְּכָל הַשְּׁלוּקִים: ה מַהֵיכִי
אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא מִן הַיָּלוּ שֶׁל בָּשָׂר
דִּבְרֵי ר יְהוּדָה יָלוּ שֵׁנִי טוּרְעָס
אָסוּר מִכָּל הַיְּלוּחִים: ו מִן הַמָּלִיחַ
אֵינוֹ אָסוּר מִן הַמָּלִיחַ שֶׁל דָּג מָלִיחַ
שְׁנֵי טוּרְעָס אָסוּר בְּכָל הַמְּלוּחִים ו
דָּג דָּגֵס שְׁנֵי טוּרְעָס אָסוּר בֵּהֶם בֵּין
גְּדוֹלִים בֵּין קְטַנִּים בֵּין מְלוּחִים בֵּין
תְּפֵלִים בֵּין חַיִּים בֵּין מְבוּשָׁלִים וּמִמֶּנּוּ
בְּטוּרִית טוּרְפָה וּבֵיצֵי הַנִּמְדָּר מִן
הַיַּחְנָה אָסוּר בְּטוּרִית טוּרְפָה ז
וּמוֹתֵר בֵּיצֵי וְגַמּוּרֵיהֶם הַנִּמְדָּר מִטּוּרִית
טוּרְפָה מוֹתֵר בֵּיצֵי וְגַמּוּרֵיהֶם: ח
הַנִּמְדָּר מִן הַחֵלֶב מוֹתֵר בִּיסִי ר יוֹסֵי
אוֹסֵר וּמִן הַקֵּיס מוֹתֵר בְּחֵלֶב אַבָּא
שָׁאוּל אוֹמֵר הַנִּמְדָּר מִן הַגְּבִינָה א
אָסוּר בֵּהּ בֵּין מְלוּחָה וּבֵין תְּפֵלָה:
ט הַנִּמְדָּר מִן הַבָּשָׂר מוֹתֵר בָּרוֹטֵב
וּבַקִּבָּאר יְהוּדָה אוֹסֵר צָמַר יוֹצֵא
מֵעֲשֵׂה וְאָסוּר עָלָיו טוּרְפוֹן בֵּיצִים
שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִמּוֹ אָמַר וְכֵן הַדְּבָרִים
אֲמוּרִים בִּזְמַן שֶׁאָמַר בָּשָׂר זֶה עָלַי

אֲבָל הַנּוֹדֵר מִן הַדָּבָר וּמַעֲרֵב בְּאַחֵר
אִם יֵשׁ בּוֹ בְּנוֹתֵן טַעַם הֲרֵי זֶה אָסוּר
י הַנּוֹדֵר מִן הַיַּיִן מוֹתֵר בַּתַּבְשִׁיל סא הבבוש
שֶׁיֵּשׁ בּוֹ טַעַם יַיִן אֵין קוֹנֵס יַיִן וְזֶה שֵׁנִי
טוּרְעָס וְעַל הַתַּבְשִׁיל אִם יֵשׁ בּוֹ נוֹתֵן
טַעַם הֲרֵי זֶה אָסוּר: יא הַנּוֹדֵר מִן
הָעֲנָבִים מוֹתֵר בֵּיצִין וּמִן הַזֵּיתִים מוֹתֵר
בַּשְּׁמֶן אֵין קוֹנֵס זֵיתִים וַעֲנָבִים אֶלָּא שֵׁנִי
טוּרְעָס אָסוּר בָּהֶן וּבֵיוֹצֵא מֵהֶן יב
הַנּוֹדֵר מִן הַתְּמָרִים מוֹתֵר בְּרַבָּשְׁתָּא
תְּמָרִים מִן הַסִּיתְוָנִיּוֹת מוֹתֵר בְּחוֹמֶץ
סִיתְוָנִיּוֹת ר יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָה אֵין לָהּ
שִׁשָּׁה תּוֹלְדוֹתָיו קְרוּיָה עָלָיו וְעַל הַיָּמִין
אָסוּר בְּיוֹצֵא מִמֶּנּוּ וְחָכָם מַתִּירִין יג
הַנּוֹדֵר מִן הַיַּיִן מוֹתֵר בֵּיצִין וְתַפּוּחִים
וּמִן הַשְּׁמָנִים מוֹתֵר בְּשַׁמְנִין שֶׁמְּשַׁמְּנִין
וּמִן הַדְּבַשׁ מוֹתֵר בְּדִבְשׁ תְּמָרִים מִן
הַחוֹמֶץ מוֹתֵר בְּחוֹמֶץ סִתְוָנִית מִן
הַכְּרִישִׁים מוֹתֵר בְּקִפְלוּטוֹת מִן הַיָּרָק
מוֹתֵר בִּירָקוֹת שֶׁדָּרֶה מִפְּנֵי שֶׁהוּא לְאוֹר סא שם
יד מִן הַכְּרוּב אָסוּר בְּאוֹסְפַּרְגּוֹס וּמִן
הָאוֹסְפַּרְגּוֹס מוֹתֵר בְּכֻרְתָּא מִן הַגְּרִיסִין
אָסוּר בְּמִקְפָּאר יוֹסֵי מַתִּיר מִן הַמִּקְפָּא
מוֹתֵר בְּגְרִיסִין: יה מִן הַמִּקְפָּא אָסוּר סא שם
בְּשׁוּם ר יוֹסֵי מַתִּיר מִן הַשּׁוּם אָסוּר
בְּמִיקְפָּא: יו מִן הָעֲדָשִׁים אָסוּר
בָּאֲשִׁישִׁים ר יוֹסֵי מַתִּיר מִן הָאֲשִׁישִׁין
מוֹתֵר בָּעֲדָשִׁים: יז חִיטָּה חִיטִּים
שֵׁנִי טוּרְעָס אָסוּר בֵּהֶם בֵּין קָמוּחַ בֵּין

פַּת גְּרִיס גְּרִיסִים שְׁנֵי טוּעָם אָסוּר
בֵּהֵן בֵּין חַיִּים בֵּין מְבוּשָּׁלִים ר יְהוּדָה
אוֹ קוֹנֵס גְּרִיס וְחֵיטָה שְׁנֵי טוּעָם
מוּתָּר לֶאֱכוֹל חַיִּים

הִלְכוֹת פֶּרֶק

הַנּוֹדֵר מִן הַיָּרָק מוּתָּר בַּדִּלּוּעִים
וּבָעֲקִיבָה אוֹסֵר אֲמָרוּ לוֹ לְרַבִּי עֲקִיבָה
וְהָלֹא אוֹמֵר אָדָם לְשָׁלוּחוֹ קַח לָנוּ
יָרָק וְהוּא אוֹמֵר לֹא מָצָאתִי אֶלָּא דִּלּוּעִים אָמַר לָהֶם וְכֵן הָדָבָר אִם שָׁמַע
אָדָם הוּא לֹא מָצָאתִי אֶלָּא קִיטְנִית אֶלָּא שֶׁהַדִּלּוּעִין בִּכְלַל הַיָּרָק אָסוּר
בְּפוֹל הַמִּצְרִי לֵחַ וּמוּתָּר בַּיָּבֵשׁ ב
הַנּוֹדֵר מִן הַדָּגָן אָסוּר בְּפוֹל הַמִּצְרִי
הַיָּבֵשׁ דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵינוֹ
אָסוּר אֶלָּא מֵחֲמִשֶּׁת הַמִּינִין רַבִּי מֵאִיר
אוֹמֵר הַנּוֹדֵר מִן הַתְּבוּאָה אֵינוֹ אָסוּר
אֶלָּא מֵחֲמִשֶּׁת הַמִּינִין אֲבָל הָעוֹדֵר
מִן הַדָּגָן אָסוּר בְּכֻלָּם מוּתָּר בִּפֵּירוֹת
הָאִילָן וּבַיָּרָק ג הַנּוֹדֵר מִן הַכְּסוּת
מוּתָּר בְּשַׂק וּבִיצִיעָה וּבַחֲמִילָה אָמַר
קוֹנֵס עָמַר עוֹלֶה עָלַי מוּתָּר לִכְסוֹת
בְּגָדִי עָמַר פִּשְׁתָּן עוֹלֶה עָלַי מוּתָּר לִכְסוֹת
בַּאֲנִיצִי פִּשְׁתָּן ר יְהוּדָה אוֹ הַכֹּל לְפִי
הַנֹּדֶר טַלִּית וְהִיא רֵיחָהּ קָשֶׁה
אָמַר קוֹנֵס עָמַר וּפִשְׁתִּים עוֹלִין עָלַי
מוּתָּר לִכְסוֹת וְאָסוּר לְהַפְשִׁיל אֲחֵרִים
ד הַנּוֹדֵר מִן הַבַּיִת מוּתָּר בַּעֲלִיָּיתוֹ
דִּבְרֵי ר מֵאִיר וַחֲכָמִים אוֹמְרִים עֲלִיָּיתוֹ בִּכְלַל

וְיֵין פַּעֲנִיָּה בִּכְלַל אָסוּר בְּכָל

מוּתָּר בְּחִילּוּפֵיהֶן וּבְגִידּוּלֵיהֶן

וּבְגִידּוּלֵיהֶן כְּלֹם

הוֹלֶכֶת

הַבַּיִת כֵּן הָעֲלִיָּיה מוּתָּר בַּבַּיִת הַ
הַנּוֹדֵר מִן הַמִּיטָּה מוּתָּר בַּדַּרְגָּשׁ
דִּבְרֵי מֵאִיר וַחֲכָמִים אוֹ הַדַּרְגָּשׁ
בִּכְלַל הַמִּיטָּה הַנּוֹדֵר מִן הַדַּרְגָּשׁ
מוּתָּר בַּמִּיטָּה וְ הַנּוֹדֵר מִן הָעֲלִיָּה
מוּתָּר לִיכָּנֵס בְּתַחְתֶּיהָ וְאָסוּר לְיַשֵּׁב
לְיַעֲבוֹרָה אֲבָל הַנּוֹדֵר מִן הַבַּיִת אָסוּר
מִן הָאֻלָּם וּלְפָנִים וְ קוֹנֵס פֵּירוֹת
הַתְּלוּיִן עָלַי קוֹנָס לְפִי קוֹנָס הַזֶּה עַל פִּי אָסוּר
בְּחִילּוּפֵיהֶם וּבְגִידּוּלֵיהֶם שְׁנֵי אוֹכֶל
שְׁנֵי טוּעָם בְּדָבָר שֶׁעוֹשִׂין כָּלָה אֲבָל
בְּדָבָר שֶׁאֵין עוֹשִׂין כָּלָה גִּדּוּלִין
אֲסוּרִים ח הָאוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ קוֹנָס
מַעֲשֶׂה יָדַיִךְ עָלַי קוֹנָס הֲרֵי לְפִי קוֹנָס
הֵן עַל פִּי אָסוּר בְּחִילּוּפִין וּבְגִידּוּלֵיהֶם
שְׁנֵי אוֹכֶל שְׁנֵי טוּעָם מוּתָּר בְּחִילּוּפֵיהֶם
וּבְגִידּוּלֵיהֶן בְּדָבָר שֶׁעוֹשִׂין כָּלָה אֲבָל בְּדָבָר שֶׁאֵין
עוֹשִׂין גִּדּוּלִין אֲסוּרִים ט
שֶׁאֶת עוֹשָׂה וְאֵינִי אוֹכֵל עַד הַפֶּסַח
שֶׁאֶת עוֹשָׂה וְאֵינִי מִתְכַּסֶּה עַד הַפֶּסַח
עֲשׂוֹתָהּ לִפְנֵי הַפֶּסַח מוּתָּר לֶאֱכוֹל וְלְהִתְכַּסּוֹת
לְאַחַר הַפֶּסַח י שֶׁאֶת עוֹשָׂה עַד
הַפֶּסַח וְאֵינִי אוֹכֵל שֶׁאֶת עוֹשָׂה עַד
הַפֶּסַח וְאֵינִי מִתְכַּסֶּה עֲשׂוֹתָהּ לִפְנֵי הַפֶּסַח
אָסוּר לֶאֱכוֹל וְלְהִתְכַּסּוֹת לְאַחַר הַפֶּסַח
יֵשׁ שְׁאֶת וְהֶנֶת לִי עַד הַפֶּסַח אוֹ
אֶת לְבֵית אָבִיךְ עַד הַחַג הֲלָכָה לִפְנֵי
הַפֶּסַח אֲסוּרָה בְּהַנָּיָתוֹ עַד הַפֶּסַח
וְלְאַחַר הַפֶּסַח בְּלֹא יְחֹלֵל דִּבְרוֹ יב

שאת נה נת לי עד החג אם הילכת
את לבית אבין עד הפסח הלכה
לפני הפסח אסורה בהנייתו עד
החג מותרת לילך אחר הפסח
פר ז הל ו יב
קונס יין שני טוען היום אינו אסור שניה
אלא עד שתחשך שבת ו אסור
בכל השבת ושבת שעברה חוץ שה
אסור בכל החדש ו אש חדש שלא
שנה ו אסור בכל השנה ואש השנה
שעתיד לבוא שבוע זה אסור בכל והשביעה לשעבר
השבוע ושתי שעברה ב ואם
אם יום אחד שבת אחת חדש אחד
שנה אחת שבוע אחד אסור מיום
ליום ג עד הפסח אסור עד שיגיע
עד שיהא אסור עד שיגיע עד לפני
הפסח ר מאיר אן עד שיגיע ר יוסה
או עד שיגיע ד עד הקיניר עד
הביניר עד המסיק אינו אסור אלא
עד שיגיע זה הכלל כל שומנו קנוע
ואומ עד שיגיע אסור עד שיגיע
עד שיהא אסור עד שיגיע וכל
שאין זמנו קבוע בין שאמר עד שיהא בין שיגיע
עד שיגיע אינו אסור אלא עד שיגיע
ה עד הקיין עד שיהא הקיין עד
שיתחילו העם להכניס בכלכלות
עד שיעבור הקיין עד שיכפילו
המקיעות עד הקיניר עד שיתמלו
העם לקעור קיניר חביות אבל לא
קיניר שעורים הכל לפי מקום נדרו
אם היה בהר כהר ואם היה בבקעה
כבקעה ו עד הנשמים עד שיהו
הנשמים עד שתרד רביעה שניה בדי
רבן שמעון בן גמליא או עד שיגיע
ומעה שלרביעה עד שיפסקו הנשמים
עד שיגיא ניסן דב ר מאיר ור יהודה
או עד שיעבור הפסח ו קונס יין
שני טוען ישנה נתעברה השנה
אסור בה ובעיבורה עד ראש אדר חוץ עד ראש חודש
הראשון עד סוף אדר עד סוף אדר
הראשון ז ר יהודה אומ קונס
יין שאיני טוען עד שיהא הפסח
אינו אסור אלא עד לילי הפסח שלא
נתכוון וה אלא עד שעה שודך בני
אדם לשתות יין ט אין קונסין
שני טוענ עד שיהא יום אינו אסור
אלא עד לילי יום שלא נתכוון וה אלא
עד שעה שודך בני אדם לאוכל בשר
י ר יוסי בנו או קונס שום שאני טו אמר
טוענ עד שיהא שבת אינו אסור עד
לילי שבת שלא נתכוון וה אלא עד
שעה שודך בני אדם לאוכל שום יא
האומ לחבירו קונס שאיני נותנ לך
אם אין אתבא ונוטל לבניך כור אחד
שלחיטים ושתי חביות שליין הרי
וה יכול להפר את נדרו שלא על פי
חכם ואמר לו כלום אמרתי לך אלא
מפני כבודי וזה הוא כבודי וכן האומר

לחבירו קונם שאוכל לך אם אין את בא
ונתן לבני כור אחד של חיטים
ושתי חביות של יין ר' מאיר אומר אפסור
עד שיתן וחכמים אומרים אותו יכול להפר
את נדרו שלא על פי חכם ואמר לו
הרי אני כילון נתקבלתי יב היו
מסרבים בו לשאת את בת אחותו וא"ל
קונם שהיא נהנית לי לעולם הרי אלו
מותרות מליהנות לו שלא נתכוון
וה אלא לשם אושות יג היה
מסרב בחבירו שיאכל אילו אמר
קונם לביתך שנכנס טיפת יונין
שני טורעס לך מותר ליכנס לביתו
ולשתות ממנו יונין שלא נתכוון וה
אלא לשם אכילה ושתייה
פרק ח הל יג
ר' אליעזר אומר פותחין לאדם בכבוד אביו
ואמו וחכמים אומרים אמר ר' עזרק עד
שפותחין לו בכבוד אביו ואמו יפתחו
לו בכבוד מקום אם כן אין נדרים מודין
חכמים לאליעזר בדבר שבין אביו
ואמו שפותחין לו בכבוד אביו ואמו
ב ועוד אמר אליעזר פותחין בנדר
וחכמים אומרים כיצד אמר קונם שני
נהנה לאיש פלוני ונעשה סופר או
שהיה משיא את בנו אמר אילו הייתי
יודע שהוא נעשה סופר או שהיה
משיא את בנו בקרוב לא הייתי עודד
קונם לבית הזה שניכנס ונעשה בית

עואינו

הכנסת אמר אילו הייתי יודע שהוא
נעשה בית הכנסת לא הייתי נודר
אליעזר מתיר וחכמים אוסרין ג רמאי
אומר יש דברים שהן בנדרך ואין בנדרך
וחכמים מודין לו כיצד אמר קונם שני נשא
לפלונית שאביה רע אמרו לו מת שעשה
תשובה קונם לבית הזה שני ניכנס
שהכלב רע בתוכו או שהנחש
אמרו לו מת הכלב או שהדג הנחש
הרי הן כנדרך ואין כנדרך וחכמים מודין
לו ר' יעזר אומר מאיר פותחין לו מן
הכתוב שבתורה ואומר לו אילו הייתה
יודע שאתך עובר על לא תקום ולא
תיטור ועל לא תשנא את אחיך בלבבך
ואהבת לרעך כמוך וחי אחיך עמך
שמא יענוי אין את יכול לפרנסו אין אילו
הייתי יודע שהוא כן לא הייתי נודר
הרי זה מותר ה פותחין לאדם בכתובת
אשתו ועשה באחד שנדר מאשתו
הנייה והייתה כתובתה אלף מאות
זוז ואת לפני רעקיבה וחייבו ליתן לה
כתובתה אמר להן שמונה מאות דינר
היניח אבא ועל אחי ארבע מאות ואני
ארבע מאות לא דייה שתי טולי היא
מאותים ואני מאתים אמר להן עקיבה
אפילו את מוכר שער ראשך אתה נותן
לה כתובתה אמר אילו הייתי יודע שכן
לא הייתי נודר והיתירו ר' עקיבה ו
פותחין בימים טובים ובשבתות

בראשונה היו אומרין אותן הימים
מותרין ושאר כל הימים אסורין
עד שבאו ר' עקיבה ולימד שהמדר
שהרתי מכללו הותר כולו ר' בינד
אב קונם שני מהנה לכולכם היתר
אחד מהן הותר כולכם שני מהנה לזה
לזה ולזה הותר הראשון הותר כולכם
הותר האחרון האחרון מותר וכולם
אסורין שני נהנה לזה לזה קורבן ולזה
קורבן יניקין פתח לכל אחד ואחד
ח קונם יין שני טועם שהיין רע
למעיים אמרו לו והלא מיושן יפה
למעיים הותר במיושן לא נמיושן
בלבד הותר אלא בכל היין קונם בעל
שני טועם שהבעל רע ללב אמרו לו
והלא כופרי יפה ללב הותר בכופרי
לא בכופרי בלבד הותר בכל הבעלים
מעשה היה והיתירו מאיר בכל
הבעלים ט פותחין לארוס בכבוד
עינמו ובכבוד בניו ואומרין לו אילו
היית יודע של מחר יהיו אומרין
עליך כך וסתו שלפלוני להיות מגרשת
את נשיו ועל בנותיך יהו אומ בנות
גרושה הן מה ראית אימן של אילו
להיתגרש אמ אילו היית יודע שהוא
כן לא היית נודר הדי זה מותר
קונם שני נשא לפלונית כאיתרד
והדי היא נאוה שחורה והדי היא ל
לבנה קיינה והדי היא אורכה לא מפני

אלא

ובד המייצני קיימנו ולמעלה אסור

שה יאכאורא ומעשת נאוה שחורה
ומעשת לבנה קיינה ומעשת ארוכה
אלא שהנדר טעות מעשה באחד
שנדר מביתו אחותו והנייה והכנסה
לביתי ישמעאל ופתחו אמ לו ישמעאל
בני מדו נדרת אמ לו לאו והיתירו ר'
ישמעאל יאן באותה השעה בסה
ר' ישמעאל ואמ בנות ישראל נאות הן
אלא שערניות מנוולתן יב וכשמת
ר' ישמעאל היו בנות ישראל נושאות
קיינה ואומרות בנות ישראל על ישמעאל
בכינה וכן הוא או בנות ישראל על שאול
בכינה וגו פר ' הל יאן

נערה מאורסה אביה ובעלה
מפריש נדריה היפר האב ולא היפר
הבעל היפר הבעל ולא היפר האב אימי
מופר אין יכולין לומ שיקה אחד מהן
ב מת האב לא ניתרו קנה ירשת לבעל
מת הבעל ניתרו קנה ירשת לאב בזה
יפה כוח האב מכוח הבעל ובו אחר
יפה כוח הבעל מכוח האב שהבעל
מפר בבגר והאב אינו מפר בבגר ג
נדרה והיא ארוסה ניתגרשה בוגיוס
ניתאלמנה בוגיוס אפילו למאה אביה
ובעלה האחרון מפריש נדריה וה
הכלל כל שלא ירשת לרשות עינמה
שעה אחת אביה ובעלה האחרון מפ
מפריש נדריה ד דרך תלמידי
חכמים עד שלא היתה ביתו ונאוה

מאילו אין לה כל נדרים שנדרת בתוך
ביתי והדיחן מופרים ובן הבעל עד
שלא תיבגם לרשותו אבל כל נדרים
שנדרת עד שלא תיבגם לרשותי הרי
אילו מופרים אם משת יבגם לרשותי
אינו יכול להפר ה בזבית ושהת
שניה עשר חדש ואלמנה שלושים
יום ר אליעזר אומ היואיל ובעלה חייב
במזונותיה יפר וחכמ אומ אין הבעל
מיפר עד שת יבגם לרשותו ו שומרת
יבם בין ליבם אחד בין לשני יבמים
ר אלעזר אן יפר ר יהושע אן לאחד
אבל לא לשנים ר עקיבה אן לא לאחד
ולא לשנים ז אמ ר אליעזר משה
אם אשה שקנה הואל לעצמו הרי הוא
מפר נדריה אשה שקנו לו שמים אינו
דין שיפר נדריה אמ לו ר עקיבה לא אם
אמרת באשה שקנה הואל לעצמו שאין
לאחרים בה רשות תאמר באשה שקנו
לו שמים שיש לאחרים בה רשות אמ
לו ר יהושע עקיבה דבריך בשני בעים
על
מה את מש יב ליבם אחר אמ לו אין היבמה
בזויה לאישה כשש שהאירוסה בזויה
לאישה ז האומר לאשתו כל נדרים
שתידורי מיכן עד שאבוא מקיום
פלוני הרי הן קיימין לא אמ כלום הרי
הן מופרים ר אליעזר או מופר וחכמ
אומ אינו מופר ט אמ ליעזר אם
הפר נדרים שבאו כלל אפשר לא יפר

נדרים שלא באו לכלל אפשר אמרו
לו אישה יקימנו ואישה יפירנו את
שבא לכלל הקם בא לכלל הפר לא בא
לכלל הקם לא בא לכלל הפר י הפר
נדרים כל היום ויש ברבי להקל ולהחמיר
כיצד נדרה בלילי שבת מפר בלילי
שבת וביום השבת עד שתחשך נדרה
ערים ז שיבה מפר עד שלא תחשך
שאם לא הפר וחשיבה אינו יכול
להפר פר יאן הל י
אילו נדרים שהוא מפר נדרים שוש
בהן ענוי נפש אם אירחין אם לא
אירחין אם אתק שט ואם לא אתקשט
אמ ר יוסי אין אילו נידרי ענוי נפש
ב אילו הן נדרי ענוי נפש אמרה
קונם פירות העולם עליי הרי זה יפר
פירות המדינה ז עליי יביא לה ממדינה
אחרת פירות המחנוני ז עליי אינו
יכול להפר אם לא היתה פרנסתו
אלא ממינו הרי זה חזור יפר ונדרי
יוסה ג קונם שוני נהנה לבריות
אינו יכול להפר וכולה היא ליהנות
בלקט ובשכחה ובפאה ובהבזר
קונם כהנים ולויים נהנים לי יטלו
על כורחו כהנים אילו ולויים אילו
נהנים לי יטלו אחרים ר קונם שאני
עושה על פי אבא ועל פי אמך ועל
פי אחי ועל פי אחיך אינו יכול
להפר שני עשוה על פיך אינו עריך

להפרי עקיבה אומ יפה שמא תעדיף
עליו יתר מן הראוי לו יוחנן בן נורי
אומ יפה שמא יגרשנה ותהא אסורה
לחזור לו ה נדרה אשתו סבור
שנדרה ביתו נדרה ביתו סבור שנדרה
אשתו נדרה בעיר סבור שנדרה
בקוצבן נדרה בקרבן סבור שנדרה
בעוף נדרה מן התאינים סבור של
שנדרה מן הענבים מן הענבים
וסבור שנדרה מן התאינים הרי זה
יחזור ויפר ו אמרה קונם תאינים
וענבים אלו שני טועמת קיים על
התאינים כיצד קיים הפר לתאינים
אינו מופר עד שיפר את לענבים
אמרה קונם תאינה שני טועמת ר"ענב שאני טועמת
הרי אלו שני נזירים ז יודע אני
ששש נזירים אבל אינו יודע ששש
מפרישים יפה יודיע אני ששש מפרישים
אבל אינו יודע שזה נזיר מאיר
אומ לא יפה ומחכמאו יפה זה המדר
הנייה מחתנו והוא רועה לתת לו
לביתו מעות אומ לה הרי המעות
האילו נתונין לך מתנה בלבד שלא
יהא לבעלך רשות בהן אלא ומה
שאת נותנת בפיך ט נזיר
אלמנה וגרושה יקוס עליה כיצד
אמרה הרי אני נזירה לאחר שלושים
יום את על פי שני שאת בתוך שלושים
יום אינו יכול להפר דד והיא ערה

ה נדשות הבעל והיפרלה אמרה הרי
אני נזירה לאחר שלושים אתה על פי יוס
שנים אלמנה או גרושה בתוך
שלושים יום הרי זה מופר נזירה
כיוס נתגרשה כיוס והחזירה
בו ביום אינו יכול להפר וה הכל
שיעור לרשות עינמה שעה אחת
אינו יכול להפר יא תשע נערות
נדריהן קיים כיצד בוגרת ויתומה נערה והיא
בוגרת ויתומה נערה שלא בגרה ויתומה והיא
בוגרת ומת אביה נערה בוגרת ומת אביה
נערה שלא בגרה ומת אביה נערה שמת
אביה שמת אב נשמעת אביה בגרה
בוגרת ואביה קיים נערה בוגרת ואביה
קיים ר מאיר אין אלא המניא את בתו
הנערה ויתאלמנה או ניתגרשה וחזרה
אילו ערין היא נערה יב קונם
שני נה נת לאבה ולאביך אם עשה אני
עלפין שני נהנת לך אם עשה על אני
פי אבא ועל פי אביך הרי זה יפר יג
בראשונה היו אומרין שלוש נשים
יכנאות ונוטלות כתובה האומרת טמאה
אני לך שמים ביני לבינך ונטולה אני
מן היהודים חזרו לומר שלא תהא אשה
אשה נותנת עיניה באחר ומקלקלת
על בעלה אלא האומרת טמאה אני
לך תביא ראייה לדבריה שמים ביני
לבינך עשו דרך בקשה ונטולה אני
מן היהודים יפר על חלקו ותהא מפ

משמשתו ותהא נטולה מן היהודים

חסל נדר

פרק יא

גיטין פרק יא

המביא גט ממדינת הים עדיך שיש
שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם
רבן גמליאל אומ אוף המביא מרקס
ומן הגרר אלינדר אומ אפילו מכפר
להדיס לוד וחכמ אומ אינו עדיך
שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם
אלא המביא ממדינת למדינה ממדינת הים
עדיך שיאמר בפני נכתב ובפני נ
נחתם רבן שמעון בן גמליאל אומ
אפילו מהגמוניה להגמוניה ב
ר יהודה או מרקס למזרח ומזרח
מאשקלון לדרום ומאשקלון לדרום מעכו
לעפון עכו לצפון ר מאיר אומ עכומארין
ישראל לגיטין ג המביא גט מארץ
ישראל אינו עדיך שיאמר בפני נכתב
ובפני נחתם אם יש עליו עדים מכאן
בחותמיו והמביא גט ממדינת הים אינו
יכול שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם
אם יש עליו עדים מכאן בחותמיו ד
אחד גיטי נשים ואחד שחרורי עבדים
המביא
שיוה במולין זו אחת מן הדרכים שעשו
גיטי נשים לשחרורי עבדים ה כלנט

שיש עליו עד כותי פסול חוץ מגיטי
נשים ושחרורי עבדים מעשה שהביאו
לפני רבן גמליאל ליכפר עותני גט אשה
והיו עדין עדי כותית והכשיר כל
האשטרות העולים בערכאות שלגוים
את על פי שחותמיהם גוים כשירים
חוץ מגיטי נשים ושחרורי עבדים
ר שמעון אומ כולם כשרים לא
היו זוכרו אלא בומן שנעשו להדיוט
ו האומר גט זה לאשתי ושטר
שחרור זה לעבדי אם ריעה להחזיר
בשניהן יחזיר דברי ר מאיר וחכמ
אומ בגיטי נשים אבל לא בשחרורי
עבדים לפי שזוכים לאדם שלא בפניו
ואין חבים לו אלא בפניו שאם יראה
שלא לתן את עבדו רשעי ושלא לזון
את אשתו אינו רשעי אב לתן והרי
הוא פוסל את עבדו כן התירומה כשם
שהוא פוסל את אשתו אמרו לו מפני
שהוא מקיימנו האומר תן גט זה
לאשתי ושטר שחרור זה לעבדי
ומת פלוני ואמר תנו לאחר מיתה תנו מינה
לאיש פלוני ואמר תנו לאחר מיתה

פרק יב הל

המביא גט ממדינת הים ואמר בפני
נכתב אבל לא בפני נחתם בפני
נחתם אבל לא בפני נכתב בפני
נכתב כולו ובפני נחתם חציו בפני

בפני נכתב חיבו ובפני ניתחתם כולו
פסול אחד או בפני נכתב ואחד אומ
בפני ניתחתם פסול שנים אומרין
בפנינו נכתב ואחד אומ בפני ניתחתם
פסול ר יהודה מכשיר אחד אומ בפני
נכתב ושנים אומרין בפנינו ניתחתם
כשר ב נכתב ביום וניתחתם בלילה בלילה ויתחרם ביום כשר בין נתחרם בין בלילה פסול
פסול ר שמעון מכשיר שהרי ר
שמעון אומ כל גיטין שנכתבו ביום
וניתחתמו בלילה פסולין חוץ מגיטי
נשים ג בכל כותבים בדיו בסיקרא
בקומוס ובקלק נותוס ובכל דבר שהוא
רושם אין כותבין לא במשקים ולא
במי פירות ולא בכל דבר שאינו של
שלקיימה על הכל כותבין על העלה
של זית ועל הקרן של פרה וניתנין לה
את הפרה על ידי של עבד וניתנין לה
את העבד ר יוסה הגלילי אומ אין מ
כותבין לא על דבר שיש בו רוח חיים
אף לא על האבלים ר אין כותבין
בביהוכר לקרקע כתבו במחובר תלשו
חזותמו ונתנו להכשר ר יהודה פוסל
עד שישאל כתובתה וחיתומו בתלוש
ר יהודה בן בתירה אומ אין כותבין לא
על הנייר ליחוק ולא על הד יפתרא
מפני שהוא יכול להידיחן וחכמים
מכשירין ה הכל כשירים לכתוב
את הגט אופילו חרש שוטה וקטן

ושרטין לה את הזית ועל הקרן

האשה כותבת את גיטה והאיש כותבאת
שוברו שאין קיום הגט אלא בחותמין
הכל כשירים להביא את הגט וחוץ מחרש
שוטה וקטן סומא ומכרי ו קיבל
הקטן והביא חרש וניתפקח סומא
וניתפתח שוטה ונישתפא נכרי
וניתגייר פסול ז אבל פיקח וניתחרש
וחזר וניתפתח שפוי ונישתטה חזר
ונישתפא כשר וה הכל לפי שעתו לרתו
וסופו בד"ע כשר ח אלו הנשים שאינן
נאמנות לומ מתבעלה נאמנות להביא
את גיטה חמותה ובת חמותה ויבמתה
ויבמתה ובת בעלה מה בין גט למיתה
שהכתב מוכיח האשה ענמה מביאה
גיטה ובלבד שתהא ירכה לומ בפני
נכתב ובפני ניתחתם פר ג

הל ז כל גט שנכתב שלא לשם
אשה פסול כיצד היה עובר בשוק ושמע
קול הסופרים מקרים איש פלוני מגרש
את פלונית ממקום פלוני ואין זה שמיודע
שם אשתי פסול מלגרשבו יותר מיכן
כתב לגרש את אשתו ונתמלך מיאותכן
עירו ואמ לו שמי כשמיך ושם אשתי
כשם אשתך פסול מלגרשבו יותר מיכן
וישלושתי נשים ששמותיהן שוות
כתב לגרש את הגדולה לא ינרש בו את
הקטנה יותר מיכן ימ לילדלר כתוב
איזו שאירצה אגרש פסול מלגרשבו

ב הכותב תופסי גיטים ערוך שניה
מקום האיש ומקום האשה ומקום הזמן
שטר מלוה ערוך שניה מקום הילוד
ומקום המלוה ומקום המעות ומקום
הזמן שטרי מקח ערוך שניה מקום
הלוקח ומקום המוכר ומקום המעות
ומקום השדה ומקום הזמן מפני הזמן
מפני התקנה ר יהודה פוסל בכולם ר
לעזר מכר שיר בכולם חוץ משטרי מקח
שנוכתב להם לשמה ג המביאנו
ואבד ממנו או מצאו על אתר נשרף
או לא נפסל מצאו בחפיסא או
בלוקמא או היכירו בשר המביא גט
והיניחו וקן או חולה ניתנו להם בחזקת
שהוא קיים בת ישראל שני שאת לכהן
והלך בעלה למדינת הים אוכלת בתרומה
בחזקת שהוא קיים השולחו חשאותו
ממדינת הים מקדישין אותה בחזקת
שהוא קיים ד שלושה דברים
אמר ר אליעזר בן פרטה לפני חכמים
ניתקיימו על דבריו על עיר שהיקיפה
סדקוס ועל הספינה המטופחת בים
ועל הירוקא לירון שהן בחזקת קיימין
אבל עיר שכבשה סדקוס וספינה
שאבדה בים ועל הירוקא להרג נותנין
עליהן חומרי חיים וחומרי מיתים בת
ישר לכהן ובת כהן לישר לא תאכל בתרומה
ה המביאן גט בארון וחלה חדר וה

משלחו ביד אחר אם אמר לו טול
לי ממנה חפץ פלוני לא ישלחינו
ביד אחר מפני שאין רגילות שיהא
פיקדונו ביד אחר ו המביא גט
ממדינת הים וחלה ערשה בית דין
ומשלחו ואין לפניהן בפני נכתב
ובפני נחתם אין השליח הא
האחרון יכול שיאמר בפני
נכתב ובפני נתחתם אלא אומר
שולוח בית דין אני ז המלוה
מעות את הכהן ואת הלוי את
העני להיות מפריש עליהן מחלקן
מפריש עליהן בחזקת שהן קיימין
ואינו חושש שמא מתו כהן או
לוי או שמא העשיר העני מתו
יכול ליטול רשות מן היורשים
ואם הילון בפני בית דין אינו יכול
ליטול רשות ח היניח פירות
להיות מפריש עליהן תרומה ומ
מעשרות מעות להיות מפריש
עליהן מעשר שני מפרישין עליהן
בחזקת שהן קיימין ואם אבדו
הרי זה חושש מיעוט לעת הבר ליעו
ר יהודה או בשלושה פרקים מידקין
את היין בקדים של מוצאי החג
ובהוצאת סמדר בשעת כניסת מים
לבוסר פ ר הלח
השולחו גט לאשתו והיגיע

בשליח או ששלח אחריו שליח
אמ"ל וגט שנתתי לך בטל הואחרי
זה בטל קידש אינו אשתו או ששלח
ששלחו אעלה שליח אמ"ל וגט
ששלחתי ליך בטל הואחרי זה
בטל אם משוחזר ע"ג ע"ד
אינו יכול לבטלו ב בראשונה
היה עושה בית דין במקום אחר
ומבטלו היתקין רבן גמליא הזקן
שלא יהו עושין כן מפני תיקון
העולם בראשונה היה משנה
שמו ושמה ושם עירו ושם עירה
היתקין רבן גמליא הזקן שיהא
כותב אישפלוני וכל שם שישנו
לו אשה פלונית וכל שם ששלה
מפני תיקון העולם ג אין
אלמנה ניפרעת מנכסי יתומים
אלא בשבועה ומזונו משלשבע
היתקין רבן שמעון בן גמליאל
שתהא נזונת ליתומים כל שזמן
וגבאי את כתובתה והעידים
חותמים על הגט מפני תיקון הע
העולם הילל היתקין לפרוזבול
מפני תיקון העולם ד עבד
שנישבו ופדאוהו לשם עבד ישאת
וישתעבד לשם בן חורין לא ישתעבד
רבן שמעון בן גמליא אומר בין כך ובין
כך וישתעבד עד שישאו רבו או

אפותיקי לאחרים ושיחזרון בשוויה
הדין אין העבד חייב כלום אלא מפני
תיקון העולם כופין את רבו ועושה אותו
כן חורין וכותב שטר על דמיו רבן שמ
שמעון בן גמליאל אומ אינו כותב אלא
משחרר ה מי שחזינו עבד וחזינו
בן חורין עובד את רבו יום אחד ואת
עצמו יום אחד כדברי בית הלל בית
שמאי אומ תיקנתם את רבו ואת עצמן
לא תיקנתם לישא שפחה אינו יכול
בת חורין אינו יכול עבד בטל והלא לא
נברא העולם אלא לפריה ורביה
שנ לא תוהו בראה לשבת יצרה אלא
מפני תיקון העולם כופין את רבו ועושה
אותו בן חורים וכותב שטר על חציו ועל
חזרו בית הלל להורות כדברי בית שמאי
ו המוכר את עבדו לגוים או לחוץ לארץ
יצא בן חורין אין פודין את השבויים
יתר על דמיהם מפני תיקון העולם ואין
מברחין את השבויים מפני תיקון
העולם רבן שמעון בן גמליא אומ מפני
תקנת שבויים אין לוקחים ספרים
ותפילין ומזוזות מן הגזים יתר על דמיהם
מפני תיקון העולם ז המוציא את
אשתו משם שם רע לא יחזיר משם
נדר לא יחזיר יהודה אומ כל נדר שיש
בו הרבים שם יחזיר ושלא יהיו בו

M.T. AM. NOAH
KING'S
TARA

עֲרֵיךְ חֲקִירָה חֻכָּם לֹא יְחַוֵּר וְשׁוֹאֵינוּ
עֲרֵיךְ חֲקִירָה חֻכָּם יְחַוֵּר אֲמַ׳ד אַלְעַוֵּר
לֹא אֲסָרוּהָ אֶלָּא מִפְּנֵי זֶה אָמַר יוֹסֵה בְּרִ׳
יְהוּדָה מַעֲשֶׂה בְּעֵירֵיהֶן בְּאֶחָד שֶׁאָמַר
לְאִשְׁתּוֹ קוֹנָם שֶׁנִּי מִמֵּךְ וְגֵרְשָׁהּ
וְהִיתִּירוּ לוֹ חֲכָמִים שֶׁיַּחֲזִירֶנָּה מִפְּנֵי
תִּיקּוּן הָעוֹלָם ח הַמּוֹצִיא אֶת
אִשְׁתּוֹ מִשָּׁם אֵילוֹנִיתָ׳ יְהוּדָה אוֹלֵא
יְחַוֵּר וְחֻכָּם אוֹמֵ׳ יְחַוֵּר מִשְּׁאֵת לְאַחֵר
וְהִיא לָהּ בָּנִים וְהִיא תּוֹבַעַת כְּתוּבָּתָהּ
אָמַ׳ יְהוּדָה אוֹמְרִים לָהּ שְׁתֵּיקְתֵּךְ מֵהֲלִיקְתֵּךְ
מֵידִיבּוּרֵךְ ט הַמּוֹכֵר אֶת עֶרְמוֹ
וְאֶת בָּנָיו לַגִּיס אֵין פּוֹדִין אוֹתָן אֲבָל
פּוֹדִין אֶת הַבָּנִים לְאַחַר מִיתַת אֲבִיהֶן
הַמּוֹכֵר שָׂדֶה לַמְכָרִי וְחָזַר וְלָקָחָהּ
מִמֶּנּוּ יִשְׂרָאֵל הַלּוֹקֵחַ מֵבִיא בִּיכּוּרִים
מִפְּנֵי תִּיקּוּן הָעוֹלָם׃

פֶּ׳ הַחֲלוֹט

הַנּוֹקְטִים שְׁמִירָה לָהֶן בְּעִדִּית וּבְעֵלֵי הַחוֹב
בְּבִינוֹנִית וְכֹתֶבֶת אִשָּׁה בְּזִיבּוּרִית
רַ מֵאִיר אוֹמֵ׳ אַף כֹּתֶבֶת אִשָּׁה בְּבִינוֹנִית
ב אֵין נִפְרָעִים מִנְּכָסִים מְשׁוּעְבָּדִים
מִקּוֹס שֶׁיֵּשׁ נְכָסִים בְּנֵי חוֹרִין אֲפִילּוּ
הֵן הַזִּיבּוּרִית אֵין נִפְרָעִין מִנְּכָסֵי יְתוֹמִים אֶלָּא מִן הַזִּיבּוּרִית ג אֵין
מוֹצִיאִין לְאוֹכֶלֶת הַפֵּירוֹת וְלִי שְׁבָח
הַקַּרְקָעוֹת וּלְמָזוֹן הָאִשָּׁה וְלִבְנֵי
מְנַכְּסִים מְשׁוּעְבָּדִים מִפְּנֵי תִּיקּוּן הָעוֹלָם
ד יְתוֹמִים שֶׁמָּכוּ אֶת בַּעַל הַבַּיִת

המוציא מחבירו לא ישבע מפני תיקון העולם׃

או שֶׁמִּינָּה לָהֶן אֲבִיהֶן אַפִּיטְרוֹפּוֹס
חַיָּב לְעַשֵּׂר פֵּרוֹתֵיהֶן אַפִּיטְרוֹפּוֹס
שֶׁמִּינָּהוּ אֲבִי יְתוֹמִים יִשָּׁבַע וְיִשָּׁמַעְהוּ
בֵּית דִּין לֹא יִשָּׁבַע אֶלָּא שֶׁאוֹל אוֹמֵ׳
וְלוֹקֵחַ הַדְּבָרִים הַמַּטְמִא וְהַמְּטַמֵּא
וְהַמְנַסֵּךְ שׁוֹתֵה פָּטוּר וּמְיַיֵּד חַיָּב
וְהַכֹּהֲנִים שֶׁפִּיקְּבוּ בְּמִקְדָּשׁ מְיַיְּדִים
חַיָּבִים׃ ה הַיְּעִידוּ יוֹחָנָן בֶּן
נִזְרָא עַל הַחֹמֶר שֶׁהִיא מְאָדָּה
אֲבָיָה שֶׁהִיא יְרֻקָּה בְּגֹבֶה וְעַל קְטָנָה
בַּת יִשְׂרָא שֶׁנִּישֵּׂאת לַכֹּהֵן שֶׁהִיא
אוֹכֶלֶת בִּתְרוּמָה וְאִם מֵתָה בַּעְלָהּ
וּרְשָׁהּ וְעַל הַמְּרִישׁ הַגָּזוּל שֶׁבָּנָיו כְּ
בְּגִירָה שֶׁיִּתֵּן אֶת דָּמִין וְעַל הַחַטָּאוֹת
הַגְּדוֹלָה שֶׁלֹּא נִזְרְקָה לְרַבִּים שֶׁהִיא
מְכַפֶּרֶת מִפְּנֵי תִּיקּוּן הַמִּזְבֵּחַ ו לֹא
הָיָה סִיקְרִיקוֹן בִּיהוּדָה בַּהֲרוֹגֵי הַמֶּל
חָמָה וּבַהֲרוֹגֵי הַמִּלְחָמָה וּמֵהֶן יֵשׁ
בְּ סִיקְרִיקוֹן כֵּיצַד לָקַח מִן הַסִּיקְרִיקוֹן
וְחָזַר וְלָקַח מִבַּעַל הַבַּיִת מַקָּחוֹ בָּטֵל
מִבַּעַל הַבַּיִת וְחָזַר וְלָקַח מִן הַסִּיקְרִיקוֹן
מַקָּחוֹ קַיָּם מִן הָאִישׁ וְחָזַר וְלָקַח
מִן הָאִשָּׁה מַקָּחוֹ בָּטֵל מִן הָאִשָּׁה
וְחָזַר וְלָקַח מִן הָאִישׁ מַקָּחוֹ קַיָּם
ז מִשְּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה וּבֵית דִּין שֶׁל
אַחֲרֵיהֶם אָמְרוּ הַלּוֹקֵחַ מִן הַסִּיקְרִיקוֹן
נוֹתֵן לִבְעָלִים רְבִיעַ ז אָמַת בּוֹמֶן
שֶׁאֵין בְּיָדָן לִיקַּח אֲבָל אִם יֵשׁ בְּיָדָן
לִיקַּח הֵן קוֹדְמִין לְכָל אָדָם ח הוֹשִׁיב

בית דין ונימנו שאם שהה לפני
סיקריקין שנים עשר חודש בין הקדוש
ולוקח נותן לבעל ריבית ח חרש
רומז ומרמז בן סדירה או קופץ ומקפץ
במיטלטלים הפעוטות מקחן מקח
ומימברן ממבר במיטלטלים ט
אלו דברים אמרו מפני דרכי שלום
סהן קורא ראשון ואחרין לו ואומרין
ישרש מפני דרכי שלום מערבין בגמ
רשן מפני דרכי שלום בור שהואקדוב
לאמה ומתמלא ראשון מפני דרכי
שלום מיעאת חרש שוטה וקטן
ישבהן גזל מפני דרכי שלום ר יוסי
או גזל גמור מינודות חייה ועפורת
ודגים ישבהן גזל מפני דרכי שלום
ר יוסה או גזל גמור העני המתקת בראש
הדית מה שתחתיו גזל מפני דרכי שלום
ר יוסה או גזל גמור אין ממחיה ניד
ענוי נדיך בלקט ובשכחה ובפאה מפני
דרכי שלום י משאלת אשה
לחברתה חוששדה על השביעית נפה
וכברה וריחיים ותנור אבל לא תבור
ולא תטחון עמה אשת חבר משאלת
לאשת עם הארץ נפה וכברה וכוורת
וטוחנת ומרקדת עמה אבל משתטל
את המים לא תיגע אילה שאין מחזיק
ידי עוברי עבירה וכולם לא אמרו אלא
מפני דרכי שלום ומחזיקים ידי נדיס
בשביעית אבל לא ידי ישראל ושאלין

בשלומן מפני דרכי שלום
פרק הלוקח
האומר התקבל גט זה לאשתי או התקבלי
גט זה לאשתי אם רצה להחזיר יחזיר
האשה שאמרה התקבל ליגיטי אם רצה
להחזיר לא יחזיר לפיכך אם אמר בעל
אפשי שתתקבל לה אלא הילך ותן לה
אם רצה להחזיר יחזיר רבן שמעון בן
גמליאל אומ אותה האומרת טול ליגיטי
אם רצה להחזיר לא יחזיר ב האשה
שאמרה התקבל ליגיטי ירושלים שתי
כיתי עדים שנים שיאמרו בפנינו
אמרה ושנים שיאמרו בפנינו קבלה
וקרע אפילו הן ראשונים הן האחרונים
או אחד מן הראשונים ואחד מן האחרונים
ואחד מיניטרף עימהן מערה מאחסה
היאו ואביה מקבלין גיטה יחידה
או אין שתי ידיים זכות כאחת אלא
אביה מקבל גיטה בלבד וכל שאינה
יכולה לשמר את גיטה אינה יכולה
להיתגרש ג קטנה שאמרה יש
התקבל ליגיטי אינו גט עד שיגיע
גט על ידה לפיכך אם רצה הבעל להחזיר
יחזיר שאין הקטן עושה שליחותו
אלו ואביו יצאו וקבל ליבתי גיטה אם
רצה להחזיר לא יחזיר ד האומר
תן גט זה לאשתי במקום פלוני ותתנו
להן במקום אחר פסול הדי היא במקום
פלוני ותתנו לה במקום אחר כשר ה

האשה שאמרה התקבלו לי גיטי ממיקום
פלוני ולקבל לה ממיקום אחר
פסול לערער אף מכשיר הבאו לי גיטי
ממיקום פלוני והביאו לה ממיקום
אחר כשר והבאו לי גיטי אוכלת
בתרומה עד שיגיע גט על ידה
התקבלו לי גיטי אסורה מלאוכלת
בתרומות מיד הביאו התקבל לו גיטי
ממיקום פלוני אוכלת בתרומת עד
שיגיע גט לאותו המקום ר אלעזר
אוסר מיד ז האומר כתבו גט
ותנו לאשתי ברשותה כיתבו איקרית
ותנו לה הרי אילו יכתבו ויתנו פיטו
פיטורה פרנסתה עשו לה כנימוס
עשו לה מראות לא אכלום בראשונה
היו אומרין היו יצאו בקולן ואם כתבו
גט ותנו לאשתי הרי אילו יכתבו ויתנו
חזרו לומר אף המפרנס והיוצא בישיא
ר שמעון השזורי אומר אף המסכן ח
מי שהיה מושלך בבור ואמר לה השומע
את קולי יכתוב גט לאשתי הרי אילו
יכתבו ויתנו הבריא שאמר כתבו
גט ותנו לאשתי ורעה ליעחק בה מעשה
בבריא שאמר כתבו ותנו לאשתי וחולה
לראש הגג ונפל אמרו חכמים אם עמדו
על הרי זה גט ואם לאו אינו גט
יט אמר לשנים תנו גט
לאשתי או לשלושה כתבו גט ותנו לא
לאשתי הרי אילו יכתבו ויתנו אמר

לשלשה תנו גט לאשתי יאמרו לא
לאחרים כתובו מפני שעשאן בית
דין דברי ר מאיר וחכמים אומרים
אישא אונו מביאין האסורים מקבל
אני באומר לשלושה תנו גט לאשתי
שיאמרו לאחרים כתובו מפני שעשאן
בית דין אמר יוסי נומינו לשליח אף
אנו מקבלין שאפילו אמר בבית דין
שנדרו שלח תנו גט לאשתי שילמדו
ויכתבו ויתנו לה אמר לעשרה
תנו גט לאשתי אחד כותב
ושנים מחתימים כולכם כתובו אחד כותב
וכולם מחתמין לפיכך אם מתאחר
מהן הרי הגט בטל

פרק הלט

מי שאחזו קורדיקוס ואמר כתבו גט
לאשתי לאמר כלום אמר כתבו גט ל
לאשתי ואחזו קורדיקוס וחזר ואמר
אל תכתבו אין דברי האחרון כלום
נישותתק אם לו נכתוב גט לאשתך
והירכין בראשו בוקקין אותו שלושה
פעמים אם אמר על לאו ועל הין
הרי הרי אלו יכתבו ויתנו ב אמרו
לו ניכתוב גט לאשתך אמר להן כתבו
אמרו לסופר וכתבו ולעדים וחתמו
אות על פי שכתבוהו וחתמוהו יתן
ונתנוהו לו וחזר ונתנו לה הרי הגט
בטל עד שיאמר לסופר כתוב ולעדים
חתומו ג הרי זה גירוש אם מתו

הקדמה

מי רבן שמעון בן גמליאל

וה גיטך מחלי וה זה גיטך לאחר מ
מיתתי לא אמר כלום מהיום אם
מתי מעכשיו אם מיתתי הרי זה גט
מהיום לאחר מיתתי אינו גט ואם
מת חולינת ולא מתיבמת ד הרי
וה גיטך מהיום אם מקדי מחלי וה
ועמד והילך בשוק וחלה ומת עממין
אותו אם מחמת החולי הראשון מת
הרי וה גט ואם לאו אינו גט לא
תתייחד עימו אלא בפני עדים אפילו
עבד אפילו שפחה חוץ משפחתה
מפני שיבה בגט בשפחתה מה היא
באותן הימים ר יהודה או כאשת איש
לכל דבר ור יוסי או מגורשת ואינה
מגורשת ה הרי וה גיטך על מנת
שתתני לי מאתים וזו הרי זו מגורשת
ותתן על מנת שתתני לי מיכן ועד
שלושים יום נתנה לו בתוך שלושים
יום מגורשת ואם לאו אינה מגורשת
אמ רבן שמעון בן גמליא מעשה
ביבנה באחד שאמר לאשתו הרי
וה גיטך על מנת שתתני לי איסטלית
תתן ואבדה אם טלתו אמ חכמים לו את דמיה
ו הרי וה גיטך על מנת שתשמשי
את אבא ועל מנת שתניקי את בני
וכמה היא מניקתו שתי שנים ר יוחנן
או שמונה עשר חודש מת הבן או
שמת האב הרי וה גט ז על מנת
שתשמשי את אבא שתי שנים ועל

מנת שתניקי את בני שתי שנים מת
הבן או שלא האב אפטו שתשמשיני
שלא בה קפדא אינו גט רבן שמעון
בן גמליא אומר וה גט כלישמ רבן שמעון
בן גמליא בל עכבא שאינה ממנה
הרי וה גט ח הרי וה גיטך אם לא
באתי מיכן ועד שלושים יום הרי
הולך מיד ונתייחדה בלילה הזה עם האנטפטרוס
וחזר בטל התנאי הרי וה גיטך אם לא
באתי מיכן ועד שלושים יום הרי
הולך מגליל ליהודה ויתיחד לכפר
עתנאי וחזר בטל התנאי הרי וה גיטך
אם לא באתי מיכן ועד שלושים יום
היה הולך למדינת הים ויתיחד לעכו
וחזר בטל התנאי הרי וה גיטך כל זמן
שאעבור מכנגד פניך שלושים יום
היה הולך ובא הולך ובא ואיל ולא
ניתייחד עמה הרי וה גט ט הרי וה
גיטך אם לאבאתי מיכן ועד שנים
עשר חודש מת בתוך שנים עשר חודש
אינו גט מעכשיו אם לאבאתי מיכן
ועד שנים עשר חודש מת בתוך שנים
עשר חודש הרי וה גט י אם לא
באתי מיכן ועד שנים עשר חודש
כיתבו גט ותנו לאשתי כיתבו בתוך
שנים עשר ונתנו בתוך שנים עשר
חודש אינו גט כתבו ותנו גט לאשתי
אם לאבאתי מיכן ועד שנים עשר
חודש כתבו בתוך שנים עשר ותנו

א

תמן

אינו גט ל' יום מיום כתיבה גט פרגמן
לאחר שנים עשר חדש ונרגע לאחר
שנים עשר חדש

לאחר שנים עשר ומת או גט קדם למיתה
הרי זה גט ואם מיתה קדמה לגט אינו
גט ואם אינו יודע זה הוא שאמרו מג
מגורשת ואינה מגורשת׃

פרק ח הלכה ו

הזורק גט לאשתו והיא בתוך ביתה
או בתוך חצירה הרי זו מגורשת ורקן
לה בתוך ביתו או לתוך חצירן אפילו
עמה במיטה אינה מגורשת לתוך חקה
או לתוך קלתה הרי זו מגורשת צמ לה
כיצד שטר חוב זה או שמיאתו מ
מאחוריו קורא והרי הוא גיטה אינו
גט עד שיאמר לה הוא גיטך נתון ביחה
והיא ישיבה נערה קורא והרי הוא
גיטה אינו גט עד שיאמר לה הוא
גיטך היתה עומדת ברשות הרבים
וזרקו לה קרוב לה מגורשת קרוב לו
אינה מגורשת מחצינה למחצינה מגורשת
ואינה מגורשת ב וכן לעניין ה
הקידושין ולעניין החוב אמ לו זרוק
ליחובי וזרקן לו קרוב למלוה וברד
המלוה קרוב למלוה המלוה חייב מחצינה
למחצינה שניהן יחלוקו היתה עומדת
בראש הגג וזרקו לה כיון שהגיע
לאויר הגג הרי זו מגורשת הוא מלכ
מלמעלן והוא מלמטן וזרקו לה כיון
שהגיע מרשות הגג ונתמחק או נשרף
הרי זו מגורשת ד בית שמאי אומרים
הוא אומר את אשתו בגט ושתים ובית

הלל אומרין ואפי זה הוא גט יכול
שנתייחד עמה מאחר שכתבו לה
ה כתב לשם מלכות שאינה הומנת
לשם מלכות מדי ולשם מלכות יון ל
לביזין הבית ולחורבן הבית הרי זה
במודה וכתב במערב במערב וכתב
במזרח הרי זה מודה ומזה יגיעה גט
מזה ומזה ואין לה כתובה לא פירות
ולא מזונות ולא בלית על זה ועל זה
ואם נטלה מזה ומזה תחזיר והולד
מכאן מזה ומזה לא זה ולא זה מיטמין
לה לא זה ולא זה וכאים לא בימיאתה
ולא במי עשה ידיה ולא בחפץ נדריה
היתה בת ישראל נפסלה מן הכהונה
ובת לוי מן המעשר ובת כהן מן התרומה
אין יורשין של זה ויורשו של זה
יורשין כתובתה מתו אחיו של זה
ואחיו של זה חולין ולא מיטמאים
שיינה שמו ושמה ושם עירו ושם
עירה הרי זה מזה ומזה וכל הדרכים
האילובה ו כל העדיות שאמרו
עדותיהן מותרות הלכו הינדות האלו
וישאו ויתיאו אלו את אלו ירות
הרי זה מזה ומזה וכל הדרכים האילו
בה ז הכונס את יבמתו והלכה
ילדה והוציאו לאחר ניתיאות זו
שה יא אילונית הרי זה מזה ומזה וכל
הדרכים האלובה ח כתב הסופר
וטעה ונתן גט לאשה זה שונר לאיש

ונתנו וה לזה לאחר ומן הרי הגט
יוצא מיד האיש ושובר מיד האשה
ויצא מזה ומזה וכל הדרכים האילו
בה ט ר לעיר אומ אם על אתר
ומן אדנו גט ואם לאחר ומן ויצא
הרי זה גט שלא הכל מן הראשון לי
לאבד וכותבו של שטרי י כתב לעבש
את אשתו ונימלך בית שמי פסלה
מן הכהונה ובית הלל יו את על פי
שנתנו לה על תנאי ולא נעשה תנאי
לא פסלה מן הכהונה יא המגרש
את אשתו ולה עמו בפונדקי בית
שמי אומ אינה צריכה היתנו גט
שני ובית הלל אומ צריכה ממנו
גט שני אמתי בזמן שגרשה מן
הנשואים ומודים בגיטי גרשה
מן הארוסים שאינה צריכה ממנו
גט שני מפני שליבו נסבה כמה
בגט קריח תיצא מזה ומזה וכל ה
הדרכים האילו בה יב גט קריזן
הכל משלימים עליו כדברי בן ננס
וי עקיבה אומ אין משלימין עליו
אלא הזקוקים הראויים להעיד
במקום אחר אי זה הוא גט קריח
כל שקשרין מרובים מעדיו

פו ט הל יב

המגרש את אשתו ואמ לה הרי את
מותרת לכל אדם אלא לאישפל ר
אליעזר מתיר וחכמים אוסרין ביצד

ועשה יטלנו ממנה ויחזור ויתננו
לה ויאמר לה הרי את מותרת לכל אדם
אם כתבו בתוכו את על פי שחזרו
ומחקו פסול ב הרי את מותרת
לכל אדם אלא לאביו לאחיו
ולאחיך לעבד ולנכרי ולכל מי שאין
לה עליו קידושין בשר הרי את
מותרת לכל אדם אלא אלמנה לכהן
גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט
ממזרת ונתינה לישראל ובת ישראל
ולנתין ולכל מי שיש לה עליו קידושין
אפילו בעבירה פסול ג גופו של
גט הרי את מותרת לכל אדם ר יוסי
אומ אין לך בידינו לומר כן אלא
אי זו שיבוקין לימוך לה ויתנסבה
לכל גבר דיתיבין גופו של גט שחדש
הרי את בן חורי הרי את של עצמך
ד שלושה גיטין פסולין ואם
נישאת הולד בשר כתב בכתב ר
ואין עליו עדים ושעליו עדים אין בו
ומן וישבו ומן אין בו אלא עד אחד
אלו שלושה גיטין פסולין ואם
נישאת הולד בשר ה ר אליעזר
אומ אזל על פי שאין עליו עדים אלא
שנתנו לה בפני עדים בשר ותעשה מן
מנכסים משועבדים שאין העדים
חותמין על הגט מפני תיקון העולם
ז שנים שלחו שני גיטין
שווים ונתערבו נותן שניהן לזו

225

ושניהן ליוו לפיכך אם אבד אחד מהן
הרי השיני בטל ז חמשה שכתבו
כולם בתוך הגט איש פלוני מגרש את
אשתו פלונית ופלוני לפלונית והעדים
מלמטן כולם כשרים וינתן לכל
אחת ואחת היה כותב טופיס לכל אחת
ואחת העדים מלמטן את שהעדים
ניקרים עמוד כשר ח שני גיטין
שכתבן זה בימי זה שני עדים עברים
באין מתחת זה לתחת זה שני עדים
יוונים באין מתחת זה לתחת זה את
שהעדים הראשונים ניקרים עמהן
כשר עד אחד עברי ועד אחד יווני
עד אחד יווני ועד אחד עברי באין
מתחת זה לתחת זה שניהן פסולין
ט שייר מקצת הגט וכתבו ברזל
השיני והעדים מלמטן כשר כתבו
העדים בראש הדף מן הצד או מן
אחריו בגט פשוט פסול היקיף ראשו
שלזה בגד ראשו שלזה והעדים
באמצע שניהם פסולין ראשו של
זה ליד סופו של זה והעדים מלמטן
את שהעדים ניקרים בסופו כשר
י גט שכתבו עברית ועדיו יווני
יוונית ועדיו עבריים עד אחד עברי
ועד אחד יווני עד אחד יווני ועד
אחד עברי כשר כתב הסופר ערד
כשר איש פלוני בן איש פלוני
עד כשר איש פלוני בן איש פלוני ולא

כתב עד כשר כתב חניכתו וחניסתו
כשרים היו בקיאי הדעת שבירושלים
כותבין גט מעושה בי"כשר וגויה
פסולה וגיס חובטים אותו ואומ'
לו עשה מה שישראל אומרין לך
יא וינא שמה בעיר מיקודשת
הרי זו מיקודשת מגרשת הרי זו
מגרשת ובלבד שלא יהא שם
מותלאן ואי זו היא מותלאן גרש
אישפל את אשתו על תנאי זרק
לה קידושיה סמוך קרוב לה ספק
קרוב לו זו היא מותלאן בית שמי
אומ' לא יגרש אדם את אשתו אלא
אם כן מיצאה עדות שנאכי מיצא
בה ערות דבר בית הלל אומ' אפילו הקדיחה
תבשילו שנ' כי מיצא בה דבר ר'
עקיבה אומ' אפילו מיצא אחרת
נאה ממנה שנ' והיה אם לא
תמצא חן בעיניו וגומ'

חסלת גיטין פרק ט

נזיר פרק א

כלכינוי נזירות כינוי נזירות האומר
או הא הרי זה נזיר או אזהא נאזה
לנזיר נזיק נזיח פויח הרי זה נזיר
הריני בזה נזיר הריני מסלסל
הריני מכלכל הרי עליו לשלוח פרע

רבי
רבי
עזרה

הרי זה נזיר הרי עלי עפרים ר מאיר
אן נזיר וחכמ אומ אינו נזיר ב הרי
אני מן החרצנים ומן הזוגים ומן
התיגלחת ומן הטומאה הרי זה נזיר
וכל דיקדוקי נזירות עליו הרי אני
נזיר כשמשון כבן מנוח כנעל
דלילה כמי שעיקר דלתות עזה וכמי
שנדיקדוק לשתים את עיניו הרי זה
נזיר שמשון מה בין נזיר עולה לנזיר
שמשון נזיר עולה הינכבד את שערו
ומיקל בתער מביא שלושבהמות ואס
ניטמא אינו מביא קרבן טומאה נזיר
שמשון הכביד שערו אינו מיקל ואס
נטמא אינו מביא קרבן טומאה

ג כתם נזירות שלושים יום אמ
הרי אני נזיר אחת גדולה הרי אני
נזיר אחת קטנה אפילו מיכן ועד
סוף העולם נזיר שלושים יום הרי
יום אחד הריני נזיר שעה אחת הריני
נזיר אחת ומחצה הרי זה נזיר שתים
הרי אני שלושים יום ושעה אחת
נזיר שלושים ואחד יום שאין נזירים
שעות ד הרי אני נזיר כשער
ראשי וכעפר הארץ וכחול הים הרי
זה נזיר עולה ומגלח אחת לשלושים
יום ר אומ אין זה מגלח אחת לשלושים
יום ואי זה הוא שהוא מגליח אחת
לשלושים יום האומר הרי עלי נזירות
כשער ראשי וכעפר הארץ וכחול הים

ה הריני נזיר מלוא הבית ומלוא הקופה
בודקין אותו אם אמ אחת גדולה נזיתי
נזיר שלושים יום ואס אמר כתם נזיתי
רואין את הקופא כילו הוא מלא
חרדל ונזיר כל ימיו - ו הריני נזיר
מיכן ועד מקום פל אומ כמה ימים מיכן
ועד מקום פל פחות מ שלושים יום נזיר
שלושים יום ואס לאו נזיר כמיכן והימים
ו הריני נזיר כמיכן ימות השנה
מונה נזירות כמיכן ימות השנה אמ
יהודה מעשה היה כיון שהשלים
מת פי ב הל ו
הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה
בית שמי אומ נזיר ובית הלל אין אינו
נזיר אמ ר יהודה אף כשאמרו בית
שמי לא אמרו אלא כאומר הרי הוא
עלי קרבן ב אמר אומה פרה ון
הריני נזיר יה אס עומדת אני או הדלת
הזה הריני אני נזיר אס נפקחה אינו
בית שמי אומ נזיר ובית הלל אין אינו
נזיר אמ ר יהודה אף כשאמרו בית שמי
לא אמרו אלא כאומר הרי פרה זו קרבן
אס עומדת היא ג מוגלו את
הכוס אמ הריני נזיר ממני הרי זה נזיר
מעשה באשה אחת שהיתה שוכרת
ומזגלה את הכוס ואמרה הריני נזירה
ממנו אמרו חכמ לא ניתכוונה זו אלא
כלומר הרי הוא עלי קרבן ד הריני
נזיר על מנת שאהא שותה בין ומיטמא

למתים הרי זה נזיר ואסור בכולם
יוחנן אני שמעתי נזירים אבל אינו
יודעין שהנזיר אסור ביין הרי זה
אסור משמעון מתיר יודעין אנו
שהנזיר אסור ביין אבל סבור היה
שחכמים מתירין לי מפני שאיני יכול
לחיות אלא ביין מפני שני קוברי את
המתים הרי זה מותר ומשמעון אומר
ה הריני נזיר ועלי לגלח נזיר ושמע
חבירו ואמר ואני ועלי לגלח נזיר אם
היו פיקחין מגלחין זה את זה ואם
לאו מגלחין נזירים אחרים ו הרי
עלי לגלח חיני נזיר ושמע חבירו ואמר
ואני ועלי לגלח חיני נזיר זה מגלח
נזיר שלם והוא נגלח
נזיר שלם דברי רבי מאיר וחכמים אומרים זה
מגלח חיני נזיר ז הריני נזיר וזה מגלח חיני נזיר.
כשיהא לי בן נולד לו בן הריזה נזיר
בת פטומטום ואנדרוגינוס אינו נזיר אם
אם כשיראה לי ולד אפילו נולד לו
בת וטומטום ואנדרוגינוס הרי זה נזיר
ח הפילה אשתו אינו נזיר רשמעון
אומר אם היה בן קיימא הריני
נזיר חובא ואם לאו הריני נזיר נדבה
חורה וילדה הרי זה נזיר רשמעון
אומר אם הראשון היה בן קיימא
הראשונה חובה וזו נדבה ואם לאו הרי
הראשונה נדבה וזו חובה ט
הריני נזיר ונזיר כשיהא לי בן היתול

מותה את שלו ואחרכך ילד לו בן
משלים את שלו ואחרכך מותה את
שלבנו הרינו נזיר כשיהא לי בן ונזיר
היתה חייל מותה את שלו ואחרכך נולד
לובן מניח את שלו ומותה את שלבנו
ואחרכך משלים את שלו י הרינו
נזיר כשיהא לי בן ונזיר מאה יום נולד
לו עד שבעים לאחד פסיד כלום לאחר
שבעים מתו שבעים שאין תגלחת
פוחות משלשים יום

פ״ ג הל׳

מי שאמר הרינו נזיר מגליח יום שלושים
ואחד ואם גילח יום שלושים יצא הרינו
נזיר שלושים יום ואם גילח יום שלושים
לא יצא ב מי שנדר שתי נזירות מגליח
את הראשונה יום שלושים ואחד ואת
השניה יום ששים ואחד אם גילח
את הראשונה יום שלושים מגלח
את השניה יום ששים ואם גילח
יום ששים חסר אחד יצא זו עדות
העיד רפפיים על מי שנדר שתי נזירות
שאם גילח את הראשונה יום שלושים
מגליח את השניה יום ששים ואם גילח
יום ששים חסר אחד יצא שיום שלושים
עולה לו מן המנין ג מי שאמר
הרינו נזיר ניטמא יום שלושים סתר
את הכל ור אליעזר אומר לא סתר אלא
שבעה הרינו נזיר שלושים יום

נִיטְמָא יוֹם שְׁלִישִׁי סַתָּר אֶת הַכֹּל
ד הַרְיָנִי נָזִיר מֵאָה יוֹם נִיטְמָא יוֹם
מֵאָה סַתָּר אֶת הַכֹּל וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר לֹא
סַתָּר אֶלָּא שְׁלוֹשִׁים נִיטְמָא יוֹם מֵאָה
וְאֶחָד סַתָּר שְׁלוֹשִׁים רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר
לֹא סַתָּר אֶלָּא שִׁבְעָה ה מִי שֶׁנָּזַר
וְהוֹלִיךְ בֶּן הַקְּבָרוֹת אֲפִילוּ הוֹלִיךְ שֵׁשׁ
שְׁלוֹשִׁים יוֹם אֵינָן עוֹלִין לוֹ מִן הַמִּנְיָן
וְאֵינוֹ מֵבִיא קִנְּנוֹ טוּמְאָה הִיצִּיאָה
וְנִכְנָס עוֹלִין לוֹ מִן הַמִּנְיָן וּמֵבִיא
קִנְּנוֹ טוּמְאָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר לְאַבּוֹ
בְּיוֹם שֶׁנִּ וְהַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים יִפָּלוּ
שִׁיהוּ וְאֵלּוּ וְיָמִים רִאשׁוֹנִים ו מִי
שֶׁנָּזַר נְזִירוּת מְרוּבָּה הִשְׁלִים אֶת
נְזִירוּתוֹ וְאַחַר כָּךְ בָּא לֵאָרֵן בֵּית שַׁמַּי
אוֹמְרִים נָזִיר שְׁלוֹשִׁים יוֹם וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים
נָזִיר בַּתְּחִלָּה מַעֲשֶׂה בְּהִילֵנִי הַמַּלְכָּה
שֶׁהָלַךְ בְּנָהּ לְמִלְחָמָה וְאָמְרָה אִם יָבוֹא
בְּנִי מִן הַמִּלְחָמָה בְּשָׁלוֹם אֲהִי נְזִירָה
שִׁבְעָ שָׁנִים וּבָא בְּנָהּ מִן הַמִּלְחָמָה
וְהָיְתָה נְזִירָה שִׁבְעָ שָׁנִים וּבִסּוֹף שִׁבְעָ
שָׁנִים עָלַת לָאָרֶץ וְהוֹרוּהָ בֵּית הִלֵּל
שֶׁתְּהֵא נְזִירָה עוֹד שִׁבְעָ שָׁנִים אֲחֵרוֹת
וּבִסּוֹף שִׁבְעָ שָׁנִים אֲחֵרוֹת לְבִסּוֹף שִׁבְעָ
שָׁנִים נִיטְמְאוּ נִמְנְיָאוֹת נְזִירָה עֶשְׂרֵה
וְאַחַת שְׁנָה אֶת רַבִּי יְהוּדָה לֹא הָיְתָה נְזִירָה
אֶלָּא אַרְבַּע עֶשְׂרֵה ז מִי שֶׁהָיוּ שְׁתֵּי
בָּתֵּי עֵדִים מְעִידוֹת אוֹתוֹ אֵלּוּ מְעִידִים

שֶׁנָּזַר שְׁתַּיִם וְאֵלּוּ מְעִידִים שֶׁנָּזַר חָמֵשׁ
בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים אֵלּוּ וְאֵלּוּ אֵין בָּהֶן
נְזִירוּת וּבֵית הִלֵּל אֵין וְשֶׁבְּכְלָל חָמֵשׁ
שְׁתַּיִם שְׁהוּא נָזִיר שְׁתַּיִם
פֶּ ד הַלָּ ו
מִי שֶׁאָמַר הֲרֵינִי נָזִיר וְשָׁמַע וְחֵבֵירוֹ
וְאוֹ אֲנִי וְאֲנִי כּוֹלֵל נְזִירוּת הַוְּתַר
הָרִאשׁוֹן הַוְּתַר כּוֹלֵל הַוְּתַר הָאַחֲרוֹן
הָאַחֲרוֹן מוֹתֵר וְכוֹלֵל אַסּוּרִין חֲדָשִׁים
נָזִיר וְשָׁמַע חֲבֵירוֹ וְאָמַר כְּפִי כְּפִיו וְסָעַר
כְּסָעֲרוֹ הֲרֵי זֶה נָזִיר הֲרֵינִי נָזִיר וְשָׁמְעָה
אִשְׁתּוֹ וְאָמְרָה וַאֲנִי מֵפֵר אֶת שֶׁלָּהּ
וְשֶׁלּוֹ קַיָּם הֲרֵינִי נְזִירָה וְשָׁמַע בַּעְלָהּ
וְאָמַר וַאֲנִי אֵינִי יָכוֹל לְהָפֵר ב הֲרֵינִי
נָזִיר וְאַתְּ וְאָמְרָה אָמֵן מֵפֵר אֶת שֶׁלָּהּ
וְשֶׁלּוֹ בָּטֵל הֲרֵינִי נְזִירָה וְאַתְּ וְאָמְרָה
אָמֵן אֵינוֹ יָכוֹל לְהָפֵר ג הָאִשָּׁה
שֶׁנָּדְרָה בְּנָזִיר הָיְתָה שׁוֹתָה בְּיַיִן וּמִיטַּמְּאָה
לַמֵּתִים הֲרֵי זוֹ סוֹפֶגֶת אֶת
הָאַרְבָּעִים הֵיפֵר לָהּ בַּעְלָהּ וְהִיא לֹא
יָדְעָה שֶׁהֵפֵר לָהּ בַּעְלָהּ הָיְתָה שׁוֹתָה
בְּיַיִן וּמִיטַּמְּאָה לַמֵּתִים אֵינָהּ סוֹפֶגֶת
אֶת הָאַרְבָּעִים רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵינָהּ
סוֹפֶגֶת אֶת הָאַרְבָּעִים תֵּיסָפוֹג מַכּוֹת
מְרוּדוֹת ה הָאִשָּׁה שֶׁנָּדְרָה בַּנָּזִיר
הֵפֵרִישָׁהּ אֶת בְּהֶמְתָּהּ וְאַחַר כָּךְ הֵיפֵר
לָהּ בַּעְלָהּ אִם מִשֶּׁלּוֹ הָיְתָה בְּהֶמְתָּהּ תֵּצֵא
וְתִרְעֶה בָּעֵדֶר וְאִם מִשֶּׁלָּהּ הָיְתָה הַב

הַבְּהֵמָה הַחַיָּה אֶת תְּמוּרָתָהּ וְהָעוֹלָה תִּיקָּרֵב
עוֹלָה וּשְׁלָמִים יִקְרְבוּ שְׁלָמִים וְאֵכְלִים
לְיוֹם אֶחָד וְאֵינָן טְעוּנִין לְחַם הֵיוֹלִין
מְעוֹת סְתוּמִים יִפְלוּ לִנְדָבָה מְעוֹת מְפֹרָשִׁים
מְפֹרָשִׁים רְמִי חַטָּאת יִלְכוּ לְיָם הַמֶּלַח
לֹא נֶהֱנִים וְלֹא מוֹעֲלִין רְמִי עוֹלָה יָבוֹאוּ
עוֹלָה וּמוֹעֲלִין בָּהֶם רְמִי שְׁלָמִים יָבוֹאוּ
שְׁלָמִים נֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְאֵינָן טְעוּנִין
לֶחֶם ה נִיזְרָק עָלָיו אֶחָד מִן הַדָּמִים
אֵינוֹ יָכוֹל לְהַפְרִישׁ עֲקִיבָה אִן אִפְלוּ נִ
נִשְׁחֲטָה עָלָיו אַחַת מִכָּל הַבְּהֵמוֹת
אֵינוֹ יָכוֹל לְהַפְרִישׁ דִּבְרֵי אֲמוֹרִין
בְּתִגְלַחַת הַטָּהֳרָה אֲבָל בְּתִגְלַחַת הַטּוּמְ
הַטּוּמְאָה יָפֵר שֶׁהוּא יָכוֹל לוֹמַר אֵיפְשִׁי
אִשָּׁה מְנוּוֶלֶת רַ אוֹמֵ אַף בְּתִגְלַחַת הַטָּהֳרָה
יָפֵר שֶׁהוּא יָכוֹל לוֹמַר אֵיפְשִׁי אִשָּׁה מְגֹלַחַת
הָאִישׁ מְדִיר אֶת בְּנוֹ בְּנָזִיר וְאֵין הָאִשָּׁה
מְדִירָה אֶת בְּנָהּ בְּנָזִיר כֵּיצַד גִּלַּח אוֹ
שֶׁגִּלְּחוּהוּ קְרוֹבִים מִיתָה אוֹ שֶׁמֵּיחוּהוּ
קְרוֹבִים הָיְתָה לוֹ בְּהֵמָה מְפֹרֶשֶׁת חַ
חַטָּאת תָּמוּת וְהָעוֹלָה תִּקָּרֵב עוֹלָה
וּשְׁלָמִים שְׁלָמִים וְאֵכָלִים לְיוֹם
אֶחָד וְאֵינָן טְעוּנִין לֶחֶם הֵיוֹ לוֹ מְעוֹת
סְתוּמִים יִפְלוּ לִנְדָבָה מְעוֹת מְפֹרָשִׁים
רְמִי חַטָּאת יִלְכוּ לְיָם הַמֶּלַח לֹא נֶהֱנִין
וְלֹא מוֹעֲלִין רְמִי עוֹלָה יָבוֹא עוֹלָה וּמְ
וּמוֹעֲלִין בָּהֶן רְמִי שְׁלָמִים יָבוֹאוּ שְׁלָמִין
וְנֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְאֵינָן טְעוּנִין לֶחֶ

ז הָאִישׁ מְגַלֵּחַ עַל נְזִירוּת אָבִיו

וְאֵין הָאִשָּׁה מְגַלַּחַת עַל נְזִירוּת אָבִיהָ
כֵּיצַד מִי שֶׁהָיָה אָבִיו נָזִיר וְהִפְרִישׁ
מְעוֹת סְתוּמִים לִנְזִירוּתוֹ וּמֵת אוֹ הֵדִיחַ
עַל מְנָת שֶׁאִגְלַח עַל מְעוֹת אָבָא אוֹ נ"ר
יוֹסֵף הֲרֵי אֵילּוּ יִפְלוּ לִנְדָבָה אֵין זֶה
מְגַלֵּחַ עַל נְזִירוּת אָבִיו אֲבָל זֶה הוּא
שֶׁהוּא מְגַלֵּחַ עַל נְזִירוּת אָבִיו מִי
שֶׁהָיָה הוּא וְאָבִיו נְזִירִים וְהִפְרִישׁ אָב
אָבִיו מְעוֹת סְתוּמִים לִנְזִירוּתוֹ וּמֵת
זֶה הוּא שֶׁהוּא מְגַלֵּחַ עַל נְזִירוּת אָבִיו

פ ר ה ה ל ז

בֵּית שַׁמַּי אוֹמְ הַקֹּדֶשׁ טְעוּת הַקֹּדֶשׁ
וּבֵית הִלֵּל אוֹמְ אֵינוֹ הַקֹּדֶשׁ כֵּיצַד אָמַ
שׁוֹר שֶׁחָזוֹר שׁוֹרֵנוּ מְבֻרָּךְ רִאשׁוֹן
הֲרֵי הוּא הַקֹּדֶשׁ וְיָצָא לִבֵּן בֵּית שַׁמַּי
אוֹמְ הַקֹּדֶשׁ וּבֵית הִלֵּל אוֹמְ אֵינוֹ הַקֹּדֶשׁ
ב דִּינָר וְחֵב שֶׁיָּעְלָה בְּיָדִי רִאשׁוֹן
הֲרֵי הוּא הַקֹּדֶשׁ וְעֵלָה שֶׁלְּכַתְּחִלָּה בֵּית שַׁמַּי
אוֹמְ הַקֹּדֶשׁ וּבֵית הִלֵּל אוֹמְ אֵינוֹ הַקֹּדֶשׁ
ג חֲבִית שֶׁל יַיִן שֶׁנַּעֲלָה בְּיָדִי רִאשׁוֹנָה
הֲרֵי הוּא הַקֹּדֶשׁ וְעֵלַת שֶׁל שֶׁמֶן בְּיָדַי
שַׁמַּי אוֹמְ הַקֹּדֶשׁ וּבֵית הִלֵּל אוֹמְ אֵינוֹ
הַקֹּדֶשׁ ד מִי שֶׁנִּדַּר בְּנָזִיר וְשָׁאַל
לַחֲכָמִים וְאָסְרוּ מוּתָּר מִשְּׁעָתוֹ שֶׁנָּזַר
נִשְׁאַל לַחֲכָמִ וְהִיתִּיר וְדִיחָה לוֹ בְּהֵמָה
מְפֹרֶשֶׁת תֵּצֵא וְתִרְעֶה בָּעֵדֶר אָמְרוּ
בֵּית הִלֵּל לְבֵית שַׁמַּי אֵין אַתֶּם מוֹדִין
בָּזֶה שֶׁהוּא הַקֹּדֶשׁ טְעוּת שֶׁתֵּצֵאוֹת
וְתִרְעֶה בָּעֵדֶר אָמְרוּ לָהֶן בֵּית שַׁמַּי אֵין

אתם מודין במי שטעה וקרא לתשעי
עשירי ולעשירי תשיעי לאחד עשר
עשירי שהוא מיקדש אומרו להן בית
הלל לא הי שבט ירדשו מא אילא
טעה והניח את שבט על השמיני
או על שנים עשר שמא עשה כלום
אלא כתוב שקידש את העשירי והוא
קידש את התשיעי ואת אחד עשר
ה מי שנדר בנזיר והלך להביא את
בהמתו ומצאה שנגנבה אם עד שלא
ניגנבה הבהמה נדר הרי זה נזיר אם
משנגנבה הבהמה נ אינו נזיר
זו טעות טעה נחום איש המדי כ
כשעלו נזירין מן הגולה ומיצאו בית
המקדש חרב אמ להן נחום איש המדי
אילו הייתם יודעים שבבית המקדש
עתיד לחרב נזירים הייתם אומרו לו
לאו והיתירן נחום איש המדי אומרו
וכשבא רבי אליעזר אמ כל שנדר
עד שלא חרב בית המקדש נזיר משחרב
בית המקדש אינו נזיר ו היו
מהלכין בדרך ואחר בא ונגדן אמ
אחד מהן הריני נזיר שזה פלוני
ואחד ואומ הריני נזיר שאיני הוא
הריני נזיר שאחד מכם נזיר שאין
אחד מכם נזיר ששניכם נזירים
שכולכם נזירים בית שמאי אומ כולם
נזירים בית הלל אומ אינו נזיר אלא
מי שלא נתקיימו דבריו ו טיפון

איש

או אין אחד מהן נזיר ו הרתיע
לאחריו אינו נזיר ו שמעון אומ יומר
אם היה כדברי הריני נזיר חובה ואם
לאו הריני נזיר נדבה ראה את הבור
ואת הריני נזיר שזה חיה הריני נזיר
שאין זה חיה הריני נזיר שזה בהמה
הריני נזיר שאין זה בהמה הריני נזיר
שזה חיה וזה בהמה הריני נזיר שאין זה
לא חיה ולא בהמה הריני נזיר שאחד
מכם נזיר שאין אחד מכם נזיר ששני
ששניכם נזירים שכולכם נזירים הרי
כולם נזירים פ ו הל ו
שלושה מינים אסורים בנזיר הטומאה
והתגלחת וחיוצאין מן הגפן מיעטפין
זה ועם זה אינו חייב עד שיאכל מן
הענבים כזית משנה הראשונה עד שי
שתה רבי עקיבה אומ אפילו
שרה פיתו במים ויש בה כדי ליתן בפיו
חייב ב וחייב על היין בפני עצמו
על הענבים בפני עצמן ועל החרצנים
בפני עצמן על הזגים בפני עצמן ליעזר
בן עזריה אומ אינו חייב עד שיאכל שני
חיצנין וזגין אילו הן החרצנים ואילו
הן הזגים החרצנים אילו החיצונים
והזגים אילו הפנימיים דברי יוסה
ר יוסה אומ שלא תטעה כזגין של בחמה
החיצנין וזג והפנימי ענבול ג סתם
נזירות שלושים יום גילח או שגילחו
ליסטים סתם שלושים יום נזיר שגילח

בין בוגר בין בתער או ששיפסק כל שהוא
חייב נזיר חופף ומפסיק אבל לא סורק
ר' ישמעאל אומ' לא יחזק באדמה מפני
שהוא משרת את הסער ד נזיר
שהיה שותה בין כך וכך אינו חייב
אלא אחת אמרו לו אל תטמא אל
תשתה והוא שותה חייב על כל אחת
ואחת ה היה מיטמא למיתים כל
היום וגו אינו חייב אלא אחת אמרו
לו אל תטמא אל תטמא והוא מיטמא
חייב על אחת ואחת ו היה מגלח כל
כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו
לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב
על כל אחת ואחת ז שלושה מינים
אסורים בנזיר הטומאה והתגלחת
והיוצא מן הגפן חומר בטומאה ובת
ובתגלחת מבהיוצא מן הגפן שהטומאה תיקרב שלמים
והתגלחת סותרים והיוצא מן הגפן
אינו סותר חומר ביוצא מן הגפן מב
מטומאה ובתגלחת שביוצא מן הגפן כן
הגלחת לא הותר בכלל היוצא מן הגפן
הטומאה והתגלחת הותרו בתגלחת
מיעוה ובמת מיעוה חומר בטומאה
מבתגלחת שזה בטומאה סותרת את
הכל וחייבין עליה קרבן ותגלחת אינה
סותרת אלא ער שלושים יום ואין
חייבין עליה קרבן ח תגלחת
הטומאה כיצד היה מוה בשלישי
וביום השביעי ומגלח ביום השביעי

ומביא קורבנותיו בשמיני אם גלח
בשמיני מביא קורבנותיו וביום
רבי יהודה אומ' לעזור אומ' לא היה
מגלח אלא על הרוב טראת שחטאת
קודמת בכל מקום ואם גלח על אחת
משלשתן יצא י רבן שמעון בן
גמליאל הביאו שלוש בהמות ולא פירש
הראויה לחטאת תיקרב חטאת לעולה
תיקרב עולה לשלמים היה נוטל שער
ראשו נזירו ומשליך תחת הדוד
ואם גלח במדינה היה משליך
תחת הדוד במי דברים אמורין בתג
בתגלחת הטהורה אבל בתגלחת
הטמאה לא היה משליך תחת הדוד
ר' מאיר אומ' הכל משלחין תחת הדוד
חוץ מן הטמא שבמדינה בלבד יא
היה מבשל את השלמים או שולקן
כהן נוטל את הזרוע בשלה מן האיל
וחלה מצה אחת מן הסל ורקיק מצה
אחת ונותנן על כפי הנזיר ומניפין
ואחר כך הותר הנזיר לשתות ביין

וליטמא למיתים ר׳ שמעון או כיון
שניזרק עליו אחד מן הדמים הותר
הנזיר לשתות ביין וליטמא למיתים
יב גילח על הזבח ונימנא פסול
תיגלחתן פסולה וזבחיו לא עלו לו
גילח על החטאת שלא לשמה ואחר
כך הביא קרבנותיו לשמן תיגלחתן
פסולה וזבחיו לא עלו לו גילח על
העולה ועל השלמים שלא לשמן
ואחר כך הביא קרבנותיו לשמן
תיגלחתו פסולה וזבחיו לא עלו לו ר׳
שמעון אומ׳ אותו הזבח לו עלה
ושאר כל הזבחים עלו לו גילח על
שלשתן ונימנא אחד מהן בשר
תיגלחתו כשירה וביאו שאר הזבחים
יג מי שנזרק עליו אחד מן הדמים
וניטמא ר׳ אלעזר אומ׳ סותר את הכל
וחכמים יביא שאר הקרבנות ויטהר
מעשה במרים התודמרית שניזרק
עליה אחד מן הדמים ובאו ואמרו
לו על ביתה שהיא מסכנת והלכה
ומיצאתה שמיתה אמרו חכמים תביא
שאר הקרבנות ויטהר

פר׳ ז הל׳ יג

כהן גדול ונזיר אינן מיטמים בקרובים
היו מהלכים בדרך ומיצאו מת מצוה
ר׳ אלעזר אומ׳ ייטמא סתם גדול ואל
ייטמא נזיר וחכמים אומ׳ יטמא נזיר
ואל ייטמא כהן גדול אמ׳ להן ר׳

אלעזר ויטמאכהן שאינו מביא קרבן
על טומאתו ואל יטמא נזיר שהוא מביא
קרבן על טומאתו אמרו לו ייטמא נזיר
שקדושתו קדושת שעה ואל ייטמא
כהן שקדושתו קדושת עולם ב
על אילו החטאות שלא לשמה ואחר
כך הביא קרבנותיו לשמן תיגלחתן
על המת ועל כזית נבל על מילוא תרווד
רקב על השידרה ועל הגולגולת על אבר
מן המת על אבר מן החי טומאתן עליהם
בשר מראובע על חיץ קב עצמות ועל חיץ
לוח דם על מגבן ועל משאן ועל אהלן
על עיצם כסעורה על מגע ועל משא על
אילוה נזיר מגליח מזה בשלישי ובשביעי
וסותר את הקודמים ואינו מתחיל
למנות עד שיטהר יביא את קרבנו ג
אבל הסנכות והפרעות וביתהפרס וארץ
העמים והגלל והדיופק ורביעית דם
ואהל עצמות וכילים העובדים
במת בומי ספרו בימי גזרו על אילו אין
הנזיר מגליח ומזה בשלישי ובשביעי
ואינו סותר את הקודמים ומתחיל מזה
מיד וקרבן אין לו באמת ימי הזב והזבה
וימי הסגרו של מצורע הרי אילו עולים
לו ר׳ אלעזר אומ׳ משם ר׳ יהושע
כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח ד
עליה וחייבין עליה על ביאת המקדש
וכל טומאה מן המת שאין הנזיר
מגליח עליה אין חייבין עליה
על ביאת המקדש א ר׳

ועל פני׳ מן המת

ואפ

מזיד לו

מאיר לא תהא רוקלה מן השרץ אמר
עקיבה דתני לפני ר' אלי עזר מה אם
עניו כס עורך שאינו מטמא את
האדם באהלה נזיר מגליח על מגעו
ועל משא או רבי עירית דס שהוא מטמא
את האדם באהל אינו דין שיהא נזיר
מגליח על מגעו ועל משאו אמ' לי
מה והר עקיבה אין דנים כן קל וחומר
וכשבאתי והרינתי את הדבריס לפני
ר' יהושע אמ' לי יפה אמרתך אלא כך
אמרו הלכה פר ח הל ד
שני נזיריס שאמרו להס אחד ראיתי
אחד מכס שנטמא ואיני יודע אי זה
מכס מביאים קרבן טומאה וקרבן ט
טהרה ואמ' אס אני הוא הטמא קרבן
טומאה שלי וקרבן טהרה שלך ואס
א אני הוא הטהור קרבן טהרה שלי
וקרבן טומאה שלך ושלשיס
יום ומביאין קרבן טהרה ב ואומ
אס אני הוא הטמא קרבן טומאה שלי
וקרבן טהרה שלך וזה קרבן טהרתי
אס אני הוא הטהור קרבן טהרה שלי
וקרבן טומאה שלך וזה קרבן טהרתך
מת אחד מהן אמ' ר' יהושע יבקש
מאחד מן השוק שיהיר בנזיר
ויאמר אס טמא היתי הרי אני נזיר
מיד ואס טהור הייתי הרי אתה נזיר
לאחר שלושיס יום ושפרין שלושיס
יום ומביאין קרבן טומאה וקרבן

מאתה

טהורה ב ואו אס אני הוא הטמא
קרבן טומאה שלי וקרבן טהורה
שלך אס אני הוא הטהור קרבן טהרה
שלי וקרבן טומאה ספק ושפרים
שלושיס יום ומביאין קרבן טהרה
ד ואו אס אני הוא הטמא קרבן
טמאה שלי וקרבן טהרה שלך וזה
קרבן טהרתי אס אני הוא הטהור
קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה ספק
וזה קרבן טהרתך אמ' לובן זמאומי
שומע לו שידור בנגרובנויר אלא
מביא חטאת העוף ועולת בהמה
ואו אס טמא הייתי החטאת מחובתי
והעולה נדבה ואס טהור הייתי העולה
מחובתי והחטאת ספק ושפר שלשיס
יום ומביא קרבן טהרה ה ואו אס
טמא הייתי העולה הראשונה נדבה
וזו חובה אס טהור הייתי העולה
הראשונה חובה וזו נדבה וזה שאר
קרבני אמ' ר' יוסה יהושע נמיעא זה
מביאין קרבנותיו מחוינס אבל הודו
חכמ' לדברי בן זמזם ו נזיר שהיה
טמא בספק ומוחלט בספק אוכל
בקדשיס לאחר ששיס יום ושוהה
ביין ומטמא למיתיס לאחר מאה
ועשרים יום שתובלות הנגע דוחה
להגלחת הנזיר בזמן שהיא ודוחה
אבל בזמן שהיא ספק אינה דוחה
פר ט הל ו

הַגּוֹיִם אֵין לָהֶם נְזִירוּת נְשִׁיאָה וְעַבְדִּיאָה
יֵשׁ לָהֶם נְזִירוּת חוֹמֶר בְּנָשִׁים מִבְּעַבְדִּיאָה
שֶׁהוּא כּוֹפֶתּ אֶת אִשְׁתּוֹ חוֹמֶר בְּעַבְדִּים אֶת עַבְדּוֹ וְאֵינוֹ כּוֹפֶתּ
מִבְּנָשִׁים שֶׁהוּא מֵפֵר נִדְרֵי אִשְׁתּוֹ
וְאֵינוֹ מֵפֵר נִדְרֵי עַבְדּוֹ הֵיפֵר לְאִשְׁתּוֹ
הֵיפֵר עוֹלְמִית הֵיפֵר לְעַבְדּוֹ אֵינוֹ לַחֲזוֹת לה
מַשְׁלִים אֶת נְזִירוּתוֹ עָבַר מִבְּנֶגֶד פָּנָיו
ר מֵאִיר אוֹמֵ לֹא נִשְׁתָּה וְר יוֹסֵה אוֹ נִשְׁתָּה׃
ב נָזִיר שֶׁגִּלַּח וְעָדַיִן שְׂעָרוֹ טָמֵא
אִם טוּמְאָה יְדוּעָה סוֹתֵר וְאִם טוּמְאָה
הִתְהוֹם אֵינוֹ סוֹתֵר אִם עַד שֶׁלֹּא גִּלַּח
בֵּינֵיהֶן וּבֵין כָּךְ סוֹתֵר כֵּיצַד יָדַע לִטְבּוֹל
בְּמַעְרָה וְנִמְצָא מֵת צָף עַל פִּי הַמַּעְרָה
טָמֵא נִמְצָא מְשׁוּךְ עַל בְּקָרְקַע הַמַּעְרָה
יָדַע לְהֵיכָן טָהוֹר לְהֵיכָן מְטוּמְאַת
הַמֵּת טָמֵא שְׁחוּקַת הַטֻּמְאָה טָמֵא
וְחוּקַּת הַטָּהוֹר טָהוֹר שֶׁלְּרַבִּים לְדַבֵּר
הֲלָכָה הַמּוֹצֵא וּבְתֵרָיהּ כָּל סָפֵק וּבְתֵרָיהּ
ג כָּל סָפֵק נָגְעִים בַּתְּחִלָּה טָהוֹר היכלו אא מת
עַד שֶׁלֹּא נִזְקַק לְטוּמְאָה מִשֶּׁנִּזְקַק
לְטוּמְאָה סְפֵיקוֹ טָמֵא בְּשִׁבְעַת יָמִים
בּוֹדְקִים אֶת הַזָּב עַד שֶׁלֹּא נִזְקַק לְטוּמְאָה
בְּמֵאֲכָל בְּמִשְׁתֶּה בְּמִשָּׁא בְּקִפְּיצָא
בְּחוֹלִי וּבִמְרִיאָה וּבְהִירְהוּר מִשֶּׁנִּזְקַק
לְטוּמְאָה אֵין בּוֹדְקִים אוֹתוֹ אוֹנְסוֹ
וְסֵפֵקוֹ וְשִׁכְבַת זֶרַע טְמֵאִים שֶׁלְּרַבִּים לְדַבֵּר ר הַמּוֹצִיא מִת כל חפץ
בַּתְּחִלָּה וּמוֹשְׁבֵב כְּדִרְכּוֹ נִטְמָא
וְאֵת תְּבוּסָתוֹ מֵינָא שֶׁנִּיס נִטְמָא

וְאֵת תְּבוּסָתוֹ מֵינָא שֶׁלּוֹ שֶׁהוּא אוֹ וְיֵשׁ
בֵּין זֶה לָזֶה מֵאַרְבַּע אַמּוֹת וְעַד שְׁמוֹנָה
מְלוֹא מִיטָּה וְקוֹבֶרְיָהּ הֲרֵי זוֹ שְׁכוּנַת
קְבָרוֹת בּוֹדֵק מִמֶּנּוּ וְלְהַלָּן עֶשְׂרִים אַמָּה
מֵיצָא אֶחָד בִּסְתָם עֶשְׂרִים בּוֹדֵק מִמֶּנּוּ
וְלְהַלָּן עֶשְׂרִים אַמָּה שֶׁרַגְלַיִם לַדָּבָר
שֶׁאֵילּוּ מִתְּחִלָּה מֵיצָאוּ הָיָה נוֹטְלוֹ וְאֶת
תְּבוּסָתוֹ ר הַמַּכֶּה אֶת חֲבֵירוֹ וְעָמְדוּ
לְמִיתָּה הֵקֵל מַכָּתוֹ שֶׁהָיָה לְאֶחָד מֵיכֵן
הֵיכְבִיד וּמֵת חַיָּב ר נְחֶמְיָה פּוֹטֵר עַ
שֶׁרַגְלַיִם לַדָּבָר ו נָזִיר הָיָה שְׁמוּאֵל
כִּרְבִּי ר נְהוֹרַיי שֶׁנּ וּמוֹרֶה לָאֲוִירָה
עַל רֹאשׁוֹ וְאָמַר בְּשִׁמְשׁוֹן מוֹרֶה וְנֹאמַ
בְּשִׁמְוֹ מוֹרֶה מַה מּוֹרֶה אֲמוּרָה בְּשִׁמְשׁוֹן
נָזִיר אַף מּוֹרֶה אֲמוּרָה בְּשִׁמְוֹ נָזִיר
אָמַ ר יוֹסֵה וְהֲלֹא אֵין מוֹרֶה אֶלָּא שֶׁלְּבַשָּׂר
וְדָם אָמַ לוֹ ר נְהוֹרַיי וְהֲלֹא כְּבָר נֹאמַ
וַיֹּאמֶר שְׁמוֹ אַיִךְ אֵלֵךְ וְשִׁמְעוֹן שְׁאוּל
וְהַרְגֵנִי שֶׁכְּבָר הָיָה עָלָיו מוֹרָא שֶׁלְּבַשָּׂר
וְדָם׃

חֹסֶלֶת נָזִיר פֶּ ט

שׁוֹטֶה פֶּ א

הַמְקַנֵּא לְאִשְׁתּוֹ ר אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵ מְקַנֵּא עַל
פִּי שְׁנַיִם וּמַשְׁקֶה עַל פִּי עֵד אֶחָד אוֹעֵד
פִּי עַצְמוֹ ר יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵ מְקַנֵּא עַל פִּי
שְׁנַיִם וּמַשְׁקֶה עַל פִּי שְׁנַיִם ב כֵּיצַד
הוּא מְקַנֵּא לָהּ אוֹ לָהּ בִּפְנֵי שְׁנַיִם אַל
תְּדַבֵּרִי עִם אִישׁ פְּלוֹנִי וְדַבֵּרָה עִמּוֹ אֵרִין

הוא מותרת לביתה ומותרת לאכל בתרומה
ניכנסה עימו לבית הסתר ושהתה כדי
טומאה אסורה לביתה אסורה לאכל
בתרומה ואם מת חולצת ולא מתעברת
ג איילו אסורות מלאוכל בתרומה
האומרת טמאה אני לך ושבאו לה עדים
שהיא טמאה האומרת איני שותה ו
ושב עליה איגן רוצה לה שקותה ושבעלה
בא עליה בדרך כיצד הוא עושה לה
מוליכה לבית דין שבאותו המקום ו
ומוסרין לו שני תלמידי חכמים שמא
יבוא עליה בדרך ר יהודה אומ בעלה
נאמן עליה ד היו מעלין אותה לבית
דין הגדול שבירושלם ועלויים עליה
כדרך שהן מעיימים על עדי נפשות
ואומ לה בתי הרבה יין עשה הרבה שחוק
עשה הרבה ילדות עשה הרבה שכנים
הרעים עשית אל תעשי לשמו הגדול
שנכתב בקדושה שימחה על המים
ואומרין לפניה דברים שאינה כדאי לע
לשומען היא וכל משפחת בית אביה
ה אם אמרה טמאה אני שוברת
כתובתה ויוצא ואם אמרה טהורה
אנימעלין אותה לשערי מזרח לשערי
ניקנור ששם משקים את הסוטות
ומטהרין את הילדות ומטהרין את
המצורעים וכהן אוחז בכנפיה אם
ניקרעו ניקרעו ואם נפרמו נפרמו עד
שהוא מגלה את לבה וסותר את סעיה
ר יקודה או אם היה ליבה נאה לאהיה
מגליחו ואם היה סערה נאה לאהיה
סותרו ו היתה מכוסה בלבניס מכסה
בשחוריס היו עליה כלי זהב קטליות
נזמיס וטבעות מעבידים מעניה כדי
לנוולה ואחר כך מביאו חבל מיכרי
וקושרו למעלה מדדיה וכל הרוצה
לראות בא וראה חוץ מעבדיה ושפ
ושפחותה מפני שליבה גס בהן ושאר
כל הנשים מותרות לראותה שנ ויסרו
כל הנשים ולא תעשינה כזימתכנה
ו במידה שאדם מודד בה מודדין לו
הוא קישטה את עצמה לעבירה והמקום
ניוולה היא גילתה את ערוותה והמקום
גילה עליה ירך התחילה בעבירה תחילה
ואחר כך הבטן לפיכך תילקה הירך
תחילה ואחר כך הבטן ושאר כל הגוף
לאפלוט ח שמשון הלך אחרי עיניו
לפיכך נקרו פלשתים את עיניו אבשלום
ניתגוה בשערו לפיכך ניתלה בשערו
ולפי שבא על עשר פילגשי אביו לפיכך
ניתנו בו עשר לונכיות שנ ויסובו עשרה
נערים נשאי כלי יואב וגו ולפי שנגנ
שלוש גניבות לב אביו ולב בית דין
ולב אנשי ישראל לפיכך ניתקעו בו
שלשה שבטים שנ ויקח שלושה
שבטים בכפו ויתקעם בלב אבש
וג וכן לעניין הטובה מריס
המתינה למשה שעה אחת שנ

ותתצב אחתו מרחוק וגו׳ לפיכך מתעכבו
לה ישראל שבעת ימים במדבר שנאמר ועמדה
לאנסיעת האסף מריה׳ יוסף וכה
לקבור את אביו ואין באחיו גדול ממנו
שנ׳ ויעל יוסף לקבור את אביו ויעל וגו
ויעל עמו ג׳ ר׳ ג פרעוה המלך מי׳
לנו גדול בימינו שלא נתעסק בו אלא
משה ומשה זכה בעצמות יוסף ואין
בישראל מי שנקרא משה את עצמו
יוסף עמו ומי לנו גדול ממשה שלא
נתעסק בו אלא המקום ברוך הוא שנ׳
ויקבר אתו בגיא וגו׳ ולא על משה בלבד
אמרו אלא בכל הצדיקים שנ׳ והלך לפניך
צדקך וכבוד י׳ יאספך׃

פר׳ ב הל׳

היה מביא את מנחתה בקפיפא מיצרית
ונותנה על ידיה כדי ליגעה כל
המנחות תחילתן וסופן בכלי שרת
וזו תחילתה בקפיפא מיצרית וסופה
בכלי שרת כל המנחות טעונות שמן
ולבונה וזו אינה טעונה לא שמן ולא
לבונה כל המנחות באות מן החיטים
וזו אינה באה אלא מן השעורים מפני
העומר אף על פי שהיא באה מן הכ
השעורים והיא היתה באה גרוגרות
היתה באה קמוז רבן גמליאל אומר כשם
שמעשיה מעשי בהמה כך קורבנה
מאכל בהמה׳ ב היה מביא פילי
של חרס חדשה ונותן לתוכה חצי

ולא מים מן הכיור ריהודה או רבי יעקב
כשם שהוא מטעט בכתבך הוא
ממעט במים ניכנס להיכל ופנה לימינו
ומקום היה שם אמה על אמה ושבלה
של ששיש ושבעת היתה קבועה בה
כשהוא מעביר הוה נוטל עפר מתחתיה
ונותן כדי שיראה על פני המים שנ
ומן העפר אשר יהיה וגו׳ ג באלו נ
לכתוב את המגילה כאיזה מקום הוא
כותב אם לא שכב איש אותך וגו ואת
כי תשטה תחת אישך וגו ואינו כותב
והשביע הכהן את האשה בשבועת
האלה ואמר הכהן לאשה יתן י׳ אותך
לאלה ולשבועה וגו ובאו המים המאר
האלה במעיך ליעבות בטן ולנפל ירך
ואינו כותב ואמרה האשה אמן אמן
ר׳ ר׳ יוסה אן לא היה מיפסיק ר׳ יהודה
או כל עצמו אינו כותב אלא יתן י׳ אותך
לאלה ולשבועה בתוך עמיך בתת י׳ וגו
ובאו המים המא וגו ואינו כותב ואמ
האשה אמן אמן ה ואינו כותב
לא על הלוחות ולא על הנייר לא על הדיפתרא
אלא במגילה שנ׳ בספר ואינו כותב
לא בקומוס ולא בקלקנתוס ולא בכל דבר
שהוא רושם אלא בדיו שנ׳ ומחה הכ
שהוא יכול להימחות׃ ו ולמה היא
אומרת אמן אמן האלה אמן השבועה
אמן ראיש זה אמן מאיש אחר אמן
שלא נטמאתי ואם נטמאתי ובואו

על על

בי אמין שלא סטיתי ארוסה ונשואה
ושומרת יבם וכנוסה ר מאיר אומ
אמין שלא ניטמיתי ואמין שלא
אטמא ז הכל שוויס שאינו
מתנה עמה קודם לשניתארסה ולא
מי שניתגרשה מסתרה לאחרונ
מסתרה לאחר ונטמאת ואחרכך
הזזירה לא היה מתנה עמה וד
הכלל כל שתיבעל לא תהא אסורה
לו לו לא היה מתנה עמה

פרי ג הל ז

היה נוטל את מנחתה מיתון קפיצא
מיצרית ונותנה בכלי שרת ונותנה
על ידיה וכהן מניף את ידו תחתיה
ומניפה הינוקן והיגיש קמיץ והקטיר
והשאר נאכל לכהנים ב הידה
משקה ואחרכך מקריב את מנחתה
ר שמעון אומ מקריב את מנחתה
ואחרכך משקה שנ ואחרכך הקריב
את מנחתה כשירה ג עד שלא
נימחקה המגילה אמירה איני שותה
מגילתה ניגנזת ומנחתה מתפזרת
על הדשן אין מגילתה כשירה להש
להשקות בה שותה אחרת נמחקה
המגילה ואמרה טמאה אני המים
נשפכים ומינחתה מיתפזרת על
הדשן נימחקה המגילה אמרה איני
שותה מיעריה אותה ומשקין אותה

אומ

ואחר: משקה
את האשה
את המים
אם השקה

על כורחה ד אינה מספקת לשתות
עד שפניה מוריקות ועיניה בולטות
והיא מיתמלא גידים והן אומרין הו
הוינו אותה הרבאה שלא תטמא את
העזרה אם ישלה זכות היתה תולה
להה וש וכות ותולה שנה אחת וש וכות
ותולה שתי שנים וש זכות תולה שלש
שנים מיכן אמרו עזי ח ויב אדם למד
את בתו תורה שאם תשתה תיד עשה
שה זכות תולה לך ר אליעזר אומ המלמד
את בתו תורה מלמדה תיפלות ר יהושע
אומ רוינה אשה בקב ותיפלות מתשעת
קבים פרישות הוא היה אומ חסיד שוטה
ורשע עירום אשה פרושה מכת פרישים
הדי אילו מכליהן עולה ה ר שמעון אומ
אין הזכות תולה במים המאררים ואם
אותה שה זכות תולה במים המאררים
מידחא אותה את המים בפני כל הנשים
השותות ומויגיא אותה שה רע על
הטוהרות ש שתו ואמרו טמאות היו
אלא שתלת להה זכות ו ר אומ הזכות
תולה במים המאררים ואינה יולדת ואינה
משכבחת אלא מתנוונה והולכת וסופה
שהיא מיתת באותה מיתה ז ניטמאת
מנחתה עד שלא קדשה בכלי הרי הוא
כל המנחות תיפרה ומשקדשה בכלי
הרי היא כל המנחות ומשרתן אלא עמ
שמנחותיהם ניפרפות האומרת טמאה

אני לך ושבאו לה עדים שהוא טמאה
האומרת איני שותה ושבעלה אינו
רוצה להשקותה ושבעלה בדרך
וכל הנשואות לכהנים מנחותיהם נשרפת
ח בת ישראל שנישאת לכהן מנחתה
נשרפת וכהנת שנישאת לישראל מנחתה
נאכלת מה בין כהן לכהנת כהנת נאכלת ומנחת כהן אינה נאכלת כהנת
מתחללת וכהן אינו מתחלל כהנת משמא
למתים וכהן אינו משמא למתים כהן
אובל בקודש וקדשים ואין כוהנת אוכלת
בקדשי קדשים ו מה בין האיש
לאשה האיש פורע ופורם ואין האשה
פורעת ופורמת האיש מדיר את בניו
בנזיר ואין האשה מדרת את בנה בנזיר
האיש מגלח על נזירות אביו ואין האשה
מגלחת אותה על נזירות אביה האיש
מקדש את ביתו ואין האשה מקדשת
את ביתה האיש מוכר את ביתו ואין האשה
מוכרת את ביתה האיש נסקל על זנות ואין
האשה נסקלת עד שתלד ואין
האשה נתלית האיש מטמא במגעו ואין האשה
מטמאת במגעה פר ד
הל ארוסה ושומרת יבם לא
שותה ולא נוטלת כתובה שנ אשר
תשטה אשה תחת אישה פרט לארוסה
ולשומרת יבם ב אלמנה לכהן גדול
גרושה וחלוצה לכהן הדיוט מותרת

ועתידה לישרא׳. ובת ישרא׳ למזיד ולפתן
לא שותה ולא נוטלת כתובה ג אלו
לא שותות ולא נוטלות כתובתן היו
האומרת טמאה אני לו ושבאו לה
עדים שהיא טמאה האומרת איני
שותה ואפי׳ איני משקה ושלבעלה בעלה
בעלה בדרך נוטלת כתובתה ולא שותה
מתו בעליהן עד שלא ישתו בית שמאי
אומ׳ נוטלות כתובה ולא שותות ובית
הלל אומ׳ לא שותות ולא נוטלות כתובה
ד מעוברת חבירו ומיניקת חבירו לא
שותה ולא נוטלת כתובה דברי מאיר
וחכמ׳ אומ׳ יכול הוא להפרישה ולחזירה
לאחר זמן איילונית וזקינה ושאינה
ראויה לולד לא שותה ולא נוטלת
כתובה ה לעזר אומ׳ יכול הוא לישאלו
לא לאשה אחרת וליפרות ולרבות
ממנה וישראל כל הנשים או שותות
או לא נוטלות כתובה ו אשת כהן
שותה ומותרת לבעלה אשת סדרים
שותה על ידי כלה הערות ומקנים חוץ
מן הקטן ומפי שאינו אוש ו ואולו
שביתת דין מקנים להם מי שניתחדש
בעלה או נשתטה או שהיה חרש
בבית האסורים לא להשקותה אמרו
אלא לפוסלה מכתובתה ז יוסי אומ׳
אף להשקותה כשיצא בעלה מבית
האסורים ושקינה פר ד

פר׳ הלו

כשם שהמים בודקין אותה כך הא
בודקין אותו שנ׳ ובאו בשכ
שהיא אסורה לבעל כך היא אסורה
לבועל שנ׳ אם נטמאה ונטמאד
דברי ר׳ עקיבה אמר יהושע כך היה
דורש וכריה בן הקצב ר׳ אומ׳ שני פעמ
האמורים בפרשה אם נטמאה אחד
לבעל ואחד לבועל ב בו ביום דרש
ר׳ עקיבה וכלי חרס אשר יפול מהם
אל תוכו כל אשר בתוכו יטמא אינו
אומ׳ טמא אלא לטמא את אחרים יטמא
וללמד על כיבר השיני שיטמא את
השלישי ג אמר יהושע מי יגלה
עפר מעיניך רבן יוחנן בן זכיי שהי
שה יותה או עקתיך רוד אחר לטהר
את הכיבר השלישי שאין לו מן התורה
והדי עקיבה תלמידך הביא לי מקרא
מן התורה שהוא טמא שנ׳ כל אשר
בתוכו יטמא ד בו ביום דרש ר׳ עקיבה
ומדותם מחזין ליעד את פאת קדמ וגו
ומקרא אחר אומ׳ ומקיר העיד ותזנה
אלף אמה סביב איפשר לומ׳ אלת אמה ראי
שכבר נאמ׳ אלפים באמה שכבר נאמ׳ ואיפשר לומ׳ אלפים באמה שכבר נאמ׳ אלף אמה
אלף אמה ולמה נאמ׳ אלת אמה ולמה
נאמ׳ אלפים באמה אלא אלת אמיד
מגרש ואלפים תחומ שבת ר׳ אליעזר
בנו של ר׳ יוסה הגלילי אומ׳ אלף אמה מ
מגרש ואלפים שדות וכרמים ה בו

ביום דרש עקיבה או ישיר משה ובנ
ישרא את השירה הזאת לי׳ ויאמרו
שאין תלמ לומ׳ לאמר ולמה נאמר לאמי
אלא שהיו יש עונין אחרין של משה
על כל דבר ודבר כקוראין את ההלל
אשירה לי׳ כי גאה גאה לכך נאמר
לאמר ר׳ נחמיה אומ׳ כקורין את שמע
היו קורין לא כקוראין את ההלל י
בו ביום דרש יהושע בן הורקנוס
שלא עבד אי׳ את המקום אלא
מאהבה שנ׳ הן יקטלני לו אייחל
אדיין הדבר שקול לו אני מיצפה
או איני מיצפה לו תלמוד לומ׳ עד אגוע
לא אסיר תומתי ממני לימד שמאהבה
עשה ז אמר יהושע מי יגלה עפר
מעיניך רבן יוחנן בן זכיי שהיתה
דורש כל ימיך שלא עבד איוב את
המקום אלא מי יראה שנ׳ איש תם
וישר וירא אלהים וסר מרע ור יהושע
תלמיד תלמידך לימד שמאהבה עשה

פר׳ ו הל ז

מי שקינא לה אפילו שמע מן העדי
הפוריח ויציא ויתן כתובה הכ׳ ר׳ ליעז
ור יהושע אומ׳ משישאו ויתנו בה מוע
מיניות בלבנה ב אומ׳ עד אחד אני
ראויה שנייטמאת לא היתה שותה
ולא עוד אלא אפילו עבד אפילו שפחה
הרי אילו נאמנים את לפוסלה מכתו
מכתובתה וחמותה ובת חמותה וניתה

ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΚΟΝΥΤΑΡΙΑ

וימתה ובת בעלה הרי אילו נאמנות
לא לפוסלה מכתובתה אלא שלא
תשתה ג שהיה בדין מה אם
עדות הראשונה שאינה אוסרתה
אפור עולה אינה מתקיימת בפחות
משנים עדות האחרונה שהיא
אוסרתה אפור עולה אינו דין שלא
תתקיים בפחות משנים תל ומ
אין בה בל שיש בה ד קול וחומר
לעדות הראשונה מעתה מה אם
עדות האחרונה שהיא אוסרתה
אפור עולה הרי הוא מתקיימת בעד
אחד עדות הראשונה שאינה אוסרתה
אפור עולה אינו דין שת
שתתקיים בעד אחד תל ומ כי ימצא
בה ערות דבר וכתב לה ולהלן הוא אומ
על פי שנים עדים או שלשה עדים
יקום דבר מה דבר אמור להלן על פי
שנים עדים אף דבר האמור כאן על
פי שנים עדים ה עד או מיטמאת
ועד אומ לא מיטמאת אשה אומרת
מיטמאת ואשה אומרת לא מיטמאת
היתה שתה עד אומ מיטמאת ושנים
אומרין לא מיטמאת לא היתה שתה
שנים אומ מיטמאת ועד אחד אומ
להן לא מיטמאת לא היתה שתד

פרן הלה

אילו נאמרים בלשונם פרשת סוטה
וחדוי מעשר וקריית שמע ותפילה

וברכת המזון ושבועת העדות ושבועת
הפיקדון ב ואילו נאמרים בלשון הקודש
מקרא הביכורים והליניה ברכות וקללות
ברכת כהנים וברכת כהן גדול ופרשת
המלך ופרשת עגלה ערופה ומשוח
המלחמה בשעה שהוא מדבר אל העם
ג מקרא הביכורים כי יגד ועניתה ואמרת
ואמרת לפני י' אלהיך ארמי אובד אבי
ולהלן הוא אומ וענו הלוים ואמרו אל
כל איש ישראל קול רם מה עניה אמורה
להלן בלשון הקודש ואף כן בלשון
הקודש הליניה כי יגד וענתה ואמרה
נכה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית
אחיו ולהלן הוא אומ וענו הלוים כול
וגו מה עניה אמורה להלן בלשון הקודש
ואף כאן בלשון הקודש י' יהודה אומ
ועונתה ואמרה בכה עד שתאמר בלשון
הזה ד ברכות וקללות כי יגד כיון שעמדו
ישראל את הירדן ובאו להר גריזים ולהר
עיבל שנו שמעון ושוב
אלוני מורה שנ הלא המה בעבר הירדן
וגו ולהלן הוא אומ ויעברו אברם בארץ
עד מקום שכם ועד אלון מורה האמור
להלן שכם אף אלון מורה האמור כאן
שכם ה ששה שבטים עלו לראש
הר גריזים ומשה שבטים עלו לראש
הר עיבל והכהנים והלוים והארון עומ
עומדים מלמטה באמצע הסה ניכ
מקיפים את הארון והלוים את הכהנים

שכם

מה אלון מורה

וכל ישראל מיכן ומיכן שנו כל ישראל
וזקיניו ושוטריהם ושופטיו וגו׳ ו
הפכו פניהם כלפי הר גריזים ופתחו
בברכה ברוך האיש אשר לא יעשה
פסל ומסכה תועבת י׳ מעשה ידי חרש
ושם בסתר והיו אלו ואלו עונין
ואומרין אמן הפכו פניהם כלפי הר
עיבל ופתחו בקללה ארור האיש אשר
יעשה פסל ומסכה תועבת י׳ וגו והיו
אלו ואלו עונין ואומ׳ אמן עד שגמריו
ברכות וקללות ז ואחר כך הביאו
את הארגיס ובנו את המזבח וסדרו
בסיד וכתבו עליהן את כל דברי התורה
הזאת שבעים לשון שנבאר היטב
ונטלו את הארגיס ובאו ולנו במקומן
ח ברכות כהנים כיצד במדינה אומ׳
אותה שלוש ברכות ובמקדש ברכה
אחת במקדש אומ׳ את השם ככתבו
ובמדינה בכינויו ובמדינה כהנים
נושאים את ידיהם כנגד כתפותיהם
ובמקדש על גבי ראשיהם חוץ מכהן
גדול שאינו מגביה את ידיו למעלה
מן הציץ ר׳ יהודה אומ׳ את כהן גדול
מגביה את ידיו למעלה מן הציץ של
וישראל אחרין את ידיו אל העם וכ׳ וגו׳
ט ברכות כהן גדול כיצד חזן הכנסת
נותל ספר תורה ונותנו לראש הכנסת וראש הפטת
נותנו לסגן והסגן נותנו לכהן גדול
וכהן גדול עומד ומקבל וקורא עומד

וקורא אחרי מות ואך בעשור וגו׳ ל
את התורה ומניחה בחיקו ואומ׳ יתר
מה ששקריתי לפניכם כתוב ובעשור
שבחומש הפיקודים קורא על פיה
ומברך עליה שמונה ברכות על התורה
ועל העבודה ועל ההודייה ועל מחילת
העון ועל המקדש ועל ישראל ועל הכהנים
ועל שאר התפילה י פרשת המלך
כיצד מיום טוב האחרון של
חג בשמינית מיום שביעית עושין
לובימא של עץ בעזרה והוא יושב
עליה שתי מקין שבע שניה וגובאו
כל ישראל וכו׳ וחזן הכנסת נותל ספר
תורה ונותנו לראש הכנסת וראש
הכנסת נותנו לסגן והסגן נותנו לכהן
גדול וכהן גדול נותנו למלך והמלך עומד
ומקבל וקורא וישב אגריפס המלך עומד
וקבל וקרא עומד ושיבחוהו חכמין
וכשהגיע לא תוכל לתת עליך איש נכרי
אשר לא אחיך הוא ולגרים עיניו אמרו
לו אל תתירא אגריפס אחינו אתה
אחינו אתה יב וקורא מתחילת
אלה הדברים ועד שמע שמע ועבד
והיה אם שמוע עשר תעשר כי תבלה
לעשר ברכות וקללות ועד שהוא מגמר
את כולם ברכות שכהן גדול מברך הם
המלך מברך אלא שהוא נותן שלו לפ
תחת מחילת העון פר ז
הל יב משוח המלחמה בשעה

241

שהוא מדבר אל העם בלשון הקודש
היה מדבר שנ והיה כקרבכם אל
המלחמה ונגש הכהן והכהן משוח
המלחמה ודבר אל העם בלשון הקודש
ואמר אליהם שמע ישראל אתם קרבים
היום למלחמה על אויביכם לא על
אויביכם לא על אחיכם לא יהודה על
שמעון ולא שמעון על בנימין שאם
תיפלו ביד ורחמו עליכם ב כמה
שנאמר להלן ויקומו האנשים אשר
ניקבו בשמות ויחזיקו בשביה וגו
על אויביכם אתם הולכים שאם תיפלו
ביד אינן מרחמין עליכם ג אל ירך
לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל
תערצו מפניהם אל ירך לבבכם מפני
ימהלת סוסים ויחינחו חרבות אל
תיראו מפני הגפת תריסים ושיפעת
הקולגסים אל תחפזו מפני קול הקרנות
ואל תערצו מפני קול היעוחה כי י
אלהיכם ההלך לפניכם הן באים בניעזז
בשר ודם ואתם באים בניעזז שלמ
שלמקום פלשתים באו בניעזז של
גלית ומה היה בסופו סופו שנפל בחרב
והם נפלו עמו בני עמון באו בניעזז
שלשובך ומיה היה בסופו סופו שנפל
בחרב והם נפלו עמו אבל אתם אין
אתם כך אלא כי י אלהיכם ההולך עמ
להלחם לכם על אויביכם ולהושיע
אתכם זה מחנה האריון ד ודברו

השוטרים אל העם לאמר מי האיש
אשר בנה בית חדש ולא חנכו ילך וישב
וגו אחד הבונה בית התבן בית הבקר
בית העניים בית האורגות אחד הבונה
ואחד הלוקח ואחד היורש ואחד ש
שניתן לו מתנה ה מי האיש אשר
נטע כרם ולא חללו ילך וישב לביתו
אחד הנוטע כרם ואחד הנוטע חמ
חמישה אילני מאכל אפילו מחמשת
המינים אחד הנוטע ואחד המבריך
ואחד המרכיב ואחד הלוקח ואחד
היורש ואחד שניתן לו מתנה ו מי
האיש אשר ארס אשה ולא לקחה ילך
וישב לביתו אחד המארס את הבתולה
ואחד המארס את אלמנה אפילו שומרת
יבם ואפילו שמע שמת אחיו במלחמה
חוזר ובא לו כל אלו שומעים ודברי כהן
מערכי מלחמה וחוזרין ומספקין מים
ומזון ומתקנים את הדרכים ז אילו
שאינן חוזרין הבונה בית שער אכסדרא
ומרפסת הנוטע ארבעה אילני מאכל
או חמשה אילני סרק וחמחזיר את
גרושתו אלמנה לכהן גדול גרושה
וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה
לישבת ישראל ממזר ונתין לא הרי
חוזר יהודה אומ אף הבונה בית על
מכונו לא היה חוזר לעורו אומ אף
הבונה בית לבנים בשרון לא היה חוזר
ח אלו שאינן זוכים ממקומן בעד

בית וחינכו נטע כרם וחיללו והנושא
את אלמנתו והכותם את בתו שנקי
יהיה לביתו והבית יהיה הר המוריה ושמח
את אשתו זו אשתו אשר לקח להביא
את בתימתו אינן מספקין מים ומזון
ואינן מתקנין את הדרכים ט ומספקו
השטרים לדבר אל העם ואמרו מי האי
הירא ורך הלבב ילך וישב לביתו ועקימה
או הירא ורך הלבב כשמועה שאינו
יכול לעמוד בקשרי המלחמה לראות
חרב שלופה ריסה הגלילי או הירא
ורך הלבב שהוא מתירא מן העבירות
שבידו לפיכך תלת לו התורה את כל אלו
שיחזור ביגללן ר יוסה אומ אלמנה להכין
גדול גרושה וחלוצה לכהן חדיוט מ
ממזרת ונתינה לישובת ישראל ממזר
ולנתין זה הוא הירא ורך הלבב ר
והיה כגלות השוטרים וגו ובעקבו
שלעג מעמידים וקיפים מלפניהם
ואחריה מאחוריהם וכשלים שלגדול
ביד יחזק וכל המבקש לחזור הרשות
ביד לקפח את שוקיו שתחילת נסה
נפילה שנ נס יע לפני פלשתים וגם
מגפה גדולה היתה בעם ולהלן הוא אומ
וינוסו אנשי יע מפני פלשתים ויפלו
חללים בהר הגלבוע במי דברים אמורים
במלחמת הרשות אבל במלחמת מצוה
הכל יוצאין אפילו חתן מחדרו וכלה
מחופתה אמ ר יהודה במי דברים אמורים
במלחמת מצוה אבל במלחמת חובה
הכל יוצאין אפילו חתן מחדרו וכלה
מחופתה פר ט הל י
עגלה ערופה בלשון הקודש שנ כי
ימצא חלל באדמה וגו ויצאו זקיניך
ושופטיך ושלשה מבית דין הגדול
שבירושלם היו יוצאין ר יהודה או
חמשה שנ זקיניך שנים ושפטיך
שנים ואין בית דין שקול מוסיפים
עליהם עוד אחד ב נימצא שמין
בגלתלוי באילן נתן על פני המים לא
היו עורפים שנ באדמה לא נטמן בגל
נופל לא תלוי באילן בשדה לא נתן על
פני המים נימצא ממוך ליספר לעיר
שיש בה גזית או לעיר שאין בה בית
דין לא היו מודדין אלא לעיר שיש
בה בית דין נמצא מכוון בין שתי
עיירות שתיהם מביאות שתי עגלות
דברי ר אליעזר אין ירושלם מביאה
עגלה ערופה ג מניין היו מודדין
ר אליעזר אומ מטיבתו ור עקיבה או
מחוטמו ר אליעזר בן יעקב או ממיקום
שנעשה חלל מיניארו ד נמצאו שני
במקום אחד ונתפו במקום אחד מליזין
הראש אינל הגוף דברי ר אליעזר ור
עקיבה אומ הגוף אינל הראש ה
ניפטרו וקרני ירושלם והלכו להם
וקני אותה העיר מביאין עגלת בקר
אשר לא עובד בה ואשר לא משכה

בעולו שאין המום פוסל בה ומורידין
אותה אל מחל אותן איתן כשמועו
קשה ועורפין קשה את על פי שא
שאין אותן כשר ועורפין אותה
בקופיס מאחריה ומקומה אסור
מליזרע ומיל עבד ומותר לסרוק
שם פרשתן ולנקות שם אבנים ו
וקני אותה העיר רחיצין את ידיהן
במים במקום עריפתה של עגלה
ואומ ידינו לא שפכה את הדם הזה
ועינינו לא ראו כי על ליבנו עלת
שוקני בית דין שופני דמים הן אלא
של אבא על ידינו ופטר נוהו ולא
ראינוהו והינו חוהו ז המהנים
אומ כפר לעמך ישראל אשר פדית
יי ואל תתן דם נקי בקרב עמך ישרא
לאהיו יריכים לומ וניכפר להם הדם
אלא רוח הקודש מבשרתן אומתי
שתעשון כמה הדם ניתכפר לכם ח
נמיא ההורג עד שלא תערף העגלה
תינא ותרעה בערך ומי שנערפה תקבל העגלה
במקומה שעל פקבאות מתחילתה
כיפרה ספיקה והלכה לה נערפה העגלה
ואחר כך נמיא ההורג הדי זה יהרג
ט עד אומ ראיתי את ההורג ועד
אומ לא ראיתה אשה אומרת ראיתי
ואשה אומרת לא ראיתי היו עורפין
עד אומ ראיתי ושנים אומ לא ראינוה
היו עורפין שנים אומרין ראינו ועד

אומ להן לא ראיתה לאהיו עורפין י
משרבו הרוצחניס בעלה עגלה ערופה
משבא אליעזר בן דינאי ותחינה בן
פרישה בן פרישה היה נקרא חורו לק
לקרותו בית הרוצחין יאן משבו
הנאפים פסקו המיס המאריך רבן
יוחנן בן זכיי היפסיקן שנ לא אפקד
עליבנותיכם כיתיזנינה ועל כלותיכם
כיתנאפנה יב משמת יוסה בן יעזר
איש צרידה ויוסה בן יוחנן איש ירוש
בטלו האשכולות שנ אין אשכול לאכול
ביכ יוחנן כהן גדול העביר הודיית
המעשר את האביטל את המעוררין
ואת הניקפין עד ימיו היה הפטיש
מכה בירושלים וביריחו אין אדם יכול לשאול
על הדמיי יד משבטלה סנהדרין
בטלה ששיר מבית המשתיות שנ בשיר
לא ישתו יין וכ יה משמתו נביאיה
הראשונים בטלו אוריה והומיה משחת
בית המקדש בטלה שמיר ונפת צופים
ופסקו אנשי אמנה שנ הושיעה ימגמי
חסיד מפסקו אומנים מבני אדם יו
בן שמעון בן גמליא או משה ר יהושע
מיום ששרב בית המקדש אין יום שאין
בו קללה ולא ירד טל לברכה ונוטל טעם
הפירות ר יוסה אומ אותן ניטל שומן
הפירות יז בפולמוס של אספסינוס
גזרו על עטרות חתנים ועל הארוסות
בפולמוס של קיטוס גזרו על עטרות

עגלה

ר שמעון בן אלעזר אומ הסנהדרין בטלה את הטעם ואת הריח
משעשרות בטלו אנשי הגזית והכשפים כילו את
הכל

חתניה ועל האירוס בפולמוס שלקיטה
גזרו על עטרות הכלה ושלא ילמד
אדם את בנו יוונית בפולמוס האחרון
גזרו שלא תצא הכלה בפירכוס בתוך
העיר ובבתינו היתירו שתצא הכלה
בפירכוס בתוך העיר יח משמת
רבן יוחנן בן זכיי בטל זיו החכמה
משמתי רבן גמליאל הזקן בטל כבוד
התורה ומתה טהרה ופרישות משמת
ישמעאל בן פיאבי בטל זיו הכהונה
משמת רבי בטלה ענווה ויראת
חטא יט משמתו מאיר בטלו
משלי משלות משמת ר עקיבא
בטלו הדורשנים משמת בן עזאי בטלו
השוקדנים משמת בן זומא בטלן
משמת ר יהושע בן לוי בטל זיו
טובה מן העולם משמת רבן שמעון
בן גמליאל כא גבורת ערות משמת ר
אלעזר בן עזריה פסקה העושר מן
החכמים משמת ר חנניה בן דוסא
בטלו אנשי מעשה משמת ר יוסה
קטונתן פסקו הזמירות ולמה נקראו
שמן קטונתן שהיה קטן שלחסידים
כב ר פינחס בן יאיר אין מידות שהורגל
בית המקדש בהשו חבריך ובמי חב
חבירין וחפי ראשון מודללו אנשי
מעשה במעשיהם וגבורי בעלי זרוע
וגבורי בעלי לשון הרע ואין דורש
ואין מבקש על מה לנו להישען על

אבינו שבשמים כא ר אליעזר הגדול
אומר מיום שחרב בית המקדש שריו
וחכמיה למהוי כספריה וספריה
כתלמידיה ותלמידיה כעמאן ועמאן
כעמי אולה ונולה ואין דורש ואין
מבקש ועלמה לנו להישען על אבינו
שבשמים כב בעיקבות המשיח
חוצפה יסגי ויקר יאמר הגפן יתן
פריה והיין ביוקר והמלכות תהא
מינות ואין תוכחת כג בית ועד
יהיה לזנות והגליל יחרב והגבלן
יישום ואנשי הגבול יסובבו מעיר
לעיר ולא ירחמו וחכמת סופרים
תסרח ויראי חטא ימאסו והאמת
תהא נעדרת כד נערים פני זקנים
וקנים יעמדו מן הקטנים בזה מתגדל
אבן בת קימה באימה כלה בחמתה
איבי איש אנשי ביתו דור שפניו
דומות כלב ועל מה לנו להישען על
אבינו שבשמים כה ר פינחס בן
יאיר אומר זריזות מביאה לידי נקיות
נקיות לידי טהרה טהרה לידי קדושה
קדושה לידי ענווה ענווה לידי יראת
חטא יראת חטא לידי חסידות חסידות לידי רוח
הקודש רוח הקודש לידי תחיית
המתים תחיית המתים באה לידי
אליהו זכור לטוב

חס לרת סוטה

פר ט

זריזות לידי נקיות
נקיות לידי טהרה
טהרה לידי קדושה
קדושה לידי ענווה
ענווה לידי יראת חטא
יראת חטא לידי חסידות
חסידות לידי רוח הקודש
רוח הקודש לידי תחיית המתים

קידושין פרק א

האשה ניקנית בשלשה דרכים וקונה
את עצמה בשתי דרכים ניקנת בכסף
ובשטר ובביאה בכסף בית שמאי אומ׳
בדינר ובשוה דינר ובית הלל אומ׳
בפרוטה ובשוה פרוטה ומה היא
פרוטה אחד משמונה באיסר הא׳
דאיתעלקי וקונה את עצמה בגט
ובמיתת הבעל ניקנת בביאה
וקונה את עצמה בחליצה ובמיתת
היבם ב עבד עברי נקנה בכסף
ובשטר וקונה את עצמו בשנים וב
ביובל וכגר עון כסף יתירה עליו הא׳
האמה העבריה שהיא קונה את עצמה
בסימנים והנירצע ניקנה בירושה
וקונה את עצמו ביובל ובמיתת האדון
ג עבד כנעני נקנה בכסף ובשטר
ובחזקה וקונה את עצמו בכסף על
ידי אוחרים ובשטר על ידי עצמו
דברי ר׳ מאיר וחכמ׳ אומ׳ בכסף על ידי
עצמו ובשטר על ידי אחרים ובלבד
שיהא הכסף משל אחרים ר׳ יהודה
בסה ניקנת בסימרה ובהמה דקה בה
בהבהא דברי ר׳ מאיר אלעז׳ אומ׳ וחכמ׳
אומ׳ בהמה דקה ניקנת בימשיכה ה
נכסים שיש להן אחריות ניקנים ב
בכסף ובשטר ובחזקה ושאין להן
אחריות אינן ניקנים אלא במשיכה
נכסים שאין להן אחריות ניקנים עם

הנכסים שיש להן אחריות בכסף ובשטר
ובחזקה ושאין להן אחריות ובקרקעות
את הנכסים שיש להן אחריות וישבע
עליהן ו כל הנעשה דמים באחר כיון
שזכה זה נתחייב בחליפיו כיצד החליף
שור בפרה או חמור בשור כיון שזכה
זה נתחייב בחליפיו ירשות הגבוה בכסף
וירשות ההדיוט בחזקה אמירתי לגבוה
כמסירתי להדיוט ז כל מיעוט האב
על הבן האנשים חייבים והנשים פטורות
כל מיעוט הבן על האב אחד אנשים ואחד
נשים חייבין כל מיעוט עשה שהזמן
גרמה האנשים חייבין והנשים פטורות
וכל מיעוט עשה שלא הזמן גרמה אחד
אנשים ואחד נשים חייבין וכל מעשה
בלא תעשה בין שהזמן גרמה בין שלא
הזמן גרמה אחד אנשים ואחד נשים
חייבין חוץ מיבל תקיעת ומיבל תשחוטת
ומיבל תישמא למיתים ח הסומכות
והנופות הנשות הקמיניות והקטנות
והמליקות הקבלות החדות נוהגות כ
באנשים ואינן נוהגות בנשים חוץ מ
ממנחת סוטה והנזירה שהן מנפות
ט כל מיעוה שאינה תלויה בארץ
נוהגת בארץ ובחוצה לארץ וכל שהיא
תלויה בארץ אינה נוהגת אלא בארץ
חוץ מן הערלה והכלאים י אליעזר
אומ׳ אף החדש י כל העושה מיעה
אחת מטיבין לו ומאריכין את ימיו

ונוחל את הארץ וכל שאינו עושה
מצוה אחת אין מטיבים לו ואין מאריכין
את ימיו ואינו נוחל את הארץ וכל
שאינו לא במקרא ולא במשנה ולא
בדרך הארץ אין זה יהיב ב המחזיק
בשלשתן עליו הכתוב אומר והחוט המ
המשולש לא במהרה ינתק׃

פר ב הלן

האיש מקדש בו ובשלוחו והאשה
מתקדשת בה ובשלוחה האיש מק
מקדש את בתו כשהוא נערה בו ובשלוחו
האומר לאשה התקדשי לי בתמרה
ו והתקדשי ליבנו התקדשי ליבנו ואס
יש באחת מהן שוה פרוטה מקודשת
ואס לאו אינה מקודשת בזו ובזו ג
ובזו אס ישבכולס שוה פרוטה מקודשת
ואס לאיו אינה מקודשת היתה אוכלת
ראשונה ראשונה אינה מקודשת ד
עד שיהא באחת מהן שוה פרוטה
ב התקדשי ליבכוס זה של יין ומיא
של דבש של דבש ומיא של יין בויי
זה של כסף ומיא של זהב של זהב ומ
ומיא של כסף על מנת שני ענני ומיא
עשיר ענשיר ומיא ענני אינה מקודשת
ר שמעון אומ אס היטיעה לשבח הרי זו
מקודשת ג על מנת שנינהן ומיא
לוי לוי ומיא כהן נתין ומיא ממזר
ממזר ומיא נתין בן עיר ומיא בן
כרך בן כרך ומיא בן עיר על מנת

שביהי קרוב למרחיץ ומיא רחוק
רחוק ומיא קרוב על מנת שיש לי
בת או שפחה נדלת ואין לו על מנת
שאין ליורש לו על מנת שיש לי בנים
ואין לו על מנת שאין לו ויש לו ועל
כולס את על פי שאמרה בליבי היה לו
להתקדש לו אף על פי כן אינה מקודשת
וכן שחיטעיתו ד האומר לשלוחו צא וקדש לי אשה פלונית
במקום פלוני והלך וקדשה במקום
אחר אינה מקודשת הרי היא במקום
פלוני והלך וקידשה במקום אחר הרי
זו מקודשת ה המקדש את האשה
על מנת שאין עליה נדרים ונימיא
עליה נדרים אינה מקודשת כנסד ד
סתם ונימיאו עליה נדרים תינא שלא
בכתובה על מנת שאין בה מומין ונ
ונימיאובה מומין אינה מקודשת
כנסה סתם ונימיאובה מומין תינא
שלא בכתובה שכל המומים הפוסלין
בכהניס פוסלין בנשים ו המקדש
שתי נשים בשוה פרוטה או אשה
אחת בפחות משוה פרוטה אח על
פי ששילח סיבלונות לאחר מיכן
אינה מקודשת שמחמת קידוש
הראשון שילח וכן הקטן שקידש
ז המקדש אשה ובתה או אשה
ואחותה כאחת אינן מקודשת מעשה
בחמש נשים ובהס שתי אחיות ולקט

אחד כלכלה של תאנים משלהן היית
ושביעית היית אמ' להן הרי כולכם
מקודשות לי בכלכלה הזאת וקיבלתה
אחת מהן על ידי כולם אמרו חכמ'
אין האחיות מקודשות ח המקדש
בחלקו בקודשו קדשים בקדשים
קליס אינה מקודשת במעשר שני
בין שוגג בין מזיד לא קידש ודברי
ר מאיר ר יהודה או' מזיד קידש שוגג
לא קידש ובהקדש מזיד קידש שוגג
לא קידש ודברי ר מאיר ר יהודה או'
שוגג קידש ומזיד לא קידש ט
המקדש בעדלה ובכלאי הכרם
ובשור הנסקל ובעגלה ערופה
וביפרי מינרע ובסרעה נזיר ובפטר
חמור ובשר בחלב ובחולין שנשחטו
בעזרה אינה מקודשת מכרן וקידש
בדמיהן הרי זו מקודשת י המקדש
בתרומת ובמעשרות ובמתנות ובמי
חטאת ואפר חטאת הרי זו מקודשת
אף על פי שרא' פר ג הל'
האומר לחבירו יצא וקדשתי לי
אשה פלונית והלך וקידשה לעצמו
מקודשת לשני ובן האומר לאשה
הרי את מקודשת לי לאחר שלושים
יום ובא אחר וקידשה בתוך שלושים
יום מקודשת לשני בת [illegible]
ואכלבתרומה מעכשיו לאחר שלושה
יום ובא אחר וקידשה בתוך שלושים

נא מקדשי
נא מקדשים

לא

יום מקודשת ואינה מקודשת בת כהן
לוי לא תאכל בתרומה ב האומר לאשה
הרי את מקודשת לי על מנת שאתן לי
מאתים וזו הרי זו מקודשת ויתן על
מנת שאתן לי מיכן ועד שלושים יום
נתנה בתוך שלושים יום מקודשת
ואם לאו אינה מקודשת על מנת שיש
לי מאתים וזו הרי זו מקודשת ויש לו
על מנת שאראך מאתים וזו הרי זו מקו
מקודשת וירא אינה אם הראה עלה שולחן
אינה מקודשת ג על מנת שיש לי בית
כור עפר הרי זו מקודשת ויש לו על מנת
שיש לי במקום פלוני אם יש לו באותו
המקום מקודשת ואם לאו אינה מקודשת
על מנת שאראך בית כור עפר הרי זו
מקודשת וירא אינה הראה בבקעה אינה
מקודשת ד ר מאיר או' כלתני שאינו
כתנאי בני עי ובני ראובן אינו תנוי של
ואמר משה אליהם אם יעברו בני גד
ובני ראובן וגו ואם לא יעברו חלוצים
וגו ר חנניה בן גמליאל אומ' ענוך היה
הדבר לומר שאילו מלאכן יש במשמע
שאוחז בארץ כנען לא אומרה לו ה המקדש
את האשה ואמ' סבור הייתי שהיא
כהנת והרי היא לויה לוייה והרי הוא
בוהמת עבייה והרי הוא עשירה עשירה
והרי הוא עבייה הרי זו מקודשת מפני
שלא הי ידעתו ו האומ' לאשה הרי
את מקודשת לי לאחר שאת גייר ולאחר

שתיתגיירי לאחר שאשתחרר ולאחר
שתי שתחררי ולאחר שמיתת בעלך
לאחר שיחלוץ לך יבמך אינה
מקודשתו כן האומר לחבירו אם
ילדה אשתך נקבה הרי היא מקודשת
לי לא אמר כלום ז האומר לאשה הרי
את מקודשת לי על מנת שאדבר עליך
לשלטון ואעשה עמיך בפועל
עליה לשלטון ועשה עמה בפועל
מקודשת ואם לו אינה מקודשת על
מנת שירינה אכאריה האב מקודשת
ואם לאחיו אינה מקודשת מת האב הרי
ז ומקודשת מת הבן מלמדין את האב
שיאמר איני רוצה ח קידשתי את
ביתי ואיני יודע למי קידשתיה בא
אחד ואמר אני קידשתיה נאמן זה או
אני קידשתיה וזה או אני קידשתיה
שניהם נותנין גט ואם רימו אחד נותן
גט ואחד כותס ט קידשתי את
ביתי קטנה קידשתיה וגדלה כשהיא
קטנה והרי היא קטנה נאמן קידשתיה
וגדלה כשהיא קטנה והרי היא
גדולה אינו נאמן לישבע ופרעתיה בין
שהיא קטנה בין היא גדולה אינו נאמן
מישמעת ואין יש לו בנים נאמן ויש לי
אחים אינו נאמן המקדש את ביתום
סתם אין הבוגרות בכלל י מי שיש
לו שתי כיתי בנות בישתי נשים ואומר
קידשתי את ביתי גדולה ואיני יודע

אם גדולה שבגדולות או גדולה שב
שבקטנות או קטנה שבגדולות
שקיא גדולה מן הגדולה שבקטנות
כולם אסורות רבי מאיר חוץ מן
הקטנה שבקטנות ר יוסה או כולם
מותרות חוץ מן הגדולה שבגדולות
יא קידשתי את ביתי קטנה ואיני
יודע אם קטנה שבקטנות או קטנה
שבגדולות או גדולה שבקטנות שהיא
קטנה מן הקטנה שבגדולות כולם
אסורות רבי מאיר חוץ מן הגדולה
שבגדולות ר יוסה או כולם מותרות
חוץ מן הקטנה שבקטנות יב
האומר לאשה קידשתיך והיא אומרת
לא קידשתני הוא אסור בקרובותיה
והיא מותרת בקרובין קידשתני והוא
אומר לא קידשתיך הוא מותר בקרובותיה
והיא אסורה בקרובין יג קידשתיך
והיא אומרת לא קידשתה אלא ביתי
אסור בקרובות גדולה וגדולה מותרת
בקרובין ומותר בקרובות קטנה וקטנה
מותרת בקרובין יד קידשתי את
ביתך והיא אומרת לא קידשתה אלא
אותו אסור בקרובות קטנה וקטנה
מותרת בקרובין ומותר בקרובות גדולה
וגדולה אסורה בקרובין טו כל
מקום ששיש קידושין ואין עבירה
הולד הולך אחר הזכר ואי זה זכר
כוהנת ולויה וישראל שנישאו לכהן

וללוי ולישראל כל מקום שיש קידושין
ויש עבירה הולד הולך אחר הפגם
שבשניהם ואי זה זה אלמנה לכהן
גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט
ממזרת ונתינה ליש"ע ולממזר ול
ולנתין וכל מי שאין לה עליו קידושין
אבל אם ישלה קידושין על אחריות
הולד ממזר ואי זה זה זה שבא על
אחת מכל העריות האמורות בתורה
ופסולות וכל מי שאין לה לא עליו
ולא על אחריות קידושין הולד כ
כמוהו ואי זה זה זה ולד שפחה ונו
ונוכרית יז ר טרפון או יכוליז
הם ממזרים ליוחד כיצד ממזר נושא
שיפחה הולד עבד ש"יחזרו ניניא
הבן בן חורין ר אליעזר אומרי זרד
עבד ממזר פר ד הל יו
עשרה יוחסים עלו מבבל כהני לוי"
וישרא חללי גרי חרורי ממזרי ונתיני
שתוקי ואסופי כהני לוי וישראל
מותרין לבוא זה בזה חרורי ממזרי
ונתיני שתוקי ואסופי מותרין לבוא
זה בזה ב ואילו הן השתוקי כל
שהוא מכיר את אמו ואינו מכיר
את אביו אסופי כל שנאספה מן השוק
ואינו מכיר לא את אביו ולא את אמו
ואיזו אבא שאול היה קורא לשתוקי
בדוקי ג כל האסורין מלבוא
בקהל מותרין לבוא זה בזה ר יהודה

לוי וישרא
חללי גרי
וחרורי ממזרי
לבוא זה בזה
גרי

אוסר ר אליעזר אומ ודאין בודאין
מותר ודאין בספיקין וספיקין בודאין
וספיקין בספיקין אסור אילו הן ספיקות
שתוקי ואסופי וכותי ד הנושא
אשה כוהנת יעריך לבדוק אחריה
ארבעה אמהות שהן שמונה ואילו
הן אמה ואם אמה ואם אבי אמה
ואמה ואם אביה ואמה ואם אבי
אביה ואמה לחוים ויש מוסיפין עליהם
עוד אחת ה אין בודקין לא מן
המובחה ולמעלן לא מן הדוכן ולמעלן
ולא מן הסנהדרין ולמעלן כל שהוא וחזקה
אבותיו שוטרי הרבים ונבאי יחזקה
משיאים לכהונה אינו צריך לבדוק
אחריהם ר יוסה או אותו מי שהיה
חותם עד באורכי יי שנה של ינפורין
ר חנניה בן אנטיגנס או אותו מי שהיה
מוכתב באסרטיא של מלך ו
בת חלל זכר פסולה מן הכהונה לעולה
וישרא שנשאה חללה בתו כשירה לכהונה
וחלל שנשא בת ישר בתו פסולה מן
הכהונה ר יהודה או בת גר זכר כשרה
חלל זכר ז ר אליעזר בן יעקב א
אומ וישר שנשא גיורת בתו כשירה
לכהונה וגר שנשא בת וישרא בתו
כשירה לכהונה אבל גר שנשא גיורת
בתו פסולה מן הכהונה אחד גרים
ואחד עבדים משוחררים אפילו עד
עשרה דורות עד שתהא אומן מי

ר יוסה אומ אף גר שנשא גיורת בתו
כשירה לכהונה ח האומ בני ודד
ממזר אינו נאמן אפילו שניהם אומ
על העבד שבמיניה ממזר הוא אינן
נאמנין ר יהודה או נאמנין ט מי
שנתן רשות לשלוחו לקדש את בתו
והלך הוא וקידשה אם שלו קדמו קידושין
קידושין ואם שלי שלוחו קדמו קידושי
קידושין אין ידוע שניהם נותנין גט
אם רינו אחד נותן גט ואחד כותס
י וכן האשה שנתנה רשות לשלוחה
לקדשה והלכה היא וקידשה ענמיה
אם שלה קדמו קידושיה קידושין
ואם של שלוחה קדמו קידושיו קידו
קידושין אין ידוע שניהן נותנין גט
אם רינו אחד נותן גט ואחד כותס
יא מי שהיה בא הוא ואשתו למדינת
הים ובא הוא ואשתו ובניו ואמר אשה
שהיתה עמי למדינת הים הרי הוא ו
ואלו בניה אינן יכולין להביא ראיה
לא על האשה ולא על הבנים מתה ואלו
בניה מביאו ראיה על הבנים ואינו מביא
ראיה על האשה יב אשה נשאתי
במדינת הרי ו ואלו בניה מביאו ראיה
על האשה ואינו מביא ראיה על הבנים
מיתה ואלו בניה מביאו ראיה על האשה
ועל הבנים יג לא יתייחד איש אחד
עם שתי נשים אבל אשה אחת מתייחדת
עם שני אנשים ר שמעון אומ אף איש

אחד מיתייחד עם שתי נשים יד
בומן שאשתו עמו ישן עמה בפונדקי
מפני שאשתו משמרתו מיתייחד
אדם עם אמו ועם ביתו וישן עמהן
בקרוב בשר הינדילו זה יישן בכסותו
וזה יישן בכסותו יה לא ילמד
רוזק סופרים ולא תלמד אשה סופרת
ר ליעזר אומ אף מי שאין עמו אשה
לא ילמד סופרים יו ר יהודה אומ
לא ירעה רוזק בהמה ולא יישנו שני
רוזקים בטלית אחת וחכמים מתירין
כל שעיסקו עם הנשים לא יתייחד
עם הנשים ולא ילמד אדם את בנו
אומנות בין הנשים יז ר מאיר
אומ לא ילמד אדם את בנו חמר גמל
ספר ספן חנוני ורועה מפני שאומנתן
אומנות ליסטים יח ר מאיר אומ
לעולם לא ילמד אדם את בנו אלא מלא
מקום שאדם מיתפרנס אשרי מי
שלמד אומנות קטנה להיות מתפרנס
ממנה ורוח הבריות נוחה ממנה
יט ר יהודה אומ לעולם לא ילמד
אדם את בנו אלא אומנות נקייה
וקלה שאין לך אומנות שאין בה
עניים ועשירים אלא הכל לפי זכותו
של אדם כ הוא היה אומ הלואיתה
מימיך ארי סבל עבי קייץ שוע חנווני
ואב גדוד גדירות והדי הדברים קל
וחומר ומה אם אלו שנבראו שלא

לשמש את קונו הרי הן מיתפרנסים
שלא בינעור אני שניבראתי לשמש
את קוני אינו דין שתהא אפרנסתי
שלא בינעור ומי גרם לי להיות מתפרנס
בינעור הוי אומר חטאי לפי שהיו עתי
את מעשיו וקיפחתי את פרנסתי:
אמ' להם רבי נוחמי מניח אני את
כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את
בני אלא תורה כדי שיאכלו שכר
עמלה בעולם הזה וקרן קיימת להם
לעולם הבא שאין לך אומנות שהיא
עומדת לאדם אלא בנעורותו ובלבד
אלא אם בא לידי חולי או למידה
שלויסורין או יבנה לו ויקנה ואין
ואין יכול לעמוד במלאכתו ומיצא
מתבייש אבל המדיה אינה בן אלא
משמרת את אדם מכל רע בנעוריו
ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו:
בנעוריו מה הוא אומ' וקוי' יחליפו
כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא
יגעו ילכו ולא ייעפו בזקנותו מה
הוא אומ' גם עד זקנה ושיבה אל
ויעבניה יהמ' וכן את מוצא
באבינו אברהם ששימר את המדה
עד שלא באת ליד לה שנ' עקב אשר
שמע אברהם בקולי וישמר משמרתי
מיצותי חוקותי ותורתי: וכן את
מוצא שבירכו והקדוש ב"ה בנעוריו
ובזקנותו בנעוריו מה הוא אומ'
ואברהם זקן בא בימים וי' ברך את
אברהם בכל:

חסל מסכתא
קידושי פ"ד

עירובין פ"א

המקדש את האשה הרי זה אסור שנא'
ערות אמה ואם אמה ואם אביה
בתה ובת בתה ובת בנה ואחותה בומן
שהיא קיימת: ב וכולם שנאסרו עליו
שעה אחת אין להן התר אחר אפורין
חייב מאחות אשתו שלא נאסרה
עליו אלא בחייה: ג לעולם אינו פ
פוסל את אשתו אפילו בא על אמה
ועל בתה ועל אחותה נבעלת באונס
מותרת לחזור לו ברינון אסורה לחזור
לו: ד נתארסה ונתגרשה מיבעלה בין
באונס ובין ברינון מותרת לחזור לו
נישאת לאחר ונתגרשה מיבעלה בין
באונס ובין ברינון דברי ר' ישמעאל
שהיה ר' ישמעאל אומ' הרי זה אסור:
ה לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה
לשוב לקחתה להיות לו לאשה אחרי
אשר הטמאה ר' ישמעאל אומ' וכי במה
נטמאת אמרו לו כך עד שלא נישאת
לאחר מותרת לחזור לו נישאת לאחר
אסורה לחזור לו זו מדת שוחד שרי יוסה
בן כסמ' פר' לפני חבמ' משה ר' אל' עורבן
שמוע כל האסורות אסור ערוה ובא

עליהם אינן יריכות המינגטחרין מא
מאחות אשתו ואשת אחיו ואשת איש
שישלהסהתר ו זו מדרש דרשו
חנינה בן רוסה לפני חכמ משהר נתן
כל האסורות לו אסור ערוה ובא עליהן
באונס מותר בקרובותיהן הואבא על
האשה מותר בבתה זו שאלה שאל
ר יוסה בן חדין איש טבריה לפני
רבן גמליא אמרו לו ומה אם אשתו
שאינו אסור בה אינו אסור בבתה
אינו אשת איש שהוא אסור בה אינו
דין שהוא אסור בבתה אמ לו יצא וזתר
לי כהן גדול שכתוב בו כי אם בתולה
מעמיו יקח אשה ואני אפרנס לך
את ישראל דאמרין אין דיין יכול לעקור
אות אחת מן התורה ונידהו רבן גמליא
ז כל שהוא בלא יבוא הואפסול ופוסל
בביאה ואלו הן עמוני ומואבי מיצרי
וארומי עבד וממזר כותי ותינה וחלל
ביאת חלל כשירה שאף על פי שהוא
בלא יבוא אין אביו בלא יבוא ז כל
האסורות לו אסור ערוה ובא עליהן לא
פסלן מן הכהונה ט נדה שאף על
פי שהוא חייב על ביאתה כרת הולד
כשר להיות עומד ומקריב על גבי המזבח
הניבעלת ממי שאינן איש אף על פי
שהן בסקילה לא פסלה מן הכהונה י
מעשה ברותה אחת בעיתה לו שהייתה
מכבדת את הבית ובא הקוץ ובעלה

פיגיע דכא אסורה לזה ולזה יה
הגבורת והמשוחדות והמעשה
והסוכרה והחלוינה חלקה הרי אילו
פסולות מן הכהונה נשאו לישראל
בנות יהן כשרות לכהונה יט הבא
על הגויה חייב עליה ארבעה עשר
לוים משה לא תרע ערכיך לא תחרוש
בשור ובחמור יחדו לא תלבש שעטנז
לא תירינה לא תינאף לא תגנוב לא
תענה לא תחמוד משה שפחה משה
גויה משה נידה משה אשת איש משה
אשת אב משה אשת אח אסה היה ישר
שחילל את ערמו ואת ורעו בגירה
אל יהא לועג בחכם ולא ענה בתלמידים
אסף היה כהן אל יהא לובן מגיש מנחה
לי׳ יבאות כ הנושא אשה שהיא
הוגעת לו אליהו אוהבו והקב״ה נושקו
וישאל אלי׳ נושקו והקב״ה אוהבו
הנושא אשה שאינה הוגנת לו אליהו
כופתו והקב״ה רוגעו וישאו אליהו
רוגעו והקב״ה כופתו אורי לו לפוסל את
זרעו ולפוגם את משפחתו ולנושא
אשה שאינה הוגנת לו וכל הפוסל לפסול
ואינו מדבר בשבח לעולם כא אבא
חלפא אמ׳ משה אבא גריא אביו אל תהי
פורץ בנדרים שמא תמעול בשבועות
ואל תתארח אצל כהן עם הארץ שמא
יאכילך מקדשי שמים ואל תיבה שיחה
עם האשה שמא תינאף שכל שיחתן

של נשים אינן אלא דברי נאופים כב ר׳
אחיבר יאשיה אמ׳ אל תסתכל בנשים שלא
תבוא לדבר עבירה וחכמ׳ אומ׳ כל מי שיש לו
בושת פנים לא במהרה הוא חוטא שנ׳
בעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו
וכל שאין לו בושת פנים במהרה הוא חוטא עג
הכירת פניהם ענתה בם וחטאתם כסדום
הגידו וגו והמסתכל בעקיבה של אשה
גורם שיהיו לו בנים בעלי מומים מי יתן
בנבנו של׳ יהושע בן לוי אומ׳ כל הרואה
דבר ערוה ואינו זז את עיניו הימנו ומה
מזיו שכינה שנ׳ הולך ימקות וחובר
מישרים מאס בביצע מעשקות נוער
כפיו מתמוך בשוחד אוטם אזנו משמוע
דמים ועוצם עיניו מראות ברע הואמרומים
ישכון מערות סלעים משגבו לחמו ניתן
מימיו נאמנים מזכתוב בתריה מלך
ביופיו תחוינה עיניך תראינה ארץ מ
מרחקים

חסל סדר נשים
ויש בו מסכתין ז

פרקי יבמות יו פרקי כתובות יד
פרקי נדרים יא פרקי גיטין טו
פרקי נזיר טו פרקי סוטה טו
פרקי קידושין ד

סכום פרקין דנשים
שובעין ותרין

בשה א, מביט עמקים
נתחיל סדר נזיקים

ארבעה אבות נזיקים השור והבור
והמבעה והחבער לא השור כהדי׳ה
המבעה ולא המבעה כהדי השור לא
יהו וזה שישבהן רוח חייב וזהו האש
שאין בה רוח חייב לא וזה שהדרכן
לילך ולהזיק והדי הבור שאין דרכו לילך
ולהזיק הצד השוה שבהן שהדרכן ל
להזיק ושמירתן עליך וכשהזיק חב
חמזיק משלם תשלומי נזק במיטב הארץ
ב כל שחבתי בשמירתו הכשרתי׳ א שלם
את נזקו היכ שרתי במקינת נזקו חבתי
בתשלומי נזקו כהכשר כל נזקו נכסים
שאין בהן מעילה ונכסים שהן שלבני
חרית ונכסים מיוחדים חוץ מרשות
הניזק ומיוחדת למזיק ורשות הניזק והמזיק
וכשהזיק חב המזיק משלם תשלומי
נזק במיטב הארץ ג שור כסתבשוה
כסתבפניבית דין ועלפי עדים במחוסי
בני ברית והנשים בכלל הנזק וה
והמזיקבת שלומים ד חמשה תמים
וחמשה מועדים הבהמה אינה מועדת
לא ליגח ולא ליגוח ולאלישוך ולאלישוץ
ולאלבעוט השן מועדת לאכל כל אדם
הראוי לה והרגל מועדת לשבור כדרך
הילוכה ושור המועד ושור המזיק ברשות
הניזק והארס ה הזואב והארי והדוב

והנמר והפרדלס והנחש והדי אילו
מועדים ר אלעזר אומ בזמן שהן תדירות
אינן מועדים והנחש מועד לעולם מה
בין תם למועד אלא שהתם משלם חצי
נזק ומועד משלם נזק שלם מן
העליה פר א הל ה
כיצד הרגל מועדת לשבר כדרך הילוכה
והבהמה מועדת להלך כדרכה ולשבר
היתה מבעטת או שהיו ערוריות מתחת
מתחת רגליה ושיברה את הכלים משלם
חצי נזק דרסה על הכלי ושברתו ונפל
על כלי אחר ושברו על הראשון משלם
נזק ועל האחרון משלם חצי נזק ב
היתר נגליס מועדים להלך כדרכן ולשבר
ולשבר היה ולי קשור ברגלו אן שהיה
מוחזק ושיבר את הכלים משלם חצי
נזק ג כיצד השן מועדת לאכלאת
הראוי לה והבהמה מועדת לאכל פירות
וירקות אכלה נסות אוכלים משלם חצי
נזק בכמי ובדברים אמורים ברשות הניזק
אבל ברשות הרבים פטור ואם נהנת
משלם מה שנהנת ד כיצד משלם
מה שנהנת אכלה מתוך הדחבה משלם
מה שנהנת מעידי הרחבה משלם מה
שהזיקה מפתח החנות משלם מה
שנהנת מתוך החנות משלם מה שהזיקה
שהזיקה ה הכלב והגדי שקפצו על
הגג ושיברו את הכלים משלם נזק שלם
מפני שהן מועדים כלב שנטל את החררה

BIBLIOTECA ARABE-HISPANA TANGER

והלך לו לגדיש אכל את החררה והד
וחזר ליקח את הגדיש על החררה משלה
נוק שלה ועל הגדיש משלה חיני
נוק ו אי זה הואתם ואי זה הוא
מועד מועד שהעידו בו שלושה ימים
ואם שיחזור בו שלושה ימים ובירי
ר יהודה ר מאיר אומ מועד שהעידו
בו שלשה פעמים ואם שיהו התינוקות
ממשמשים בו ז ושור המויק
ברשות הניזק כיצד נ ח נגח נשך
רבץ בעט ברשות הרבים משלה חיני
נוק ברשות הנוק ר טרפון אומ נוק
שלה חצי אומ חיני נוק ח צמלהם
ר טרפון מה אם במקום שהקל על
השן ועל הרגל ברשות הרבים שחוא
פטור החמיר עליהם ברשות הניזק
לשלה נוק שלה מקום שהחמיר על
הקרן ברשות הרבים לשלה חיני נק
אינו דין שנחמיר עליה ברשות הני
הניזק לשלה נוק שלה אמרו לו דיו
לבא מן הדין להיות כנדון מה ברשות
הרבים חיני נוק ואח ברשות הניזק
חיני נוק ט אמלהם אני לא אדין
קרן מקרן ואני אדין קרן מרגל מה
אם במקום שהקל על השן ועל הרגל
ברשות הרבים החמיר בקרן מקום
שהחמיר עליהם ברשות הניזק אינו
דין שנחמיר בקרן אמרו לודיו לבא
מן הדין שיהא כנדון מה ברשות הרבים

חיני נוק את בר שות הניזק חיני נוק
ו אדם מועד לעולם בין שוגג בין
מזיד בין ער בין ישן סמא את עין
חבירו ושיבר את הכלים משלם נוק
שלם פ ר ב הל ו
המניח את הכד ברשות הרבים ובא
אחר וניתקלבה ושיברה פטור ואם
הזיק בה בעל הבית חייב בניזקו ע
נשברה כדובר שות הרבים והזליק
בה אחר במים או שלקה בחומס יד
חייב ר יהודה אומ במתכוון חייב
ובשאינו מתכוון פטור ג השופך
מים ברשות הרבים והזיק בהן אחר
חייב בניזקו המיניע את הקוץ ואת
הזכוכית ואן הגדר בידיו בקוצים
וגדר שנפל ברשות הרבים והזיק בהן
אחר חייב בניזקו ד המוציא את
תבנו ואת שקו לרשות הרבים לזבלים
והזיק בהן אחר חייב בניזקו וכלהקן
הקיזם בהן וכה הזופף את הגדל מ
לרשות הרבים והזיק בהן אחר חייב
בניזקו ה שני קדרים שהיו מהלכין
זה אחר זה ניתקל הראשון וניתקל
ה שני בר אשון הראשון חייב בניזקו
שלשני וזה בא בחבירתו וזה בא בקורתו
של זה פטור שלזה רשות להלך ולזה
רשות להלך ו היה בעל קורה ראשון
ובעל החבית אחרון נשברה חבית
אחרון נשברה חבית בקורה פטור

ואם עמד בעל הקורה חייב ואם אמר
לו לבעל החבית עמוד פטור היה בעל
החבית ראשון ובעל הקורה אחרון מ"
נשברה חבית בקורה חייב ואם עמד בעל
החבית פטור ואם אמר לו לבעל הקורה
עמוד חייב וכן זה בא בנידוי וזה בא
בפישתנו ח שנים שהלכו מהלכין
ברשות הרבים אחד רץ ואחד מהלך
או שהיו שניהם רצים והיו דוקין זה
את זה שניהם פטורים ט המבקיע
ברשות היחיד ברשות הרבים והדוק
ברשות היחיד ברשות היחיד והדוק
ברשות היחיד אחר חייב י שני
שוורים תמים שחבלו זה בזה משלמים
במותר חיי נזק שניהם מועדים משלמים
במותר נזק שלם אחד תם ואחד מועד
בתם משלם במותר נזק שלם ותם
במועד משלם במותר חיי נזק יא
וכן שני אנשים שחבלו זה בזה משלמים
במותר נזק שלם אדם במועד ומועד
באדם משלמים במותר נזק שלם אדם
בתם ותם באדם אדם בתם משלם
במותר נזק שלם ותם באדם משלם
במותר חיי נזק ור עקיבה אומר אותה תם
שחבל באדם משלם במותר נזק שלם
יב שור שוזה מנה שנגח לשור
שוזה מאתים ואין הנבלה יפה כלום
נוטל את השור שור שוזה מאתים
שנגח לשור שוזה מאתים ואין הנבלה
יפה כלום אמר מאיר על זה נאמרו ומסרו

את השור החי וחיינו את כספו אומרין
ר' יהודה וכן הלכה קיימתה ומכרו את
השור החי וחיינו את כספו ולא קיימתה
ונם את המת יחיינו ואי זה שור
שוזה מאתים שנגח לשור שוזה מאתים
והנבלה יפה חמשים וזן זה נוטל חמשי
החי וחמשי המת וזה נוטל חמשי החי
וחמשי המת יג יש חייב על מעשה
שורו ופטור על מעשה עצמו חייב על
מעשה עצמו ופטור על מעשה שורו
שורו שביש פטור והוא שביש חייב
שורו שסמא את עין עבדו והפיל את
שנו פטור והוא שסמא את עין עבדו
והפיל את שינו חייב שורו שחבל באבי
ובאמו חייב והוא שחבל באביו ובאמו
פטור שורו שהדליק את הגדיש בשבת
חייב והוא שהדליק את הגדיש בשבת
פטור מפני שהוא מידון בנפשו יד
שור שהיה רודף אחר שור אחד והדוק
זה אומ' שורך הדוק והלה אומ' לאו כי אלא
בסלע לקה המזיק מחבירו על ידי
הראיה יה היו שנים רודפים אחד
אחד זה אומ' שורך הדוק וזה אומ' שורך
הדוק שניהם פטורים ואם היו שניהם
של איש אחד שניהם חייבים יו
היה אחד גדול ואחד קטן הניזק אומ'
והגדול הדוק והמזיק אומ' לאו כי אלא
הקטן הדוק אחד תם ואחד מועד
הניזק אומ' המועד הדוק והמזיק אומ'
לאו כי אלא תם הדוק המזיק מחבירו

עליו הראיה יו היו מיוחדים שנים
אחד גדול ואחד קטן והמויקים שנים
אחד גדול ואחד קטן היזיק או הגדול
היזיק את הגדול וקטן את הקטן והם
והמויק אומ לאכי אלא קטן את הגדול
וגדול את הקטן אחד תם ואחד מועד
היזיק או מועד היזיק את הגדול
תם את הקטן והמויק אומ לא כי
אלא תם את הגדול ומועד את הקטן
המויציא מחבירו עליו הראיה

פר ג הל יח

שור שנגח לארבעה חמשה שוריו
זה אחר זה ישלם לאחרון שבהם
אם ישבו מותר יחזיר של לפניו ואם
ישבו מותר יחזיר לשלפניו והאחרון
אחרון נסכר דברי ר מאיר ר שמעון
אומ שור שווה מאתים שנגח לשור
שווה מאתים ואין הנבילה יפה כלום
וה נוטל מנה וזה מנה חזר ונגח לשור נוטל
אחר שווה מאתים האחרון נוטל
מנה ושלפניו וה נוטל חמשים וזו וזה
נוטל חמשים וזו חזר ונגח לשור אחר
שווה מאתים האחרון נוטל מנה
ושלפניו חמשים וזו ושניה הראשונה
דינרי והב ב שור שהוא מועד למינו
ואינו מועד לשאינו מינו מועד לאדם
ואינו מועד לבהמה מועד לקטנים ואינו
מועד לגדולים למין שהוא מועד לו
משלם נזק שלם ולמין שאינו מועד
לו משלם חצי נזק אמרו לפניו יהודה
והרי הוא מועד בשבתות ואינו מועד
בימות החול אם להם בשבתות משלם
נזק שלם ובימות החול משלם חצי
נזק מאימתי הוא תם משיזוז בו
שלשת ימי שבתות ג שור של ישראל
שנגח לשור של הקדש ושל הקדש
שנגח לשור של ישראל פטור שנ שור
רעהו ולא שור הקדש ד שור של
ישראל שנגח של נכרי פטור ושל נכרי
שנגח לשור של ישראל בין תם בין מועד
משלם נזק שלם ה שור שלפיקדון
שנגח לשור חרש שוטה וקטן חייב
ושור חרש שוטה וקטן שנגח לשור
שלפיקדון פטור שור חרש שוטה
וקטן שנגחו מעמידים להם אפיטרופין
ומעמידים בהם בפני אפי טרופים
ניתפקדה חרש שפשה שוטה הגדיל
הקטן חזר לתמותו דברי ר מאיר ר
יוסה אומ הרי הוא כמוקנתו שור הש
האסטדין אינו חייב מיתה שנ כי
יגח לא שיגיחנו ו שור שנגד
את האדם ומת מועד משלם את הכופר
תם פטור מן הכופר רבה וזה חייבים
מיתה וכן בבן או בבת נגח עבד או אמה
נותן שלושים סלע בין שהוא בן
במאה מנה ובין שאינו יפה אלא דינר
והב ז שור שהזיה מתחתון בכותל
ונפל על הארס ניתכוון להזיק את הבהמה
והרג את הארס לנכרי והרג את בן י
לנפלים והרג בן קיימה פטור ח

נוטל

שור הָאִשָּׁה שׁוֹר הַתָּמִים שׁוֹר
הָאַפְּיטְרוֹפּוֹס שׁוֹר הַמְדַבֵּר שׁוֹר הַמְקֻדָּשׁ
שׁוֹר הַגֵּר שֶׁמֵּת וְאֵין לוֹ יוֹרְשִׁים הֲרֵי אֵלּוּ
חַיָּבִים מִיתָה רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שׁוֹר הַמְדַבֵּר
שׁוֹר הַמְקֻדָּשׁ שׁוֹר גֵּר שֶׁמֵּת וְאֵין לוֹ
יוֹרְשִׁים פְּטוּרִין מִן הַמִּיתָה מִפְּנֵי שֶׁאֵין
לָהֶם בְּעָלִים ט שׁוֹר שֶׁהוּא יוֹרֵעַ
לִיסָּקֵל וְהִקְדִּישׁוֹ בְּעָלָיו אֵינוֹ מְקֻדָּשׁ
וְאִם שְׁחָטוֹ בְּשֶׁדֶּה אָסוּר אַף עַד שֶׁלֹּא
נִגְמַר דִּינוֹ וְהִקְדִּישׁוֹ בְּעָלָיו מְקֻדָּשׁ
וְאִם שְׁחָטוֹ בְּשֶׁרֵי מוּתָּר י מָסְרוֹ
לִשּׁוֹמֵר חִנָּם וְלִשְׁוֹאֵל לַנּוֹשֵׂא שָׂכָר וְלַשּׁוֹמֵר
נִכְנַס תַּחַת הַבְּעָלִים וְיָצָא וְהִזִּיק מַעֲלֶה
מְשַׁלֵּם נִזְקֵי שָׁלֵם וְתָם מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק
קִשְּׁרוּ בְּעָלָיו בְּמוֹסֵרָה וְנָעַל בִּפְנֵיהֶם וְרָאָהוּ
וְיָצָא וְהִזִּיק חַיָּב יְהוּדָה אוֹמֵר תָּם חַיָּב
וּמוֹעֵד פָּטוּר שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יִשְׁמְרֶנּוּ בְּעָלָיו
שָׁמוּר הוּא וְהַר אֵלִי עֵזֶר אוֹמֵר אֵין לוֹ שְׁמִירָה
אֶלָּא סְכִינוֹ פֶּרֶק הַלָּ

שׁוֹר שֶׁנָּגַח אֶת הַפָּרָה וְנִמְצְאוּ וְלָדָה בְּמֵעֶיהָ
אֵין יָדוּעַ אִם עַד שֶׁלֹּא נִגְּחָה יָלְדָה וְאִם
מִשֶּׁנִּגְּחָה יָלְדָה מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק וְחַיָּב
לְוולד ב וְכֵן פָּרָה שֶׁנָּגְחָה אֶת הַשּׁוֹר
וְנִמְצְאוּ עֻבָּרָה בְּמֵעֶיהָ אֵין יָדוּעַ אִם
עַד שֶׁלֹּא נִגְּחָה יָלְדָה וְאִם מִשֶּׁנִּגְּחָה יָלְדָה
מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק מִן הַפָּרָה וְחַיָּב מִן הַוולד
ג הַקְּדֵרוֹת שֶׁהִכְנִיס קְרוּעוֹתֵיהֶן לְחַיֵּב בַּעַל
הַבַּיִת שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת שִׁבְרָתָן סְתִימָתוֹ שֶׁל בַּעַל
הַבַּיִת פָּטוּר וְאִם הוֹצִיאָה בָּהֶן בַּעַל הַקְּדֵרוֹת
חַיָּב וְאִם הִכְנִיס בִּרְשׁוּת בַּעַל הַחֲצֵר חַיָּב

ד הִכְנִיס פֵּרוֹתָיו לְחַיֵּב בַּעַל הַבַּיִת
שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת אֲכִלָתָן בְּהֶמְיָתוֹ שֶׁל בַּעַל
הַבַּיִת פָּטוּר וְאִם הוֹצִיאָה בָּהֶן בַּעַל הַפֵּרוֹת
חַיָּב וְאִם הִכְנִיס בִּרְשׁוּת בַּעַל הַחֲצֵר
חַיָּב ה הִכְנִיס שׁוֹרוֹ לְחַיֵּב בַּעַל הַבַּיִת
שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת נִגַּח שׁוֹרוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת
אוֹ שֶׁנִּשְׁכּוֹ כַּלְבּוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת פָּטוּר נִגַּח
הוּא לְשׁוֹרוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת חַיָּב נָפַל לְבוֹר
וְהִבְאִישׁ אֶת מֵימָיו חַיָּב הָיָה אָבִיו אוֹ
בְּנוֹ לְתוֹכוֹ מְשַׁלֵּם אֶת הַכּוֹפֶר וְאִם הִכְנִיס
בִּרְשׁוּת בַּעַל הַחֲצֵר חַיָּב רִבִּי אוֹמֵר בְּכוּלָּם עַד
שֶׁיִּקָּבֵל עָלָיו בַּעַל הַבַּיִת לִשְׁמוֹר ו שׁוֹר
שֶׁהָיָה מִתְנַוֵּן לְחַבֵּירוֹ וְהִכָּה אֶת הָאִשָּׁה
וְיָצְאוּ וְלָדֶיהָ פָּטוּר מִדְּמֵי וְלָדוֹת אֲבָל
שֶׁהָיָה מִתְכַּוֵּן לְחַבֵּירוֹ וְהִכָּה אֶת
הָאִשָּׁה וְיָצְאוּ וְלָדֶיהָ מְשַׁלֵּם דְּמֵי וְלָדוֹת
כֵּיצַד מְשַׁלֵּם וְלָדוֹת שַׁמִּין אֶת הָאִשָּׁה
כַּמָּה הָיְתָה יָפָה עַד שֶׁלֹּא יָלְדָה וְכַמָּה
הִיא יָפָה מְשֻׁלֶּדֶת אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּ
מְלִיאֵל אִם כֵּן מִשֶּׁהָאִשָּׁה יוֹלֶדֶת הִיא
מְשַׁבַּחַת אֶלָּא שַׁמִּין אֶת הַוולָדוֹת כַּמָּה
הֵן יָפִים וְנוֹתְנִין לְבַעַל וְאִם אֵין לָהּ בַּעַל
נוֹתְנִין לְיוֹר שֶׁיָּשִׁיב הָיְתָה שִׁפְחָה וְנִשְׁתַּחְרְרָה
אוֹ בַּיּוֹרֶת פָּטוּר ז הַחוֹפֵר בּוֹר בִּרְשׁוּת
הָרַבִּים וְנָפַל לְתוֹכוֹ שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר וּמֵת
חַיָּב אֶחָד הַחוֹפֵר בּוֹר וְשִׁיחַ וּמְעָרָה
חֲרִיצִים וְנְעִיצִים אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר
אֶלָּא מַה הַבּוֹר שֶׁהוּא מַכְזִיב לְהָמִית עֲ
עֲשָׂרָה טְפָחִים אַף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא מַכְזִיב
לְהָמִית עַד עֲשָׂרָה טְפָחִים הָיוּ פְּחוֹתִים

מעשרה טפחים ונפל לתוכו שור או
חמור ומת פטור ואם הזיק בו חייב
ח החופר בור ברשות הניזוק ופתחו
לרשות הרבים ברשות הרבים ופתחו
לרשות הרבים אחר חייב ט בור של שני
שותפין עבר עליו הראשון ולא כיסהו
ולא כיסהו השני כיסהו הראשון
ובא השני ומיאנו מגולה ולא כיסהו
השני חייב כיסהו ראוי ונפל לתוכו
שור או חמור ומת פטור לא כיסהו
ראוי ונפל לתוכו שור או חמור ומת
חייב נפל לפנים מקול הכריא חייב
לאחריו מקול הכריא פטור נפל
לתוכו שור וכליו נשתברו חמור וכליו
ונתקרעו חייב על הבהמה ופטור
על הכלים נפל לתוכו שור חרש שוטה
וקטן חייב בן או בת עבד או אמה
פטור י אחד השור ואחד כל
הבהמה לנפילת הבור ולהפרשת הר
סיני לתשלומי כפל ולהשבת אבדה
לפריקה לחסימה לכלאים ולשבת
וכן חייה ועוף כיוצא בהן אם כן למה
נאמר שור או חמור אלא שדיבר
הכתוב בהווה פר ה הל י
הכונס יאן לדיר ונעל בפניה
ראוי וימתה חזיקה פטור לא נעל
בפניה ראוי ויעתה וחזיקה חייב
ניפרצה בלילה אושפרצה ליסטים
וימתה חזיקה פטור הויא אונסו
ליסטים חייבין ב היצה
בהמה או שמסרה לחרש שוטה וקטן
וימתה והיזיקה חייב מסרה לרועה
ניכנסה הרועה תחתיו נפלה לגנד
והיזיקה משלם מה שנהנת ירדה כחדנה
והיזיקה משלם מה שהיזיקה כיני
משלם מה שהיזיקה שמירן בית סאה
באותה השדה כמה היתה יפה וכמה
היא יפה ר שמעון אומ אם אכלה פירות
גמורים משלם פרות גמורים סאה סאה
סאה ואם סאתים סאתים ג המניח
לתוך שדה חבירו שלא ברשות אנלתן
בהמתו שלבעל השדה פטור ואם הזיקה
בהן בעל הגדיש חייב ואם היגדיש ברשות
בעל השדה חייב ד השולח את
הבעירה ביד חרש שוטה וקטן פטור
מידיני אדם וחייב בדיני שמים שלח
ביד פיקח הפיקח חייב אחד הביא את
האור ואחד הביא את העצים המביא
את העצים חייב אחד הביא את העצים
ואחד הביא את האור המביא את האור
חייב בא אחר וליבא המלבא חייב לעתו
הרוח הרי כולם פטורין ה השולח
את הבעירה ואכלה עצים או אבנים
או עפר חייב שנכרית תינא אש ומיגאה
קוצים ו עיברה גדר שהוא גבוה
ארבעה אמות או דרך הרבים או נהר
פטור ו המוליך בתוך שלו עד כמה
תעבור הדליקה ר לעזר בן עזריה אומ
רואין אותה כילו היא באמצע בור
בור י אלעזר אומ שש עשרה אמה

כדרך הרבים ר עקיבה או חמשים אמה
ור שמעון או משלח וישלח המבעיר
את הבעירה הכל לפי הדליקה ז
המדליק את הגדיש והיו בו כלים ר
יהודה או משלם בלמה שהזיק שבתמן
וחכמ׳ או אינו משלם אלא גדיש של
חטים או גדיש של שעורים היה גדי
כפות בו ועבד סמוך לו וגישרת עמו
חייב עבד כפות לו וגדיש סמוך לו וגישרת
עמו פטור ומודים חכמ׳ לר יהודה במ׳
במדליק את הבירה שהוא משלם נ
מה שבתוכה שכן דרך בני אדם
להניח בבתים ח גן שיינא מתחת
הפטיש ויינא והידיק חייב גמ׳ שהוא
טעון פרשתן ועובר ברשות הרבים
ניכנסה פרשתנו לתוך החנות ודלקה
בנירו של חנוני והדליק את הבירה
בעל הגמל חייב הניח החנוני את נירו
מבחוץ החנוני חייב ר יהודה או׳
בור חמבה פטור פר ו
הל ח מרובה מידת תשלומי
כפל ממידת תשלומי ארבעה וחמשה
שמידת תשלומי כפל נוהג בדברי שיש
בו רוח חיים ובדבר שאין בו רוח חיים
ומידת תשלומי ארבעה וחמשה אינה
נוהגת אלא בשור ובשה בלבד שנ כי
יגנוב איש שור או שה וגו אין הגנב
אחר הגנב משלם תשלומי כפלים לא
טובים ולא מוכר מאחר הגנב משלם
תשלומי ארבעה וחמשה ב

גנב על פי שנים וטבח ומכר על פיהם
או על פי שנים אחרים משלם תשלומי
ארבעה חמשה גנב ומכר בשבת גנב
ומכר לעבודה זרה גנב וטבח ומכר
ביום הכיפורים גנב משלאביו וטבח
ומכר ואחר כך היקדיש משלם תשלומי
ארבעה חמשה גנב וטבח ומכר לרפואה
ולכלבים השוחט ונימצא טרפה השוחט
חולין בעזרה משלם תשלומי ארבעה
וחמשה ר שמעון פוטר בשני אלו ג
גנב על פי שנים וטבח ומכר על פיהם נימצאו
וממיים משלמים לו את הכל גנב על
פי שנים וטבח ומכר על פי שנים אחרים
אלו ואלו נימצאו וממיים הראשונים
משלמים תשלומי כפל והאחרונים משלמים
תשלומי שלשה נימצאו האחרונים
וממיים והוא משלם תשלומי כפל וזן
משלמים תשלומי שלשה אחד מן הא
האחרונים ומם בטלה עדות שנייה
אחד מן הראשונים ומם בטלה כל
העדות שאם אין גניבה אין טביחה
ואין מכירה ד גנב על פי שנים וטבח
ומכר על פי עד אחד או על פי עצמו
משלם תשלומי כפל אינו משלם תשלומי
ארבעה חמשה ה גנב וטבח בשבת
גנב וטבח לעבודה זרה גנב משל אביו
מת אביו ואחר כך טבח ומכר גנב ה
והיקדיש ואחר כך טבח ומכר משלם
תשלומי כפל ואינו משלם תשלומי ארבעה
וחמשה ר שמעון או׳ קדשים שהוא

גנב ומכר ואחר כך

חַיָּיב בְּאַחֲרָיוּתָן מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה
וַחֲמִשָּׁה וְשֵׁאֵינוֹ חַיָּיב בְּאַחֲרָיוּתָן פָּטוּר
וְ מִכָּרוֹ חוּץ מֵאֶחָד מִמֵּאָה בּוֹ אוֹ שֶׁהִוְזָה
לוֹ בּוֹ שׁוּתָּפוּת הַשּׁוֹחֵט וּמִתְעַבֵּד בְּיָדָן
הַנּוֹחֵר וְהַמְעַקֵּר מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי כֹּפֶל
וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה
ז גָּנַב בִּרְשׁוּת הַבְּעָלִים וְטָבַח וּמָכַר רועה
חוּץ מִרְּשׁוּתָן וְטָבַח וּמָכַר בִּרְשׁוּתָן או שגנב וטבח וטבח ולא כר
אוֹ שֶׁגָּנַב וְטָבַח וּמָכַר חוּץ מִרְּשׁוּתָן
מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה אֲבָל
אִם גָּנַב וְטָבַח וּמָכַר בִּרְשׁוּתָן פָּטוּר
ח הָיָה מוֹשְׁכוֹ וְיוֹצֵא וְשֶׁת בִּרְשׁוּת
הַבְּעָלִים פָּטוּר הֵיקֵּבֵיהוּ אוֹ שֶׁהוֹצִיאוֹ
חוּץ מִרְּשׁוּת הַבְּעָלִים וְשֶׁת חַיָּיב ט
נָתַן לִכְרוֹת בְּנוֹ לְבַעַל חוֹבוֹ לְשׁוֹמֵר
חִנָּם וְלִשְׁוֹאֵל לְנִשְׂא שָׂכָר וְלִשְׁוֹכֵר
הָיָה מוֹשְׁכוֹ וְיוֹצֵא וְשֶׁת בִּרְשׁוּת הַבְּעָלִים
פָּטוּר הֵיקֵּבֵיהוּ אוֹ שֶׁהוֹצִיאוֹ חוּץ
מִרְּשׁוּת הַבְּעָלִים וְשֶׁת חַיָּיב י אֵין
מְגַדְּלִים בְּהֵמָה דַּקָּה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲבָל
מְגַדְּלִים בְּסוּרְיָה וּבְמִדְבָּרוֹת שֶׁבְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל מְגַדְּלִים תְּרָנְגֹלִים בְּכָל מָקוֹם מִפְּנֵי
הַקְּרָשִׁים וְלֹא כֹהֲנִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי
הַטָּהֳרוֹת לֹא יְגַדְּלוּ חֲזִירִים בְּכָל מָקוֹם
וְלֹא יְגַדֵּל אָדָם אֶת הַכֶּלֶב אֶלָּא אִם כֵּן
הָיָה קָשׁוּר בְּשַׁלְשֶׁלֶת אֵין פּוֹדְסִין נִשְׁבִּים
לַיָּמִים אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה רָחוֹק מִן הַיִּשּׁוּב
שְׁלוֹשִׁים רוֹם פֶּרֶק ז הֲלָכָה י
הַחוֹבֵל בַּחֲבֵירוֹ חַיָּיב עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם
חֲמִשָּׁה דְּבָרִים בְּנוֹק בְּצַעַר בְּרִיפּוּי

בִּשְׁיָרַת וּבְבוּשֶׁת בְּנִיזָּק כֵּיצַד סְמָיָה אֶת
עֵינוֹ קִטֵּעַ אֶת יָדוֹ שִׁבֵּר אֶת רַגְלוֹ וְאֵין
אוֹתוֹ כְּיוֹם עֶבֶד נִימְכָּר כַּמָּה הָיָה יָפֶה
וְכַמָּה הוּא יָפֶה בְּיַעַר כְּיוֹ בְּשִׁפּוּחַ אוֹ
בְּמַה מִי אֲפִילּוּ עַל יְפוּרְנוֹ מְקוֹם שֶׁאֵינוֹ
עֲשׂוּיָה חֲבוּרָה אוֹמְ כַּמָּה אָדָם בְּיוֹצֵא
בָּזֶה לְיִטּוֹל לְהִיוֹת מְיַעֲטֵי עֵרֶךְ בְּ רִיפּוּי
הֵיכָהוּ חַיָּיב לְרַפּוֹתוֹ עַל וְבוֹ יְמָחִים אִם
מֵחֲמַת הַמַּכָּה חַיָּיב וְשֶׁלֹּא מֵחֲמַת הַמַּכָּה
פָּטוּר חַיָּיתָה וְנִסְתָּרְחָה חַיָּתָה וְנִסְתָּרְחָה
חַיָּיב לְרַפּוֹתוֹ חַיָּתָה כָּל יְמֵי כָּה אֵינוֹ חַיָּיב
לְרַפּוֹתוֹ ג שִׁבְתּוֹ רוֹאִין אוֹתוֹ כְּיוֹם
הוּא שׁוֹמֵר קַיְשׁוֹאִים שֶׁכָּבַר נָתַן לוֹ דְּמֵי
יָדוֹ וְדְמֵי רַגְלוֹ בּוֹשֶׁת הַכֹּל לְפִי הַמְבַיֵּישׁ
וְהַמְּתֹבָיֵישׁ הַבַּיִּישׁ אֶת הָעֲרוּמָה הַמְבַיֵּישׁ
אֶת הַסּוּמָה הַמְבַיֵּישׁ אֶת הַיִּשְׂרָאֵל חַיָּיב
וְהַיִּשְׂרָאֵל שֶׁבִּישֵּׁן פָּטוּר מִן הַגַּג וְהִיזִּיק
וּבִיֵּישׁ חַיָּיב עַל הַנִּזָּק וְפָטוּר עַל הַבּוֹשֶׁת
שֶׁנ וְשִׁלַּחְתּוֹ יָדָהּ וְהֶחֱזִיקָה בְּמִבְרָשָׁיו
אֵינוֹ חַיָּיב עַל הַבּוֹשֶׁת עַד שֶׁיְּהֵא מִתְכַּוֵּין
ד וְהַחוֹמֵר בְּאָדָם מִבְּשׁוֹר וְחוֹמֵר
שׁוֹר בְּאָדָם מִבְּשׁוֹר שֶׁהָאָדָם מְשַׁלֵּם
אֶת הַנִּזָּק וּמְשַׁלֵּם דְּמֵי וְלָדוֹת וְשׁוֹר אֵינוֹ
מְשַׁלֵּם אֶלָּא נִזָּק וְפָטוּר מִדְּמֵי וְלָדוֹת
ה הַמַּכֶּה אָבִיו וְאִמּוֹ וְלֹא עֲשָׂהוּ בְּהֶם ה
חֲבוּרָה הַחוֹבֵל לַחֲבֵירוֹ בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים חַיָּיב
בְּכוּלָּם הַחוֹבֵל בְּעַבְדּוֹ עִבְרִי חַיָּיב בְּכוּלָּם חוץ
מִן הַשֶּׁבֶת בִּזְמַן שֶׁהוּא שֶׁלּוֹ הַחוֹבֵל בְּעַבְדּוֹ נא כנעני
עִבְרִי שֶׁל אֲחֵרִים חַיָּיב בְּכוּלָּם ר יְהוּדָה
אוֹמֵ אֵין לְעַבְדִּים בּוֹשֶׁת ו חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה

וקטן פגעתם רעה החובל בהם חייב
והם שחבלו באחרים פטורין העבד
והאשה פגעתם רעה החובל בהן חייב
והם שחבלו באחרים פטורין אבל
משלמים לאחר ומן נתגרשה האשה
ונישתחרר העבד חייבים לשלם ז

המכה אביו ואמו ועשה בהן חבורה ה
החובל בחבירו בשבת פטור מכולם מפני
שהוא נידון בנפשו והחובל בעבד כמעני
שלו פטור מכולם ח המקיע לחבירו
נותן לו סלע יהודה אומר משום ר יוסה
הגלילי מנה סטרו נותן לו מאתים וזו
לאחר זו נותן לו ארבע מאות זון י
עדם מאונו תלש בסערו רקק הי גיע
בו הרוק העביר עליתו מימיו פרע יא
ראשה של אשה נותן לו ארבע מאות
זון והכל לפי כבודו יב אמ עקיבה
אפילו עניים שבישראל אין אותן כילו
הן בני חורין שירדו מנכסיהם שהם
בני אברהם יצחק ויעקב מעשה
באחד שפרע ראשה של אשה ובאת
לפני עקיבה וחייבו ליתן לה ארבע
מאות זון אמ לו רבי תן לי זמן ואתן לו
שומרה עומדת על פתח חינוכה ושבר
את הפך בפניה ובו באסר שמן וגילת
את ראשה והיתה מטפחת ומנחת על
ראשה והעמיד עליה עדים ובא לפני
ר עקיבה ואמ לו רבי לזו אני נותן ארבע
מאות זון אמ לו ר עקיבה אמירתה
כלום שהה חובל בעינמו אחת על פי שאינו

רשעי פטור ואחרים שחבלו בו חייבים
והקונין את נטיעותיו אחת על פי
שאינו רשעי פטור ואחרים שקנינו
את נטיעותיו חייבים י אחת על פי
שהוא נותן לו אינו נימחל לו עד שיבקש
ממנו שנ ועתה השב את האיש ותן
ומניין שלא יהא המחל אבדעי שנ
ויתפלל אברהם אל האלהים וגומ יא
האומר סמה את עיני קטע את ידי
שבר את רגלי חייב על מת פטור חייב
קרע את כתותי שבר את כדי חייב על
מת פטור עשה כן לאיש פל
על מת פטור חייב בין בגופו בין ממונו

פרק ח הל יא

הגוזל עבדים ועשאן כלים ימר ועשאו
בנר משלם כשעת החבילה גזל פרה
מיעברת וילדה ורחל טעונה וגזזה
משלם דמי פרה עוברת לילד ודמי
רחל טעונה להיגזז גזל פרה ועוברה
אילו וגזזה משלם בשעת הגבילה
זה הכלל כל הגוזלים משלמים הגבילה
ב גזל בחמה והחזיקנה עבדים
והזיקין משלם בשעת הגבילה ר מאיר
אומ יאמ לו לעבדים הרי עבדך לפניך
ג גזל מטבע ועמדו פירות והזיקבו
ין והחמירין משלם בשעת הגבילה
מי שיבע ונפל תרומה וניטמאת חמין
ועבדי עלו והפסיד בהמה ועברה
בה עבירה או שנפסלה מעל גבי
המזבח או שהחיתה ירושה ליפסל

וילדה ורחל ונטענה אישלו

פשעת

יכול הדין שלך לפניך ד נתן לאומנין
לתקן וקילקלו חייבים לשלם נתן ל
לחרש שירה ותיבה ומגדל לתקן וקילקל
חייב לשלם הבנוי שקיבל עליו את הכותל
לסותרו ושיבר את הארגים או שהזיק
חייב לשלם היזק ותר מיעד וה ונפל
ליעד אחד פטור ואם מחמת המכה
חייב ה נתן יעמיד ליגבעה יקדיחה
היורה נותן לו דמי יצחירו יגבעו כאור
אם השבח יותר על היזאה נותן לו
את היזאה ואם היזאה יתירה על
השבח נותן לו את השבח ו ליגבע
לו אדם וינבעו שוחד ויגבעו אדום
ר מאיר אומר נותן לו דמי יצמדו ריודה
או אם השבח יתר על היזאה נותן
לו את היזאה ואם היזאה יתירה על
השבח נותן לו את השבח ז הגזל
את חבירו שווה פרוטה ונשבע לו
יוליכנו אחרין אפילו למדי לא יתן לא
לבנו ולא לשלוחו אבל נותנו והוא לשלוחו
בית דין ואם מת מחזיר ליורשיו ח
נתן לו את הקרן ולא נתן לו את החומש
מחזיר לו על הקרן ולא מחזיר לו על החומש
מחזיר לו על זה ועל זה חזרו מפחות
שווה פרוטה בקרן ואינו יריך לילך
אחריו ט נתן לו את החומש ולא
נתן לו את הקרן מחזיר לו על החומש ולא
מחזיר לו על הקרן מחזיר לו על זה ועל זה
חזרו משווה פרוטה בקרן הרי זה יריך
לילך אחריו י נתן לו את הקרן ונשבע

שוחד

לו על החומש הרי זה משלם חומש על
חומש עד שיתמעט הקרן משוה
פרוטה וכן בפיקדון או בתשומת יד
או בגזל או עשק את עמיתו או מיצא
אבדה וכחשבה ונשבע על שקר הרי זה
משלם קרן וחומש ואשם יא אין
פיקדונו אמן לו אבד משבועתו אנס ואס
אמן הרעים מעידים אותו שאכלו משלה
את הקרן הודה מעצמו משלם קרן
וחומש ואשם יב איכן פיקדונו מה
לו מגנב משביעין אותו ואס אמ הרעים
מעידים אותו שגנבו משלם תשלומי
כפל הודה מעצמו משלם קרן וחומש
ואשם יג הגוזל את אביו ונשבע לו
ומת הדי זה משלם קרן וחומש לבנין
ולאחיו ואם אינו רוצה או שאין לו לוה
ובעלי החוב באין ונפרעין יד האומר
לבנו קונם שאת נהנה לי אם מתירשנו
בחיי ובמותי אם מת לא ירשינו יתן
לבניו ולאחיו אם אין לו לוה ובעלי
החוב באין ונפרעין יה הגזל את
הגר ונשבע לו ומת הדי זה משלם קרן
וחומש לכהנים ואשם למזבח שנ ואם
אין לאיש גואל וגו היה מעלה את
הכסף יתן לבניו והאשם יירעה עד
שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה יתן
את הכסף לאנשי משמר ומת אין
היורשין יכולין להוציא מידן שנ ואיש
אשר יתן לכהן לו יהיה יו נתן
את הכסף לחמיר ביבואשם לידעיה

ואת האשם
ומת הכסף

יֵינָא אִשָּׁה לִיהוּדִי וְכָסַת לִידַעְתָּה
אִם קַיְימָה הָאִשָּׁה יְקַדֵּשׁ וְהוּא בְּנֵי יְדַעְתָּה
וְאִם לָאו יַחֲזוֹר וְיָבִיא אִשָּׁה אַחֶרֶת
שֶׁהַמְּבִיא גְּדוֹלוֹ עַד שֶׁלֹּא הֵבִיא אִשְׁתּוֹ
יֵינָא אִשְׁתּוֹ עַד שֶׁלֹּא הֵבִיא גְּדוֹלוֹ לֹא
יֵינָא וְנוֹתֵן אֶת הַקְּרָן וְלֹא נוֹתֵן הַחוֹמֶשׁ
אֵין הַחוֹמֶשׁ מְעַכֵּב פֶּרֶק ט

הַלּוֹן הַגּוֹזֵל וּמַאֲכִיל אֶת
בְּנָיו וּמַנִּיחַ לִפְנֵיהֶם פְּטוּרִים מִלְּשַׁלֵּם
אִם הָיָה דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ אַחֲרָיוּת חַיָּבִים
לְשַׁלֵּם אֵין פּוֹרְעִין לְאִמֵּי תְּבִיעָתָם מִכָּאן
וְלֹא מִכָּאן שֶׁלְּגַבָּיִם וְאֵין נִטְלִין מִתָּן
עַנְדָּקָה אֲבָל נִטְלָה וְאֵין מִתְּנִין בְּיָמָיו אוֹ
מִן הַשּׁוּק גְּ נְטָלוֹ מוֹכְסִים חֲמוֹרוֹ
וְנָתְנוּ לוֹ חֲמוֹר אַחֵר הֲלִיס טְיָה כְּ
כְּמוֹתוֹ וְנָתְנוּ לוֹ כְּסוּת אַחַת הֲרֵי זֶה
שֶׁלּוֹ שֶׁלּוֹ מִפְּנֵי שֶׁהַבְּעָלִים מְיַיֵּאשִׁים
מִתְּחִלָּה מִיַּד הַגַּזְלָן מִיַּד הֲלִיס טְיָה
אִם נִמְצָא אִשָּׁה הַבְּעָלִים הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ
וְכֵן נָחָל שֶׁל יְדוּעִים אִם נִמְצְאוּ
הַבְּעָלִים הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ אָמַר יוֹחָנָן בֶּן
בְּרוֹקָה נֶאֱמָנֶת אִשָּׁה אוֹ קְטַן לוֹמַר
מִכָּן וְיָצָא נָחָל זֶה וְהָלַךְ בְּתוֹךְ שָׂדֵהוּ
וְנִטְּלוֹ אֶת נָחָל וְאִם הֵזִיק מִשֶּׁלּוֹ
מַה שֶּׁהֵזִיק אֲבָל לֹא יִקְּרְעוּ אֶת הַסּוֹכָךְ
עַל מְנָת לִיתֵּן דְּמֵיהֶם רִ יִשְׁמָעֵאל בְּמִשְׁלֵי
יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָה יוֹם קְרִיעָה וְנוֹתֵן דְּמֵיהֶם
גְּ הַמַּכִּיר אֶת כֵּלָיו אוֹ סְפָרָיו בְּיַד
אַחֵר אִם יֵינָא לוֹ שָׁם בְּנֵי חֲבוּרָה בָּעִיר וְיִשְׁבַּע
כַּמָּה הֵרִיא וְיִטּוֹל וְאִם לָאו לֹא יִטּוֹל

מִמֵּינוֹ שֵׁנִי אוֹ מִמָּרָן לְאַחַד וְקָטָן וְזֶה מִמֵּינוֹ דְּ וְזֶה בָּא בַּחֲבִיתּוֹ שֶׁל יַיִן וְזֶה
בָּא בְּכַדּוֹ שֶׁל דְּבַשׁ נִסְרְקָה חֲבִית שֶׁל
דְּבַשׁ וְשִׁפְּכָה זֶה אֶת יֵינוֹ וְהִנִּיחַ לוֹ אֶת הַדְּבַשׁ
לְתוֹכָהּ אֵין לוֹ אֶלָּא שִׁבְרוֹ אִם אָמַר לוֹ אֵינִי
אֶת שֶׁלְּךָ וְאַתָּה נוֹתֵן לִי דְּמֵי שֶׁלִּי חַיָּב
לִיתֵּן לוֹ הֵ שֶׁטָּרַח הָעֲנִי חֲמוֹרוֹ וְחָמוֹר
חֲבֵירוֹ שֶׁלּוֹ וְהָלַךְ מָנֶה וְשֶׁלַּחֲבֵירוֹ מֵאָתַיִם
הֵינִיחַ אֶת שֶׁלּוֹ וְהִיכִּיל אֶת שֶׁלַּחֲבֵירוֹ
אֵין לוֹ אֶלָּא שִׁבְרוֹ אִם אָמַר לוֹ אֵינִי אֶת שֶׁלְּךָ
וְאַתָּה נוֹתֵן לִי דְּמֵי שֶׁלִּי חַיָּב לִיתֵּן לוֹ וְ
הַגּוֹזֵל שׁוֹחֵט וְטוֹלֵחַ וְהַמַּפְשִׁיקִים אִם
מָכַת מְדִינָה הוּא אוֹמֵר לוֹ הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ
וְאִם מֵחֲמַת הַגַּזְלָן חַיָּב לְהַעֲמִיד לוֹ שׁוּם
שֶׁטָּפָה נָהָר אוֹמֵר לוֹ הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ זְ
הַגּוֹזֵל אֶת חֲבֵירוֹ אוֹ שְׁלָוָה הִמִּינוֹ אוֹ
שֶׁהִפְקִיד לוֹ בֵּין שֶׁבָּא לֹא יְחַוֵּיר לוֹ בְּמִדְבָּר
עַל מְנָת לִינָּאֵת לְמִדְבָּר יְחַוֵּיר לוֹ בְּמִדְבָּר
חְ הָאוֹמֵר לַחֲבֵירוֹ גָּנַבְתִּיךָ וְהִילַוְתַּנִי
הַפְקַדְתָּה אֵיצְלִי וְאֵינִי יוֹדֵעַ אִם הֶחֱזַרְתִּי
לְךָ אִם לֹא הֶחֱזַרְתִּי חַיָּב לְשַׁלֵּם אֲבָל אֵינִי
יוֹדֵעַ אִם גָּנַבְתִּיךָ וְאִם הִלַוְתַּנִי אִם
הִפְקַדְתָּה אֵיצְלִי וְאִם לֹא הִפְקַדְתָּ דְּ
פָּטוּר מִלְּשַׁלֵּם טְ הַגָּנָב טָלָה מִן
הָעֵדֶר וְהֶחֱזִירוֹ מֵת אוֹ נִגְנַב וְחַיָּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ וְאִם לֹא יָדְעוּ הַבְּעָלִים בְּגֵנֵבָתוֹ
וּבְחֲזִירָתוֹ וּמֵתוּ מִן הַיְּאוֹן וְהוּא שֶׁלֹּא
פָּטוּר מִלְּשַׁלֵּם יְ אֵין לוֹקְחִין מִן
הָרוֹעִים עֵמֶר וְחָלָב וְגְּדָיִים וְלֹא מִשּׁוֹמְרֵי
פֵּרוֹת עֲנִיִּים וּפֵרוֹת אֲבָל לוֹקְחִין מִן הָעֲשִׁירִים

כלי פשתן בגלילו ועגלים בשרון ומילה
שאמרו הטמן אסור לוקחים ביניה
ותורגלים מכל מקום אין מוכרים
שהרבותם מוציאה הרי אלו שלו שהסריק
מוציא הריהן של בעל הבית הכובס
נוטל שכר שפה וחוטין וחן שלו יתר מיכן
של בעל הבית ואם היה שחור על גבי
לבן נוטל את הכל וחן שלו יג החזיט
שרשיר מן החוט כדי לתפור בו מטלת
שהיא של שלוש על שלוש חייב לחזיר
לבעלים מה שחרש מוציא במעיך
הרי אלו שלו ובכשיל הרי אלו של בעל
הבית אם היה עושה איגל בעל הבית
את הנסורת של בעל הבית

פרק הלל יב

שנים אוחזים בטלית זה אומר אני מיצאתי
מיצאתיך וזה אומר אני מיצאתיה זה אומר
כולה שלי וזה אומר כולה שלי זה ישבע
שאין לו בה פחות מחציה וזה ישבע
שאין לו בה פחות משליש ויחלוקו
זה אומר כולה שלי וזה אומר חציה שלי
האומר כולה שלי ישבע שאין לו בה
פחות משלושה חלקים והאומר חציה
שלי ישבע שאין לו בה פחות מרביע
זה נוטל שלושה חלקים וזה נוטל רביע
ב היו שנים רכובים על גבי בהמה
או שהיה אחד רכוב ואחד מהלך זה אומר
כולה שלי וזה אומר כולה שלי זה ישבע
שאין לו פחות ממחציה וזה ישבע שאין
לו פחות משליש ויחלוקו ובמקום שהן מודין

או ששלשתן עדים וחלקין שלא בשכועה
ג היה רוכב על גבי בהמה וראוה את
המיניאה אומר לחבירו תנהלי ונעלה
ואמאני זכיתי בה זכה בה אם משנתנה
לו עמאני זכיתי בה תחילה לא אמר כלום
ד ראוה את המיניאה ונפלה לו עליה
ובא אחר והחזיק בה זה שהחזיק בה
וכה בה ראוה אותן רינים אחר המיניאה
אחר יבי שבור אחר גודלות של אפריון
ואמר וכת לי שדי וכת לו היה יבירין בזחכו
או שהיו גודלות מפרחים ואין וכת לי
שדי לא אמר כלום ה מיניאת בנו ובתו
הקטנים עבדו ושפחתו הכנענים מיצ
מיניאת אשתו הרי אלו שלו מיניאת
בנו ובתו הגדולים ועבדו ושפחתו הע
העיברים מיניאת אשתו אות על פי שלא
נתן לה כתובה הרי אלו שלהם ו
מיניא שטרי חוב אם יש בהם אחריות
נכסים לא יחזיר אין בהם אחריות נכסים
יחזיר מפני שאין בית דין ניפרעים מהן
דברי מאיר וחכמים אומר בין כך ובין כך
לא יחזיר מפני שבית דין ניפרעים
מהן ז מיניא גיטי נשים ושחרורי
עבדים דיתיקי מתנה ושובריה הרי
זה לא יחזיר שני אומר כתובים הן
ונימלך שלא ליתנן ח מיניא איגרות
שום ואיגרת מזון שטרי חליצה
ומאורסים שטרי בידודים וכל מעשה בית
דין הרי זה יחזיר מיניא בחפיסה או
בגלוסקיא תכריך של שטרות או אגודה

שנדשה

של שטרות הרי זה יחזיר וכמה הייא
אגודה של שטרות שלושה קשורות
זה בזה רבן שמעון בן גמליאל אומ אחד
לווה משלשה יחזיר לכל לווה של שלשה
לווים מן האחד יחזיר למלוה מיצא שטר
בין שטרותיו ואין ידוע מה טיבו זה אי
מוציא עד שיבא אליהו אם יש עמהן
כיוצא בהן יעשה מה שבסי מפורנן

פר יא הל ח

אלו מיניאות שלן ואלו חייב להכרין
אלו מיניאות שלו מיצא פרות מפוזרין
מיעות מפוזרות כריכות ברשות הרבים
עיגולי רבילה כיכרות של עחתום ומח
ומחרוזות של דגים וחתיכות של בשר
וגיוי יצמר הבאות ממדינתן ואניצי
פשתן ולשונות של ארגמן הרי אילו
שלו ב ר יהודה או כל דבר שיש בו
שיני חייב להכרין כיצד מיצא עיגול
ומתבו חרס כיצד ובתוכו מעות ר שמעון
בן אלעזר אומ כל כלי אנפוריא אינו
חייב להכרין ג ואלו חייב להכרין
מיצא פרות בכלי או כלי כמות שהוא
מיעות בבים או כים כמות שהוא יעפורי
פרות עיבורי מיעות שלשה מטבעות
זה על גבי זה כריכות ברשות הרבים
וכיכרות שלבעל הבית וגיוי יצמר הלקוחות
מבית האומן זבדי יין וכדי שמן חייב
להכרין ד מיצא אחד הגפה או
אחד הגדר גזוזות מקושרים או בשבילים
שנשרות הרי והלא יבעבהן מיצא כלי

באשפות אם מכוסה לא יגעבו ואם
מגולה נוטל ומכרין מיצא בגג או בכותל
ישן הרי אלו שלו מיצא בכותל חדש מ
מחיצין ולחוץ שלו מחיצין ולפנים של
בעל הבית אם היה משבירו לאחריים
אפילו מיצא בתוך הבית הרי אלו שלו
ה מיצא בחנות הרי אילו שלו בין תבה
לחנוני הרי הן של חנוני לפני השולחני
הרי אלו שלו בין כסא לשולחני הרי
הן של שלחני לקח פרות מחבירו או
ששילח לו חבירו פרות ומיצא בתוכן
מיעות הרי אלו שלו אם היו יריורים
נוטל ומכרין ו אחד השמלה היתה
בכלל כל אילו ולמה מיצאת להקיש אליה
אלא מה השמלה מיוחדת שיש בה
סימנין ויש לה תובעין ואת כל דבר
שיש בו סימנין ויש לו תובעין ואת כל
דבר שיש בו תובעין חייב להכרין ז
עד אמתי חייב להכרין עד כדי שידעו
בו שכינים ויבוי ר מאיר ר יהודה אומ
שלשה רגלים אחר הרגל האחרון שב
שבעת ימים כדי שילך לביתו שלשה
וחזור שלשה והכרין יום אחד ח אמ
את האבידה ולא אמאת סימניה הרי
זה לא יתן לו הדמיי את על פי שאמר
את סימניה הרי זה לא יתן לו שת עד
דדוש אחיך אותו עד שת ידרוש את
אחיך אם רמיי הוא ואם אינו רמיי
ט כל דבר שהוא עושה ואוכל יעשה
ואוכל ודבר שאינו עושה ואוכל יימכר

שנ והשובתו לו ראה היאך תשיבנו
לו כמה יהא בדמיה ר טרפון או ושתמש
בהן לפיכך אם אבדו וכו חייב באחזרתן ר עקיבא אן לא ישתמש בהן לפיכך אם אבדו אינן חייב באחזרתן ר מינא ספריה קורא
בהן אחת של שישים יום ואם אינו יודע
לקדות מלן אבל אם לא ולמד בהן כמה
פתחילה ולא יקרא אחר עמו מינא
כסות מצעה אחת לשלשים יום
ושלוחה ליעדכה אבל לא לכבודו
בלי כסף וכלי נחושת מישתמש בהן
ליעדכן אבל לא לשוחקן כלי כסף וכלי זהב
וכוכית אל יגע בהן עד שיבוא אליהו
מינא סק אוקיפה אם אין דרכו לישאל
הדי זה לא ויטול יא אין זה היא
אבידה מינא חמור ופרה רועים
בדרך אין זו אבידה חמור וכלים
הפוכים ופרה רינה בין הגרמים הרי
זו אבידה החזירה ופרחה החזירה
ופרחה אפילו ארבעה וחמשה פעמים
חייב שנ השבת תשיבם היה בטל מן
הסלע לא יאמר לותן לי סלע אלא נותן
לו שברו כפרעלבעל אם יש שם
בית דין יתנה עמו לפני בית דין אם
אין שם לפני מי יתנה שלו קודם.
יב מינא בריפת אינו חייב בה
ברשות הרבים חייב בה היקה בין
הקברות אל ויטמאו אם לו אביו
היטמא או שאם לו אל תחזור הרי
זה לא ישמע לו פרק ושנן פרק ושנן
אפילו ארבעה וחמשה פעמים חייב

שנ עזב תעזב הלך ושוב לו אע לוהאיל
ועליך מינה אם רינתה לפרוק פרוק
פטור שנ עמו היה זקן או חולה חייב
מינה מן התורה לפרוק אבל לא לטעון
ר שמעון אומ את ליטעון ר יוסה הגלילי
אומ היה עליו יתר ממה שהוא אינו וקוקלו
שנ תחת משאו משוי שהוא יכול לעמוד
בו יג אבידתו ואבידת אביו שלו
קודמת אבידתו ואבידת רבו של קודמת
אבידת אביו ואבידת רבו של רבו קודמת
משל אביו שאביו הביאו לחיי העולם
הזה ורבו שלימדו חכמה הביאו לחיי
העולם הבא יד אם היה אביו שקול
כנגד רבו אבידת אביו קודמת היה
אביו או רבו נושאים משואו מניח
את של רבו ואחריכך מניח את של אביו
היה אביו ורבו בבית פודה את רבו ואחר כך פודה את אביו אבל אם היה אביו תלמיד חכם פודה את אביו ואחר כך פודה את רבו פר ע הל יד
המפקיד אצל חבירו בהמה או כלים
ונגנבו או שאבדו שולם ואין נידון
להישבע שחדי אמרו שומר חנם נשבע
ומשלם וינא נימינא הגנב משלם
תשלומי כפל טבח ומכר משלם תשלומי
ארבעה וחמשה למי הוא משלם למי
שהפקדון אצלו ב נשבע ואריבה
לשלם נימינא הגנב משלם תשלומי כפל טבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה למי הוא משלם לבעל הפקדון ג

הַסּוֹכֵר פָּרָה מֵחֲבֵירוֹ וְהִשְׁאִילָהּ לְאָחֵר
וּמֵתָה כְּדַרְכָּהּ יְשַׁלֵּם הַשּׁוֹכֵר שְׁמִיתָה
כְּדַרְכָּהּ וְקִשּׁוּאֵל מְשַׁלֵּם לְשׁוֹכֵר אֲבָל יוֹסֵף
כֵּיצַד וְהָלְכָה עֲשִׂירָה סְחוֹרָה בְּפַרְתּוֹ שֶׁלּוֹ
אֶלָּא תַּחְזוֹר הַפָּרָה לְבַעֲלִים ד אַבָּא
לִשְׁנַיִם גָּזַלְתִּי אֶת אֶחָד מִכֶּם מָנֶה וְאֵינִי
יוֹדֵעַ אֵי זֶה מִכֶּם אֲבִיו שֶׁל אֶחָד מִכֶּם
הֵיפָקִיד אֵינְהִי מָנֶה וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֵי זֶה
הוּא נוֹתֵן לָזֶה מָנֶה וְלָזֶה מָנֶה שֶׁהֲרֵי
כִּפֵּי יַעֲמֹד ה שְׁנַיִם שֶׁהֵיפָקִידוּ אֵינָל
אֶחָד זֶה מָנֶה וְזֶה מָאתַיִם וְזֶה אוֹ מָאתַיִם זה אומר מאתים שלי
שֶׁלִּי נוֹתֵן לָזֶה מָנֶה וְלָזֶה מָנֶה וְהַשְּׁאָר
יְהֵי מוּנָּח עַד שֶׁיָּבֹא אֵלִיָּהוּ זַכַּאי יוֹסֵי
אוֹמֵר כֵּן מַה הַפְּסִיד הַמַּמְעִי אֶלָּא הַכֹּל וְהוּא
מוּנָּח עַד שֶׁיָּבֹא אֵלִיָּהוּ ו וְכֵן שְׁנֵי
כֵּלִים אֶחָד מָנֶה וְאֶחָד מָאתַיִם יָפֶה אֶלֶף וְזוֹ זֶה אומר יפה שלי
אוֹמֶרֶת יָפָה שֶׁלִּי נָתַן אֶת הַקָּטָן לְאֶחָד מֵהֶן
וּמֵתָה הַגְּדוֹל נוֹתֵן דְּמֵי קָטָן לִשְׁנֵיהֶן
וְהַשְּׁאָר יְהֵי מוּנָּח עַד שֶׁיָּבֹא אֵלִיָּהוּ
אָמַר יוֹסֵי אִם כֵּן מַה הִפְסִיד הַמַּמְעִי ז
אֶלָּא הַכֹּל יְהֵי מוּנָּח עַד שֶׁיָּבֹא אֵלִיָּהוּ ו
ז הַמַּפְקִיד פֵּרוֹת אֵצֶל חֲבֵירוֹ אֲפִלּוּ הֵן
אוֹבְדִין הֲרֵי זֶה לֹא יִגַּע בָּהֶן וְאִם שָׁמַע
בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵךְ וּמְכוֹר בִּפְנֵי בֵּית דִּין מִפְּנֵי
הַשֵּׁב אֲבֵדָה לְבַעֲלִים ח הַמַּפְקִיד
פֵּרוֹת אֵצֶל חֲבֵירוֹ הֲרֵי זֶה יִתֵּן לוֹ חִסָּרוֹנוֹת
לְחִיטִים וְלִאוֹרז וּלְשֻׁעָת וְיִתֵּן לוֹ קַבִּים לְכוֹר
לְשְׁעוֹרִים וְלִכְוָסִין וְלִשְׁעָתְקָבִים לְכוֹר
לְבוּס מַיִם וְלִרְעִי פִּשְׁתָּן שְׁלִישׁ סְאִים לְכוֹר
הַכֹּל לְפִי הַמִּדָּה וְהַכֹּל לְפִי הַזְּמַן אַבָּא

יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי וְכִימָה אוֹכֶפֶת לָהֶם וְהֵן
הָעֲכָבָרִים אוֹכְלִין בֵּין מְהֻרָּבָה בֵּין מְקֻיָּמָה
אֵינוֹ יוֹרֵא לוֹ חִסָּרוֹנוֹת אֶלָּא לְכוֹר בְּלַבַּד
י יְהוּדָה אֵין אוֹמֵר הָיְתָה מְרוּבָּה אֵינוֹ
יוֹרֵא לוֹ חִסָּרוֹנוֹת מִפְּנֵי שֶׁהֵן מוֹתָרוֹת
ט יוֹרֵא לוֹ שְׁתוֹת לַיִן ך יְהוּדָה אוֹמֵר
חוֹמֶשׁ יוֹרֵא לוֹ שְׁלִשִׁית לוֹג שֶׁמֶן לְמָאתַיִם
לוֹג וּמַחֲצָה שֶׁמָּרִים לוֹג וּמֶחֱצָה בַּלַּע
אִם הָיָה שֶׁמֶן מְזוּקָּק אֵינוֹ יוֹרֵא לוֹ
שֶׁמָּרִים קִנְקָנִים וְשָׁנוֹת אֵינוֹ יוֹרֵא
לוֹבַלַּע י יְהוּדָה אוֹמֵר הַמּוֹכֵר שֶׁמֶן מְזוּקָּק
לַחֲבֵירוֹ כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה הֲרֵי זֶה מְקַבֵּל
עָלָיו לוֹג וּמֶחֱצָה שֶׁמָּרִים לְמֵאָה הַמַּפְקִיד
חָבִית אֵצֶל חֲבֵירוֹ לֹא יִתְּנוּ לָהּ הַבְּעָלִים
מָקוֹם וּטְלָלָה וְנִשְׁבְּרָה אִם מִתּוֹךְ יָדוֹ
מְשֻׁבָּרָה לְיָרְכוֹ חַיָּב לְיָרְכָהּ פָּטוּר
וְאִם מִשֶּׁהִנִּיחָהּ בֵּין לְיָרְכוֹ וּבֵין לְיָרְכָהּ
פָּטוּר וְיִתְּנוּ לָהּ הַבְּעָלִים מָקוֹם וּטְלָלָה
וְנִשְׁבָּרָה בֵּין מִתּוֹךְ יָדוֹ וּבֵין מִשֶּׁהִנִּיחָהּ
לְיָרְכוֹ חַיָּב לְיָרְכָהּ פָּטוּר י הַמַּפְקִיד
מָעוֹת אֵצֶל חֲבֵירוֹ יִתְּנֵם וְהוּא שֶׁיִּשְׁלֹן לְאוֹחֲרָיו
מִסְּרָן לִבְנוֹ וְלִבְתּוֹ הַקְּטַנָּה וְעַל בְּפַנְיָהּ
שֶׁלֹּא כְּרַאֲוִי חַיָּב שֶׁלֹּא שָׁמַר כִּדְרָךְ
הַשּׁוֹמְרִים וְאִם שָׁמַר כִּדְרָךְ הַשּׁוֹמְרִים
פָּטוּר יא הַמַּפְקִיד מָעוֹת אֵצֶל הַ
הַשּׁוֹלְחָנִי אִם יִתְּנֵם אֵל יִשְׁתַּמֵּשׁ
בָּהֶן וְאִם מִיתְּרִין וְשִׁתְּמֵשׁ בָּהֶן אֵינוֹ בַּעַל
הַבַּיִת בֵּינְכֶן וּבֵינְכֶן לֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן
הַחֲנוָנִי כְּבַעַל הַבַּיִת וְכַרְיָר מֵאִיר ר
וְהוּדָה אוֹמֵר כַּשּׁוּלְחָנִי יב הַשּׁוֹלֵחַ

יד בפיקדון בית שמי אומ׳ ילקה בחמש
ובייתר ובית הלל אומ׳ בשעת הריצה
ור׳ עקיבה אומ׳ בשעת התביעה החושב
לשלוח יד בפיקדון בית שמי מחייבין
ובית הלל אומ׳ אינו חייב אלא עד שעה
ששלח יד כיון היטה את החבית
ונטל ממנה רביעית ונשברה אינו
משלם אלא רביעית היקבים ונטל
ממנה רביעית ונשברה משלם
את הכל פר׳ יג הל׳ יב

הכסף קונה את הדבש והדבש אינו
קונה את הכסף הנחשת קונה את
הבסף והכסף אינו קונה את הנחשת
מעות הרעות קונות את הפשתות והפשתות
אינן קונות את הרעות אסימון קונה
את המטבע והמטבע אינו קונה
את אסימון המטלטלין קונים את
המטבע והמטבע אינו קונה את
המטלטלים זה הכלל כל המטלטלין
קונים זה את זה ב כיצד משך
ממנו פירות ולא נתן לו מעות אינו
יכול לחזור בו נתן לו מעות לא משך
ממנו פירות יכול לחזור בו אבל אמרו
מי שפרע מאנשי דור המבול עתיד
לה׳ לפרוע ממי שאינו עומד בדיבורו
ר׳ שמעון אומ׳ כל שהכסף בידו יד
לעליונה ג ההוניה ארבע כסף
מעשריה וארבע כסף לסלע שתות
למקח עד אמתי מותר להחזיר כדי
שיראה לתגר או לקרובו הוה ר׳ טרפון

בלוד ההוניה שמונת כסף לסלע שלישי
למקח ושמחו תגרי לוד אם להם מותר
להחזיר כל היום אמרו ימים לנו ר׳ טרפון
מקומינו וחזרו לדברי חכמים ר׳ אחאי
הלוקיות ואחד המוכר וישלם הוניה
כשש שהוניה להדיוט כך הוניה לתגר
ר׳ יהודה או׳ אין תגר הוניה משהו על
עליו ידו לעליונה שהוא אומ׳ לו תן
את מעותי או תן לי מה שהונית ני ה
וכמה תהא הסלע חסירה ולא יהיו בד
הוניה ר׳ מאיר אומ׳ ארבעה אפרוט מאסר
לדינר ר׳ יהודה אומ׳ ארבעה פונדיונות
מפונדין לדינר ר׳ שמעון אומ׳ שמונה
פונדיונות משני פונדיונים לדינר ו
עד אמתי מותר להחזיר בכרכים כדי
שיראה לשולחנו ובכפרים עד ערבי
שבתות אם היה מכירה אפילו לאחר
שנים עשר חדש מקבלה ממנו ואין לו
עליו אלא תר עומית ותותנה למעשר שני
ואין חוששים שמא ינפש רעה ז
ההוניה ארבע כסף והטרענה שתי כסף
והדוריה שווה פרוטה חמש פרוטות הן
ההדריה שווה פרוטה והאשה מתקדשת
בשווה פרוטה והנה נהבשווה פרוטה
מן המקדש מעל המרציא שווה פרוטה
חייב להכרין והגזול את חבירו שווה
פרוטה נשבע לו יוליך ידו אחריו אפילו
למדי חמשה חומשים הם האוכל
תרומה ותרומת מעשר ותרומת מעשר
שלמי החלה והביכורים מוסיפים

חומש הפורה נטע רבעי ומעשר שני
שלו מוסיף חומש הפורה הקדש וישו מוסיף
חומשיה נהנה שוה פרוטה מן ההקדש
מוסיף חומש והגזל את חבירו שוה
פרוטה ונשבע לו מוסיף חומש ט
ואילו דברים שאין להם הוניה הערכין
והאשטרות והקרקעות והקדשות
אין בהן לא תשלומי כפל ולא תשלומי
ארבעה וחמשה שומר חינם אינו נשבע
נשאל שכר אינו משלם ר שמעון אומ
קדשים שהוא חייב באחריותן ושלחן
הוניה ושאינו חייב באחריותן אין להן
הוניה ר יהודה אומ אף ספר תורה והמה
ומגלת אסתר אין להם הוניה אמרו לא אמרו
אלא את אלו י בשם שהוניה במקח
וכממכר כך הוניה בדברים לא יאמר לו
במה חפץ זה והוא אינו רוצה לקחו
אם היה בעל תשובה לא יאמר לו זכור
היום מעשיך הראשונים ואם היה בן
גרים לא יאמר לו זכור מה היו מעשה
אבותיך שנ וגר לא תונה ולא תלחיצנו
כי גרים הייתם בארץ מצרים יא אין
מעברין פירות בפירות אפילו חדשים
בחדשים אין יכול לומ חדשים משתים
באשתי ביין הי יתירו לערב קשה ברך
מפני שהוא משביחו אין מעברין שמרי
יין ביין אבל נותן לו את שמדין מי
שמתערבים ביינו לא ימכרנו בחנות
אלא אם כן הודיע ולא לתגר אחד על פי
שהוא מודיעו שאינו אלא לרמות בו

MTA KÖNYVTÁR

מיקום שמהגו להטיל מים ויולו יב
היתר עטל מחמש גרנות ונותן להן
מצורה אחת מחמש גיתות ונותן להן
פיהם אחד בלבד שלא יתכוון לערב י
יהודה אומ לא יחלק החנוני קליות
ואגוזים לתינוקות מפני שהוא מרגלן
לבוא אילו וחכמ מתירין לא יפחות
את השער וחכמ אומ זכור לטוב לא
עבור את הגזירים כדברי אבא שאול
וחכמ מתירין מודים שלא עבור על
פי מגזרה שאינו אלא כגונב את
העין אין מפרקסין לא את הארם
ולא את הסדמה ולא את הגדלים

פר יד הל יב

אי זה הוא נשך ואי זה הוא תרבית
אי זה הוא נשך המלוה סלע בחמשה
דינרין סאתים חיטים בשלוש מפני
שהוא נשך ואי זה הוא תרבית המרבה
בפרות כיצד לקח ממנו חיטים מדינר
והב הכור וכן השער עמדו חיטים
בשלושים דינר אמ לותן לי חיטיי
שני מוכרן ולוקיח אני ליבהן יין
אמ לו והרי חיטיך עשויות עלי בי
בשלשים דינר והרי לך אילו בהן
יין ויין אין לו ב המלוה את
חבירו לא ירוד בזז יניר וחינם ולא
ישכור ממנו בפחות מפני שהוא
ריבית ג מרבים על השכר ואין
מרבין על המכר כיצ הישביר לו
את החדיר אמ לו אם מעבדשיו אתה

נותן לי הדי הוא לך בעשר סלעים בי
לשנה ואם של חודש בחודש מסלע
בחודש כיוצא מכר לו את השדה
אמר לו אם מעכשיו אתה נותן לי הדי
היא לך באלף זוז ואם לגורן בשנים
עשר מנה אסור למכר לו את
השדה ונתן לו מקצת דמים אמר לו
אמתי שתירצה הבא מעותיך וטול
את שלך אסור הילוהו על שדהו
ואמר לו אם אין אתה נותן לי מיכן
ועד שלוש שנים הדי היא של הדי
היא שלו כך היה בריתם בין ראשון
עושה על פי חכמי ה אין מושיבין
חנווני למחזירית שכר לא יתן לו
כיצד ליקח בהן פירות למחזירית
שכר אלא אם כן נתן לו שכרו כפעל
בטל אין מושיבין תרנגולים למחזיה
ואין שמרין עגלים וסייחים למחזיה
אלא אם כן נתן לו שכר עמלו ומזונו
אבל מקבלים עגלים וסייחים למחזיה
ומגדלים אותן עד שיהו שלושה
וחמשה עד שתהא טובעת ו
שמרין פרה וחמור וכל דבר שדרכו
לעשות ולאוכל מקום שנהגו לחלוק
את הולד מיד וחולקים ומקום שנהגו
לגדל יגדילו רבן שמעון בן גמליאל
שמרין עגל עם אמו וסייח עם אמו
ומפרין על שדהו ואנו חושש משום
ריבית ז אין מקבלין יאן ברזל
מישראל מפני שהוא ריבית אבל

מקבלין יאן ברזל מן הגוים ולוקח מהן
ומלווים אותן בריבית וכן בגד תושב
מלווה והוא ישראל על מעותיו של נוכרי
מדעת הנכרי אבל לא מדעת ישראל
ח אין פוסקין על הפרות עד שיניא
השער היה הוא תחילה לקוצרים פוסקין
עמהן על הגרישין על העבט של ענבים
ועל המעטן של זיתים ועל הבוסר
של יורה ועל הסיד כדי שישקע בבשתו
ופוסק עמו על הובל כל זמן השנה
ר יוסה או אין פוסק עמו על הובל עד
שיהא לו זבל באשפות חצרו מתירין
פוסק עמו כשער הגבוה ר יהודה אין
אף על פי שאין פוסק עמו יכול הוא
לומר לו תן לי כדה אותן לי את מעותיי
ט מלוה ארם את אריסיו ויטרין
בחיטין לזרע אבל לא לאוכל שהיה
רבן גמליאל מלוה את אריסיו ויטרין
בירקד והנדלו או בנול והוקידו ונטל
מהן כשער הזול לא שהלכה בן אלא
שהניחה להתמיד על ענמו י לא
יאמר אדם לחבירו הלויני כור ויטרין
ואני נותן לך לגורן אלא אומר לו עד
שיבא בני או עד שיאמינא מפתח הלל
אסור וכך היה הלל לא תלוה אשה
כבר לחברתה עד שתגיד לה כמה
שמא יוקידו החיטרין ונמצאו באות
לידי ריבית יא אומר אדם
לחבירו נכיש עמי ואנכיש עמך
עדור עמי ואעדור עמך אבל לא יאמר

לו נכיש עמי ואעדור עמך עדור עמי
ואנכיש עמך כלומי גדיר אחד כל
ומירביעה אחת לא יאמר לו חרוש
עמי בגדיר ואני עמך ברביעה יב
רבן גמליאל אין וישריבית מוקדמת
וישריבית מאוחרת כיצד נתן את
עיניו ללוות ממנו והיה משלים לו
ואמר בשביל שלוויני זו היאריבית
מוקדמת ללוות ממנו והחזיר לו
את מעותיו ושהיו בטילות אילו זו
היא ריבית מאוחרת ר שמעון אומר
וישריבית דברים לא יאמר לו ידע אם
בא איש פלוני ממיקום פלוני יג ואלו
עוברים בלא תעשה המלוה והלוה
והערב והעדים וכתב אומר את הסופר
עוברים על בל תתן לו ועל בל תקיח ממנו
ועל לא תהיה לו כנושה ועל לא תשימון
עליו נשך ולפני עור לא תתן מכשול
ויראת מאלהיך אני יי׳

פרשה לג

וישכר את האומנים והיטיעוה את
זה ואין לו זה על זה אלא תרעומת
שכר את החמור ואת הקדר פיריאן
פרים וחלילים לבלה או לכית הפורעניות
לעלות פישתבו מן המישרה וכל דבר
שהוא אבד והזיר בהם מיקוח שאין
אדם שוכר על ליחם או מיטען ב
וישוכר את האומנים והזירו בהן ידין
להחזירה ואם בעל הבית החזיר בו ביום
להחזירה וכל המשנה ידו להחזירה וכל

החזיר בו ביום להחזירה ג וישוכר
את החמור להוליך קבים והוליך לו
בבקעה בבקעה והוליכה בהר אפילו
זה עשרת מילים וזו עשרת מילים
ומיתה חייב שכר את החמור והיציקה
או שנישאת איגרייא או לו הדי
שוק לפניך מיתה או נשברה חייב
להעמיד לו חמור ד וישוכר את
החמור להוליכה בהר והוליכה בבקעה
אם החליקה פטור ואם הרחמה חייב
בבקעה והוליכה בהר אם החליקה
וחייב ואם הרחמה פטור ואם מחמת
המעלה חייב ה וישוכר את הפרה
לחרוש בהר וחרש בבקעה ונשבר
הקנקן פטור בבקעה וחרש בהר ונשבר
הקנקן חייב לרושבקיטנית ורש
בתבואה פטור בתבואה ורש בקיטנית
וחייב שחק קיטנית מחלקת ו וישוכר
את החמור להביא חיטים והביא
שעורים תבואה והביא תבן חייב
שהנפה קשה במשוא יי להביא לתך
חיטים והביא לתך שעורים פטור
ואם הוסיף על משואו חייב ובמה
יוסיף על משואו ויהיו חייב סומכס
או משה ר מאיר סאה לגמל ושלשת
קבים לחמור ז כל האומנים שומרי
שכר וכולם שאמרו הבא מעות וטול
את שלך שומר חינם שמור לי ואשמור
לך שומר שכר שמור לי ואמר לו הנח
לפני שומר חינם והמניח על המשכון

שומר שכר רובר יהודה אומר הילוהו
מיעוט שומר חינם הילוהו פירות
שומר שכר אבא שאול אומר מותר
אדם להשכיר משכונו של עניי לחיות
פוסק עליו והלך מפני שהוא כמשכיר
אבדה ח המעביר חבית מחבירו
למקום ושברה בין שומר חינם ובין
שומר שכר וישבע אלעזר תמיה
אני אם יכולים הן והוא להישבע

פ יו הל ח

השוכר את הפועלים ואמר להן להשכים
ולהעריב מקום שנהגו שלוא להשכים
ושלא להעריב אינו יכול לכופן מקום
שנהגו לרון ירון לספק מתקה ויספיק
הכל כמנהג המדינה מעשה בר יוחנן
בן מתיה שצ לבנו יצא ושכור לנו פועלים
ופסק עמהם מזונות ובשבא אצל
אביו אמר לו אפילו את עושה להם כס
כסעודת שלמה בשעתו לא ינאותה
ידי חובתן עמהם שהן בני אברהם
יצחק ויעקב אלא עד שלא יתחילו
במלאכה יצא ואמור להם על מנת
שאין לכם אלא פת וקיטנית בלבד
רבן שמעון בן גמליא אומר לא היה
צריך הכל כמנהג המדינה ב אילו
אוכלין מן התורה העושה במחובר
לקרקע עד שלא נגמר מלאכה ובתלוש
מן הקרקע עד שלא נתגמרה מלאכתן
ובדבר שאין גידולין מן הארץ ג ואילו
שאינן אוכלין העושה במחובר לקרקע
בשעה שאינה גמר מלאכה ובתלוש
מן הקרקע מאחר שנגמרה מלאכתו
ובדבר שאין גידולין מן הארץ ד
היה עושה בידיו אבל לא ברגליו בכליו
אבל לא בידיו אפילו על כתיפו הרי זה
יאכל יוסי הגלילי אומר עד שיעשה
בידיו וברגליו ה היה עושה בהמתו
לא יאכל בעגבים בעגבים לא יאכל לא
בהמתו אבל מוציא הוא את עגמו על
שמגיע למקום היפות ואוכל וכולה
לא אמרו אלא בשעתגמד מלאכה אבל
מפני השבר אבידה לבעלים אמרו הפועלים
אוכלין בה ליכתן מאומן לאומן ומחויה
ובחזירתן מן הגת וחמור עד שתהא
פורקת ו אוכל פועל קישות אפילו
בדינר וכותבת אפילו בדינר אולזר
וסמא או לא יאכל פועל יתר על שכרו
וחכם מתירין אבל מלמדים את האדם
שלא יהא רועבתן ויהא סותם את
הפתח לפניו ז קוצץ אדם על ידי
עצמו ועל ידי בניו וביתו הגדולים ועל
ידי עבדו ושפחתו העברים ועל ידי
אשתו מפני שישבהם דעת אבל אינו
קוצץ לא על ידי בניו ובתו הקטנים ולא
על ידי עבדו ושפחתו הכנענים ולא
על ידי בהמתו מפני שאין בהם דעת ח
השוכר את הפועלים לעשות עמו בנטע
רבעי שלו הרי אלו לא יאכלו ואם לא
הודיעם פרזה ומאכילין ניתפרס ועיגולין
ניתפתחו חביותיו נתחתכו רימוניו

הרי אילו לא יאכלו ואם לא הודיענו
מיעשר ומאכילין טו שומרי פירות
אוכלין מהלכת המדינה אבל לא מן
התורה ארבעה שומרין הן שומרי
הן שומר חינם והשואל נושא שכר
והשוכר שומר חינם נשבע על הכל
והשואל משלם את הכל נושא שכר
והשוכר נשבעים על השבר ועל הט
השבורה ועל המיתה ומשלמין את
האבידה ואת הגניבה י זאב אחד
אינו אומר שני ואריס אומר יהודה
אומר אף בשערת משלחת ואריס אף
זאב אחד אומר יא שני כלביה
אינן אומרין ידוע הבבלי אע משם
ר מאיר מדרזז אחות אינו אומר משתי
רחמות אומר יב הלוסטים הרי זה
אומר הארי והדוב והנמר והפרדלס
והנחש הרי אילו אומרים אמתי בזמן
שבאו מאליהם אבל אם הולכין למקום
גדודי יג הלוסטים אין אלו אומרים
יד מתה כדרכה הרי זה אומר סיכפה
ומיתה אינו אומר עלתה לראשי הגיע
ונפלה הרי זה אומר הגלה לראשי הגיע
הגיעוקים ונפלה אינו אומר מתנה
שומר חינם להיות פטור משבועה
והשואל להיות פטור משלם ונשא
שכר וקשוכר להיות פטורין משבועה
ומשלם טו כל המתנה על הכתוב
שבתורה תניו בטל וכל התניו שהוא מעשה

מיתחילתו תניו בטל וכל שאופשר לו
לקיימו בסופו והיתנה עליו מתחילתו
תניו קיים פר יז הל יד
השואל את הפרה והשאיל
בעליה עמה שאל את הפרה ושכר
בעליה עמה שאל את הבעליה או שכ
שכרן ואחר כך שואל את הפרה ומתה
פטור שנ אם בעליו עמו לא ישלם ב
אבל שאל את הפרה ואחר כך שאל
את הבעליה או שכרן ומתה חייב שנ
איין בעליו עמו ישלם ג השואל
את הפרה שאלה חיני יום ושכרה חיני
יום שאלה היום ושכרה למחר שאל
אותה ושכר אותה המשאיל או שאולה
מתה ביום שהיתה שאולה מתה ב
בשעת שהיתה שאולה מתה והלה או
אינו יודיע חייב השוכר או שכורה
מתה ביום שהיתה שכורה מתה והלה
או אינו יודיע פטור זה אומ שאולה
זה או שכורה ושבין השוכר שכורה
מתה זה או אינו יודע זה או אינו
יודיע יחלוקו ד השולחו את הפרה
ושלחה לו ביד בנו ביד עבדו ביד ש
שלוחו או ביד בנו ביד עבדו ביד
שלוחו של שואל ומתה פטור אמ לו
השואל שלחה לי ביד בני ביד עבדי
ביד שלוחי או ביד בנך ביד עבדך ביד
שלוחך או שאמר לו המשאיל הרי
אני משלחה לך ביד בני ביד עבדי

ביד שלוחו או בידבנך בידעבדך בידשפחתך
שלוחך לך השוא"ל שלח ושלחה לו
ומתה חייב וכן בשעה שהוא מחוייב
ה המחליק פרה בחמור וילדה וכן
המוכר שיפחתו וילדה הה"ז אומ' עד
שלא מכרתי וזה אומ' משלקחתי י
יחלוקו היו לו שני עבדים אחד גדול
ואחד קטן וכן שתי שדות אחת
גדולה ואחת קטנה הלוקחו אומ'
בגדול לקחתי והלה אומ' אינו יודע
וכה בגדול והמוכר אומ' הקטן מכרתי
והלה או אינו יודע אין לו אלא קטן
וה אומ' גדול וזה אומ' קטן וישבע המוכר
שהקטן מכר וה"א אינו יודע וזה
אומ' אינו יודע יחלוקו ו המוכר
ויתן לו עינים ועשן פחות מרבי עית
לסאה הרי של בעל הזתים עשו רבעית
לסאה וה אומ' ויתן גדולו וזה אומ'
אריני בידלה יחלוקו ו שעת הנהר
ותיו ונתנן לתוך שדה חבירו וה אומ'
ותיי בידלו וזה אומ' אריני בידלה יחלוקו
ח המשכיר בית לחבירו בימות
הגשמים אינו יכול להוציאו מן החג
ועד הפסח ובימות החמה של שיכ
יום ובכרכים אחד ימות החמה ואחד
ימות הגשמים שנים עשר חודש
ובחנויות אחד כרכים ואחד עיירות
שנים עשר חודש רבן שמעון בן
גמליאל אי חנות של נחתומים ושל ע

וישל עבעיה שלוש שנים ט המסכיר
בית לחבירו והמסכיר חייב בדלת ובנעל
ובמפתח ובכל דבר שהוא מעשה
אומן אבל דבר שאינו מעשה אומן
השוכר עושקיו וכל של בעל הבית
אין לשוכר אלא הירעא מן התנור
ומן הכירים בלבד י המסכיר בית
לחבירו לשנה ניתקברה השנה ניתעברה
לסוכר המסכיר לו לחדש ניתעברה
השנה ניתעברה המסכיר מעשה
בימפורין באחד שהסכר מרחו מחבירו
בשנים עשר והב לשנה מדינר והב
לחדש ובאין מעשה לפני רבן שמעון
בן גמליאל ולפניו יוסה ואמרו יחלוקו
את חדש שהעניו יא המשכיר
בית לחבירו ונפל חייב להעמיד לו בית
הדיה קטן ולא יעשנו גדול גדול לא
יעשנו קטן אחד ולא יעשנו שנים
שנים ולא יעשינו אחד לא יפחות מן
החלונות ולא יוסיף עליהם אלא
מדעת שניהם פר יז הל יא
המקבל שדה מחבירו מקום
שנהגו לקנור יק עור לעקור יעקור
לחרוש אחרין יחרוש הכל כמנהג
המדינה הגיש שחולקים בתבואה
כך חולקין בתבן וכך שכשם שחולקין
בעין כך חולקין בזמורת וכקנים ת
ושניהם מספקין את הקנים ב
המקבל שדה מחבירו והוא בית של

שלחיס אובית האילן יבש המעין
ניקיין האילן אינו מטמא לו מחבירו
אם אמר לו השכר לי שדה בית שלחיס
וה או שדה בית האילן והיבש המעין
ניקיין האילן מטמא לו מחבירו כי
שזו סבה הכירה שמין אותה כמה
היא ראויה לעשות ונותנין לו שהוא
אומר לו אם אביד ולא אעביר אשלם
כמיעטה ר׳ המקבל שדה מחבירו
ולארינה לנכש אמר לו מה אנפת לך
הואיל ואני נותן לך חכורך אין שום
שומעין לו שהוא אילן למחר את
וינא ממנה והיא מעלה לפני עשבים
ה המקבל שדה מחבירו ולא עשת
אם ישבה כדי להעמיד בה כדי חיוב
ליטפל בה אמר יהודה מה קיימבד
כדי אלא אם ישבה כדי נפלה ו
המקבל שדה מחבירו ואכלה חגבים
וישחפה אם מפת מדינה היא מטמא
לו מחבירו ואם אינה מפת מדינה
אינו מטמא לו מחבירו ר יהודה אומר
אם קיבלה ממנו במעות בזמנך ובזמן
כך אינו מטמא לו מחבירו ו
המקבל שדה מחבירו בעשרת כוריס
חיטים לקח נותן לו מתוכה היו
חיטיה יפות לא יאמר לו הרי אני
לוקיח לך מן השוק אלא נותן לו
מתוכה ח המקבל שדה מחבירו
לזורעה שעורים ולא יזרענה חיטים

חיטין יזרענה שעורים רבן שמעון
בן גמליא אוסר קיטנית לא יזרענה
תבואה תבואה יזרענה קטנית רבן
שמעון בן גמליא אוסר ט המקבל
שדה מחבירו שנים מעיטות לא יזרע
יזרענה פשתן ואין לו בקורת שקמה
קיבלה ממנו שבע שנים וזרעה שנה
ראשונה פי שתן ויש לו בקורת שיקמה
י המקבל שדה מחבירו שבע שנים
בשבע מאות דינר ואין השביעית מן
המנין שבע נאחד בשבע מאות ועשר
השביעית מן המנין יא שכיר יום
גבה כל הלילה ושכיר לילה גבה כל
היום ושכיר שעות גבה כל הלילה
וכל היום יב סכיר שבת שכיר
חודש שכיר שנה שכיר שבערב יצא
ביום גבה כל היום ויצא בלילה גבה
כל הלילה וכל היום יג אחד שכיר
האדם ואחד שכר הבהמה ואחד שכר
הכלים ישבו משה ביומו תתן שכרו
וישבו משה לאחתין פעולת שכיר
אותך עד בקר אמרתי בזמן שאבעו לא
תבעו אינו עובר עליו הימחהו איני
חתנורבי או אילה השולחני אינו עובר
עליו השכיר נשבע בזמנו ונוטל עבד
ומנו אינו נשבע ונוטל אם יש עדים
שתבעו הרי זה נשבע ונוטל יד
גר תושב ישבו משה ביומן תתן שכרו
ואין בו משה לאחתין פעולת שכיר

אותך עד בקר המלוה את חבירו לא
לא ימשכנינו אלא בבית ולא יכנס
לבֵיתו ויטול את משכונו של בחוץ
העני והאיש תעמוד היו לו שני בתים
נוטל אחד ומחזיר אחד מחזיר את
הכר בלילה ואת המחרשה ביום ואם
מת אינו מחזיר ליורשיו רבי שמעון
בן גמליאל אומר אף לעצמו אינו מחזיר
אלא עד שלשים יום ומשלשים יום
ולהלן מוכרו בבית דין זה אלמנה
בן שהיא עניה ובין שהיא עשירה
אין ממשכנין אותה שנ׳ לא תחבל
בגד אלמנה החובל את היחיים עובר
בלא תעשה חזיב משה שני כלים שנ׳ לא
יחבל ריחים ורכב בלבד אמרו
אלא בכל דבר שעושין בו אוכל נפש
שנ׳ כי נפש הוא חובל.

פ״ק יט הל יה

הבית והעליה של שנים שנפלו שניהם
חולקים בעניים ובאבנים ובעפר ראוין
אלו אבנים ראויות להישתבר היה
אחד מהן מכיר מקצת אבניו נוטלן
ועולות לו מן החשבון: ב הבית
והעליה של שנים נפחתה העליה
ואין בעל הבית רוצה לתקן הרי בעל
העליה יורד למטן עד שיתקן לו את
העליה ר׳ יוסה אומר התחתון נותן את
התיקרא והעליון את המעזיבה: ג
הבית והעליה של שנים שניהם שנפלו

אומר בעל העליה לבעל הבית לבנות והוא
אינו רוצה הרי בעל העליה בונה את
הבית וישוב בתוכו עד שיתן לו את
יציאותיו ר׳ יהודה או אף זה דר לתתן
שלחבירו יכין להעלות לו שכר אלא
בעל העליה בונה את הבית ואת העליה
וישוב בבית עד שיתן לו את יציאותיו
ד וכן בית הבד שהוא בנוי בסלע
תקנת אחד על גביו ונפחת הרי בעל
הבנה יורד וחורץ למטן עד שיעשה
לבית בדו כיפים הכותל והאולן שנפלו
לרשות הרבים והדיוקי פטורין מלשלם
נתנו לו רשות לסתור את הכותל ולקרן
את האולן ונפלו בתוך רשות לאחר
רשות חייב ה מי שהדיה בתוך שלו
לגינת חבירו ונפל אמר לו פנה את אבנך
אמר לו היבעיתך אין שומעין לו משקבל
עליו אמר לו הילך את ריצאותיך ואיני
נוטל את שלי אין שומעין לו ו
השוכר את הפועל לעשות עמו בתבן
ובקש ינמ לו תן לי שברי אמר לו ר טול
מיניה שעשיתה בשכרך אין שומעין
לו משקיבל עליו אמר לו הילך את שכרך
ואני נוטל את שלי אין שומעין לו
ז המוציא זבלו לרשות הרבים המציא
מזיא והמזבל מוכל אין שורין טיט
ברשות הרבים ולא לובנים לבנים
טיט ברשות הרבים אבל לא לבינים
הבונה ברשות הרבים המביא אבנים

מביא הבונה בונה ואם היזיק משלם
מה שהיזיק רבן שמעון בן גמליאל
אומ' את מתקין הוא את מלאכתו
לפני של שישים יום ח שתי גגות
זו על גבי זו והיריק ביניהם ר מאיר
אומ' של עליון ור יהודה אומ' של תחתון
אמ' ר מאיר ומה אם ירינה עליון ליטול
את עפרו אין כאן ירק אמ' ר יהודה
ומה אם ירינה התחתון למלאת גנתו
עפר אין כאן ירק אמ' ר מאיר וכי מאחר
ששניהם יכולים למחות זה על ידי זה
מניין ירק זה חייב ר שמעון אומ' כל
שהעליון יכול לפשוט את ידו ולטול
הרי הוא שלו והשאר של תחתון

פ"ק הל"ח

שותפים שרינו לעשות מחיצה ביניהם
בונים את הכותל באמצע מקום שנהגו
לבנות גבי גויית קפסים לבינים בונים
הכל כמנהג המדינה בגבול זה נותן של
שלשה טפחים וזה נותן שלשה טפחים
וגויית זה נותן טפחיים ומחיצה וזה
נותן טפחיים ומחיצה וקפסים זה נותן
טפחיים ולבינים זה נותן טפח ומחיצה
וזה נותן טפח ומחיצה לפיכך אם נפל
הכותל המקום והאבנים של שניהם ג
וכן בגינה מקום שנהגו לגדור אבל בקשה
מקום שנהגו לגדור אבל בקשה מקום
שנהגו שלא לגדור אין מחייבין אותו
אלא אם רינה בונם לתוך שלו ועשה
חויית מבחוץ לפיכך אם נפל הכותל
המקום והאבנים שלו ד ואם עשו
מדעת שניהם בונים את הכותל באמצע
ועשרין חזית מיבן ומיבן לפיכך אם
נפל הכותל המקום והאבנים של שניהם
ר המקים את חבירו משלוש רוחותיו
גדר את הראשונה ואת האחרונה ואת
השלישית אין מחייבין אותו יוסה
אומ' אם עמד וגדר את הרביעית מגלגלין
עליו את הכל ה כותל חיצון שנפל
מחייבין אותו לבנותו עד ארבע אמות
בחזקת שנפל עד שיביא ראייה שלא
נפל מארבע אמות ולמעלן אין מחייבין
אותו סמך לו כותל אחר אף על פי שלא
נתן עליו את התקרה מגלגלין עליו את
הכל בחזקת שלא נתן עד שיביא ראייה
שנתן ו כופין אותו לבנות בירת
שער ודלת לחיצר רבן שמעון בן גמליאל
או לא כל החצירות ראויות לבית שער
כופין אותו לבנות לעיר חומה ודלתים
ובריוז רבן שמעון בן גמליאל אומ' לא
כל העירות ראויות לחומה במה יהיו
בעיר ויהא כאנשי העיר שנים עשר
חודש קנה בה בית דירה הרי הוא כ
כאנשי העיר מיד ז אין חולקים
את החצר עד שיהא בה ארבע אמות
לזה וארבע אמות לזה ולא את השדה
עד שיהא בה תשעת קבים לזה ותשעת

וּתְשִׁעָה קַבִּים לַזֶּה רִי יְהוּדָה אוֹתָהּ שְׁעָה
חֲצָאי קַבִּים לַזֶּה וְתִשְׁעָה חֲצָאי קַבִּים
לַזֶּה וְלֹא אוֹתָהּ הַגִּנָּה עַד שֶׁיִּהְיֶה בָּהּ חֲמִי
קַב לַזֶּה חֲצִי קַב לַזֶּה וְכִדְבְרֵי רִי עֲקִיבָה
בֵּית רוֹבַע לֹא אֶת הַטַּרְקְלִין וְלֹא אֶת
הַמְּזוֹנִין וְלֹא אֶת הַשּׁוּבָךְ וְלֹא הַטְּלָלִית
וְלֹא אֶת הַמִּרְחָצִין וְלֹא אוֹתָהּ בֵּית חֲבֵר
עַד שֶׁיְּהֵא בָּהֶן כְּדֵי לַזֶּה וְכְדֵי לַזֶּה אֲמָתַי
בִּזְמַן שֶׁאֵין שְׁנֵיהֶם רוֹצִין אֲבָל בִּזְמַן
שֶׁשְּׁנֵיהֶן רוֹצִין אֲפִילּוּ פָּחוֹת מִכֵּן יְחַלְּקוּ
וְכֵיצַד הַקּוֹדֵשׁ אוֹתָהּ עַל פִּי
שֶׁשְּׁנֵיהֶן רוֹצִין לֹא יְחַלְּקוּ׃

פֶּרֶק כֹּא הֲלָכָה ז׳

לֹא יַחְפּוֹר אָדָם בּוֹר סָמוּךְ לְבוֹר שֶׁל חֲבֵירוֹ
וְלֹא שִׁיחַ וְלֹא מְעָרָה וְלֹא אַמַּת הַמַּיִם
וְלֹא נְבִרְכַּת שֶׁל כּוֹבְסִים אֶלָּא אִם כֵּן
הֵירְחִיק מִכּוֹתְלוֹ שֶׁל חֲבֵירוֹ שִׁלּוּשָׁה
טְפָחִים וְסִדְבְּסִיד מְרַחִיקִין אֶת הַנָּפֶת
וְאֶת הַזֶּבֶל וְאֶת הַמֶּלַח וְאֶת הַסִּיד וְאֶת
הַסְּלָעִים מִכּוֹתְלוֹ שֶׁל חֲבֵירוֹ שִׁלּוּשָׁה
טְפָחִים וְסִדְבְּסִיד מְרַחִיקִין אֶרֶס
הַזְּרָעִים וְאֶת הַמַּחֲרִישָׁה וְאֶת מֵי
רַגְלַיִם מִן הַכּוֹתֶל שִׁלּוּשָׁה טְפָחִים
מְרַחִיקִין אֶת הָרִיחַיִם שְׁלּוּשָׁה מִן
הַשֹּׁכֵב שְׁחֵזֶן אַרְבָּעָה מִן הָרוֹכֵב וְאֶת
הַתַּנּוּר שְׁלּוּשָׁה מִן הַכִּילְיָא שְׁחֵזֶן
אַרְבָּעָה מִן הַסְּפָא׳ כ לֹא יִטַּע
אָדָם תְּנוּר בְּתוֹךְ הַבַּיִת אֶלָּא אִם כֵּן

יֵשׁ לוֹ עַל
נֵיפּוֹ עֲבֹדָה

אַרְבַּע אַמּוֹת הָיָה מַעֲמִידָן בַּעֲלִיָּה עַל יְשִׁיעָה הַחִיצוֹנָה מֵעֲבֹדָה שֶׁל שְׁלֹשָׁה טְפָחִין
וְכֵירָה טְפָחַיִם וְאִם הוֹדִיק שְׁמוֹעַ אוֹ לֹא נֶאֱמְרוּ כָּל הַשִּׁעוּרִין הָאֵלּוּ אֶלָּא
שֶׁאִם הוֹדִיק יָכוֹל לְטַלְטֵל מִשָּׁם׃ ג לֹא יִפְתַּח אָדָם חָנוּת שֶׁל צַד חָנוּת שֶׁבְּחֵנֶר יָכוֹל לְמַחוֹת אוֹתוֹ
שֶׁל חֲבֵירוֹ לֹא רָפָה בְּקֶרֶן בְּאֶמְצַע בֵּינַיִם הָאֶחָד לֹא רָפָה בְּקֶרֶן אֲבָל לֹא רָפָה בְּקֶרֶן חָנוּת שֶׁבְּחֵנֶר יָכוֹל לְמַחוֹת
לוֹמַר לוֹ אֵינִי יָכוֹל לִישֵׁן לֹא מִקּוֹל הַנַּפָּחִין וְלֹא מִקּוֹל הָרַבָּנִין אֶלָּא מִקּוֹל הָרַבָּנִין שֶׁהֵם כְּלִין וְיוֹשְׁבִין בְּיוֹם
אֲבָל אֵינוֹ יָכוֹל לְמַחוֹת בְּיָדוֹ לוֹמַר לוֹ אֵינִי יָכוֹל לִישֵׁן לֹא מִקּוֹל הַפַּטִּישׁ וְלֹא מִקּוֹל הָרֵיחַיִם וְלֹא
מִקּוֹל הַתִּנּוּקוֹת׃ ד מִי שֶׁהָיָה כּוֹתֵל סָמוּךְ לְכוֹתֶל חֲבֵרוֹ לֹא יִסְמֹךְ לוֹ כּוֹתֶל אֶחָד אֶלָּא אִם כֵּן

הֵרְחִיק מִשָּׁם אַרְבַּע אַמּוֹת וּבָחֲלוֹנוֹת מִלְּמַעְלָן וּמִלְּמַטָּן וּמִכָּאן וּמִכָּאן אַרְבַּע אַמּוֹת׃ ה
מֵרְחִיקִין אֶת הַפּוֹעֲלִים מִן הַשּׁוּבָךְ אַרְבַּע אַמּוֹת פְּדֵי שֶׁלֹּא תִּקָּפוֹץ נְמִיָּה וְאֶת הַכּוֹהֵל
מִן הַמְּזוֹחִילָה אַרְבַּע אַמּוֹת כְּדֵי שֶׁיְּהֵא זוֹקֵף אֶת הַפּוֹלֵם מֵרְחִיקִין אֶת הַשּׁוּבָךְ מִן הָעִיר
חֲמִשִּׁים אַמָּה לֹא יַעֲשֶׂה אָדָם שׁוּבָךְ בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ אֶלָּא אִם כֵּן

יֵשׁ לוֹ חֲמִשִּׁים אַמָּה לְכָל רוּחַ׃ יְהוּדָה
אוֹמֵר בֵּית אַרְבַּע עַל כּוֹרִים מִלְּאוֹ שְׂעֹרִים
וְאִם לָקְחוּ אֲפִילּוּ בֵּית רוֹבַע הֲרֵי הוּא
כְּחִזְקָתוֹ ו נָפַל שֶׁנִּמְצָא בְּתוֹךְ ח
חֲמִשִּׁים אַמָּה הֲרֵי הוּא שֶׁל בַּעַל הַשּׁוּבָךְ
חוּץ מֵחֲמִשִּׁים אַמָּה הֲרֵי הוּא שֶׁל מוֹעֲאוֹ
נִמְצְאוּ בֵּין שְׁנֵי שׁוֹבָכוֹת קָרוֹב לָזֶה שְׁלּוֹ
וְלָזֶה שְׁלּוֹ מַחֲצָה לְמַחֲצָה שְׁנֵיהֶם מְחַלְּקִין
ז מֵרְחִיקִים אֶת הָאִילָן מִן הָעִיר עֶשְׂרִים
וְחָמֵשׁ אַמָּה הַחֲרוּב וְהַשִּׁקְמָה חֲמִשִּׁים
אַמָּה אֲבָל שָׁאוּל אוֹמֵר כָּל אִילָן סָרָק
חֲמִשִּׁים אַמָּה אֵלּוּ הָעִיר קְדֵמָה קוֹרְנָן
וְאֵינוֹ נוֹתֵן דְּמֵיהֶם וְאֵלּוּ הָאִילָן קְדֵמָה קוֹרְנָן
וְנוֹתֵן דְּמֵיהֶם סַפְסָף וְזֶה קְדֵמָה וְזֶה קְדֵמָה קוֹרְנָן
וְאֵינוֹ נוֹתֵן דְּמֵיהֶם ח מֵרְחִיקִין גּוֹרֶן
קְבוּעָה מִן הָעִיר חֲמִשִּׁים אַמָּה לְאוֹרֶשֶׁת
אַדְּנֵי גוֹרֶן קְבוּעָה בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ אֶלָּא אִם כֵּן
יֵשׁ לוֹ חֲמִשִּׁים אַמָּה לְכָל רוּחַ מֵרְחִיק
מְנָטֵי עֲוָתָיו שֶׁל חֲבֵירוֹ וּמֵינֵירוֹ בְּדֵי שֶׁלֹּא
יָזִיק ט מֵרְחִיקִים אֶת הַנְּבָלוֹת וְאֶת
הַקְּבָרוֹת וְאֶת הַבּוֹרְסְקִיּוֹת מִן הָעִיר חֲמִשִּׁים
אַמָּה וְאֵין עוֹשִׂין בּוֹרְסְקִי אֶלָּא לְמִזְרָח
הָעִיר׃ עֲקִיבָה אוֹמֵר לְכָל רוּחַ הוּא עוֹשֶׂה
חוּץ מִן מַעֲרָבָה וּמֵרְחִיק חֲמִשִּׁים אַמָּה
י מֵרְחִיקִין אֶת הַמַּיִם שְׁרוּיָה מִן הַיָּרָק
וּמִן הַכְּרָשִׁים מִן הַבְּצָלִים וְאֶת הַחַרְדָּל
מִן הַדְּבוּרִים׃ יוֹסֵה מַתִּיר בַּחַרְדָּל וְאֵין
מֵרְחִיקִין אֶת הָאִילָן מִן הַבּוֹר עֶשְׂרִים
וְחָמֵשׁ אַמָּה וְהַחֲרוּב וְהַשִּׁקְמָה חֲמִשִּׁים

אמה בין מלמעלה ובין מן הצד אם
הבור קדם קונין ונותן דמיה ואם
האילן קדם לא יקוץ ספק זה קדם וזה
קדם לא יקוץ ר יוסה אין אף על פי
שהבור קדם את האילן לא יקוץ וזה
חופר בתוך שלוה ונוטע בתוך שלו
יב לא יטע אדם אילן סמוך
לשדה חבירו אלא אם כן הרחיק
ממנו ארבע אמות אחד גפנים ואחד
כל האילן הוה גדל בניהם והסומק
לגדל היו שרשיו יוצאין לתוך שדה
חבירו מעמיק של שלשה טפחים כדי
שלא יעכב את המחרשה היה חופר
בור ושיחה ומערה קונין ויורד והוציא
שלו יג אילן שהוא נוטה לתוך
שדה חבירו קונין מלא מדעת על
גבי המחרישה והזורק והשקמה
כנגד משקלת בית השלחים וגיר ת
האילן כנגד משקלת אבא שאול או
כל אילן סרק כנגד משקלת יד אילן
שהוא נוטה לרשות הרבים קונין
כדי שיהא הגמל עובר ברוכבו ויהא
אומ טענו פישתן או זמורות ר שמעון
אומ כל האילן כנגד המשקלת מפני הט
הטומאה פר כג הל יד
חוקת בתים בורות שיחה ומערות
מרחיצות שובכות בית הדוש בית
השלחים והעבדים וכל שהוא עשוי
פרות תדיר חוקתן שלש שנים ומיום
ליום שדה הכבול חוקתה שלש שנים
ואינה מיום ליום ב ר ישמעאל או
שלושה חדשים בראשונה ושלישה
חדשים באחרונה ושנים עשר חדש
ר עקיבה או חודש אחד בראשונה
וחודש אחד באחרונה ושנים עשר
חדש באמירנין ארבעה עשר חדש ש
ר ישמעאל בפי רבדרין אמורין בשדה
הלבן אבל בשדה האילן כנס את
תבואתו ומסק את תיו כנס את קינו
והרי אלו שלש שנים ג שלש ארעות
לחזקה יהודה ועבד הירדן וגלילה היה
ביהודה והחזיק בגלילה והחזיק
ביהודה אינה חזקה עד שתהא עמו
במדינה אמ ר יהודה לא אמרו שלש
שנים אלא כדי שיהא נאסף ויחזיק
שנה ושלו וירועיהו שנה ושנו או
שנה אחרת ד כל חזקה שאין
עמה טענה אינה חזקה אמ לו מה את
עושה בתוך שלי שלא אמ לי אדם
דבר אינה חזקה שמתנה לי שתתנה לי
מתנה והרי זו חזקה והבא מכח ירושה
אינו צריך טענה ה השותפין
והאריסים והאפיטרופים אין להם
חזקה אין לאוכל חזקה בבית כסי אשתו
ולא לאשה בבית בעלה ולא האב
בבית הבן ולא הבן בבית האב בני
רבים אמרין במחזיק אבל בנותן
מתנה האחים שחלוקו והמחזיק

מנכס יהב נעל גדי פרינבל שהוא הרי
זו חזקה ו שנים מעידים אותו ש
שאכלה שלוש שנים ומיאנו זממים
משלמים לו את הכל שנים בראשונה
ושנים בשניה ושנים בשלישית ב
משלים ביניהן שלשה אחין ואחד
מיצטרף עמהן הרי אלו שלש עדיות
והן עדות אחת ז אלו דברים שיש
להן חזקה ואלו אין להן חזקה היה
מעמיד בהמה בחצר מעמיד תנור
וכירים ורחיים ומגל תרנגלים ומתן
ויבלו בחצר אינה חזקה אבל עשה
מחיצה לבהמתו גבוה עשרה טפחים
וכן לתנור וכן לכירים וכן לרחיים
הכניס תוך נגלין לתוך הבית עשה
מקום לזיבלו עמוק שלושה או גבוה
שלושה הרי זו חזקה ח המים ואין
להן חזקה י ושלמקומן חזקה
המחזיק לא ישלה חזקה סולם מיצרי
אין לו חזקה חלון מיצרית אין לו
ולינורית ישלה חזקה אין זה חלון
מיצרית כל שאין ראשו של אדם יכול
ליכנס לתוכה ר יהודה אומר אם יש
לה מלבן אחת על פי שאין ראשו של
אדם יכול ליכנס לתוכה הרי זו חזקה
ט ויז עד טפח יש לו חזקה ויכול
למחות פחות מטפח אין לו חזקה ואימתי
יכול למחות י לא יפתח אדם חלונותיו
לחצר שותפים לקחו בית בחצר ח

אחורית לא יפתחנו לחצר שותפין
בנה עליה עלייתו לא יפתחנה
לחצר שותפין אלא אם ריצה בונה
חדר ליפנים מביתו ובונה עליה על
גבי ביתו ופותחה לתוך ביתו ואם לא
יפתח אדם לחצר שותפין פתח כנגד
פתח חלון כנגד חלון היה קטן לא
יעשינו גדול אחד לא יעשינו שנים אבל
פותח הוא לרשות הרבים פתח כנגד
פתח חלון כנגד חלון היה קטן עשה
אותו גדול אחד עשהו אותו שנים יב
אין עושין חלל לתחת רשות הרבים
בורות שיחין ומערות ר אלעזר מתיר
כדי שתהא עגלה מהלכת טעונה
אבנים אין מרציפין זיזין ובינוי ערות
לרשות הרבים אלא אם ריצה כותס לשוק
שלו ומרציף לקחו חנויות ובה ויזין ובינוי
ובינוי ערות הרי זו כחזקתה

פרק כג הלכה יב

המוכר את הבית לא מכר את תקרתו
על פי שהיא פתוחה לתוכו ולא את
החדר שלפנים ממנו ולא את הגגמין
שישלו מעקה גבוה עשרה טפחים
ר יהודה אומר אם יש לו צורת הפתח
אף על פי שאינן גבוה עשרה טפחים
אינו מכור ב לא את הבור ולא את
החדות אף על פי שכתב לו עומקה
ורומה יריך ליקח לו דרך ומודה ר
עקיבה בזמן שאמר לו חוץ מאלו

שאינו יָרִיךְ לִיקַּח לוֹ דֶּרֶךְ מִכָּאן לְאַחַר
ר עֲקִיבָה אוֹמֵר אֵינוֹ יָרִיךְ לִיקַּח לוֹ דֶּרֶךְ
וַחֲכָמִים אוֹמְרִים יָרִיךְ לִיקַּח לוֹ דֶּרֶךְ ג
הַמּוֹכֵר אֶת הַבַּיִת מָכַר אֶת הַדֶּלֶת אֲבָל
לֹא אֶת הַמַּפְתֵּחַ מָכַר אֶת הַמַּכְתֵּשֶׁת
קְבוּעָה אֲבָל לֹא אֶת הַמַּטְלְטֶלֶת מָכַר אֶת
הָאַסְטְרוֹבִיל אֲבָל לֹא אֶת הַקְּלַת מָכַר
תָּבוּר מָכַר פֵּרוֹת בְּזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ הוֹאִיל
מַה שֶּׁבְּתוֹכוֹ הֲרֵי כּוּלָּם מְכוּרִים ד
הַמּוֹכֵר אֶת הַחָצֵר מָכַר בָּתִּים בְּרוּרוֹת שִׁיחִים
וּמְעָרוֹת אֲבָל לֹא אֶת הַמַּטְלְטְלִין בְּזְמַן
שֶׁאָמַר לוֹ הוֹאִיל וְכָל מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ הֲרֵי
כּוּלָּם מְכוּרִים בֵּינְכֶם וּבֵינְכֶם לֹא מָכַר
אֶת הַמַּדְחֵן וְלֹא אֶת בֵּית הַבַּד שֶׁבְּתוֹכָהּ
ר לְעֶזֶר אוֹ הַמּוֹכֵר אֶת הַחָצֵר לֹא מָכַר
אֶלָּא אוּרָה שֶׁל חָצֵר ה הַמּוֹכֵר אֶת
בֵּית הַבַּד מָכַר אֶת הַבַּיִם וְאֶת הַמַּמְלוֹאוֹת
הַבְּתוּלוֹת אֲבָל לֹא מָכַר אֶת הַכִּידוֹן
וְלֹא אֶת הַגַּלְגַּל וְלֹא אֶת הַקּוֹרָא בִּזְמַן שֶׁאָמַר
לוֹ הוֹאִיל וְכָל מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ הֲרֵי כּוּלָּם מְכוּרִין
ר לְעֶזֶר אוֹ הַמּוֹכֵר אֶת בֵּית הַבַּד מָכַר
אֶת הַקּוֹרָא ו הַמּוֹכֵר אֶת הַמִּרְחָץ
לֹא מָכַר לֹא אֶת הַסְּדִינִים וְלֹא אֶת
הַסַּפְסָלִים וְלֹא אֶת הַבְּלָנִיּוֹת בִּזְמַן שֶׁאָמַר
לוֹ הוֹאִיל וְכָל מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ הֲרֵי כּוּלָּם מְ
מְכוּרִין בֵּינְכֶם וּבֵינְכֶם לֹא מָכַר לֹא
וְאֶת הַמַּגָּרוֹת שֶׁל מַיִם וְלֹא אֶת אוּגָרוֹת
שֶׁל עֲנָבִים ז הַמּוֹכֵר אֶת הָעִיר מָכַר
בָּתִּים בּוֹרוֹת שִׁיחִים וּמְעָרוֹת מְזוֹנוֹת

שֶׁבָּהֶם בֵּית הַבַּדִּים וּבֵית הַשִּׁלְחָנִים אֲבָל
לֹא אֶת הַמַּטְלְטְלִין בִּזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ הוֹאִיל
וְכָל מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ אֲפִילּוּ הֵיוָּבָה בְּהֶמְיָה
וַעֲבָדִים הֲרֵי כּוּלָּם מְכוּרִים רַבִּי שִׁמְעוֹן
בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר הַמּוֹכֵר אֶת הָעִיר מָכַר אֶת
הַסַּנְטָר ט הַמּוֹכֵר אֶת הַשָּׂדֶה
מָכַר אֶת הָאִבָּנִים שֶׁהֵן לִיעוּרָה וְאֶת
הַקָּנִים שֶׁבְּגִבְרִים שֶׁהֵן לִיעוּרוֹ וְאֶת
הַתְּבוּאָה שֶׁהִיא מְחוּבֶרֶת לַקַּרְקַע וְאֶת
מִחְיַת הַקָּנִים שֶׁהִיא פְחוּתָה מִבֵּית
רוֹבַע וְאֶת הַשּׁוּמְרָה שֶׁאֵינָהּ עֲשׂוּיָה
בַּטְרִיט וְאֶת הַחָרוּב שֶׁאֵינוֹ מוּרְכָּב
אֶת בְּתוּלַת שִׁיקְמָה י אֲבָל לֹא מָכַר
לֹא אֶת הָאִבָּנִים שֶׁאֵינָן לִיעוּרוֹ וְלֹא
וְלֹא אֶת הַקָּנִים שֶׁבְּגִבְרָךְ שֶׁאֵינָן לִיעוּרוֹ
וְלֹא אֶת הַתְּבוּאָה שֶׁהִיא תְלוּשָׁה מִן
הַקַּרְקַע בִּזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ הוֹאִיל וְכָל מַה שֶּׁב
שֶׁבְּתוֹכָהּ הֲרֵי כּוּלָּם מְכוּרִין בֵּינְכֶם וּבֵין
כָּךְ לֹא מָכַר לֹא אֶת מַחְצִית הַקָּנִים שֶׁהִיא
בֵּית רוֹבַע וְלֹא אֶת הַשּׁוּמְרָה הָעֲשׂוּיָה
בַּטְרִיט וְלֹא אֶת הַחָרוּב הַמּוּרְכָּב וְלֹא
אֶת סְדִין שִׁיקְמָה יא לֹא אֶת הַבּוֹר
וְלֹא אֶת הַגַּת וְלֹא אֶת הַשּׁוּבָךְ בֵּין וְרִיצִים
בֵּין שְׁלוּמִים יָרִיךְ לִיקַּח לוֹ דֶּרֶךְ דִּבְרֵי ר
עֲקִיבָה וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵינוֹ יָרִיךְ לִיקַּח לוֹ
דֶּרֶךְ מוֹדֶה ר עֲקִיבָה בִּזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ חוּץ
מֵאֵלּוּ שֶׁאֵינוֹ יָרִיךְ לִיקַּח לוֹ דֶּרֶךְ מִכָּאן
לְאַחַר ר עֲקִיבָה אוֹ אֵינוֹ יָרִיךְ לִיקַּח לוֹ
דֶּרֶךְ וַחֲכָמִים אוֹ יָרִיךְ לִיקַּח לוֹ דֶּרֶךְ יב

במי דברים אמורים במוכר אבל בנתן
מתנה נותן את כולם האוחיז שחלקו
וכו' בשדה וכו' בכולה המחויק בניכסי
הגר החויק בשדה החויק בכולה המקדיש
את השדה המקדיש את כולה ר' שמעון אן
המקדיש שדה לא הקדיש אלא את
החדוב המורכב ואת סדן שיקמה

פר כד הל יא

המוכר את הספינה מכר את התורן
ואת הנס ואת ההוגין ואת כל המעהגיה
אותה אבל לא מכר לא את העבדים
ולא את המרינפיס ולא את האנתיקי
בומן שאמר לו היאך כלמה שבהמה
הרי כולה מכורין ב מכר את הקרון
לא מכר את הפרדות מכר את הפרדות
לא מכר את הקרון מכר את הימין
לא מכר את זהבקר מכר לא
את העמיד ר יהודה או הדמים מודעין
מי יודע אם לו מכור לו ינימדך במאותיה
וז הדבר עד שאין העמיד במאותיה
וז וחכמ אומ אין לדמים ראייה ג
המוכר את החמור לא מכר את כליו
נחום המדי או מכר את כליו ר יהודה
אומ פעמים מכורים ופעמים שאינן
מכורין כיצד היה חמור לפניו וכליו
עליו אם לו מכור לי חמורך וכליו
מכורים חמורך הזה אין כליו מכורין
ר המוכר את החמור לא מכר את
הסיוט מכר פרה ולא מכר את בנה

מכר אשפות מכר ובלה מכר בור מכר
מיחין מכר שובך מכר יונים מכר מוות
מכר דבורים הלוקח פרות שובך מפרח
בתוך הראשונה פרות כמורת נטל שלשה
מן הילים ומסרס חלות ובש מניח שתי
חלות ויתים לקרן מניח שתי גרוגיות
ה הקונה שתי אילנות בתוך שלחבירו
הרי זה לא קנה קרקע ר מאיר אומ קנה
קרקע היגדילו לא יישפה העולה מן
הגדע שלו ומן השרשים שלבעל הבית
ואם מתו אין לו קרקע ו קנה שלשה
קנה קרקע היגדילו יישפה והעולה
מן השרשים שלו ואם מתו ישלו קרקע
המוכר את הי אש בבהמה גסה לא מכר
את הרגלים מכר את הרגלים לא מכר
את הראש מכר את הקונה לא מכר
את הכבד מכר את הכבד לא מכר את
הקנה אבל בבהמה דקה מכר את הראש
מכר את הרגלים מכר את הרגלים לא
מכר את הראש מכר את הקנה מכר את הכבד
מכר את הכבד לא מכר את הקנה ז
ארבע מדות במוכרים מכרו לו חיטים
יפות ונימצאו רעות הלוקח יכול להחזיר
בו רעות ונימצאו יפות המוכר יכול
להחזיר בו רעות ונימצאו רעות יפות
ונימצאו יפות אין אחד מהן יכול להחזיר
בו שמתית ונימצאת לבנה ומס
ונימצאת שמתית עניה של ויתת ונמס
ונימצאו של שקמה של שקמה ונמצאו

שלוית יין ומיצא חומין חומין ומיצא
יין שומהן יכולים לחזור בהן ט
המוכר פירות לחבירו משך ולא מדד
קנה מדד ולא משך לא קנה אם היה
פיקחו סובר את מקומן הלוקח פשוטן
מחבירו הרי זה לא קנה עד שיטלנו
ממקום למקום ואם היה מחובר לקרקע
לקרקע ותלש כל שהוא קנה י המוכר
יין ושמן לחבירו והקדירו או שהזילו
עד שלא נתמלאת המידה למוכר ומ
משנתמלאת המידה ללוקחין היה
סרסור בירידין נשברה החבית נשברה
לסרסור חייב להטריח לו שלש טיפין
הידכינה ומיצאת הרי של לוקחין ומ
והחזנוני חייב להטריח לו שלש טיפין
ר יהודה אומ בלילו שבת עם חשיכה
פטור יא השולח את בנו או
והחזנוני ומדד לו באסר שמן ונתן
לו את האסר שבר את הינלוחית
ואיבד את האסר החזנוני חייב ר
יהודה פוטר שעל מנת כן שילחו
ומודים חכמים לר יהודה בזמן שהא
ינלוחית בידו התינוק ומדד החזנוני
להורה החזנוני פטור יב הסיטון
מקנח את מדחתו אחת לשלושים
יום בעל הבית אחת לשנים עשר
חורש רבן שמעון בן גמליא או חילוף
הדברים החזנוני מקנח את מדחתו
פעמים בשבת ומרחה את משקלותיו

פעם אחת בשבת וקנה מאותם על
כל משקל ומשקל יג אמר שמעון
בן גמליא במי דברים אמורים בילד
אבל בבית איש יעיר חייב להכריז
לו וטפחה היה שוקל לו עין בעין נותן לו
ברומית אחד לעשרה בלוז ואחד לע
לישרים במבש יד מקום שנהגו
למוד בדקה לא ימוד בגסא בגסא
לא ימוד בדקה למחוק לא יתדוש לק
להתדוש לא ימחוק

פר כה הל יד

המוכר פירות לחבירו ולא ינימוו אפילו
ורע פישתן אינו חייב באחריותן יד
שמעון בן גמליא אומ ורעוני בעה שאינן
נאכלין חייבין באחריותן ב המוכר
פירות לחבירו והרי זה מקבל עליו רובע
טנפת לסאה ואינים מקבל עליו עשר
מתלי עות למאה מדחתו של יין מקבל
עליו עשר קנסות למאה קיבנקינים
בשרון מקבל עליו עשר פוטסות למאה
ג המוכר יין לחבירו והחמין אינו
חייב באחריותו אם ידוע שהינו מחמין
הרי זה מקח טעות אם אמר לו יין מבושם
אני מוכר לך חייב להעמיד לו עד הע
העגרת ישרן מ שלאושתקד מיושן
משלש שנים ד המוכר מקום לחבירו
לבנות לו בית וכן המקבל מחבירו לבנות
לו בית חנות לבנו או לבית אלמנות
לבתו בונה אורך אומות על שש רחב עקב

ר' ישמעאל או רפת בקר היא זו הדריסה
לעשות רפת בקר בונה ארבע אמות
על שש בית קיטן שש על שמונה
גדול שמונה על עשר טריקלין עשר
על עשר רומן כחיני ארזו ובחיני
רחבו ורואיה לדברי רבן שמעון בן
גמליאל אומר כבינין הזה יכול מי
שיש לו בור לפנים מביתו שלא יבדיל
נכנס בשערה שדרך בני ארץ נכנסים
ויוצא בשערה שדרך בני ארץ יוצאים
ואינו מכניס את בהמתו ומשקה
מבורו אלא ממלא ומשקה מבחוץ
וה עושה לו פתחה וזה עושה לו
פתחה ומי שיש לו גגה לפנים
מגגתו של חבירו נכנס בשערה שדרך
בני ארץ נכנסים ויוצא בשערה שדרך
בני ארץ יוצאין ואינו מכניס לתוכה
תגרים ולא יכנס מתוכה לתוך שדה
אחורית והחרישין וזורע את הדרך
מתנולו דרך מן הצד מדעת שניהם
נכנס בשערה שהוא רועה ומכניס
לתוכה תגרים ולא יכנס מתוכה
לשדה אחרת וזה וזה אינן ראשיין
לוורעה ח מי שהזיתה דרך הרבים
עוברת לתוך שדהו ונעלה ונתן לתן
מן הצד מה שנתנו נתנו ושלו לא
היגביהו דרך היחיד ארבע אמות חדר
והרבים שש עשרה אמה דרך המלך
אין לה שיעור ודרך הקברי אין לה שיעור

שיעור ודרך הקברי אין לה שיעור
המעמד ודרכי ניפורין אמרובית
ארבעת קבים ט המוכר מקום
לחבירו לעשות לו קבר וכן המקבל
מחבירו לעשות לו קבר עשרה תוכה
שלמעלה ארבע אמות על שש ופותח
לתוכה שמונה כוכים של שלשה מיכן
ושלשה מיכן ושנים מכנגדן והכוכים
אורכן ארבע אמות ורומן שבעה וחוצן
ששה ר' שמעון או עשרה תוכה שלמעלה
שש על שמונה ופותח לתוכה שלשה
עשר כך ארבעה מיכן וארבעה מיכן
ושלשה מכנגדן אחד מימין הפתח
ואחד מימין השמאל ועושה חיני על
פתח המערה שש על שש כמלוא
משה ופותחו לתוכה שתי מערות אחות
מיכן ואחות מיכן ר' שמעון או ארבע
לארבע רוחות ותיה רבן שמעון בן גמליאל
הכל לפי הסלע פרק כו הל ט
האומר לחבירו בית כור עפר
אני מוכר לך היו שם נקעים עמוקים
עשרה טפחים או סלעים גבוהין עשרה
טפחין אינן נמדדין עמה פחות מיכן
נמדדין עמה ואם אמר לו בבית כור
אפילו היו שם נקעים עמוקים יתר
מעשרה טפחין או סלעים גבוהין
יתר מעשרה טפחין הרי אלו נמדדין
עמו ב בית כור עפר אני מוכר
לך מזה בחבל פלוני כל שהוא יכנס

או הותיר כל שהו ואין חוזר ואם אמלו
אם חסר אם יתר אפילו פחת רובע לסאה
או הותיר רובע לסאה היגיעו יתר
מיכן ועשה חשבון ג מה הוא
מחזיר לו מעות אם ריצה מחזיר לו
קרקע ולמה אמרו מחזיר לו מעות
אלא ליופות כוחו של מוכר שאם
שייר בשדה בית תשעת קבים ובגנה
בית חצי קב וכדברי ר עקיבה בירת
רובע מחזיר לו את הקרקע לא את
הרובע בלבד הוא מחזיר לו את המותר
ד מדה מחבל אם חסר אם יתר ביטל
אם חסר ואם יתר מדה מחבל ביטל
מדה מחבל את אם חסר ואת אם יתר
כדברי בן ננס בימינן ובפניו
פחת שתות היגיעו עד שתות ויכה
ה האומר לחבירו חיני שדי אני מוכר
לך משמנים בניהן ונטל חיני שחזו
חיניה בדירום אני מוכר לך משמנין
ביניהם ונטל חיניה בדירום ומקבל עליו
מקום הגדר וחדרין בן חדרין כמה הוא
חדרין ששה טפחין ובין חדרין לשלשה
פ״ר כ״ז הל׳ ה׳
יש נוחלים ומנחילים נוחלים ולא מנחילין
מנחילים ולא נוחלים לא נוחלים ולא
מנחילים אלו נוחלים ומנחילים האב
את הבנים והבנים את האב והאחים
מן האב נוחלים ומנחילים האישות
אמן והאישות אשתו ובני אשתו
נוחלים ולא מנחילין האשה את בעלה

והאשה את בעלה ואחי האם מנחילים
ולא נוחלים והאחים מן האם לא
נוחלין ולא מנחילים ב סדר הנחלות
כך הוא ואיש כי ימות ובן אין לו
והעברתם וגו הבן קודם לבתך ויצאו
ירכו של בן קודמין לבת הבת קודמת
לאחים וכל יוצאי ירכה של בת קודמין
לאחים האחים קודמין לאחי האב כל יוצאי ירכן של אחין קודמין לאחי האב
וזה הכלל כל הקודם במחלה יוצאי ירכו
קודמין והאב קודם לכל יוצאי ירכו
ג בנות יורשות נטלו שלשה חלקין
במחלה חלק אביהן שהיה עם יוצאי
מיניהם וחלקו עם אחיהן בנכסי חפי
ושהיה בכור נטל שני חלקים ד
אחד הבן ואחד הבת במחלה אלא
שהבן נוטלפי שנים בנכסי האב ואינו
נוטלפי שנים בנכסי האם והבנות
נידונות מנכסי האב ואינן נידונות
מנכסי האם ה האומר איש פלוני בני
בכור לא יטולפי שנים איש פלוני בני
לא יירש עם אחיו לא אמר כלום שהיתה
על הכתוב שבתורה המחלק נכסיו על
פיו ריבה לאחד ומיעט לאחד השווה
להן את הכבוד דברי רבי מאיר ואם אמ
משה וירשה לא אמר כלום סתם בין
בתחילה ובין באמצע ובין בסוף משה
מתנה דברי רבי מאיר ו האומר איש
פלוני ירשני במקום שישב בתי ירשני
במקום שישב בן לא אמר כלום שהיתה
על הכתוב שבתורה ר יוחנן בן ברוקא

רבן בחבל
ביטל אם חסר
אם יתר

או אם על מי שהוא ראוי לו לירושה
דברי ר' קימחי ועל מי שאינו ראוי לו
לירושה אין דברי ר' קימחי ז' הכותב
נכסיו לאחריה והניח את בניו מה
שעשה עשוי אבל אין רוח חכמים
נוחה ממנו ובן שמעון בן גמליא אין
אם לא היו בניו נוהגין בשורה זכור
לטוב ז' האומר זה בני נאמן וזה
אחי אינו נאמן יטול עמו בחלקו מת
יחזרו נכסים למקומם נפלו נכסים
מי קודם אחר יירשו אחיו עמו מי
שמת ונימצאת דיאתיקי קשורה
על ירכו הרי זו אינה כלום ויהא בנה
לאחר בין מן היורשין ובין שאינן מן
היורשין דברי ר' קימחי ט' הכותב
נכסיו לבניו צריך שיכתוב מהיום
לאחר מותי דברי יהודה ור' יוסה אומ'
אינו צריך הכותב נכסיו לבנו לאחר
מותו והאב אינו יכול למכור מפני
שהן כתובים לבן והבן אינו יכול ל
למכור מפני שהן ברשות האב מכר
האב מכורין עד שימות מכר הבן
אין לוקחין בהן כלום עד שימות האב
האב תולש ומאכיל לכל מי שירצה
ומה שהניח תלוש הרי הוא של יורשיו
י' הניח בנים גדולים וקטנים אין
הגדולים מתפרנסין על ידי קטנים ולא
קטנים ניזונים על הגדולים אלא חולקים
בשוה נשאו גדולים ישאו קטנים
ואם אמרו הקטנים הרי אנו נשאים

כדרך שנשא אתם אתה אין שומעין להן
אלא אמה שנתן להן אביהן נתן יא היניח
בנות גדולות וקטנות ואין הגדולות מתפ
מתפרנסות על הקטנות ולא הקטנות
ניזונות על הגדולות אלא חולקות בשוה
זה חומר בבנות מבבנים שהבנות ניזונות
על הבנים ואין ניזונות על הבנות
פ' כח הל יא
מי שמת והניח בנים ובנות בזמן שהנכסין
מרובין הבנים ירשו והבנות יזונו בזמן
שהנכסין ממועטין הבנות יזונו והבנים
ישאלו על הפתחים אדמון אומ' בשביל
שאזון זכר היפסדתי אמר להן גמליאל
ראוה אני את דברי אדמון ב היניח
בנים ובנות וטומטום בזמן שהנכסין
מרובין הזכרים דוחין אותו אצל הנק
הנקיבות בזמן שהנכסין ממועטין
הנקיבות דוחות אותו אצל הזכרים האומ'
אם ילדה אשתי זכר יטול מנה אם
אם ילדה זכר יטול מנה ואם נקבה
מאתים ילדה נקבה יטלת מאתים
אם זכר מנה ואם נקבה מאתים ילדה
זכר ונקבה הזכר יטול מנה והנקבה
מאתים ג' ילדה טומטום אינו נוטל
אם אמר כל מה שתלד אשתי יטול הרי
זה יטול אם אין שם יורש אלא הוא
יורש את הכל ד' היניח בנים גדולים
וקטנים הישביחו גדולים את הנכסים
הישביחו לאמיצע אם אמרו ראו מה
שהיניח לנו אבא הרי אנו עושין ואוכלין

הישביחו לעיסמין ה ובן האשה הי
שהישבחה את הנכסין השביחה
לאמיגע אם אמרה ראו מה שהניח
לי בעלי הרי אני עושה ואוכלת השביחה
לעיסמה ו האחיה השותפים
שתפל אחד מהן לאומנות נפל
לאמיגע חלה וניתרפא ניתרפא משלו
עיסמו האחים שעשו מיקיתן שור
שוו שבי נות בחיי האב חזרה השו שבינות
חזרה לאמיגע שהשו שבינות נקבת
בבית דין אבלה שולח לחבירו כדי יין
וכדי שמן אינן נגבים בבית דין מפני
שהן גמילות חסדים ז השולח
סיבלונות לבית חמיו שילח שם נמאה
מנה ואכל שם סעודות חתן אפילו
בדינר אינן נגבין לא אכל שם סעודת
חתן הרי אילו נגבים שילח סיבלונות
מרובים כדי שיבואו עמה לבית בעלה
הרי אילו נגבין סיבלונות ממעטין
כדי שתישמש בהן ה יאבבירת
אביה אינן נגבין ח שכיב מרע
שכתב נכסיו לאחרים שויר קרקע
כל שהוא מתנתו קיימת לא שויר
קרקע כל שהוא אין מתנתו קיימת
לא כתבה שכב מרע והוא אומ שכב
מרע הייתי והן אומ בריה היה ערך
להביא ראייה שהיה שכב מרע ודברי
י מאיר וחכמ אומ המוינא מוביר
עליו הראייה ט המחליק נכסיו
על פיו י אליעזר אומ אחד בריא אחד

ניסכן נכסיה שישלהן אחריות ניקנים
בכסף ובשטר ובחזקה ושאין להן
אחריות אינן ניקנים אלא במשיכה
אמרו לו מעשה באימן של בני רוכל
שהייתה חולה אמרה תינתן כריתי
לביתי והיא בשניים עשר מנה מתה
וקיימו את דבריה צא להן בני רוכל
תקבריה אימיים י חכמ אומ בשבת
דברים קיימים מפני שאינו יכול לכתב
אבל לא בחול יהושע אומ בשבת אמרו
קל וחומר בחול אין כיוצא בו ויש
לקטן ואין ויש בגדול ויהושע אומ
בקטון אמרו קל וחומר בגדול יב
נפל הבית עליו ועל אביו עליו ועל ו
יורשיו והיתה עליו כתובת אשתו
ובעל חוב יורשי האב אומ הבן מת
ראשון ואחריך מת האב ובעלי חוב
אומ האב מת ראשון ואחריך מת הבן
בית שמי אומ יחלוקו ובית הלל אומ
נכסים כחזקתן יג נפל הבית עליו
ועל אשתו יורשי הבעל אומ האשה
מתה ראשון ואחר כך מת הבעל ויורשי
האשה אומ הבעל מת ראשון ואחרכך
מתה היא בית שמי אומ יחלוקו ובית
הלל אומ נכסים כחזקתן מתובה בחזקת
יורשי הבעל נכסין הניכנסין היוצאין
עמה בחזקת יורשי האב יד נפל
הבית עליו ועל אמו אילו ואלו מודין
שיחלוקו אמ ר עקיבה מודה אני בזה
שהניכנסין כחזקתן אלו בן עזיי על

על החלוקין אנו מודין מיעטרים אלא
שבאתה לחלוק עלינו את השוויס

פי כט הל יג

גט פשוט עדיו מתוכו מקושר מאחוריו
פשוט שכתבו עדיו מאחוריו מקושר
שכתב עדיו מתוכו שניהן פסולין
ר חנניה בן גמליאל אומר מקושר שכתבו
עדיו מתוכו כשר מפני שהוא יכול
לעשותו פשוט רבן שמעון בן גמליאל
או הכל כמנהג המדינה ב גט פשוט
עדיו בשנים מקושר בשלשה פשוט
שכתובו שני עדיו שניהן פסולין
כתוב בו ווזין מאה דיהימו סלעין ע
עשרין אין לו אלא עשרין ווזין מאה
דיהימו סלעין תלתין אין לו אלא כסף
ווזין די דאינון ומימחקו אין פחות
משנים כסף סלעין דיאינון ומימחקו
אין פחות משתים דרכונות דיאינון
ומימחקו אין פחות משנים ג
כתוב בו מלמעלה מנה ומלמטה מאתים
מלמעלה מאתים ומלמטה מנה הכל
הולך אחר התחתון ואם כן למה כותבין
את העליון שאם תמחק אות אחת
מן התחתון ילמד מן העליון ד
כותבין גט לאיש אחת על פי שאין א
אשתו עמו והשובר לאשה אחת על
פי שאין בעלה עמה ובלבד שיהיא
מכירה והבעל נותן שכר ה כותבין
שטר לילוה אחת על פי שאין הלוה
עמו ואין כותבין למלוה עד שיהיא
הלוה עמו והלוה נותן שכר ו
כותבין שטר למוכר את על פי שאין
הלוקח עמו אין כותבין ללוקיח עד
שיהיא המוכר עמו והלוקח נותן את
השכר ו אין כותבין שטר ארוסין
ונשואין אלא מדעת שניהן והחתן
נותן שכר שטרי אירוסין וקבלות
אלא מדעת שניהן והמקבל נותן שכר
שטרי ברורין וכל מעשה בית דין אלא
מדעת שניהם ושניהם נותנין את
השכר רבן שמעון בן גמליאל אומר שניהם
כותבין שנים לזה ענמו ולזה ענמו
ח מי שפרע מיקיצת חובו והישלש
את שטרו אמר לו אם לא נתתי לך מיכן
ועד יום פלוני לו שטרו היגיע זמן ולא
נתן ר יוסה או יתן ור יהודה אין לא יתן
ט מי שנמחק שטר חובו מעמיד
עליו עדים ובאלפני בית דין חזן עושין
לו קיום איש פלוני אומר נמחק שטרו
ביום פלוני ופלו ועדיו י מי שפרע
מיקיצת חובו ויהודה או יחליקו ור יוסה
או יכתוב שובר אמ ר יהודה נמצא
זה עדיך להיות שומד שוברין מן העתיד
אמ לו ר יוסה וכן יהא לו ואל ירעפוהו
של זה יא שני אחים אחד עני
ואחד עשיר והיניח להן אביהן מ
מירוץ ובית הבד עשאן לשכר עשאן
לאמצע עשאן לתנמו זה עשיר או
לעני קח לך עבדים וידזינו במירוץ
קח לך ויתים ובא ועשה בבית הבד יב

שנים שהיו בעיר ושם אחד יוסה בן
שמעון ושם אחד יוסה בן שמעון
אינן יכולים להוציא שטר חוב זה על
זה ולא אחד יכול להוציא עליהם שטר
חוב נימצא לאחד בין שטרותיו שטר
של יוסה בן שמעון פרוע שטרות
כולה פרועים כי ידע שעשו שלישו או
היו משולשים יהודה וסימון או היו
סימון יהודה בהן יג האומר לבנו
שטר בן שטרותי פרוע ואין ידוע
אי זה הוא שטרות כולה פרועים ונימא
לאחד שש שניים הגדול פרוע והקטון
אינו פרוע יד המלוה את חבירו
על ידי ערב לא יפרע מן הערב אם אמר
על מנת שאפרע מיד שאריה יפרע
מן הערב רבן שמעון בן גמליאל אם
יש נכסים ללוה בין כך ובין כך לא
יפרע מן הערב טו כיצד כגון אמר
רבן שמעון בן גמליאל אף הערב לאשה
בכתובתה והיה בעלה מגרשה ידיר
הנייה שמא יעשו קינונייא על
נכסיו של זה ויחזיר את אשתו יו
המלוה את חבירו בשטר גבוה מנכסיו
משועבדים על ידי עדים גבוה מנכסיו
בני חוריו הרגיל עליו כתב ידו שהוא
חייב לו גבוה מנכסים בני חוריו והערב
שהוא יוצא לאחד ויחתם שטרות
גבוה מנכסיו בני חוריו מעשה בא
לפני ר ישמעאל ואמ גבוה מנכסים
בני חוריו יז אמ לו בן נגס אינו

נאמן לאמ נכסים משועבדים ולא מנכסיו
בני חוריו אמ לו למה אמ לו הרי החזנק
את אחד בשוק אמ לו הן ואני נותן
לך פטור שלא על אמונתו הילוהו ואין זה
הוא הערב שהוא חייב לו אמ לו הלווהו
ואני נותן לך חייב שבן על מנת הילוהו
אמר ישמעאל הדיינה להחזיר עסוק
בדיני ממונות שאין מקיזין עבתורה
דיל מהן שהן כמעיין נובע והדיינה
לעסוק בדיני ממונות ישמש את
שמעון בן נגס

פרק הלוהו

סנהדרין פרק א

דיני ממונות בשלושה גזילות וחבלות
בשלשה נזק וחיני נזק תשלומי כפל
ותשלומי ארבעה וחמשה האונס והמפתה
והמוציא שם רע בשלשה דברים מאיר
וחכמים אומ המוציא שם רע בעשרים
ושלשה שישבו דיני נפשות ב
מכות בשלושה עיבור החדש בשלשה
עיבור השנה בשלשה דברים מאיר
רבן שמעון בן גמליאל אומ בשלושה
מתחילים ובחומשה משאלין ונותנין
ונומרין בשבעה ואם נמרו בשלושה
מעברת ג סמיכת הזקנים
ומקיפת העבירה בשלשה דברים ר שמעון
ר יהודה אומ בחומשה חלוצה ומאומים

בשלשה נטע רבעי ומעשר שני שא
שאין דמיו ידועין בשלשה והזקיקו שות
בשלשה והערכים והמטלטלין בשלשה
ר יהודה אומ ואחד מהן כהן ובקרקעות
השערה וכהן ואדן כיוצא בהן ר
דיני נפשות בעשרים ושלשה הרובע
והניר בעשריה ושלשה שנ והרגת
את האשה ואת הבהמה ואומ ראת
הבהמה תהרוגו שור נסקל בעשרים
ושלשה שנ השור יסקל וגם בעליו יומת
כמיתת הבעליים בן מיתת השור האורי
והדוב והנמר הפרדלס והנחש מיתתן
בעשרין ושלשה ר אליעזר אומ כל הקדם
להורגן זכה ר עקיבה אומ מיתתן בעשרין
ושלשה ה אין דנין לא את השבט
ולא את הנביא השקר ולא את סנהדרי
אלא בית דין של שבעים ואחד ואין
מוציאין למלחמת הרשות אלא על
פי בית דין של שבעים ואחד אין
מוסיפין על העיר ועל העזרות אלא
על פי בית דין של שבעים ואחד ואין
עושין סנהדרי קטנה אלא בבית
דין של שבעים ואחד ואין עושין עיר
הנידחת אלא בבית דין של שבעים ואחד
אין עיר נידחת בספר ולא שלש עיר
נידחת אבל עשרין אחת או שתים ו
סנהדרי גדולה היתה של שבעים ואחד
קטנה של עשרים ושלשה מנין גדולה
שהיא של שבעים ואחד שנ אספה לי
שבעים איש מזקני ישרא ומשה על

גבי הם הרי שבעה ואחד ר יהודה אומ
שבעים ומנין לקטנה שהיא של עשרין
ושלשה שנ ושפטו העדה והצילו העדה
עדה שופטת ועדה מצלת הרי עשרין
ומנין לעדה שהיא עשרה שנ עד מתי
לעדה הרעה הזאת יצא יהושע וכלב
ומנין להביא עוד שלשה ממשמע
שנ לא תתהיה אחרי רבים לרעות שומע
אני שאמר היה עומדן לטובה ואסכן
למה נאמ אחרי רבים להטות לא כהטתן
לטובה הטתן לרעה הטתן לטובה על
פי עד אחד ולרעה על פי שנים ואם אין
בית דין שקול מוסיפין עליהן עוד אחד
הרי עשרים ושלשה כמה יהא בעיר
ותהי ראויה לסנהדרין מאה ועשרין
ר נחמיה אומ מאתים ושלושין כרי
שורי עשרות

פי ב הל ז

כהן גדול דן ודנים אותו מעיד ומעידים
אותו וחולץ וחולצים לאשתו ומיבמים
את אשתו אבל הוא אינו מיבם מפני
שהוא אסור באלמנה מת לו מת אונן ועוא
אחר המטה אלהן נכנסים והוא נגלה
הן ניכנסין והוא נגלה ויוצא עמהן על
פתח העיר דברי ר מאיר ר יהודה אומ
אינו יוצא מן המקדש שנ ומן המקדש
לא יצא ב כשהוא מנחה את אחריו
דין כל העם עוברים והאחרון והממונה
ממינעו בינו לבין העם כשהוא מתנחם
מאחריהם כל העם אומרין לו אמן שפחך

והוא אומ' תתברכו מן השמיה וכשמברכין
אותו כל העם מסובין על הארץ והוא
מסב על הספסל ג המלך לאדם ולא
רנין אתו לא מעיד ולא מעידים אתו
לאחולין ולא לחולין לא שותו ולא מיבם
ולא מייבמים את אשתו ר יהודה או
אם ריבה לחולין ולינכס וכך לטוב אמרו
לו אם ריבה אין שומעין לו ואין משאלין
את אלמנתו ר יהודה אן נישא הוא המ
המלך אלמנתו של מלך שכן מינינו ב
בדויד שנשא אלמנתו של שאול ש
ואתנה לך את בית אדוניך ואת נשי
אדניך בחיקך ד מתלן מת אינו
יורש מפתנו פלטורין שלו ר יהודה
אומ אם ריבה ליעות אחר המיטה ויעו
שכן מינינו בדויד שיעו אחרי מיטתו
של אבנר שנ והמלך דויד הולך אחרי
המיטה אמרו לו לא היה הדבר אלא
לפייס וכשמברכים יש אתו כל העם מסובין
על הארץ והוא מסב על הדיבש ה
ומעשה למלחמת הרשות על פי בית דין
של שבעים ואחד ופורין לעשות לו ריך
ואין ממחין בידו ויך המלך אין לה
שיעור וכל העם בוזרין ונותנין לפניו
והוא נוטל חלק גדול ט לא ריבה
לו נשים אלא שמונה עשרה יהודה
או מרבה הוא לו ובלבד שלא יהו מסירות
את לבו ר שמעון אומ אפילו אחת והיא
מסירה את לבו הרי זה לא ישא אפ
כן למה נא לא ירבה לו נשים אפילו כ

כאברהם ו לא ירבה לו סוסים אלא
כמי שכתוב ורכבתם ולא ירבה לו
אלא כדי שיתן אפס נייא וכתב לו
ספר תורה לשמו וירא למלחמה והוא
עמו וניכנס והוא עמו וישב בדין והוא
איגלו מיסב והוא כמצוה של והיתה
עמו וקרא בו כל ימי חייו ח אין
רוכבין על סוסו ואין ישבין על כסאו
ואין משתמשין בשרביטו ואין רואין
אותו ערום אלא כשהוא מים ומפרנס
בבית המרחץ שנ שום תשים עליך
מלך שתהא אימתו עליך

פ ג הל ח

דיני ממונות בשלשה זה בורר לו אחד
וזה בורר לו אחד ושניהם בוררים להם
עוד אחד דברי ר מאיר וחכמים או שנים
דיינין בוררין להן עוד אחד ב וזה
פוסל דיינו שלזה וזה פוסל דיינו שלזה
דברי ר מאיר וחכמים או אמתיי בזמן שהוא
מגיע עליהם רעייה שחין קרובים או
פסולין אבל אם היו כשירין אין מועילין
מפי בית דין אינו וכול לפוסלן ג
וזה פוסל עדיו של זה וזה פוסל עדיו
של זה דברי ר מאיר וחכמים או אמתיי בזמן
שהוא מגיע עליהם רעייה שחין קרובין פסולין
אבל אם היו כשירין אין מועילין
אינו וכול לפוסלן ד אמ לו נאמן עלי
אבא נאמן עלי אבין נאמנים עלי שלשה
רועה בקר ר מאיר אומ יבין להוא לחזור
בו וחכמים אומ אינו וכול לחזור בו ה

דברי

או

ה הָיָה חַיָּב לְחַבֵּרוֹ שְׁבוּעָה אָמַר לוֹ רוֹדֶה
לִי בְּחַיֵּי רֹאשְׁךָ רֹאשׁוֹ יוֹמֵר יִכּוֹל הוּא
לַחְזֹר בּוֹ וְחַבָּרוֹ אוֹמֵר אֵינִי יָכוֹל לַחְזֹר
בְּ ו וְאֵילּוּ הֵן הַפְּסוּלִין הַמְּשׁוּחָק
בַּקּוּבְיָא הַמְּלוּוֶה בָּרִבִּית וּמַפְרִיזִין
יוֹנִים וְסוֹחֲרֵי שְׁבִיעִית אָמַר שִׁמְעוֹן מֵת
מִתְּחִילָּה לֹא הָיוּ יְכוֹלִין אֶתְכֶם אֶלָּא
אַסּוּפֵי שְׁבִיעִית מִשֶּׁרַבּוּ הָאֲנָסִים חָזְרוּ
לְקִרְיָתָן סוֹחֲרֵי שְׁבִיעִית אָמַר יְהוּדָה
אָמַתַּי בִּזְמַן שֶׁאֵין לוֹ אוּמָנוּת אֲבָל
אִם יֵשׁ לוֹ אוּמָנוּת שֶׁלֹּא הָיָה הַרְוָוחַ
כְּשֶׁ ז וְאֵילּוּ הֵן הַקְּרוֹבִין אָחִיו וְאָחִי
אָבִיו וְאָחִי אִמּוֹ וּבַעַל אֲחוֹתוֹ וּבַעַל אֲחוֹת
אָבִיו וּבַעַל אֲחוֹת אִמּוֹ וּבַעַל אִמּוֹ וְחָמִיו
וְאַגְסוֹנוֹ וּבְנֵיהֶן וְחוֹתְנֵיהֶן וְחוֹרְגוֹ לְדַעַת
אָמַר יוֹסֵה זֹ מִשְׁנָתֵנוּ עֲקִיבָה אֲבָל מִ
מִשְׁנָה רִאשׁוֹנָה רוֹדֵה וְנֵן רוֹדוֹ וְכָל
הָרָאוּי לוֹ לִירֹשָׁה וְכָל הַקְּרוֹבִין לוֹ מֵאוֹתָהּ
שָׁעָה הָיָה קָרוֹב וּמִתְרַחֵק כְּשֶׁרִיחָה
אוֹ אֲפִילּוּ מִתָּה בֵּיתוֹ וְיֵשׁ לוֹ בָּנִים
מִמְּקוֹם הֵרִיחָה קָרוֹב ח הָאוֹהֵב
וְהַשּׂוֹנֵא אִי זֶהוּ הָאוֹהֵב שֶׁשִּׁבְּחוֹ
וְהַשּׂוֹנֵא כָּל שֶׁלֹּא רָצָה עָמוֹ שֶׁל שֶׁרַת
וְיֵשׁ בְּאֵיבָה אָמְרוּ לוֹ לֹא נִתְיַשֵּׁב וּ
וְיִשְׂרָ עָלֶיךָ ט כֵּיצַד בּוֹדְקִין
אֶת הָעֵדִים הָיוּ מְכַנְּסִין אוֹתָן וּמְאַיְּמִין עֲלֵיהֶן וּמוֹצִיאִין אוֹתָן
לַחוּץ וּמְשַׁיְּרִים אֶת הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶן וְאוֹמְ
לוֹ אֱמוֹר הֵיאַךְ אַתָּה יוֹדֵעַ שׁוּה חַיָּב
לָזֶה אִם אָמַר הוּא אָמַר לִי שֶׁאֲנִי חַיָּב לוֹ

אִישׁ פֶּל אָמַר לִי שֶׁהוּא חַיָּב לִי לֹא אָמַר כְּלוּם
שֶׁר שֶׁיֵּאָמֵר בְּפָנָיו הוֹדָה לוֹ שֶׁהוּא
חַיָּב לוֹ מֵאָתַיִם וְזוֹ הִיא מַכְנִיסִין אֶת
הַשֵּׁנִי וְתוֹדְקִין אוֹתוֹ וְמוֹצִיאִין דְּבָרֵיהֶן
מַכְוִּנִים נִשְׁאָרִין וְנוֹתְנִין בְּדַעַת שֶׁנַּיִם
אוֹמֵ זַכַּיי וְאֶחָד אוֹמֵ חַיָּב זַכַּיי שְׁנַיִם
אוֹמֵ חַיָּב וְאֶחָד אוֹמֵ זַכַּיי אֲפִילּוּ שְׁנַיִם
מְזַכִּים אוֹ מְחַיְּבִין וְאֶחָד אוֹ אֵינִי
יוֹדֵעַ יוֹסֵי פּוֹסֵל בְּדַיָּנִים יא אָמְרוּ
אֶת הַדָּבָר הֵיאַךְ מַכְנִיסִין אוֹתָן הַגָּדוֹל
שֶׁבְּדַיָּנִין אוֹ אִישׁ פֶּל אַתָּה זַכַּיי אִישׁ
פֶּל אַתָּה חַיָּב מַיִּין כְּשֶׁיֵּצְאוּ לֹא יֹאמַר
אֲנִי הוּא מְזַכֶּה וַחֲבֵרַי מְחַיְּבִין וּמָה
אֶעֱשֶׂה וְהֵבִיא עָלַיי עֵדוּת זוֹ נֶאֱמַ הוֹלֵךְ רַגְל
מְגַלֶּה סוֹד יב כָּל זְמַן שֶׁהוּא אוֹמֵ
רְאֵיָה הוּא סוֹתֵר אֶת הַדִּין אָמְרוּ לוֹ
רְאוּת שֶׁיֵּשׁ לְךָ הָבֵא מֵיכָן וְעַד שָׁלוֹשׁ
יוֹם הָבֵיא בְּתוֹךְ שְׁלוֹשָׁה יוֹם סוֹתֵר לְאַחַר
יג
שְׁלוֹשָׁה אֵינוֹ סוֹתֵר אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן
גַּמְלִיאֵ מָה מַעֲשֶׂה לֹא מָיְנָא בְּתוֹךְ שְׁלוֹשָׁה
וּמָיְנָא לְאַחַר שְׁלוֹשָׁה אָמְרוּ לוֹ הָבֵא עֵדִים
אֵין לִי רְאָיָה לְאַחַר זְמַן מָיְנָא עֵדִים
וּמָיְנָא רְאָיָה הֵרִיזוּ אֵינָהּ כְּלוּם יד
אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵ מָה מַעֲשֶׂה לֹא
הָיָה יוֹדֵעַ שֵׁשׁ לוֹ עֵדִים וּמָיְנָא עֵדִים
וְלֹא הָיָה יוֹדֵעַ שֵׁשׁ לוֹ רְאָיָה וּמָיְנָא
רְאָיָה אָמְרוּ לוֹ הָבֵא עֵדִים אָמַר לִי
עֵדִים הָבֵא רְאָיָה אָמַר לִי רְאָיָה
רְאָיָה שֶׁהוּא מִתְחַיֵּב וְאֵ קְרֵבוֹ אִישׁ פֶּל
וּפֶל וְהֵעִידוּנִי אוֹ שֶׁה וּמָיְנָא רְאָיָה

M. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

מתוך אפוטרופוס הרי זו אינה כלום

פ"ד הל' י"ג

אחד דיני ממונות ואחד דיני נפשות בדרישה ובחקירה של משפט אחד יהיה לכם מה בין דיני ממונות לדיני נפשות דיני ממונות בשלשה ודיני נפשות בעשרים ושלשה דיני ממונות פותחין בין לזכות בין לחובה ודיני נפשות פותחין לזכות ואין פותחין לחובה ב דיני ממונות מטין על פי אחד לזכות בין לחובה ודיני נפשות אין מטין אלא על פי שנים לחובה ג דיני ממונות מחזירין בין לזכות ובין לחובה ודיני נפשות מחזירין לזכות ואין מחזירין לחובה ד דיני ממונות הכל מלמדין זכות וחובה ודיני נפשות הכל מלמדין זכות ואין הכל מלמדין חובה ה דיני ממונות המלמד חובה מלמד זכות והמלמד זכות מלמד חובה ודיני נפשות המלמד חובה מלמד זכות אבל המלמד זכות אינו יכול לחזור וללמד חובה ו דיני ממונות דנים ביום וגומרין בלילה ודיני נפשות דנים ביום וגומרין ביום ז דיני ממונות גומרין בו ביום בין לזכות בין לחובה ודיני נפשות גומר בו ביום לזכות ובירוס של אחריו לחובה לפיכך אין דנים לא בערב שבת ולא בערב יום טוב ח דיני ממונות

בין

הטהרות והטמאות מתחילין מן הגדול

ודיני נפשות מתחילין מן הצד הכל כשירין לדון דיני ממונות אין הכל כשירין לדון דיני נפשות אלא כהנים לויים וישראלים הכשירין לכהונה ט סנהדרין היתה כוחני גדין עגלה נדי שיהו רואין זה את זה ושני סופרי דיינין עומדין לפניהן אחד מימין ואחד משמאל וכותבין דברי מחייבין ודברי מזכין י יהודה אומר שלשה היו אחד כותב דברי מחייבין ואחד כותב דברי מזכין והשלישי כותב דברי מחייבין ודברי מזכין יא ושלש שורות של תלמידי חכמים יושבין לפניהן כל אחד ואחד מכיר את מקומו ידוע לסמוך סומכין מן הראשונה אחד מן השנייה בא לו לראשונה ואחד מן השלישית בא לו לשנייה נותנין להן עוד אחד מן הקהל ומושיבין לו בשלישית ולא היה יושב במקומו של ראשון אלא יושב במקום שהוא ראוי לו יב כיצד מאימתי על דיני נפשות היו מכניסין אותן ומאימתין עליהן שמא תאמרו מעומד ומשמועה עד מפי עד אדם נאמן שמעתנו או שמא שאין אתם יודעין שסופתו לברוק אותכם בדרישה ובחקירה יג היו יודעין שלא כדיני דיני נפשות דיני ממונות אדם נותן ממון ומתכפר לו ודיני נפשות דמו ודם זרעיותיו תלוים

מן עד סוף כל העולם שכך מצינו בקין
שנקל דמי אחיך מעקים אלי מן
האדמה אינו אומר אחיך אלא דמי
אחיך דמו ודם זרעיותיו דבר אחר
דמי אחיך שהיה דמו מושלך על ההרים
ועל האבנים יב לפיכך נברא
אדם יחיד בעולם ללמד שכל המאבד
נפש אחת מעלין עליו כילו אבד עולם
מלא וכל המקיים נפש אחת מעלין
עליו כילו קיים עולם מלא מפני שלום
הבריות שלא יאמר אדם לחבירו אבא
גדול מאבירך שלא יהו אומ
רשויות הרבה בשמים יג להגיד
גדולתו של מלך מלכי המלכים הקב"ה
שאדם טובע מאה מטבעות בחותם
אחד והולן דומין זה לזה ומלך מלכי
המלכים הקב"ה טבע את כל האדם
בחותמו של אדם הראשון ואין אחד
מהן דומה לחבירו לפיכך כל אחד
ואחד חייב לומ בשבילי נברא העולם
יד שמא תאמרו מה לנו וליגיעה
הזאת והלא כבר נאמ והוא עד או
ראה או ידע טו או שמא תאמרו
מה לנו לחייב בדמו של זה והלא נא
ובאבד רשעים ריננה

פר ה הל ה

היו בודקין אותן בשבע חקירות
באי זה שבוע באי זו שנה באי זה
חודש באיזה בחדש באי זה יום באי

ו"ו שעה ובאי זה מקום ר' יהודה או' אינו
באי זה יום ובאי ו' שעה ובאי זה מקום
מבירין אותם אותו היתרתם בו העובד
עבודה זרה את מי עבד וכמה עבד ב
כל המרבה בדיקות הרי זה משובחין
מעשה ששברק בן נבי בעקבי תאינים
ומה בין חקירות לבדיקות אלא שבחקירות
אומ אחד אינו יודיע ושנים אומ אין
יודעין עד ותן בטלה ובבדיקות אומ
אחד אינו יודיע ושנים אומ אין יודעין
עד ותן קיימת אחד חקירות ואחד
בדיקות בזמן שהן מכחישים זה את
זה עד ותן בטלה ג אחד אומ בשנים
בחודש ואחד או בשלשה עדותן קיימת
שזה יודיע עיבורו של חדש וזה לאידע
אחד אומ בשלשה ואחד או בחמשה
עדיותן בטלה אחד או בשתי שנות
ואחד אומ בשלשה עדותן קיימת אחד
אומ בשלושה ואחד או בחמש עדותן
בטלה ר' יהודה או קיימת אחד או בחמש
ואחד או בשבע עדותן בטלה שבחמש
החמה במזרח ובשבע החמה במערב
ד היו מכניסין את השיני ובודקין
אותו מניינו וברייתן מכוונין פותחין
בזכות אם אחד מן העדים יש לו ללמד
עליו חובה משתקין אותו אם אחד
מן התלמידים יש לו ללמד עליו וכות
מעלין ומושיבין אותו עמהן ולא
והיה יורד משה כל היום אם יש מעש
בדברים שומעין לו אפילו אם יש לו

ללמוד על עצמו וכות שומעין לו ובלבד
שיהא ממש בדבריו ה אם מיצאו
לו זכות פטרוהו ואם לאו מעבירין ודיינו
למחר ומיד ובין חנות לחנות ומעיין
במאכל ולא היו שותין יין בהיכל וכו
ונושאין ונותנין בדבר כל הלילה ולמ
ולמחרת משכימין ובאין לבית דין
והמזכה אומ אני הראשון מזכה ומזכה
אני במקומי והמחייב אומ אני הראשון
מחייב ומחייב אני במקומי המלמד
חובה מלמד וכות אבל המלמד וכות
אינו יכול ללמוד ולמד חובה ואם תע
בדבר סופרי דיינין מזכירין אותן ו
אם מיצאו לו זכות פטרוהו ואם לאו
עומדין עד המיניין שנים עשר מזכין
ואחד עשר מחייבין ובני שניה עשר
מחייבין ואחד עשר מזכין אפילו
עשרין ושניה מזכין ומחייבין ואחד
אומ איני יודיע יוסיפו הדיינין ז
עד כמה מוסיפין שניה שניה עד
שבעים ואחד שלשים ושמה מזכין
ושלשים וחמשה מחייבין וכו שלשים
ושמה מחייבין ושלשים וחמשה
מזכין דיינין אלו כנגד אלו עד שיאמר
אחד מן המחייבין את רבי מזכיס

פרק הלז

נגמר הדין מוציאין אותו לסקלו אח
בית סקילה היה חוץ לבית דין שנ הוצ
את המקלל אל מחוץ למחנה ואחד
עומד על פתח בית דין והסודרין

לי

על

בידו והפוש רחוק ממנו כדי שיהא
רואהו אמ אחד יש ללמד עליו וכות
והלא מינח בסודרין והס רבן ומיע
ומעמידו אפילו אמ יש לי ללמד עלי
עמי וכות מחזירין אותו אפילו ד
ארבעה וחמשה פעמים ובלבד שיהא
ממש בדבריו ב אם מיצאו לו וכות
פטרוהו ואם לאו יוציא ליסקל וה
הכרוז יוצא לפנין איש פלוני בן איש
פלוני יוצא ליסקל על שעבד עבירה
פלונית ופלוני ופלוני עדיו ובל מי
שהוא יודיע לו וכות יבוא וילמד
ג רחוק מבית סקילה עשר אמות
אומ לו היתודה שכודרך המומתים
המתודים שבל המתודה יש לו
חלק לעולם הבא שכן מיעינו ב עכן
שאמ לו יהושע בני שים נא כבוד לה
א ישרא ותן לו תודה והגד נא לי
מה עשית אל תכחד ממני ויעו עכן
את יהושע ואמר אמנם אנכי חטאתי
לה א וכזאת וכזאת עשיתי ומיני
שניתכפר לו ודיין שנ ואמ יהושע
מה עכרתנו יעכרך ה ביום הזה ויסו
הזה א אתה עכור אין אתה עכור לעתי
לבוא ד ואם אינו יודע להתודות
או לו אמור תהא מיתתי כפרה על כל
עוונותיי ר יהודה או אם יודעי עהוא
שהוא מוזמס יאמר תהא מיתתי כפרה
על כל עוונותיי חוץ מן העון הזה
אמרו לו אם כן יהו כל אדס אומרין

כֵּן כְּדֵי לְנַקּוֹת אֶת עַצְמָן ה רַחוּק
מִבֵּית סְקִילָה אַרְבַּע אַמּוֹתָיו מִפְּשׁ
מַפְשִׁיטִין אוֹתוֹ וְאֶת בְּגָדָיו הָאִישׁ
מְכַסִּין אוֹתוֹ מִלְּפָנָיו וְהָאִשָּׁה מִלְּפָנֶיהָ
וּמִלְּאַחֲרֶיהָ דִּבְרֵי ר יְהוּדָה וַחֲכָמִים
אוֹמְרִים הָאִישׁ נִסְקָל עֶרְוָה וְאֵין הָאִשָּׁה
נִסְקֶלֶת עֶרְוָה ו בֵּית סְקִילָה הָיָה
גָּבוֹהַּ שְׁתֵּי קוֹמוֹת אֶחָד מִן הָעֵדִים
דּוֹחֲפוֹ עַל מָתְנָיו וְהָפַךְ עַל לִבּוֹ
הֵפָּכוֹ עַל מָתְנָיו וְאִם מֵת יָצָא וְאִם
לָאוּ הָעֵד הַשֵּׁנִי נוֹטֵל אֶת הָאֶבֶן
וְנוֹתְנָהּ עַל לִבּוֹ וְאִם מֵת בָּהּ יָצָא
וְאִם לָאוּ רְגִימָתוֹ בְּכָל יִשְׂרָאֵל עֵנָיָן
הָעֵדִים תְּהִיָּה בּוֹ וְגוֹ ז כָּל
הַנִּסְקָלִים נִיתָּלִים דִּבְרֵי ר אֱלִיעֶזֶר
וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵינוֹ נִיתָּלָה אֶלָּא הַמְגַדֵּף
וְהָעוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה הָאִשָּׁה נִיתֶּלֶת
אוֹתוֹ וְפָנֶיהָ כְּלַפֵּי הָעָם וְהָאִשָּׁה ד כלפי
פָּנֶיהָ הָעֵץ דִּבְרֵי ר אֱלִיעֶזֶר וַחֲכָמִים
הָאִישׁ נִיתָּלָה וְאֵין הָאִשָּׁה נִיתֶּלֶת
ח אָמַר ר אֱלִיעֶזֶר מַעֲשֶׂה בְּשִׁמְעוֹן
בֶּן שְׁטָח שֶׁתָּלָה נָשִׁים בְּאַשְׁקְלוֹן וְאָמְרוּ
לוֹ שְׁמֵנִים אִשָּׁה תָּלָה וְאֵין דִּינָן שָׁנִים
בְּיוֹם אֶחָד ט כֵּיצַד תּוֹלִין אוֹתוֹ
מְשִׁיקִין אֶת הַקְּרוֹבָה בָּאָרֶץ וְהָעֵץ
יוֹצֵא מִמֶּנָּה וּמַקִּיפָהּ שְׁתֵּי יָדָיו וְלוֹלוֹ
וְתוֹלֶה אוֹתוֹ ר יוֹסֵה אוֹ קוֹרֶה מַעֲשֶׂה
עַל הַכּוּתִּי וְתָלָה בָּהּ כְּדֶרֶךְ שֶׁהַטַּבָּחִין
תּוֹלִין וּמַתִּירִין אוֹתוֹ מִיָּד וְאִם לֹן
עוֹבְרִים עָלָיו בְּלֹא תַּעֲשֶׂה שֶׁל לֹא

תָּלִין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ כִּי קָבֹר תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם
הַהוּא כִּי קְלָלַת אֱלֹהִים תָּלוּי כְּלוֹמַר מִפְּנֵי מָה
זֶה תָּלוּי מִפְּנֵי שֶׁקִּילֵל אֶת הַשֵּׁם וְתַנְיָא
שֵׁם שָׁמַיִם מְתֻחָלָל י אָמַר ר מֵאִיר בְּזְמַן
שֶׁאָדָם מְיַצְטַעֵר מָה הַלָּשׁוֹן אוֹמֶרֶת קַלְּעֵנִי
מֵרָאשֵׁי קַלְּעֵנִי מִזְּרוֹעַי אִם כָּךְ אָמְרָה
הַכָּתוּב מְיַצְטַעֵר אֲנִי עַל דַּמָּן שֶׁל רְשָׁעִים
קַל וָחוֹמֶר עַל דַּם יְדִידִים שֶׁנִּי שְׁפָךְ
יא וְלֹא זוֹ בִלְבַד אֶלָּא שֶׁכָּל הַמֵּלִין אֶת
מֵיתוֹ עוֹבֵר עַל לֹא תַּעֲשֶׂה הִלִּינוֹ לְ
קְבוּרָה הֲבִיאָ לוֹ אֹרֶן וְתַכְרִיכִים אֵינוֹ
עוֹבֵר עָלָיו וְלֹא הֵן קְבוּרִין אוֹתָם בְּקִבְרוֹת
אֲבוֹתֵיהֶן אֶלָּא שְׁתֵּי קְבָרוֹת הָיוּ מוּתָקָנִין
לְבֵית דִּין אֶחָד לַנִּסְקָלִים וְלַנִּשְׂרָפִים
וְאֶחָד לַנֶּהֱרָגִים וְלַנֶּחְנָקִים יב נִתְאַחֵל
הַבָּשָׂר הָיוּ מְלַקְּטִין אֶת הָעֲצָמוֹת וְקוֹבְרִין
אוֹתָן בִּמְקוֹמוֹ וְהַקְּרוֹבִין בָּאִין וְשׁוֹאֲלִין
אֶת שְׁלוֹם הָעֵדִים וְאֶת שְׁלוֹם הַדַּיָּנִין
כְּלוֹמַר שֶׁאֵין בְּלִבֵּנוּ עֲלֵיכֶם שִׁנְאַת
נַפְשׁ וְלֹא הָיוּ מִתְאַבְּלִין אֶלָּא אוֹתָנִיּוֹת
שֶׁאֵין אֲנִינָה אֶלָּא בְלֵב

פֶּרֶק ז הֲלָכוֹת יב

אַרְבָּעָה מִיתוֹת נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין סְקִילָה שְׂרֵפָה
הֶרֶג וְחֶנֶק ר שִׁמְעוֹן אוֹמֵר שְׂרֵפָה סְקִילָה
חֶנֶק וְהֶרֶג זוֹ מִינוֹת הַנִּסְקָלִים ב
מִינוֹת הַנִּשְׂרָפִים הָיוּ מַשְׁקִין אוֹתוֹ
בְּבֵית עֵד אַרְכּוּבוֹתָיו וְנוֹתְנִין סוּדָרִין
לְקִשֶּׁה לְתוֹךְ הַרְנָה וְכוֹרֵךְ עַל עֵינָיו
זֶה מוֹשֵׁךְ אֵילָיו וְזֶה מוֹשֵׁךְ אֵילָיו שֶׁהוּא
פוֹתֵחַ אֶת פִּיו וּמַדְלִיק אֶת הַפְּתִילָה

וורקה לתוך פיו וירדת לתוך מעיו
וחומדת את בני מעיו ר׳ יהודה אן את
הוא אם מתבדם לאהיו מקיימין בו
מינות שריפה אלא פותחין את פיו
ביעבת של בטובתו ומדליק את הפתילה
וורקה לתוך פיו וירדת לתוך מעיו וחו
ומדת את בני מעיו אמר ר׳ אליעזר בר
עזוק מעשה בבת כהן שזינת וקיפחוה
חבילי זמורות ושרפוה אמרו לו מפני
שלא היה בית דין שבאותה השעה
בקי ג מינות הנהרגין הין מתיזין
את ראשו בסייף כדרך שהמלכות
עושה ר׳ יהודה אומ ניוול הוא אלא
מניח את ראשו על הסדן וקוצצין בקופין
אמרו לו אין מיתה מנוולת מזו ד
מינות הנחנקים הין משקעים אותן
בגלל עד ארכובותיו ונותנין סודרין
קשה לתוך הכבה וכורך על ענאריו וה
מושך אינלו וה מושך אילו עד שנפשו
ויצא ה ואילו הן הניסקלים הבא
על האם ועל אשת אב ועל כלה הבא
על הזכור ועל הבהמה והאשה מביאה
את הבהמה והמגדף וה עובד עבודה
זרה והנותן מזרעו למולך והעל אוב
וידעוני והמחלל את השבת והמקלל
אביו ואמו והבא על הנערה מאורסה
והמסית והמדיח והמכשף ובן סורר
ומורה ו הבא על האם חייב עליה
משה האב ומשה אשת אבי יהודה
אומ אינו חייב אלא משה האם בלבד

ו הבא על אשת אב חייב עליה משה
אשת אב ומשה אשת איש בין בחיי
אביו ובין לאחר מיתת אביו בין
האירוסין ובין מן הנשואין ז הבא
על כלתו חייב עליה משה כלתו ומשה
אשת איש בין בחיי בנו ובין לאחר
מיתת בנו בין מן האירוסין ובין מן
הנשואין ט הבא על הזכור ועל
הבהמה והאשה מביאה את הבהמה
אם אדם חטא מה חטאת הבהמה
אלא לפי שבאת לאדם תקלה על ידיה
לפיכך אמ הבהמה תיסקל ודבר אחר שלא
תהא הבהמה עוברת בשוק ואומרין זו
היא שנסקל או ישפל על ידיה י
המגדף אינו חייב עד שיפרש את
השם אמר יהושע בן קרחה בכל יום
דנין את העדים בכינוי יכה יוסה את
יוסה ניגמר הדין לאחריו והקם בכינוי
אלא מוציאין את כל העדים לחוץ ומ
משיירין את הגדול שבהן ואומרין
לו אמור מה ששמעת בפירוש והוא
אומ והדיינין עומדין על רגליהן ו
וקורעין ולא מאחיזים והשני אומ אף
אני כמוהו והשלישי אומ את אני
כמוהו יא העובד עבודה זרה
אחד העובד ואחד המוכח ואחד
המקטר ואחד המנסך ואחד המשתחוה
והמקבלו עליו לאלוה והאומר לו אילי
אתה יב אבל המנשק
והמכבד והמרבץ המרחיץ חסך

הַמַּלְבִּישׁ וְהַמְנַעֵל עוֹבֵר בְּלֹא תַּעֲשֶׂה
הַנּוֹדֵר בְּשֵׁמוֹ וּמְקַיֵּים בְּשֵׁמוֹ עוֹבֵר בְּלֹא
תַּעֲשֶׂה הַפּוֹרֵעַ עַצְמוֹ לְבַעֲלִי עָוֹן ז
הִיא עֲבוֹדָתוֹ וַהֲזוֹרֵק אֶבֶן לְמַרְקוּלִיס
זו הִיא עֲבוֹדָתוֹ יג הַנּוֹתֵן מִזַּרְעוֹ
לְמוֹלֶךְ אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיִּמְסֹר לְמוֹלֶךְ
וְהָעֹבֵר בְּאֹשׁ הָעֹבֵר בְּאֹשׁ וְלֹא מָסַר
לְמוֹלֶךְ אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיִּמְסֹר לְמוֹלֶךְ
וְהָעֹבֵר בְּאֹשׁ וְרָעַל אוֹב וְהַפִּיתוֹם
וְהַמְדַבֵּר מִשִּׁחְיוֹ וְיִדְּעוֹנִי הַמְדַבֵּר
בְּפִיו הֲרֵי אֵלּוּ בְּסְקִילָה וְהֵנָּה שֶׁאָלוּהוּ
בְּאוֹתָהּ שָׁעָה יד הַמְחַלֵּל אֶת הַשַּׁבָּת
בְּדָבָר שֶׁחַיָּיבִין עָלָיו דְּרוֹנָמַרְת וְעַל
שִׁגְגָתוֹ חַטָּאת וְהַמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ
אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיְּקַלְלֵם בְּשֵׁם קְלָלָה
בְּשֵׁם קְלָלָן בִּכְנוּיֵי מָאוֹר מְחַיֵּיב וְחַבָּ
פּוֹטְרִין יה הַבָּא עַל נַעֲרָה מְאוֹרָסָה
אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁתְּהֵא נַעֲרָה בְּתוּלָה
מְאוֹרָסָה בְּבֵית אָבִיהָ בְּאוֹ עָלֶיהָ שְׁנַיִם
הָרִאשׁוֹן בְּסְקִילָה וְהַשֵּׁנִי בְּחֶנֶק יו
הַמֵּסִית וּ הַדִּיוֹט וְהַמֵּסִית אֶת הַמְּדִיחַ
אֲפִילוּ יִרְאֶה בְּמִקּוֹם פְּלֹנִי אוֹכֶלֶת
בֶּן שְׁוִיתָה כָּךְ הַמְּטִיחָה כָּךְ מְרִיעָה
כָּל חַיָּיבֵי מִיתוֹת שְׁבֵּתוֹרָה אֵין
מַכְמִינִין עֲלֵיהֶן חוּץ מִזּוֹ אֲמַר לְשָׁנִים
וְהֵן עֵדִין מַבִּיאִין אוֹתוֹ לְבֵית דִּין
וְסוֹקְלִין אוֹתוֹ יז אֵי לְאַחַר הַהוּא
אוֹ לוֹ יֵשׁ לוֹ חֲבִידִין רוֹצִין בְּכָךְ אֲפִ
הָיָה עָרוֹם אֵינוֹ יָכוֹל לְדַבֵּר בְּפָנֵיהֶן יח
אֶלָּא מַכְמִינִין לְאַחוֹרֵי הַגָּדֵר וְהוּא

אוֹ לוֹ אֱמוֹר לוֹ שֶׁאֲמִירָה לוֹ בִּיחוּד וְהוּא
וְהַלָּה אוֹ לוֹ הֵאָךְ נַנִּיחַ אֶת אִינְיָנוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם
וְלֵךְ וַעֲבֹד עֲנִיִּים וַאֲבָנִים אֲפִ חֲזוֹר בּוֹ
מוּעָב וְאִם עָמַךְ הוּא חוֹבַתֵּינוּ וְכֵן
יָפֶה לָנוּ הָעוֹמְדִים מֵאֲחוֹרֵי הַגָּדֵר מֵבִיאִין
אוֹתוֹ לְבֵית דִּין וְסוֹקְלִין אוֹתוֹ יט
הָאוֹמֵר אֶעֱבֹד אֵל וְאֶעֱבֹד נֵלֶךְ וְנַעֲבֹד
אֲנִבְהִי אֵלֶךְ וְאֶנְבְּהִי נֵלֶךְ וְנַעֲבֹד אֶקְטֹר
אֵלֶךְ וְאֶקְטֹר נֵלֶךְ וְנַקְטֹר אֶנְסָךְ אֵלֶךְ
וְאֶנְסָךְ נֵלֶךְ וְתֶנְסָךְ אִשְׁתַּחֲוֶה אֵלֶךְ וְאִשְׁ
וְאִשְׁתַּחֲוֶה נֵלֶךְ וְנִשְׁתַּחֲוֶה הַמַּדִּיחַ וְדַ
הוּא הָאוֹמֵר לְךָ וְתַעֲבֹד עֲבוֹדָה זָרָה כ
הַמְכַשֵּׁף הָעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה לֹא הָאוֹחֵז וְאֶת
הָעִנְיָנִים עֲקִיבָה אֵין מְשַׁכְּרִים שֶׁעֲשָׂיָם
לוֹקִים קְשִׁיאוֹת אֶחָד לוֹקֶה פָּטוּר
וְאֶחָד מְלֻקֶּה חַיָּיב הָעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה
חַיָּיב וְהָאוֹחֵז אֶת הָעִנְיָנִים פָּטוּר

פר ח הל יט

בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה מְאֻמָּתִי הוּא נַעֲשֶׂה בֶּן
בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה מְשֻׁבָּח אֵין שְׁתֵּי סְעֻדָּה
עַד שֶׁיִּקָּחֶנּוּ וְנִתְחַתְּנוּ לֹא אֶת הָעִלְּוֹן
אֶלָּא שֶׁדִּבְּרוּ חֲכָמִים בְּלָשׁוֹן נְקִיָּה שֶׁ
כִּי יִהְיֶה לְאִישׁ בֵּן לֹא בַּת בֵּן לְאִישׁ
הַקָּטָן פָּטוּר שֶׁלֹּא בָּא לִכְלַל הַמִּצְוֹת כ
וְאִם חָטָא הוּא חַיָּיב מִשֶּׁיָּבִיא כָּל סִימָנָיו
בְּשָׂרוּ וּשְׂעָרוֹ חִיצוֹנִין בָּאוּ עָלָיו
רִיסָה אוֹ מַמָּה בְּשָׂרוּ וְלֹא יֵין אָכַל בְּעִנּוּ
הַחֹדֶשׁ אָכַל מַעֲשֵׂר שֵׁנִי בִּירוּשָׁלַיִם
אָכַל נְבֵלוֹת וּטְרֵפוֹת וְשִׁקָּצִים וּמָסַס
אָכַל דְּבָרִים שֶׁהוּא מִינָּוֹ וּדְבָרִים שֶׁהוּא

עֲבֵירָה אוֹכֵל כָּל מַאֲכָל וְלֹא אוֹכֵל בָּשָׂר
שְׁתֵּה כָּל מַשְׁקֶה וְלֹא שְׁתֵּה יַיִן אֵינוֹ
נֶעֱשֶׂה בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה עַד שֶׁיֹּאכַל
בָּשָׂר וְיִשְׁתֶּה יַיִן שֶׁנֶּאֱמַר וְזֹלֵל וְסֹבֵא אַל
יַעֲל פִּי שֶׁאֵין רְאָיָיה לְדָבָר וְאֵי לְדָבָר אַל
תְּהִי בְּסוֹבְאֵי יַיִן בְּזוֹלְלֵי בָּשָׂר לְמַד ג
נָבַר מִשֶּׁל אָבִיו וְאוֹכֵל בִּרְשׁוּת אָבִיו מַע
מִשֶּׁל אַחֵרִין וְאוֹכֵל בִּרְשׁוּת אַחֵרִין מִשֶּׁל
אַחֵרִין וְאוֹכֵל בִּרְשׁוּת אָבִיו אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה
בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה עַד שֶׁיִּגְנֹב מִשֶּׁל אָבִיו
וְאוֹכֵל בִּרְשׁוּת אַחֵרִים ר יוֹסֵה יְר
יְהוּדָה אוֹ עַד שֶׁיִּגְנֹב מִשֶּׁל אָבִיו וּמִשֶּׁל
אִמּוֹ ר הָיָה אָבִיו רוֹעֶה וְאִמּוֹ אוֹרְגָה
רוֹעֶה אִמּוֹ רוֹעָה אָבִיו אֵינוֹ רוֹעֶה אֵינוֹ
רוֹעֶה אִמּוֹ רוֹעָה אָבִיו אֵינוֹ רוֹעֶה שְׁנֵיהֶן
נֶעֱשֶׂה בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה עַד שֶׁיִּהוּ שְׁנֵיהֶן
רוֹעִין ר יְהוּדָה אוֹ אִם לֹא הָיְתָה אִמּוֹ ר
רוֹאָיָה לְאָבִיו אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה בֶּן סוֹרֵר וּמוֹ
וּמוֹרֶה ה הָיָה אֶחָד מֵהֶן גַּיָּד אוֹ
חַיָּב אוֹ אִילֵּם אוֹ סוּמָא אוֹ חֵרֵשׁ אֵינוֹ
נֶעֱשֶׂה בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה שֶׁנֶּאֱמַר בְּנוֹ
לֹא גִדְּמָיָה וְהוֹרִיאוּ אוֹתוֹ לֹא חִיְּבָיָה
וְאָמַרְתָּ לֹא אִילֵּמָיָה בְּנֵינוּ זֶה לֹא סוֹמֵא
אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ בְּקוֹלֵינוּ לֹא חֵרֵשׁ מַתְרִין
בּוֹ בִּפְנֵי שְׁלֹשָׁה וּמַלְקִין אוֹתוֹ חֲדָר וְקִילֵּל
יְדוּן אוֹתוֹ בְּעֶשְׂרִים וְשֶׁל שְׁלֹשָׁה אֵינוֹ נִסְקָל
עַד שֶׁיִּהְיוּ שָׁם שְׁלֹשָׁה רְאוּיִים שֶׁל
בָּנָיו וְזֶה הוּא שֶׁלָּקָה בְּפָנֶיהָ ו
בָּרוּךְ עַד שֶׁלֹּא נִתְגַּיֵּר דִּינוֹ וְאַחֲרֵיכֶן הֵי
הֵיקֵיף וְקֵן הַמְּזוּזוֹת פְּטוּרוֹת וְאִם מִשֶּׁנִּתְגַּיֵּר
דִּינוֹ בָּרוּךְ וְאַחֲרֵיכֶן הֵיקֵיף וְקֵן הַמְּזוּזוֹת

חַיָּב ז בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה יוֹרִין לְשֵׁם
סוֹפוֹ יָמוּת וְכִי וְאֶל יָמוּת חַיָּב שֶׁמִּיתָתָן
שֶׁל רְשָׁעִים הֲנָיָיה לָהֶן וְהֲנָיָיה לָעוֹלָם
וְלִינְדִיקִים רָעָה לָהֶן וְרָעָה לָעוֹלָם יַיִן וְשֵׁינָה
לְרְשָׁעִים הֲנָיָיה לָהֶן וְהֲנָיָיה לָעוֹלָם וְ
וְלִינְדִיקִים רָעָה לָהֶן וְרָעָה לָעוֹלָם פִּיזּוּר
לְרְשָׁעִים הֲנָיָיה לָהֶן וְהֲנָיָיה לָעוֹלָם
וְלִינְדִיקִים רָעָה לָהֶן וְרָעָה לָעוֹלָם כִּינּוּס
לְרְשָׁעִים רָעָה לָהֶן וְרָעָה לָעוֹלָם וְלִינְדִיקִים
הֲנָיָיה לָהֶן וְהֲנָיָה לָעוֹלָם שֶׁקֶט לְרְשָׁעִים
רָעָה לָהֶן וְרָעָה לָעוֹלָם וְלִינְדִיקִים הֲנָיָיה לָהֶן
וְהֲנָיָיה לָעוֹלָם ח הַבָּא בְּמִחְתֶּרֶת יוֹרִין
עָלָיו שֶׁמָּא סוֹפוֹ לָבוֹא בְּמִחְתֶּרֶת וְשָׁבַר
אֶת הַחֲבִית אוֹ שִׁלַּח דָּמִים חַיָּב אֵין
לוֹ דָּמִים פְּטוּר ט אֵילּוּ שֶׁמַּיְלִיכִים
אוֹתָן בְּנַפְשָׁן הָרוֹדֵף אַחַר חֲבֵירוֹ לְהָרְגוֹ
וְאַחַר הַזָּכוּר וְאַחַר נַעֲרָה מְאוֹרָסָה
אֲבָל הָרוֹדֶפֶת אַחַר הַבְּהֵמָה וְהַמַּחֲלִיל
אֶת הַשַּׁבָּת וְהָעוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה אֵין
מַיְלִין אוֹתָן בְּנַפְשָׁן

פִּי ט הַלָּט

וְאֵילּוּ הֵן הַנִּשְׂרָפִין הַבָּא עַל אִשָּׁה וּבִתָּהּ
וּבַת כֹּהֵן וְיִשְׂ בְּכָל אִשָּׁה וּבִתָּהּ בִּתּוֹ וּבַת
בִּתּוֹ וּבַת בְּנוֹ בַּת אִשְׁתּוֹ וּבַת בִּתָּהּ וּבַת
בְּנָהּ חֲמוֹתוֹ וְאֵם חֲמוֹתוֹ וְאֵם חָמִיו
וְאֵילּוּ הֵן הַנֶּהֱרָגִין רוֹצֵחַ וְאַנְשֵׁי עִיר
נִדַּחַת ב רוֹצֵחַ שֶׁהָיָה אֶת רֵעֵהוּ
בֵּין בְּאֹנֶן בֵּין בְּבַרְזֶל וְכֵלִים עָלִין לְתוֹךְ
הַמַּיִם אוֹ לְתוֹךְ הָאוּר וְאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲלוֹת
מִשָּׁם וּמֵת חַיָּב דְּחָפוֹ לְתוֹךְ הַמַּיִם אוֹ

הָאוֹר וְאִם יָכוֹל הוּא לַעֲלוֹת מִשָּׁם וּמֵת
פָּטוּר שֶׁסָּפָה בּוֹ אֶת הַכֶּלֶב שֶׁיִּסָּא בּוֹ
אֶת הַנָּחָשׁ פָּטוּר הִישִּׁיךְ בּוֹ אֶת הַנָּחָשׁ
ר׳ יְהוּדָה מְחַיֵּיב וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין ג
הַמַּכֶּה אֶת חֲבֵירוֹ בֵּין בְּאֶבֶן בֵּין בְּאֲגֻדָּה
וְעָמַד וְהוּא לְמִיתָּה הֵיקֵל מְיַמֵּא שֶׁהָיָה
לְאַחַר מִיכָּן הוֹכִיחַ וּמֵת חַיָּיב ר׳
נְחֶמְיָה פּוֹטֵר שֶׁנֶּאֱמַר לְרַבֵּר ד
נִתְכַּוְּנוּ לְהַרוֹג אֶת הַבְּהֵמָה וְהָרַג
אֶת הָאָדָם לַנָּכְרִי וְהָרַג אֶת יִשְׂרְאֵל
לַנָּפָלִים וְהָרַג בֶּן קַיָּימָא פָּטוּר ה
נִיתְכַּוְּנוּ לְהַכּוֹתוֹ עַל מִתְנָיו וְלֹא הָיְתָה
בָּהּ כְּדֵי לְהָמִית עַל מִתְנָיו וְהָלְכָה
לָהּ עַל לִיבּוֹ וְהָיְתָה בָּהּ כְּדֵי לְהָמִית עַל
לִיבּוֹ וּמֵת נִתְכַּוְּנוּ לְהַכּוֹתוֹ עַל לִיבּוֹ וְהָיְתָה
בָּהּ כְּדֵי לְהָמִית עַל לִיבּוֹ וְהָלְכָה לָהּ
עַל מִתְנָיו וְלֹא הָיְתָה בָּהּ כְּדֵי לְהָמִית
עַל מִתְנָיו וּמֵת נִתְכַּוְּנוּ לְהַכּוֹת אֶת
הַגָּדוֹל וְלֹא הָיְתָה כָּהּ כְּדֵי לְהָמִית אֶת
הַגָּדוֹל וְהָלְכָה לָהּ עַל הַקָּטָן וְהָיְתָה בָּהּ
כְּדֵי לְהָמִית אֶת הַגָּדוֹל וְהָלְכָה לָהּ עַל
הַקָּטָן וְהָיְתָה בָּהּ כְּדֵי לְהָמִית אֶת הַקָּטָן
וּמֵת נִתְכַּוְּנוּ לְהַכּוֹת אֶת הַקָּטָן וְהָיְתָה
בָּהּ כְּדֵי לְהָמִית אֶת הַקָּטָן וְהָלְכָה לָהּ
עַל הַגָּדוֹל וְלֹא הָיְתָה בָּהּ כְּדֵי לְהָמִית
אֶת הַגָּדוֹל וּמֵת פָּטוּר ו נִתְכַּוְּנוּ
לְהַכּוֹתוֹ עַל מִתְנָיו וְהָיְתָה בָּהּ כְּדֵי לְהָמִית
עַל מִתְנָיו וְהָלְכָה לָהּ עַל לִיבּוֹ וּמֵת
נִתְכַּוְּנוּ לְהַכּוֹת אֶת הַגָּדוֹל וְהָיְתָה בָּהּ
כְּדֵי לְהָמִית אֶת הַגָּדוֹל וְהָלְכָה לָהּ עַל

הַקָּטָן וּמֵת חַיָּיב ר׳ שִׁמְעוֹן אוֹ אֲפִילוּ
נִיתְכַּוְּנוּ לְהָרוֹג אֶת זֶה וְהָרַג אֶת זֶה פָּטוּר
ז רוֹבֵחַ שְׁנֵי תֵּיבוֹת בָּאֲחֵרִים כּוּלָּם פְּטוּרִין
ר׳ יְהוּדָה אוֹמֵר נוֹתְנִין אוֹתוֹ לַכִּיפָּאוֹת וְלַוַּיְתִי
טִיתוֹת שְׁנֵי תֵּיבוֹת וְהַבָּזָה יְדוֹנוֹ בְּקַלָּא
הַנִּיסְקִילִיס בַּנִּשְׂרָפִים ר׳ שִׁמְעוֹן יְדוֹנוֹ
בְּסִקִילָה שֶׁהִיא שְׂרֵיפָה חְמוּרָה וְחַכָּמִים אוֹמְרִים
יְדוֹנוֹ בְּשֶׁרְיָפָה שֶׁהִיא סְקִילָה חְמוּרָה ח
אֲמַ׳ לָהֶן ר׳ שִׁמְעוֹן אֵילּוּ לֹא הָיְתָה
שְׂרֵיפָה חְמוּרָה לֹא נִיתְּנָה לְבַת כֹּהֵן אֶמְרוּ
לוֹ אֵילּוּ לֹא הָיְתָה סְקִילָה חְמוּרָה לֹא
נִיתְּנָה לְמַגְדָּף וְלַעוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה
הַנֶּהֱרָגִים בְּנַחְנָקִים ר׳ שִׁמְעוֹן בַּסַּיִת
חַכָּמִים אוֹמְרִים בְּחֶנֶק ט מִי שֶׁנִּיתְחַיֵּיב
בִּשְׁתֵּי מִיתוֹת בֵּית דִּין יְדוֹנוֹ בַּחֲמוּרָה
עָבַר עֲבוֹדָה שִׁישָּׁבָה שְׁתֵּי מִיתוֹת יְדוֹנוֹ
בַּחֲמוּרָה ר׳ יוֹסֵה אוֹ יְדוֹנוֹ בְּזֵיקָא רִאשׁוֹנָה
שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו י מִי שֶׁלָּקָה וְשָׁנָה בְּרִית
דִּין נוֹתְנִין אוֹתוֹ לַכִּיפָּאוֹת וּמְאַכְזְלִין אוֹתוֹ
שְׁעוֹרִים עַד שֶׁכְּרֵיסוֹ נִיבָּקַע וְתוֹרֵג
נַפְשׁוֹת שֶׁלְּאֵבְרִים כּוֹנְסִין אוֹתוֹ
לַכִּיפָּאוֹת וְנוֹתְנִין לוֹ לְחֹם עֹנִי וּמַיִם לָחִין
יא הַגּוֹנֵב אֶת הַקִּסְטוֹן וְהִמְכִּיל בַּקִּסְטוֹן
וְהִבּוֹעֵל אַרְמִית קְנָאִים פּוֹגְעִים בָּהֶן
כֹּחַ שֶׁשִּׁמְשׁ בְּטוּמְאָה אֵין אַחֵרִין
הַכֹּהֲנִים מְבִיאִין אוֹתוֹ לְבֵית דִּין אֶלָּא
פִּירְחֵי כְהֻנָּה מְבִיאִין אוֹתוֹ חוּץ לָעֲזָרָה
וּמְבִיאִין אֶת מְחוֹזוֹ בַּגְּזִירִין וְד שֶׁשִּׁמְשׁ
בַּמִּקְדָּשׁ ר׳ עֲקִיבָה אוֹ בְּחֶנֶק וְחַכָּמִים אוֹמְרִים
בְּיוֹרֵי שָׁמַיִם פר׳ הל יא

ואילו שאין להן חלק לעולם הבא האומר
אין תחיית המתים ואין תורה
מן השמים ואפיקורס ר עקיבה אומ
את הקורא בספרים החיצונים והלוחש
על המכה ואומ כל המחלה אשר שמתי
במצרים לא אשים עליך כי אני יי רופאך
אבא שאול או את ההוגה את השם
באותיותיו ב שלשה מלכים ואחד עם
הדיוטות אין להן חלק לעולם הבא שלשה
מלכים ירבעם ואחאב ומנשה ר יודה
מנשה או ישראל חלק לעולם ומתפלל אליו
ויעתר לו וישמע תפלתו וישבהו וירושלם
למלכותו אמרו לו למלכותו השיבו לא
השיבו לחייו העולם הבא וארבעה הדיוטות
בלעם ודואג אחיתופל תחוי ג דור
המבול אין להם חלק לעולם הבא ואין
עומדין בדין שנ לא ידון רוחי באדם
לעולם בשעה הזאת אנשי סדום
אין להם חלק לעולם הבא אבל עומדין
בדין ר נחמיה או אלו ואלו אינן עומדין
שנ על כן לא יקומו רשעים במשפט
זה דור המבול וחטאים ביראת יעיקים
אלו אנשי סדום אמרו לו ביראת יעיקים
אינן עומדין הן ביראת רשעים
ז דור המדבר אין להם חלק לעולם
הבא ואין עומדין בדין שנ נמדבר
הזה יתמו ושם ימותו דברי ר עקיבה
ר אליעזר או עליהן הוא או אספו לי
חסידי כורתי בריתי עלי זבח ה
עדת קרח איה עתידה לעלות שנ ותכס

ועליהן הארץ ויאבדו מתוך הקהל כ
ר עקיבה ר אליעזר או עליהן הוא או
ר מתית ומחיידה מורידן שאול ויעל
ו עשרת השבטים אינן עתידין לחזור
שנ וישליכם אל ארץ אחרת כיום הזה
מה היום הולך ואינו חוזר אף הזה
הולכין ואינן חוזרין דברי ר עקיבה
ר אליעזר או מה היזק מאפיל ומאיר
את הן שהיא אפילה להן עתידה לאור
להן ז אנשי עיר הנדחת ינאו
אנשים בני בליעל מקרבך וידיחו את
וישבי עירם לאמר הא אינן עתידין ע
שיחזו מדיחה מאותה העיר ומאותן
הישבים עד שידרוש רובה עד שידיחוה
אנשים הידיחוה נשים או קטנים
או שהודח מעיטה או שהדיחו מדיחיה
מחוינה להה הרי אלו כיחידים יעריכים
שני עדים והתרו אל אחד ואחד
זה חומר ביחידים מבמרובין שהיחידין
בסקילה לפיכן ממונן אבד ח הכה
תכה את יושבי העיר ההיא לפי חרב
החמרת הגמלת העתרת מעיקוס למקוס
הרי אלו מעילין אותן החרם את
ואת כל אשר בה ואת בהמתה לפי חרב
מכן אמרו ניכסי יעיקים שבתוכה
אובדין ושבחועה לה פליטין ושלשעין
בין מתורה ובין מחוינה לה אובדין
ט את כל שללה תקבוץ אל תוך רחבה
אין לה רחוב עושין לה רחוב הרי רחובה

חוינה לה כונסין אותו לתוכה שנאל
תוך רחובה ושרפתם באש את העיר ואת
כל שללה שלילה לא שלי שמים מכן
אמרו הקדישות שבתוכה יפרוזת
ותרומת יירקבו ומעשר שני וכיתבי
הקודש ייגנזו ׳ כליל ליי אלהיך
אמר שמעון אם עשה אתה דין בעיר
הנידחת מעלה אני עליך כילו את מעלה
עליה עורלה כליל לפני והיתה תל עולם
לא תבנה עוד ולא תעשה אפילו גנות
ופרדסים רבי ׳ יוסה הגלילי ׳ ר
עקיבה או לא תבנה עוד עוד לי נמות
שהיית אינה מבנת אבל נעשת היא
גנות ופרדסים ׳ יאו לא ידבק בידך
מאומה מן החרם למען ישוב ׳ יי
מחדרין אפי כל זמן שהדשעים בעולם
חרון את בעולם אבדו רשעים מן
העולם נישתלק חרון אף מן העולם

פר יא הל יא

אילו הן הנחקין המכה אביו ואמו
וגונב נפש מישראל וזקן ממרא על
פי בית דין ונביא השקר והמתנבא
לשם עבודה זרה והבא על אשת איש
וזוממי מכהן וכוהנה ב המכה
אביו ואמו אינו חייב עד שיעשה
בהן חבורה זה חומר מכה מביא
שהמקלל לאחר מיתה חייב והמכה
אחר מיתה פטור וגונב נפש מישראל
אינו חייב עד שימכרנו לרשותו
ר יהודה אין עד שימכרנו לרשותו
וישתמש בו שנ והנעמיד בו ומכרו
והגונב את בנו ר יוחנן בן ברוקה מ
מחייב והכהן פוטרין גונב את שוחיו
עבד וחיינו בן חורין ר יהודה מחייב
והכהן פוטרין ג זקן ממרא על פי
בית דין שנ כי יפלא ממך דבר למשפט
בין דם וגו ושלשה בתי דינים היו שם
אחד על פתח הר הבית ואחד על פתח
העזרה ואחד בלשכת הגזית באין לזה
שעל פתח הר הבית ואומרים כך דרשתי
וכך דרשו חבירי כך למדתי וכך
למדו חבירי אם שמעון אמרו להן
ואם לאו באין לזה שעל פתח העזרה
ואומרים כך דרשתי וכך דרשו חבירי כך
למדתי וכך למדו חבירי אם שמעון
אמרו להן ואם לאו אלו ואלו באין לבית
דין הגדול שבלשכת הגזית שמשם תורה
יוצאה לכל ישראל שנ מן המקום ההוא
אשר יבחר ׳י ׳ תדרשו לעירו ושנה
ולימד כדרך שהוא לימוד פטור אם
הורה לעשות חייב שנ והאיש אשר
יעשה בזדון וג אין חייב עד שיורה
לעשות תלמיד שהורה לעשות פטור
נימצאו חומרין קולין ׳ ה חומר בדברי
סופרים מדברי תורה האומ אין תפילין
לעבור על דברי תורה פטור חמש עוטפות
להוסיף על דברי סופרים חייב ו
אין ממיתין אותו לא בבית דין שבעירו
ולא בבית דין שבגינוה אלא מעלים
אותו לבית דין הגדול שבירושלם

ומשמרין אותו עד הדגל וממיתין אותו
ברגל שנ' וכל ישראל ישמעו וייראו
דברי ר' עקיבה ר' יהודה אומ' אין מע
מיעדים דינו של זה אלא ממיתין אותו
מיד וכותבין ושולחין בכל המקומות
אישפלוני בן אישפל נתחייב מיתה
בבית דין ז ונביא שקר והמתנבא
מה שלא שמע ומה שלא נאמר לו
אבל המכזב את נבואתו והמעותר על
דברי הנביא ונביא שעיבר על דברי
עצמו מיתתו בידי שמים שנ' אנכי
אדרוש מעמו ז המתנבא בשם
עבודה זרה ואומר כך אמרה עבודה זרה
אפילו כיוון את ההלכה לטמא את
הטמא ולטהר את הטהור הבא על
אשת איש כיוון שנכנס אינו לרשות
הבעל נעשו אים אחד על פי שאין ביאה
וגאל עליה דרי ובחזקה ומעידים בת
כהן וכועלה ואפילו מיומיים מקדמיים
לאותה מיתה חוץ מיומיים בת כהן
וכועלה פ"ק דיבמות ה ז כיצד העדים
נעשים זוממים מעידין אנו על אישפל
שהוא בן גרושה או בן חלוצה אין אומ'
יעשה זה בן גרושה ובן חלוצה תחתיו אלא
לוקה ארבעים מעידים אנו על אישפלוני
שהוא חייב ליתן מנה אין אומ' יתנו זה
אלא לוקה ארבעים מעידין אנו על אישפל
שגרש את אשתו ולא נתן לה כתובתה
והלוא בין הירוס ובין למוחר סופו
ליתן לה כתובתה אומרין במה

אדם רוצה ליתן כמובטח שלו שאם
ניתאלמנה או ניתגרשה ואם מתה
יירשנה בעלה ב מעידין אנו את
אישפל שהוא חייב לחבירו אלף זוז
על מנת ליתנן מיכן ועד שלשים יום
והוא אומ' מיכן ועד עשר שנים אומרין
כמה אדם רוצה ויהיו אלף זוז בידו
בין נותנין מיכן ועד שלשים יום
ובין נותנין מיכן ועד עשר שנים
ג מעידים אנו את אישפל שהוא
חייב לחבירו מאתים זוז ומיניאו וחזין
זוממין לוקין ומשלמין שלוא השם
מביאין לידי מכות מביאין לידי ת
תשלומין דברי ר' מאיר וחכמ' או כל ה
המשלם אינו לוקה ד מעידין אנו
את פלשהוא חייב מלקות ארבעים
ומיניאו זוממין לוקין שמונים משם
לא תעניה ברעך עד שקדם ועשה ועשיתם
לו כאשר זמם לעשות לאחיו דברי רמאיר
וחכמ' או אינן לוקין אלא ארבעים
ה משלשים במכון ואין משלשים
במכות כיצד העידוהו שהוא חייב
לחבירו מאתים זוז ומיניאו זוממין
משלשין בו ביום העידוהו שהוא חייב
מלקות ארבעים ומיניאו זוממין כל אחד
ואחד לוקה ארבעים ו אין העדים
נעשים זוממים עד שיזומו את עצמן
כיצד אמרו מעידין אנו את אישפל
שהרג את הנפש אמרו להן היאך אתם
מעידין שהרי הנהרג הוה או הרוג הויה

עימנו אותו היום במקום פלוני אלו
ומימיו אבל אמרו להן היאך אתם
מעידין שהדי אתם הייתם עימנו
אותו היום במקום פלוני ואלו ומימין
והדרגין על פיהן ובאו אחרים
והזימום באו אחרים והזימום אפילו
מאה כולם ויהרגו יהודה או אסט
אסטיס היאודו אירנה נהרגת אלא
כת הראשונה כלבד ח אין העידין
הזוממים נהרגין עד שיגמר הדין
שהרי הינדוקין אומ עד שיהרג של
נפש תחזת נפש אמרו להן חבמ והלא
כבר נאמר ונשיתם לו כאשר זמם לע
לעשות לאחיו והרי אחיו קיים ואס
כן למה נאמ נפש תחזת נפש יכול משעה
שקידלו עדותן יהרגו הלוג נפש תחזת
נפש הא אינן נהרגין עד שיגמר הדין
ט על פי שנים עדים או שלושה
עדים יומת המת אס מתקיימה העדות
בשנים למה פרט הכתוב אלא בשלשה
אלא להקיש שלשה לשנים ומה שלושה
מזמין את השנים אף השנים יזמו את
השלשה ומניין אפילו מאה תל לוג
עדים יר שמעון או מה שנים
אינן נהרגין עד שיהו שניהן וממיתין
את שלשה אינן נהרגין עד שיהו ע
של שניהן וממיתין מניין אפילו מאה
תל לוג עדים יאו ר עקיבה אולא נא
השלישי אלא להחמיר עליו ולעשות
דינו כיורגא באולו ואס כן עשה הכתוב

לגיטפל לעוברי עבירה כיעוברי עבירה
על אחת כמה וכמה שלא שבר לגיטפל
לעושה מיעה כעושה מיעה יב
מה שנים נימנאו אחד מהן קרוב
או פסול עדותן בטילה מניין אפילו
מאה תל לוג עדים יג אמ ר
יוסה במי דברים אמורין בדיני נפשות
אבל בדיני ממונות תיתקיים העדות
בשאר ר או אחד דיני ממונות ואחד
דיני נפשות בזמן שהית ר ובחן אבל
בזמן שלא היתרו בחן מה יעשו שני
אחים שראו כאחת שהרג זה את
הנפש יד היו שנים רואין אותו
מחלון זו ושנים רואין אותו מחלון
זו ואחד מתרה בו באמצע בזמן ש
שמיקיבלן עדותן רואין אלו את אלו הדי
אילו עדות אחת ואס לאו הרי אלו
שתי עדיות לפיכך אס נמצאת אחת
מהן זוממת הרי אלו נהרגין והשנייה
פטורה יה ר יוסה בר יהודה או
לעולם אינו נהרג עד שיהו פי שני
עדיו מתרים בו שנ על פי שנים עדים
דבר א על פי שנים עדים שלא תהא
סנהדרין שומעת כמפי התורגמן
ו מי שניגמר דינו והרג ובא אחד
לפני אותו בית דין אין סותרין את
דינו בבל מקום שיעמדו שנים ואמרו
מעידין אנו את איש ניגמר דינו בבית
דינו של פלוני ופלוני עדיו הרי זה יהרג
ז סנהדרין נהתה בארין ובחוצה

לַאֲרִיס מֵעֲבֵדִין הוֹרָעַת אֶחָד בַּשָּׁנָה
וְיִקְרָאֵת וְחוֹבֶלְנִית ר׳ לְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹ
אֶחָד לִשְׁבָעִים שָׁנָה ר׳ טַרְפוֹן וְר׳ עֲקִי
בָא אֱלִיעֶזֶר בֶּן מְבֵדְרִין לְאַחֲרָן
בָּהּ אֲרָם מֵעֲלֵה רִבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
אוֹ אַחַת מִן מְרִבִּין שׁוֹפְכֵי דָמִים בְּיִשְׂרָאֵל׃

פֶּרֶק יְבָמוֹת הַלָּלוּ

אֵלּוּ הֵן הַגְּלִילִין הַהוֹרֵג נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה
הָיָה מְעַגֵּל בְּמַעֲגִילָה נָפַל עֲלֵיהֶן וְהָרָגָן
הָיָה מְשֻׁלְשָׁל בְּחֻבִּית וְנָפְלָה עֲלֵיהֶן וְה
וְהָרָגָתְן הָיָה יוֹרֵד בַּסּוּלָם וְנָפַל עֲלֵיהֶן
וְהָרָגָתְן הֲרֵי זֶה גָּלוּת אֲבָל לֹא הֵידָּ
מוּשָׁךְ בְּמַעֲגִילָה וְנָפְלָה עֲלֵיהֶן וְהָרָגָתְן
הָיָה דּוֹלֶה בְּחֻבִּית וְנִפְסַק הַחֶבֶל וְנָפְלָה
עֲלֵיהֶן וְהָרָגָתְן הָיָה עוֹלֶה בַּסּוּלָם וְנָפַל
עֲלֵיהֶן וְהָרָגָתְן הֲרֵי זֶה אֵינוֹ גָּלוּת זֶה הַכְּלָל
כָּל שֶׁכִּדְרָךְ הֲרִיגָתָן גָּלוּת וְשֶׁלֹּא כִּדְרָךְ
הֲרִיגָתָן אֵינוֹ גָּלוּת׃ ב נִשְׁמַט
הַבַּרְזֶל מִקְּנָתָן וְהָרַג אוֹ אֵינוֹ גָּלוּת
וְחַכְמִים אוֹמְרִים גָּלוּת מִן הָעֵץ הַמִּתְבַּקֵּעַ
וְאוֹ גָּלוּת וְחַכְמִים אוֹ אֵינוֹ גָּלוּת ג דַּרְךְ
אֶת הָאָבָן לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְהָרַג הֲרֵי זֶה
גָּלוּת ר׳ אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר מִשּׁוּם יְנַאי
הָאָבָן מְאֵלָיו וְהוֹרִיאָה הֵלְאָה אֶת רִאשׁוֹן
וְקִבְּלָה הֲרֵי זֶה פָּטוּר׃ ג דַּרְךְ אֶת
הָאָבָן לְהַיְזִיק וְהָרַג אֲפִלּוּ יָשַׁר שׁוּרַת
לְהַזִּיק לְיַבְנֶה לְשֵׁשׁ גָּלוּת וְאִם לָאו אֵינוֹ
גָּלוּת שָׁנוּ וְאֶשְׁרֵי יָבָא אֶת רֵעֵהוּ בְּיַעַר
מָה הַיַּעַר רְשׁוּת לְהַזִּיק וְלִמְזִיק וְלְהַכְנִס
לְשֵׁשׁ יְנַאי חַיָּב בַּעַל הַבַּיִת שֶׁאֵין רְשׁוּת

מה

לְהַזִּיק לְיַבְנֶה לְשֵׁשׁ אַבָּא שָׁאוּל חַטָּבֵת
עֲנָיִים רְשׁוּת יַעֲקֹב אָב הַמַּכָּה אֶת בְּנוֹ
וְהָרַג הוֹרֵהוּ בְּתַלְמִידוֹ וּשְׁלוּחַ בֵּית דִּין
ה הָאָב גּוֹלֶה עַל יְדֵי הַבֵּן וְהַבֵּן גּוֹלֶה עַל
יְדֵי הָאָב וְהַכֹּל גּוֹלִים עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל וְיִ
גּוֹלִין עַל יְדֵיהֶן חוּץ מֵעַל יְדֵי בֵּן תּוֹשָׁב
וּבֵן תּוֹשָׁב אֵינוֹ גּוֹלֶה אֶלָּא עַל יְדֵי בֵּן תּוֹשָׁב
ו הַסּוּמָא אֵינוֹ גּוֹלֶה דִּבְרֵי ר׳ יְהוּדָה
וְר׳ מֵאִיר אוֹמְרִים גּוֹלֶה הַשּׁוֹנֵא אֵינוֹ גּוֹלֶה
ר׳ יוֹסֵה בַּר׳ יְהוּדָה אוֹמֵר הַשּׁוֹנֵא וְהָרַג מִפְּנֵי
שֶׁהוּא כְּמוֹעֵד ר׳ שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אִישׁ שׁוֹנֵא
גּוֹלֶה וְאִישׁ שׁוֹנֵא שֶׁאֵינוֹ גּוֹלֶה כָּל שֶׁהוּא
יָכוֹל לוֹמַר לְרֵעֵהוּ הֲרֵג אֵינוֹ גּוֹלֶה וְשֶׁלֹּא
לְדַעַת הֲרֵג הֲרֵי זֶה גּוֹלֶה׃ ז לְאֵיכָן
גּוֹלִין לְעִיר מִקְלָט לְשָׁלוֹשׁ שֶׁבְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
וְלְשָׁלוֹשׁ שֶׁבְּאֶרֶץ כְּנַעַן שֶׁנֶּאֱמַר אֶת שְׁלוֹשׁ
הֶעָרִים תִּתֵּן מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְגוֹ עַד שֶׁלֹּא
נִבְחֲרוּ שָׁלֹשׁ שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לֹא הָיוּ
שָׁלוֹשׁ שֶׁבְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן קוֹלְטוֹת שֶׁנֶּ
שֵׁשׁ עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה שֶׁיִּהוּ שִׁשָּׁתָן
קוֹלְטוֹת בְּאַחַת׃ ח וּמְכוּוָנוֹת לַהֶן
דְּרָכִים מְיוּשָּׁבוֹת שֶׁנֶּאֱמַר קַדֵּשׁ וְשָׁלַ
וּמוֹסְרִין לוֹ שְׁנֵי תַלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁמָּא
יְהַרְגֶנּוּ בַּדֶּרֶךְ וְיַדַּבְּרוּ אֵלָיו ר׳ מֵאִיר אוֹמֵ
הוּא מְדַבֵּר עַל יְדֵי עַצְמוֹ וְשָׁנוּ וְדַיָּ
ט ר׳ יוֹסֵה בַּר׳ יְהוּדָה אוֹ בַתְּחִלָּה
אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מֵזִיד מְקַדְּמִין לְעִיר
מִקְלָט וּבֵית דִּין שׁוֹלְחִין וּמְבִיאִין אוֹתָם
מִשָּׁם מִשְּׁנִיתְחַיֵּב מִיתָה הָרַגְתּוֹ וּמִ
שֶׁלֹּא נִתְחַיֵּב מִיתָה פְּטָרְתּוֹ וּמִי שֶׁנִּ

שניתחייב גלות מחזירין אותו למקומו
שנ"ה שיבו את העדה אל עיר מקלטו
ונוס אחד משוחד בשמן המשחה
ואחד מרובה בגדים ואחד שעבר
ממשחתו ר' יהודה או אחד משונה
מלחמה מחזיר את הרועה לפיכך
אמותיהן של כהנים מספקות להן
מזונה וכסות כדי שלא יתפללו על בני
בניהן שימותו ניגמר דינו ומת
כהן גדול הרי זה אינו גלה אם עד
שלא ניגמר דינו מת כהן גדול ומינו
כהן אחר תחתיו לאחר מיכן ניגמר
דינו חוזר למיתתו של שני יאן
ניגמר דינו בלא כהן גדול הורג
כהן גדול וכהן גדול שהרג אינו יוצא
משם לעולם אימו יולדת לא ליעדות
מיעוה ולא ליעדות ממון ולא ליעדות
נפשות אפילו ישראל יעידין לו ואפילו
שר יבא וישר אפילו כיואב בן צרויה
אינו יוצא משם לעולם שנ' ושב
דיירתו ושב תהא מיתתו ושב תהא
קבורתו יב בשם שהעיר קולטת
כך תחומה קולט רוצח שנ' ואיש חוץ
לתחום ומיצאו גואל הדם יוסד
הגלילי או מיערה בירד גואל הדם ורשות
ביד כל אדם ור' עקיבה או רשות ביד
גואל הדם וכל אדם אין חייבין עליו
יג אילו שהוא עומד בתוך התחום
ונופו נוטה חוץ לתחום או עומד חוץ
לתחום ונופו נוטה לתוך התחום הכל

הולך אחר הנוקף הרג באותה העיר
גולה משכונה לשכונה ובין לוי גולה
מעיר לעיר יד ביוצא בו רועה
שגלה לעיר מקלטו ורעיו אנשי העיר
לכבדו ראמר להן רועה אני אמירו לו
אחר על פיכן יקבל מהן שנוה דבר
הדיוט יה ומעלות היו שם
לויים דברי ר' יהודה מאיר אומ לא
היו מעלות להן שם וחזר לסרדה
שהיה בה וכ"ר מאיר ור' יהודה אומ
לא היה חוזר לסרדה שהיה בה
פ"ק יד הל יה
אלו הן היוקין הבא על אחותו ועל
אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות
אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי
אביו ועל הנידה אלמנה לכהן גדול
גרושה וחלוצה לכהן הדיוט אלמנה
וגרושה חייבין עליה משה שני שמות
גרושה וחלוצה אינו חייב אלא משה
אחד בלבד ב טמא שאכל את
הקודש והבא אל מקדש טמא האוכל
חלב ודם ונותר ופיגול השוחט והמעלה
בחוץ האוכל חמין בפסח והאוכל
והעושה מלאכה ביוה"כ המיפורים
והמפטם את השמן והמפטם את
הקטורת והסך בשמן משחה האוכל
נבילות וטריפות ושקיצים ורמשים
אכל טבל ומעשר ראשון שלא ניטלה
תרומתו ומעשר שיני והקדש שלא
נפדו כמה יאכל מן הטבל ויהא חייב

ר שמעון או כל שהוא וחכמים אומרים
אין להן ר שמעון אין אתה מודין לי
באוכל נבלה כל שהוא שהוא חייב
אמרו לו מפני שהיא כבירתה אמרו להן
את חייבה אחת כבירתה ב
והאוכל ביכורים עד שלא קרא עליהן
קדשי קדשים חוץ לקלעים קדשים
קלים ומעשר שני חוץ לחומה ד
והשובר את העצים בפסח טהור חדי
זה לוקה ארבעים אבל המתיר והשומר
בשעה אינו לוקה ארבעים ר המטיל
אש על הבגים ר יהודה אין לוקה ואינו
משלח וחכמים אומ משלח ואינו לוקה
וה הכלל כל מיעה בלא תעשה שיש
בה קום ועשה אין חייבין עליה ה
הקורח קרחה בראשו והמקיף פאות
ראשו והמשחית פאת זקנו הסורט
סירעה אחת על המת חייב סרט
סירעה אחת על חמשה מתים או
חמש סריעות על מת אחד חייב על
כל אחת ואחת חייב על הראש שתים
אחת מימין ואחת משמאל על הזקן שתים
משמאל ואחת מלמטן ר ליעזר אומ אם עשה
כולו באחת אינו חייב אלא אחת ואינו
חייב עד שישהא בתער ר ליעזר אומ
אפילו ליקטו במלקחת או בחיטני
חייב ו הכותב כתובת קעקע בתב
ולא קיעקע קיעקע ולא כתב אינו
חייב עד שיכתוב ויקעקע בדיו וכמוהו
וכל דבר שהוא רושם ר שמעון בן יוחי

ו

או משה ר שמעון אינו חייב עד שיכתוב
שם השם שלם וכתבת קעקע לא כתבו
בכה אני י ו עיר שהחריבה שותה
כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו
לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה
חייב על כל אחת ואחת ז היה משמא
למתים כל היום אינו חייב אלא אחת
אמרו לו אל תטמא אל תטמא והוא מיטמא
חייב על כל אחת ואחת ט היה מגלח
כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו
אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על
כל אחת ואחת י היה לובש כלאים
כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו
אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש
חייב על כל אחת ואחת יא יש חורש
תלם אחד חייב עליו משום שמונה לוים
החורש בשור וחמור והן מוקדשין כלאים
בכרם ושביעית ויום טוב וכהן ונזיר ואף
בית טומאה חנניה בן חכיני אומ אף הלובש
כלאים אמרו לו אינו השם אמר להן אף
לא הנזיר הוא השם יב וכמה מלקין
אותו ארבעים חסר אחת שנ מספר ארבעים
מנין שהוא סמוך לארבעים ר יודה
או ארבעים שלימות ואיכן הוא לוקה
את היתירה בין כתפיו יג אין עומדין
אותו אלא למכות ראויות להיות לש
עמוד והוא לקבל ארבעים לקה מיד אמרו
אינו יכול לקבל ארבעים פטור עמדו
לקבל שמונה עשרה משלקה אמרו יכול
הוא לקבל ארבעים פטור עד עכשיו

שישבה שני לוקין עמד והוי עומד אחד
לוקה ופטור אם לאו לוקה ומתחייב
וחוזר ולוקה יד כיצד מלקין אותו
כופת שתי ידיו על העמוד הלך הלך וחזן
הכנסת אותו בבתי אם ניקרעו ניקרעו
ואם ניפרמו ניפרמו והאבן נתונה מלא
מאחוריו וחזן הכנסת עומד עליה ורץ
וריעועה של עגל בידו כפולה אחד
לשנים ושנים לארבעה ושתי רצועות
עגולות וידרות בה יה ידה
טפח ורחבה טפח ומגולגל פי כרסו
ומכה אותו שלש מלפניו ושתי ידות
מלאחוריו ואיני מכה אותו לא עומד
ולא ישב אלא מוטה שנ והפילו והכהו
מכה באחת ידו כפי כחו יו והקרוא
קורא אם לא תשמור לעשות וג והפלא
י את מכתך וג וחזור לתחלת המקרא
אם מת תחות ידו ופטור הוסיף לו עוד
ריעועה אחת ומת הרי זה גולה על ידיו
ניתק לקלבין ברייאי בין במים פטור
ר יהודה אומ האיש ברייאי והאשה במים
יז כל חייבי כריתות שלקו נפטרו
ידי כריתתן שנ ונקלה אחיך לעיניך מי
שלקה הרי הוא כאחיך דברי חנניה
בן גמליאל ר חנניה בן גמליאל
אם יוסיף עבירה אחרת נפשו נוטלת
עליה העשיר מניה אחרת על אחרת
כמה שיניתן לו נפשו שמעון אומ
ממקומו הוא למד שנוכרתו הנפשות
העשות מקרב עמה ואין אשה נעשה

אותן האדם וחזרה הא כל הישב
ולא עבד עבירה נותנין לו שכר בעשה
מינה יח ר שמעון בירי אומ
הדיה הוא אומרת חזק לבלתי אכל הדם
כי הדם הוא הנפש אומה אם הדם
שנפשו של אדם חתה הימנו הפורש
ממנו מקבל שכר גדול ועריות שנפשו
של אדון מותרות להן ומתחמדתן הפורש
מהן על אחת כמה שיוכה לו ולדורותיו
ולדורי דורותיו עד סוף כל הדורות
יט ר חנניה בן עקשיה אומ רצה
המקום ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכך
הרבה להן תורה ומצות שנ יי חפץ למען
צדקו יגדיל תורה ויאדיר

פר יד הל יט
חסלת סנהדרין יד

ACADEMY OF THE HEBREW TORAH

שבועות פר א

שבועות שתים שהן ארבע יד יעות
הטומאה שתים שהן ארבע יאיאות
השבת שתים שהן ארבע מראות נגעים
שתים שהן ארבעה ב כל שישבה
ידיעה בתחילה וידיעה בסוף והעלה
בנתיים הרי זה בעולה ויורד וישבה
וידיעה בתחילה ואין בה ידיעה בסוף
שעיקר הנעשה ביפנים יום הכיפורים
תולה עד שתתודע לו ויביא בעולה
ויורד ג אין בה ידיעה בתחילה

אֲבָל יֵשׁ בָּהּ יְדִיעָה בַּסּוֹף שְׁעִיר הַנַּעֲשֶׂה
בַּחוּץ יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר שֶׁנִּתְמַלֵּא
חַטָּאת הַכִּפּוּרִים עַל מָה שֶׁזֶּה מְכַפֵּר זה מכפר
מַה הַפָּנִימִי אֵינוֹ מְכַפֵּר אֶלָּא עַל דָּבָר
שֶׁיֵּשׁ בּוֹ יְדִיעָה אַף הַחִיצוֹן לֹא יְכַפֵּר
אֶלָּא עַל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ יְדִיעָה ד
וְעַל שֶׁאֵין בָּהּ יְדִיעָה לֹא בַּתְּחִלָּה וְלֹא
בַּסּוֹף שְׁעִירֵי תְלָיִם וּשְׁעִירֵי רָאשֵׁי
חֳדָשִׁים מְכַפְּרִים דִּבְרֵי יְהוּדָה רִבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר שְׁעִירֵי תְלָיִם מְכַפְּרִים אֲבָל לֹא
שְׁעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְעַל מָה שְׁעִירֵי
רָאשֵׁי חֳדָשִׁים מְכַפְּרִים עַל טֻמְאַת הַיּוֹם שֶׁאִם
שֶׁאֵבֶל טֻמְאַת מִקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו
ה הָיָה רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר שְׁעִירֵי רָאשֵׁי
חֳדָשִׁים מְכַפְּרִים עַל טֻמְאַת שֶׁאֵבֶל טֻמְאַת
וְשִׁלְרָגִים מְכַפְּרִים עַל שֶׁאֵין בָּהּ יְדִיעָה
לֹא בַּתְּחִלָּה וְלֹא בַּסּוֹף וְשֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים
מְכַפְּרִין עַל שֶׁאֵין בָּהּ יְדִיעָה בַּסּוֹף
ו אָמְרוּ לוֹ מָה הֶן שֶׁיִּקְרְבוּ וְהָבָה
אַמַּלְהֶן יִקְרְבוּ אָמְרוּ לוֹ הוֹאִיל וְאֵין
כַּפָּרָתָן שָׁוָה הֵיאַךְ הֵן קְרֵיבִין אַמַּלְהֶן
כּוֹלֵל בָּאֵין לְכַפֵּר עַל טֻמְאַת מִקְדָּשׁ
וְקָדָשָׁיו ז רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹ
מִשְּׁמוֹ שְׁעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים מְכַפְּרִין
עַל טֻמְאַת שֶׁאֵבֶל טֻמְאָה מוּסֶפֶת עֲלֵיהֶן שֶׁל
רְגָלִין שֶׁהֵן מְכַפְּרִין עַל טֻמְאַת שֶׁאֵבֶל
טֻמְאָה וְעַל שֶׁאֵין בָּהּ יְדִיעָה לֹא בַּתְּחִלָּה
וְלֹא בַּסּוֹף מוּסֶפֶת עֲלֵיהֶן שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים
שֶׁהֵן מְכַפְּרִים עַל טֻמְאַת שֶׁאֵבֶל טֻמְאָה

וְעַל שֶׁאֵין בָּהּ יְדִיעָה לֹא בַּתְּחִלָּה וְלֹא
בַּסּוֹף וְעַל שֶׁאֵין בָּהּ יְדִיעָה בַּתְּחִלָּה אֲבָל
יֵשׁ בָּהּ יְדִיעָה בַּסּוֹף ח אָמְרוּ לוֹ אוֹתָם
הָיָה שֶׁיִּקְרְבוּ וְהָבָה אַמַּלְהֶן הֵיךְ אָמְרוּ
לוֹ אִם כֵּן יְהוּ שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים קְרֵיבִים
לְרֹאשֵׁי חֳדָשִׁים אֲבָל הֵיאַךְ שֶׁל רָאשֵׁי
חֳדָשִׁים קְרֵיבִים לְיוֹם הַכִּפּוּרִים לְכַפֵּר
כַּפָּרָה שֶׁאֵינָהּ שֶׁלָּהֶן אַמַּלְהֶן בָּאֵין
לְכַפֵּר עַל טֻמְאַת מִקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו ט
וְעַל וִדּוּי טֻמְאַת מִקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו שְׁעִיר
הַנַּעֲשֶׂה בַּפָּנִים וְיוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר
וְעַל שְׁאָר עֲבֵירוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה הַקַּלּוֹת וְהַ
וְהַחֲמוּרוֹת הַוְּדוּעוֹת וְהַשְּׁגָגוֹת הַוָּדַע
וְלֹא הַוָּדַע עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה בֵּינוֹנִיוֹת
וּמִיתוֹת בֵּית דִּין שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ מְכַפֵּר
י אֶחָד יוֹם וְאֶחָד כֹּהֲנִים וְאֶחָד כֹּהֵן
מָשִׁיחַ מַה בֵּין יוֹם לְכֹהֲנִים לְכֹהֵן מָשִׁיחַ
אֶלָּא שֶׁזֶּה הַפָּר מְכַפֵּר עַל הַכֹּהֲנִים וְעַל
טֻמְאַת מִקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר
כְּשֵׁם שֶׁזֶּה הַשְּׁעִיר הַנַּעֲשֶׂה בַּפָּנִים מְכַפֵּר
עַל יִשְׂרָאֵל כָּךְ זֶה הַפָּר מְכַפֵּר עַל הַכֹּהֲנִים
כְּשֵׁם שֶׁוִּידּוּיוֹ שֶׁל שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ מְכַפֵּר
עַל יִשְׂרָאֵל כָּךְ וִידּוּיוֹ שֶׁל פַּר מְכַפֵּר הַכֹּהֲנִים

פר ב הל י

יְדִיעָה טֻמְאָה שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע
נַעֲשֵׂית וְיֵרֵד נַעֲלָמָה מִמֶּנּוּ טֻמְאָה זָכוּר
לְקוּדָּשׁ נַעֲלָה מִמֶּנּוּ קוֹדֶשׁ זָכוּר לְטֻמְאָה
נַעֲלָמוֹ מִמֶּנּוּ זֶה וְזֶה אֲכַל אֶת הַקֹּדֶשׁ
וְלֹא יָדַע הֵרִיחַ זֶה בְּעֵלָה וְיוֹדֵעַ ב
נַעֲשֵׂית וְיֵרֵד נַעֲלָמָה מִמֶּנּוּ טֻמְאָה זָכוּר

למקדש נעלה ממנו מקדש וכו׳ לטומאה
לטומאה נעלמו ממנו והוה נכנס
למקדש ולא ידע משיגא ידעהדי וה
עלה וירד ג אחד נכנס לעזרה ואחד
נכנס לתוספת העזרה שאין מסיקין
על העיר ועל העזרות אלא במקל בגיא
באורים ובתומים ובסנהדרין של שבעים
ואחד ובשתי תודות ובשיר ובית דין
מהלכין ושתי תודות אחריהן אחריהן
הפנימית נאכלת והחיצונה נשרפת
וכל שלא נעשת בכל אילו הנכנס לשם
אין חייבין עליה ד ונטמא בעזרה
נעלמה ממנו טומאה וכו׳ למקדש
נעלם ממנו מקדש וכו׳ לטומאה ר
נעלמו ממנו וזה והשתחוה ששחוא
כדי השתחויה בא לו באורכה חייב
ובקיבורה פטור וזו היא מינות עשה
שבמקדש שאין חייבין עליה ה
אין זו היא מינות עשה שבגידה שחו
שחייבין עליה היה משמש עם אם
הטהורה אמרה לו נטמאתי פרש
מיד חייב שיציאתו הניה לו כביאתו
ו ר אליעזר אומר הישרין נעלם ממנו
על העלם הישרין הוא חייב אינו חייב
על העלם המקדש ר עקיבה אומר נעלם
ממנו הוא טמא על העלם הטומאה
הוא חייב אינו חייב על העלם מקדש
ר ישמעאל אומר נעלם ממנו ונעלם ממנו
שני פעמים לחייב על העלם הטומאה
ועל העלם המקדש פר ג

הלו שבועות שתים שהן
ארבע שבועה שאוכל ושלא אוכל
שאכלתי ושלא אכלתי שבועה שלא
אוכל ואוכל כל שהוא חייב דברי ר עקי
אמירו לו לר עקיבה באיכן מיניכו
באוכל כל שהוא שהוא חייב שהו
חייב אמר להן באיכן מיעינו במדבר
ומביא קרבן שוה מדבר ומביא קרבן
ב שבועה שלא אוכל ואכל ושתה
אינו חייב אלא אחת שבועה שלוא
אוכל ושלא אשתה ואכל ושתה חייב
שתים ג שבועה שלוא אוכל ואכל
פת חיטין ופת שעורים ופת כוסמים
אינו חייב אלא אחת שבועה שלא
אוכל פת חיטין ופת שעורים ופת
כוסמים ואכל חייב על כל אחת ואחת
ד שבועה שלא אשתה ושתה
משקין הרבה אינו חייב אלא אחת
שבועה שלא אשתה יין ושמן ודבש
ושתה חייב על כל אחת ואחת ה
שבועה שלוא אוכל ואכל אוכלין שאינן
ראוין לאכילה ושתה משקין שאינן
ראוין לשתיה פטור שבועה שלוא
אוכל ואכל נבילות וטריפות ושקיצה
ודמים חייב ר שמעון פוטר אמרו
אושפיז נהנת לי אם אכלתי היום והוא
שאכל נבילות וטריפות שקיצים ודמים
הרי אשתו אסורה ו אחד דברים
של יענמו ואחד דברין של אחדים
אחד דברים שיש בהן משש ואחד

דברין שאין בהן מעשה כיצד אין שבועה
שאחרן לאוסר פל ושלא אחרן שנתחי
ושלא נתחי שאוסרן ושלא אוסרן שיי
שישרתני ושלא ישרתני שאורכן
ינרור ליה ושלא אורוך טורקתיו
ושלא תרקתיד ושמעאל אומ אינו
חייב אלא לעתיד לבוא שנ להרע
או להיטיב אמ לורעקיבה אם כן אין
לי אלא דברין שאין בהן הרעה והטבה
מנין אלו מריבוי התוב אמ לו אם ריבוי
התוב לכך ריבוי התוב לכך ומשבע
לבטל את המינה ולא ביטל פטור
לקייס את המינה ולא קייס פטור
שהיה בדין שיהא חייב ור יהודה
בן בתירה מה אם הרשות שאינו
מושבין עליה מזיד מיני הדיוט
חייב עליה מינה שהוא מושבע עליה
מהרסיני אינו דין שיהא חייב עליה
אמרו לו לא אם אמרת בשבועת
הדשות שכן עשה בה לאו תאמר
בשבועת מינוי שלא עשה בה כהין
ח שבועה שלא אוכל כבר ושבועה
שלוא אוכלינה שבועה שלא אוכלינה
ואוכלה אינו חייב אלא אחת ור היא
שבועת ביטוי שחייבין על דורנה
מכות ועל שגגתה קרבן עולה וירד ט
שבועת שוא חייבין על דורנה מכות
ועל שגגתה פטור אי זו היא שבועת
שוא נשבע לשנות את הירושלים
או על העמוד שלא בן שהוא של זהב

על

דברין שאין בהן הרעה והטבה

ועל האיש שהוא אשה ועל אשה שהיא
איש נשבע הכל שאפשר לו אמ אם
לא ראיתי מעל פוריה באור ואם לא
ראיתי מעל כקורת בית הבד אמ לעולם
נואו והעידוני שבועה שלא נעידך
נשבע לבטל את המינה שלא לעשות
סוכה ושלא ליטול לולב ושלא להניח
תפילין ור היא שבועת שוא שחייבין
על דורנה מכות ועל שגגתה פטור
שבועה שאוכל כך ו שבועה שלא
אוכלינה הראשונה שבועת ביטוי
והשנייה שבועת שוא אוכלה עבד על
שבועת שוא לא אוכלה עבד על שבועת
ביטוי יא שבועת ביטוי נוהגת
באנשים בנשים בחוקים בקרובים
בכשירין בפסולים בפני בית דין ושלא בפני בית דין
עצמו וחייבין על דורנה מכות על שגגתה
קרבן עולה וירד יב שבועת שוא
נוהגת באנשים בנשים בחוקים
בקרובים בכשירים בפסולים בפני בית
דין ושלא בפני בית דין מפי עצמו
וחייבין על דורנה מכות ועל שגגתה
פטור אחת ו ואחת ו המשבע מפי
אחרין חייב אם לא אכלתי הירוס
ולא הנחתי תפילין משביענך אני
ואמר אמן חייב

פרק הלואי

שבועת העדות נוהגת באנשים ולא
בנשים בחוקין ולא בקרובין נכשירין
בכשירין ולא בפסולים ואינה נוהגת

לאו

אלא בראוים להעיד בפני בית דין
ושלא בפני בית דין מפי עצמו ומפי
אחרין אינן חייבין עד שיפרו בו
בבית דין דבי מאיר וחכמאו בין מפי
עצמו ובין מפי אחרין אינן חייבין
עד שיכפרו בו בבית דין ב חייבין
על חזון השבועה ועל שגגתה עם
זדון העדות אינן חייבין על שגגתה
ומה הן חייבין על זדונה קרבן עולה
ויורד ג שבועת העדות
כיצד אמר להידין בואו והעידוני ע
שבועה שאין אנו יודעים לך עדות
או שאמרו לו אין אנו יודעין לך
עדות משביע אני עליכם ואמרו
אמן חייבין הישביע על יהן חמשה דין
פעמים חוץ לבית דין ובאו לבית דין אילו
והודו פטורין כפרו חייבין על כל
אחת ואחת הישביע על יהן חמשה דין שלא
פעמים בין בפני בית דין ובפרו אין בפני בית דין
חייבין אלא אחת צו ר שמעון מה
הטעם מפני שאינן יכולין לחזור
ולהורות ד כפרו שניהן כאחת
שניהן חייבין זה אחר זה הראשון
חייב כפר אחד והדה אחד הכופר
חייב היו שתי כיתי עידים כפרה
הראשונה ואחרינה כפרה השניה
שתיהן חייבות מפני שהעדות
יכולה להתקיים בשתיהן ה
משביע אני עליכם אם לא תבואו
ותעידוני שיש לי בזה פל פיקדון
ותשומת יד וגזל ואבידה שבועה
שאין אנו חייבין לך עדות אין
חייבין אלא אחת שבועה שאין אנו
יודעין לך עדות שיש לך בידו לפקדון
ותשומת יד וגזל ואבידה חייבין על כל
אחת ואחת ו משביע אני עליכם
אם לא תבואו ותעידוני שיש לי בידו
פל חיטין ושערין וכוסמין שבועה
שאין אנו יודעין לך עדות אין חייבין
אלא אחת שבועה שאין אנו יודעין
לך עדות שיש לך בידו איש פל חטים
ושעורין וכוסמין חייבין על כל אחת
ואחת ו משביע אני עליכם אם
לא תבואו ותעידוני שיש לי בידו פלוני
נזק ודיני נזק תשלומי כפל ותשלומי
ארבעה וחמשה ושארבעה איש פלוני
ופיתה בתי ושחיבני בני ושחבל בי
חבירי ושהדליק את גרישי ביום הני
הביפורים הרי אלו חייבין ח משביע
אני עליכם אם לא תבואו ותעידוני
שני כהן שני לוי שאיני בן גרושה
שאיני בן חלוצה שאיש פלכהן שאיש
פל לוי שאינו בן גרושה שאינו בן חל
חלוצה שאתה איש פל ופיתה בתו ושחבל
בובנו ושהדליק גרישו בשבת הרי
אילו פטורין ט משביע אני עליכם
אם לא תבואו ותעידוני שאתה איש
פל ליתן לי מאתים זוז ולא נתן הרי אלו
פטורים שאין חייבין על תבי עד ממון
כפיקדון י משביע אני עליכם

כשתרצו לי עדות שתבואו ותעידוני
הרי אילו פטורין מפני שקרובי
שבועה לעדות יאו עומד בבית
הכנסת ואמר משביע אני עליכם אם
יודעין אתם לי עדות שתבואו ותע
ותעידוני הרי אילו פטורין יב אמר
לשנים משביע אני עליכם איש פל
ופלאם יודעין אתה לי עדות שתבואו
ותעידוני והם שיודעין לי עדות עד
מפי עד או שהיה אומר מכתן קרוב או
פסול הרי אילו פטורין יג שילח
ביד עבדו או שאמר להן המתינו משביע
אני עליכם אם יודעין אתם לי עדות
שתבאו ותעידוהו הרי אילו פטורים
עד ששמעו מפי המשביע יד מ
משביע אני עליכם מיניה אני עליכם
אסרכם אני הרי אילו חייבין בשמים
ואסורין הרי אילו פטורין באלת דלת
ביוד הי בשדי בית אות בחמן ורחום
בארך אפים ורב חסד וכל הכינויים
הרי זה חייבין המקלל בכולה חייב ר
מאיר או וחכמים פטורין המקלל אביו
ואמו בכולה חייב דב ר מאיר וחכמים
פוטרין המקלל עצמו וחבירו בכולה
עובר בלא תעשה ממה האדים ודאי
האלה האמורה בתורה אל יכבה ירקך
ויטיב לך ר מאיר מחייב ר יהודה פוטר
פרק ה הלכות
שבועת הפיקדון נוהגת באנשים
ובנשים וברחוקים ובקרובים ובכ

ובכשירים ובפסולים בפני בית דין ושלא
בפני בית דין מפי עצמו מפי אחר אינו
חייב עד שיכפר בו בית דין דבר מאיר
וחכמים אומרין מפי עצמו ובין מפי אחר
כיצד שכפר בו חייב וחייב על זדון שבועה
ועל שגגתה עם זדון הפיקדון אינו
חייב על שגגתו מה הוא חייב על זדון
אשם וכסף שקלים ב שבועת
הפיקדון כיצד אמרו לו תן לי פיקדון
שיש לי בידך שבועה שאין לך בידי או
שאמר לי אין לך בידי משביענך אניומי
אמין הרי זה חייב והשביע עליו חמשה
פעמים בפני בית דין שלא בפני בית
דין ומפי עדים חייב על כל אחת ואחת מי
שמעין מה השמעם מפני שהוא יכול
לחזור ולהודות ג היו חמשה תובעין
אותו ואומרין לו תן לנו פיקדון שיש
לנו בידך שבועה שאין לכם בידי אינו
חייב אלא אחת שבועה שאין לך בידי
לא לך ולא לך ולא לך חייב על כל אחת
ואחת ד תן לי פיקדון ותשומת יד
ותל ואבידה שיש לי בידך שבועה
שאין לך בידי אינו חייב אלא אחת
שבועה שאין לך בידי פיקדון ותשומת
יד ותל ואבידה חייב על כל אחת ואחת
ה תן לי חיטין ושערין וכוסמין
שיש לי בידך שבועה שאין לך בידי
אינו חייב אלא אחת שבועה שאין
לך בידי חיטין ושערין וכוסמין
חייב על כל אחת ואחת ר מאיר או

אפילו צא חיטה ושערה וכוסמת
חייב לכל אחת ואחת ין אנסתא
ופיתתא את בתי והוא אן לא אנסתי
ולא פיתתי משביעך אני ואנ אן חייב
ר שמעון פוטר שאינו משלם קנס
על פי עצמו ואנ לו את על פי שאינו
משלם קנס על פי עצמו משלם בושת
ופגם על פי עצמו ו גנבה את
שורי והוא אנ לא גנבתי משביעך
אני ואנ אמן חייב גנבתי אנל לא
טבחתי ולא מכרתי משביעך אני
ואנ אמן פטור ז המת שורך את
שורי והוא אנ לא המית משביעך
אני ואנ אמן חייב המית שורך את
עבדי והוא אן לא המית משביעך אני
ואנ אמן פטור אנ לו חבירך חבלה
בי ועשתה בי חבורה והוא אן לא
חבלתי ולא עשיתי משביעך אני
ואמר אמן חייב אנ לו עבדו היפלה
את שיני וסמיתא את עיני והוא
אנ לא היפלתי ולא סמיתי משביעך
אני ואנ אמן פטור וה הכלל כל
המשלם על פי עצמו חייב ושאינו
משלם על פי עצמו פטור

פרו הל ז

שבועת הדיינין הטוענה שתי כסת
והודיה שווה פרוטה אוסאין
הודיה מן הטוענה פטור כיצד שתי
כסת ליבירך אין לך בידי פטור שתי
כסת ופרוטה ליבירך אין לך בידי
פטור שתי כסת ופרוטה ליבירך אין
לך בידי אלא פרוטה חייב מנה לי
בידך אין לך בידי פטור מנה ליבירך
אין לך בידי אלא חמשים דינר חייב
מנה לאנאבירך אין לו בידי אלא
חמשים דינר פטור מפני שהוא ממשיב
אבידה ב מנה ליבירך אנ לו הין
ולמחר אנ לו תניהו לי נתתיו לך פטור
אין לך בידי חייב מנה ליבירך אנ לו
הין אלו תתניהו לי אלא בפני עדים
למחר אנ לו תניהו לי נתתיו לך חייב
מפני שהוא יכיר ליתנו לו בפני עדים
ג ליטרה והב ליבירך אין לך בידי
אלא ליטרה כסת פטור דינר והב לו
בידך אין לך בידי אלא דינר כסתו
וטריסתו ופתך יון ופרוטה חייב
שהכל מן המטבע אחד ד כור
תבואה ליבירך אין לך בידי אלא לקח
קיטנית פטור כורפרות ליבירך אין
לך בידי אלא לקח קיטנית חייב שהר
שהקיטנית בכלל הפירות טענו חיטה
והודה לו בשעורים פטור תבן גמליא
מחייב שהטוענן את חביריו בבדי שמן
והודה לו בקיניסים אדמון אנ הואיל
והודה מן הטוענה יישבע וחבם אנ
אין הודייה מן הטוענה אם רבן גמליא
רואה אני את דברי אדמון ה טענו
כלים וקרקעות והודה בכלים וכפר בק
בקרקעות בקרקעות וכפר בכלים
הודה במקצת הכלים חייב במקצת

הקרקעות פטור שהנכסים שאין
להן אחריות וקדקיס את הנכסים
שיש להן אחריות ישבע עליהן
ו אין נשבעין על טענת
חרש שוטה וקטן ואין משביעין
את הקטן אבל נשבעין לקטן ל
ולהקדש ו אלו ודברים שאין
נשבעים עליהן והאפוטרות
והקרקעות והקדושת אין בהן
לא תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה
וחמשה שומר חינם אינו נשבע
ונושא שכר אינו משלם ר שמעון
אומר משלם אלו ואלו חייב בא
נשבעין עליהן ושאינו חייב ב
באחריותן אין נשבעין עליהן ז
ר מאיר אומר יש דברים שהן בקרקע
ואינן בקרקע ואין חכם מודין לו
כיצד אמר לו עשר נפנים טענות
מסרתי לך והלא אין אלא חמש
ר מאיר מחייב וחכמים אומר כל המחוברי
לקרקע הרי הוא כקרקע ט אין
נשבעין אלא על דבר שהוא במדה
ובמשקל ובמנין כיצד אמר לו בית מלא
מסרתי לך כיס מלא מסרתי לך והלא
אומ אינו יודע אלא מה שהניחו
אותה נטרל פטור וה אומ על הדין וה
אומ על החזקה חייב י המלוה את
חבירו על המשכון ואבד המשכון
אמר לו סלע הילוותיך עליו ושקל
היה שוה והלא אומ לא כי אלא סלע

הילוותני עליו וסלע היה שוה פטור:
יא סלע הילוותיך עליו ושקל היה
שוה והלא אומ לא כי אלא סלע הילוותני
עליו ושלשה דינרים היה שוה חייב:
יב סלע הילוותני עליו ושתים היה
שוה והלא אומ לא כי אלא סלע הילוותך
עליו וסלע היה שוה פטור: יג סלע
הלוותני עליו ושתים היה שוה והלא
אומ לא כי אלא סלע הילוותיך עליו וחמשה
דינרים היה שוה חייב מי הוא הנשבע
מי שהפיקדון אצלו שנאמר ושבע וה
ויוציא והלא את הפיקדון:

פרק ז הל יג

כל הנשבעין שבתורה נשבעין ולא
משלמין אלו נשבעין ונוטלין השבח
והגיזל והנחבלו שכנגדו חשוד על
השבועה והחזנותי על פי נקסו השביר
כיצד אמר לו תן לי שכרי שכרתי בידך
והוא אומ נתתי והלא אומ לא נטלתי הרי זה
נשבע ונוטל ר שמעון אומ עד שיהא שם
מקיימת הודיה ויאמר לו תן לי שכרי
חמשה דינרים ששכרתי בידך והוא אומ
הן ב הגיזל
כיצד היו מעמידין אותו שניכנס לתוך
ביתן ומשכנו שלא ברשות אמ לו תן
לי כליי שנטלתה והוא אומ לא נטלתי
הרי זה נשבע ונוטל ר יהודה אומ עד
שיהא שם מקיימת הודיה ויאמר לו
שתי כליו נטלתה והוא אומ לא נטלתי
אלא אחד ג המחבל כיצד היו

מעידין אותו שנכנס לתוך ירושלם
וינא חבול אמ׳ לו חבלתה בי והוא אינו
לא חבלתי הרי זה נשבע ונוטל ירושה
אומ׳ עד שיהא שם מקיעת הודיה
ויאמר לו חבלתה בי שתים והוא אומ׳
לא חבלתי אלא אחת ד ושכנגדו
חשוד על השבועה כיצד אחת שבועת
העדות ואחד שבועת הפיקדון ואפילו
שבועת שוא היה אחד מהם משחק
בקוביה ומלוה ברבית מפריחי יונים
וסוחרי שביעית שכנגדו נשבע ונוטל
היו שניהן חשודים חזרה שבועה
למקומה רבי יוסה מאיר אין חילוק
ה והחזנוני על פינקסו כיצד לא
שיומר לו בתוב בפינקסי שאת חייב
לי מאתים זוז אלא אין לותן לבניי סא
סאתים חיטין ולפועליו סלע מעות
הוא אין נתתי והן אומ׳ לא נטל מהאן
הוא נשבע ונוטל והן נשבעין ונוטלין
אמ׳ בן נגס כיצד אילו ואילו באין לידי
שבועת שוא אלא הוא נוטל שלא
בשבועה והן נוטלין שלא בשבועה
ו אמ׳ לחנוני תן לו בדינר פירות ותתן
לו אמ׳ לו תן לי את הדינר אמ׳ לו נתתיו לך
ונתתו באנפולי וישבע בעל הבית נתן
לו את הדינר אמ׳ לו תן לי את הפרוטה אמ׳ לו
נתתיה לך והולכתם לתוך ביתך וישבע
והחזנוני יודה אין כל שהפרוטה בידו זו
לעליונה ו אמ׳ לשולחניו תן לי בדינר
מעות ונתן לו אמ׳ לו תן לי את הדינר

אמ׳ לו נתתיו לך ונתתו באנפולי וישבע
בעל הבית נתן לו את הדינר אמ׳ לו תן
לי את המעות אמ׳ לו נתתיה לך והשלכתה
לתוך כיסך וישבע השולחניו יודה
או אין דרך השולחני להיות נותן אפי׳
עד שהוא נוטל דינרו ח כשם
שאמרו הפונמית כתובתה לא תיפרע
אלא בשבועה ועד אחד מעידה שהיא
פרועה לא תיפרע אלא בשבועה מבטיח
משועבדין ויתומים והניפרעת
שלא בפניו לא תיפרע אלא בשבועה
ט וכן היתומים צאלא יפרעו אלא
בשבועה שלא פיקדנו אבא ושלא אמ׳
לנו אבא ושלא מצינו שטר בין שטרותיו
של אבא ששטר והפרוע העיד ר
יוחנן בן ברוקה שאפילו נולד בן לאחר
מיתת האב הרי זה נשבע ונוטל אמ׳
שמעון בן גמליאל אם יש עדין שאמר
האב בשעת מיתתו שטר זה אינו פרוע
נוטל שלא בשבועה יאילו נשבעין
שלא בטענה השותפים והאריסים
והאפיטרופים והאשה הנושא והמותנת
בתוך הבית ובין הבית אמ׳ לו מה אתה
טוענני רימוני שתי שבעין לי חייב חלקו
השותפים והאריסים אינו יכול להשביען
ניתגלגלה לו שבועה ממיקום אחר מעלייה
עליו את הכל והשביעתו משמטת
את השבועה פר׳ז הל׳ י
ארבעה שומרין הן שומר חינם והשואל
נשא שכר והשוכר שומר חינם נשבע

עַל הַכֹּל וְהַשּׁוֹאֵל מִשְׁלֹשׁ אֶת הַכֹּל וּמוֹשִׁיעַ
שָׁכָר וְהַשּׁוֹכֵר נִשְׁבָּעִין עַל הַשֶּׁבֶר וְעַל
הַשְּׁבוּעָה וְעַל הַמִּיתָה וּמְשַׁלְּמִים אֶת
הָאֲבִידָה וְאֶת הַגְּנֵבָה ב אֲמַ לְשׁוֹמֵר
חִנָּם אֵיכָן שׁוֹרִי אָמַ לוֹ מֵת וְהוּא שֶׁנִּשְׁבַּר
אוֹ שֶׁנִּשְׁבָּה אוֹ נִגְנַב אוֹ אָבַד נִשְׁבַּר
וְהוּא שֶׁמֵּת אוֹ נִשְׁבָּה אוֹ נִגְנַב אוֹ אָבַד
נִשְׁבָּה וְהוּא שֶׁמֵּת אוֹ נִשְׁבַּר אוֹ נִגְנַב
אוֹ אָבַד נִגְנַב וְהוּא שֶׁמֵּת אוֹ נִשְׁבַּר
אוֹ נִשְׁבָּה אוֹ נִגְנַב מְשַׁבְּיעָךְ אֲנִי וְאֵ אָמַן
פָּטוּר ג אֵיכָן שׁוֹרִי אָמַ לוֹ אֵינִי
יוֹדֵעַ מַה אַתָּה סָח וְהוּא שֶׁמֵּת אוֹ נִשְׁבַּר
אוֹ נִשְׁבָּה אוֹ נִגְנַב אוֹ אָבַד מְשַׁבְּיעָךְ
אֲנִי וְאֵ אָמַן חַיָּיב ד אָמַ לְנוֹשֵׂא שָׂכָר
וְלִשּׁוֹכֵר אֵיכָן שׁוֹרִי אָמַ לוֹ מֵת וְהוּא
שֶׁמֵּת מִשֶּׁנִּשְׁבַּר אוֹ שֶׁנִּשְׁבָּה נִשְׁבַּר וְהוּא מֵת
אוֹ שֶׁנִּשְׁבָּה נִשְׁבָּה וְהוּא שֶׁמֵּת אוֹ נ
נִשְׁבַּר נִגְנַב אוֹ שֶׁאָבַד אָבַד אוֹ שֶׁנִּגְנַב
מְשַׁבְּיעָךְ אֲנִי וְאֵ אָמַ פָּטוּר ה מֵת
אוֹ נִשְׁבַּר אוֹ נִשְׁבָּה וְהוּא שֶׁנִּגְנַב אוֹ
שֶׁאָבַד מְשַׁבְּיעָךְ אֲנִי וְאֵ אָמַן חַיָּיב
אָבַד אוֹ שֶׁנִּגְנַב וְהוּא שֶׁמֵּת אוֹ נִשְׁבַּר
אוֹ נִשְׁבָּה מְשַׁבְּיעָךְ אֲנִי וְאֵ אָמַ פָּטוּר
זֶה הַכְּלָל כָּל הַנִּשְׁבָּע לְהַקֵּל עַל עַצְמוֹ חַיָּיב
וּלְהַחֲמִיר עַל עַצְמוֹ פָּטוּר׃

וּמִשְׁלֹשֶׁת שִׁבְרוֹעֶת

פֶּ׳ ח הֲלָ׳ ו

מַסֶּכֶת עֲדִיוֹת פֶּ׳ א

שַׁמַּאי אוֹמֵ כָּל הַנְּשִׁין דַּיִּין שֶׁיִּתֵּן וְבֵית
הִלֵּל אוֹמְ מְפַקְּדִיזָה לְפִקְדִּיזָה צָפִּילִי לְיָמִים
הַרְבֵּה וְחָכָם אוֹמֵ לֹא כִּדְבָרִי זֶה וְלֹא כִּדְבָרִי
זֶה אֶלָּא מִי שֶׁהָיָה לוֹ מִי שֶׁנִּטַּל עַל יְדֵי

אָבַד וְהוּא שֶׁמֵּת אוֹ נִשְׁבַּר אוֹ נִשְׁבָּה אוֹ נִגְנַב

מפקירה לפקירה ומפקירה לפקירה
ממעטת על ידי מעלעת ב בי אשה
שאשׁ לה ווסת דיה שעתה ממשמשת
בעידן הרי זו כפקירה וממעטת על
ידי מעת לעת ועל ידי מפקירך לפקירה
ג שמי אומ מקב והלה הלל או מקבייה
חכמ אי לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא
קב ומחצה חייבין בחלה ומשהיגדילו
המירות אומרו חמשת רבעים חייבין
ר יוסה אומ חמשה פטורין וחמשה
ועוד חייבין ד הלל או מלא הין
מים שאובין פוסלין את המקוות
שאדם חייב לומ כלשון רבו ושמי אומ
תשעת קביט וחכמ אומ לא כדברי זה
ולא כדברי זה אלא עד שבאו שני
נדדיים משער האושפות שבירושלם
והעידו משם שמעייה ואבטליון
ששלושת לוגים מים שאובין פוסלין
את המקוה וקיימו את דבריהן ה
ולמה מזכירין את דברי שמי והלל
לבטלן ללמד לדורות הבאים שלא יהא
אדם עומד על דברו שהרי אבות העולם
לא עמדו על דבריהן ו ולמה מזכירין
את דברי יחיד בין המרובין והאיך יאין
הלכה אלא כדברי המרובין שאם ירצה
בית דין את דברי היחיד וסמוך עליו
שאין בית דין יכול לבטל את דברי
בית דין חבירו עד שיהא גדול ממנו
בחכמה ובמנין והיה גדול ממנו בחכמה
לא במנין במנין אבל לא בחכמה

אינו יכול לבטל את דברו עד שיהא
גדול ממנו בחכמה ובמנין ו אמר
יהודה אם כן למה מזכירין את דברי
היחיד בין המרובין לבטלן שאם
יאמר אדם כך אני מקובל ואמרו לו
מדברי אישפל שמעתה ז בית
שמי אומ רובע העצמות מן העצמים
בין משנים בין משלושה ובית הלל
אומ רובע העצמות מן הגוויה מרובה
הבינונין או מרובה המינין שמי אומ
אפילו מעצם אחד ט בשני
תרומה בית שמי אומ שורים ושפים
בטהרה ומאכילין בטומאה ובית
הלל אומ שורים בטהרה ושפים ומאכילין
בטומאה שמי אומ יאכלו ינידי ר עקיבא
אומ כל מעשיהן בטומאה י הפורט
סלע ממעות של מעשר שני בירושלם
בית שמי אומ כל הסלע מעות ובית הלל
אומ שקל כסף ושקל מעות ר מאיר אומ
אין מחללין כסף ופרות על הכסף
וחכמ מתירין יא הפורט סלע
של מעשר שני בירושלם בית שמי
אומ בכל הסלע מעות ובית הלל אומ שקל
כסף ושקל מעות ודנים לפני חכמ
אומ בשלשה דינרין כסף ובדינר מעות
ור עקיבה אומ בשלשה דינרין כסף
ובריבעית כסף ובריבעית מעורת
ור טרפון אומ ארבעת אספרי כסף שמי
אומ ינויהו במחנות ויאכל כנדרה
יב כסא שלשלה שניטלו ותפוז

321

בית שמאי מטמאין ובית הלל מטהרין
שמאי אומר אף מלבין שלכסא טמא
כשם שקבעו בעריבה בית שמאי מטמאין
ובית הלל מטהרין שמאי או אף העשוי
בה יג אלו הדברים שחזרו בית
הלל להורות כדברי בית שמאי האשה
שבאת ממדינת הים ואמרה מת בעלי
תנשא מת בעלי תיתיבם ובית הלל
אין לא שמענו אלא באשה מן הקיניר
בלבד אמרו להן בית שמאי אחות הבאה
מן הקיניר ואחות הבאה מן הזיתין
ואחות הבאה ממדינת הים לא ירדו
בקיניר אלא באשה חזרו בית הלל
להורות כדברי בית שמאי יד בית
שמאי אומ' תינשא ותיטול כתובה ובית
הלל אומ' תינשא ולא תיטול כתובה אמרו
להן בית שמאי היתתם את העריד
החמור ולא תתירון את הממון הקל
אמרו להן בית הלל מינינו שאין האוזים
ניכנסים בנחילה על פיה אמרו להן בית
שמאי והלא מספר כתובתה גלמד שהוא
כותבה לה שאם תנשא לאחר תיטול
מה שכתוב לך חזרו בית הלל להורות
כדברי בית שמאי יה מי שחייבו
עבד וחייבו בן חורין עבד את ריבו יום
אחד ואת עצמו יום אחד כדברי בית
הלל בית שמאי אומ' תיקנתם את רבו ואת
עצמו לא תיקנתם לישא שפחה אינו
דומה בית חורין אינו יכול ובטל ולא
לא נברא העולם אלא לפריה ורביה
שנ' לא תוהו בראה לשבת יצרה אלא
מפני תיקון העולם כופין את רבו ועושה
אותו בן חורין וכותב שטר על חייו
רמיו חזרו בית הלל להורות כדברי בית
שמאי טו כלי חרס מיטיל על הכל
כדברי בית הלל בית שמאי או אינו מיטיל
אלא על האוכלים ועל המשקים ועל כלי
חרס אמרו להן בית הלל מפני מה
אמרו להן בית שמאי מפני שהוא
טמא על גב עם הארץ ואין כלי טמא
חוצץ אמרו להן בית הלל והלא טבילתם
אוכלים ומשקין שבתוכו אמרו להן בית
שמאי כשטיהרנו אוכלים ומשקים שהם
שהבתוכו ערמנו טיהרנו אבל כשטיהרתה
את הכלי טיהרתה לך ולו חזרו בית
הלל להורות כדברי בית שמאי

פ"ק ב הל יז

ר' חנניה סגן הכהנים העיד אביעה
דברים מימיהם של כהנים לא נימנעו
מלשרוף את הבשר שניטמא בולד
הטומאה עם הבשר שניטמא באב
הטומאה אחת על פי שמוסיפין לו טומאה
על טומאתו ב הוסיפו עוד ביבחת
מימיהם של כהנים לא נמנעו מלהדליק
את השמן שנפסל ביטבולי יום בגת
שניטמא בטמא מת אף על פי שמוסיפין
לו טומאה על טומאתו ג אמר
חנניה סגן הכהנים מימיי לא ראיתי

עיר וירצא לבית השריפה אמ׳ ר עקיבה
מדבריו למדנו שהמפטיש את הבכור
וניתיצא טוריפה שאותו הכהנים בעזרה
וחכמים אומ׳ הן לארצינו ואיה אלא
יוצא לבית השריפה׳ ר אתה הוא
העיר על כפר קטן שהיה בינו וירצ
והיה בו זקן אחד והיה מלוה לבני
הכפר וכותב בכתב ידו ואחרין חותמין
ובא מעשה לפני חכמים והיתירו לפי דבריו
אתה למד שהאשה כותבת את גיטה
והאיש כותב את שובדרו שאין קיום
הגט אלא בחותמיו ועל המחזיק שנים
שנימיצאת בבשר שהפכין והיורדים
טהורות והבשר טמא ואם נמצאת
בפרש הכל טהור׳ ה שלשה דברים
אמ׳ ר ישמעאל לפני חכמים בבורסי ביזבנה
על בהמה טריפה שהוא נתונה על גבי
ירך שלתרומה שהיא חיבור׳ ואם
היתה למין כובע ואינה חיבור ועל
שבולת שבקנים ודאשה מביאין לקמיה
אם נקנית עם הקמה הרי של בעל
הבית ואם לאו הרי של עניים׳ ועל
גבה קטנה שהיא מוקפת עדיים אם
רשבה מלוא כוסו מים מלוא
כוסו ואם לאו לא
תיטרע׳ ו שלשה דברים אמרו לפני
ר ישמעאל ולא אמרו בהן אסור ותתר
ופרשן יהושע בן מתיה המיפטר
מורסה בשבת אם לעשות לה פה חייב

ואם לה להוציא מיתה לחה פטור
היתר נחש בשבת אם כמיתת עכשו
יישבינו פטור ואם לרפואה חייב
ועל הפסים ארוגות שהן טהורות
מפני שלא ניגמרה מלאכתן׳ ז
שלשה דברים אמ׳ ר ישמעאל ולא הודה
לו ר עקיבה השוס והבושר והמלילות
שרי סקן מבעוד יום שר ישמעאל ל
או יגמור משתחשך ור עקיבה אומ׳
לא יגמור׳ ח שלשה דברים אמרו
לפני ר עקיבה שנים משם ר אליעזר
ואחד משם ר יהושע שנים משם ר
אליעזר יוצאת אשה בעיר של זהב ומפרחי
יונים פסולין מן העורות ואחד משם
ר יהושע השרץ בפי החולדה מהלכת
על גבי כיכרות של תרומה ספק נגע
ספק לאו נגע ספיקו טהור׳ ט שלשה
דברים אמ׳ ר עקיבה על שנים הודו לו
ועל אחד לא הודו לו על של סדרין שהוא
טמא מדרס ועל שירי תנור ארבעה
שהיו אומ׳ של שלשה הודו לו ועל אחד
לא הודו לו על כסא שניטלו שנים מז
מחפויו והביניד זה של עקיבה טמא
וחכמים מטהרין׳ י הואהיה אין האב
זכה לבן בנואי ובכורה ובעושר ובחכמה
ובשניה ובמספר הדורות לפניו הואי
הקין של קוראהדורות מראש את על
פי שנעברוה ועינו אותם ארבע מאות
שנה ונ דור רביעי וישובו הנה׳ יא

אות הוא אומ חמשה דברים שלשנים
עשר חודש משפט מעבור שניים
עשר חודש משפט איוב שניים
עשר חודש משפט המיריים שניים
עשר חודש משפט עד לעתיד
לבוא שנים עשר חודש משפט
רשעים בגיהנם שנים עשר חודש
שנ והיה מדי חודש בחדשו ר
יוחנן בן נורי או מן הפסח עד עצרת
שנ ומדי שבת בשבתו׳

פר ג הל יא

כל המיטמים באהל שנחלקו והכניסן
לתוך הבית ר׳ דוסה אומ בן ארבינס
מטהר וחכמ מטמאין כיצד הנוגע
בכשני חיצוני זית מן הנבילה
או נושאן ובמת הנוגע בכחיצי
זית ומאהיל על כחיצי זית או נוגע
בכחיצי זית וכחיצי זית ומאהיל עליו
ומאהיל על כשני חיצוני זית
ומאהיל עד כחיצי זית וחיצי זית
מאהיל עליו ר׳ דוסא בן ארבינס
מטהר וחכמ מטמאין ב אבל
הנוגע בכחיצי זית ודבר אחר מאהיל
עליו על כחיצי זית או מאהיל על
כחיצי זית ודבר אחר מאיר את
על כחיצי זית טהור אמ ר׳ מאיר את
בזה ר׳ דוסה בן ארבינס מטהר וחכמ
מטמאין הכל טמא חוץ מן הנוגע
והמשא והמשא עם אוהל וה כל

מיניטרף רבי
דוסא וחכ אומ

כל שהוא משה אחד טמא משני
שמות טהור ג אוכל פרוד אינו
מינטרף מחללין מעשר שני על אסימ
אסימין דברי ר׳ דוסא וחכמ אוסרין
מטבילין ידיים לחטאת דב׳ ר׳ דוסא
וחכמ אומאה ניטמאו ידיו ניטמא
גופו ד מעי אבטיח וקנבוסת
ירק שלתרומה ר׳ דוסא מתיר לזרים
וחכמ אוסרים ה חמש רחילות
גרוזות מנה מנה ופרס חיבורת
בראשית הגן ובר ר׳ דוסא וחכמ אומ
חמש רחילות גרוזות כל שהן ו
כל החוזרות טמאות טמאת מת ובדי
ר׳ דוסא וחכמ אומ נידרס כל הקלעות
טהורות חוץ משל גלילון ובד ד ר׳
דוסא וחכמ אומ כולה טמאות חוץ
משל עמרים ז הקלע של
בית קיבול שלשה אצבעות עמאה ושליש
ר׳ דוסא בן ארבינס מטהר וחכמ מטמא
נפסק בית אצבע שלשה טהורה ובית
הפקוע שלשה טמאה ח השבוי
אוכלת בתרומה דברי ר׳ דוסא וחכמ
אומ יש שבויה אוכלת ויש שבויה
שאינה אוכלת כיצד האשה שאמרה
נישבתי והרה אני אוכלת אם יש
עדים שנשבית והיא אומרת טהורה
אני איני אוכלת ט ארבעה ספיקות
ר׳ יהושע מטמא וחכמ מטהרין כיצד
הטמא עומד והטהור עובר הטהור
עומד והטמא עובר טומאה ברשות

הַיָּחִיד וְטַהֲרָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים טְהֵרָה
בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְטוּמְאָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים
סָפֵק נִגְעָנִסְפָּק לֹא נִגְעָ סְפֵק הָאוֹהִיל סְפֵק
לֹא הָאוֹהִיל סְפֵק הִסִּיט וְסְפֵק לֹא הִסִּיט
ר׳ יְהוֹשֻׁעַ מְטַמֵּא וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין ׳
שְׁלֹשָׁה דְּבָרִין ר׳ יְרוֹק מְטַמֵּא וַחֲכָמִים
מְטַהֲרִין מַסְמֵר שֶׁל שׁוּלְחָנִי וְאֹרֶן
שֶׁל גְּרוֹסוֹת וּמַסְמֵר שֶׁל אֶבֶן שְׁעוֹת
ר׳ יְרוֹק מְטַמֵּא וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין ׳ יֵשׁ
אַרְבָּעָה דְּבָרִין רַבָּן גַּמְלִיאֵל מְטַמֵּא וַחֲכָמִים
מְטַהֲרִין כְּסוּי טְנִי שֶׁל מִטָּה וְשֶׁל בַּעֲלֵי
בָתִּים וְתִלְיֵי הַמַּעֲדָנוֹת וְתַלְמֵי כְלֵי מִטָּה
וְעֻבְלָה שֶׁהִמְלִיקָהּ לִשְׁנַיִם מוֹרִים חֲכָ
לְרַבָּן גַּמְלִיאֵל בְּעֻבְלָה שֶׁהִמְלִיקָהּ לִפְ
לִשְׁנַיִם אֶחָד גָּדוֹל וְאֶחָד קָטָן הַגָּדוֹל
טָמֵא וְהַקָּטָן טָהוֹר ׳ יב שְׁלֹשָׁה
דְּבָרִין רַבָּן גַּמְלִיאֵל מְחַמִּיר מִדִּבְרֵי בֵּית
שַׁמַּי אֵין טוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין מִיּוֹם
טוֹב לְשַׁבָּת וְאֵין מְקַפְּלִין אֶת הַמְּנוֹרָה
בְּיוֹם טוֹב וְאֵין אוֹפִין פִּיתָּן גְּרִיסוֹת
אֶלָּא רְקִיקִין אָמַר רַבָּן גַּמְלִיאֵל מִמֵּיחַ
שֶׁל בֵּית אַבָּא לֹא הָיוּ אוֹפִין אֶת פִּיתָּן
גְּרִיסוֹת אֶלָּא רְקִיקִין אָמְרוּ לוֹ מַה
נַּעֲשֶׂה לָהֶם לְבֵית אַבָּא שֶׁהָיוּ מַחֲמִירִין
עַל עַצְמָן וּמְקִלִּים עַל כָּל יִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת
אוֹפִין פִּיתָּן גְּרִיסוֹת וְחָזְרוּ ׳ יג אַף הוּא
אָמַר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִין לְהָקֵל מִבְּרִין בֵּין
הַמֵּיטוֹת וּמְנִיחִים אֶת הַמֵּת בְּיוֹם
טוֹב וְעוֹשִׂין גְּדִי מִקְוֶה בְּלֵילֵי פְּסָחִים
וַחֲכָמִים אוֹסְרִין ׳ יד שְׁלֹשָׁה דְּבָרִין

ר׳ לְעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה מַתִּיר וַחֲכָמִים אוֹסְרִין
פָּרַתּוֹ יוֹצֵאת בְּרִצְוָעָה שֶׁבֵּין קַרְנֶיהָ
וּמְקַרְדִּין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב וְשׁוֹחֲזִין
וְשׁוֹחֲקִין אֶת הַפִּלְפְּלִין בְּרֵיחַיִם
שֶׁלָּהֶן ר׳ יְהוּדָה אוֹמֵר אֵין מְקַרְדִּין אֶת
הַבְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
חַבּוּרָה אֲבָל מְקַרְצְפִין וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין
מְקַרְדִּין אֶת לֹא מְקַרְצְפִין ׳

פ״ק ד הל יד

אֵלּוּ דְבָרִין מִקְוֵה בֵּית שַׁמַּי וּמִחְמִירִי
בֵּית הִלֵּל בִּרְיָה שֶׁנּוֹלְדָה בְּיוֹם טוֹב בֵּית
שַׁמַּי אוֹמְרִים תֹּאכַל וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים לֹא תֹאכַל
בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים שֶׁאוֹר בַּיִת חֲמִין כַּסּוּתָהּ
וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים זֶה וְזֶה כַּיּוֹצֵא בּוֹ ׳ טז הַשּׁוֹחֵט
חַיָּה וְעוֹף בְּיוֹם טוֹב בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים
יַחְפּוֹר בַּדֶּקֶל וְכַסָּה וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים
לֹא יִשְׁחוֹט אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה לוֹ עָפָר
מִבֶּן מוֹרִים שֶׁאִם שָׁחַט שֶׁיַּחְפּוֹר
בַּדֶּקֶל וְיַכַּסֶּה שֶׁאֲפָר הַכִּירָה מִבֶּן ׳
יז בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים הַבְּקָר לָעֲנָיִים
הַבְּקָר וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הַבְּקָר עַד
שֶׁיְּבַקֵּר אוֹתוֹ לָעֲשִׁירִים כְּשִׁמְיָטָה כָּל
עֲמָרֵי הַשְּׂדֵה שֶׁל קֵב קֵב אַחַת שֶׁל
אַרְבָּעַת קַבִּים וְשִׁבְּחוֹ בֵּית שַׁמַּי אוֹ
אֵינוֹ שִׁכְחָה וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים שִׁכְחָה ׳ יח
הָעֹמֶר שֶׁהוּא סָמוּךְ לַמִּנְחָה וְלַמַּדִּישׁ
וְלַבְּקָר וְלַלֵּילִים וְשִׁכְחוֹ בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים
אֵינוֹ שִׁכְחָה וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים שִׁכְחָה ׳
יט רַבִּי בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים אֵין לוֹחֲמִישׁ

ואין לו בי עור ובית הלל אומ' ישלו בית
שמי אומ' ישלו פרט וישלו עוללות
ועניים פודין לעני מן בית הלל אומ'
כולו לעני ו חבית של זיתים מטמאין
בית שמי אומ' אינו יורד לנקב ובית הלל
אומ' יורד לנקב ומודים שאם נקבה
וסתמו הא שמרים שהיא טהורה
הסך שמן טהור ונטמא ירד וטבל
בית שמי אומ' אף על פי מנטף טהור
ובית הלל אומ' כדי סיכת אבר קטן אף
היה שמן טמא מתחילתו בית שמי
אומ' כדי סיכת אבר קטן ובית הלל אומ'
משקה טופחו רוחבה או משה בית
הלל טופחו ומטפחו ז האשה
מתקדשת בדינר ובשוה דינר כדברי
בית שמי ובית הלל אומ' בפרוטה ובשוה
פרוטה ובמה הדיא פרוטה אחד
משמונה באסר האיטלקי בית שמי
אומ' פוטר הוא אדם את אשתו בגט
וישן ובית הלל אומ' אין זה הוא
גט וישן כל שכן שיחזר עדיה מאחר
שכתבו לה המגרש את אשתו ולנה
עמו בפונדקי בית שמי אומ' אינה
יוריה ממנו גט שני בית הלל אומ'
יוריה ממנו גט שני אפי' בזמן
שניתגרשה מן הנשואין ומודין
בניתגרשה מן האירוסין שאינה
יוריה ממנו גט שני מפני שליבו
גס בה בבית שמי מזהירין את הזרות

לאחים ובית הלל אומ' שלשה אחין
שנים מהן נשואין שתי אחיות ואחד
מופנה מת אחד מבעלי אחיות עשה בה
מופנה מאמר ואחר כך מת אחיו השני
בית שמי אומ' אשתו עמו והלוה נאנא
משה אחות אשה ובית הלל אומ' מרגיא
את אשתו בגט וחליצה ואת אשת אחיו
בחליצה וזהו שאמרו לו על אשתו
ואל על אשת אחיו ט המדיר את
אשתו מתרמיר המשה בית שמי אומ'
שתי שבתות ובית הלל אומ' שבת אחת
המפלת אור לשמונים ואחד בית שמי
פוטרין מן הקדבן ובית הלל מחייבין
סדין בינונית בית שמי פוטרין ובית
הלל מחייבין בלבלת שבת בית שמי פוטרין
ובית הלל מחייבין י מי שנדר
נזירות מרובה והמשליש את נזירותו
ואחר כך בא לארץ ישראל בית שמי אומ' מתיר
שלושים יום ובית הלל אומ' נזיר כתחילה
מי שהדיר שתי כיתי עדיים מעידות אותו
אלו מעידים שנדר שתים ואלו מעידים
שנדר חמש בית שמי אומ' מחלקה העדות
אין כאן נזירות ובית הלל אומ' ישנכלל
חמש שתים שיהא נזיר שתים יא
אדם שהוא נתון תחת הסדק בית שמי
אומ' אינו מביא את הטומאה ובית הלל
אומ' אדם חלול הוא והיד העליון
מביא את הטומאה פר ה
הל יא ר יוחנן אומ' ששה דברים

מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל
גבילות בית שמאי מטהרין ובית הלל
מטמיאים בירקה הגבלה אם יש בירקא
בה נימכרה בשוק מותרת ואם לאו
אסורה כדברי בית שמאי ובית הלל
אוסרין ומודין בביצה טרופה שהיא
אסורה מפני שגדלה באסור דם נדות
ודם טהורה של מינורעת בית שמאי
מטהרין ובית הלל אין ברוקה וכמימי
רגליה אוכלין פירות שביעית בטובה
ושלא בטובה כדברי בית שמאי ובית
הלל אומ אין אוכלין בטובה ושלא
בטובה החמית בית שמאי אין עירוה עד
עומדת ובית הלל אומ אף על פי שאינה
עומדת ב ר יוסה או ששה דברין
מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל
העוקת עוליה עיסה הגבינה על השולחן
ואינו נאכל כדברי בית שמאי ובית הלל
אומ לא עולה ולא נאכל תורמין ויתנין
על השמן והנבים על היין כדברי בית
שמאי ובית הלל אין תורמין הדורע
ארבע אמות שבכרם בית שמאי אוקדש
שורה אחת ובית הלל אוקדש שתי
שורות המעיסה בית שמאי פוטרין בית
הלל מחייבין מטבלין בחרדל תכדברי
בית שמאי בית הלל אין אין מטבלין גר
שנתגייר ערב פסחים בית שמאי אומ
טובל ואוכל את פיסחו לערב ובית הלל
אומ הפורש מן העורלה כפורש מן הקבר

ג ר שמעון או ששה דברין מקולי
בית שמאי ומחומרי בית הלל קהלת
אירה מטמא את הידים כדבר בית
שמאי ובית הלל אומ מטמא את הידים
מי חטאת שעשאן מינותן בית שמאי
מטהרין ובית הלל מטמין הקיניא בית
שמאי מטהרין ובית הלל מטמיס וכן
למעשרות ד ר לעזר או שנים ודברין
מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל וס
ולדת שלא טבלה בית שמאי אומ ברוקה
וכמימי רגליה ובית הלל אומ מטמא לח
ויבש ומודין בילודת בדוב שהוא
מטמא לח ויבש ה ואובעה אחים
שנים מהם נשואין שתי אחיות ומתו
הנשואין את האחיות הרי אלו חולצות
ולא מתיבמות אם קדמו וכנסו מיעיאו
ר לעזר או משם בית שמאי יקיימו ובית
ובית הלל אומ מיעיאו ר עקביה בן
מהללאל העיד אובעה ודברים אמרו
לו עקביה חזור בך בארבעה תקרין
שהיתה או ונעשך אב בית דין לישך
אמלהן מוטב לילך קרות שוטה כלימי
ולא לעשות שעה אחת רשע לפני
המקום שלא יהו אומרין בשביל סומה
חזרבו ז הואהיה מטמא שער
הפקודה ודם היורק וחכם מטהרין הוא
היה מתיר שער בכור בעל מום שנשר
והיניחו במלון ואחר כך שחטו וחכם
אוסרין הואהיה או אין משקיעין לא

הַמִּיּוּרֶת וְלֹא אֶת הַשְּׁפָחָה מִשּׁוּם חֵרוּת
וְחֲכָמִים אוֹמְרִים לוֹ מַעֲשֶׂה
בְּרַבִּי מֵאִיר שֶׁהָיְתָה שְׁפָחָה מִשּׁוּם חֵרוּת שֶׁהָיְתָה
בִּירוּשָׁלַיִם וְהִשְׁקוּהָ שִׁכְרָה וְאָבְטָה
וְאוֹנְסִין אֲמַרְהֶן רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי הִיא שֶׁקִּדְּשָׁהּ
וְיָדוּעַ וְהוּא בְּנִידּוּי וְשֶׁקָּלוּ בֵּית דִּין
אֶת אֲרוֹנוֹ ח אָמַר יְהוּדָה חַס
וְשָׁלוֹם שֶׁעֲקִיבָה נִתְנַדָּה שֶׁאֵין הָעֵדָה
נִנְעֶלֶת עַל כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל בְּחָכְמָתוֹ
וּבִידִיעוֹתָיו חוּץ מֵעֲקִיבָה בֶּן מַהֲלַלְאֵל
וְאֶת מִי נִידּוּ אֶת אֶלְיעֶזֶר בֶּן חֲנָךְ שֶׁפִּיקְפֵּק בְּטָהֳרַת יָדַיִם וְכִשְׁמֹת שֶׁשָּׁלְחוּ
בֵּית דִּין וְהִינִּיחוּ אֶבֶן עַל אֲרוֹנוֹ לְלַמֵּד
שֶׁכָּל הַמְנַדֶּה וּמַתְּקִילִין אֶת אֲרוֹנוֹ
ט וּבְשָׁעַת מִיתָתוֹ אָמַר לִבְנוֹ בְּנִי חִזּוֹר
בָּךְ בְּאַרְבָּעָה דְּבָרִים שֶׁהֵיִתִי אוֹמֵר לוֹ
וְאַתָּה לָמָּה לֹא חִזַּרְתָּה בָּךְ אָמַר לוֹ אֲנִי
שָׁמַעְתִּי מִפִּי מְרוּבִּין וְהֵן שָׁמְעוּ מִפִּי
מְרוּבִּין אֲנִי עָמַדְתִּי עַל שִׁמְעָתִי וְהֵן
עָמְדוּ בְּשִׁמְעָתָן אֲבָל אַתָּה שָׁמַעְתָּ
מִפִּי הַיָּחִיד וּמִפִּי הַמְרוּבִּין וּמוּעָב
לְהָנִיחַ אֶת דִּבְרֵי הַיָּחִיד וְלֶאֱחֹז אֶת
דִּבְרֵי הַמְרוּבִּין אָמַר לוֹ אַבָּאפְקֵד עָלַי
לְחַבֵּירְךָ אָמַר לוֹ אֲנִי מַפְקִיד שְׁמָה עָוְלָה
מֵינַאתָה בִּי אָמַר לוֹ לֹא מֵעֲשֶׂיךָ יִזְכּוּ
וְיַקְרִיבוּךָ וּמֵעֲשֶׂיךָ יְרַחֲקוּךָ
פֶּרֶק ו הֲלָכָה ט
ר יְהוּדָה בֶּן בָּבָא הָעִיד חֲמִשָּׁה דְּבָרִים
שֶׁמַּאֲנִים אֶת הַקְּטַנְתּוֹ שֶׁל שַׁמַּאי

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

אֶת הָאִשָּׁה עַל פִּי עֵד אֶחָד וְשֶׁנִּיסֵּךְ
תַּרְסְגוֹל בִּירוּשָׁלַיִם עַל שֶׁחָרַג אֶת הַנֶּפֶשׁ
וְעַל הַיַּיִן בֶּן אַרְבָּעִים יוֹם שֶׁנִּתְנַסֵּךְ
עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ וְעַל תָּמִיד שֶׁל שַׁחַר שֶׁקָּרַב
שֶׁקָּרַב בְּאַרְבַּע שָׁעוֹת ב הָעִיד ר
יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲמִנְיָה בֶּן אֶלְנָתָן אִישׁ כְּפַר
הַבָּבְלִי עַל אֲבַר מִן הַמֵּת שֶׁהוּא טָמֵא
שִׁרְבִי אֶלְיָעֶזֶר אֵין לֹא אָמְרוּ אֶלָּא אֲבַר
מִן הַחַי ג אָמְרוּ לוֹ וְהַלֹּא קְלוּחוֹ
הוּא מֵהּ אִם הַחַי שֶׁהוּא אָטוּר אֲבַר
הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ טָמֵא הַמֵּת שֶׁהוּא אָטוּר
אֵינוֹ דִּין שֶׁיְּהֵא אֵבֶר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ
טָמֵא אָמַר לָהֶן לֹא אָמְרוּ אֶלָּא אֲבַר מִן
הַחַי ד דָּבָר אַחֵר מְרוּבֶּה טוּמְאַת
הַחַיִּים מִטּוּמְאַת הַמֵּתִים שֶׁהַחַי עוֹשֶׂה
מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב מִתַּחְתָּיו לְטַמֵּא אָדָם
לְטַמֵּא בְּגָדִים עַל גַּבָּיו מִדָּת לְטַמֵּא אוֹכָלִין
וּמַשְׁקִין מַה שֶׁאֵין הַמֵּת מְטַמֵּא ה
כַּיּוֹצֵא בַּשֵּׁר הַפּוֹרֵשׁ מֵאֲבַר מִן הַחַי ר
אֶלְיָעֶזֶר מְטַמֵּא יְהוֹשֻׁעַ נוֹתֵן נְתוּנָה
מְטַהֲרִים עִנָּם כַּמָּה עוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מֵאֲבַר
מִן הַחַי ר חֲמִנְיָה מְטַמֵּא אֶלְיָעֶזֶר
וְר יְהוֹשֻׁעַ מְטַהֲרִים ו אָמְרוּ לוֹ לְר
אֶלְיָעֶזֶר מַה רְאִיתָה לְטַמֵּא כַּיּוֹצֵא בַּשֵּׁר
הַפּוֹרֵשׁ מֵאֲבַר מִן הַחַי אָמַר לָהֶם מֵעַתָּה
שֶׁאֲבַר מִן הַחַי כְּמֵת שֶׁלֹּא מָה הַמֵּת
כַּיּוֹצֵא בַּשֵּׁר הַפּוֹר שֶׁמִּמֶּנּוּ טָמֵא וְאֵת אֲבַר
מִן הַחַי כַּיּוֹצֵא בַּשֵּׁר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ יְהֵי
טָמֵא אָמְרוּ לוֹ לֹא אִם טוּמְאָתָה

כְּזַיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מִן הַמֵּת שֶׁכֵּן
טְמֵאָתָה עֶצֶם כְּסַעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ
וְיִטַּמֵּא כְּזַיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מֵאֵבֶר מִן
הַחַי שֶׁכֵּן טְהֹרָתָה עֶצֶם כְּסַעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ
מִמֶּנּוּ ח אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי נְחוּנְיָה מַה
רְאִיתָה לְטַמֵּא עֶצֶם כְּשַׂעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ
מֵאֵבֶר מִן הַחַי אֲמַר לְהֶן מִינְיָנוּ שֶׁאֵבֶר מִן
הַחַי כְּמֵת שֶׁלֹּא מִיָּה הַמֵּת עֶצֶם כְּשַׂעוֹרָה
הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ טָמֵא וְאֵין אֵבֶר מִן הַחַי
עֶצֶם כְּשַׂעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ יְהֵי טָמֵא
אָמְרוּ לוֹ לֹא אִם טְמֵאָתָה עֶצֶם נֶשֶׁע
כְּשַׂעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מִן הַמֵּת שֶׁכֵּן טִמְּאָה
טְמֵאָתָה כְּזַיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ
וְיִטַּמֵּא עֶצֶם כְּשַׂעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מֵאֵבֶר
מִן הַחַי שֶׁכֵּן טְהֵרָתָה כְּזַיִת בָּשָׂר
הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ ט אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר
מַה רְאִיתָה לְחַלֵּק מִדְּתָךְ אוֹ טְמֵא
בִּשְׁנֵיהֶן אוֹ טָהוֹר בִּשְׁנֵיהֶן אֲמַר לְהֶן מִדָּה
טּוּמְאַת הַבָּשָׂר מְטַמְּאַת הָעֲצָמוֹת
שֶׁהַבָּשָׂר נוֹהֵג בְּנִבֵּלוֹת וּבָשָׂר אֵינוֹ
מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּעֲצָמוֹת דָּבָר אַחֵר אַתְּ
שׁוֹמֵשׁ עָלָיו בָּשָׂר כְּרָאוּי מְטַמֵּא בְּמַגָּע
וּבְמַשָּׂא וּבְאֹהֶל חֶסֶר הַבָּשָׂר טָמֵא
חֶסֶר עֶצֶם טָהוֹר י אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי
נְחוּנְיָה מַה רְאִיתָה לַחֲלֹק מִדָּתָן
אוֹ טָמֵא בִּשְׁנֵיהֶן אוֹ טָהוֹר בִּשְׁנֵיהֶן
אֲמַר לְהֶן מִדָּבָה טּוּמְאַת הָעֲצָמוֹת
מְטַמְּאוֹת הַבָּשָׂר שֶׁהַבָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ
מִן הַחַי טָהוֹר וְאֵיבָרִי

הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ וְהוּא כְּבֵרְיָתוֹ טָמֵא רַבִּי
אַחַר בְּזַיִת בָּשָׂר מְטַמֵּא בְּמַגָּע וּבְמַשָּׂא
וּבְאֹהֶל וְרוֹבַע עֲצָמוֹת מְטַמְּאִים בְּמַגָּע
וּבְמַשָּׂא וּבְאֹהֶל חֶסֶר בָּשָׂר טָהוֹר חֶסֶר
רוֹבַע עֲצָמוֹת אַתְּ עַל פִּי שֶׁטְּהֵרְתָּ מִלִּטַּמֵּא
בְּאֹהֶל מְטַמֵּא בְּמַגָּע וּבְמַשָּׂא רַבִּי אוֹמֵר
כָּל בָּשָׂר הַמֵּת שֶׁהוּא פָּחוּת מִכְּזַיִת טָהוֹר
רוֹב בְּנֵינוּ רוֹב מִנְיָנֵנוּ שֶׁל מֵת אֵין עַל
פִּי שֶׁאֵין בָּהֶן רוֹבַע טְמֵאִים יא
אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מַה רְאִיתָ לְטַהֵר
בִּשְׁנֵיהֶן אֲמַר לְהֶן לֹא אִם אָמַרְתֶּם בְּמֵת
שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוֹב וְרוֹבַע וְרֹקֶב תֹּאמְרוּ בְּחַיִּי
שֶׁאֵין בּוֹ רוֹב וְרוֹבַע וְרֹקֶב

פֶּ֫רֶק ז הֲלָכָה יא

הָעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי צָדוֹק עַל פֵּירוֹן
פִּטְרַ חֲמוֹר שֶׁמֵּת שֶׁאֵין נִזְקָקִין לְכֹהֵן גָּלוּחַ
שֶׁרֹּאשׁ אֱלִיעֶזֶר אוֹ חַיְּבִין בְּאַחֲרִיּוֹתוֹ כַּחֲמִשָּׁה
סְלָעִים שֶׁלְּבָן וְחֶצְיָם אוֹ אֵין חַיְּבִין בְּ
בְּאַחֲרִיּוֹתוֹ כְּפֵירוֹן מַעֲשֶׂר שֵׁנִי ב
הָעִיד רַבִּי צָדוֹק עַל יַרְחֲבִין טְמֵאִים
שֶׁהוּא טָהוֹר שְׁמֵי שָׁנָה רִאשׁוֹנָה חַבְּיִם
טְמֵאִים שְׁנִיכְבָּשׁוּ עִם חַבְּיִן טָהוֹר
לְאַפְּסִלּוֹ אֶת יְרֻקּוֹ ג הָעִיד רַבִּי צָדוֹק
עַל הַוּוֹחֲלִים שֶׁחִבְּרוּ עַל הַנִּרְטָפִים שֶׁהֵן
כְּשֵׁרִין מַעֲשֶׂה הָיָה בְּבֵירַת פְּוֹלְיָא אֶפְּאָ
מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְהִכְשִׁירוּ רַבִּי הָעִיד
רַבִּי צָדוֹק עַל הַוּוֹחֲלִים שֶׁקִּילְחָן בְּעֵלִי
אֲגוּדוֹ שֶׁהֵן כְּשֵׁרִין מַעֲשֶׂה הָיָה בְּאַחְלָיְא
וְאֵין מַעֲשֶׂה לְלִישְׁכַּת הַגָּזִית וְהִכְשִׁירוּ

ר העיד ר יהושע יקיס איש חדיד
על כל שלחטאות שנתנו על גבי השרין
שהוא טמא שר אליעזר מטהר העיד
ר פפיס על מי שעיד שתי נדירות שאכ
גלח את הראשונה יום שלשים מבליח
את השניה יום ששים ואכ גלח יום
ששים חסר יום אחד ויצא שיום
של ששים עולה מן המנין ו העיד
ר יהושע ור פפיס על ולד שלמים
שיקרב שלמים שר אליעזר או ולד
שלמים לא יקרב שלמ וחכמ אומ
יקרב אמ ר פפיס אני מעיד שהיתה
לנופרה ובחי שלמים ואכלנוה בפסח
ואכלנו ולדה שלמים בחג ז הן
העידו על ארבעות של מותרומים שהן
טמאות שר אליעזר מטהר והן העידו
על תנור שחזיתכו חלות ותתן חול
בין חלמיא לחוריא שהוא טמא
שר אליעזר מטהר הן העידו שמע
שמעתין את השנה כל ארר שהיו
אומרין עד הפורים הן העידו שמעתין
את השנה על תניי ח מעשה ברבן
גמליא שהלך לישול רשות מהיתמין
שהבסוריה ושהאלבוא ועיברו את
השנה על תניי שוירינה רבן גמליא
וכשבא אמ להן ראיתי אני ותמינא השנה
מעוברת ט העיד מנחם בן סנגי
על מוסף ורא של שולקי ויתיס שהוא
טמא ושל עבעים שהוא טהור שהיו

אומ חילוף הדברין העיד ר יוחנן בן
גודגדה על החזרשת שהיו שואלין אביה
שהיא יושבת בגט ועל קטנה בת ישרי
שניישואת לכהן שהיא אוכלת בתרומה
ואס מיתה בעלה יום שלשה ועל המרישהגזול
שבנאון בביתה שניתן את דמיו ועל
החטאת הגזולה שלא נודעה לרבים
שהיא מכפרת מפני תיקון המזבח

פר ח הל ט

העיד ר יהושע בן בתירא על דמה נגלות
שהוא טהור העיד ר שמעון בן בתירה
על אפר החטאות שנגע טמא במיקצתו
שטימא את כולו הוסיף ר עקיבה הסולת
והקטורת הלבונה והגזלים שנגע טבול
יום במיקצתן שפסל את כולם ב העיד
ר יהודה בן אבא ור יהודה הכהן על
קטנה בת יב שנישואת לכהן שהיא
אוכלת בתרומה כיון שניכנסה לחופה
אף על פי שלא נבעלה העיד ר יוסה
הכהן ור זכריה בן הקצב על תינוקת
שהור חנה באשקלון וריחקוהו בני
המשפחה ועדיה מעידין אותה שלא
ניסתרא ושלא ניטמאה אמרו להן חכמ
אס מאמינים אתס שהור חנה
האמינו שלא ניסתרה ושלא ניטמאה
ואס אין אתס מאמינין שלא ניסתרה
ושלא ניטמאה אל תאמינו שהור חנה
ב העיד ר יהושע ור יהושע בן
בתירה על אלמנת עיסה שהיא כשירה

לכהונה העיסה כשירה לטמא ולטהר
לרחק ולקרב אמ' רבן גמליאל קובלנו
עדותכן אבל מה נעשה ובני רבן יוחנן
בן זכיי שלא להושיב בית דין על כך
הכהנים שומעין לכם לרחק אבל לא
לקרב ר' העיד ר' יוסה בן יועזר
איש צרידה על אויל קמייתיה דר'
ועל משקה בית מטבחייה דבית רבי
יקרב למיתה מסאב וקרון ליה יוסה
שריא' ה' העיד ר' עקיבה משם
נחמיה איש בית בדלו שמשרי אין את
האשה עלפי עד אחד העיד ר' יהושע
על הענמות שנמיאו ברייר העיים
אמרו חכמ' מלקט ענה ענה הכלטחור
ו' אמ' ר' אליעזר שמעתי שיהו בונים
בהיכל עשרין קלעים להיכל וקלעים
לעזרות אלא שבהיכל בונים מבחוץ
ובעזרות בונים מבפנים אמ' ר' יהושע
שמעתי שמקריבין את עלפי שאין
בית ואוכלין קדשי קדשין את על
פי שאין קלעים קדשים ומעשר
שני את עלפי שאין חומה שקדושה
ראשונה קידשה לשעתה וקידשה
לעתיד לבוא ז' אמ' ר' יהושע
מקובל אני מרבן יוחנן בן זכיי ש'
ש שמע מרבו ורבו מיבו הלכה למשה
מסיני שאין אליהו בא לטמא ולטהר
לרחק ולקרב אלא לרחק את המקורבין
בזרוע ולקרב את המרוחקין בזרוע

ולקרב את המרוחקין בזרוע משפחת
בית יעריפה היתה בעכר הידרן ויושקה
בין יעזון בורעץ ועזד אחרית היתה
שש וקרבה בין יעזון בורעץ כגון
אלו אליהו בא לטמא ולטהר לרחק
ולקרב ר' יהודה אומ' לקרב אבל לא
לרחק ר' שמעון אומ' להשוות את
הפחלקות וחכמ' אומ' לא לרחוק ולא
לקרב אלא לעשות שלום בעולם שנ'
הנה אנכי שולח לכם את אליהו
הנביא וגו' והשיב לב אבות על
בנים ולב בנים על אבותם
פר' ח' הל' ז'

חסל ערירות

עבודה זרה פר' חו'

לפני אידיהן של גוים שלשה ימים
אסור מלשאת ולהתת עמהן מל
מלהשאיל ומלהשאיל עמהן
מלהלוותן ומללוות מהן מלפרען
ומלפרע מהן ר' יהודה אומ' נפרעין
מהן מפני שהוא מיער צמרו לו את
עלפי שהוא מיער עכשיו שמח הוא
לאחד ומן ר' ישמעאל אומ' שלשה
לפניהן ושלשה לאחריהן אסור
וחכמ' אומ' לפני אידיהן אסור לאחר

אירי הן מותר ב אילו אירי הן שלוש
קלנטס סטר נליה קרטיס ים ונסיה
של מלכים יום הלידה ויום המיתה
רבי ר מאיר וחכמ או כל מיתה שיש
בה שריפה יש בה עבודה ואין
בה שריפה אין בה עבודה ואין
יום תיבלחת וקנו ובלוריתו יום
שעלה בו מן הים יום שיצאו מבית
האסורים אינו אסור אלא אותו היום
ואותו האיש ד עיר שיש בה
עבודה זרה חוינה לה מותר היה
חוינה לה עבודה זרה תוכה מותר
מה הוא לילך לשם בזמן שהדרך מ
מיוחדת לאותו המקום אסור אם יכול
לילך בה ממקום אחר מותר עיר שיש
בה עבודה והיובה חניות מעושרות
ושאינן מעושרות זה היה מעשה
בבית שאן ואמרו חכמ מעושרות אס
אסורות ושאינן מעושרות מותרות
ה אילו דברים אסורין למכור לגוים
אילנטרי ובילין ובנות שוח בפטרוהיהן
ולביה והתרנגול לבן ר יהודה או מוכר
לו התרנגול לבן בין התרנגלים בזמן
שהוא בפני עצמו קוטעאות אעבעו
ומוכרו שאין מקריבין חסר לעבודה
זרה ושאר כל הדברים מהמן מותר
ותירושן אסור ר מאיר אומ אף הקלוב
וחיצי וקלבס אסור למכור לגוים ו
מקום שנהגו למכור בהמה דקה לגוים

מוכרין מקום שנהגו שלא למכור אין
מוכרין ואל ישנה אדם מפני המחלוקת
בכל מקום ואין מוכרין להם בהמה
גסה עגלים וקיחין שלמים ושוריה
ר יוסה מתיר בשכורה בין בתירה מתיר
בסוס ג אין מוכרין להן דובים
וארזות ולא כל דבר שיש בו נזיקה
לרבים אין בונין עימהן בסילקי ונדין
אסטדיה ובימה אבל בונין עימהן
ריחוצות ומרחצאות ובית הבד
שמעמידין בה עבודה זרה אסור
לבנותה ז אין מוכרין במחובר
לקרקע אבל מוכר משיקצינן ר יהודה
או מוכר לו על מנת לקצין ט אין
משכירין להם בתים לארץ ישראל אין עוד
לומ שדות ובסוריה משכירין בתים
אבל לא שדות ובחוץ לארץ מוכרין
בתים ומשכירין שדות דבר מאיר
ר יוסה או אף בארץ ישראל משכירין להן
בתים ונסוריה מוכרין בתים ומשכירין
שדות ובחוץ לארץ מוכרין אלו ואלו
י אף במקום שאמרו להשכיר
לא לבית ריחה אמרו מפני שהוא
מכניס לתוכה עבודה זרה של לא
תביא תועבה אל ביתך והיית חרם
כמוהו שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו
כיחרם הוא בכל מקום לא ישכיר לו
את המרחץ מפני שהיא נקראת על
שמו

אין מעמידין בהמה בפונדקית של
גוים מפני שהן חשודין על הבהמה
לא תתייחד אשה עימהן מפני שהן
חשודין על העריות לא תתייחד אדם
עמהן מפני שהן חשודין על שפיכות
דמים בת ישראל לא תיילד את הנ
הנוכרית אבל נוכרית מילדת את בת
ישראל בת יש לא תיבק את בנה של נוכרית
אבל נוכרית מניקה את בנה של בת
יש ברשותה ב מיתרפין מהן
ריפוי מכוון אבל לא ריפוי נפשות
אין מסתפרין מהן בכל מקום דברי
ר מאיר וחכמ אומ בר שות הרבים מותר
אבל לא בינו לבינו ג איזו תגריס
שלגויים אסורין ואסורין אסור
הגייה היין והחומץ שלגויים שהיה
מתחילתו יין וחרס אנדריאני ועורות
לבורין רבן שמעון בן גמליא אומרין
שהקרע שלו עתיר אסור ומשוך
מותר ובשר הנכנס לעבודה זרה מותר
והיוצא אסור מפני שהוא זבדי
כתים דברי ר עקיבה הרולכים בת
ערפות אסור מלשאות ומליתן
עמהן והבאין מותרין ד נודות
הגויה וקינקיהם ויין ושכנוס בהן
אסורין ואסורן אסור הגייה דברי ר
מאיר וחכמ אומ אין אסורן אסור הגייה
ה החרינגים והזוגין שלגויים אסורין
ואסורן אסור הגייה דברי ר מאיר וחכמ

ה המורסים והגבינה והתניקי שלגויים אסורין ואסורן אסור
הגייה דב ר מאיר וחכמ אומ אין אסורן אסור הגייה. ו החרינגים

אומ אין אסורן אסור הגייה: ו אמ ר
יהודה שואל ר יהושע עשהיו מהלכים
בדרך מפני מה אסרו גבינת גויים
אמ לן מפני שמעמידין אותה בקיבת
הנבילה אמ לו והלא קיבת העולה
חמורה מקיבת הנבילה אמרו כהן ש
שדעתו יפה שורפה וזה לא הורגל לו
חכמ אלא אמרו לא נהנין ולא מוציאין
ח אמרו לו מפני שמעמידין אותה
בקיבת הנבילה עבודה זרה אמ לו אם
כן למה לא אסרוה בהגייה והשיאו לדבר
אחר אמ לו ושמעיא אחי היאך אתה
קורא כי טובים דודיך מיין או כי
טובים דודיך אמ לו כי טובים דודיך
מיין אמ לו אין הדבר כן שהרי חבירו
מלמד עליו לריח שמניך טובים ט
אלו דברין של גויים אסורין ואין אסורן
אסור הגייה חלב שחלבו גוי ואין
ישראל רואהו והפת והשמן שלהן
והשלקות וביצי דיתת הדיר בשמן
וכבשין שדרכן לתת בהן יין וחומץ
וטרית טרופה ויציר שאין בה דגה
והחילק וקורט של חילתית ומלח ס
סלקונטית הרי אילו אסורין ואין
אסורן אסור הגייה י אלו מותרין
באוכלה חלב שחלבו גוי וישראל רואהו
הדבש והדמרמניות אות עלפי מע
מנטפות אין בהן כשש הבשר והשקה
וכבשין שאין דרכן לתת בהן יין וחומץ

וטרית שאינה טרופה ויצא שיש בה
בה דבה ועל שלחי לתית ויתי קל
קלוסק ה מגלגלין ר יהודה אין שלוחין
אסורין חגבים מן הסלילה אסורין
ומן האפותק מתירין בתרומה׃

פ״ג הל׳

כל העלמים אסורין מפני שהן נעבדים
אחת בשנה דברי ר מאיר וחכמים אומ׳
אינו אסור אלא כל שיש לו מקל
או יפיור או בדור ר שמעון בן גמליא
אומ׳ כל שיש בידו כדרב המונא
שברי יעלמיה הרי אלו מותריה מיניא
תבנית יד תבנית רגל הרי אלו אסורין
מפני שנראין כהן נעבד ג המונא
כליה עליהם עזרת החמה עזרת
הלבנה עזרת הדרקון יולים
המלח רבן שמעון בן גמליא או על אסורין
המכתבין מותרין ר יוסה או שרחק ועל הנצנין
ווזרה לרוח או מטיל להם אמרו לו את
הוא נעשה ובל שנו ולא ידבק בידך
מאומה מן החדרס׃ ר שאל פרקלוס
בן פלסלוס את רבן גמליא בעכו שהיה
רוחץ במרחץ של אפרודיטי אמ׳ לו
כתוב בתורתכם ולא ידבק בידך מאומה
מן החדרס מפני מה אתה רוחץ במרחץ
של אפרודיטי אמ׳ לו אין משיבין במקחון
וכשיניא אמ׳ לו אני לא נאתי בגבולה
היא באת בגבולי אין אני נעשה מרחץ
לאפרודיטי אלא נעשת היא אפרודיטי

נו למרחץ ה דבי אחי אם נותנין לך
מימון הרשה אתה נכנס לעבדה זרה
שלך עירום ובעל קרי ומשתין בפניה
וזו עומדת על הביב וכל העם משתינין
בפניה לא נאמר אלא אלהיהן את
שהוא נוהג משה אלוה אסור ואת
שאינו נוהג משה אלוה מותר ו
הגויים העובדים את הדרים ואת
הגבעות הן מותרין ומה שעליהן אסורין
שנ לא תחמוד כסף וזהב עליהן ולקחתם
לך ר יוסה הגלילי אומ׳ אלהיהם על ההרים
ולא ההרים אלהיהם אלהיהם על הגבעות
ולא הגבעות אלהיהם מפני ששבה
תפיסת יד ארם וכל ששיבו תפיסת יד
ארם אסור ז אמ׳ עקיבה אני אובין אהיה
לפניך כל מקום שאת מוצא הרבה דע
ותבעה נשאות ועין וענן ועשיש שם
עבודה זרה ח מי שהיה ביתו סמוך
לעבודה זרה ונפל אסור לבנותו כיצד
מעשה כותס לתוך שלו ובונה היה שלו
ושל עבודה זרה נדרן מחיצה למחיצה
אבניו ועציו ועפריו מטמין כשרין של
שקין תשקינם ותעבם כי חרם
הוא ר עקיבה אומ׳ כנידה של תורה כמו
זה יצא תאמר לו מה הנידה מטמא
במשא את עבודה זרה מטמא במשא
ט שלשה בתין הן בית שבניו מתחילה
לשם עבודה זרה הרי זה אסור ס יידין
וכיורין לשם עבודה זרה וחידוש נוטל

מה שחידש היכנים לתוכו עבודה
זרה והריצאה הרי זה מותר: י
שלש: אבנים הן אבן שחיצבה מת
מתחילה לבומס הרי זו אסורה סיירה
וכיירה לשם עבודה זרה וחידש נוטל
מה שחידש העמיד עליה עבודה
זרה וסילקה הרי זו מותרת: יא
שלש אשירות הן אילן שנטעו מת
מתחילה לשם עבודה זרה הרי זה
אסור גידעו ופיסלו לשם עבודה
זרה והחליק נוטל מה שהחליק
העמיד תחתיו עבודה זרה ביטלה
הרי זה מותר: יב אזוז היא
אשירה כל שתחתיה עבודה זרה
ר שמעון אומר כל שעבדין אותה מעשה
ביד עבדן באילן שהיו עובדין אותו והיה
תחתיו גל אבן להן ר שמעון בדק את
הגל הזה ובדקוהו ומיצאו בו עובדה
אבן להן האויל ולעובדה הן עובדין
נתיר להן את האילן: יג לא ישב
ביבילה ואם ישב טהור לא יעבור
תחתיה ואם יעבר טמא היתה גזלת
את הרבים ועבר תחתיה טהור וזורעין
תחתיה ירקות בימות הגשמים אבל
לא בימות החמה והחזרין לא בימות
החמה ולא בימות הגשמים שהנביה
נושרת והדות הנאה להס לובל: יד
נטל ממנה עצים ואבנים אסורין בה
בהנייה הפיק בהן את התנור אם חדש

ר יוסי אומר אף
לא ירקות בימות
הגשמים מפני

יותן ואם ישן יתן אפה בו את הפת
הפת אסורה בהנייה ניתערבה בי
באחרות כולן אסורות בהנייה
ר אליעזר או יולין הנייה ליס המלח
אומרים לו אין פירין לעבודה זרה:
יה נטל ממנה כרכר אסור בהנייה
ארב בו את הבגד הבגד אסור בהנייה
ניתערב באחרים כולן אסורין בהנייה
ר אליעזר או יולין הנייה ליס המלח
אמרו לו אין פירין לעבודה זרה: יו
כיצד מבטלה קידסס וזירן נטל ממנה
מקל או שדביט אפילו עלה הרי זו
בטילה שפגייה לינודבה אסורה ושלא
לינודבה מותרת: פר י
הל יד בית ר ישמעאל או שלש
אבנים זו בצד זו המדקרוליס אסורות
ושתים מותרות וחכמים או את שהוא
נראה עמו אסור ואת שאינו נראה
עמו מותר: ב מיצא בראשונה
כסות או כלים הרי אילו מותרים פתילי
עגבים ועטרות שלש יבלין ויינות
שמניס וסלתות וכל דבר שמיועד בו
קרב על גבי המזבח אסור: ג עבדה
זרה שהזיה לה גנה ומרחץ נהנים
מהן שלא בטובה ואין נהנין מהם
בטובה הזה שלה ושלאחרים נהנין
מהן בטובה ושלא בטובה: ה עבדה
זרה של נכרי אסורה מידו של ישראל
משתעבד נכרי מבטל עבדה זרה שלו

ושלישראל, ישראל אינן מבטל עבדה
זרה של נכרי המבטל עבודה זרה ביטל
משמשיה ביטל משמשיה משמשיה
מבוטלין והיא אסורה ה כיצד
מבטלה קטע ראש אזנה ראש חוטמה
ראש אצבעה פחסה אף על פי שלא
חיסרה ביטלה רקק בפניה היה שותין
בפניה גרדה ורק בה את הינואה הרי
זו אינה בטילה מכרה או משכנה
ר אומר ביטל וחכמים אומרים לא ביטל ו
עבדה זרה שהיו חוה עובדיה בשעת
שלום מותרת בשעת מלחמה אסורה
בומסיות של מלכים הרי אילו מותרים
מפני שמעמידין אותו בשעת שהמלכים
עוברין ז שאלו את הזקנים בדומי
אם אין רינונו בעבודה זרה מפני מה
אינו מבטלה אמרו להן אילו לדבר
שאין עורך העולם בו היו עובדין היה
מבטלו הרי אילו עובדין לחמה ולבנה
ולכוכבים יאבד עולמו מפני השוטין
אמרו להם אם כן יאבד דבר שאין
עורך העולם בו וריקניים דבר שעורך
העולם בו אמרו להן אף אנו מחזקין
ידי עובדיהם של אילו ואומרות לעז
שהן אלוהות שהרי אילו לא בטלו ח
לוקחין גת בעוטה מן הנכרי אף על
פי שהוא נוטל בידו ונותן התפוח אינו
נעשה יין נסך עד שירד לבור ירד לבור
מה שבבור אסור והשאר מותר: ט

דורכין עם הנכרי בגת אבל לא בויתין
עמו ישראל שהוא עושה בטומאה
לא דורכין ולא בויתין עמו אבל מוליכין
מוליכין עמו חביות ולגת ומביאין עמו
מן הגת י נחותה שהוא עושה
בטומאה לאלשים ולא עורכים עמו
אבל מוליכין עמו פת לפלטר כ
יש נימיא עומד בינו הבור שליין
אסור אין לו
היתר מיוחד
אם יש עליו מלוה מותר לבור
ועלה מדד בקנה והתין את הינראה
בקנה והיה מטפח על פי חבית מרוחזת
כל אילו מעשה ואמרו יכר ו שמעון
מתיר בטלאות החבית וחרקה לבור
וה היה מעשה והכשירו יב המטהר
יינו של נכרי ונותנו ברשותו בבית
שהוא פתוח לרשות הרבים בעיר
שיש בה גוים ויש מותר בעיר שכולה
גוים אסור עד שישוב שומר אין
הפשומר צריך להיות שוב ומשמר את
עלפי שהוא יונא ונכנס מותר ר שמעון
בן אלעזר או כל רשות הגוים אחת
יג המטהר יינו של נכרי ונותנו
ברשותו והלא כותב לו שנתקבלתי ס
ממך מעות אבל אם ירעה ישראל להרע
להריח או אין מניחו עד שיתן לו את
מעותיו וה היה מעשה בבית שאן
ואסרו חכמים: פ ה הל יה
השוכר את הפועל לעשות עימו ביין
נסך שכרו אסור שכרו לעשות עימו

מלאכה אחרת אותו על פי שאמר לו הע
העבר לי חבית של יין נסך ממקום פ
למקום שברי מותר ב השומר את
החמור להביא עליה יין נסך שברה
אסור שברה לישב עליה אחת על פי
שהריח לגרום עליה שברה מותר ג
יין נסך שנפל על גבי ענבים יד יחס
והן מותרות אם היו מבוקעות אסורות
מעשה בבויתא בן וינון שהיה מביא
גרוגרות בספינה ונשברו חביות של יין
נסך על גביהם ובא מעשה לפני חכמ
והיכשירו זה הכלל כל שהואחריותו
בנותן טעם אסור וכל שאינו באחריותן
בנותן טעם מותר כגון החומץ שנפל
לגריסים ד נברי שהיה מעביד ענ
ישראל כדי יין ממקום למקום אם היה
בחזקת משתמר מותר ואם מודיעין
שהוא מפליג כדי שישתום
ויהא תוס ורבן שמעון בן גמליאל
אומרים כדי שישתום ויגתן ותיגב ה
המניח את יינו בקרון או בספינה
והלך לו לקפוצ רוה ונכנס למדינה
ורחץ מותר אם מודיעין שהוא
מפליג כדי שישתום ויסתום ויגב
רבן שמעון בן גמליאל אומר כדי שיפתח
ויגתן ותיגב ו המניח נברי
נחנויתו את על פי שהואיודעין שנכנס
מותר אם מודיעין שהוא מפליג כדי
שישתום ויכתוש ויגב ותבן שכנגדן

גמליאל אומר כדי שיפתח ויגתן ותיגב
ז היה אוכל עמו על השלחן והניח
לפניו לגבן על השלחן ולבן על הדלפקי
והניחו ויצאמה שעל השלחן אסור
ומה שעל הדלפקי מותר אם אמר לו
הרוי מותן ושותה את מה שעל הדלפקי
אסור חביות פתוחות אסורות ח
וסתומות כדי שיפתח ויגתן ותיגב
ט בלשת שנכנסה לעיר בשעת
שלום חביות פתוחות אסורות וסתומות
מותרות בשעת מלחמה אילו ואילו
מותרות שאין פניו לנסך י אומנין
ישראל ששילח להם נברי חבית של יין
נסך מותר שיאמרו לותן לנו את דמיה
אם משנכנסה לרשותן אסור יא
המוכר יינו לנכרי פיסק עד שלא
מדד דמיו מותרין מדד עד שלא
פיסק דמיו אסורין נטל ומשקל
ומדד לתוך עלוחיתו נטלו ומדד לתוך
עלוחיתו של ישראל אם יש בועקבת
יין אסור המערה מכלי לכלי המערה
ממנו מותר ואות שהעריה להתיר אסור
יב יין נסך אסור ואוסר כל שהואין
יין ביין ומים במים כל שהואין במים
ומים ביין ביטין טעם זה הכלל למין
במינו כל שהו ושלא במינו בנותן
טעם יג אילו אסורין ואלו מותרין
כל שחין יין נסך ועבדה זרה ועודות
לבונין ושור הנסקל ועגלה ערופה

וְיִפְרִי מִינוֹרַע וְשַׁעַר נְוִיר וְפֶטֶר
חֲמוֹר וְכֶשֶׂר בְּחָלָב וּחְוִילִיס שֶׁמְּשַׁחֲטוֹ
בָּעֲזָרָה הֲרֵי אֵילּוּ אֲסוּרִין וְאוֹסְרִין
כְּלָשׁוֹן יָ״ג יַיִן נֶסֶךְ שֶׁנִּפַּל לְבוֹר
כּוּלּוֹ אָסוּר בְּהַנָּיָה רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן
גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר כּוּלּוֹ לְגַוֵּי חוּץ מִמְּמֵי
יַיִן נֶסֶךְ שֶׁשִּׁבּוֹ יָד גַּת שֶׁל אֶבֶן
שׁוּפְתָּהּ הַגַּוִּי מִמַּעֲבֶה וְהִיא טְהוֹרָה
וְשֶׁל עֵץ אִם יָנַב וְחָכַם אוֹמֵר יִקְלֹף אֶת
הַזֶּפֶת וְשֶׁל חֶרֶס אֶת עַל פִּי שֶׁיִּקְלֹף
אֶת הַזֶּפֶת הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה הִלְכְתָא
כְּלִי תַּשְׁמִישׁ מִן הַגּוֹי אֶת שֶׁדַּרְכּוֹ
לְהִטָּבֵל יִטָּבֵל לְהַגְעִיל יַגְעִיל לְבַן
בְּאוּר וְלִבֵּן הַשָּׁפוֹד וְהָאֲסֻכְלָה מִלִּבְנָן
בְּאוּר וְהַסַּכִּין שָׁפָה וְהִיא טְהוֹרָה
חסל עבודה זרה פרק

אבות פרק א

מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי וּמְסָרָהּ
לִיהוֹשֻׁעַ וִיהוֹשֻׁעַ לִזְקֵנִים וּזְקֵנִים
לִנְבִיאִים וּנְבִיאִים מְסָרוּהָ לְאַנְשֵׁי
כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה הֵם אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים
הֱווּ מְתוּנִין בַּדִּין וְהַעֲמִידוּ
תַּלְמִידִים הַרְבֵּה וַעֲשׂוּ סְיָג לַתּוֹרָה
שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה מִשְּׁיָרֵי
כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה הוּא הָיָה אוֹמֵר עַל שְׁלֹשָׁה
דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד עַל הַתּוֹרָה וְעַל
הָעֲבוֹדָה וְעַל גְּמִילוּת חֲסָדִים גַּ
אַנְטִיגְנוֹס אִישׁ סוֹכוֹ קִבֵּל מִשִּׁמְעוֹן
הַצַּדִּיק הוּא הָיָה אוֹמֵר אַל תִּהְיוּ כַּעֲבָדִים

הַמְשַׁמְּשִׁים אֶת הָרַב עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס
אֶלָּא הֱיוּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁים אֶת
הָרַב עַל מְנַת שֶׁלֹּא לְקַבֵּל פְּרָס וִיהִי
מוֹרָא שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם דָּ יוֹסֵה בֶּן יוֹעֶזֶר
אִישׁ צְרֵדָה וְיוֹסֵה בֶּן יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁ
קִבְּלוּ מֵהֶם יוֹסֵה בֶּן יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵדָה
אוֹמֵר יְהִי בֵיתְךָ בֵּית וַעַד לַחֲכָמִים וְהָוֵי
מִתְאַבֵּק בַּעֲפַר רַגְלֵיהֶם וְשׁוֹתֶה בְּצָמָא
אֶת דִּבְרֵיהֶם יוֹסֵה בֶּן יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּ
אוֹמֵר יְהִי בֵיתְךָ פָּתוּחַ לְרֶוָחָה וְיִהְיוּ
עֲנִיִּים בְּנֵי בֵיתֶךָ וְאַל תַּרְבֶּה שִׂיחָה
עִם הָאִשָּׁה הַ בְּאִשְׁתּוֹ אַף בְּאֶשְׁתּוֹ קַל
וָחוֹמֶר בְּאֶשֶׁת חֲבֵירוֹ מִכָּאן אָמְרוּ חֲכָמִ
כָּל הַמַּרְבֶּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה כְּשֶׁהִיא
נִיזּוֹק מָרַס רָעָה עַל עַצְמוֹ וּבָטֵל מִדִּבְרֵי
תוֹרָה וְסוֹפוֹ יוֹרֵשׁ לְגֵיהִנֹּם וְ יְהוֹשֻׁעַ
בֶּן פְּרַחְיָה וְנִתַּאי הָאַרְבֵּלִי קִבְּלוּ מֵהֶן
יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּרַחְיָה אוֹמֵר עֲשֵׂה לְךָ רַ
וְקְנֵה לְךָ חָבֵר וְהֱוֵי דָּן אֶת כָּל הָאָדָם
לְכַף זְכוּת נִתַּאי הָאַרְבֵּלִי אוֹמֵר הִרָּחֵק
מִשָּׁכֵן רָע וְאַל תִּתְחַבֵּר לְרָשָׁע וְאַל
תֶּאֱמַן בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתְךָ וְ יְהוּדָה
בֶּן טַבַּאי וְשִׁמְעוֹן בֶּן שָׁטָח קִבְּלוּ מֵהֶן
יְהוּדָה בֶּן טַבַּאי אוֹמֵר אַל תַּעַשׂ עַצְמְךָ
כְּעוֹרְכֵי דִּינִים וּכְשֶׁיִּהְיוּ בַעֲלֵי הַדִּין
עוֹמְדִין לְפָנֶיךָ יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כִּרְשָׁעִים
וּכְשֶׁנִּפְטָרִים מִלְּפָנֶיךָ יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ
כִּעְדִיקִים שֶׁקִּבְּלוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַדִּין
שִׁמְעוֹן בֶּן שָׁטָח אוֹמֵר הֱוֵי מְדַקְדֵּק
לַחֲקוֹר אֶת הָעֵדִים וֶהֱוֵי זָהִיר בִּדְבָרֶיךָ

שמעו מתוכן ילמדו לשקר ח
שמעיה ואבטליון קיבלו מהן שם
שמעיה אומ אהוב את המלאכה
ושנא את הרבנות ואל תתודע אל
לרשות אבטליון או חכמי הזהירו
בדיבריכם שמא תחובו חובת גלות
ותגלו למקום המים הרעים וישתו
התלמידים הבאים אחריכם ומתו
ונמצא שם שמים מתחלל ט
הלל ושמי קיבלו מהן הלל או הוי
תלמידו של אהרן אוהב שלום ורודף
שלום אוהב את הבריות ומקרבן ל
לתורה הוא היה או נגד שמא אבד
שמא ודילא מוסיף יסיף ודילא
יליף קטלה חייב לא יעבד קטלה
וכי קטלין וישתמש בתגא חלף הוא
היה אומ אין אני מי לו וכשאני
לעצמי מה אני אם לא עכשיו אימתי
שמי אומ עשה תורתך קבע ואמור
מעט ועשה הרבה והוי מקבל
את כל האדם בסבר פנים יפות כ
רבן גמליאל או עשה לך רב והסתל
מן הספק ואל תרבה לעשר אומ
עומדות שמעון בנו או כל ימי
גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף
טוב אלא שתיקה ולא המדרש
הוא העיקר אלא המעשה כל
המרבה דברים מביא חטא רבן
שמעון בן גמליאל או על שלשה
דברים העולם קיים על הדין ועל

האמת ועל השלום שב אמת ומשפט שלום
שפטו בשעריכם
פרק ה הל יו

ר אומ אי זו היא דרך ישרה שיבור
לו האדם כל שהיא תפארת לעשה
תפארת לו מן האדם והוי זהיר במצוה
קלה כמצוה חמורה שאין אתה יודע
מתן שכרן של מצות והוי מחשב
הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה
כנגד הפסדה השתכל בשלשה דברים
ואין אתה בא לידי עבירה דע מה למעלה
ממך עין רואה ואזן שומעת וכל
מעשיך בספר נכתבים ב רבי נהוראי
בנו של ר יהודה הנשיא או יפה תלמוד
תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם
משכחת עון וכל תורה שאין עמה
מלאכה סופה בטילה לגרד עון וכל
העמלים עם הציבור יהיו עמהם
עמהן לשם שמים שזכות אבותם
מסייעתם וצדקתם עומדת לעד ואתם
מעליהם שכר הרבה כאילו עשיתם
ג הוון זהירין ברשות שאין מקרבין
לאדם אלא לינוך ענין נראין באה
בין בשעת הנתן אין עומדין לאדם
בשעת דוחקו ה הוא היה או עשה
רצונו כרצונך שיעשה רצונך כרצונו
בטל רצונך מפני רצונו שיבטל רצון
אחרים מפני רצונך ה ר הלל
או אל תפרוש מן הציבור אל תאמין
בעצמך עד יום מותך אל תדין את
חברך עד שתגיע למקומו אל תאמר

דבר שאפשר לו לה' ישמע שפוי
להשמיע אל תאמר כשאפשה אשתה
שמא לא תיפנה ר' הוא היה או
אין בור ירא חט ולא עם הארץ חסיד
ולא הביישן למד ולא הקופרן מלמד הוא
ולא כל המרבה משוחח מביא לידי מקום
שאין אנשים רשאין להיות אלא
ן אתה הוא ראה גלגלת אחד צפה
על פני המים אמ' לה על דאטפרת
את טיפך בסוף מטיפיך יטופק ן
הוא היה או מרבה בשר מרבה רמה
מרבה נכסים מרבה דין ומרבה שפחות
מן ומה מרבה עבדים מרבה גזל מרבה
נשים מרבה כשפים מרבה תורה תורה
מדבה חיים קנה שם טוב קנה לעצמו
וקנה דברי תורה קנה חיי העולם הבא
ט רבן יוחנן בן זכיי קיבל מהלל ומשמי
הוא היה או אם עשית תורה הרבה
אל תחזיק טובה לעצמך כי לכך נוצ
נוצרת ח חמשה תלמידים היו לר' יוחנן בן זכיי
אליעזר בן הורקנוס ר' יהושע בן
חנניה ר' יוסה הו' שמעון בן נתנאל
ר' אלעזר בן ערך הוא היה מונה שב
שבחן אליעזר בן הורקנוס בור סוד
שאינו מאבד טיפה יהושע בן
חנניה אשרי יולדתן יוסה הכהן חסיד
שמעון בן נתנא ירא חט אלעזר בן ערך
מעין מתגבר יא הוא היה אומ
אם יהיו כל חכמי יש בכף מאזנים וא
ואליעזר בן הורקנוס בכף שניה

מכריע הוא את כולם אבא שאול
או משמו אם יהיו כל חכמי ישראל
בכף מאזנים ואליעזר בן הורקנוס
עמהן ואלעזר בן ערך בכף שנייה
מכריע את כולם יב אמ' להם
צאו וראו איזו היא דרך טובה שידבק
שידבק בה אדם ר' אליעזר אומ עין
טובה ר' יהושע חבר טוב ר' יוסה
או שכן טוב ר' שמעון או הרואה את
הנולד ר' לעזר או לב טוב אמ' להם רואה
אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריכם
שבכלל דבריו את דבריכם יג
אמ' להם צאו וראו איזו היא דרך
רעה שיתרחק ממנה אדם ר' אליעזר
או עין רעה ר' יהושע או חבר רע
ר' יוסה או שכן רע ר' שמעון או הלוה
ואינו משלם אחד לווה מן האדם
כלווה מן המקום שנ' לווה רשע ולא
ישלם יצדיק חונן ונותן ר' אליעזר או
לב רע אמ' להם רואה אני את דבריכם
אליעזר בן ערך מדבריכם שבכלל
דבריו את דבריכם יד הם אמרו
שלשה דברים ר' אליעזר או יהי כבוד
חבירך חביב עליך כנפשך ואל תהי
נוח לכעוס ושוב יום אחד לפני מיתתך
והוי מתחמם כנגד אורן של חכמים
והוי זהיר מגחלתן שלא תכוה
שנשיכתן נשיכת שועל ועוקיצתן
עוקיצת עקרב ולחישתן לחישת שרפ
וכל דבריהם כגחלי אש ר' יהושע

או עין רעה ויניר הרע ושנאת
הבריות מוציאין את האדם מן
העולם ט ר יוסה או יהי ממון
חבירך חביב עליך כשלך התקן ע
עצמך ללמד תורה שאינה ירושה ד
וכל מעשיך יהיו לשם שמים יו
ר שמעון או הוי זהיר בקריאת
שמע ובתפלה אל תעש
תפילתך קבע אלא תחנונים לפני
המקום ב"ה שנ כי חנון ורחום הוא
ארך אפים ורב חסד ואלתה הרע
בפני עצמך יז ר אליעזר אומ
הוי שקוד ללמד מה שתשיב לאפ
לאפיקורוס ודע לפני מי אתה ד
עמל ומי הוא בעל מלאכתך ר טרפון
או היום קצר והמלאכה מרובה
והפועלים עצלים והשכר הרבה
ובעל הבית דוחק הוא אומ לא
עליך מלאכה לגמור ולא אתה בן
חורין ליבטל אם למדת תורה הרבה
הרבה נותנין בעל מלאכתך לשלם לך
שכר פעולתך פר ג
הל יג עובדיה בן מהללאל
אומ היה מתבל בשלשה דברים ואין אתה
באלידי עבירה רע מאיין באתרך
ולאיין אתה הולך ולפני מי אתה
עתיד ליתן דין וחשבון לפני רע
מנין באתה מלחה סרוחה ולאין
אתה הולך לריחיה ולתוליעה ולפני
מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני

מלך מלכי המלכים הקב"ה ב ר
תניה סגן הכהנים או הוי מתפלל
בשלמה של מלכות שאילולי מוראה
איש את רעהו חיים בלעו ג ר
חנניה בן תרדיון או שנים שהיו יושבים
ואין ביניהן דברי תורה הרי זה מושב
ליצים שנ ובמושב ליצים לא
ישב אבל שנים שיושבים ועוסקים
בדברי תורה שכינה ביניהם שנא
נדברו יראי י איש אל רעהו ויקשב
י וישמע ויכתב בספר זכרון לפניו
ליראי י ולחושבי שמו ר טרפון אומ
שלשה שאכלו על שולחן אחד ולא
ולא אמרו עליו דברי תורה הרי אילו
כאוכלי זבחי מתים שנ כי כל שולחנות
מלאו קיאן ימאה בלי מקום אבל שלשה
שאכלו על שולחן אחד ואמרו עליו
דברי תורה כאילו אכלו משלחנו של
הקב"ה שנ וידבר אלי זה השלחן אשר
לפני י ה ר חנניה בן חכינאי אומ
הנעור בלילה והמהלך בדרך ומפנה
לבו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו
ר נחוניה בן הקנה או כל המקבל עליו
עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול
דרך הארץ וכל הפורק ממנו עול תורה
נותנין עליו עול מלכות ועול דרך
הארץ ז ר חלפתה איש כפר חנניה
או עשרה שהיו יושבים ועוסקים
בדברי תורה שכינה ביניהם שנ אדיר
במרום יי אל מנין אפילו חמשה שנ

בְּקֶרֶב אֱלֹהִים וְשֶׁפֶט מְנַן אֲפִילוּ שְׁלֹשָׁה
שָׁנִים וְאַגֻּדָּתוֹ עַל אֶרֶץ יְהוּדָה מְנַיִן אֲ
אֲפִילוּ שְׁנַיִם שֶׁנֶּאֱמַר וַיְדַבְּרוּ אִישׁ
אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְיָ וַיִּשְׁמָע
וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן לְפָנָיו לִירֵאֵי יְיָ
וּלְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ מְנַיִן אֲפִילוּ אֶחָד
שֶׁנֶּאֱמַר כִּי בְכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת שְׁמִי
אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ ר׳ אֶלְעָזָר בֶּן
יְהוּדָה אִישׁ בִּרְתּוֹתָה אוֹתָן לוֹ מִשֶּׁלּוֹ
שֶׁאַתָּה וְשֶׁלְּךָ שֶׁלּוֹ וְכֵן הָרֹאשׁ אוֹמֵר לְדָוִד כִּי
מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ ט״ ר׳
יַעֲקֹב אוֹ הַמְהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ וְשׁוֹנֶה וּמַפְסִיק
מִשְׁנָתוֹ וְאוֹמֵר מַה נָּאוֶה אִילָן זֶה וּמַה
נָּאֶה נִיר זֶה מַעֲלִין עָלָיו כְּאִילּוּ מִתְחַיֵּב
בְּנַפְשׁוֹ ר׳ ר׳ יוֹסֵי בְּרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
מִשְׁסִּיֵּם אָדָם כָּל הַשָּׁבוּעַ כֻּלּוֹ וְקָרָא אַחַד מִן
מִשְׁנָתוֹ מַעֲלִין עָלָיו כְּאִילּוּ מִתְחַיֵּב
בְּנַפְשׁוֹ שֶׁנֶּאֱמַר רַק הִשָּׁמֶר לְךָ וְשָׁמֹר נַפְשְׁךָ
מְאֹד פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ
עֵינֶיךָ וְכוּל אֲפִילוּ תִּקָּפֵהּ עָלָיו מִמִּשְׁנָתוֹ
מַלְמֹד לוֹמַר וּפֶן יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי
חַיֶּיךָ הָא אֵינוֹ מִתְחַיֵּב עַד שֶׁיֵּשֵׁב
לוֹ וְיִסִּירֵם מִלִּבּוֹ יוֹאָ ר׳ חֲנִינָה בֶּן
דוֹסָה כָּל שִׁירָאוֹת וְחִזְיוֹנוֹת קוֹדְמוֹת לְחָ
לוּחַ וְחָכְמָתוֹ חוֹכַמְתּוֹ מִתְקַיֶּמֶת חָכְמָתוֹ
לְרִאשׁוֹנוֹת וְחִזְיוֹנוֹת אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת
יב וְהוּא הָיָה אוֹמֵר כָּל שֶׁמַּעֲשָׂיו מְחֻכָּיִם
מְחֻכָּיָתוֹ וְחָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת חָכְמָתוֹ
מְרוּבָּה מִמַּעֲשָׂיו אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת

יג הוּא הָיָה אוֹמֵר כָּל שֶׁרוּחַ הַבְּרִיּוֹת
נוֹחָה מִמֶּנּוּ רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה מִמֶּנּוּ
אֵין רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה מִמֶּנּוּ יד ר׳
דוֹסָה בֶּן הַרְכִּינַס אוֹ שָׁנָה שֶׁל שִׁחְרִית
וְיֵין שֶׁל יְהָרִים וְשִׂיחַת הַיְלָדִים וְשִׁיבַת
כְּנֶסִיּוֹת שֶׁל עַמֵּי הָאָרֶץ מוֹצִיאִין אֶת
הָאָדָם מִן הָעוֹלָם טוּ ר׳ אֶלְעָזָר
הַמּוֹדָעִי אוֹ הַמְחַלֵּל אֶת הַקֳּדָשִׁים
וְהַמְבַזֶּה אֶת הַמּוֹעֲדוֹת וְהַמַּלְבִּין
פְּנֵים בַּתּוֹרָה וְהַמְפֵר בְּרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם
אָבִינוּ וְהַמְאַדִּים אֶת פְּנֵי חֲבֵירוֹ אֲפִ
עַלְפִּי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ מַעֲשִׂים טוֹבִים אֵין
לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא יוֹן ר׳ יִשְׁמָעֵאל
אוֹמֵר הֱוֵי קַל רֹאשׁ וְנָח תִּשְׁחוֹרֶת
וְהֱוֵי מְקַבֵּל אֶת כָּל הָאָדָם בְּשִׂמְחָה
ר׳ עֲקִיבָה אוֹ שְׂחוֹק וְקַלּוּת רֹאשׁ מַרְגִּילִים אֶת
הָאָדָם לְעֶרְיָה מַעֲשְׂרוֹת מְסָיְגִ לְתוֹרָה נְדָרִים
סְיָיגִ לְפְרִישׁוּת סְיָיגִ לַחָכְמָה שְׁתִיקָה
יוֹן הוּא הָיָה אוֹמֵר חֲבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא
בְּצֶלֶם חֲבִיבוּת יְתֵירָה נוֹדַעַת לוֹ שֶׁנִּבְרָא
בְּצֶלֶם חֲבִיבִים יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ בָּנִים
חֲבִיבוּת יְתֵירָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּקְרְאוּ
בָּנִים לַמָּקוֹם חֲבִיבִים יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתַּן
לָהֶם כְּלִי שֶׁבּוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם חִבָּה יְתֵירָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּתַּן לָהֶם
כְּלִי שֶׁבּוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם הִכָּל עֲפוּ וְה
חֲדָשָׁה נְתוּנָה וְכִטְחַ הָעוֹלָם נִדּוֹן
וְהַכֹּל לְפִי רֹב הַמַּעֲשֶׂה יוֹח הוּא
הָיָה אוֹמֵר הַכֹּל נָתוּן בָּעֵרָבוֹן וּמְצוּדָה

וְכָל שֶׁאֵין רוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ

שְׁנֵי פְּנֵי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ

בָּנִים אַתֶּם לַמָּקוֹם בָּנִים אַתֶּם לַמָּקוֹם אֵי אַתֶּם בָּנִים אֵי אַתֶּם בָּנִים

פרושה אל כל החיים והחנות פתוחה
והחנוני מקיף הפינקס פתוח והיד
והיד כותבת והבאים מחזירים
תמיד בכל יום ונפרעין מאדם לדעתו
ושלא לדעתו והדין דין אמת והכל
מתוקן לס עמידה יט ר אלעזר
בן ערמה או אם אין תורה אין דרך
ארץ אם אין דרך ארץ אין תורה
אם אין חכמה אין יראה אם אין
יראה אין חכמה אם אין דעת אין
בינה אם אין בינה אין דעת אם
אין קמח אין תורה אם אין תורה
אין קמח הוא היה אומר כל שמעשיו
שחכמתו מרובה ממעשיו למה
הוא דומה לאילן שנופו מועט ושרשיו
מעוטין והרוח באה ועוקרתו
והופכתו על פניו וכל שמעשיו מרו
מרובין מחכמתו למה הוא דומה
לאילן שנופו ממועט ושרשיו
מרובים אפילו כל הרוחות באות
עליו אין מזיזות אותו ממקומו
ר לעזר בן חסמה אומ קינים ופיתחי
נדה הן הן גופי הלכות תקופות
וגמטריות פרפריות לחכמה
פר ד הל יט
בן זומא אומ אי זה הוא חכם
הלמד מכל אדם שנ מכל מלמדי
השכלתי אי זה הוא גבור הכובש
את יצרו שנ טוב אורך אפים מגבור

ומושל ברוחו מלכד עיר אי זה הוא
עשיר השמח בחלקו שנ יגיע כפיך
כי תאכל אשריך וטוב לך אי זה הוא
מכובד המכבד את הבריות שנ כי
מכבדי אכבד ובוזי יקלו ב בן עזאי
אומ הוי רץ למצוה קלה וברח מן
העבירה שמצוה גוררת מצוה
ועבירה גוררת עבירה ששכר
מצוה מצוה ושכר עבירה עבירה
הוא והוה אומ אל תהי בז לכל אדם
ואל תהי מפליג לכל דבר שאין לך
אדם שאין לו מ שעה ואין לך דבר
שאין לו מקום ר לויטס איש יבנה
או מאוד מאוד הרי שפל רוח שתקות
אנוש רימה ג ר יוחנן בן ברוקה
או כל המחלל שם שמים בסתר נפ
רעים ממנו בגלוי אחד שוגג
ואחד מזיד בחולין השם ד ר
ישמעאל או הלמד על מנת ללמד
מספיקין בידו ללמוד וללמד
ללמוד ולעשות מספיקין בידו ללמוד וללמד ולעשות
ה ר עזריה או אל תעשה עטרה
להתגדל בהן ולא קורדום לחפר בהן
וכן היה הלל אומ דברים שנתגא
חלקת האובל הנאות מדברי תורה
נטל חייו מן העולם ר יוסה אומ
כל המכבד את התורה גופו מכובד
מן הבריות וכל המחלל את התורה

נא על

נפקי מחולל מן הבריות ר' ישמעאל.
בנו אומ החוסן עצמו מן הדין
פרק ממנו איבה וגזל ושבועת
שוא והגס לבו בהוראה שוטה
ורשע וגס רוח אל תהי דן יחיד
שאין דן יחיד אלא אחד ואל
תאמר קבלו דעתי שהן רשאין
ולא אתה הוא ר' ירמיה אומ כלהמ
המקיים את התורה מעני סופו
לקיימה מעושר וכל המבטל את
התורה מעושר סופו לבטלה מעני
ט ר' מאיר אומ הוי מעט עסק
ועסוק בתורה ושפל רוח בפני כל
האדם ואם בטלתה מן התורה יש
לו בטלים הרבה כנגדך ר' אליעזר
בן יעקב אומ העושה מצוה אחת
קנה לו פרקליט אחד העובר עבירה
אחת קנה לו קטיגור אחד תשובה
ומעשים טובים כתריס לפני הפורענות
יא ר' יוחנן הסנדלר אומ כל כנסייה
שהיא לשם שמים סופה להתקיים
ושאינה לשם שמים אין סופה
להתקיים יב ר' אליעזר אומ יהי
כבוד תלמידך חביב עליך כשלך
חבירך וכשלך וחבירך כמורא רבך
ומורא רבך כמורא שמים יג
ר' יהודה אומ הוי זהיר בתלמוד
ששגגת תלמוד עולה זדון ר' שמעון
אומ שלשה כתרים הן כתר תורה וכתר
וכתר כהונה וכתר מלכות וכתר שם

טוב עלה בידיהן יג ר' נהוראי אומ הוי
גולה למקום תורה ואל תאמר היא
תבוא אחריי שחבריך יקיימוה
בידך ואל בינתך אל תשען ר' ינאי
אומ אין בידינו לא משלות הרשעים
ולא מיסוריהן של צדיקים יד
הוא היה אומ היה בן חרש או הוי מקדים לק
היות בן חרש שאם חכם הוא חוזר ומלמד
לשלוש לכל הארם והוי זנב לאריות
ולא ראש לשועלים טו ר' עקיבה
אומ הצחוק והקלות מרגילין את
הערוה מוסר פרוץ הוא לפני
הערוה הבא התקן עצמך לפרוטרוט
שתיבנס לי טרקלין הוא היה אומ
יפה שעה אחת בתשובה ובמעשים
טובים בעולם הזה מכל חיי העולם
הבא יפה שעה אחת של קורת רוח
בעולם הבא מכל חיי העולם הזה
יו ר' שמעון אומ אל תרצה את
חבירך בשעת כעסו ואל תנחמנו
בשעה שמיתו מוטל לפניו ואל
תשאל לו בשעת נדרו ואל תשתדל
לראותו בשעת קלקלתו
יז שמואל הקטן אומ
בנפול אויבך אל תשמח
ובהכשלו אל יגל לבך
יח אלישע בן אביה או הלמד
ילד למה הוא דומה לדיו כתובה
על נייר חדש הלמד וזקן למה הוא
דומה על נייר מחוק יח
ר' יוסה בן יהודה איש כפר
הבבלי אומ הלמד מן הקטנים למה

הוא היה אומ

ואם עמלתה בתורה יש לו שכר הרבה ליתן לך

הוא דומה לאוכל ענבים קיהות
ושותה יין מבציתו למר מן
הדקנים ליה הוא דומה לאוכל
ענבים בשילות ושותה יין ישן
יט ר מאיר אומ אלמלי תכלה בקינקן
אלא במה שישן בו וש קינקן חדש
מלא יין ישן ויש שאפילו חדש
אין בו אלעזר הקפר אומ הקינאה
והתאוה והכבוד מוציאין את האדם
מן העולם כ הוא היה אומר הלולים
למות והמיתה להיות והחיים ליודין
ליודע להודיע ולהיודע שהוא הוא
היוצר והוא הבורא הוא המבין
והוא הדיין הוא עד הוא בעל דין
והוא עתיד לדון שאין לפניו לא
עולה ולא שכחה ולא משוא פנים
ולא מקח שוחד שהכל שלו ודע
שהכל בחשבון ואל ינטיחך יצרך
שהשאול בית מנוס שעל כרחך
אתה נוצר ועל כרחך אתה נולד
ועל כרחך אתה חי ועל כרחך
אתה מת ועל כרחך אתה
עתיד ליתן דין וחשבון
לפני מלך מלכי המלכים
הקב"ה פר ה הל ל

בעשרה מאמרות נברא
העולם ומה תלמוד והלא במאמר
אחד היה יכול להיברות אלא לה
להיפרע מן הרשעים שהן מאבדין
את העולם שנברא בעשרה מאמרות

וליתן שכר טוב לצדיקים שהן
מקיימים את העולם שנברא בעשרה
מאמרות ב עשרה דורות מאדם
ועד נוח להודיע כמה ארך אפיים
לפניו שכל הדורות היו מכעיסים
לפניו עד שהביא עליהם את המבול
עשרה דורות מנוח ועד אברהם
אבינו להודיע כמה ארך אפיים לפניו
שכל הדורות היו מכעיסים לפניו
עד שבא אברהם אבינו וקיבל שכר
כולם עשרה ניסיונות ניתנסה ד
אברהם אבינו ועמד בכולם להודיע
כמה היא חיבתו של אברהם אבינו
ג עשרה ניסים נעשו לאבותינו
במצרים ועשרה על הים עשר מכות
הביא הקב"ה על המצריים במצרים
ועשרה על הים עשרה ניסיונות
ניסו אבותינו את המקום במדבר
שנאמר ויסו אותי זה עשרה פעמים ולא
שמעו בקולי ר עשרה ניסים נעשו
בבית המקדש לא הפילה אשה מריח
בשר קודש מעולם לא היה קרי בשר
קודש מעולם לא אירע קרי לכהן גדול
ביום הכפורים לא נמאס ונתנבית
לא נמצא פסול בעומר ושתי הלחם
ובלחם הפנים לא כיבו גשמים את
האצבעות לא נצחה הרוח את עמוד
העשן עומדים צפופין ומשתחוים
רווחים לא הזיק נחש ועקרב
בירושלם לא אמר אדם לחבירו צר לי

המקום שאלין בירושלם ה עשרה
דברים נבראו בין השמשות פי הארץ ופי
הבאר ופי האתון והקשת והמן ה
והמטה והשמיר והכתב והמכתב
והלוחות וי"ש אומ' אף המזיקין וקבורתו
של משה ואילו של אברהם אבינו ש"א
את ידה בקברת עשויה ו שבעה
דברים בגללה ושבעה בחמס החיה
אינו מדבר לפני מי שהוא גדול
ממנו ואינו נכנס לתוך דברי חבירו
ואינו נבהל להשיב שאל כהלכה
ומשיב בענין ואומ' על ראשון ראשון
ועל אחרון אחרון ועל מה שלא שמע
אומ' לא שמעתי ומודה על האמת
וחילופיהן בגללה ו שבעה מיני
פורענית באים על שבעה בתי
עבירות כך ענשן מרובין ומקבלתן
שאינן מעשרין נראע של בית
בא מקבלתן רעבים ומקיתן שביעה
גמרו שלא לעשר נראע של כהה ומה
של בית חמור בא שלא ליטול חלקו
נראע של כלייה בא ח' דבי בא לעולה
על המיתות האמורות בתורה שלא
נמסרו לבית דין ועל פירות שביעית
חרב בא לעולם על עינוי הדין ועל
עיוות הדין ועל המורים בתורה
שלא כהלכה חיה רעה בא לעולם
על שבועת שוא ועל חילול השם
גלות בא לעולם על עבודה זרה ועל
גילוי עריות ועל שפיכות דמים ועל

השמיט הארץ ט ארבעה פרקים
הבאין מרובה ברביעית בשביעית
ובמוצאי שביעית ובמוצאי החג
שבכל שנה ברביעית מפני מעשר
עני שבשלישית בשביעית מפני
מעשר עני שבששית במוצאי שב
שביעית מפני פירות שביעית במוצאי
החג שבכל שנה מפני גזל מתנות
עניים י ארבע מידות באדם
האומרי שלי שלי ושלך שלך מידה
בינונית ויש אומ' מידת סדום שלי
שלך ושלך שלי עם הארץ חסיד שלך שלי
חסיד שלך שלי רשע רא ארבע מיהות
ברייעות ברייעת נוח לכעוס ונוח
לרעות ויצאו שברו בהפסדו קשה
לכעוס וקשה לרעות ויצא הפסדו
נשכרו קשה לכעוס ונוח לרעות חסיד
נוח לכעוס וקשה לרעות רשע יב
ארבע מידות בלמידים מהיר לשמוע
ומהיר לאבד ויצא שכרו בהפסדו
קשה לשמוע וקשה לאבד ויצא הפ
הפסדו בשכרו מהיר לשמוע וקשה
לאבד חכם קשה לשמוע ומהיר
לאבד זה חלק רע יג ארבע מידות
בנותני נדקה רוצה שיתן ואל יתנו
אחרים עינו רעה בשל אחרים יתנו
אחרים והוא לא יתן עינו רעה בשלו
שיתן ויתנו אחרים חסיד אל יתן ואל
יתנו אחרים רשע יד ארבע מידות
בהולכי לבית הַ מדרש הולך ואינו

BIBLIOTECA NACIONAL MADRID

עושה שכר הליכה בידו עושה ואינו
הולך שכר מעשה בידו הולך ועושה
חסיד לא הולך ולא עושה רשע׃

ט ו ארבע מידות ביושבים
לפני חכמים ספוג משפך ומשמרת
תפה ספוג שהוא סופג את הכל
משפך שהוא מכניס בזו ומוציא
בזו משמרת שהיא מוציאה את
היין וקולטת את השמרים נפרה
שהיא מרויחה את הקמח וקולטת
את הסלת׃ י כל אהבה שהיא
תלויה בדבר בטל דברי והבטלה אני
אהבה ושאינה תלויה בדבר אינה
בטילה לעולם׃ יא אי זו היא
אהבה שהיא תלויה בדבר אהבת
אמנון ותמר ושאינה תלויה בדבר
אהבת דוד ויהונתן׃ יב כל מחלוקת
שהיא לשם שמים סופה להתקיים
ושאינה לשם שמים אין סופה
להתקיים׃ יג אי זו היא מחלוקת
שהיא לשם שמים זו מחלוקת הלל
ושאינה לשם שמים זו מחלוקת קרח
ועדתו׃ יד כל המזכה את הרבים
אין חטא בא על ידו וכל המחטיא
את הרבים אין מספיקין בידו
לעשות תשובה׃ טו משה
זכה וזיכה את הרבים וזכות הרבים
תלויה בו שנאמר צדקת ה׳ עשה ומשפטיו
עם ישראל׃ טז ירבעם חטא והחטיא את
הרבים וחטאו הרבים תלויה בו שנאמר על

חטאות ירבעם אשר חטא ואשר
החטיא את ישראל׃ יז כל מי שישנו
שלושה דברים תלמידו של אברהם
אבינו ושלשה דברים תלמידו של
בלעם עין טובה ונפש שפלה ורוח
נמוכה תלמידו של אברהם עין רעה
ונפש רחבה ורוח גבוהה תלמידו
של בלעם מה בין תלמידיו של אברהם
אבינו לתלמידיו של בלעם תלמידיו
של בלעם יורדים לגיהנם שנאמר
אתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי
דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני
אבטח בך אבל תלמידיו של אברהם
אבינו יורשים לגן עדן שנאמר להנחיל
יש ואוצרותיהם אמלא יהודה
בן תימה אומ׳ הוי עז כנמר וקל
כנשר ורץ כצבי וגבור כארי לעשות
רצון אביך שבשמים כ׳ הוא
היה אומ׳ עזפנים לגיהנם ובושת
פנים לגן עדן יהי רצון מלפניך
י׳י א׳ה׳ינו וא׳ל׳הי אבותינו שתבנה עירך
בימינו ותתן חלקינו בתורתך כה
בן בגבג אומ׳ הפך בה והפך בה דכולא בה וכלך בה ומינה לא תזוע שאין
לך מידה טובה ממנה בן הא אומ׳
לפס יגיעה אגרה׃

חמשה אבות
פרקא ה׳

הוריות פרק א

הורו בית דין לעבור על אחת מכל
מצוות האמורות בתורה והלך היחיד
ועשה שוגג על פיהם בין שעשו
ועשה עמהן בין שעשו ועשה
אחריהן בין שלא עשו ועשה הרי
זה פטור מפני שתלה בבית דין הורו
בית דין ועד אחד מה שטעו או
תלמיד ראוי להוראה והלך ועשה שהוא
על פיהן בין שעשו ועשה עמהן
בין שעשו ועשה אחריהן בין שלא
עשו ועשה הרי זה חייב מפני שלא
תלה בבית דין זה הכלל התולה בעצמו
חייב והתולה בבית דין פטור ב
הורו בית דין ודעתן שיטעו וחזרו
בין שהודיעו בפרהסיא ובין שלא
הודיעו בפרהסיא והלך ועשה על פיהם
ר' שמעון פוטר ראליעזר או ספק
איזה הוא ספק ישב לו בתוך ביתו
וחייב הלך ולמד נתחייב אמר לו ר'
עקיבה מודה אני בזה שהוא
קרוב לפטור מן הזדונות אמר לו בן עזאי
מה שנה זה מן הירושב בביתו שהרשב
בביתו איפשר היה לו שישמע ועוה
לא היה איפשר לו שישמע ג הורו
בית דין לעקור את כל הגרות אמרו
אין נזדה בתורה אין שבת בתורה
אין עבודה זרה בתורה הרי אילו פ
פטורין הורו לבטל מקצת ולקיים

מקצת הרי אילו חייבין כיצד א
יש נזדה בתורה אבל הבא על שומרת
יום כנגד יום פטור יש שבת בתורה
אבל המוציא מרשות היחיד לרשות
היחיד פטור יש עבודה זרה בתורה
אבל המשתחוה פטור הרי אילו
חייבין שנ ומעלה בדבר זבר לאכל
הגרת ר הורו בית דין ומראה אחד
מהן שטעו ואכל להן טרפה אחת
או שלא היה מפלאו של בית דין שם
או שהיה אחד מהן גר או ממזר
או נתין או זקן שלא היו לובנים
הרי אילו פטורין שנאמר עדה ונא
להלן עדה מה עדה אמורה להלן
מלן ראויין להוריה אף עדה או
אמורה כן עד שיהיו כולן ראויין
להוריה ה הורו בית דין שאינן
ועשו כל הקהל שוגגין מביאין פר
מדידין ועשו שוגגין מביאין
כבשה ושעירה שוגגין ועשה מ
מזידין הרי אילו פטורין ו הורו
בית דין ועשו כל הקהל או רובן
על פיהם מביאין פר ובעבודה זרה
מביאין פר ושעיר ובזר מאיר
יחידה או שניים עשר שבטין מביאין
שניים עשר פרים ובעבודה זרה
שנים עשר פרים ושניק עשר
שעירים ר שמעון או שלשה עשר
פרים ובעבודה זרה שלשה עשר

פָּרִיס וּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר שְׁעִירִין פָּרוּשׁ
וּשְׁעִיר לְכָל שִׁבְטָא פָּרוּשׁ שְׁעִיר לְבֵית
דִּין ז הוֹרָיָה דִּין וַעֲשׂוּ שִׁבְעָה
שִׁבְטִים אוֹ רוֹבָּן עַל פִּיהֶם מְבִיאִין
פָּר וּבְעֵדָה וְזֶה מְבִיאִין פָּרוּשׁ שְׁעִיר
דִּבְרֵי ר מֵאִיר ר יְהוּדָה אוֹמֵר שִׁבְעָה
שִׁבְטִים שֶׁחָטְאוּ מְבִיאִים שִׁבְעָה
פָּרִיס וּשְׁאָר שִׁבְטִים שֶׁלֹּא חָטְאוּ
מְבִיאִין עַל יְדֵיהֶן פָּרִים שֶׁאֵת אֵלּוּ
שֶׁלֹּא חָטְאוּ מְבִיאִין עַל יְדֵי הַחוֹטְאִין
ר שִׁמְעוֹן אוֹמֵר שְׁמוֹנָה פָּרִיס וּבְעֵדָה
וְזֶה שְׁמוֹנָה פָּרִיס וּשְׁמוֹנָה שְׁעִירִים
פָּרוּשׁ שְׁעִיר לְכָל שִׁבְטָא פָּרוּשׁ שְׁעִיר
לְבֵית דִּין ח הוֹרָיַת דִּין שֶׁל
אֶחָד מִן הַשְּׁבָטִין וְעָשָׂה אוֹתוֹ
הַשֵּׁבֶט עַל פִּיהֶם אוֹתוֹ הַשֵּׁבֶט
הוּא חַיָּיב וּשְׁאָר כָּל הַשְּׁבָטִים
פְּטוּרִים דִּבְרֵי ר יְהוּדָה חֲכָמִים אוֹמְרִים
אֵין חַיָּיבִין אֶלָּא עַל הוֹרָיַת בֵּית
דִּין הַגָּדוֹל בִּלְבַד שֶׁנֶּאֱמַר וְאִם
לֹא יֵדַע אוֹתוֹ הַשֵּׁבֶט

פֶּרֶק ה

הוֹרָה כֹּהֵן מָשִׁיחַ לְעַצְמוֹ שׁוֹגֵג
וְעָשָׂה שׁוֹגֵג מְבִיאִים פַּר שׁוֹגֵג וְעָשָׂה
מֵזִיד מְזִיד וְעָשָׂה שׁוֹגֵג פְּטוּרִים
שֶׁהוֹרָיַת כֹּהֵן מָשִׁיחַ לְעַצְמוֹ הוֹ
הוֹרָיַת בֵּית דִּין עַל הַצִּבּוּר ב
הוֹרָה בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְעָשָׂה בִּפְנֵי עַצְמוֹ
מִתְכַּפֵּר לוֹ בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְהוֹרָה עַל

הַצִּבּוּר וְעָשָׂה עַל הַצִּבּוּר מִתְכַּפֵּר
לוֹ עַל הַצִּבּוּר שֶׁאֵין בֵּית דִּין חַיָּבִין
עַד שֶׁיּוֹרוּ לְבַטֵּל מִקְצָת וְלַקַּיֵּם מִקְצָת
ג וְכֵן הַמָּשִׁיחַ וְלֹא בַּעֲבוֹדָה זָרָה עַד
שֶׁיּוֹרוּ לְבַטֵּל מִקְצָת וְלַקַּיֵּם מִקְצָת
אֵין חַיָּבִין אֶלָּא עַל הָעֵלֶם דָּבָר עַד
שֶׁגָּגַת הַמַּעֲשֶׂה וְכֵן הַמָּשִׁיחַ וְלֹא
בַּעֲבוֹדָה זָרָה אֶלָּא עַל הָעֵלֶם דָּבָר וְעַד
שֶׁגָּגַת הַמַּעֲשֶׂה ד אֵין חַיָּבִין אֶלָּא
עַל דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ נִכְרֶתֶת וְשִׁגְגָתוֹ חַטָּאת
וְכֵן הַמָּשִׁיחַ וְלֹא בַּעֲבוֹדָה זָרָה אֶלָּא
עַל דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ כָּרֵת וְשִׁגְגָתָן חַטָּאת
ה אֵין חַיָּבִין עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה
שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ וְאֵין מְבִיאִין אַשָּׁם תָּלוּי
עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ
אֲבָל חַיָּבִין אֲבָל חַיָּבִין עַל עֲשֵׂה
וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבַּמְּדִינָה וּמְבִיאִין
אַשָּׁם תָּלוּי עַל עֲשֵׂה וְעַל שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה
שֶׁבַּמְּדִינָה אֵי זוֹ הִיא מִינָּת עֲשֵׂה שֶׁבַּמְּדִינָה
פְּרוֹשׁ מִן הַנִּדָּה וּמִינָּה בַּל תַּעֲשֶׂה אֵל
תַּבֹאוּ אֶל הַנִּדָּה ו אֵין חַיָּבִין
עַל שְׁמִיעַת קוֹלוֹ עַל בִּיטּוּי שְׂפָתַיִם וְעַל
טוּמְאַת מִקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו וְהַנִּשְׁבָּעִים
בֵּין וּבַבַּיִת דִּבְרֵי ר יוֹסֵי הַגְּלִילִי ר עֲקִיבָה
אוֹמֵר הַנִּשְׁבָּע בְּכָל לָשׁוֹן חוֹרִין מִשְׁמִיעַת
הַקּוֹל שֶׁהַמֶּלֶךְ לְאָדָם וְלֹא דָּנִין אוֹתוֹ ז
עַל מִצְוָה שֶׁבַּתּוֹרָה שֶׁחַיָּבִין
עָלֶיהָ וְרוֹנָן בְּרִית וְעַל שִׁגְגָתָן חַטָּאת
הַיְחִיד מֵבִיא כִּשְׂבָה אוֹ שְׂעִירָה וְהַנָּשִׂיא

שְׁעִיר וּמְשִׁיחַ וּבֵית דִּין מְבִיאִין פָּר
וְעֲבוֹדָה זָרָה הַיְחִיד וְהַנָּשִׂיא וּמָשִׁיחַ
מְבִיאִין שְׂעִירָה וּבֵית דִּין פָּר וְשָׂעִיר
פַּר לְעוֹלָה וְשָׂעִיר לַחַטָּאת ח
אֶחָד תְּלוּי הַיְחִיד וְהַנָּשִׂיא חַיָּבִין
וּמָשִׁיחַ וּבֵית דִּין פְּטוּרִין אֶחָד וְדַיּוֹ
הַנָּשִׂיא וְהַיְחִיד וְהַמָּשִׁיחַ חַיָּבִין
וּבֵית דִּין פְּטוּרִין שְׁמִיעַת קוֹל ט
בִּיטוּי שְׂפָתַיִם וּטוּמְאַת מִקְדָּשׁ
וְקָדָשָׁיו וּבֵית דִּין פְּטוּרִין הַיְחִיד
וְהַנָּשִׂיא וְהַמָּשִׁיחַ חַיָּבִין שֶׁאֵין
בְּהֶן גָּדוֹל חַיָּב עַל טֻמְאוֹת קָדָשִׁים
וְקָדָשָׁיו וְאֵלּוּ הֵן מְבִיאִין קִנֵּן
עוֹלָה וְיוֹרֵד אֵלִיעֶזֶר אוֹ הַנָּשִׂיא
מְבִיא שְׂעִיר פַּר ה טַ
כֹּהֵן מָשִׁיחַ שֶׁחָטָאוּ וְ
וְאַחַר כָּךְ עֲבַד מִמְּשִׁיחָתוֹ וְכֵן הַ
הַנָּשִׂיא שֶׁחָטָאוּ וְאַחַר כָּךְ עֲבַד מִצְ
מִצְוָתוֹ כֹּהֵן מָשִׁיחַ מְבִיא פַּר וְהַנָּשִׂיא שָׂעִיר
ב כֹּהֵן מָשִׁיחַ שֶׁעָבַד מִמְּשִׁיחָתוֹ
וְאַחַר כָּךְ חָטָא וְכֵן הַנָּשִׂיא שֶׁעָבַד
מִצְוָתוֹ וְאַחַר כָּךְ חָטָא כֹּהֵן מָשִׁיחַ
מְבִיא פַּר וְהַנָּשִׂיא כְּהִלְכוֹ ג
חָטְאוּ עַד שֶׁלֹּא נִתְמַנּוּ וְאַחַר כָּךְ נִתְמַנּוּ
הֲרֵי אוֹלוּ כְּהִלְכוֹ שְׁמִעְיָן אוֹ אִם
נוֹדַע לָהֶן עַד שֶׁלֹּא נִתְמַנּוּ חַיָּבִין
וּמִשֶּׁנִּתְמַנּוּ פְּטוּרִין אִי זֶהוּ
הַנָּשִׂיא זֶה הַמֶּלֶךְ שֶׁנֶּאֱמַר אַחַת
מִכָּל מִצְוֹת יְיָ אֱלֹהָיו נָשִׂיא שֶׁאֵין עַל
גַּבָּיו אֶלָּא יְיָ אֱלֹהָיו ד אִי זֶהוּ הוּא

הַמָּשִׁיחַ הַמָּשׁוּחַ בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה לֹא
הַמְרוּבֶּה בִּבְגָדִים אֵין בֵּין כֹּהֵן מָשִׁיחַ
בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה לִמְרוּבֶּה בִּבְגָדִים אֶלָּא
פַּר הַבָּא עַל כָּל הַמִּצְוֹת אֵין בֵּין כֹּהֵן
מְשַׁמֵּשׁ לְכֹהֵן שֶׁעָבַר אֶלָּא פַּר יוֹם
הַכִּפּוּרִים וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה ה
זֶה וְזֶה שָׁוִים בַּעֲבוֹדַת יוֹם הַכִּפּוּרִים
וּמְיֻחָדִים עַל הַבְּתוּלָה וְאֵסוּרִין בְּאַלְמָנָה
וְאֵין מְטַמִּין בְּקִרוֹבֵיהֶן לֹא פַּר הֶעְלֵם וְלֹא
פָּרוֹת וּמְחַזְּרִין אֶת הַדִּינָה וְ כֹּהֵן
גָּדוֹל פּוֹרֵס מִלְּמַטָּן וְהַדְּיוֹט מִלְּמַעְלָן
כֹּהֵן גָּדוֹל מַקְרִיב אוֹתָן וְלֹא אוֹכֵל וְהַדְּיוֹט
לֹא מַקְרִיב וְלֹא אוֹכֵל וְ כָּל הַמְּגָרֵר
מְחַבֵּירוֹ קוֹדֶם אֶת חֲבֵירוֹ כָּל הַמְקוֹדָשׁ
מְחַבֵּירוֹ קוֹדֶם אֶת חֲבֵירוֹ פַּר מְשִׁיחַ
וּפַר עֲדָה עֲמִידָתָן וּמְשִׁיחָתוֹ קוֹדֶם לְפַר
עֲדָה וְכָל מַעֲשֵׂיהֶן ח הָאִישׁ קוֹדֶם
לְאִשָּׁה לְהַחֲיוֹת וְלִהְשִׁיב אֲבֵידָה הָאִשָּׁה
קוֹדֶמֶת לְאִישׁ לְכִסּוּת וּלְהוֹצָאָה מִבֵּית
הַשְּׁבִיָּה בְּזְמַן שֶׁשְּׁנֵיהֶן עוֹמְדִין בְּקִלְקָלָה
הָאִישׁ קוֹדֵם לְאִשָּׁה ט כֹּהֵן קוֹדֵם
לְלֵוִי לְלֵוִי לְיִשְׂרְאֵל לְמַמְזֵר מִמְּזֵר לַנְּתִין
וְנָתִין לְגֵר לְעֶבֶד מְשׁוּחְרָר אִמָּתַי בְּזְמַן
שֶׁכּוּלָּן שָׁווּ אֲבָל אִם הָיָה מַמְזֵר תַּלְמִיד
חָכָם קוֹדֵם וְכֹהֵן גָּדוֹל עַם הָאָרֶץ מַמְזֵר
תַּלְמִיד חָכָם קוֹדֵם לְכֹהֵן גָּדוֹל עַם
הָאָרֶץ חסל הוֹרָיוֹת פ ג
חסל סד נְזִיקִין מסכת ז
נְזִיקִין פר ל סַנְהֶדְרִין פ יד
שְׁבוּעוֹת פר ז עֵדִיוֹת פר ח

עבודה זרה פ"ה אבות פ"ה
הוריות פ"ג סכוס פ"ע ג

סדרא חמישה קדשים

זבחים פ"א

כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן
כשרים אלא שלא עלו לבעלים משם
חובה חוץ מן הפסח ומן החטאת
הפסח בזמנו והחטאת בכל זמן
ר' אליעזר אומר אף האשם הפסח דחי
בזמנו והחטאת והאשם בכל זמן
אמר אליעזר חטאת באה על חטא
ואשם באה על חטאת פסולה שלא
לשמה אף אשם פסול שלא לשמו
יוסה בן חוני אומר הנשחטין
לשם פסח לשם חטאת פסולין
שמעון אחי עזריה אומר שחטן לשם
נבוה מהן כשרין לשם נמוך מהן
פסולין ג כיצד קודשי קדשים
ששחטן לשם קדשים קלים פסולין
קדשים קלים ששחטן לשם קודשי
קדשים כשרים הבכור והמעשר כשרין
ששחטן לשם שלמים ששחטן
לשם בכור לשם מעשר פסולין ד
הפסח ששחטו שחרית באربעה עשר
שלא לשמו ר' יהושע מכשיר כאילו
נישחט בשלשה עשר בן בתירה פוסל
כאילו נישחט בין הערבים אמר שמעון
בן עזאי מקובל אני מפי שבעים ושתים

זקן ביום ששימשו ר' אליעזר בן
עזריה כישיבה של חכמים נאבלין
שנזבחו שלא לשמן כשירים אלא
שלא עלו לבעלים משם חובה חוץ
מן הפסח ומן החטאת לא הוסיפו
בן עזאי אלא העולה ולא הודו לו
חכמים ה הפסח והחטאת ששחטן
שלא לשמן קיבל והילך ודרך שלא
לשמן או לשמן ושלא לשמן או שלא
לשמן ולשמן פסולין כיצד לשם
שלמים לשמן לשם פסחו לשם שלמים
שלא לשמן לשמן לשם שלמים ולשם
פסח ו שחזבחו ונפסל באربעה
דברים בשחיטה בקיבול בהילוך
בזריקה ר' שמעון מכשיר בהילוך
שהרי אומ' איפשר שלא שחיטה
שלא קבלה ושלא זריקה אבל איפשר
שלא הילוך ושחוט במה המחבר
וזורק ר' אלעזר אומ' אף המהלך
במקום שחוא יכיר להלך המחשבה
פוסלת ובמקום שאינו יכיר להלך
אין המחשבה פוסלת

פ"ב הל"ו

כל הזבחין שקיבל דמן וזרק איבן טבול
יום מחוסר בגדים מחוסר כיפורים
ושלא רחוץ ידים ורגלים ערל וטמא
ישראל עומד כלים על גבי כלים על
גבי בהמה על גבי רגלי חבירו פסל
קיבל בשמאול פסלו ר' שמעון מכשיר
נשפך על הריצפה ואספו פסול מתנו

כשירין

עַל גַּבֵּי הַכֵּבֶשׁ שֶׁלֹּא כְנֶגֶד הַיְסוֹד
נָתַן אֶת הַנִּיתָּנִין לְמַשָּׁן לְמַעְלָן אֶת
הַנִּיתָּנִין לְמַעְלָן לְמַשָּׁן אֶת הַנִּיתָּנִים
בְּפָנִים בַּחוּץ אֶת הַנִּיתָּנִים בַּחוּץ
בְּפָנִים פָּסוּל וְאֵין בּוֹרֶרֶת ב הַשּׁוֹחֵט
אֶת הַזִּבְחִי לְזוֹרֵק דָּמוֹ בַּחוּץ לְהַקְטִיר
אִמּוּרָיו בַּחוּץ לֶאֱכֹל בְּשָׂרוֹ בַּחוּץ אוֹ
כַּזַּיִת מִבְּשָׂרוֹ בַּחוּץ אוֹ לֶאֱכֹל כַּזַּיִת
מֵעוֹר הָאֲלִיָּה בַּחוּץ פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֵת
ג לְזוֹרֵק דָּמוֹ לַמִּזְבֵּחַ אוֹ מַקְטִיר
דָּמוֹ לַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר אִמּוּרָיו לַמִּזְבֵּחַ
אוֹ מַקְטִיר אִמּוּרָיו לַמִּזְבֵּחַ לֶאֱכֹל בְּשָׂרוֹ
לַמִּזְבֵּחַ אוֹ כַּזַּיִת מִבְּשָׂרוֹ לַמִּזְבֵּחַ אוֹ
לֶאֱכֹל כַּזַּיִת מֵעוֹר הָאֲלִיָּה לַמִּזְבֵּחַ פִּיגֵּל
וְחַיָּבִין עָלָיו כָּרֵת ד וְהַכְּלָלִי כָּל
הַשּׁוֹחֵט הַמַּקְבִּיל הַמְהַלֵּךְ וְהַזּוֹרֵק לֶאֱכֹל
דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לֶאֱכֹל וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ
לְהַקְטִיר חוּץ לִמְקוֹמוֹ פָּסוּל וְאֵין בּוֹ
כָּרֵת חוּץ לִזְמַנּוֹ פִּיגֵּל וְחַיָּבִין עָלָיו
כָּרֵת וּבִלְבַד שֶׁיַּקְרִיב הַמַּתִּיר כְּמִצְוָתוֹ
ה כֵּיצַד קָרֵב הַמַּתִּיר כְּמִצְוָתוֹ
שָׁחַט בְּשִׁתָּקָה וְקִבֵּל וְהֵלִיךְ וְזָרַק
חוּץ לִזְמַנּוֹ אוֹ שֶׁשְּׁחָטָן חוּץ לִזְמַנּוֹ
וְקִבֵּל וְהֵלִיךְ וְזָרַק בְּשִׁתָּקָה אוֹ שֶׁשָּׁחַט
שֶׁשָּׁחַט וְקִבֵּל וְהֵלִיךְ וְזָרַק חוּץ לִזְמַנּוֹ
וְזֶה הוּא שֶׁקָּרֵב הַמַּתִּיר כְּמִצְוָתוֹ ו
כֵּיצַד לֹא קָרֵב הַמַּתִּיר כְּמִצְוָתוֹ שָׁחַט
חוּץ לִמְקוֹמוֹ וְקִבֵּל וְהֵלִיךְ וְזָרַק חוּץ
לִזְמַנּוֹ אוֹ שֶׁשְּׁחָטָן חוּץ לִזְמַנּוֹ וְקִבֵּל
וְהֵלִיךְ וְזָרַק חוּץ לִמְקוֹמוֹ אוֹ שֶׁשָּׁחַט

אוֹ מַקְרֵבֶת אִמּוּרֶיהָן בַּחוּץ

וְקִבֵּל וְהֵלִיךְ וְזָרַק חוּץ לִמְקוֹמוֹ הַפְּסַח
וְהַחַטָּאת שֶׁשְּׁחָטָן שֶׁלֹּא לִשְׁמָן וְקִבֵּל
וְהֵלִיךְ וְזָרַק חוּץ לִזְמַנָּן אוֹ שֶׁשָּׁחַט
חוּץ לִזְמַנָּן וְקִבֵּל וְהֵלִיךְ וְזָרַק שֶׁלֹּא
לִשְׁמָן אוֹ שֶׁשְּׁחָטָן וְקִבֵּל וְהֵלִיךְ וְזָרַק
שֶׁלֹּא לִשְׁמָן זֶה הוּא הַמַּתִּיר שֶׁלֹּא
קָרַב הַמַּתִּיר כְּמִצְוָתוֹ ז לֶאֱכֹל כַּזַּיִת
בַּחוּץ כַּזַּיִת לְמַחַר כַּזַּיִת לְמַחַר כַּזַּיִת
בַּחוּץ כַּזַּיִת וְיֵתֵר כַּחִצְיוֹ כַּזַּיִת וְיֵתֵר
לְמַחַר כַּחִצְיוֹ כַּזַּיִת וְיֵתֵר כַּחִצְיוֹ כַּזַּיִת
לְמַחַר כַּחִצְיוֹ כַּזַּיִת בַּחוּץ פָּסוּל וְאֵין בּוֹ
כָּרֵת ח אַבָּא יְהוּדָה זֶה הַכְּלָל אֵם
מְחוּשֶׁבֶת הַזְּמַן קְדֻמָּה לְמְחוּשֶׁבֶת
הַמָּקוֹם פִּיגֵּל וְחַיָּבִין עָלָיו כָּרֵת אֵם
מְחוּשֶׁבֶת הַמָּקוֹם קְדֻמָּה לְמְחוּשֶׁבֶת
הַזְּמַן פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֵת וְחָזַק אוֹמֵר
זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֵת לֶאֱכֹל מְחִצִּי
זַיִת כַּשֵּׁר שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מִיַּד
מִיתַּרְפִּין

פר ג הל ח

כָּל הַפְּסוּלִין שֶׁשְּׁחָטוֹ
שְׁחִיטָתָן כְּשֵׁרָה שֶׁהַשְּׁחִיטָה כְּשֵׁרָה
בַּזָּרִים בַּנָּשִׁים וּבָעֲבָדִים אֲפִלּוּ בְּקָדְשֵׁי
קָדָשִׁים וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהוּא טְמֵאִים
נוֹגְעִים בַּבָּשָׂר לְפִיכָךְ הֵן פּוֹסְלִין בְּמַחֲ
בַּמַּחֲשָׁבָה וְכוֹלֵל שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַדָּם
חוּץ לִזְמַנּוֹ וְחוּץ לִמְקוֹמוֹ אִם יֵשׁ דָּם
הַנֶּפֶשׁ יְחִדּוּד הַבָּשָׂר וְקִבֵּל ב קִבֵּל
הַבָּשָׂר וְנָתַן לַפָּסוּל יְחִדּוּד הַבָּשָׂר קִבֵּל
מִמֶּנּוּ וְנָתַן לְשֶׁאֵלּוּ יְחִדּוּד לִמְתָנָה קִבֵּל
בִּכְלִי קֹדֶשׁ וְנָתַן לְחוֹל יְחִדּוּד לִכְלִי קֹדֶשׁ

נִשְׁפַּךְ מִן הַכְּלִי עַל הַרִיצְפָּה וְאָסְפוֹ
בְּשֵׂר מֻתָּר עַל גַּבֵּי הַכֶּבֶשׁ שֶׁל אֲבָנִים
הִיסּוֹד נָתַן אֶת הַנִּיתָּנִין לְמַטָּן לְמַעְלָן
וְאֶת הַנִּיתָּנִין לְמַעְלָן לְמַטָּן אֶת הַנִּיתָּנִין
בְּפָנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנִּיתָּנִים בַּחוּץ אִם
יֵשׁ דָּם הַנָּפֶשׁ יָחוֹר הַבָּשָׂר וְיִקָּבֵל׃

ג הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבַח לְאָכְלוֹ דְּבָרִים
שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לְאָכְלוֹ וּלְהַקְטִיר דְּבָרִים
שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לְהַקְטִיר בָּשָׂר אֵלִיעֶזֶר
פּוֹסֵל לְאָכְלוֹ דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לְאָכְלוֹ וּלְהַקְטִיר
דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לְהַקְטִיר פְּחוֹת מִכַּזַּיִת
כָּשֵׁר לְאָכְלוֹ כְּזַיִת וּלְהַקְטִיר כְּחִצְיוֹ זַיִת
זַיִת וּלְהַקְטִיר כְּחִצְיוֹ זַיִת כָּשֵׁר שֶׁאֵין
אוֹכְלִין וּמַקְטִירִין מִיגּוֹ טַרְפִּין ד׃

הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבַח לְאָכְלוֹ כַּזַּיִת מִן הָעוֹף
מִן הַדָּרוֹס מִן הַקּוֹפָה מִן הָאַיָּל מִן
הָעַזָּמוֹת מִן הַגִּידִים מִן הַקְּרָנַיִם
מִן הַטְּלָפַיִם כָּשֵׁר אֵין חַיָּבִין עֲלֵיהֶן
מִשּׁוּם פִּגּוּל נוֹתָר וְטֻמְאָה ה הַשּׁוֹחֵט
אֶת הַמּוּקְדָּשִׁין לְאָכְלוֹ שֶׁל לַיְלָה אוֹ שֶׁלֹּא
בְּחוּץ לֹא פִּגֵּל הַמּוֹלִיךְ תּוֹרִין בַּפָּנִים לְאָכְלוֹ
בֵּינֵיהֶן בְּחוּץ לֹא פִּגֵּל חֵלֶב מוּקְדָּשִׁין
וּבֵינֵיהֶן תּוֹרִין אֵין חַיָּבִין עֲלֵיהֶם מִשּׁוּם
פִּגּוּל נוֹתָר וְטֻמְאָה ו שָׁחַט עַל
מְנָת לְהַנִּיחַ אֶת דָּמוֹ אוֹ אֲמָרוֹ
לְמַחֵר אוֹ לְהוֹצִיאָן בְּחוּץ יְהֵא דָּמוֹ
פּוֹסֵל וְחַכָּמִים מַכְשִׁירִין שָׁחַט עַל מְנָת
לִיתְּנוֹ עַל גַּבֵּי הַכֶּבֶשׁ שֶׁלֹּא בְּנֶגֶד הַיְסוֹד
לִיתֵּן אֶת הַנִּיתָּנִין לְמַטָּן לְמַעְלָן אֶת
הַנִּיתָּנִין לְמַעְלָן לְמַטָּה אֶת הַנִּיתָּנִים

בְּפָנִים

בְּפָנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנִּיתָּנִים בַּחוּץ
בְּפָנִים שֶׁאוֹכְלוֹתָן טְמֵאִין שֶׁקְּרֵיבָתָן
שֶׁקְּרֵיבָתָן טְמֵאִין שֶׁאוֹכְלוֹתָן
עֲרֵילִים שֶׁקְּרֵיבָתָן עֲרֵילִים לַשֵּׁבֶט
עֲצָמוֹת הַפֶּסַח לֹא כָל מִמֶּנּוּ נָא
לְעַרְבְּדִמּוֹ בְּדָם פְּסוּלִין כָּשֵׁר שֶׁאֵין
הַמַּחֲשָׁבָה פּוֹסֶלֶת אֶלָּא חוּץ לִזְמַנּוֹ
חוּץ לִמְקוֹמוֹ הַפֶּסַח וְהַחַטָּאת
שֶׁלֹּא לִשְׁמָן פֶּרֶק זֶבַח הַלְּוִי

בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים כָּל הַנִּיתָּנִים
עַל מִזְבַּח הַחִיצוֹן שְׁנִיתְּנָן מִתְּנָה
אַחַת כְּיָפֶה וְהַחֲטָאוֹת שְׁתֵּי מַתָּנוֹת
בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים אַחַת וְחַטָּאוֹת שְׁנֵיתְּנָה
מַתָּנָה אַחַת כְּיָפֶה לְפִיכָךְ אִם נָתַן
אֶת הָרִאשׁוֹנָה כְּתִיקָּנָה וְהַשְּׁנִיָּה
חוּץ לִזְמָנָהּ כְּיָפֶה נָתַן אֶת הָרִאשׁוֹנָה
חוּץ לִזְמָנָהּ וְאֶת הַשְּׁנִיָּה חוּץ
לִמְקוֹמָהּ פִּיגֵּל וְחַיָּבִין עָלָיו כָּרֵת
ב כָּל הַנִּיתָּנִין עַל מִזְבַּח הַפְּנִימִי
שֶׁאָסַר אַחַת מִן הַמַּתָּנוֹת
כֻּלָּן לֹא כְיָפֶה לְפִיכָךְ אִם נָתַן כֻּלָּם
כְּתִיקָּנָן וְאַחַת שֶׁלֹּא כְתִיקָּנָן פָּסוּל
אֵין בּוֹ כָּרֵת ג אֵילּוּ דְּבָרִים שֶׁ
שֶׁאֵינָן חַיָּבִין עֲלֵיהֶם מִשּׁוּם פִּגּוּל
הַקּוֹמֶץ וְהַלְּבוֹנָה וְהַקְּטוֹרֶת וּמִנְחוֹת
הַכֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מָשִׁיחַ וּמִנְחַת
הַנְּסָכִים וְהַדָּם הַנְּסָכִים הַבָּאִין ב
בִּפְנֵי עַצְמָן וּבְדָרִי מְאוּיָר וְחֻמָּשׁ אוֹ
אוֹת הַבָּאִים עִם הַבְּהֵמָה לוֹג שֶׁמֶן שֶׁל
מְנוֹרַת שֶׁמְּעוֹן אוֹמֵר אֵין חַיָּבִין

353

עליו משה פיגול מאיר עין חייבין
עליו משה פיגול שדמה האשה מתירו
וכל ששיש לו מתירין בין לאורך בין
למזבח חייבין עליו משה פיגול ר'
העולה דמה מתיר ובשרה למזבח
ועורה לכהנים עולת העוף דמה
מתיר ובשרה למזבח חטאת העוף
דמה מתיר ובשרה לכהנים פרין
הנישרפין ושעירין הנישרפין
דמן מתיר באמוריהן ליקרב ר'
שמעון אומר כל שאינו על מזבח
החיצון בשלמים אין חייבין עליו
משה פיגול ה קודשי קדשים אין
חייבין עליהן משה פיגול נותר
וטמא והשוחטן בחוץ פטור ר'
ר' שמעון ר' יוסה מחייב רבים
שאין חייבין עליהן משה פיגול
חייבין עליהן משה נותר משה
טמא חוץ מן הדם עמוד שמעון
בתר שזרכו להיאכל אבל כגון
העצים והלבונה והקטרת אין
חייבין עליהן משה טומאה ו
לשם ששה זבחים הזבח ניזבח לשם
חובה לשם שם לשם אי שיש לשם
ריח לשם ניחח חטאת ואשם לשם
חטאו אמר ר' יוסה את מי שאלו היה
בליבו לשם אחד מכל אילו בשר
שהוא הניי בית דין שאין המחשבה
הורכת אלא לאחר העבודה ז

פרק הלן

אי זה הוא מקומן של קדשי
קדשים שחיטתן בצפון פר ושעיר
של יום הכיפורים שחיטתן בצפון
וקיבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן
טעון הזיה על בין הבדים ועל הפרכת
ועל מזבח הזהב מיתנה אחת מהן
מעכבת שירי הדם הבאה שופך על יסוד
מערבי של מזבח החיצון אם לא נתן
לא עיכב ב פרים הנישרפין ו
ושעירין הנישרפין שחיטתן בצפון
וקיבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן
טעון הזיה על הפרכת ועל מזבח
הזהב ומיתנה אחת מהן מעכבת שירי
הדם הבאה שופך על יסוד מערבי של
מזבח החיצון אם לא נתן לא עיכב
אילו ואילו נשרפין בבית הדשן
ג ואלו הן הנאכלין והזיתן אלו הן
חטאות הנאכלין שעירי ראשי חדשים
ושל מועדות שחיטתן בצפון וקיבול
דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון
ארבע מתנות על ארבע קרנות כנגד
עלה נכנש ופנה לשכב בא לו לקרן
דרומית מזרחית מזרחית צפונית
צפונית מערבית מערבית דרומית
שירי הדם הבאה שופך על יסוד דרומי
ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי
כהונה כל הנה כל מאכל ליום ולילה עד
חצות ד העולה קדשי קדשים

שחיטתה בעזרה וקיבל דמה בכלי
שרת בעזרה ודמן טעון שתי מ׳
מתנות שהן ארבע וטעונה הפ
הפשט וניתוח וכלילה לאישים ה׳
ובחי שלמי יחיד ואשמות אילו
הן אשמות אשה גזילות אשה מ׳
מעילות אשה שפחה חרופה אשה
נזיר אשה מצורע ואשק תלוי שחי׳
שחיטתן בעזרה וקיבול דמן בכלי
שרת בעזרה ודמן טעון שתי מתנות
שהן ארבע נאכלין לפנים מן הקלעים
לזכרי כהונה בכל מאכל ליום ולילה
עד חצות ו׳ התורה ואיל נזיר
קדשים קלים שחיטתן בכל מקום
בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן
ארבע ונאכלין בכל העיר לכל אדם
בכל מאכל ליום ולילה עד חצות
המוקם מהן בידוע בהן אלא שהמוקם
נאכל לכהנים לנשיהן ולבניהן ולעבדיהם
ז׳ שלמים קדשים
קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה
ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע
ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל
מאכל לשני ימים ולילה אחד המוקם
מהן בידוע בהן אלא שהמוקם
נאכל לכהנים לנשיהן ולבניהן
ולעבדיהם ח׳ הבכור והמעשר
והפסח קדשים קלים שחיטתן בכל
מקום בעזרה ודמן טעון מתנה

אחת בלבד שיתן כנגד הזריק
שיניה באוכלתן הבכור נאכל לכהנים
והמעשר לכל אדם ונאכלים בכל העיר
בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד
הפסח אינו נאכל אלא בלילה אינו
נאכל אלא עד חצות אינו נאכל
אלא למנויו ואינו נאכל אלא על
פרק ו הל׳ ח
קדשי קדשים ששחטן בית המ
המזבח יוסי׳ או כאילו נשחטו בעזפן
י׳ יהודה בי יוסה אומ׳ מחיצי המזבח
ולעזרה בעזרה מחיצי המזבח לדרום
בדרום המנחות הן ונקמצות בכל מקום
בעזרה ונאכלות לפנים מן הקלעים
לזכרי כהונה בכל מאכל ליום ולילה
עד חצות ח׳ חטאות העוף הנתרד
נעשית על קרן דרומית מערבית בכל
מקום היתה כשירה אלא שזה היה מקומה
ושל שה ובדיים היתה אותה הקרן כ׳
משמשת מלמטן ושל שה מלמעלן כ׳
מלמטן חטאות העוף והבשת ושירי
הדם מלמעלן ניסוך המים והיין ועולת
העוף וכשהיא רבה במזבח ג׳ כל
העולין למזבח עולין דרך ימין ומקיפין
ויורדין דרך שמאל חוץ מן העולה
לשלשה דברים אילו שהיו עולים וח
וחוזרין לעקב׳ ד׳ חטאות העוף כיצד
היתה מעשת היה מולק את ראשה
מכול עורפה ואינו מבדיל ומוהבדמה

ואינו נאכל

עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ שִׁירֵי הַדָּם הַיֵּה
מִתְעַיֵּנָה עַל הַיְסוֹד אֵין לַמִּזְבֵּחַ
אֶלָּא דָּמָהּ וְכֹלָּה לְהַמְּס ה
עוֹלַת הָעוֹף כֵּיצַד הַיְתָה נַעֲשֵׂית
עָלָה בְּכֶבֶשׁ וּפָנָה לְסִבִּיב בָּא לוֹ לְקֶרֶן
דְּרוֹמִית מִזְרָחִית הָיָה מוֹלֵק אֶת
רֹאשָׁהּ מִמּוּל עֲזָרָה וּמַבְדִּיל וּמֵרִיק
אֶת דָּמָהּ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ בַּעַל אֶת
הָרִאשׁוֹן וְהִקְרִיב אֶת מְלֹקְקָנָהּ וְלֹ
בַּמִּזְבֵּחַ סְפָגָן בְּמֶלַח וְזָרְקוּ עַל גַּבֵּי
הָאִישׁוֹר ו בָּא לוֹ לְנֶקֶת הַסִּיר
אֶת הַמּוֹרָאָה אֶת הַנְּעָנָה וְאֶת בְּנֵי
מְעַיִם הַיּוֹצְאִין עִמָּהֶם וְהִשְׁלִיכָן
לְבֵית הַדֶּשֶׁן שִׁיפְעַל לֹא יַבְדִּיל אֶת
הַבַּדִּיל כְּשֵׁר סְפָגָן בְּמֶלַח וְזָרְקוּ
עַל גַּבֵּי הָאִישׁוֹר ז לֹא הִסִּיר
לֹא אֶת הַמּוֹרָאָה וְלֹא אֶת הַנְּעָנָה
וְלֹא אֶת בְּנֵי מְעַיִם הַיּוֹצְאִין עִמָּהֶן
לֹא סְפָגָן בְּמֶלַח כָּל שֶׁכֵּן בָּה
מֵאַחַר שֶׁמְּעִיָּה וְהָמָּה כְּשֵׁרָה
הִבְדִּיל בֵּין הָעוֹלוֹת וְלֹא הִבְדִּיל
בָּעֲלָה פָּסוּל מְעִיָּה דָּמָהּ הָרִאשׁוֹן
לֹא מְעִיָּה דָּמָהּ הַנֶּפֶשׁ פְּסוּלָה וְהַנֶּפֶשׁ
וְלֹא מְעִיָּה דָּמָהּ הָרִאשׁוֹן כְּשֵׁרָה
ח חֲטַאת הָעוֹף שֶׁמָּלַק שֶׁלֹּא
לִשְׁמָהּ מְעִיָּה דָּמָהּ שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ
אוֹ לִשְׁמָהּ שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ אוֹ שֶׁלֹּא
לִשְׁמָהּ וְלִשְׁמָהּ פְּסוּלָה עוֹלַת הָעוֹף
כְּשֵׁרָה וּבְלֹבֵד שֶׁלֹּא עָלְתָה לְבֵית
ט אֶחָד חֲטַאת הָעוֹף וְאֶחָד

עוֹלַת הָעוֹף שֶׁמָּלַק שְׁמֵיהֶן דָּמָן
וְאֶחָד דָּבָר שֶׁדָּרְכּוֹ לֵאָכֵל וְלֹא דָּבָר שֶׁדָּרְכּוֹ לְהִקָּטֵר חוּץ לְמְקוֹמוֹ
דָּבָר שֶׁדָּרְכּוֹ לְהִקָּטֵר חוּץ לְמְקוֹמוֹ
פָּסוּל וְאֵין כּוֹרֶתֶת חוּץ לְזְמַנּוֹ פִּיגֵּל
חִיבִּין עָלָיו כָּרֵת אוֹ מַחְשֶׁבֶת הַמַּתִּיר
כְּמִנְיָנוֹ י בְּיָד קָרֵב הַמַּתִּיר כְּ
כְּמִנְיָנוֹ מָלַק בִּשְׁתֵּיקָה מְעִיָּה דָּמָהּ
חוּץ לְזְמַנּוֹ אוֹ שֶׁמָּלַק חוּץ לְזְמַנּוֹ מְעִיָּה
הַדָּם בִּשְׁתֵּיקָה אוֹ שֶׁמָּלַק מְעִיָּה הַדָּם
חוּץ לְזְמַנּוֹ וְהוּא שֶׁקָּרֵב הַמַּתִּיר כְּ
כְּמִנְיָנוֹ יא בְּיָד לֹא קָרֵב הַמַּתִּיר
כְּמִנְיָנוֹ מָלַק חוּץ לִמְקוֹמוֹ מְעִיָּה
הַדָּם חוּץ לְזְמַנּוֹ אוֹ שֶׁמָּלַק חוּץ לְזְמַנּוֹ
מְעִיָּה הַדָּם חוּץ לִמְקוֹמוֹ אוֹ שֶׁמָּלַק
מְעִיָּה הַדָּם חוּץ לִמְקוֹמוֹ וְשֶׁאֵרֶת
הָעוֹף שֶׁמָּלְקָה שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ מְעִיָּה
דָּמָהּ וְחוּץ לִמְקוֹמוֹ אוֹ שֶׁמָּלַק חוּץ
לְזְמַנּוֹ מְעִיָּה הַדָּם שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ וְהוּ
הוּא שֶׁלֹּא קָרֵב הַמַּתִּיר כְּמִנְיָנוֹ
יב כ לֹא כָּזִית בְּחוּץ כָּזִית לְמַחַר
כָּזִית לְמַחַר כָּזִית בְּחוּץ כָּזִית וְזֶה
לְמַחַר כָּזִית וְזֶה לְמַחַר כָּזִית וְזֶה
בְּחוּץ פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֵת יג אֵי
רְיָהּ הָרִיקָה הַכֹּל אֹם מַחְשֶׁבֶת הַזְּמַן
קָדְמָה לְמַחְשֶׁבֶת הַמָּקוֹם פִּיגֵּל וְ
וְחִיבִּין עָלָיו כָּרֵת אֹם מַחְשֶׁבֶת
הַמָּקוֹם קָדְמָה לְמַחְשֶׁבֶת הַזְּמַן
פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֵת וְכַמָּה אוֹתוֹת וְזֶה
פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֵת לֹא כָּזִית כָּזִית וְזֶה
וְלֹא הִקְטִיר כָּזִית כָּזִית כָּשֵׁר שֶׁאֵין

אכילה והקטרה מיעטרפין

פרק הלכה יג

חטאת העוף שעשאה למטן כמעשה
חטאת לשם חטאת בשירה כמעשה
חטאת לשם עולה כמעשה עולה
לשם חטאת כמעשה עולה לשם
עולה פסולה עשאה למעלן כמעשה
כולם פסולה ב עולים מן העזרה
שעשאה למעלן כמעשה עולה לשם
עולה כשירה כמעשה עולה לשם
חטאת כשירה ובלבד שלא עלו
לבעלים במעשה חטאת לשם עולה
כמעשה חטאת לשם חטאת פסולה
עשאה למטן כמעשה כולם פסולה
ג וכולם אינן מיטמאות אלא
בבית הבליעה ומועלין בהן זה
מחטאת העוף שעשאה למטן כמ
כמעשה חטאות לשם חטאות ד
עולת העוף שעשאה למטן כמעשה
חטאת לשם חטאת לשם חטאת
ר אליעזר אומר מועלין בה והרשע
או אומר מועלין אמר אליעזר מודה
אם חטאות שאין מועלין בהן לשמה
כשישיבה את שמה מועלין בה
עולה שמועלין בה לשמה כשישיבה
את שמה אינו דין שימעלו בה אמ
לו ר יהושע לא אם אמרת בחטאת
שישיבה את שמה לשם עולה שכן
שינה את שמה בדבר שיש בו
מעלה תאמר בעולה ששינתה את

שמה לשם חטאת שכן שינה את
שמה בדבר שאין בו מעלה ה
אמר אליעזר והרי קדשי קדשים
ששחטן בדרום ושחטן לשם
קדשים קלים ויכיחו שכן שינה
את שמה לדבר שאין בו מעלה
ומה עליך בהן אתה אלא תתמה על
העולה שאת עלפי ששינה את שמה
לדבר שאין בו מעלה שימעלו בה
ו אמ לו ר יהושע לא אם אמרתה
בקדשי קדשים ששחטן בדרום
ושחטן לשם קדשים קלים שכן
שינה את שמן בדבר שיש בו אסור
והתר תאמר בעולה ששינתה את שמה
בדבר שכולן התר כל הפסולים שמלקין
עליהן פסולה ואינן מיטמאות בבית
הבליעה ז מלק בשמאולו או
בלילה ששחט חולין בפנים וקדשים
בחוץ אינן מיטמאין בבית הבליעה
מלק בסכין מלק חולין בפנים קדשים
בחוץ תרין שלא הי בעו ומתן וכבי
יונה שעברו ומתן שיבש בפה שמיסמית
עונה שניקטעה רגלה מיטמא בבית
הבליעה וזה הכלל כל שהיה פסולה
בקדש אינה מיטמא בבית הבליעה
לא הויה פסולה בקדש מיטמא בבית
הבליעה ח מלק ומיצא טריפה
ר מאיר אומר אינה מיטמא בבית הבליעה
ר יהודה אומר מיטמא בבית הבליעה
אמר מאיר מוד אתה נבלת בהמה

שהיא מטמא במגע ובמשא שחטאתה
מטהרת טריפתה מטומאתה נבילת
העוף שאינה מטמא במגע ובמשא
אינו דין שחטאתה מטהרת
טריפתה מטומאתה ת"ל בשחוטה
שהיא מכשרתה לאכילה ומטהרת
טריפתה מטומאתה את מליקתה
שהיא מכשרתה לאכילה תטהר
טריפתה מטומאתה ר' יוסה אומ'
דמיה כנבלת הבהמה שחוטה
מטהרת אבל לא מליקתה

פר' ח הל' ז

כל הבחיים שמיתתן בחטאות
מיתות או בשוד הנסקל או הנשרף
בריבוי מומין כולם מיתתן בשור
שנאמרה בו עבירה שחמית את האדם
על פי עד אחד או על פי הבעלים במום
ובמיבעע ובמיוקיעה ובנעבד ובאתנן
ובמחיר ובכלאים ובטריפה וירגא
רופפן וירעו עד שיסתאבו וימכרו
ויביא בדמי היפה שבהן מאותו המין
ויתערבו בחולין תמימין ימכרו החולין
ליעריבי אותו המין ב קדשים בקדשים
מין במינו והיקרב לשם מה שהוא
קדשים בקדשים מין בשאינו מינו
ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא
בדמי היפה שבהן ממין זה ובדמי
היפה שבהן ממין זה ויפסיד המותר
מביתו ויתערבו בבכור ובמעשר פרה

ירעו עד שיסתאבו ויאכלו בבכור
ובמעשר הכל יכולין להיתערב חוץ
מן החטאות וכן האשם ג אשם
שנתערב בשלמים רשמעון אומ' שניהם
שניהם ישחטו בניפון ויאכלו כחומר
שבהן אלו ואין מביאין קדשים
לבית הפסול ד' ניתערבו חתיכות
בחתיכות קדשי קדשים בקדשי שמ
קלים הנאכלים ליום אחד בנאכלים
לשני ימים יאכלו כחומר שבהן ה
איברי חטאת שנתערבו באיברי
העולה ר' אלעזר אין יתן למעלה ויראה
אני את בשר חטאת למעלן כאילו
הן עומדים וחכמ' אומ' תעבד ינודתו וימא
לבית השריפה ה' איברים באיברים
בעלי מומין ר' אלעזר אומ' קרב ראש
אחד יקריבו כל הראשין כרעיו של אחד
של אחד יקריבו כל הכרעים וחכמ' אומ'
אפילו קרבו כולם חוץ מאחד מהן
ויצא לבית השריפה ו דם שניתערב
במים אם ישבו מראה דם כשר ניתערב
ביין רואין אותו כאילו הוא מים
ניתערב בדם בהמה או בדם החיה
רואין אותו כאילו הוא מים ר' יהודה
אומ' אין דם מבטל דם ז ניתערב בדם
פסולין ישתפך לאמה בדם תמיני
ישתפך לאמה ר' לעזר מכשיר אם לא
נמלך ונתן בשר ט דם בדם בעלי
מומין ישתפך לאמה כוס בכוס ות' ר

אליעזר או קרב כוס אחד יקדבו כל
הכוסות וחכמ אומ אפילו קדבו כולם
חוץ מאחד מהן ישפך לאמה ט
הניתנין למטן שנית ערבו בניתנין
למעלן ר אליעזר אומ יתן למעלן ורואה
אני את התחתונים למעלן כאילו הן
מים ויחזור ויתן למטן וחכמ אומ
ישפכנו לאמה אם לא ממלן ונתנן
כשר יא הניתנין מתנה אחת
שנית ערבו בניתנין מתנה אחת
ינתנו מתנה אחת מהן ארבע מהן
ארבע ינתנו מהן ארבע מהן ארבע
במתנה אחת ר אליעזר או ינתנו
מהן ארבע ר יהושע או ינתנו מתנה
אחת אמ ר אליעזר והרי הוא ענבר
על בל תגרע אמ ר יהושע והרי הוא
ענבר על בל תוסיף אמ ר אליעזר
לא נאמר בל תוסיף אלא כשהוא ענמי
אמ ר יהושע לא נאמר בל תגרע
אלא כשהוא ענבי ועוד אמ ר יהושע
כשנתתה עברתה על בל תוסף וע
ועשית בידך כשלא נתתה עברת
על בל תגרע לא עשיתה בידך יב
הניתנין בפרס שנית ערבו בניתנין
חוץ ישפכנו לאמה נתערבו וחזר
ונתן בפרס כשר בפרס וחזר ונתן
בחוץ ר יעקיבה פוסל וחכמ מכשירין
שר יעקיבה או כל ריעים שנכנסו
לכפר בה יכל פסולין וחכמ אומ וט

חטאות בלבד ר אליעזר או את האשם
שנכחטאת באשם יג חטאת
שקיבל דמה בשני כוסות יצא אחד
מהן לחוץ הפנימי נשפך ניכנס אחר
מהן לפנים ר יוסה הגלילי אומ מכשיר
בחיצונן וחכ פוסלין אמ ר יוסי
הגלילי מה באת במקום שהמחשבה
פוסלת בחוץ לא עשה את המשואר
מיצא במקום שאין המחשבה
פוסלת בפנים אינו דין שמעשה
את המשואר כניכנס ניכנס לכפר
אפ על פי שלא כיפר פסל דב ר ליעזר
ר שמעון או עד שיכפר ר יהודה
או אם זרכנים שוגג בשר כל הדמים
הפסולין טניתנו על גבי המזבח
לא הזריקה הניתין אלא על הטמא
שהניתין מרינה על השמא ואינו
מרינה על הזריקה פר ט
הל יג המזבח מקדש את
הראוי לו ר יהושע או כל הראוי
לאישים אם עלה לא ירד שנ על
מוקדה מה עולה שהיא ראויה
לאישים אם עלת לא תרד את כל
דבר שהוא ראוי לאישים אם עלה
לא ירד ב רבן גמליא או כל הראוי
למזבח אם עלה לא ירד שנ היא
העולה על מוקדה על המזבח מה עולה
שהיא ראויה למזבח אם עלת לא
תרד את כל דבר שהוא ראוי למזבח

אם עלה לא ירד ג אין בין דברי
רבן גמליאל לדברי יהושע אלא
הדם והנסכים שרבן גמליאל אומר לא
ירדו והושע אומר ירדו שמעון
אומר הדבח כשר והנסכים פסולין
הנסכים כשרין והדבח פסול אפילו
זה וזה פסול הדבח לא ירד הנסכים
ירדו ה אילו אם עלו לא ירדו הלין
והיורא והטמא ושני שחזו חוץ
לזמנו וחוץ למקומו ושקיבל ופסולין
וזרק את דמו יחחדה או שני שחטה
בלילה שני שפך דמו שחיטה חוץ
לקלעים אם עלת תרד שמעון אומ
לא תרד שהיא פסולה בקדש שהי
שמעון אומר כל שפסולה בקדש שהק
שהקדש מקבלן לאהיה פסולו בקדש
אין הקדש מקבלו ו אילו לאהיה
פסולין בקדש הרובע והנרבע וה
והמוקיעה והנעבד והאתנן והמחיר
והכלאים והטריפה ויוצא דופן
ובעלי מומין ר עקיבה מכשיר בבעלי
מומין ר חנניה סגן הכהנים אומ
דוחה היה אבא את בעלי מומין מעל
גבי המזבח ז כשם שאם עלו לא
ירדו כך אם ירדו לא יעלו וכולם
שעלו וחייס בראש המזבח ירדו עולה
שעלת חייה בראש המזבח תרד שחוטה
בראש המזבח ופשיט ויתנה במקומה
ח אילו אם עלו ולא ירדו בשר קדשי

קדשים וכשר קדשי קדשים מותר
העומר ושתי הלחם ולחם הפנים
ושירי המנחות והקטורת העמיר
שבראשי הכבשים והשעיר שבחוץ
התמידים העצמות והגידים והקרנים
והטלפים בומן שהן מחוברין עליו
שכ והקטיר הכהן את הכל המזבחה
פרשו לאמרו שנ ועשית עולתיך
הבשר והדם על מזבח י אזיך ט
וכולם שפקעו מעל גבי המזבח לא
יחזור וכן גחלת שפקעה מעל גבי
המזבח אוברים שפקעו מעל גבי
המזבח קודם לחיצת יחזיר ומועלין
בהן לאחר חיצת לא יחזיר ואין
מועלין בהן ח כשם שהמזבח
מקדש את הראוי לו כך הכבש מקדש
את הראוי לו כשם שהכבש והמזבח
מקדשים את הראוי להן כך הכלים
מקדשים את הלחם ומידות הבבש
מקדשות את הבבש ולא מידות הכבש
מקדשות את הלחם כלי קודש שנתקבו
אם עשרין הן מעין מלאכתן
שהיו עושין הן שלמיה מקדשה
ואם לאו אינן מקדשים וכולן אינן
מקדשים אלא בקודש

פר י הל זז

כל התדיר מחבירו קודם את חבירו
התמידין קודמין למוספין מוספי

קדשים קדשי הלחם
אין כלי הלחם מקדשות את הבבש

הַשַּׁבָּת קוֹדְמִין לְמוֹסְפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ
מוֹסְפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ קוֹדְמִים לְמוֹסְפֵי
יוֹם טוֹב שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁנִּמְלַךְ
עוֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעוֹלַת הַתָּמִיד
תַּעֲשׂוּ אֶת אֶלֶה ב כָּל הַמְקוּדָּשׁ
מְחַבִּירִין קוֹדֶם אֶת חֲבִירוֹ דָּם חַטָּאת
קוֹדֵם לְדַם עוֹלָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַפֶּה
אִבְּרֵי עוֹלָה קוֹדְמִין לְאִמּוּרֵי חַטָּאת
מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּלִיל לָאִישׁ וְחַטָּאת
קוֹדֶמֶת לָאָשָׁם מִפְּנֵי שֶׁדָּמָהּ נִתָּן
עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת עַל הַיְסוֹד וְאָשָׁם
קוֹדֵם לַתּוֹרָה וְאֵיל נָזִיר מִפְּנֵי שֶׁהוּא
קָדְשׁ קָדָשִׁים הַתּוֹרָה וְאֵיל נָזִיר
קְדָמִין לִשְׁלָמִים מִפְּנֵי שֶׁהֵן נֶאֱכָלִים
לְיוֹם אֶחָד וּטְעוּנִים לֶחֶם שְׁלָמִים
קְדָמִין לַבְּכוֹר מִפְּנֵי שֶׁהֵן טְעוּנִין
מַתָּן אַרְבָּעָה וְסְמִיכָה וְתְנוּפַת
חָזֶה וְשׁוֹק ג הַבְּכוֹר קוֹדֵם לְמַעֲשֵׂר
מִפְּנֵי שֶׁקָּדוֹ שְׁתֵּי מְרִיחוֹת וְאוֹכֵל לַכֹּהֲנִים
הַמַּעֲשֵׂר קוֹדֵם לָעוֹפוֹת מִפְּנֵי שֶׁהוּא
דָּבָר וְיֵשׁ בּוֹ קָדְשֵׁי קָדָשִׁים דָּמוֹ
וְאִמּוּרָיו ד הָעוֹפוֹת קְדָמִין
לְמִנְחוֹת מִפְּנֵי שֶׁהֵן מִינֵי דָמִים מִנְחַת
חוֹטְאוֹ קוֹדֶמֶת לְמִנְחַת נְדָבָה מִפְּנֵי
שֶׁהִיא בָּאָה עַל חַטָּאוֹ חַטָּאוֹת הָעוֹף
קוֹדְמוֹת לְעוֹלַת הָעוֹף וְכֵן בְּהֶקְדֵּשָׁם
ה כָּל הַחַטָּאוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה קוֹדֶמֶת
לְאָשְׁמוֹת חוּץ מֵאָשָׁם מְצוֹרָע

מִפְּנֵי שֶׁהוּא בָּא עַל הַכִּשּׁוּר כַּיּוֹצֵא
הָאָשְׁמוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה בָּאִים בְּנֵי שָׁנָה
וְאֵילִים בְּכֶסֶף שְׁקָלִים חוּץ מֵאָשָׁם
נָזִיר וְאָשָׁם מְצוֹרָע שֶׁהֵן בָּאִין בְּנֵי
שְׁנָתָן וְאֵינָן בָּאִים בְּכֶסֶף שְׁקָלִים
ו כֵּשֵׁם שֶׁהֵן קְדָמִין בְּהַקְרָבָתָן
כָּךְ קְדָמִין בְּאַכִילָתָן שְׁלָמִים שֶׁלְּאִישׁ
שְׁלָמִים שֶׁלְּשׁוּם שֶׁל אִישׁ קְדָמִין
שְׁלָמִים שֶׁלְּאִישׁ חַטָּאוֹת וְאָשָׁם
שֶׁלְּשׁוּם שֶׁלְּאִישׁ קְדָמִין דִּבְרֵי מֵאִיר
וַחֲכָמִים אוֹמְרִים חַטָּאוֹת קְדָמִין מִפְּנֵי שֶׁהֵן
קָדְשֵׁי קָדָשִׁים ז וְכוּלָּם הַכֹּהֲנִים
רְשָׁיִם לִשְׁנוֹת בַּאֲכִילָתָן לְאָכְלָן עַל וִיטִּין
וְשֶׁל לוּקִים וּמִבְּרֶשְׁלִין לְתֵת לְתוֹכָן תַּבְלִי
תְרוּמָה דִּבְרֵי ר שִׁמְעוֹן רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר
לֹא יִתֵּן לְתוֹכָן תַּבְלִי תְרוּמָה שֶׁלֹּא יְהֵא
כשם את התרומה לידי פסול ח יָכוֹל שֶׁאִם
אִם רָאִיתָה שֶׁהוּא מִתְחַלֵּק בְּ
בַּעֲזָרָה אֵינוֹ אֶת עֲרֵיךְ לְשַׁאוֹל מָה
הִיא אֶלָּא מִתְּחִלָּה רְקִיקֵי מְנָחוֹת וְיֵשׁ
לוֹג שֶׁמֶן שֶׁל מְצוֹרָע אִם רָאִית שֶׁמִּן
שֶׁהוּא נוֹתֵן עַל גַּבֵּי הָאֵילִים אֵינְךָ
עֲרֵיךְ לְשַׁאוֹל מָה הִיא אֶלָּא מִתְּחִלָּה
רְקִיקֵי מְנָחוֹת כֹּהֲנִים וּמְנָחַת כֹּהֵן
מְשִׁיחַ שְׁאֵינָן מִתְעַבְּדִין שֶׁמֶן רְטִיפָה
אוֹ מִתְּנַדְּבִין שֶׁמֶן פר יא
הלל ח דָּם חַטָּאוֹת שֶׁנִּתַּן עַל
הַבֶּגֶד הַיְרֵק וְהַטָּעוּן כִּבּוּס אַף עַל
פִּי שֶׁאֵין הַבְּהִיתוּ מְדַבֵּר אֶלָּא בְּאָבְנֵי

כשם שקורמין בהקרבתן כך קורמין באכילתן שלמים
שלאמש ושלמים שלשום שלמים שלאמש קורמין
שלמים שלאמש וחטאת ואשם שלשום שלאמש קורמין
דברי מאיר וחכמים אומרים חטאת קורמת מפני שהיא קדשי
קדשים

שנ במקום קדוש ואכל אחד
הנאכל לאחד הפנימיות טעונות
כיבוס שנאמרת חטאת תורה אחת
לכל החטאות ב חטאת פסולה
אין דמה טעון כיבוס בין שהיה לה
שעת הכשר ובין שלא היה לה שעת
שעת הכשר או ולו היא שהיה לה שעת
הכשר שלנה ושנמצאת ושיניאת
ואולו היא שלא היה לה שעת ה
הכשר שנמשחה חוץ לזמנה
וחוץ למקומה ושקיבלו פסולין
וזרקו את דמה ג נתן מן העאר
על הבגד אינו טעון כיבוס מן
הקרן ומן היסוד אינו טעון כיבוס
נישפך על הרצפה ואספו אינו
טעון כיבוס אינו טעון כיבוס אלא
הדם שנתקבל בכלי ולאויר לה ויה
ד נתן על העור על שלא הופשט
אינו טעון כיבוס משהופשט טעון
כיבוס דברי יהודה ר אלעזר אומ
אותו משהופשט אינו טעון כיבוס
אינו טעון כיבוס אלא מקום הדם
ודבר שהוא ראוי לקבל טומאה ראוי
לכיבוס ה אחד הבגד אחד השק
אחד העור טעונים כיבוס הכיבוס
במקום קדוש ושבירת כלי חרש
במקום קדוש וה חומר בחטאות
מקדושת קדשים ו בגד שניצא
חוץ לקלעים ניכנס ומכבסו במקום

קדוש וניטמא חוץ לקלעים קודעו
נכנס ומכבסו במקום קדוש ז כלי
חרש שניצא חוץ לקלעים ניכנס
ושוברו במקום קדוש וניטמא חוץ
לקלעים נוקבו ניכנס ושוברו במקום
קדוש ח כלי מחשת שניצא חוץ
לקלעים ניכנס ומורקו ושוטפו
במקום קדוש וניטמא חוץ לקלעים
פחתו ניכנס ומורקו ושוטפו
במקום קדוש ט אחד שמישל
בו אחד שעירה לתוכו רותח אחד
קדשי קדשים אחד קדשים קלים
טעונים מריקה ושטיפה ר שמעון
אומ קדשים קלים אינן טעונין
מריקה ושטיפה ר טרפון אומ אם
בישל בו תחילת הרתחה בישל בו כל
הדגל וחזר אין עד שיעלה מריקה
ושטיפה מריקה כמריקת הכוס
ושטיפה כשטיפת הכיור מריקה
ושטיפה בימים השפוד והאסכלה
מגעילין בחמים י בישל בו
קדשין וחולין או קדשי קדשים בקדשים
קלים אם יש בנותן טעם היו הקלים
נאכלים כחומרין אינן טעונין
מריקה ושטיפה ואינן פוסלין מ
במגע ורקיק שנגע בריקיק וחטיבה
בחטיבה לאכל הריקיק ולא כל החטיבה
אסורין אינו אסור אלא מקום שנגע

פרי יב הל י

טבול יום ומחוסר כיפורים אינן
חולקין בקדשים לאכלם בעזרה אותן
נוגעין ואינן מקריבין חולק לאכל
בעזרה בעלי מומין קבועין בין בעלי
מומין עוברין חולקין ואוכלין
אבל לא מקריבין כל שאינו ראוי
לעבודה אינו חולק בבשר כל שאין
לו בבשר אין לו בעורות אפילו טמא
בשעת זריקת דמים ושחוט בשעת
הקטר חלבים אינו חולק בבשר
של המקריב את דם השלמים ואת
החלב מכני אהרן לו תהיה שוק
הימין למנה ב כל שלא נפדה
המוכח בבשרה לא ובוהכהנים
בעורה של עולת האיש עולה שעלת
לאישׁ ג עולה שני שחטה
שלא לשמה את על פי שלא עלת
לבעליס עורה לכהניס אחד עולת
האישׁ עורותיהן לכהניס ד
עורות קדשים קליס לבעליס עורות
קדשי קדשים לכהניס קרוב וחומר
מה אם עולה שלא נכנס בבשרה נכנס
בעורה קדשי קדשים שנכנסו בבשרה
אינו דין שנכנסו בעורן אין למובדר
מוכיח שאין לו עור מבל מקום
ה כל קדשים שאירע בהן פסול
קודם להפשיטן אין עורותיהן
לכהניס לאחר הפשיטן עורותיהן
לכהניס ו אמר ר חנניה סגן הכהניס

ואחד עולת האשה

מימיו לא ראיתי עוד ירינא לבית
השריפה אמר עקיבה מדברי עולם
למדנו שהמפשיט את הבכור
ומינא טריפה שיאותו הכהנים
בעזרה וחבמ או לא ראינו ראויה
אלא מיגא לבית השריפה ז פרים
הנישרפין ושעירין הנישרפין בומן
שהן נישרפין כמיגותן נישרפין בבית
הדשן ומטמין בגדים אם איגן ניע
נישרפין במיגותן נישרפין בבית
הבירה ואינן מיטמין בגדים ח היו
סובלים אותו במוטות יגאו הראשונים
חוץ לחומת העזרה והאחרונים לא
יגאו הראשונים מיטמין בגדים
והאחרונים אינן מיטמין בגדים עד
שיגאו יגאו ואולו ואולו ואולו
מיטמין בגדים ר שמעון אולו ואולו
אינן מיטמין בגדים עד שיגתהאור
ברובן חיתך הבשר אין השוחט מיטמא
בגדים פר יג הל ז
השוחט והמעלה בחוץ חייב על
השחיטה וחייב על העלייה ר יוסה
הגלילי או ששחט בפנים והעלה בחוץ
חייב ששחט בחוץ והעלה בחוץ פטור
שלא העלה אלא רבר פסול אמרו לו
את השוחט בפנים והמעלה בחוץ
כיוון ששחט ויגאו פסלו ב טמא
שאכל בין קודש טמא ובין קודש
טהור חייב ר יוסה הגלילי אומ טמא

שֶׁאֵכֶל טְהוֹר חַיָּב טְמֵא שֶׁאֵכֶל טְמֵא
פָּטוּר שֶׁלֹּא אֵכֶל אֶלָּא דָּבָר טָמֵא
אֲמָרוּ לוֹ אוֹתָהּ שֶׁאֵכֶל טְהוֹר בֵּיצִים
שֶׁנִּגְעֲבוּ טוּמְאָה וּטְרוּפוֹר שֶׁאֵכֶל טְמֵא
פָּטוּר שֶׁאֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא עַל טוּמְאוֹת
הַגּוּף ג חוֹמֶר בִּשְׁחִיטָה מִבִּעְלִיָּה
וּבְעִלְיָה מִבִּשְׁחִיטָה שֶׁהַשְּׁחִיטָה
לְהַדְיוֹט חַיָּב וְהַמַּעֲלֶה לְהַדְיוֹט פָּטוּר
חוֹמֶר בְּעִלְיָה שֶׁנֶּאֱכָלִין בְּסַכִּין
וְשְׁחִיטָה פְּטוּרִין אֶחָד בָּאֵבֶר וְהָעוֹף
חַיָּבִין הָעֲלָה חֵזֶר וְהַעֲלָה חֵזֶר וְהַעֲלָה
חַיָּב עַל כָּל הָעֲלִיָּה וְהַעֲלִיָּה דִּבְרֵי
שִׁמְעוֹן רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר אֵינוֹ חַיָּב עַד
שֶׁיַּעֲלֶה בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ שִׁמְעוֹן אוֹמֵר
אֲפִילּוּ הֶעֱלָה עַל הַסֶּלַע אוֹ עַל הָאֶבֶן
חַיָּב ח אֶחָד קָדָשִׁים כְּשֵׁרִים אוֹ
קָדָשִׁים פְּסוּלִים שֶׁהָיָה פְּסוּלָן בַּקֹּדֶשׁ
וְהִקְרִיבָן בְּחוּץ חַיָּב הַמַּעֲלֶה כַּוֵּית
מִן הָעוֹלָה מִן הָאֲמוּרִין בְּחוּץ חַיָּב
הַקֻּמִּין וְהַלְּבוֹנָה וְהַקְּטֹרֶת מִנְחַת
כֹּהֲנִים מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ מִנְחַת נֶסֶךְ
נְסָכִים שֶׁהִקְרִיב מֵאַחַת מֵהֶן כַּוֵּית
בְּחוּץ חַיָּב רִבִּי לְעָזָר פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרִיב
אֶת כֻּלָּן וְכֻלָּן שֶׁהִקְרִיבָן בְּפָנִים וְשִׁיֵּר
מֵהֶן כַּוֵּית וְהִקְרִיבוֹ בְּחוּץ חַיָּב וְכֵן
שֶׁחִסַּרְוֹ כָּל שֶׁהֵן וְהִקְרִיבָן בְּחוּץ
פָּטוּר ה הַמַּקְרִיב קָדָשִׁים וְאוֹמְרִים
בְּחוּץ חַיָּב מִנְחָה שֶׁלֹּא נִקְמְצָה הַקְּ
וְהִקְרִיבָהּ בְּחוּץ פָּטוּר קְמִיצָה וּמִדַּת

קוֹמִיצָה לְתוֹכָהּ וְהִקְרִיבָהּ בְּחוּץ חַיָּב
ו הַקֻּמִּין וְהַלְּבוֹנָה שֶׁהִקְרִיב
אֶת אֶחָד מֵהֶן בְּחוּץ חַיָּב רִבִּי אֱלִיעֶזֶר
פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרִיב אֶת הַשֵּׁנִי אֶחָד
בְּפָנִים אֶחָד בְּחוּץ חַיָּב שְׁנֵי בְּנֵי כֹהֵן
לְבוֹנָה שֶׁהִקְרִיב אֶת אֶחָד מֵהֶן בְּחוּץ
חַיָּב רִבִּי לְעָזָר פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרִיב אֶת
הַשֵּׁנִי אֶחָד בְּפָנִים וְאֶחָד בְּחוּץ חַיָּב
הַזּוֹרֵק מִקְצַת דָּמִים בְּחוּץ חַיָּב רִ
אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֶת הַמְנַסֵּךְ מַיִם בְּחַג
בְּחוּץ חַיָּב רִ נְחֶמְיָה אוֹמֵר שִׁירֵי הַדָּם
שֶׁהִקְרִיבָן בְּחוּץ חַיָּב ז הַמּוֹלֵק
אֶת הָעוֹף בְּפָנִים וְהֶעֱלָה בְּחוּץ חַיָּב
מָלַק בְּחוּץ וְהֶעֱלָה בְּחוּץ פָּטוּר הַשּׁוֹחֵט
אֶת הָעוֹף בְּפָנִים וְהֶעֱלָה בְּחוּץ פָּטוּר
שָׁחַט בְּחוּץ וְהֶעֱלָה בְּחוּץ חַיָּב
נִמְצָא דֶּרֶךְ הַכְשֵׁרוֹ בְּפָנִים וּפְטוּרִין
בְּחוּץ דֶּרֶךְ הַכְשֵׁרוֹ בְּחוּץ וּפְטוּרִין ב
בְּפָנִים רִ שִׁמְעוֹן אוֹמֵר בְּשָׁלֹשׁ חַיָּבִין עָלָיו
בְּחוּץ חַיָּבִין עַל בִּזְרִיקַת דָּמוֹ בְּפָנִים ט
שֶׁהֶעֱלָה בְּחוּץ חוּץ מִן הַשּׁוֹחֵט בְּפָנִים
וְהֶעֱלָה בְּחוּץ ח חַטָּאת שֶׁקִּבֵּל
דָּמָהּ בְּכֹס אֶחָד וְנָתַן בְּחוּץ וְחָזַר
וְנָתַן בְּפָנִים בְּפָנִים וְחָזַר וְנָתַן בְּחוּץ
חַיָּב שֶׁכְּבָר רָאוּי לָבוֹא בְּפָנִים קִבֵּל
דָּמָהּ בִּשְׁנֵי כֹסוֹת וְנָתַן שְׁנֵיהֶם בְּפָנִים
פָּטוּר שְׁנֵיהֶן בְּחוּץ חַיָּב אֶחָד
בְּפָנִים וְאֶחָד בְּחוּץ פָּטוּר אֶחָד בְּחוּץ
וְאֶחָד בְּפָנִים חַיָּב עַל הָרִיצָן וְהַ

והפנימי מכפר למה הדבר דומה
למפרי שחטאתו ואברה והפריש
אחרת תחתיה ואחר כך נמצאת
הראשונה והרי שתיהן עומדות
שחט שתיהן בפנים פטור שתיהן
בחוץ חייב אחד בפנים ואחד בחוץ
חייב אחד בחוץ ואחד בפנים חייב
על הזיד נעשה והפנימי מכפרת משם
שהרי פוטר את בשר חטאת כן הוא פוטר
את בשר חבירתה׃

פר יד הל דז

פרת חטאת ש שרפה חוץ מציתה
וכן שעיר המשתלח שהיקריבו בחוץ
פטור שנאלפתח אהל מועד לא הביאו
כל שאינו ראוי לבוא אלפתח אהל
מועד אוחייבין עליו ב היתבע
והנרבע והמוקיעה והנעבד והאתנן
והמחויר והכלאים והטריפה וחניא
רופן שהיקריבן בחוץ פטור שנאלפני
משכן ג כל שאינו ראוי לבוא לפני
משכן אין חייבין עליו ג
בעלי מומין בין בעלי מומין קבועין
בין בעלי מומין עוברין שהיקריבן
בחוץ פטור׃ שמעון אומר בעלי מומין
קבועין פטור ובעלי מומין עוברין
בלא תעשה׃ ד תרין שלא שה
שהיגיע זמנן ובני יונה שעיברו ומנו
שהקריבן בחוץ פטור׃ שמעון אומר
בני יונה שעיברו ומנו פטור ותרין

שלא הגיע זמנן שלא הגיע זמנן
בלא תעשה׃ ה אותו ואת בנו
מחוסר זמן׃ שמעון אומר הרי זה
בלא תעשה שהיה׃ שמעון אין
כל שקרוא ראוי לבוא לאחר זמן הרי
זה בלא תעשה ואין בו משום כרת
וחכמים אומרים כל שאין בו כרת אין בו
בלא תעשה׃ ו מחוסר זמן בין
בגופו בין בבעליו ואי זה הוא מחוסר
זמן בבעליו הזב והזבה והיולדת
והמצורע שהיקריבו וחזאתן ואשמן
בחוץ פטורין עולותיהן ושלמיהן
בחוץ חייבין המעלה מבשר חטאת
מבשר אשם מבשר קדשי קדשים
מבשר קדשים קלים מותר העומר
ושתי הלחם ולחם הפנים ושירי
מנחות הכהנים הבאין להפתח המזלח
החיצון המגיש המסדר את השלחן
המנקה המגיש המסדר את המנורה
המטיב את הנרות הקומצין והמקבל
דמים בחוץ פטור אין חייבין עליו
לא משה ואת ולא משום טומאה ולא
משה מחוסר בגדים ולא משה רחוץ
ידים ורגלים׃ ז עד שלא הוקם
המשכן היו במות מותרות ועבודה
בכורות משהוקם המשכן נאסרו
הבמות ועבודה בכהנים קדשי קדשים
נאכלים לפנים מן הקלעים קדשים
קלים בכל מחנה יש׃ ח נאו לגלגל
והותרו הבמות קדשי קדשים נאכלין

לפנים מן הקלעים קדשי קדשים בכל
מקום ט באו שילו ונאסרו הבמות
לא היה שם תקרה אלא בית שאנם
מלמעלה וריעות מלמעלן היו היתה
מנוחה קדשי קדשים נאכלים לפנים
מן הקלעים קדשים קלים ומעשר
שני בכל העזרה י באו לנוב ולגבעון והיתרו הבמות קדשי ק
קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים
קדשים קלים בכל ערי ישראל יא באו
לגלגל ונאסרו הבמות לא לחס עזרה
היתר היא היתה מחלה קדשי קדשים
נאכלים לפנים מן הקלעים קדשים
קלים ומעשר שני לפנים מן החומה
יב כל קדשים שהיקדשן בשעת
איסור במות הקריבן בשעת איסור
במות בחוץ הרי אילו בעשה ובלא
תעשה וחייבין עליהן כרת היקדישן
בשעת היתר במות והיקריבן בשעת
איסור במות הרי אילו בעשה ובלא תע
תעשה ואין חייבין עליהן כרת הק
הקדישן בשעת איסור במות הקריבן
בשעת היתר במות הרי אילו בעשה
ואין בהן בלא תעשה יג אילו
קדשין קריבין במשכן קדשים שה
שהוקדשו למשכן קרבנות הניכר
קריבים במשכן וקרבנות היחיד
במה קרבנות היחיד שהוקדשו
למשכן יקרבו במשכן ואוסהקדשין

בבמה פטור מה בין במת היחיד לבמת
יחיד בור סיד ושחיטת נפרן ומתן
סניב ותנופה והגשה יהודה אומ
אין מנחה בבמה וכיהנן ובני שרת
וכלי שרת וריח ניחוח ומידיעה בזרים
ורתרן זרים ורגלים אבל הזמן הנותר
והטמא שוריס בזה ובזה
חסלת מסכתא
זבחים פרק יל
מנחות פרק א
כל המנחות שנקמצין ושלא לשמן כ
כשירות אלא שלא עלו לבעלין משה
חובה חוץ ממנחת חוטא ומנחת
קנאות מנחת חוטא מפני שקמצין
שקמצין שלא לשמן פסל כלי והלן
והיקטיר שלא לשמן או לשמן ושלא
לשמן או שלא לשמן ולשמן פסולות
מיד לשמן ושלא לשמן לשם מנחת
חוטא ולשם מנחת נדבה שלא לשמן
ולשמן לשם מנחת נדבה ולשם מנחת
חוטא ב אחד מנחת חוטא אחד
כל המנחות שקמצין ואותן טעול
יות מחוסר בגדים מחוסר כפורים
שלא רחוץ ידים ורגלים על וטמא
ישב ושמר על גבי כלים על גבי הבמה
על גבי גגי והבירו פסל קמיץ בשמאל
פסל בן בתירה או יחזיר ויתוור

ויקמוץ בימין קמין ועלה בידו עמ
עמוד או נתנו מלח או קורט של
לבונה פסל מפני שאמרו הקומץ
היתר וה חסר פסול ואי זה הוא
היתר שקמץ מבורין וחסר שק
שקמץ בראשי אצבעותיו ג
כיצד הוא עושה פרשט את אצ
אצבעותיו על פני ידו ויהא שמנה
חיסר שמנה חיסר לבונתה פסולה
הקומץ את המנחה לאכל שיריה
בחוץ או כזית משיריה בחוץ
להקטיר קומץ בחוץ או כזית
מקומצה בזוין או להקטיר לבונתה
בחוץ פסול ואין בו כרת ד לאכל
שיריה למחר או כזית משיריה
למחר להקטיר קומצה למחר או
כזית קומצה למחר או להקטיר
לבונתה לפנותה למחר פיגול וחי
וחייבין עליו כרת ה היה הכלי
כל הקומץ הניתן בכלי המה לך
המקטיר לאכל ידך שיריו לאכל
ולהקטיר ידך שיריו להקטיר
חוץ למקומו פסול ואין בו כרת
חוץ לזמנו פיגול וחייבין עליו
כרת ובלבד שיקרב המותר כמינתו
ו כיצד קרב המותר כמינתו
קמין בשתים נתן בכלי והילך
והקטיר בשתים או שקמץ
נתן בכלי והילך והקטיר חוץ

לזמנו וה הוא שקרב המותר כמינתו
ה כיצד לא קרב המותר כמינתו
קמין חוץ למקומו נתן בכלי והילך
והקטיר חוץ לזמנו או שקמץ חוץ
לזמנו נתן בכלי והילך והקטיר חוץ
למקומו או שקמץ נתן בכלי והילך
והקטיר חוץ למקומו מי שהות חוטא
ומי נחת הנאות שקמץ שלא לשמן
נתן בכלי והילך והקטיר חוץ לזמנן
או שקמץ חוץ לזמנן נתן בכלי והילך
והקטיר שלא לשמן או שקמץ
ונתן בכלי והילך והקטיר שלא
לשמן וה הוא שלא קרב המותר
כמינותו ח לאכל כזית בחוץ
כזית למחר כזית בחוץ
כזית למחר כזית בחוץ
כזית למחר כזית בחוץ
פסול ואין בו כרת ט אמר יוד
וה הכלל אם מחשבת היום קרמה
למיזו שבת המקום פיגול וחייבין
עליו כרת אם מחשבת המקום
קרמה למחשבת הזמן פסול ואין בו
כרת חזקת או וה וזה פסול ואין בו
כרת לאכל כזית והקטיר כזית
וזית כשר שאין אכילה והקטרה
מיינטרפין פר ב הל ט
הקומץ את המנחה
לאכל שיריה או להקטיר קומצה
למחר מודה ר יוסה בזה שהוא פגול

וחייבין עליו כרת להקטיר לבונתה
למחר ר יוסה או פיגול ואין בו כרת
וחכמ אין פיגול וחייבין עליו כרת
אמרו לו מה שנת מן הזבח אם להם
שהזבח דמו ובשרו ואומריו אחד
ולבונה אינה מן המנחה ב שחט
שני כבשים לאכל אחת מן החלות
למחר הקטיר שני בזיכים לאכל
אחד מן הסדרים ר יוסה או אותה
החלה ואותו הסדר שחשב עליו
פיגול וחייבין עליו כרת והשיני פסול
ואין בו כרת וחכמ או זה וזה פיגול
וחייבין עליו כרת נשמאת אחת מן
החלות או אחד מן הסדרים ר יוחנ
או שניהם יניאו לבית השריפה
שאין קדשים נישרפין חלוק וחכמ או
השמא כטומאתן והטהור יאכל
ג התודה מפגלת את הלחם והלחם
אינו מפגל את התודה נישחט
את התודה לאכל ממנה למחר היא
והלחם מפוגלין לאכל מן הלחם למחר
הלחם מפוגל והתודה אינה מפגלת
ד הכבשים מפגלים את הלחם
והלחם אינו מפגל את הכבשים כיצד
השוחט את הכבשים לאכל ממנו
למחר הו והלחם מפוגלים לאכל מן
הלחם למחר הלחם מפוגל והכבשים
אינן מפגלין ה הזבחים מפגל את
הנסכים משקדשו בכלי ועד שיזה
הנסכים אינן מפגלין את הזבח

אבל
אבל

כיצד השוחט את הזבח לאכל ממנו
למחר הוא ונסכיו כשהן לעצמן להקריב
נסכיו למחר הנסכים מפוגלין הובח
אינו מפוגל ו פיגל בקומץ לא
בלבונה בלבונה לא בקומץ מאיר
או פיגל וחייבין עליו כרת וחכמ או
אין בו כרת עד שיפגל את כל העתיד
מודים חכמ לר מאיר אז במנחת חוטא
ובמנחת קנאות שאם פיגל בקומץ שהוא
פיגול וחייבין עליו כרת שהקומץ
הוא מתיר ז שחט אחד מן הכ
הכבשים לאכל שתי חלות למחר ר
היקטיר אחד מן הבזיכים לאכל שתי
סדרים למחר ר מאיר או פיגל וחייבין
עליו כרת וחכמ או אין בו כרת עד
שיפגל את כל העתיד שחט אחד
מן הכבשים לאכל ממנו למחר הוא
פיגל וחברו כשר לאכל מחבירו למחר
שניהן כשירין פר ג הל ז
הקומץ את המנחה לאכל דבר שאין
דרכו לאכל ולהקטיר דבר שאין דרכן
להקטיר כשר ר אליעזר פוסל לאכל
דבר שדרכו לאכל ולהקטיר דבר
שדרכו להקטיר פחות מכזית כשר
לאכלחיבי זית ולהקטיר ביזיבי זית
כשר שאין אכילה והקטרה מצטרפין
ב לא יצק לא בלל לא פתת לא
מלח לא הניף לא הניש או שפיתתן
פיתים מרובות ולא משחן כשירה
ניתן עליה קומצה בקמין וחברתה במינחות

כהן ומי ששיחו מי מנחת נסכים כשיהיה
ר' יהודה או מי מנחת כהן משיחו מנחת
נסכים פסולה שוו בלילה וכ"ה וכו' כלילה
והן בולעות וכמו' ג' שהן מנחות
שלא נקמצו ונית ערבו וו בזו אם
כבול לקמוץ ובפני עצמה וכו' בפני
עצמה כשירות ואם לאו פסולות
קומץ שניתערב במנחה שלא נקמצה
לא יקטיר ואם הי קטיר וו שניקמצה
עלת לבעלים וזה שלא נקמצה לא
עלת לבעלים ניתערב קומצה בשיריה
או בשיריה של חברתה לא יקטיר
ואם הקטיר עלת לבעלים ד' נשנא
קומין והקריבו הניניך מרינה ואין
הניניך מדינה ינאו והקריבו אין הניניך
מדינה שהניניך מדינה על השמא
ואינו מדינה על הידועה ה' נשמו
שיריה נשרפו שיריה אבדו שיריה
כמות' אליעזר כשירה וכמידת
ר' יהושע פסולה שלא בכלי שרת
פסולה ר' שמעון מכשיר הקטיר
קומצה פעמים כשירה ו' הקומץ
מעוטו מעכב את רובו עישרון מע
מעוטו מעכב את רובו היין מעוטו
מעכב את רובו השמן מעוטו מעכב
את רובו הסולת והשמן מעכבין זה
את זה הקומץ והלבונה מעכבין זה
את זה ז' שני שעירי יום הכפורים
מעכבים זה את זה שניכבשי עצרת
מעכבים זה את זה שתי הלחת מעכבין

זה את זה שני סדרים מעכבים זה את
זה שני בזיכים מעכבים זה את זה
הסדרים והבזיכים מעכבים זה את
זה ח' שני מינים שבנויר שלשה
שבפרה ארבעה שבתודה ארבעה
שבילוד ארבעה שבמיחדע מעכבים
זה את זה שבעה הזיות שבפרה מעכבות
זו את זו שבעה הזיות שעל בין הבדים
שעל הפרכת שעל מזבח הזהב מעכבות
זו את זו ט' שבעה קני מנורה
מעכבין זה את זה שבעה נרותיה
מעכבין זה את זה שתי פרשות שבמ
שבמזרה מעכבות זו את זו ואפילו
כתב אחד מעכבין ארבע פרשיות
שבתפילין מעכבות זו את זו ואפילו
כתב אחד מעכבן ארבע ציציות
מעכבות זו את זו שבארבעתן מינה
אחת ר' ישמעאל אומ' ארבעתן אחת
מינות פ' ד' הל' ט'

התבלת אינה מעכבת את
הלבונה הלבונה אינו מעכב את התבלת
תפילה של יד אינה מעכבת של ראש
ושל ראש אינה מעכבת של יד הסיט
והשמן אינן מעכבין את היין ולא
היין מעכבין המתנות שעל מזבח
החיצון מעכבות זו את זו ב'
הפרים והאילים והכבשים אינן
מעכבים זה את זה ר' שמעון או
אם היה להן פרים ולאהדיו להן נס
נסכים עבי או פרה אחד ונסכיו ואל

364

יקריבו כולה בלא נסכים ג הפר
והאיל והכבשים והשעיר אינן
מעכבין את הלחם ולא הלחם מעכבין
הלחם מעכב את הכבשים והכבשים
אינן מעכבין את הלחם דברי ר׳
עקיבה אמ׳ ר׳ שמעון בן ננס לא כי
אלא כבשים מעכבים את הלחם והלחם
אינו מעכב את הכבשים שכן מינינו
שכשהיו ישנו במדבר ארבעים שנה
קרבו כבשים בלא לחם אף כן יקריבו
כבשים בלא לחם ד אמ׳ ר׳ שמעון
הלכה כרבי בן ננס אבל אין הטעם
כדבריו שכל האומר בחומש פיקודים
קרב במדבר והאומר בתורת כהנים
לא קרב במדבר משבאו לארץ קרבו
אילו ואילו מפני מה אמרו יקריבו
כבשים בלא לחם שהכבשים מתירין
את עצמן לא לחם ולא כבשים אין
לי מי מתירנו ה התמידין אינן
מעכבין את המוספים ולא מוספין
מעכבין את התמידים ולא מוספין
מעכבין זה את זה לא הקריבו כבש
בבקר יקריבו בין הערבים אמ׳ ר׳ שמעון יא
אמתיי בזמן שהן אנוסין או שוגגין
אבל אם היו מזידין לא הקריבו
כבש בבקר לא יקריבו בין הערבים
ו לא הקטירו קטורת בבקר
יקטירו בין הערבים אמ׳ ר׳ שמעון
תולה היתה קריבה בין הערבים שאין
מחנכים את מזבח הזהב אלא בקטורת
הסמיים ולא את מזבח העולה אלא

בתמיד של שחר ולא את השלחן אלא
בלחם הפנים בשבת ולא את המנורה
אלא בשבעה נרות היה בין הערבים ז
חביתי כהן גדול לא היו באות חיניה
אלא מביא עשרון שלם וחוזר ומקריב
מחציה בבקר ומחציה בין הערבים וכן
שהיקריב מחציה בשחרית ומת ומינו
כהן אחר תחתיו לא יביא חיני עשרון
מביתו ב חיני עשרון של ראשון
אלא מביא עשרון שלם וחוזר
ומקריב מחציה ומחציה אובד נימצאו
שתי חיניין קריבין ושתי חיניים אין
אובדים לא מינינו כהן אחד כשלמי
היתה קריבה ר׳ יהודה או משלעיבור
ר׳ שמעון או משלירושלים היתה
קריבה פר ח הל ז
כל המנחות באות עשרון חוץ מחמין
שבתורה ושתי הלחם שהן באות
חמין ר׳ מאיר או שאור כדי שתבודה
להם מתוכן וחכמים ר׳ יהודה אומ׳
אף היא אינה מן המחובר אלא מביא
את השאור ונותן לתוך המידה ומלא
את המידה אמרו לו אף היתה חפיה
את יתידה ב כל המנחות נילושות
בפושרין ומשמרן שלא יחמיצו ו
ואם החמיצו שריה יעבד בלא תעשה
שנ כל המנחה אשר תקריבו לה׳ לא
תעשה חמץ והייב על לישתה ועל
עריבתה ועל אפיתה ג ישן
טרענתן שמן ולבונה שמן ולא לבונה
לבונה ולא שמן לא שמן ולא לבונה

אילו טעונות שמן ולבונה מינחת
הסלת והמחבת והמרחשת והחלות
והרקיקים מנחות כהנים מנחת כהן
משיח מנחת גרים מנחת נשים מנחת
העומר מנחת נסכים טעונה שמן
ואינה טעונה לבונה לחם הפנים טעונה
לבונה ואינו טעון שמן שתי הלחם
מנחות חוטאו מנחת קנאות אינו
טעון לא שמן ולא לבונה ח וחייב
על השמן בפני עצמו על הלבונה
בפני עצמה נתן על אחת שמן פסולה
לבונה יליק טיבה נתן שמן על שיריה
אינו עובר בלא תעשה נתן כל עלגבי
כלי לא פסלה ט יש טעונין הגשה
ואינן טעונות תנופה תנופה ולא הגשה
הגשה ותנופה לא תנופה ולא הגשה
אילו טעונות הגשה ואינן טעונות
תנופה מנחת הסלת והמחבת והמר
והמרחשת והחלות והרקיקין מנחת
כהנים מנחת כהן משיח מנחת גרים
ומנחת נשים מנחת חוטאו שמעון
או מנחת כהנים מנחת כהן משיח אין
בהן הגשה מפני שאין בה תנופה
וכל שאין בה תנופה אין בה הגשה
י אילו טעונים תנופה ואינן טעונין
הגשה לוג שמן של מינחע ואשם
והביכורין דברי ר אליעזר בן יעקב
ואמרי שלמי יחיד וחזה ושוק על
שלהן אחד אנשים אחד נשים ביע
אבל לא באחרים ושתי הלחם ושתי
כבשי עצרת ו כיצד הוא עושה

נותן את שתי הלחם על גבי שתי כבשים
והחזה ושוק למעלה מהן ושתי כליות
ויותרת הכבד למעלה מהן אם יש
לחם מניף את הלחם ומניף שתי
ידיו למטן ומוליך ומביא ומעלה
ומוריד שנ אשר הונף ואשר הורם
ותנופה היתה במזרח והגשה במערב
ותנופה קודמת להגשות מנחת
העומר מנחת קנאות טעונות תנופה
והגשה לחם הפנים ומינחת נסכים
לא תנופה ולא הגשה ח ר שמעון
או שלשה מינים טעונים שלש מינות
שתים בכל אחד והשלישית אין בהן
אילו הן ובחי שלמי יחיד ובחזי שלמי
יעבור ואשם מינזר ובחי שלמי
יחיד טעונים סמיכה חיים ותנופה
שחוטים ואין בהן תנופה חיים ובחי
שלמי יעבור טעונים תנופה חיים
ושחוטין ואין בהן סמיכה אשם
מינזר טעון סמיכה ותנופה חיים
ואין בו תנופה שחוט ט האומ
עלי במחבת לא יביא במרחשת במרחשת
לא יביא במחבת מה בין מחבת למרחשת
אלא שהמרחשת יש לה כפין והמחבת
אין להכשרי ר יוסה הגלילי ר מחמיה
בן גמליא או מרחשת עמוקה ומעשיה
רוחשין מחבת יעפה ומעשיה קשין
י הדי עלי בתנור לא יביא מאפה
כופה מאפה ריעפין מאפה יורדת
הערבים ר יהודה או אם ריבה יביא
מאפה כופה הדי עלי מנחת מאפה

לאכילה מחלות מחלות רקיקין
ר שמעון מתיר מפני שהיא קורבן
אחד פר ו הל י
או למנחות ניקמיות ושיריהן לכ
לכהנים מנחת הסלת והמחבת
והמרחשת והחלות והרקיקין מנחת
גיס מנחת נשיס מנחת העומר
ומנחת חוטא מנחת קנאותי ר שמעון
או מנחת חוטא של כהנים ניקמיות
הקומין קמץ לעצמו והשיריס קריבין
לעצמן ב מנחת כהנים ומנחת
כהן משיח מנחת נסכים למזבח ואין
בהן לכהנים בזה יפה כח המזבח מ
מכוח הכהנים שתי הלוס לחס הפנים
לכהנים ואין בהן למזבח בזה יפה כח
הכהנים מכוח המזבח ג כל
המנחות נעשות בכלי ושיעורן
של שלשה עשרון שמן וניקה ולבונה מתן
שמן בכלי קודס לעשייתן חלות
בולין ורקין ותבשיל או סולת החלות
טעונות בלילה והרקיקין משיחה
כיצד מושחן כמין נו ושאר השמן
נאכל לכהנים ר כל המנחות
נעשות בכלי ושיעורן פרק יתה מנחת
יג כופל אחד לשנים ושנים לארבעה
ומביא מנחת כהנים כופל אחד
לשנים ושנים לארבעה ואינו מביא
ומנחת כהן משיח מכפלה ר שמעון
אומ מנחות כהנים ומנחת כהן משיח
אין בהן פרשה מפני שאין בהן

והמנחה היתה באה חמש סאים חוש
וחוש למחית שהן שש מדבריות שתי
אופות האיפה שלש סאים ועשרים
עני שרון עשרה לחמץ ועשרה למיה
עשרה לחמין ועשרה לחלה ועשרה
למיה ובמיה שלשת מינים חלות
ורקיקין ובובה ממיעאו שלו שה

עשרה ושלש למין ושלש חלות
לעשרון: ב במידה ורוש למיות
היו שלושים קב חמשה עשר לחמין
וחמשה עשר למים חמשה עשר
לחמין קב ומחצה לחלה וחמשה עשר
למים ובמים שלשת מינים חלות
ורקיקין ורבובה ממינו קבין לכל מין
ושתי חלות לקב: ג המיל[1] אומים היה
באמה שבתורה חלות ורקיקין
ורבובה הנזירות היתה באה שתי חלות
במים שבתורה וחלות ורקיקין ואין
בה רבובה ועשרת קבים ירושלמיים
שהן שישה עשר רמתיים ועדויים
ד מכולם היה מעל אחד מעשרה
תרומה שנו והקריב ממנו אחד מכל
קרבן תרומה לר' יאחד שלא יטול
פרוס מכל קרבן שיהו ואכלו הקורבנות
שווים וה שלא יטול מקרבן לחבירו
לכהן הזורק את דם השלמים לו יהיה
והשאר נאכל לכהנים ה השחוט
את התודה בפניה ולחמה חוץ לחומה
לא קדש הלחם שחוטה עד שלא
קדמו בתנור אפילו קדמו כולה חוץ
מאחד מהן לא קדש הלחם שחוטה
חוץ לזמנה וחוץ למקומה קדש
הלחם שחוטה ונמצאת טריפה
לא קדש הלחם שחוטה ונמצאת
בעלת מום ר אליעזר או קדש וחכמים
אומ לא קדש שחוטה שלא לשמה
וכן איל המיל[1]אים וכן שני כבשי

עצרת ושלשים מינין חלות
לעשרון: ב במידה ורוש למיות
היו שלושים קב חמשה עשר לחמין
וחמשה עשר למים חמשה עשר
לחמין קב ומחצה לחלה וחמשה עשר
למים ובמים שלשת מינים חלות
ורקיקין ורבובה ממינו קבין לכל מין
ושתי חלות לקב: ג המיל[1] אומים היה
באמה שבתורה חלות ורקיקין
ורבובה הנזירות היתה באה שתי חלות
במים שבתורה וחלות ורקיקין ואין
בה רבובה ועשרת קבים ירושלמיים
שהן ששה עשר רמתיים ועדויים
ד מכולם היה מעל אחד מעשרה
תרומה שנו והקריב ממנו אחד מכל
קרבן תרומה לר' יאחד שלא יטול
פרוס מכל קרבן שיהו ואכלו הקורבנות
שווים וה שלא יטול מקרבן לחבירו
לכהן הזורק את דם השלמים לו יהיה
והשאר נאכל לכהנים ה השחוט
את התודה בפניה ולחמה חוץ לחומה
לא קדש הלחם שחוטה עד שלא
קדמו בתנור אפילו קדמו כולה חוץ
מאחד מהן לא קדש הלחם שחוטה
חוץ לזמנה וחוץ למקומה קדש
הלחם שחוטה ונמצאת טריפה
לא קדש הלחם שחוטה ונמצאת
בעלת מום ר אליעזר או קדש וחכמים
אומ לא קדש שחוטה שלא לשמה
וכן איל המיל[1]אים וכן שני כבשי

עצרת ששחטן שלא לשמן לא קדש
הלחם: ו נסכים משקדשו בכלי
ונמצאו חבוטין פסולין אם ישנשו ובדעת
אחר יקרבו עימו ואם לאו יפסל לו
בליטה ולד תודה ותמורתה והמפריש
אחר תחתיה אינה טעונה לחם שנ
והקריב על זבח התודה התודה טעונה
לחם לא ולדה ולא חליפתה ולא
תמורתה טעונין לחם: ז האומר
הרי עלי תודה יביא לחמה מן החולין הרמב"ם מן החולין
ולחמה מן המעשר יביא לחמה מן
החולין והתודה מן המעשר ולחמה
מן החולין יביא התודה היא ולחמה
מן המעשר יביא לא יביא מחי טו
מעשר שיני אלא ממעות מעשר
שיני: ח מנין לאומ הרי עלי תודה
לא יביא אלא מן החולין שנ ושחט
לפי אהל יאון ובקר וה לא אין הפסח
אלא מן הבשים ומן העזים אם נן
למה נאמ יאון ובקר אלא להקישו כל
הבא מן היאון ומן הבקר בפסח מה
הפסח שהוא באחובה אינו בא אלא
מן החולין אוף כל דבר שהוא בא
חובה אינו בא אלא מן החולין הרי
עלי שלמים הואיל והן באים חובה
אינן באים אלא מן החולין הנסכים
בכל מקום אינן באים אלא מן החולין:

פרק ח הל ז

כל מתנות הכהונה הטבול והיחיד באין
מהארץ ומחוץ לארץ מן החדש

ומן הישן חוץ מן העומר ושתי הלחם
שאינן באין אלא מן החדש ומן הארץ
ב וכולם אינן באין אלא מן המובחר
ואי זהו מובחר שלהן מכמס ז
וזו מיחה אלפה לסולת שניה להם
חפריים בבקעה כל הארצות היו כש
כשירות אלא מכן היו מביאין ב
אין מביאין לא מבית הבליס ולא
מבית השלחים ולא מבית האולן
ואם הביאו כשר כיצד הוא עושה
נדה שנה ראשונה השניה וזרעיה
קודם לפסח שבעים יום והיא עושה
סלת מרובה כיצד הוא בודק המזבר
מכנים ידו לתוכה עליה בה אבק פסולה
עד ש יעפנה ואם היתה יעה פסולה
ר התקיעה אלפה לשמן אמה שאול
או שניה לה רבב בעבי הירדן כל
הארצות היו כשירות אלא מכן היו
מביאין ה אין מביאין לא מבית
הבליס ולא מבית השלחים ולא ממה
שנזרעו בימהן ואם הביא כשר אין
מביאין אנפקינן ואם הביא פסול
אין מביאין מן הגזירה שמא שרו
במיה ולא מן הכבושים לא מן השלוקים
ואם הביא פסול ו שלשה ויתיר
ובזמן שלשה שלשה שמנים הזית
הראשון מגרגרו בראש הזית וכתש
ומתן לתוך השלי יהודה או סביבות
השלי ראשון טעון בקורה ריחה
או באבנים זה שני חוץ וטחון וטעון
זה שלישי הראשון למנורה והשאר
למנחות ז הזית השיני מגרגרו בראש
הגגוכתש ונתן לתוך השלי יהודה
או סביבות השלי ראשון טעון בקורה
יהודה או באבנים זה שני חוץ וטחון
וטעון זה שלישי הראשון למנורה
והשאר למנחות ח הזית השלישי
עיטנו בבית עד שילקה ומעלהו ומגבבו
בראש הגגוכתש ונתן לתוך השלי
יהודה או סביבות השלי ראשון טעון
בקורה יודה או באבנים זה שני חוץ
וטחון וטעון זה שלישי הראשון
למנורה והשאר למנחות ט הראשון
שבראשון אין למעלה ממנו והשיני
שבראשון הראשון שבשיני שוויס
השלישי שבראשון השיני שבשיני
הראשון שבשלישי שוויס השלישי
שבשני השיני שבשלישי שוויס
השלישי שבשלישי אין למטה ממנו
י אות המנחות היובלין שיטענו
שמן ויתן עליו מה אם המנורה שאינה
אוכלה טעונה שמן ויתן עליו
מנחות שהן לאוכלה אינו דין שיטענו
שמן ויתן עליו של נדבת לאיש לא
יתן כתית למנחות יא מנין היו
מביאין את היין קדחיים ועטולים
אלפה ליין שניה להם בית רביעה ובית
לבן בהר וכפר סיגנה בבקעה הארצות
היו כשירות אלא מכן היו מביאין
יב אין מביאין לא מבית הבליס

ולא מבית השלחים ולא ממה שנוצץ
ביניהן ואם הביא בשר אין מביאין
אלימסטן ואם הביא בשר אין מב
מביאין ישן דברי חכמים מכשירים
אין מביאין לא מתוק ולא מעושן
ולא מבושל ואם הביא פסול אין מן
הדליות אלא מן הרותליות מן המרעיים
העבודה יג לא היו כונסין אותו
בחיצים גדולים אלא בחביות קטנות
ואינו ממלא חבית עד פיה כדי שיהא
ריוח נודף אינו מביא לא מפיה מפני
הקיטחון ולא משוליה מפני השמרים
אלא מביא שלישה מאמצעה ביניהן
הרואה בורק הגיזברין יושב והקנה בידו
זרק את הכיס והיקיש בקנה ר יוסה
בר יהודה אומר מן שעלה בו קמחון
פסול שנ תמימים יהיו לכם ומנחתם
תמימים יהיו לכם ונסכיהם
פר ט הל יג
שתי מידות של יבש היו במקדש
עשרון ועוד עשרון מאיר
או עשרון ועוד עשרון עשרון
מה היה משמש שכו היה מודד
כל המנחות לא היה מודד לא בשלשה
לפר ולא בשל שנים לאיל אלא מודדן
עשרונות ועוד עשרון מה היה
משמש שבו היה חולק מינחת כהן
גדול מחזיקה בבקר מחזקה בין העבים
ב שבע מידות שלח הין במקדש
הין ועוד יהודין ושלישית ההין ורביעית

ההין לוג ועוד לוג ורביעית אלעזר
בר יעקוב אומר שתות היו להין עד
כן עד כן לאיל עד כן לכבש שמעון
או לא היה שם הין אלא מידה תיתיר
של לוג מחזקה היה שם שבו היה מודד
למינחות כהן גדול לוג ומחזקה בבקר
ולוג ומחזקה בין העברים ג רביעית
מה היתה משמשת רביעית מים
של מינורין רביעית שמן לנזיר
ועוד לוג מה היה משמש ועוד לוג
מים לסוטה ועוד לוג שמן למנחה
ובלוג היה מחזר לכל המנחות אפילו
מנחה של ששים עשרון נותן לה
ששים לוגי אליעזר בן יעקב אומר
אפילו מנחה של ששים עשרון אין
לה אלא לוגה של מנחה ולוג שמן
ששה לפר ארבעה לאיל שלשה לכבש
ושלשה ומחזקה למנורה מחזקה לוג
לכל נר ד מעברין ניסכי פרים בניסכי
אילים וניסכי אילים בניסכי כבשים
שלשה יחיד בשלשה שלוחה בשלשה
אבל אין מעברין ניסכי כבשים בניסכי
פרים ואילים אה בלון אילו בפני עצמן
ואילו בפני עצמן ונתעברו כשירין
אם עד שלא בלו פסל הכבש הבא עם
העומר אפ על פי שמיחתו כפולה
לא היו נסכיו פ כפולין ה למידות
שהיו במקדש היו נעדשות חוץ
משל כהן גדול שהיה גדשה בתוסה
מידות ה לחביר וניהן קודש מידות

הַיַּבֵּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם חוּלִּין עֲלֵיהֶן אוֹמְרִין
מִידוֹת הַלַּח קוֹדֵשׁ לְפִיכָךְ בִּירוּשָׁלַיִם
קוֹדֶשׁ מִידוֹת הַיַּבֵּשׁ חוּל לְפִיכָךְ בִּירוּשָׁלַיִם
חוּלִּין רִבִּי יוֹסֵה אוֹ לֹא מִשּׁוּם זֶה אֶלָּא שֶׁהַלַּח
מְעָרֵב וְהַיַּבֵּשׁ אֵינוֹ מְעָרֵב׃ ו כָּל
קְרִיבָנוֹת הַיָּחִיד וְהַיָּחִיד טְעוּנִים סְמִיכָה
נְסָכִים חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח
וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם אֲבָל שְׁחִיטָתָן
שֶׁל מִינוֹרֵעַ וְאֵין שָׁם טְעוּנִים סְמִיכָה
נְסָכִים ו כָּל קְרִיבָנוֹת הַיָּחִיד אֵין
בָּהֶן סְמִיכָה חוּץ מִן הַפָּר הַבָּא עַל כָּל
הַמִּינוֹת וְשָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ׃ שְׁמַעְוֹן
אוֹ שָׂעִירֵי עֲבוֹדָה זָרָה׃ ח כָּל קְרִיבָנוֹת
הַיָּחִיד טְעוּנִים סְמִיכָה חוּץ מִן הַבְּכוֹר
וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַיּוֹרֵשׁ סוֹמֵךְ וּמַנִּיחַ
נְסָכָיו וּמְמַיֵּר׃ ט הַכֹּל סוֹמְכִין חוּץ
מִחֹרֶשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן סוּמָא וְנִבְרֵי וְהָעֶבֶד
וְהַשְּׁלִיחַ וְהָאִשָּׁה וְסְמִיכָה שְׁיָרִים מִיעוּט
עַל הָרִאשׁ בְּשׁוֹתֵי הַיָּדַיִם וּבְמִקּוֹם שֶׁ
שְׁמּוֹסְכִין וְשׁוֹחֲטִין וְתִכְפָּה לִסְמִיכָה
שְׁחִיטָה׃ י חוֹמֶר בִּסְמִיכָה מִבִּתְנוּפָה
וּבִתְנוּפָה מִבִּסְמִיכָה שֶׁאֶחָד מִינִין לְכָל
הַחוֹבְרִין וְאֵין אֶחָד סוֹמֵךְ לְכָל הַחוֹבְרִין
חוֹמֶר בִּתְנוּפָה שֶׁהַתְּנוּפָה נוֹהֶגֶת בְּקָרְבְּנוֹת
הַיָּחִיד וּבְקָרְבְּנוֹת הַיְּצִיבּוּר בְּחַיִּים וּבְשָׁחוּט
בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים וּבְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ
מַה שֶׁאֵין כֵּן בִּסְמִיכָה׃ פֶּ ו

הֲלָכָה ו וְשֶׁמַּעְתָּא אוֹמֵר הָעוֹמֵד הָיָה
בָּא בְּשַׁבָּת מִשְּׁלֹשׁ לְאַיִם וְחוֹל מֵחֲמִשָּׁה
וְחָמֵשׁ אוֹ אֶחָד שַׁבָּת וְאֶחָד חוֹל מִשְּׁלֹשׁ
הָיָה בָּא רִבִּי חַנַנְיָה סְגַן הַכֹּהֲנִים אוֹ בְּשַׁבָּת
הָיָה נִקְנֶה בְּיוֹם אֶחָד בְּמַה אֶחָד וּבְכָפָה
אַחַת וּבְחוֹל בִּשְׁלוֹשָׁה וּבִשְׁלוֹשׁ קוֹפוֹת
וּבִשְׁלוֹשׁ מַגָּלוֹת וְחָמֵשׁ אוֹ אֶחָד שַׁבָּת
וְאֶחָד וְחוֹל בִּשְׁלֹשָׁה וּבִשְׁלֹשׁ קוֹפוֹת
וּבִשְׁלוֹשׁ מַגָּלוֹת׃ ב מִנַּיִן הָעוֹמֵד
לְבוֹא מִן הַקָּרוֹב לְאָבִיכֶם קָרוֹב לִי וּשְׁלֹשׁ
מְבִיאִין אוֹתוֹ מִבֵּית מִקְוֶה מַעֲשֶׂה שֶׁבָּא
מִגְּנוֹת יְרִיפִין וְשִׁתֵּי הַלֶּחֶם מִבִּקְעַת
עֵין סוֹכַר׃ ו בֵּינְדֵי הָיוּ עוֹשִׂין שְׁלוּחֵי
בֵית דִּין יוֹצְאִין מֵעֵרֶב יוֹם טוֹב וְעוֹשִׂין
אוֹתוֹ כְּרֵיכוֹת בְּמִחוֹבֵר לְקַרְקַע כְּדֵי
שֶׁיְּהֵא נִתְחַלֵּק יָפֶה כָּל הָעֲיָרוֹת הַסְּמוּכוֹת
לְשָׁם מִתְכַּנְּסוֹת לְשָׁם כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נִקְנֶה
בְּעִסְקֵי גְּדוֹל׃ ה כֵּיוָן שֶׁחִשְּׁכָה
אָמַר לָהֶם בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִין בָּא הַשֶּׁמֶשׁ
אוֹמְרִין מַגָּל זוֹ אוֹמְרִין מַגָּל זוֹ אוֹמְרִין
קוֹפָה זוֹ אוֹמְרִין קוֹפָה זוֹ אוֹמְרִין
בְּשַׁבָּת אוֹמְרִין שַׁבָּת זוֹ אוֹמְרִין שַׁבָּת
זוֹ אוֹמְרִין אִקְנוּד אוֹמֵר לוֹ קִינוּד אִקְנוּד
אוֹמֵר לוֹ קִינוּד שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים עַל כָּל דָּבָר
וְדָבָר חֲדָשִׁין אוֹמְרִין הֵין הֵין׃ ו
כְּלָךְ לְמָה מִפְּנֵי הַבִּיטּוּסִין שֶׁהָיוּ

אומר לו אין קינרית העומר במוצאי
יום טוב ז קינדוהו ותנוהו לקופות
הביאוהו לעזרה היו מהבהבין אותו
באור כדי לקיים בו מעות קלי דברי
מאיר וחכמים אין מקדחות חובטין ז
אותו כדי שלא יתמעך ח מתנוהו
לאבו ואבו היה מנוקב כדי שיהא
האור שולט בכולן שחטוהו בעזרה
והדיח מנשבת בו נתנוהו לדיחיים
שלמרוסות הוינאו מאתנו עשרון
שהוא מנפה בשלש עשרה נפה
והשאר נפדה ואוכל לכל ארם וחייב
בחלה ופטור מן המעשרות עקיבה
מחייב בחלה ובמעשרות ט באלו
לעשרון נתן שמנו ולבונתו ויצק
ובללה הנית והיבש קמץ והקטיר
והשאר נאכל לכהנים י משקדב
העומר ויאתין ומוינאין שוק ירוק
שהוא מלא קמוז קלי שלא כדינן
חכם דברי מאיר יהודה או כדינן
חכמים היו עושין משקדב העומר
הותר החדש מיד והרחוקין מותרין
מחיעות היום ולהלן משחרב בית
המקדש התקין רבן יוחנן בן זכי
שיהא יום הנף כולו אסור ברוזה
והלאכין התחזה הוא אסור שנ עד

עצם היום הזה מפני מה הרחוקין
מותרין מחיעת היום ולהלן מפני
שהן יודעין שאין בית דין מתעצלין
בו יא העומר היה מתירבה
במוריעה ושתי הלחם במקדש אין
מביאין מנחות בפכורין ובכורין וכ
ומנחות בהמה קודם לעומר ואם הביא
פסול קודם לשתי הלחם לא יביא ואם
הביא כשר יב החיטין והשעורין
והכוסמין ושיבולת שועל ושיפון
הרי אלו חמיצין בחלה ומיצטרפין
זה עם זה ואסורין בחדש מלפני הפסח
ומלקינוך מלפני העומר אם השריש
קודם לעומר העומר מותרן ואם לאו
אסורין עד שיביא העומר הבא יג
קורין בבית השלחין שבעמקין אבל
לא בדשין אנשי ירוחו קורין כדינן
חכם ובדשין שלא כדינן חכם ולא
מחו בידן חכם וקורין לשחת ומאכיל
לבהמה אמר ר יהודה אמתי בומן שהיתומל
עד שלא הביא השלישי שמעון אומר
אחת יקצור ואוכל אות משהביאה
שלישי יד קורין מפני ומטיילת
מפני בית האבל מפני ביטול בית המדרש
לא יעשה אותן מרכות אבל מניחין
עבדין מיעוט העומר לבוא מן הקמה
לא ייצא יבוא מן העמרין מיעוטו לבוא

מִן הַלֶּחֶם לְאֵימָא בַּר יַאבִישׁ מֵעֲתָּה
לְקַיֵּים בַּלַּיְלָה מִקְיַר בְּיוֹם מִשָּׁרוּ וְהוֹחָה
אֶת הַשַּׁבָּת פר׳ ו׳ הל׳ יד׳
שְׁתֵּי הַלֶּחֶם מִלּוּשׁ אֶחָת וְאֹפֶת
אַחַת לְחֹם הַפָּנִים מִלּוּשׁ אֶחָד
וְאֹפֶה שְׁתַּיִם שְׁתַּיִם וּבְטֶפֶס הַיָּדַיִם
עֲשָׂה אוֹתָן כְּשֶׁהוּא אֵרְדָּן נוֹתֵן לִי
טֶפֶס כְּדֵי שֶׁלֹּא יְקַלְקְלוּ ב׳ אֶחָד
שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אֶחָד לְחֹם הַפָּנִים לִישְׁתָּן
וַעֲרִיכָתָן בְּזוּרִין וְאֹפְיָתָן בְּפָנִים ר׳
יְהוּדָה אוֹמֵר מְעַשְּׂרִים בְּפָנִים ר׳ שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר מְעַשְּׂרִים שְׁתֵּי הַלֶּחֶם
וְלֶחֶם הַפָּנִים כְּשֵׁרוֹת בַּעֲזָרָה וּכְשֵׁרוֹת
בְּבֵית פָּגֵי ג׳ חֲבִיתֵי כֹהֵן גָּדוֹל
לִישְׁתָּן וְאֹפְיָתָן בְּפָנִים וּרְוּחוֹת אֶת
הַשַּׁבָּת טְחִינָתָן וְהֶרְקִידָן אֵינָן רְוּחוֹת
אֶת הַשַּׁבָּת כְּלֵי אֵי׳ רְקִידָה בַּלַּיְלָה
מְלַאכְתָּן שֶׁאֶפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מֵעֶרֶב
שַׁבָּת אֵינָן דּוֹחוֹת אֶת הַשַּׁבָּת וְשֶׁאִי אֶפְשָׁר
לָהּ לַעֲשׂוֹת מֵעֶרֶב שַׁבָּת דּוֹחוֹת אֶת
הַשַּׁבָּת ד׳ כָּל הַמְּנָחוֹת יֶשְׁבָּהֶן
מַעֲשֵׂה כְּלִי בְּפָנִים וְאֵין בָּהֶן מַעֲשֵׂה
כְּלִי בַּחוּץ כֵּיצַד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אוֹרְכָן
שִׁבְעָה וְרָחְבָּן אַרְבָּעָה וְקֶרְנוֹתֵיהֶן
אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת לְחֹם הַפָּנִים אוֹרְכוֹ
עֲשָׂרָה וְרָחְבּוֹ חֲמִשָּׁה וְקֶרְנוֹתָיו
שֶׁבַע אֶצְבָּעוֹת ר׳ יְהוּדָה אוֹ שֶׁלֹּא

תְּיִטְעָה וְכוּ׳ יְהוּדָה וּבֶן וּמָאנוֹ וְעַתָּה
עֲלֵה שֻׁלְחָן לְחֹם הַפָּנִים שִׁיהוּא לוֹפֵף
פָּנִים ה׳ הַשֻּׁלְחָן אָרְכּוֹ עֲשָׂרָה וְרָחְבּוֹ
חֲמִשָּׁה לְחֹם הַפָּנִים אוֹרְכוֹ עֲשָׂרָה
וְרָחְבּוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אוֹרְכּוֹ כְּנֶגֶד
רָחְבּוֹ שֶׁל שֻׁלְחָן וְהוֹפֵל טֶפַח מִכָּאן
וּמִזְיָנָה מִכָּאן וְטֶפַח מִכָּאן וּמִזְיָנָה
מִכָּאן נִמְצָא אוֹרְכּוֹ מְמַלֵּא רָחְבּוֹ שֶׁל שֻׁלְחָן
הַגָּדוֹל וְרָחְבּוֹ ו׳ אַמָּה מֵאִיר אוֹמֵר שֻׁלְחָן
אוֹרְכּוֹ שְׁנֵים עָשָׂר וְרָחְבּוֹ שִׁשָּׁה לְחֹם
הַפָּנִים אוֹרְכּוֹ עֲשָׂרָה וְרָחְבּוֹ חֲמִשָּׁה
נוֹתֵן אוֹרְכּוֹ כְּנֶגֶד רָחְבּוֹ שֶׁל שֻׁלְחָן
וְהוֹפֵל טֶפַח מִכָּאן וְטֶפַח מִכָּאן
רְוָוחַ בֵּאֲמַצַּע כְּדֵי שֶׁתְּהֵא הַיָּדוֹ
מְנַשֶּׁבֶת בּוֹ בְּאֶבְנָא שֶׁאוֹלִין שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין
שְׁנֵי בְּרֵיכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לְחֹם הַפָּנִים אָמַרְתִּי
לוֹ חֲלָא כְּבַר נֶאֱכַל וְנִתְּנָה עַל הַמַּעֲרֶכֶת
לְבוֹנָה זְכוּת הִיא לָהֶם וְהַלֹּא נֶאֱכַל וְעָלְתָה
מַטֵּה מְנַשֶּׁה ז׳ אַרְבָּעָה סְנִיפִים
שֶׁל זָהָב הָיוּ שָׁם מְפֻצָּלִין מֵרֹאשֵׁיהֶן
שֶׁהָיוּ מְכִין בָּהֶן שְׁנַיִם לְסִדּוּר זֶה
וּשְׁנַיִם לְסִדּוּר זֶה וְעֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה
קָנִים וְחֵינִי קָנָה חִלּוּל אַרְבָּעָה עָשָׂר
לְסִדּוּר זֶה וְאַרְבָּעָה עָשָׂר לְסִדּוּר זֶה
לֹא סִידּוּר קָנִים וְלֹא נְטִילָתָן וְרוּחַיִם
אֶת הַשַּׁבָּת אֶלָּא נִכְנָס מֵעֶרֶב שַׁבָּת
וְשׁוֹמְטָן וְנוֹתְנָן לְאוֹרְכּוֹ שֶׁל שֻׁלְחָן

כלה כלים שהיו במקדש אומרים לא
לאומרו של בית ח שני של חנוכה
שהיו באולם מבפנים על פתח
הבית אחד של ששים ואחד של זהב
על של ששים נותנין לחם הפנים
בכסותו ועל של זהב בי"א אותו ש
שמעלין בקדש ולא מוריד ואחד
של זהב מבפנים שעליו לחם הפנים
תמיד ט ארבעה כהנים נכנסין
שנים בדין שני סדרין ושנים בדין
שני בזיכין וארבעה מקדמין לפניה
שנים ליטול שני סדרים ושנים
ליטול שני בזיכין המכנסין עם
העומדים בצפון ופניהם לדרום הם
המוציאין העומדים בדרום ופניהן
בצפון אלו מוליכין ואילו מניחין
וטיפחו של זה לתוך טיפחו של זה
שנ' לפני תמיד ר' יוסה אומ' אפילו
אילו נוטלין ואילו מניחין אף ו
היתה תמיד ינאון ונתנוס על שלחן
הזהב שהיה באולם הקטיר והבזיכין
החדשות מתחלקות לכהנים י חל
יום הכיפורים להיות בו בשבת
והחלות מתחלקות לערב חל
להיות ערב שבת שעיד של יום
הכיפורים נאכל לערב הבלילין או
אוכלין אותו כשהוא חי מפני שרעתן

יפה יאו סידר את הלחם בשבת
ואת הבזיכין לאחר שבת והקטיר
את הבזיכין בשבת פסולה ואין חייבין
עליהן משום פיגול נותר וטמא יג
סידר את הלחם ואת הבזיכין בשבת
והקטיר את הבזיכין לאחר השבת
פסולה ואין חייבין עליהן משום
פיגול נותר וטמא יג סידר את
הלחם ואת הבזיכין בשבת והקטיר
את הבזיכין בשבת כיצד יעשה ינחה
לשבת שאפילו היא על השלחן ימים
אין בהם כלום יד שתי הלחם נאכלות
אחר פחות משנים ולא יתר על שלשה
כיצד נאפות מערב יום טוב ונאכלות
ביום טוב לשנים חל יום טוב להיות
אחר שבת נאכלות לשל שתי הלחם הפנים
נאכל אין פחות מתשעה ולא יתר
על אחד עשר כיצד נאפה מערב שבת
ונאכל בשבת לתשעה חל יום טוב
להיות ערב שבת נאכל לעשרה שני
ימים של ראש השנה נאכל לאחד
עשר אינו רוחה לא את השבת
ולא את יום טוב רבן שמעון בן גמליאל
או משום ר' שמעון בן הסגן רוחה את
יום טוב ואינו רוחה את יום הכפורים

פ"ו יב הל יד
המנחות והנסכים שנישתמו עד ששה

קדשו בכלי וש להן פדיון משקדשו
בכלי אין להן פדיון העשרת העניך
הלבונה וכלי שרת אין להן פדיון שלא
נאמר אלא בהמה ב האומר הרי עלי
מחצת והביא במרחשת
והביא במחצת מה שהביא הביא
וידי חובתו לא יצא ד להביא במחצת
והביא במרחשת במרחשת והביא ב
במחצת הרי זו פסולה ג הרי עלי
שני עשרונות להביא בכלי אחד והביא
בשני כלים בשני כלים והביא בכלי
אחד מה שהביא הביא וידי חובתו
לא יצא אלו הביא בכלי אחד והביא בשני כלים
בשני כלים והביא בכלי אחד הרי ה
אילו פסולין ד הרי עלי שני
עשרונות להביא בשני כלים והביא
בכלי אחד אמרו לו בשני כלים נדחקה
הקריבן בשני כלים כשרים נתנן בכלי
אחד בשני מנחות שנתערבו ה
הרי עלי שני עשרונות להביא בכלי
אחד והביא בשני כלים אמרו לו
בכלי אחד נדרתה הקריבן בכלי אחד
כשרים בשני כלים פסולים ו הרי
עלי מנחה מן השעורין יביא מן ה
החיטין קמח יביא סלת שלא שמן
ולבונה יביא שמן ולבונה וחצי עשרון
שלה יביא עשרון שלה עשרון ומחצה
יביא שתים ר שמעון פוטר שלא
ניתנדב כדרך המיתנדבין ומתנדב
אדם מנחה של ששים עשרון ומביא

סאה הוא טובל ארבעים

בשני כלים

פרידה

כלי אחד או אם הרי עלי ששים ואחד
מביא ששים בכלי אחד ואחד בכלי אחד
שכן היתירו מביא ביום טוב הראשון
של חג שחל להיות בשבת ששים ואחד
דיו ליחיד שיהא פחות מן היתירו
אחד ז אמר שמעון הללו אלו
לפריס ואלו לכבשים אין נבללין זה
עם זה אלא עד ששים יכולין להיבלל
אמרו לו ששים נבללין וששים ואחד
אינן נבללין אם להן כל מידות ח חבמ
כן באריבעיך סאה חסר קורטוב אינו
יכול ליטבול בהן שאין מיתנדבין ול
שנים חמשה אבל מיתנדבין של שלשה
ואורבעה ושלשה משלשה ולמעלן
ט מיתנדבין יין ואין מיתנדבין
שמן דברי ר עקיבה ר טרפון אומ מיתנדבין
שמן אמ ר טרפון מה מיצינו ביין
שהוא בא חובה ובא נדבה אף שמן
שהוא בא חובה יבוא נדבה אמ לו
ר עקיבה לא אם אמרתה ביין שכן
הוא קרב חובתו בפני עצמו תאמר
בשמן שאינו קרב חובתו בפני עצמו
שאין שנים מיתנדבין עישרון אחד
אבל מיתנדבין עולה ושלמים ובעוף
אפילו אחת פר יג הל ט
הרי עלי עישרון יביא אחד
עשרונות יביא שנים פירשתי ואיני
יודע מה פירשתי יביא שתים עשרה
והרי עלי מנחה יביא או זה שיריבה
ר יהודה או יביא מנחה כלת שהיא

פרידה

מיוחדת שבמנחות נ׳ מנחה
מן המנחה יביא אחת ממנחות מן
המנחות יביא שתים פירשתי יביא
חמרי שיתן פרשתי מנחות של עשרונות
ואיני יודע מה פירשתי יביא מנחה
של ששים עשרון ר׳ יהודה אומר יביא
מנחות של עשרונות מאחד ועד
ששים ג׳ הרי עליי עניים לא יפחות
משני בזיכין לבונה לא יפחות מקומץ
חמשה קומצין הוא אומר הרי עליי
לבונה לא יפחות מקומץ הימנך מנחה
יביא עשרה קומצין לבונה המעלה את
הקומץ בחוץ וחיב ושני כהנים טעונין
שתי קמיצין ד׳ הרי עליי והבלה לא
יפחות מד׳ זהב וכסף לא יפחות
מדינר כסף ונחושת לא יפחות ממעה
כסף פירשתי ואיני יודע מה פירשתי
יהא מביא עד שיאמר לא לכך נתכוונתי
ה׳ הרי עליי יין לא יפחות משלשת
לוגין שמן לא יפחות מלוג׳ או משלשת
לוגין פירשתי ואיני יודע מה פירשתי
יביא כיוצא מיובה ו׳ הרי עליי עולה
יביא כבשי לעזר בן עזריה או תורי
בן יונה פירשתי בן בקר ואיני יודע
מה פירשתי יביא פר ועגל מן הבהמה
ואיני יודע מה פירשתי יביא פר ועגל
אילו וגדיו ועולה פרשתי ואיני יודע
מה פירשתי מוסף עליהן תור ובן יונה
ז׳ הרי עליי תודה או שלמים יביא
כבש פירשתי בן בקר ואיני יודע

ואיני יודע מה פירשתי

פירשתי יביא פר ופרה עגל ועגלה מן
הבהמה ואיני יודע מה פירשתי יביא
פר ופרה עגל ועגלה אילו ורחל גדי
וגדיה שעיר ושעירה טלה וטלה
ה׳ הרי עליי שור יביא הוא ומסכיו
במנחה עגל יביא הוא ומסכיו בחומש
איל יביא הוא ומסכיו בשתים כבש
יביא הוא בסלע שור במנחה יביא מנחה
חזיר מנסכיו עגל בחומש יביא בחומש
חזיר מנסכיו איל בשתים יביא בשתים
חזיר מנסכיו כבש בסלע יביא בסלע
חזיר מנסכיו שור במנחה והביא שתים
במנחה לא יניח אפילו זה במנחה חיסר
דינר זה במנחה וחסר דינר שחור והביא לבן
לבן והביא שחור גדול והביא קטן לא
יניח קטן והביא גדול יניח ר׳ אומר
ט׳ שור זה עולה ונסתאב אסריה
יביא בדמיו שתים שתורין אילו
עולה ונסתאבו אסריה יביאם יין
אחר ר׳ יוסי אומר זה עולה ונסתאב
אסריה יביא בדמיו כבש כבש זה
עולה ונסתאב אסריה יביא במיין
אילו אוסר האומר אחד מכאן הקדש
אחד משוורי הקדש היולו שניהם הנעלין
שבהן הקדש שלשה הניעורי שבהן
הקדש פירשתי ואיני יודע מה פירשתי
או שאמר לי אבה הגדול שבהן הקדש
ו׳ הרי עליי עולה יקריבנה במקדש
ואם הקריבה בבית מזונין לא יניא
לא שאקריבה בבית מזונין יקריבנה

מקדש ואם הקריבה בבית מזרחין
ביאה משמען או אין זה עולה הריני
נזיר יצא במקדש ואם גילח בבית
מזרחין לא יצא שאבלח בבית מזרחין
יגלח בבית במקדש ואם גילח בבית
מזרחין יצאו שמעון או אין זה נזיר
הכהנים ששימשו בבית המקדש
מזרחין לא ישמשו במקדש בידוע שלא
ואין יורד לוסל לדבר אחר שנ אך לא
יעלו כהני במות אל מזבח ירושלם
כי אם אכלו מיניהם בתוך אחיהם הרי
הם כבעלי מומים חולקים ואוכלים
אבל לא מקריבים נאמר בעזרת הבהמה
אשה רעה ניזון במעזה אשה רעה
ניזון ללמד שאחד מרבה ואחד
ממעט ובלבד שיכוון את רעותו לשמים

חסל מסכת

מכות פרק

תלת עשר

שחיטת חולין פ"א

הכל שוחטין ושחיטתן כשירה
חוץ מיחרש שוטה וקטן שמא יקלקל
בשחיטתן וכולם ששחטו ואחרים
רואים אותן ושחיטתן כשירה שחי
שחיטת הנכרי טרפה ומטמאה במשא
השוחט בלילה וכן סומא ששחט שח
שחיטתו כשירה השוחט בשבת
וביום הכיפורים אף על פי שהוא מת
מתחייב בנפשו שחיטתו כשירה ב

השוחט מן העורף שחיטתו פסולה
השמט מן העורף שחיטתו כשירה
השוחט מן העורף מליקתו פסולה

הַשְׁחִיטוֹת חוּלִין פֶּרֶק א

הַכֹּל שׁוֹחֲטִין וְשִׁחִיטָתָן כְּשֵׁרָה
חוּץ מִיַּחֲרִשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן שֶׁמָּא יְקַלְקֵל
בִּשְׁחִיטָתָן וְכוּלָּם שֶׁשָּׁחֲטוּ וְאֶחָרִים
רוֹאִים אוֹתָן וְשִׁחִיטָתָן כְּשֵׁרָה שְׁחִי
שְׁחִיטַת הַנָּכְרִי טְרֵפָה וּמְטַמְּאָה בְּמַשָּׂא
הַשּׁוֹחֵט בַּלַּיְלָה וְכֵן סוּמָא שֶׁשָּׁחַט שְׁחִ
שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה הַשּׁוֹחֵט בְּשַׁבָּת
וּבְיוֹם הַכִּפּוּרִים אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מֵ
מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה ב

הַשּׁוֹחֵט מִן הָעֹרֶף שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה
הַשּׁוֹמֵט מִן הָעֹרֶף כְּשֵׁרָה
הַמּוֹלֵק מִן הָעֹרֶף מְלִיקָתוֹ פְּסוּלָה

מעשר האוחים השותפים שחייבין
בקולבון פטורין ממעשר בהמה פטורין
מן הקולבון כל מקום ששיש קנס אין
מבר כל מקום ששיש מאורן אין וחלייה
כל מקום ששיש וחלייה אין מאורן כל
מקום ששיש תקייעה אין הבדלה וכל
מקום ששיש הבדלה אין תקייעה כייע
יום טוב שחל להיות ערב שבת תוקעין
ולא מבדילין לאחר השבת מבדילין
ולא תוקעין כייע מבדילין בין קודש
לקודש ר דוסה אומרין קודש החמר
לקודש החל פר ב הל ז
השוחט אחד בעוף ושנים בבהמה
שחייטתו כשירה ורובו של אחד
כמוהו ר יהודה או ערי ששחט את
הוורידים ב חיני אחד בעוף
אחד וחיני בבהמה שחייטתו פסולה
רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה
שחייטתו כשירה ג השוחט
שני ראשון כאחת שחייטתו כשירה
שנים אוחזין בסכין ושוחטין אפילו
אחד מלמעלן ואחד מלמטן שחייטתו
כשירה ד התיז את הראש בבת
אחת פסולה היה שוחט והתיז את
הראש בת אחת אם יש בסכין מלוא
ערואר כשר היה שוחט והתיז שני
הראשון כאחת אם יש בסכין מלא
ערואר אחד כשר במי רבי אמורים
בומן שהולך ולא הביא ולא
הולך אבל אם הלך והביא אפילו

ויש חיבין בערי מקלט בהמה פטורין מן הקולבון

וכל מקום ששיש קנס

או

כל שהוא אפילו באומר לכשר ה נפלה
סכין ושחטה אפילו על פי ששחטה כדרכה
פסולה שנ ובחת וראכלת מיה שאותה ובחו
אתה אוכל ו נפלה סכין והגביהה ונפלו
כליו והגביהן השחיז את הסכין עתונא
חבירן ושחט אם שהא כדי שחייטה אחת
פסולה ר שמעון או אם שהא כדי ביקור
ז שחט את הוושט ופסק את הנרגרת
שחט את הנרגרת ופסק את הוושט
שחט את אחד מהן והמתין לה עד
שמיתה או שהחליד את הסכין הת
שיני ופסקו וישבאנו נבילה ר עקיבה
או טוריפה כלל לאו ישבאנו משם ר
יהושע כל שניפסלה משחייטתה נבילה
כל ששחייטתה מראשיו ודבר אחר גם
לה לה יפסל טריפה והורה לו ר עקיבה
ח השחט בהמה חיה ועוף לאינא
מהם יש כשירים נאכלים בידיים מוסאנות
לפי שלא הוכשרו בדרך שמעון אומ
הוכשרו בשחייטה ט השוחט
את המסכנת רבן גמליא עד שתפרכס
ביד וברגל אליעזר או רגיה אם וינקה
אמ ר שמעון את השוחט בלילה בשחי
עומד ומיצא בכלים מלאים דם כשירה
שוינקה כמיתת אליעזר וחכמ אומ עד
שתפרכס ביד וברגל או עד שתכשכש
בזנבה אחד בהמה דקה אחד בהמה
גסה בהמה דקה שפשטה את ידיה
ולאו החזירה פסולה שאינה אלא הרעה
נפש במי דברי אמ שהיתה בחזקת מסוכנת

אֲבָל אִם הָיְתָה בְּחֻזְקַת מְרִיָּה אֲפִילּוּ
לֹא הֵיוְבָה אַחַר מִן הַסִּימָנִים הָאֵלּוּ
כְּשֵׁרָה: י הַשּׁוֹחֵט לְנָכְרִי שְׁחִ
שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה ר׳ אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל לְאַ
ר׳ אֱלִיעֶזֶר אֲפִילּוּ שְׁחָטָהּ שֶׁיֹּאכַל
הַנָּכְרִי מֵחֲמַת הַגְּבִי שֶׁלֹּא פָּסוֹל דְּ
שֶׁהֲרֵי מַחֲשֶׁבֶת נָכְרִי לַעֲבוֹדָה זָרָה: יא
אָמַ׳ ר׳ יוֹסֵה קוֹל וְחוֹמֶר הַדְּבָרִים מַה
אִם בְּמָקוֹם שֶׁהַמַּחֲשָׁבָה פּוֹסֶלֶת בְּמ׳
בְּמוּקְדָּשִׁין אֵין הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶלָּא לְאַחַר
הָעֲבוֹדָה מָקוֹם שֶׁאֵין הַמַּחֲשָׁבָה פּוֹסֶלֶת
בְּחוּלִּין לֹא כָּל שֶׁכֵּן הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶלָּא לְאַחַר
הַשְּׁחִיטָה: יב הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם הָרִיס
לְשֵׁם גַּבָּעוֹת לְשֵׁם יָמִים לְשֵׁם נְהָרוֹת
לְשֵׁם מִדְבָּרוֹת שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה שְׁנֵי
אוֹחְזִין בְּסַכִּין וְשׁוֹחֲטִין אֶחָד לְשֵׁם
אֶחָד מִכֻּלָּם אוֹ וְאֶחָד לְשֵׁם דָּבָר אֶחָד
כְּשֵׁרָה שְׁחִיטָתָן פְּסוּלָה: יג אֵין
שׁוֹחֲטִין לֹא לְתוֹךְ הַיָּמִים וְלֹא לְתוֹךְ
הַהֲדָרוֹת וְלֹא לְתוֹךְ הַכֵּלִים אֲבָל שׁוֹחֵט
הוּא לְתוֹךְ הָעוֹגֶל שֶׁלַּמַּיִם וְסַפְּגָרָד
עַל גַּבֵּי כֵלִים אֵין שׁוֹחֲטִין בְּגוּמָּא אֲבָל
עוֹשֶׂה הוּא אָדָם גּוּמָּא לְתוֹךְ בֵּיתוֹ בְּשָׁעָה
שֶׁיִּכָּנֵס הַדָּם לְתוֹכָהּ וּבְשׁוּק לֹא יַעֲשֶׂה
כֵּן שֶׁלֹּא יַחֲזִיק אֶת הַמַּיִם: יד
הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם עֹלָה לְשֵׁם שְׁלָמִים לְשֵׁם
אָשָׁם תָּלוּי לְשֵׁם פֶּסַח לְשֵׁם תּוֹדָה שְׁחִיטָתוֹ
פְּסוּלָה ר׳ שִׁמְעוֹן מַכְשִׁיר שְׁנַיִם אוֹחֲזִין
בְּסַכִּין וְשׁוֹחֲטִין אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד אַף
מִכֻּלָּם אֶחָד לְשֵׁם דָּבָר כְּשֵׁרָה שְׁחִיטָתוֹ
פְּסוּלָה: טו הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם חַטָּאת

לְשֵׁם אָשָׁם וְדִיוֹ לְשֵׁם בְּכוֹר לְשֵׁם מַעֲשֵׂר
לְשֵׁם תְּרוּמָה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה וְזֶה
הַכְּלָל דָּבָר שֶׁהוּא נִדָּר וְנִדָּב הַשּׁוֹחֵט
לְשֵׁמוֹ פָּסוּל וְדָבָר שֶׁאֵינוֹ לֹא נִדָּר וְלֹא
נִדָּב שׁוֹחֵט לְשֵׁמוֹ כָּשֵׁר: פ״ר ג׳

הל טו אֵילּוּ טְרֵפוֹת בִּבְהֵמָה
נְקוּבַת הַוֶּשֶׁט וּפְסוּקַת הַגָּרְגֶּרֶת נִקַּב
קְרוּם שֶׁלְּמֹחַ נִקַּב הַלֵּב לְבֵית חֲלָלּוֹ
נִפְסַק חוּט שֶׁל שִׁדְרָה נִטְלָה הַגֶּבֶר
וְלֹא נִשְׁתַּיְּרוּ מִמֶּנָּה כְּלוּם הָרִיאָה
שֶׁנִּקְּבָה אוֹ שֶׁחָסְרָה ר׳ שִׁמְעוֹן אוֹמֵר עַד
שֶׁתִּנָּקֵב לְבֵית הַסְּפִיגוֹת: ב נִקְּבָה
הַקֵּיבָה נִקְּבָה הַמֵּרָה נִקְּבוּ הַמָּקִיסִ
הַכְּרִיסָה הַפְּנִימִית שֶׁנִּקְּבָה אוֹ שֶׁנִּקְרַע
רֹב הַזֹּהַר נִמְעָה ר׳ יְהוּדָה אוֹ בְּגָדוֹלָה טְפָחַ
וּבְקַטָּנָה רֻבָּהּ: ג הַמֹּסֶס וּבֵית
הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְּבוּ לְחוּץ נְפָלָה מִן הַגַּ
וְנִשְׁתַּבְּרוּ רֹב יְלָעֶתֶיהָ וּדְרוֹסָת
הָאוֹב ר׳ יְהוּדָה אוֹ דְּרוֹסַת הָאוֹב בְּזִקָּה
וּדְרוֹסַת הָאֲרִי בְּגַסָּה וּדְרוֹסַת הַנֵּץ בְּעֶקֶת
הַדָּק וּדְרוֹסַת הַגּוּ בְּעוֹת הַגַּס וְזֶה הַכְּלָל
כָּל שֶׁאֵין כְּמוֹהָ חַיָּה טְרֵפָה: ד אֵילּוּ
כְּשֵׁרוֹת בִּבְהֵמָה נִקְּבָה הַגָּרְגֶּרֶת אוֹ
שֶׁנִּסְדְּקָה עַד כְּמָה תֶּחְסַר רַבָּן שִׁמְעוֹן
בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵ עַד כְּאַסְדָּר הָאִיטַלְקִי:
ה נִפְחֲתָה הַטַּבַּעַת וְלֹא נִקַּב
קְרוּם שֶׁלְּמֹחַ נִקַּב הַלֵּב לֹא לְבֵית חֲלָלּוֹ
נִישְׁבְּרָה הַשִּׁדְרָה וְלֹא נִפְסַק חוּט שִׁדְרָה
נִטְלָה הַגֶּבֶר וְנִשְׁתַּיְּרוּ מִמֶּנָּה כָּל שֶׁהוּא
הַמֹּסֶס וּבֵית הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְּבוּ וְזֶה לְתוֹךְ
זֶה נִיטַל הַטְּחוֹל נִיטְּלוּ הַכֵּלָיוֹת נִיטַּל

M. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

לחי התחתון ניטלה האוסף שלה וחזרתה
בידי שמים כשירה הגלוחה רמאיר
מכשיר וחכמ פוסלין ר אילו
טריפות בעזת נקובת התוושט ופסוקת
הגרגרת היבתה חולדה על ראשה
מקום שהיא עשה אתה טריפות
ניקבה קיבתן ניקבו הדקין נפלה
לאור ונחמרו בני מעיה אם ירוקין
פסולה ואם אדומין כשירה רמה
וטרפה לכותל או שרי נעתה בהמה
והיא מפרכסת אם שהתה מעת לעת
ושחטה כשירה ר אילו בשירות
בעזת ניקבה הגרגרת או שניסדקה
היסתה חולדה מקום שאיתה עשה
טריפה ניקב הדפק ר מאיר אין אפילו
ניעל ויצאו בני מעיה ולא ניקבו
נישתברו אנפיה נימרטו אין בטפיה
ר יהודה אומר אם ניטלה הגויה פסולה

ז אחזות הדם והמעושנת בבהמה
שאוכלה רפנו שאוכלה יונאתן
התנגלים ש שתת המיה הדעיה פס
פסולה אוכלה סס המות או שנשבה
נחש מותרת משה טריפה ואסורה
מפני סכנת נפשות ט סימני
בהמה וחיה נאמרו מן התורה וסימני
העוף לא נאמרו אמרו חכמ כל עוף
דורס טמא כל שיש לו אינבע יתירה
וזפק וקורקבן ניקלף טהור ר לעזר
בר יעקוב אומר כל עוף חולק את רגליו
טמא ר ומחבירו כל שיש לו ארבע
רגליים ארבע כנפים וקרסולים וכנפיו

חופף את רובו ר יוסה אומ שמו חגב
ורגליים כל שיש לו סנפיר וקשקשת
ר יהודה אומ שני קשקשין וסנפיר
אחד אילו הן הקשקשין הקבועין בו
וסנפירין שיהא פורח בהן

פר ר הל י

בהמה שהיא מקשה לילד הוציא
העובר את ידו והחזירה מותר הוציא
את ראשו אף על פי שהחזירה הרי
זה כילוד חוקק מן העובר במעיה
מותר באכילה מן הטחול ומן הכליות
אסור באכילה וה הכלל דבר שהוא
נפה אסור ודבר שאינו נפה מותר
ב מכרת שהיא מקשה לילד מחוק
אבר אבר ומשליך לכלבים יצאו וחזו
הדיו וה יקבר וניטרפה מן הבכורה
ג בהמה שמת עוברה בתוך מעיה
הושיט הרועה את ידו ונגע בין
בבהמה בטומאה בין בטהורה טהור
ר יוסה הגלילי אומ בטומאה טמא ובט
ובטהורה טהור ד האשה
שמת ולדה בתוך מעיה הושיטה
החזיה את ידה ונגעה בו החזי ה
טמאה טומאת שבעה והאשה טהורה
עד שיצאו החולי ה בהמה שהיא
מקשה לילד הוציא העובר את ידו
וחתכה ואחר כך שחט את אמו הבשר
טהור שחט את אמו ואחר כך חתכה
הבשר מגע נבילה ודבי ר מאיר וחכמ
אומ מגע טריפה שחוטה מה מעינו
בטריפה ששחוטתה מטהרתה את

שחיטת בהמה תטהר את העובר
ז בא"י אומר לא אם טהרה
שחיטת טריפה אותה דבר שהוא
נבלה תטהר את העובר דבר שאינו
נבלה ומניין לטריפה שאין שחיטתה
מטהרתה בהמה טמאה אסורה
באכילה וטריפה אסורה באכילה
מה בהמה טמאה אין שחיטתה
מטהרתה את טריפה לאות טרפנה
שחיטתה ז אמרו לו לא אם
בבהמה טמאה שלא היתה לה שעת
כושר תאמר בטריפה שהיתה לה
שעת כושר טול לך מה שהכאתה
הרי שנולדה טריפה מן הנטען מנין
לא אם אמרתה בבהמה טמאה
שאין למיתה שחיטה תאמר בט
בטריפה ש שיש למיתה שחיטה בין
שמותך ח אין שחיטתה מטהרתו
שאין למיתו שחיטה ח השוחט
את הבהמה ומיאבה בין שמונה
חי או מת או בן תשעה ומת קורעו
ומוציא את רמוניה הא בן תשעה
חי טרפון שחיטה וחייב משם אותו
ואת בנו דברי ר מאיר וחכמ אומ
שחיטת אמו מטהרתו ר שמעון
השיזורי אפלו בן חמש שנים וחמא
חודש בשעה שחיטת אמו מטהרתו
קרעה ומיאבה בן תשעה חי טרפון
שחיטה לפי שלא נשחטה אמו
ט בהמה שנמתחכו וגליה מן

האריכובה ולמטן כשירה מן האריכובה
ולמעלן פסולה וכן שתי טלפי מרת
הגידים נישבר לוהעינה אם רוב
הבשר קיים שחיטתה מטהרתו אם
אין רוב הבשר קיים אין שחיטתה
מטהרתו י השוחט את הבהמה
ומיאבה שילייה נפשה יפה תאכל
אימה מטמא טומאת אכלין ולא טומ
טומאת נבילות חשב עליה מטמא
טומאת אכלין אבל לא טומאת
נבילות שילייה מיקיעתה אוסרה
באכילה סימן הולד באשה סימן
הולך בבהמה מכנרת שהיפילה
שילייה ישליכנה לכלבין ובמוקדשין
תיקבר לא היו קוברין אותה בפרשת
הדרכים ואין תולין אותה באולן משנה
דרכי האמורי פ ר ה
הל י אותו ואת בנו נוהג
בארץ ובחוץ לארץ בפני הבירה
ושלא בפני הבירה בחולין ובמוקדשין
כיצד השוחט אותו ואת בנו חולין
בחוץ שניהן כשירים חשיני סופג
את הארבעה קדשים בחוץ הראשון
חייב כרת ושניהן פסולין ושניהן
סופגין את הארבעה ב חוליס
בפנים שניהן פסולין וחשיני סופג
את הארבעה קדשים בפנים הראשון
כשר ופטור והשיני סופג את הארבעה
ופסולי ג חולין וקדשין בחוץ
הראשון כשר ופטור והשיני סופג

את האורבעים פסול ד קדשין
וחולין בחוץ הראשון חייב כרת
ופסול והשני כשר ושניהן סופגין את
האורבעים ה חוליס וקדשין בפניס
שניהן פסולין והשני סופג את
האורבעים קדשין וחולין בפניס הרי
הראשון כשר ופטור והשני סופג
את האורבעין ופסול ו חולין בחוץ
ובפניס הראשון כשר ופטור והשני
סופג את האורבעים ופסול ז
קדשים בחוץ ובפניס הראשון חייב
כרת ושניהן פסולין ושניהן סופגין
את האורבעים ח חוליס בפניס
ובחוץ הראשון פסול ופטור והשני
סופגאות האורבעין וכשר ט
קדשים בפניס ובחוץ הראשון כשר
ופטור והשני סופגאת האורבעים
פסול י השוחט ונמנא טריפה
השוחט לעבודה זרה השוחט פרת
וחטאת ושור הנסקל ועגלה ערופה
ר מאיר אומ מחייבי ר שמעון פוטר הא
השוחט ונתבלה בידו הנוחר המעקר
פטור משה אותו ואת בנו יא
שנים שלקחו פרה וזבחה זה שלקח ד
ראשון ושחטו ראשון ואם קדם השני
וזבח השוחט פרה ושתי בניה סופג
שמונים שחט שתי בניה ואחר כך
שחטה סופג ארבעים שחטה סופג
ארבעים שחטה ואת ביתה סופג
שמונים שחטה ואת בת ביתה ואחרכך

ואת בת בתה

שחט ביתה סופג ארבעים סומכס
אמ משה ר מאיר סופג שמונים
יא בארבעה פרקין בשעה המובר
נהמה לחבירו ירך להודיע איזה
מכרתי לשחוט בתה מכרתי לשחוט
ואילו הן ערב יום טוב האחרון של
חג ערב יום טוב הראשון של פסח
ערב העצרת וערב ראש השנה ודברי
ר יוסה הגלילי את ערב יום הכיפורים
בגליל אמ ר יהודה אמתי בזמן שאין
לו ריווח אבל אם ישלו ריווח אינו
ירך להודיע מיד ר יהודה במוכר
את האם ליתן ואת הבת לכלה שהוא
ירך להודיע שהדבר יודע שניהן
שוחטין ביום אחד יג בארבעה
פרקין אלו משחיטין את העבד
על כירחו אפילו שור שוה אלף דינר
ואין לוקחה אלא דרך כופין אותו ושחוט
לפיכך אם מת מת ללוקחו אבל בשאר
ימות השנה אינו כן לפיכך אם מת
מת למוכר יג יום אחד האמור
באותו ואת בנו היום הולך אחר הלילה
את זורד שר שמעון בן חמאנאמ
במעשה בראשית יום אחד ותאמר
באותו ואת בנו יום אחד מה יום אחד
האמור במעשה בראשית היום הולך
אחר הלילה אף יום אחד האמור באותו
ואת בנו היום הולך אחר הלילה

פ ו הל יג

כיסוי הדם נוהג בארץ ובחוץ לארץ

בפני הבית ושלא בפני הבית בחולין
אבל לא במוקדשין ונוהג בחייה ובעת
במחנה ובשאינו מחנה נוהג בכהני
מפני שהוא ספק אין שוחטין אותו
ביום טוב ואם שחטו אין מכסין
את דמו השוחט ומציא טריפה
השוחט לעבודה זרה השוחט חולין
בפנים וקדשים בחוץ חייה ועוף
הנסקלין ר' מאיר מחייב וחכמים פוטרין
השוחט וניתבלה בידו הנוחר והמעקר
פטור מלכסות ב חרש שוטה
שוטה וקטן ששחטו ואחרים
רואין אותן חייבין לכסות בינן
לבין עצמן פטורין מלכסות וכן
לעניין אותו ואת בנו ששחטו ואת
ואחרים רואין אותן אסור לשחוט
אחריהן בינן לבין עצמן ר' מאיר
מתיר לשחוט אחריהן וחכמים אוסרין
ומודין שאם שחטו שאינן מופגנין
את הארבעים ג שחט מאה
חייב במקום אחד כיסוי אחד
לכולם לפחות מאה עופות במקום
אחד כיסוי אחד חייה ועוף במקום
אחד כיסוי אחד לכולם ר' יהודה אן
שחט חייה יכסה ואחר כך ישחוט
את העוף שחטו ולא כיסה ואחר
אחר חייב לכסות כיסה וניתגלה פטור
מלכסות כיסהו והרוח חייב לכסות
ר' דם שנית ערב במים אם יש
בו מראה דם חייב לכסות נזעזע

ובחול דין

מיין רואין אותו כאילו הוא מיים ניתעבד
דם רואין אותו כאילו הוא מיים ניתעבד
דם בהמה או דם חייה רואין אותו
כאילו הוא מיים ר' יהודה אן אין דם מבטל
דם ה דם הנותנו ושעל הסכין
חייב לכסות אמ' ר' יהודה אמתי בומן
שאין שם דם אלא הוא אבל אם יש
שם דם אלא הוא פוטר מלכסות ו
במה מכסים ובמה אין מכסים מכסים
בזבל דק בסיד ובחרסית ובליבינה
ובמגופה שכתשה אבל אין מכסין
לא בבל גס ולא בחול גס ולא בלבינה
ולא במגופה שלא כתשה ולא יכפה
עליו את הכלי כלל אמ' רבן שמעון בן
גמליאל דבר שהוא מגדל ימחין מכסין
בו ודבר שאינו מגדל ימחין אין מכסין
בו פר ז הל יד
גיד הנשה נוהג בארץ ובחוץ לארץ
בפני הבית ושלא בפני הבית בחולין
במוקדשין ונוהג בהמה ובחייה
ובירך של ימין ובירך של שמאל אינו
נוהג בעוף מפני שאין לוכח נוהג
בשלולי יהודה אומ אינו נוהג בשלי
וחלבו מותר אין השבחים נאמנין על
גיד הנשה דב' מאיר וחכמים אומ נאמנין
עליו ועל החלב ב שולח הוא את
לנכרי ירך שגיד הנשה בתוכה מפני
שמקומה נכר הנוטל גיד הנשה ירך
שישול את כולה ר' יהודה אן יקיים בו
מצות נטילה ג האוכל מגיד הנשה

כזית סופג ארבעין אכלו ואין בו
כזית חייב אכל מוה כזית ומיזה כזית
סופג שמונים ר' יהודה או אינו סופג
אלא ארבעים ד' יש שניתבשל
בה גיד הנשה אם יש בנותן טעם
הרי זו אסורה כיצד משערין אותה
כבשר בלפת ה גיד הנשה שניתבשל
עם הגידים בזמן שהוא מכירו בנותן
טעם אם אינו מכירו בנותן טעם אם
אינו מכירו כולן אסורין והרוטב
בנותן טעם גיד הנשה ו נותנ
בטהרה ואינו נוהג בטומאה ר' יוסי
אומ' אוח בטומאה אמ' ר' יהודה והלא
על בני יעקב נאסר גיד הנשה ואורין
בהמה טמאה מותרת להם אומרי לו
מסיני נאמר אלא שניתנה במקומו
פ"ק ה"ל ז
כל הבשר אסור לבשל בחלב חוץ מבשר
דגים וחגבים אסור להעלותן עם
הגבינה על השלחן חוץ מבשר דגים
וחגבים הנודר מן הבשר מותר בבשר
דגים וחגבים העלה עם הגבינה
על השלחן ואינו מאכל בבתי בתי שמי
בית הלל אומ' לא עלה ולא מאכל אמ'
ר' יוסה זו מקולי בית שמי ומחומרי
בית הלל באי זה שולחן אמרו בשולחן
שהוא אוכל עליו אבל בשולחן שהוא
סודר עליו את התבשיל נותן והביצה
וה ואינו חושש ב יגורר אדם
בשר ותביעה במטפחת אחת ובלבד

שלא יהו נוגעים והבוה תב שמעון
בן גמליאל אף אנו שני אכסניים אנו
אוכלין על שולחן אחד והבשר והו
גבינה ואינן חוטשין ג טיפת
חלב שנפלה לחתיכה אם יש בה
בנותן טעם באותה החתיכה נייר
את הקדירה אם יש בה בנותן טעם
באותה הקדירה הכבוש לקורעו
ומוציא את חלבו לא קרעו אינו
עובר עליו הלב קורעו ומוציא את
חלבו ומולו לא קרעו אינו עובר עליו
המעלה את העוף עם הגבינה על
השלחן אינו עובר בלאו תעשה
ד בשר בהמה טהורה וחלב ב
בהמה טהורה אסור לבשל ואסור
בהנייה בשר בהמה טהורה וחלב
בהמה טמאה או בשר בהמה טמאה
וחלב בהמה טהורה מותר לבשל
ומותר בהנייה ר' עקיבה אן חזיה
ועוף אינן מן התורה שלא לאכול
בחלב אמרו לא תבשל גדי בחלב
אמו לא שה פעמים פרט לחזיר
ולעוף ולבהמה טמאה ה ר' יסה
הגלילי אומ' לא תאכלו כל נבילה
ואמ' לא תבשל גדי בחלב אמו את
שהוא אסור משום נבילה אסור
לבשל בחלב עוף שהוא משום נבילה
אינו דין שיהא אסור מלבשל בחלב
תלמוד לומר בחלב אמו יצא עוף
שאין לו חלב אם ו קיבת הנוצי

ושל נבילה הרי זו אסורה המעמיד
בעזרה של קיבה אם ישבה בנתן ט
טעם הרי זו אסורה כשירה שינקה
מן הטריפה קיבתה אסורה וטריפה
שינקה מן הכשירה קיבתה מותרת
מפני שהוא כנוס במעיה ז חומר
בזלב מבדס ובדס מבחלב שהחלב
מעלין בו וחיבין עליו משה פיגול
ונותר וטמא מה שאין כן בדם חומר
בדס שהדס נוהג בבהמה ובחיה
ובעופות בין טמאין בין טהורין
והחלב אינו נוהג אלא בבהמה ה
טהורה בלבד פר ט הל ז

העור והרוטב והקופה והאמל
והעצמות והגידים והקרנים והטלפיים
מיטמאים לטמא טומאת אכלים
אבל לא טומאת נבילות כיצד בהמה
השחוטה בהמה טמאה לנוכרי והיא
מפרכסת מטמא טומאת אכלין אבל
לא טומאת נבילות עד שתמות אוכ
עד שיתין את ראשה ריבה לטמא
טומאת אכלין מה שריבה לטמא
טומאת נבילות ר יהודה או הא לל
המכונס אם ישב רובו במקום אחד
חייבין עליו ב אלו שעורותיהן
כבשרן עור האוכף עור חזיר שלישב
ר יוסה אומ את עור חזיר שלבד עור
חטרת גמל הרכה עור הראש שלעגל
הדק עור הפרסות עור בית הכרשת

בית

עורה של עגל עד שתחות והאליה עור
האמה והכרס והלטאה והחומט
ר יהודה הלטאה כחולדה וכולם
שעבדן אוש חילק בהן בדי עבדה
טהורין חוץ מעור האוכף ר יוחנן
בן נורי אומ שמונה שרצים ושלהן
עורות ג המפשיט בבהמה בחייה
ובעוף בטמאה בטהורה בדקה ובעפה
לשטיח כדי אחיזה ולחמת עד שיועיל
את כל החזה המרגל לכולו חייבור
לטומאה לטמא ולטמא ד עור שעל
הינאר ר יוחנן בן נורי אומ אינו חייב
חכמים אומ חייבור עד שיפשיט את
כולו עור שיש עליו כדית בשר המצע
בינוני מהינאר ממנו בשערה שכנגדו
טמאה היו עליו כשני חיתיו זיתים
משוחין במצע אבל לא במשא דברי
רשמעון ר עקיבה או לא במצע ולא
במשא ומודה ר עקיבה בכשני חיתי
זיתים שהן חוץ בין בקיסם והסיטן
כלשהוא טהור מפני מה ר עקיבה
מטהר בעור מפני שהעור מבטלן
ה קולית המות וקולית המוקדשין
הנוגעבהן בין נקי ובין בין סתומין
טמא קולית הנבילה קולית השרץ
הנוגעבהן סתומין טהור נקבו כל
שהן מטמין במגע מביין את במשא
לא לוקה המגע והנושא את שנבלה
לכלל מגעבא לכלל משא לא נבא לכלל

מַגָּע לְאָבָא לְכָל מַשְׁא׳ ו בַּיִת
הַשְּׁרִין הַמְרוּקָמִין טְהוֹרָה וּנְקֵבָה כָּל
שֶׁהוּא טְמֵאָה שְׁרִין שְׁחִימוֹ בַּשֶּׂר
וְחִימוֹ אַרְמָה הַנּוֹגַעַ בַּשֶּׂר טָמֵא וּבְ
וַאֲרַמָּה טָהוֹר׳ יְהוּדָה אוֹ אוֹתָה הַנּוֹגַעַ
בַּאֲרַמָּה שֶׁכְּנֶגֶד הַבָּשָׂר טְמֵאָה׳ ו הָאֹמֶד
וְהַבָּשָׂר הַמְדוֹלְדָּלִין בַּבְּהֵמָה מְטַמְּאִין
טוּמְאַת אֳכָלִין בְּמִקְוֶה וּמְרִיכִין ה
הַכָּשֵׁר נִי שְׁחָטָהּ הַבְּהֵמָה הוּכְשְׁרָה
רַמִּיהָ דְּבֵי ר מֵאִיר ר שִׁמְעוֹן אוֹמֵר לֹא
הוּכְשְׁרוּ מִיתָּה הַבְּהֵמָה הַבָּשָׂר עֲרֵיךְ
הַכָּשֵׁר הָאֹמֶד מְטַמֵּא מִשּׁוּם אֹכֶל מַגָּעוֹ
וְאֵינוֹ מְטַמֵּא מִשּׁוּם אֹכֶל מִן הַנְּבֵלָה
דִּבְרֵי ר מֵאִיר ר שִׁמְעוֹן מְטַהֵר׳ ח
הָאֹמֶד וְהַבָּשָׂר הַמְדוֹלְדָּלִין בָּאָדָם
טְהוֹרִין מִת הָאָדָם הַבָּשָׂר טָהוֹר׳
אֹכֶל מְטַמֵּא מִשּׁוּם אֹכֶל מִן הַחַי וְאֵינוֹ
מְטַמֵּא מִשּׁוּם אֹכֶל מִן הַמֵּת דִּבְרֵי ר׳
מֵאִיר ר שִׁמְעוֹן מְטַהֵר׳

פֶּרֶק י הֵלָּל ז

הַזֵּרוֹעַ וְהַלְּחָיַיִם וְהַקֵּיבָה נוֹהֲגִין בָּאָרֶץ
וּבְחוּץ לָאָרֶץ בְּפֶסַח הַבַּיִת וְשֶׁלֹּא בְּפָנֵי
הַבַּיִת בְּחוּלִין אֲבָל לֹא בְּמִקְדָּשִׁין שֶׁהָיָה
בְּרִיָּן מַה אִם הַחוּלִין שֶׁאֵינָן חַיָּבִין
בְּחָזֶה וּבְשׁוֹק חַיָּבִין בְּמַתְּנוֹת קָדָשִׁין
שֶׁהֵן חַיָּבִין בְּחָזֶה וּבְשׁוֹק אֵינִי דִּין
שֶׁיִּהְיוּ חַיָּבִין בְּמַתְּנוֹת תַּלְמוּד לוֹמַר וְאוֹתָן
אוֹתָן לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחָק עוֹלָם
אֵין לְךָ אֶלָּא מַה שֶׁאָמוּר בְּעִנְיָן׳ ב

כָּל קָדָשִׁים שֶׁקָּדַם מוּם קְבוּעַ לְהִקָּדְשָׁן
וְנִפְדּוּ חַיָּבִין בַּבְּכוֹרָה וּבְמַתְּנוֹת
וְיוֹצְאִין לְחוּלִין לִיגָּזּוּ וְלַעֲבֹד וְלַדֹּן
וְחֶלְבָּן מוּתָּר לְאַחַר פִּדְיוֹנָן וְהַשּׁוֹחֵט
בַּחוּץ פָּטוּר וְאֵינָן עוֹשִׂין תְּמוּרָה
וְאִם מֵתוּ יִפָּדוּ חוּץ מִן הַבְּכוֹר וּמִן
הַמַּעֲשֵׂר׳ ג כָּל שֶׁקָּדַם הִקְדִּישָׁן
אֶת אִמָּן אוֹ מוּם עוֹבֵר לְהִיקְדִּישָׁן
לְאַחַר מִכֵּן נוֹלַד לָהֶם מוּם קְבוּעַ לְהִקָּדְשָׁן
וְנִפְדּוּ פְּטוּרִין מִן הַבְּכוֹרָה וּמִן הַמַּתָּנוֹת
וְאֵינָן יוֹצְאִין לְחוּלִין לִיגָּזּוּ וְלַעֲבֹד
וְלָדָן וַחֲלָבָן אָסוּר לְאַחַר פִּדְיוֹנָן
וְהַשּׁוֹחֲטָן בַּחוּץ חַיָּב וְעוֹשִׂין תְּמוּרָה
וְאִם מֵתוּ יִקָּבְרוּ׳ ד בְּכוֹר שֶׁנִּתְעָרֵב
בְּמֵאָה וּמִן שֶׁמֵּאָה שׁוֹחֲטִין אֶת כֻּלָּם
פּוֹטְרִין אֶת כֻּלָּם אֶחָד שׁוֹחֵט אֶת
כֻּלָּם פְּטוּרִין לוֹ אֶחָד הַשּׁוֹחֵט לַכֹּהֵן
וְלַנִּכְרִי פָּטוּר מִן הַמַּתָּנוֹת הַמִּשְׁתַּתְּפִין
עִמָּהֶם יַרְיךְ שׁוֹר שֶׁהוּא אַסְאַ חוּץ
מִן הַמַּתָּנוֹת אָמַר לוֹ מִכּוֹר לִי בְּנֵי מֵעַיָּה
שֶׁל פָּרָה וְהִיא בְּהֶם מַתָּנוֹת נִתְּנָן לַכֹּהֵן
וְאֵינוֹ מַנִּיחַ לוֹ מִן הַדָּמִין לָקַחַן מִמֶּנּוּ
בְּמִשְׁקָל נִתָּן לַכֹּהֵן וּמַנִּיחַ לוֹ מִן הַדָּמִין

פָּטוּר מִן הַמַּתָּנוֹת

ז גּ שְׁנִיתְעַיֵּר וְהִיתָּה לוֹ פָּרָה
נִשְׁחֲטָה עַד שֶׁלֹּא נִתְעַיֵּר פָּטוּר
מִשְׁנִיתְעַיֵּר חַיָּב אַסְ קָסָק פָּטוּר
שֶׁהַמְרִיאָה מְחַבֶּרֶת עַל הַדַּאֲוִיר
ו אֵי זֶה הוּא הַזֵּרוֹעַ מִפֶּרֶק שֶׁל
אַרְכּוּבָה עַד בֵּית שֶׁל יָד וְהוּא שֶׁנָּוֵר

כיצד ברגל שוק ירוחה או שוק
מפרק של ארכובה עד סובך של
רגל אי זה הוא לחי מפרק של לחי
עד פיקה של רגלת׃

פי׳ יא הלו׳

ראשית הגז נוהג ובחזה לארן בפני
הבית ושלא בפני הבית בחולין אבל
לא במוקדשין חומר בזר ורעבחיים
ובקיבה מראשית הגז שהזר רועה
והלחיים והקיבה נוהגים בבקר
ובינאן בין מרובה בין ממועט ו
וראשית הגז אינו נוהג אלא בכרי
והחלים אינו נוהג אלא במרובה
ב וכמה הוא מרובה בית שמי
אומ׳ שתי רחלים שנ׳ רחיה איש עגלת בקר ושתי יאנן עשרות חמש
ורחלות גדות מנא ומנא ופרס חמשת
בראשית הגז רבי רוסה וחכמ׳ אומ׳
חמש רחילות גדות כל שהן׃ ג
ומה הוא נותן לו משקל חמש ס
סלעים ביהודה שהן עשרין עשר
בגלילי מלובן לא יעשה כדי לעשות
ממנו בגד קטן שנתתן לו כדי ע
שיהא לו מתנה׃ ד לא הספיק
ליתנו לו עד שיצמיע פטור ליבנו
ולא יצמיע חייב הלוקח גז יצאנו
של נוכרי פטור מראשית הגז לקח
עין של חבירו אפ שייר המוכר
המוכר חייב ואפ לאוו הלוקח חייב׃

ובית הלל אומ׳ חמש שנ׳ וחמש יצאן

ה היו לו שני מינים טחופרת
ולבנות מכר לו טחופות אבל לא לבנות
וכריה אבל לא נקבות זה נותן לעצמו
וזה נותן לעצמו פי׳ הלה
שילוח הקן נוהג בארץ ובחוץ לארץ
בפני הבית ושלא בפני הבית בחולין
אבל לא במוקדשין חומר בכיסוי
הדס משילוח הקן שכיסוי הדס נוהג
בחייה ובעוף במוחמן ובשאינו מוחמן
ושילוח הקן אינו נוהג אלא בעוף אינו
נוהג אלא בשאינו מוחמן ב אי זה
הוא שאינו מוחמן כגון אברים ותרנגלים
שקיננו בפרדס קיננו בתוך הבית וכן
יונים דרסי׳ פטור משלח ג עוף
טמא פטור משלח עוף טמא רובץ
על ביצי עוף טהור וטהור רובץ על
ביצי עוף טמא פטור משלח קורא
וכר׳ י אליעזר מחייב וחכמ׳ פוטרין׃
ד היתה מעופפת בזמן שכנפיה
נוגעות בקן חייב לשלח אין כנפיה
נוגעות בקן פטור משלח אין שם אלא
אפרוח אחד או ביצה אחת חייב
שנים בקן בכל מקום׃ ה היו שם
אפרוחים מפרוחים או ביצים מוזרות
פטור משלוח שנ׳ והאם רובעת על
האפרוחים או על הביצים מה אפרוחים
בני קיימא אף ביצים בנות
קיימא ינאו
מוזרות מי׳ד

בימים ערוכות לאומן את אפרוחים
ערוכין לאומן ויצאו מפרוחים: ו
שלחה וחזרה שלחה וחזרה אפילו
ארבעה פעמים חייב לשלח שנ' שלח
תשלח את האם ואמאני נוטל את
האם ומשלח את הבנים חייב לשלח
שנ' שלח וג' תקח לך ונטל את הבנים
והחזירן לקן ואחר כך חזרה האם
עליהן פטור מלשלח: ז המוטל
אם על הבניה ר' יהודה אין לוקה ואינו
משלח וחכמים אומ' משלח ואינו לוקה
זה הכלל כל מיעוטו בלא תעשה שיש
בה קום ועשה אין חייבין עליה: ח
לא יטול אדם את האם על הבנים אפילו
לטהר בה את המצורע אם מיעד
קלה שהיא באיסור אמרה התורה
למען ייטב לך והארכת ימים קל
וחומר על מצות וחמורות שבתורה:

חסל שחיטת חולין פרק עשרי

בכורות פרק א

הלוקח עובר חמורו של נכרי והמוכר
לו אף על פי שאינו רשאי והמשתתף
לו והמקבל ממנו והניתן לו בקבלה
פטור מן הבכורה
בישראל אבל לא

באחרים הכהנים והלוים פטורים
מקל וחומר אם פטרו של ישראל ב'
במדבר דין הוא שיפטרו לעתיד
ב פרה שילדה כמין חמור וחמור
שילדה כמין סוס פטור מן הבכורה
שנ' ופטר חמור תפדה בשה ופטר
חמור שני פעמים ער שיהא
היולד חמור והנולד חמור: ג
המה זן באכילה בהמה טהורה שילדה
כמין בהמה טהורה שילדה כמין
בהמה טמאה מותר באכילה וטמאה
שילדה כמין בהמה טהורה אסור
באכילה שהרי נא מן השמא טמא
והשמא מן הטהורה טהור דבטמא
שבלע דג טהור מותר באכילה ובטהור
שבלע דג טמא אסור באכילה לפי
שאינו גידולו: ד חמורו של
נכרי וילדה שני זכרים נותן טלה
אחד לכהן וכר ונקבה מפריש עליה
אחד לעצמו שתי חמוריו של
נכרי וילדו שני זכרים נותן שני
טלים לכהן וכר ונקבה או שני זכרים
ונקבה נותן טלה אחד לכהן שתי
נקבות וכר או שני וכרים ושתי נקבות
אין כן לכהן כלום: ה אחת ביכרה
ואחת שלא ביכרה וילדו שני זכרים
נותן טלה אחד לכהן וכר ונקבה
מפריש טלה אחד לעצמו ופטר
חמור תפדה בשה מן הכבשים

ומן העיזים זכר ונקבה גדולקטן
תמים ובעל מום ופרה בן פעמים
הרבה ניכנס לדיר להיות עשר ואם
מת מהנקבו מהנה בו אין פודין
לא בעגל לא בחגיה לא בשחוטה
ולא בטריפה ולא בבלאים ולא במוי
ר אליעזר מותר בכלאים מפני שהוא
שה ואוסר במום מפני שהוא ספק
נתנו לכהן אין הכהן רשאי לקיימו
עד שפרש שה תחתיו ז
המפריש פדיון פטר חמור ומת
ראליעזר אין חייבין באחריותו כ
כיוצא שלעיס שלבן וחלב אומ
אין חייבין באחריותו כפדיון ס
מעשר שני ח העיד ר יהושע
ור עקיבא על פדיון פטר חמור שמת
שאין בו לכהן כלום מת פטר חמור
ראליעזר אומ יקבר ומותר בהנייתו
שלטלה וחלב אין אינו צריך לקבר
וטלה לכהן ט לא רעה לפרותו
עורפו בקפיס מאחוריו וקוברו
מינות פרידה קודמת למינות עריפה
שנ אם לא תפרה ועריפתו מינות
היעידה קודמת למינות פרידה
שנ אשר לא יעדה והפרה מינות
הייבום קודמת למינות חליצה
בראשונה שהיו מיתכוונין לשם

יאן בדול מן הגוי ולדות פטורין
וולדי ולדות חייבין העמידו ולדות
תחת אימהותיהן ולדות פטורין
וולדי וולדות חייבין רבן שמעון בן
גמליאל אומר אפילו עד עשרה דורות
פטורין שאחריותן לנוכרי ה
רחל שילדה כמין עז ועז שילדה
כמין רחל פטור מן הבכורה אם יש
בו מיקצת סימני רחל חייב ו רחילו
שלא ביכרה וולדה שני וכרים ויצאו
שני ראשיה כאחת ר יוסה הגלילי
אומר שניהם לכהן שנאמר לי׳
וחכם אומר אי אפשר אלא אחד לו ואחד
לכהן ר טרפון אומר הכהן בורר לו את
היפה ר עקיבה אומר משמנים ביניהן
והשיני ירעה עד שיסתאב וחייב
במתנות ר יוסה פוטר מת אחד מהן
ר טרפון או יחלוקו ר עקיבה אומר
המוציא מחבירו עליו הראיה וכר
ונקיבה אין בן לכהן כלום ז
שתי רחילות שלא בברו וולדו שני
וכרים נותן שניהם לכהן וכר ונקיבה
הוכר לכהן שני וכרים ונקיבה אחד
לו ואחד לכהן ר טרפון אומר הכהן בורר
את היפה ר עקיבה אומר משמנים ביניהן
והשיני ירעה עד שיסתאב וחייב
במתנות ר יוסה פוטר מת אחד מהן
ר טרפון או יחלוקו ר עקיבה אומר
המוציא מחבירו עליו הראיה וכר
ונקיבה אין בן לכהן כלום ז
שתי רחילות שלא בברו וולדו שני
וכרים נותן שניהם לכהן וכר ונקיבה
הוכר לכהן שני וכרים ונקיבה אחד
לו ואחד לכהן ר טרפון אומר הכהן בורר
את היפה ר עקיבה אומר משמנים ביניהן
והשיני ירעה עד שיסתאב וחייב
במתנות ר יוסה פוטר מת אחד מהן
ר טרפון או יחלוקו ר עקיבה אומר
המוציא מחבירו עליו הראיה וכר
ונקיבה אין בן לכהן כלום
אחר פר ג הל ט
הלוקח בהמה מן הגוי ואין ידוע אם
בכרה אם לא בכרה ר ישמעאל אומר
עובדת שנתנה ריח לכהן מיכן והילך
ספק רחל בת שתים ורדיי לכהן מיכן
והילך ספק מכן והילך ספק פיה וחמור
בנה שלוש ורדיי לכהן מיכן והילך ספק
ב אמ לו ר עקיבה אילו בולדי

כלבד הבהמה נפטרת היה כדבריך
אלא אמרו סימן הולד בבהמה דקה
ניטנת ובגסה שלייה ובאשה שפיר
ושלייה וה הכלל כל שיוצא שבכרה
אין בן לבהן כלום ושלא בכרה הרי זה
לכהן ואם סמך יאכלו במומן לבעלים
ר אליעזר בן יעקב או בהמה גסה
ששפעה חררת דם הרי זו תקבר
ונפטרה מן הבכורה ג רבן שמעון
בן גמליאל או היוקחו בהמה מניקה
מן הגוי אינו חושש שמא בנה
של אחרת היית נכנס לתוך עדרו
וראה את הבכורות מניקות ושאינן
מבכירות אינו חושש שמא בנה
שלזו באלו אינלו ואלו ושמא בנה שלזו
באלו אינלזו ד ר יוסה בן משולם
או השוחט את הבכור עושה מקוה
לקופים מכן ומכן ותולש את השיער
ובלבד שלא יזיזינו ממקומו וכן
התולש את השיער לראות מקום את
המום ה שיער בכור בעל מום
שנשר והניחו בחלון ואחר כך
שחטו עקביה בן מהללאל מתיר
וחכמים אוסרין ר בר ר יהודה אמר
ר יוסה לא בוה התיר ר עקיבה אלא
בשיער בכור בעל מום שנשר וה
והניחו בחלון ואחר כך מת בוה
עקביה בן מהללאל מתיר וחכמים
אוסרין עמד המדובל בבכור את

שהואנראה מן הבזוה מותר ואת
שאינו נראה מן הגזוק אסור
פ ד ה ל ה
עד כמה ישרצ חייבין לה יטפל בבכור
בבהמה דקה של שלשים יום ובגסה
חמשים יום ר יוסה או בדקה של שלשה
חדשים ב אמרו כהן בתוך זמן תנהו
ליהרי זה לא יתנו לו אם היה בעל מום
אמרו לו תנהו לי שאוכלנו מותר בשעת
המקדש אם היה תמים אמרו לו תן לו
שאקריבנו מותר הבכור נאכל שנה
שנה בין תמים בין בעל מום שנלמני
י אי אתה יכול שנה בשנה נוכל לו
מום בתוך שנתו רשיי לקיימו כל שנים
עשר חודש לאחר שנים עשר חודש
אינו רשיי לקיימו אלא עד שלשים יום
ג השוחט את הבכור ומראה את
מומו יהודה מתיר ר מאיר אומר הואיל
ונשחט שלא על פי מומחה אסור מי
שאינו מומחה וראה את הבכור ונשחט
על פיו הרי זה יקברו וישלם מביתו ר
הדן את הדין וטעה את החייב וזיכה
את הזכאי טומאו את הטהור וטיהר
את הטמא מה שעשה עשוי וישלם מ
מביתו אם היה מומחה בבית דין פטור
מלשלם ה מעשה בפרה שנטלה
האום שלה והאכילה ר טרפון לכלבים
ובא מעשה לפני חכמים והתירו אמ ר
תיודרוס הדופה אין פרה חוזרת

וירצין מאלכסנדריה עד שחותכין
את האוס שלה בשביל שלא תלד אמ
ר טרפון הלכה למרדכי ר טרפון אמ
לו עקיבה ר טרפון פוטר אתה שאתה
ממחה בבית דין שבל הממחה בבית
דין פטור מלשלם ו הנוטל שכרו
להיות רואה בסמרת אין שוחטין על
פיו אלא אם כן היה מומחה כאילה
ביבנה שהיתירו לו חכמים להיות נוטל
ארבעה אמות בבהמה דקה ושתה
בפה בין תמיכה בין בעלמות ז
הנוטל שכרו לדין הרי זה בטילים
להעיד עדותו בטילה להדות ולקדש
מימיו מי מערה ואפרו אפר מקלה
אם היה כהן מטמאו מתורמתו ומאכילו
ומשקיו סכו ואם היה זקן מרביבו על
החמור ונותן לו שכרו כפועל ה
החשוד על הכתורות אין לוקחין
ממנו בשר צבאין ולא עורות שאינן
עבורין ר אלעזר אומ לוקחין ממנו
עורות של נקבה אין לוקחין ממנו
צמר מלובן ויצוי אבל לוקחין ממנו
טווי ואריג ט החשוד על
השביעית אין לוקחין ממנו פשתן
אפילו שרוק אבל לוקחין מכינו טוי
ובגדים י החשוד להיות מורה
תרומה לשה חולין אין לוקחין ממנו
אפילו מים ומלח דברי ר יהודה ר
שמעון אומ כל שישבו ויקח תרומה
ומעשרות אין לוקחין ממנו יא
החשוד על השביעית אינו חשוד
על המעשרות החשוד על המעשרות
אינו חשוד על השביעית החשוד על
זה ועל זה חשוד על הטהרות וש
שהוא חשוד על הטהרות ואינו חשו
חשוד לא על זה ולא על זה והכל
החשוד על דברי לאו דנן ולא מעידו

פרק ה הל יד

כל פסולי המוקדש שין ונמכרין באטלי
ניש חוטין באטלים נישקלין בליטרה
חוץ מן הבכור ומן המעשר שהניתנין
לבעליהם פסולי המוקדש שין הניתנין
להקדש ושוקלין מנא כנגד מנא
בבכור ב בית שמאי או לא אמינה
ישר עם סתן על הבבור בית הלל
מתירין אפילו גמי בבכור שאחזוהו
אפילו מת אין מקיזין לו את הדם
דברי ר יהודה וחכמים אומ יקיז ובלבד
שלא יעשוהו מום אם עשה בו
מום הרי זה לא ישחוט עליו ר
שמעון אומ יקיז את על פי שהוא
עשה בו מום ג העורה אזון
הבכור הרי זה לא ישחוט עד שימות
דברי ר אליעזר וחכמים אומ לנשילו
לו מום אחר ושחט עליו מעשה
ברבי שלרחליס וקן ושערו מרובדל
ראהו דוסתאי אחד מבני עיבו
שלזה אמרו לו בבכור הוא ואינו

נִשְׁחַט אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה בּוֹ מוּם קָבוּעַ
פְּגִיעוּס וְרָעָה בְּאָזְנוֹ וּבָא מֵעֲשֶׂה לִפְנֵי
חֲכָמִים וְהִתִּירוּ וְרָאָה שֶׁהִתִּירוּ וְהָלַךְ
וְרָעָה בְּאָזְנוֹ בְּכוֹרוֹת אַחֵרִים וְאִסְרוּ
פָּעָה אַחַת הֵרִיעוּ תִּינוֹקוֹת מְשַׁחֲקִין בְּ
בַּשְּׂדֶה וְקִשְׁרוּ זְנָבוֹת טְלָאִים זֶה עַל
זֶה וְנִפְסְקָה זְנָבוֹ שֶׁל אֶחָד מֵהֶן וְהָיָה
הוֹלֵךְ בְּכוֹר וּבָא מֵעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים
וְהִתִּירוּ וְרָאוּ שֶׁהִתִּירוּ וְהָלְכוּ וְקִשְׁרוּ
זְנָבוֹת אֲחֵרִים בְּכוֹרוֹת וְאִסְרוּ וְזֶה
זֶה הַכְּלָל כָּל שֶׁהוּא לְרָעָתוֹ אֲסוּר שֶׁלֹּא
לְרָעָתוֹ מוּתָּר ד הָיָה בְּכוֹר וְחָפַן
וְבָעַט וְעָשָׂה בּוֹ מוּם הֲרֵי זֶה יִשְׁחַט
עָלָיו כָּל הַמּוּמִין הָרְאוּיִין לָבוֹא בְּיָדוֹ
אָדָם רוֹעִין יִשְׂרְאֵל נֶאֱמָנִין רוֹעִין הַכּ
הֲנָיָה אֵינָן נֶאֱמָנִין רַבָּן שִׁמְעוֹן
בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר נֶאֱמָנִין הֵם עַל שֶׁלְּחֲבֵירוֹ
וְאֵינָן נֶאֱמָנִין עַל שֶׁלְּעַצְמָן מֵאִיר אוֹ
הַחֲשׁוּד עַל דָּבָר לֹא דָּמָיו וְלֹא מְעִידוֹ
ה נֶאֱמָן הַכֹּהֵן לוֹמַר בְּכוֹר הָרְאִיתִי
בְּכוֹר זֶה וּבַעַל מוּם הוּא הַכֹּל נֶאֱמָנִין
עַל מוּמֵי הַמַּעֲשֵׂר בְּכוֹר שְׁנֵים מַה עֵינוֹ
שְׁנֵי קְטֵעָה יָדוֹ וְשִׁנֵּי שֶׁתִּכְרֵה רַגְלוֹ
הֲרֵי זֶה יִשְׁחַט עַל פִּי שְׁלֹשָׁה בְּנֵי
כְנַסְתִּי יוֹסֵה אוֹמֵר אֲפִלּוּ וְשֵׁשׁ
עֶשְׂרֵה וּשְׁלֹשָׁה לֹא יִשְׁחַט אֶלָּא עַל
פִּי מוּמְחֶה ו הַשּׁוֹחֵט אֶת
הַבְּכוֹר וּמְכָרוֹ וְנוֹדַע שֶׁלֹּא הָרְאָרוֹ
מַה שֶּׁאָכְלוּ אָכְלוּ וְיָחְזִיר לָהֶם אֶת
הַדָּמִים מַה שֶּׁלֹּא אָכְלוּ הַבַּשָּׂר יִקְבְּרוּ

וְהוּא יַחֲזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים ז
וְכֵן הַשּׁוֹחֵט טְרֵפָה וּמְכָרָהּ וְנוֹדַע שֶׁהִיא
טְרֵפָה מַה שֶּׁאָכְלוּ אָכְלוּ וְיָחְזִיר לָהֶם
אֶת הַדָּמִים מַה שֶּׁלֹּא אָכְלוּ הֵם יַחֲזִירוּ
לוֹ אֶת הַבָּשָׂר וְהוּא יַחֲזִיר לָהֶם אֶת
הַדָּמִים כְּרוֹדוֹ לַמַּיִם אוֹ הַטִּלְטוּל
לַכְּלָבִים וְשִׁלְּטוּ לוֹ דְּמֵי טְרֵפָה

פֶּרֶק ז הַלּ ז

עַל אֵילּוּ מוּמִין שׁוֹחֲטִין אֶת הַבְּכוֹר
נִפְגְּמָה אָזְנוֹ מִן הַסְּחוֹס אֲבָל לֹא מִן
הָעוֹר נִסְדְּקָה אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא חִסְּרָה
נִיקְּבָה מִלְּאַחֲרֶיהָ אוֹ שֶׁבִּשְּׁתָּה וְאִי
וּ הוּא יָבִישָׁה כָּל שֶׁתִּנָּקֵב וְאֵינָהּ
מְיֻמֶּאָה טְיֵפַת דְּ רִיסָה בֶּן מְשׁוּלָּם
אוֹמֵר יָבִישָׁה שֶׁתְּהֵא נִפְרֶכֶת ב רִיס וּ
שֶׁל עַיִן שֶׁנִּיקַּב שֶׁנִּיפְגַּם שֶׁנִּיסְדַּק הֲרֵי זוֹת
בְּעֵינוֹ רוֹק תְּבוּל לוֹ חִלְזוֹן נָחָשׁ עַקְרָבִּית
וְאִי זֶה הוּא תְּבוּל לוֹ בֶּן הַפּוֹסֵק בְּסִירָה
וְנִכְנָס בַּשְּׁחוֹר בַּשְּׁחוֹר וְנִכְנָס בַּלֶּבֶן
אֵינוֹ מוּם שֶׁאֵין מוּמִין בַּלֶּבֶן ג
חִוָּרוֹן וְהַמַּיִם הַקְּבוּעִין אִי זֶה חִוָּרוֹן
הַקְּבוּעַ כָּל שֶׁשָּׁהָא שְׁמוֹנָה יוֹם ר
חֲנַנְיָה בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אוֹמֵר בּוֹדְקִין אוֹתוֹ
בִּשְׁלֹשָׁה פְּעָמִים בְּתוֹךְ שְׁמוֹנָה יוֹם
וְאֵילּוּ הֵן הַמַּיִם הַקְּבוּעִין אֲבָל לַח
וְיֵשׁ שֶׁל נְשָׁמִים לַח וְיֵשׁ שֶׁל שִׁלְשִׁין
אוֹ שֶׁאָכַל יֵשׁ וְאַחַר כָּךְ אָכַל לַח
אֵינוֹ מוּם עַד שֶׁיֹּאכַל יֵשׁ אַחַר
הַלַּח ד חוֹטְמוֹ שֶׁנִּיקַּב שְׁנֵי פְּגָמִים
שְׁנֵי סְדָקִים שֶׁפָּתוֹ שֶׁנִּיקַּבָה

שני סדקה חיטין והחיטנות שנמפגמו
שניבמו הפנימיות שני עקרו ר׳
חנניה בן אנטיגנס או אין בודקין מן
המת אירמות ולפניס אחז לא מן המת
המת אירמות ה׳ נפגם הזוב והזב וה
והערוה שלנקבה ובמוקד שין נפגמה
הזב מן הערכים אבל לא מן הפרק
או שהיה ראש הזב מפני הערכים
או שיש בשר בין חוליה לחוליה
מלא אינבע ר׳ אין לו בניס
אין לו אלא ביצה אחת ר׳ ישמעאל
אומ׳ אם יש לו שנים כוסיס יש לו
שתי ביצים אין לו אלא כיס אחד
אין לו אלא ביצה אחת ר׳ עקיבה או
מושיבו על חרגו ומעך אם יש
שם ביצה כופה ליצאת מעשה
שמעיך ולא ליצאת ושחט ליצאת
דבוקה בכיסלים התיר ר׳ עקיבה
ואוסרו׳ יוחנן בן נורי׳ ז׳
בעל חמש רגלים ושאין לו אלא שלוש
ושרגלין קלוטות כשלחמור השחול
והכסול אי זה הוא השחול שנישמטה
יריכו והכסול שאחת מירכיו גדולה
ח׳ נשבר עינם ידו ועינם רגלו
את על פי שאינו נכר מומין אלו
מנה אוילה ביכנה והודו לו חכמיו
ועוד של שה הוסיף אמרו לו לא
שמענו את אילו אלא שגלגל עינו
עגול כשלאדם פיו דומה לשלחומי
שניטל רוב המדבר שלשונו וביתו

רין שאחריהם אומרין הרי אילו מומין
מעשה שהלכו התחתון עולה
על העליון שאל רבן שמעון בן גמליאל
לחכמים ואמרו הרי זה מום ׳ אוזן
הגדי שהיתה כפולה אמרו חכמים בומן
שהוא ענם אחד מום בומן שאינה
ענם אחד אינה מום ר׳ חנניה בן גמליאל
אומ׳ זנב הגדי שהוא דומה של חזיר
ושאין בה של שחולית הרי זה מום
יא חנניה בן אנטיגנס אומ׳ את
שיבולת בעינו שנפקה עינה ידו ועינה
רגלו שנפקה עינה ידו ועינה רגלו
ושנפקה עינה שפפיו עיניו אחת
גדולה ואחת קטנה אזניו אחת גדולה
ואחת קטנה במראה אבל לא במידה
ר׳ יהודה אומ׳ ואחת מביניו גדולה
שתים בחבירתה ולא הודו לו חכמים
יב זנב הגבל שאינה מגעת לעקוב
אמרו חכמים כל מרבית עגלים כן כל
זמן שהן מעגילים היו ומתוחות לאיזה
עקוב אמ׳ חכמ׳ ר׳ חנניה בן אנטיגנס אומ׳
לעקוב שבאמצע הירך על אלו מומין
שוחטין את הבכור ופסולי המוקדשין
ניפרין עליהם יג אילו שאין
שוחטין עליהן לא במקדש ולא
במדינה חוזרין והמיום שאין קבועין
והיולדו הפנימיות שניפגמו ושנגמו
הגבל גבב וגבל תבלת וגבל וחזית וזקן
וחולה ומוכה ושנעברה בו עבירה
ושהמית את האדם ומומיו

וְאַנְדְּרְגִּינָס לְאַמְקַדֵּשׁ וּלְאַבְּמִדִּינָה
ר׳ יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר אֵין מוֹסִיפִין עַל מִזְוֹת
וְחַכָּמִים אוֹמְרִים אֵינָן בְּכוֹר אֶלָּא נִגְעָיו וּמַעֲבָדוֹ

פ״י ו׳ הל׳ יג׳

מִמֵּין אֵילּוּ בֵּין קְבוּעִין בֵּין עוֹבְרִין
פְּסוּלִין בָּאָדָם יָתֵר עַל יְתֵרוֹן בָּאָדָם הַכֵּהֶה
הַכְּהִילוֹן וְהַלַּפְתָּס וְהַמִּקְבָּן וְשֶׁרְאֹשׁוֹ
שָׁקוּט וְסִקְיָפָס וּבַעֲלֵי הַחֲזָרוֹת
ר׳ יְהוּדָה מַכְשִׁיר וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין בְּ
הַקֶּרַח פָּסוּל וְאֵי זֶה הוּא הַקֶּרַח כָּל
שֶׁאֵין לוֹ שִׁיעוּר שֶׁל שְׁעֹרָה מִקְּפֹת
מְאוֹזֶן אֶל אוֹזֶן אַף יֵשׁ לוֹ הֲרֵי זֶה
כָּשֵׁר אֵין לוֹ גַּבִּינִיס אַף אֵין לוֹ אֶלָּא
גַּבִּין אֶחָד וְזֶה הוּא הַגָּבֹן הָאָמוּר בַּתּוֹרָה
ר׳ יוֹסֵה אוֹמֵר כָּל שֶׁגַּבִּינָיו ר׳ חֲנַנְיָה בֶּן
אַנְטִיגְנָס אוֹמֵר כָּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי גַּבִּינִיס
וְשְׁתֵּי שְׁדֵרוֹת ג׳ הַחֹרֶס פָּסוּל
אֵי זֶה הוּא הַחֹרֶס הַכֵּהֶה לְשְׁתֵּי עֵינָיו
אַחַת שְׁתֵּי עֵינָיו לְמַעְלָן שְׁתֵּי עֵינָיו
לְמַטָּן עֵינוֹ אַחַת לְמַעְלָן עֵינוֹ אַחַת
לְמַטָּן רוֹאֶה אֶת הַחֹדֶר וְאֶת הָעֲלִיָּה
סַאֲחַת סַכִּי שֶׁמֶשׁ וְהַדַּגְדֶּס וְהַיַּרְדֵּן
שֶׁנָּשְׁרוּ רֵיסֵי עֵינָיו פָּסוּל מִפְּנֵי
מַרְאִית הָעַיִן ד׳ עֵינָיו גְּדוֹלוֹת
כְּשֶׁלְּעַגֶל אוֹ קְטַנּוֹת כְּשֶׁלְּאַוָּז גּוּפוֹ
גָּדוֹל מֵאֵבָרָיו אוֹ קָטָן מֵאֵבָרָיו
חוֹטְמוֹ גָּדוֹל מֵאֵבָרָיו אוֹ קָטָן מֵאֵ
מֵאֵבָרָיו הֵיכִימָס וְהַיְמַיְעַ אֵי זֶה
הוּא הַיְמַיְעַ שֶׁאָזְנָיו קְטַנּוֹת וְהַיְמַיְעַ
שֶׁאָזְנָיו רְחוֹקוֹת לְסַפּוֹג ה׳
שֶׁהָיָה הָעֶלְיוֹנָה עוֹדֶפֶת עַל הַתַּחְתּוֹנָה

אוֹ הַתַּחְתּוֹנָה עוֹדֶפֶת עַל הָעֶלְיוֹנָה
הֲרֵי זֶה מוּם שֶׁנִּיטְּלוּ שְׁנֵיהֶן פָּסוּל
מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן ו׳ דַּיָּן שׁוֹכֵבִין
כְּשֶׁלְּאַשָּׁה כְּרִיסוֹ עֲבֵה טְפָחִים וְיוֹצֵא
נֵיכָּפָה אֲפִילּוּ לְאַחַת לְמֵיס רְוֵיהּ קְצָרוֹת
בָּאָה עַל הַמְּשׁוּעְבָּדִין וְעַל הַבַּר אֵין
בֵּינֵיהֶם אֶלָּא בֵּינָיָה אַחַת וְזֶה הוּא מְרוּחַ
אֲשֶׁר הָאָמוּר בַּתּוֹרָה ר׳ יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר כָּל שֶׁנִּמְרְחוּ אֲשֶׁבָּיו
כָּל שְׁדוּחַ בְּאַשְׁכָּיו ר׳ עֲקִיבָה אוֹמֵר בֶּלֶב ר׳ עֲקִיבָה אוֹמֵר
אַשְׁכְּיו ר׳ חֲנַנְיָה בֶּן אַנְטִיגְנָס אוֹ כָּל
שֶׁמַּרְאָיו חֲשׁוּכִין ז׳ הַמְּקֻשָּׁשׁ
בְּקַרְסוֹלָיו וּבְאֻרְכּוֹבוֹתָיו וּבְעַל פִּיקִין
וְהָעִקֵּל אֵי זֶה הוּא הָעִקֵּל כָּל שֶׁהוּא
מְקֻדָּח פַּרְסוֹתָיו וְאֵין אֻרְכּוֹבוֹתָיו נוֹשְׁ
נוֹשְׁקוֹת פִּיקָה יוֹצֵא מִיגְּדֵּי לוֹ עֲקֵיבוֹ
יוֹרֵעַ לְאַחֲרָיו וּפַרְסָתוֹ רְחָבָה כְּשֶׁל אֲיָלוּ
אֵינְבֵּעוֹתָיו מוּרְכָּנוֹת וְעַל וְאוֹקְלוּסוֹת
עַד הַפֶּרֶק וְחַתָּכָה כָּשֵׁר הָיְתָה בָּהּ יְתֵירוֹת כָּשֵׁר לְמַטָּה מִן הַפֶּרֶק
וְחִתְּכָה כָּשֵׁר הָיְתָה בָּהּ יְתֵירוֹת וְחִתְּכָה
אִם יֵשׁ בָּהּ עֲנָפִים פָּסוּל וְאִם לָאו כָּשֵׁר
יֶתֶר בִּיצָיו וְתַרְבָּלָיו שִׁשָּׁה עָשָׂר
וְאַרְבָּעָה ר׳ יְהוּדָה מַכְשִׁיר וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין
וְהַטּוֹלֶה בְּשִׁתֵּי יָדָיו ר׳ פּוֹסֵל וַחֲכָמִים
מַכְשִׁירִין ז׳ הַכּוֹשִׁי וְהַגַּחְרָ
וְהַלּוֹרְדָן וְהַכִּיפָּח וְהַנָּמֵס וְהַדַּרְשׁ
וְהַשּׁוֹטֶה וְהַשִּׁכּוֹר וּבַעֲלֵי עֲיָנִין טְהוֹרִין
פְּסוּלִין בָּאָדָם וְכְשֵׁרִין בַּבְּהֵמָה רַבָּן
שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר שׁוֹטֶה בִּבְהֵמָה
אֵינָהּ מִן הַמּוּבְחָר ר׳ לְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה
אוֹמֵר אַף בַּעֲלֵי הַדַּלְדּוֹלִים פְּסוּלִין בָּאָדָם
וּכְשֵׁרִין בַּבְּהֵמָה ט׳ אֵילּוּ כְּשֵׁרִין

כָּל שֶׁנִּמְרְחוּ אֲשֶׁבָּיו ר׳ עֲקִיבָה אוֹמֵר

באדה ופסולין בבהמה אותו ואת בנו
וטריפה וירוצא דופן והנושא נשים
בעבירה פסול עד שידיר הרבה הכ
והמיטמא למיתים פסול עד שיקבל
עליו שלא יהא מיטמא למיתים

פי ח הל ט

בכור לנחלה

וישנו בכור לנחלה ואינו בכור לכהן בכור
לכהן ואינו בכור לנחלה ולכהן ויש
שאינו בכור לא לנחלה ולא לכהן ב
ואי זה הוא בכור לנחלה ואינו בכור
לכהן הבא אחר הנפלים שיניא ראשון
חיובן תשעה שיניא ראשו מת הכ
המפלת כמין בהמה חיה ועוף דבר
ר מאיר וחכמים אומ עד שיהא בו מימות
או האדם והמפלת סנדל או של ביה שפיר
מרקם והירינא מחזיתן והבא אחריהן
בכור לנחלה ואינו בכור לכהן ג
מי שלא היו לו בנים ונשא אשה שכבר
ילדה ילדה עוברה שפוחה ונשתחררה
עוברה נברית ונתגיירה משבאת לארץ
לישראל וילדה בכור לנחלה ואינו בכור
לכהן ר יוסה הגלילי אומ בכור לנחלה
ולכהן שנופטר רחם מישראל עד
שיפטר רחם מישראל ד מי שהיו
לו בנים ונשא אשה שלא ילדה נתגיירה
והיא מעוברת שנשתחררה והיא מ
מעוברת ילדה והיא וכותנת היא ולוויה
היא ואשה שכבר ילדה וכומי שלא
שהתה אחד בעלה שלשה חדשים ונשאת
וילדה ואין ידוע אם בן תשעה לראשון
אם בן שבעה לאחרון בכור לכהן ואינו

בכור לנחלה ה אין זה הוא בכור
לנחלה ולכהן המפלת שפיר מלא
מים מלא דם מלא גניס המפלת
כמין דגים וחגבים ושקצים ורמשים
המפלת יוק ארבעים והבא אחריהן
בכור לנחלה ולכהן ו יוצא דופן
והבא אחריו אינן בכור לא לנחלה
ולא לכהן ר שמעון אומ הראשון לנחלה
והשני לחמשים סלעים ז מי
שלא בכרה אשתו וילדה שני ובריס
נותן חמשים סלעים לכהן מת אחד
מהן בתוך שלשים יום הארבעטור
מת הארב הבנים קיימים ר מאיר אומ
אם נתנו עד שלא חלקו נתנו ואם לאו
פטורים ר יהודה אומ נתחייבו נפסיט
וכר ונקבה אין בן לכהן כלום ח
שתי נשים שלא בכרו וילדו שני ובריס
נותן עשרה סלעים לכהן מת אחד מהן
בתוך שלשים יום אם לכהן אחד נתן
יחויר לו וחמשה סלעים אם לשני כהנים
נתן אינו חוזר להוציא ממרן וכר ונקבה
או שני ובריס ונקבה נותן חמשים
סלעים לכהן שתי נקבות וכר או שני
ובריס ושתי נקבות אין בהן לכהן כלום
ט אחת בכרה ואחת שלא בכרה
וילדו שני וכריס נותן חמשה סלעים
לכהן מת אחת מהן בתוך שלשים
יום הארבעטור מת הארב הבנים קיי
מיים ר מאיר אומ אם נתנו עד שלא
חלקו נתנו ואם לאו פטורין ר יהודה
אומ נתחייבו נפסיט וכר ונקבה

אין בן לכהן כלום י שתי נשים של
שני אנשים שלא בכרו וילדו שני
זכרים זה נותן חמש סלעים לכהן
וזה נותן חמש סלעים לכהן מת אחד
מהם בתוך שלשים יום אם לכהן
אחד מתנו יחזיר להם חמש סלעים
אם לשני כהנים נתנו אינו יכולין
להזיא מידן זכר ונקבה האבות
פטורין והבן חייב לפדות את עצמו
שתי נקיבות וזכר או שני זכרים
ושתי נקיבות ואין בן לכהן כלום
יא אחת בכרה ואחת שלא ב
בכרה של שני אנשים וילדו שני
זכרים זה שלא בכרה אשתו נותן
חמש סלעים לכהן זכר ונקבה אין
בן לכהן כלום יב מת הבן בתוך
שלשים יום את על פי שנתנו לכהן
יחזיר לו חמש סלעים לאחר שלשים
יום אף על פי שלא נתן יתן מת ביום
שלשים ביום שלפניו נקיבה אמ
אם נתן לא יטול אם לא נתן לא יתן
יג מת הקרוב בתוך שלשים יום
בחזקת שלא נפדה עד שיביא
ראייה שנפדה עד שיאמרו לו
שלא נפדה הוא לפדות ובנו לפדות
הוא קדם את בכורו יהודה אומ
בנו קודמו שמינוהו על אביו
ומינוהו בנו עליו יד חמש
סלעים שלבן במנא יהודי ושלשים
של עבד וחמשים של אונס ושל מפתה

ומאה של מיעוטא שה רעוכולם
בשקל הקדש במנא יהודי וכולם
נפדים בכסף ונשווה כסף חורין
משקלים טו אין פודין לא
בעבדים ולא באשתרות ולא בקדשות
ולא בהקדשות כתב לכהן שהוא חייב
לו חמש סלעים חייב ליתן לו ובנו איני
פרוי לפיכך אם רינה הכהן ליתן לו
מתנה רשויה מפריש פדיון בנו ואבד
חייב באחריות שנו והיה לך פדוי
תפדה יו הבכור נוטל פי שנים
בנכסי האב ואינו נוטל פי שנים
בנכסי האם ואינו נוטל בשבח ולא
בראוי כמחזיק לא האשה בכתובתה
ולא במוותיה ולא היבם וכלה אין
נוטלין בשבח ולא בראוי כמחזיק
יז אילו שאינן חורין ויורשין
הבכורה והיורש את אשתו והמייבם
את אשת אחיו והמתנה דברי ר מאיר
וחכמים אומ מתנה כמכר ר אליעזר אומ
כולה חורין ביובל ר יוחנן בן ברוקה
או היורש את אשתו יחזיר לבני
משפחה ונבה מהם את הדמים
פל ט הל יז
מעשר בהמה נוהג בארץ ובחוץ לארץ
בפני הבית ושלא בפני הבית בחולין
אבל לא במוקדשין נוהג בבקר ובאן
ואינו מיתעשרין מזה על זה בפשים
ובעופות ומיתעשרין מזה על זה בחדש
ובישן ואינן מיתעשרין מזה על זה

לאחר שלשים יום בחזקת שנפדה

שהיה בדין מה אם החרש שהוא ישן
שאינן בלא זה והבזה אינן מתעשרין
מזה עליו כבשים ועזים שהן כל
כלאים וזה בזה אינו דין שלא יתעשרו
מזה עליו תלמוד ויצאן כלמשמען
יצאן אחד ב מעשר בהמה
מיניערת בכולא רבי בהמה רועה
וכבהמה היא רבי בהמה רועה ששה
עשר מיל היה בין אילו לאילון שלשה
ושנים מיל אינן מיניערפין היה לו
באמיצען מביא ומעשרין באמיצע
ר מאיר אומר הירדן היה מפסיק ל
למעשר בהמה ג הלוקח ושניתן
לו מתנה פטור ממעשר בהמה הא
האוחים השותפים שחייבין בקולבון
פטורין ממעשר בהמה שחייבין
במעשר בהמה פטורין מן הקולבון
קנו מתפוסת הבית חייבין ואם לאוו
פטורין חלקו חזרו ונשתתפו חייבין
בקולבון ופטורין ממעשר בהמה
ג זכה ניכנס להתעשר חרין מכלאים (שריעה ווינא דוקן ומחוסר זמן)
ומן ויתום אירוה היאיתום כל שמתה
אמו או ש ששחטה ר יהושע או אפילו
נשחטה אמו ותשלח קיים אין זה
יתום ג שלש גזות למעשר
בהמה בפרס הפסח בפרס העמרת
בפרס החג דברי ר עקיבה בן עזאי אומר
בעשריה ותשעה באדר באחד בסיון
בעשריה ותשעה באב ר אליעזר ור
שמעון או באחד בניסן באחד בסיון

ובעשרים באלול ולמה אמרו בעשדיה
ותשעה באלול ולא אמרו באחד בתשרי
מפני שהוא יום טוב ואיפשר לעשר
ביום טוב לפיכך הקדימה ובעשדיה
ותשעה באלול ז ר מאיר אומר באחד
באלול ראש שנה למעשר בהמה בן
עזאי אומר הראלולין מתעשרין בפני
עצמן ה כל הגדלין מאחד בתשרי
עד עשדיה ותשעה באלול הדי אילו
מיניערפין חמשה לפני ראש שנה
וחמשה לאחר ראש שנה אינן מ
מיניערפין וחמשה לפני הגזין וחמשה
לאחר הגזין הדי אילו מיניערפין אם
כן למה נאמר שלש גזות למעשר
בהמה שעד שלא תגיע הגזין מותר
למכור ולשחוט הגיע הגזין לא ישחוט
ואם שחט פטור ח כיצד מעשרין
כותן לדי ועושה להן פתח קטן כדי
שלא יהוא שניהם יכולין ליצאת כאחת
ומיתנן בשבט אחד שנים שלשה או
ארבעה וחמשה ששה שבעה שמונה
תשעה והדינא עשדיי סוקדו בסיקרה
ואומ הדי זה מעשר לאסקדן בסיקרה
ולא מניין בשבט או שמניין רבדינן
או עומדין הדי אילו מעשדין היה
לו מאה ונטל עשדה עשדה ועל אחד
אין זה מעשר ר יוסה בר יהודה או
מעשר קפץ מן המתיין לתוכן הדי א
אילו פטורין והמעשדין להתן מעל
ירעו עד שיסתאבו ואכלו במזבח

לבעליה ט יראו שניה כאחת
מונה אותן שניים מבין אחד עשרי
ועשירי מקולקלין יראו תשיעי
ועשירי כאחת תשיעי ועשירי כ
מקולקלין קרא לתשיעי עשירי
לעשירי תשיעי לאחד עשר עשירי
שלשתן מקודשין התשיעי נאכל
במומו ועשירי מעשר ואחד עשר
קרב שלמים ועושה תמורה דברי
מאיר אמ' ר יהודה וכי יש תמורה
עושה תמורה אמרו משם ר מאיר
אילו והיה תמורה לא היה קרב י
קרא לתשיעי עשירי לעשירי עשירי
ולאחד עשר עשירי מכאן אין אחד
עשר מקודש זה הכלל כל שלא נמקי
העשירי ממנו אין אחד עשר מקודש

חכלת מסכת
נכורות פרק
תשיעה

ערכין פי א
הכל מעריכין ומעריכין נודרין ונדרין
כהנים ולוים וישראל נשים ועבדים
וטומטום ואנדרגינוס נודרין ונדרין
ומעריכין אבל לא מעריכים שאומנן מעין
אלא זכרי ודיוני קיבה ורדיי ב
חרש שוטה וקטן נודרין ומעריכין
אבל לא נודרין ולא מעריכים מפני

ר חנניה בן עקביה אומ' נערך

שאין בהן דעת פחות מבן חודש נודר
אבל לא נערך ג הנודרי ר מאיר
או נערך אבל לא מעריך ר יהודה אומ'
מעריך אבל לא נערך וה"ז מודיע
שנודרים ונדריהם ד הגוסס והיונא
להרג לא נודר ולא נערך מפני שדעתו
קינובין אבל אינו נודר מפני שאין דעתו
קינובין ר יוסה אומ' נודר ומעריך ומקדיש
ואם הזיק חייב בתשלומין ה
האשה שהיא יורשא להרג אין ממתינין
לה עד שתלד ישבה על המשבר ממתינין
לה עד שתלד האשה שנהרגה נהנים
בסעודה בהמה שנהרגה אסורה בהנייה

פר ג הל ה
אין בערכין פחות משלעו ולא יתר על
חמשים סלע כיצד נתן סלע והעשיר
אינו נותן כלום פחות משלע והעשיר
נותן חמשים סלע העשיר בדיו חמש
סלעים ר מאיר או אינו נותן אלא
אחת וחכמ' אומ' אפי' נותן את כולה
ב אין בערכין פחות משלעו ולא
יתר על חמשים סלע אין פותח בשומה
פחות משבעה ולא יתר על שבעה עשר
אין בנערכים פחות משדינר אחד ולא
יתר על שלשה שבועות ג אין
פוחתין מארבעה חדשים המעריכין
בשנה ולא נראה יתר על שמונה שתי
הלחם נאכלות אין פחות משנים ולא
יתר על שלשה לחם הפנים נאכלות אין
פחות מתשעה ולא יתר על אחד עשר
קטן נימול אין פחות משמונה ולא יתר

עַל שְׁנֵים עָשָׂר ד אֵין פּוֹחֲתִין כ
מֵעֲשָׂרִים וְאַחַת תְּקִיעָה בַּמִּקְדָּשׁ
וְלֹא מוֹסִיפִין עַל צוֹרְעִים וְשִׁמּוֹנֶה
מִשְׁנֵי נְבִיאִים וְלֹא מוֹסִיפִין עַל שִׁשָּׁה אין פוחתין כ׳
לֹא יְפַחֲתוּ מִשִּׁשָּׁה חֲלִילִים וְלֹא מוֹסִיפִין
עַל שְׁנֵים עָשָׂר וּשְׁנַיִם עָשָׂר יוֹם
בַּשָּׁנָה הַחֲלִיל מֻכָּה לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ בְּשִׁחְרִית
פֶּסַח רִאשׁוֹן בְּשַׁחֲרִית פֶּסַח שֵׁנִי בֵּין
טוּב רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח בְּיוֹם טוּב שֶׁל
עֲצֶרֶת וּבְשִׁמְנַת יְמֵי הֶחָג לְאַחַיָּה מַכֶּה
בְּאַבּוּב שֶׁל נְחוּשֶׁת אֲבָל לֹא בְּאַבּוּב שֶׁל קָנֶה
מִפְּנֵי שֶׁקּוֹלוֹ עַרְב לְאַחַיָּה מְחַלֵּק בְּאַבּוּב
יְחִידִי מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחַלֵּק יָפֶה ה
וְעַבְדֵי כֹהֲנִים הָיוּ וּבְרִיר מֵאִיר רִיסָה
מְשַׁפְּחוֹת בֵּית פְּגָרִים וּבֵית יַעְפַרְיָדָה
וּמִי אֲמָאוּס הָיוּ מַשְׁאִין לְכֹהֲנָה ו
חֲנַנְיָה בֶּן אַנְטִינַס אוֹ לְוִיִּם הָיוּ׃ ז
אֵין פּוֹחֲתִין מִשִּׁשָּׁה טַלִּיִּם מְבוֹקְרִין ב
בְּלִשְׁכַּת הַטַּלִּיִּם בְּיוֹם לְשַׁבָּת וּלְשֵׁנִי יָמִים
טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וּמוֹסִיפִין עַד
לְעֶלֶם מֵשְׁתֵּי חֲמִינִיּוֹת וּמוֹסִיפִין עַד
לְעֶלֶם מֵאַרְבַּע כַּנּוֹרוֹת וּמוֹסִיפִין עַד
לְעֶלֶם וְהַיַּלְלָן לְבַד׃ ז אֵין פּוֹחֲתִים
מִשְּׁנֵים עָשָׂר לְוִיִּם עוֹמְדִין עַל הַדּוּכָן
וּמוֹסִיפִין עַד לְעֶלֶם אֵין קְטַן נִכְנָס
לַעֲזָרָה לַעֲבוֹדָה אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁהַלְוִיִּם
אוֹמְרִין בְּשִׁיר לֹא הָיוּ אוֹמְרִין בְּנֵבֶל
וְכִנּוֹר אֶלָּא בְּפֶה כְּדֵי תְּבֵל בְּנַעֲמָה ׃ ח לימין
אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר אֵין עוֹמְדִין לְמִימִין
וְלֹא עוֹמְדִין עַל הַדּוּכָן אֶלָּא בְּאֶרְיֵן ה
הָיוּ עוֹמְדִין וְרֹאשֵׁיהֶם כְּבֵין וַאֲגַלֵּי הַלְוִיִּם

וּמְנַעֲרֵי הַלְוִיִּם הָיוּ נִקְרִין׃

פֶּרֶק ג הלכות ז

שִׁבְעָה צְרִיכִים לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר וּשְׁמוֹנָה
אַחַת לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר בְּשׁוֹר הַמּוּעָד
שֶׁהִמִּית אֶת הָעֶבֶד לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר
בְּאוֹנֶס וּבְמַפָּתָה וּבְמוֹעֲדָא שֶׁהָרַג׃
לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר׃ ב שִׁבְעָה צְרִיכִים
לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר וּלְהַחֲמִיר כְּיַד אַחַת
שֶׁהֶעֱרִיךְ אֶת הַנָּזִיר שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל אֶת הַנָּזִיר
שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל אֶת הַכֹּהֵן שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל נִתַּן חָמֵשׁ
חֲמִשִּׁים סֶלַע אִם אָמַר הֲרֵי דָּמַיִן עָלַי
נִתַּן אֶת שָׁוְיוֹן׃ ג וּבְשִׁבְעָה
אַחֵרִים לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר כְּיַד אַחַת
הַמַּקְדִּישׁ בְּחוֹרֶשׁ הַמַּחְרִים אַחַר הַמַּקְדִּישׁ
בַּפַּרְדֵּס וְהַסַּם טָעוּן נִתָּן בְּזֶרַע חֲמוֹר
שְׁעוֹרִים חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף וּבְשׁוֹרָה
מְקֻבָּה אֶת שׁוֹרוֹ רֹאִי לְעֶבֶד אוֹ לְאַחַר
שׁוֹרָה אַחַת וְזֶה אַחַד שׁוֹרָה מְקֻבָּה מָה
בֵּין שׁוֹרָה אַחַת לְבֵין שׁוֹרָה מְקֻבָּה
שֶׁבְּשׁוֹרָה אַחַת הוּא נוֹתֵן חֲמִישִׁים
וּבְשׁוֹרָה מְקֻבָּה אֵינוֹ נוֹתֵן חֲמִישִׁים ד
וּבְשׁוֹר הַמּוּעָד שֶׁהֵמִית אֶת הָעֶבֶד
לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר כְּיַד אַחַת שֶׁהֵמִית
אֶת הַנָּזִיר שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל אֶת הַנָּאוֹר
שֶׁבָּעֲבָדִים נוֹתֵן שְׁלֹשִׁים סֶלַע הֵמִית בֶּן
חוֹרִין נוֹתֵן אֶת שָׁוְיוֹ חֶבֶל זֶה וְזֶה
מְשַׁלֵּם נֵזֶק שָׁלֵם׃ ה וְבָאוֹנֵס וּבְמַפָּתֶה
לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר כְּיַד אַחַת שֶׁאֹנֶס וּפִתָּה
אֶת הַגְּרוֹלָה שֶׁבְּכוּלָּה וְאֶת הַקְּטַנָּה
שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל נוֹתֵן חֲמִשִּׁים סֶלַע וְכֵן שֶׁת
וְנַפְגָּה הַכֹּל לְפִי הַמְבַיֵּשׁ וְהַמְתַבַּיֵּשׁ׃

ו וְכִמּוּעֵא שֶׁם רַע לְהַקֵּל וּמַה
וּלְהַחְמִיר כְּיַיִן אֶחָד שֶׁהוּעֲרָא שֶׁם
רַע עַל הַגְּרוֹלָה שֶׁבָּהֶם וְנָהֲגוּ עַל הַקְּטַנָּה
נוֹתֵן מֵאָה סְלָעִים וּמֵעֲלֶה אוֹמֵר בְּפִיו
חֲמוּר יַיִן מִן הָעֲשָׂרָה מֵעֲשֶׂה שֶׁכֵּן
מֵינוּ שֶׁלֹּא נִתְחַכֵּם גַּזְרִין עַל
אֲכוֹתֵינוּ בְּמִדְבָּר אֶלָּא עַל לְשׁוֹן הָרַע
שֶׁנֶּאֱמַר וְאֹתִי וּוּ עֲשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא
שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי פֶּרֶק ד הֲלָכוֹת

הַשְּׁנִי בַּמִּדְבָּר וְהַשְּׁנִיס בַּמִּדְבָּר
וְעֹרְכִים בַּעֲרָךְ וְהָעֲרִיךְ בְּזוֹמִן הָעֶרֶךְ
הַשְּׁנִי בַּמִּדְבָּר כֵּינַי עָנִי שֶׁהֶעֱרִיךְ
אֶת הָעָשִׁיר נוֹתֵן עֶרֶךְ עָנִי וְעָשִׁיר
שֶׁהֶעֱרִיךְ אֶת הֶעָנִי נוֹתֵן עֶרֶךְ עָשִׁיר
ב אֲבָל בַּקְּרְבָּנוֹת אֵינוֹ כֵּן חֲדֵי
שֶׁאָמַר קָרְבָּנִי שֶׁלִּמִּינְרַע זֶה עָלַי
אִם הָיָה מִינְרַע עָנִי מֵבִיא קָרְבָּן
עָנִי עָשִׁיר מֵבִיא קָרְבָּן עָשִׁיר
אוֹמֵר ג רְאוֹמֵאנִי אַתְּ בַּעֲרָכִים כֵּן וּמַה
מִפְּנֵי מָה עָנִי שֶׁהֶעֱרִיךְ אֶת הָעָשִׁיר
נוֹתֵן עֶרֶךְ עָנִי שֶׁאֵין הָעָשִׁיר חַיָּב
כְּלוּם אֲבָל עָשִׁיר שֶׁאָמַר עֶרְכִּי עָלַי
וְשָׁמַע עָנִי וְאָמַר מַה שֶׁאָמַר זֶה עָלַי
נוֹתֵן עֶרֶךְ עָשִׁיר אִם הָיָה עָנִי וְהֶעֱשִׁיר
אוֹ עָשִׁיר וְהֶעֱנִי נוֹתֵן עֶרֶךְ עָשִׁיר
ד יְהוּדָה אוֹמֵר אֲפִלּוּ עָנִי וְהֶעֱשִׁיר
וְחָזַר וְהֶעֱנִי נוֹתֵן עֶרֶךְ עָשִׁיר ד
אֲבָל בַּקְּרְבָּנוֹת אֵינוֹ כֵּן אֲפִלּוּ
אָבִיו מֵת וְהִנִּיחַ לוֹ רִיבּוּי וְהִפְרִישׁ
בַּיִת וְבָאוּ לוֹ בָּרִיבּוֹאוֹת אֵין לְהַקְדִּישׁ

בָּהֶם כְּלוּם ה וְהַשְּׁנִיס בַּמִּדְבָּר כֵּינַי
יֶלֶד שֶׁהֶעֱרִיךְ אֶת הַזָּקֵן נוֹתֵן עֶרֶךְ זָקֵן
וְזָקֵן שֶׁהֶעֱרִיךְ אֶת הַיֶּלֶד נוֹתֵן עֶרֶךְ יֶלֶד
ו וְעֹרְכִים בַּעֲרָךְ כֵּינַי אִישׁ שֶׁהֶעֱרִיךְ
אֶת הָאִשָּׁה נוֹתֵן עֶרֶךְ אִשָּׁה וְאִשָּׁה
שֶׁהֶעֱרִיכָה אֶת הָאִישׁ נוֹתֶנֶת עֶרֶךְ אִישׁ
ז וְהָעֲרִיךְ בְּזוֹמַן הָעֶרֶךְ כֵּינַי הָעֲרִיכוֹ
פָּחוֹת מִבֶּן חֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים יוֹם עַל בֶּן
חָמֵשׁ פָּחוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים וְעֶשְׂרִים יוֹם
עַל בֶּן עֶשְׂרִים נוֹתֵן כְּזוֹמַן הָעֶרֶךְ ח
יוֹם שְׁלִשִׁים כְּלַשָּׁנָה הַמְּנוּ שְׁנַת חֲמֵשׁ
וְשְׁנַת עֶשְׂרִים כְּלַשָּׁנָה הַמְּנוּ שְׁנַת אַחַת
מִבֶּן שִׁשִּׁים שָׁנָה וּמֵעֲלֶה אִם וַדַּאי הֲרֵי
אָנוּ לְמִדִּים בְּכוּלָּן מִשְּׁנַת שִׁשִּׁים וְאֶחָד
שְׁנַת שִׁשִּׁים כְּלַשָּׁנָה הַמְּנוּ אַחַת שְׁנַת
חֲמֵשׁ וְשְׁנַת עֶשְׂרִים כְּלַשָּׁנָה הַמְּנוּ
ט הֵין אִם עָשְׂתָה שְׁנַת שִׁשִּׁים כְּלַשָּׁנָה
הַמְּנוּ לְהַחְמִיר וְעָשְׂתָה שְׁנַת חֲמֵשׁ
וְשְׁנַת עֶשְׂרִים כְּלַשָּׁנָה הַמְּנוּ לְהַקֵּל
תַּלְמוּד לוֹמַר שְׁנַת שָׁנָה לְבוּרָה שֶׁהוּא
מַה שְּׁנָה הָאֲמוּרָה מִשְּׁנַת שִׁשִּׁים כְּלַשָּׁנָה
הַמְּנוּ אַחַת שְׁנַת חֲמֵשׁ
וְשְׁנַת עֶשְׂרִים כְּלַשָּׁנָה הַמְּנוּ בֵּין לְהַקֵּל
בֵּין לְהַחְמִיר וְאֵי אַתָּה מוֹצֵא עֵדוּת שֶׁהוּא
יְתֵרוּת עַל הַשְּׁנִים חוֹדֶשׁ וְיוֹם אֶחָד
פֶּרֶק ה הֲלָכוֹת ט

הָאוֹמֵר מִשְׁקָלִי עָלַי נוֹתֵן מִשְׁקָל אַסְ
כֶּסֶף כֶּסֶף אַסְ וְזָהָב זָהָב מַעֲשֶׂה בְּאָדָם
שֶׁהָיְתָה שְׁאוֹמָה מִשְׁקָל מִתְּיָעֵלִי
וְעָלַת לִירוּשָׁלַיִם וְשָׁקְלָה וְנִמְצָה מִשְׁקָלָה

והב משקל ידי עלי ר' יהודה או ממלא
חבית מים ומכניסה עד מיפקו ושוקל
בשר חמור וגידים ועצמות ומחזיר לתוכה
עד שתתמלא אמ' ר' יוסה ורבי הייתך א
אפשר לבטון בשר כנגד בשר ועצמות
כנגד עצמות אלא שומין את היד כמה
היא ראויה לשקול ב רמי ידי
עלי שמין אותו כמה הוא שוהה בידי
כמה הוא שוהה של אביך וה חומד בנ
בדרים מבעריס ובעריס מבדרים
כיצד האומ ערבי עלי ומת יתנו היורשין
דמי עלי ומת לא יתנו היורשין שאין
דמיו למיתים ג ערך ידי וערך
רגלי עלי לא אמר כלום ערך ראשי וערך
כבדי עלי נותן ערך כולו וה הכלל דבר
שהנשמה תלויה בו נותן ערך כולו
ד חיני ערבי עלי נותן וחיני ערבו ערך
חיני עלי נותן ערך כולו חיני דמי עלי
נותן וחיני דמיו ברמי חיני עלי נותן ומי
כולו זה הכלל דבר שהנשמה תלויה בו
נותן ומי כלום ה האומ ערבו
שלפלוני עלי מת הנידון והנידון יתנו
היורשין דמיו שלפלוני עלי מת הנידון
יתנו היורשין מת הנידון לא יתנו ה
היורשין שאין דמיו למיתים ו
שור וה עולה ובית וה קיבבן מת השור
או עבד הבית אינו חייב לשלם דמי
שור וה עלי עולה ודמי בית וה עלי
קיבבן מת השור או עבד הבית חייב
לשלם ז וחייבי ערכין ממשכנין

וינידון אותם חיי בי חטאת ואשמות
אין ממשכנין אותם חיבי עולה
ושלמים ממשכנין אותם אף על פי
שאינו מתכפר לו עד שיתרצה של
לרינונו נכפין אותו עד שיאמר רוצה
אני וכן אתה אומ בגיטי נשים כופין
אותו עד שיאמר רוצה אני
פר ה ל ו
שום היתומין של שישים יום שום
ההקדש ששים יום ומכרו בזה בזה
ובערב המקדיש נכסיו והיתה עליו
כתובת אשה ר' אלי'עזר אומ כשנישנה
ידיר הנייה ר' יהושע אומ אינו יכול
כיצד אבו אמ' ר' שמעון בן גמליאל העיד
לאשה בבתו נתה היה בעלה מגרשה
ידיר הנייה שמא יעשוק ינוייה על
נכסיו של זה ויחזיר את אשתו ב
המקדיש נכסיו והיתה עליו כתובת
אשה ובעל חוב אין האשה יכולה
לגבות כתובתה מן ההקדש ולא בעל
חוב את חובו אלא הפחות פורה על
מנת ליתן לאשה כתובתה ובעל חוב
את חובו הקדיש תשעים מנא והיה
חובו מאה מנא מוסיף עוד דינר
ופורה את הנכסים אלו על מנת ליתן
לאשה כתובתה ולבעל חוב את חובו
ג אפילו פי שאמרו חייבי ערכין
ממשכנים אותן נותנין לו מזון שלשים
יום וכסות שנים עשר חודש מיד
מוציאין סנדליו ותפיליו לו אבל לא

לאשתו ולבניו אבל אם היה אומן
נותנין לו שני כלי אומנות מבל מין
ומין חרש נותנין לו שני מיעדים ושתי
מגירות ר' אלישע אומ' אם היה איבר
נותנין לו את עמודו חמר נותנין לו
חמורו ה היה לו מין אחד קרובה
ומין אחד מן המיטה אין אומרין מכר
מין המיטה ונקח לו מן המיטה
אלא נותנין לו שני מינים מן המיטה
וכל שישלו מן המיטה המקדיש
את נכסיו מעלין את תפיליו ו
אחד המקדיש נכסיו אחד המעלין
את עיניו אין לו לא נכסות אשתו
ולא נכסות בניו ולא בעבד שיעבדן
לשמן ולא בסנדלים חדשים שלקחן
לשמן אלא על פי שאמרו עבדים מ
מכרין בכסותן לשבח שאם תלק ז
לוכסות בשל שיש דינר משביח הוא
מנא וכן פרה אם ממתינים אותה
לאטלס משבחות היא וכן מרגלית
אם מעלים אותה לכרך משבחת היא
אין להקדיש אלא מקומו ושעתו

פרק ז הל ה

אין מקדישין לבני היובל פחות משתי
שנים ולא גואלין לאחר היובל פחות
משנה אין מחשבים חדשים להקדש
אבל הקדש מחשב חדשים ב
המקדיש את שדהו בשעת היובל נותן
בדמיו חומר שעורים חמשים טרקל
כסף היו שם נקעים עמקים עשרה

טפחים סלעים גבוהין עשרה טפחים
אין נמדדין עשרה פחות מכן נמדדין
עשרה הקדישה שתים שלש שנים
לפני היובל נותן דמי עפרין לשנה
אם אמר הרי אני נותן דבר שנה בשנה
אין שומעין לו אלא נותן כולה מיד

ג אחד הבעלים אחד כל הארץ מה
בין הבעלים לבין כל הארץ אלא שהב
שהבעלים נותנין חומש וכל אדם
אינן נותן חומש ד הקדישה
וגאלה אינה יוצא מידו ביובל גאלה
אחר או אחד מן הקרובין וגאלה מיד
אינה יוצא מידו ביובל גאלה אחד מן
הכהנים והרי היא תחת ידו ולא יאמר
הואיל והיא יוצאת לכהנים ביובל הרי
היא תחת ידי הרי הוא שלי אלא יוצאת
לכל אחין הכהנים ה הגיעה יובל
ולא נגאלה הכהנים מכנסים לתורה
ונותנין דמיה רבי ר יהודה ר שמעון
אומ מכנסין אבל לא מתנים אלא נקראת
שדה רטושין עד היובל השני הגי"ע
השיני ולא נגאלה נקראת רטושי ו
רטושין עד יובל השלישי לעולם
אין הכהנים לתורה עד שיגאלנה נכנסין
אחר ה הלוקח שדה מאביו
מת אביו ואחר כך הקדישה הרי היא
כשדה אחוזה הקדישה ואחר כך מת
אביו הרי היא כשדה מקנה רבי ר
מאיר ר יהודה או ר שמעון אומ כשדה
אחוזה שנ ואם את שדה מקנתו אשר

לאמ שדה אחזתו שדה שאינה
ראויה להיות שדה אחוזה ינאתה
ו שהיא ראויה להיות שדה אחוזה
שדה מקנה אינה יוצא לכהנים ביובל
שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו
הכהנים והלויים מקדישים לעולם וג
ונאלין לעולם בין לפני היובל ובין לאחר
היובל פר ה הלו
המקדיש שדהו בשעה שאינה יובל
אומרין לו פתח את ראשון שהבעלים
נותנין חומש וכל אדם אינו נותן
חומש מעשה באחד שהקדיש
את שדהו מפני רעתה אמרו לו פתח
את ראשון אמר רבי היא שלי באשר
אמר רבי יוסה לא אמרו אלא בכיונה
שהקדיש שניפדה בכסף ובשווה
כסף אומרין לו הגיעתכה ניתיצא
מפסיד אשר ושדהו לפניו ב אמר
אחד רבי היא שלו בעשר סלעים
ואחד אומר בעשרים ואחד אומר
בשלשים ואחד אומר בארבעים ואחד
אומר בחמשים חזר בו בשלחמשים
ממשכנים מנכסיו עד עשר חזר בו
בשל ארבעים ממשכנים מנכסיו עד עשר
עשר חזר בו של עשרים ממשכנים
מנכסיו עד עשר חזר בו בשל עשר
מוכרין אותה בשוה ותפרעין משל
עשיר את המותר הבעלים אומ בעשרים
וכל אדם אומ בעשרים הבעלים קודמין
מפני שהן מוסיפין חומש ג

חזר בו שלשלשים ממשכנין עד

אמ אחד הרי היא שלי בעשרים ואחת
הבעלין נותנין עשרים ושתים
הבעלים נותנין בעשרים ושלוש
הבעלים נותנין בעשרים ושמונה
בעשרים וארבע הבעלים נותנין
עשרים וחשע בעשרים וחמש הבעלים
נותנין שלשים שאין מוסיפין חומש
על עילוי שלזה אמ אחד הרי היא
שלי בעשרים ושש אם הרעו הבעלין
ליתן שלשים ואחד דין הבעלין קודמין
ואם לאיו אומ לו הגיעתכה ד
מחזירים אדם מיאנו ומבקרו מעדיו
ומשפחתיו הכנענים ומשדה אחזתו
ואם החזירים את כולה אינן מחזירין
דברי אליעזר אמ ר אל יעזוב בן עזרה
מה אם לגבוה שאין אדם רשאי לה
להחזירים את כל נכסיו על אחת כמה
וכמה יהא אדם חייב להיות חס על
נכסיו ה המחזירים בנרותת עברו
ושפחתו העבריים ושדה מקנתו אינן
מוחזרמים שאין אדם מחזירים דברי
שאינן שלו הכהנים והלוים אינן
מוחזרמים דברי ר יהודה ר שמעון
אומ הכהנים אינן מחזרימין שהחזרמין
שלהן והלוים מוחזרמים שאין החזרמין
שלהן ר אומ מיאון דב ר יהודה בקרקעות
שנ כי אחזת עולם הוא להם ודברי
ר שמעון במיטלטלין שאין החזרמין
שלהן וחרמי כהנים אין להם פדיון
אלא נותנין לכהנים ר יהודה בנתיה

אוֹ סְתָם חֲרָמִים לְבֶדֶק הַבַּיִת שֶׁנִּפְדּוּ
חֵרֶם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא לַיהוָה וְחֵרֶם
אוֹ סְתָם חֲרָמִים לְכֹהֲנִים שֶׁנִּכְשְׁלוּ
חֵרֶם לְכֹהֵן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ אַךְ כֵּן
לָמָּה נֶאֱמַר כָּל חֵרֶם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
הוּא לַיהוָה שֶׁהוּא חָל עַל קָדְשֵׁי
קָדָשִׁים וְעַל קָדָשִׁים קַלִּים ׃ ו
מַחֲרִים אָדָם אֶת קָדָשָׁיו בֵּין קָדָשִׁי
קָדָשִׁים וּבֵין קָדָשִׁים קַלִּים אוֹ נְדָרִים
נוֹתֵן אֶת דְּמֵיהֶן אוֹ נְדָבָה נוֹתֵן אֶת
טוּבָתָהּ שׁוֹר זֶה עוֹלָה אוֹמְרִין בְּמָה
אָדָם רוֹצֶה לִיתֵּן בְּשׁוֹר זֶה לְהַעֲלוֹתוֹ
עוֹלָה שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב הַבְּכוֹר בֵּין תָּמִים
בֵּין בַּעַל מוּם מַחֲרִימִין אוֹתוֹ כְּיַיָּן
פּוֹדִין אוֹתוֹ אוֹמְרִין בְּמָה אָדָם רוֹצֶה
לִיתֵּן בְּבֶכוֹר זֶה לִיתְּנוֹ לְבֶן בִּתּוֹ אוֹ ל
לְבֶן אֲחוֹתוֹ ׃ ח ר׳ יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵ
כָּתוּב אֶחָד אוֹ הַקְּדֵשׁ וְכָתוּב אַחֵר
אוֹמֵ אֵל תַּקְדֵּשׁ אֵיפְשָׁר לוֹמַ הַקְּדֵשׁ א
שֶׁכְּבָר נֶאֱמַ אֵל תַּקְדֵּשׁ אֵיפְשָׁר לוֹמַ וא
אֵל תַּקְדֵּשׁ שֶׁכְּבָר נֶאֱמַ הַקְּדֵשׁ אִמַּ
מַעֲתָּה מַקְדִּישׁוֹ אַתָּה הַקְּדֵשׁ עֵילָּוִי
וְאֵין אַתָּה מַקְדִּישׁוֹ הַקְּדֵשׁ מִזְבֵּחַ ׃

פֶּ ט הַ ל ח

הַמּוֹכֵר אֶת שָׂדֵהוּ בְּשָׁעַת הַיּוֹבֵל אֵינוֹ
מוּתָּר לִגְאָלָהּ פָּחוֹת מִשְּׁתֵּי שָׁנִים
שֶׁל בְּמִסְפַּר שְׁנֵי תְּבוּאוֹת יִמְכֹּר לָ
הָיְתָה שָׁנָה שְׁדָפוֹן וְיֶרְקוֹן אוֹ
שֶׁבִּיעִית אֵינָהּ עוֹלָה לוֹ מִן הַמִּנְיָן
נָהָה אוֹ הִכְזִיב עוֹלָה לוֹ מִן הַמִּנְיָן

KONTARA

רְאוּבֵן אוֹמֵ מְכָרָהּ לוֹ לִפְנֵי רֹאשׁ
הַשָּׁנָה וְהִיא מְלֵיאָה פֵּרוֹתֶיהָ זֶה
אוֹכֵל מִמֶּנָּה שָׁלוֹשׁ תְּבוּאוֹת לְשִׁרְ
שָׁנִים ׃ ב מְכָרָהּ לְרִאשׁוֹן בְּמָנָא
וְמָכַר הָרִאשׁוֹן לַשֵּׁנִי בְּמָאתַיִם אֵינוֹ
מְחֻשָּׁב אֶלָּא עִם הָרִאשׁוֹן שֶׁל רִאשׁוֹ
מָכַר לוֹ מְכָרָהּ לְרִאשׁוֹן בְּמָאתַיִם וּמָכַ
הָרִאשׁוֹן לַשֵּׁנִי בְּמָנָא אֵינוֹ מְחֻשָּׁב
אֶלָּא עִם הָאַחֲרוֹן שֶׁל לָאִישׁ אֲשֶׁר
בְּתוֹרָה לֹא יִמְכֹּר בְּרִחוּק וְיִצְאַל בְּקָרוֹב
בְּרֵעַ וְיִצְאוֹל בְּיָפָה לֹא יִלְוֶה וְיִגְאוֹל
וְלֹא יִצְאוֹל חֲנֵיִים וְהַקְּדֵשׁ מִוֹתֵ
בְּכוֹלָּה זֶה חוֹמֵר בַּהֲדֵירוֹט מִבַּהֲקְדֵישׁ ׃

ג הַמּוֹכֵר בֵּיתוֹ בְּבָתֵּי עָרֵי חוֹמָה
דֵּי זֶה גּוֹאֵל מִיָּד וְגוֹאֵל לְכָל פְּשָׁנִים
עֲשָׂר חֹדֶשׁ הֲדֵי וְכֻמִּין רִיבּוּ רַ
וְאֵינָן רִיבִּית מֻתָּר הַמּוֹכֵר יְצַלְבֵּן
מֵת הַלּוֹקֵחַ יְצַלְבֵּן מִיָּד בָּנָיו וְאֵינָן מוֹנָה
לוֹ שָׁנָה אֶלָּא מִשָּׁעָה שֶׁמָּכַר לוֹ שָׁנָ
עַד מְלֹאוֹת לוֹ שָׁנָה תְּמִימָה וְקָם הַבַּיִת
אֲשֶׁר בָּעִיר אֲשֶׁר לוֹ חוֹמָה וְכִשְׁהוּא
אוֹמֵ תְּמִימָה לְהָבִיא אֶת חֹדֶשׁ הָעִבּוּ
רִאוּ יִתֵּן לוֹ שָׁנָה וְעִבּוּרָהּ ׃ ד הַגַּיָּן
יוֹם שְׁנַיִם עֲשָׂר חֹדֶשׁ וְלֹא נִצְאַלְתָּ
הַיְתָה חֲלִיטָה לוֹ אַחַר הַלּוֹקֵחַ וְאַחַד
שֶׁנִּיתַּן לוֹ מַתָּנָה שֶׁל לְעִמִּיתוֹת בְּרֹאשׁוֹנָה
הָיָה נִיטָּמָן יוֹם שְׁנַיִם עֲשָׂר חֹדֶשׁ
שְׁיִתְאָה חֲלוּטָה לוֹ וְהַתִּקִּין הִלֵּל הַזָּקֵן
שֶׁיְּהֵא חוֹלֵשׁ אֶת מַעֲשֵׂרוֹתָיו בַּלִּשְׁכָּה
וְיָהֵא שׁוֹבֵר אֶת חֲלִילוֹתָיו וְכֹנֵס אֲמָתָיו

שיריה הלז יבוא ויטול את מעותיו׃
ה כל שהוא לפניס מן החומה הרי
הוא כבתי ערי חומה חוץ מן השדות
ר מאיר אומ את השדות בית הבנוי
בחומה ר יהודה אומ אינו כבתי ערי
חומה ר שמעון או כותל החיצון הוא
חומתו ו עיר שגגותיה חומה
ושאינה מוקפת חומה מימות יהושע
בן נון אינה כבתי ערי חומה ואילו הן
בתי ערי חומה של חיצוניות של שלשני
שני בתים מוקפות חומה מימות יהושע
בן נון כגון קירה שהי שנה של יפרין
וחקרה של שחלב ויותפת השנה
וגמלה וגדור וחדיד ואונו וירושלם
וכן ביתאבהן ז בתי החיצונים
נותנין להן כרוז ופה שבבתי ערי חומה
וכרוז ופה שבשדות וניגאלין מיד
ונגאלין כל שניה עשר חדש כבתים
ויוצאין ביובל ובגר עון כסף בשדות
ואלו הן בתי ערי חומה חיצונים שתי
חיצונות של שלשני שני בתים את על פי
מוקפין חומה מימות יהושע בן נון
הרי אלו כבתי החיצונים ח ישראל
שיירש את אבי אמו לוי אינו גואל
כסדר זה וכן לוי שירש את אבי אמו
ישראל אינו גואל כסדר זה שנ כי בתי
ערי הלוים עד שיהאלוו ובערי הלוים
דברי ר מאיר וחכמים אומרין אין דברים אמורין
אלא בערי הלוים אין עושין שדה
מגרש ולא מגרש שדה לא מגרש עיר

ולא עיר מגרשין אמ ר אלעזר במי דברים
אמורי בערי הלוים אבל בערי ישראל
עושין שדה מגרש לא מגרש שדה
מגרש עיר ולא עיר מגרש כדי שלא
יחריבו את ערי ישראל הלוים והכהנים
והלוים מוכרין לעולם וגאולין לעולם
שנ וגאולת עולם תהיה ללוים

חסלת ערכין

פרקין תשעה

תמורה פ״ א

הכל ממירין אחד אנשים אחד נשים
לא שאדם רשאי להמיר אלא אם המיר
מומר וסופג את הארבעה והכהנים
ממירים את שלהן ושלא ממירים את
שלהן אין הכהנים ממירים לא בזונות
ולא בגאשה ולא בנכור אמ ר יוחנן בן
נורי וכי מפני ומה אין ממירים בנכור
אמ לו ר עקיבה חטאת ואשה מתנה
לכהן והנכור מתנה לפהן מה חטאת
ואשה אין ממירין בהן את הנכור
לא ממירובן ב אמ לו ר יוחנן
בן נורי מה לו אינו ממיר חטאת
וגאשה שאין וכין בהן בחייהן ואמר

מִבְכוֹר שׁוֹבְרִין בּוֹ בַּחֲמִיו אֲמָלוֹ עֲקֵיבָה
וְהַלֹּא כְּבַר נֶאֱמַר וְהָיָה הוּא וּתְמוּרָתוֹ
יִהְיֶה קוֹדֶשׁ אֵינָן קְדוּשָׁה חָלָה עָלָיו
בַּיִת הַבְּעָלִים אֶת תְּמוּרָה בְּבֵית הַבְּעָלִים
ג מְמִירִין מִן הַבָּקָר עַל הַיָּאנָן וּמִן
הַיָּאנָן עַל הַבָּקָר מִן הַכְּבָשִׂים עַל הָעִזִּים
וּמִן הָעִזִּים עַל הַכְּבָשִׂים מִן הַזְּכָרִים עַל
הַנְּקֵבוֹת מִן הַנְּקֵבוֹת עַל הַזְּכָרִים מִן
הַתְּמִימִים עַל בַּעֲלֵי מוּמִין מִן בַּעֲלֵי מוּמִין
עַל תְּמִימִים שֶׁלֹּא יְהֵא לִיפָּנֵי וְלֹא יְמִיר
אוֹתוֹ טוֹב בְּרַע אוֹ זֶה וְהוּא טוֹב בְּרַע
בַּעֲלֵי מוּמִין שֶׁקָּדְמָה הַקְדֵּישָׁן אֶת מַמָּן
ד מְמִירִין אֶחָד בִּשְׁנַיִם וּשְׁנַיִם בְּ
אֶחָד אֶחָד בְּמֵאָה וּמֵאָה בְּאֶחָד ר
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֵין מְמִירִין אֶלָּא אֶחָד ר
בְּאֶחָד שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה
קוֹדֶשׁ מָה הוּא מְיוּחָד אַף תְּמוּרָתוֹ מ
מְיוּחֶדֶת ה אֵין מְמִירִין אֵיבָרִין בְּ
בַּעֲלֵי מוּמִין וְלֹא בַּעֲלֵי מוּמִין בְּאֵיבָרִין וְלֹא אֵיבָרִין
בַּעֲלֵי מוּמִין בְּשִׁלְמִין וְלֹא שִׁלְמִים בְּחַס ר
יוֹסֵה אוֹמֵר מְמִירִין אֵיבָרִין בְּשִׁלְמִים
וְלֹא שִׁלְמִים בְּהֶם אֲפִלּוּ ר יוֹסֵה וְהַלֹּא
בְּמִקְדָּשִׁין הוּא אוֹמֵר רְגָלָה שֶׁלּוֹ עוֹלָה
כּוֹלָה עוֹלָה אֶת כְּשֶׁאָמַר רְגָלָה שֶׁלּוֹ
תַּחַת זוֹ תְּהֵא כּוֹלָה תְּמוּרָה תַּחְתֶּיהָ ו
אֵין הַמִּזְבֵּחַ מִדַּמֵּעַ אֶלָּא לְפִי חִשְׁבּוֹן
אֵין הַמִּזְבֵּחַ מַחְמִירִין אֶלָּא לְפִי חִשְׁבּוֹן
אֵין מֵיחוּשׁ שֶׁאוֹבְדִין פּוֹסְלִין אֶת הַמַּקְרִיב אֶלָּא
לְפִי חִשְׁבּוֹן ז אֵין מֵי חַטָּאת נַעֲשִׂין
מִי חַטָּאת אֶלָּא עַל מַתַּן הָאֵפֶר אֵין בֵּית

פֶּרֶס עֲשׂוּיָה בֵּית פֶּרֶס וְלֹא תְּרוּמָה אַחֵר
תְּרוּמָה וְלֹא תְּמוּרָה עֲשׂוּיָה תְּמוּרָה ר
יְהוּדָה אוֹ הַוָּלָד עֲשׂוּיָה תְּמוּרָה אֲמָרוּ לוֹ
הַקּוֹדֶשׁ עֲשׂוּיָה תְּמוּרָה וְלֹא הַוָּלָד וְלֹא
תְּמוּרָה עֲשׂוּיִין תְּמוּרָה ח הַעֻפּוֹת וְהַמִּנְחוֹת אֵינָן עֲשׂוּיִין תְּמוּרָה שֶׁלֹּא נִתְּנוּ
אֶלָּא בְּהֶמְיָה הַיְנִיבּוּר וְהַשְּׁתָפִין אֵינָן עֲשׂוּיִין
תְּמוּרָה שֶׁלֹּא הֶמִּיר אוֹתוֹ הַיְחִיד עֲשׂוּיָה
תְּמוּרָה לֹא הַיְנִיבּוּר וְלֹא הַשּׁוּתָפִין עֲשׂוּיִין
תְּמוּרָה ט קִרְבָּנוֹת בְּדֶרֶךְ הַבַּיִת אֵינָן
עֲשׂוּיִין תְּמוּרָה בְּרַם שִׁמְעוֹן הַלֵּוִי מַעֲשֶׂה
בְּבָבֶל הָיָה וְלָמָּה נִיצָּא לְהַקִּישׁ אֵלָיו מָה
מַעֲשֶׂה קִרְבָּן יָחִיד יָצְאוּ קִרְבָּנוֹת יְצִיבּוּר
מָה מַעֲשֶׂה קִרְבָּן מִזְבֵּחַ יָצְאוּ קִרְבָּנוֹת
בְּדֶרֶךְ הַבַּיִת פר ב הל ט
יֵשׁ בְּקִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד מָה שֶׁאֵין בְּקִרְבָּנוֹת
הַיְנִיבּוּר וְיֵשׁ בְּקִרְבָּנוֹת הַיְנִיבּוּר מָה שֶׁאֵין
בְּקִרְבָּנוֹת שֶׁקִּרְבָּנוֹת הַיָּחִיד עֲשׂוּיִין תְּמוּרָה
וְקִרְבָּנוֹת הַיְנִיבּוּר אֵינָן עֲשׂוּיִין תְּמוּרָה
קִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד נִיתְּנִין בַּדָּרוֹם וּבַצָּפוֹן וּבַנֶּגֶב
וְקִרְבָּנוֹת הַיְנִיבּוּר אֵינָן נִיתָּנִין
נִיתָּנִין אֶלָּא בַּדָּרוֹם קִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד
חַיָּבִין בְּאַחֲרָיוֹתָן וּבְאַחֲרָיוֹת נְסָכֶיהָן
וְקִרְבָּנוֹת הַיְנִיבּוּר אֵינָן חַיָּבִין לֹא בְּ
בְּאַחֲרָיוֹתָן וְלֹא בְּאַחֲרָיוֹת נְסָכֶיהָן אֲבָל
חַיָּבִין בְּאַחֲרָיוֹת נְסָכֶיהָן מִשֶּׁקָּרַב וּמִשֶּׁנִּזְרַק
ב יֵשׁ בְּקִרְבָּנוֹת הַיְנִיבּוּר שֶׁקִּרְבָּנוֹת
הַיְנִיבּוּר דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת וְאֶת הַטֻּמְאָה
וְקִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד אֵינָן דּוֹחִין לֹא אֶת
הַשַּׁבָּת וְלֹא אֶת הַטֻּמְאָה אֲפִלּוּ מְעוּר

והלא חביתי כהן גדול ופר יום הכפורים
קרבן יחיד דרחמין את השבת ואת
הטומאה אלא שומנן קבוע ג
חטאות היחיד שכיפרו הבעלים מיתות
ושלמי יבור אינן מיתות ר יהודה אומ
ב
ימותו ואל ר שמעון מה מיינינו בולד
חטאות ותמורת חטאות וחטאות שמתו
בעליהן ביחיד ובריס אמורין אבל לא
ביניבור אות כשכיפרו הבעלים ושעירה
שנתנן ביחיד ברברין אמורין אבל לא
בניבור ד חומר בקדשין מבתמורה
ובת מורה מבקדשים שהקדשים עושין
תמורה ואין תמורה עושה תמורה
והשותפין מקדישין אבל לא מעירין
מקדישין אוברין ועברין אבל לא
מעירין ה חומר בתמורת
שקדושה חלה עליה בעלת מום קרבן
ואינה יוצא לחולין להיות ולעבד כ
וסה בד והוזה או עשה שותף במוקדשין
בתמורה לא עשוה שותף במוקדשין
ר אליעזר אומ המלאכה והטריפה ומינא
רופן ושומטתם ואוכלין בעבס לא הקדשין
ולא מקדשין פרק הלכות
אלו קדשין שוחטין אותן בכל מקום בעזרה
בזיונא בהן ולד שלמים ותמורתן
ולדן ולד ולדן עד סוף העולה הרי
אלו כשלמים וטעונין סמיכה וסכיה
ותנופה חזה ושוק ב ר אליעזר או
ולד שלמים לא יקרב שלמים וחגיגת
אומ יקרב אמ ר שמעון לא נחלקו על

ולד ולד שלמים ועל ולד ולד תמורה
שלא יקרב ועל מה נחלקו על הזולו
שורבי אליעזר אומ לא יקרב וחכמים אומ
יקרב ג העיד ר יהושע ורפפים
על ולד שלמים שיקרב שלם אמ ר פפיס
אני מעיד שהיתה לנו פרה וזכרו על
שלמים ואכלנה בפסח ואכלנו ולדה
שלם בחזה ד ולד תודה ותמורתה
וולדה ולד וולדה עד סוף העולה הרי
הן אילו כתודה ובלבד שאינן טעונין
לחם תמורת עולה ולד תמורה ולדה
ולד ולדן עד סוף העולה הרי אילו
כעולה וטעונה הפשט וניתוח כל
לאישים ה המפריש נקבה
לעולה וילדה זכר ירעה עד שיסתאב
ויעלה לדמיו עולה אחרת שיסתאב
אומ הוא בעצמו יקרב עולה ו
המפריש נקבה לאשה תירעה עד שיסתאב
תימכר ויביא בדמיה אשה אם קרב
אשה אחרת יפלו דמיה לנדבה ר שמעון אומ
תימכר שלא במום ז אשה
שמתה בעליו ושבפרו בעליו ירעה
עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה
ר אליעזר אומ ימותו ר אלעזר אומ יביא
בדמיו עולה ח תמורת אשה
וולד תמורה ולדן וולד ולדן עד סוף
העולם ירעו עד שיסתאבו וימכרו
ויפלו דמיהן לנדבה ר אליעזר אומ ימותו
ר אלעזר אומ יביא בדמיהם עולות ט
והלא אין הנדבה עולות והיאך מה בין

דְּבָרִיו אֶלָּא עֵדֵי לְדַבֵּר חָכְמָה אֲלָא בְּזְמַן
שֶׁהִיא בָּאָה חוֹבָה הִוא סוֹמֶךְ עָלֶיהָ
וּמְבִיא עָלֶיהָ נְסָכִים וְנִסָּכֶיהָ מִשְׁלָהּ
אִם הָיָה כֹּהֵן עֲבוֹדָתָהּ וְעוֹרָהּ שֶׁלּוֹ
בְּזְמַן שֶׁהִיא בָּאָה נְדָבָה אֵינוֹ סוֹמֵךְ
עָלֶיהָ וְאֵינוֹ מֵבִיא עָלֶיהָ נְסָכִים וְנִסָּכֶיהָ
מִשֶּׁלּוֹ וְאֵינוֹ נִפְטָר אַף עַל פִּי כֵן עֲבוֹדָתָהּ
וְעוֹרָהּ שֶׁל אֲנָשִׁים מִשְׁמָר: י תְּמוּרַת
הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַלֶּדֶן וְהַלֶּדֶת עַד
סוֹף הָעוֹלָה הֲרֵי אֵילוּ כִּבְכוֹר וְכַמַּעֲשֵׂר
וְאֲכָלוֹ בְּמוּמָן לַבְּעָלִים מֵהוּ בֵּין הַבְּכוֹר
וְהַמַּעֲשֵׂר לְבֵין כָּל הַקָּדָשִׁים שֶׁבָּלְהָקָ
הַקָּדָשִׁים נִימְכָּרִין בְּאָטְלֵס נְשָׁחוּטִין
בְּאָטְלֵס וּנְשׁוּקָלִין בְּלִיטְרָה חוּץ מִן
הַבְּכוֹר וּמִן הַמַּעֲשֵׂר וְיֵשׁ לָהֶן פְּדִיוֹן
וְלִתְמוּרוֹת תֵּיהָנֵן פְּדִיוֹן חוּץ מִן הַבְּכוֹר
וּמִן הַמַּעֲשֵׂר וּבָאִין מִחוּץ לָאָרֶץ שֶׁל
לָאָרֶץ חוּץ מִן הַבְּכוֹר וּמִן הַמַּעֲשֵׂר
אֶחָד בָּאִין תְּמִימִין יִקָּרְבוּ וְאֶחָד בַּעֲלֵי
מוּמִין יֹאכְלוּ בְּמוּמָן לַבְּעָלִים אַ"ר
שִׁמְעוֹן מָה הַטַּעַם שֶׁהַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר
יֵשׁ לָהֶם פְּרָנָסָה בְּמִקְדָּשׁ וְשְׁאָר כָּל
הַקָּדָשִׁים אֵת עַל פִּי שֶׁנִּגְזְלוּ לָהֶם מוּם
וְדִין בְּקִדּוּשִׁתָּן פֶּרֶק ד
הַלֶּדֶת וְלֶד הַחַטָּאת וְתִמּוּרַת
הַחַטָּאת וְחַטָּאת שֶׁמֵּתוּ בְּעָלֶיהָ וְמֵתוּ
וְשֶׁעִבְּדָה שָׁנָה וְשֶׁאִבְּדָה וְנִמְצֵאת
וּבָעֶלֶת מוּם אַף מְשׁוּכְפְּרוּ הַבְּעָלִים
תְּמִימוֹת אֵינָהּ עוֹשָׂה תְּמוּרָה לֹא נִתְּנוּ
וְלֹא מוּעֲלִין אַף עַד שֶׁלֹּא כִּפְּרוּ הַב

הַבְּעָלִים וּתְרוּעָה עַד שֶׁתִּסְתָּאֵב וְתֵמֵת
וְיָבִיא בְּדָמֶיהָ אַחֶרֶת וְעוֹשָׂה תְּמוּרָה
וּמוּעֲלִין בָּהּ ב הַמַּפְרִישׁ חַטָּאתוֹ
וְאָבְדָה וְהִקְרִיב אַחֶרֶת תַּחְתֶּיהָ וְאַחַר כָּךְ
נִמְצְאָת הָרִאשׁוֹנָה תְּמִימוֹת הַמַּפְרִישׁ מֵעוֹת
לְחַטָּאתוֹ וְאָבְדוּ וְהִקְרִיב בְּחַטָּאוֹת תַּחְתֶּיהָן
וְאַחַר כָּךְ נִמְצְאוּ הַמֵּעוֹת וְלָכוּ לְיַם הַמֶּלַח
ג הַמַּפְרִישׁ מֵעוֹת לְחַטָּאתוֹ וְאָבְדוּ
וְהִפְרִישׁ מֵעוֹת אֲחֵרוֹת תַּחְתֵּיהֶן לֹא יַסְפִּיק
לְקַח בָּהֶן חַטָּאוֹת עַד שֶׁנִּמְצְאוּ הַמֵּעוֹת
הָרִאשׁוֹנוֹת וַיָּבִיא מֵאֵלּוּ וּמֵאֵלּוּ וְהַשְּׁאָר
יִפְּלוּ לִנְדָבָה ד הַמַּפְרִישׁ מֵעוֹת
לְחַטָּאתוֹ וְאָבְדוּ וְהִפְרִישׁ חַטָּאוֹת תַּחְתֵּיהֶן
לֹא יַסְפִּיק לְהַקְרִיבָה עַד שֶׁנִּמְצְאוּ הַמֵּ
הַמֵּעוֹת וְהָרִי הֵן כְּחַטָּאוֹת בַּעֲלַת מוּם תַּעֲמֹד
וְיָבִיא מֵאֵלּוּ וּמֵאֵלּוּ חַטָּאת וְהַשְּׁאָר יִפְּלוּ
לִנְדָבָה ה הַמַּפְרִישׁ חַטָּאתוֹ
וְאָבְדָה וְהִפְרִישׁ מֵעוֹת תַּחְתֶּיהָ לֹא יַסְפִּיק
לְקַח בָּהֶן חַטָּאוֹת עַד שֶׁנִּמְצְאוּ חַטָּאתוֹ
וְהָרִי הִיא כְּבַעֲלַת מוּם תַּעֲמֹד וְיָבִיא מֵאֵלּוּ
וּמֵאֵלּוּ חַטָּאת וְהַשְּׁאָר יִפְּלוּ לִנְדָבָה
ו הַמַּפְרִישׁ חַטָּאתוֹ וְאָבְדָה וְהִפְרִישׁ
אַחֶרֶת תַּחְתֶּיהָ לֹא יַסְפִּיק לְהַקְרִיבָהּ עַד
שֶׁנִּמְצְאָת הָרִאשׁוֹנָה וְהָרִי שְׁתֵּיהֶן בַּעֲלַת
מוּם יַמְכְּרוּ וְיָבִיא מֵאֵלּוּ וּמֵאֵלּוּ חַטָּאת
וְהַשְּׁאָר יִפְּלוּ לִנְדָבָה ז הַמַּפְרִישׁ חַטָּ
חַטָּאתוֹ וְאָבְדָה וְהִפְרִישׁ אַחֶרֶת תַּחְתֶּיהָ
לֹא יַסְפִּיק לְהַקְרִיבָהּ עַד שֶׁנִּמְצְאָ
הָרִאשׁוֹנָה וְהָרִי שְׁתֵּיהֶן תָּמִימוֹת אַחַת
מֵהֶן תִּקָּרֵב וְחַטָּאת הַשְּׁנִיָּה תָּמוּת וְיִרְ

וחכמים אומרים אין חטאת מיתה אלא שתי
שגיאות מאחר שכיפרו הבעלים אין
הפיגעת הולכות לים המלח אלא שגיאו
אלא מאחר שכיפרו הבעלים ח
המפריש חטאתו והרי היא בעלת מום
מכרה וביא בדמיה אחרת ואליעזר
בר שמעון אומר אם קרבה שניה על
שלא נשחטה הראשונה תמות שכבר
כיפרו הבעלים פר ה
הל ח כיצד מעיירין על
הבכור מבכרת שהיתה מעוברת אומר
היה שבמעיה שלו אם זכר עולה
ולדה זכר יקרב עולה אם נקבה ובחי
שלמים ולדה נקבה תקרב שלמים
אם זכר עולה אם נקבה ובחי שלמים
ולדה זכר ונקבה זכר יקרב עולה והנקבה
תקרב שלמים ב ולדה שני זכרים
אחד מהן יקרב עולה והשני ימכר לחי
לחייבי עולה ודמיו חולין ילדה שתי
נקיבות אחת מהן תקרב שלמים והשניה
תימכר לחייבי שלמים ודמיו חולין ילדה
טומטום ואנדרגינס רבן שמעון בן
גמליאל אומר אין קדושה חלה עליהן ג
האומר ולדה שלזו עולה והיא שלמים
דבריו קיימין היא שלמים ולדה עולה
הרי זו ולד שלמים וברי מאיר אם
יש לכן נתפרנן מתחלה
אפילו שאין פשר לקרות שני שמות
כאחת דבריו קיימין אם משאמר הרי זו
שלמים ונמלך נאמר ולדה עולה הרי זו

ולד שלמים ה הרי זו תחת זו
תמורה זן וחליפי זו הרי זו תמורה
זו מחוללת על זו איזה תמורה אם היה
הקדש בעל מום יניא לחולין ערוך להיות
להעשות דמים ו הרי זו תחת חטאת
תחת עולה לא אמר כלום תחת חטאת
ותחת עולה ותחת חטאת תחת
עולה שיש לי בתוך הבית היה
דבריו קיימין אם על הבהמה טמאה
ועל בעלת מום הרי אלו עולה לאמר
כלום הרי אלו לעולה ומכרו ויביא
בדמיהן עולות פר ו
הל ו כל האוסרין על גבי
המזבח אוסרין כל שהן הרובע
והנרבע והמוקיעה והנעבד והאתנן
והמחיר והכלאים והטריפה ויוצא
דופן איזה הוא המוקיעה המוקיעין
לעבודה זרה הוא אוסר ומה שעליו
מותר ואיזה הנעבד כל שעובדין א
אותו הוא ומה שעליו אוסר והוה
מותרין באכילה ב איזה הוא
אתנן האומר לזונה הא ליך בשכריך
אפילו מאה כולן אוסרין וכן האומר
לחבירו הא לך טלה זה ותן לי שפחתך
או על עבדיך אין אתנן וחמרים
אומר אתנן ג איזה מחזיר כלב
האומר לחבירו הא לך טלה זה תחת
כלב זה וכן שני שותפין שחלקו אחד
נוטל עשרה ואחד נוטל תשעה וכלב
שכנגד הכלב אסורין ושאינו הכלב

MAGY TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

הכלב מותרין אתן כלב ומחיר ונה
הרי אלו מותרין שנ שני לאנדעה
ולדותיהן מותרין שנ הן לאולדתיהן
ד נתן לה כספים הרי אילו
מותרין יינות שמנים וסלתות וכלרבי
שביו יאבה קרב על גבי המזבח אסור
ה נתן לה מוקדשין הרי אילו
מותרין עופות הרי אילו אסורין
שהרי בדין מה אם המוקדשין שה
שהמום פוסל בהן ואין אתן ומחיר
חל עליהם ענין שאין המום פוסל
בו אינו דין שלא יהא אתן ומחיר
חל עליהו תל לומר לכל נדר להביא את
הערוה ו כל האסורין על גבי
המזבח וולדותיהן מותרין ר אלישוע
אומ וולד טריפה לא יקרב על גבי
המזבח ר חנניה בן אנטי נגס אומ
כשירה שיצאה מן הטריפה פסולה
מיעל גבי המזבח כל הקדשין שנעשו
טריפה אין פודין שאין פודין את
הקדשים להאכילן לכלבין
פר ז הל ו
יש בקדשי המזבח מה שאין בקדש
בדק הבית יש בקדשי בדק הבית
מה שאין בקדשי המזבח שקדשי
המזבח עושין תמורה וחייבין עליהן
משום פיגול נותר וטמא וולדן וחלבן
אסור לאחוז פדיונן והשוחטן בחוץ
חייב אין נותנין מהן לאומנים בשכרן
ב יש בקדשי בדק הבית שסתם

הקדשות לבדק הבית הקדש בדק הבית
חל על הכל ומועלין בהנאתן ואין בהן
הנייה לכהנים ג אחד קדשי
המזבח ואחד קדשי בדק הבית אין
משנין אותן מקדושה לקדושה מקדישין
אותן הקדש עילוי מחרימין אותן ואסור
מתו יקברו ר שמעון אומ קדשי בדק
הבית אם מתו ייפדו ד אילו הן
הנקברין קדשין שהפילו יקברו והפילה
שליה תיקבר שור הנסקל ועגלה
ערופה וציפורי מינרע ושער נזיר ופטר
חמור ובשר בחלב וחולין שנישחטו
בעזרה ר שמעון אומ חולין שנישחטו
בעזרה ישרפו וכן חייב שנישחטה
בעזרה ה אילוהן הנשרפין
חמין בפסח ישרף ותרומה טמאה
העזרה וכלאי הכרם את שזרעו להישרף
ישרף את שזרעו להיקבר יקבר מדליקין
בפת ובשמן שלתרומה ו כל קדשים
שנישחטו חוץ לזמנן וחוץ לימין
הרי אילו ישרפו אשם תלוי ושרצ
יהודה אומ יקבר חטאות העוף הבאה
על ספק תישרף ר יהודה או יטילנה
לאומה כל הנישרפין לא יקברו כל
הנקברין לא ישרפו ר יהודה או
אם רצה להחמיר עליו ינהגו לישרף
את הנקברין רשות אמרו לו אינו
מותר לשנות חס ל

תמורה

פרקין ז

של שור ושש כריתות בתורה הבא
על האם ועל אשת אב ועל הבלה ועל
הבא על הזכר ועל הבהמה והאשה
המביאה את הבהמה הבא על אשה
וכתה ועל אשת איש הבא על אחותו
ועל אחות אביו ועל אחות אמו על
אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת
אחי אביו ועל הנדה והמיצרת והעובד
עבודה זרה הנותן מזרעו למולך ובעל
אוב וידעוני המחלל את השבת וטמא
שאכל את הקדש והבא אל המקדש
טמא האוכל חלב ודם ונותר ופיגול
והשוחט והמעלה בחוץ האוכל חמץ
בפסח האוכל ועושה מלאכה ביום
הכיפורים המפטם את השמן המשחה
את הקטרת והסך שמן המשחה ב
הפסדן והמילה מיניות עשה ב
על אלו חייבין על זדונן כרת ועל שגגתן
חטאת על לא הודע שלשון ואשם
תלוי חוץ מן המטמא מקדש וקדשיו
וקדשי מפני שהוא בעולה ויורד
דברי ר מאיר וחכמים אומ אף המגדף
שנ תורה אחות יהיה לכם לעושה ה
בשגגה יצא המגדף שאינו מע
מעשה ג יש מביאות
קרבן ואוכל מביאות ואינו נאכל
ויש שאינן מביאות אילו מביאות
קרבן ואוכל המפלת כמין בהמה
חיה ועוף דברי ר מאיר וחכמים אומ עוף
שיהא מינורת האורז המפלת סנדל

או שליה ושפיר מרובה והיוצא
מחותך וכן שפחה שהפילה מב
מביאה קרבן ואוכל ו אלו מביאות
ואינן נאכלת המפלת ואין יודע מה
הפילה וכן שתי נשים שהפילו א
אחת מיכין פטור ואחת מיכין חייבת
אמ ר יוסה אמרתי בומן שהלכו ז
למודיה וזו למערב אבל אם היו שניהן
עומדות מביאות קרבן ואוכל ה
אילו שאינן מביאות המפלת שפיר
מלא מים מלא דם מלא גבינים המפלת
כמין דגים וחגבים שקיצים ורמשים
המפלת יום ארבעים ויונא דופן
ר שמעון מחייב ביונא דופן ו
המפלת אור לשמונים ואחד ביה שמי
פוטרין מן הקרבן בית הלל מחייבין
אמרו בית הלל לבית שמי מה שנה
אור לשמונים ואחד מיום שמונים
ואחד אם שהה לו לטומאה לא
ישוה לו לקרבן אמרו להם בית
שמי לא אם אמרתם במפלת יום
שמונים ואחד שכן יצא בשעה
שהיא ראויה להביא הקרבן
תאמרו במפלת או לשמונים ואחד
שלא יצא בשעה שהיא ראויה
להביא הקרבן אמרו להן בית הלל
והרי המפלת יום שמונים ואחד
שהרי לה יום תוכיח שלא יצא
בשעה שהיא ראויה להביא
קרבן וחוזרת בקרבן אמרו להן

בית שמי לא אם אמרתה במפלת יום
שמנים ואחד חל להיות בשבת שאף
על שאינן ראויי לקרבן יחיד ראויי
לקרבן ציבור תאמרו במפלת אור
לשמונים ואחד שאין הלילה ראויי
לא לקרבן יחיד ולא לקרבן ציבור
הדמין אינן מוכיחין שהמפלת בתוך
מלאות היה טמאין ופטורה מן הקינין
ז האשה שיש עליה ספק חמש
לידות ספק חמש זבות מביאה קן בן
אחד ואוכלת בבחים ואין השאר עליה
חובה חמש לידות וזיות חמש זבות
וזיות מביאה קן בן אחד ואוכלת
בבחים והשאר עליה חובה מעשה
שעמדו קיניה בירושלם בדינר והב
אמר שמעון בן גמליאל המעשן הזה
לא אלין הלילה עד שיהוא בדינרים
ותכנס לבית דין ולומד שיש עליה
חמש לידות וזיות חמש זבות
וזיות מביאה קן בן אחד ואוכלת
בבחים ואין השאר עליה חובה
ועמדו קיניה בו ביום בדינרים׃

פרק ב הל ז

ארבעה מחוסרי כפורים ואינן
מביאין על הודאין כשגגה אלו הן
מחוסרי כפורין הזב והזבה והיולדת
והמינוער אליעזר בן יעקב אומר נר
מחוסר כפורין עד שיזריק עליו הדם
ויעיר וינוח ויעלה חטאתו ויאכל בה
אלו מביאין על הודאין כשגגה הנא
על השפחה ובזיר שנטמא ושבועת

העדות ושבועת הפיקדון ב
חמשה מביאין קרבן אחד על עבירות
הרבה וחמשה מביאין קרבן עולה ויו
ויורד אלו מביאין קרבן אחד על ע
עבירות הרבה הבא על השפחה ביאות
הרבה ונזיר שנטמא טמאות הרבה
והמקנה לאשתו על ידי אנשים הרבה
ומיעדין שתי תגבנן נגעים הרבה והביא
יפוריו ותגבנן והביא יפוריו ותגבנן
לא עלה לו עד שיביא את חטאתו ׀ ל
יהודה אומ עד שיביא את אשתו ה
האשה שילדה ולדות הרבה הפילה
בתוך שמונים נקבה חזרה והפילך
בתוך שמונים נקבה המפלת תאומים
י יהודה אומ מביאה על הראשון ואינה
מביאה על השני מביאה על השלשי
ואינה מביאה על הרביעי ׀ כ אלו
מביאין קרבן עולה ויורד על שמיעת
קול ועל ביטוי שפתים ועל טומאת
מקדש וקדשיו והילודה והמינוער
מה בין שפחה לבין הערות שלא
שוות להס לא בעונש ולא בקרבן שכל
הערות בחזקת ובשפחה בספק
כל הערות אחד האיש ואחד האשה
שוים בקרבן ובשפחה לאה ושדוך
את האיש לאשתו כמכות ולא את האשה
לאיש בקרבן כל הערות עשה מהס
את המערה בגומר וחייב על כל ביאה
וביאה והזמיר בשפחה שעשה בה
את המיוד כשונג או והיא שפחה
כל שחציה שפחה וחציה בת חורין

שנה והפרישה לאנפרתה אוסף דברי ר
עקיבה ר' ישמעאל אומ' אי זו היא שפחה
ונדיי ר' לעזר בן עזריה או כל העריות
המפורשות משיורין לנו אלא
שחזינייה שפחה וחזינייה בת חורין ו
כל העריות אחד גדול ואחד קטן
קטן פטור אחד ער ואחד ישן הישן
פטור אחד שוגג ואחד מזיד השוגג
בחטאת והמזיד בהדיוטית

פר ה הל ז

אמרו לו אכלתה וחלב מביאך חטאת
ער או אכל ועד או לא אכל אשה
אומרת אכל ואשה אומרת לא אכל
מביא אשה תלוי ער או אכל והוא אומ'
לא אכלתי פטור שנים אומרין אכל
והוא אומר לא אכלתי ר' מאיר מחייב
ר' מ' מאיר אם הביאוהו שנים למיתה
חמורה לא יביאוהו לקרבן והלל אמרו
לו מה אם ידינה ומרי מודיך היותי ב
אכל חלב וחלב בעלם אחד אינו מחייב
אלא חטאת אחת אכל חלב ודם ונותר
ופיגול בעלם אחד חייב על כל אחת
ואחת זה חומר במינים הרבה ממין
אחד חומר במין אחד ממינים הרבה
שאם אכל כזית זית ועוד ואכל כזית
ירק ממין אחד חייב משני מיני פטור

ג כמה ישהא אוכלן כאילו אכלן
קליות ר' מאיר אומ' עד שיהא
מתעכל ועד סוף כדי אכילת פרס
אכל אכלין טמאין שתה משקין טמאין
שתה רביעית מין נבלה למקדש ושחזא

כדי אכילת פרס ר' אליעזר אומ' אם הפסיק
בה אור שנתן לתוכה מים כל שהן פטור
ד יש אוכל אכילה אחת וחייב עליה
ארבע חטאות ואשה אחד עשה שאכל
את החלב והיה נותר כין המוקדשין ביום
הכיפורים ר' מאיר או אם היתה שבת
והיו יאו בשבת אמרו לו אינו השם ה
יש באכילה אחת חייב עליה שש
חטאת הבא על בתו וחייב עליה משום
בתו ואחותו ואשת אחיו ואשת אחי
אביו ואשת איש ונידה הבא על בת
בתו חייב עליה משום בתו ובת בתו ואחות
אשתו ואשת אחיו ואשת אחי אביו
ואשת איש ונידה ר' יוסה אומ' אם עבר
וקנו וביאה חייב עליה משום אשת
אב וכן הבא על בת אשתו ועל בת בת
אשתו ו הבא על חמותו חייב
עליה משום חמותו וכלתו ואחות אשתו
ואשת אחיו ואשת אחי אביו ואשת איש
ונידה וכן הבא על אם חמותו ועל אם
חמיו ר' יחזקן בן נורי אומ' הבא על חמותו
וחייב עליה משום חמותו ואם חמיו
אמרו לו של שתן שם אחד הן ז אמ'
ר' עקיבה שאלתי את רבן גמליאל ואת
ר' יהושע באטליס של מאוס שהלבנו
ליקח בהרצה למשתה בנו הבא על
אחותו ועל אחות אביו ועל אחות
אמו בעלה אחד הרי זה חייב באחת
על בעלה אן אחת על כל אחת ואחת
אמרו לו לא שמענו אלא שמענו
הבא על חמש נשים ונידות בעלם אחד

נדבה והאשה תלוי שמימין שהוא
מביא על הודעת מביא על לא הודע
ר׳ אומר ר׳ עקיבה נראין דברין
במעילה מעורטה הרי שבא על ימין
ספק מעילה במאה מנא ליה מיהא לו
שיביא אשם בשוה סלעים ואל יביא
ספק מעילה במאה מנא ליה מיהא
ר׳ עקיבה לר׳ טרפון במעילה מעשה
ה האשה שהביאה חטאת העוף
בספק אם עוף שלא נמלקה עוד עליה
שילדה ודדיי תקיעין הוה ונודי שמיין
שהיא מביאה על לא הודע מביאה
על הודע ו חתיכה של חולין
וחתיכה של קודש אכל את אחד
מהן ואין ידוע אי זה מהן אכל רא
פטור ר׳ עקיבה מחייב אשם תלוי
אכל את השניה מביא אשם ודדיי
אכל אחד את הראשונה ובא אחר
ואכל את השניה זה מביא אשם
תלוי וזה מביא תלוי דב׳ ר׳ עקיבה
ר׳ שמעון אומ׳ שניהן מביאין אשם
אחד ר׳ יוסה אומ׳ אין שנים מביאין
אשם אחד ו חתיכה של חולין
וחתיכה של חלב אכל את אחד מהן
ואין ידוע אי זה מהן אכל מביא
אשם תלוי אכל את השניה מביא
חטאת אכל אחד את הראשונה
ובא אחר ואכל את השניה זה מביא
אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי

אשם

ר׳ שמעון אומ׳ שניהם מביאים חטאות
אחת ר׳ יוסה אומ׳ אין מביאין שנים
חטאות אחת ז חתיכה של חלב
וחתיכה של קודש אכל את אחד
מהן ואין ידוע את אי זה מהן אכל
מביא אשם תלוי אכל את השניה
מביא חטאת ואשם ודדיי אכל אחד
את הראשונה ובא אחר ואכל את
השניה זה מביא אשם תלוי וזה
מביא אשם תלוי ר׳ שמעון או שניהם
מביאין חטאות ואשם ר׳ יוסה אומ׳
אין שנים חטאות ואשם ט
חתיכה של חלב וחתיכה של קודש
את אחת מהן ואין ידוע את אי זה
מהן אכל מביא חטאת ר׳ עקיבה אומ׳
אשם תלוי אכל את השניה מביא שתי
חטאות ואשם ודדיי אכל אחד את
הראשונה ובא אחר ואכל את השניה
זה מביא חטאת וזה מביא חטאת
ר׳ עקיבה אומ׳ וזה מביא אשם תלוי וזה
מביא אשם תלוי ר׳ שמעון או זה חטאת
וזה חטאת שניהם מביאין אשם
אחד ר׳ יוסה או אין שנים מביאין
אשם אחד ו חתיכה של חלב
וחתיכה של נותר אכל את אחת
מהן ואין ידוע את אי זה מהן אכל
מביא חטאת ואשם תלוי אכל את
השניה מביא שלוש חטאות אכל אחד
את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה

והמביא חטאת ואשם תלוי וזה מביא
חטאת ואשם תלוי ר שמעון או זה
חטאת וזה חטאת שניהן מביאין
חטאת אחת ר יוסה יוכל חטאת
שהיא באה על חט אין שנים מביאין אחת פר י הל׳

המביא אשם תלוי ונודע לו שלא נשחט יצא וירעה בעדר דברי ר מאיר וחכמים אומ׳ ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה ר אלעזר או יקריב שאם אינו בא על חט וה הרי הוא בא על חטא אחר ב

אם משנישחט נודע לו הדם ישפך והבשר יצא לבית השריפה ניזר׳ק הדם הבשר יאכל׳ ר יוסה או אפילו הדם בכוס יזרק והבשר יאכל׳ ג

אשם ודאי אינו כן אם עד שלא נישחט ויצא וירעה בעדר אם משנ משנישחט הרי זה יקבר ניזר׳ק הדם הבשר ויצא לבית השריפה׳ ד

שור הנסקל אינו כן אם עד שלא ניסקל יצא וירעה בעדר אם משניסקל מותר בהנייה עגלה ערופה אינה כן אם עד שלא נערפה תצא ותרעה בעדר אם משנערפה תקבר במקומה

שעל סתם באות מתוך הדת כיפורי׳ ספיקה והלכתה׳ ה׳ אלעזר אומ׳ מיתנדב אדם אשם תלוי בכל יום ובכל שעה שירינה הוא היה

נקרא אשם חסידין אמרו עליו על בן בתו בעזא שהיה מיתנדב אשם תלוי בכל יום חוץ מאחד יום הכיפורים יום אחד בשנה המעון הזה אילו הדיו׳ מ׳ מניחין ליה היתי מביא אומ׳ ליה המתן עד שתיכנס לספק וחכמים אומ׳ אין מביאין אשם תלוי על דבר שודאנו חטאת ושנעתו חטאת ו חייבי חטאות ואשמות דיין שעברו עליהן יום הכיפורים חייבין להביא לאחר יום הכיפורים וחייבי אשמות תלויים פטורין מישבא על ידו ספק עבירה ביום הכיפורין אפילו עם חשיכה פטור שכל יום הכיפורים מכפר׳ ז האשה שוש עליה וחטאות העמת בספק ועבר עליהן יום הכיפורים חייבת להביא לאחר יום הכיפורים מפני שהיא מכשרתה לאכל בקדשים וחטאת העוף הבאה על ספק אם משנימלקה נודע לה הרי זה תיקבר׳ ח המפריש שתי סלעים לאשם ולקח בהן שני אילים לאשם אם היה אחד מהן יפה שתי סלעים יקרב לאשמו והשני ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה לקח בהן שני אילים להולין אחד יפה שתי סלעים ואחד יפה עשרה זין היפה שתי סלעים יקרב לאשמו והשני למעילתו אחד לאשם ואחד להולין אם היה של אשם יפה שתי

אלא

אלא אם עד

סלעים יקרב לאשמו והשיני למעלתו
ויביא ימימה סלע וחומשה ט
המפריש חטאתו ומת לא יביאינה
בנו אחריו לא יביאינה מחוט על
חטא אפילו על חלב שאכל היום תלמ
לומר קידשנו על חטאתו שיהא קידשנו
על שם חטאתו י מביאין שהקדישו
משהקדישו כשבה שעירה מהקדיש
כשבה שעירה תרין ובני יונה עשירית
האיפה יא כיצד היפריש לכשבה
או לשעירה העני יביא עוף והעני יביא
עשירית האיפה היפריש לעשירית
האיפה והעשיר יביא העוף העשיר
יביא כשבה או שעירה הפריש כשבה
או שעירה הפריש ונסתאבו אם
רצה יביא בדמיה עוף הפריש עוף
ונסתאבה יביא בדמיו עשירית
האיפה שאין לעוף פדיון יב י
שמעון אומר כבשים קדמין לעיר בכל
מקום יכול מפני שהן מובחרין מהן תלמ
לומר אם כבש יביא קדבנו ולחטאת
מלמד ששניהם שקולים ג תרין
קדמין לבני יונה בכל מקום יכול
מפני שהן מובחרין מהן תלמ לומר בן
יונה או תור לחטאת מלמד ששניהן

שקולים ד האב קודם לאם
בכל מקום יכול שכבודה אב עורף על
כבוד האם תלמ לומר איש אמו ואביו
תיראו מלמד ששניהן שקולין ה
אבל אמרו חכמי האב קודם לאם בכל
מקום מפני שהוא ואמו חייבין בכבוד
אביו ה וכן בתלמוד תורה אם
ושם הבן לפני הרב קודם את האב
בכל מקום מפני שהוא ואביו חייבין
בכבוד רבו

חסל כריתות
פרקין ו

מעילה פרק א

קדשי קדשים ששחטן בדרום מעלין
בהן שחזרן בדרום וקיבל דמן בצפון
בצפון וקיבל דמן בדרום שחט ביום
וזרק בלילה בלילה וזרק ביום או ששחטן
חוץ לומנן וחוץ למקומן מועלין בהן
כלל אמר ר יהושע בן שהיה לה שעת
היתר לכהנים אין מועלין בה וכל שלא
היה לה שעת היתר לכהנים מועלין בה
ואי זו היא שהיה לה שעת היתר לכהנים
שלמים ושני מראות שעת אי זו היא

שלא היה לה שעת היתר לכהנים ש
שנו שחטה חוץ לזמנה וחוץ למק
למקומה שקיבלו פסולין וזרקו את
דמה ב בשר קודש קדשים ש
שויצא לפני זריקת דמים ר אלעזר
או מועלין בו ואין חייבין עליו משם
פיגול נותר וטמא ר עקיבה או מועלין
בו אבל חייבין עליו משם פיגול נותר
וטמא ג אמ ר עקיבה והדר
המפריש חטאתו ואבדה והפריש
אחרת תחתיה ואחר כך מיצאת הראשונה
שתיהן עומדות לא בשם שנדמרו
פוטר את בשרה בך הוא פוטר את
בשר חברתה או פטר רמה את בשר
חברתה מן המעילה דין הוא שיפטור
את בשרה ר אמורי קדשים
קלים שיצאו לפני זריקת דמים ר
אלעזר או מועלין בהן וחייבין עליהן
משם פיגול נותר וטמא ר עקיבה או
אין מועלין בהן ואין חייבין עליהן
משם פיגול נותר וטמא ה מעשה
רמיה בקדשי קדשים להקל ולהחמיר
ובקדשים קלים כולן להחמיר כיצד
קדשי קדשים לפני זריקת דמים
מועלין באמורין ואין מועלין בבשר

על זה ועל זה חייבין משם פיגול נותר
וטמא קדשים קלים כולן להחמיר כיצד
קדשים קלים לפני זריקת דמים אין
מועלין לא באמורין ולא בבשר לאחר
זריקת דמים מועלין באמורין ואין
מועלין בבשר על זה ועל זה חייבין
משם פיגול נותר וטמא נמצאת מעשה
רמיה בקדשי קדשים להקל ולהחמיר
ובקדשים קלים כולן להחמיר

פר ב הל ה

חטאת העוף מועלין בה משהוקדשה
במלקה הוכשרה להיפסל ביטבול יום
ובמחוסר כיפורין ובלינה מיעה רמיה
חייבין עליה משם פיגול נותר וטמא
ואין בה מעילה ב עולת העוף
מועלין בה משהוקדשה במלקה
הוכשרה להיפסל ביטבול יום ובמחוסר
כיפורין ובלינה מיעה רמה חייבין
עליה משם פיגול נותר וטמא ומועלין
בה עד שתינאל בית הדשן ג פריס
הנישרפין ושעירין הנישרפין מועלין
בהן משהוקדשו נישחטו הוכשרו
להיפסל ביטבול יום ובמחוסר כיפורין
ובלינה הויה רמיה חייבין עליהן משם
פיגול נותר וטמא ומועלין בהן בבית

הַדֶּשֶׁן עַד שֶׁיִּתֵּן הַבָּשָׂר ד
הָעוֹלָה מוֹעֶלִין בָּהּ מִשֶּׁהוּקְדְּשָׁה
מִשֶּׁחֲטָה הוּכְשְׁרָה לְהַפְסֵל בְּטֻבְלוֹ יוֹם
וּבְמִחוּסַּר כִּפּוּרִין וּבְלִינָה מִיָּד מָה
חַיָּבִין עָלֶיהָ מִשּׁוּם פִּגּוּל נוֹתָר וְטֻמְאָה
אֵינוֹ מוֹעֲלִין בָּעוֹרוֹת אֲבָל מוֹעֲלִין
בַּבָּשָׂר עַד שֶׁיֵּצֵא לְבֵית הַדֶּשֶׁן ה
וְשְׁאָר הַחַטָּאוֹת מִשֶּׁהוּקְדְּשׁוּ
הוּכְשְׁרוּ לְהַפְסֵל בְּטֻבְלוֹ יוֹם וּבְמִחוּסַּר
כִּפּוּרִין וּבְלִינָה נִיזְרָק דָּמָן חַיָּבִין
עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פִּגּוּל נוֹתָר וְטֻמְאָה אֵין
מוֹעֲלִין בַּבָּשָׂר אֲבָל מוֹעֲלִין בָּאֲמוּרִין
עַד שֶׁיֵּצְאוּ לְבֵית הַדֶּשֶׁן ו שְׁתֵּי
הַלֶּחֶם מוֹעֲלִין בָּהֶן מִשֶּׁהוּקְדְּשׁוּ קִ
דְּמוּ בְּתַנּוּר הוּכְשְׁרוּ לְהַפְסֵל בְּטֻבְלוֹ
יוֹם וּבְמִחוּסַּר כִּפּוּרִין וְלִשְׁחוֹרֵב עַל
עֲלֵיהֶן אֶת הַזְּבָחִים נִיזְרַק דָּמָן שֶׁלַּבָּשִׂיר
חַיָּבִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פִּגּוּל נוֹתָר וְטֻמְאָה
וְאֵין בָּהֶן כָּרֵת ז לֶחֶם הַפָּנִים
מוֹעֲלִין בּוֹ מִשֶּׁהוּקְדַּשׁ קֹדֶשׁ בַּתְּנוּר
הוּכְשַׁר לְהַפְסֵל בְּטֻבְלוֹ יוֹם וּבְמִחוּסַּר
כִּפּוּרִין לְהַסְפִּיר ז עַל גַּבֵּי הַשּׁוּלְחָן
קְרֵבִי הַבַּוִּיכִים חַיָּבִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם
פִּגּוּל נוֹתָר וְטֻמְאָה וְאֵין בּוֹ מְעִילָה
ח הַמְנָחוֹת מוֹעֲלִין בָּהֶן מִשֶּׁהוּקְדְּשׁוּ
קִדְּשׁוּ בִּכְלֵי הוּכְשְׁרוּ לְהַפְסֵל בְּטֻבְלוֹ
יוֹם וּבְמִחוּסַּר כִּפּוּרִין וּבְלִינָה וְחַיָּבִין
עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם נוֹתָר וְטֻמְאָה וּפִגּוּל
אֵין בָּהֶן כָּרֵת וְהַכֹּל כְּשֵׁם שֶׁהוּא מִדִּירִין
אֵין חַיָּבִין עָלָיו מִשּׁוּם פִּגּוּל נוֹתָר
וְטֻמְאָה עַד שֶׁיַּקְרִיבוּ מֵתִירָיו וְכָל שֶׁאֵין
לוֹ מֵתִירִין כְּיוֹצֵא שֶׁהֻקְדַּשׁ בִּכְלִי
חַיָּבִין עָלָיו מִשּׁוּם נוֹתָר מִשּׁוּם טֻמְאָ
וּפִגּוּל אֵין בּוֹ פרק ג הל ט
וְלֵד חַטָּאוֹת וּתְמוּרַת חַטָּאוֹת
וְחַטָּאוֹת שֶׁמֵּתוּ בְּעָלֶיהָ יְמוּתוּ וְשֶׁעָבְרָה
שְׁנָתָהּ וְשֶׁאָבְדָה וְנִמְצְאוּ בְּעֵל מוּם
אִם מִשֶּׁכִּפְּרוּ הַבְּעָלִים תֵּצֵאנָה לְאִיתָּהּ
עֹשֶׂה תְּמוּרָה לְאַחֲרִים וְלֹא מוֹעֲלִין
אִם עַד שֶׁלֹּא כִּפְּרוּ הַבְּעָלִים תִּרְעֶה
עַד שֶׁתִּסְתָּאֵב וְתִמָּכֵר וְיִבְיאוּ בְּדָמֶיהָ
אַחֶרֶת וְעוֹשֶׂה תְּמוּרָה וּמוֹעֲלִין בָּהּ
ב הַמְפָרִישׁ מָעוֹת לְנָזִיר וְנִתְּנוּ לְאַ

לאנהנין ולא מועלין מפני שהן ראויין
לבוא כולה של מים מתהוין מתומין
יפלו למרבה היו מפרש שיין דמי
חטאת ילכו ליה המלח לאנהנין ולא
מועלין דמי עולה יבואו עולה ומועלין
בהן דמי שלמים יבואו שלמים ואנ
נאכלין ליום אחד ואינן טעונין
לחם ג ר שמעון או הדם קל
בתחילתו וחומר בסופו הנסכים
חומר בתחילתן וקל בסופן הדם
בתחילה אין מועלין בו הנסכים
יצאו למחר קדרן ומועלין בו הנסכין
בתחילה מועלין בהן ירדו לשית אין
מועלין בהן ד רישון המובח
הפנימי והמנורה לא נהנין ולא
מועלין המקדש רישון בתחילה
מועלין בו תרין שלא הגיע ומגע
שהגיעו ומגע לא נהנין ולא מועלין
ר שמעון אומר תרין שלא הגיע ומגע
לא מועלין בהן תבני יונה שעיבר
ומגע לא נהנין ולא מועלין ה
חלב מוקדשין וביצי תרין לא נהנין
ולא מועלין במי דברים אמרים בקדשי
המזבח אבל בקדשי בדק הבית הקדיש
תרנגלת מועלין בה ובביצתה חמור
מועלין בה ובחלבה ו כל האיזוב

לאיזוב לא לבדק הבית לבדק הבית לא
למזבח לא למזבח ולא לבדק הבית מועלין
בן מיין הקדיש בור מלא מים אשפה
מליאה וגל שובן מלא יונים אילן
מלא פירות שדה מלא עשבים מועלין
בהן ובמה שבתוכן אבל אם הקדיש
בור ואחר כך נתמלא מים אשפות
ואחר כך נתמלא גל שובן ואחר כך
נתמלא יונים אילן ואחר כך נשא
פירות שדה ואחר כך נתמלא עשבים
מועלין במה שבתוכן יוסה או
המקדיש שדה ואת האילן מועלין בהן
ובגידולין מפני שהן גידולי הקדש
ז וולד מעשרת לא יינק מן המעשרת
ואחרין מיתתבין כן וולד מוקדשין
לא יינק מן המוקדשין ואחרין מתעדין
כן הפועלים לא יאכלו משגרות
של הקדש וכן פרה לא תאכל מכרשני
הקדש ח שור שני אילן של הדיוט
כאיס ד של הקדש ושל הקדש באיס
ד של הדיוט לא נהנין לא מועלין מעין
שהוא יוצא מתוך שדה הקדש לא
נהנין ולא מועלין יצאו חוץ לשדה
נהנין ממנו המים שבבד של הדב לא
נהנין ולא מועלין נתנו בלוחית מועלין
שהן עדה לא נהנין ולא מועלין י

לְעַיֵּר בִּי יְרוּק אוֹ מְנִימָה הָיוּ מִמֶּנָּה
וְקָנִים בְּלוּלֵבִיהֶם ט קֵן שֶׁבְּרֹאשׁ
הָאִילָן שֶׁלְּהַקְּדֵשׁ לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין
שֶׁבָּאִשֵּׁרָה יְתֵדוֹ בְּקָנֶה הַמַּקְדִּישׁ אֶת
הַחוֹרֶשׁ מוֹעֲלִין בְּכֻלּוֹ וְגוֹבְרִים שֶׁלְּקְחוּ
אֶת הָעֵצִים מוֹעֲלִין בָּרֹאשׁ וְאֵין
מוֹעֲלִין לְאוֹבְשְׁפּוּ וְלֹא בְּגַבְיֵיהּ

פֶּ״ק הֲלָכוֹת ט

קְדוּשַׁת הַמִּזְבֵּחַ מֵיעֵרְפִין זֶה עִם זֶה
לְמַעֲלָה וְלַחַיָּב עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פִּיגּוּל
וְנוֹתָר וְטֻמְאַת קְדוּשַׁת בֵּית הַבְּלִיעָה מֵיעֵרְפִין
מֵיעֵרְפִין זֶה עִם זֶה קְדוּשַׁת הַמִּזְבֵּחַ
וְקְדוּשַׁת בֵּית הַקֹּדֶשׁ מֵיעֵרְפִין זֶה עִם
זֶה ב חֲמִשָּׁה דְּבָרִים בָּעוֹלָה
מֵיעֵרְפִין זֶה עִם זֶה הַבָּשָׂר וְהַחֵלֶב
הַפֶּדֶר וְהַיָּרֵךְ וְהַשְּׁמֹנָה שֶׁשָּׁהֵן בַּתּוֹרָה
הַבָּשָׂר וְהַחֵלֶב הַפֶּדֶר וְהַיָּרֵךְ וְהַשְּׁמֹנָה
וְהַלּוֹחַ תְּרוּמָה וּתְרוּמַת מַעֲשֵׂר וּתְרוּמַת
מַעֲשֵׂר שֶׁל מַעֲשֵׂר הַחַלָּה וְהַבִּכּוּרִים
מֵיעֵרְפִין זֶה עִם זֶה לְאֹסֶר וְלַחַיָּב
עֲלֵיהֶם אֶת הַחוֹמֶשׁ ג כָּל הַפִּיגּוּלִין
מֵיעֵרְפִין זֶה עִם זֶה וְכָל הַנּוֹתָרִים
מֵיעֵרְפִין זֶה עִם זֶה כָּל הַטְּמֵאִים
מֵיעֵרְפוֹת זֶה עִם זֶה כָּל הַשְּׁרָצִים
מֵיעֵרְפִין זֶה עִם זֶה דָּם הַשְּׁרִיץ וְהַשֶּׁרֶץ
מֵיעֵרְפִין בְּטֻמְאָה ד כְּלַל אַ
ר׳ יְהוֹשֻׁעַ כָּל שֶׁטֻּמְאָתוֹ שְׁיָעוּרוֹ
שָׁוִים מֵיעֵרְפִין זֶה עִם זֶה וְטֻמְאָתוֹ
וְלֹא שִׁיעוּרוֹ שִׁיעוּרוֹ וְלֹא טֻמְאָתוֹ

לְאַ טֻמְאָתוֹ וְלֹא שִׁיעוּרוֹ אֵינָן מֵיעֵרְפִין
ה הַפִּגּוּל וְהַנּוֹתָר אֵינָן מֵיעֵרְפִין
זֶה עִם זֶה מִפְּנֵי שֶׁהֵן שְׁנֵי שֵׁמוֹת הַשְּׁרִיץ
וְהַנְּבֵלָה וְכֵן הַנְּבֵלָה וּבְשַׂר הַמֵּת מֵיעֵרְפִין
מֵיעֵרְפִין זֶה עִם זֶה לְטַמֵּא אֲפִלּוּ בְּכָל
שֶׁבְּשְׁנֵיהֶם ו הָאוֹכֵל שְׁנֵי טַמְאוֹת
כְּלַל שֶׁבְּשְׁנֵיהֶן בַּאֲבוֹת הַטֻּמְאָה וּשְׁנֵי טַמְאוֹת
בְּוָלָד הַטֻּמְאָה מֵיעֵרְפִין זֶה עִם זֶה
בְּכָל שֶׁבְּשְׁנֵיהֶן ז כָּל הָאוֹכְלִים מֵיעֵרְפִין
מֵיעֵרְפִין לְפַסֵּל אֶת הַגּוּפָה בְּכַזַּיִת
פָּרָס בְּמִזּוֹן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת לָעִיר וּבְמַיָּה
לְטַמֵּא טֻמְאַת אֳכָלִין כְּזֵרוּעַ לְהַרְוֹת
שַׁבָּת בְּכוֹתֶבֶת לְיוֹם הַכִּפּוּרִים כָּל הַמַּיָּ
הַמִּשְׁקִים מֵיעֵרְפִין לְפַסֵּל אֶת הַגּוּפָה
בְּדִבְיוֹת כְּמִלּוֹא לוֹגְמָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים
הָעוֹרְלָה וְכִלְאֵי הַכֶּרֶם מֵיעֵרְפִין זֶה
עִם זֶה ר׳ יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר אֵינָן מֵיעֵרְפִין
הַבְּהֵמָה וְהַשֶּׁרֶץ הַשֶּׁרֶץ וְהָעוֹף וְהַמַּיִם
מֵיעֵרְפִין זֶה עִם זֶה אַ״ר שִׁמְעוֹן מָה
הַטַּעַם מִפְּנֵי שֶׁהֵן רְאוּיִין לְטַמֵּא מוֹשָׁב

פֶּ״ק הֲלָכוֹת ח

הַנְּהָנָה שָׁוֶה פְּרוּטָה מִן הַהֶקְדֵּשׁ אֲפִלּוּ
עַל פִּי שֶׁלֹּא פָּגַם מֵעַל וְדִבֵּר יְקֵירָה
וְחָבַט אוֹ כָּל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ פְּגָם לֹא מָעַל
עַד שֶׁיִּפָּגֵם וְכָל שֶׁאֵין בּוֹ פְּגָם כְּיוֹצֵן
שֶׁנָּהֲגָה מָעַל ב כֵּיצַד נָתְנָה קְטַלָּה
בְּיָנְאָרָה טָבְעָת בְּיָדָהּ שֶׁתָּחוּת בְּכוֹס
שֶׁל זָהָב כְּיוֹצֵן שֶׁנָּהֲגָה מָעַל לַשֵּׁם בְּחוֹלִין
כֵּיצַד בַּטַּלִּית בְּיִקְעֲדוֹם גֶּלֶם מָעַל

426
74

עַד שֶׁיִּפָּגֵם תְּלַת מִן הַחֲטָאוֹת כְּשֶׁהִיא
חַיָּיבֶת לְאַחַר עַד שֶׁיִּפָּגֵם שֶׁהִיא מִתָּה
כֵּיוָן שֶׁעָתָה מֵעַל ג נֶהֱנָה בְּחַיֵּי
פְּרוּטָה וְנֶהֱנָה בְּחַיֵּי פְּרוּטָה אוֹ שֶׁנִּ
שְׁעֲנָה בְּשׁוּוֹת פְּרוּטָה וְנֶהֱנָה בְּשׁוּוֹת בדבר אחר
פְּרוּטָה בְּדָבָר אַחֵר הֲרֵי זֶה לֹא מָעַל
עַד יִפָּגֵם בְּשׁוּוֹת פְּרוּטָה בְּדָבָר אַחֵר
ד אֵין מוֹעֵל אַחַר מוֹעֵל בַּמִּקְדָּשׁ
אֶלָּא בְּהֶמְיָה וְכֵלִי שָׁרֵת בְּיָדָיו רָכַב עַל
גַּבֵּי בְּהֶמְיָה וּבָא חֲבֵירוֹ וְרָכַב שֵׁנִי
בְּרֹאשׁ שֶׁל רִאשׁוֹן וּבָא חֲבֵירוֹ וְשֵׁנִי וּבָא
חֲבֵירוֹ וְשֵׁנִי תְּלַת מִן הַחֲטָאוֹת וּבָא
חֲבֵירוֹ וְתְּלַת וּבָא חֲבֵירוֹ וְתְּלַת כֻּלָּם
מָעֲלוּ אוֹ כֻּלָּם שֶׁאֵינָן לוֹ פְּדֵיוֹן יִשְׁבּוּ
מוֹעֵל אַחַר מוֹעֵל ה נֶהֱנָה לְאִבֵּן
אוֹ קוֹרָה שֶׁל הַקֹּדֶשׁ הֲרֵי זֶה לֹא מָעַל
נֶהֱנָה לַחֲבֵירוֹ הוּא מָעַל וַחֲבֵירוֹ לֹא
מָעַל בְּמֵיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ הֲרֵי זֶה לֹא מָעַל
עַד שֶׁיְּהֵא דָּבָר הַיָּכוֹל לְהִתְקַיֵּם בְּשׁוּוֹת פְּרוּטָה
נֶהֱנָה לְפְרוּטָה שֶׁל הַקֹּדֶשׁ הֲרֵי זֶה לֹא מָעַל
נֶהֱנָה לַחֲבֵירוֹ הוּא מָעַל וַחֲבֵירוֹ לֹא
מָעַל נֶהֱנָה לְבֵן אָב עַל פִּי שֶׁאֵין רַחֲמָן
מָעַל שֶׁהוּא אָב לוֹ הֲרֵי הַמְיָרוֹן פּוֹתֵחַ
הֵיכָנַס רְחוֹקִין ו אֲכִילָתוֹ וַאֲכִילַת
חֲבֵירוֹ הֲנָיָתוֹ וַהֲנָיַת חֲבֵירוֹ אֲכִילָתוֹ
וַהֲנָיַת חֲבֵירוֹ הֲנָיָתוֹ וַאֲכִילַת חֲבֵירוֹ
מְיֻעָטִין זֶה עִם זֶה אֲפִילוּ לְזְמַן
גְּמִירָה פְּרִי וְהַלְ וְ
הַשְּׁלִישׁ שֶׁעָשָׂה שְׁלִיחוּתוֹ בְּעַל הַבַּיִת

מָעַל לֹא עָשָׂה שְׁלִיחוּתוֹ הַשְּׁלִישׁ
מָעַל כֵּיצַד אָמַר לוֹ תֵּן בֶּשֶׂר לָאוֹרְחִים
וְנָתַן לָהֶם כָּבֵד וְנָתַן לָהֶם בֶּשֶׂר הַשְּׁלִישׁ
מָעַל אָמַר לוֹ תֵּן לָהֶם חֲתִיכָה חֲתִיכָה
וְהוּא אוֹ טְלוֹ שְׁתַּיִם שְׁתַּיִם וְהֵן נָטְלוּ
שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ כּוּלָּה מָעֲלוּ אָמַר לוֹ הָבֵא
לִי מִן הַחוּלִּין אוֹ מִקְלוֹסְקָמָא וְהָבִיא
לוֹ אֲפִלּוּ עַל פִּי שֶׁאָמַר בְּעַל הַבַּיִת לֹא הָיָה
כְּלוּם אֶלָּא מִזֶּה וְהָבִיא מִזֶּה בְּעַל הַבַּיִת
מָעַל אֲבָל אִם אָמַר לוֹ הָבֵא לִי מִן הַחוּלִּין
וְהָבִיא לוֹ מִקְלוֹסְקָמָא מִקְלוֹסְקָמָא
וְהָבִיא לוֹ מִן הַחוּלִּין הַשְּׁלִישׁ מָעַל
ב שְׁלִישׁ בְּיַד חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן
אִם עָשׂוּ שְׁלִיחוּתָן בְּעַל הַבַּיִת מָעַל
לֹא עָשׂוּ שְׁלִיחוּתָן הַחֲנָוָנִי מָעַל
שְׁלִישׁ בְּיַד פִּיקָּדוֹן וּמְכַר עַד שֶׁלֹּא
הִגִּיעַ אֵילָ הַחֲנָוָנִי הַחֲנָוָנִי מָעַל
כְּשֶׁהִגִּיעַ אֵילָיו יַעֲשֶׂה נוֹטֵל פְּרוּטָה
אוֹכְלִי וְאוֹמֵר פְּרוּטָה שֶׁלְּהֶקְדֵּשׁ שֶׁבְּכִיס
פְּלוֹנִי שֶׁהִיא מְחוּלֶּלֶת עַל זוֹ שֶׁהַהֶקְדֵּשׁ
נִפְדֵּית בְּכִיס וּבְשׁוּוֹת כִּיסוֹ ג
נָתַן לוֹ פְּרוּטָה אַחַת לוֹ הָבֵא לִי בְּחִינְיָיה
נֵירוֹת וּבְחִינְיָיה פְּתִילוֹת הָלַךְ וְהֵבִיא
לוֹ בְּכוּלָּה נֵירוֹת אוֹ בְּכוּלָּה פְּתִילוֹת
אוֹ שֶׁאָמַר לוֹ הָבֵא לִי בְּכוּלָּה נֵירוֹת
אוֹ בְּכוּלָּה פְּתִילוֹת הָלַךְ וְהֵבִיא לוֹ
בְּחִינְיָיה נֵירוֹת וּבְחִינְיָיה פְּתִילוֹת
שְׁנֵיהֶם לֹא מָעֲלוּ אֲבָל אִם אָמַר לוֹ הָבֵא
לִי בְּחִינְיָיה נֵירוֹת מִמִּיקְלוֹם פְּלוֹנִי וּבְחִינְיָיה

פְּתִילוֹת מִמְּקוֹם פְּלוֹנִי וְהָלַךְ וְהֵבִיא
לוֹ גֵּרוֹת מִבֵּית הַפְּתִילוֹת וּפְתִילוֹת
מִבֵּית הַגֵּרוֹת הֲשֵׁלִיחַ מֵעַל ב
נָתַן לוֹ שְׁתֵּי פְרוּטוֹת אָמַר לוֹ הַבְאֵלִי
אֶתְרוֹג וְהָלַךְ וְהֵבִיא לוֹ בְּפְרוּטָה
אֶתְרוֹג וּבְפְרוּטָה רִמּוֹן שְׁנֵיהֶם
מֵעֲלִין יְהוּדָה אוֹמֵר בַּעַל הַבַּיִת לֹא
מֵעַל שֶׁהוּא אֵינוֹ לוֹ אֶתְרוֹג וְהֵיתִי
מְבַקֵּשׁ וְהֵבִיא לוֹ קִטְרָן וְרַע ה
נָתַן לוֹ דִּינָר וְהֵבִיא לוֹ הֵבִיא לוֹ
חֻלִּין וְהָלַךְ וְהֵבִיא לוֹ בְּשֶׁל שַׁבָּת
וּבְשֶׁל טְבוּלֵי יוֹם שְׁנֵיהֶם מֵעֲלִין יְהוּדָה
אוֹמֵר בַּעַל הַבַּיִת לֹא מֵעַל שֶׁהוּא אֵינוֹ לוֹ
חֻלִּין גְּדוֹלִין הָיְתָה מְבַקֵּשׁ וְהֵבִיא לוֹ
לִיקְטִין וְרַע ו הַמַּפְקִיד מָעוֹת
אֵצֶל הַשּׁוּלְחָנִי אֵם יַרְוִיחַ לֹא
יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן לְפִיכָךְ אֵם הוֹרִיעַ
מֵעַל אֵם מוֹתָרִין יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן
לְפִיכָךְ אֵם הוֹרִיעַ לֹא מֵעַל אֵין בַּעַל
הַבַּיִת בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ לֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ
בָּהֶן לְפִיכָךְ אֵם הוֹרִיעַ מֵעַל הַחֲנְוָנִי
כְּבַעַל הַבַּיִת דִּבְרֵי מֵאִיר יְהוּדָה
אוֹמֵר בַּשּׁוּלְחָנִי ו פְּרוּטָה שֶׁל
הֶקְדֵּשׁ שֶׁנָּפְלָה לְתוֹךְ הַכִּיס אוֹ שֶׁאָמַר
פְּרוּטָה בַּכִּיס זֶה הֶקְדֵּשׁ בֵּינוֹן שֶׁהוֹרִיעַ
אוֹתָהּ הָרִאשׁוֹנָה מֵעַל הִבְדִּיל עַקִּיבָא

וְחָכָם אוֹמֵר עַד שֶׁיּוֹרִיעַ אֶת כָּל הַכִּיס
מוֹדֶה רַבִּי עֲקִיבָא בְּאוֹמֵר פְּרוּטָה מִן
הַכִּיס זֶה הֶקְדֵּשׁ שֶׁהוּא מוֹרִיעַ אוֹתָהּ
עַד שֶׁיּוֹרִיעַ אֶת כָּל הַכִּיס

חֻלִּין
מַעֲשֵׂה
פִּירְקִין ז

מִדּוֹת פֶּרֶק א

בִּשְׁלֹשָׁה מְקוֹמוֹת הַכֹּהֲנִים שׁוֹמְרִין
בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּבֵית אַבְטִינָס וּ
וּבְבֵית הַמְּיֻחָד וּבְבֵית הַמְּדוּקָּד הַלּוּם
בְּעֶשְׂרִים וְאַחַת מָקוֹם חֲמִשָּׁה
עַל וַחֲמִשָּׁה שַׁעֲרֵי הַר הַבַּיִת אַרְבַּע
עַל אַרְבַּע פִּנּוֹתָיו מִתּוֹכוֹ חֲמִשָּׁה
עַל חֲמִשָּׁה שַׁעֲרֵי הָעֲזָרָה אַרְבָּעָה
בְּאַרְבָּעָה פִּנּוֹתֶיהָ מִבַּחוּץ אֻלָּם
בִּלְשָׁכַת הַקָּרְבָּן וְאֻלָּם בִּלְשָׁכַת
הַפָּרֹכֶת וְאֻלָּם לָאֲחוֹרִי בֵּית הַפְּרָסָה
ב אִישׁ הַר הַבַּיִת הָיָה מְחַזֵּר
עַל כָּל מִשְׁמָר וּמִשְׁמָר וְאֵבוּקוֹת
דּוֹלְקִין לְפָנָיו וְכָל מִשְׁמָר שֶׁאֵינוֹ
עוֹמֵד וְאוֹמֵר לוֹ אִישׁ הַר הַבַּיִת
שָׁלוֹם עָלֶיךָ נִכַּר שֶׁהוּא נִישׁוֹן חוֹבְטוֹ

נִמְצְאוּ וְרָשׁוּת הָיָה לוֹ לִשְׁרוֹף אֶת
שְׁתֵּיהֶן וְהֵן אוֹמְרוֹת מִכְּעֵרָה וּכְלִבֵּן
לוּלוּקָה וּבְגָדָיו נִיצּוֹלִין שֶׁהֲרֵי שֶׁאֵינָן
עַל מְשַׁמְּרוֹ אֶלְיָעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹ
פְּעָמִים אוֹמֵר אֶת אָחִי אִמִּי יִשָּׁן
וְשָׁרְפוּ אֶת כְּסוּתוֹ ג חֲמִשָּׁה
שְׁעָרִים הָיוּ לְהַר הַבַּיִת שְׁנֵי שְׁעָרֵי
חוּלְדָּה מִן הַדְּרוֹם מְשַׁמְּשִׁין כְּנֵסָה
וְיֵצְאָה קִיפּוֹנוֹס מִן הַמַּעֲרָב מְשַׁמֵּשׁ
כְּנֵסָה וְיֵצְאָה טְדִי מִן הַיָּפִין לֹא
הָיָה מְשַׁמֵּשׁ כְּלוּם שַׁעֲרֵי מוֹרְחִי
עֲלָיו שׁוֹשַׁן הַבִּירָה יְחִידָה שְׁבּוֹנְתָן
שׁוֹרֶרֶת אֶת הַפָּרָה וְכָל מִסְעָ
מַסְעֵיהֶם יִרְאֶה לְהַר הַמִּשְׁחָה
ד שִׁבְעָה שְׁעָרִים הָיוּ בָּעֲזָרָה
שְׁלֹשָׁה בַּיָּפִין וּשְׁלֹשָׁה בַּדְּרוֹם
וְאֶחָד בַּמִּזְרָח שֶׁבַּדְּרוֹם שַׁעַר הַחֵלֶק
שִׁנּוּ לוֹ שַׁעַר קִרְבָּן שְׁלִישִׁי לָו
שַׁעַר הַמַּיִם שֶׁבַּמִּזְרָח שַׁעַר נִקָּנוֹר
שְׁתֵּי לִשְׁכּוֹת הָיוּ לוֹ אַחַת מִימִינוֹ
וְאַחַת מִשְּׂמֹאלוֹ אַחַת לִשְׁבַת פִּתְחֵם
הַמַּלְבִּישׁ וְאַחַת לִישִׁבַת עוֹשֵׂה חֹב
חֲבִיתִּים ח שֶׁבַּיָּפִין שַׁעַר נִיצָּנִין
וְכַמִּין אַכְסַדְרָה הָיְתָה עַל גַּבָּיו שֶׁהַכֹּהֲנִים שׁוֹמְרִים מִלְמַעְלָה
וְהַלְוִיִּם מִלְמַטָּן וּפִתְחוֹ הָיָה לוֹ לַחוּל

שִׁנּוּ לוֹ שַׁעַר קִרְבָּן שְׁלִישִׁי לוֹ בֵּית
הַמּוֹקֵד ו אַרְבַּע לִשְׁכּוֹת הָיוּ
בְּבֵית הַמּוֹקֵד כִּקְיטוֹנוֹת פְּתוּחוֹת
לְיוֹרְקְלִין שְׁתַּיִם בַּקֹּדֶשׁ שְׁתַּיִם
בַּחוֹל וְאֵלּוּ שֶׁבַּקֹּדֶשׁ פְּסִפְסִין מַבְדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְחוֹל וְאֵלּוּ הָיוּ מְשַׁמְּשׁוֹת
מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית הָיְתָה לִשְׁבַת
בְּנֵי קִרְבָּן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית הָיְתָה
הָיְתָה לִשְׁבַת עֲשׂוֹת לֶחֶם הַפָּנִים מִ
מִזְרָחִית צְפוֹנִית בָּהּ גָּנְזוּ בְּנֵי חַשְׁמוֹנַי
אֶת אַבְנֵי הַמִּזְבֵּחַ שֶׁשִּׁקְּצוּם מַלְכֵי
יָוָן צְפוֹנִית מַעֲרָבִית בָּהּ וּרְדִין
לִבְית הַטְּבִילָה ו שְׁנֵי שְׁעָרִים הָיוּ
בְּבֵית הַמּוֹקֵד אֶחָד פָּתוּחַ לְחֵיל וְאֶחָד
פָּתוּחַ לָעֲזָרָה אָמַר יְהוּדָה זֶה הוּא
שֶׁפָּתוּחַ לָעֲזָרָה פְּשָׁפֵשׁ קָטָן הָיָה לוֹ
שֶׁבּוֹ נִכְנָסִין לִבְלוֹשׁ אֶת הָעֲזָרָה ח
בֵּית הַמּוֹקֵד כִּיפָּה וּבֵית גָּדוֹל הָיָה מִקָּף
וּבְדִין שֶׁלְּאַבְזֵקֵי בֵּית אָב וְשִׁינּוּם
שָׁם וּמְפַתְּחוֹת הָעֲזָרָה בְּיָדָן וּפְרִיחַ
כְּהוּנָּה אִישׁ כִּיסּוֹתוֹ בָּאָרוֹן וּמַקּוֹם הָיָה
שָׁם אַמָּה עַל אַמָּה וְטַבְלָה שֶׁל שַׁיִשׁ
וְטַבַּעַת הָיְתָה קְבוּעָה בָּהּ וְהָיָה וְמִן
הַטַּעֲלָה הַגְּבִיהַּ אֶת הַטַּבְלָה מִן הַטַּבַּעַת
וְנָטַל אֶת הַמַּפְתֵּחוֹת מִן הַשֶּׁל שֶׁלֶת
וְעַל הַכֹּהֵן מִבְּפָנִים וְכֵן לוֹ שֶׁיִּשָּׁן לוֹ

מַבְחִין וְאֵין מַכִּיר מִלְּמַעְלָה הַחוּץ אֶת הַמְּפֻתָּחוֹת
לַשֻּׁלְחָן אֶת הַטַּבְלָה לְמִקְוֶה וְנָתַן
כִּסּוּיוֹ עָלֶיהָ וְיָשַׁן לוֹ אוֹ עָקַר לוֹ
קַיְסָם מֵהֶן וְיָצָא וְהוֹלִיךְ לוֹ בְּמַסְבֵּהוּ
הֲרֵי זוֹ וְלִבְנַת הַתַּחַת הַבְּיָרָה הַנְּמוּרוֹת וְהַלְּבֵנִים
מִכָּאן וּמִכָּאן עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לְבֵירַת
הַטַּבְלָה ר׳ אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר
בְּמַסְבֵּהוּ הֲרֵי זוֹ וְלִבְנַת תַּחַת הַחֵיל וְיָצָא
וְהוֹלִיךְ לוֹן בְּטַבְלִי׳ פֶּרֶק ב

הֲלָכָה ח הֵיכָן הַבַּיִת הַיָּרֵד
חֲמִשִּׁים מְאוֹת אַמָּה עַל חֲמִשִּׁים מְאוֹת
אַמָּה רִבּוּ מִן הַיְּרוּשָׁה שֶׁנִּיטַּל לוֹ מִן
הַמִּזְרָח שְׁלִישִׁי לוֹ מִן הַיַּעֲנִפִּין וּמֵעֵטוּ
מִן הַמַּעֲרָב מָקוֹם שֶׁהָיָה רוֹבֵץ מְיֻזָּתוֹ
שֶׁל הַיָּרֵד רוֹב תַּשְׁמִישׁוֹ גַּל הַנִּכְנָסִין
לְהַר הַבַּיִת נִכְנָסִין דֶּרֶךְ יָמִין וּמַקִּיפִין
דֶּרֶךְ שְׂמֹאל חוּץ מִמְּקוֹם שֶׁאֵרְעוּ הַדָּבָר
שֶׁהוּא מַקִּיף לְשְׂמֹאל מִפְּנֵי מָה לֹא מַקִּיף
לִשְׂמֹאל יְשָׁנִי אֲבָל הַשְּׁכֵנִים בְּבֵית הַזֶּה
יְחַמְּרוּ שְׁנֵי מְנוּדֶה הַשְּׁכֵנִים בְּבֵית הַזֶּה
יִתֵּן בְּלִבָּם וְיִקְרְבוּךָ דִּבְרֵי מְאִירִי אֲמָרוֹ
וּמֹשֶׁה נַעֲשֵׂיתָן כְּאִילּוּ נִצְטַוּוּ עָלָיו אֶת
הַדִּין אֶלָּא הַשְּׁכֵנִים בְּבֵית הַזֶּה יִתְבַּלְבְּלוּךָ
וְתִשְׁמַע אֶת דִּבְרֵי חֲבִירֶיךָ וְיִקְרְבוּךָ
לְפָנִים מִמִּינוֹ סוֹרֵג בְּרָה עֲשָׂרָה טְפָחִים
שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה פְּרָעוֹת הָיוּ בוֹ שְׁפָרִים
מַלְכֵי יָוָן וְחִזְּרוּ וּבָרְרוּהוּ וְעָרְרוּ בְּעֵצִים
שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה וְשִׁשָּׁה חֲדָשִׁים אַמּוֹתָיו וְשִׁשִּׁים
לְפָנִים מִמֶּנּוּ הֵחֵיל עֶשֶׂר אַמּוֹת וְשִׁשִּׁים
עֶשְׂרֵה מַעֲלוֹת שֵׁשׁ רוּחוֹת מַעֲלֶה וְחֵצִי
אַמָּה וְשִׁלְשָׁה חֲצִי אַמָּה כָּל הַמַּעֲלוֹת

שֶׁהָיוּ שֵׁשׁ רוּחוֹת מַעֲלֶה וְחֵצִי אַמָּה וְשִׁלְשָׁה
וְחֵצִי אַמָּה חוּץ מִשֶּׁלְאוֹלָם כָּל הַפְּתָחִים
שֶׁהָיוּ שֵׁשׁ וְגָבְהָן עֶשְׂרִים אַמָּה וְרָחְבָּן
עֶשֶׂר אַמּוֹת חוּץ מִשֶּׁלְאוֹלָם כָּל הַפְּתָחִים
שֶׁהָיוּ שֵׁשׁ הָיוּ לָהֶם דַּלְתוֹת חוּץ מִשֶּׁלְאוֹלָם
כָּל הַשְּׁעָרִין שֶׁהָיוּ שֵׁשׁ הָיוּ לָהֶם שְׁקוּפוֹת
חוּץ מִשַּׁעַר טַדִּי שֶׁהָיוּ שֵׁשׁ שְׁתֵּי אַמָּה
מְזוּזוֹת וְעִלְּוֹ כָּל הַשְּׁעָרִים שֶׁהָיוּ שֵׁשׁ
נִשְׁתַּנּוּ לְהִיוֹת שֶׁל זָהָב חוּץ מִשַּׁעֲרֵי נִקָּנוֹר
מִפְּנֵי שֶׁנַּעֲשָׂה בָּהֶן נֵס וְיֵשׁ אוֹמְרִים מִפְּנֵי
שֶׁנִּתְנוּ לְתוֹכָן מֵרְאוֹת כָּל הַבַּתֵּלִים
שֶׁהָיוּ שֵׁשׁ גָּבוֹהִין חוּץ מִכּוֹתֶל הַמִּזְרָח
שֶׁהַכֹּהֵן הַשּׂוֹרֵף אֶת הַפָּרָה עוֹמֵד בְּהַר
הַמִּשְׁחָה מִתְכַּוֵּן וְרוֹאֶה פִּתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל
בְּשָׁעַת הַזְּיַת הַדָּם וְעֶזְרַת הַנָּשִׁים
הָיְתָה אֹרֶךְ מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ עַל
רֹחַב מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ וְאַרְבַּע
לִשְׁכּוֹת הָיוּ בְּאַרְבַּע מִקְצִיעוֹת שֶׁל אַרְבָּעִים
אַרְבָּעִים אַמָּה לֹא הָיוּ מְקוּרוֹת וְכֵן הֵן
עֲתִידוֹת לִהְיוֹת שֶׁנֶּאֱמַר אֵלֶּה הַחֲצֵרוֹת אֵלֶּה
הַחִיצוֹנָה וַיַּעַבְרֵנִי וְגוֹ׳ וְאַרְבַּע
מִקְצִיעוֹת הֶחָצֵר חֲצֵרוֹת קְטוּרוֹת אֵין
קְטוּרוֹת שֶׁאֵינָן מְקוּרוֹת וּמָה הָיוּ
מְשַׁמְּשׁוֹת הָרוֹמִית מְזָרְחִית הָיְתָה
לִשְׁכַּת הַנְּזִירִים שֶׁשָּׁם הַנְּזִירִים מְגַלְּחִים
אֶת שְׂעָרָם וּמַשְׁלִיכִים אֶת שְׂעָרָם וּמְבַשְּׁלִים
תַּחַת הַדּוּד מְזָרְחִית צְפוֹנִית הָיְתָה
לִשְׁכַּת הָעֵצִים שֶׁשָּׁם הַכֹּהֲנִים בַּעֲלֵי
מוּמִין מַתְלִיעִים בָּעֵצִים כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲלוּ
בוֹ תּוֹלַעַת פָּסוֹל מִכָּל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ צְפוֹנִית
מַעֲרָבִית הָיְתָה לִשְׁכַּת הַמִּטְרוֹנִין

אלא

וַיַּעֲבִרֵנִי אֶל אַרְבַּע מִקְצֹעוֹת הֶחָצֵר וְהִנֵּה בְּכָל מִקְצוֹעַ הֶחָצֵר חֲצֵרָה מִקְצוֹעַ חֲצֵרָה
אורב עניך ארך ושלשים רוחב מחוברות אחת ארבעתם מה מקיפות חוץ מזו שבמזרח בה כניסה לאורכה
ומבשלות עשוי מיתות הטהורות סביב ס

מעלה בית דרומית אמר אליעזר בן יעקב
שכחתי מה היתה משמשת אבא שאול
אומ׳ ששה היו נותנין יין ושמן והיו
היתה נקראת לשכת בית שמניה׳
ז וחלקה היתה בראשונה
והקיפוה כינו נדה שהנשים רואות
מלמעלה והאנשים מלמטה כדי שלא
יהו אמעברים וחמש עשרה מעלות
עולות מהודה לעזרת ישרא׳ כנגד חמ׳
חמש עשרה שיר המעלות שבתהילים
שעליהם הלוים עומדים בשיר לאחד
תרועות אלא מוקפות כחצי גורן ע
עגולה ט ולשכות היו תחת עזרת
ישרא׳ פתוחות לעזרת הנשים ששה
הלוים נותנין כי נזירות נבליה ומצילתים
וכל כלי שיר י עזרת ישרא׳ היתה
ארך מאה ושלשים וחמש על רחב
אחת עשרה וכן עזרת הכהנים היתה
ארך מאה ושלשים וחמש על רחב
אותה עשרה וראשון פסקסין מבדיל
בין עזרת ישרא׳ לעזרת הכהנים
ר׳ אליעזר בן יעקב אומ׳ מעלה היה
גבוהה אמה וחדוקן נתון עליה וכי
שלש מעלות של חצי אמה אמה ומיצוע
עזרת הכהנים גבוהה מעזרת ישרא׳
שתי אמות ומחיצה אין כל
העזרה היתה ארך מאה ושמונים
ושבע על רחב מאה ושלשים וחמש
ושלש עשרה השתחוות היו שם אבא
יוסה בן חנן אומ׳ כנגד שלשה עשר
שערים שבעזרה דרומית סמוכים למערב

שער העליון שער הדלק שער הבכורות
שער המים ולמה נקרא שמו שער המים
שבו מכנסין ניסוך של מים של שלוח
בחג׳ אליעזר בן יעקב אומ׳ המים
מפכים העתידין להיות יוצאין מתחת
מפתן הבית יב לעומתן במערב
סמוכין למזרח שער יכניה שער
הקרבן שער הנשים שער השיר
ולמה נקרא שמו שער יכניה שבו
יצא יכניה בבלותו שהמזרח שער
ניקנור ושנים פשפשין היו לו אחד
מימינו ואחד משמאלו ושנים במערב

פר׳ ג הל יב

המזבח היה שלשים ושתים ועל שלשה
ושתים עלה אמה וכבש אמה והיסוד
ממיצא של שלשים על שלשים עלה אמה
וכבש אמה והסובב ממיצא עשרים
ושמונה על עשרים ושמונה מקום
הקרנות אמה מזה ואמה מזה ממיצא
עשרים ושש על עשרים ושש מקום
הילוך בין הכהנים אמה מזה ואמה
מזה ממיצא עשרים ואובע על עש׳
עשרים וארבע מקום המערכה׳
ב יאמ׳ יוסה מתחילתה לא
היה אלא עשרים ושמונה כנגד
העזרה בנויה וו עד שנימצא מקום
המערכה עשרים על עשרים׳ ג
וכשעלו בני הגולה הוסיפו עליו
ארבע אמות מן המערב ואובע אמות
מן המזרח כנגד בנין בית שנ והארובל
שתים עשרה אורך בשתים עשרה

רחב ורבע יבול שאינו אלא שתים עשרה
כשהוא אומר אל ארבעת רבעיו מלמד
שמין הארץ רבועה והוא מודד שתים עשרה
אמה לכל רוח ד וחוט של סיקרה
חוגרו באמצע להבדיל בין הדמים
העליונים לדמים התחתונים והיסוד
היה מהלך על פני כל העפרון ועל פני
כל המערב ואוכל בדרום אמה אחת
ובמזרח אמה אחת ה ובקרן
מערבית דרומית היו שני נקבים כמין
שני חטמין דקין שהדמין
ניתנין על יסוד מערבי על יסוד דרומי
ויורדין בהן ומתערבין באמה ורעיון
לנחל קדרון ו למטה ברי׳ נעפרה
באתה הקרן ומקום היה שם אמידד
על אמה ושבלה של שי״ש ושבעת
היתה קבועה בה שבו יורדין לשית
ומנקין אותו וכך שהיה לדרומו של
מזבח של שלשים ושתים על רוחב שש
עשרה ורבובה היתה במערבו ששה
היו נותנין פסולי חטאות העוף ז
אחד אובני הכבש אחד אובני המזבח
מבקעת בית כרם וחופרין למטה מן
הבתולה ומביאין משם אבנים שלמות
שלא הונח עליהן ברזל שהברזל פוסל
בגזירה ובפיגמה בכל דבר ניפגמיד
אחת מהן היא פסולה וכולם כשירות
מלבניות אותו פעמים בשנה אחת בפסח
ואחת בחג והדיוט לפעמים אחת בפסח
ר אומר כל ערב שבת מלבנים אותו ב

רבי אומר לא היו שדין
אותו בבפיס של ברזל שמא יגע ויפסול
שהברזל נברא לקיני ימיו של אדם
והמזבח להאריך ימיו של אדם אינו
באבדין שינוף המקצוע על המאזניך
ט ובבעזרת היו לינפונו של מזבח
ששה סדרים של ארבע ארבע ויש
אומ׳ ארבעה של ששה ששה שעליהן
שוחטין את הקדשים י בית
המטבחיים היה לינפונו של מזבח
ועליו שמונה עמודין ובניהן ובביניהן
של ארז על גביהן ואונקליות של ברזל
היו קבועין בהן ושלשה סדרין היו
בכל אחד ואחד שבהן תולין ומפשיטין
ושולחנות של שיש בין העמודין יא
הכיור היה בין האולם למזבח ומשוך
כלפי הדרום בין האולם למזבח עשרים
ושתים אמה ושתים עשרה מעלות
היו שם רוס מעלה חיצי אמה ושילחה
חיצי אמה אמה ורובד שלוש אמה
אמה ורובד שלוש העלירנה אמה אמה
ורובד ארבע יהודה אין העלירנה
אמה אמה ורובד חמש יב פיתחו
של אולם גבהו ארבעים אמה ורחבו
עשרים אמה וחמש מלת׳ות של מילה
היו על גבי התחתונה ערדפת על הפתח
אמה מזה ואמה מזה של מעלה ממנה
ערדפת עליה אמה מזה ואמה מזה
של מעלה ממנה ערדפת עליה אמה
מזה ואמה מזה מרצאות העליונה של שש

אַמָּה וּרְבָךְ שֶׁל אַמָּנִים הָיָה בֵּין כָּל אַחַת
וְאַחַת ג וּכְלוּנָסוֹת שֶׁל אִרְזֶן
הָיוּ קְבוּעִין מִכּוֹתְלוֹ שֶׁל הֵיכָל לְכוֹתְלוֹ
שֶׁל אוּלָם כְּדֵי שֶׁלֹּא יִבְעֲטוּ וְשֶׁל שִׁירוֹת
שֶׁל זָהָב הָיוּ קְבוּעוֹת בְּתִקְרוֹת הָאוּלָם
שֶׁבָּהֶן פּוֹרְחִין כְּהוּנָּה עוֹלִין וְרוֹאִין אֶת
הָעֲטָרוֹת שֶׁבַּחֲלוֹנוֹת שֶׁנּוֹ וְהָעֲטָרוֹת תְּהֵיֶה
לִיחֶלֶה וְלִטּוּבִיָּה וְלִידַעְיָה וְלִחֶן בֶּן יְהוֹיָדָע
לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי יְהוָה וְכֶתֶר שֶׁל זָהָב הָיָה
עוֹמֵד עַל פִּתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל וּמוּדָלֶה
עַל גַּבֵּי כָּלוֹנָסוֹת כָּל מִי שֶׁהוּא מִתְנַדֵּב
עֵגֶלָה נָדָב אוֹ אִשְׁכּוֹל מְבִיא וְתוֹלֶה
בָּהּ אָמַר רַבִּי לְעוֹלָם בְּמַדְרֵךְ יְרֵדוֹק מַעֲשֶׂה הָיָה
וְנִימְנוּ עָלֶיהָ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֹּהֲנִים

פֶּרֶק הֲלָכָה ג

פִּתְחוֹ שֶׁל הֵיכָל גָּבְהוֹ עֶשְׂרִים אַמָּה
וְרָחְבּוֹ עֶשֶׂר אַמּוֹת וְאַרְבַּע דַּלְתוֹת הָיוּ
לוֹ שְׁתַּיִם מִבִּפְנִים וּשְׁתַּיִם מִבַּחוּץ שֶׁ
שְׁתַּיִם דַּלְתוֹת לְהֵיכָל וְלִקְדֹשׁ הַקָּדָשִׁים יְתֵרוֹת
נִפְתָּחוֹת לְתוֹךְ הַפֶּתַח לְכַסּוֹת עוֹבְיוֹ
שֶׁל כֹּתֶל הַפְּנִימִיּוֹת נִפְתָּחוֹת לְתוֹךְ הַבַּיִת
לְכַסּוֹת אֲשֶׁר הַדַּלְתוֹת שֶׁל הַבַּיִת טוֹחַ
בַּזָּהָב חוּץ מֵאַחַר הַדַּלְתוֹת ב ר
יְהוּדָה אוֹ בְּתוֹךְ הַפֶּתַח הָיוּ עוֹמְדוֹת
וְכִמְעַט אֵינָן רוֹאוֹת מִבַּיִת הָיוּ נִקְפָּלוֹת
הָיוּ לַאֲחוֹרֵיהֶן אֵילּוּ שְׁתֵּי אַמּוֹת וְ
וּמֵחֲצָה וְאֵילּוּ שְׁתֵּי אַמּוֹת וּמֵחֲצָה
חֲצִי אַמָּה מִדָּה וְזֶה מִכָּאן וְחֲצִי אַמָּה
מִדָּה וְזֶה מִכָּאן שְׁתַּיִם וְדַלְתוֹת לְתוֹךְ
לְדַלְתוֹת שְׁתַּיִם מִסְּבִיבוֹת דַּלְתוֹת וְשֶׁת

וְשְׁתַּיִם לְדֹלֶת אַחַת לְדֹלֶת אַחַת וְשִׁדְּיֵי
דַּלְתוֹת לְאַחֲרִית ג וּשְׁנֵי פְּשָׁפְּשִׁין
הָיוּ לוֹ לְשַׁעַר הַגָּדוֹל אֶחָד בַּיָּמִין וְאֶחָד
בַּדְּרוֹם שֶׁבַּדְּרוֹם לֹא נִכְנְסוּ בּוֹ אָדָם מֵעוֹלָם
וְעָלָיו הוּא מְפֹרָשׁ עַל יְדֵי יְחִזְקְאֵל
וַיֹּאמֶר יְיָ אֵלַי הַשַּׁעַר הַזֶּה סָגוּר יִהְיֶה
לֹא יִפָּתֵחַ וְאִישׁ לֹא יָבוֹא בוֹ כִּי יְיָ אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל בָּא בּוֹ וְהָיָה סָגוּר בַּעֲבוּר הַמַּפְתֵּחַ
וּפוֹתֵחַ אֶת הַפְּשָׁפֵשׁ נִכְנָס לְהַתָּאוֹ וּמֵהַתָּא
לַהֵיכָל יְהוֹרָה אוֹמֵר בְּתוֹךְ עוֹבְיוֹ שֶׁל כֹּתֶל
הָיָה מְהַלֵּךְ עַד שֶׁנִּמְצָא עוֹמֵד בֵּין שְׁנֵי
שַׁעֲרִים וּפוֹתֵחַ אֶת הַחִיצוֹנוֹת מִבִּפְנִים
וְאֶת הַפְּנִימִיּוֹת מִבַּחוּץ ד שֶׁל שִׁיִּם
וְשִׁמּוֹנָה הָאוֹרִים הָיוּ שָׁם חֲמִשָּׁה עָשָׂר
בַּדְּרוֹם וְשִׁמּוֹנָה בַּמַּעֲרָב שִׁבְעָה וְשִׁבְ
וְשִׁבְדְּרוֹם חֲמִשָּׁה עַל גַּבֵּי חֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה
עַל גַּבֵּיהֶן שִׁבְמַעֲרָב שְׁלֹשָׁה עַל גַּבֵּי
שְׁלֹשָׁה וּשְׁנַיִם עַל גַּבֵּיהֶן וְשֶׁל שָׁה פְּתָחִים
הָיָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד אֶחָד לְתָא כֵּן הַיְמִין וְאֶחָד
הַשְּׁמֹאל וְאֶחָד לְתָא שֶׁעַל גַּבָּיו שֶׁעַל לְהָא כֵּן
גַּבָּיו וּבִקְרָן מְזֹרְחִית צְפוֹנִית הָיוּ חֲמִשָּׁה
פְּתָחִים אֶחָד לְתָא מִן הַיְמִין וְאֶחָד
לְתָא שֶׁעַל גַּבָּיו אֶחָד לְמִסְיבָה וְאֶחָד
לְפַשְׁפֵּשׁ וְאֶחָד לְהֵיכָל ה הַתְּחוּתוֹנָה
חֲמֵשׁ וְרוֹבַד שֵׁשׁ וְשֵׁשׁ הָאֶמְצָעִיּוֹת
שֵׁשׁ וְרוֹבַד שִׁבְעָה הָעֶלְיוֹנָה שִׁבְעָה שֶׁ
הַיְצִיעָה הַתְּחוּתוֹנָה חָמֵשׁ בָּאַמָּה וְחֻמְצָה
וְהַתִּיכוֹנָה שֵׁשׁ בָּאַמָּה וְחֻמְצָה וְהַשְּׁלִישִׁית
שִׁבְעָה בָּאַמָּה וְחֻמְצָה וְכֵן הַתְּחוּתוֹנָה
וְעֵלָה עַל הָעֶלְיוֹנָה לַתִּיכוֹנָה ו

פי׳ מִמְּרָעוֹת נְתוּנוֹת לְבֵית הַסְּפִינָה חוּצָה לְבֵלֶט אֲחוּזוֹת בְּקִירוֹת הַבַּיִת

ו ומסיבה היתה עולה מקרן מזרחית
צפונית לקרן צפונית מערבית שבה
היו עולים לגבות התאים היה עולה
במסיבה ופניו למערב הילך פני כל
הימנון עד שהוא מגיע למערב הגיע
למערב הפך פניו לדרום הילך פני כל
המערב עד שהוא מגיע לדרום הגיע
לדרום הפך פניו למזרח היה מהלך ב
דרום עד שהוא מגיע לפיתחה שלעזרה
שפתחה של עזרה פתוח לדרום ו
ובפיתחה שלעזרה היו שני כלונסות
שלארז שבהן היו עולין לגבה שלעזרה
וראשן פספסין מבדיל בעזרה בין קודש
לבין קודש הקדשים ובלולים היו פתוחים
בעזרה לבין קודש הקדשים שבהן
משלשין את האומנים בתיבות כדי
שלא יזונו את עיניהן מבית קודש הק
הקדשים ז ההיכל מאה על מאה
על רום מאה האולם שש אמות ועמדה
ואחד עשר אמה כיור ואתכרים בית
וילפה אמה הי קרנו אמה מערבה
גובה שלעזרה ארבעים אמה אמד
כיור ואמה בית וילפה אמה תיקריה
ואמה מערבה שלש אמות מעקה
ואמה כולה עורב ר יהודה אומר לא היה
כולה עורב לא עולה במידה אלא ארבע
אמות היה מעקה ט מן המזרח למערב
מאה אמה אמה לפתח האולם חמש
והאולם אחת עשרה כותל ההיכל שש
ותרכו ארבעים אמה טרקסין עשרים

אמה לבית קדש הקדשים כותל ההיכל
שש והתא שש וכותל התא חמש
י מן הינפון לדרום שבעים אמה
כותל המסיבה חמש והמסיבה שלש
כותל התא חמש והתא שש כותל
ההיכל שש ותוכו עשרים אמה כותל
ההיכל שש והתא שש וכותל התא
חמש ובית הורדת המים של שש אמות
והכותל חמש אמות יא האולם
עודף עליו חמש עשרה אמה מן
הינפון וחמש עשרה אמה מן הדרום
הואהיה נקרא בית הבלפות ששם
גונזין את הכלים ההיכל ער מאחריו
ורחב מלפניו דומה לארי של הוי
אריאל אריאל קרית חנה דוד מה ארי
ער מאחריו ורחב מלפניו אף ההיכל
ער מאחריו ורחב מלפניו
פרק הלל הלל יא
כל העזרה היתה אורך מאה ושמנים
ושבע על רחב מאה ושלשים וחמש
מן המזרח למערב מאה ושמנים ושבע
מקום דרסת ישראל אחת עשרה אמה
ומקום דרסת הכהנים אחת עשרה
אמה המזבח של שלשים ושתים בין
האולם ולמזבח עשרים ושתים אמה
ההיכל מאה אמה ואחת עשרה אמה
לאחורי בית הנפרת ב מן הינפון
לדרום מאה אמה ושלשים וחמש
הכבש והמזבח ששים ושתים מן
המזבח ולטבעות שמונה אמות מקום

434
70

הַשְּׁבִיעִית לִשְׁלֹחָנוֹת אַרְבָּעָה מִן הַשּׁוּל
הַשְּׁלֹחָנוֹת לַנְּסָכִים אַרְבָּעָה מִן הַנְּסָכִים
לְכוֹתֵל הָעֲזָרָה שְׁמוֹנָה אַמּוֹת וְהַמִּזְבֵּחַ
בֵּינְתַיִם לְכוֹתֵל מִקְוֵה הַנְּסָכִים שֵׁשׁ
לְשֻׁכוֹת הָיוּ בָּעֲזָרָה שְׁלוֹשׁ בַּצָּפוֹן
וּשְׁלוֹשׁ בַּדָּרוֹם שְׁבַּצָּפוֹן לִשְׁכַּת הַמֶּלַח
לִישְׁכַּת הַפָּרְוָה לִישְׁכַּת הַמִּדְיחִין
לִישְׁכַּת הַמֶּלַח שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין מֶלַח
לַקָּרְבָּן לִשְׁכַּת הַפָּרְוָה שֶׁהָיוּ מוֹלְקִין
עֲזָרוֹת קָדָשִׁים וְעַל גַּבָּהּ בֵּית עֲבִילָה
לְכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים לִשְׁכַּת
הַמִּדְיחִין קִרְבֵי קָדָשִׁים וּמֶשֶׁה מַסְבֶּה
עוֹלָה לְגַבֵּי בֵּית הַפָּרְוָה ד שַׁבְּדָרוֹם
לִישְׁכַּת הָעֵץ לִשְׁכַּת הַגְּלוֹזוֹ לִשְׁכַּת הַבַּיִת
לִשְׁכַּת הָעֵץ שֶׁכָּחוּנִי מָה הָיְתָה שָׁם
מִשְׁפַּחַת אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר לִשְׁכַּת כֹּהֵן
גָּדוֹל הָיְתָה אֶחָד שְׁתֵּיהֶם וְגַג שֶׁלְּשִׁכָּתָן
שָׁוָה לִישְׁכַּת הַגְּלוֹזוֹ שֶׁהָיְתָה הָיְתָה
בּוֹר הַגְּלוֹזוֹ הַגָּלְגַּל נִתָּן עָלָיו וּמֶשֶׁה
מַסְפִּיקִין מַיִם לְכָל הָעֲזָרָה ה
לִישְׁכַּת הַגָּזִית שֶׁהָיְתָה סַנְהֶדְרִין
גְּדוֹלָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְיוֹשֶׁבֶת וְדָנָה אֶת
הַכֹּהֵן כֹּהֵן שֶׁיִּמְצָא בּוֹ פְּסוֹל לוֹבֵשׁ
שְׁחוֹרִים וּמִתְכַּסֶּה שְׁחוֹרִין וְיוֹצֵא
וְהוֹלֵךְ לוֹ וְשֶׁלֹּא נִמְצָא בּוֹ פְּסוֹל לוֹבֵשׁ
לְבָנִים וּמִכְנָס וּמִשְׁתַּמֵּשׁ עִם אֶחָיו הַכֹּ
הֲנִים יוֹם טוֹבוֹ שֶׁל עֲשָׂרִין שֶׁלֹּא
נִמְצָא פְּסוֹל בְּזַרְעוֹ שֶׁל אַהֲרֹן וְכֵן
הָיוּ אוֹמְרִים בָּרוּךְ הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא
נִמְצָא פְּסוֹל בְּזַרְעוֹ שֶׁל אַהֲרֹן חֲסַל

חֲסַל מַסֶּכֶת מִדּוֹת פֶּרֶק ה׳

תָּמִיד פֶּרֶק א׳

בְּשִׁלְשָׁה מְקוֹמוֹת הַכֹּהֲנִים שׁוֹמְרִים
בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּבֵית אַבְטִינָס וּבְבֵית
הַנִּינְוִין הָיוּ עֲלִיּוֹת וְהָרוֹבְיִס שׁוֹמְרִים בית אבטינס
שֵׁשׁ בְּבֵית הַמּוֹקֵד כֵּיפָה וּבְבֵית גָּדוֹל הָיָה
מוֹקֵד רוֹבְדִין שֶׁל אֶבֶן וּמְקֻנֶּה בְּבֵית אָב
וְשִׁבְעִים שָׁם וּמַפְתְּחוֹת עֲנָרָה בְּיָדָן
וּפְקִידוּ כְּהוּנָּה אִישׁ כִּסְתָּו בָּאָרוֹן לֹא
הָיוּ יוֹדְעִים בְּבִגְדֵי קֹדֶשׁ שֶׁאֵין פּוֹשְׁטִין
וּמַקְפְּלִין וּמַנִּיחִין אוֹתָן תַּחַת רַגְלֵיהֶן
וּמִתְבַּסְּסִין כְּסוּתָן עֲלֵיהֶן אֵיבָרִים בְּאֶחָד
מֵהֶן יוֹצְאִין וְהוֹלְכִין לְוִבְמְסִיבָה הַהוֹלֶכֶת
תַּחַת הַבִּירָה וְהַנִּירוֹת דּוֹלְקִין מִיָּבֵן וּמִכָּן
עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לְבֵית הַטְּבִילָה וּמְזוּזָה
הָיְתָה שָׁם וּבֵית נִסְיָא שֶׁלְּבַיִת וּוְדֵ
הוּא כְּבוֹדוֹ מִיָּאוֹ וְעַל יְחִיעַ שִׁי שׁ שֶׁם אָדָם פְּתוּחַ וְרֵיעַ שֶׁאֵין
שֶׁם אָדָם יָרַד וְטָבַל עָלָיו וְנִסְתַּפֵּג
וְנִתְחַמֵּם כְּנֶגֶד הַמְּזוּזָה בָּא וְשָׁנָה לוֹ
אֵינָל אֶחָיו הַכֹּהֲנִים עַד שֶׁהֶחֱשַׁעֲרִיס
נִפְתָּחִים יוֹצְאִין וְהוֹלֵךְ לוֹ ג מִי
שֶׁהוּא רוֹצֶה לְתָרוֹם אֶת הַמִּזְבֵּחַ מַשְׁכִּים
וְטוֹבֵל עַד שֶׁלֹּא יָבֹא הַמְמוּנֶה וְכִי
בָּאוּ וּמָצְאוּ שֶׁעָה הַמְמוּנֶה בָּא לֹא כָּל הָעֲתִידִים
שָׁוִים פְּעָמִים שֶׁהוּא בָּא מִקְּרִיאוֹת
הַגֶּבֶר אוֹ סְמוּכִין לוֹ מִלְּפָנָיו אוֹ מֵאֲחָרָיו
וְהַמְמוּנֶה בָּא וְדָפַק עֲלֵיהֶן וְהֵן פְּתָחוּ
לוֹ אָמַר לָהֶן מִי שֶׁטָּבַל וְעָלָה וְיַפְרִיס הַפְרִיסוּ
וְכָל מִי שֶׁרוֹצֶה ג נִטְלְאוֹת הַפְּתָחִים
וּפָתַח אֶת הַפִּשְׁפֵּשׁ וְנִכְנָס מִבִּירָה

המוקף לעזרה מיכנס אחריו שתי
אבוקות של אור בידן ונחלקו לשתי
כיתות אילו הלכו באמצע דרך
המזרח ואילו הלכו באמצע דרך
המערב היו בודקין והולכין עד שמ
שעמוד עין למקום עשיה חביתין הניעו למקום עשיה
חביתין אילו ואלו אמרו שלום הכל
שלום העמידו בית עשיה חביתין
לעשות חביתין ד משיוכל
לתרום את המובחה הוא יתרום את
המובחה אומרין לו הידוד שמא תיגע
בכלי עד שתקדש ידיך ורגליך מן
הכיור והרי המחתה נתונה במקומה
בין הכבש למובחה במערבו של כבש
אין אדם נכנס עמהן ולא עד בידן
אלא מהלך לאור המערכה ה
לא היו רואין אותו אלא שומעין את
קולו עד ששומעין קול הגרן שעשה
בן קטרן מכנה לכיור והן אומרין
הגביע קידש ורגלין מן הכיור
נטל מחתת הכסת ועלה לראש המובח
ופינה את הגחלים הלך וחתה מן
המאזלות הפנימיות וירד הגביע לידי
לרשות הימין פנו ליצפון הילך במזרח
שולחן כיעשר אמות יעבור את החלים
על גבי הרשפה רחוק מן הכבש שלשה
טפחים מקום שנותנין מוראת העזרה
ושוין מובח הפנימי והמנורה ה

ראוהו אחיו שירד והם רצין ובאו
מיהרו והקדימו ידיהם ורגליהם מן
הכיור נטלו את המנורות ואת הגרות
ועלו לראש המזבח האיברים והפדרה
שלא ניתאכלו מבעוד סונקין אותן
ליגדי המזבח או אין הגדין מחזיקין
סודרין אותן בסובב על הכבש ב
החלו מעלין באפר על גבי התפוח והתפוח
היה באמצעיתו המובח פעמים עליו
שלש מאות כור ועשרים לאורכו
מזרח שהוא מפני שהוא פני למובח
מיניו לא נתעצל כהן מלהוציא את
הדשן ג והחלו מעלין בגזרין
לסדר את המערכה וכל העצים כשרים חוץ
מעצה זית וגפן אבל באולו רגליה
בכוהבות של תאנה ושל אגוז
ושל ענז שמן ד סידר את המערכה
בדולה כזורחה וחזיתה כזורחה ראשו
בזויות הפנימיות היו נוגעים בתפוח
וריוח היה בין הבדים שמים שהיו
מניפין את האליה משם ה בירדו
משם עיני תאינה יפים לסדר את
המערכה שרגיל לקרות בנגר קרן
מערבית דרומית משרוך מן הקרן
כלפי העפון ארבע אמות כעין
חמש סאה גדולים ששה ה

נותנין שנים דוכי לבונה של לחם
הפנים והאברים והפדים שלא
ניתאכלו מבעוד מחוירין אותם
למערכה היתיתו שתי המערכות
באשה ומדמו ואולהם לשבת הגית

פר ג הל ה
בואן

אמר להם הממונה והפיס ומי שוחט
מי זורק מי מדשן את המזבח הפ
הפנימי מי מדשן את המנורה ומי
מעלה אברים לכבש האישי והרגל
ושתי הידים והעקין והרגל החוזר
והביה ושתי הקרנות הקרביים והסלת
והחביתים והדין הפיסו נכה מישוכה

ב צא להם ינאי וראו אם הגיע
זמן השחיטה אם הגיע הגיע ואירך
או בירקי מתניה בן שמואל או ה
האיר עד פני כל המזרח הוא אומר

הין הדין ג אמר להם ינאי והבאו
טלה מלשכת הטלים היתה במקצע
צפונית מערבית וארבע לשכות
היו שם אחת לשכת הטלים ואחת
לשכת הזותמות ואחת בית המוקד
ואחת לשרפה שהיו עושין בה לחם
הפנים ד ניכנסו לשכת הטלים
הוציאו משם תשעים ושלשה
כלי כסף וכלי זהב והשקו את התמיד
בכוס של זהב אחת על פי שהוא מביא
מצערב מביאין אותו לאור האביקטת

ה מי שזכה בתמיד משכו

והולך לבית המטבחיים מי שזכו
באיברים הולכים אחריו לבית המטבחיים
היה לינפונו של מזבח ועליו שמונה
עמודים נמסין ורביעית של ארז על
גביהן ואונקליות של ברזל היו קבועין
בהן ושלשה סדרים לכל אחד ואחד
שבהן תולין ומפשיטין של חנות
של שש שבין העמודים ו מי שזכו
ברישון מזבח הפנימי והמנורה היו
מקדימין ואוכעה כלים בידן הטעון
והכהן ושני מפתחות הטעון הומה לתוך
גדול של זהב מחזיק קביים וחזי וכזי
דומה לקיתון גדול של זהב ושני מפתחות
אחד יורד לאמת שחוי ואחד פותח
כיונין ז בא לו לפשפש הנפנים ושני
פשפשין היו לו לשער הגדול אחד
בנפנון ואחד ברדום שברדום לא נכנס
בו אדם מעולם ועליו הוא מפרש על ידי
יחזקאל ויאמר אלי השער הזה סגור
יהיה לא יפתח ואיש לא יבוא בו כי י
י ישראל בא בו והיה סגור ח
נטל את המפתח ופתח את הפשפש
נכנס להתיא ומהתיא להיכל עד שהוא
מגיע לשער הגדול הגיע לשער הגדול
העביר את הטבר ואת המפתח ונעלת
ופתחו לא היה בא שוחט שוחט עד
שהוא שומע קול שער הגדול שנפתח
ט מיד היו שומעין קול שער
הגדול שנפתח מיד היו שומעין

קוֹל הַמַּיָּרִיפָה מֵירִיחוֹ הָיוּ שׁוֹמְעִין
קוֹל הָעֵץ שֶׁעֲשָׂה בֶּן קְטִין מִבְנֵה לַכִּיוֹר
מֵירִיחוֹ הָיוּ שׁוֹמְעִין קוֹל נְבִינֵי בְרִיחִין
מֵירִיחוֹ הָיוּ שׁוֹמְעִין קוֹל הַחֲלִיל מֵירִיחוֹ
הָיוּ שׁוֹמְעִין קוֹל הַיַּיְלִיל וְהוּא אוֹמֵר הַיֵּי
קוֹלוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁהָיָה מַכְנִיס אֶת
הַשֵּׁם בֵּיוֹם הַכִּפּוּרִים מֵירִיחוֹ הָיוּ מְרִי
מְרִיחִים רַחוּפִיטוֹס הַקְּטֹרֶת לְעַיֵּר
בֶּן דַּלְגִּי עִמָּהֶם הָיוּ לְבֵית אַבָּא בְּהַרְרִי
מַכְרַי וְהָיוּ מְעַטְּשׁוֹת מְרִיחוֹ פִּיטוּם
הַקְּטֹרֶת ט מִי שֶׁהָיָה בְּדִישׁוֹן
מִזְבַּח הַפְּנִימִית נִכְנַס וְטָל אֶת הַתּוֹנִי
וְהִנִּיחוֹ לְפָנָיו הָיָה חוֹפֵן וְנוֹתֵן לְתוֹכוֹ
כַּאֲחוֹרֵנָה כְּיִבֵּד אֶת הַשְּׁאָר לְתוֹכוֹ וְהִנִּיחוֹ
וְיָצָא י מִי שֶׁזָּכָה בְּדִישׁוֹן הַמְּנוֹרָה
נִכְנַס וְיָצָא שְׁתֵּי נֵרוֹת מֵיְזַחִים וְלִקֵּחַ
מְדַשֵּׁן אֶת הַשְּׁאָר וּמַנִּיחַ אֶלָּא בְּמִקּוֹמָן
מִיָּמָן שֶׁכָּבוּ מְרַשְּׁנָן וּמַדְלִיקָן מִן
הַדּוֹלְקִים וְאַחַר כָּךְ מְרַשְּׁנָן אֶת הַשְּׁאָר
וְאֵבֶן בְּפִנֵּי הַמְּנוֹרָה וּבָהּ שָׁלֹשׁ מַעֲלוֹת
שֶׁעָלָיהּ כֹּהֵן עוֹמֵד וּמֵיטִיב אֶת הַנֵּרוֹת
הִנִּיחַ אֶת הַכּוּז עַל מַעֲלָה שְׁנִיָּה וְיָצָא׃

פֶּרֶק ה הֲלָכָה י

לְאַחַר כּוֹפְתִים אֶת הַטָּלֶה אֶלָּא מַעֲקִיזִין
אוֹתוֹ מִי שֶׁזָּכוּ בַּאִיבְּרִים אוֹחֲזִין בּוֹ
וְכָךְ הָיְתָה עֲקִידָתוֹ רֹאשׁוֹ דָּרוֹם וּפָנָיו
לַמַּעֲרָב הַשּׁוֹחֵט עוֹמֵד בְּמִזְרָח וּפָנָיו
לַמַּעֲרָב שֶׁל שָׁחוֹר הָיָה נִשְׁחָט עַל קֶרֶן
יְמָנִית מַעֲרָבִית עַל טַבַּעַת שְׁנִיָּה וְשֶׁל
בֵּין הָעַרָבִים הָיָה נִשְׁחָט עַל קֶרֶן יְמָנִית
מִזְרָחִית עַל טַבַּעַת שְׁנִיָּה שֶׁחָט
הַשּׁוֹחֵט וְקִיבֵּל הַמְקַבֵּל בְּאֵלּוּ לְקֶרֶן
מִזְרָחִית יְמָנִית וְנָתַן מִזְרָחָה עֲפוֹנָה
מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית וְנָתַן מַעֲרָבָה
דְּרוֹמָה שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל
יְסוֹד דְּרוֹמִי ב לֹא הָיָה שׁוֹבֵר
כּוֹ אֶת הַגִּיל אֶלָּא מַקְּבוֹ מִתּוֹךְ עֲקֵבוֹ
וְתוֹלֶה בּוֹ הָיָה מַפְשִׁיטוֹ וְיוֹרֵד עַד
שֶׁהוּא מַגִּיעַ לַחֹזֶה הַגִּיעַ לַחֹזֶד
חִתַּךְ אֶת הָרֹאשׁ וְנָתַן לְמִי שֶׁזָּכָה
בּוֹ וְחִתַּךְ אֶת הַכְּרָעַיִם וְנָתַן לְמִי
שֶׁזָּכָה בָּחֹמֶשׁ מֵרַק אֶת וְהִפְשִׁיט קֵרֶב
אֶת הַלֵּב וְהָרֵאָה אֶת דָּמוֹ חִתַּךְ אֶת
הַיַּדַּיִם וְנָתַן לְמִי שֶׁזָּכָה בָּהֶן עָלָה
לְרֶבַע הַמַּעֲרָכָה חִתַּךְ וְנָתַן לְמִי שֶׁזָּכָה
בָּהּ וְשָׁתֵי בֵינַיִם עֲלֵיהֶן ג
קֵרְעוֹ וְנִמְצָא כָּל גַּלְוֵי לְפָנָיו נָטַל
אֶת הַפַּדַּר וְנָתַן עַל בֵּית שִׁיט
שְׁחִיטָתוֹ הָרֹאשׁ מִלְּמַעְלָן נָטַל
אֶת הַקְּרָבַיִם וְנָתַן לְמִי שֶׁזָּכָה
בָּהֶן לְהַדִּיחָן הַכֹּהֵן מְרִיחִין אוֹתָהּ
בְּבֵית מְרִיחִין כָּל עֲזָרָה הַקְּרֵבַיִם
מְדִיחִין אוֹתָן שָׁלֹשׁ פְּעָמִים
בְּמַעְטָה עַל שׁוּלְחָנוֹת שֶׁל שִׁישׁ
שִׁבְעִין הָעֲמוּדִים ד נָטַל
אֶת הַסַּכִּין וְהִפְרִישׁ אֶת הָרֵיאָה
מִן הַכָּבֵד וְאֵינוֹ עֲפוּד מִן הַכָּבֵד
לֹא הָיָה מְזִיזָהּ מִמְּקוֹמָהּ נָטַל
אֶת הַחֹזֶה וְנָתַן לְמִי שֶׁזָּכָה
בְּרֵעָלָה לְדוּפָן הַיְמָנִית וְהָיָה

438
68

מוּתָן וּמוֹרֵד עַכּ הַשִּׁיּוּרָה עַכּ הַשִּׁי
הַשִּׁיּוּרָה לֹא הָיָה נוֹגֵעַ בַּשִּׁיּוּרָה עַכּ
שֶׁהוּא מַגִּיעַ לִשְׁתֵּי יְרִיעוֹת רְכוּרוֹת
חִתְכָה וְנָתְנָה לְמִי שֶׁזָּכָה בָּהּ וְהַכְּבָדִי
תְּלוּיָה בָּהּ בָּאוּ לוֹ לְגַרְדֹּם
הַנִּיחַ בָּהּ שְׁתֵּי יְרִיעוֹת מִיכָּן וּשְׁתֵּי
יְרִיעוֹת חִתְכָה וְנָתְנָה לְמִי שֶׁזָּכָה
בָּהּ הַקָּנֶה וְהַלֵּב וְהָרִיאָה הַלְּיָן בָּהּ
וְ בָּאוּ לִדְיוֹן הַשְׁאֵלִית
הַנִּיחַ בָּהּ שְׁתֵּי יְרִיעוֹת רְכוּת מִלְּמַעְלָן
וּשְׁתֵּי רְכוּת מִלְּמַטָּן וְכָךְ הָיָה מַנִּיחַ
בַּחֲבִירְתָהּ מִי נָא מַנִּיחַ בִּשְׁתֵּיהֶן שְׁתַּיִם
שְׁתַּיִם מִלְּמַעְלָן שְׁתַּיִם שְׁתַּיִם מִלְּמַטָּן
חִתְכָה וְנָתְנָה לְמִי שֶׁזָּכָה בָּהּ הַשִּׁיּוּרָה
עַכּ וְהַטְּחוֹל תְּלוּיָה בָּהּ וְהוּא הַדִּין
לַדּוֹלָה אֶלָּא שֶׁלִּמְטָן קוֹרִין לַדּוֹלָה
שֶׁהַכְּבֵדִי תְּלוּיָה בָּהּ ז
בָּאוּ לְעִקָּרִין חִתְכוּ וְנָתְנוּ לְמִי
שֶׁזָּכָה בִּי הָאֻלְיָה וְאֶת הַכְּבֵדִי
וְשׁוֹתֵי הַכְּלָיוֹת עִמּוֹ עַל רֹגֶל דְּ
הַשַּׁמָּלוֹת וְנָתְנָה לְמִי שֶׁזָּכָה בְּיָד
נִמְצְאוּ כּוּלָּם עוֹכְרִים בְּשׁוּרָה
וְהָאוֹבְרִים בִּידָן ח הָרִאשׁוֹן
בָּרֹאשׁ וְהָרֶגֶל הָרִאשׁוֹנָה בִּימִינוֹ
חֶרְטוֹמוֹ כְּלַפֵּי זְרוֹעַ וְקִרְבָּיו בֵּין
אִיבְּרֵי תֵּי וּבֵית שְׁחִיטָתוֹ מִלְּמַעְלָן
וְהַפְּרֹר נָתוּן עַל הָרֶגֶל שֶׁלִּשְׂמֹאל
בְּשִׂמְאָלוֹ וּבֵית עֲרֵוָה לְחוּץ ט
הַשִּׁיבְרִי שְׁתֵּי הַזְּרוֹעַ שֶׁלִּימִין
בִּימִינוֹ וְשֶׁל שְׂמֹאל בִּשְׂמֹאלוֹ

וּבֵית עֲרֵוָה לְחוּץ י הַשְּׁלִישִׁי בָּעֹקֶן
וּבְרֹב הָעוֹקְרִין בִּימִינוֹ וְהָאֻלְיָה מְרוּלֶּלֶת
בֵּין אִיבְּרֵי תֵּי וְאִיבְּרֵי הַכֶּסֶל וְשׁוֹתֵי הַכְּ
הַכְּלָיוֹת עִמּוֹ וְהָרֶגֶל שֶׁלִּשְׂמֹאל בִּשְׂמֹאלוֹ
וּבֵית עֲרֵוָה לְחוּץ יא הָרְבִיעִי בָּחֲזֶה
וּבְרֹב הַחֲזֶה בִּימִינוֹ וְהַגְּרוֹנָה בִּשְׂמֹאלוֹ
וְעַל עוֹתֵי הַבֵּין אִיבְּרֵי תֵּי י הַחֲמִשִּׁי
בְּשׁוֹתֵי דַּקְנוֹת שֶׁלִּימִין בִּימִינוֹ וְשֶׁל שְׂמֹאל
בִּשְׂמֹאלוֹ וּבֵית עֲרֵוָה לְחוּץ יב
הַשִּׁשִּׁי בְּקִרְבַּיִם הַנְּתוּנִים בְּבֶטֶן וְכָרַע
עַל גַּבֵּיהֶם מִלְּמַעְלָה הַשְּׁבִיעִי בַּסֶּלֶת הַשְּׁמִינִי
וּבַחֲבִיתִים הַתְּשִׁיעִי בַּיִּין הַלְּבוֹנָה וְהַנְּתִינִים
מִחֲזִי כֶּבֶשׂ וְלַמָּטָּה מֵעֶרְבּוֹ וּמַלְחוֹ וְיָדוֹ
וְבָאוּ לָהֶם לַלִּשְׁכַּת הַבַּיִת לִקְרוֹת אֶת
שְׁמַע פֶּ ה הַלְּ יג
אֵלּוּ הֵן הַמְּמוּנֶה בָּרְכוּ בְּרָכָה אַחַת וְזֶן
בָּרְכוּ וְקָרְאוּ עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים שְׁמַע וְהָיָה
אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ וַיֹּאמֶר דִּבְּרוּ אֶרֶת
הָעָם שֶׁלֹּשׁ בְּרָכוֹת אֱמֶת וְיַצִּיב וַעֲבוֹדָה
וּבִרְכוֹת כֹּהֲנִים וּבְשַׁבָּת מוֹסִיפִין בְּרָכָה
אַחַת לְמִשְׁמַר הַיּוֹצֵא יב אֵלּוּ הֵם
חֲדָשִׁים לְקְטוֹרֶת בָּאוּ וְהִפְרִיסוּ וְכָהֵן מִי
שֶׁזָּכָה חֲדָשִׁים עַכּ וְשָׁנִים בָּאוּ וְהִפְרִיסוּ
מִי מַעֲלֶה אֵבָרִים מִן הַכֶּבֶשׂ לַמּוֹבֵחַ לְ
אֵלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹ הַמַּעֲלֶה אֵבָרִים
לַכֶּבֶשׂ הוּא מַעֲלֶה אוֹתָן עַל גַּבֵּי הַמּוֹבֵחַ
ג מִסְרוּס לַחֲזִיר הָיוּ מַפְשִׁיטִים
אוֹתָן אֶת בִּגְדֵיהֶן וְלֹא הָיוּ מְנִיחִין עֲלֵיהֶן
אֶלָּא מִכְנָסַיִם בִּלְבַד וְחִלּוֹנוֹת הָיוּ שָׁם
וְכוֹתֵב עֲלֵיהֶן תַּשְׁמִישׁ שֶׁלֵּיהּ לְ

מי שזכה בקטורת היה נוטל את
הבת הבף דומיה לתוך בזרו של זהב
משוך של שלשת קבים הבון לתוכו מלא
עד וש קטורת וכפותיה היה לו וכמין
מטוטלת היה עליו מלמעלה ה
מי שזכה במחתה נטל מחתת כסף
ועלה לראש המזבח ופינה את הגחלים
הלך הלך והמתין מן המאזנות הפנימיות
ומדדו ועירין לתוך של זהב נתפזר ממנו
כקב גחלים היה מכבדן לאחוריו ונשבת
כופה עליה ופסקיטר ופסקיתר היד
כלי גדול מחזיק לתק ושתי שרשרות
היובה אחת שהוא מושך בה ומוד
ואחת שהוא אוחז ומלמעלן בשביל
שלא תתגלגל ו ושלש הדגלים
היתה משמשות כופים אותה על קב
גחלים ועל השדין בשבת ומודיעין בה
את חדשין על גבי המזבח ז הגיע
בין האולם ולמזבח נטל את ארנ
המגריפה וזרקה בין האולם ולמזבח
אין ארנם שומע קול חבירו בירושלם
מקול המגריפה ושלשה דגלים היתה
משמשת כהן שהוא שומע את קולה
ודע שאחד מן הדגלים מכנסים להשת
להשתחוות והואילין ובא ובן לוי שהוא
שומע את קולה ודע שאחד הלוים
מכנסים לדבר בשיר והואילין ובא ואיש
המעמד היה מעמיד טמאין בשערי
המזרח פ ו הל ז
החלו מעלין במעלות האולם מי שזכה

בָּאוּ וְעָמְדוּ עַל מַעֲלוֹת הָאוּלָם עָמְדוּ
הָרִאשׁוֹנִים לַדָּרוֹם אַחֲרֵיהֶם הַכֹּהֲנִים
וַחֲמִשָּׁה כֵלִים בְּיָדָן הַשֵּׁנִי בְּיַד אֶחָד
וְהַכַּד בְּיַד אֶחָד הַמַּחְתָּה בְּיַד אֶחָד
הַבּוֹרֵךְ בְּיַד אֶחָד וְכַף וְכַפּוֹתָיו בְּיַד אֶחָד
וּבֵירְכוּ אֶת הָעָם בִּרְכָה אַחַת אֵילָא
שֶׁבַּמְּדִינָה אוֹמְרִין אוֹתָהּ שָׁלוֹשׁ
בְּרָכוֹת וּבַמִּקְדָּשׁ בִּרְכָה אַחַת וּבַמִּקְדָּשׁ
אוֹמֵר אֶת הַשֵּׁם כִּכְתִיבָתוֹ וּבַמְּדִינָה
בְּכִנּוּיוֹ וּבַמְּדִינָה הַכֹּהֲנִים מְשַׁאֲשִׂים
אֶת יְדֵיהֶם כְּנֶגֶד כַּתְפוֹתֵיהֶם וּבַמִּקְדָּשׁ
עַל גַּבֵּי הַמּוּבָּח רֹאשׁ יְמִין חוּץ מִכֹּהֵן
גָּדוֹל שֶׁאֵינוֹ מַגְבִּיהַּ אֶת יָדָיו לְמַעְלָה
מִן הַיְנִיקָה רִי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף כֹּהֵן גָּדוֹל
מַגְבִּיהַּ אֶת יָדָיו לְמַעְלָה מִן הַיְנִיקָה שֶׁנֶּאֱמַר
וַיִּשָּׂא אַהֲרֹן אֶת יָדָיו אֶל הָעָם וַיְבָרְכֵם

ו בִּזְמַן שֶׁכֹּהֵן גָּדוֹל רוֹעֶה לְהַקְרִיב
הָיָה עוֹלֶה בַּכֶּבֶשׁ הַסָּגָן בִּימִינוֹ וְהַנָּגִיד
לְמַחֲנִיָּה הַכֶּבֶשׁ אֶחָזוֹ סָגָן בִּימִינוֹ
וְהֶעֱלָהוּ הוֹשִׁיט לוֹ הָרִאשׁוֹן הָרִאשׁ
וְהָרְגָלַיִם סָמַךְ עֲלֵיהֶן וְרָקַן וְהוֹשִׁיט לָהּ
הַשֵּׁנִי לָרִאשׁוֹן וְנָתַן לְכֹהֵן גָּדוֹל וְסָמַךְ
עֲלֵיהֶן וְרָקַן נִשְׁמַט הַשֵּׁנִי וְהָלַךְ לוֹ
כָּךְ הָיוּ מוֹשִׁיטִין לוֹ וְשׁוֹאֵר כָּל הָאֵי
הָאֵיבָרִין הָיוּ סוֹמֵךְ עֲלֵיהֶן וְרָקַן
בְּזְמַן בְּזְמַן שֶׁהוּא רוֹעֶה סוֹמֵךְ וְאוֹחֵז
וְרָקַן ו בָּאוּ לְהַקְרִיב אֶת הַמּוּסָפִין
מֵאֵיבֶן הָיוּ מַתְחִילִין מִקֶּרֶן דְּרוֹמִית
מִזְרָחִית מִזְרָחִית צְפוֹנִית צְפוֹנִית
מַעֲרָבִית מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית נָתְנוּ לוֹ

יַיִן לְנִסְכּוֹ הַסָּגָן עוֹמֵד עַל הַקֶּרֶן וְהַמְסוּרָסִין
בְּיָדוֹ וְשְׁנֵי כֹּהֲנִים עוֹמְדִים עַל שֻׁלְחָן
הַחֲלָבִים וְשׁוֹתִי חֲצוֹצְרוֹת בְּיָדָן תָּקְעוּ
וְהֵרִיעוּ וְתָקְעוּ וּבָאוּ וְעָמְדוּ אֵצֶל בֶּן
אַרְזָה אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְּׂמֹאלוֹ
שֶׁהָיָה לְנִסְכּוֹ הַנִּיתָּךְ הַסָּגָן בַּמְסוּרָסִין
וְהַקִּישׁ בֶּן אַרְזָה עַל הַנִּמְלִי עַל חֲבֵרוֹ
הַלְוִיִּם בַּשִּׁיר הִגִּיעוּ לְפֶרֶק תָּקְעוּ וְהֵ
וְהִשְׁתַּחֲוָה הָעָם עַל כָּל פֶּרֶק תְּקִיעָה
עַל כָּל תְּקִיעָה הִשְׁתַּחֲוָיָה וְהֵ סִדּוּר
הַתָּמִיד לְעַבּוֹדַת בֵּית יְיָ אֵירְעוּ שִׁבְעָה
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ הַשִּׁיר שֶׁהָיוּ
הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן
הָיוּ אוֹמְרִים לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי
בָהּ בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ בְּהַר קָדְשׁוֹ בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ
אוֹמְרִים אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים
יִשְׁפֹּט בָּרְבִיעִי הָיוּ אוֹמְרִים אֵ נְקָמוֹת יְיָ
אֵ נְקָמוֹת הוֹפִיעַ הִנָּשֵׂא שׁוֹפֵט הָאָרֶץ
הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים
הָרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב
בַּשִּׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ
לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף תִּיכוֹן תֵּבֵל בַּל
תִּימּוֹט בַּשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם
הַשַּׁבָּת מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבוֹא לְיוֹם
שֶׁכּוּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים

חֹסֶל פְּרָקִין וְ

קִינִים פֶּ״ אָ

וְחַטָּאת הָעוֹף נֶעֱשֵׂית לְמַטָּן וְחַטָּאת
בְּהֵמָה לְמַעְלָה עוֹלוֹת הָעוֹף נֶעֱשׂוֹת לְ

למעלן ועולת בהמה למטה אם שינה
בזה ובזה פסל כיצד סדר קינים בן
היא החובה אחר חטאת אחר עולה
בנדרים ובנדבות כולם עולות אי זו
הוא נדר האומר הרי עלי עולה אין
זו היא נדבה האומר הרי זה עולה
מה בין נדרים לנדבות אלא שהנדרים
מיתו או ניגנבו חייבין באחריותן
ונדבות מיתו או ניגנבו אינן חייבים
באחריותן ב חטאת שנתעברה
בעולה ועלה בחטאת אפילו אחד
בריבו ומותי כולם חטאות שנית עברה
בחובה אין בשר אלא מיניין חטאת
שבחובה וכן עולה שנית עברה בחובה
אין בשר אלא מיניין עולות שבחובה
בין שהחובה מרובה הנדבה ממ
מועטת בין שהנדבה מרובה
והחובה ממועטת בשתיהן שוות ג במי נדרים אמ
בחובה ובנדבה אבל חובה שנתעברה
זבחו אחת לזו ואחת לזו שתים
לזו ושתים לזו שלוש לזו ושלוש
לזו מחצה בשר מחצה פסול ואחת
לזו שתים לזו המוציא בשר בין
משם אחד ובין משני שמות בין
מאשה אחת ובין משתי נשים ד
כיצד משם אחד לידה ולידה וידה
וידה משם אחד משני שמות

לידה וידה משתי נשים על זו לידה ועל זו לידה
על זו וידה ועל זו וידה משם אחד
משני שמות על זו לידה ועל זו
וידה יוסה או שתי נשים שלקחו
קיניהן בעירוב או שנתנו דמי קיניהן
לבהן לאי זו שירצה כהן יקריב חטאת
ואי זו שירצה יקריב עולה בין משם
אחד ובין משני שמות פר ב
הל ר קן סתומה שפרח
ממנה גוזל לאויר או שפרח לבין
המיתות או שמת אחד מהן יקח זוג
לשיני פרח לבין הקריבות פסול פסול
אחד כנגדו שהגוזל הפורח פסול
ופסל אחד כנגדו ב כיצד שתי
נשים לזו שתי קנים ולזו שתי קנים
פורח זו לזו פוסל אחד בהליכתו וחזר
פוסל אחד בחזירתו פרח וחזר פרח
וחזר לאו היפסיד כלום שאפילו חזן
מעורבות אין פחות משתים ב
לזו אחת לזו שתים לזו שלוש לזו ארבע
לזו חמש לזו שש לזו שבע פרח מן
הראשונה לשניה לשלישית לרביעית
לחמישית לשישית לשביעית וחזר
פוסל אחד בהליכתו ואחד בחזירתו
הראשונה והשניה אין להם כלום הש
השלישית ישלהם אחת הרביעית
יש להם שתים והחמישית יש להן
שלוש השישית יש לה ארבע והשביעית

יש לה שש פרה וחזר פוסל אחד
בהליכתו ואחד בחזירתו ה שלישית
והרבי עירת אין להם כלום והחמישית
יש לה אחת השיירת יש לה שתים
ה שבי עירת יש לה חמש פרה וחזר
פוסל אחד בהליכתו ואחד בחזירתו
החמישית והשיירת אין להם כלום
השביעית יש להם ארבע ויש אומ
שביעית לא הפסידה כלום ואם
פרה מבין המיתות לכולם הרי כולה
ימותו ד קנסתמה וקנו מפו
מפורשת פרה מסתומה למפורשת
יקח וכן לשני חזר או שפרה מן
המפורשת ראשון הרי כולם ימותו
ה חטאות מיכן ועולה מיכן
ם תומה באמצע פרה מן האמצע
ליעדין אחד הלך אחד הלך לא הפ
היפסיד כלום אלא יאמר זה שהלך
איל חטאת חטאתו זה שהלך איל
עולת עולה חזר לאמצע האמצעים
ימותו אילו יקריבו חטאות ואילו יקרבו
עולות חזר או שפרה מן האמצע לין
ליעדין הרי כולה ימותו ו אין
מביאין תרין בנעד בני יונה ולא בני
יונה בנעד תרין כיצד האשה שהביאה
חטאתה הזב ועולתה בן יונה תבעל
ותביא עולתה בן יונה בן עדיו אומ
הולכין אחר הראשון האשה שהביאה

חטאתה ומתה יביאו היורשין עולתה
עולתה ומתה לא יביאו היורשין
חטאתה פר ג הל ו
במי דברים אמור בכהן נמלך
אבל בכהן שאינו נמלך אחת לזו
ואחת לזו שתים לזו ושתים לזו שלש
לזו שלש לזו עשה כלן למעלן מחינה
כשר ומחינה פסול וכלן למטן מחינה
כשר ומחינה פסול וכלן למעלן
וחינה למטן את שלמעלן מחינה
כשר ומחינה פסול ואת שלמטה
מחינה כשר מחינה פסול ב אחת
לזו ושתים לזו ושלש לזו עשר לזו
ואחד לזו עשה כלן למעלן מחינה
ומחינה פסול חינה למעלן וחינה
למטן המירובה כשר וה הכלל כל
מקום שאת יכול לחלוק את הקנים
לא תחזיק אשה אחת מלמעלן
ולמטה מחינה כשר ומחינה פסול
מקום שאין את יכול לחלק את
הקנים עד שיקרוא משל אשה
אחת בין מלמעלן בין מלמטן המירובה
כשר ג חטאות לזו ועולה לזו
עשה כלן למעלה מחינה כשר ומחינה
פסול וכלן למטן מחינה כשר
ומחינה פסול וחנין למעלן וחנין
למטן שהיהן פסולות שנו אומ
חטאת קרבה למעלן ועולה למטן

ו חֲטָאוֹת וְעוֹלָה סְתוּמָה וּמְפוֹרֶשֶׁת
עֲשָׂה כּוֹלֵל לְמֵילְךָ מַזִּידָה כָּשֵׁר מַזְהָרָה
פָּסוּל מְלֵא לְמֵשֶׁן מַזִּידָה כָּשֵׁר וּמַזְהָרָה
פָּסוּל חִיצֵּיהֶן לְמֵילְךָ וְחִיצֵּיהֶן לְמֵשֶׁן אֵין
כָּשֵׁר אֶלָּא סְתוּמָה וְהִיא מִתְוַדֶּה וְקָרֵב

בֵּינְהָן ה חֲטָאוֹת שֶׁנִּתְעָרְבָה
בְּחוֹבָה אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא מִיעוּטָן חֲטָאוֹת
שֶׁבְּחוֹבָה חוֹבָה שְׁנַיִם בַּחֲטָאוֹת מַזְהָרָה
כָּשֵׁר מַזְהָרָה פָּסוּל וְחֲטָאוֹת שְׁנַיִם
בְּחוֹבָה הַמִּיעוּטָן שֶׁבְּחוֹבָה כָּשֵׁר ו
וְכֵן עוֹלָה שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה אֵין כָּשֵׁר
אֶלָּא מִיעוּטָן עוֹלוֹת שֶׁבְּחוֹבָה חוֹבָה
שְׁנַיִם בְּעוֹלָה מַזְהָרָה כָּשֵׁר מַזִּידָה
פָּסוּל עוֹלָה שְׁנַיִם בְּחוֹבָה הַמִּיעוּטָן
שֶׁבְּחוֹבָה כָּשֵׁר ז הָאִשָּׁה שֶׁאָמְרָה
הֲרֵי עָלַי קֵן כְּשֶׁאֶלֶד זָכָר יָלְדָה זָכָר
מֵבִיאָה שְׁתֵּי קִינִּים אַחַת לְזָכָר וְאַחַת
לִנְקֵבָה נָתַן לָהֶן וְהֵן עֲדַיִן לְעֲשׂוֹת
שֶׁלֹּשׁ פְּרִידוֹת מִלְּמֵילְךָ וְאַחַת מִלְּמֵשֶׁן
לֹא עָשָׂה כֵּן אֶלָּא עָשָׂה שְׁתַּיִם מִלְּמֵילְךָ
וְשְׁתַּיִם מִלְּמֵשֶׁן לֹא נִמְלַךְ יָרִיכָה לְהָבִיא
עוֹד פְּרִידָה אַחַת וְיָרִיבָנָה לְמֵילְךָ
מִמִּין אֶחָד מִשְּׁנֵי מִינִים תָּבִיא שְׁתַּיִם
פְּרִישָׁה נִדָּרָה יָרִיכָה לְהָבִיא עוֹד
שֶׁלֹּשׁ פְּרִידוֹת מִמִּין אֶחָד מִשְּׁנֵי מִינִים
תָּבִיא אַרְבַּע קְבָעָה נִדָּרָה יָרִיכָה לְהָבִיא
עוֹד וְחָמֵשׁ פְּרִידוֹת מִמִּין אֶחָד מִשְּׁנֵי
מִינִים תָּבִיא שֵׁשׁ נָתַן לְכֹהֵן וְאֵין
יָדוּעַ מַה נָּתַן הֵילְךָ הַכֹּהֵן וְעָשָׂה וְאֵין
יָדוּעַ מַה עָשָׂה יָרִיכָה לְהָבִיא עוֹד

קולן

אַרְבַּע פְּרִידוֹת לִנְדָרָה וְשָׁתַיִם לְוַדָּאָה
וְחַטָּאת וְאָשָׁם שֶׁמֵּת וְחַטָּאת בֶּן עֲזַאי אוֹמֵר שׁוֹחֵט
חַטָּאוֹת אֲבָל יְהוֹשֻׁעַ זֶה הוּא שֶׁאָמְרוּ
כְּשֶׁהוּא חַי קִיְּמוּ אֶחָד כְּשֶׁהוּא מֵת
שְׁבוּעָה ח כֵּיצַד קִיְּמוּ שְׁבוּעָה
שְׁתֵּי קְרָנָיו שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת שְׁתֵּי שׁוֹקַיִם
שְׁנֵי חֲלָלִים עוֹר וְלִתְקוֹמֵי וְעֵינָיו לְמֵילְךָ
וּבְנֵי מֵעַיִם לְכִיפּוּרִים ט וְיִשְׁאוֹל
אֶחָד עִמְּדוֹ שִׁמְעוֹן בֶּן שִׁשְׁעָה אוֹמֵר
וְיִקְנֵי עִם הָאֵילִים כֵּיצַד שֶׁהֵן מְזוּקָּנִין
וְעוֹתֶה מְעוּפֶּה עֲלֵיהֶן שֶׁנֶּאֱמַר שָׂפָה
לְנֹאמֵנִים וְטַעַם וְקָנִים יִקְנֶה י
אֲבָל וְיִקְנֵי תּוֹרָה כָּל זְמַן שֶׁהֵן מְזוּקָּנִין
וְעוֹתֶה מִתְּחִלַּת שְׁבִיעִית עַל יוֹם שְׁנֵי שְׁנֵי
חֲבֵרִים וְאוֹתָן וּמִיכָּן וְהָבְנָה

חֵלֶק סֵדֶר קָדָשִׁים

מַסֶּכְתִּין יֹא

וְבִיחִים	פְּרָקִים	אַרְבָּעָה עָשָׂר
מְנָחוֹת	פְּרָקִים	תֵּשַׁע עֶשְׂרֵה
שְׁחִיטוֹת	חֻלִּין	תְּרֵי עֲשָׂר
בְּכוֹרוֹת	פְּרָקִים	תִּשְׁעָה
עֲרָכִין	פְּרָקִים	תִּשְׁעָה
תְּמוּרָה	פְּרָקִים	אַשְׁתָּא
מְעִילָה	פְּרָקִים	אַשְׁתָּא
כְּרִיתוֹת	פְּרָקִים	שִׁיתָּא
מִידוֹת	פְּרָקִים	חֲמִשָּׁה
תְּמִיד	פְּרָקִים	אַשְׁתָּא
קִינִּים	פְּרָקִים	תְּלָתָא

אבות הטמאות השרץ ושכבת זרע
וטמאת טומאת מת ומינורע במי פסרו
ומי חטאת שאין בהן כדי הזיה
הרי אילו מטמין אדם וכלים במגע
וכלי חרש באויר ואינן מטמין
במשא ב למעלה מהן נבילה
ומי חטאת שיש בהן כדי הזיה שהן
מטמין את האדם במשא לטמא
במגע וחסוכי בגדים במגע ג
למעלה מהן במעל מדה שהוא מ
מטמא משכב ומחתן בעלין למע
למעלה מהן זובו של זב וזוקו ושכבת
זרע ומימי רגליו וכל המדה שהן
מטו מין במגע במשא למעלה מהן
מרכב שהוא מטמא תחת אבן מ
מוסמא למעלה מן המרכב משכב
ששווה במגעו למשאו למעלה מן
המשכב הוב שהוב עושה משכב
ואין משכב עושה משכב ד
למעלה מן הזב וזבה שהיא מטמא
את בועלה למעלה מן הזבה מינורע
שהוא מטמא בביאה למעלה מן
המינורע ענה כשעורה שהוא
מטמא טמאת שבעה חמור מכולם
המת שהוא מטמא באהל כל שאין
בלה מי חטאת ה עשר טמאות
פורשות מן האדם מחומר כיפורים
אשור בקודש ומותר במחוסר כפורים
ובמעשר חוץ להיות טבול יום אשור
בקודש ומתרומה ומותר במעשר

חוץ להיות בעל קרי אסור בשלשתן
ו חוץ להיות בועל נדה מטמא
משכב ומחתן בעלין חוץ להיות זב
שראה שתי ראיות מטמא משכב
ומושב וברך ביאתו מים חיים ופטור
מן הקורבן וראה שלוש חייב בקרבן
ז חוץ להיות מינורע מוסגר מטמא
בביאה ופטור מן הפריעה ומן הפרימה
ומן התיגלחת ומן היבמין ואם היה
מוחלט והיב בכולם ח פרש
ממנו אבר שאין עליו בשר נראוי
מטמא במגע ובמשא ואינו מטמא
באוהל אם יש עליו בשר כראוי מטמא
במגע ובמשא ובאוהל ט שיעור
הבשר כדי לעלות ארובה ריחודה
או אם יש במקום אחד כדי להקיפו פחות
ערב ישבו לעלות ארובה י עשר
קדושות הן ארץ וישראל מיקודשת מכל
הארצות מה הוא קדושתה שמביאין
ממנה העומר והביכורים ושתי הלחם
מה שאין מביאין מכל הארצות עגירת
מוקפות חומה מיקודשת ממנה שמשלחין
מתוכן מצורעין ומסבבין לתוכן מת עד שיצא פחות
ויצאין מחוורין אותו יא לפניה
מן החומה מיקודש מהן שאוכלים שם
קדשים קלים ומעשר שני וד הבית
מיקודש ממנו שאין זבה וטבות נדות
וילדות נכנסים לשם החיל מיקודש
ממנו שאין גזיה וטמא מת נכנסין לשם
יב עזרת הנשים מיקודשת ממנו

שאין טבול יום נכנס לשם ואין קרי
חייבין עליה חטאת עזרת ישראל
מקודשת ממנה שאין מחוסר כפורין
נכנס לשם וחייבין עליה חטאת
עזרת הכהנים מקודשת ממנה שאין
ישראל נכנסין לשם אלא בשעת צרכיהן
עזרכיהן לסמיכה לשחיטה לתנופה

יג בין האולם ולמזבח מקודש
ממנה שאין בעלי מומין ופרועי ראש
נכנסין לשם הדיבר מקודש ממנו
שאין נכנס לשם אלא רחוץ ידיים ורגליו

יד בית קודש הקדשים מקודש
מהן שאין נכנס לשם אלא כהן גדול
ביום הכיפורים בשעת העבודה אמר
יוסה חמשה דברים בין האולם ולמזבח
שווה להיכל שאין בעלי מומין ופרועי
ראש ושתויי יין ושלא רחוצין ידיים
ורגליים נכנסין לשם ופורשין בין
האולם ולמזבח בשעת הקטרה

פר ב הל יד

כלי עץ כלי עור כלי עצם כלי זכוכית
פשוטי הס וטהורין ומקבליהן טמאים
נשברו טהורין חוץ ועשה מהן כלים
מקבלין טומאה מיכן ולבאלי חרש
וכלי נתר טמאתן שוה מיטמין ומטמין
באוד ומיטמין מאחריהן ואין מיטמין
מעביהן ושבירתן היא טהרתן הדקין
שבכלי חרש וקדרותיהן ודפנותיהן
ישובין על שוליהן ושבין שלא מסמכין
שיעורן מיכלי סיכת קטן ועד לוג ג

ועד לוג מלוג ועד סאה בבבי עירת
מסאה ועד סאתים בחיני לוג מסאתים
ועד שלוש ועד חמש סאתים בלוג
רבי ישמעאל עקיבה אומ אומן
איני נותן בהן מידה אלא הדקין שב
שבכלי חרש וקדרותיהן ודפנותיהן
שלא מסוככין שיעורן מכדי סיכת
קטן ועד קדירות הדקות מקדירות
הדקות ועד חביות לורית בבבי עירת
מלורית ועד לחמיות בחיני לוג
מלחמיות ועד חביות גדולים בלוג
ר יוחנן בן זכאי אומ חביות גדולים שיעורן
כשני לתכן הפחין הגדולים והחביות
שיעור קדרותיהן כל שהן ואין להן
דפנות ג הטהורים שבכלי חרש
וטבלה שאין לה ליתכן ומחזקה פרוצה
ואבוב של קלאיס וסילונות אף על פי
כפופין אף על פי מקבלין וכבבב שע
שעשאו לסל הפת וטפי שוה יתקיינו
ליעבים חבית של שלשי טריס וחבית
דפונה בשולי הסחין והסיטה והכיסא
והספסל והשלחן והספינה והמנורה
של חרש הרי אילו טהורין זה הכלל
כל שאין לו תוך בכלי חרש אין לואחוריים

ד פנים שיש בבית קיבול שמן
טמא ושאין בו טהור מגופת הזיתים
שהוא פותחו בה טהורה שהוא נומד
בה טמאה מ משפך של בעלי בתים טהור
ושל רועים טמא מפני שהוא של מידה
רבי יהודה בן בתירה עקיבה אומ

מפני שהוא מטהו על עיזו ומדיחו
בו ללוקח ה כסוי כדי יין
וכדי שמן וכסוי חבית נמי ר"ת
טהורין אע"פ שיתקיים להשמיש ט
טמאין כסוי הלפס בומן שהוא נקוב
וישלו חזרה טהור אע"פ שאינו נקוב
ואין לו חזרה טמא מפני שהוא
מסננת להתיכו את הזיבק ר' אליעזר
בר' יצחק או מפני שהוא היפכת עליו
את הזיבק י נערה שמיאת
בכשרן עד שלא ניגמרה מלאכתה
טהורה משניגמרה מלאכתה ד
טמאה טיטרוס ר' אליעזר בר' עזרן
מטהרי ר' יוסה מטמא מפני שהוא
מוסיף פרוטת ז הטמאין
שבכלי חרש וטבלה שיש להן ליתנין
ומחוזה שלימה וטבלה שהיא מלאה
קערות ניטמאת אחת מהן בשרין
לא ניטמו כולם אם ישלה ליתנין
עזרת ניטמאת אחת מהן ניטמו
כולם ז וכן בית תבלין של חרש
וקלמרין הסתומות בית תבלין של עץ
שניטמאו אחת במשקה לא ניטמאו
חבירו ר' יוחנן בן נורי אומ' חולקין
את עובין המשמש לטמא טמא
והמשמש לטהור טהור אם ישׁ
עליו ליתנין עזרת ניטמאת אחת
מהן ניטמאו חבירו ט הלפיד
טמא ובית שקיבלו של מטמא באויר
המסרק של עץ ר' אליעזר מטהר

ויחבתין מטמין פר ג
הל ט שיעור כלי חרש לטהר
העשויי לאכלים שיעורו בזיתים והע
העשויי למשקין שיעורן במשקין
העשויי לכך ולכך מטילין אותו לחומרו
בזיתין ב חבית שיעורה
כגרוגרת דבר ר' שמעון ר' יהודה אומ'
באגוזין דבר ר' מאיר אומ' בזיתין הלפס
והקדירה שיעורן בזיתים הפך והטפי
שיעורן בשמן הינר עוד שיעורו
במים ר' שמעון אומ' שלשתן בדיעתים
ג נר שיעורו בשמן ר' אליעזר
אומ' בפרוטה קטנה נר שניטל פיו
טהור ושל ארמה שהוסק פיו בפתילה
טהור ר' חבית שנסקבה ועשאוה
בופת ונשברה אם ישׁ במקום מחזיק הזפת
רביעית טמאה מפני שלא נטל שם כלי
מעליה חרש שנסקב ועשאו בופת אפ
על פי מחזיק רביעית טהור מפני שנטל
שם כלי מעליו ה חבית שניתרוענה
וטפלה בגלילים אפ על פי שהוא נוטה
את הגלילים וחרשים עפלים טמאה מפני
שלא נטל שם כלי מעליה ניטבה וריבץ
ממנה חרשים או שהבי או חרשים אחרים
טפלן בגלילים אפ על פי שהוא נוטלן
הגלילים וחרשים עומדים טהורה
מפני שנטל שם כלי מעליה היהבה
חרש מחזיק רביעית כולה מטמא
במגע ובנגדו מטמא באויר ו
הטופל כלי חרש הבריא ר' מאיר אומ'

ור' שמעון

ור שמעון מטמין וחכמים אומ׳ הטופל
את הבריא טהור ואת הראוי טמא
וכן בחירוק קרוייא ז יבלית שטו
שטופלים בה את הפרוסים הנוגעים בה
טמא מפני החבית אינה חיבור הנוגע
בטפילו של תנור טמא ח מיזה
שטפלו בחמר ובחוך שית הנוגע בחמר
טמא ובחוך שית טהור קומקום שניקב
ועשאו בופת ר יוסה מטהר שאינו
יכול לקבל את החמים ניגונין וכן היה
אומ׳ בכלי ופת כלי נחשת שופתם טהורין
ואם ליין טמאין ט חבית
שניקבה ועשאה בופת יתר מינורה
הנוגע בינורה טמא יתר מינורה
טהור ופת שנטפלה על החבית הנוגע
בה טהור משפך של ענן ושל חרש ש
שפקקן בופת ר אלעזר בן עזריה מטמא
ר עקיבה מטמא בשל ענן ומטהר
בשל חרש ר יוסה מטהר בשניהן

פר ד הל ט

החרש שאינו יכול לעמוד מפני אזנו
או שהיה בו חדוד והחדוד מכריעו
ניטלה האזן נישבר החדוד טהור ר
יוסה מטמא חבית שניפחתה והיא
מקבלת על דפנותיה או שנחלקה כמין
שתי עריבות ר יהודה מטהר וחכמים
מטמין ב חבית שניתרוענה
ואינה יכולה להיטלטל בחיני קב גרוגרות
ט הורה נחלה שניתרוענה ואינה
מקבלת משקין אחד על פי מקבלת אדם

טהורה שאין שיריים לשיריים ג
ואי זו היא בנינה כל שנטלו אוניה
והיו בה חדודין ירואין כל המקבל
עשרה בויתין מיטמא במגע ובמגדו
מיטמא באויר וכל שאינו מקבל עשרה
בויתין מיטמא במגע ואין במגדו מיטמא
באויר היתה מוטה על ינדה כמין ק
קתדרה כל המקבל עשרה בויתין מיטמא
במגע ובמגדו מיטמא באויר וכל שאינו
מקבל עשרה בויתים מיטמא במגע אין
במגדו מיטמא באויר שולי קורפיות
שולי קוסמין הנדנין אף על פי שאינן
יכולין לושב שלא מסומכין טמאין
שלכן נמשנו מתחילתן ד כלי חרש
שיש לו שלש ספיות הפנימית עודפת
הכל טהור החיצונה עודפת הכל טמא
האמצעית עודפת ממנה ולפנים טמא
ממנה ולחוץ טהור היו שוות ר יהודה
אומ׳ חולקין את האמצעית וחכמים אומ׳
הכל טהור כלי חרש מאמתי מקבלין
טומאה מי שיירפו בכיבשן האבנים
מלאכתן פר ד הל ד

תנור תחילתו ארבעה ושיריו
ארבעה דב׳ ר מאיר וחכמים אומ׳ במי דבר
אמו בגדול אבל בקטן תחילתו כל
שהוא ושיריו וזו וזו משות במי מלאכתו
אי זו היא גמר מלאכתו משיסיקינו
כדי לאופות בו סיפגנים ר יהודה אומ׳
משיסיק את החרש כדי לאופות בישן
סיפגנים ב כירה תחילתה שלש

ושירייה שלוש משתגמר מלאכתה
אי וודהיא גמר מלאכתה משיסיקינה
כדילבשל עליה בירקלה שבביציס
טרופה ותתנה בלפס כופח ועשאוה
לאפייה שיעורו כתנור שעשאו לב
לבישול שיעור כפירה האבן היוצא
מן התנור טפח ומן הכירה שלוש
אינבעות חיבור היוצא מן הכופח
ועשאן לאפייה שיעורו כתנור עשאו
לבישול שיעורו ככירה אמר יהודה
לא אמרו טפח אלא מן התנור לכותל
היו שנים הם תנורים סמוכים זה לזה
נותן לזה טפח ולזה טפח הרי שאר
טהור ג עטרת כירה טהורה
טירת התנור בומן שהיא גבוהה
עשרה טפחין מטמא במגע ובאוהל
פחותה מכן טהורה אם חיברה לו
אפילו על שלוש אבנים טמאה בית
הפת בית התבלין בית הגן שבכירה
מיטמין במגע ואינן מיטמין באוהל
רבי מאיר אומר שמעון מטהר ד
תנור שהוסק מאחוריו או שהוסק
שלא לדעתו או שהוסק מבית האומן
טמא מעשה שעפלה דליקה בתנורי
כפרסיגנייה ונא מעשה לובני וט
וטימן רבן גמליאל ה מוסק התנור
שלבעלי בתים טהור ושל חוטמיס
טמא מפני שהוא סומך עליו את
השפוד ר יוחנן הסנדלר או מפני שהוא
אופה בו כשהוא מיוסק כיוצא בו

מוסק הכיורה שלשולקי ויתים טמא
ושל יבעיס טהור ו תנור שנתן
שנתנו בו עפר עד חציו מן העפר ל
ולמטן מטמא במגען מן העפר ולמעלן
מטמא באויר נתנו על פי הבור או על
פי החדות ונתן שם אבן ר יהודה או
או מסיק שלמטן והוא ניסוק מלמעלן
טמא וחכמ אומ האויל והוא ניסוק
מבלמקום טמא ז תנור שנטמא
ניתר מטהרין אותו וחולקין לשלושה
ומזרו את הטפילה עד שיהא באויר
ר מאיר אומ אינו יצריך לנזר את הטפילה
ולא עד שיהא באויר אלא ממעטו מבפנים
ארבעה טפחים ר שמעון או יצריך להם
להסיעון ח חלקו לשנים אחד גדול
ואחד קטן הגדול טמא והקטן טהור
חלקו לשלשה אחד גדול כשניהם הגדול
טמא ושנים קטנים טהורים ט חיתכו
חליות לרחבו פחות מארבעה טפחים
טהור מידחו בטיט מקבל טומאה מע
משיסיקנו כדי לאופות בו סיפגנים
הידחיק ממנו את הטפילה ונתן חול או
נזר בינתים בזה אמרו הניזה הזה טהורה
אופות בו והוא טהור י תנור
שנפא מחותך מבית האומן עשה לו
לימודין נותן עליו והוא טהור ניטמא
סילק את הלימודין טהור החזירן לו
טהור מידחו בטיט מקבל טומאה אותן
צריך להסיקנו שכבר הוסק יא
חיתכו חליות ונתן חול בין חול לימא

לחולאי אליעז מטהר וחכמ מטמין
זה הנורו של חכמי יורות העברים
שהוא חופר באריז וטוח בטיט או
יכול הטהיח לעמוד בפני עצמו תא
ואם לאויו טהור זה הנורו של בין
דינאוי הנור של אבן ושלמתכת טהור
וטמא משה כלי מתכת ניקב ניפגם
ניסדק עשה לו טפילה או מוסף של
טיט טמא כמה יהא בנקב כדי שיניא
בו האור וכן בבירה יג כירה
של אבן ושל מתכת טהורה וטמאה
משה כלי מתכת ניקבה ניפגמה
ניסדקה עשה לה פטפוטים טמאה
מדחה בטיט מבפנים ומבחוץ טהורה
ר יהודה אומ מבפנים טמאה ומבחוץ
טהורה פר ן הל יב
העושה שלושה פטפוטים
בארץ וחיברן בטיט לחיות שופת
עליהן את הקדירה טמאה קבע
שלושה מסמרים בארץ להיות שופת
עליהן את הקדירה אפ על פי שעשה
בראשון מקום שתהא הקדירה יושבת
טהורה ב העושה שתי אבנים
כירה וחיברן בטיט טמאה ר יהודה
מטהר עד שיעשה שלישי או עד
שיסמוך לכותל לאחת בטיט ואחת
שלא בטיט טהורה ג האבן שחיה
שופת עליה ועל התנור עליה ועל הכירה
עליה ועל הכופח טמאה עליה ועל
האבן עליה ועל הסלע עליה ועל הכותל

נא כלי אבן

טהורה זו היתה כירת נורירים שבירושלם
שכנגד הסלע כירת הטבחים שהוא
ניתן אבן בגד אבן ניטמאת אחת מהן
לא ניטמו כולם ד שלוש אבנים
שעשאן שתי כיריים ניטמאת אחת
מן הה חיינונות האמציעית המישמש
לטמא טמא והמשמש לטהור טהור
ניטלה טהורה החולטה האמציעית
לטומאה ניטלה טמאה החולטה
האמציעית לטהרה ניטמו שתיכם
החיינונות אם היתה האמציעית גדולה
נותן לזו כדי שפיתה מיכן ולזו כדי
שפיתה מיכן והשאר טהור אם היתה
קטנה הכל טמא ניטלה האמציעית
אם יכול לשפות עליה יורה גדולה
טמאה החודרה טהורה מידחה בטיט
מקבלת טומאה משיסיקנה כדי לבשל
עליה את הביצה ה שתי אבנים כירה
שעשאן וניטמו סמך לזו אבן אחת
מיכן ולזו אבן אחת מיכן וחיציה שלזו
טמאה חיציה טהור וחיציה שלזו טמא
חיציה שלזו טהור ניטלו טהורות
חזרו לטומאתן פר ז
הל ז הקלתות שלבעלי בתים
שניפחתה פחות משלושה טפחים
טמאה שהוא מסיק מלמטן וקדירה
בשילה מלמעלן יתד מיכן טהורה
נתן אבן או עיפור טהורה מידחה
בטיט מקבלת טומאה מיכן ולנא זו
היתה תשובת ר יהודה בתנור שמנו

עַל פִּי הַבּוּר אוֹ עַל פִּי הַחַדּוּת ב דִּכְוָן
שֶׁיֵּשׁ בּוֹ בְּיָת קִיבּוּל קְדֵירוֹת עָהוֹר
מִשֶּׁם כְּדֵרָה וְטִמְאָה מִשֶּׁם כְּלִי קִיבּוּל
הַיְצָרִין שֶׁלּוֹ הַנּוֹגְעָה בָּהֶן אֵינָהּ חַיֶּבֶת
טְמֵאָה מִשֶּׁם כְּדֵרָה הַרְחָב שֶׁלּוֹ רְמֵאִיר
מְטַהֵר רְ יְהוּדָה מְטַמֵּא וְכֵן הַכּוֹפֵא
אֶת הַסֻּלְעוֹשָׁה עַל גַּבֵּי כְּדֵרָה ג
כְּדֵרָה שֶׁנֶּחְלְקָה לְאוֹרְכָּהּ טְהוֹרָה דְּ
לְרָחְבָּהּ טְמֵאָה כּוֹפַח שֶׁנֶּחְלַק בֵּין
לְאוֹרְכוֹ בֵּין לְרָחְבּוֹ טָהוֹר וְיֵשׁ הַכְּדֵרָה
בִּזְמַן שֶׁהִיא גְּבוֹהָה שְׁלֹשׁ אֶצְבָּעוֹת
מְטַמֵּא בְּמַגָּע וּבְאֲוִיר פְּחוּתָה מִכֵּן
מְטַמֵּא בְּמַגָּע וְאֵינָהּ מְטַמֵּא בְּאֲוִיר
כֵּיצַד מְשַׁעֲרִין אוֹתָהּ רְ יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵ
נוֹתֵן אֶת הַשְּׁפוֹד מִלְּמַטָּן מִלְּמַעְלָן
וְכִנְּדוֹ מְטַמֵּא בְּאֲוִיר רְ אֱלִיעֶזֶר בֶּן
יַעֲקֹב אוֹ נְטַמְּאוֹת הַכְּדֵרָה נְטַמְּאוֹת
הַחֲצֵרְ נִי טַמְּאוֹת הַחֲצֵר לֹא נְטַמְּאוֹת
הַכְּדֵרָה דְּ הָיְתָה נִיפְלֶשֶׁת מִן
הַכְּדֵרָה בִּזְמַן שֶׁהִיא גְּבוֹהָה שְׁלֹשׁ
אֶצְבָּעוֹת מְטַמֵּא בְּמַגָּע וּבְאֲוִיר פְּחוּתָה
מִכֵּן אוֹ שֶׁחִיְּתָה חֲלָקָה טְהוֹרָה פָּט
פַּטְפּוּטֵי כְּדֵרָה שֶׁל שָׁה שֶׁל שְׁלֹשׁ
אֶצְבָּעוֹת מְטַמְּאִין בְּמַגָּע וּבְאֲוִיר
פְּחוּת מִכֵּן כֵּל שֶׁכֵּן הֵן טְמֵאִין אֲפִלּוּ
הֵן אַרְבָּעָה דְּ נִיטָּל אֶחָד
מֵהֶן מְטַמְּאִין בְּמַגָּע וְאֵינָן מְטַמְּאִין
בְּאֲוִיר דִּבְ רְ מֵאִיר רְ שִׁמְעוֹן מְטַהֵר
ו עֲשָׂה שְׁנַיִם זֶה כְּנֶגֶד זֶה מְטַמְּאִין
בְּמַגָּע וּבְאֲוִיר רְ מֵאִיר רְ שִׁמְעוֹן מְ

מְטַהֵר ז הָיוּ גְּבוֹהִים שְׁלֹשׁ אֶצְבָּעוֹת
מִשְּׁלֹשׁ וּמֶטֶן מְטַמְּאִין בְּמַגָּע וּבְאֲוִיר
מִשְּׁלֹשׁ וּמֶעֱלָן מְטַמְּאִין בְּמַגָּע וְאֵינָן
מְטַמְּאִין בְּאֲוִיר דִּבְ רְ מֵאִיר רְ שִׁמְעוֹן
מְטַהֵר ח הָיוּ מְשׁוּכִּין מִן הַשָּׂפָה
בְּתוֹךְ שְׁלֹשׁ אֶצְבָּעוֹת מְטַמְּאִין בְּמַגָּע
וּבְאֲוִיר חוּץ שְׁלֹשׁ אֶצְבָּעוֹת מְטַמְּאִין
בְּמַגָּע וְאֵין מְטַמְּאִין בְּאֲוִיר דִּבְ רְ מֵאִיר
רְ שִׁמְעוֹן מְטַהֵר ט כֵּיצַד מְשַׁעֲרִין
אוֹתָן רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹ נוֹתֵן
בַּנֵּי בֵּינֵיהֶם מִן הַכְּנָה וּלְחוּץ טָהוֹר
מִן הַכְּנָה וּלְפָנִים מִקְוֶה הַכְּנָה טְמֵא

פֶּ ח הֵל ט

תַּנּוּר שֶׁחִיְּינוּ בְּנְסָרִים אוֹ בִּירִיעוֹת
וְמִיְּינָא הַשְּׁרִין בְּמָקוֹם אֶחָד הַכֹּל טָמֵא
כְּמוֹת פְּחוּתָה וּפְקוּקָה בְּקַשׁ וּמְשׁוּלְשֶׁלֶת
לְאוֹיר הַתַּנּוּר הַשְּׁרִין בְּתוֹכָהּ הַתַּנּוּר
טָמֵא הַשְּׁרִין בַּתַּנּוּר אֳכָלִין שֶׁבְּתוֹכָהּ
טְמֵאִין רְ אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר אוֹמֵ רְ אֱלִיעֶזֶר
אִם הֵעִילַךְ בְּמוֹת הַחֲמוֹר לֹא תַעֲיֵל בִּכְלִי
חֶרֶשׂ הַקַּל אוֹמְרִים לוֹ אִם הֵעִילָה בְּמוֹת
הַחֲמוֹר שֶׁאֵין חוֹלְקִין כְּלִי חֶרֶשׂ ב
הָיְתָה שְׁלִימָה וְכֵן הַקּוּפָּה וְכֵן הַחֲמוֹת
הַשְּׁרִין שֶׁבְּתוֹכָהּ הַתַּנּוּר טָהוֹר הַשְּׁרִין
שֶׁבְּתַנּוּר אֳכָלִין שֶׁבְּתוֹכָהּ טְהוֹרִין נִקְבֵי
הָעֲשׁוּי לְאֳכָלִין שֶׁיֵּעָרֵד בְּתוֹכָן הָעֲשׂוּי
לְמַשְׁקִין שֶׁיֵּעָרֵד בְּמַשְׁקִין הָעֲשׂוּי לְכָךְ
וְלָכָךְ מְטוֹלִין אוֹתוֹ לְחַמֵּרוֹ בְּכוֹנֵס
מַשְׁקֶה ג סְרִידָה שֶׁהִיא נִמְצֵאת
עַל פִּי הַתַּנּוּר שׁוֹעֶה בְּתוֹכוֹ וְאֵין לָהּ

גַּפַּיִים הַשְּׁרִיץ בְּתוֹכָהּ הַתַּנּוּר טָמֵא
הַשְּׁרִיץ בַּתַּנּוּר אֲכָלִיךְ שֶׁבְּתוֹכָהּ טָמֵ
טְמֵאִים שְׁאֵרִין מַיְנִילִין מִיד בְּלִי חֶרֶשׁ
אֶלָּא כֵּלִים חֲבִית שֶׁהִיא מְלֵאָה
מַשְׁקִין טְהוֹרִין וְתַנּוּרָה לְמַטָּן מִ
מְנָחוֹ שֶׁתּוֹ שֶׁל תַּנּוּר הַשְּׁרִיץ בַּתַּנּוּר
חֲבִית וּמַשְׁקִין טְהוֹרִין הַיְתָה כְּפוּיָה
וְפִי לְאוִיר הַתַּנּוּר הַשְּׁרִיץ בַּתַּנּוּר
מַשְׁקֶה טוֹפֵחַ שֶׁבְּשׁוּלֵי חֲבִית טְהוֹר
קְדֵרָה שֶׁהִיא נְתוּנָה בַּתַּנּוּר
וְהַשְּׁרִיץ בַּתַּנּוּר קְדֵרָה טְהוֹרָה שֶׁאֵין
כְּלִי חֶרֶשׁ מִטַּמְּאִין כֵּלִים הַיָּה בָהּ מַשְׁקֶה
טוֹפֵחַ נִיטַּמְּאוּ וְטִמְּאוּ הֵרִיחַ אוֹ
מַטְמִיךְ לֹא טִימְּאוּנִי וְאוֹתָהּ טִימְּאוּנִי
הַתַּנּוּר שֶׁבָּלַע אֶת הַשְּׁרִיץ וְנָפַל
לְאוִיר הַתַּנּוּר טָהוֹר אוֹ מֵת טָמֵא
הַשְּׁרִיץ שֶׁנִּמְצָא בַּתַּנּוּר הֲפֵת שֶׁבְּתוֹכוֹ
שְׁנֵיהֶן שֶׁהַתַּנּוּר תְּחִילָּה בֵּית
שַׁאוֹר מִקְוֶה עֲמִידָה פָּתִיל תַּתִּין לְתוֹךְ
הַתַּנּוּר הַשְּׁאוֹר הַשְּׁרִיץ בְּתוֹכוֹ וְהַקְּדֵרָה
בֵּינְתַיִם וְהַתַּנּוּר טָמֵא וְהַשְּׁאוֹר טָהוֹר
אִם הָיָה כְּדֵית מִן הַמִּטָּה הַתַּנּוּר וְהַבַּיִת
טְמֵאִים וְהַשְּׁאוֹר טָהוֹר אִם יֵשׁ שָׁם
פּוֹתֶחַ טְפַח הַכֹּל טָמֵא וְהַשְּׁרִיץ
שֶׁנִּמְצָא בְּעֵין שֶׁל תַּנּוּר בְּעֵין שֶׁל כִּירָה
בְּעֵין שֶׁל כּוֹפַח מִן הַשָּׁפָה הַפְּנִימִית
וְלַחוּץ טָהוֹר אִם הָיָה בְּאוִיר אַפִּילוּ מֵת
מִן הַמִּטָּה טָהוֹר אִם יֵשׁ שָׁם פּוֹתֶחַ טְפַח
הַכֹּל טָמֵא נִמְצָא לְמַקְדֵּם
הַמִּטָּה הָעֲנִיָּה יְהוּדָה אוֹ מִן הַשָּׁפָה

הַחִיצוֹנָה וְלִפְנִים טָמֵא וְחַבָּה אוֹמֵ
מִן הַשָּׁפָה הַפְּנִימִית וְלַחוּץ טָהוֹר
ר יוֹסֵה אוֹמֵר מִכְּנֶגֶד שְׁפִיתַת הַקְּדֵרָה
וְלִפְנִים טָמֵא מִכְּנֶגֶד שְׁפִיתַת הַקְּדֵרָה
וְלַחוּץ טָהוֹר ט נִמְצָא מָקוֹם
יְשִׁיבַת הַבְּלָן מָקוֹם יְשִׁיבַת הַיַּבָּע
מָקוֹם יְשִׁיבַת שֶׁל שׁוֹלְקִי וְתַנּוּר טָהוֹר
אֵין טָמֵא אֶלָּא מִן הַסְּתוּמָה וְלִפְנִים
ר בּוֹר שֶׁרֹאשׁ בּוֹ בֵּית שְׁפִיתָה טָמֵא
וְשֶׁל עֲשָׂשׁוֹת וְהוֹרִית אוֹ יְשָׁנוֹ בֵּית
שְׁפִיתָה טָמֵא מִבַּיִת שֶׁל סַנְדָּלִין שֶׁל
וְשֶׁל גַּגִּין שֶׁל וִירִין טְהוֹרָה פְּדָיָה
אִם יֵשׁ לָהּ לִיבִּין טְמֵאָה ר יְהוּדָה
אוֹ אִם יֵשׁ לָהּ אַסְטַבְיוֹתֶיהָ גְּמָלִי
אוֹ אִם יֵשׁ לָהּ סְפִיוֹת יֵשׁ מַגָּע
טְמֵאִים שֶׁהָיוּ אוֹכְלִין וּמַשְׁקִין לְתוֹךְ
פִּי הַיְכָנִיס רִאשׁוֹן לְאוִיר הַתַּנּוּר
טָהוֹר טִמְּאוּהוּ וְטָהוֹר שֶׁהָיוּ אוֹכְלִין
וּמַשְׁקִין לְתוֹךְ פִּי הַיְכָנִיס רִאשׁוֹ
לְאוִיר הַתַּנּוּר נִיטַּמְּאוּ בִּיטְמוּ הָיָה
אוֹכֵל דְּבֵילָה בִּשְׁדֵרִין מְזוֹפְאוֹת הַכְּנִיס
יָדוֹ לְתוֹךְ פִּי לִיטּוֹל אֶת הַיַּעְרוֹר
מְאִיר מְטַמֵּא רִ יְהוּדָה מְטַהֵר רִ יוֹסֵה
אוֹ אִם הָיָה כָּךְ טָמֵא אִם לֹא הָיָה כָּךְ טָהוֹר
אִם הָיְתָה פּוֹנְדִיוֹן לְתוֹךְ פִּיו רִ יוֹסֵה
אוֹמֵר אִם לְיַמָּאוֹ טָמֵא יב הָאִשָּׁה
שֶׁהָיְתָה חוֹלֶבֶת מְדִידָיהָ וְנָפַל לְאוִיר הַתַּנּוּר
טָמֵא שֶׁהַמַּשְׁקֶה מְטַמֵּא לְרֵינָן
וְשֶׁלֹּא לְרֵינָן הָיְתָה מְרַפְּאָה וְהַבָּה
קוּרְיָא וְיָצָא מִמֶּנָּה דָּם אוֹ שְׁנֵי כְוִיּוֹת

ותנא אידך להתך פיה ניטמא׳
פי׳ ט הל׳ יב
מחט או טבעת שנמלכו בנחושתו
שלתנור נר אין אבלו יוציאנו
אופה את הבצק והוא נוגע בהם
טמא באי זה בצק אמרו בבצק הבי
הבינוני נמצאו בטפילת התנור מקף
במיד פתיל בטמא טמאין ובטהור
טהורין נמצאו במגפת החבית
מיניד׳ה טמאין מכנגד פיה טהורין
נראין בתורה אבלו לאורך׳
טהורין שוקעין בתורה ותחזיקן
כקליפת השום טהורין ב חבית
שהיא מליאה משקין טהורין
ומניקית בתורה מוקפת במיד פתיל
ונתונה באה להמתבית שמי אום
הן בית והמשקין טהורין ומניקית
טמאה בית תהלל אום אף מניקית
טהורה חדורו בית הלל להורת
ברבי בית שמי ג שרין שנמצא
למטה מנחושתו של תנור טהור
שני או חי נפל ועכברים מת מחטאו
טבעת שנמצאו למטה מנחושתו
שלתנור טהור שני או שה הרי
עד שלא אבא התנור ממצאו באפר
מיקלה טמא שאין לו במה יתלה׳
ד ספוג שבלין משקין טמאין
ונגוב מבחוץ ופל לאוויר התנור
טמא שסוף משקה ליאות וכן חמפה
שלולפת ושלנמי׳ר שמעון מטהר׳

ניקרקה סריקה שיעורן מלא פי מרדע נכנס ר יהודה או שלא נכנס

בשני אילו ה וחרשים שנישתמש
בהן משקין טמאין ונפלו לאוויר
התנור והוסק התנור טמא שסוף
משקה ליאות וכן בגפת חדשה אבל
בישנה טהור אם ידוע שיונא ממנה
משקין אפילו לאחר שלוש שנים
ניטמא׳ ו הגפת והוובין שנעשו
בטהורה והילכו עליהן טמאין ואחורכן
יינאו מהן משקין טהורין שמיתוללן
נעשו בטהרה כוש שבלע את הניתרה
מלמד שבלע את חדורבן לבינה שבלעה
את הטבעת הרי טהורין ניכנס ולא
לאהל המת נשמו הסיטון הזב ניטמו
נפלו לאוויר התנור טהור טימוהו
ונגעבהן כבר שלתרומה טהור ו
סדירה שהיא נתונה על פי התנור
מוקף עמיד פתיל נסדק בין התנור
לסדירה שיעורו מלאפי מרדע שלא
ניכנס ר יהודה אומ ניכנס היה עגול
אין רואין אותו ארוך אלא שיעור
כמלוא פי מרדע ניכנס ח תנור
שנקב מעינו שיעורו מלא כוש ניכנס
ורוצא דולק ר יהודה אומ שלא דולק
ניקב מיניד׳ שיעורו מלא כוש ניכנס
ורוצא שלא דולק ר יהודה או דולק
ר שמעון או מן האמצע ניכנס מן הצד
אינו ניכנס ד וכן היה אומ במגפת
החבית שניקבה שיעורה מלא מיצה
שניה שלשיפון מן האמצע ניכנס
מן הצד אינו ניכנס וכן היה או בוצץ

בַּחֲעֵבִיס גְּדוֹלִים שֶׁנִּיקְּבוּ שִׁיעוּרָן
מְלֹא מִינָה שֶׁלַּקָּנָה מִן הָאֶמְצַע
מְכַנְּסִין מִן הַיַּד אֵינוֹ נִיכָּנָס י
בְּמֵי דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּזְמַן שֶׁנַּעֲשׂוּ
לְיַיִן אֲבָל אִם נַעֲשׂוּ לִשְׁאָר מַשְׁקִין
אֲפִילּוּ כָּל שֶׁהֵן טְמֵאִים בְּמֵי דְּבָרִים
אֲמוּרִים בְּזְמַן שֶׁלֹּא נַעֲשׂוּ בִּידֵי אָדָם
אֲפִילּוּ כָּל שֶׁהֵן טְמֵאִין נִיקְּבוּ
הֶעֱשׂוּי לָאֲכָלִים שִׁיעוּרוֹ בְּזֵיתִין
הֶעֱשׂוּי לַמַּשְׁקִין שִׁיעוּרוֹ בְּמַשְׁקִין
הֶעֱשׂוּי לְכָךְ וְלִכְךָ מְצָרְפִין אוֹתוֹ
לְחוּמְרוֹ בְּיָמִיד פַּתִּיל וְכוֹתֶם מַשְׁקֶה

פֶּרֶק י הֲלָכָה י

אֵילּוּ כֵלִים מְצִילִים בְּיָמִיד פַּתִּיל
כְּלֵי גְלָלִים כְּלֵי אֲבָנִים כְּלֵי אַדְמָה
כְּלֵי חֹרֶשׁ כְּלֵי נֵתֶר וְעַרְמוֹת חַיָּיה
שַׁבִּים וְעוֹרָה וּכְלֵי הָעֵץ הַטְּהוֹרִין
מְצִילִין בֵּין מִפְּיהֶם בֵּין מִיְּרִידָתָן
בֵּין וְשׁוֹלֵיהֶם בֵּין מִטָּתָן
עַל יְרִידֵיהֶם הָיוּ בְּפוֹיִים עַל פִּיהֶם
מְצִילִים כָּל שֶׁתַּחְזִיקֵיהֶם עַד הַתְּחוּם
ר אֱלִיעֶזֶר מְטַמֵּא עַל הַכֹּל מְצִילִים
חוּץ מִכְּלֵי חֹרֶשׁ שֶׁאֵינוֹ מְצִיל אֶלָּא
עַל הָאֲכָלִים וְעַל הַמַּשְׁקִין וְעַל כְּלֵי
חֹרֶשׁ ב בַּמֶּה מְקִיפִין בְּסִיד
וּבְגִיפְסָס בְּזֶפֶת וּבְשַׁעֲוָה בְּטִיט
וּבֵינוֹאָה בְּחֹמֶר וּבְחֹרֶשׁת וְכָל
דָּבָר הַמֵּיתִיר אֵין מְקִיפִין לֹא
בְּבֵיצָה וְלֹא בְּעֻפְרַת מִפְּנֵי שֶׁהוּא
פַּתִּיל וְאֵינוֹ עָמִיד אֵין מְקִיפִין לֹא

בְּחֲבִילָה שְׁמִינָה וְלֹא בְּבֵינָךְ שְׁנֵי לוּשׁ
כְּמִי פֵּירוֹת שֶׁלֹּא וְכִי אָנוּ לִידֵי פָּסוּל
וְאֵם הִקִּיפָהּ הֵיגֵיל ג מְגוֹפֶת
הַחֲבִית הַמְּחוּלַּחַלֶּת וְאֵינָהּ נִשְׁמֶטֶת
ר יְהוּדָה אוֹ מֵיגֵלֶת וְחָכָם אוֹמֵר אֵינָהּ
מֵיגֵלֶת הָיָה בַּיִת אֵינָבַע שֶׁלָּהּ שׁוֹקַעַת
בְּתוֹכָהּ הַשְּׁרִיטָה הַחִיצוֹנָה הַחֲבִית טְ
טְמֵאָה הַשְּׁרִיטָה בַּחֲבִית אֲבָלִין שֶׁתַּחְתּוֹנָה
טְמֵאִין ד הַנָּדוֹד וְהַפְּקָעַת
שֶׁלְּגַמֵּי שְׁנִתְּנָן עַל פִּי הַחֲבִית מְיַחֵד
מִן הַיְּרִידִין וְלֹא הֵיגֵיל עַד שֶׁיְּמַחֵד
מִן הַיְּרִידִין וְלֹא הֵיגֵיל עַד שֶׁיְּמַחֵד
מִלְּמַטָּן לְמַעְלָן וְכֵן בְּמִיטַּת שֶׁלְּבֵגֶד
הָיְתָה שֶׁל נְיָיר אוֹ שֶׁל עוֹר קְשָׁרָן
בְּמַשְׁיְחָה מְיַחֵד מִן הַיְּרִידִין הֵיגֵיל
ה חֲבִית שֶׁנִּיתְּקָפְלָה וְהַוְּפָרָת
שֶׁלָּהּ עוֹמֶדֶת וְכֵן קְבוּתִּין שֶׁלְּמוֹרִיס
שֶׁנִּיפְסָן עַד הַשָּׁפָה ר יְהוּדָה אוֹמֵר
אֵינָן מְצִילִין וַחֲכָמִים אוֹמְרִים מְצִילִין
ו חֲבִית שֶׁנִּיקְּבָה וְתַמָּהּ
שְׁמָרִים וְהֵיגִילָהּ פְּקָקָהּ בְּזְמָרָה
עַד שֶׁיְּמַחֵד מִן הַיְּרִידִין בֵּין
וְמוֹרָה לַחֲבִיתָהּ נֵסֶר שֶׁהוּא
נָתוּן עַל פִּי הַתַּנּוּר אֵם מְרָחוֹ מִן
הַיְּרִידִין הֵיגִילָהּ הָיוּ שָׁם עַד
שֶׁיְּמַחֵד מִן הַיְּרִידִין בֵּין נֵסֶר
לַחֲבִיתוֹ עֲשָׂאָן בְּסַנְדָּל אוֹ בְּשׁוּ
בְּשׁוּגְמִין אֵינוֹ צָרִיךְ לְמַחֵד מִן
הָאֻמְצָעִי ז תַּנּוּר יָשָׁן
בְּתוֹךְ הֶחָדָשׁ וְסָרִידָה

עַל פְּנֵי יַיִן וְעַל הַיַּיִן מְרִירָה
נִפְלֵית הַכֹּל טָמֵא וְאוֹסֵף לְאוֹ הַכֹּל
טָהוֹר חָדָשׁ בְּתוֹךְ יָשָׁן וּמְרִירָה עַל
פְּנֵי יַיִן אֵם אֵין חָדָשׁ לְמְרִירָה פּוֹתְחוֹ
טָפַח שֶׁכֻּלּוֹ בְּחָדָשׁ טָהוֹר ח
לְפַסִּין וּבְתוֹכָן וּשְׁפָתוֹתֵיהֶן שֶׁוֹת
הַשְּׁרִיץ בָּעֶלְיוֹנָה אוֹ בַּתַּחְתּוֹנָה הִיא
טְמֵאָה וְכוּלָּם טְהוֹרוֹת הָיוּ בְּכוּתָם
מִשְׁקֶה הַשְּׁרִיץ בָּעֶלְיוֹנָה כּוּלָּם
טְמֵאוֹת בַּתַּחְתּוֹנָה הִיא טְמֵאָה
וְכוּלָּם טְהוֹרוֹת הַשְּׁרִיץ בָּעֶלְיוֹנָה
וְהַתַּחְתּוֹנָה עוֹדֶפֶת הִיא וְהַתַּחְתּוֹנָה
טְמֵאָה הָעֶלְיוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה עַד
עוֹדֶפֶת כָּל שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מִשְׁקֶה טוּמְאָה

טוהרות

פר׳ יא הל ח

כְּלֵי מַתֶּכֶת פְּשׁוּטֵיהֶן וּמְקֻבָּלֵיהֶן
טְמֵאִין נִשְׁבְּרוּ וְטָהֲרוּ חָזְרוּ
וְעָשָׂה מֵהֶן כֵּלִים חָזְרוּ לְטוּמְאָתָן
הֵישִׁיבָה רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
וְכוּ׳ לְאוֹלָם טוּמְאָה אֶלָּא לְטוּמְאַת
נֶפֶשׁ ב כָּל כְּלֵי מַתֶּכֶת שֶׁיֵּשׁ
לוֹ שֵׁם בִּפְנֵי עַצְמוֹ טְמֵא חוּץ מִן
הַדַּלְתּוֹת וְהַנָּגָר וְהַמַּנְעוּל וְהַפּוֹתָה
שֶׁתַּחַת הַיָּתֵד הַקְּדָרָה וְהַיְצִיעַ
שֶׁנַּעֲשׂוּ לַקְּרָקַע ג הָעֹשֶׂה
כֵּלִים מִן הָעֶשֶׂת מִן הַחֻוָּרָה מִן
הַסּוּבָב שֶׁלַּגַּלְגַּל מִן הַטַּסִּין וּמִן
הַיְּמָפוּיִין מִכְנֵי כֵּלִים מְהוּגָנִי כֵּלִים
מְאוּנֵי כֵּלִים מִן הַשְּׁחוֹלֶת וּמִן

הַגְּרוּשֶׁת טְהוֹרִין ר׳ יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי
אוֹמֵר אַף מִן הַקְּנִינִית מִשֶּׁבְּרֵי כֵּלִים
כֵּן הַגְּרוּטֵי וְיֵן הַמַּסְמֶרֶת שֶׁיִּרְעֲ
שֶׁנַּעֲשׂוּ מִכֵּלִים טְמֵאִים מִן הַמַּסְמֶרֶת
בֵּית שַׁמַּי מְטַמִּין בֵּית הִלֵּל מְטַהֲרִין
ר׳ בְּרוֹל טָמֵא שֶׁבִּלְּעוֹ עִם
בְּרוֹל טָהוֹר אוֹ רוֹב מִן הַטָּמֵא טָמֵא
אוֹ רוֹב מִן הַטָּהוֹר טָהוֹר מַחְצָה
לְמַחְצָה טָמֵא וְכֵן מִן הַחַלָּמָה וּמִן
הַגְּלִילִין קְלוֹסְטְרָה טְמֵאָה וּמִיעוּטָהּ
טְהוֹרָה הַפִּין וְהַפּוֹדָה טְמֵאִין קַל
קְלוֹסְטְרָה ר׳ יְהוֹשֻׁעַ אוֹ שׁוֹמְטָרָה
מִפְּתָחוֹ וְזֶה וְתוֹלֶה בְּחוֹבְרוֹ בְּשַׁבָּת ר׳
עַרְפוֹן אוֹמֵר הֲרֵי הִיא אָלוֹ כָּל הַכֵּלִים
וּמְטַלְטֶלֶת בְּחֵינָר ה עֲקֵבַ
שֶׁל פַּרְמוּבִיָּה טְמֵאָה לְחַיָּה טְהוֹרִין
ר׳ אֱלִיעֶזֶר מְטַמֵּא בְּלֵחַיִם וְחַכָּאוֹת
אֵין טָמֵא אֶלָּא עֲקֵבַ בִּשְׁעַת וְחִבּוּרָן
הַכֹּל טָמֵא ו פִּקְּחָה שֶׁל מַתֶּכֶת
ר׳ עֲקִיבָה מְטַמֵּא וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין וּמִ
וּמִיעוּטָהּ טְהוֹרָה הַכּוֹשׁ וְהָעֲיָמָה
וְהַמַּקֵּל וְסִימְפוֹנְיָא וְחָלִיל שֶׁל מַתֶּכֶת
טְמֵאִין וּמִינְפִין טְהוֹרִין סִימְפוֹנְיָא
אֵם יֵשׁ בָּהּ בֵּית קִיבּוּל כְּנֶגֶד בֵּינָן
וּבֵין כֵּן טְמֵאָה ז קֶרֶן עֲגוֹלָה
טְמֵאָה וּפְשׁוּטָה טְהוֹרָה אֵם הָיְתָה
מִיעוּטָהּ שֶׁל מַתֶּכֶת טְמֵאָה הַקֵּב שֶׁלָּהּ
ר׳ טַרְפוֹן מְטַמֵּא וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין בְּשַׁעַת
וְחִבּוּרָן הַכֹּל טָמֵא כִּירְעָא בּוֹ קְנֵי מְנוֹרָה
טְהוֹרִין הַפֶּרֶס וְהַבַּסִּין טְמֵאִין בְּשַׁעַת

חיבורן הכל טמא ז קסידא
טמאה ולחייס טהורין או ושבתן
בית קיבול מים טמאין כל כלי הכל
המלחמה טמאין הכירון והניקון
והמנפיים והשיריין טמאין עיר
של זהב קטלות נמים וטבעות
וטבעת בין ש יש עליה חותם בין
שאין עליה חותם ונימי האוזן ט
קטלה שחלוות שלה שלמתכת נחוט
שלפשתן שלינמר נפסק החוט או
החלוות טמאות שכל אחד ואחד
כליבפני עצמו חוט של מתכת וחלוות
של אבנים טובות ושל מרגליות ושל
זכוכית נשתברו חלוות והחוט בפני
עצמו קיים טמא שירי קטלה כמלוא
עמאר קטנה רי אליעזר או אפילו ט
טבעת אחת טמאה שכן תלוין בעמאר
י נזם שהוא עשוי כקדירה מלמעלן
וכעדשה מלמטן ונפרק כקדירה
טמא משום כלי קיבול כעדשה טמא
בפני עצמו חוט יניקה טהורה העשוי
מין אשכול ונפרק טהור
פרק יב הל י
טבעת אורס טמאה טבעת בהמה
והכלים ושאר כל הטבעות טהורות
קורת החוטים טמאה ושל אסירים טה
טהורה הקורד טמא שלשלת שישנה
בית נעילה טמאה העשויה לכפיתה
טהורה שלשלת שלסבי טונות טמאה
ושלבעלי בתים טהורה אמר יוסה אמתי
כזמן שהוא מפתחו אותו אבל אם היו
שניים או שקשר חבל ונתן בראשה טמאה
ב קנה מאזנים של סרוקות טמא
מפני אונקיות ושל בעלי בתים אפילו
בו אונקיות טמא אונקלי של הפקיד
טהורה שלרוכלים טמאה ר יהודה או
שלרוכלים שלפניו טמאה ושלאחריו
טהורה ג אונקלי שלרובש טמאה
ושלניקלטים טהורה של שידה טמאה
ושלאקטן טהורה של שולחן טמאה
ושל מנורת הירק טהורה והכללה
המחובר לטמא טמא המחובר לטהור
טהור וכולם אחת אם חתכן עינן
טהורות ט כסוי טני של מתכת
שלבעלי בתים רבן גמליא מטמא וחכמ
מטהרין שלרופאין טמא דלת של
שבמגדל שלבעלי בתים טהורה ושל
רוכלין טמאה היתיכים טמאין והפרכין
טהורין עקרב בית הבד טמא אונקלי
שבכפליס טהורה ה מסמר
והגרע טמא של אבן שערות טהור עזק
מטמא מסמר הגדי טמא ואורן
שלגרוסות ר עזק מטמא וחכמים
מטהרין היתה עגלה של מתכת טמאה
ו מסמר שהיתקינו לזרות
פותחו ונועלבו טמאה העשוי לשטייה
טהור מסמר שהיתקינו להיות פותחו
בו את החבית ר עקיבה מטמא וחכ
מטהרין עד שיניפץ מסמר של

שלשלחני טהור ר' יהודה מטמא ז'
שלשה דברים ר' יהודה מטמא וחכמים
מטהרין מסמר של שלחני וארון של
גרוסות ומסמר של אבן שערות ר' יהודה
מטמא וחכמים מטהרין ח' ארבעה
דברים רבן גמליאל מטמא וחכמים מטהרין
כסוי טני של מתכת של בעלי בתים
ותלוי המגרדות וגולמי כלי מתכת
ועבלה שנחלקה לשנים מודים זה
לרבן גמליאל בעבלה שנחלקה לשנים
אחד ואחד קטן הגדול טמא והקטן
טהור ט' רבן שמעון בן גמליאל
והקטינו לתלותו בעינאר קטנה טמא
סלע שנפסל והקטינה להיות קשוה
בה טמאה עד כמה תיפסל ויהא רשאי
לקייבה עד שני דינרים פחות מיכן
יקוץ י' האולר הקולמוס והמ
והמטולטלות והמשקלות והכירים
והכן והכנה טמאין וכל גלמי כלי עץ
טמאין חוץ מן משלפיר של ר' יהודה
אומר גרופית של גיות טהורה עד
שיתן שלק פ"ר יג הל'
הסיירת והסכין והפנין והרומח מגל
דק יד מגל קציר והשחיר ונגש לספרין
שנחלקו הרי אילו טמאין ר' או סמוך
ליד טמא סמוך לראש טהור מספרת
שנחלקה לשנים ר' יהודה מטמאות
מטהרין ב' קליגרפון שניטלה
כפה טמאה מפני שינה ניטלה שינה
טמאה מפני כפה מכחל שניטלה

הכתף טמא מפני הזכר ניטל הזכר
טמא מפני הכתף מכתב שניטל הכ
הכותב טמא מפני המוחק ניטל המ
המוחק טמא מפני הכותב חוץ מעטרה
שניטלה כפה טמאה מפני המוך
ניטלה המוך טמאה מפני כפה וכן
השן של מעדר שיעור בולם כדי
לעשות מלאכתן ג' חרחור
שנפגם טמא עד שיניטל רובו ונשבר
מיקופו טהור קרדום שניטל עוקצו
טמא מפני בית ביקוען טמא מפני
עוקצו נשבר מיקופו טהור ד'
מגריפה שניטלה כפה טמאה מפני
שהיא כקורנס דבר ר' מאיר וחכמים מטהרין
מגירה שניטלו שיניה אחת מבין שתים
טהורה נשתייר בה מלוא הסיט במקום
אחד טמאה המרעה והאזמל והמפסלת
והמקדח שניפגמו טמאין ניטל חסומן
טהורין וכולם שנחלקו לשנים טמאין
חוץ מן המקדח והרוקנה מפני עקמה
טהורה ה' מחט שני של חריזה
או עוקצה טהורה אם התקינה מיתה
טמאה ושל סקיין שניטל חרירה
טמאה מפני שהוא כותב בה ניטל עוקצה
טהורה שלמיתן בין כך ובין כך טמאה
ו' מחט שהעלת חלודה אם מעפה
את התפירה טהורה ואם לאו טמאה
עיניה שפשטה טהורה כפה חורה
לטמאתה ז' עין המשמש את
המתכות טמא והמתכת המשמש את

הָעֵין טָהוֹר כֵּיצַד פּוֹתַחַת שֶׁל עֵין וְהַפִּין
שֶׁל שְׁלַמִּיתְכַּת אֲפִלּוּ אַחַת טְמֵאָה פּוֹתַחַת
שֶׁל מִיתְכַּת וְהַפִּין שֶׁל עֵין טְהוֹרָה
עַבְעֶבֶת שֶׁל שְׁלַמִּיתְכַּת וְחוּמָּה שֶׁלָּהּ שֶׁל אַלְמוֹג
טְמֵאָה עַבְעֶבֶת שֶׁל אַלְמוֹג וְחוּמָּה שֶׁלָּהּ
שֶׁל שְׁלַמִּיתְכַּת טְהוֹרָה הַשֵּׁן שֶׁבַּעֲטָם שֶׁבְּפוֹתַחַת
וְשֶׁבְּמַפְתֵּחַ טְמֵאָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ ה
הַכִּידוֹמִים הָאַשְׁקְלוֹנִים שְׁנֵי שְׁבָרִים
וְאוֹנְקְלִי שֶׁלָּהֶם קְיִימֶת הֲרֵי אֵילּוּ טְמֵאִין
הַמַּעֲבִיר הַמִּירוֹרָה וְהַמַּגְרֵב וְכֵן מַשְׁרֵק
שֶׁל רֹאשׁ שְׁנֵי טְלָאוֹת אַחַת מִשְּׁנֵיהֶן
וְעֶשְׂרִים שֶׁל מִתְכַּת הֲרֵי אֵילּוּ טְמֵאִין עַל
כֻּלָּם אַף יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה אוֹמֵר מִשְׁרֵק
מִפְרִין וְאֵין לִי מָה אַשִּׁיב ט מַשְׁרֵק
שֶׁל פִּשְׁתָּן שְׁנֵי טְלָאוֹ שְׁנֵיהֶן נִשְׁתַּיְּרוּ בּוֹ
שְׁתַּיִם טְמֵאוֹת אֲחוֹת טְהוֹרָה וְכֻלָּם אַחַת
וְאַחַת בִּפְנֵי עַצְמָן טְמֵאוֹת י
וְשֶׁל צֶמֶר שְׁנֵי טְלָאוֹ שְׁנֵיהֶן אַחַת מִבְּתַּיִם
טְהוֹרָה נִשְׁתַּיְּרוּ בּוֹ שְׁלוֹשׁ בְּמִקְוֶה אֶחָד
טְמֵאָה הָיְתָה הַחִיטִּינוֹנָה אַחַת מִכָּאן טְהוֹרָה
נִיטְלוּ מִמֶּנּוּ שְׁתַּיִם וְעֶשְׂרִים לַמְּלָקוֹת
טְמֵאוֹת אַחַת אֵינָהּ יְכוֹלָה לַעֲלוֹת לְמִנְיָנָהּ
טְמֵאָה פ"י ה"ל י

כְּלֵי מִתְכּוֹת כַּמָּה שִׁיעוּרָן הַדַּלִּי כְּדֵי קנבקיומוס
לְמַלְאוֹת בּוֹ קוֹמְקוֹם כְּדֵי לָחֹס בּוֹ מַיִם
כְּדֵי לִקְבֹּל סְלָעִים הַלְּבִיס כְּדֵי לִקְבֹּל קִיתּוֹנוֹת
קִיתּוֹנוֹת כְּדֵי לִקְבֹּל פְּרוּטוֹת מִדּוֹת הַיַּיִן
בַּיַּיִן מִדּוֹת הַשֶּׁמֶן בַּשֶּׁמֶן ר אֲלִיעֶזֶר אוֹמֵר
כּוֹלֶה בְּפְרוּטוֹת ר עֲקִיבָה אוֹמֵר הַמְּחוּפָּר
חֲטָאָה לִשְׁמוֹנָה טְמֵאָה הַמְּחוּפָּר טָהוֹר
לִטְרִשָׁא

ב כְּלִי שֶׁעָשָׂה בְּרֹאשׁוֹ מַסְמֵר
כְּמִין חֲוִיעָה טְמֵאָה סִימְּרוֹ טְמֵאָה ר
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה בּוֹ שְׁלֹשָׁה
סְדָרִים וְכוֹלֵם שֶׁיַּעֲשֶׂה לָנוּי טְהוֹרִין
עָשָׂה בְּרֹאשׁוֹ מְנִיקִית וְכֵן בְּדַלֶּת טָהוֹר
טְהוֹרָה הָיְתָה כֵּלִי וְחִיפָּהוּ טְמֵאָה
מְאֻמָּתֵי הֵיא טְהוֹרָה בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים
מְשַׁרְשֵׁב בְּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים מְשַׁחְבֵּר

ג הַקְּנֶטֶר שֶׁבַּמַּאי וְהַדְּקוֹר
שֶׁל חֶרֶשׁ הֲרֵי אֵלּוּ טְמֵאִין וּמִדּוֹת אֲהָלִין
וּמִדּוֹת הַמְּשׁוּחוֹת טְמֵאוֹת שֶׁל שֶׁלֶת
שֶׁל מְשׁוּחוֹת טְמֵאָה הֲרֵי הָעֲשׂוּיָה
לַעֲנָיִים טְהוֹרָה שֶׁל שֶׁלֶת וְלוֹ בַּדּוֹל
אַרְבָּעָה טַפָּחִים וְשֶׁל קְטוֹן עֲשָׂרָה
חֲמוֹר שֶׁבַּנַּפָּחִים טְמֵאָה מִגֵּרָה שֶׁעָשָׂה
שְׁנַיִם בְּתוֹךְ הַחֹמֶר טְמֵאָה שֶׁעָשָׂאן
לְמַטָּן לְמַעְלָן טְהוֹרָה מַ הַכַּסּוּרִים טָה
טְהוֹרִין חוּץ מִשֶּׁל מְיֻחָס ד הַטְּמֵאִין
שֶׁבַּעֲגָלָה הָעוֹל שֶׁל מִתְכַּת וְהַקֶּרֶב
וְכַנָּפַיִם וְהַמַּקְבֶּלֶת אֶת הַתִּינוֹקוֹת
וְגַרְדּוֹל שֶׁתַּחַת יַתְאֲרֵי בְּהֵמָה הַסּוֹמֶכֶת
וְהַמַּחֲגֹר וְהַתַּמְחוּיוֹת הָעֲנָבוֹל וְהַיְּתֵדָה
וְהַסְּמָרִים מְחַבֵּר אֶת כּוּלָּם ה הַטְּהוֹרִים
שֶׁבַּעֲגָלָה הָעוֹל הַמִּינוֹפָה וְכַנָּפַיִם הָעֲשׂוּיוֹת
לָנוֹי וְשִׁפּוֹפֶרֶת הַמַּשְׁמִיעָה אֶת הַקּוֹל
וְהָאַבְנֵט שֶׁבֵּין יַתְאֲרֵי בְּהֵמָה הַסּוֹבֶבֶת
שֶׁלְּבַלְּהַטְּסִין וְהַנִּיפּוּרִין וְשְׁאָר כָּל
הַמַּסְמְרוֹת טְהוֹרִין מַנְדְּלִי בָּהּ מִדָּה
שֶׁל מִתְכַּת טְמֵאִין וְשֶׁל שַׁעַם טְהוֹרִין
הַקַּיִת מְאֻמָּתֵי מִקְבָּלִין טוּמְאָה

משנה שופכני והסכין משנה שחיונה ו
כסוי טני של מתכת שעשה בו מראה
ר יהודה מטהרי וחכמ מטמין מראה
שני שברה ואם אינה מראה את רוב
הפנים טהורה ז כלי מתכת
מיטמין ומטהרין שברין דברי ר
אליעזר ר יהושע אומ אינן מטהרין
אלא שלימים כיצד היזה עליהן
ונשתברו ברביעית החזן והיזה
עליהן שניה ברביעית הרי אילו טה
טהורין דב ר אליעזר ר יהושע אומ
אין הזיה פחות משלשי ומשלישי
ח מפתח של ארכובה שני שבזה
מיתון ארכובתו טהור ר יהודה מטמא
מפני שהוא פותח בו מבפנים ושלבם
שנישבר מתוך גומו טהור היו בו
חפין ונקבין טמא שניטלו חפין
טמא מפני חפין ניטלו חפין וניסתתמו נקבין
נקבין טמא מפני חפין ניטלו חפין וניסתתמו
נקבין או שפרצן זה לתוך זה טהור
מסגרת של חרדל שנפרצו ר"ה שלשה
נקבים מלמטן זה להע זה טהורה
ואמפקס של מתכת טמאה
פרק י הל ח
כלי עץ כלי עור כלי עצם כלי זכוכית
פשוטיהן טהורין ומקבליהן טמאין
נשברין טהורין חזרו ועשה מהן כלים
מקבלין טומאה מיכן ולבאה שהיה
והיבה והמגדל כוורת הדק ש כוורת
הקנים וכור ספינה אלכסנדריות

משנה שופכני והסכין משנה שחיונה ו
כסוי טני של מתכת שעשה בו מראה
ר יהודה מטהרי וחכמ מטמין מראה
שני שברה ואם אינה מראה את רוב
הפנים טהורה ז כלי מתכת
מיטמין ומטהרין שברין דברי ר
אליעזר ר יהושע אומ אינן מטהרין
אלא שלימים כיצד היזה עליהן
ונשתברו ברביעית החזן והיזה
עליהן שניה ברביעית הרי אילו טה
טהורין דב ר אליעזר ר יהושע אומ
אין הזיה פחות משלשי ומשלישי
ח מפתח של ארכובה שני שבזה
מיתון ארכובתו טהור ר יהודה מטמא
מפני שהוא פותח בו מבפנים ושלבם
שנישבר מתוך גומו טהור היו בו
חפין ונקבין טמא שניטלו חפין
טמא מפני חפין ניטלו חפין וניסתתמו
נקבין או שפרצן זה לתוך זה טהור
מסגרת של חרדל שנפרצו ר"ה שלשה
נקבים מלמטן זה להע זה טהורה
ואמפקס של מתכת טמאה
פרק י הל ח
כלי עץ כלי עור כלי עצם כלי זכוכית
פשוטיהן טהורין ומקבליהן טמאין
נשברין טהורין חזרו ועשה מהן כלים
מקבלין טומאה מיכן ולבאה שהיה
והיבה והמגדל כוורת הדק ש כוורת
הקנים וכור ספינה אלכסנדריות

שהן מסיירין בשעת מלאכה והכלי
העשוי לסיור בשעת מלאכה טמא
העשוי לתלות טהור ה רחת
הגרופות טמאה ושל אריגות טהורה
וה הכלי העשוי לקבלה טמא ולכנוס
טהור ו ניבלי השרה טמאין
וניבלי בני לוי טהורין וכל המשקין
טמאין והמשקה בית מטבחיה טה
טהורין כל הספרים מטמין את הידים
חוץ מספר העורה המרפא טהור
הבטנון וה ניק טמון והארוס הרי
אלו טמאין ר יהודה או הארוס טמא
מושב מפני שהאלאית ישרת עליו
מיעוטת החולדה טמאה ושל עכברין
טהורה פר ין הלו
כלי עץ שחזר לשנית טהור
חוץ משולחן הספרים ומחוי המזנון
ואפופורין של בעל הבית ר יהודה או
אף המעגל וקוד הנבלי כיוצא בהן כלי
עץ מאמתי מקבלין טומאה המיטה
והערסה משישופס בעור הדג גמי
שלא לשחוק טמאה ר מאיר או המיטה
משיסרן בה שלשה נתיס ב הסלים
שלענין מי שיחוסו וקנבו ושל תמרה
אף על פי שלא קינב מביניהן טמא
שכן מקיימים כלבה משיחוסו וקנבו
ויעמוד את הנולייה בית הלניה ובית
הכוסות אף על פי שלא קינב מבפנים
טמא שכן מקיימים ג הקנטן
הקטנים והקלתות משיחוסו וקנבו

הקנטן הגדולין והסוכן הגדולים
משישעשה שני דורין לריחב שלהן
יסנפה וכברה וכח של מאונים
משישעשה דור אחד לריחב שלהם
הקופה משישעשה שתי עפרות לריחב
שלה והערק משישעשה בו עפרה
אחת ד כלי עור מאמתי מקבלין
טומאה התורמל משיחוסו וקנבו
ויעשה קידותיו ר יהודה או משיעשה
אונייו סקורטיה משיחוסו וקנבו
ויעשה את יתידותיו ר יהודה אומ
משיעשה את טבעותיו קטבולימה
משיחוסו וקנבו ר יהודה או משי
משיעשה קידותיו ה הפה
והכסת של עור משיחוסו וקנבו ר
יהודה או משיתפרס וישייר בהן
פחות מיחמשה טפחים ר פשלייא
טמאה וחסינה טהורה סיבניות
של עלים טהורות ושל נירים
טמאות חוץ של שהוא נותן להתכרון
ונוטל מהכרו לתוכו טמא אם
אינו יכול עד שיקדענו עד שיתדינו
עהור ז קסייה של ורדי גמות
של הולכי דרכים של עני פישתן
טומאה אבל של בעלי של נפוחים
טהורה ר יוסה או אף של גרוסות
ביוצא בהן וה הכלי העשוי לקבלה
טמא מפני הוי עשה טהור ח
המקלוט של שלבקר והחוסום שלו
והמרדע של ברזל והמגרפה הרי אלו

טהורין כסוי קפיא טמא נסוי
קפי קמיטרא טהור כסוי תיבה כסוי עני
והמכבש של חרש והכסא שתחת
התיבה והקמרון שלה ואנקליס של ספר
ובית הגרגותי של מערוכי ובית המזוזה
תיק גליון תיק כמורת ואמוס של עגלי
מיגופות והמרכוב של זמר ודעיקין
של אלאית והגונגת הערני וטפס
וסמוכות המיטה וטפס של תפילה
ואמיוס של עושי סכות הרי אילו ט
טהורין וזה הכלל אמר יוסה כל משמשי
משמשיו של אדם בשעת מלאכה
ושלא בשעת מלאכה טמא ולא שאינו
אלא בשעת מלאכה טהור ט
תיק הספיקת והסכין והפנקון תיק
ספרים ומספריים והתער תיק מכחול
ובית הכיחל תיק מלתב ותרוגתק
תיק טבלה וקורטיה בית החיצים
ובית הפגרשות הרי אילו טמאין
תיק סימפוניא בזמן שהוא נתנה
מלמעלה טמא מלמטה טהור תיק
חלולים ר יהודה מטהר מפני
שהוא אוגתה מיגידו חפויי האלה
והקשת והרומח הרי אילו טהורין
וזה הכלל העשוי לתיק טמא לחפויי
טהור פר יו הל ט
כל כלי בעלי בתים שיעורין ברמונים
ר אליעזר או במה שהן קופות הגנגים
שיעורין באגודות של ירק ושל בעלי
בתים בתבן ושל בלנים בגבבה ר יהוד

יוסי כולם ברימונים ב החזמת
שיעורה בפיקעיות של שישתי אם
אינה מקבלת של שישתי אפי על פי מקבלת
של ערב טמאה בית קערות שאינו
מקבלת קערות אפי על פי מקבל תמחויים
טמא בית הראי שאינו מקבל משקין
אפי על פי שהוא מקבל את הראי טמא
רבן גמליאל מטהר שהן מקיימין אותו ג
הסלים של שלפת שיעורין בכיריות של שלפת
פיפיי ארות שעשה להקניס מלמטן
למעלן לחיזוק טהורה עשה להם פיים
כל שהן טמאה ר שמעון אומ אפי
אינה יכולה להיעל בפחים טהורה
ר הרימונים שאמרו של שה אחדים
וה בזה רבן שמעון בן גמליאל אומ בנפה
ובכברה בדי שיטול ויהלך ובקופה
כדי שתפשיל לאחריו ושאר כל הכלים
שאינן יכולים לקבל רימונים כגון
רובע החיני הרובע הקנונין הקטנים
שיעורין ברובן דברי מאיר ר שמעון
אומ בזיתין נפרצין שיעורין בדוחין
נתמעטו שיעורין במה שהן ה
הרימון שאמרו לא נדול ולא קטן אלא
בינוני ולמה הוזכרו רימונין בדין שיהוא
מקדשין כל שהן דברי ר מאיר וחכמ
ר יוחנן בן נורי או לשער בהם את הכלים
ר עקיבה או לכך ולכך הוזכרו לשער בהן
את הכלים ושיהוא מקדשין כל שהן
אמר יהודה לא הוזכרו רימונין בדין
חיצוניו גבעא שיהוא מיתעשרין

וְעַד בְּכָל מָקוֹם וְכֵיצַד שֶׁאָמְרוּ
לֹא גְּדוֹלָה וְלֹא קְטַנָּה אֶלָּא בֵּינוֹנִית
יְהוּדָה אוֹ מִבְּיאוּ גְּדוֹלָה שֶׁבִּגְדוֹלוֹת
וּקְטַנָּה שֶׁבִּקְטַנּוֹת וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַמַּיִם
וְחוֹלֵק אֶת הַמַּיִם אָמַר יוֹסֵה וְכִימֵי
מוֹדִיעֲנִי אִי זוֹ גְּדוֹלָה וְאִי זוֹ קְטַנָּה
אֶלָּא הַכֹּל לְפִי דַּעְתּוֹ שֶׁל רוֹאֶה זֹ
כְּלוֹמַר שֶׁאָמְרוּ לֹא גְּדוֹלָה וְלֹא קְטַנָּה
אֶלָּא בֵּינוֹנִית שֶׁל יְהוּדָה אוֹ הַגְּדוֹלָה
שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא הַבֵּינוֹנִית שֶׁבְּ
שֶׁבַּמְּדִינוֹת ט כַּוָּנִית שֶׁאָמְרוּ
לֹא גְּדוֹל וְלֹא קָטָן אֶלָּא בֵּינוֹנִי וְד
אָמְרוּ כְּשֶׁעוֹרָה שֶׁאָמְרוּ לֹא גְּדוֹלָה
וְלֹא קְטַנָּה אֶלָּא בֵּינוֹנִית זוֹ מִדְּבָרוֹת
כַּיּוֹצֵא שֶׁאָמְרוּ לֹא גְּדוֹלָה וְלֹא קְטַנָּה
אֶלָּא בֵּינוֹנִית זוֹ מִיעֲרִית כָּל הַמִּיטַּלְטְלִין
מֵבִיאִין אוֹתָהּ טוּמְאָה בְּעֹבִי הַמִּדְעָ
לֹא גְּדוֹלָה וְלֹא קְטַנָּה אֶלָּא בֵּינוֹנִית וְאִ
זֶה הוּא הַבֵּינוֹנִית כָּל שֶׁהִקִּיפּוֹ טְפָחַ
ט הָאַמָּה שֶׁאָמְרוּ בָּאַמָּה הַבֵּינוֹנִית
שְׁתֵּי אַמּוֹת הָיוּ בְּשׁוּלְחַן הַבִּירָה אַמָּתַ
עַל קֶרֶן מִזְרָחִית צְפוֹנִית וְאַמָּה עַל
קֶרֶן מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית שֶׁעַל קֶרֶן מִזְרָחִית
דְּרוֹמִית הָיְתָה יְתֵירָה עַל שֶׁל מִשְׁנֶה
חֲצִי אֶצְבַּע שֶׁעַל קֶרֶן מִזְרָחִית דְּרוֹמִית
הָיְתָה יְתֵירָה עָלֶיהָ חֲצִי אֶצְבַּע נִמְצְאָה
יְתֵירָה עַל שֶׁל מִשְׁנֶה אֶצְבַּע י וְלָמָּה
אָמְרוּ אַמָּה גְּדוֹלָה וְאַמָּה קְטַנָּה אֶלָּא
שֶׁהָאֻמָּנִים מְטִילִים בְּקְטַנָּה וּמְדוֹדִין
בִּגְדוֹלָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יְבָאוֹלְבִית מְעִילָה

KÖNYV TÁR

מֵאִיר אוֹמֵר כָּל הָאַמּוֹת הָיוּ בְּבֵינוֹנִית
חוּץ מִמְּזוּזַת הַזָּהָב וְקֶרֶן הַסּוֹבֵב וְהַיְסוֹד
יְהוּדָה אוֹ צַמַּת הַבֵּינַיִם שִׁשָּׁה טְפָחִים
וְשֶׁלִּישׁ וַחֲמִשָּׁה יא וְשֶׁאָמְרוּ
מִדִּידָה רַקָּה מִדִּירוֹת הַלִּחוּ וְהַבֵּשׁ שֶׁיְּהֵא
בְּאִיטַלְקִי וּ מִדְּבָרִית וְשֶׁ שֶׁאָמְרוּ
הַכֹּל לְפִי מַה שֶּׁהוּא אָדָם מְקַמְּטִין אוֹת
הַמִּדָּה וְחוֹפְנֵי הַקְּטֹרֶת וְהַ שׁוֹתֶדֶת
כְּמִלּוֹאוֹ לְהַמְּיוֹ בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים כְּמִזְּן
שֶׁהָיָה עוֹדוֹת לָעִירוּב מוֹנוֹ לְחוֹל אַנָּל
לֹא לַשַּׁבָּת רַבִּי מֵאִיר יְהוּדָה אוֹמֵ
לַשַּׁבָּת אֲבָל לֹא לְחוֹל שִׁמְעוֹן אוֹמֵ מִשּׁוּמ
יְדוֹת לְכָךְ וּמְשַׁלֵּשׁ לְקַבֵּל יוֹחָנָן בֶּן
בְּרוֹקָה אוֹמֵר מְכִירָה בְּפוּנְדְיוֹן וּמֵאָרְבַּע
בַּסְּלָע יב וְשֶׁאָמְרוּ מִדָּה גְּסָה
מְלוֹא תְּרוֹוַד וְרָקָב מְלֹא תְּרוֹוַד וְגָדֵל
שֶׁלְּרוֹקְאִים וְגֵרִים נְעָעִים וְגֵרִים הַקִּילְקִי
הָאוֹכֵל בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים כְּכוֹתֶבֶת הַגְּסָה
כְּמוֹהוּ וְגַלְעַפָּה נְדוֹת יַיִן וְשֶׁמֶן
שֶׁיְּעוּרָן בְּפִיקָה גְּדוֹלָה שֶׁלָּהֶן וּמֵאוֹר
שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה בִּידֵי אָדָם שִׁיעוּרוֹ מְלוֹא
אִגְרִיטַ גָּדוֹל זֶה אִגְרוֹפוֹ שֶׁל בֶּן אַבְטִיחַ
אָמַר יוֹסֵה וְשִׁנְּוִי רֹאשׁ גָּדוֹל שֶׁלָּאָדָם
יג וְשֶׁנַּעֲשָׂה בִּידֵי אָדָם שִׁיעוּרָן
מְלוֹא מַכְדָּח גָּדוֹל שֶׁל שְׁלֹשָׁה שֶׁהוּא
בְּפוּנְדְיוֹן הָאִיטַלְקִי וְכֵסֶל גְּדוֹנִית
כְּמִלּוֹא נָקָב שֶׁבָּעֵגֶל יד כָּל שֶׁבֵּיכָ
טָהוֹר חוּץ מִכְּלֵי הַיָּם מִפְּנֵי שֶׁהוּא
בָּרוּחַ לְיַיִשׁ רַבִּי עֲקִיבָה הָיְתָה
כֵּלִים מִן הַגָּלָל בַּיָּם וְחוֹזֵר לָהֶם מִן

הַגָּרוֹל בָּאֲוִירוֹ אֲפִילוּ חוּט אֲפִילוּ מְשִׁי
מְשִׁיחָה דִּבֶּר שֶׁהוּא מְקַבֵּל טוּמְאָה
טֻמְאַת יה וְיֵשׁ בְּמָה שֶׁנִּבְרָא
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן טוּמְאָה בַּשֵּׁנִי אֵין
בּוֹ טוּמְאָה בַּשְּׁלִישִׁי וְיֵשׁ בּוֹ טוּמְאָה
בָּרְבִיעִי וּבַחֲמִישִׁי אֵין בּוֹ טוּמְאָה
חוּץ מִכְּנֶסֶת הָעִזִּים וּבֵיצַת הַנַּעֲמִית
הַכִּינָּמָה אָמַר יְהוֹחָנָן בֶּן נוּרִי מִדַּת
שַׁעַת כְּנֶסֶת הָעִזִּים מִכָּל כְּתָבֶיהָ כָּל
שֶׁנִּבְרָא בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי טֻמְאַת
הֶעוֹשֶׂה כְּלִי קִיבּוּל מִכָּל מָקוֹם טֻמְאַת
הֶעוֹשֶׂה מִשְּׁכָבוֹ וּמוֹשָׁבוֹ מִכָּל מָקוֹם
טֻמְאַת עֹשֶׂה כִּיס הֵיעוֹי הַמַּיָּה וּמִן
הַנִּיר טֻמְאַת הָרִימּוֹן וְהָאַלּוֹן וְהָאֹגֶן
שֶׁחִקְּקוֹ הֵיבִינוֹקוֹת לְמוֹד בָּהֶן אֶת
הָעֵפֶר אוֹ שֶׁהִתְקִינוֹ לְכַף מֹאזְנַיִם
טֻמְאַת שִׁיּוּשׁ לָהֶם מַעֲשֶׂה וְאֵין לָהֶם
מַחְשָׁבָה וז קְנֵה מֹאזְנַיִם
וְהַמַּחְזִיק שִׁיּוּשׁ בָּהֶן בֵּית קִיבּוּל מִתְּכֹת
וְהָאֶסֶל שִׁיּוּשׁ בָּהּ בֵּית קִיבּוּל מֵעוֹת
וְקָנֶה שֶׁלְּעֵנִי שִׁיּוּשׁ לוֹ בֵּית קִיבּוּל
מַיִם מֵאֵיזֶל שִׁיּוּשׁ בָּהּ בֵּית קִיבּוּל מְזוּזָה
וּמַרְבֶּלֶת הַדַּי אֵלּוּ טְמֵאִין וְעַל כּוּלָּם
אָמַר יְהוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אֵילִי אִם אוֹמְרִי
אֵילִי אִם לֹא אוֹמְרִי יז תַּחְתִּית
עִוּרְפִּין טְמֵאָה וְשֶׁל נֶפַח טְהוֹרָה
מִשְׁחוֹת שִׁיּוּשׁ בָּהּ בֵּית קִיבּוּל שֶׁמֶן
טְמֵאָה רִשְׁיוֹן בָּהּ טְהוֹרָה פִּינְקָס
שִׁיּוּשׁ בָּהּ בֵּית קִיבּוּל שֶׁעָוָה טְמֵאָה
וְשֶׁאֵין בָּהּ טְהוֹרָה מְזִיעַלְתּ וְהַקְּשׁ

וּשְׁפוֹפֶרֶת הַקָּשׁוּר עֲקִיבָה מְטַמְּאִין
יְחֶזְקֵאל בֶּן מִירִי מְטַהֲרִין שִׁמְעוֹן אוֹמֵר
שֶׁלְּפְקִיעוֹת כְּיוֹצְאֵי בָהֶן מֵחִיצַת הַקָּנֶה
שֶׁל חֶלֶק טְהוֹרָה שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל קָנֶה
שֶׁחוֹתְכָהּ לְקִבָּלָה טְהוֹרָה עַד שֶׁיּוֹצִיא
אֶת בַּל הַכֶּבִי פר יח
הל יח הַשִּׁדָּה בֵּית שַׁמַּי
אוֹסְרִין נִימִּדִּית מִפְּנֵי בֵּית הִלֵּל אוֹמְדִית
מִבַּחוּץ טוֹרִים אֵלּוּ וְאֵלּוּ שֶׁאֵין עוֹבֵי
הַדַּגְלִים וְעוֹבֵי לְבֵדִים נִימִּדִּית אוֹ
מוֹרִים שֶׁעוֹבֵי הַדַּגְלִים וְעוֹבֵי לְבֵדִים
נִימִּדִּית שִׁמְעוֹן הַשִּׁדּוּרִי אוֹ אוֹסְרִין
הַדַּגְלִים גְּבוֹהוֹת טְפָחַיִם אֵין בֵּינֵיהֶן נִימִּדִּית
וְאֵם לָאוּ בֵּינֵיהֶם נִימִּדִּית ב הַמְּכַנֶּה
שֶׁלָּהּ בְּזְמַן שֶׁהִיא נִשְׁמֶטֶת אֵינָהּ חִיבּוּר
לָהּ וְאֵינָהּ נִמְדֶּדֶת עִמָּהּ וְאֵינָהּ מַצֶּלֶת
עִמָּהּ בְּאֹהֶל הַמֵּת וְאֵין מְזִידִין אוֹתָהּ
בַּשַּׁבָּת בִּזְמַן שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָהּ מַיִת וְאֵם
אֵינָהּ נִשְׁמֶטֶת חִיבּוּר לָהּ וְנִמְדֶּדֶת עִמָּהּ
וּמַצֶּלֶת עִמָּהּ בְּאֹהֶל הַמֵּת וּמְזִידִין אוֹתָהּ
בַּשַּׁבָּת אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָהּ מַיִת
הַקְּמִירִין שֶׁלָּהּ בִּזְמַן שֶׁהוּא קָבוּעַ אֵינוֹ חִיבּוּר
לָהּ וְנִמְדָּד עִמָּהּ אֵם אֵינוֹ קָבוּעַ אֵינוֹ
חִיבּוּר לָהּ וְאֵינוֹ נִמְדָּד עִמָּהּ כֵּיצַד
מוֹדְדִין אֶת הָרִאשׁוֹנִים יְהוּדָה אוֹ אֵם אֵינָהּ
יְכוֹלָה לַעֲמוֹד בִּפְנֵי עַצְמָהּ טְהוֹרָה ג
הַשִּׁדָּה וְהַתֵּבָה וְהַמִּגְדָּל שֶׁנִּטְּלָה אַחַת
מֵהֶן אֶת עַל פִּי מַקְּבִילִין טְהוֹרִין
יְשָׁנִים מַקְּבִילִין כְּדַרְבִּי יוֹסֵה מְטַמְּאִין
כְּקַלְעֵי הַמִּטָּה וְחַמּוֹר וְהַפּוּיִי טְהוֹרִין

אין טמא אלא מיטה ומלבן ומלבני
בני לוי טהורין ד׳ מלבן שנתנו על
לשונות ר׳ מאיר ור׳ יהודה מטמין ר׳
יוסה ור׳ שמעון מטהרין אמר ר׳ יוסה
מה שנה זה מפלבני בני לוי שמלבני
בני לוי טהורין ה׳ מיטה שהיתה
טמאה מדרס נ׳ טלה קיירה ושתי
כרעים טמאה ארובה ושתי כרעים
טהורה ר׳ נחמיה מטמא גרר שתי
לשונות לוכסן גרר שתי כרעים טפח
על טפח לוכסן או שמיעטה פחות
מטפח טהורה ו׳ מיטה שהיתה
טמאה מדרס נשברה ארובה וחיקנה
טמאה מדרס נשברה שניה ות׳
וחיקנה טהורה מן המדרס אבל
טמאה מגע מדרס לא היספיק לתקן
את הראשונה עד שנישברה שניה
טהורה ז׳ כרעים שהיתה טמאה
מדרס וחיברה למיטה כולה טמאה
מדרס פרשה שהיא טמאה מדרס
היתה טמאה טומאת שבעה פרשה
היא טמאה טומאת שבעה והמיטה
טמאה טמאות ערב וחיברה למיטה
כולה טמאה טמאות ערב פרשה
היא טמאה טמאות ערב והמיטה
טהורה וכן השן שלמעדי ח׳
תפילה ארבעה כלים היתר קיני יולדת
ראשונה וחיקנה טמאה טמא מת
וכן שניה וכן שלישית היתר את
הרביעית טהורה מטמא מת אבל טמאה

וחיברה למיטה כולה טמאה טומאת שבעה

מגע טמא מת חוזר לראשונה והוציה
וחיקנה טמאה במגע וכן השניה
והתיר את השלישית טהורה שהרביעית
במגע ואין מגע עושה מגע ט׳
מיטה שנתנב חיניה או אחד חיניה
חלקה אחוים או שותפים טהורה
היתה ירודה מקבלת טומאה מיכן ולבא
מיטה מיטמות חבילה ומיטהרת
חבילה דבר׳ אליעזר וחכמים או מיטמות
איברים ומטהרות אברים

פ׳ יט הל ט

המפרק את המיטה להטביל המנגע
בחבלים טהור החבל מאמתי הוא
חייב למיטה משיסרגנה שלשה
בתים המנגע מן הקשר ולפנים טמא
מן הקשר ולחוץ טהור נומי קשר
המנגע בינו כו טמא וכמה הוא עומקו
ר׳ יהודה אומ שלוש אינבעות ב׳
והחבל היוצא מן המיטה עד חמשה
טפחים טהור מחמשה ועד עשרה
טמא מעשרה ולחוץ טהור שבו
קושרין את הפסוקין ומשלשלין את
המיטות ג׳ מיכן היוצא מן
המיטה כל שהוא דבר׳ מאיר ר׳ יוסה
או עשרה טפחים שירי מיכן שבעה
טפחים כדי לעשותו חבק לחמור
ד׳ נישא הזב על המיטה ועל המיכן
מיטמא שניה ופוסל אחד דב׳ מאיר
ר׳ יוסה או נישא הזב על המיטה והמיכן
עשרה טפחים מיטמא שניה ופוסל

אחד מעשרה ולחין מטמא אוהל
ופוסל אחד נשוא על המיזרן מעל
מעשרה ולפנים טמא מעשרה
ולחוץ ולחוץ טהור ה מיטה
טמאה שהיתה מדרס ובדך לה מיזרן כולה
טמאה מדרס פרשה היא טמאה
מדרס והמיזרן מגע מדרס היתה
טמאה טומאת שבעה ובדך לה
מיזרן כלה טמאה טמאת מדרס
פרשה היא טמאה טמאת שבעה
והמיזרן טמא טמאת ערב ובדך לה
מיזרן כלה טמאה טמאת ערב פרשה
היא טמאה טמאת ערב והמיזרן ט
טהורו ו מיטה שבדך להמיזרן
ובגבהן המת טמאים טומאת
שבעה פרשו טמאים טמאת שבעה
ובגבהן השדין טמאים טמאת
שבעה ערב פרשו טמאים טמאת
ערב ז מיטה שניטלו שרגי
ארוכות שלה ועשה לה חדשות ולא
שינה את הנקבין נשתברו חדשות
טמאה ר שנות טהורה שהכל הולך
אחר הישנות ח תיבה שפיתחה
מלמעלן טמאה טמאת נפתחה
מלמעלן טמאה טמאת נפתחה
מלמטן טהורה מגדלת שבה טמאות
ואינן חיבור לה ט תורמל שנפתח
הכיס שבתרכו טמא ואינו חיבור
לו החומת שהבדים שלה מקבלות עומה
וניפתחו טהורות שאינן מקבלות

טמאה

הרי טמאה טומאת ערב

הפרוכת

כרעיהן י תיבה שניפתחה מעידה
טמאה טומאה מדרס וטמא מת אב
ריוסה אומתי בומן שאינה גבוהה
עשרה טפחים או שאין לה ליובן
טפח ניתפתחה מלמעלן טמאה
טמא מת נפתחה מלמטן ר מאיר
מטמא וחכמים מטהרין מפני שבטל
העיקר בטלה טפילה יא משפלת
שניפתחה מלקבל רימונים ר מאיר
מטמא וחכמים מטהרים מפני שבטל
העיקר בטלה טפילה הלי פר א
הבדים והכסתות השקים
והמדי יפים שניפתחו והדיאלו טמאין
מדרס הקלוס טר ארבעת קבים והתורמל
וחמשת קבים הפרוכת סאה וחמת
של שבעת קבים ר יהודה או אחת הדבל
והמזרה בל שהן הדי אלו טמאין
מדרס וכולן שניפתחו טהורין מפני
שבטל העיקר בטלה טפילה ב
חמת חלילים טהורה מן המדרס
ערב תפסונות בית שמאי או מדרס
ובית הלל אומ טמא מת ערבה משני
לוג ערב תשעת קבים שניסוקי ד
טמאה מדרס הניחה בשמיה וניתפחה
טמאה טמא מת בקדים וניסדקה מקבלת
מדרס וה חומר בשירי כלי ערן מבפנים ולבן
וחומר בכלי נצרין מבחוץ ולבן מבפנים
אין מקבלין טמאה ערב שיתחסמו
ניתחסמו אף על פי שנשברו שפתותיהן
כל שהן טמאין ג בקל שנעשה

יד לקרדום וחיפור לטומאה בשעת
מלאכה הרי סט חיפור לטומאה
בשעת מלאכה קבעוה בכלונס טמא
ואינו חיפור לו עשה בו ריסס טר אין
טמא אלא יעורכו כסא שקבעו בכלונס
טמא ואינו חיפור לו עשה בו כסא
אין טמא אלא מקומו קבעו בקורת
בית הבד טמא ואינו חיפור לה עשה
בראשה כסא טהורה מפני שאומרין
לו עמוד ועשה את מלאכתנו ר
עריבה גדולה שניפחתה מלקבל
ריפונים ויתקיינה לישיבה ר עקיבה
מטמא וחכמים מטהרין עד שיקבע
עשאה אבוס לבהמה אף על פי
שקבעה בכותל טמאה ה כיפת
תוקבעו בגרגן קבעו ולא אבנה עליו
בנה עליו ולא קבעו טמא קבעו ונפה
עליו טהור מפני שנותנו על גבי הקורות
קבעו ולא נתן עליו את המעזיבה ר נתן עליו
ולא קבעו טמא קבעו ונתן עליו את את המעזיבה
המעזיבה טהור קערה שקבעה ב
בשידה בתיבה ובמגדל מריך קבלתה
טמאה ושלא כדרך קבלתה טהורה
ו סדין שהוא טמא מדרס ונשאוה
ווילן טהור מן המדרס אבל טמא טמא
מת מאמתיי היא טהורתו בית שמי
אומ משישתבר בית הלל אומ משישקשר
ר עקיבה אן משישקבץ ז מחיצת
שעשאה לה קנים לאוכלה טהורה
וחכמ אומ עד שיעשה ממין כי עשאן

לרוחבה אין בין קטה לחבירו ארבעה
טפחים טהורה נחלקה לרוחבה ר
יהודה מטהר וכן המתיר ראשי ה
המעדנים טהורה נחלקה לאומכה
נשתיירו בה שלשה מעדנים שהן
שישה טפחים טמאה מדינלת
מאמתי מקבלת טומאה משתיתקנ
והיא נמד מלאכתה פר כא
ה ל ו הנוגע בכבד העליון
בכבד התחתון בניריים ובקירוס
ובחוט טהור עבירו על גבי ארנבין
ובעורה שאינו עתיד להחזירה טהור
בנפש המסכת בשתי העומר ובפפר
שהעבירו על גבי ארנבין ובעורה
שהוא עתיד להחזירה טמאה העוגל
בעמר שעלה עריפה באשוריה טהור
העוגל בפיקה עד שלא אפידעה טמא
משפירעה טהור ב הנוגע בשל
ובקרסל בעין ובעצמות אפילו בשעת
מלאכה טהור בחרס ובפרק ובגיזל
טמא בעין שלמתכת בלחיים ובעיסה
טמאין יהמה מטהר בלחיים שאינן
עשויים אלא לתבות את העפר ג
הנוגע מגידה מיבן ומיכן טמא
בחוט ובמשיחה באמה ובסניפין
במכבש של חרש ובקרשי עטהר
ר יהודה אומ אף הנוגע במלבן של
מסר הנדל טהור הנוגע ביתר ובקשת
אף על פי שמתיחה טהור מעורות ה
האי טורתא טהורות ר יהודה אומ כל תמן

שהיא מתוחה חיבור פרק כב

הל ג השולחן והדלפקי ע

שניפחתו או שחיפן בשרוש ושיד

בהן מקום המחת המסות טמאין ר

יהודה אומר מקום המחת חתיכות ב

שולחן שנים טבלה אחת מהן עוקר

מטבלה שניה טהור מטבלה ראשונה

שלו שיהא טמא עד שיחשב עליו

יותה או אינו יודע במחשבה וכן

הדלפקי ג סעפל שתי על אחד

מהן טהור ומטבלה השניה טהור

אם יש במבוא טפח שיפרוץ שמטבל

אחד מהן טמא וכן כסא שלפני

קתדרה ד כסא שלבלה שנטמלו

חפויו בית שמי מטמאין בית הלל

מטהרין שמי אומרים מלבן שלכסא טמא

כסא שקבע לו בית שמי מטמאין

ובית הלל מטהרין שמי אומרים אף העשוי

בהר ה כסא שלאחד מחפויו

וניאוין ונטבלו טמא שכן דרכו להיות

מטה על ידו ומשתמש עליו ו

כסא שנטבלו חפויו אמצעיהן

קימין טמא נטבלו החיצונין הרי

והאמצעיים קיים טמאו שמנעין או

אם הניחו טפח ז כסא

שנטבלו שנים מחפויו וה בינה

וה ריק יבה מטמא חוצה מטהרין

אמר יהודה אותו נשא שלבלה שנטבלו

חפויו שנושתו בו בית קבלה

טהור מפני שבטל העיקר בטבלה

טפילה ח שידה שנטבלו העליון

טמא מפני התחתון ניטל התחתון

טמא מפני העליון ניטל העליון וה

והתחתון יהודה מטמא מפני

הדפיה וחכמים מטהרין ישיבת השמת

טמאה מדרס כופת שסדינו וכרכמו

ועשאו פנים ר עקיבה מטמא וחכמים

מטהרין עד שיחזור בו הסל והכלבה

שמעלין תבן או מוכין התקינין לישיבה

טהורין סרגן בגמי או בשיורה

טמאין ט הסלה טמאה מדרס

וטמא שמא מת פרשה היא טמאה

מדרס והבדול טמא טמא מת טרסקל

שחפויין של עור טמא מדרס וטמא

טמא מת פרשה עור טמא מדרס והטרסקל

טהור מכולם ספסלים שבמרחץ י

ששתי רגליו של עץ טמא אחת של עץ

ואחת של אבן טהור עדין שבמרחץ

ששתי רגליו מאויר מטמא וחכמים מטהרין

שאינן עשויין אלא שיהו המים מה

מהלכין תחתיהן קינקלין שיש בה

בית קבלות כסות טמאה העשויה

כמורת טהרה פרק כג

הל ט הבדוד והאימון והקמיע

והתפילין שניקרע העובע בהן טמא

ומה שבתוכן טהור האכות שניקרע

העובע מפני שהתפיר

מחבירו ב אלן טמאין מישום

מרכב וזו היא שקילוני ומריכה המדית

וענייו של גמל וטפטן של פרס טמא

ר' יוסה אומר טפטון של סוס טמא
מושב מפני שעומדין עליו בקומפון
אבל אוכף של בקה טמא ג מה
בין מרכב למושב מרכב חלק במקצו
מעשאן מושב לא חלק הפנימי של חמור
שהוא יושב עליו טהורה שיהבה
את הבקבים או שפירקן והניחן
טמאה ד המיטה הבר והבסת
של מת הרי אלו טמאין מדרס נקא
שלבלה ומשנה שלחייה נקא שלמטה
שהוא נדרס עליו את הכלים צמר
יוסה אין מושב מושב ה החדס
טמא מפני הדוחק הרשתות והמכמרות
והמיתת והפליעד מיערות שברין ט
טמאין האוקין והדטוב והבלוב
טהורין פר כד הל ה
שלשה תריסים הן תריס הכפרק ט
טמא מדרס שמשחזרין בקומפון
טמא טמא מתורעת לעת ערבים
טהורה מכלום ב שלש עגלות הן
העשויה בקהדרה טמאה מדרס כמי
במיטה טמאה מת ושל אבנים
טהור מכלום ב שלש עריבות
הן עריבה משני לוגין ועד תשעה קבין
שנמסדקה טמאה מדרס שלימדד
טמיאה טמא מת הבאה במידד
טהורה מכלום ד שלש תיבות הן
תיבה שפיתתה מיערה טמאה מדרס
מילמעלן טמאה טמא מת הבאה
במידה טהורה מכלום ה שלשה
תרוסין הן שלפרין טמא מדרס

טמא

שאוכלין עליו טמא טמא מת ושלוחתן
טהור מכולם ו שלשה בסיסיות
הן שלפני המיטה שלפני הספרים
טמא מדרס שלרבי לפקי טמא מת
ושלמוגל טהור מכלום ז שלוש
פינקסיות הן האפיפורין טמא מדרס
ושוש בהבית קיבול שעורה טמא
טמא מת וחלקה טהור מכלום ח
שלש מיטות הן והעשויה לשכיבה
טמאה מדרס שלמגדן טמאה
טמא מת ושלסרגן טהור מכלום
ט שלוש משפלות הן שלובל
טמא מדרס שלתבן טמא טמא מת
פוחלין שלגמלים טהור מכלום י
שלשה מפנין הן העשוי לישיבה
טמא מדרס של עגלין טמא טמא
מת ושל בית טהור מכלום יא
שלוש חמתות שלשה תורמלים
הן מקבלין כשיעור טמאין מדרס
ושאין מקבלין בשיעור טמאין
טמא מת ושלעור הדב טהור מכלום
יב שלשה עורות הן העשויו לש
לשטיחו טמא מדרס שלתכרין מליס
טמא טמא מת שלרעות ושלמערלים
טהור מכלום יג שלשה מרעין
הן העשוי לשכיבה טמא מדרס
לרולן טמא טמא מת שלשורות
טהור מכלום יד שלשה
פרקלינון הן שלידי זוזה ושלא
טמא מדרס שלחבלים טמא טמא
מת ושלקונים טהור מכלום טו

יה שלוש סנבוסות הן שלידה טמ
טמאה מדרס ושלזקינה טמאוד
טמא מת ושל יולדת החזיק טהורה
מבולם יו שלוש מטפחות הן
שלידים טמא מדרס ושל סנדלין
טמא טמא מת שלהבריך ולבני
לוי טהור מבולם יז שלש קופות
הן מ הידה שטלייה על חבירתה
הולכים אחר הבדיה קטנה על
הגדולה הולכים אחר הגדולה וזיוף
שוות הולכים אחר הפגימה ר
שמעון אומר כדי שלא מאנים שטלייה
בשולי הסל יחס מכפניס טמא ומבחוץ
טהור טלייה על יעידו בין מכפניס
בין מבחוץ טהור פר כה
הל יה כל הכלים שלהם
אחוריים ותוך כגון הנדים והכסתות
והשקין וחמר נפים ובד ר יהודה ר
מאיר אומ כל שיש לו תוכרות אין
לו אחוריים ותוך ב השולחן
והדלפקי יש לו אחוריים ותוך ובי
ר יהודה ר מאיר אומ אין להן וכן
טבלה שאין לה לבית ג המדרע
יש לו אחוריים ותוך משכבות
לחזיר ומאזרבעה לדובדב ר
יהודה ר מאיר אומ אין להן לא
הוסרו שבעה וארבעה אלא לשני
לשוידרים ר מידות יין ושמן
ומצני יצורה ומסננת של חרדל
ומשמרת של יין יש להן אחוריים
ותוך ובדיר מאיר ר יהודה אומ

אין להן ר שמעון אומ יש להן ניטמו
מאחוריהן מה שבתוכן טהור ועדיין
להטביל ה הרובע וחציו רובע
ניטמא הרובע לא ניטמא הרובע ניט
כישמא וחציו הרובע לא ניטמא הרובע
אמדו לפני ר עקיבה הואיל וחציו הרובע
אחוריים לרובע כלי שניטמא טכו
לא ניטמו אחוריו אומ להן שלהת קודעין
היא או שמא הרובע אחוריים לחציו
הרובע כלי שניטמו אחוריו לא ניטמא
להוכו ו ניטמא הרובע חציו הרובע
ואחוריו טמאין חציו הרובע ואחוריו
טהורין ניטמא חציו הרובע חציו
הרובע ואחוריו טמאין הרובע ואחוריו
טהורין ניטמו אחוריו הרובע אחוריו
חציו הרובע טהורין דב ר מאיר חכ
אומ אין חולקין את הכלים כשהוא
מטביל מטביל את כלו ו כני כלים
והוגניהם ואוזניהם וידות הכלים
המקבלים שנפלו עליהן משקין מטמאין
והן טהורין ושאר כל הכלים שאין
להן אחוריים ותוך ושנפלו משקין
על מקצתן כולו טמא כלי שני טמאין
אחוריו במשקין אחוריו טמאין תוכו
והיוצנו ואוזניו וידיו טהורין ניטמא
מתוכו כולו טמא ז כל הכלים יש
להם אחוריים ותוך ויש להן בית
קבלה ר טרפון אומ לעריבה גדולה
של עץ ר עקיבה אומ לכוסות ר מאיר
אומ לדיות ה שמאות מטהורות צב ר
יוסה לא אמרו אלא לדיות הטהורות

כלבד ט בירה היו דרין טהורות
ואחורי הכוס טמאין אחזו בבית עביעתו
ואינן חושש שמא נטמו ידיו בא
באחורי הכוס הרי זה שותה בכוס ע
שאחדיו טמאין אינו חושש שמא
נטמא משקה שבפיו באחורי הכוס
וחזר וטמא את הכוס קודם שהוא
מתעו אינו חושש שמא ינאו מ
משקים מתוכו ונגעו באחוריו וחזרו
להוכו י כלי הקודש אין להן
אחוריים ודנך אין להן בית עביעה
ואין מטבילים כלים בתוך כלים בקדש
כל הכלים יורדים לידי טמאתן במ
במחשבה ואינן עולין לידי טמאתן
אלא בשעת מעשה והמעשה יוצא
המחשבה מחשבה אינה מבטלת לא
מן המעשה ולא מיד המחשבה ד

פרק כו הלכה ו

סנדל עמקי וכיס שלשה גזות ר יהודה
אוסר אותן קפיפה מינית ר שמעון בן
גמליאל אומר אותם נדל לדיקי כיוצא
בהן הרי אילו מטמין ומטהרין שלא
באומן אמר יוסה והלא כל הכלים מיט
מיטמין ומטהרין שלא באומן אבל
אלו אין עליהן מושרין טמאין שהה
שהה דיוטו יכול להחזיר לא אמרו
אלא בקפיפה מינית שאין האומן
אינו יכול להחזיר: ב כיס

שלשה גזות שניטלו שניניו טמא
נתפשט עהור טלה עליו מטלת מלבן
טמא כיס בתוכו כיס שניטלו אחד מהן
במשקה לא ניטמא חבירו מ
המרבלת טמא ניטר המיעת אר אליעזר
מטמא וחכמים מטהרין ג קפלוקטי
קוניס טהורה החזן והבר כיור טמאין
השרוולין טמאין הפרק ימין טהורין
וכל בית אינבעות טהורות חוץ משלקיניס
מפני שהיא מקבלת האוכל ניקרעה או
איינה מקבלת את רובה אוכל טהורה
ד סנדל שניפסקה אחת מאזניו
ותיקנה טמא מדרס ניפסקה שניה
ותיקנה טהורה מן המדרס אבל טמא
מדע לא הוסיפו לתקן את הראשונה
עד שניפסקה שניה ניפסק עקיבו
ניטל חוטמו או שנחלק לשנים טהור
סנדלים שניפסק מכל מקום טהור
מבעל שניפחת ואינו מקבל את רובו
הרבל טהור מבעל על האמוסר אליעזר
מטהר וחכמים מטמין ה כלי חמוסות
עורות טהורות חוץ משל עבדים
ר מאיר אומר עורו שעה טהורות עורם
עולם טמאות ר יוסה אומר כל חמוסות
עורות טהורות ו אילו
עורות טמאים מדרס עור שה
שחשב עליו לשטיח עור
סקורטייה עור קטבוליה

עור החמר עור הכתן עור הרופאי
עור העריסה עור הלב שלקטן עור
הכר עור הכסת מדרס עור הסרוק
ועור הסורקי אלי עור אומדרס וחכמ
אומ טמא מת ז עב כסות וחכרין
כסות מדרס עב ארגמן וחכרין ארגמן
בית שמי אומדרס בית הלל או טמא
מה עור שיעשאו חפוי לכלים טהור
למשקלת טמאי יוסה מטהר משה
אביו ח כל מקוה שאין חסרון
מלאכה המחשבה מטמאתן וכל
מקוה שיש חסרון מלאכה אין המחשבה
מטמאתן אלא העשיה ט עורות
בעל הבית המחשבה מטמאתן ושל
עובדן אין המחשבה מטמאתן שלנכ
שלנכ המחשבה מטמאתן של נחלין
אין המחשבה מטמאתן ר שמעון או
חילוק הדברים שלנחלין אין המחשבה
מטמאתן מפני שלא ניתנו אשו והב
הבעלים י עור שהוא טמא כ
מדרס חשב עליו לרעות הסנדלים
ביון שנתן בו את האומל טהר יג
יהודה וחכמ אומ עד שימעט פחות
מחמשה טפחים ר אלי עור בר נדוק
אומ את העשוי מטפחות מן
העור מן הכסתות טהורה
פר כו הל י
הבגד מטמא משה חמשה

שימות הקמ משה ארבעה העור
משה שלשה הענין משה שניה כלי
חרש משה אחד כלי חרש מטמא
משה כלי קיבול כל שאין לו תוך כלי
חרש אין לו אחוריים ב מוסף עליו
הענין שהוא מטמא משה מושבן
עבלה שאין לה ליובין בכלי עץ
טמאה ובכלי חרש טהורה ג
מוסף עליו העור שהוא מטמא משה
אהלים מוסף עליו השק שהוא מטמא
משה ארוג מוסף עליו הבגד שהוא
מטמא משה שלוש על שלוש ד
הבגד מטמא משה שלשה על שלשה
למידרס משה שלוש על שלוש לטמא
מת פחות השק ארבעה על ארבעה העור
חמשה על חמשה מפחין ששה על
ששה שוין למדרס ולטמא מת
ר מאיר אומ השק שיריו ארבעה
ותחילתו משיגמר ה העשוי
שניים מן הבגד מן השק שלשה מן
השק ואחד מן העור ארבעה מן
העור ואחד מן המפחין טהור חמשה
מן המפחין ואחד מן העור ארבעה מן
העור ואחד מן השק שלשה מן השק
ואחד מן הבגד טמא זה הכלל כל
שחיבורו מן החמר מפני טמא מת
הקל מפני טהור ו המקנינ מטמא
טפח על טפח טמא משולי הקופה

טפח על טפח טמא מדרס הקופה
ר׳ שמעון מטהר והכא אוכל את המקצע
טפח על טפח מכל מקום טמא ו׳
בלוי נפה וכברה שהיתקינן לישיבה
ר׳ עקיבה מטמא והכא מטהרין על
שיקיבע כסא של קנים שיש לו רגלים
את על פי שאין לו רביעי טפח טמא
חלוק של קטן ר׳ אליעזר אומר של שהוא
והחכמים אומרים שיעור ומידה
כפול ח׳ אילו נמדדין כפולים
אם פליטה ופחלניה ומכנסיה וכתפין
וכיס של פונדה ומטלית שטלייה
על השפה אם פשוטה ממדרתן כפולה
פשוטה אם כפולה נמדדת כפולה
ט בגד שארגו בו שלשה על
שלשה ניטמא מדרס והשליה עליו
את כל הבגד נעל חוט אחד מתחילתו
טהור מן המדרס אבל טמא מגע
מדרס נטלוט אחד מתחילתו וט
ואחרכן השליה עליו את כל הבגד
טמא מגע מדרס י וכן בגד
שארגו בו שלש על שלש ניטמא
ט׳ מת והשליה עליו את כל הבגד
נטלוט אחד מתחילתו טהור טמא
מת אבל טמא מגע טמא מת נטל
חוט אחד מתחילתו ואחר כך השליה
עליו את כל הבגד טהור יא
מפני שאמרו שלוש על שלוש י

טמא

שניתמעטה טהורה אבל שלושה על
שלושה שניתמעטו אחת על פי שטהור
מן המדרס טמא מגע כל הטמאות יב
סדין שהוא טמא מדרס ועשאוהו
טהור מן המדרס אבל מגע מדרס יג
ר׳ יוסה וכי באי זה מדרס נגעו אלא
אם כן נגעו בו טמא מגע זב יג
שלשה על שלשה שמולק טהור מן
המדרס אבל טמא מגע מדרס אמ׳ ר׳
יוסה וכי באי זה מדרס נגעו אלא
אם כן נגעו בו טמא מגע שמא
זב יד שלשה על שלש ד׳
באשפות בריא וינוד מלוח ובבית
או בריא או ינוד מלוח במה מלח
והא ינוד ורבי יהודה או דקדה
וחכמים או נפה אלו ואלו מתבוננין
להקל ר׳ שמעון או שויה שלשה
על שלשה באשפות לשלש על
שלש בבית יה שלושה על שלשה
שניקרע אם נתנו על הכסא ובשרו
מונח בכסא עדוד ואם לאו טמא
שלוש על שלוש שנימוחה ממנה
חוט אחד או שנימצא בה קשר
או שני חוטין מנאימין טהורה
שלוש על שלוש שהיא שלי בד
באשפות טהורה אם החזירה טמאה
לעולם הוא שלכתה מטהרתה חזרתה
מטמאתה חוץ משל ארבעין

ושל חזורית טובה ר' אלעזר אף כ
מעלת חרשה בי"ע בהן ר' שמעון
אוסר"ם טמאין לא הוו"ד אלא מפני
הש"ב אגדה פ' כה הל' יה
שלוש על שלוש שנתנה
בגדוד או שעשאה כדוד בפני עצמה
טהורה אבל שלשה על שלשה שנתנו
בגדוד טמא עשאו כדוד בפני עצמו
טהור מפני שהתפיר ממעטו ב
פחות משלשה על שלשה שהיתקינו
לפרוק בו את המדוחן לגמור בו את
הקדירה לקנחו בו את הדריזין בין
מן מוכן ובין שאינו מוכן טמא רבי
מן אליעזר ר' יהושע אומ' בין מוכן
מן ובין שאינו מוכן טהור ר' עקיבה
ובשאינו אומ' במוכן טמא ובשאינו מוכן ט
טהור ג העושה אספלנית בין
בבגד ובין בעור טהורה מלוגמה
בבגד טהורה ובעור טמאה רבן
שמעון בן גמליא אומ' אף בבגד
טמאה מפני שהיא נגעית ד
מטפחות ספרים בין מעורדות
ובין שאינן מעורדות טמאות
דברי בית שמי בית הלל מעורדות
טהורות ושאינן מעורדות טמאות
רבן שמעון בן גמליא או אלו ואלו
טהורות ה כפה שהוא טמא
מדרס ונתנו על הספר טהור

מן המדרס אבל טמא טמא מת
המת שעשאה שטיחו ושטיחו
שעשאו חמת טהור חמת שעשאה
תורמיל ותורמיל שעשאו חמת פר
שעשאו סדין וסדין שעשאו מ
כסת שעשאה מטפחת ומטפחת
שעשאה כסת טמא זה הכלל כל
ששיעורו לשמו טמא לשם אחד ט
טהור ומטלית שטליה על הקופה
טמא אחד ופוסלת אחד הפרי שה
מן הקופה הקופה מטמא אחד ופוסלת
אחד והמטלית טהורה טליה על
הבגד מטמא שנים ופוסלת אחד ה
הפרישה מן הבגד הבגד מטמא
אחד ופוסל אחד והמטלית מטמא
שנים ופוסלת אחד וכן הטולה על
השק או על העור דב' מאיר ר' שמעון
אומ' מטהר ר' יוסה אומ' על העור טהור
ועל השק טמא מפני שהוא ארוג
ו שלוש על שלוש שאמרו חוץ מן
המלוכלכין ר' שמעון וחכמים או שלוש
על שלוש מכוונת טליה על הבגד
מרוח אחד אינו חיבור משתי רוחות
וכנגדו חיבור עשאה כמין גס
ר' עקיבה מטמא וחכמים מטהרין אמ
ר' יהודה במי רגלים אמרו בטלית אבל
בזוגות מלמעלן וחיבור מלמטן אינה
חיבור ח בגדי עניים אחד עליפי

שאין בהן שלוש על שלוש הרי
אלו טמאין מדרס טלית שהיתחיל
בה לקורעה כיוון בין שניקרע
ערובה אינה חיבור הערבים הרבים
אין בהן משום שלוש על שלוש

ט כסת הספלין טמאה מדרס
משמרת שלשין אין בה משום משכב
שבבה של וקירה טמאה מדרס
משום מושב וחלוק של ירושלים חזון
שהוא עשוי כשבבה טהור העשוי
בגד מן החזרה טהור מן הווטו
טמא ר אליעזר בן יעקב אומר
העשוי בגד מן החזרה וכפלו עשאן
י שבבה שהיתחיל בה מפיזד
טהורה עד שיגמור את קורקורתה
היתחיל בה מקורקורתה טהורה
עד שיגמור את פיה שניים שלה
טמא בפני עצמו חוטרין של ה
טמאין משום חיבור שבבה שניקרעה
או אינה מקבלת את רוב השיער
טהורה פר כט הל י

נתני הסדרין הסודרין הטדטין
והפלוין של ראש שש אינבעות
ושל פיקרסין עשר נמי הם שני
והרדיד החלוק והטלית שלוש
אינבעות נתני הנפח של וקיניד
והגומדין של ערביים הקילקיס והפו
והפונדה והמעפורת והפרגוד מיתין
על שתין ב שלוש כסת את שלעמי
שש שלפישתן שלושה סדינים

שתיים עשרה מטפחות שמי סוו
סודריקין חלוק אחד טלית אחת
וקלבקרין אחת חיבור לטומאה ולהזיה יהר מיבן חיבור לטומאה
ואינן חיבור להזיה ר יוסה אומ
את לא לטומאה ג חוט משקלת
שניים עשר ושל חרשיש שמונה
עשר ושל בנין חמשים אמה יתר
מיכן אמרינה לקייס טחור ושל
סדינים ושל ציידים כל שהן ד חוט מאזנים של חנוונים
וחוט מאזנים של זהבים ושל שולחני
ארבעה טוב שלוש אינבעות יד שוקלי
הקורדום מאחריו שלוש אינבעות
ר יוסה אומ טפח טהור ה חוט
מאזנים של שולחני ושל בעלי נתים
טפח יד קורדום מלפניו טפח שידי
יד פרגל טפח יד מקבת של מפתחי
אבנים טפח ו חוט מאזנים
של ציידים ושל שוקלי וכוכית
טפחיים יד המיצנפת של לבונות יד המיקוד טפחים
טפחיים יד הקורנס של זהבים
טפחיים ושל חרשין של שלשה טפחיים
ז שידי הדיבון מלמעלן ארבעה יד הדיוט
יד קורדום של נפיש חמשה יד
בן פטיש ששה יד קורדום של חמישה והפטיש
בקנע של עדיד ששה יד מקבת
של שלשה ותניא ששה ח שידי
חרחור מלמטן שבעה יד מגריפה
של בעלי בתים בית שמאי אומ שבעה
ובית הלל אומ שמונה ושל צורפין
בית שמאי אומ שבעה בית הלל אומ

עֲשָׂרָה וְתֵיר מִיכָּן אֵם רַבָּה לְקַיֵּם
טָמֵא מֵת מִשְׁמֵשׁ הָאוֹר עַל שְׁהֵן

פי ל הל ח

כְּלִי זְכוּכִית פְּשׁוּטֵי יְהֵן טְהוֹרִין
וּמְקַבְּלֵיהֶן טְמֵאִים נִשְׁבְּרוּ טְהוֹרוּ
חֵיבּוּר וְעָשָׂה מֵהֶן כֵּלִים מְקַבְּלִים
טוּמְאָה מִיכָּן וְלָבָא הַטַּבְלָה וְהַזָּ
וְהָאֵם קוּטְלָא שֶׁל זְכוּכִית טְהוֹרִין
אֵם יֵשׁ לָהֶן לוּבִין טְמֵאִין וְשֶׁלֹּ
קְעָרָה וְשׁוּלֵי אֵם קוּטְלָה שֶׁל זְכוּכִית
שֶׁהִתְקִינָן לְתַשְׁמִישׁ טְהוֹרִין קַלּ
קִירְטָסָם וְשָׁפָן בְּשׁוּפָּן טְמֵאִין
ב סַפָּק לְרִיָּה טְהוֹרָה וְתַמְחוּ
שֶׁיַּעֲשָׂאוּ סַפָּק לְרִיָּה טָמֵא אֵם
מִתְּחִלָּה עֲשָׂאוּ לְשֵׁם סַפָּק לְרִיָּה
טְהוֹר תְּרוּוָה שֶׁהוּא נָתוּן עַל
ה שׁוּלְחָן אֵם מְקַבֵּל כָּל שֶׁהוּא טָמֵא
וְאֵם לָאוּר עֲקִירָה מְטַמְּאִין יוֹחָנָן בֶּן
נוּרִי מְטַהֵר ג כּוֹס שֶׁנִּפְגַּם
רוּבּוֹ שָׁלוֹשׁ בְּרוּבּוֹ טָהוֹר רִ שִׁמְעוֹן
הוּא אוֹת אֵין אֵם יֵשׁ כְּפִי רוֹב הַמַּיִם טָהוֹר
נִיקַּב וְעָשָׂאוּ בֵּין בְּבֵרָן בֵּין בְּזָפַת
טָהוֹר רִ יוֹסֵה אוֹת בְּבֵרָן טָמֵא
וּבְזָפַת טָהוֹר רִ עֲלוּחִית קְטָנָה
שֶׁנִּיטַּל פִּיהָ טְהוֹרָה שֶׁלְּפִי טִיטוֹס
שֶׁנִּיטַּל פִּיהָ טְהוֹרָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא
סְרוּזוֹת אֶת הַיַּד לַבְּנִים גְּדוֹלִים
טְמֵאִין שֶׁנִּיטַּל פִּיהָ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְקַבֵּל
לְכַשְׁיִן וְאַרְפֶּקֶס שֶׁל זְכוּכִית
טְהוֹרָה הִ אָמַר רִ יוֹסֵה אֲשֶׁרְיָן

כְּלִים שֶׁנִּכְנְסָה בָּהֶם טוּמְאָה וְיָצְאוּ
בְּטָהֳרָה:

מסכת כלים
פרקין שלושה

אהילות פרק א

שְׁנַיִם טְמֵאִים בְּמֵת אֶחָד טָמֵא
טוּמְאַת שִׁבְעָה וְאֶחָד טָמֵא טוּמְאַת
עֶרֶב שְׁלֹשָׁה טְמֵאִים בְּמֵת שְׁנַיִם
טְמֵאִים טוּמְאַת שִׁבְעָה וְאֶחָד טָמֵא
טוּמְאַת עֶרֶב אַרְבָּעָה טְמֵאִים בְּמֵת
שְׁלֹשָׁה טְמֵאִים טוּמְאַת שִׁבְעָה
וְאֶחָד טָמֵא טוּמְאַת עֶרֶב כֵּיצַד
שְׁנַיִם אָדָם נוֹגֵעַ בְּמֵת טָמֵא טוּמְאַת
שִׁבְעָה אָדָם נוֹגֵעַ בּוֹ טָמֵא טוּמְאַת
עֶרֶב ב כֵּיצַד שְׁלֹשָׁה כֵּלִים הַ
הַנּוֹגְעִים בְּמֵת וְכֵלִים בְּכֵלִים טְמֵאִין
טוּמְאַת שִׁבְעָה הַשְּׁלִישִׁי בֵּין אָדָם
בֵּין כֵּלִים טָמֵא טוּמְאַת עֶרֶב ג
כֵּיצַד אַרְבָּעָה כֵּלִים הַנּוֹגְעִים בְּמֵת
וְאָדָם בְּכֵלִים וְכֵלִים בְּאָדָם טְמֵאִין
טוּמְאַת שִׁבְעָה הָרְבִיעִי בֵּין אָדָם
בֵּין כֵּלִים טָמֵא טוּמְאַת עֶרֶב ד
אָמַר יְקִיבָה יֵשׁ לִי חֲמִשָּׁה שְׁפוֹדִין
הַתְּחוּבִין בְּאוֹהֶל הָאֶחָד וְהַשְּׁפוֹד הָאַחֲרוֹן
הַנּוֹגֵעַ בְּשָׁפוֹד וְכֵלִים בְּאָדָם טְמֵאִין
טוּמְאַת שִׁבְעָה הַחֲמִישִׁי בֵּין אָדָם בֵּין כֵּלִים
טָמֵא טוּמְאַת עֶרֶב אָמְרוּ לוֹ אֵין

האהל מטה שב ה אדם וכליו מטמין
במת חומר באדם מבלים ובכליכם
מבאדם שהכליים שלשה והאדם שנים
חומר באדם שכל זמן שהוא באמצע
הן ארבעה אינו באמצעהן שלשה
ו אדם וכליים מטמין בזב וחומר
באדם מצבעים וכגרים מבאדם שה
שהאדם הנוגע בזב מטמין בגדים
ואין בגדים הנוגעים בזב מטמין בגדים
חומר בבגדים שהבגדים הנושאים
את הזב מטמין אדם ואין אדם הנושא
את הזב מטמא אדם ז אדם
אינו מטמא עד שיהא נפשו אפילו
מגדיד אפילו במסס חוקק ליבוס ופוער
מן הדיבוס ומאכיל פתו לחיה ופוסלין
התרומה וכן בהמה וחיה אינן מט
מטמין עד שתהא נפשן החוטרת
ראשיהן אפילו על פי מפרכסין טמאין
כגון הדגב ה האיברים אין להן שיעור
אפילו פחות מכזית מן המת ופחות
מכזית מן הנבילה ופחות מכעדשה
מן השרץ מטמין טמאתן ט
מאותה ואברים ושמונה אברים
באדם שלשים בפיסת הרגל שהרי שה
בכל אחד עשרה בקרסל שנים בשוק
חמשה בארכובה אחד בירך שלשה
בקוטלת ואחד עשרה ידות שלשים
בפיסת היד שהרי בכל אחד שנים בקמה
שנים בפרק אחד בזרוע וארבעה

בכתף מאה ואחד מזה מאה ואחד
מזה י שמונה עשרה חליות בי
בשורה תשעה בראש שמונה בעאחר
ששה בכתפתו של לב וחמשה בקדקדו
לאחד ואחד מטמא במגע ובמשא
ובאהל אמתיי בזמן ששש עליהן בשר
כראוי אם אין עליהן בשר כראוי
מטמין במגע ובמשא ואינן מטמין
באהל פרק ב הל י
אילו מטמין באהל המת כזית מן המת
כזית מן נבל מלא תרוד רקבה שיורה
והגידלת אבר מן המת אבר מן החי
ששש עליהן בשר כראוי רובע מעמת מרובע
או מרובה המינין רוב בניינו רוב מניינו
שלמת את על פי שאין מהן רובע ט
טמאים כמה הוא רוב מניינו מאה
ועשרים וחמשה ב רביעית דם
ורביעית דם תבוסה מת אחד י עקיבה
אומ משני מתים דם קטן שיניא כולו
י עקיבה אומ כל שהוא וחכמ אומ רביעית
כזית ריסה חציה בין מיתה י אליעזר
מטמא כבשרו וחכמ מטהרין אפר
שרופים י אליעזר אין שיעורו מרובע
וחכמ מטהרין מלוא תרוד ועוד
עפר קברות טמא י שמעון מטהר
מלוא תרוד רקב שנבלו במים ואינו
חיבור לטומאה ג אילו מטמין
במגע ובמשא ואינן מטמין באהל
עלנה כשעורה ואזרן הערמיס וגידת
הפרס אבר מן המת אבר מן החי

שאין עליהן בשר כראוי לשורה
והגבלת שחסרו וכמה הוא חסרונן
בית שמאי אומ׳ שתי חלות ותבית הלל
אומ׳ אפילו חוליה אחת וגבלת
בית שמאי אומ׳ מלוא מקדיחו בית הלל
או׳ כדי שיעבל מן החי וממת באיזה
מקדיחו אמרו בקטן שברופאין
דבר׳ ר׳ מאיר וחכמ׳ או בגדול שלשעה
ר׳ הגדול והדרופק מטמין במגע
ובאוהל ואינן מיטמין במשא אלעז
או מטמין במשא׳ יהושע׳ אס
רש תחותיה ערפי קנדות מטמין ב
במשא ואס לאו אינן מטמין במשא
אי זה הוא הדרפק את שהגדיל משען
עליו אבל הדפק הדפקין טהור ה
אלו אס חסרו טהורין בויית מן
המת נויית נעל מלוא תרוד רקב
רביעית דם ענה כשעורה אבר מן
החי שחסר עינוי השיורה והגבלת
משני מתים רביעית דם משני מתים
ורובע ענמות משני מתים אבר מן
המת משני מתים אבר מן החי משני
אנשים ר׳ עקיבה או׳ מטמא וחכמ׳
מטהרין ו ענה כשעורה שנחלק
לשנים ר׳ עקיבה מטמא׳ יוחנן בן נורי
מטהר אמ׳ ר׳ יוחנן בן נורי לא אמרו
ענמות כשעורה אלא ענה כשעורה
רובע ענמות ז שנידקרו ואין בכל
כל אחד ואחד ענה כשעורה ר׳
שמעון מטהר וחכמ׳ מטמאין אבר

מן החי שנחלק לשנים טהור ר׳ יוסה
מטמא׳ מדה שאס מיטל חציים שהוא
טהור פר׳ ג הל ז
כל המיטמין באוהל שנחלקו הכ
והכנסן לתוך הבית ר׳ יוסה בן הרכינס
מטהר וחכמ׳ מטמין בידיו הנוגע ב
בכשרי חיני ויתיס מן הנבילה או
נושאן ובמת הנוגע בכחיני ויתמ
ומאוהיל על כחיני זית וכחיני וירק
מאוהיל עליו מאוהיל על חיני כשרי
חיני ויתיס מאוהיל על כחיני וית
וכחיני וית מאוהיל עליו׳ יוסה בן
הרכינס מטהר וחכמ׳ מטמין ב
אבל הנוגע בכחיני וית ותני אחר
מאוהיל עליו כחיני וית ודבר אחר
מאוהיל עליו ועל כחיני וית אחר
טהור אמ׳ ר׳ מאיר אותבוה ר׳ יוסה בן
הרכינס מטהר וחכמ׳ מטמא הכל טמא
חוץ מן הנוגע ומן המשא והמשא
עם באוהל וה הכלל כל שהוא משם
אחד טמא משני שמות טהור ג
מלוא תרוד רקב שנתפרד בתוך הבית
הבית טמא׳ שמעון מטהר רביעית
דם שניבלעה בתוך הבית הבית טהור
נבלעה בכסות או מתכבסת כסות ו
וירנא מענה רביעית דם טמאה ואס
לאו טהורה שכל הבלוע שאינו יכול
ליצאת טהור׳ ר׳ נשפך באויר אס
היה מקומו קטפרס והאוהיל על מקצתו
טהור היה אשבורן או שקדש טמא

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

נישפך על האסקופה והיא קטפרס
בין מבפנים בין מבחוץ הבית מאהיל
עליו טהור והיה אי שבירן או שקדש
טמא כל שבמת טמאה חוץ מן השניים
והשיער והציפורן וב שערת חיבורן
הכל טמא: ה כיצד המת מבחוץ
ושערו מבפנים הבית טמא ענבה
שיש עליו כזית בשר והיכניס מקצתו
לפנים הבית מאהיל עליו טמא שני
עצמות ואליהן כשני חיצי זיתים
והיכניס מקצתן לפנים הבית מאהיל
עליהם טמא הירות חובטין בידי אדם
טהור שאין חיבורי אדם חיבור: ו
ואי זה הוא דם תברסה מית שיניא
ממנו שמינית בחייו ושמינית במותו
דברי ר עקיבה ר ישמעאל אומר תשיעית
בחייו ורביעית במותו ניטל מזה ומזה
תשיעית ר אלעזר בן יהודה אומר זה וזה
כמים: ז ואי זה הוא דם תברסה
עלוב שדמו שותת ונימא תחתיו
תשיעית דם טמא אבל מת שדמו מעט
ונימא תחתיו רביעית דם טהור ר
יהודה אומר לא כי אלא שותת טהור
ומעט טמא: ח בית מן המת
פתוח בטפח והמת פתוח באורבעה
טפחים להיגיל את הטומאה על
הפתח אבל להוציא את הטומאה
בפותח טפח ועדיל מכוונת במת ר יוסי
אומר השוורה והגבלת כמת: ט
טפח על טפח על רוחב טפח מרובע

מביא את הטומאה והוציא מפני הט
הטומאה כיצד שהוא קטון תחת
הבית ישנו פותח טפח ואין ביניאותו
פותח טפח טומאה בתוכו הבית טהור
טמאה בבית מה שבתוכו טהור וישנו
פותח טפח ואין ביניאותו פותח טפח
טומאה בתוכו הבית טמא טמאה
בבית מה שבתוכו טהור ואין בו פותח
טפח ואין ביניאותו פותח טפח טמאה
בתוכו הבית טמא טמאה בבית מה
שבתוכו טמא אחד שחרר והוא מים
או שרצים או שאכלתו מלחת וכן
מרגג של אבנים וכן ערב של קורות
ר יהודה או כל שאינו בידי אדם אינו
אוהל ומוזה בשקיפים ובסלעים:

פרק הלט

מגדל שהוא עומד באויר טומאה
בתוכו כלים שבעוביו טהורין טומאה
בעוביו כלים שבתוכו טהורין ר יוסה
אומר מחיצה למחיצה היה עומד בתוך
הבית טומאה בתוכו הבית טמא טומאה
בבית שבתוכו טהור שדרך טומאה מה
לינאות ואין דרכה להיכנס כלים שבינו
לבין האויר שבינו לבין הכותל שבינו
לבין הקורות אם יש שם פותח טפח
טמאין ואם לאו טהורין טומאה שם
הבית טמא: ב תיבת המבול ושבה
פותח טפח ואין ביניאותה פותח טפח
טומאה בתוכה הבית טמא בבית מה
שבתוכה טהור שדרך טומאה לינאות

ואין דרכה להיכנס ויוצה מטהר ומז
מפני שהוא יכול ליצאות להיעיאוד
ויעיים או לשורפה במקומה ג
היה עומד בתוך הפתח ותפתח לחוץ
טומאה בתוכו הבית טהור טומאה
בבית מה שבתוכו טמא שדרך טומאה
ליצאות ואין דרכה להיכנס היתה
מכנה שלו משוכה לאחוריו הבית
שלוש אינבעות טומאה שם כנגד
הקורות הבית טהור בימי דברים
אמורים בומן שיש שם פותח טפח
ואינה יורנא המגדל בא במדרגות

פר ה הל ג

תנור שהוא עומד בתוך הבית ועינו
קטורה לחוץ והאהיל על קוברי
המתבית שמי אוכל הכל טמא בית
הלל אוכל והתנור טמא והבית טהור
ר עקיבה או את התנור טהור ב
ארובה שבין הבית לעליה וקדירה
נתונה עליה ונקובה בכותש משקה
בית שמיי או הכל טמא בית הלל או
קדירה טמאה ועליה טהורה ר עקיב
או את קדירה טהורה ג היתה
שלומה בית הללו מיכלת על הכל
ובית שמי או אינה מיכלת אלא על
אכליה ומשקים ועל כל חרש חזרו
בית הלל להורות כדברי בית שמי
ד לבן שהוא מלא משקים טהורין
הלבן טמא טומאת שבעה ומשקין
טהורין אספינקן לכלי אחד טמאין

האשה שהיא לשה בעריה האשה
והעריה טמאין טומאת שבעה
והבינק טהור אספינקן לכלי אחד
טמא וחזר בית הלל להורות כדבר
בית שמי ה היו כלי גלוסכלי
אובנים כלי אדמה הכל טהור היה
כלי טהור לקדש ולחטאות הכל
טהור לקדש שהכל נאמנין על
הזיז טומאות מפני שהכלים טהורין
וכלי חרש טהורין מיגילים עם
הפנות באהלים ו כיצד הבור והחורות
שבבית שבבית וכפשה נתונה עליו
טהור היתה באיר חלקה אין כורות
פתוחה וכפשה נתונה עליה טמא אם
היתה נסר וחלק פסידתה שאין לה
נפיים טהור שאין הכלים מיגילים
עם הפנות באהלים עד שיהיו להם
הפנות כמה תהיה היקפן טפח היד
לה חיני טפח מכן וחיני טפח מכן
אינה דופן עד שיהיו לה טפח מיקוה
אחד ז כשם שמיגילים מבפניה
כך מיגילים מבחוץ כיצד ספי שדה
שהיא נתונה על יתידות מבחוץ ט
טומאה תחתיה כלים שבינקפי שדה
טהורין אם היה כותל חיצון או כותל
גבה אינו מיגיל קדירה שהיא נתונה
בין כותל לכותל וקדירה תלויה בה
טומאה תחתיה כלים שבקדירה
עקיבה מטהר וחכמים מטמין

פרו הל ז

פרק הלכה ו אדם וכלים

נעשיה אהלים לטמא אבל לא לטהר
כיצד ארבעה נושאים את המת
טומאה תחתיו כלים שעל גביו טמאין
טומאה על גביו כלים שתחתיו טמאין
ר' אליעזר מטהר נתן על ארבעה
כלים אפילו כלי גלילים כלי אבנים כלי
אדמה טומאה תחתיו כלים שעל
גביו טמאים טומאה על גביו כלים
שתחתיו טמאין נתן על ארבעת
אבנים או על דבר שיש בו רוח חיים
טומאה תחתיו כלים שעל גביו טה
טהורין טומאה על גביו כלים שת
שתחתיו טהורין ב קוברי
המת שהיו עומדין באוכסדרה והגביהו
אחד מהן את הגדולת וסמכו במפתן
אם יכול להגדלת לעמוד בפני עצמן
טהור ואם לאו טמא וכן חנית של
גרוגרות או קיפה שלתמרים שהיא עומדה
בחילון אם יכולין הגרוגרות והתמרים
לעמוד בפני עצמן טהורין ואם לאו
טמאין בית שחציו בקינקינים וחצי
בטיט אם יכול הטיח לעמוד בפני
עצמו טהור ואם לאו טמא ג
כותל המשתף את הבית ירדן מחיצה
למחיצה כיצד כותל שהוא לאויר
והטומאה בתוכו מחיצין לפנים
הבית טמא וחוץ מלמעלן טהור
מחיצין וליחוץ הבית טהור והעומד
מלמעלן טמא מחיצה למחיצה הבית
טמא העומד מלמעלן ר' מאיר מטמא

וחכמים מטהרין ר' יהודה או' כל הכותל
לבית ד כותל שבין שני בתים הוא
והטומאה לתוכו בית קרוב לטומאה
טמא ה קרוב לטהורה טהור מחיצה
למחיצה שניהן טמאים טומאה
באחד מהן וכלים בכותל מחיצין וכלפי
טומאה טמאין מחיצין וכלפי טהורה
טהורין מחיצה למחיצה הרי הן טמאין
מעזיבה שבין הבית לעלייה והטומאה
לתוכה מחיצייה ולמטן הבית טמא
והעלייה טהורה מחיצייה ולמעלן
העלייה טמאה והבית טהור מחיצה
למחיצה שניהן טמאין טומאה
באחד מהן וכלים בעזיבה מחיצייה
וכלפי טומאה טמאין מחיצייה וכלפי
טהורה טהורין מחיצה למחיצה הרי
הן טמאין ר' יהודה אומר כל המעזיבה
העלייה ה טומאה בין הקורות
ותחתיה כקליפת השום אם ישש
פותח טפח הכל טמא אין שם פותח
טפח הכל טמא אין שם פותח טפח
רואין את הטומאה כאילו היא אוטה
היטה נראית נמשך הבית בין בך בין
כך הבית טמא ו בית המשמש
את הכותל ידון כקליפת השום כיצד
כותל שבין שני כותין או בין שני
מערות שבתים וכלים בבתים וכלים בכותל
ועליהם כקליפת השום טהורין טומאה
בכותל וכלים בבתים ועליהם כקליפת
השום טהורין טומאה תחת העמוד
טומאה בוקעת ועולה בוקעת וויורת

ו כלים שתחת הפרח טהורין
ר' יוחנן בן נורי מטמא בכלים
שתחת הפרח אם יש שם פותח טפח
טמאין ואם לאו טהורין שני פרוסקין
זה בימין זה או זה על גבי זה נפתחין
אחד מהן הוא והבית טמא וחבירו
טהור רואין את הפרוסקין כאילו
הוא אוטרס ידוע מחיצה למחיצה
להביא את הטומאה לבית

פרק ז הלכה ז

הטומאה בכותל ומקלמה טפח על
טפח על רוח טפח כל העליות שעל
גבה אפילו הן עשר טמאות היתה
עליה אחת על גבי שני בתים היא
טמאה וכל העליות שעל גבה טהורות
כותל שנית טומאה בוקעת ועולה
ובוקעת וורדת נפש אטומה המגע
בה מן הצדדין טהור מפני שהטומאה
בוקעת ועולה ובוקעת וורדת אם
היה מקום הטומאה טפח על טפח
על רוח טפח הנוגע בה מכל מקום
טמא מפני שהיא כקבר סתום סמך
לה סוכות טמאות יהודה מטהר

ב כל שיפועי אהלים כאהלים
אהל שהוא שופע וורד ולה עד
נאינצע טומאה באהל כלים שתחת
השיפוע טמאין טומאה תחת השי
פוע כלים שבאהל טמאין טו
טומאה מתוכו טמא טומאת שבעה
ומאחריו טמא טומאת ערב טומאה
מאחריו הנוגע בו מאחריו טמא

טומאת שבעה ומתוכו טמא טומאת
ערב מחיצי וית מתוכו כחיצי ויית
מאחריו הנוגע בו בין מתוכו בין
מאחריו טמא טומאת ערב ג
מקיפתו מרובד על הארץ טומאה
תחתיו או על גביו טומאה בוקעת
ועולה בוקעת וורדת אהל שהוא
נטוי בעליה מקיפתו מרובד על
הארובה שבין הבית לעליה ר' יוסה
או מגילר שמעון או אינו מגיע על
שיהא נטוי כנטיית האהל ד
המת בבית וכו' פתחים הרבה כולם
טמאות נפתחו אחד מהם הוא טמא
וכלם טהורים חשב להוציאו באחד
מהן או בחלון שהיא ארבעה על
ארבעה טפחים הגיל על הפתחים
בית שמי אוחשוב עד שלא ימות
המת בית הלל אוסר אף מי שמת
היה סתום ונתגלה לפתחו בית שמי
אוסר כשיפתח ארבעה טפחים בית
הלל או כשיתחיל ומודים בפותח
טפח מתחילה שיפתח ארבעה טפחים
ה האשה שהיא מקשה לילד
והריני אוהל מבית לבית הראשון טמא
בספק השני ומדיי אמר יקודד
אמתי בזמן שהיא ניטלת בבגדין
אבל אם היתה מהלכת הראשון ט
טהור שמי שניפתח הקבר אין פני
להלן אין לנפלים פתיחות קבר עד
שיעגלו וראש בפיקה ו יצא
הראשון מת והשני חי טהור הראשון

חיה השני מת טמא ר מאיר אומר משפיר
אחד טמא ומשרני שפירים טהור
ז האשה שהיא מקשה ליולד
מחתכין את הוולד במיעיה ומוציאין
אותו איברים איברים מפני שחייה
קודמין לחייו יצאו רובו אין נוגעין
בו שאין דוחין נפש מפני נפש
פר ח הל ז
יש מביאין את הטמאה וחוגרין כ
מביאין ולא חוגרין חוגרין ולא מביאין
לא מביאין ולא חוגרין אלו מביאין
וחוגרין השידה והמחבה והמגל
כורת הקש כורת הקנים וברור
ספינה אלכסנדרית שישלחם שוליה
והן מחזיקים ארבעה לח שהן כמויה
בית ומרעה וסקורעה וקטבוליה
וסדין ומפץ ומחוגלת שהן עשויה
אהלים ועדר בהמה טמאה וטהורה
ומכונות וחמיה העתק ששכן והעשה
מקום ליבנה בשרבלים האורוה והקיסוס
ורקת חמור ודלעת יונית ואבלים
טהורים ר יוחנן בן נורי לא הידד
מדה באבלים טהורין חוץ מן העגל
שלדלה ב והדורין הגדורות
והשובכות והשקיפין הסלעים הגחוירה
והשמנים הסככות והפרעות שהן יכ
יכולין לקבל מעוברה רבה דבר מאיר
וחכמים אומ מעוברה בבינונית אילו הן
הסככות אילן שהוא מסך על האורן
ופרעות הוי יצאות מן הבית ב

אילו מביאין ולא חוגרין השידה
והמחבה והמגל כורת הקש כורת
הקנים וברור ספינה אלכסנדרית שישלחם

כמדת שהיא בתוך הפתח ופיה לחוץ
כמידת מן המיתנתון תחתיה או על
גבה מבחוץ כל שהוא כנגד ויוצא
תחתיה וגבה טמא וכל שאינו כנגד
ויוצא ותוכה והבית טהור בבית אין
טמא אלא בית בתוכה הכל טמא
ב היתה גבוהה מן הארץ טפח
וטומאה תחתיה או בבית או על גבה
אין טמא אלא תוכה בתוכה הכל
טמא ג במי דברי אמור בזמן
שהיא כלי מחולת היתה פחותה
ופקוקה בקש או אפרה או זוהמא
אפרה כל שאין לה טפח מפקוס
אחד כמית מן המת מתון תחתיה
כנגדו ועד התהום טמא על גבה
כנגדו עד הרקיע טמא אין
בבית טמא אלא בית בתוכה אין טמא אלא
תוכה ד היתה גבוהה מן הארץ
טפח וטומאה תחתיה או בבית
ותחתיה והבית טמא ובבית
טהור בתוכה אין טמא אלא
על גבה כנגדו עד הרקיע טמא ה
במי דברים אמורים בזמן שהיה
היה פיה לפנים כמית מן המת מתון
תחתיה על גבה בחוץ כל שהוא כנגד
ויוצא תחתיה וגבה טמא וכל שאינו
כנגד ויוצא ותוכה והבית טהור בתוכה
או בבית הכל טמא ו היתה
גבוהה מן הארץ טפח וטומאה
תחתיה או בבית או בתוכה או על

גבה הכל טמא ז במי דברי אמור
בזמן שהוא כלי מחולת היתה
פחותה ופקוקה בקש או אפרה
או זוהמא אפרה כל שאין לה טפח
מפקוס אחד כמית מן המת מתון
תחתיה כנגדו ועד התהום טמא
על גבה כנגדו ועד הרקיע טמא
בתוכה או בבית תוכה והבית טמאין
ח היתה גבוהה מן הארץ טפח
וטומאה תחתיה או בבית או בתוכה
אין טמא אלא גבוה על גבה כנגדו
עד הרקיע טמא ט היתה ממלא
את כל הבית ואין בינה לבין הקורות
פותח טפח וטומאה הבית טמא בהלכה
וטומאה בבית מה שבתוכה טהור
שדרך וטומאה לינאות ואין דרכה
להיכנס בין עמוד לעמוד בין מוטה על
יתדה בין אחת בין שתים י
היתה עומדת בתוך הפתח ואין בינה
לבין השקוף פותח טפח וטומאה
בתוכה הבית טהור וטומאה בבית
מה שבתוכו טמא שדרך וטומאה
לינאות ואין דרכה להיכנס יא היתה
מוטה על יתדה באויר בית מן המת
מתון תחתיה או על גבה כל שהוא כנגד
ויוצא תחתיה וגבה טמא כל שאינו כנגד
ויוצא ותוכה טהור בתוכה הכל טמא
יב היתה גבוהה מן הארץ טפח
וטומאה תחתיה או על גבה הכל טמא
אלא תוכה בתוכה הכל טמא יב

בְּמִי דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּזְמַן שֶׁהָאֹהֶל
הָיְתָה פְּחוּתָה וּפְקוּקָה בְּקַשׁ אוֹ בְּחָזֶרֶת
אַרְבָּעִים סְאָה כְּדֶרֶךְ חֲבֵרָתָהּ מִן הַמֵּת
נָתוּן תְּחוּתֶיהָ כְּנֶגֶד עַל הַתְּהוֹם טְמֵאָה
עַל גַּבֵּהּ כְּנֶגְדּוֹ עַד הָרָקִיעַ טְמֵאָה
בְּתוֹכָהּ אֵין טְמֵאָה אֶלָּא תּוֹרָה יד
הָיְתָה גְּבוֹהָה מִן הָאָרֶץ טְפָחַ טוּמְאָה
תְּחוּתֶיהָ תְּחוּתֶיהָ טְמֵאָה בְּהוֹרָה תּוֹרָה
טְמֵאָה עַל גַּבֵּהּ כְּנֶגְדּוֹ עַד הָרָקִיעַ טְמֵאָה
יה הָיְתָה יוֹשֶׁבֶת עַל שׁוּלֶיהָ וְהִיא
כְּלִי טוּמְאָה תְּחוּתֶיהָ בְּתוֹרָה אוֹ עַל
גַּבֵּהּ טוּמְאָה בּוֹקַעַת וְעוֹלָה וּבוֹקַעַת
וְיוֹרֶדֶת הָיְתָה גְּבוֹהָה מִן הָאָרֶץ
טְפָחַ אוֹ מְכוּסָּה אוֹ כְפוּיָה עַל פִּיהָ
טוּמְאָה תְּחוּתֶיהָ בְּתוֹרָה אוֹ עַל
גַּבֵּהּ הַכֹּל טְמֵא יו מִמִּי דְּבָרִים
אֲמוּרִים בִּזְמַן שֶׁהָאֹהֶל הָיְתָה
פְּחוּתָה וּפְקוּקָה בְּקַשׁ אוֹ בְּחָזֶרֶת
אַרְבָּעִים סְאָה כְּדֶרֶךְ חֲבֵרָתָהּ טוּמְאָה
תְּחוּתֶיהָ בְּתוֹרָה עַל גַּבֵּהּ טוּמְאָה בּוֹקַעַת
וְעוֹלָה וּבוֹקַעַת וְיוֹרֶדֶת אֲבָל
וְשׁוֹמְעִין אוֹ אֵין טוּמְאָה עוֹלָה
לָהּ אוֹ לֹא יוֹרֶדֶת מִמֶּנָּה יז הָיְתָה
גְּבוֹהָה מִן הָאָרֶץ טְפָחַ טוּמְאָה תְּחוּתֶיהָ
טְמֵאָה בְּתוֹרָה אוֹ תְּחוּתֶיהָ עַל גַּבֵּהּ
כְּנֶגְדּוֹ עַד הָרָקִיעַ טְמֵאָה יח אֲרוֹן
שֶׁהָיָה רְחָבָה מִלְּמַטָּן וְיָרֵד מִלְּמַעְלָן
הַמֵּת בְּתוֹרָה הַמְּנֻגָּעָה מִלְּמַטָּן טָהוֹר
מִלְּמַעְלָן טְמֵא יט רְחָבָה מִלְּמַעְלָן

וְיָרֵד מִלְּמַטָּן הַמְּנֻגָּעָה מִכָּל מָקוֹם טְמֵאָה
הָיְתָה שָׁוָה הַמְּנֻגָּעָה מִכָּל מָקוֹם
טְמֵאָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר יְהוֹשֻׁעַ אוֹמְרִים
מִלְּמַטָּן וּלְמַטָּן טָהוֹר מִלְּמַעְלָן וְלְמַעְלָן
טְמֵא יט עֲשׂוּיָה כְּמִין קֻמְטָה
הַמְּנֻגָּעָה מִכָּל מָקוֹם טְמֵאָה כְּמִין
בַּלּוֹסְקוֹס הַמְּנֻגָּע מִכָּל מָקוֹם טָהוֹר
חוּץ מִמְּקוֹם פְּתִיחָתָהּ כ חֲבִית
שֶׁהִיא יוֹשֶׁבֶת עַל שׁוּלֶיהָ בָּאֲוִיר מֵת
מִן הַמֵּת נָתוּן תְּחוּתֶיהָ אוֹ בְּתוֹרָה אוֹ
כְנֶגֶד קְרִקְרוֹתֶיהָ טוּמְאָה בּוֹקַעַת וְעוֹלָה
וּבוֹקַעַת וְיוֹרֶדֶת הַחֲבִית טְמֵאָה תְּחוּתֶיהָ
וְכָפְנָה מְבֹחָרִין טוּמְאָה בּוֹקַעַת וְעוֹלָה
וּבוֹקַעַת וְיוֹרֶדֶת וְהַחֲבִית טְהוֹרָה
בְּתוֹכָהּ תְּחוּתֶיהָ וְכָפְנָה אוֹ יֵשׁ בָּהּ
מִדְּפָנוֹתֶיהָ וְכוּ טְפָחַ הַכֹּל טְמֵא וְכֵן
פִּיהָ טָהוֹר וְאוֹ לָאו טוּמְאָה בּוֹקַעַת
וְעוֹלָה וּבוֹקַעַת וְיוֹרֶדֶת כְּמִי דְּבָרִים
בְּטָהֳרָה אֲבָל אִם הָיְתָה טְמֵאָה
אוֹ גְּבוֹהָה מִן הָאָרֶץ טְפָחַ אוֹ מְכוּסָּה
אוֹ כְפוּיָה עַל פִּיהָ טוּמְאָה תְּחוּתֶיהָ
בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גַּבֵּהּ הַכֹּל טְמֵא׃

פֶּרֶק יא הֲלָכוֹת

אַרוּבָּה שֶׁהִיא בְּתוֹךְ הַבַּיִת וְשֶׁבָּהּ
פְּתִיחָה טְפָחַ טוּמְאָה בַּבַּיִת כְּנֶגְדָּהּ
אַרוּבָּה טָהוֹר טוּמְאָה כְּנֶגֶד אַרוּבָּה
וְהַבַּיִת טָהוֹר טוּמְאָה כְּנֶגֶד אַרוּבָּה
הַבַּיִת טָהוֹר וְטוּמְאָה בֵּין בַּיִת בֵּין
כְּנֶגֶד אַרוּבָּה נָתַן אֶת רַגְלָיו מִלְּמַעְלָן

וְעָרַב אֶת הַטּוּמְאָה מִקְצָת הַטּוּמְאָה
בַּבַּיִת מִקְצָתָהּ בְּנֶגֶד אֲרוּבָה הַבַּיִת
טְמֵאָה וּכְנֶגֶד הַטּוּמְאָה טְמֵאָה׃ ב
אֵין בַּאֲרוּבָה פִּתְחָהּ טֶפַח טוּמְאָה
בַּבַּיִת כְּנֶגֶד אֲרוּבָה טְהוֹרָה טוּמְאָה
כְּנֶגֶד אֲרוּבוֹת הַבַּיִת טְהוֹרוֹת הַטּוּמְאָה
בַּבַּיִת נָתַן בֵּין דָּבָר שֶׁהוּא מְקַבֵּל
טוּמְאָה בֵּין דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טו
טוּמְאָה בֵּין מִלְמַעְלָן בֵּין מִלְמַטָּן
אֵין טָמֵא אֶלָּא תַּחְתּוֹנָה הַטּוּמְאָה
כְּנֶגֶד אֲרוּבוֹת נָתַן דָּבָר שֶׁהוּא מְקַבֵּל
טוּמְאָה בֵּין מִלְמַעְלָן בֵּין מִלְמַטָּן הַכֹּל
טָמֵא וְדָבָר שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה בֵּין
מִלְמַעְלָן בֵּין מִלְמַטָּן אֵין טָמֵא אֶלָּא
תַּחְתּוֹנָה ו אֲרוּבָה שֶׁהִיא בְּתוֹךְ
הַבַּיִת וְקַדֵּרָה נְתוּנָה תַּחְתֶּיהָ שֶׁאִם
תֵּעָלֶה וְאֵין שָׁפָתָהּ נוֹגַעַת בַּאֲרוּבָה
טוּמְאָה תַּחְתֶּיהָ בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גַּבָּהּ
טוּמְאָה כּוֹקַעְתָּ וְעוֹלָה וְכוֹקַעְתָּ וְיוֹרֶדֶת
הָיְתָה גְּבוֹהָה מִן הָאָרֶץ טֶפַח טוּמְאָה
תַּחְתֶּיהָ אוֹ בַּבַּיִת תַּחְתֶּיהָ וְהַבַּיִת טָמֵא
תּוֹכָהּ וְגַבָּהּ טָהוֹר בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גַּבָּהּ
הַכֹּל טָמֵא׃ ז הָיְתָה נְתוּנָה בְּיַד
הָאִסְקוּפָה שֶׁאִם תֵּעָלֶה וְהִיא נוֹגַעַת
בְּשֻׁקֶת פִּתְחָהּ טֶפַח טוּמְאָה תַּחְתֶּיהָ
בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גַּבָּהּ טוּמְאָה כּוֹקַעְתָּ
וְעוֹלָה וְכוֹקַעְתָּ וְיוֹרֶדֶת הָיְתָה גְּבוֹהָה
מִן הָאָרֶץ טֶפַח טוּמְאָה תַּחְתֶּיהָ אוֹ
בַּבַּיִת תַּחְתֶּיהָ וְהַבַּיִת טָמֵא תּוֹכָהּ וְגַבָּהּ
טָהוֹר בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גַּבָּהּ הַכֹּל טָמֵא
ח שֶׁאִם תֵּעָלֶה וְאֵין נוֹגַעַת

את הבית וכו׳ טמא

בְּשֶׁקִּנַּח פִּתְחוֹ טָפֵחַ אוֹ מִדְּבֵקַת
לְשֶׁקּוֹעַ טוּמְאָה תַּחְתֶּיהָ אֵין טָמֵא
אֶלָּא תַּחְתֶּיהָ פר יא

הל ח בַּיִת שֶׁנִּיסַּדַּק טוּמְאָה

בַּחוּץ כֵּלִים שֶׁבְּפָנִים טְהוֹרִין טוּמְאָה
בְּפָנִים כֵּלִים שֶׁבַּחוּץ בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְ
עַד שֶׁיְּהֵא בְּסֶדֶק אַרְבָּעָה טְפָחִים
וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים כָּל שֶׁהוּא רִיסָּה אוֹמְ
מִשָּׁם בֵּית הִלֵּל פּוֹתְחִין טֶפַח ב
אַכְסַדְרָה שֶׁנִּיסַּדְקָה טוּמְאָה בְּעַד
זֶה כֵּלִים שֶׁבְּיַד הַשֵּׁנִי טְהוֹרִין נָתַן
אֶת רַגְלוֹ אוֹקֶנָה מִלְּמַעְלָן וְעָרַב אֶת
הַטּוּמְאָה נָתַן אֶת הַקָּנֶה בָּאָרֶץ אֵינוֹ
מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה עַד שֶׁיְּהֵא גָּבוֹהַּ
מִן הָאָרֶץ פּוֹתְחִין טֶפַח ג סְגָסִ
עֲבָהּ וְכוֹפְתָ עֲבָהּ אֵין מְבִיאִין אֶת
הַטּוּמְאָה עַד שֶׁיְּהֵא גָּבוֹהַּ מִן
הָאָרֶץ פּוֹתְחִין טֶפַח קְפִילִין וְעַל גַּבֵּי
זוֹ אֵינָן מְבִיאוֹת אֶת הַטּוּמְאָה עַד
שֶׁתְּהֵא הָעֶלְיוֹנָה גְּבוֹהָה מִן הָאָרֶץ
פּוֹתְחִין טֶפַח הָיָה אָרֹס נָתוּן שָׁם בֵּית
שַׁמַּאי אוֹמְ אֵינוֹ מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה
וּבֵית הִלֵּל אוֹמְ אָרֹס וְחוֹלֵל הוּא וְהוֹלֵךְ
הָעֶלְיוֹן מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה הַיָּרֹד
מַשְׁקִיעַ בְּעַד הַחוֹלֵל וְהָאוֹהֶל עַל
קִבְרֵי הַמֵּת בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְ אֵינוֹ מֵבִיא
אֶת הַטּוּמְאָה בֵּית הִלֵּל אוֹמְ מֵבִיא
אֶת הַטּוּמְאָה מוֹדִים שֶׁאִם הָיָה
לָבוּשׁ בְּכֵלָיו וְאוֹ שֶׁהָיוּ שָׁם עַל

נֶגֶד זֶה שֶׁהֵן מַכְנִיסִין אֶת הַטּוּמְאָה
ה הָיָה מוּטָל עַל הָאַסְקוּפָה
וְהָאֲהִילוּ עָלָיו קִבְרֵי הַמֵּת בֵּית שַׁמַּאי
אוֹמְ אֵינוֹ מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה בֵּית
הִלֵּל אוֹמְ מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה הַטּוּמְאָה
נֶגֶד בֵּית הָאֲהִילוּ עָלָיו טְהוֹרִין בֵּית שַׁמַּאי
מְטַהֲרִין בֵּית הִלֵּל מְטַמְּאִין ו כָּל
שֶׁאֲכָלָן בְּשַׁר הַמֵּת וּמֵת וּמוּטָל עַל
הָאַסְקוּפָה רִ מֵאִיר אוֹ אִם יֵשׁ בַּמֵּאוֹרוֹ
פּוֹתְחִין טֶפַח מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה וְאִם
לָאו אֵינוֹ מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה רִ יוֹסֵה
אוֹמְ רוֹאִין אֶת הַטּוּמְאָה מִכְּנֶגֶד הַשָּׁקוּף
וּלְפָנִים הַבַּיִת טָמֵא מִכְּנֶגֶד הַשָּׁקוּף וְלַחוּץ
וּלְפָנִים הַבַּיִת טָהוֹר רִ אֱלִיעֶזֶר אוֹ פִּי
לְפָנִים הַבַּיִת טָהוֹר פִּי לַחוּץ הַבַּיִת
טָמֵא שֶׁהַטּוּמְאָה יוֹצֵאת דֶּרֶךְ שָׁלִיחַ
יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָה אוֹמְ בֵּינָן וּבֵינָן
הַבַּיִת טָמֵא ז בַּיִת תִּשְׁהֵא בְּמֵיעֵיהוּ
שְׁלֹשָׁה יָמִים מֵעֵת לְעֵת וּבְעַנְפוֹת וּבְרֹגֶס פרי שׁוּתָפוֹל
רִבִּ רִ שִׁמְעוֹן רִ יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָה אוֹמְ לאור והשרף
בְּעַנְפוֹת וּבְרֹגֶס מֵעֵת לְעֵת ז

הַחִדּוּת שֶׁבַּבַּיִת וְהַמְּנוֹרָה לְתוֹכוֹ וְהַפֶּרַח
שֶׁלְּהִידְּיָא וְכַפִּישָׁה נְתוּנָה עָלָיו שֶׁאִם
תִּינַּטֵּל הַמְּנוֹרָה וְכַפִּישָׁה עוֹמֶדֶת עַל
פִּי הַחִדּוּת בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְ הַחִדּוּת
טְהוֹרָה וְהַמְּנוֹרָה טְמֵאָה בֵּית הִלֵּל אוֹ
אֶת הַמְּנוֹרָה טְהוֹרָה וּמוֹדִים שֶׁאִם
תִּינַּטֵּל הַמְּנוֹרָה וְכַפִּישָׁה נוֹפֶלֶת שֶׁהַכֹּל
טָמֵא ט כֵּלִים שֶׁבֵּין שְׁפָתֵי כַּפִּישָׁה

לְבֵין שִׁפְתֵי הַחֲדוֹת אֲפִילּוּ עַד הַתְּהוֹם
טְהוֹרִין טוּמְאָה שֶׁה הַבַּיִת טָמֵא
טוּמְאָה בַּבַּיִת כֵּלִים שֶׁכְּתוֹלֵי הַחֲדוֹת
אִם יֵשׁ בְּמִקְוֶה טֶפַח עַל רוֹם טֶפַח
טְהוֹרִין וְאִם לָאו טְמֵאִין אִם הָיוּ
כְּתוֹלֵי הַחֲדוֹת וְחוֹבְרִין מִשֶּׁלַּבַּיִת בֵּין
כָּךְ וּבֵין כָּךְ טְהוֹרִין

פֶּרֶק יג הֲלָכָה ט

נֶסֶר שֶׁהוּא נָתוּן עַל פִּי תַּנּוּר חָדָשׁ
וְיָרֵחַ מִכָּל יְרֵדָיו פּוֹתֵחַ טֶפַח טְ
טוּמְאָה תַּחְתָּיו כֵּלִים שֶׁעַל גַּבָּיו טְהוֹרִין
טוּמְאָה עַל גַּבָּיו כֵּלִים שֶׁתַּחְתָּיו טְהוֹ
טְהוֹרִין וְכֵישָׁן טְמֵאִי יִרְחָנָן בֶּן נוּרִי
מְטַהֵר נָתוּן עַל שְׁנֵי תַּנּוּרִים טוּמְאָה
בֵּינֵיהֶם הֵן טְמֵאִים רִ יִרְחָנָן בֶּן נוּרִי
מְטַהֵר בּ סְתִירָה שֶׁהִיא נְתוּנָה
עַל פִּי הַתַּנּוּר מוּקָף יָמִיד פָּתִיל טְ
טוּמְאָה תַּחְתֶּיהָ אוֹ עַל גַּבָּהּ הַכֹּל טָמֵא
וְכֵן גַּבֵּי אַמּוּרוֹ שֶׁל תַּנּוּר טְהוֹר טוּמְאָה
וְכֵן כָּל אֵזוֹר שֶׁל תַּנּוּר כְּנֶגְדּוֹ עַד הַ
הָרְקִיעַ טָמֵא ג נֶסֶר שֶׁהוּא
נָתוּן עַל פִּי תַּנּוּר יָשָׁן וְרוֹבֵעַ מִזֶּה
וּמִזֶּה טֶפַח אֲבָל לֹא מִן הַיְּדָדִין
טוּמְאָה בְּיָד וְהֵם כֵּלִים שֶׁבְּיָדָהּ שֶׁיֵּשׁ
טְהוֹרִין רִ יוֹסֵה מַטְמֵא הַבְּטָח אֵינִי
מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה הֲרֵי זוֹ רִ
אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֵינוֹ מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה
רִ יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר רוֹאִין אֶת הַבְּטָח כְּאִילּוּ
אֵינוֹ וְיוֹצֵא עֲלֵיהֶן מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה

ד סַנְדָּל שֶׁעֲלֵיהָ שְׁפָחָתוֹ לְתוֹךְ
הַבַּיִת אִם יֵשׁ בּוֹ פּוֹתֵחַ טֶפַח הַכֹּל
טָמֵא וְאִם לָאו מוֹנִיס בּוֹ כְּדֵרֶךְ
שֶׁמּוֹנִיס בַּמֵּת ה קוֹרוֹת הַבַּיִת
וְהָעֲלִיָּה שְׁאֵין עֲלֵיהָ מַעֲזֵבָה וְהֵן
מְכוּוָּנוֹת טוּמְאָה תַּחַת אַחַת מֵהֶן
תַּחְתֶּיהָ טָמֵא מִן הַתַּחְתּוֹנָה לָעֶלְיוֹנָה
כֵּינֵיהֶם טָמֵא עַל גַּבֵּי הָעֶלְיוֹנָה כְּנֶגְדּוֹ
עַד הָרְקִיעַ טָמֵא וְהֵיכָן הָעֶלְיוֹנוֹת
כֵּיצַד הַתַּחְתּוֹנָה טוּמְאָה תַּחַת אַחַת
מֵהֶן תַּחְתֶּיהָ כּוּלָּם טָמֵא עַל גַּבֵּיהֶן
כְּנֶגְדּוֹ עַד הָרְקִיעַ טָמֵא וְקָרָה
שֶׁהִיא נְתוּנָה בֵּין כּוֹתֶל לְכוֹתֶל וְ
וְטוּמְאָה תּוֹחְבָתּוֹ אִם יֵשׁ פּוֹתֵחַ
טֶפַח מִבְּיָאָה אֶת הַטּוּמְאָה תַּחַת
כּוּלָּהּ וְאִם לָאו טְמֵאָה בְּוִקְעָרַת
וְעֵלָה וּבוֹקַעַת וְיוֹרֶדֶת ז וְכַמָּה
יְהֵא בְּחֻקְיָהּ וְיִהְיֶה פּוֹתֵחַ טֶפַח
בְּזֹמֶן שֶׁהִיא עֲגֻלָּה וְקִיפָּהּ שֶׁלָּהּ
טֶפַח יִהְיֶה בְּזֹמֶן שֶׁהִיא מְרוּבַּעַת אַרְבָּעָה
טְפָחִים בְּזֹמֶן שֶׁהִיא מְרוּבַּעַת יִתֵּר עַל הָעֲגֻלָּ
רְבִיעַ ט עָמוּד שֶׁהוּא מְטֻלְ
טְאוּוִיד אִם יֵשׁ בּוֹ הֶקֵּף עֲשָׂרִים
וְאַרְבָּעָה טֶפַח מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה
תַּחַת הַפָּנוּי וְאִם לָאו טוּמְאָה בְּוִקְעָת
וְעֵלָה וּבוֹקַעַת וְיוֹרֶדֶת י בַּיִת
מִן הַמֵּת מְדַבֵּק לְאִסְקוּפָה רִ אֱלִיעֶזֶר
מְטַמֵּא אֶת הַבַּיִת רִ יְהוֹשֻׁעַ מְטַהֵר
הָיָה נָתוּן תַּחַת הָאִסְקוּפָה יוֹרְדִין

ירון מחיצה למחיצה מדבק לשקוף
הבית טמא יוסה מטהר הרי
נתון בתוך הבית הנוגע בשקוף
טמא הנוגע באוסקופה ר' אליעזר
מטמא ר' יהושע אומר מטפח ולמטן
טהור מטפח ולמעלן טמא

פר' יג הל' יג

העושה מאזן כתחילה שיעורו
כמלוא מקדחה גדול של שבה שירי
המאזן רוס אינבעיים על רוחב
הגודל אילן הן שירי המאזן חלון
שסתמה ולא הספיק לנמרה
ודרדרו מים או שרצים או שא
שאכלתו מלחת שיעורו כמלוא
אגרוף חשב עליו להשמיש שיעורו
בפותחו טפח למאזן שיעורו כמלוא
מקדחו ב הסרינתו והרפסת
מיענדפות כמלוא מקדחו ורבית שמי
והלל בית שמאי אומר עד שיהיו בו כ
במקום אחד כמלוא מקדחו להביא
את הטומאה ולהרים את הטומאה
ר' שמעון אומר להביא את הטומאה
אבל להרים את הטומאה בפותחו
טפח ג חלון שהיא לאורך
שיעורה כמלוא מקדחו בעה בית
חזיתה לה שיעורה בפותחו טפח
נתן תיקרה בראש מיענה דלתות המחתן
פותחו טפח והעליון כמלוא מקדחו

אוגי

אגרוף דבר עקיבה ר' טרפון בפותחו
טפח שניר בהחדש מלמטן או
מלמעלן הנפה ולא מיקה או שב
שפתחתו הרחיז שיעורו מלוא אגרוף
ה העושה מקום לקנה ולאספתי
ולניר שיעורו כל שהוא אמרת בית
שמי בית הלל אומ בפותחו טפח לזון
את עיניו ולדבר עם חבירו ולתשמיש
בפותחו טפח ו אילן מעיטים
את הטפח פחות מכדי שיעור מעיטו
על ידי רובע עיניות פחות מעינב
משש שרה מעיט על ידי כזית בשר
פחות מכדי כזית והיית פחות מכדי
מן הבצילה פחות מכעדשה מן השעין
פחות מכביצה אוכלין ותבואה שבחלון
וכפאים שיש בה ממשן נבלת העוף
הטהור שלא חשב עליה נבלת העוף
הטמא שחשב עליה ולא הכשירה
או הכשירה ולא חשב עליה ז אילו
שאינן ממעיטין אין העינים ממעט
על ידי עינית ולא בשר על ידי בשר
ולא כזית מן הנבילה ולא כעדשה
מן השרץ ולא כביצה אוכלין ולא
כפאים שאין בה ממשו ולא נבלת העוף
הטהור שחשב עליה ולא נבלת העוף
הטמא שחשב עליה והכשירה ולא
שיתי ועדב המנגנין ולא נבילה מ
מבית חפרס רבי מאיר חכם אומ
לבינה ממעט והטמא אינו ממעט

ולא

הנבילה ממעטת

פרק יד הלכה ו

הרי זו מביא את הטומאה כל שהוא הג
הגדרה והגבלית פותח טפח אי זה
הוא רבי שפניו למטן וגדרה שפניה
למעלן במה אמרו הרי זו מביא את
הטומאה כל שהוא ברוחב שהוא גדוד
מן הפתח שלשה נדבכין שהן שנים
עשר טפח יתר מכאן מביא את הטומאה
בפותח טפח והעגורות והפיתחונין
מביאין את הטומאה בפותח טפח

ב רבי שמעון אומר הפתח מביא את
הטומאה בפותח טפח שער גבי חולין
רוחב אמתים שער גבי מלוא מקדש
כל שהוא רבי יוסי אומר מלואו ג קנה
שעל גבי הפתח אפילו גבוה מאה
אמה מביא את הטומאה כל שהוא
רבי יהושע אומר אפילו לא יזיז ראשו

ר' יוחנן בן נורי

מן הדיו ד רבי שמעון אומר
את כל הבית ואוהל בפתח שלוש
אינבעות טומאה בבית כליה שתחתין
טמאין טומאה תחתיו ר אליעזר אומר
מטמא את הבית ר יהושע מטהר
וכן בחיגר שהיא מוקפת אכסדרה

ה שני זיזין זה על גבי זה יש
בהן פותח טפח הרי הן פותח טפח
טומאה תחתיהן תחתיהן טמא ביניהן
ביניהן טמא על גביהן כנגד הדקיק
טמא ו היה העליון עודף על
התחתון פותח טפח טומאה תחתיהן

או ביניהן תחתיהן וביניהן טמא
על גביהן כנגדן עד הדקיק טמא
ז היה העליון עודף על התחתון
פחות מטפח טומאה תחתיהן וכן

החביות ובניינן

אם ביניהן או תחת המותר
ר אליעזר אומר תחתיהן וביניהן טמא
ר יהושע אומר ביניהן תחת המותר
טמא ותחתיהן טהור ח יש
בהן פותח טפח ואין ביניהן
פותח טפח טומאה תחתיהן תחתיהן
טמא ביניהן או על גביהן כנגדן עד

טנא

הדקיק ט אין בהן פותח טפח
בין שיש ביניהן פותח טפח בין
שאין ביניהן פותח טפח טומאה
תחתיהן טמא תחתיהן אוכל ג
בהן פותח טפח טומאה בקרעת ועלה ובקרעת
ויורדת וכן שתי ידיעות שהן גבוהות
מן הארץ פותח טפח פרק יד

הל ט מגוס עבה וכופת עבה
אינן מביאין את הטומאה עד שיהא
בתוכן מן הארץ פותח טפח קפלין
ו על גבי ואינן מביאות את הטומאה
עד שתהא העליונה גבוהה מן הארץ
פותח טפח טבליות אינן מביאות
את הטומאה עד שתהא העליונה
גבוהה מן הארץ פותח טפח אם היו
של שלש טומאה בקרעת ועולה וכו
וקרעת ויורדת ב טבליות
של עץ שהן נוגעות זו בזו בקרעותיהן

והן גבוהות מן הארץ פותחו טפח
טומאה החזת אחת מהן והנוגעת
בשניה טמא טומאת שבעה כלים
שתחת הראשונה טמאין ושתחת
השניה טהורין והשולחן אינו מב
מבריא את הטומאה עד שיהא בו
רוחב פותחו טפח ג חבית
שהן יושבות על שולחן או מוטות
על ידיהן באווירי והן נוגעות זו
בזו בפותחו טפח טומאה החזת את
מהן טומאה בוקעת ועולה ובוקעת
וורדת במי רגלי מבטהורות אבל
אם היו טמאות או גבוהות מן הארץ
פותחו טפח טומאה החזת את כהן
תחת כולם טמא ד בית שחיצניו
בנסרים או בדיעות מן הידדין או
מן הקורות טומאה בבית כלים שב
שבחוצין טהורין טומאה שבחוצין
כלים שבבית טמאין כלים שבחוצין
אם יש בהן פותחו טפח טמאין ואם
לאו טהורין ה חצינו מאירנו
טומאה בחוצין כלים שבבית טמאין
טומאה בבית כלים שבחוצין אם יש
במקומן טפח על רום טפח טהורין
ואם לאו טמאין שאירנו של בירת
במהו עד החסוס ו בית שהוא
מלא תבן ואין בינו לבין הקורות פותחו
טפח טומאה בפנים כלים שבנגד
הייצאה טמאין טומאה בחוץ כלים

שבפנים אם יש במקומן טפח על טפח
על רום טפח טהורין ואם לאו טמאין
אם יש בין תבן לקורות פותחו טפח
בין כך ובין כך טמאין ז בית
שמילהו עפר או יורות ביטלו וכן
כדי שלתבואה או גל של יורות אפילו
כולו של עכן או טומאה בינו לתיל אפילו
טומאה בוקעת ועולה ובוקעת וויורדת
ח חיצר והקבר והעומד בתוכה
טהור עד שיהא בה ארבעה אמות
כדברי בית שמאי ובית הלל אין ארבעה
טפחים קרקע שעשאה גלל לקבר
בין עומדת בין מושה על ידיו אין
טמא אלא כבית הפתח עשאה ראשה
גלל לקבר אין טמא אלא עד ארבעה
טפחים בזמן שהוא עתיד לגדר י
יה ודה אין כולה וחבור ט חבית
שהיא מלאה משקין טהורין ושוקפת
ימיד פתיל ועשאה גלל לקבר הנוגע
בה טמא טומאת שבעה והחבירת
והמשקין טהורין בחמה שעשאה
גלל לקבר הנוגעה טמא טומאת
שבעה י מאירין על שישבו ודרך
חיים אינו מטמא משום גלל י
הנוגע במת הנוגע בכלים מאוהל על
המת הנוגע בכלים טמאים מאוהל
על המת ומאוהל על הכלים הנוגע
במותו מאוהל על הכלים טהורין
אם יש בידיו פ פותחו

טָמֵא טֻמְאַת שִׁבְעַת יָמִים וְכָל הַנּוֹגֵעַ
וְהָיָה פָּשׁוּט שֶׁהוּא יָדוּעַ לָהֶם אֵינוֹ
בְּיָדָיו פּוֹתֵחַ טָמֵא מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה
וְאִם לָאו אֵינוֹ מֵבִיא אֶת הַטּוּמְאָה

פרק יו הל׳ ו׳

כָּל הַמִּטַּלְטְלִין מֵבִיאִין אֶת הַטּוּמְאָה
בְּעוֹבִי הַמְרוּבָּע אֲפִלּוּ טְפָחַיִם אוֹ קָפַח
אֶת בָּנָיו שָׁוֶה הֲלָכָה מִקּוֹפַחַת שֶׁשָּׁמַע
הַשּׁוֹמֵעַ וְטָעָה שֶׁהָאִישׁ עוֹבֵר וְהַמְ
וְהַמְרוּבָּע עַל כְּתֵפּוֹ וְהָאֹהֶל יְרִידִי
אֶחָד עַל הַקֶּבֶר וּטְמֵאָה וּמְשַׁמֵּשׁ כֵּלִים
הַמְּאָה יְלִיכָה עַל הַמֵּת אֲפִלּוּ עֲקִיבָתוֹ
אֲנִי אֶתְקִין שֶׁיְּהוּא רַךְ וְחַמְרְמָרִין
יְהוּא כָּל הַמִּטַּלְטְלִין מֵבִיאִין אֶת
הַטּוּמְאָה עַל אֲוִירָן הַנִּשְׁאָן בְּעוֹבִי
הַמְּרוּבָּע וְעַל יְרִיעָתָן בְּכָל שֶׁהֵן וְעַל שֶׁ
שְׁאָר אֹהֶל וְכֵלִים בְּפוֹתֵחַ טָפַח ב
מִינֵי כוּשׁ שֶׁהוּא תַּחוֹב בַּכִּיתָה לְסוֹדֵי
זִית מִתַּחְתָּיו כְּחֵצִי וְזֶת מִיַּעַל גַּבָּיו
אֶת עַל פִּי שֶׁאֵינָן מְכַוְּנִין טָמֵא
וְיָצָא מֵבִיא טוּמְאָה לְעַצְמוֹ בְּכָל
שֶׁהוּא ג הַקֶּבֶר שֶׁהוּא עוֹבֵר
וְהָאֹהֶל עַל כְּתֵפָיו וְהָאֹהֶל יְרִידִי אֶחָד
עַל הַקֶּבֶר כֵּלִים שֶׁבְּעֵבֶד הַשֵּׁנִי טְהוֹרִין
אִם יֵשׁ בְּאֹהֶל פּוֹתֵחַ טָפַח טָמֵאִין
הַתְּלוּלִיּוֹת הַקְּרוּבוֹת בֵּין לָעִיר בֵּין
לַדֶּרֶךְ אֶחָד וְחָרָשׁוֹת אֶחָד וְשִׁנּוֹת
טְמֵאוֹת וְהָרְחוֹקוֹת חֲדָשׁוֹת טְהוֹרוֹת
וְשִׁנּוֹת טְמֵאוֹת

אוֹ וְהוּא שֶׁקְּרוֹבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה שֶׁהֵ
וְשָׁנָה שִׁשִּׁים שָׁנָה וְהָרִי מֵאִיר
יְהוּדָה אוֹמֵר קְרוֹבָה שֶׁאֵין קְרוֹבָה
מֵמָּנָּה וְיָשָׁנָה שֶׁאֵין אֲנָשִׁים וְכֵלִים
ד הַמִּרְעֶה מִתַּחְוִילָה מִשָּׁכָם
כְּדַרְכּוֹ נִטְלוֹ וְאֶת תְּפוּסָתוֹ מֵיעָא שָׁמָּה
נִטְלָן וְאֶת תְּפוּסָתָן מֵיעָא שֶׁל שָׁדֶה
אִם יֵשׁ בֵּין זֶה לָזֶה מֵאַרְבַּע אַמּוֹת וְעַד
שְׁמוֹנָה כְּמִלּוֹאוֹ מֵיעָה וְקוֹבֵר הֵיכָן
זֶה שֶׁכְּרָאוּי קְבוּרוֹת בְּרֹאשׁ מִמֶּנּוּ וּלְהַלָּן
מֵעֲשָׂרָה אַמָּה מֵיעָא אֲחָדָה בְּסוֹף עֲשָׂרָה
אַמָּה בְּרֹאשׁ מִמֶּנּוּ וּלְהַלָּן עֲשָׂרָה אַמָּה
שֶׁאֵין לְהַלָּן שְׁאֵילוֹ מִתָּה וְלֹא מֵיעָאוּ
הָיָה נִטְלוֹ וְאֶת תְּפוּסָתוֹ ה הַבּוֹנֶה
בְּרֹאשׁ אַמָּה עַל אַמָּה וּמֵיעָה אַמָּה עַל
שְׁהוּא מַגִּיעַ לַסֶּלַע אוֹ לְכַתְּלָה וּמוֹנֶה
אֶת הָעֲפָר מִמְּקוֹם הַטּוּמְאָה אוֹכֵל
בְּרִימְעוֹ הַמְּפֻקָּחַת בַּבַּיִת וְאֵינוֹ אוֹכֵל
בְּרִימְעוֹ ו הָיָה בּוֹרֵק וְהִגִּיעַ
לַנַּחַל אוֹ לִשְׁלוּלִית אוֹ לְזֶרֶךְ הַמַּיִם
מַפְסִיק שֶׁזֶּה שֶׁמְּרַנֵּבָה הַרְוֹגִיס
מְלֵקֶט עֲנָפָה עֲנָפָה הַכֹּל טָהוֹר וְהַשָּׁפָה
קְבָרוֹתֶיהָ שֶׁזֶּה מְלֵקֶט עֲנָפָה עֲנָפָה
הַכֹּל טָהוֹר בּוֹר שֶׁמְּטִילִין לְתוֹכוֹ
נְפָלִין אוֹ הֵרוֹבִין מְלֵקֶט עֲנָפָה עֲנָפָה
הַכֹּל טָהוֹר אִם הִקְדִּימוֹ לְקֶבֶר מִתְּחִלָּה
וְיֵשׁ לוֹ תְּפוּסָה פרק יז
הל׳ ו׳ הַחוֹרֵשׁ אֶת הַקֶּבֶר הֲרֵי זֶה
עוֹשֶׂה בֵּית פֶּרֶס עַד כַּמָּה הוּא עוֹשֶׂה

מלוא מענה מאה אמה בית ארבעת
סאים ר' יוסה אומ' אחת בית חמשב
ר' מורד' במערלה נותן רבע עשרשניס
על בורך המחרישה עד מקום שיצ
שינמחו שלשה כרשנים והנירר
וה עד שם הוא עושה בית פרס ר'
יוסה או אחת במורד אבל לא במערלה
ב היה חורש והטריח בסלע או
בקרד או שני עד את המחרישה
עד שם הוא עושה בית פרס ר' ליעז
אומ' בית פרס עושה בית פרס ר'
יהושע או פעמים עושה פעמים
שאינו עושה כיצד חרש חדש
מענה וחזר וחרש חציה וכן הימדין
הרי זה עושה בית פרס וחרש מלוא
מענה וחזר וחרש ממנו ולחזן אינו
עושה בית פרס ג החורש
מלאטומיה מיבבית הינעמורת
משדה שאבד קבר בתוכה או שרצ
שנמצאבה קבר החורש את שאינ
שלו וכן נוכרי שחרש אינם עושה
בית פרס לכותים ו שדה בירת
פרס על גבי טהורה שטפו בשמים
מבית פרס לטהורה אפילו ארומה
והלבינה או לבנה והאדימה אין
עושין אותה בית פרס ה שדה
שאבד קבר בתוכה ונמה בה בירת
ועליה על גביו או שהיה פיתחו של
עליה מבחון כנגד פתחו של בית הע
העליה טהורה ואם לאו העליה

טמאה עפר בית פרס ועפר חוץ לארץ
שבא בדיק מיניעורפין כחותם מי
מרינפין ידבר אליעזר ויחכם אומ
עד שיהו אנשים אחד כחותם מרעפין
אמ' יהודה מעשה שהיו אוגרות
באות ממדינת הים לבני סהנים בגליל
והיו בהם כסאות וכסאותים חותמות
ולא החרישו להם משם טומאה

פר יח זהל ז

כיצד בוערין בית פרס מוין על האוזן
ועל הכלים ושונים ובוגדים ומנעלין
חוץ לבית הפרס ואחרין מקבלין
מהן ומוליכין עד אם נבעו אילו ואילו
טמאין כדב בית הלל לבית שמי אומ
או אחזו את המבל בסיב ובגד בינור
ונתן לתוך כפישה ומוליך למתמר
יוסה במי דברי אמ' בבית הנעשה בית פרס אבל
בית פרס ימכר לשוק: ב שלשה בית הנעמט
פרסות הן החורש את הקבר ומשמת
כל נטע ואינה נורעת כל ורע חוץ
מזרע הניקיני ואם עקרו יזבר את
הגידו לתוכו וכתבו בשתי כבדות
דבר ר' מאיר ר' יהודה אומ' התבואה
בשתי כבדות והקטנית בשלוש כבדות
ושורף את הקש ואת העצה ומטמין
במצע ובמשא ואינן מיטמין באהל
ג שדה שאבד קבר בתוכה
נזרעת כל זרע ואינה נורעת כל
נטע ואין מקיימין בה את אילנות חוץ
מאילן שרק שאינו עושה פרות

וּמְטַמֵּא בְּמַגָּע וּבְמַשָּׂא וּבְאֹהֶל׃ ד
שְׂדֵה כּוֹבְסִין לֹא נִיטְּעָה וְלֹא נִזְרְעָה
וְעֻפָּרָהּ טָהוֹר וְעוֹשִׂין מִמֶּנָּה תַּנּוּרִין
לְקֹדֶשׁ וּמְדִין בֵּית שַׁמַּי וּבֵית הִלֵּל
שֶׁבּוֹדְקִין לְעוֹשֵׂי פֶּסַח וְאֵין בּוֹדְקִין
לִתְרוּמָה וְלַמְּיַר בֵּית שַׁמַּי אוֹבְדִין
וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵין בּוֹדְקִין כְּיַעַד הוּא
בּוֹדֵק מֵבִיא אֶת הָעֻפָּר שֶׁהוּא יָכוֹל אומי
לְהַסְתִּין וְנוֹתֵן לְתוֹךְ כְּבָרָה שֶׁנְּקָבֶיהָ
דַּקִּים וּמַכָּה אֹתָהּ נִמְרָאִים שֶׁם עֲנָבִים
כִּשְׁעוֹרָה טְמֵאִים׃ ה כֵּיצַד מְטַהֲרִין
בֵּית פָּרֶס נִיטָּל מִמֶּנּוּ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים
וְנוֹתֵן לְתוֹךְ עַל גַּבָּיו שְׁלֹשָׁה טְפָחִים
אִם נָטַל מִלְּמַעְלָה אֶחָד שְׁלֹשָׁה טְפָחִים
וְנָתַן עַל גַּבָּיו וְחָזַר אֶחָד שְׁלֹשָׁה טְפָחִים
טְהוֹר׃ שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אַף אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא נִמְצָא
טְפָחַ וּמַחְיָה וְנָתַן עָלָיו טְפָחַ וּמַחְיָה
מִמָּקוֹם אֶחָד טָהוֹר׃ ו הַרְבֵּה
בֵּית פָּרֶס בָּאֲבָנִים שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַסְתִּין
טָהוֹר׃ שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אַף הָעוֹשֶׂה בֵּית
פָּרֶס טָהוֹר׃ ז הַמְּהַלֵּךְ בֵּית פָּרֶס
עַל אֲבָנִים שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַסְתִּין עַל
הָאָדָם וְעַל הַבְּהֵמָה שֶׁכֻּלָּן רַבִּי טְמֵאִין
הַמְהַלֵּךְ בְּאֶרֶץ הָעַמִּים בַּחֲדִים וּבַסַּלְעִים
טְמֵאִים וּבִשְׁוֹנִית טָהוֹר וְאֵי זוֹ הִיא
הַשְּׁוֹנִית כָּל מָקוֹם שֶׁהַיָּם עָלָה בְּרֹעַפּוֹ׃
ח הַקּוֹנֶה שָׂדֶה בְּסוּרְיָא סְמוּכָה
לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אִם יָכוֹל לְהַכְנִיס לָהּ בְּטָהֳרָה
טָהוֹרָה וְחַיֶּבֶת בְּמַעֲשְׂרוֹת וּבִשְׁבִיעִית
וְאִם אֵינוֹ יָכוֹל לְהַכְנִיס לָהּ בְּטָהֳרָה

טְמֵאָה וְחַיֶּבֶת בְּמַעֲשְׂרוֹת וּבִשְׁבִיעִית
מְדוּרַת הַגְּרִיס טְמֵאִין בַּמָּה וְשֶׁהָא
בְּתוֹכָן וְיֵהָא עֲרִיךְ בְּרִיקָה אַרְבָּעָה
יוֹם אַף עַל פִּי שֶׁאֵין עִמּוֹ אִשָּׁה
אִם הָיָה עֶבֶד אוֹ אִשָּׁה מְשַׁמְּרִין׃ ט אֶת
אוֹתוֹ אֵינוֹ עֲרִיךְ בְּרִיקָה׃ י אֶת
מַה הֵן בּוֹדְקִין אֶת בֵּתֵּי הַעֲמוּקִין
וְאֶת מֵי הַסִּרְוִחִין בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים
הָאַשְׁפּוֹת וְעֻפָּר הַתַּרְוָחִים כָּל מָקוֹם
שֶׁהַחַזִּיר וְחוֹלְדָה יְכוֹלִים לְהַלְכּוֹ אֵינוֹ
עֲרִיךְ בְּרִיקָה׃ יא הָאִסְטְוָנִית
אֵין בָּהֶן מִשּׁוּם מִדּוֹר גְּזִיזֵי שִׁמְעוֹן
בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר עִיר שֶׁחֲרֵבָה אֵין בָּהּ
מִשּׁוּם מִדּוֹר גְּזִיזֵי מְזָרְחָן קִסְרִיקָ וּמַעֲבַד
קִסְרִין קְבָרוֹת מִדְרָשׁ עַכּוֹ הָיָה סָפֵק
וּטְהוֹרִין חֲכָמִים רְבוֹ בֵּית דִּינוֹ נִימְנוּ עַל
קִינִּין וּטְהָרוֹתָן׃ יב עֲשָׂרָה מְקוֹמוֹת
אֵין בָּהֶן מִשּׁוּם מִדּוֹר גְּזִיזֵי אָהֳלֵי הָעַרְבִיִּים
הָעַרְבִיִּים וְהַסּוּכוֹת הַצְּרִיפִין וְהַבּוֹרְגָנִין
וְהַלִּי קְטָרוֹת וּבֵית שַׁעַר וְאוּרְוָה שֶׁלַּחַיָּה
וְהַמַּרְזֵחַ וּמְקוֹם הַחוֹרְצִים וּמְקוֹם
הַלְּבֵינוֹת׃

חסל מסכ אוהלות
פר יוז

מנעים פר א

מַרְאוֹת נְגָעִים שְׁנַיִם שִׁשִּׁים אַרְבָּעָה
בַּהֶרֶת עַזָּה כְּשֶׁלֶג מִשְׁנֵיהֶן לָהּ נִסְתַּר
הֵהֵיכֶל הַשְּׁאֵת מִקְדָּשׁ בִּימָה וּשְׁנֵיהֶן
לָהּ כִּימָר לַבָּן דִּבְרֵי מֵאִיר וַחֲכָ אוֹמ

הַשְּׁאוֹל כֵּיצַד לַבֵּן וְשַׁנִּיזֶה לָהּ כְּקִדּוּשׁ
מַתְנִיתָא ב הַפָּתוּחַ שֶׁבְּשֶׁלֶג כֵּיוָן
הַמָּזוֹג בְּשֶׁלֶג הַפָּתוּחַ שֶׁבְּסִיד כְּדָם
הַמָּזוֹג בְּחָלָב רַבִּי יִשְׁמָעֵאל עַקִּיבָה
אוֹמֵר אַרְמִידָה שֶׁבָּזֶה וְשֶׁבָּזֶה כֵּיוָן הַמָּזוּג
בַּמַּיִם אֶלָּא שֶׁל שֶׁלֶג עָזֶה וְשֶׁל סִיד וְהוּא
מְמַנֶּה ג מֵאַרְבַּע מְרָאוֹת הָאֵלּוּ
מֵיעָטְרִפִין זֶה עִם זֶה לְפָטוֹר לְהַחֲלִיט
וּלְהַסְגִּיר לְהַסְגִּיר אֶת הָעוֹמֵד בְּסוֹף
שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן לְפָטוֹר אֶת הָעוֹמֵד
בְּסוֹף שְׁבוּעַ שֵׁנִי לְהַחֲלִיט אֶת שֶׁנִּתְלַ
וּ מְחִיָּה אוֹ שִׁיעֵר לַבֵּן בְּתַחִילָה בְּסוֹף
שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן בְּסוֹף שְׁבוּעַ שֵׁנִי לֵי
לְאַחַר הַפָּטוֹר לְהַחֲלִיט אֶת שֶׁנִּתְלַ ד
וּ פֵּיסִין בְּסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן בְּסוֹף
שְׁבוּעַ שֵׁנִי לְאַחַר הַפָּטוֹר לְהַחֲלִיט
אֶת הַהוֹפֶךְ כּוּלּוֹ לַבֵּן מִתּוֹךְ הַפָּטוֹר
לְפָטוֹר אֶת הַהוֹפֶךְ כּוּלּוֹ לַבֵּן מִתּוֹךְ
הַחֲלָט אוֹ מִתּוֹךְ הַסְגֵּר אֵילּוּ מֵרְאוֹת
נְגָעִים שֶׁכֵּל נְגָעִים תְּלוּיִין בָּהֶן ד
רַבִּי יוֹסֵה בֶּן הָרְבִינִס אוֹ מֵרְאוֹת נְגָעִים
שְׁלֹשָׁה וְשִׁשָּׁה עֲקִבְיָה בֶּן מַהֲלַלְאֵל
אוֹ שִׁבְעָה וְשָׁנִים רַ חֲנַנְיָה סְגַן הַכְּהֻנָּה
אוֹמֵ אֵין רוֹאִין אֶת הַנְּגָעִים כְּתְחִילָּה
לְאַחַר הַשַּׁבָּת שֶׁהִשְׁלִימוּ חֹל לִהְיוֹת
בַּשַּׁבָּת וְלֹא בְּשֵׁנִי שֶׁהִשְׁלִימוּ שֵׁנִי
שֶׁלּוֹ חֹל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת וְלֹא בְּשֵׁלִישִׁי
לַבַּיִת שֶׁהִשְׁלִימוּ שִׁבְעָתָן שֶׁלּוֹ חֹל לִהְיוֹת
בַּשַּׁבָּת רַ עֲקִבְיָה אוֹ לְעוֹלָם רוֹאִין אֶת
הַנְּגָעִים חֹל לִהְיוֹת בְּתוֹךְ הַשַּׁבָּת מִעֵ
מַעֲבִירִין לְאַחַר הַשַּׁבָּת וְשַׁבָּ

לְהַקֵּל וְלַחֲמִיר ה כֵּיצַד לְהַקֵּל הָיָה
כֹּהֵן שֶׁרָאָה לַבֵּן וְהָלַךְ לוֹ שֶׁיָּעַר לַבֵּן הָיוּ
לַבַּיִת וְהִשְׁחִירוּ אַחַת שְׁחוֹרָה וְאַחַת
לַבָּנָה וְהִשְׁחִירוּ שְׁתֵּיהֶן אֲרוּכוֹת
וְהִקְצִירוּ אַחַת אֲרוּכָה וְאַחַת קְצָרָה
וְהִקְצִירוּ שְׁתֵּיהֶן נִסְמָךְ הַשְּׁחוֹר לִ
לִשְׁתֵּיהֶן אוֹ לְאַחַת מֵהֶן הִקִּיף הַשְּׁחוֹר
אֶת שְׁתֵּיהֶן אוֹ אֶת אַחַת מֵהֶן אוֹ חִלְּקָן
הַשְּׁחוֹרִין וּמְחִיַּית הַשְּׁחוֹרִין הַמְכֻוָּה
וּמְחִיַּית הַמְכֻוָּה וְהַבְּהַק הָיְתָה בּוֹ
מְחִיָּה וְהִלְכָה לָהּ הַמְחִיָּה הָיְתָה
מְרוּבַּעַת וְנַעֲשֵׂית עֲגֻלָּה אוֹ אֲרוּכָה
מְבוּיֶּמֶת וְנַעֲשֵׂית מִן הַיָּד מְכוּנֶּסֶת
וְנִתְפַּרְדָה וּבָא הַשְּׁחוֹרִין וְנִכְנַס לְתוֹכָהּ
קִיפָּה וְחִלְּקָה אוֹ מִיעֲטָה הַשְּׁחוֹרִין וּ
וּמְחִיַּית הַשְּׁחוֹרִין הַמְכֻוָּה וּמְחִיַּית הַ
הַמְכֻוָּה וְהַבְּהַק הָיָה בְּתוֹפֶסְתָּן וְהָלַךְ
לוֹ תוֹפֶסְתָּן אוֹ שֶׁהָלְכָה לָהּ הָאוֹס אוֹ
שֶׁנִּיתַּמְעָטָה אֵין בָּזֶה וְלֹא כְּגָרִיס
הַשְּׁחוֹרִין וּמְחִיַּית הַשְּׁחוֹרִין הַמְכֻוָּה
וּמְחִיַּית הַמְכֻוָּה וְהַבְּהַק וְחִלְּקָן
בֵּין הָאוֹס לְתוֹפֶסְתָּן הֲרֵי אֵלּוּ לְהַקֵּל
ו כֵּיצַד לְהַחְמִיר לֹא הָיָה בּוֹ שֵׂעָר
לַבֵּן וְנוֹלַד לוֹ שֵׂעָר לַבֵּן הָיוּ שְׁחוֹרוֹת
וְהִלְבִּינוּ אַחַת שְׁחוֹרָה וְאַחַת לְבָנָה
וְהִלְבִּינוּ שְׁתֵּיהֶן קְצָרוֹת וְהָאֲרִיכוּ
אַחַת קְצָרָה וְאַחַת אֲרוּכָה וְהָאֲרִיכוּ
שְׁתֵּיהֶן נִסְמָךְ הַשְּׁחוֹרִין לִשְׁתֵּיהֶן אוֹ
לְאַחַת מֵהֶן הִקִּיף הַשְּׁחוֹרִין לִשְׁתֵּיהֶן
אוֹ אַחַת מֵאַחַת מֵהֶן אוֹ חִלְּקָן הַשְּׁחוֹרִין
וּמְחִיַּית הַשְּׁחוֹרִין וְהַמְכֻוָּה וּמְחִיַּית

הַמְּכֻוָּה וְהַבּוֹהֵק וְהַלְּכוֹלְהֶן לֹא הָיְתָה
כֵּן מִחְיָה וְנוֹלְדָה לוֹ מִחְיָה הָיְתָה עֲגִילָה
מפורש אוֹ אֲרוּבָּה וְנַעֲשֵׂית מִרוּבַּעַת מִן הַיָּד
וְנַעֲשֵׂית מְכֻוָּנֶת וְנִיתְכַּנְּסָה וְאָז הִיא
הַשְׁחִין וְנִכְנָס לְתוֹכָהּ הַקְּלָפָה אוֹ
חֶלְקָהּ אוֹ מִיַּעֲטָה הַשְׁחִין וּמְחִיַּת
הַשְׁחִין וְהַמְּכֻוָּה וּמְחִיַּת הַמְּכֻוָּה וְהַבּוֹהֵק
בן והלכו להן לאָה פִּיסְיוֹן וְנוֹלַד לוֹ
פִּיסְיוֹן הַשְׁחִין וּמְחִיַּת הַשְׁחִין הַמְּכֻוָּה
וּמְחִיַּת הַמְּכֻוָּה וְהַבּוֹהֵק חוֹלְקִין בֵּין
הָאוֹב לְפִיסְיוֹן וְהָלְכוּ לְהֶן הֲרֵי אֵלּוּ
לְהַחְמִיר פר ב הל ה

בַּהֶרֶת עֲזָה נִרְאֵית בְּגַרְמֵי
כִּיָּהּ וְהַכִּיָּהּ בְּבַהֶרֶת עֲזָה ר ישמעאל
אוֹמֵר בֵּית יִשְׂרָאֵל אַתֶּם הֲרֵי הֵן
כְּאִשְׁכָּרָע לֹא שְׁחוֹרִים וְלֹא לְבָנִים
אֶלָּא בֵּינוֹנִיִּים ר עֲקִיבָה אוֹמֵר יֵשׁ לָךְ
לְעַיִן רְאִיָּה סְמָנִין שֶׁהֵן עֲרֵיסִין יְרֻקּוֹת
שְׁחוֹרוֹת לְבָנוֹת בֵּינוֹנִיּוֹת מְבִיאִים סַם
בֵּינוֹנִי וּמַקִּיפִין מְבֻחָּרִין וּמַרְאֶה נְגָעִים בֵּינוֹנִי
ר יְהוּדָה אוֹמֵר מַרְאוֹת נְגָעִים לְהַקֵּל
אֲבָל לֹא לְהַחְמִיר מַרְאֵה הַגַּרְמֵי ב
כְּשֶׁהוּא לְהַקֵּל לְחַכְמִים אוֹ וְהוּא בֵּינוֹנִי
ג אֵין רוֹאִין אֶת הַנְּגָעִים
בְּשַׁחֲרִית וּבֵין הָעַרְבַּיִם וְלֹא בְּתוֹךְ הַבַּיִת
וְלֹא בְּיוֹם מְעוּנָּן לְפִי שֶׁכָּל הֵרֶאוֹת
עֲזָה וְלֹא בְּיַהֲרִיסִים לְפִי שֶׁעֲזָה נִרְאֵית
כֵּהֶה אֲמַתַּי רוֹאִין בְּשָׁלוֹשׁ בְּאַרְבַּע
בְּחָמֵשׁ בְּשֵׁשׁ בְּשִׁבְעָה בְּתִשְׁעָה בְּ
ר מֵאִיר ר יְהוּדָה אוֹמֵר בְּאַרְבַּע וּבְחָמֵשׁ
בְּשִׁמּוֹנָה וּבְתִשְׁעָה ג כֹּהֵן הַמּוּמְחֶה

בְּאַחַת מֵעֵינָיו אוֹ שֶׁכָּהָה מֵאוֹר מֵעֵינָיו
לֹא יִרְאֶה הַנְּגָעִים שֶׁכָּל יָמָיו לְפִי שֶׁעֵינוֹ
הַכֹּהֵן הַבְּרִיאָה אֵינָן פְּתוּחִין בּוֹ
חֲלוֹנוֹת לִרְאוֹת אֶת הַנֶּגַע ד כֵּיצַד
רוֹאִין הַנֶּגַע אִישׁ מֵרָאָה כְּעוֹמֵד
וּבְמוֹסָק וְיוֹתֵר וְהָאִשָּׁה כְּעוֹמֶדֶת
וּבְמַנִּיקָה אֶת בְּנָהּ וְכָאוֹרֶה בְּעֵמֶק
עַל הַשְּׁחוֹר לְיָד הַיְמָנִית ר יְהוּדָה אוֹמֵר
אֶת כְּטוֹוָה בְּפִשְׁתָּן עַל הַשְּׁמֹאלִית
כְּשֵׁם שֶׁהוּא מֵרָאָה לְנֶגַע כָּךְ הוּא
מֵרָאָה לְתַרְגֻּמּוֹ ה כָּל הַנְּגָעִין
אֵין רוֹאִין חוּץ מִנְּגָעֵי עַצְמוֹ ר מ
מֵאִיר אוֹמֵר אַף לֹא נְגָעֵי קְרוֹבָיו וְכָל
הַנִּדְרִין אֵין מַתִּירִין חוּץ מִנִּדְרֵי עַצְמוֹ
ר יְהוּדָה אוֹמֵר אַף לֹא נִדְרֵי אִשְׁתּוֹ
שֶׁבֵּינָה לְבֵין אֲחֵרִים וְכָל הַבְּכוֹרוֹת
אֵין רוֹאִין חוּץ מִבְּכוֹרֵי עַצְמוֹ
פר ג הל ז
הַכֹּל מְטַמְּאִין בְּנְגָעִין חוּץ מִן הַגֵּר
וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה הַכֹּל כְּשֵׁרִין לִרְאוֹת
אֶת הַנְּגָעִים אֶלָּא שֶׁהַטּוּמְאָה וְהַ
וְהַטָּהֳרָה מִפִּי כֹהֵן אוֹמֵר לוֹ אָמוּר
טָמֵא וְהוּא אוֹמֵר טָמֵא אָמוּר טָהוֹר
וְהוּא אוֹמֵר טָהוֹר אֵין רוֹאִין שְׁנֵי נְגָעִים
כְּאַחַת בֵּין בְּאָדָם אֶחָד בֵּין בִּשְׁנֵי
אֲנָשִׁים אֶלָּא רוֹאֶה אֶת הָרִאשׁוֹן
מְסַגְּרוֹ וּמְחַלִּיטוֹ וּפוֹטְרוֹ וְחוֹזֵר
לַשֵּׁנִי אֵין מְסַגְּרִין אֶת הַמּוּסְגָּר וְאֵין
מְחַלִּיטִין אֶת הַמְּחוּלָּט וְאֵין מְסַ
מְסַגְּרִין אֶת הַמְּחוּלָּט וְאֵין מְחַלִּיטִין
אֶת הַמּוּסְגָּר אֲבָל בְּתוֹדְיָה בְּסוֹף

שבועה מסגיר ומסגיר מחליט ומחליט
מסגיר ופוטר מחליט ופוטר ב
חתן שנדרו כו נגע נותנין שבעת
ימי המשתה לו ולביתו ולכל מי שהיה ובן
ברוך נותנין לילי מי הרגל ג עור
הבשר מטמא בשני שבועות בשלשה
סימנין בשער לבן ובמחיה ובפסין
בשער לבן ובמחיה מתחילה בסוף
שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר
הפטור ובפסין בסוף שבוע ראשון
בסוף שבוע שני לאחר הפטור ומטמא
בשני שבועות שחן של שלשה עשר יום
ד השחין והמכוה מטמין בשבוע
אחד בשני סימנים בשער לבן ובפסין בשער
לבן כתחילה בסוף שבוע לאחר הפטור
ובפסין בסוף שבוע לאחר הפטור
ומיטמין בשבוע אחד שהוא שבעת
ימים ה הנתקין מיטמין ב
בשני שבועות בשני סימנים בשיער
צהוב דק ובפסין בשיער צהוב דק
כתחילה בסוף שבוע ראשון וכמות
שנוע שני לאחר הפטור ובפסין
בסוף בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע
שני לאחר הפטור ומיטמין בשני שב
שבועות שחן של שלשה עשר יום ו
הקרחת והגבחת מישמות בשני שבועות
ובשני סימנין במחיה ובפסין במחיה
כתחילה בסוף שבוע ראשון ובסוף ש
שבוע שני לאחר הפטור ובפסין
בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני

ובפסין בירק ובארמדם

לאחר הפטור מיטמות בשני שבועות
שחן שלשה עשר יום ו הבגרין
מיטמין בשני שבועות בשלשה סי
סימנין בירק ובארמדם כתחילה
בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני
לאחר הפטור ובפסין בסוף שבוע
ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור
ומטמין בשני שבועות שחן שלשה
עשר יום ח הבתים מיטמין
בשלשה שבועות בשלשה סימנין
בירק ובארמדם ובפסין בירק
ובארמדם כתחילה בסוף שבוע ראשון
בסוף שבוע שני לאחר הפטור
ומיטמין בשני שבועות שחן שלשה עשר
יום אין נגעים
פחות משבוע אחד ולא יתר על שלשה
שבועות פר ד הל ח
יש בשיער לבן מה שאין בפסין
ויש בפסין מה שאין בשיער לבן שי
ששיער לבן מטמא כתחילה ומיטמא
בכל מראה לובן ואין בו סימן טהרה
ושבפסין שהפסין מטמא בכל
שהוא ומטמא בכל נגעים וחזר הנגע
מה שאין בן בשיער לבן ב יש
במחייה מה שאין בפסין יש בפסין
מה שאין במחייה שהמחייה מטמא
בתחילה ומטמא בכל מראה ואין בה
סימן טהרה יש בפסין שהפסין
מטמא בכל שהוא ומטמא בכל נגעים
חוזר הנגע מה שאין בן במחייה ג

לבן במחיצה

יש בשיער מה שאין במחיצה יש מה
שאין בשיער לבן ששיער לבן מטמא
בשחין ובמכוה מכונס ומפורר ומבוער
ושלא מבוער וטו במחיצה שהמחיצה
מטמאה בקרחת ובגבחת הפוכה ושלא
הפוכה ומעכבת את החופר כלו לבן
ומטמא בכל מראה מה שאין כן בשיער
לבן ד׳ שתי שערות עיקרן משחיר
ראשן מלבין ומשחיר טמא
כמה יהא בלובן מאיר אין כל
שהוא׳ שמעון או כדי לקרון בזוג
היתה אחת מלמטן ונוגעת מלמעלן
והיא נראית כשתים טהור בהרת רבה
שיער לבן או שיער שחור טמא אין
חושבין שמא מיעט מקום שיער
שחור את הבהרת מפני שאין בו משש
ז בהרת כגריס וחוט יוצא ממנה
אם ישב ורחב שתי שערות ועקה
לשיער לבן ולפיסון אבל לא למחיה
שתי בהרות וחוט יוצא מזו לזו אם יש
בו רוחב שתי שערות מעורפן ואם לאו
אינן מצטרפן ח בהרת כגריס
רבה מחיה כיעשה ושיער לבן בתוך
המחיה הלבה המחיה טמאה מפני שיער לבן
שיער לבן טמא מפני המחיה ר׳ שמעון
מטהר מפני שלא הפכתו הבהרת בהרת
היא ומחיתה כגריס ושיער לבן בתוך
הבהרת הלבה המחיה טמאה מפני
שיער לבן הלך שיער לבן טמא מפני
המחיה ר׳ שמעון מטהר מפני שלא

במות עולם

עיקרן מלבין

הפכתו הבהרת כגריס ומחיה שאוס
יש בשיער לבן כגריס שהוא
טמא ז בהרת רבה מחיה ופיסין
הלבה המחיה הפסיון טמאה מפני
הפיסין הלך הפיסין טמא מפני המחיה
וכן בשיער לבן ובפיסין הלבה חורה
בסוף שבוע הרי הוא כסלע לאחר
הפטור תראה כתחילה היתה עדה
ונעשית כהה או כהה ונעשית עזה
הרי היא כמות שהיתה ובלבד שלא
תתמעט מארבעה מראות בנסה ופסתה
והנסה ר׳ עקיבה מטמא וחכמים מטהרין
ח בהרת כגריס ופסת כחיצי גריס ושני
והלך מן האוס כחיצי גריס ר׳ עקיבה
או תראה כתחילה וחכמים מטהרין ט
בהרת כגריס ופסת כחיצי גריס ושני
הלבה לה האוס כחיצי גריס ר׳ עקיבה
מטמא וחכמים מטהרין י בהרת
כגריס ופסת כגריס ועוד והלבה לה
האוס ר׳ עקיבה מטמא וחכמים אומרים תראה
כתחילה יא בהרת כגריס ופסת
כגריס נולד לפיסין מחיה או שיער
לבן והלבה לה האוס ר׳ עקיבה מטמא
וחכמים או תראה כתחילה יב בהרת
כחיצי גריס ובה שערה אחת נולדה
בהרת כחיצי גריס ובה שערה אחת
הרי זו להסגיר יג בהרת כחיצי
גריס ובה שתי שערות נולדה בהרת
כחיצי גריס ובה שערה אחת הרי זו
להסגיר יד בהרת כחיצי גריס

וְאֵין בָּהּ כְּלוּם נוֹלְדָה בַּהֶרֶת כֵּהֶה נִגְרָס
וּבָהּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת הֲרֵי זוֹ לְהַחֲלִיט מִפְּנֵי
שֶׁאֲמָרוּ אִם בַּהֶרֶת קְדֵמָה לִשְׂעָר לָבָן
טָמֵא וְאִם שֵׂעָר לָבָן קָדַם לַבַּהֶרֶת טָהוֹר
וְאִם סָפֵק טָמֵא יְהוֹשֻׁעַ קִיהֵא

פי׳ ה הל יה

כָּל סָפֵק נְגָעִים טָהוֹר חוּץ מִזֶּה וְעוֹד
אַחֵר וְאִי זֶה וְזֶה מִי שֶׁהָיְתָה בַּהֶרֶת כֵּגְרִיס בן
וְהִסְגִּירוֹהָ בְּסוֹף שְׁבוּעָה רִאשׁוֹנָה הֲרֵי הִיא כַּסְּלַע
סָפֵק שֶׁהִיא הִיא סָפֵק שֶׁאֵינָהּ בָּאָדָם
תְּחִלָּתָהּ טְמֵאָה ב הֶחְלִיטוּ בְּשַׁעַר
לַבָּן וְהָלַךְ שַׂעַר לָבָן וְחָזַר שַׂעַר וְכֵן בַּמִּחְיָה לבן
וּבַפְּסִיסִין בְּתִחִלָּה בְּסוֹף שְׁבוּעָה רִאשׁוֹנָה
בְּסוֹף שְׁבוּעָה שֵׁנִי לְאַחַר הַפְּטוּר הֲרֵי
הִיא כְּמוֹת שֶׁהָיְתָה הֶחְלִיטוּ בַּמִּחְיָה
וְהָלְכָה הַמִּחְיָה וְכֵן בְּשַׂעַר לַבָּן וּבַפְּסִיסִין וחזרה מחיה
כְּתִחִלָּה בְּסוֹף שְׁבוּעָה רִאשׁוֹנָה בְּסוֹף ע
שְׁבוּעָה שֵׁנִי לְאַחַר הַפְּטוּר הֲרֵי הִיא
כְּמוֹת שֶׁהָיְתָה הֶחְלִיטוּ בַּפְּסִיסִין הָלַךְ
הַפְּסִיסִין וְחָזַר הַפְּסִיסִין וְכֵן בְּשַׂעַר
לַבָּן בְּסוֹף שְׁבוּעָה רִאשׁוֹנָה בְּסוֹף שְׁבוּעָה
שֵׁנִי לְאַחַר הַפְּטוּר הֲרֵי הִיא כְּמוֹת
שֶׁהָיְתָה הֶחְלִיטוּ בַּפְּסִיסִין הָלַךְ
הַפְּסִיסִין וְחָזַר הַפְּסִיסִין וְכֵן בְּשַׂעַר
לַבָּן בְּסוֹף שְׁבוּעָה רִאשׁוֹנָה בְּסוֹף שְׁבוּעָה
שֵׁנִי לְאַחַר הַפְּטוּר הֲרֵי הִיא כְּמוֹת
שֶׁהָיְתָה הֶחְלִיטוּ בַּמִּחְיָה הָלַךְ
הַמִּחְיָה וְחָזַר הַמִּחְיָה וְכֵן בְּשַׂעַר לַבָּן

ג בהרת כגריס ובה מחיה פחותה
מכעדשה רבתה בהרת טמאה ניתמ"ע
ניתמיעטה טהורה רבתה המחיה טמ"
טמאה ניתמיעטה ר' מאיר מ"ט טמא
וחכמים מטהרין שאין הנגע פוסח
לתוכה ר' בהרת תיריה מכגריס
ובה מחיה יתירה מכעדשה רבו או
שניתמיעטו טמאין ובלבד שלא יתמיעטו
מכשיעור ה בהרת כגריס ומחיה
כעדשה מקפתה חוץ למחיה בהרת
הפנימית להסגיר החיצונה להחליט
אמר יוסה אין מחיה סימן טומאה
לחיצונה מחיה שהבהרת לתוכה
ניתמיעטה והלכה לה רבו גמליאל או
אם מבפנים היא כלת סימן פיסיון
לפנימית והחיצונה טהורה אם מב
מהחוץ החיצונה טהורה ר' עקיבה
או' בין כך ובין כך טהורה ו' ס'
ר' שמעון אומר בזמן שהיא כעדשה
מובאת היתה יתירה באה מכעדשה
והמותר סימן פיסיון לפנימית והחיצונה
טמאה היה בו בזה"ק פחות מכעדשה
סימן פיסיון לפנימית ואין סימן לפי
הפיסיון לחיצונה ז עשרים
ואחת ראשי איברים באדם אינן
מיטמין משום מחיה ראשי אצבעות
ידיים ורגליים ראשי אונים ראשי
הזרוע ראשי הזיירה ראשי הדדים
באשה ר' יהודה אומר אף שלאיש ר'
אלעזר או' הגבות והגדולין אינן

ע"ה הנגעין

מיטמין משום מחיה ח אולמקומות
באדם שאינן מיטמין בבהרת תוך
הענין תוך האוזן תוך החזוט תוך הפה
תוך הקמטין שבצואר תוך תהדד
ובית השחי כת הדרך והיניפורין הראש
והזקן השחין והמכווה והקרח והס
המודרין אינן מיטמין בנגעים ואינן
מיטמרפין בנגעים ואין הנגע פוסח
לתוכן ואינן מיטמין משום מחיה
ואינן מעכבין את הכהן כולו לבן חוץ
הראש והזקן וקרחו שחין והמכווה
והקרח ונעשו יעבה הרי אילו מיטמין
בנגעים ואינן מיטמרפין אין הנגע
פוסח לתוכן ואינן מיטמין משום מחיה
אבל מעכבין את הכהן כולו לבן הראש
והזקן שלא העלו שער הדלוחין
שבראש ושבזקן נידונין כעור הבשר

פ ז הל ח

אילו בהרות טהורות שהיו בו קודם
למתן תורה בגויי ונתגיירו בקטן ונולד
בקמט ונולד בראש ובזקן בשחין
ובמכוה ובקרח המודרין חוץ הראש
והזקן וקרחו השחין והמכוה והקרח
ונעשו יעבה טהורין הראש ערשלא
העלו שיער העלו שיער וקרחו השחין
והמכוה והקרח עד שלא נעשו יעבה
ונעשו יעבה וחזרו ר' אליעזר בן יעקב
מטמא שהחיללן וסופן טמא וחכמים
מטהרין ב נשתנו מראיהן בין
להקל בין להחמיר כיצד להקל היתה

כְּשֶׁלָּךְ וְנַעֲשֵׂית כְּסִיד הַהֵיכָל בְּעִמָּר לַבֶּן
וְכִרְיוֹס בִּיאָה וְנַעֲשֵׂית מְסֻפַּחַת שְׂאֵת
אוֹ מִסְפַּחַת עֲזָה כִּי עֵד לְהַחְמִיר הָיְתָה
כִּרְיוֹס בִּיאָה וְנַעֲשֵׂית כְּעִמָּר לַבֶּן כְּסִיד
הַהֵיכָל כְּשֶׁלָּךְ אֶלְעָזָר בֶּן עֲזָרְיָה מְטַהֵר
לְעָזָר חַסְמָה אוֹמֵר לְהָקֵל טָהוֹר לְהַחְמִיר
טְמֵאָה כַּתְּחִלָּה ג בַּהֶרֶת וְאֵין בָּהּ
בַּלּוֹס כַּתְּחִלָּה בְּסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן
מַסְגִּיר בְּסוֹף שְׁבוּעַ שֵׁנִי לְאַחַר הַפְּטוּר
יִפָּטֵר עוֹרֵהוּ מַסְגִּיר וְפוֹטְרוֹ וְנוֹלַד בּ
לוֹ סִימָנֵי טוּמְאָה יְחִלִּיט בַּהֶרֶת וְהָיָה
סִימָנֵי טוּמְאָה יְחִלִּיט עוֹרֵהוּ וּמַחֲלִיטוֹ
וְהָלְכוּ לָהֶם סִימָנֵי טוּמְאָה כַּתְּחִלָּה
בְּסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן מַסְגִּיר בְּסוֹף ע
שְׁבוּעַ שֵׁנִי לְאַחַר הַפְּטוּר יִפָּטֵר
ר הַמְּחַלֵּשׁ סִימָנֵי טוּמְאָה וְהִכָּוָה
אֶת הַמִּכְוֶה עוֹבֵר בִּלְאוֹ שֶׁל וְלֹא תַעֲשֶׂה
עַד שֶׁלֹּא בָּא אֵיל הַכֹּהֵן טָהוֹר לְאַחַר
חֲלִיטוֹ טָמֵא אָמַר ר עֲקִיבָה שְׁאֵלְתִּי רפג
אֶת גַּמְלִיאֵל וְאֶת ר יְהוֹשֻׁעַ בְּהוֹלְכִים
לְנִי רוֹמָה בְּתוֹךְ הַמַּגֵּפָה הוּא אוֹמְרִים
לִי לֹא שָׁמַעְנוּ אֲבָל שָׁמַעְנוּ עַד שֶׁלֹּא
בָּא אֵיל הַכֹּהֵן טָהוֹר לְאַחַר חֲלִיטוֹ
טָמֵא הֵיאַךְ חֲלִיטַת מַכָּיא לָהֶם רְאָיוֹת
אֶחָד עוֹמֵד בְּפָנֵי הַכֹּהֵן וְאֶחָד בְּתוֹךְ
הַמַּגֵּפָה טָהוֹר עַד שֶׁיִּטְמְעוּ הַכֹּהֵן
מֵאֵמָתַי הוּא טָהוֹר ר אֶלְעָזָר אוֹמֵר
לְכָשֶׁיִּוָּלֵד בֵּן נְבֵלָה אוֹ טָהוֹר מִמֵּנּוּ
וְחַבָּרָיו אוֹמְרִים עַד שֶׁתִּפָּרַח בְּכוּלּוֹ אוֹ עַד
שֶׁתִּטְמַע בְּהֶרְתּוֹ כַּסִּיד ה מִי

שֶׁהָיְתָה בּוֹ בַּהֶרֶת וְנִקְּיָנָה טָהוֹר דְּ
ר יְהוֹשֻׁעַ מִתְּפָרַח אֶלְעָזָר אוֹמֵר לְכָשֶׁיִּוָּלֵד
לוֹ טְלָא אֶחָד וְטָהֵר מִמֶּנּוּ וְחַבָּרָיו אוֹמְ
עַד שֶׁתִּפָּרַח בְּכוּלּוֹ הָיְתָה בְּרֹאשׁ הוֹ
הָעִמָּרָה יִטּוֹל פר ז
הל ה הַפְּרִיחָה מִן הַטְּמֵא
טָהוֹר וְחוֹזֶרֶת וּבוֹרַאשִׁי אֶבְרִיס טְמֵא
עַד שֶׁתִּטְמַע בַּהֶרְתּוֹ מִכַּסִּיס מִן
הַטָּהוֹר טְמֵא וְחוֹזֶרֶת וּבוֹרַאשִׁי אֶבְרִיס
טְמֵא עַד שֶׁתַּחֲזוֹר בַּהֶרְתּוֹ לִכְמוֹרַת
טֶהֱרִית ב בַּהֶרֶת כְּסִיס וְהָיָה מִחְיַת
כְּעַדְשָׁה פְּרִיחָה בְּכוּלּוֹ וְאוֹחֶזֶת בָּהּ הֲלָכָה
לָהּ מִחְיָה אוֹ שֶׁהָלְכָה לָהּ מִחְיָה וְאַחֶרֶת
פְּרִיחָה בְּכוּלּוֹ טָהוֹר נוֹלְדָה לוֹ מִחֲמַת
טְמֵא מְלֹא לוֹ שְׁעֹרָה לְבֶן ר יְהוֹשֻׁעַ
מְטַמֵּא וְחֲכָמִים מְטַהֲרִין ג בַּהֶרֶת
וּבָהּ שְׂעָר לְבָן פְּרִיחָה בְּכוּלּוֹ אַף עַל פִּי
שֶׁשְּׂעָר לְבָן בִּמְקוֹמוֹ טָהוֹר בַּהֶרֶת
וּבָהּ פִּיסִין פְּרִיחָה בְּכוּלּוֹ טָהוֹר וְכֻלָּם
שֶׁחָזְרוּ בָהֶן רִאשׁוֹנִי אֶבְרִיס הֲרֵי אוֹלֶם
טְמֵאִין פְּרִיחָה בְּמִקְיַתּוֹ טְמֵא פְּרִיחָה
בְּכוּלּוֹ הֲרֵי הוּא טָהוֹר ו כָּל פְּרִיחוֹת
רִאשׁוֹנִי אֶבְרִיס שֶׁבְּפָרִי חֻתָּן טְהוֹרִין
וּטְמֵאִין וְכֻשְׁחוֹרוֹ וּטְמֵאִין כָּל חֲזָרַת
רִאשׁוֹנִי אֶבְרִין שֶׁבָּאוּ וְיָרְקָן טְמֵאִין
טָהוֹר נִיתְכַּסּוּ טָהוֹר נִיתְגַּלּוּ טְמֵא
אֲפִלּוּ מְאָה פְּעָמִים ה כָּל הָרִאשׁוֹנִי
לִיטַּמֵּא בְּטַעֲבֹרֶת מְעַכֶּבֶת אֶת ה
הַפְּרִיחָה וְכָל שֶׁאֵינוֹ רִאשׁוֹן לִיטַּמֵּא
בְּטַעֲבֹרֶת אֵינוֹ מְעַכֵּב אֶת הַפְּרִיחָה

כְּיַצַּד פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ אֲבָל לֹא רֹאשׁ וְזָנָב
הַשְּׁחִין וְהַמִּכְוָה וְהַקְּרַחַת הַמְּזֹרָעִין וְזֶה
הָרֹאשׁ וְהַזָּקָן וְנִקְרְחוּ הַשְּׁחִין וְהַמִּכְוָה
וְהַקְּרַחַת וְנַעֲשׂוּ יְרֻקָּה טְהוֹרִין פָּרְחָה
בְּכֻלּוֹ אֲבָל לֹא בְּחֲדָשִׁים עֲדַיִן סָמוּךְ
לָרֹאשׁ וְלַזָּקָן לַשְּׁחִין וְלַמִּכְוָה וְלַקְּרַחַת
חֲזַר הָרֹאשׁ וְהַזָּקָן וְנִקְרְחוּ הַשְּׁחִין
וְהַמִּכְוָה וְהַקְּרַחַת וְנַעֲשׂוּ יְרֻקָּה אֲפִלּוּ עַל
פִּי שֶׁנַּעֲשָׂה מְקוֹם הַמִּחְיָה בַּהֶרֶת טְמֵאָה
עַד שֶׁתִּפְרֹחַ בְּכֻלּוֹ (ו) שְׁתֵּי בַּהֲרוֹת
אַחַת טְמֵאָה אַחַת טְמֵאָה וְאַחַת טְהוֹרָה
פָּרְחָה מִזּוֹ לָזוֹ וְאוֹחֶזֶת כָּךְ פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ
טָהוֹר בְּשֶׁפָּתָיו הָעֶלְיוֹנָה בְּשֶׁפָּתָיו
הַתַּחְתּוֹנָה בְּשִׁתֵּי אֹזְנָיו עֶזְרָתָיו בִּשְׁנֵי
רִיסֵי עֵינָיו אַחַת עַל פִּי מַרְפֵּקָיו וְזֶה לָזֶה
וְהֵן נִרְאִין כְּאַחַת טָהוֹר פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ
אֲבָל לֹא בְּסוֹדָק טְמֵא חֲזָרוּ רֹאשׁוֹ אֵי
אֵיבָרִים כְּמִין בּוֹהַק טָהוֹר חֲזָרוּ בּוֹ
וְאַחַת אֵיבָרִים פָּחוֹת מִכַּעֲדָשָׁה (ר)
מְאִיר מִתְּחִלָּה וְחָכָם אוֹ בּוֹהַק פָּחוֹת
מִכַּעֲדָשָׁה כְּמִין טְמֵאָה כֵּהֶה יַלְדָּה
וְאֵין כְּמִין טְמֵאָה בַּסּוֹת (ז) הַבָּא
לַבֵּן בְּכֻלּוֹ לַבֵּן בְּסִמְרִנּוֹ לַד לוֹ שִׁעֲרָה לְחֻלְיוֹ
הָשְׁחִירוּ שְׁתֵּיהֶם אוֹ אַחַת מֵהֶן הִקְצִירוּ
שְׁתֵּיהֶן אוֹ אַחַת מֵהֶן נִסְמַךְ הַשְּׁחִין לִשְׁתֵּיהֶן אוֹ לְאַחַת מֵהֶן
הַשְּׁחִין לִשְׁתֵּיהֶן אוֹ לְאַחַת מֵהֶן אוֹ חֶלְקָן הַשְּׁחִין הִקִּיף
וּמִחְצַת הַשְּׁחִין הַמְכֻוָּה וּמִחְצַת הַמְכֻוָּה
וְהַבּוֹהַק נוֹלַד לוֹ מִחְיָה אוֹ שִׁעֲרָה לַבֵּן
טְמֵא לֹא נוֹלַד לוֹ לֹא מִחְיָה וְלֹא שִׁעֲרָה
לַבֵּן טָהוֹר וְכוּלָּם שֶׁחָזְרוּ בָּהֶן רֹאשׁ

אֵיבָרִים הֲרֵי אֵלּוּ כִּמְתֹאת שֶׁהֵחֵזִיר פָּחָה
בְּמָקְיַמְתּוֹ טְמֵאָה פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ טָהוֹר׃

ח (ח) וְאִם בְּכֻלּוֹ פָּרְחָה כַּאֲחַת מִתּוֹךְ
הַשְּׁחִין טְמֵא מִתּוֹךְ הַטְּמֵאָה טָהוֹר
הַטָּהוֹר מִתּוֹךְ הַסָּגֵר פָּטוּר מִן הַפְּרִיעָה
וּמִן הַפְּרִיצָה וּמִן הַתִּגְלַחַת וּמִן הַבְּגָדִים
מִתּוֹךְ הַחֹלֶט חַיָּב בְּכֻלָּם וְזֶה וְזֶה מְטַמְּאִין
בְּבִיאָה (ט) הָאָב בְּכֻלּוֹ לַבֵּן וּבוֹ מְטַמֵּא
כַּיַּעֲשֶׂה פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ וְאַחַר כָּךְ חָזְרוּ
בּוֹרְאשֵׁי אֵיבָרִין (י) יִשְׂרָאֵל אוֹ בַּחֲזִירוּת
רֹאשׁ אֵיבָרִין בְּבַהֶרֶת גְּדוֹלָה (יא) אֵלּוּ
בֵּן יְעָרָה אוֹ כַּחֲזִירוּת רֹאשׁ אֵיבָרִין
בְּבַהֶרֶת קְטַנָּה (יב) וְיֵשׁ מֵרְאֵה נֶגַע
לַכֹּהֵן וְנִסְגַּר וְיֵשׁ מֵרְאֵה וּמַפְסִיד בֵּינַיִם
מִי שֶׁהָיָה מוּחְלָט וְהֶלְבִּינוּ לַכֹּהֵן סִימָנַיִן
טְמֵאָה לֹא הִסְפִּיק לְהַרְאוֹתָן לַכֹּהֵן
עַד שֶׁפָּרְחָה בְּכֻלּוֹ טָהוֹר שֶׁאֵילּוּ וְהֵאָה
לַכֹּהֵן הָיָה טְמֵאַ בְּהֶרֶת וְאֵין בָּהּ בְּלוּם
לֹא הִסְפִּיק לְהַרְאוֹתָהּ לַכֹּהֵן עַד שֶׁפָּרְחָה
בְּכֻלּוֹ טְמֵא שֶׁאֵילּוּ הֵרָאָה לַכֹּהֵן הָיָה
טָהוֹר׃ פֶּרֶק טְהִלּוֹן

הַשְּׁחִין וְהַמִּכְוָה מְטַמְּאִין בְּשִׁבְעָה
אוֹחֵז בִּשְׁתֵּי סִימָנִין בְּשִׁיעֲרָה לַבֵּן וּבְפִשְׁיוֹן
אֵי זֶה הוּא הַשְּׁחִין לָקָה בָּעֵין בָּאֵבֶן וּב
וּבַנֶּפֶת אוֹ בְּמֵי טְבֶרְיָה וְכָל שֶׁאֵינוֹ
מַחֲמַת הָאֵשׁ וְהוּא הַשְּׁחִין וְאֵיזוֹ
הִיא הַמִּכְוָה מִכְוָה בַּגְּוִילוֹת אוֹ בַּמֵּץ
וְכָל שֶׁהוּא מַחֲמַת הָאֵשׁ וְהִיא הַמִּכְוָה
ב הַשְּׁחִין וְהַמִּכְוָה אֵין מִתְעַטְּפִין
זֶה עִם זֶה וְאֵין פּוֹסְקִין מִזֶּה לָזֶה

אינן פוסקין מזה לזה אינן פוסקין בעור
הבשר ולא עור הבשר פוסקה לתוכן
היו מורדין טהורין עשו קרום נקלפת
השום וו היא ערבת השחין האמורה
בתורה חזרו וחמו אפ על פי שמקומן
יצא קתני דוכין בעור הבשר ב
שאלו את ר אלעזר מי שערת לתוך
ידו בהדית כסלע ומקומה ערבתה שחין
אמ להם יסגיר אמרו לו למה לנדלש
שער לבן אינה ראויה לפיסיון אינה
פוסלת למחויה אינה מטמא אמ להם
שמעתי שמאת תיכנוס ותיפסה אמרו
לו והלא מקומה כגריס אמ להם לא
שמעתי אמ לו ור יהודה בן בתירה אלמד
בואמ לו אם לקיים דברי חכמים הין אמ
לו שמא יורד לן שחין אחר חוריה לו
ויפסה לתוכו אמ לו חכם גדול אתה
שקיימתה את דברי חכמים פרי
הל ב המתקין מיטמין
בשני שבועות בשני סימנין בשער
בהוב דק ובפיסיון בשער עהוב דק
לקוי קיים דברי ר עקיבה ר יוחנן בן
נורי אומ אפילו ארוך אמ ר יוחנן
מה הלשון אומ מה הלשון אומדין
דק מקל וחומר קנה וה דק לקוי קיים
או דק לקוי ארוך אמ לו ר עקיבה
עד שאנו למדין מן הקנה נלמד מן
השער דק שערו מקל שלפלוני דק
לקוי קיים לא דק לקוי ארוך ב
שער עהוב דק מטמא מכוסס ומפוזר
מבויין ושלא מבויין הפוך ושלא

בסוף שבועת ראשון

הפוך דברי ר יהודה ר שמעון אומ אינו
מטמא אלא הפוך אמ ר שמעון ודין
הוא מה אם שער לבן שאין שער אחר
מצוי לו מידו אינו מטמא אלא הפוך שיש
שיער עהוב דק שיש שער אחר מצוי לו
מידו אינו דין שלא יטמא אלא הפוך
ר יהודה אומ כל מקום שיער לומ הפוך
אמ חפץ אבל המתק שנאמר בו לאהיה
בו שיער עהוב מטמא הפוך ושלא הפוך
ג הינומה מצוי מידו שער עהוב
ומידו הפיסיון מכוסה ומפוזר מבויין
ושלא מבויין המשואר מצוי מידו
שער עהוב ומידו הפיסיון מכוסה ו
ומכויין מצוי מן הצד עד שיהא ארחוק
מן הקמה מקום שתי שערות שרצי
שערות אחת עהובה ואחת שחורה
אחת עהובה ואחת לבנה אינן מצוי
ד שער עהוב שקרס את המתק
טהור ר יודה מטמא ר לעזר בן יעקב
או לא מטמא ולא מצוי ר שמעון אומ
כל שאינו סימן טומאה במתק הרי הוא
סימן טהרה במתק ה כיצד מגלחין
את המתק מגלח לו כדי שיהא ניכר אם
שערות סמוך לו כדי שיהא ניכר אם
פסה החליטו בשער עהוב והלך
שער עהוב וחזר שיער עהוב וכן
בפיסיון מתחילה בסוף שבוע שני
לאחר הפטור הרי היא כמות שהיתה
החליטו בפיסיון והלך הפיסיון וחזר
הפיסיון וכן בשיער עהוב בסוף שבוע
ראשון ובסוף שבוע שני לאחר

הַפָּטוּר הֲרֵי הוּא כְּמוֹת שֶׁהָיָה הַחֲלִיטוֹ
בַּפִּיסִּין וְחָזַר הַפִּיסִּיוֹן וְכָן בְּשִׁיעֲר
יָהּ וּב בְּסוֹף שְׁבוּעַ רִאשׁוֹן בְּסוֹף
שְׁבוּעַ שֵׁנִי לְאַחַר הַפָּטוּר הֲרֵי הוּא
כְּמוֹת שֶׁהָיָה ו שְׁנֵי נְתָקִין זֶה
בְּיָדוֹ זֶה וְשִׁיטָה שֶׁל שִׁיעֲר מַפְסֶקֶת
בֵּינֵיהֶן וּמַפְרִין מִמָּקוֹם אֶחָד טָמֵא מִ
מִשְּׁנֵי מְקוֹמוֹת טְהוֹרִים כַּמָּה תְּהֵא אַפּ
פִּירְיָה מָקוֹם שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת נִפְרָין
מִמָּקוֹם אֶחָד בְּגָרִיס טָמֵא ו שְׁנֵי
נְתָקִים זֶה לִפְנִים מִזֶּה וְשִׁיטָה שֶׁל
שִׂיעֲר מַפְסֶקֶת בֵּינֵיהֶן וּמַפְרִין מִמָּקוֹם
אֶחָד טָמֵא מִשְּׁנֵי מְקוֹמוֹת טְהוֹרִים כַּמָּה
תְּהֵא הַפִּירְיָה מָקוֹם שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת
נִפְרָין מִמָּקוֹם אֶחָד בְּגָרִיס טָהוֹר
ח מִי שֶׁהָיָה בּוֹ נָתָק וּבוֹ שִׂעָר
טָמֵא נִרְאֶה לוֹ שִׂעָר שָׁחוֹר טָהוֹר
אַף עַל פִּי כֵן הֲרֵי זֶה לָקֶה שִׂעָר שָׁחוֹר
טָהוֹר ר שִׁמְעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר נָתָק
שֶׁטָּהוֹר שֶׁרָאָה אַחַת אֵינוֹ טוֹמְאָה
לְעוֹלָם י שִׂעָר אוֹ כָּל שִׂעָר שָׁחוֹר
שֶׁטָּהוֹר שֶׁרָאָה אַחַת אֵינוֹ טוֹמְאָה
לְעוֹלָם ט מִי שֶׁהָיָה בּוֹ נָתָק כֵּ
כְּגָרִיס וְנִטַּל כָּל רֹאשׁוֹ טָהוֹר וְרֹאשׁ
וְזָקָן אֵינָן מִצְטָרְפִין זֶה אֵת זֶה יְ כ
יְהוּדָה ר שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מִצְטָרְפִין זֶה אֵת
זֶה אֲבָל ר שִׁמְעוֹן אִם שִׁמְעוֹן וְדִין
הוּא מַה עִנְיַן הַפָּנִים עִנְיַן הַבָּשָׂר שֶׁיֵּשׁ
דָּבָר אֶחָד מַפְסִיק בֵּינֵיהֶן מִצְטָרְפִין
זֶה אֵת זֶה רֹאשׁ וְזָקָן שֶׁאֵין דָּבָר
אַחֵר מַפְסִיק בֵּינֵיהֶן אֵינוֹ דִּין שֶׁיִּצְטָרְפוּ

זֶה אֵת זֶה רֹאשׁ וְזָקָן אֵינָן מִצְטָרְפִין
זֶה עִם זֶה וְאֵינָן פּוֹסְלִין מִנֶּה לָזֶה וְאִי
זֶה הוּא זָקָן מִפֶּרֶק שֶׁל לְחִי עַד פִּיקָה
שֶׁל גַּרְגֶּרֶת י הַקַּרַחַת וְהַגַּבַּחַת
מִצְטָרְפוֹת בִּשְׁנֵי שְׁבוּעוֹת בִּשְׁנֵי סִימָנִין
בְּמִחְיָה וּבְפִסִּיוֹן אֵי זוֹ הִיא הַקַּרַחַת
אֲבָל נִשְׁסָף נִשְׁסָה מֵהָא שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה
לְגַדֵּל אֶת הַשִּׂעָר אֵי זוֹ הִיא הַקַּרַחַת
מִקְּדְקֹד שׁוֹפָעַ לְאַחֲרָיו עַד פִּיקָה
שֶׁל עֹרֶף אֵי זוֹ הִיא הַגַּבַּחַת מִקְּדְקֹד
שׁוֹפָעַ לְפָנָיו עַד כְּנֶגֶד שִׂעָר מִלְּמַעְלָן
הַקַּרַחַת וְהַגַּבַּחַת אֵינָן מִצְטָרְפוֹת
זוֹ עִם זוֹ וְאֵין פּוֹסְלוֹת מִזּוֹ לָזוֹ וְזֶה אוֹמֵ
אִם יֵשׁ שִׂעָר בֵּינֵיהֶן אֵינָן מִצְטָרְפוֹת
וְאִם לָאו הֲרֵי אֵילּוּ מִצְטָרְפוֹת

פֶּ֫רֶק יא הל יא

כָּל הַבָּתִּים מְטַמִּין בְּנֶגַע חוּץ מִ
מִשְׁכַּן גָּזִית הַלּוֹקֵחַ בְּבָתִּים מִן הַגָּזִית
יְרֵאִים בָּתִּים חֲדָשִׁים עֲרוּכוֹת הַיָּם אֵינָן מְטַמִּין
בְּנֶגַע חִיבֵּר לָהֶן מִן הַצַּד בְּאַרְכָּן אֲפִי
וּט מִשִּׁירָה דָּבָר שֶׁהוּא מְקַבֵּל טוּ
טוּמְאָה טָמֵא ב עֲמֻדֵי גְּלִילִים
עֲמֻדִים רוֹחֲלִים שִׁטְרָפָן וְהַבַּיִת אַס רוּ
מִן הַמְּגִלִּים אֵינוֹ מְטַמֵּא בְּנֶגַע
אִם רוּב מִן הָרוֹחֲלִים מְטַמֵּא בְּנֶגַע
מְחִיצָה לַמְּחִיצָה מְטַמֵּא בְּנְגָעִים
וְכֵן הַפְּשָׁתָן וְהַקֵּינְבָּס שִׁטְרָפָן זֶה
בָּזֶה ג הָעֹרוֹת וְהַכֵּלִים הַ
הֵינִיעָן אֵינָן מְטַמְּאִין בְּנְגָעִים
הַבָּתִּים בֵּין אֲבָנִים שֶׁאֵינָן עִ
עֲבוּדָה מְטַמְּאִין בְּנְגָעִים הֵ וּ מֵאֵי

ר יהודה אומר העורות בפני עצמן
שמעון אומר הניצוצין בידי שמים
מישמשין ד בד ששתיו ערבין
ועירבו לבן עירבו ערבו ושתיו לבן
הכל הולך אחר הרוב הרואה הבגדים
מישמשין ברקק שבידוקין באומדנה
שבאומנים היה ברקק ופסה
אומדנה ופסה ברקק טמא משתנה
ופסה נשתנה ולא פסה כאילו לא
נשתנה ר יהודה אומר ראה תחילה
ה העומד בראשון יכבס ויסגר
העומד בשני ישרוף הפושה בזוה
ובזוה ישרוף הכהה בתחילה ר ישמעאל
אומר יכבס ויסגר וחכ"א אינו זוקק
לו ו הכהה בראשון יכבס ויסגר
הכהה בשני קורעו ושורף מה שקרוי
שקרוע ברוך מטלית ז נחמיה אומר
אינו ערוך מטלית ח חוץ נגע
לבגד מיגיל את המטלית חוץ למטלית
שורף את הבגד הטוה מן המסגר
בטהור וחוץ נגע לבגד שורף את
המטלית חוץ למטלית הבגד הראשון
ישרוף והמטלית תשמש את הבגד
השני בסימנין ח קיטאי שיש
בה פס פסין ענבעין ודנים ופוסין
מזה לזה שאלו את ר אליעזר והרי
הוא פס פס ויודיע להם לאשר
שמעתי אמר להם ר יהודה בן בתירא
אומר בו אמר לו אם לקיים דבר חכמ

HEBREW UNION COLLEGE

הין צריכין לו שמא אומרים בו שני ש
שכבר עת טמאין אמר להם חכם גדול אתה
שקיימת את דבר חכמים הפיסין
והסמוך כל שהוא הרחוק כגריס
והחוזר כמריס ט השתי והערב
מישמשין בנגעים מודה ר יהודה או
השתי משום שלק והערב מפני שהוא
והאורגין שלפשתן משיתלבנו כמה
תהא כבדקת ותהא מישמאי בנגעים
כדי לאורג מפה של שלוש על שלוש
שתי וערב אפילו כולה שתי אפילו
כולה ערב היתה פסיקות אינה מיט
מישמאי בנגעים ר יהודה או אפילו
פסיקה אחת קשורה אינה
אינה מישמאי בנגעים י
המעלה מן הפק עד לחגרתה ומן
הסליל לחבירו מן הכבד והעליונה
לכבד התחתונה וכן שנים זה על זה
שניהן נגעו באחד נותן חזי השני
טהור בנפש המסכת ובשתי והערב
חזי אילו מישמאין בנגעים מודה ר
שמעון או שתי הוא חזי ינוח
מישמא יא נראה בשתי
העומד באויר טהור נראה באויר
השתי העומד טהור נראה בשפין
שחזר את המטין נראה בגרמין
הסדין טהור חלוק שנראה כו
נגע ליטול את האומרית
שנו אפילו הן

אירגמן יג כל הראוי ליטמא
טמא מת אפ על פי שאינו ראוי ליטמא
מידרס מישמאו בנגעים כגון קליע
של ספינה וחילון ושביס של סנבכה
ומטפחות ספריה וגינגילון ורעיעית
מנעל וסנדל שישבחם רוח כגרים
הרי אילו משמין בנגעים סגס שניאה
בו נגע ר אליעזר בן יעקב אומ עד
שיראה באריגה מובין החמת והתורמל
מיראין הרקמין ופוסה מתוכו לאחריו
ומאחריו לתוכו יד בגד המוסגר
שנית ערב באחרין כלם טהורין קיינין
ועשאו מובין טהור ומותר בהנייתו
והמוחזר שנית ערב באחרים
כלם טמאים קיינין ועשאו
מובין טמא ואסור בהנייתו
פר יב הל יג
כל הבתין משמין בנגעים חוץ מן
משל גוים הלוקח בתים בין הגוים
ראובן בתוך ביתו של שמעון בית שמעון
בית הבנוי בספינה או באסכדורי
על ארבע קורות אינן משמאו בנגעים
אם היה מובע אפילו על ארבעה
עשורים משמאו ב בית שאחז
משדרו כעין פה בשיש אחד
בסלע אחד בלבני ואחד בעפר
טהור בית שלא דיברו אנשים ועשיה
ועפר וניראה בו נגע
ואחרנין הניאו

בו אבנים ועשיה ועפר טהור וכן
בגד שלא ארג בו שלוש על שלוש
וניראה בו נגע ואחר ארג בו שלוש
על שלוש טהור אין הבגד משמא
בנגעים עד שיהוא בו אבנים ועשיה
ועפר ג כמה אבנים יהוא בו
ר ישמעאל אומ ארבעה עקיבה אומ
שמונה שר ישמעאל אומ עד שיראה
כשני גריסים על שתי אבנים אובן
אבן אחת ר עקיבה עד שיראה כשני
גריסים על שתי אבנים לא על אבן
אחת ר אליעזר בר שמעון אומ עד
שיראה כשני גריסים על שתי אבנים
בשני כתלים בזוית אורכו בשני גריסין
ורוחבו בגריס ד עשיה כדי
ליתן תחת השקוקת ר יהודה אומ כדי
לעשות סנדל לאחורי השקוקת עפר
כדי ליתן בין פנים לחבירו קירות
האבוס וקירות המיחיה אינן משמין
בנגעים ירושלם חוץ לארץ אינן
משמין בנגעים ה בית
ראשית הבית ובאי אשר לו הבית והגיד
לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית אפילו
תלמ חכם ויודע שוודאי נגע הוא לא
יגוד ויאמר נגע נראה ליבבית אלא
כנגע נראה לי בבית ו ועזה הכהן
ופינו את הבית אפילו חבילי קנים
ר יהודה ר שמעון אומ עסק הוא
לפינוי אם ר מאיר וכי מה משמא

לו אם האמר כלי ענו וכגדיו ומתכתו
מטבילין וחן טהורין ועל מה חסה
התורה על כלי חרשו ועל פיהו ועל
תפיו אם כן חסה התורה על ממונו
הבזוי קל וחומר על ממונו החביב
אם כך על ממונו קל וחומר על נפש
בניו וכנותיו אם כך על שלא שעקל
וחומר על שלא יגדיל ואינו הולך
לתוך ביתו ומסגיר ולא עומד בתוך
הבית שהנגע בתוכו ומסגיר אלא
עומד על פתח הבית שהנגע בתוכו
ומסגיר שנ ויצא הכהן מן הבית אל
פתח הבית והסגיר את הבית שבעת
ימים ח ובאו בסוף שבעה ואם
אם פשה וינוה הכהן וחלצו את האבנים
אשר בהן הנגע אל מחוץ לעיר אל מקום
טמא והפיש וגו ואינו מטיל
אבנים מידוע הוא ומביא לה ולא עפר
מידוע הוא ומביא לה ולא סיד מפני מקום
ואינו מביא לא אחת תחת שתים ולא
שתים תחת אחת אלא מביא שתים
תחת שתים ותחת של שלוש תחת ארבע
מכאן אמרו אין לרשע אלא לשכנו שניהן
חולין שניהן קדשים שניהן מביאין
את האבנים אבל הוא מביא את
העפר שנ ועפר אחר יקח ושח את
הבית ואין חבירו מיטפל עימו בטיחה
ט ובאו בסוף שבעה ואם חזר
ונתן את הבית את אבניו ואת עציו
ואת כל עפר הבית וחשלים כדאיתתן אל
והוציא

מחוץ לעיר אל מקום טמא הפיסון
הסמוך לשהוא הרחוק מבתים והחוזר
בבתין כשנכנסין פר יג הל
ט עשרה בתים הן הכהה
הראשון וההולך לו גולפו הוא טהור
הכהה בשני וההולך לו גולפו והוא
טעון ניפרין הפושה בראשון חולין
וקדושה וטהרות וכותן לו שבעה חדש ונתין
לאחד טעון ניפרין עמד בראשון
ופשה בשני חולין וקדושה וטהרות וכותן
לו שבעה חדש ונתין לא חזר טעון
ניפרין עמד בזה ובזה חולין
וקדושה וטהרות וכותן לו שבעה
שבועות אחד ונתין לא חזר טעון
ניפרין אם עד שלא טיהרו בניפרין
ראה בו נגע הרי זה ינתץ משטיהרו
לא בניפרין ראה בו נגע ואחד
כתחילה ב האבן שבלע
בזמן שהוא חולין חולין את בולה
בזמן שהוא נותן נותן כמות שלו
ומניח את של חבירו ניטלין חומר
בחלילה מבנתינה ג אלעזר אומר
בית הבנוי ראש פתים מראה בראשון
טהור את כלו נראה בפתין טהור את
שלו ומניח את של חבירו ד בית
שנראה כו נגע והיתה עליה על
גביו נותן את הקורות לעליה נראה
בעליה נותן את הקורות לבית לא
היתה עליה על גביו אבנין ועפר
ועפרי נהדרין עשו מילא את המלבין
על

הַמַּלְבִּנִים וְעַל סְרִיגֵי הַחַלּוֹנוֹת יְהוֹרֶה
אוֹ מֵלְבֵּן הַבָּנוּי עַל גַּבֵּי נִיתָּן עִמּוֹ
אִבְּנָיו וְעֵצָיו וַעֲפָרוֹ מְטַמְּאִין כְּמִדָּתָן
אֶלָּא עֵץ חַמָּה אוֹ בְּמָה שֶׁהֵן ה
בֵּית הַמָּסוֹךְ מְטַמֵּא מְתוֹכוֹ וְהַמְחִלּוֹת
מְתוֹכוֹ מְטַמְּאוֹת וְזֶה וְזֶה מְטַמְּאִין בְּנִיאָה
הַבּוֹרָה מִן הַמִּסְטָר בְּטָהוֹר חָזֵר נִגַּע
לַבַּיִת חִלֵּק אֶת הָאֲבָנִים חָזֵר לְאֲבָנִים
הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן יִתֵּן וְהָאֲבָנִים יְשַׁמֵּשׁוּ
אֶת הַבַּיִת הַשֵּׁנִי בְּסִימָנִין ו בַּיִת
שֶׁהוּא מֻסָּךְ עַל גַּבֵּי בַּיִת הַמְנוּגָע
וְכֵן אֵילָן שֶׁהוּא מֻסָּךְ עַל גַּבֵּי הַמְנוּגָע
מְכַנְּסִין לַחֲיוּרִין טְהוֹרִין דִּבְרֵי אֱלִיעֶזֶר
בֶּן עֲזַרְיָה צָמַר אֱלִיעֶזֶר מָה אִם אֶבֶן
אֲחוֹתָהּ מְמַנּוּ מְטַמֵּא בְּנִיאָה הוֹאִיל
וְעֵצִים לֹא יְטַמְּאוּ בְּנִיאָה הֲטָמֵא
עֵצִים אֶחָדִים הָאֵילָן הָעוֹבֵר עוֹבֵר
טָמֵא הָטָהוֹר עוֹמֵד תַּחַת הָאֵילָן
טָמֵא וְהַטָּמֵא עוֹבֵר טָהוֹר אִם עָמַד
טָמְאוּ בֶּאֱבֶן הַמְנוּגַעַת טָהוֹר
וְאִם הִנִּיחָה הֲרֵי זוֹ טָמֵא ן טָהוֹר
שֶׁהִכְנִיסָ רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ לַבַּיִת טָמֵא
נִיטְּמָא וְטָמֵא שֶׁהִכְנִיסָ רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ
לַבַּיִת טָהוֹר טִמְּאוּ טְלִית טָהוֹר וְרֻבָּהּ
שֶׁהִכְנִיסָ מִטָּעָה שָׁלוֹשׁ עַל שָׁלוֹשׁ
לַבַּיִת טָמֵא נִיטְּמָא וְטִמְּאָה שֶׁהִכְנִיסָ
מִטָּעָה אֲפִילוּ כַּוִּית טָהוֹר טִמְּאָתוּ ן
מִשֶּׁנִּכְנַס לַבַּיִת הַמְנוּגָע וְכֵלָיו עַל
כְּתֵפּוֹ וְסַנְדָּלָיו וְטַבָּעְתּוֹ בְיָדָיו הוֹאִיל
וְהֵן טְמֵאִין מֵת דָּיָה לָבוּשׁ בְּכֵלָיו

וְסַנְדָּלָיו בְּרַגְלָיו וְטַבָּעְתּוֹ בְיָדָיו פָּרַס
הוּא טְמֵא מֵת וְהֵן טְהוֹרִין עַד שֶׁיִּשְׁאֵ
כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס פָּתְחֵי טִין לֹא פָּת
שְׁעוֹרִין מְסֹבָּךְ וְאוֹכְלָהּ בְּלִפְתָּן י
הָיָה עוֹמֵד בְּפָנִים וְפָשַׁט יָדוֹ לַחוּץ
וְטַבָּעְתּוֹ בְיָדוֹ וְאַף שֶׁהוּא כְּדֵי אֲכִילַת
פְּרָס טְמֵאוֹת הָיָה עוֹמֵד בַּחוּץ וְפָשַׁט
יָדוֹ לִפְנִים וְטַבָּעְתּוֹ בְיָדוֹ יְהוֹרֶה
מְטַמֵּא מֵת וְחָכָם אוֹמֵ עַד שֶׁיְּהֵא כְּדֵי
אֲכִילַת פְּרָס י אֵין אֲמִירוֹלוֹ יְהוֹרֶה
מַה אִם בִּזְמַן שֶׁכָּל גּוּפוֹ טָמֵא לֹא טִמְּאָ
אֶת מַה שֶּׁעָלָיו עַד שֶׁיְּהֵא כְּדֵי אֲכִילַת
פְּרָס בִּזְמַן שֶׁאֵין כָּל גּוּפוֹ טָמֵא לֹא יְטַמֵּא
אֶת מַה שֶּׁעָלָיו עַד שֶׁיְּהֵא כְּדֵי אֲכִילַת
פְּרָס יב מְנוּגָע שֶׁנִּכְנַס לַבַּיִת
כָּל הַכֵּלִים שֶׁשָּׁם טְמֵאִין אֲפִילוּ עַד הַקְּדוּשׁוֹת
רִשְׁמְעוֹן אוֹמֵ עַד אַרְבָּעָה אֻמּוֹת כֵּלִים מִיּ
טְמֵאִין רִיהוֹרָה אוֹמֵ עַד שֶׁהָ כְּדֵי
הַדַּלֶּקֶת חָנִי יג מִכְנַס לְבֵיתוֹ נִכְנְסָ
עֲשָׂרִין לוֹ מְזוּזִינָה בַּיְהוֹרָה עֲשָׂרָה טְפָחִים
עַל רוֹחַב אַרְבַּע אַמּוֹת נִכְנָס רִאשׁוֹן
וְיָצָא אַחֲרוֹן בַּהֲמַיְנִיל יָמִיד פַּתְיָל
בְּאוֹהֶל הַמֵּת מַיְנִיל עָמִיד פַּתְיָל בְּבֵירַת
הַמְנוּגָע כַּהֲמַיְנִיל מִכּוֹסָה בְּאוֹהֶל הַמֵּת
מַיְנִיל מִכּוֹסָה בְּבֵיתוֹ הַמְנוּגָע רִבִּי מֵאִיר
רִיסֵי אוֹמֵ כַּהֲמַיְנִיל יָמִיד פַּתְיָל בְּאוֹהֶל
הַמֵּת מַיְנִיל מִכּוֹסָה בְּבֵית הַמְנוּגָע וְכַל
הַמַּיְנִיל מִכְסָה בְּאוֹהֶל הַמֵּת אֲפִילוּ מַצֵּלָה
בְּבֵית הַמְנוּגָע טָהוֹר הל׳ נגעים פרק יד
כִּיצַד מְטַהֲרִין אֶת הַמְּנוּגָע הָיָה עוֹבֵא

פָּרִיל שֶׁל חֹרֶשׁ חֲדָשָׁה וְנוֹתֵן לְתוֹכָהּ
חַיֵּי לוֹג מַיִם חַיִּים וְכֵבִיא שְׁתֵּי צִפֳּרִים
דְּרוֹר שֶׁחָטָה אֶת אַחַת מֵהֶן אֶל כְּלִי חֶרֶשׂ
עַל מַיִם חַיִּים חָפֵר וְקָבְרָה בְּפָנָיו וְטָל
יָדוֹ אֵזוֹב וְאֶזוֹב וּשְׁנֵי תּוֹלָעַת וּבְרִיכָן
בְּשִׂיעֵי לְשׁוֹן וְהִקִּיפָן לָהֶם וְאֶשְׁי גַּפְיָיִם
וְאֵשׁ הַזָּנָב שֶׁל שְׁנִיָּה טָבַל וְהִזָּה
שֶׁבַע פְּעָמִים לְאַחַר יָדוֹ שֶׁל מְצוֹרָע
וְיֵשׁ אוֹמְרִים עַל מְצוֹרָעוֹ כֵּן הָיָה מַזֶּה עַל
הַשְּׁקוּעָה שֶׁבְּבֵית מְצוֹרָעִין ב
בָּא לְשַׁלֵּחַ אֶת הַצִּפּוֹר הַחַיָּה אֵינוֹ
הוֹפֵךְ אֶת פָּנָיו לֹא לַיָּם וְלֹא לָעִיר וְלֹא
לַמִּדְבָּר שֶׁנֶּאֱמַר וְשִׁלַּח אֶת הַצִּפּוֹר הַחַיָּה
אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל פְּנֵי הַשָּׂדֶה ג
בָּא לוֹ לְשַׁלֵּחַ אֶת הַמְשֻׁלָּחָה נוֹתֵן
עַל כַּף יְשָׂרוֹ וְכוֹבֵשׁ בְּגַבָּיו וְטָבַל טְבִילָה
מְלֵאָה בְּמַיִם וְהֵרִים הוּא מַטְמֵא
בְּשָׂרִים נִיכָּסִים לִיפָּנִים מִן הַחוֹמָה מְעִידִין
מְעִידִין שִׁבְעַת יָמִים וְאָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ
הַמִּטָּה ד בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְגַלֵּחַ
תַּגְלַחַת שְׁנִיָּה כְּמִגְלַחַת רִאשׁוֹנָה כִּיבֵּס
בְּגָדָיו וְטָבַל טְהוֹר מִלְּטַמֵּא בְּשָׂרִים וְהֵרִים
הוּא טְבִילָה יוֹם אוֹכֵל בְּמַעֲשֵׂר הָעֲרִיב
שִׁמְשׁוֹ אוֹכֵל בִּתְרוּמָה הֵבִיא כַּפָּרָתוֹ
אוֹכֵל בְּקָדָשִׁים נִטְמְאוּ שְׁלוֹשׁ עֲשָׂרוֹת בְּמִצְרַע
וְשָׁלוֹשׁ טְהֹרוֹת בְּיוֹלֶדֶת ה שְׁלֹשָׁה
מְגַלְּחִין וְתוֹגְלְחִין מִצְוָה הַבָּנִיר וְהַ
וְהַמְצֹרָע וְהַלּוֹרֵשׁ וְכֹלָּם שֶׁגִּלְּחוּ שֵׁעָר
בַּתַּעַר אוֹ שֶׁשִּׁירְדוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת לֹא
עָשׂוּ כְּלוּם ו שְׁתֵּי צִפֳּרִים מְעַכְּבוֹת

שֶׁהָיוּ אֲשׁוּרוֹת בְּמַרְאָה וּבְקוֹמָה וּבְרִבְּרִין
וְלֹקִיחָתָן כְּאַחַת אַף עַל פִּי שְׁאֵינָן שָׁוֹת
כְּשֵׁרוֹת שֶׁחָטַט אֶת אַחַת מֵהֶן וְנִמְצֵאת
שֶׁל אוֹרוֹר יִקַּח זוֹג לְשֶׁנִּיָּה הָרִאשׁוֹנָה
מוּתֶּרֶת בְּאֲכִילָה שְׁחָטָהּ וְנִמְצֵאת טְרֵפָה
יִקַּח זוֹג לְשֶׁנִּיָּה הָרִאשׁוֹנָה מוּתֶּרֶת
בְּהַנָּיָה נִמְשַׁךְ הַדָּם תְּמוּתוֹת הַמְשֻׁלַּחַת
מְהָה הַמְשֻׁלַּחַת יִשָּׁפֵךְ הַדָּם ז
מְיַמּוֹת עֵינָיו אָזְנוֹ וּבְהוֹנוֹ
כֵּיצַד נִכְרַע הַמְּטַהֵר אֶחָד לִשְׁנַיִם
וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה מְיַמּוֹת אָזְנוֹ לֹא
אוֹזְנִין לֹא אוֹזֶב כְּחִלְתִּית לֹא אֵזוֹב רוֹמִי
וְלֹא אֵזוֹב מִדְבָּרִי לֹא כָּל אוֹזֶב שֶׁיֵּשׁ לוֹ
שֵׁשׁ לַוְוִין ח בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי הָיָה
מֵבִיא פָּרִים שָׁלוֹשׁ בְּהֵמוֹת חַטָּאוֹת
וְאַיִל וְעוֹלָה וּמִנְחָה וְלוֹג שֶׁמֶן הָיָה מֵבִיא חַטָּאת
הָעוֹף וְעוֹלַת הָעוֹף ט בָּא לוֹ
אֵצֶל אַשְׁם סָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְשָׁחָטוֹ
וְקִבְּלוּ שְׁנֵי כֹּהֲנִים אֶת דָּמוֹ אֶחָד בִּכְלִי
וְאֶחָד בִּיזֶדוֹנוֹ שֶׁקִּבֵּל בִּכְלִי וְנָתַן
עַל קֶרֶן הַמִּזְבֵּחַ וְזֶה שֶׁקִּבֵּל בִּשְׁגָגָה בָּא לוֹ
אֵצֶל מְצוֹרָע וְהוּא עוֹמֵד עַל מְקוֹם שְׁחִיטַת
הַמְּצוֹרָעִין בָּאוּלָם וְעוֹמֵד בִּשְׁעַרְ נִקָּנוֹר
רִיהוּדָה אוֹמֵר לֹא הָיָה עוֹמֵד טְבִילָה י
הִכְנִיס רֹאשׁוֹ וְנָתַן עַל תְּנוּךְ אָזְנוֹ
הִכְנִיס יָדוֹ וְנָתַן עַל בְּהֶן יָדוֹ הִכְנִיס
רַגְלוֹ וְנָתַן עַל בְּהֶן רַגְלוֹ רִיהוּדָה אוֹמֵר
שְׁלִשְׁתָּן הָיָה מַכְנִיס כְּאַחַת אֵין לוֹ
כֹּהֵן יָדוֹ יָמִין אֵין לוֹ וְיָדוֹ שְׂמֹאל אֵין לוֹ
עוֹלֶה וְיוֹרֵד אֶלָּא עוֹמֵד טְבִילָה הוּא

על מקומן ר׳ שמעון אומ׳ אם ניתן על
שלשמאולי יצא יצא ועל מלוגתי
השמן ויינן לתוך כפו של חביריו או
יינן לתוך כוס עיניו יצא טבל וזרק
פעמים כנגד בית קודש הקדשים שב ע
על גבי ההויה טבילה בא ולו או על מעורע
מקוה שהוא נותן את הדם שהוא
נותן את השמן שנאל מקום דם ה
האשם והנותר בשמן אשר על כף
הכהן יתן על ראש המשוח לכפר
אם מתן כיפר אם לא מתן לא כיפר
דברי ר׳ עקיבה ר׳ יוחנן בן נורי אומ׳
שירי מינוה הן בין שנתן בין שלא
נתן כיפרו מעלין עליו סאולו לא כיפר
וכיפר יב חסר הלוג עד שלא
ייבש ימלינו משייבש יביא אחר כת
כתחילה דברי ר׳ עקיבה ר׳ שמעון אומ׳
חסר הלוג עד שלא נתן ימלינו משנתן
יביא אחר כתחילה יג מינדע
שהביא קרבנו עני ועשיר או עשיר
והעני הכל הולך אחר הזבחות דב
ר׳ שמעון ר׳ יהודה אומ׳ אחר האשם
יד מינדע עני שהביא קרבן
עשיר ייצא ועשיר שהביא קרבן
עני לא ייצא מביא אורז על ידי
בנו על ידי בתו על ידי עבדו ושפחתו
ושפחותו קרבן עני ומאכילין בו
בזבחין ר׳ יהודה אומ׳ אף על ידי א
אשתו מביא קרבן עשיר וכן כל
קרבן שהוא חייבת יה שני

פרה פרק א

ר׳ אליעזר אומ׳ עגלה בת שנתה ופרה
בת שתים וחכמים אומ׳ עגלה בת שתים
ופרה בת שלוש או בת ארבע ר׳ מאיר
אומ׳ אחת בת חמש כשירה וקיינה אלא
שאין ממתינים לה שמא תשחזיר שלא
תיפסל ב אמ׳ ר׳ יהושע לא שמעתי
אלא שלשית אמרו לו מה הלשון
שלשית אמ׳ להם כך שמעתי סתם אמ׳
בן עזאי אני אפריש אם אומ׳ אתה
שלישית לאחור מניין ומשאתה אומ׳ לאחרות מהמנינין
שלשית בת שלוש שנים ג ביוצא
בו אמ׳ כמה רבעי אמרו לו מה הלשון
רבעי אמ׳ להם כך שמעתי סתם בן עזאי
אני אפריש אם אומ׳ אתה רביעי לאחורין
במניין ומשאתה אומ׳ רבעי בן ארבע
שנים ד ביוצא בו אמר האוכל בבית
המנוגע פרס משלוש לקב אמרו לו

משמונה עשרה לפאה אם למה כך
שמעתי סתם אמר בן עזאי אני אפרש
אם אומר אתה מי שלוש לקבארין בזך
חלה וכשאתה אומר משמונה עשרה
לפאה מיעטתו חלתו ה ר יוסה
הגלילי אומר פרים בני שתים שנופר
שני בן בקר תקח לחטאת וחמש אומר
בני שלוש ר מאיר אין אחת בני ארבע
ובני חמש כשירין אלא שאין מביאין
זקנים מפני הכבוד ו כבשים בני
שנה ואילים בני שתים וכלם מיום
ליום בני שלשה עשר חודש אינו כ
נשר לא לאיל ולא לכבש ר טרפון קורהו
פלגס בן עזיז קורהו פקקרי ועשה הקריבו
והביאו עליו ניסכי אילו עולה לא
מיובחו בין של שלשה עשר חודש ויום
אחד הרי זה איל ז חטאת היחיד
ועולותיהן חטאות היחיד אשם עיד
ואשם מיער בשירין מיום שלשים
והלאה את ביום שלשים אם הקריבן ביום
השמיני כשירין נדרים ונדבות הבכור
והמעשר והפסח כשירין מיום שמיני
והלאה את ביום שמיני

פ״ב ה״ל ז

ר אליעזר אומר פרת חטאת את המעברת
כשירה וחכמים פוסלין ר אליעזר אומר
אינה נלקחת מן הגזית וחכמים מכשירין
ולא זו בלבד אלא כל קדבנות הציבור ה
והשזיר באים מהארץ ומחוץ לארץ
מן החדש ומן הישן חוץ מן העומר

נקר׳ ר׳ אליעזר קורהו.

משתי הלחם שאינן באים אלא מן
החדש ומן הארץ ב פרה שקדמה
וטלפיה שחורין יצאו גלגל הרגל חשינים
הלשון אינן פוסלין בפרה והנסת
כשירה הרועה בה יבלת וחתכה ר יהודה
פוסלו שמעון אומר בלמקום שנישלולא
העלה מקומו שיער אורם פסולה
ג יוצא דופן ואותנן ומחיר פסולה
ר אליעזר מכשיר שנ לא תביא אותנן
זונה ומחיר כלב בית י׳ י׳ קדשים ז
באה לבית ד כל המומין פוסלין
במוקדשין ופוסלין בפרה רכב עליה נשתעבד עליה
נהלה נרתמה עבר בה את הנהר קיפל עליה
את המוסיפה ונתן טליתו עליה
פסולה אבל קשרה במוסיפה עשוה
להסנדל בשבת שלא תחליק פרס
טליתו עליה מפני הגובים כשירה
זה הכלל כל שהוא לעבודה כשירה
לשאר אזור פסולה ה שכן עליה
הערות כשירה עליה הזכר פסולה
ר יהודה אומר אם העלה פסולה אם
מעצמו כשירה ו היובה שהי
שערות שחורות ולבנות לתוך גומא
אחת פסולה ר יהודה אומר לתוך כוס
אחד היו בתוך שני כוסות והן
מוכיחות זו את זו פסולה ר עקיבה
אומר אפילו ארבע אפילו חמש והן
מפורדות ותלש ר אליעזר אומר אפילו
חמשים ר יהושע בן בתירה אומר אפילו
אחת בראשה ואחת בזנבה פסולה ז

ו הָיוּבָה שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת עִקָּרָן מְשׁוּחָר
וְאֵשָׁן מְאוּדָךְ עִקָּרָן מְאוּדִים וְאֵשָׁן
מְשׁוּחָר הַכֹּלָה וְלֹךְ אוֹחֲזִי הַנְּאוּדָךְ
וְעוֹד מְאוּדִים וְחַכָּם אוֹמֵ אַחַד הָעִקָּר

פ"ק ב' הלכה ז

שִׁבְעָה וּמִיתִּים קוֹדֵם לְשִׁרְיַפַת הַפָּרָה
מַפְרִישִׁין כֹּהֵן הַשּׁוֹרֵף אֶת הַפָּרָה מִ
מִבְּנוֹתוֹ לִשְׁמֹר שֶׁעַל פְּנֵי הַבִּירָה עֲמוּנָה
מְזוּרָקָה וְכֵיוֹת אֵבֶן הָיְתָה נִקְרֵאת
וְעוֹזִין עָלֶיהָ כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים מִכָּל
הַחַטָּאוֹת שֶׁהָיוּ שָׁם רִ יוֹסֵה אוֹמֵ לֹא
הָיוּ מְזִין עָלֶיהָ אֶלָּא בַּשְּׁלִישִׁי וּבַשְּׁבִיעִי
כְּלָבִי רִ חֲנַנְיָה סְגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵ עַל הַכֹּ
הַכֹּהֵן הַשּׁוֹרֵף אֶת הַפָּרָה מְזִין עָלֶיהָ
כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא שְׁלִישִׁי וְשִׁבִיעִי
לֹא הָיוּ מְזִין עָלֶיהָ אֶלָּא בַּשְּׁלִישִׁי וּ
וּבַשְּׁבִיעִי כְּלָבִי

ב וְיֵרֵדוּת הָיָה
הִיוֹסֵה וְשָׁלֵם בְּנוּיוֹת עַל גַּבֵּי הַסֶּלַע
וְתוֹחֲבִין חָלוּל מִפְּנֵי הַבְּקָעָה וְהַזּוֹחֲלִים
וְהַבְּהֵמוֹת נְשִׁיכַת עַכְבָּרוֹת וְחוֹלְדוֹת
שֶׁכֵּן וְטַמְּנוֹת שֶׁכֵּן אֶת בְּנֵיהֶן וְהַבְּהֵמוֹת
שׁוֹרִים עַל גַּבֵּיהֶן דִּלְעוֹת וְהַיְנוֹקוֹת
הָיוּ יוֹשְׁבִין עַל גַּבֵּיהֶן וְכוֹסוֹת שֶׁל אֶבֶן
בֵּינֵיהֶן הַגִּיעַ לְשִׁילּוּחַ יְרוּשָׁלַיִם וְעַל
וְשָׁנוּ עַל גַּבֵּיהֶן רִ יוֹסֵה אוֹמֵ מִמְּקוֹמָן
הָיָה מְשַׁלֵּשׁ וְמַעֲלֶה

ג בְּאוּלָּם
הַבַּיִת וְיֵרֵדוּ הַר הַבַּיִת וְהָעֲזָרוֹת וְעוֹמְדִין
וְחָלוּל מִפְּנֵי קְדֻשַּׁת הָעֲזָרָה וְנִפְתָּח הָעֲזָרָה
הָיָה מְזוּרָקוֹ כְּלַפֵּי שְׁחָטָאוֹת וְכֵיוֹן
וְכַד שֶׁלֹּא חוֹלִיס וְקוֹדְשֵׁי חֻבְלֵי בֵּין

הוֹא

קְדָנֵי וְקוֹדְשֵׁי קַלִּים וּמְסַבְּכִין בְּרֹאשָׁן
שֶׁלַּחֲבֵרוֹ וְזוֹרְקִין לְתוֹךְ הַקְּלָלָה וּמַכֶּה אֶת
הַזָּכָר וְנִתְעַלֵּם לְאוֹחֲרָיו וְנוֹטֵל וּמְקַדֵּשׁ
כְּדֵי שֶׁיִּרָאֶה עַל פְּנֵי הַמַּיִם רִ יוֹסֵה
אוֹמֵ אַל יִתֵּן מָקוֹם לַמַּיִם לְרַדּוֹת
אֶלָּא נוֹטֵל וּמְקַדֵּשׁ רִ לְאָהֵי עוֹשִׂין
אֶלָּא חַטָּאוֹת עַל גַּבֵּי חַטָּאוֹת לֹא תִּינָּק
עַל גַּבֵּי חֲבֵירוֹ עֲרֵיכִים הָיוּ הַתִּינוֹקוֹת
לְהַזּוֹת דִּבְרֵי רִ יוֹסֵה הַגְּלִילִי רִ עֲקִיבָה אוֹ
לֹא הָיוּ עֲרֵיכִים לְהַזּוֹת רִ

ה
לֹא מָצְאוּ מִשְׁבָּע עֶשְׂרֵה מִשֵּׁשׁ וּמֵחֲמֵשׁ
וּמֵאַרְבַּע וּמִשָּׁלוֹשׁ וּמִשְּׁתַּיִם וּמֵאַחַת
וּמִן הָעֲשָׂאן הָרִאשׁוֹנָה עֲשָׂה מִשְׁרֵד
הַשֵּׁנִי עֲשָׂה עֶזְרָא חֲמִשָּׁה מֵעֶזְרָא וְהָלְךְ
דִּבְרֵי מְאִיר וַחֲכָמִ אוֹמֵ שִׁבְעָה מֵעֶזְרָא
וְהָלְךְ וּ וּמִן הָעֲשָׂאן שֶׁמָּנוּ הַיַּיְרִיק
וְיוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁעָשָׂה שְׁתַּיִם שֶׁהָיָה
אֶלְיוֹעֵינַי בֶּן הַקָּיָּף וְחַנַּאל הַמִּצְרִי
וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן פִּיאָבִי עָשָׂה אַחַת אַחַת וּ וְכֹבֶשׁ
הָיוּ עוֹשִׂין מִבַּד בַּבַּיִת לְבַד הַמְשׁוּחָד
כִּיפִּין עַל גַּבֵּי כִּיפִּין כִּיפָּה כְּנֶגֶד הָאוּטֶם
מִפְּנֵי כְּבֹד הַהַזָּיוֹת שֶׁבּוֹ כֹּהֵן שׁוֹרֵף אֶת
הַפָּרָה וְהַפָּרָה וְכָל מַעֲרָכָיו וְיוֹצְאִין לְבֵית
הַמִּשְׂרָפָה ח לֹא הָיְתָה פָּרָה רְאוּיָה
לַיַּנַּאי אֵין מְרִיאִין עִמָּהּ שְׁחוּרָה
שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ שְׁחוּרָה שְׁחָטָהּ וְלֹא
אֲדֻמָּה שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ שְׁתַּיִם שְׁחָטָהּ וְ
אוֹמֵ לֹא מִשָּׁם זֶה אֶלָּא מִשֵּׁשׁ שֶׁהָרִיאָ
אוֹתָהּ לְבַדָּהּ ט וְקִנְיְנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ
מְקַדְּמִין בְּרַבִּיהֶן לְהַר הַמִּשְׁחָה

וּבֵית טְבִילָה הָיָה שָׁם וּמְטַמְּאִין הָיוּ אֶת
הַכֹּהֵן הַשּׂוֹרֵף אֶת הַפָּרָה מִפְּנֵי הַיְּדוּקִין
שֶׁלֹּא יְהוּא אוֹמֵר בְּמַעֲרְבֵי שִׁמֵּשׁ הָיְתָה
נַעֲשֵׂית י סְמָכוֹ אֶת יְדֵיהֶן עָלָיו
וְאוֹמֵר לוֹ אִישׁ כֹּהֵן גָּדוֹל טְבוֹל אַחַת
וְיָרֹד וְטָבוֹל וְעֲלֵה וְנִסְתַּפֵּג וְעָנִיס הָיוּ
מְסוּדְרִין שָׁם עֲנִי אַרְוִיס וַעֲנִי אַרְנִיס
וּבְרוֹשִׁים וַעֲנִי תְּאֵינָה חַלָּקָה וְעוֹשִׁין
אוֹתָהּ כְּמִין מִגְדָּל וּמַפְתִּירִין בָּהּ חֲלוּנוֹת
וְזֵיתָה מַעֲרָבָה יא פְּתוּחָה בְּחֹבֶל
שֶׁל עֵגֶל וְתַנְיָא עַל גַּבֵּי הַמַּעֲרָבָה רֹאשׁוֹ
דָּרוֹם וּפָנָיו לַמַּעֲרָב הַכֹּהֵן עוֹמֵד בַּמִּזְרָח
וּפָנָיו לַמַּעֲרָב שֶׁחִטְּטִימִינוֹ וְקִיבֵּל
בִּשְׂמֹאלוֹ ר יְהוּדָה אוֹמֵר בִּימִינוֹ הָיָה
מְקַבֵּל וְנוֹתֵן לְשִׂמְאוֹלוֹ וְהָיָה בִּימִינוֹ
עַל גַּבֵּי פְּעָמִים כְּנֶגֶד בֵּית
קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים עַל כְּלֵי הַזְּיָה טְבוּלָה
גְּמוּר מְלָאכוֹת קִינַּח אֶת יָדָיו בְּגַפָּהּ
שֶׁל פָּרָה יָרַד וְחִינַּת אֶת הָאִשׁ בּ
בְּאֵלִיתוֹת ר עֲקִיבָה אוֹמֵר בַּחֲדָיוֹת יג
נִבְקָעָה וְעָמַד חוּץ מִגִּזְתָּה וְטָל עִמּוֹ
אֵרֹז וְאוֹזוֹב וּשְׁתֵּי תּוֹלַעַת אֵלּוּ עִמּוֹ
אֵרֹז זֶה עִמּוֹ אֵרֹז זֶה אוֹזוֹב זֶה אוֹזוֹב זֶה
שְׁתֵּי תּוֹלַעַת זוֹ שְׁמִי תּוֹלַעַת וְזוֹ שְׁלֹשָׁה
פְּעָמִים עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר וְהֵן אוֹמְרִין
לוֹ הֵין הֵין הֵין יג כְּמִנְהָגָן שֶׁבְּשִׁירֵי
הַלָּשׁוֹן וְהַשִּׁלְיָךְ לְתוֹךְ שְׁרֵיפָתָהּ וְנִשְׂרָפָה
וְחוֹבְטִין אוֹתָהּ בְּמַקְלוֹת וְכוֹבְרִין אוֹתָהּ
בְּכַבְרוֹת ר יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר בְּמַקְבּוֹת שֶׁלְּאֵבֶן
הָיְתָה נַעֲשֵׂית שָׁחוֹר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אֹפֶר כּוֹ

כּוֹתְשִׁין אוֹתוֹ וְשׁוֹאֲבִין בּוֹ מַיִם חַיִּים אוֹתָן
הָעֲנָקִים בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ הָיָה נִכְתָּשׁ
וְחוֹלְקִין אוֹתוֹ לִשְׁלֹשָׁה חֲלָקִים אֶחָד
נִיתָּן בַּחֲמִיל וְאֶחָד נִיתָּן בְּהַר הַמִּשְׁחָה
וְאֶחָד הָיָה מִיתְחַלֵּק לְכָל הַמִּשְׁמָרוֹת

פרה ה הל יג

פָּרַת וְחַטָּאת שֶׁשְּׁחָטָהּ שֶׁלֹּא לְשֵׁמָהּ
קִיבֵּל דָּמָהּ שֶׁלֹּא לְשֵׁמָהּ אוֹ לְשֵׁמָהּ
וְשֶׁלֹּא לְשֵׁמָהּ אוֹ שֶׁלֹּא לְשֵׁמָהּ וְלְשֵׁמָהּ
פְּסוּלָה ר לְעוֹלָם מַכְשִׁיר שֶׁלֹּא רְחוֹקִין
יָדִים וְרַגְלַיִם פְּסוּלָה ר אֶלְעָזָר מַכְ
מַכְשִׁיר שֶׁלֹּא בְּכֹהֵן גָּדוֹל פְּסוּלָה
ר יְהוּדָה מַכְשִׁיר וּבְמִחוּסַּר בְּגָדִים
פְּסוּלָה וּכְלִי לְבֵן הָיְתָה נַעֲשֵׂית ב
שֶׁרֻבָּהּ חוּץ מִגִּזְתָּה אוֹ בְּשֶׁגִּזְתָּהּ
אוֹ שֶׁשִּׁדַּרְתָּ שְׁתַּיִם בְּמָקוֹם אַחַת פְּסוּלָה
הָיְתָה וְלֹא כִיוְּנוּ כְּנֶגֶד הַפֶּתַח פְּסוּלָה
הָיְתָה מִשִּׁישִׁית שְׁלִישִׁית וְחֻמָּר וְחִיזָּה
שְׁלִישִׁית פְּסוּלָה מִשְּׁלִישִׁית שְׁמִינִית
וְחֻמָּר וְחִיזָּה שְׁמִינִית כְּשֵׁירָה ג
שֶׁרֻבָּהּ שֶׁלֹּא בָּעֵינַיִם אוֹ בְּכָל הָעֵינַיִם
אֲפִלּוּ בְּבָבָה כְּשֵׁירָה הִפְשִׁישָׁהּ
וְנִיתְּזָה כְּשֵׁירָה שֶׁחָטָהּ עַל מְנָת
לֶאֱכֹל מִבְשָׂרָהּ וּלְשְׁתּוֹת מִדָּמָהּ כְּשֵׁרָה
ר אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֵין הַמַּחֲשָׁבָה פּוֹסֶלֶת
בְּפָרָה ד כָּל הָעֲסוּקִין בְּפָרָה מִ
מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף מְטַמְּאִין בְּגָדִין
וּפוֹסְלִין אוֹתָהּ בְּמַלָּאכָה אֵירַע בָּהּ
פְּסוּל בְּשׁוֹחֲטָהּ אֵינָהּ מְטַמְּאָה בְּגָדִים
אֵירַע בָּהּ בְּזִיתָּהּ כָּל שֶׁעָסַק בָּהּ

לפני פסולה מטמא בידים לאחר
פסולה אינה מטמא בידים ממינא
חומרה קולה לעולם מועלין בה ומיבין
לה ערבים ומעשרה ביום וכהן וחמל
והמלאכה פוסלת בה עד שתעשה
אפר והמלאכה פוסלת במים עד שישלו
את האפר פר ז׳ הל ד׳
המביא כלי חרש לחטאות טובל לן
על הכבשן ר׳ יהודה או אף מן הבית
הוא מביא כשר שהכל נאמנין על
החטאת ובתי ומה פותח את הכבשן
ונוטל׳ שמענו אומ׳ מן הסדר השני
ר׳ יוסה אומ׳ מן הסדר השלישי ב
המטביל כלי לחטאות במים שאינן
ראויים לקדש ירדיף לנגב ובמים שהן
ראויים לקדש אינו צריך לנגב אם
לאסוף לתוכו מים מקודשין בין כך
ובין כך אינו צריך לנגב ג קרויה
שה יטבילוה במים שאינן ראויים ל
קדש מקודשין בה עד שתיטמא
טומאות אין מקודשין בה ר׳ יהושע
אומ׳ אם מקדש בה בתחילה אף בסוף
אם אינו מקדש בה בסוף אבל לא
בתחילה בין כך ובין כך לא יאסוף ל
תוכה מים מקודשין ד שפופרת
שחתכה לחטאות ר׳ אליעזר או יטבול
מיד ר׳ יהושע או יטמא ויטבול הכל
כשירין לקדש חוץ מחרש שוטה
וקטן ר׳ יהודה מכשיר בקטן ופוסל
באשה ובאנדרגינס ה בכל

בחפניו

הכלים מקדשין אפילו בכלי גלוסים
בכלי אבנים בכלי ארמה ובספינה
מקדשין בה אין מקדשין לא בחפנות
והכלים ולא בשולי המחזין ולא במנעלת
החבית ולא בחופני מפני שאין ממלין
ואין מקדשין ואין מדדין מי חטאת
אלא בכלי אין מניחין בין מיד לפיד
אלא כלים שאין מניח מיד כלי חרש
אלא כלים ו בירה היו יורדין
כשירה ר׳ יוסה פוסל בירה תרנגולת
ר׳ מאיר ור׳ יהודה אומ׳ מכשירין והבא
פוסלין ז השוקת בין שבסל ע
אין ממלין בה ואין מקדשין בה ואין
מדדין ממנה ואינה יורדה עמיד פתיל
ואינה פוסלת את המקוה היתה כלי
וחיברה בסיד ממלין בה ומקדשין
בה ומדדין ממנה ויורדה עמיד פתיל
ופוסלת את המקוה נקבה מלמטן
ופקקה בטס מרטוט המים שבתוכה
פסולין מפני שאינן עגולין כלי
מן הצד ופקקה בסמרטוט המים
שבתוכה כשירים מפני שהן עגולין
כלי ח עשה לה עטרה של טיט
והלכו המים לשם פסולין ואם היה
ברי׳א כדי שיגיע לעטרה כשירין ט
שתי שקתות שבאבן אחת קידש את
אחת מהן המים שבשניה אינן מקודשין
ואם היו נקובות זו לזו כשפופרת הנוד
או שהיו המים עולים על גבי הסף אפילו
כקליפת השום קידש את אחת מהן

הַמַּיִם שֶׁבַּשְּׁנִיָּה מְקוּדָּשִׁין י
שְׁתֵּי אַבָּנִים שֶׁהֵיקִיפָן וְוֵלוֹ וַעֲשָׂאָן
שׁוֹקֶת וְכֵן שְׁתֵּי עֲרֵבוֹת וְכֵן שׁוֹקֶת
שֶׁנֶּחְלְקָה הַמַּיִם שֶׁבִּינֵיהֶם אֵינָן מְקַ
מְקוּדָּשִׁים עֲשָׂאָן בְּסִיד אוֹ בְּגִפְסִים
וְזֶן וְכוֹלוֹת לְהַיְנָטֵל כְּאַחַת הַמַּיִם שֶׁבּ
שֶׁבִּינֵיהֶם מְקוּדָּשִׁים׃ פְּרָ׳ו

הַל׳ י הַמְקוּדָּשׁ וְהַפָּל שֶׁקִּידּוּשׁ
עַל יָדוֹ אוֹ עַל הַיָּדַי וְאַחַר כָּךְ נָפַל עַל
הַשּׁוֹקֶת פָּסוּל נָפַל מִן הַשְּׁפוֹפֶרֶת עַל
הַשּׁוֹקֶת פָּסוּל נָטַל מִן הַשְּׁפוֹפֶרֶת וְכִסָּה
אוֹ שֶׁהִבְדִּיל אֶת הַדְּלֶת הַקִּידּוּשׁ כָּשֵׁר
וְהַמַּיִם פְּסוּלִין וְקָפָה בָּאֲרִין פָּסוּל לְתוֹךְ
יָדוֹ כָּשֵׁר מִפְּנֵי שֶׁאֵפְשָׁר׃ ב הָיָה
קִידּוּשׁ יָנָק עַל פְּנֵי הַמַּיִם׃ מְאִירוֹ׃
שְׁמַעְיָן אוֹמֵר נִטַּל מִקְּדוּשׁ רִאשׁוֹן אוֹמֵ
כָּל שֶׁנִּגְּעוּ בַּמַּיִם אֵין מְקַדְּשִׁין בּוֹ׃ ג
חָלַף אֶת הַמַּיִם וְטִמְּאָן קִידּוּשׁ מִלְּמַטָּן
מְאִירוֹ׃ שְׁמַעְיָן אוֹמֵר מִגַּבֵּי וּמְקַדֵּשׁ
וְחָכָם אוֹ כָּל שֶׁנִּגְּעוּ בַּמַּיִם אֵין מְקַדְּשִׁין
בּוֹ׃ ד הַמְקַדֵּשׁ בַּשּׁוֹקֶת וְהִיכָּפִי
בְּנוֹגָה אוֹ עַל פִּי פִיו יָדַיִם כָּל שֶׁהוּא הַמַּ
הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹכוֹ מְקוּדָּשִׁין וְאִם הָיָה
סַפְּגוֹ הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹכוֹ פְּסוּלִין כֵּיצַד
עָשָׂה זוֹלֵף יָדַיִם שֶׁהוּא מַגִּיעַ לַסְּפוֹג
נִמְצָא סְפוֹג אַף עַל פִּי שֶׁהַמַּיִם עֲפָיִים
עַל גַּבָּיו כָּל שֶׁהֵן פְּסוּלִין׃ ח נָתַן יָדוֹ
אוֹ רַגְלוֹ אוֹ עַל יְרֵכוֹת כְּדֵי שֶׁיַּגִּיעַ וּ
הַמַּיִם לַחֲלִית פְּסוּלִין עָלָיו קָנִים
וְעָלֵי אֲגָמִים כְּשֵׁרִין וְהַכְּלָ

דָּבָר שֶׁהוּא מְקַבֵּל טוּמְאָה פָּסוּל וְשֶׁ
וְשֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה כָּשֵׁר׃ ט
הַמַּפָּה אֶת הַמַּיִן לְתוֹךְ הַגַּת אוֹ
לְתוֹךְ הַגְּבִי פְּסוּלִין לַוְּבִין וְלַמִּינֵרְעִין
לְקַדֵּשׁ מֵהֶן מֵי חַטָּאת מִפְּנֵי שֶׁלֹּא
נִתְעַכְּלוּ בַּכֵּלִי׃ פְּרָ׳ו הֲלָ׳ו

חֲמִשָּׁה שֶׁמִּלּוּ וַחֲמִשׁ חֲבִיּוֹת
לְקַדְּשָׁן חֲמִשָּׁה קִידּוּשִׁין וְנִמְלְכוּ
לְקַדְּשָׁן קִידּוּשׁ אֶחָד לְקַדְּשָׁן קִידּוּשׁ
אֶחָד וְנִמְלְכוּ לְקַדְּשָׁן חֲמִשָּׁה קִידּוּשִׁין
הָרִי כוּלָּם כְּשֵׁרִין יָחִיד שֶׁמִּלָּא חֲמֵשׁ
חֲבִיּוֹת לְקַדְּשָׁן חֲמִשָּׁה קִידּוּשִׁין וְנִמְלַךְ
לְקַדְּשָׁן קִידּוּשׁ אֶחָד אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא
אַחֲרוֹן לְקַדְּשָׁן קִידּוּשׁ אֶחָד וְנִמְלַךְ
לְקַדְּשָׁן חֲמִשָּׁה קִידּוּשִׁין אֵין כָּשֵׁר
אֶלָּא זֶה שֶׁקִּידֵּשׁ רִאשׁוֹנָה אֲבָל לְאֶחָד
קַדֵּשׁ לָךְ אֶת אֵלּוּ אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא רִ
רִאשׁוֹן קַדֵּשׁ לִי אֶת אֵלּוּ הֲרֵי כֻּלָּם כְּשֵׁרִין
ב הַמְמַלֵּא בְּאַחַת יָדוֹ וְעָשָׂה
מְלֵאָה בְּאַחַת יָדוֹ וְהַמְמַלֵּא לוֹ וְלַאֲחֵר
אוֹ שֶׁמִּלֵּא לְאַלְשַׁיִם כְּאַחַת שְׁנֵיהֶן
פְּסוּלִין שֶׁהַמְּלֵאָה פּוֹסֶלֶת בְּמִילּוּי
בֵּין לוֹ בֵּין לַאֲחֵר׃ ג הַמְקַדֵּשׁ בְּאַחַת
יָדוֹ וְעָשָׂה מְלֵאָה בְּאַחַת יָדוֹ אִם
לוֹ פָּסוּל וְאִם לַאֲחֵר כָּשֵׁר הַמְקַדֵּשׁ לוֹ
וְלַאֲחֵר שֶׁלּוֹ פָּסוּל שֶׁל אַחֵר כָּשֵׁר הַמְקַדֵּשׁ
לִשְׁנַיִם כְּאַחַת שְׁנֵיהֶן כְּשֵׁרִין׃ ד
קַדֵּשׁ לִי וְאַקְדֵּשׁ לָךְ הָרִאשׁוֹן כָּשֵׁר
מִלָּא לִי וְאֲמַלֵּא לָךְ שְׁנֵיהֶן כְּשֵׁרִין
מִלָּא לִי וְאַקְדֵּשׁ לָךְ שְׁנֵיהֶן פְּסוּלִין׃ ה

ה המעלה לו ולחטאת מעלה את
שלו תחילה וקושרו באסל ואחר כך
מעלה את של חטאת אם מילא את
של חטאת תחילה ואחר כך מילא
את של פסל נתן את שלו לאחריו את
של חטאת לפניו אם נתן את של חטאת
לאחריו פסל הא שניהן של חטאת
נתן אחד לפניו ואחד לאחריו כשר
מפני שאי פשר ו המולין את
החבל בידו לדרכו כשר ושלא לדרכו
פסל וה הלך ליבנה של שלח מוערות
ובמוערד השלישי הכשירו לו הורייה
שעה ז המכבן את החבל על יד
על יד כשר אם כיבנו באחרונה פסול
אמר יוסה לזה היכשירו הוריית שעה
ח המעביר את החבית של אשתי שבי
או שכפייה על פיה על מנת לגברה
למלות בה כשר להולין בה את הקידוש
פסול המפנה חרשית מתוך השוקת
אם בשביל שתחזיק מים הרבה כשרין
אם בשביל שלא יהו מעכבין אותו
בשעה שהוא חולבת המים פסול

ט מי שהיו מימיו על כתיפו והוא
הוריה והראה לאחרין את הדרך
הרגל חשוד ועקרב טל אבלין להיעזן
פסול אבלין לאוכלן כשר הנחש והע
והעקרב שהיו מעכבין אותו כשר
אמר יהודה זה הכלל כל דבר שהוא
משה מלאכה בין עמד בין שלא עמד
פסול ודבר שאינו משה מלאכה אם

עמד פסול אם לא עמד כשר י
המוסר את מימיו לטומאה פסולין ל
ולטהור כשירין לאחר אומ אתה
לטמא כשירין אם לא עשו הבעלים
מלאכה יא שנים שהיו ממלין
לחטאת והגביהו זה על זה ונטל זה
לזה קיבץ בקידוש אחד כשר ובשני
קידושין פסולי יוסה אומ אחת בשני
קידושין כשר אם היתנן ביניהן
יב הפורין על מנת לגדור כשר
אם גדר פסול האוכל על מנת לקיות
כשר אם קיבה פסול היה אוכל והחזיר
ורק מה שבידו תחת התאינה או
לתוך המוקיבה בשביל שלא יאבה
פסול פר ח הל יב

שנים שהיו שומרים את השוקת
ונטמא אחד מהן כשירים מפני שהן
ברשותו של שני טהור ונטמא שני
כשירין מפני שהן ברשותו של ראשון
נישמו שניהן כאחת פסולין ב
עשה אחד מהן מלאכה כשירין כ
מפני שהן ברשותו של שני עמד
ועשה שני מלאכה כשירין שהן
ברשותו של ראשון עשו שנים יהן
כאחת פסולין ג המקדש מי
חטאת לא יגעל את הסנדל נישמא וכו
נפלו משקין על הסנדל נישמא וכו
וטימוהו הרי זה או מטמין לא
טימוני ואומר
ד נפלו משקין על בשרו טהור

נפלו עלבסותו ונטמא וטימתיהדיוה
אומ מטמיך לא טימונו ואתה טימתני
ה השורף פרה ופריס והמשלח את
השעיר מטמין בבגדים פרה ופריס
ושעיר המשתלח עכשיו אינן מיטמין
בבגדים הדיוה אומ מטמיך לא טימונו
ואתה טימתני ו האוכל נבלת
העוף הטהור והיא בבית הבליעה
מטמא בגדים הבלעה עכשיו אינה
מטמא בגדים הדיוה אומ מטמיך
לא טימונו ואתה טימתני ז כל
וולד הטומאות אינו מטמא כליס
אלא משקה ונטמא משקה לטמן
הדיוה אומ מטמיך לא טימונו ואתה
טימתני ח אין כלי חרש מטמא
חבירו אלא משקה ונטמא משקה
טימהו הדיוה אומ מטמיך לא
טימאוני ואתה טימתני ט כל
הפוסל את התרומה מטמא משקים
להיות תחילה לטמא אחר ולפסול
אחר חוץ מטבול יום הדיוה אומ
מטמיך לא טימונו ואתה טימתני
י כל המים שקדאו מים הדיוה
אומ היה הבא לטמקוה לא נאמרו מים
אלא שישבו מי מים הרבה
יחסה אומ כל המים מטהרין בדוחקין
ופסולין לזבין ולמי נדה ולקדש
מי חטאת לא המים המוכים
פסולין אלו הן המוכים המולחים
והפושרין המים המכוברין פסולין
אלו הן המכובין המלוכין אותן בשתן
המכובין בפול מיסות ובשני בימות
כשירין ר יהודה פוסל יב מי
קידמין ומיפקה פסולין מפני שהן
מ בייניס מי הדרון ומי הידמון פסולין
מפני שהן מי תערובות אלו הן מי
תערובות אחד כשר ואחד פסול ן
ותערבו שניהם כשירין ויתערבו
כשירין ר יהודה פוסל יג באר
אחאב ומערות פנייס כשירה המים
שנשתנו ושנמלחו מיחמת עצמן
כשירין אמת המים הבאה מרחוק
כשירה ובלבד שישש מרגה שלא
יפסיקנה אמס ר יהודה אומ הדיוה
כח וקתה מותרת יד באר שנפל
לתוכה חרשית או אבנמה ימתין לה
עד שתעלו ישמעאל אומ ר עקיבה הדיוה
אומ אינו צריך לחמתין
פר הל יד
ילוחית שנפל לתוכה מים כל שהן
ראלעזר אן זוה שתי הדיות וחכמ
וחכמ פוסלין ברוב לתוכה טל לזעזע
אומנין תוכה המה וטל עולה חמה
פוסלין נפל לתוכה משקין ומיפירות
יעזה ועריך לנגביו קולמוס
וקלקנתוס וכל דבר שהוא ריטוס
יעזה ואינו צריך לנגב ב

עַל לְתוֹרָה שִׁבְעִים וּרְמָשִׁים וְנִתְבַּקֵּעַ
אוֹ שֶׁנֵּי שִׁתְּנוּ מַרְאֵיהֶן פְּסוּלִין חֵיפּוּשִׁית
בֵּינוֹנִי וּבֵן בֶּן פּוֹסִלְתִּ מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּרִ
כְּשְׁפוּפֶרֶת ר שִׁמְעוֹן וְר אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב
אוֹמְרִים הַדִּיר וְהַכַּנָּה שֶׁנִּתְגַּיְּרוּ כְּשֵׁרִין
מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶן לְחָה ג שֶׁנִּתְּנוּ מִתְּן
בְּהֵמָה אוֹ חַיָּה פְּסוּלִין כָּל הָעוֹפוֹת פְּס
פְּסוּלִין חוּץ מִן הַיּוֹנָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא
מְרִיצַת כָּל הַשְּׁרָצִים אֵין פְּסוּלִין חוּץ
מִן הַחִוְּלָזָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא מַלְקֶה רַבָּן
גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר אַף הַנָּחָשׁ שֶׁהִיא מְקִיא
ר לְיֵעֶר אוֹמֵר אַף הָעַכְבָּרִי ר חֲנִינָא שָׁב
עַל מַיִם חַטָּאוֹת וְלִשְׁתּוֹתָן ר אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל
וְר יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר שׁוֹטֶה אָמַר יוֹסֵה בַּמַּי
דְּבַר אוֹמֵר בְּמַיִם שֶׁאֵינָן מְקוּדָּשִׁין אֲבָל
בְּמַיִם מְקוּדָּשִׁין ר אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר שׁוֹטֶה אותי
וְר יְהוֹשֻׁעַ כְּשֶׁשִּׁטָּה אַף בְּזִבְחֵי כֹּהֲנִים
ה מַיִם חַטָּאוֹת שֶׁנִּפְסָלוּ לֹא יִכָּלֵם
בְּטְהוֹרִים שֶׁלֹּא יֵעָשֶׂה יַתְקָלָה לַאֲחֵרוֹנָה
ר יְהוּדָה אוֹמֵר בְּשָׁרָה שֶׁשִּׁתַּת מֵי
חַטָּאוֹת בְּשָׁרָה טְמֵאָה מֵעֵת לְעֵת ר יְהוּדָה
אוֹמֵר בְּטְבוּלַת יוֹם מֵי חַטָּאוֹת וְאֵפֶר
חַטָּאוֹת לֹא יַעֲבִירוּ בַּמַּיִם וְכִסְפִּינָה
וְלֹא וְשִׁיטָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם וְלֹא יַעֲמֹד
בְּיָדוֹ וְהוּא וְיוֹרֵק בְּיָדוֹ וְהוּא אֲבָל עוֹבְרִים הוּא
בַּמַּיִם עַד יַעֲבֹר עוֹבֵר הָאֲוִיר לַחַ
לַחַטָּאוֹת וּבְיָדוֹ וְכֵלִי וְיֵרֵק הַטָּהוֹר לַחַטָּאוֹת
בַּמַּיִם שֶׁאֵינָן מְקוּדָּשִׁין ז אֵפֶר כָּשֵׁר
שֶׁנִּתְעָרֵב בְּאֵפֶר כָּשֵׁר שׁוֹנֶה עֲרֵב בְּאֵפֶר

מִקְלָה הוֹלְכִין אַחַר הָרוֹב לְטַמֵּא וְאֵין
מְקַדְּשִׁין בּוֹ ר אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מְקַדְּשִׁין
בְּכֹלָּן ח מִי חַטָּאוֹת שֶׁנִּפְסְלוּ מִי
מְטַמְּאִין אֶת הַטָּהוֹר לִהְיוֹת מַה בְּיָדָיו
וְאֶת וּבְגָפָיו הַטָּהוֹר לַחַטָּאוֹת אֲבָל לֹא בְּיָדָיו וְלֹא
בְּגָפָיו ט מְטַמְּאִין מְטַמְּאִין אֶת הַטָּהוֹר
וְאֶת לִהְיוֹת מַה בְּיָדָיו וּבְגָפָיו הַטָּהוֹר לַחַטָּאוֹת
בְּיָדָיו אֲבָל לֹא בְּגָפָיו ר אֹמֵר מֵשֶׁר
שֶׁהִתְּנוּ עַל גַּבֵּי הַמַּיִם שֶׁאֵינָן רְאוּיִים
לְקַדֵּשׁ מְטַמְּאִין אֶת יְדֵי הַטָּהוֹר לִהְיוֹת מַה
וְאֶת יְדֵי הַטָּהוֹר לַחַטָּאוֹת בְּיָדָיו וְלֹא בְּגָפָיו
יא כָּל הָרְאוּי לִהְיוֹת מְטַמֵּא מְדַרֵּס מַגָּע
לַחַטָּאוֹת בֵּין טָמֵא בֵּין טָהוֹר וְאֵרֵס
כְּיוֹצֵא בוֹ כָּל הָרְאוּי לִהְיוֹת טָמֵא מֵת
בֵּין טָמֵא וּבֵין טָהוֹר ר אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר
מַדָּת ר יְהוֹשֻׁעַ אוֹ מַדָּת וְחָכָם אוֹמֵר הַט
הַטָּמֵא מַדָּת וְהַטָּהוֹר אֵינוֹ מַדָּת ב
הַטָּהוֹר לַחַטָּאוֹת שֶׁנִּגַּע בְּמַדָּת טָמֵא
לַבֵּן שֶׁלַּחַטָּאוֹת שֶׁנִּגַּע בְּמַדָּת טָמֵא
הַטָּהוֹר לַחַטָּאוֹת שֶׁנִּגַּע בְּמֵאֲהָלִין וּ
וּבְמֻשְׁקִין בְּיָדוֹ טָמֵא וּבִרְגְלוֹ טָהוֹר
הַסִּיטָן בְּיָדוֹ ר יְהוֹשֻׁעַ מְטַמֵּא וְחָכָם
מְטַהֵר יג כָּל שֶׁלַּחַטָּאוֹת
שֶׁנִּגַּע בְּשֶׁרֶץ טָהוֹר נִתַּן עַל גַּבֵּי ר
אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר וְחָכָם מְטַמֵּא יד
נִגַּע בְּאֲהָלִין וּבְמֻשְׁקִין וּבִכְתָבֵי קוֹדֶשׁ
טָהוֹר נִתַּן עַל גַּבֵּיהֶן ר יוֹסֵה מְטַהֵר
וְחָכָם מְטַמֵּא טו טָהוֹר לַחַטָּאוֹת
שֶׁנִּגַּע בְּתִנּוּר בְּיָדוֹ טָמֵא וּבִרְגְלוֹ טָהוֹר

היה עומד על גבי התנור ופשט ידו
חוץ לתנור והלבין בתוכה וכן האסל
שהוא נותן על גבי התנור ובו שני
קללות אחד מיכן ואחד מיכן עקיבה
מטהר וחכמים מטמין: ז היה עומד
חוץ למשנר ופשט ידו לחלון נטל את
הלבן והעבירו על גבי תנור עקיבה
מטמא וחכמים מטהרין אבל עומד הוא
השהור לחטאות על גבי תנור בידו כלי
ריקם השהור לחטאות במים שאינן
מקודשין: ז לבן של חטאות שנגע
בשל קודש ובשל תרומה של חטאת
טמא ושל קודש ושל תרומה טהורין
שניהן בשתי ידים שניהן טמאין שנ
ושניהן בשתי נזירות שניהן טהורין של חטאות
בנזיר שלתרומה בידו שניהן טמאין
של תרומה בנזיר ושל חטאות בידו שניהן
טהורין ר יהושע אומ של חטאות טמא
היו נתונין על גבי הארץ ונגע בהן של
חטאות טמא ושל קודש ושל תרומה
טהורין הספיטן ר יהושע מטמאין
וחכמים מטהרין פר יא הל ז
יכלו חית שהניחוה מגולה ובא ומיצאוה
מכוסה פסולה הניחוה מכוסה ובא ומ
ומיצאוה מגולה אם יכולה החזירה לשתות
ממנה או נחש ר ב ר גמליאל אומ שידרך
על גבו בלילה פסולה החטאת אירנד
נימולת בימים הראשונים

מקודשין נימולין בימים הראשונים פת יל ב
כל השפך טהור לתרומה טהור לחטאת
וכל התלוי לתרומה נישפך לחטאת
אם עשו על גביו טהרות תלויות
הרי הפות טהורות לקודש ולתרומה
ולחטאת ר אלישעזר אומ הרי זו
טמאות לחטאת: ג בילוק של תרומה
שנפלה לתוך מי חטאת וטלה ואבלה
אם ישבה כביצה בין טמאה בין
טהורה המים טמאין והאוכלה חייב
מישהא אין בה כביצה המים טהורין
והאוכלה חייב מיתה ר יוסה אומ בטהרה
המים טהורין לחטאת שהכנים
ראשון ורבו לתוך מי חטאת נטמא
ד כל הטענין בית את מים מדברי
תורה מטמא את הקודש ואת התרומה
ואת החולין ואת המעשרות ואסור על
בית את המקדש לאחר בית את מטמא
את הקודש ופוסל את התרומה ומותר
בחולין ובמעשר דבר ר מאיר וחכמים אומ
פוסל בקודש ומותר בחולין ובמעשר
ואם בא למקדש בין לפני בית את בין
לאחר בית את חייב ה כל הטענין
בית את מים מדברי סופרים מטמא
את הקודש ופוסל את התרומה ומותר
בחולין ובמעשר דב ר מאיר וחכמים אומ
אוסרין במעשר לאחר בית את מותר
בכולם אם בא למקדש בין לפני בית את

בין לאחר ביאתו פטור ו כל העוף
ביאת מים בין מדברי תורה בין מדברי
סופרים מטמא את מי חטאת ואת
אפר חטאת ומה מי חטאת במגע
ובמשא ובאוהל המוכשר ובמים שאינן
מקודשין וכלי חרס הטהור לחטאת
במגע ובמשא דב ר מאיר וחכמים אומ
במגע אבל לא במשא ו כלאוהב
שישלו שם לחפסול אוהב וכשר
איזהו בין אוהב גדלת אוהב רומי אוהב
מדברי פסול שלתרומה טמאה פסול
ושלטהורה לא יהיה אלא היוה כשר
אין מדין לאביונות ולא בתמידות
אין חייבין על היונקות על ביאת
המקדש ר אלעזר אומ אף על התמידות
ואלו הן היונקות בני עולין שלא נמלו
ח אוהב שהיוה בו כשר לטהר בו את
המיטמין לקטו לעצים עלו עליו
משקין מנגבו והוא כשר לקטו לאכלין
ונפלו עליו משקין אפ על פי שנגבו
פסול לקטו לחטאות בנילקט לאכלין
דב ר מאיר ור יהודה ר יוסה ור שמעון
אומ כנילקט לעצים ט מיעת אוהב
שלשה קלחים ובהן שלשה בעלין
ר יהודה אומ של שלשה שלשה אוהב
שישבו שלשה קלחים כפסגו ואותן
פיסגו ולא אותן ואגד ולא פיסגו לא
פיסגו ולא אותן כשר ר יוסה אומ מיעת

אוהב שלושה בעלין ושריון שנים
והרי דמו כל שהוא פר ב הל ט
האיזוב והקיצר מספקוחוט
והבושט וטבל ומעלה ואוחזו באיזוב
ומזה ר יהודה ור שמעון אומ כשם
שהזיזו באיזוב כך טבילה באיזוב
ג והיוה ספק מן החוט ספק מן
הכושט ספק מן הגבעול הרי זה פסולה
היוה על שני כלים ספק על שניהם
היוה ספק מחבירו ומיעה עליו הרי זו
פסולה מזוט שהיא נתונה על החרש
והיוה על הזפק על המחט היוד
ספק על החוש ומיעה עליו הרי כן
פסולה ילוחות שפיהן טבל ומעלה
כרבי ר יהודה או הרי זה הראשונה
מי חטאת שניתמעטו טבל אפילו
ראשי בעולים ומזה ובלבד שלא יסמוך
ב ניתכוין להזות לפנים והיוה לאחריו
לאחריו והיוה לפנים והיוה על
לפניו והזייתו פסולה לפניו והיוה על
הימין של פניו והזייתו כשירה מזין
על האוכל לרעתו ושלא לרעתו ומזין
על האוכל ועל הכלים אפילו הן מאה
ד ניתכוון להזות על דבר שהוא
מקבל טומאה והיוה על דבר שאינו
מקבל טומאה אם ישב אוכל לא ישתה
על דבר שאינו מקבל טומאה והיוה
על דבר שהוא מקבל טומאה אם

יש בְּאָזוֹב וְשָׁנֶה עַל הָאָדָם וְהִיא
עַל הַבְּהֵמָה אִם יֵשׁ בָּאָזוֹב לֹא וְשָׁנָה
עַל הַבְּהֵמָה וְהִיא עַל הָאָדָם אִם יֵשׁ
בָּאָזוֹב וְשָׁנָה הַמְּטַהֲרִים הַמְּטַהֲרִים כְּ
כְּשֵׁרִים לְפָרָה הֵן מְטַהֲרִים לְשָׁה מַי
חַטָּאת הַמְּזֻהָּה מֵחִלּוֹן שֶׁל רְבִיס וְכֻנָּס
לְמִקְדָּשׁ וְנִמְצְאוּ הַמַּיִם פְּסוּלִין פָּטוּר
מִחִלּוֹן שֶׁל יְחִיד וְכֻנָּס לְמִקְדָּשׁ וְנִמְצְאוּ
הַמַּיִם פְּסוּלִין חַיָּב אֲבָל פְּחֵין נַיָּד בֵּין
מִחִלּוֹן שֶׁל יָחִיד בֵּין מֵחִלּוֹן שֶׁל רַבִּים
פָּטוּר שֶׁאֵין כְּהֵן גָּדוֹל חַיָּב עַל טוּמְאַת
הַמִּקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו מֵחִלּוּקִין הִיוּ לְפָנָיו
חִלּוֹן שֶׁל רַבִּים וּרְמָסִים וְלֹא נִמְנְעִין
מִפָּנָיו שֶׁאָמְרוּ מֵי חַטָּאת שֶׁעָשׂוּ מֵ
מֵעֲנָתָן אֵינָן מְטַמְּאִין וְ אוֹחֲזוּהוּ
הַשָּׁהוֹר בְּקֻרְדּוֹם הַטָּמֵא בְּכִנָּפוֹ וּמְזֶה
עָלָיו אֵפִלּוּ עַל פְּרוּשׁ עָלָיו מַיִם כְּדֵי
הַזָּיָה טָהוֹר כַּמָּיָה וְהָאָבָנִים וְהָא
בָּהֶן כְּדֵי הַזָּיָה כְּדֵי שֶׁיִּטְבּוֹל רֹאשׁוֹ
בָּעֲלִין וְזֶה וְזֶה אוֹרְאִין אוֹתָן
כְּאֵילוּ הֵן עַל אוֹב שֶׁל נְחוּשֶׁת וְ הַמְּזֶה
בְּאוֹב הַטָּמֵא אִם יֶשׁ בּוֹ כְּבֵיצָה הַמַּיִם
פְּסוּלִין וְזֵיתוֹ פְּסוּלָה אֵין בּוֹ כְּבֵיצָה
הַמַּיִם כְּשֵׁרִים וְזֵיתוֹ פְּסוּלָה וּמְטַמְּאִין
אֶת חֲבֵירוֹ וְחֲבֵירוֹ אֶת חֲבֵירוֹ וְאֵפִלּוּ
הֵן מְאָה ז לַגִּין שֶׁל חַטָּאת שֶׁנִּטְמְאוּ
אֶת יָדָיו נִטְמְאוּ תּוֹכוֹ וּמְטַמְּאִין אֶת
חֲבֵירוֹ וְחֲבֵירוֹ אֶת חֲבֵירוֹ וְאֵפִלּוּ הֵן

מְאָה ט וְ עָהוֹר שֶׁלַּחַטָּאת שֶׁנִּטְמְאוּ
יָדָיו נִטְמְאוּ גּוּפוֹ וּמְטַמְּאִין אֶת חֲבֵירוֹ
וְחֲבֵירוֹ אֶת חֲבֵירוֹ אֲפִלּוּ הֵן מְאָה
י הַזּוֹרֵק וְהָעוֹמֵד וְחִיבּוּר כּוֹתֶשׁ שֶׁל
רוֹבַע לְאַזְוָה לֹא עַל הַכּוֹתֶשׁ וְלֹא עַל הַפִּיקָה
וְאִם הָיְתָה מְזוּזָה שֶׁל פִּשְׁתָּן וְחִיבּוּר
עוֹר שֶׁל עֲרֵיסָה שֶׁהוּא מְחוּבָּר לְפִיקוֹת
חִיבּוּר הַמִּלְבֵּן אֵינוֹ חִיבּוּר לֹא לְטוּמְאָה
וְלֹא לְטָהֳרָה כָּל דְּרוֹתֵי הַכֵּלִים הַקְּרוּחוֹת
וְחִיבּוּר י יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹ אֶת הַחֲרוּזֶת
יא הַשֵּׁלִישׁ שׁוֹבֵק נָתָל וְהַמִּיטָה שֶׁל טוּרְבָּן
טוּרְנָל וְקֶרֶן שֶׁל כֵּלָיָה וְקַרְנֵי שֶׁל יְתֵדוֹת
וְרֵבִיס וְשֶׁל שֶׁלֶת הַמַּפְתְּחוֹת וְשֶׁלֶל
הַכִּרְסֵיָן וְכָל שֶׁהוּא הַתָּפוּר בַּכְּלָאוּס
חִיבּוּר לְטוּמְאָה וְאֵינוֹ חִיבּוּר לְהָזָיָה
יב כִּסּוּי הַמְּיוּחָס שֶׁהוּא מְחוּבָּר
לַשֶּׁלֶשֶׁת בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים חִיבּוּר לְטֻ
לְטוּמְאָה וְאֵינוֹ חִיבּוּר לְהָזָיָה בֵּית
הִלֵּל אוֹמְרִים הִיא עַל הַמְּיוּחָס וְהִיא עַל
הַכִּסּוּי הִיא עַל הַכִּסּוּי לֹא הִיא הַמְּיוּחָס
יג הַכֹּל כְּשֵׁירִין לַהֲזוֹת חוּץ מִטּוּ
מְטוּמְטָם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס וְהָאִשָּׁה
וְתִינוֹק שֶׁאֵין בּוֹ דַּעַת וְהָאִשָּׁה מְסַעֲתָּ
וְזֶה וְאוֹחֲזָת לוֹ בַּמַּיִם וְהוּא טוֹבֵל
וְזֶה אוֹ אוֹחֲזָת לוֹ בְּיָדוֹ אֲפִלּוּ בְּשָׁעַת
הַזָּיָה פָּסוּל מ טוֹבֵל אֶת הָאָזוֹב בְּיוֹם
וְהִיא הַזָּיָה בְּיוֹם כָּשֵׁר בְּיוֹם וְהִיא הַזָּיָה
בַּלַּיְלָה וְהִיא הַזָּיָה בְּיוֹם פָּסוּל אֲבָל הוּא לְעַצְמוֹ

וטובל בלילה ומזה ביום שאין מדין
עד שתתן החמה וכולם שערשו מי
משערה עמור ושחר כשר׳

חסל מסכת
פר פרק יב

טהרות פרק אן
שלשה עשר דבר נאמרו בנבילת העוף
הטהור יריכה מחשבה ואינה יריכה
הכשר ומטמא טומאת אכלין בכביעה
וכויית בבית הבליעה והאוכלה טעון
הערב שמש וחייבין עליה על טומאת
המקדש ושורפין עליה את התרומה
והאוכל אבר מן החי ממנה קופב
את הארבעים שחיטתה ומליקתה
מטהרות טריפתה ר מאיר ר
יהודה אומ אינן מטהרות ר יוסד
אומ שחיטתה מטהרת אבל לא
מליקתה ב אבל הכנפים
והנוצה מטמות ומטמאות ולא
מיצטרפות ר ישמעא אומ הנוצה
מיצטרפות החרטום והציפרנים
מטמין ומטמין ומיצטרפין ר יוסה
אומ את ראשי כנפים וראש הזנב
מיצטרפין שכן מניחים בפטומות
ג נבלת העוף הטמא יריכה כ
מחשבה והכשר ומטמא טומאת

אכלים כביצה וכחיני פרס לפסולאת
הגויה אין בה כדאית בבית הבליעה
והאוכלה אינה טעון הערב שמש
ואין חייבין עליה על ביאת המקדש
אבל שורפין עליה את התרומה וחאוכל
עליו אבר מן החי ממנה אינו סופג
את הארבעים ואין שחיטתה מטהרתה
הכנפים והנוצה מטמות ומטמאות
ומיצטרפות החרטום והציפורנים
מטמין ומטמין ומיצטרפין ד
ובבהמה העור והרוטב והקופה חצלל
והעינות והגידים והקרנים והטלפיים
מיצטרפים לטמא טומאת אכלים
אבל לא טומאת נבילות כיוצא בו
השחוט בהמה טמאה לנוכרי וחשן
מפרכסת מטמא טומאת שבע אכלין
אבל טומאת נבילות עד שתמות ר
או עד שיתן את ראשה ריבה לטמא
טומאת אכלין מה שריבה לטמא
טומאת נבילות האוכל שניטמאן
באב הטומאה ואת שניטמא בולד
הטומאה מיצטרפין זה עם זה לטמא
כקל שבשניהן ה כיצד כזית כביצה
אוכל ראשון כזית כביצה אוכל שני
שבללן זה בזה שני שבללן זה בזה
שני כזיתים כביצה אוכל שני כזיתים כביצה
אוכל שלישי שבללן זה בזה שלישי
ו כביצה אוכל ראשון כביצד

אוכל שני שבללן וה בזה ראשון
חלקן וה שיני ווה שיני נפל וה לעצמו
וה לעצמו לתוך כבר שליתרומה
פסלוהו נפלו שניהן כאחת עשאוהו
שני ו כביעה אוכל שני כביעה
אוכל שלישי שבללן והבזה שני
חלקן וה שלישי ווה שלישי נפל וה
לעצמו ווה לעצמו לתוך כבי שלתרומה
לא פסלוהו נפלו שניהן כאחת עשאוהו
שלישי ז כביעה אוכל ראשון
כביעה אוכל שלישי שבללן והבזה
ראשון חלקן וה שיני ווה שיני שאת
בשלישי שנגען בראשון נעשה שיני
ח כשתי ביציס אוכל ראשון כשתי
ביציס אוכל שני שבללן והבזה ראשון
חלקן והראשון וה ראשון לשלשה
ולארבעה הרי אלו שרצים י כשתי
ביציס אוכל שני כשתי ביציס אוכל
שלישי שבללן וק וה שיני חלקן וה
שיני ווה שיני של שה ולארבעה הרי
אלו שלישי יא טרפות
נשכות וובו וכברים נושנים והבזק
נשמאת אחת מיהן בשרין כלם תחילה
פרשו ובולם תחילה במשקין כלם שניות פרשו
כולם
כלם שלישיות יב מקדימת שהיתה
תזדלדל והשליך לאחורות כלם
תזדלדל תחילה פרשה היא תחילה וכלה שניות
היתה שניה והשליך לאחורות

כלך שניות פרשה היא שניה וכלם
של שישיות וה שלישי לאחורות היא
של שישיות כלם טהורות בין שפרשו
בין שלא פרשו יג כיצד הקדש
בתוך נמוחתיהם מים מקודשים נעשית
אותה כמין בשרין כלם טמאות ובתרומה
מטמא שנים ופוסל אחד אם ישבירנה
משקה טופח את בתרומה הכל מטמא

פר ב הל יג

האשה שהיתה כושת מרק בקדירה
ונגעה בעלה חוץ לקדירה מקום
הנגוב את על פי שישבו בביעה הוא
טמא והכל טהור נגעה במקום משקה
אם ישבו כביעה הכל טמא אין בו
כביעה הוא טמא והכל טהור חוץ
לקדירה הכל טמא והיתה מגע טמא
מתוך נגעה במקום משקה בין במקום
הנגוב אם ישבו כביעה הכל טמא
אין בו כביעה הוא טמא והכל טהור
היתה טבולת יום מגעת את הקדירה
בידיה מנסאבות ראת משקין על
ידיה ספק מן הקדירה עתוו ספק
שחזקלה נגען בידיה הרי קפסול וה
והקדירה טהורה ב ראל יעזוד
או האוכל אוכל ראשון ראשון אוכל
שיני שיני אוכל שלישי שלישי
יהושע או האוכל אוכל ראשון אוכל
אוכל שני שני שלישי שיני לקדש
לא שיני לתרומה שנעשה לטהרת

בין

תרומה ג הראשון שבחולין טמא
ומטמא השני פסול ולא מיטמא הש
השלישי נאכל בנויד הדמע ד
הראשון והשני שבתרומה טמאין
ומטמין השלישי פסול ולא מיטמא
הביעי נאכל בנויד הקודש ה
הראשון והשני והשלישי שבקדש
טמאין ומטמין הרביעי פסול ולא
מיטמא החמישי נאכל בנויד הקודש
ו השני שבחולין מטמא משקה
ותולין ופוסל לאוכלי תרומה השלישי
שבתרומה מטמא משקה קודש ופוסל
לאוכלי קודש שנעשה לטהרת קודש
אבל אם נגעה לטהרת תרומה מטמא
שנים ופוסל אחד בקודש ז רבעי
יש שלשתן שוין הראשון שבקודש
שבתרומה שבחולין מטמא שנים
ופוסל אחד בקודש מטמא אחד
ופוסל אחד בתרומה ופוסל את החולין
ה שני שבכולם מטמא אחד ופוסל
אחד בקודש מטמא משקה חולין
ופוסל לאוכלי תרומה השלישי שבכולם
מטמא משקה קודש ופוסל לאוכלי
קודש ח האוכל אוכל שני לא
יעשה בבית הבד וחוליו שנעשו
על גבי הקודש הרי אלו כחולין ט
אלעזר בר יעקוב אומר הרי אלו כתרומה
לטמא שתים ולפסול אחד

פ״ג הל ז

הרוטב והגריסין והחלב בזמן שהן
משקה טופחה הרי אלו תחילה הראשו
הרי אלו שנים חדוו ומחוכביעה
מכוון עד שתר מכביעה טמא של
שכיון שיצאת טיפה ראשונה ד
ניטמאת בכביעה ב ר מאיר אומ
השומן תחילה לעולם וחכמים אומ אחת
דבש ר שמעון השזורי אומ אחת היין
גבש של זיתין שנפל לתנור וחוסק
כביעה מכוון עד שתר מכביעה
טמא שכיון שיצאת טיפה ראש
הראשונה ניטמאת בכביעה אף היו
פרורין אפילו הן ס אף טהורי ב
טמא מת ששחט ויתיב וענבים בביעה
מכוון עד שתר ובלבד שלא יגע במקום
משקה עד מכביעה טמא שכיון
שיצאת טיפה הראשונה ניטמאת
בכביעה אם היה רב או והיה אפילו גבי
חידי טמא שכיון שיצאת טיפה
הראשונה ניטמאת במשא וכ שחלב
את הדע החלב טמא שכיון שיצאת
טיפה הראשונה ניטמאת במשא
ד כביעה אבלין שה ינחן בחמה
ותמצינו וכן בבית מן המת בזית
מן המת בבית הנבלה כעדשה
מן השרץ בזית פיגול בזית נותר
בזית חלב הרי אלו טהורין ואין חייבין
עליהן משום פגול ונותר וטמא מדבן
בגשמים ונתפחו טמאין וחייבין

עַל יְהוֹן מֹשֶׁה פִּיגּוּל נוֹתָר וְטָמֵא: ה
כָּל הַטְּמֵאוֹת כְּשֶׁעַת מְנִינָאתָן אוֹ טְ
טְמֵאוֹת טְמֵאוֹת אוֹ טְהוֹרוֹת טְהוֹרוֹת
אוֹ מְכוּסוֹת מְכוּסוֹת אוֹ מְגֻלּוֹת מְגֻלּוֹת
מַחַט שֶׁנִּמְנָאת מִלֵּאָה וְלוּדָה אוֹ
שֶׁבּוּרָה טְהוֹרָה שֶׁכָּל הַטְּמֵאוֹת כְּשֶׁעַת
מְנִינָאתָן: ו חֶרֶשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן שֶׁ
שֶׁנִּמְנָאוּ בְּמֵעֵי שֶׁשֶׁ בּוֹ טוּמְאָה
הֲרֵי אֵלּוּ בְּחֶזְקַת טְהוֹרָה הֲרֵי אֵלּוּ בְּחֶזְקַת
טְהוֹרָה וְכָל פְּקִיקָה בְּחֶזְקַת טוּמְאָה וְכָל
שֶׁאֵין בּוֹ דַּעַת לְהִי שֶׁאֵל לִסְפִיקוֹ טָהוֹר:
ז תִּינוֹק שֶׁנִּמְנָא בֵּינַי בֵּין הַקְּבָרוֹת
וְהִשְׁוּ שֶׁנִּים בְּיָדוֹ וְאֵין הַשִּׁנַּיִם אֶלָּא
מִמְּקוֹם טוּמְאָה טָהוֹר שֶׁנֵּי אוֹמְרִ
אַחַר לְקָטָן וְנִתְעַלֵּם לוֹ וְכֵן חֲמוֹר בֵּין הַקְּבָרוֹת לְקָטָן
כֵּלִים טְהוֹרִין: ח תִּינוֹק שֶׁנִּמְנָא בֵּינַי וְנִתְעַלֵּם
הֵעִיסָּה וְהֵבִיקַ בְּיָדוֹ מְאִיר מְטַהֵר
וַחֲכָמִ מְטַמִּין שֶׁדָּרַךְ הַתִּינוֹק לְטַפֵּל
בֵּיצִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן נְקִידוֹת תַּרְנְגֹלִים וּמַשְׁקִים
טְמֵאִים בְּתוֹךְ הַבַּיִת אוֹ יֵשׁ בֵּין מַשְׁקִים
לַמִּכְרוֹת כְּדֵי שֶׁיִּנָּגְבוּ אֶת פִּיהֶן בָּאָרִין
הֲרֵי אֵלּוּ טְהוֹרִין בַּפָּרָה וּבְכָל כְּדֵי שׁ
שֶׁיִּלְחֲכוּ אֶת לְשׁוֹנָם וְשְׁאָר כָּל הַבְּהֵמָה
כְּדֵי שֶׁתְּנַגֵּ אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב מְטַהֵר
בַּכֹּל טָהוּא פְּקִיקָה שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לְהַנִּיחַ
אֶת הַמָּזוֹן וְלֵילֵךְ לוֹ לְמַיִם:

פרק זהל זז

הַדּוֹרֵךְ טוּמְאָה מִמְּקוֹם לְמָקוֹם כֵּיצַד
בֵּין הַמַּפְתְּחוֹת מִפְּתְחוֹ לְבֵין הַכִּיפּוֹרוֹ
טָהוֹר כִּיפּוֹרוֹ לְבֵין הַמַּפְתְּחוֹת

טָמֵא מַפְתְּחוֹ לְבֵין הַכִּיפּוֹרוֹת טָהוֹר: ב
הַשְּׁרִיוֹן בְּפִי הַחוּלְדָּה וּמְהַלֶּכֶת עַל גַּבֵּי
כְּבָרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה סָפֵק נָגַע סָפֵק לֹא
נָגַע סְפֵיקוֹ טָהוֹר: ג הַשְּׁרִיוֹן בְּפִי
הַחוּלְדָּה וְהַבֵּילָה בְּפִי הַכֶּלֶב וְעָבְרוּ
בֵּין הַטְּהוֹרִין אוֹ שֶׁעָבְרוּ טְהוֹרִין
בֵּינֵיהֶן סְפֵיקָן טָהוֹר מִפְּנֵי שֶׁאֵין לָנ
לְטוּמְאָה מָקוֹם הֵיוּ מְנַקְּדִים בֵּהֶן עַל
הָאָרִין וְאָמַר הֵילַכְתִּי לְמָקוֹם הַלָּן וְאֵין
יָדוּעַ אִם נָגַעְתִּי אִם לֹא נָגַעְתִּי סְפֵיקוֹ
טָמֵא מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ לְטוּמְאָה מָקוֹם: ד
כַּוִּית מִן הַמִּסְתְּבֵי הָעוֹבֵד סָפֵק הָאוֹהֵל
עַל הָאָדָם וְעַל הַכֵּלִים בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד
סָפֵק אָדָם טָמֵא וְסָפֵק כֵּלִים טְהוֹר
הַמְמַלֵּא עֲשָׂרָה דַלְיִין נִימְיָא שֶׁרִין
בְּאֶחָד מֵהֶן הָוָא טָמֵא וְכֻלָּם טְהוֹרִין
הַמַּעֲרָה מִכֵּלִי לִכְלִי וְנִימְיָא שֶׁרִין
בַּתַּחְתּוֹן הָעֶלְיוֹן טָהוֹר: ה עֲשָׂשָׂה
סְפִיקוֹת שָׁם וּפִין אֶת הַתְּרוּמָה עַל
סְפֵיקוֹת פָּרַס וְעַל עֲפַר הַבָּא מֵאֶרֶץ
הָעַמִּים וְעַל סְפֵיקוֹ בְּנֵי עַם הָאָרֶץ
וְעַל סְפֵיקֵי כֵלִים הַנִּמְצָאִים וְעַל
סְפֵיקוֹ רוֹקְדִין וְעַל סְפֵיקוֹ מְרַגְּלִי
אָדָם שֶׁהֵן כֻּלָּם מְרַגְּלִי בְּהֶמְדּ
וְעַל וַדַּאי מַעֲנָן שֶׁהוּא סְפֵיקוֹ טוּ
טוּמְאָתָן שׁוֹרְפִין אֶת הַתְּרוּמָה
רִ יוֹסֵה אוֹמֵ אַף עַל סְפֵיקוֹ מַעֲנָן בִּרְ
בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְחַכָּמִ אוֹ בִּרְשׁוּתָ
הַיָּחִיד תְּלוּיִן וּבִרְשׁוּת הָרַבִּים טָהוֹר:
ו שְׁנֵי רוֹקְדִין אֶחָד טָמֵא וְאֶחָד

טָהוֹר תּוֹלִין עַל מַגָּעָן וְעַל מַשָּׂאָן וְעַל
הַסִּיעָן בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְעַל מַגָּעָן
בִּרְשׁוּת הָרַבִּים בְּוַדַּאי שֶׁהֵן לַחִים וְעַל
מַשָּׂאָן בֵּין לַחִים בֵּין יְבֵשִׁים הָיָה
רוֹק יְחִידִי וְנָגַע בּוֹ וְנָשָׂאוּ וְהִסִּיטוֹ
בִּרְשׁוּת הָרַבִּים שׁוֹרְפִין עָלָיו אֶת
הַתְּרוּמָה וְאֵין יָדָיִךְ לוֹמַר בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד

ז אֵלּוּ סְפֵיקוֹת שֶׁטְּהוֹרוֹת וְחֲכָמִים
סָפֵק מַיִם שֶׁאוֹבִין לְמִקְוֶה סָפֵק טִיט
טוּמְאָה יָפָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם סָפֵק
מַשְׁקִים לְטָמֵא טָמֵא וְלַטָּמֵא טָהוֹר
סָפֵק לִירַיִם לְטָמֵא וְלַטָּמֵא וְלִיטָהֵר
טָהוֹר סָפֵק רִשׁוּת הָרַבִּים סָפֵק דִּבְרֵי
סוֹפְרִים סָפֵק הַחוּלִין סָפֵק שְׁרָצִים
סָפֵק נְגָעִים סָפֵק נִדּוֹת סָפֵק בְּכוֹרוֹת
סָפֵק קִדְּשֵׁנוֹת סָפֵק טוּמְאָה יָפָה
עַל פְּנֵי הַמַּיִם בֵּין בַּכֵּלִים בֵּין בַּקַּרְקַעַת
ר׳ שִׁמְעוֹן אוֹמֵר בַּכֵּלִים טָמֵא וּבַקַּרְקַעַת
טָהוֹר ר׳ יְהוּדָה אוֹמֵר סָפֵק יְרִידָתוֹ טָמֵא
וְסָפֵק עֲלִיָּתוֹ טָהוֹר ר׳
יוֹסֵה אוֹ אֲפִילוּ אֵין שָׁם אֶלָּא מְלוֹא
אַדָּם וּטְוָמְאָה טָהוֹר ז סָפֵק
מַשְׁקִים לִיטַמֵּא טָמֵא כֵּינַד טָמֵא
שֶׁהָפַשׁ אֶת רַגְלוֹ לְבֵין מַשְׁקִין טָה
טְהוֹרִין סָפֵק נָגַע סָפֵק לֹא נָגַע
סָפֵקוֹ טָמֵא ט הָיְתָה כֵּיצַד
טְמֵאָה בְיָדוֹ וּפָשְׁטָה לְבֵין מַשְׁקִין
טְהוֹרִין סָפֵק נָגַע סָפֵק לֹא נָגַע סָפֵקוֹ
טָמֵא י וְלַטָּמֵא טָהוֹר כֵּיצַד
הָיְתָה מַקֵּל בְּיָדוֹ וּרְאָשָׁהּ מַשְׁקִין

טְמֵאִין וְזָרְקָה לְבֵין כֵּלִים טְהוֹרִין
סָפֵק נָגַע סָפֵק לֹא נָגַע סָפֵקוֹ טָהוֹר
יא ר׳ יוֹסֵה אוֹ סָפֵק מַשְׁקִים לְאֻכָלִים
טְמֵאִים וְלַכֵּלִים טָהוֹר כֵּיצַד שְׁתֵּי חֲבִיּוֹת
אַחַת טְמֵאָה וְאַחַת טְהוֹרָה עָשָׂה
עִיסָּה מֵאַחַת מֵהֶן סָפֵק מִן הַטְּמֵאָה
עָשָׂה סָפֵק מִן הַטְּהוֹרָה זֶה
הוּא סָפֵק מַשְׁקִין לְאֻכָלִים טְמֵאִים לְכֵלִים
טְהוֹרִים יב סָפֵק יָדַיִם לְטָמֵא
וּלְטַמֵּא וְלִיטָהֵר טָהוֹר סָפֵק רִשׁוּת הָרַבִּים
טָהוֹר סָפֵק דִּבְרֵי סוֹפְרִים אֲבָל אֻכָלִין
טְמֵאִים וְשֶׁתָּהּ מַשְׁקִין טְמֵאִין בָּא
רִאשׁוֹן וּבוֹ בְּמַיִם שְׁאוּבִין אוֹ שֶׁנָּפְלוּ
עַל רִאשׁוֹן וְעַל רוּבּוֹ שֶׁל שְׁלִשִׁית לַגִּים מַיִם
שְׁאוּבִין סָפֵקוּ טָהוֹר אֲבָל דָּבָר שֶׁחָמוּר
אֲבָל הַטּוּמְאָה מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים סָפֵקוּ
טָמֵא יג סָפֵק הַחוּלִין וּ טְהָרַת
פֵּרוֹת סָפֵק שְׁרָצִים בְּשָׁעַת מְעָאתָן
סָפֵק נְגָעִים סָפֵק תְּחִלָּה טָהוֹר עַד שֶׁלֹּא
נִזְקַק לְטוּמְאָה מִשֶּׁנִּזְקַק לְטוּמְאָה
סָפֵקוּ טָמֵא יד סָפֵק נִדּוֹת
מוּתָּר סָפֵק בְּכוֹרוֹת אָסוּר בְּכוֹרֵי אָדָם
וְאָסוּר בְּכוֹרֵי בְהֵמָה בֵּין טְמֵאָה בֵּין טָה
טְהוֹרָה שֶׁהַמְּרִיא מֵחֲבֵרוֹ עָלָיו
הָרְאָיָה טו סָפֵק קִדְּשֵׁנוֹת הָאִשָּׁה
שׁוֹשׁ עָלֶיהָ סָפֵק חָמֵשׁ לִידוֹת סָפֵק
חָמֵשׁ וְכוֹת מֵבִיאָה קָרְבָּן אֶחָד וְאוֹכֶלֶת
בְּקָדָשִׁים וְאֵין הַשְּׁאָר עָלֶיהָ חוֹבָה

פֶּרֶק ה הֲלָכוֹת

הַשֵּׁרִין וְהַנִּפְרָעִין מִבִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְכֵן

כזית מן המת וכזית מן הנבילה ענב
מן המת וענב מן הנבילה נטלו מאירן
טהורה ונגש מאירן העמים נגש ר
מאירן טהורה מביאת הפרס שני שב
טרפילין אחד טמא ואחד טהור הילך
באחד מהן ואין ידוע באיזה מהן
הילך האהיל על אחד מהן ואין ידוע
על איזה מהם האהיל הסיט באחד
מהן ואין ידוע באיזה מהן הסיט ר
יהושע מטמא וחכמים מטהרין ב
אחד שאמר נבעתי בזה ואין ידוע
אם הוא טמא אם הוא טהור נבעתי
ואין ידוע באיזה מהן נבעתי
ר עקיבה מטמא וחכמים מטהרין ר
יוסה מטמא בבלה ומטהר בשבילי ע
שידך אדם להלך ואין ידוכולין ג
שני שבילין אחד טמא ואחד טהור
הילך באחד מהן ועשה טהורות וא
ואכלו הרי זה ושבה וטבל טהר הילך
בשני ועשה טהורות הרי אלו טהורות
אם קיימות הראשונות אלו ואילו
תלויות אם לא טהר ביניהם הראשונות
תלויות והשניות ישרפו ד השרין
והעפרו ער בדשות הרבים ונגע באחד
מהם ועשה טהורות ואכלו טבל
תגע בשני ועשה טהורות הרי אלו
טהורות אם קיימות הראשונות אלו ואילו
תלויות אם לא טבל ביניהם הראשונות
תלויות והשניות ישרפו ז שני שבילין
אחד טמא ואחד טהור הילך באחד

מהן ועשה טהורות ובא חבירו והילך
בשני ועשה טהורות ר יהודה אומר
נשאלו זה בפני עצמו וזה בפני עצמו
טהורין אם נשאלו שניהן כאחת
טמאין ר יוסה אומר בין כך ובין כך
טמאין ו שני כדים אחד טמא
ואחד טהור אכל את אחד מהן ועשה
טהורות ובא חבירו ואכל את השני וע
ועשה טהורות ר יהודה אומר אם נשאלו
זה בפני עצמו וזה בפני עצמו טהורין
נשאלו שניהן כאחת טמאין ר יוסה
אומר בין כך ובין כך טמאין ז מי ששכב
בדשות הרבים ובא אחר ודרס על בגדיו
או שדרך ונגע בו רוקו שופכין
את התנור ועל בגדיו הולכין אחר
הרוק ישן בדשות הרבים ועמד כליו
טמאין מדרס דברי מאיר וחכמים מטהרין
נגע באחד בלילה ואין ידוע אם זה אם
מת ובשחר עמד ומיצאו מת ר מאיר
מטהר וחכמים מטמאין שכל הטמאות
בשעת מיציאתן זז שוטה אחת
בעיר או נכרית או כותית כל הרוקים
שבעיר טמאין מי שדרסה אשה על
בגדיו או שישבה עמו בספינה אם
מדיתו שהוא אוכל בתרומה כליו טהורין
ואם לאו ישאלינה ט עד אומר
נטמאתה והוא אומר לא נטמיתי טהור
שנים אומרים נטמאתה והוא לא נטמיתי
ר מאיר מטמא וחכמים אומרים הוא נאמן על
ידי עצמו ר עד אומר נטמאת ושנים

אוֹמֵר לֹא נִיטַּמֵּא בֵּין בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד בֵּין
בִּרְשׁוּת הָרַבִּים עַד שֶׁנִּיטַּמֵּא
וְאֶחָד אוֹמֵר לֹא נִיטַּמֵּא בֵּין בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד
בֵּין בִּרְשׁוּת הָרַבִּים עַד אוֹמֵר נִיטַּמֵּא
וְעַד אוֹמֵר לֹא נִיטַּמֵּא אֶשָּׁה אוֹמֵר נִיטַּמֵּא
וְאִשָּׁה אוֹמֵר לֹא נִיטַּמֵּא בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד
טָמֵא בִּרְשׁוּת הָרַבִּים טָהוֹר׃

פרק הלל

כֵּיצַד שֶׁהָיָה רְשׁוּת הַיָּחִיד וְנַעֲשָׂה רְשׁוּת
הָרַבִּים וְחָזַר וְנַעֲשָׂה רְשׁוּת הַיָּחִיד כְּשֶׁהוּא
רְשׁוּת הַיָּחִיד סְפֵיקוֹ טָמֵא כְּשֶׁהוּא רְ
רְשׁוּת הָרַבִּים סְפֵיקוֹ טָהוֹר הַמַּכְנִיס רְ
בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְהוֹצִיא אוֹתוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים
וְחָזַר וְהִכְנִיסוֹ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד כְּשֶׁהוּא אֵין
הַיָּחִיד סְפֵיקוֹ טָמֵא כְּשֶׁהוּא רְשׁוּת הָרַבִּים
סְפֵיקוֹ טָהוֹר שׁוֹמֵעַ אוֹמֵר רְשׁוּת הָרַבִּים
סְפֵיקוֹ ג אַרְבָּעָה סְפֵיקוֹת רִיהוּשָׁעַ
מְטַמֵּא וְחָכָם מְטַהֵר בֵּינָיו הַטָּמֵא
עַמּוּד וְהַטָּהוֹר עוֹבֵר הַטָּהוֹר עַמּוּד וְהַ
וְהַטָּמֵא עוֹבֵר הַטָּמֵא בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד
וְהַטָּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים הַטָּהוֹרָה בִּרְשׁוּת
הַיָּחִיד הַטָּמֵא בִּרְשׁוּת הָרַבִּים סְפֵק
נִגְעוֹ סְפֵק לֹא נִגְעוֹ סְפֵק הָאוֹהֶל סְפֵק לֹא
הָאוֹהֶל סְפֵק הִסִּיט סְפֵק לֹא הִסִּיט רְ
וְחָכָם שׁוֹמֵעַ מְטַמֵּא וְחָכָם מְטַהֵר ג
אֵילּוּ שֶׁהָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְהִ
וְהִטְמִיאָה נָתוּכוֹ עָלָה לְאִשָּׁה סְפֵק
נִגְעוֹ סְפֵק לֹא נִגְעוֹ סְפֵק הֵיכָלוֹ
רוֹ לְחוֹר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ טוּמְאָה סְפֵק נִגְעוֹ סְפֵק
לֹא נִגְעוֹ סְפֵק חֲנוּת שֶׁהִיא טְמֵאָה

וּפְתוּחָה לִרְשׁוּת הָרַבִּים סְפֵק נִכְנַס סְפֵק
לֹא נִכְנַס סְפֵק יָצָא שׁוּב חֲנוּת אַחַת
טְמֵאָה וְאַחַת טְהוֹרָה נִכְנַס לְאַחַת מֵהֶן סְפֵק לְטָהוֹרָה
נִכְנַס סְפֵק לְטְמֵאָה נִכְנַס סְפֵיקוֹ טָמֵא כָּל
שְׁאָר בָּהּ לָרַבּוֹת סְפֵיקוֹת סְפֵק סְפֵיקוֹת
בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד טָמֵא בִּרְשׁוּת הָרַבִּים
טָהוֹר ד כֵּיצַד נִכְנַס לַמְּבוֹי וּטְמֵאָה
בְּחַיָּיו סְפֵק נִכְנַס סְפֵק לֹא נִכְנַס הֲטְמֵאָה
בַּבַּיִת סְפֵק נִכְנַס סְפֵק לֹא נִכְנַס וְאִפְלּוּ
נִכְנַס סְפֵק הָיְתָה שָׁם סְפֵק לֹא הָיְתָה שָׁם
וְאִפְלּוּ הָיְתָה שָׁם סְפֵק יָשַׁב כְּשִׁיעוּר
סְפֵק שֶׁאָכַל כַּזַּיִת וְאִפְלּוּ יָשַׁב סְפֵק טוּ
טְמֵאָה סְפֵק טְהוֹרָה וְאִפְלּוּ טְמֵאָה
סְפֵק נָגַע סְפֵק לֹא נָגַע סְפֵיקוֹ טָמֵא
וְאִלְעָזָר אוֹמֵר סְפֵק בְּאֵלּוּ טָהוֹר סְפֵק מֵעֵ
וּטְמֵאָה טָמֵא ה נִכְנַס לִבְקָעָה
נִימוֹת הַגְּשָׁמִים וְהַטּוּמְאָה בְּשִׁדָּה
פְּלוֹנִית וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְאֵיזֶה מָקוֹם הָלַךְ וְאֵין
יוֹדֵעַ אִם נִכְנַס אֶלָּא לְאוֹתָהּ שָׁדֶה אוֹ
לֹא נִכְנַס סְפֵיקוֹ לְעִנְיַן מְטַהֵר וְחָכָם מְטַמֵּא
ו סְפֵק רְשׁוּת הַיָּחִיד טָמֵא עַד שֶׁיֹּאמַר
לֹא נִגְעוֹתַי סְפֵק רְשׁוּת הָרַבִּים טָהוֹר עַד
שֶׁיֹּאמַר נִגְעוֹתַי אֵיזוֹ הִיא רְשׁוּת הַיָּחִיד
שֶׁבְּלִי בַּיִת גָּדוֹל וְכֵן בְּמִינְיַן הָהֵן רְשׁוּת
הַיָּחִיד לַשַּׁבָּת וּרְשׁוּת הָרַבִּים לְטוּמְאָה
אֲבָל לְעִנְיַן לֹא הוּזְכְּרוּ שְׁבִילֵי בָּתִּים וְגַלְגַּל
אֶלָּא שְׁתֵּי רְשׁוּת הַיָּחִיד לָךְ וְלָךְ וּמַה
הַשְּׁבִילִים הַמַּפְלִיגִים לַבּוֹר וְלַשִּׁיחַ
וְלַגָּדוֹת רְשׁוּת הַיָּחִיד לַשַּׁבָּת וּרְשׁוּת
הָרַבִּים לְטוּמְאָה ו הַבָּקָעָה בִּימוֹת

הַחַמָּה רְשׁוּת הַיָּחִיד לְשַׁבָּת וּרְשׁוּת הָרַבִּים
לְטוּמְאָה וּבִימוֹת הַגְּשָׁמִים רְשׁוּת הַיָּחִיד
לְכָךְ וְלָכָךְ ח בַּסִּילְקִי רְשׁוּת הַיָּחִיד
לְשַׁבָּת וּרְשׁוּת הָרַבִּים לְטוּמְאָה ר יְהוּדָה
אוֹמֵר אִם עָמַד הָאוֹהֶל בְּפֶתַח הַזֶּה וְרָאָה
אֶת הַמַּבָּלָעִין וְאֶת הַיְרִיעִין בְּפֶתַח הַלָּז
רְשׁוּת הַיָּחִיד לְכָךְ וְלָכָךְ וְאִם לָאו רְשׁוּת
הַיָּחִיד לְשַׁבָּת וּרְשׁוּת הָרַבִּים לְטוּמְאָה
ט הָפְרַן רְשׁוּת הַיָּחִיד לְשַׁבָּת וּר
וּרְשׁוּת הָרַבִּים לְטוּמְאָה וְכֵן הַיְרִידִין
ר מֵאִיר אוֹמֵר הַיְרִידִין רְשׁוּת הַיָּחִיד
לְכָךְ וְלָכָךְ י הָאֹהֶל טְוָוֹת רְשׁוּת
הַיָּחִיד לְשַׁבָּת וּרְשׁוּת הָרַבִּים לְטוּמְאָה
חַיָּר שֶׁהָרַבִּים מַכְנִיסִים בּוֹ וּמוֹצִיאִין
בּוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד לְשַׁבָּת וּרְשׁוּת הָרַבִּים
לְטוּמְאָה פֶּרֶק ז הֲל׳ י
הַקֶּדֶר טָהוֹר נִיחָא אֶת קְדֵירוֹתָיו וְיָרַד לִשְׁנוֹת
הַפְּנִימִיּוֹת טְהוֹרוֹת וְהַחִיצוֹנוֹת טְמֵאוֹת
אָמַר יוֹסֵה בְּמִי דְּבַר אֲמוּרִים בְּמוּתָּרוֹת
אֲבָל בַּאֲסוּרוֹת הַכֹּל טָהוֹר הַמּוֹסֵר מַפְתֵּחוֹ
לָעָם וְהָאֳרִין הַבַּיִת טָהוֹר שֶׁלֹּא מָסַר
לוֹ אֶלָּא שְׁמִירַת הַמַּפְתֵּחַ ב הַמַּנִּיחַ
יָשׁ וְהָאֳרִין בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֵר וּמֵצִיאוֹ עֵר
יָשֵׁן מֵצִיאוֹ יָשֵׁן עֵר וּמֵצִיאוֹ יָשֵׁן טָהוֹר
יָשֵׁן וּמֵצִיאוֹ עֵר הַבַּיִת טָמֵא דִּבְרֵי מֵאִיר
וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין טָמֵא אֶלָּא עַד מָקוֹם
שֶׁהוּא יָכוֹל לְפַשֵּׁט אֶת יָדוֹ וְלִיטֹּל ג
הַמַּנִּיחַ אוֹכָלִין בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ הַבַּיִת טָמֵא
דִּבְרֵי ר מֵאִיר וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין טָמֵא אֶלָּא

וְיִרְעַת הַקְּ
וְכִי שֶׁיִּרְעַת

עַד מָקוֹם שֶׁהֵן יְכוֹלִים לְפַשֵּׁט
אֶת יָדָם וְלִיטֹּל ד אִשְׁתּוֹ וּבְנוֹ
שֶׁהִנִּיחָה לְאִשְׁתּוֹ עִם הָאֳרִין טוֹחֶנֶת
בְּתוֹךְ בֵּיתָהּ פַּסְקָה הֲרֵיחַיִם הַבַּיִת
טָמֵא לְאַפְסָקָה הֲרֵיחַיִם אֵין טָמֵא
אֶלָּא עַד מָקוֹם שֶׁהִיא יְכוֹלָה לְפַשֵּׁט
אֶת יָדָהּ וְלִיטֹּל הָיוּ שְׁתֵּיהֶן בֵּינָן וּבֵין
כָּךְ הַבַּיִת טָמֵא שֶׁאִשְׁתּוֹ טוֹחֶנֶת וְאִשְׁתּוֹ
מְמַשְׁמֶשֶׁת וְדִבְרֵי ר מֵאִיר וַחֲכָמִים אוֹמְרִים
אֵין טָמֵא אֶלָּא עַד מָקוֹם שֶׁהֵן יְכוֹלוֹת
לְפַשֵּׁט אֶת יָדָם וְלִיטֹּל ה הַמַּנִּיחַ
עִם הָאֳרִין בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ לְשָׁמְרוֹ בְּמִין
שֶׁחָזְרוּ רוֹאֶה אֶת הַמַּכְנָסַיִן וְאֶת
הַיְרִיעִין וְהָאֳהָלִים וְהַמַּשְׁקִין וְכֵלִי
חֶרֶשׂ פְּתוּחִין טְמֵאִין אֲבָל הַמִּשְׁכָּבוֹת
וְהַמּוֹשָׁבוֹת וְכֵלִי חֶרֶשׂ מְשֻׁקָּפִין טְהוֹרִין
פָּתִיל טְהוֹרִין אִם יֵשׁ עֲלֵיהֶן גְּזִי אוֹ
אִשָּׁה וְכֹל טָמֵא ז הַמַּנִּיחַ אֶת

כֵּלִים בַּחֲלוֹן שֶׁלְּאוֹדְרִין
ר׳ אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה מְטַהֵר וַחֲכָמִים
אוֹמְרִים עַד שֶׁיִּתֵּן לוֹ אֶת הַמַּפְתֵּחַ אוֹ חוֹתָם
אוֹ עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה לוֹ סִימָן הַמַּנִּיחַ אֶת
כֵּלָיו מִגַּת וּלְגַת הַבָּאָה כֵּלָיו טְהוֹרִין
וּבִישְׂרָאֵל עַד שֶׁיֹּאמַר בֵּלִיבֵּי הָיָה לְשׁוֹן
לְשׁוֹמְרִים׃ ט מִי שֶׁהָיָה טָחוֹר
וְהִסְרִיעַ אֶת לִבּוֹ מֵאֲכָלוֹ וְהוּדָּה מִטָּהֳרוֹ
שֶׁדַּרְכּוֹ טְמֵאִין פּוֹרְשִׁין מִמֶּנּוּ וַחֲכָמִים
מְטַמְּאִין הָיוּ יָדָיו טְהוֹרוֹת וְהִסְרִיעַ אֶת
לִבּוֹ מֵאֲכָלוֹ אַף עַל פִּי שֶׁאָמַר יוֹדֵעַ
אֲנִי שֶׁלֹּא נִטְמְאוּ יָדַי יָדָיו טְמֵאוֹת
שֶׁהֲרֵי יֵשׁ עוֹסְקִנִיּוֹת ׳ הָאִשָּׁה
שֶׁנִּכְנְסָה לְהוֹצִיא פַּת לְעָנִי וְיָצְאוֹת
וּמְצָאוּהָ עוֹמֶדֶת בְּצַד כִּכָּרוֹת שֶׁלְּתַרְוָמָה
וְכֵן הָאִשָּׁה שֶׁיָּצְאוּ וּמָצְאוּ חֲבֵרָתָהּ
חוֹתָהּ נֶחְלָשׁוֹת מִתַּחַת קְדֵרָה שֶׁלְּתַרְוָמָה
׳ עֲקִיבָה מְטַמֵּא וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין יא
אָמַר ׳ לְעָזָר בֶּן פִּילָא וְכִי מִפְּנֵי מָה ׳
עֲקִיבָה מְטַמֵּא וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין אֶלָּא
שֶׁהַנָּשִׁים גְּרוּרוֹת וְיוֹשְׁנוֹת שֶׁהֵיא חוֹשֶׁדֶת
לְגַלּוֹת אֶת הַקְּדֵרָה שֶׁל חֲבֵרָתָהּ לְיַדַּע
מַה שֶּׁהָיָה בְּתוֹכָהּ מַכְשֶׁלֶת
פֶּרֶק ח הַלָּ יאֹ
הַדַּיָּר עִם הָאֲרִיסִין בְּחַיָּטִין וְשַׁבָּח כֵּלִים
בְּחֶצְיָם אֲפִילוּ חֲבִיּוֹת מְקֻפּוֹת עֲמִידוֹת
פְּתִילִים אוֹ תַּנּוּרִים מְקֻפִּין עֲמִידִים פְּתִילִים הֲרֵי
אֵלּוּ טְמֵאִין ׳ יְהוּדָה מְטַהֵר בְּתַנּוּר
בִּזְמַן שֶׁהוּא מְקֻפָּל עֲמִידִים פְּתִילִים ׳ יוֹסֵי

אוֹמֵר אַף הַתַּנּוּר טָמֵא עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה לוֹ
מְחִיצָה גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים ב הַמַּפְקִיד
כֵּלָיו אֵצֶל עַם הָאָרֶץ טְמֵאִין טְמֵאִים מֵת
וּטְמֵאִין מִדְּרָס אִם מַכִּירוֹ שֶׁהוּא אוֹכֵל
בִּתְרוּמָה טְהוֹרִין מְטַמְּאִים מֵת אֲבָל טְמֵאִין
מִדְּרָס ׳ יוֹסֵה אוֹמֵר לוֹתִיבָה מְלֵיאָה
בְּגָדִים בִּזְמַן שֶׁהִיא רוֹעֶנֶת טְמֵאָה
מִדְּרָס אִם אֵינָהּ רוֹעֶנֶת טְמֵאָה מַדָּע
אַחַת עַל פִּי שֶׁהַמַּפְתֵּחַ בְּיַד הַבְּעָלִים ג
הַמְאַבֵּד בְּיוֹם וּמוֹצְאוֹ בְּיוֹם טָהוֹר בְּיוֹם וּ
וּמוֹצְאוֹ בַּלַּיְלָה בַּלַּיְלָה וּמוֹצְאוֹ בְּיוֹם
וּמוֹצְאוֹ בְּיוֹם שֶׁלְּאַחֲרָיו טָמֵא זֶה הַכְּלָל
כָּל שֶׁעָבַר עָלָיו הַלַּיְלָה אוֹ מִקְצָתוֹ טָמֵא
׳ הִשְׁוּוּ כֵּלִים בִּרְשׁוּת הַחֲבֵרִים טְהוֹרִין
בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד טְמֵאִין אִם הָיָה מְשַׁמְּרָן
טְהוֹרִין נָפְלוּ לְתוֹךְ לַהֲבִיאָן טְמֵאִין נָפְלוּ
דְּלִיו לְתוֹךְ בּוֹרוֹ שֶׁל עַם הָאָרֶץ וְהָלַךְ לְהָבִיא
בְּמֶה עָלֵינוּ טָמֵא מִפְּנֵי שֶׁהוּנַּח בִּרְשׁוּת
עַם הָאָרֶץ שָׁעָה אַחַת ה הַמַּנִּיחַ אֶת
בֵּיתוֹ פָּתוּחַ וּמְצָאוֹ נָעוּל וּמְצָאוֹ
נָעוּל פָּתוּחַ וּמְצָאוֹ נָעוּל טָהוֹר נָעוּל
וּמְצָאוֹ פָּתוּחַ ׳ מֵאִיר מְטַמֵּא וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין
שֶׁהָיוּ הַנָּעָבִים וְהַמַּלְבֵּן וְהַלְּכוֹן וְ
אִשְׁתּוֹ עַם הָאָרֶץ שֶׁנִּכְנְסָה לְתוֹךְ בֵּיתוֹ
שֶׁל חָבֵר לְהוֹצִיא בְּנוֹ אוֹ בִּתּוֹ מֵתוֹ הַבַּיִת
טָהוֹר מִפְּנֵי שֶׁנִּכְנְסָה שֶׁלֹּא בְרָשׁוּת ׳
כָּל אֲמִירָה בְּטָהֳרוֹת כָּל הַמְיוּחָד לְאוֹכֶל
אָדָם טָמֵא עַד שֶׁיִּפָּסֵל מֵאוֹכֶל הַכֶּלֶב
וְכָל שֶׁאֵינוֹ מְיוּחָד לְאוֹכֶל אָדָם טָהוֹר עַד

שיחזרנו לאדם כיצד גזל שנפל לגת
עליון ותשוב לה עלותו לנכרי טמא לכל טהור
ר׳ יוחנן בן נורי מטמא ומישב עליו ל
לחרש שוטה וקטן טהור אם העלה
טמא מפני שיש להם מעשה ואין להן
מחשבה ז אחורי כלים שנישתמ
אה במשקין ר׳ אלעזר אומ מיטמין למשקין
ואינן פוסלין את האוכלין ר׳ יהושע
אה מטמין למשקין ופוסלין את האוכלין ר׳
שמעון אחי עזריה או לא כך
אלא משקין שנטמו באחורי כלים
מיטמין אחד ופוסלין אחד הרי זה
אומ מיטמיך לא טימאוני ואותה טימאתני
ט ערבה שהיא קטפרס הבירק
מלמיעלן ומישקה טופח מלמטן שלוש
חתיכות כבויה אינן מיצטרפות ר׳ יוסה
אומ אף שתים אינן מיצטרפות אלא
אם כן היו רוצות משקה אומ היה מש
משקה עומד אפילו כעין החזיל מיצ
מיצטרף ר׳ יוסה אומ אוכל פרוד אינו
מיצטרף ר׳ מקל שהיא מלאה
משקין טמאין ביון שהישקה למקוה
טהורה דברי ר׳ שמעון יהושע אומ
עד שיטבול את כולה הנענוק חזק טפרס
ומשקה טופח אינן חיבור לא לטומאה
ולא לטהרה והאנשפורין חיבור לטו
לטומאה ולטהרה פר ט
הל י ויתיר מיאמתי מקבלין
טומאה משום ועל ועדת המיעטין אבל

J. NAVE NHHYV TARA

לא ועדת הקופה ברם בית שמיי שמיעון
אומ שיעידו ועדה שלשה ימים בית
הלל אומ משיתחברו שלשה והלה רבן
גמליאל אומ משיתגמר מלאכתן וחכמ
אומ כדבריו ג גמר מלימסוק אבל
עתיד ליקוח גמר מליקוח אבל עתיד
ללוות ואורעו אבל אומ משיתה או אונס
אפילו זבים וזבות נידות מחלקין עליהן
טהורין נפלו עליהן משקין אין טמא
אלא מיקום מגען והמיחזיל הירצו מהן
טהור ג נזדמרה מלאכתן הרי אילו
מחשרין נפלו עליהן משקין טמאין
והמוחזל הירצו מהן ר׳ אלעזר מטהר
וחכמ מיטמין אמ׳ ר׳ שמעון לא נחלקו
על המוחזל הירצו מן הדותים שהוא
טהור ועל מה נחלקו על הירצו כן
הבור של אליעזר מטהר וחכמ מטמין
ד המגמר את ויתיו ושייר קופד
אחת יתננה לעניי הכהנים דברי ר׳ מאיר
ר׳ יהודה אומ יולך לו את המפתח מיד
ר׳ שמעון אומ מעת לעת ה המניח
את שיעידו שימתינו שיהוא נוחש
לכתוש הרי אלו מחשרין שימתינו
ושימלוח בית שמי אומ מחשרין בית
הלל אומ אינן מחשרין הפוצע ויתיה
בידים טמאות טימין ו המניח
ויתיה בגג לגרגר אפילו הן על רוס
אמה אינן מחשרין נתנן בבית שיקו
ועתיד להעלותן לגג נתנן בגג שיקו

22

אוֹ שֶׁיִּכְתְּשֵׁם הֵן הֵרִי אֵלּוּ מִכְשָׁרִין טָעוּן
בַּיִת עַד שֶׁיְּשַׁמֵּר אֶת גָּגוֹ עַד שֶׁיּוֹלִיכֵם
לְמָקוֹם אַחֵר אֵינָן מִכְשָׁרִין: ו רָצָה
לְרוֹטֵל מֵהֶן בַּד אֶחָד אוֹ שְׁנֵי בַּדִּין בַּיִת
שַׁמַּי אוֹמֵר קוֹרֶה בְּטוּמְאָה וּמַחֲפֶה בְּט
בְּטוּמְאָה רִיסָּה אוֹמֵר אֶת מַחֲפֶה בְּט
בְּטוּמְאָה רִיסָּה אוֹמֵר חוֹפֶר בְּקֶרְדֹּם וּמַלְּקֶת
שֶׁל מַתֶּכֶת וּמוֹלִיךְ לְבֵית הַבַּד בְּטוּמְאָה
ז הַשְּׁרִיץ שֶׁנִּמְצָא בָּרִימּוֹן אֵין
טָמֵא אֶלָּא מְקוֹם מַגָּעוֹ אִם הָיָה מַשְׁקֶה
מַהֲלָךְ הַכֹּל טָמֵא נִמְצָא עַל גַּבֵּי הָעֲלִיָּה
וְשָׁאֲלוּ הַבַּדִּין לְאָמַר לֹא נָגַעְנוּ אֵלָּא
הָיָה נוֹגֵעַ בְּאוֹכֶל אֲפִלּוּ כְּשְׁעוֹרָה טָמֵא
ט מְחִצָּה עַל גַּבֵּי פְּרוּדִין וְהוּא
נוֹגֵעַ בְּכֵלִים טְמֵאִים פְּרוּדִין עַל גַּבֵּי
פְּרוּדִין אַף עַל פִּי שֶׁהוּא נוֹגֵעַ בְּכֵלִים
אֵין טָמֵא אֶלָּא מְקוֹם מַגָּעוֹ נִמְצָאוּ בֵּין
כֻּלָּם לְוִיתִין טָהוֹר נִמְצָא בְּנֶגֶד הַמַּעְיָן
טָהוֹר נִמְצָא בְּמַעְיָן הַנָּגוֹ טָמֵא נִמְצָא
שָׁרוּחַ עַל גַּבֵּי לְוִיתִים וְכֵן מַיְטֶלֶת מְהֻדָּה
טְהוֹרָה שֶׁבְּכָל הַטְּמֵאוֹת מְשֻׁעֶרֶת מִיאָתָן

פרק ו הלכה ט

הַנּוֹעֵל בֵּית הַבַּד בִּפְנֵי הַבַּדִּין וְהִיא שָׁם
כֵּלִים טְמֵאִין מִדְּרַס ר מֵאִיר אוֹמֵר בֵּית
הַבַּד טָמֵא ר יְהוּדָה אוֹמֵר בֵּית הַבַּד
טָהוֹר ר שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אִם טְהוֹרִין לָהֶן
בֵּית הַבַּד טָמֵא אִם טְמֵאִין לָהֶן בֵּית
הַבַּד טָהוֹר אָמַר ר יוֹסֵה וְכִי מִפְּנֵי מָה
טִימְּטוּם אֶלָּא שֶׁאֵין עִם הָאָרֶץ בְּקִיאִים

בַּהֶסֵּט ב הַבַּדִּין שֶׁהָיוּ נִכְנָסִים
וְיוֹצְאִין וּמַשְׁקִין טְמֵאִים בְּתוֹךְ בֵּית
הַבַּד אִם יֵשׁ מַשְׁקִין לַוִּיתִים כְּדֵי שֶׁנִּגְפֵּי
אוֹתָן בָּאָרֶץ הֲרֵי אֵלּוּ טְהוֹרִין
הַבַּדִּין הַכּוֹתְשִׁין שֶׁמִּימֵיהֶן טְמֵאִין טְמֵאָה
לְפָנֶיהָן נֶאֱמָנִין לוֹמַר לְאַחֲרֵינוּ וְכֵן בַּדִּין
שֶׁבְּיָדָן יְהֵא חוֹתֵם לְפָתְחוֹ בֵּית הַבַּד
וְפוֹנִים לַאֲחוֹרֵי הַבַּדִּין וְהֵן טְהוֹרִין עַל
כָּמָּה יְדַחֲקוּ וְיִהְיוּ טְהוֹרִין כְּדֵי שֶׁיְּהֵא
רוֹאֶה ג הַבַּדִּין הַכּוֹתְשִׁין בְּיוֹם
שֶׁהֵיכֵן נִיסָּן לִרְשׁוּת הַמַּעֲרָה דְּיוֹ ר
מֵאִיר ר יוֹסֵה אוֹ עֲרִיךְ לַעֲמוֹד עֲלֵיהֶן עַד
שֶׁיִּטְבְּלוּ ר שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אִם טְהוֹרִין לָהֶן
עֲרִיךְ לַעֲמוֹד עֲלֵיהֶן עַד שֶׁיִּטְבְּלוּ אִם
טְמֵאִין לָהֶן אֵינוֹ צָרִיךְ לַעֲמוֹד עֲלֵיהֶן
עַד שֶׁיִּטְבְּלוּ ד הַנּוֹתְנִין הַסְּלִיּוֹת
וְהַמַּשְׁטְרִיחַ שֶׁל אַרְמָה בֵּית שַׁמַּי אוֹמְ
נוֹתְנִין בְּיָדַיִם טְהוֹרוֹת וְאֵינוֹ נוֹתְנִין בְּיָדַיִם
טְמֵאוֹת טְמֵאִין בֵּית הִלֵּל אוֹמְ נוֹתְנִין בְּיָדַיִם
טְמֵאוֹת וּמַפְרִישׁ תְּרוּמָתָן בְּטָהֳרָה מִן
הָעֲבָט וּמִן הַמַּשְׁטְרִיחַ שֶׁל עֲלִין הַמֵּל שֶׁיּוֹן
שֶׁהוּא נוֹתֵן בְּיָדַיִם טְהוֹרוֹת וְאֵינוֹ נוֹתֵן בְּיָדַיִם
טְמֵאוֹת טְמֵאִין ה הָאוֹכְלִין הַסְּלִיּוֹת וּמִן
וּמִן הַמַּשְׁטְרִיחַ שֶׁל אַרְמָה אַף עַל פִּי מְנַקְּעוֹת
וּמַשְׁפּוֹת לַגַּת הֲרֵי הַגַּת טְהוֹרָה מִן הָעֲבָט
וּמִן הַמַּשְׁטְרִיחַ שֶׁל עֲלִיּוֹת עַל גַּבֵּי גַּת
וְחִידֵּי אִם יֵשׁ לוֹ חוּמָּה טְהוֹרָה וְאֵינוֹ אֵין
לוֹ חוּמָּה טְמֵאָה נָפַל מִמֶּנּוּ עֲבָטִין וְדַיָּקָן
בְּמָקוֹם מְפוּנֶה כֵּלִים מְכוּוָּנִין טְהוֹרִין

יתר מכבדיה טמא שמיונן שמאלת
טבלה ראשונה נשתמאת בכבדיה ו
מי שהיה עומד ומדבר על שפת הבור
ונתנה ימניה תפיו בפי הנעלה לבור
סתם לא הנעלה סתירקו טהור ז המוכר
את הבור ונמצא שרץ בראשונה כלה
טמאות באחרונה הרי טמאה וכלה
טהורות אמתי בזמן שהוא מוכר בבל
אחזת ואחזת היה חולק במחצה ומצא
שרץ באחות מהן הרי טמאה בלבד
ח אמתי בזמן שהוא בודק לא מצאה
או מכסה ולא בודק היה בודק ומכסה
ונמצא שרץ בחצית הכל טמא בבור
הכל טמא בפחות הכל טמא ט בין
העיגולין לגורבן ראשות הרבים כרס
לפני בוסרים ראשות הדיוט לאחר ביערין
ראשות הרבים אמתי בזמן שהרבים
מכנסים בה ויוצאין בה בלי ניתה הפך
שלמה והעקל בזמן שהן שלענין מיטמאין
והן טהורין בזמן שהן שלגבי מישתנין
כל שניה עשה חדש אין חולטן בחמים
אס י יוסה אומר מתנן לשיבולת הבדר ויר

חסל מסכ

טהרות פרקין י

ליקוט פרק א

שש בעלות בקיקה ו למעלה מהן
למעלה מהן מי בארין שהה טמא שהה
טהור טמא שהה טמא ומילא בכלי טהור
טמא שהה טהור שהה טמא
ומילא בכלי טהור שהה טמא
ופלכפי שלתרומה אף על פי שהוזיו
טהור ו מילא בכלי טמא ושהה
טמא שהה טהור שהה טמא
ומילא בכלי טהור שהה טמא
ופלכפי שלתרומה אף על פי שהוזיו
טהור ז מילא בכלי טמא ושהה

בכלי טהור טהור מילא בכלי טמא
ומילא בכלי טהור טהור מילא בכלי
טמא ונפל כבר שלתר ומה אף על פי
שהדיח טהור ח נפלו מים ט
טמאין ושתה טהור טהור נפלו מים
טמאין ומילא בכלי טהור טהור נפלו
מים טמאים ונפל כבר שלתר ומה אפילו
פי שהדיח טהור וכשרים להרומה
וליטול מהן לידיים ט למעלה מהן
מקוה שיש בו ארבעים סאה שבו
עובלין ומטבילין למעלה מהן מעין
שמימיו ממועטין שרבו עליו מים
שאובים שוה למקוה ליטהר בי
באשבורן ולמערין להטביל בו כל שהוא
י למעלה מהן מים מוכין שהן מ
מטהרין בו וחלין למעלה מהן מים
חיים שהן טבילה לזבים והזיה לנ
למיצרעים וכשרין לקדש מי חטאת
פר ב הל י
טמא שירד ליטבול בפך טבל פך לא
טבל ואפילו טבל פך ישבו ארבעים
סאה פך שאין בו ארבעים סאה שני
מקוות אחד ישבו ארבעים סאה ואחד
שאין בו ארבעים סאה טבל באחד מהן
ואין ידוע באיזה מהן טבל פקיקו טמא
ב מקוה שנימדד ונמצא חסר
כל הטהרות שנעשו על גביו למפרע
בין ברשות הרבים בין ברשות היחיד
טמאות במי רגל אם בטומאה חמורה

אבל בטומאה קלה אוכל אכלין טמאין
שתה משקין טמאין בא ראשון ורובו
במים שאובין או שנפל על ראשון ועל
רובו שלשת לוגין מים שאובין וירד
לטבול פפק טבל פפק לא טבל ואפילו
טבל פפק ישבו ארבעים סאה פפק
שאין בו שני מקוות אחד יש בו
ארבעים סאה ואחד שאין בו טבל
באחד מהן טבל ואין ידוע באי זה
מהן טבל פפיקו טהור יוסה מטמא
שר יוסה אומ כל דבר שהוא בחזקת
טומאה לעולם הוא בטומאתו עד שיודע
שטהר אבל פפיקו לטמא ולטמא טהור
ג פפק מים שאובין שטיהרו חמין
פפק נפלו פפק לא נפלו ואפילו נפלו פפק
יש בהן ארבעים סאה פפק שאין בהן
שני מקוות אחד יש בו ארבעים סאה
ואחד שאין בו נפל לאחר מהן ואין
ידוע לאי זה מהן נפל פפיקו טמא מפני
שאין לו במה יתלה ד ר ליעזר אומ
רביעית מים שאובין בתחילה ופוסלין
את המקוה ושלשת לוגים על פני המים
וחכמים אומ בין בתחילה בין בסוף שיעורן
שלשת לוגין ה מקוה שיש בו
שלוש גומות שלמים שאובין שלא
אם ידוע שנפל לתוכו ארבעים סאה

הַמַּיִם כְּשֵׁרִין עַד שֶׁלֹּא הִגִּיעַ לְגַמָּא
הַשֵּׁנִי לִישִׁית כָּשֵׁר וְאִם לָאו פָּסוּל ר׳
שִׁמְעוֹן מַכְשִׁיר מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמִקְוֶה
סָמוּךְ לַמִּקְוֶה ו׳ הַמְסַנֵּק אֶת הַטִּיט
לִינָּדִין וּמַשְׁכּוֹ מִמֶּנּוּ שְׁלִשִׁית לוֹגִין
בְּשֵׁלִישִׁי הָיָה הַתּוֹלֶשׁ וּמַשְׁכּוֹ מִמֶּנּוּ שְׁלִשִׁית
לוֹגִין פָּסוּל ר׳ שִׁמְעוֹן מַכְשִׁיר מִפְּנֵי
שֶׁלֹּא נִתְכַּוֵּן לְשֵׁאוֹב ז׳ הַמְנַקֵּר וְהַמְנַקֵּז
בְּרֹאשׁ הַגַּג לְתוֹךְ הַבּוֹר וְתִמְלֵא מַיִם ר׳ אֱלִיעֶזֶר
אוֹמֵר אִם עוֹנַת הַגְּשָׁמִים הִיא אִם אֵינָהּ
כְּמַעֲשֵׂה מַיִם בְּבוֹר יִשְׁבֵּר וְאִם לָאו לֹא
יִשְׁבֵּר ר׳ יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ יִשְׁבֵּר
אוֹ יִקְפֶּה אֲבָל לֹא יַעֲרֶה ח׳ הַמַּיִם
שֶׁשָּׁכַח עֲלֵיהֶן בְּבוֹר וְתִמְלֵא מַיִם אִם
הָיוּ הַמַּיִם עֲפָאִין עַל גַּבֵּיהֶן יִשְׁבֵּר
וְאִם לָאו לֹא יִשְׁבֵּר ר׳ אֱלִיעֶזֶר ר׳ יְהוֹשֻׁעַ
אוֹמֵר בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ יִשְׁבֵּר ט׳ הַמְסַדֵּר
קִנְקִנִּים בְּתוֹךְ הַבּוֹר וְתִמְלֵא מַיִם אִם עַל
פִּי שֶׁבַּע הַבּוֹר אֶת מֵימָיו הֲרֵי זֶה יִשְׁבֵּר
י׳ מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם
וְטִיט ר׳ אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מְטַבְּלִין בַּמַּיִם
וְאֵין מְטַבְּלִין בַּטִּיט ר׳ יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר בַּטִּיט
וּבַמַּיִם בְּאֵי זֶה טִיט מְטַבְּלִין בַּטִּיט שֶׁהַמַּיִם
עֲפָאִין עַל גַּבָּיו הֵיאַךְ הַמַּיִם מִינַּי
אֶחָד מִינָהּ ר׳ יְהוֹשֻׁעַ שֶׁמְּטַבְּלִין בַּמַּיִם
וְאֵין מְטַבְּלִין בַּטִּיט יא׳ בְּאֵי זֶה טִיט

אָמְרוּ בַּטִּיט שֶׁהַקָּנֶה יוֹרֵד מֵאֵלָיו וְרַבִּי
ר׳ מֵאִיר ר׳ יְהוּדָה אוֹמֵר מָקוֹם שֶׁאֵין קָנֶה
הַמַּיִם עוֹמְדִין אֲבָל אֵלִיעֶזֶר בֶּן הַלְּעֵי אוֹ
מָקוֹם שֶׁהַמַּשְׁקֶלֶת יוֹרֶדֶת ר׳ אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר
הַיּוֹרֵד בְּפִי וְוֵבֵיהּ ר׳ שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הַנִּכְנָס
בְּשִׁפּוּפֶרֶת הַנּוֹד ר׳ אֱלִיעֶזֶר בַּר צָדוֹק
אוֹמֵר הַמְּמַדֵּד בַּלּוֹג פ״ג זה יא׳
ר׳ יוֹסֵה אוֹמֵר שְׁתֵּי מְקוָאוֹת אֵין בָּהֶן אַרְבָּעִים
סְאָה נָפַל לָזֶה לוֹג וּמֵחֲסֵרָה וְלָזֶה לוֹג וּמֵחֲסֵרָה
וְנִתְעָרְבוּ כְּשֵׁירִין מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִיקְּרָא
עֲלֵיהֶן שֵׁם פָּסוּל אֲבָל מְקוָאוֹת אֵין בָּהֶן
אַרְבָּעִים סְאָה נָפַל לוֹ שְׁלִשִׁית לוֹגִין מְחֻלָּל
לִשְׁנַיִם פְּסוּלִין מִפְּנֵי שֶׁנִּיקְּרָא עֲלֵיהֶן שֵׁם
פָּסוּל ר׳ יְהוֹשֻׁעַ מַכְשִׁיר שֶׁרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
אוֹמֵר כָּל מְקוָאוֹת שֶׁאֵין בָּהֶן אַרְבָּעִים סְאָה נָפַל
לוֹ שְׁלִשִׁית לוֹגִין חָסֵר אֲפִלּוּ קוֹרְטוֹב
כָּשֵׁר מִפְּנֵי שֶׁחִסְּרוּבוֹ שְׁלֹשֶׁת לוֹגִים
וְחָבֵר אוֹמֵר לְעוֹלָם הוּא בְּפָסוּלוֹ עַד שֶׁיִּגְרַע
מִמֶּנּוּ מְלוֹא לוֹגוֹ ב׳ כֵּיצַד בּוֹר שֶׁהָיָה
תָּפֵל לוֹ שְׁלִשִׁית לוֹגִים לְעוֹלָם הוּא בְּפָסוּלוֹ
עַד שֶׁיִּגְרַע מִמֶּנּוּ מְלוֹא לוֹגוֹ וְעוֹד אוֹ עַד שֶׁיּוֹסִיף
שֶׁיַּעֲמִיד בְּתוֹכוֹ אַרְבָּעִים סְאָה וְיַחֲזִיר
הָעֲלִיוֹנִים אֶת הַתַּחְתּוֹנִים ר׳ אֱלִיעֶזֶר בֶּן
עֲזַרְיָה פּוֹסֵל אֲבָל אִם פָּקַק ג׳ בּוֹר
שֶׁהוּא מָלֵא מַיִם שְׁאוּבִין וְהָאֲמַד
נִכְנֶסֶת לוֹ וְיוֹצֵאת מִמֶּנּוּ לְעוֹלָם הוּא בְּפָסוּלוֹ

עַד שֶׁיִּתְּנוּ שָׁם שֶׁלֹּא נִשְׁתַּיֵּר מִן הָרִאשׁוֹנָה
שְׁלִשִׁית לוֹג שְׁנֵי שְׁלִישִׁין מְטִילִין לַמִּקְוֶה
וְה לוֹג וּמֶחֱזָיָה וְה לוֹג וּמֶחֱזָיָה הַסְּחִיטָה
אֶת כִּסּוּיָהּ מְטִיל מִמְּקוֹמוֹת הַחֲרֵבָה הַמַּ
חֲזָיָה מִן הַיְּרִיעָה מְטִיל מִמְּקוֹמוֹת
הַחֲרֵבָה וְעֲקִיבָה מַכְשִׁיר וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין
אָמַר עֲקִיבָה לֹא אָמְרוּ מְטִילִין אֶלָּא
מִצְוָה אָמְרוּ לוֹ לֹא כֵן וְלֹא כָּךְ אָמְרוּ
אֶלָּא שֶׁנָּפְלוּ לְתוֹכוֹ שְׁלוֹשֶׁת לוֹגִין ד׳
מִכְלִי אֶחָד מִשְּׁנַיִם מִשְּׁלֹשָׁה מִיַּעֲטִיפִין
מֵאַרְבָּעָה מִיַּעֲטִיפִין בְּעַל קְרִיחָה
הַחוֹלֶה שֶׁנָּפְלוּ עָלָיו תִּשְׁעָה קַבִּים מַיִם
וְטָהוֹר שֶׁנָּפְלוּ עַל רֹאשׁוֹ וְעַל רֻבּוֹ שֶׁל
שְׁלִשִׁית לוֹגִים מַיִם שְׁאוּבִין מִכְּלִי אֶחָד
מִשְּׁנַיִם מִשְּׁלֹשָׁה מִיַּעֲטִיפִין מְאֻרְבָּעָה
אֵינָן מִיַּעֲטִיפִין מִפְּנֵי דִּבְרֵי אָמוֹר בְּזְמַן
שֶׁהָיְתָה חוֹלֶה שֵׁנִי עַד שֶׁלֹּא הִסְפִּיק לִ
רְאוֹת בְּמֵי דִּבְרֵי אָמוֹר בְּזְמַן שֶׁלֹּא
נִתְכַּוְּנוּ לְהַרְבּוֹת אֲבָל אִם נִתְכַּוְּנוּ לְהַרְבּוֹת
אֲפִילּוּ קֹרְטוֹב בְּכָל שֶׁהוּא מִיַּעֲטִיפִין
בְּשְׁלִשִׁית לוֹגִים פר׳ הל׳ ד׳
הַמְנַיְּזְכְּלִים תַּחַת הַיְּרִיעָה אֶחָד כֵּלִים
גְּדוֹלִים אֶחָד כֵּלִים קְטַנִּים אֲפִילּוּ כְּלִי
גְּלִילִים כְּלִי אֲבָנִים כְּלִי אֹרֶז פּוֹסְלִין אֶת
הַמִּקְוֶה אֶחָד הַמְנַיְּזְכְּלִים אֶחָד הַשּׁוֹבְרִין
כִּדְבְרֵי בֵּית שַׁמַּי בֵּית הִלֵּל מְטַהֲרִין

בְּשׁוֹבְרִין אָמְרוּ מֵאִיר נְמִינוּ וְבָנוּ בֵּית שַׁמַּי
עַל בֵּית הִלֵּל מוֹדִים בְּשׁוֹבְרִין בְּחֶרֶס שֶׁחִמֵּא
טָהוֹר אָמַר יוֹסֵה אֲדִירִין מְחִלּוֹקֶת בְּמִקְוֶה
ב׳ הַמַּבְזִיג טְבוּלָה תְּחוּתָה הֵינִיר אִם יֵשׁ
לָהּ לִיתְּבִין פּוֹסֶלֶת אֶת הַמִּקְוֶה וְאִם לָאו
אֵינָהּ פּוֹסֶלֶת אֶת הַמִּקְוֶה וְקָפָה לִידְרוֹשׁ
בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ אֵינָהּ פּוֹסֶלֶת אֶת הַמִּקְוֶה
ג׳ הַחוֹטֵט בֵּינוֹ לְקִבֵּל יְרוּדוֹת בְּשֶׁל
עֵץ כָּל שֶׁהוּא בְּשֶׁל חֶרֶשׂ רְבִיעִית ר׳
יוֹסֵה אוֹמֵר אַף בְּשֶׁל חֶרֶשׂ כָּל שֶׁהוּא לֹא
אָמְרוּ רְבִיעִית אֶלָּא בִּשְׁבָרִי כֵלִי חֶרֶשׂ
הָיוּ יְרוּדוֹת מִתְחַלְחֲלִין לִתּוֹכוֹ פּוֹסְלִין
אֶת הַמִּקְוֶה יָרַד לְתוֹכוֹ עָפָר וְטִבְטֵב בֶּחֶרֶס
סִילּוֹן שֶׁהוּא יָנִי מַיִן וּמַיִן וְחוֹבֵט
בְּאַמְיָנָא אֵינוֹ פּוֹסֵל מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה
לְקִבָּלָה ד׳ מַיִם שְׁאוּבִין וּמֵי נְשָׁמִין
שׁוֹמֶרֶת עֲרָבִין בְּחֵינֵי גֵּב עוֹבֵר עַל מַעֲלוֹת
הַמַּעֲרָה אִם רוֹב מִן הַמֶּשֶׁר בָּשֵׂר אִם רוֹב
מִן הַפֶּסֶל פָּסוּל מְחִיצָה לְמְחִיצָה הַפֶּסֶל אֵינוֹ
בְּזְמַן שֶׁמִּתְעָרְבִין עַד שֶׁלֹּא יַגִּיעַ לַמִּקְוֶה
הָיוּ מְקִילִין לְתוֹךְ הַמַּיִם אִם יָדוּעַ שֶׁנָּפַל
לְתוֹךְ אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם כְּשֵׁרִים עַד
שֶׁלֹּא יֵרְדוּ לְתוֹכוֹ שְׁלוֹשֶׁת לוֹגִים מַיִם
שְׁאוּבִים בְּשֵׁרוּ וְאִם לָאו פָּסוּל ה׳
הַשּׁוֹקֶת שֶׁבַּסְּלָע אֵין מְמַלְּאִין מֵהּ וְאֵין
מְקַדְּשִׁין בֵּהּ וְאֵין מְדִין מִמֶּנָּהּ וְאֵינָהּ

יְרִיבָה יַעֲמִיד פַּתִּיל וְאֵינָהּ פּוֹסֶלֶת אֶת
הַמִּקְוֶה הָיְתָה כֵּלִי וְיָרְבָה בַּסִּיד מְמַלֵּין
בָּהּ וּמְקַדְּשִׁין בָּהּ וְעוֹדִין מְמַנָּה יְרִיבָה
יַעֲמִיד פַּתִּיל וּפוֹסֶלֶת אֶת הַמִּקְוֶה נִקְבָּה
מִלְּמַטָּן אוֹ מִן הַצְּדָדִין וְאֵס אֵינָהּ יְכוֹלָה
לְקַבֵּל מַיִם כָּל שֶׁהֵן כְּשֶׁרָה כַּמָּה יְהֵא

בָּנֶקֶב כְּשִׁפּוֹפֶרֶת הַנָּוֹד אָמַר יְהוּדָה בֶּן
בְּתֵירָה מַעֲשֶׂה בְּשׁוּרַת יְהוּא שֶׁהָיְתָה
בִּירוּשָׁלַיִם וְהָיְתָה נְקוּבָה כִּשְׁפוֹפֶרֶת
הַנּוֹד וְהָיוּ כָּל הַטְּהֹרוֹת שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם
נִרְאוֹת עָלֶיהָ וְשָׁלְחוּ בֵּית שַׁמַּי וּפָחֲתָה
שִׁבְעִית שֶׁמַּיִם אוֹמְדִין עַד שֶׁתִּפָּחֵת רֹבָהּ

פֶּרֶק ה הֲלָכָה ז

מַעְיָן שֶׁהֶעֱבִירוּ עַל גַּבֵּי הַשּׁוּקְתָּא פָּסוּל
הֶעֱבִירוּ עַל גַּבֵּי הַשָּׂפָה כָּל שֶׁהוּא כָּשֵׁר
חוֹיְתָה לָהּ שֶׁהַמַּעְיָן מְטַהֵר כָּל שֶׁהוּא
הֶעֱבִירוּ עַל גַּבֵּי בְרֵיכָה וְהִסְפִּיקוּ הָרֵי
הוּא כִּשְׁמוֹת שֶׁהָיָה חָזַר וְהִמְשִׁיכוּ פָּסוּל
לְזָבִים וּלְמִי נִדָּה וְלִקְדּוּשׁ מֵהֶן מֵי
חַטָּאוֹת עַד שֶׁיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶן הָרֹאשׁוֹנִים

ב הֶעֱבִירוּ עַל גַּבֵּי כֵלִים אוֹ עַל גַּבֵּי
סַפְסָלוֹ יְהוּדָה אוֹמֵר הוּא כְּמוֹת שֶׁהָיָה
רִיבּוֹסָה אוֹמֵר הֲרֵי הוּא כְּמִקְוֶה וְלִבְרֵי
שֶׁלֹּא יִטְבּוֹל עַל גַּבֵּי סַפְסָל ג מַעְיָן
שֶׁהוּא מְרוּבֶּה כְּנֶגֶד רִיבָּה עָלָיו וְהִמְשִׁיכוּ
הֲרֵי הוּא כְּמוֹת שֶׁהָיָה הָיָה עוֹמֵד

וְרִיבָּה עָלָיו וְהִמְשִׁיכוּ שָׁוֶה לַמִּקְוֶה
לְטַהֵר בַּאֲשִׁבּוֹרִין וְלַמְעַיְּנִין לְהַטְבִּיל בּוֹ
כָּל שֶׁהוּא ד הַחוֹלְקִין בְּמַעְיָן הֲנֵי
הַנִּטְפִּין מִמִּקְוֶה הַיּוֹרֵד יָרוּק עַל
הַחוֹלְקִין שֶׁרִבּוּ עַל הַנִּטְפִּין שֶׁהֵן כִּי
כְּשֶׁיֵּרְדוּ וְנִטְפִּין שֶׁעָשָׂאן וְחוֹלְקִין סוֹמְכִין
אֲפִילוּ מֵקֶל אֲפִילוּ קָנֶה אֲפִילוּ בַּאֲפִילוּ
וְכָהּ יוֹרֵד וְטוֹבֵל הֲרֵי יְהוּדָה רִיבּוֹסָה
אוֹמְרִים הַכֹּל מְקַבְּלִין טוּמְאָה אֵין
מַחְלִיקִין בּוֹ ה כָּל הַמַּיִם מַמְלִיכִין שֶׁזֶּה
וְלִמִקְוֶה הַמַּיִם קְרוֹבִין מַיִם הֲרֵי מְאוֹרָר
רִיבּוֹסָה אוֹמֵר הַמַּיִם הַגְּדוֹלִים לֹא נֶאֱמְרוּ
מַיִם אֶלָּא שֶׁיִּשְׁטְבוּ מְמֵי יָמִים הַרְבֵּה
רִיבּוֹסָה אוֹמֵר כָּל הַמַּיִם מְטַהֲרִין בְּרוֹחֲלִין
וּפְסוֹלִין לְזָבִים וּלְמִי נִדָּה וְלִקְדּוּשׁ מֵהֶן
מֵי חַטָּאוֹת וְגַל שֶׁנִּתְלַשׁ וּבְרֹאשׁוֹ
מַאֲה וְנָפַל עַל הָאָדָם וְעַל הַכֵּלִים טְהוֹרִין
מֵאָה וְנָפַל עַל הָאָדָם וְעַל הַכֵּלִים טְמֵאִין
כָּל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ בְּאַרְבָּעִים סְאָה טְבִילִים
וּמְטַבִּילִין מְטַבִּילִים בְּחוֹמֵיהֶם וּבְעַיְנָיָא
וּבְפָרִיסַת חֲמוֹר וּמַעֲרֶבֶת בְּבִקְעָה
בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים מְטַבִּילִין בְּחֹר וְדָלִית בֵּית
הִלֵּל אוֹמְרִים אֵין מְטַבִּילִין מִן הַחֹר שֶׁהוּא
נָזוּר כֵּלִים וּטְבוּלֵי בְּהֵמָה וְכֵלִים שֶׁמַּדְרֵיהֶן
לֹא הוּטְבְּלוּ פֶּרֶק ו הֲלָכָה ו

כָּל הַמְעוֹרָב לְמִקְוֶה כְּמִקְוֶה חוּמְרֵי הַמְּעָרָה
וּסְדָקֶיהָ הַמְּעָרָה מְטַבִּילִין בָּהֶן בְּמָה שֶׁהֵן

עקת המערה אין מטבילין בהן במה
שהן עקת המערה אין מטבילין בה אלא
אם כן היתה נקובה כשפופרת הנוד
אמר יהודה אמתי בזמן שהיא עמידת
עצמה אם אינה מעמדת עצמה מטבילין
בה במה שהיא ב ולי שהוא מלא
כלים והטבילו הרי אילו טהורין אם לא
טבלה מים מערבים עד שהוא מערבים
כשפופרת הנוד ג שלשה מקוות
בזה עשרים ובזה עשרים בזה עשרים
סאה מים שאובין המשאובין מן הים ידוו
שלשה וטבלו בהן ותערבו המקוות
טהורין והטובלין טהורין היה השאוב
באמצע וירד שלשה וטבלו בהן ונתערבו
המקוות כמות שהיו והטובלין כמות שהיו
ד הספונג והדלי שהיו בהן של שתי לוגין
מים עלו למקוה לא פסלוהו שלא אמרו
אלא של שתי לוגין שעלו ה השיירה
והתיבה שבים אין מטבילין בהם אלא
אם כן היו נקובין כשפופרת הנוד יהודה
אומר כלי גדול ארבעה טפחים ובקטן
רובו אם היה שק או קופה מטבילין
בהן במה שהן מפני שהמים מערבים היו
נתונים תחת הציר אין פוסלין את
המקוה אלא מטבילין אותן ומעלין
אותן כרובן ו הנטרדה שבמקוה

והטבילה את הכלים טהרו מטמאתן
אבל טמאין על גב כלי חרש אם היו המים
עפין על גביו כל שהן טהורין מעין ש
שהוא יוצא מן התנור ורדון טבל בתוכו
הוא טהור וידיו טמאות אם היו על גביו
רוח ידיו את ידיו טהורות ז עירוב
המקוות כשפופרת הנוד כיצד
כחלה כשתי אמבעות חורות למקוה
סתם שהיא כשפופרת הנוד סתם שאינה
כשפופרת הנוד פסולה מפני שהיא מן
התורה וכן כוית מן המת כוית מן הנבלה
כעדשה מן השרץ כל שיעמוד כשפופרת
הנוד למעלה רבן שמעון בן גמליאל אין כל
שהוא מבריא המים טהורין ח מטהרין את
המקוות העליונין מן התחתון הרחוק מן
הקרוב כיצד מביאין סילון של חרש
או של אבנים ונותנין את ידיו ותחתיו על
שהוא מתמלא מים ומושכו ומשרקו
אפילו כשערה דיו היה העליון ארבעים
סאה והתחתון אין בו לוס ממלא את התחתון
ונותן לעליון עד שירדו לתחתון ארבעים
סאה ט כותל שבין שני מקוות שנסדק
לשתי מיני טרחו לעד אינו מיטהרת
עד שיהא במקום אחד כשפופרת הנוד
ר יהודה אומר חילוק הדברים מפרישין זה
לתוך זה על רוס כקליפת השום ועל רוחב

כשפופרת הנוד ׳ האביק שבמרזחן
בזמן שהוא באמצע פוסל מן הצד אינו
פוסל מפני כמקוה סמוך למקוה וכ׳ ר
מאיר וחכמ׳ אומ׳ אם מקבלת האמבטי
רביעית עד שלא הגיעו לאביק בשרואם
לאו פסול ׳ אלעזר בר יעקוב אומ׳ אם מקבל
האביק כל שהוא פסול ׳ אי המטהרין
שבמרזחן התחתונה מליאה שאובין
והעליונה מליאה כשרים ויש בנגר
הנקב שלשת לוגים פסול כמה יהא בנקב
ויהא בו שלשת לוגים אחד משל שמאות
ועשרים לברייתה כ׳ יוסה׳ אלעז אומ׳
התחתונה מליאה כשרים והעליונה
שאובין ויש בנגד הנקב של שלשת לוגים
בצד שלא יאמרו אלא של שלשת לוגים שנפל

פר ז הל יא ויש מעלין את
המקוה ולא פוסלין פוסלין ולא מעלין
מעלין ולא פוסלין אלו מעלין ולא פוסלין
השלג והברד הכפור והגליד והמילר
וטיט הנרוק אמ׳ ערקיסה היה ושמעתי
בן בנגדי׳ השלג אינו מעלה את המקוה
והעידו אנשי מידבא משמו שאומ׳ לשם
יראו והביאו שלג בתוך הכוס ׳ יוחנן בנגדי
אומ׳ אבן הברד כמים ב כיצד מעלין
ולא פוסלין מקוה שיש בו ארבעים סאה
חסר אחת נפל כמה סאה לתוכו והעלתו
ונמצא מעלין ולא פוסלין ג אלו
פוסלין ולא מעלין המים בין טמאין בין
טהורין מיכבשין ומישלקות והתמד

עד שלא החמירו ׳ כיצד פוסלין ולא
מעלין מקוה שיש בו ארבעים סאה וחסר
קורטוב נפל מהן קורטוב לתוכו ולא
העלהו פוסלו בשלשת לוגין אבל שאר
משקין ומי פירות הניר והמוריס
והתמד משה חמירין פעמים מעלים
ופעמים שאינן מעלין כיצד מקוה
שיש בו ארבעים סאה חסר אחת נפל
מהן סאה לתוכו ולא העלתו והיו בו
ארבעים סאה נטל סאה ונתן סאה הרי
זה כשר ׳ ה הדיח בו סלי ויתדים וסלי
ענבים ושינו מראיו כשר ׳ יוסה אומ׳
מהיעבע פוסלין אותו בשלשת לוגין
ואין פוסלין בשינוי מראה נפל לתוכו
יין ומחל ושינו מראיו פסל כיצד
יעשה ימתין עד שירדוה בשומים ויחזרו
מראיהן כמראה המים היו בו ארבעים
סאה ממלא בבתחת ונותן לתוכו עד שיחזרו
מראיהן כמראה המים ׳ נפל לתוכו
יין ומחל ושינו מקצת מראיו אין
בו מראה מים ארבעים סאה הרי זה לא
יטבול ׳ שלשת לוגין מים נפל
לתוכן קורטוב יין הרי מראיהן כמראה
היין נפלו למקוה לא פסלוהו שלשת
לוגים מים וחסר קורטוב נפל לתוכן
קורטוב חלב והרי מראיהן כמראה
המים נפלו למקוה לא פסלוהו ׳ יוחנן
בן נורי אומ׳ הכל הולך אחר הנראה
ז מקוה שיש בו ארבעים סאה

חסר קורטוב

מְכוּוָנוֹת יָרְדוּ שְׁנַיִם וְטָבְלוּ זֶה אַחַר זֶה
הָרִאשׁוֹן טָהוֹר וְהַשֵּׁנִי טָמֵא יְהוּדָה
אוֹמֵר אִם הָיוּ רַגְלָיו שֶׁל רִאשׁוֹן נִטְעָרוֹת
בַּמַּיִם אַף הַשֵּׁנִי טָהוֹר ט הֵיטִבִּיל
בּוֹ אֶת הַסַּנְדָּל וְאֶת מִקְלָתוֹ וּמִקְלַת נוֹגַעַת
בַּמַּיִם טָהוֹר הַכֹּל וְהַכִּסֵּת שֶׁל עֵזִּים כֵּיוָן
שֶׁהֵרִיחַ שִׁפְתוֹתֵיהֶן מִן הַמַּיִם חֲמֵשׁ
שְׁבוּתָן שֶׁאוּבִין כֵּיצַד יַעֲשֶׂה מְטַבְּלִין
וּמַעֲלֶה אוֹתָן דֶּרֶךְ שׁוּלֵיהֶן י הֵיטִבִּיל
בּוֹ אֶת הַמִּטָּה אַף עַל פִּי שֶׁרַגְלֶיהָ שֶׁל
שְׁקוּעוֹת בְּטִיט הָעֲבָאָה טְהוֹרָה מִפְּנֵי
שֶׁהַמַּיִם מַקְדִּימִים מְקוֹמָה שְׁמוֹנֶה
מְרוּדָדִין כּוֹבֵשׁ אַפִּילוּ חֲבִילֵי עֲנָיִים
אַפִּילוּ חֲבִילֵי קַנִּים כְּדֵי שֶׁיִּתְפְּחוּ הַמַּיִם
וְיֵרְדוּ וְטוֹבֵל מֵחָט שֶׁהִיא נְתוּנָה עַל
גַּבֵּי הַמְּעָרָה הַיָּדוּעַ מוֹלִיךְ וּמֵבִיא בְּ
בַּמַּיִם כֵּיוָן שֶׁעָבַר עֲלֵיהֶן הַבֶּגֶד טְהוֹרָה

פ״ק ח הל׳

אֵרִיס יִשְׂרָאֵל וּמְקוּוֹתֶיהָ טְהוֹרִין מִ
מִקְוְאוֹת הָעַמִּים שֶׁבְּחוּץ לָאָרֶץ כְּשֵׁרִין
לַבַּעֲלֵי קְרָיִין אֲפִילּוּ נִתְמַלְּאוּ בְּקִילּוֹן
שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּחוּץ לַמִּפְתָּח כְּשֵׁרִין
אוֹתָן לִנְדּוֹת שֶׁלְּפָנִים מִמִּפְתָּח
כְּשֵׁרִין לַבַּעֲלֵי קְרָיִין וּפְסוּלִין לַכֹּל
הַטְּמֵאִין ר׳ אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר הַקְּרוֹבִין לָעִיר
וְלַדֶּרֶךְ טְמֵאִין מִפְּנֵי הַכְּבִישָׁה וְהָרְחוֹקִין
טְהוֹרִין ב אִלּוּ בַּעֲלֵי קְרָיִין יְרֵאִי
יְרִיקִין טְבִילָה רְאֵה מַיִם חֲלוּקִים
אוֹ עֲכוּרִין מַתְחִילָה טָהוֹר וְאַחַר כָּךְ

וְסוֹפָן טָמֵא מַתְחִילָה וְעַד סוֹף טָהוֹר
לַבָּנִים הַמִּשְׁתַּנִּין עַד אֵיזֶה זְמַן הַלְּבָנִים
כַּעֲכוּרִים ג הַמְּטַל טִיפִּים עֲבוּת
מִתּוֹךְ הָאֲמָה טָמֵא דִּבְרֵי אֱלִיעֶזֶר וַחֲכָמִים
הַמְּהַרְהֵר בַּלַּיְלָה וְעָמַד וּמָצָא בְּשָׂרוֹ חָכָם
טָמֵא הַפּוֹלֶטֶת שְׁכֻבַת זֶרַע בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי
טְהוֹרָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה רַבִּי יִשְׁ
וְיִשְׁמָעֵאל עַמִּים שֶׁהֵן אוֹבְדִין עֲנוּת עַמִּים אוֹמֵ
שֶׁהֵן חַיִּים עַמִּים שֶׁהֵן שְׁשׁוּעִין עַד בָּבָה
אוֹמֵר לְעוֹלָם חֲמִשָּׁה ר נְבִרִית שְׁפֵלָה
שְׁכֻבַת זֶרַע מִיִּשְׂרָאֵל טְמֵאָה בַּת וְשֵׁנִי
שְׁפֵלָה שְׁכֻבַת זֶרַע מִן הַמְּחוּרִי טְהוֹרָה
הָאִשָּׁה שֶׁשִּׁימְּשָׁה אֶת בִּיתָהּ וְרָדָה
וְטָבְלָה לֹא כִבְּדָה אֶת הַבַּיִת סָאִילוּ לֹא
טָבְלָה בַּעֲלֵי קְרִי שֶׁטָּבַל וְלֹא הֵטִיל אֶת
לַמַּיִם כְּשֶׁהֵטִיל אֶת לַמַּיִם טָמֵא דִּבְרֵי יוֹסֵה
אוֹמֵר בַּחוּלָה וּבְזָקֵן טָמֵא בְּיוֹלֵד וּבַבְּרִיא
טָהוֹר ה נִדָּה שֶׁנָּתָנָה מַעוֹת בְּפִיהָ
וְרָדָה וְטָבְלָה טְהוֹרָה מִטּוּמְאָתָהּ
אֲבָל טְמֵאָה עַל גַּבֵּי זָקִיף נָתְנָה שֶׁעָיְרָה
בְּפִיהָ קְפִיָּה בְּרֵיחַ שֶׁפָּתוֹת וְהֵיכָן
נֶאֱמְרוּ לֹא טְבָלָה הָאוֹחֶזֶת בָּאָדָם תַּבְלִיט
וּמְטַבְּלִין טְמֵאִין אֵצֶל הַדַּיָּחַ אֶת יָדָיו
בַּמַּיִם טְהוֹרִין ר׳ שִׁמְעוֹן אוֹמֵר יִפְרֹד
עַד שֶׁיַּגִּיעוּ בָּהֶם הַמַּיִם בֵּית הַמַּטְרִיּוֹת
וּבֵית הַקְּמָטִין וְאֵינָן צְרִיכִין שֶׁיַּגִּיעוּ
בְּתוֹךְ הַמַּיִם פ״ט הל׳ ה
אֵילּוּ חוֹרְצִין בָּאָדָם וְחוֹטֵי צֶמֶר חוֹטֵי
פִּשְׁתָּן וְהַדְּיוֹטוֹת שֶׁבְּרֹאשׁ הַבָּנוֹת

ר' יהודה אומר של עמרו ושל שיער אינן
חוצצין מפני שהמים באין בהן ב
קיילקי הלב והנקן וגיד הסתרים באשה
לפליטה שחוץ לעין וגלד שחוץ למכה
והרטיה שעליה ושרת הבשר וגלדי
נגעה שעל בשרו ובית שער הנפורין
והמלמולין וטיט הזיפין וטיט היוצרין
וגיר ויתני אי זה הוא טיט הזיפין זה
טיט הבורות שנ' ויעל מבור שאון
מיטיט הזיפין ויקח על סלעיהלי ג
טיט היוצרין כשמועה יוסה מטהר
בשל יוצרין ומטמא בשל מדקה בין
ויתני אלו יתדות הדרכין שאין טובלין
בהן ולא מטבילין אותן ושאר כל
הטיט מטבילין בו נשהוא לח לא
יטבול באבר שעל רגליו לא יטבול
את הקומיקוס בפחח המים אלא אם שיף
ששפשף ד אלו שאינן חוצצין
קיילקי הראש וגיד השחי וגיד הסתרים
באיש ר' לעזר אומר אחד האיש ואחד
האשה כל המקפיד עליו חוצץ ושאינו
מקפיד עליו אינו חוצץ ה לפלוט
שבעין תלד שעל המכה ושרת הלחי
ולכלבי ינואה שעל בשרו וינאדך
שתחת הנפורין וינפורין המדולדלת
נשות שרקטן לא מיטמאו ולא מטמיא
קרום שעל המכה טמא ומטמא ו
אלו חוצצין בכלים הזפת והפיגור בכלי
וכורכית בין מבפנים בין מבחוץ על
השלחן ועל הטבלה ועל הדרבשוע על
הנקיים חוצצין ועל הכלוסים אינן

חוצצין על מיטות בעל הבית חוצץ
ועל של שני אינו חוצץ על אכוף בעל
הבית חוצץ ועל של שוקין אינו חוצץ
על המרדעת חוצץ רבן שמעון בן
גמליאל אומר כאפר האיטלקי ז
על הבגדים מיעד אחד אינו חוצץ משני עדיין
חוצץ ר' יהודה אומר משום ר' ישמעאל
אחד ר' יוסה אומר בנוים מיעד אחד
ושל בור משני ימים ח מיטפחת
שלקפתין ושל יוצרין ושל מפסלי
אילנות אינן חוצצין ר' יהודה אומר
את שלקיניק כיוצא בהן זה הכלל
כל המקפיד עליו חוצץ ושאינו פר
מקפיד עליו אינו חוצץ
הל ז על יהודת הכלים
שהיכנסן שלא כדרכן או שהיכנסן
כדרכן ולא מיקרן או שמיקרן תל
ותשברו והרי אלו חוצצין כלי שחיט
שהיטבילו וחרך פיו כאילו לא
טבל הטבילו כדרכו ולאחר זמן
עד שישתנו על ידו כלי שהוא עד
מיפגן ומיקהן ומחכך באוכף אינו עתיד
עד שישתנו על ידו ילוחית שפיה
שוקיע אינה טהורה עד שיקנינה
מיניקה קלמרין אינה טהורה עד
שיקבענה מיניקה קלמרין של מסת
הכהן הטובל מן העזרה ב
הבד והכסת שלשעה הרי אלו יצרכן
שיבואו בהן הימים כסת עבודה הכהן
והאימון והקמיע והפיליה אינן עיכון
שיבואו בהן הימים זה הכלל כל שאין

דיכו להכניס ולהוציא טובלין ס"תמין
ג אילו שאינן צריכין שיבאו בהם
המים קישרי הערב והמטמין וחבט ע
שלם נדל ותפילה שלראש בזמן שהיא
חוצה ושלזרוע בזמן שהיא עליה ויוצא
ואודני החומת ואזני המזמל ד
אלו שהן צריכין שיבאו בהם המים
הקשר בפיקרסין שבכתף ושפה של
שלפדין צריך למתוח ותפילה שלראש
בזמן שאינה חוצה ושלזרוע בזמן
שאינה עולה ויורדת ושתן שלפנדל
ובגדים שהיו טבולין מכובסין עד ש
שיבעבעו הטבולין נגובים עד שיבעבע
רנוחו מבישבוע ה כלים
הכלים שהן ארוגין ועתידין לקיטן
מטבילין עד מקום המים דברי יהודה אן
עד שיטבול את כלו של שלשת לי חול
ארבעה טפחים ושלקטן עשרה
מטבילין עד מקום המים ר טרפון
אומ עד שיטבול את כל הטבעת החבל
שהוא קשור בקופה אינה חיבור
אלא אם תפר ו בית שמי אומ
אין מטבילין זה מים בינונין ולא יני
ענין בחמים ולא יפיס בריעה ולא
ריעה ביפיס ובית הלל אומ מטבילין
כלי שהוא מלא משקין הטבילו כ
באילו לא טבל מלא מים תלים ראין
אותן כאילו הן מים מלא מי חטאת
עד שירבו המים על מי חטאת ר
ושה אומ אפילו כל מחויק כוס ואין
בו אלא רביעית כאילו לא טבל ז

כל האוכלים מיניטרפין לפסול את
הגוריה בכחיניפרס כל המשקים
מיניטרפין לפסול את הגוריה ברביעית
זה חומר בשותה משקים טמאים
מבמקוה שנעשה בו שאור משקין
במים ח אבל אוכלין טמאין ושתה
משקין טמאין טבל והקיאן טמאין
מפני שאינן טהורין בגוף שוה מים
טמאין טבל והקיאן טהורין מפני שהן
טהורין בגוף בלע טבעת טהורה נכנס
לאוהל המת הרוה שנתן ובטל הקיאוה הרי
הואכמות שהיתה בלע טבעת טמאה טבל
ואוכל בתרומתו חס ל

מסכת מקוות
פ י

נידה פי א
שמי אומ להנשים רימין שיעתן הלל אומ
מפקידה לפקידה אפילו לימים הרבה
וחכ אומ לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא
מיעת לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה
ומפקידה לפקידה ממעטת על יד מעת
לעת וכל אשה שיש לה וסת רואה שעתה
המשפשת בעידים הרי זו כפקידה ו
וממעטת על יד מעת לעת ועל יד מפקידה
לפקידה ב כיצד היה שעתה היתה
רושבת במיטה ועסוקה בטהרות פרשה
ורואת היא טמאה וכולם טהורות אף

עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ מְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת אֵינָהּ
מִנְהָג אֶלָּא מִשְׁעָה שְׁרָאַת ג' רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
אוֹמֵר אַרְבַּע נָשִׁים רוֹאוֹת כְּאַחַת הַלָּה
וּמֵעֵבֶרֶת מְנִיקָה וְזָקֵינָה אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
לֹא שָׁמַעְתִּי אֶלָּא בְּתוּלָה אֲבָל הֲלָכָה כְּתַנָּא
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר דְּאִי זוֹ הִיא בְּתוּלָה כָּל שֶׁלֹּא
רָאֲתָה דָּם מְיֻמָּיָה אַף עַל פִּי שֶׁרָאֲתָה מֵע
מֵעֵבֶרֶת מְשִׁיּוּדַּע עִבְּרָה מְנִיקָה
מְשֶׁתִּגְמֹל אֶת בְּנָהּ נַתָּנָה בְּנָהּ לִמְנִיקָה
וְגָמְלָתּוּ אוֹ מֵתָה מֵאִיר אוֹמֵר מְטַמֵּא מֵעֵת
לְעֵת וַחֲכָמִים אוֹמְרִים שָׁעָה אִי זוֹ
הִיא זְקֵינָה כָּל שֶׁעִבְּרוּ עָלֶיהָ שָׁלוֹשׁ
עוֹנוֹת סָמוּךְ לְזִקְנָתָהּ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר כָּל
אִשָּׁה שֶׁעִבְּרוּ עָלֶיהָ שָׁלוֹשׁ עוֹנוֹת דַּיָּהּ
שָׁעָה רַבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר מֵעֵבֶרֶת וּמְנִיקָה
שֶׁעִבְּרוּ עֲלֵיהֶם שָׁלוֹשׁ עוֹנוֹת דַּיָּן
שָׁעָה ו וְכַמָּה אָמְרוּ דַּיָּהּ שָׁעָה
בְּרִאשׁוֹנָה הָרִאשׁוֹנָה אֲבָל בַּשְּׁנִיָּה מְטַמֵּא
מֵעֵת לְעֵת וְאִם רְאָת הָרִאשׁוֹנָה מְאוּחָס
אַף בַּשְּׁנִיָּה דַּיָּהּ שָׁעָה ו אַף עַל
פִּי שֶׁאָמְרוּ דַּיָּהּ שָׁעָה יְרִיכָה לִהְיוֹת
בּוֹדֶקֶת חוּץ מִן הַנִּדָּה וְהִיא יוֹשֶׁבֶת עַל
טָהוֹר וְהַמְשַׁמֶּשֶׁת בְּעֵדִים חוּץ מִן
הַיּוֹשֶׁבֶת עַל דַּם טָהוֹר וּבְתוּלָה שֶׁרָאֲתָה
טְהוֹרִין פְּעָמִים הָיָה שִׁיעוּרָהּ לִהְיוֹת
בּוֹדֶקֶת בְּשַׁחֲרִית וּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת וּבְשָׁעָה
שֶׁהִיא עוֹבֶרֶת לְשַׁמֵּשׁ אֶת בַּעְלָהּ יְתֵירוֹת
עֲלֵיהֶן הָרְאוּיוֹת וּבְשָׁעָה שֶׁהֵן אוֹכְלוֹת
בְּתַרוּמָה יְהוֹדָה אוֹמֵר אַף בְּשָׁעַת עֲרִיכָתָן

כָּל הַיּוֹם הַמְּרֻבָּה לְבוֹדְקָן בְּנָשִׁים מְשׁוּחָחוֹת
וּבָאֲנָשִׁים תִּיקִינִין הַחֲדָשׁוֹת וְהַשְּׁטוּחָה
וְהַסְּדוּמָה וְכָל מִי שֶׁמְּטוּרָפָה רַעְיָתָהּ אוֹ
וְשִׁלְחָן פְּקִיחוֹת מִתְקִינוֹת אוֹתָן וְהֵן
אוֹכְלוֹת תְּרוּמָה וְרֵךְ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל מֵע
מְשַׁמֶּשֶׁת בִּשְׁנֵי עֵדִים אֶחָד לוֹ וְאֶחָד
לָהּ וְהַעֲנוּעָה מִתְקִינוֹת לָהֶן שְׁלִישִׁית
וְאֶחָד לְהַתְקִין אֶת הַבַּיִת ב נִימְיָא
עַל שְׁלוֹ טְמֵאִין וְחַיָּבִין בְּקוֹרְבָּן נִימְיָא
עַל שְׁלָהּ אִיּוֹתִיאוֹס טְמֵאִין וְחַיָּבִין
בְּקוֹרְבָּן נִימְיָא עַל שְׁלָהּ לְאַחַר זְמַן טְ
טְמֵאִין בְּסָפֵק וּפְטוּרִין מִן הַקּוֹרְבָּן
ג אִי זֶה הוּא לְאַחַר זְמַן סְתָם שֶׁתֵּדַע
מִן הַמִּטָּה וְתַדְרִיךְ אֶת פָּנֶיהָ וְאַחַר כָּךְ
מְשַׁמֵּשׁ מֵעֵת לְעֵת וְאִינָהּ מְטַמֵּא אֹהֶל
בּוֹעֲלָהּ רַבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר מְטַמֵּא אֹהֶל בּוֹעֲלָהּ
וּמוֹדִים חֲכָמִים לְרַבִּי עֲקִיבָה בִּרְוָאָה בָּתֹם
שֶׁהִיא מְטַמֵּא אֹהֶל בּוֹעֲלָהּ ד כָּל הַנָּשִׁים
בְּחוּקַּת טָהֳרָה לְבַעְלֵיהֶן הַבָּאִין מִן הַדֶּרֶךְ
נְשׁוֹתֵיהֶם לָהֶם בְּחוּקַּת טָהֳרָה בֵּית שַׁמַּאי
אוֹמְרִים שְׁנֵי עֵדִים עַל כָּל תְּשַׁמֵּישׁ
וְתַשְׁמִישׁ אוֹתָהּ לְאוֹר הַנֵּר בֵּית
הִלֵּל אוֹמְרִים שְׁנֵי עֵדִים בַּלַּיְלָה ה
מְשַׁל מְשָׁלוֹ חֲכָמִים הַמְחַדֵּר הַפְּרוּדוֹת
וְהָעֲלִיָּה דָּם הַמְחַדֵּר טְמֵאנִימְיָא בַּפְּרוּדוֹת
סָפֵק טָמֵא שְׁחוּקָתוֹ מִן הַמִּקְוֶה ו
חֲמִשָּׁה דָּמִים הֵן טְמֵאִין בָּאִשָּׁה הָאָרוֹם
וְהַשְּׁחוֹר בִּקְרִין קוֹרְקוֹס וּכְמֵי אַרְגָּמָה

וכמוהו בית שמאי אומרים את במימי תלתן
וכמימי בשר ילין בית הלל אומרים מטהרין
והדרוך ענקביה בן מהללאל אומר מטמא
וחכמים מטהרין אמר מאיר אם אינו
מטמא משם מתם מטמא משם משהה
ר' יוסה אומר לא כך ולא כך אי זו
הוא האדום כדם המבה השחור כחוית
דיהא מיבן עהור ובקרן קורקוס מי
כבדור שיש בו ובמימי אלמה מבקעת
בית כרם מיבעת מים ובמזג שני חלקין
מים ואחד יין מן היין השרוני

פר׳ ג׳ הל׳ ז׳

המפלת חתיכה אם יש עיקרה דם טמאה
ואם לאו טהורה ר׳ יהודה אומר בין כך
ובין כך טמאה ב המפלת כמין קליפה
כמין שערה כמין עפר כמין יבחושים
אדומים הטויל למים אם נימוחו טמאה
המפלת כמין דגים וחגבים שקיעים
ורמשים אם יש עיקרן דם טמאה
ואם לאו טהורה המפלת כמין בהמה
חיה ועוף בין טמאין בין טהורין אם
זכר תשב לזכר אם נקבה תשב לנקבה
אין ידוע תשב לזכר ולנקבה דברי מאיר
וחכמים אומרים כל שאין בו מינורית האדם
אינו ולד ג המפלת שפיר מלא
מים מלא דם מלא גבינים אינה חושבת
לולד אם היה מרוקם תשב לזכר ולנקבה ד המפלת סנדל או שליה
תשב לזכר ולנקבה שליה בבית הבית

עמא לא שהשיליה ולד אלא שאין
שליה שאין עיקה ולד ר׳ שמעון אומר
נמוק הולד עד שלא ינא ה המפלת
טומטום ואנדרוגינס תשב לזכר שבודאי
ולנקבה טומטום וזכר ואנדרוגינס
וזכר תשב לזכר ולנקבה טומטום ונקבה
אנדרוגינס ונקבה תשב לנקבה בלבד
יצא מחותך או מסורס משיצא רובו
הרי זה כילוד יצא כדרכו משיצא רוב ראשו (ראשו אי זה הוא)
ראשו משותיצא פרחזנו ו המפלת
ואין ידוע אם הולדה היה תשב לזכר
אין ידוע אם הולדה היה תשב לזכר
ולנקבה ולנידה המפלת יום ארבעים
אינה חושבת לולד יום ארבעים ואחד
תשב לזכר ולנקבה ולנידה ישמעאל
אומר יום ארבעים ואחד תשב לזכר ולנקבה
ולנידה יום שמונים ואחד תשב לזכר
ולנקבה ולנידה שהזכר נגמר לארבעים
ואחד ונקבה לשמונים ואחד וחכמים אומרים
אחד בריית זכר ואחד בריית נקבה וזה
וזה לארבעים ואחד פר׳ ד׳ הל׳

בנות הכותים נידות מיעיסתן
הכותים טבלין משכב תחתון כעליון
מפני שחזן בועלי נידות והן יושבות
על גבי דס ואין חוששין עליהן על ביאת
המקדש ואין שורפין עליהן את התרומה
התרומה מפני שרוב אוכלין בטהרה ב
בנות ישראל בזמן שנהגו לישב על הנדה
אבותן הרי הן כבנותיהן פרשה לנדת

כדרכי ישראל הרי זו ר"ש ור' יוסי או
לעולם הן כמי שעה שיפרשו לילה נודלי
אלונתן דם עלרייה דם טהורה של
מינורעיה גיה שמי מטהרין ובית הלל
או כרוסה וכמימי רגלי הדם יולדת
שלא טבלה ביה שמי או כרוקה וכמימי
רגליה ובית הלל או מטמאין ובש
ומודים ביולדת שהוא מטמא לח
ויבש ר' המקשה נדה הקישה
שלשה ימים כנהור אחד עשר שפת
מיעוט לעקרה הרי זו כיולדת בזוב
רבי אלעזר יהושע או לילה ויום
לילי שבת ויומו ששפת נדה הענר
אבל לא מן הדם ה כמה הוא קישויה
רמאיר או אפילו ארבעים וחמשים
יום ר' יהודה אומר דייה חדשה ר' יוסה
בר שמעון אומרים אין קישוי יתר
בישות שפות ג המקשה נדה שמונים
שלנקבה כלדמים שהוא רואה טהורים
עד שיצא הולדר ליעור מטמאין אמרו לו לר' ליעזר מה אם בקרום
שהחמיר בדם השופי הקל בדם הקושי
מקום שהקל בדם השופי אין דין שיקל
בדם הקושי אמר להם רבי לבא מן הדין
להיות בנדון ממה הקל עליה מטומאה
ויבה לא טמאה היא טומאת נדה
ד כל אחד עשר בחזקת טהורה ישנה
לה ולא בדקה שעה נאנסה הוידה
ולא בדקה הרי זה טמאה היגשה שעה
וסתה ולא בדקה הרי זו טמאה ר'

מאיר או אם היתה בחבית והגיעה
שעה וטוענה ולא ברקה הרי זו טהורה
שחוררה מסלקת את הדמים אלו ימי
הזב והזבה ושומרת יום כנגד יום הרי
אילו חזקת טהורה פרק ה
הלז יונא דופן אין יושבין
עליו ימי טומאה וימי טהרה ואין
חייבין עליו קרבן ר' שמעון אומר
הרי זה כיולדת כל הנשים מיטמאות
בבית החיצון שגדם יהיה ובה נב
בפשרה אבל הזב ובעל קרי אינן
מיטמין עד שיגיעו לחצן
ב היה אוכל בתרומה והרגיש שני
ודעתו איברי אותו באמיה ובלבו
אם תהיה ובמי שהוא
אפילו בכעין החרדל ובפחות מיכן
ג תינוקת בת יום אחד מיטמא מגעה
ובת עשרה ימים בזיבה תינוק בן יום
אחד כשפיא בניד הומיטמא בנגעים
ומיישא בטומאת מת וזוקק ליבום ופושה
מן המיבום ומיאכיל בתרומה ומתחלמן
התרומה ונוחל ומנחיל והורגו חייב
והרי הוא לאביו ולאמו ולבניו
כחתן שלם ד בת שלוש שנים ויום
אחד מיקדשת בבית מה בא על היבמה
קטנה וחייבין עליה כרת שם אשת איש
ומטמא את בועלה לטומאת שכבת זרע
כעליון נישאת לכהן תאכל בתרומה
בא עליה אחד מכל הפסולין פסלה מן
התרומה בא עליה אחד מכל הענויות

הָאֲמוּרוֹת בְּנִזְרָה מִיתִּין עַל יְדֵי אַחֵר וְהֵיכִי
פְּטוּרָה בְּחוּמְרָן נִטְּלָן אֶצְבַּע בֵּינַיִן
ה בֵּן הַשָּׁעָשִׁים וְיֵשׁ אֶחָד שֶׁבָּא עַל
וְבִימִטְ קַבָּאהוּא טְהוֹרִין עַד שֶׁיַּדְלִ
וּמַיִם מְאֻבָּנָה לְטַמֵּא מִשֶּׁנִּתְחַסְּרוּ
כְּעֵלִּיוֹן וְפוֹסְלִין אוֹתָנוּ מֵאֵילּוּ וּפוֹסְ
אֶת הַהֲסָרָה מִשֶּׁלְּגַבֵּי הַמִּבְחָנָה וְהֵיא נ
נִסְקָלָה עַל יְדֵי וְאִם בָּא עַל אֶחָת מִכָּל
הָעֲרָיוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה מִיתָה עַל
וְהוּא הָאָב וְ בְּאַחַת עֶשְׂרֵה
שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד נִדְרֵי הַקְּדָשִׁים
עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד נִדְרֵי הַקַּיָּמִין
וּנְדָרִין כָּל שְׁהֵם עֶשְׂרֵה בֶּן שְׁבָּעִים
עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד נִדְרֵי
בֶּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד נִדְרֵי
קַיָּמִין וּבְתוֹקֵף שֶׁל שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים
לְיוֹמָן הַזְּהִירָה עַל נִדְרֵי שֶׁאָמְרוּ דַּעַת
אֲנוּ לְשֵׁם מִדְרָשׁ וְלֹא שֵׁם מִי הַקְּדָשִׁים
אֵינָן נִדְרֵיהֶן נְדָרִים וְלֹא הַקְּדָשָׁן הֵן
הַקְּדֵשׁ לְאַחֵר זְמַנָּה אֶלָּא עַל פִּישְׁאֵ
שֶׁאָמְרוּ אֵין יוֹרְעִים לְשֵׁם מִי נִדַּרְתָּ
וְלֹשֵׁם מִי הִקְדַּשְׁתָּ נְדָרִים נְדָרִים וְד
וְהַקְּדָשִׁים הִקְדֵּשׁ ׀ מַשְׁלִ וְזַכַּי
בְּאִשָּׁה פּוֹחֵל וְצָבֵל פְּעוֹרָה גִּינְקִית
בּוֹדֵל אוֹלֵל יְמִי הַשְּׁעָרִים בְּוּזִּי אֲנִיָּה
וְכִי בְּמֵצִיאָה וְכַמַּעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וְהַפֵּ
נְדָרִים בֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד מִכָּל
בְּהֶרְשׁוֹת ׀ אֵיזֶה הוּא מְעֻנֶּה
רִיטָה הַגָּלִילִי אוֹמֵ מְשִׁיעָה הַקְּשָׁ
הַחַת הַדְּרִיעָה אוֹמֵ מְשֻׁנָּטוֹ הַ

הַנְּדָרִים בֶּן עֶשְׂרִ אוֹמֵ מְשֻׁבָּשׁ הַפְּטוֹמֶת
רִיסָה אוֹמֵ נְדָרִי שְׁיֵהָא נוֹתֵן יָדָהּ עַל
הָעִקָּרוֹן וְהוּא שׁוֹקֵעַ וְשׁוֹהֶא לְחַוֵּר
ט בֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה שֶׁלֹּא הֵבִיאָה שְׁתֵּי
שְׂעָרוֹת הֲלֵיכָ רְאָיָה שֶׁהֵבִיאָה בֶּן עֶשְׂרִים
וְהִיא אֵילוֹנִית לֹא חוֹלֵץ וְלֹא מְיַבֶּמֶת
בֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה שֶׁלֹּא הֵבִיאָ שְׁתֵּי
שְׂעָרוֹת וַהֲבִיאָ רְאָיָה שֶׁהִיא בֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וְהִיא סָרִיס לֹא חוֹלֵץ וְלֹא מְיַבֵּם
אֶלָּא לְדִבְרֵי בֵּית הִלֵּל וּבֵית שַׁמַּאי אוֹ זֶה
וְזֶה בֶּן שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה רוֹעֵר אוֹ הַמַּר
כְּדִבְרֵי בֵּית הִלֵּל וְהַקַּבָּה כְּדִבְרֵי בֵּית
שַׁמַּאי שֶׁהָאִשָּׁה מְמַהֶרֶת לָבוֹא לְבֵית אִישׁ
פ ׀ הַלּ ט בַּאסִימָן הַחִתּוּן
וּבֵר שֶׁלֹּא בָּא הָעֶלְיוֹן אוֹ חוֹלֶה אוֹ
מְהֻבְּמֶת בָּא הָעֶלְיוֹן עֵר שֶׁלֹּא בָּא
הַחִתּוּן וְעָלָה עַל פִּישְׁאֵ אִיפְּשָׁר
מֵאוֹר אוֹמֵ לֹא חוֹלֵץ וְלֹא מְיַבֶּמֶת וְחַכָּ
אוֹמֵ אוֹ חוֹלֵץ וְאוֹ מְיַבֶּמֶת מִפְּנֵי שֶׁאֵ
אִינָשׁ לְהַחְתִּין לְבוֹא עֵר שֶׁלֹּא בָּא
הָעֶלְיוֹן אֲבָל אִיפְּשָׁר לָעֶלְיוֹן לָבוֹא עַד
שֶׁלֹּא יָבוֹא הַחִתּוּן ב בְּיוֹצֵא בּוֹ בְּלִ
חָרֵשׁ מַכְנִיס וּמוֹצִיא וְיֵשׁ שֶׁהוּא מוֹצִיא
וְאֵינוֹ מַכְנִיס כָּל אֵבֶר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ יִפָּרֵשׁ יֵשׁ
בּוֹ עִנְּגָם וְיֵשׁ שֶׁאֵין בּוֹ עִנְּגָם וְאֵין בּוֹ יִ
יִפָּרֵשׁ ג כָּל הַמִּיטַּמֵּא מֵרֹאשׁ
מִיטַּמֵּא טֻמְאָה מֵהֶרְוֵשׁ שֶׁהוּא מִיטַּמֵּא
טֻמְאָה וְאֵינוֹ מִיטַּמֵּא מֵרֹאשׁ ד
כָּל הָרְאוּיִלִּין דִּינֵי נְפָשׁוֹת רְאוּיִלִּין
דִּינֵי מָמוֹנוֹת וְיֵשׁ שֶׁהוּא רְאוּיִלִּין

ראויי לדון דיני ממונות ואין ראויי
לדון דיני נפשות ה"ג הכשר
לדין כשר להעיד ויש שהוא כשר
להעיד ואינו כשר לדין ו"ל שהוא
חייב במעשרות מעמא טומאת אכלין
ויש שהוא מעמא טומאת אכלין
ואינו חייב במעשרות ז"ל שהוא
חייב בפיאה חייב במעשרות ויש
שהוא חייב במעשרות ואינו חייב
בפיאה ח"ל כל שהוא חייב בראשית
הגז חייב במתנות ויש שהוא חייב
במתנות ואינו חייב בראשית הגז ט
כל שיש לו בירור יש לו שביעית ויש
שיש לו שביעית ואין לו בירור י
כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר ויש
שיש לו סנפיר ויש שיש לו סנפיר
ואין לו קשקשת יא כל שיש לו
קרניים יש לו טלפיים ויש שיש לו
טלפיים ואין לו קרניים יב כל העשין
ברכה לאחריו עשין ברכה לפניו ויש
שהוא עשין לפניו ואינו עשין לאחריו
יג תינוקת שהביאה שתי שערות
חייבת בכל המינות האמורות בתורה
וחולינת אומרת יבמתי וכן תינוק שהביא
שתי שערות חייב בכל המינות האמורות
בתורה וראויי להיות בן סורר ומורה
משהביא שתי שערות עד שיקיפו זקן
התחתון לא את העליון אלא שדיברו
חכמים בלשון נקיה תינוקת שהביאה
שתי שערות אינה יכולה למאן ויהודה
אומ משיביאו הרוב ור' שתי שערות

האמורות בפרה ובנגעים הן אמורות
בכל מקום וכמה הוא שיעורן כדי לכוף
ראשן ליעקרן רבי ישמעאל אומר
אומ כדי לקרוץ בעפרן ר' עקיבה אומ
כדי שיהא מהלך בהן ברחובה של עיר
כתה הריז מקלקלת וחוששת משה
וכבדי מאיר וחכמים אין בהתמין משה
וכבדי יה הרואה יום אחד עשר בין
השמשות תחילת נידה וסוף נדה
תחילת ובה וסוף ובה יום ארבעים
לזכר ויום שמונים לנקבה בין השמשות
לכולה הרי אלו טועות אמר יהושע עד
שאתם מתקנים את השוטות באו ותקנו
את הפיקחות פר ז הל יה

דם הנידה ובשר המת
מיטמין לחים ומטמים יבישים אבל חזה
והנתחי והירוק והשדרן והגבלה ושכבת
זרע מטמין לחים ואינן מטמין יבישים
אם יכולים להשרות ולחזור לכמות
שהיו מטמין לחים ומטמין יבישים
וכמה זמן שורין אותן בפושרין מערת
ליעתי יום אחד ובשר המת שלשה אם
אינו יכול להשרות ולחזור לכמות
שהיה טהור ב השדרן שנמצא
במבוי מטמא למפרע עד שיאמר בדקתי
את המבוי והוא ולא היה בו שדרן וכן
בשערת נכרי וכן כתה שנמצא בחלון
מטמא למפרע עד שיאמר בדקתי את
החלון והוא ולא היה בו כתה וכן בעל
כיבוס ומטמא בין לח בין יבש שמעון
אומ הידש מטמא למפרע והלח אינו

טְמֵאִים אֶלָּא עַד שָׁעָה שֶׁהוּא יָכוֹל
לַחְזוֹר וְלִהְיוֹת לח ג כָּל הַמְּתֻמָּחִים
הַבָּאִים מִמְּקוֹם טְהוֹרִין ר׳ יְהוּדָה מְטַמֵּא
מִפְּנֵי שֶׁהֵן גְּדוֹלִים טוּרִים הַבָּאִים מִמְּקוֹם
הַטְּמֵאִים טְהוֹרִין מִמְּקוֹם יִשְׂרְאֵלִים הַכּוֹתִים
ר׳ מֵאִיר מְטַמְּאִין וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין מִפְּנֵי
שֶׁלֹּא נִחְשְׁדוּ עַל כְּתֻמְּיוֹתֵיהֶן ר׳ כָּל הַמְּתֻמָּחִים
הַנִּמְצָאִים בְּכָל מָקוֹם טְהוֹרִין חוּץ
מִן הַנִּמְצָאִים בַּחֲרָרִים וּבְסִבְיוֹתֵי בַּיִת
הַטְּמֵאוֹת שֶׁלְּכוֹתִים מְטַמִּין בְּאֹהֶל
מִפְּנֵי שֶׁהֵן קוֹבְרִין שָׁם אֶת הַנֶּפֶל יוֹ
ר׳ יְהוּדָה אוֹמֵר לֹא הָיוּ קוֹבְרִין אֶלָּא
מְשֻׁלִּיכִין וְהַחַיָּה גּוֹרֶרְתָּן ר׳ נְאֻמָּנִים
לוֹמַר קָבַרְנוּ שָׁם אֶת הַנֶּפֶל אוֹ לֹא
קָבַרְנוּ נֶאֱמָנִין עַל הַבִּזְמָה אַף בְּיִבְרָה
אַף לֹא בְּיִבְרָה נֶאֱמָנִין עַל עִסְקֵי קְבוּרוֹת
אֵינָן נֶאֱמָנִין לֹא עַל הַסְּמָכוֹת לֹא עַל
הַפְּרָעוֹת לֹא עַל בֵּית הַפְּרָס וְזֶה הַכְּלָל כָּל
שֶׁהֵן חֲשׁוּדִין בּוֹ אֵינָן נֶאֱמָנִין עָלָיו׃

פ״ק הל׳ ה

הָרוֹאֶה כֶּתֶם עַל בְּשָׂרָה נִטְמָא בֵּית תּוֹרָפָה
טְמֵאָה וְשֶׁלֹּא כְּנֶגֶד בֵּית תּוֹרָפָה טְהוֹרָה
עַל עֲקֵיבָה וְעַל רֹאשׁ גַּבְרָלָה טְמֵאָה
עַל שׁוֹקָה וְעַל פַּרְסוֹתֶיהָ מִבִּפְנִים טְמֵאָה
וּמִבַּחוּץ טְהוֹרָה רָאַת עַל חֹלְקָהּ מִן
הַחֲגוֹר לְמַטָּן טְמֵאָה מִן הַחֲגוֹר וְלְמַעְלָן טְהוֹרָה רָאַת עַל בֵּית סְ שֶׁל
שֶׁל חֲלוֹק אַף כְּנֶגֶד בֵּית תּוֹרָפָה
טְמֵאָה וְאִם לַאו טְהוֹרָה הָיְתָה
פּוֹשֶׁטֶת וּמִתְכַּסָּה בְּבֵית הַלְּבָנָה מָקוֹם
שֶׁמְּיַאֲשִׁין מִפְּנֵי שֶׁהוּא חו

חִיּוּר וְכֵן בְּפָלִין ב וְתוֹלֶה עַל דְּבָרִים
שֶׁהֵיא וְכוֹלֶה לִתְלוֹת שֶׁחָטָה בְּהֶמְשֵׁךְ
חַיָּיה וָעוֹף וְתוֹעֶה וְנִמְצָא בְּהֶמְתָּן אוֹ
שֶׁרָבְצָה בֵּינֵי הָעֲסוּקִין בָּהֶן הֲרֵי זֶה
מַאֲכוֹלֶת הֲרֵי זוֹ תּוֹלֶה עַל כַּמָּה
הָיְתָה תּוֹלֶה ר׳ חֲנַנְיָה בֶּן אַחְיוֹנָס אוֹמֵר
עַד כְּבָרִים שֶׁלְּפִיל אוֹתָן עַל פִּי שֶׁלֹּא
הָרְגָה וְתוֹלֶה בְּכֻלָּן וּבְכֻלָּהּ אַף יֵשׁ מָקוֹם
וְהֵיא יְכוֹלָה לְהִנָּצֵל וְלֹא נִצְּלָה הֲרֵי
זוֹ תּוֹלֶה בָּהּ ג מַעֲשֶׂה בְּאִשָּׁה אַחַת
שֶׁבָּאת לִפְנֵי ר׳ עֲקִיבָה אָמְרָה לוֹ רָאִיתִי
כֶּתֶם אֲבָלָה שְׁמֵאָה מַה הָיְתָה בֵּינָהּ אָמַר
לָהּ הֵין וְחַיָּת אוֹ שְׁמֵאָה יְכוֹלָה הֵיא לְהִנָּצֵל
וְלֹא רָצְתָה אָמְרָה לוֹ הֵין וְטִהֲרָהּ
ר׳ עֲקִיבָה רַבּוֹתֵינוּ תַּלְמִידִים מִיסְתַּכְּלִים
זֶה בָּזֶה אֲפִלּוּ הֵם אֲמָרוּ לְהַדֵּק שֶׁהָיָה בְּעִנְיָנָם
שֶׁלֹּא אָמְרוּ חָכָם בְּדָבָר לְהַחְמִיר אֶלָּא
לְהָקֵל שֶׁל וְאִשָּׁה בְּיוֹתְהּ וְכָהּ דָּם יְהֵא
וְכָהּ בְּבָשָׂרָהּ וְלֹא כֻּלָּם עַד שֶׁהוּא נֶתֶן
מֵחֵת הַבֵּד וְנִמְצָא עָלָיו דָּם אַף עַל
טְהוֹר אַף מְשׁוּךְ טָמֵא וּדְבָרִי אֵלִיעֶזֶר
בְּרַבִּי יְהוּדָה פֶּ״ר ט הל׳ ג
הָאִשָּׁה שֶׁהִיא עוֹשָׂה עִרְבָיָה וְרָאֲתָה
דָּם רְאִיָּה אוֹ אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא רָאֲתָה
אַף יוֹשֶׁבֶת טְהוֹרָה ר׳ יוֹסֵה אוֹמֵר בָּךְ
וּבֵין כָּךְ טְהוֹרָה ב אִשָּׁה שֶׁעָשׂוּ
צְרָכֶיהָ מִתּוֹךְ הַסַּפֶּל וְנִמְצָא דָּם עַל הַמַּיִם
ר׳ יוֹסֵה מְטַהֵר ר׳ שִׁמְעוֹן מְטַמֵּא שֶׁאֵין
דֶּרֶךְ הָאִישׁ לְהִרְאוֹת דָּם אֶלָּא שֶׁחוֹזֶרֶת
וְיוֹשֶׁבֶת מִן הָאִשָּׁה ג הַשּׁוֹאֶלָה חֲלוּקָה
לַמּוֹכֶרֶת אוֹ לַיְרֻדָּה הֲרֵי זוֹ תּוֹלֶה בַּשֵּׁנִי

נשיה שלבשו בחלוק או שבשבו
על ספסל אחד ונמצא עליהם כלם
טמאות ישנו על ספסל שלאחריו או
על האוס טבה שבמרחץ נחמיד
מטהר שר נחמיה אומר כלדבר שאינו
מקבל טומאה אינו מקבל כתמים

ו שלוש נשים שהיו ישרנות
על מיטה אחת נמצאו כלם אחת מהן
בועלת טמאות בדקה אחת מהן ומיעוטה
טהור הילו טהורה ושתים טמאות
ותלולות זו בזו אם לאו הרי ראויות ל
לראות רואין אותן כאילו הן ראויות
ז שלש נשים שהן ישרנות על
מיטה אחת נמצאו כלם תחת האמצעית
כלם טמאות תחת הפנימית טמאות הפנימית
והחיצונה טהורה תחת החיצונה שתים
שתים החיצונות טמאות והפנימית
טהורה אפילו בזמן שעליהן עיבולות
המיטה אבל אם על שלשתן דרך
עליהן כלם טמאות ו בדקה אחת
מהן ומיעוטה טהורה הילו טהורה ו
ושתים טמאות שתים ומיעוטו טהור
הן טהורות והשלישית טמאה שלא
שלשתן ומיעוטו טהור כולם טמאות
לעולם הדבר דומה לכל טמאה שהיתה
בשני בתים טהורין בדקו אחד מהן
ומיעוטו טהור הוא טהור ושתים טמ
טמאין שרבה ומיעוטו טהור מהן טהורין
והשלישי טמא שלשתן ומיעוטו ט

טהור כלם טמאין הגר מאיר שהבי
מאיר אומר הבר שהוא בחזקת טומאה
לעולם הוא בטומאתו עד שתודיע
לו שמאה ורבי יוסי ברבי יהודה אומר
מגיע עליהן או לכתחלה ו שבעה
המטמאים מעידים על התחתה רוקדת
ומיעדים שמי רגליה נתרי וכורית
קימוניה ומשלבת הטבילו ועשה
על גבי טהרות העבירו עליהן שבעה
מטמאים ולא עבר הרי זה עבירה
הטהרות טהורות ואינו צריך להטביל
עליהן או שיראו הרי והכתם הטהורות
טמאות וצריך להטביל טמאו
וה הוא רוקד תחת כלי שלא עשה כלום מי גדיים לעשות
מי רגליה שרפוא חלוקת נפש מי
קלליה מרבלים שהחמיצו ושבירת
לבסכו שלשה פעמים על כלי וכלי
העבירן שלא בסדרן או שהעביר
שבעתן אחת לא עשה כלום ט כל
אשה שיש לחשת רגיה שעתה אלו לה
הן הזוחלות מכהקת מעשרת ומשלשת
פי כרסה ושיפולי מעיה ושופעת
וכמין עטרות אותן ואת וכן
כיוצא בהן וכל שתקבעה שלשה
פעמים הרי זו וסת ו היתה
לימדת לה זות ראשה בתחילת הוסת
כל הטהרות שעשה בתוך הוסת

טמאות בפתן הווסת טמאות בס"ז
הווסת כל הטהרות שבעשת בתך הוו
הווסת טהורות ר' יוסה אומ' אף ימים
ושעות וסתות יאי היתה לימודת
לה יות רואה עם הנץ החמה אינה
אסור אלא עד הנץ החמה ר' יהודה
אומ' כל הלילה שלה יב היתה
לימודת לה יות רואה יום חמשה עשר
ושבעה יום עשרים וה וחמשה אסורין
שבעה פעמים יום עשרים וה וחמשה
אסורין שבעה שלשה פעמים יום
עשרים הויתר חמשה עשר ושבעה
לה יום עשרים שאין הראשה קובעת
לה ווסת עד שתקבענה שלשה פעמים
ואינה מיטהרת מן הווסת עד שתעקר
ממנה שלשה פעמים יג נשים
בנות ליס בפנים יש גפן שיניה אדום
יש גפן שיניה שחור יש גפן שיניה
מרובה יש גפן שיניה ממוצעי יהודה
אומ' כל גפן שישבה מין ושאין בה מין
ו טרוקטי פר' חל יג
תינוקת שלא הגיעה ומעה
לראות וניראת בית שמי אומ' נותנין
לה ארבעה לילות בית הלל אומ' עד
שתחזיה המכה הגיעה ומעה לראות
וניראת בית שמי אומ' נותנין לה לילה
ראשון בית הלל אומ' עד מוצאי שבת
ארבעה לילות ראות ועונה בגיר
אביה בית שמי אומ' נותנין לה בעילת
מצוה בית הלל אומ' כל הלילה שלה
ב נידה שבדקה עצמה ביום השביעי
שחרית ומצאתה טהור בין השמשות
לא תפרישה לאחר מים בדקה ומצאתה
טמא הרי זו בחזקת טהורה בדקה
עצמה ביום השביעי שחרית ומצאתה
טמא בין השמשות לא תפרישה לאחר
מים בדקה ומצאתה טהור הרי זו בחזקת
טומאה ומטמא מעת לעת ומפקידה
לפקידה אם ישלה ווסת בידה שעתה
ג יהודה אומ' כל שלא הפרישה
בטהרה מן המטה ולמחר הרי זו בחזקת
טומאה חזקה אומ' אפילו שנים בדקה
ומצאתה טהור בין השמשות
לא תפרישה לאחר מים בדקה ומצאתה
טמא הרי זו בחזקת טהורה ד הבא
והנשה שבדקו בעמען ביום הראשון
ומצאוהו טהור ביום השביעי ושאר
מיניהן כל הימים לא בדקו אלעזר
אומ' הרי אילו בחזקת טהורה יהושע
אין אחזן אלא יום הראשון ויום השביעי
בלבד עקיבה אין אחזן להם אלא יום
השביעי בלבד ה הבא והנשה והניזה
והילדת והמינקת שמותן מטמאין במשא
עד שימוק הבשר נזכרי שמת טהר
מלטמא במשא בית שמאי אומ' כל המשיש
מיתות נידות בית הלל אומ' אין נידה

אלא שמיטה נידה ו האשה שמיתה
ויצא ממנה רבי יעקב דס מטמא משום
כתם ומטמא באהל ר יהודה אומר אינו
מטמא משום כתם לפי שנעקר משמתה
ומודה ר יהודה ביושבת על המשבר
ומתה ויצא ממנה רבי יעקב דס שהוא
מטמא משום כתם אמר ר יוסה לפיכך
אינו מטמא באהל ו בראשונה
היו אומר הירושבת על דם טהור המתה
מעידה מיד לפסוח חזרו לומר הרי היא
כמגע טומאת מת לקרשין כדרך בית הלל
בית שמי אומרים מת מדין שהיא
אוכלת במעשר ובקדשים לחלה ומקפת
וקדשים לה שס ואם נפל מי דנקה מדם
טהרה על כיסי שלתרומה שהוא
טהור שבית שמי אומר ינדיכה טבילה
באחרונה בית הלל אומר אינה צריכה
טבילה באחרונה ז הרואה יום
אחד עשר וטבלה לערב ושמשה
בית שמי אומר מטמין משכב ומושב
וחייבין בקורבן בית הלל פוטרין מן
הקורבן טבילה יום שלאחריו ושמשה
את ביתה ואחר כך ראות בית שמי
אומר מיטמין משכב ומושב ופטורין
מן הקורבן בית הלל אומר זה וזה
מודיים בראה יום אחד עשר וטבלה
לערב ושמשה שהיא מטמא משכב
ומושב וחייבת בקורבן טבלה יום של
אחריו ושמשה הרי זו תביות רעה
ומגען ובעילתן תלויים

משנה פרק א

כל משקין שתחילתן ברינון אפילו
פי שאין סופן ברינון או שסופן ברינון
אף על פי שאין תחילתן ברינון הרי זה
כמי יתן משקין טמאין מטמין לרינון
ושלא לרינון ב המעיד את
האילן להשיר ממנו אבלין או את
הטומאה אינן בכי יתן להשיר ממנו
משקין בית שמי אומר הרי אינן את
שבו בכי יתן בית הלל אומר הרי אינן
בכי יתן ראת שבו אינן בכי יתן מפני
שהוא מיתכוין שיראון מכולן ג
המעיד על האילן ונפל על חבירין
או סוכה ונפלה על חבירתה רחתי יין
וירקות או ירקות מחוברין לקרקע
בית שמי אומר בכי יתן בית הלל אומר
אינן בכי יתן אמר ר יהושע משום
אבא יוסה חליקופרי איש טרבעון
תמה ענני אם יש משקה טמא
בתורה עד שיתכוין ויתן שנ וכי
יתן מים על זרע ונפל מנבלתם ד
הנוער אגודה של ירק וירדו מים
העליון לתחתון בית שמי אומר בכי יתן
ובית הלל אומר אינן בכי יתן אמרו בית
הלל לבית שמי והרי הנוער את הקלח
חושש ין אנו שמא יגאו מן העלה
לעלה אמרו להם בית שמי שהקלח

אשר ואנדה לקחים הרבה אמרו להם
בית הלל הרי המעלה סך מלא פירות
ונתנו על גבי הנהר חוששין אנו שמא
ירדו מי העלין למחתן אבל אם
העלה שניים ונתנן זה על גבי זה המחזחזן
בבי יתן ר יוסה אומ המחזחזן טהור
ה המעביר את הכרי שה וחזרו
שערו בבסותו ר יוסה אומ הראשון
בכי יתן ואת שבו אינן בכי יתן מפני
שהוא מתפזר שנינו מכלי ו
הנופלו בערשין לבורקן אם יפות הן
ר שמשון אומ אינן בכי יתן וחכ אומ
בכי יתן האוכל שמשין בא יניעין מ
משקין שעל גביו ז ר שמעון
אומ אינן בכי יתן וחכ אומ בכי יתן
הטומן פירותיו במים מפני הגנבים
אבל בכי יתן מעשה באנשי ירושלם
שטמנו את דבילתן במים מפני הסיקרין
וטיהרו להן וחכ הניחן את פירותיו
לשיבולת הגדר להביאן עימו אינן בכי
יתן פר ב הל ו
ויעת במים בורות שיחין ומערות ט
טהורה ויעת אדם טהורה שהמים
טמאים והוציע ויעתו טהורה בא
במים שאובין והוציע ויעתו טמאה
ניסתפג ואחר כך הוציע ויעתו טהורה
ב מרחץ טמאה ויעתו טמאה
וטהורה בכי יתן הבריכה שבבית
הבית מזיע מיחמתה ואם טמאה ויעת

כל הבית שמחמתה הבריכה טמאה
ג שתי בריכות אחת טמאה ואחת
טהורה המזיע קרוב לטמאה טמא
קרוב לטהורה פרה טהור מיחיה למחיה
טמא בדרך טמא שבללו עם בדרך טהור
אם רוב מן הטהור טהור מיחיה למחיה
טמא במרחץ שש שרץ וגוים מטילים
לתוכן אם רוב מן הטהור טהור מחיה
למחיה מי שפיכות שמדדו עליהן מי טמא
נשמים אם רוב מן הטמא טמא ואם
רוב מן הטהור טהור מחיה למחיה
טמא אמתי בזמן שקדמו מי שפיכות
אבל אם קדמו מי גשמים אפילו כל טהור
מי שפיכות טמא ד הטורח את
גניו וה מכבש את כסותו ורדו עליהן
גשמים אם רוב מן הטמא טמא ואם
רוב מן הטהור טהור מחיה למחיה
טמא ר יהודה אומ אם הוסיפו לטוח
ה עיר שישראל וגוים דרים בתוכה
והיתה בה מרחץ מיחזעת בשבת אם
רוב גוים רוחץ בה מיד אם רוב ישראל
יכתין כדי שיחמו מחיה למחיה
יכתין כדי שיחמו החמים ר יהודה
אומ באמבטי קטנה אם יש בה רשות
רוחץ מיד ו מעשה בהייק נימבר
אם רוב גוים לוקח מיד אם ישראל יכתין
כדי שיבלא ממקום קרוב מחיה למחיה
יכתין כדי שיבלוא ממקום קרוב אם
יש בה רשות לקח מיד ו מעשה בה

תינוק מושלך אם רובן גוים אם רובן
ישראל ישראל מחזיקה למחזיקה ישראל
רוב ודאה או הולכים אחר רוב המשלימים
ח מציאה במה דברים אמורים אם רובן גוים אינו
צריך להכרין מחזיקה למחזיקה צריך
להכרין מציאה פת הולכין אחר רוב
הנחת מרה ואם היתה פת עסה ר יהודה
אומר רוב אוכלי פת עסה ר יהודה
אומר אם היתה פת קבר הולכין אחר
רוב אוכלי פת קבר ט מציאה
בשר הולכין אחר רוב הטבחין אם
היה מבשל הולכין אחר רוב אוכלי בשר
י המוצא פירות בדרך אם רובן מ
מכנסים לבתיהם פטור למכור בשוק
חייב מחזיקה למחזיקה דמי אויר שישר
וגזם מטילים לתוכו אם רובן גוים והאי
אם רובן ישראל דמי מחזיקה למחזיקה
והדיר הבור מאויר וחבבו אומ אפילו כלו
גוים וישראל אחד מטיל לתוכו דמי
יא פירות שנמצאו שבו על השלישית
ועל השלישית על שלשבירעית שלחמשית
על שלששית שלשביעית על שלשבירעית
של שביעית על שלמוצאי שביעית
הולכין אחר הרוב מחזיקה למחזיקה
להחמיר פי ג הל יא
שק שהוא מלא פירות ומנעו על גבי הפתח
או על פי הבור או על מעלות המערה
ושאובין כל ששאבו בביתן ר יהודה
אומ פנדי כל ששהו אין כנגד המים בכי יתן

ושאינו כנגד המים אינן בכי יתן ב
חבית שהוא מלאה פירות ונתנה
לתוך המשקין או מלאה משקין ונ
תנה לתוך הפירות ושאבו כל ששאבו
בכי יתן מאילו משקין אמרו במים
ובין ובחומץ ושאר כל המשקין טהורין
ר נחמיה מטהר בקיטנית שאין הקיטנית
שואבת ג היודה פת חמה ונתנה
על פי חבית של יין ר משיר מטמא ר
יהודה מטהר ר יוסה מטהר בשל חיטין
ומטמא בשל שעורין מפני שהשעורין
שואבות ר המדבין את ביתו ומקנחו
חיטים ונתנו או מחמת מים בכי יתן
או מחמת הסל אינן בכי יתן המכבס
את כסותו ונתנה והתן בה חיטים
ונתנו או מחמת מים בכי יתן או
מחמת עינמה אינו בכי יתן המטיל
בחול וחזר וה בכי יתן מעשה באכיש
המחוז שהיו מטילין בחול אמרו להן
חכמים אם כן היית עושה לא עשיתה
טהרה מימיכם ה המטיל בטיט
והנגבר שמיעון או אם ישבו משקה
טופח בכי יתן ואם לאו אינן בכי יתן
המדבין את גרנו אינו חושש שמא
מתן בחוי טיה ונתנו ו המלקט
עשבים כשהם טל עליהן להטן בתן
חיטין אינן בכי יתן אם נתבוין לכך
הרי בכי יתן המוליך וחוזר לטהרן
וירדו עליהם ושמיה אם שמה בכי יתן

ר יהודה אומר אין פשר שלא לשמיו ז
אלא אם עמד היו ויתנו מתנה בגג
וירדו עליהם גשמים אם נשמח בכי
יתן ר יהודה אומר אין פשר שלא לשמוח
אלא אם פרק את הינור או אם חלל
להתן ז החמרים שהיו עתידים
במהר ונפלו שקיהם למים אם שמח
בכי יתן ר יהודה אומר אין פשר שלא
לשמוח אלא אם הפסיד היו רגליו
מליאות טיט וכן רגליה מיתו ועבר
במהר אם שמח בכי יתן ר יהודה אומר
אין פשר שלא לשמוח אלא אם עמד
והדריז באדם ובבהמה טמאה לעולם
עמא ח המוריד את הגלגלין
ואת כלי הבקר בשעת הקדים למים
בשביל שינחו הרי זה בכי יתן
מה מורידה בהמה לשתות המים היו
הינוליה בפיה בכי יתן וברגליה אינן
בכי יתן אם משב שיורידו ברגליה
אף העולין ברגליה בכי יתן בשעת
הירידה והדריש לעולם עמא הורידה
חרש שוטה וקטן אף על פי שחשב
שיורידו ברגליה אינן בכי יתן שיש
להן מעשה ואין להן מחשבה
פר ד הל ז
המשוחה לשתות המים העולים בפיו
ובשלמו בכי יתן בחוטמו ובראשו
ובוקנו אינן בכי יתן המלא בחבית
המים העולים אחריה ובחבל שהוא

מכונף על ינואה ובחבל שהוא לעוגה
הרי זה בכי יתן וכמה הוא עוגה
ר שמעון בן אלעזר או טפח ומתניד
תחת הינור אינה בכי יתן ב
מי ששרה עליו גשמים אפילו אב
הטומאה אינן בכי יתן ואם נער
בכי יתן עמוד תחת הינור להקר
או לידוח בטמאין ובטהור
בכי יתן ג המפוקה הרגה לתוכל
בשביל שתדידוח הרי זה בכי יתן אם
בשביל שלא ילקה המפוקה אינן בכי
יתן ד חבית שירד חללת לתוכה
בית שמאי אומר רשבר בית הלל אומר
יערה מודרין שהוא מושיט ידו ונוטל
פירות מיתומה והן מהורין ה
יערבה שירד חללת לתוכה הנותנין
חייבין בעפין אינן בכי יתן נטלה לשופכה
בית שמאי אומר בכי יתן בית הלל אומר
אינן בכי יתן ו הירחה שירד
חללת לתוכה הנותנין והעפין בית
שמאי אומר בכי יתן בית הלל אומר אינן
בכי יתן נטלה לשופכה אילו ואילן
מודים שהן בכי יתן ז המטביל
את כליו והמכבס את פסותו במערה
המים העולים בידיו בכי יתן ברגליו
אינן בכי יתן ר אלעזר אומר אף שר
לו שירד אלא אם כן נטפו רגליו
את העולים ברגליו בכי יתן ח
קופה שהיא מליאה תרומות ומעשרות

לתוך המקוה מן שיט ידו ומטל תרומתן
מתובה והן טהורין העלה מן המים
הנוגעים בקופה טמאין ושאר כל הימ
התורמסין טהורין ענגון שמים ידי
נידה מריחתן והוא טהור העלתו כל
שהוא מן המים טמא ט פירות
שנפלו לתוך אמת המים והפשט מי
שחיו וידיו טמאות וכלין ידיו טהורות
והפירות טהורין אם חשב שידוחו
ידיו וכלין טהורות והפירות בכי יתן
י קדירה שהיא מליאה מים ונתנה
לתוך המקוה והפשט את המטמאה את
חבירתה טמאה מגע טמאות טהרה
ושאר כל המשקין טמאה שאין המים
מטהרין את שאר המשקין יא
המלא בקילון יד שלשה מים טמאין
רבי יהודה אומר אם נתנו מיד טהורין אם
לא נתנו אפילו עד שלשים יום טמאין
יב עגינים שנפלו עליהן משקין וירדו
עליהן גשמים אם רבו טהורין הרבה
שירדו עליהן גשמים את על פי שרבו
טמאין בלעו משקים טמאין את על פי
שהרבה שירדו עליהן גשמים טהורים
ולא יסיקם אלא בידים טהורות בלבד
רבי שמעון אומר אם היו לחים והסריקן
רבו משקין הרבה עליהן על המשקים
שבלעו טהורין פר ה הל יב
מי שטבל בבגדו והיה לפניו מגדר אחד
ועבר בו ורוחות שניה את הראשונה

ויחזיר ויבדיל לשנותו וכן לבהמתו טיהרו
שניה את הראשונה אם כמשחק
עמהן הרי זה בכי יתן ב השט על פני
המים המטהרין אותן אינן בכי יתן ואם
תתכוין להחזיר על החבירו הרי זה בכי יתן
העושה ניפוי במים הנותנין את
שבהה אינן בכי יתן ג פירות שנגדו
הדלת לתוכן וכלין שבתוכו אותן אינן
בכי יתן ד המוריד את הבור בין
ליעמיקו בין לרחיבו הרי זה בכי יתן ד
רבי יוסי ברבי יהודה אומר ליעמיקו בכי יתן
לרחבו אינו בכי יתן ה פשט ידו או
רגלו או קנה לבור לירד אם ישב מים
אינן בכי יתן לירד כמה מים ישב
הרי זה בכי יתן ורק את האוכל לבור
לירד אם ישבו מים הנותנין אינן
בכי יתן את שבאבן טהורין ו
החובט על השלח חוזר למים בכי יתן
ובתוך המים אינן בכי יתן רבי יוסה אומר
אף בתוך המים בכי יתן מפני שהוא
מהפכן שיניאו עם הנאה ז המים
העולים בספינה ובעוקל ובמשוטות
אינן בכי יתן המינות והרשתות
והמכמרות אינן בכי יתן אם נתן בכי
יתן המוליך את הספינה למים המגדל

לימרפה המרימאה מימי בשמים
לעיפו המעיה אות האומר בשמים
לבבותו ומרי זה בכי יתן ח קסיריה
שלשלת הדגת וכן שיפה שלבינים
אינן בכי יתן ואם נעל בכי יתן ט
כל הנעיק טהור חוץ מדבש הפיס
והעפרית הסיד בית שמי אומ אוח מיקפה
שלבריסים שלפול מפני שהרי סולת
לאחריה המעיה מיחס לימים
ומיינן לימנן מיחס לימין טהור
ומיצנן לחס טמאר שמימן אומ
אף המעיה מיחס לקס וכוחו של
תחתונים פה משל עליון טמא יא
האשה שהמיד מריחו טהורות המעה
בקדירה טמאה אס הריעו ולדיה ט
טעמאות ומעשה בקדירה טהורה
אס הזיעו לדיה בקדירה טמאה ר
יוסה אומ אס נתפו השולי עבדים
בכח מאונים רמון שבבקה טהור
יג שיעריה לוגך המלי הרי זה דומה
למלי ויתיה ועבדים שהן מנשפים
פרק ו הלכות יא
המעלה פירותיו לגג מפני המניעה
ומרד עליהן טל אינן בכי יתן ואם
נתמרון לבן הרי זה בכי יתן העלן

חריש שנטה מקטנו אפ על פי שחשב
שורד עליהן טל אינן בכי יתן שיש להה
מעשה ואין להן מחשבה ב המעלה
את האוגדות ואת הקיני עית ואת השוח
לגג בשביל שימתינו אינן בכי יתן כל
האגדות שלבית השוקין טמאין ר
יהודה מטהר בלחים אמ רמאיר וכי
מפני מה טימאום אלא מפני מקרה
הפה כל הקמחים והסלתות שלבית הע
השוקין טמאין חוץ מקמח הדגנים
והטיפני טמאין בכל מקום נ כל
הבציים בחזקת טהרה חוץ משל מוכי
משקה אס היו מוכרין עימהן פירות
יבשים טהורות כל הדגנין בחזקת ר
טומאה ר יהודה אומ חתיכה אילמית
רבי המיני הבאין בקופה וקולייס ה
האספנין הרי אילו בחזקת טהורה
וכלהיני בחזקת טומאה ועל כלם עמ
הארץ נאמנין לומ טהורין הן חוץ מן
הדגה מפני שמפקידין אותה אומל עמ
הארץ ר אליעזר בן יעקב אומ יכ טהור
שנפל לתוכו מים כל שהן טמא ר
שבעה משקים הן הטל והמים והשמן
והדם והחלב והיין והשמ יוצאי
טהור ומותרי באכילה ה תולדות
למים הירקא מן הצנין מן האוזן וכן
החוטם מן הפה מי רגליים בין בליה
בין קטנים לרעתו ושלא לדעתו תולדות
לדם הם שזוע הבהמה ובחמה

וּבַשְּׁלִישִׁי רָאָה אַחַת בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְ֯רִ֯ים וְכוּ׳
וַחֲמוֹר בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים מִשְּׁנֵבַּ֯ וּמִ֯
וּמִשְּׁנֵבַּ וְעַרְיָן בְּיֹאת מַיִם חַיִּים וְעָלוּ
מִן הַקִּידְּבָן ג הָרוֹאֶה קְרִי בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי לִסְפִירַת זָבוּ בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְ֯
סָתַר שְׁנֵי יָמִים שֶׁלְּפָנָיו בֵּית הִלֵּל אוֹמְ֯
לֹא סָתַר אֶלָּא יוֹם אֶחָד וְיִשְׁמָעֵי אוֹמְ֯ הַ֯
הָרוֹאֶה בַּשְּׁלִישִׁי סָתַר שְׁלָפָנָיו וְעָקְרָה
אוֹמְ֯ אֶחָד הָרוֹאֶה בַּשְּׁלִישִׁי וְאֶחָד הָרוֹאֶה
בַּשְּׁלִישִׁי שֶׁבֵּית שַׁמַּאי אוֹמְ֯ סָתַר שְׁנֵי
יָמִים שֶׁלְּפָנָיו בֵּית הִלֵּל אוֹמְ֯ לֹא סָתַר אֶלָּא
יוֹם אֶחָד הָרוֹאֶה קְרִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי סָתַר
אֶלָּא יוֹם בְּרוֹאֶה קְרִי אֲבָל אֵסְרָאָה
וְכֵן אֲפִילּוּ שְׁנֵי יוֹם שֶׁלְּפָנָיו סָתַר שֶׁלְּפָנָיו
ד רָאָה אַחַת הַיּוֹם וּשְׁתַּיִם לְמֶחָר
שְׁתַּיִם הַיּוֹם וְאַחַת לְמֶחָר שָׁלֹשׁ לְשִׁלְשָׁה
יָמִים אוֹ לִשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת הֲרֵי זֶה וְכֵן
זָבָה ה רָאָה אַחַת וְהִפְסִיק כְּדֵי
עֲבִילָה וְסִיפֵּג וְאַחֵר כָּךְ רָאָה שְׁתַּיִם
אוֹ אַחַת מְרוּבָּה בִּשְׁתַּיִם אוֹ שֶׁרָאָה
שְׁתַּיִם אוֹ אַחַת מְרוּבָּה בִּשְׁתַּיִם וְהִפְסִיק
כְּדֵי עֲבִילָה וְסִיפֵּג וְאַחַר כָּךְ רָאָה
אַחַת הֲרֵי זֶה זָב זָבָה רָאָה אַחַת
מְרוּבָּה כְּשָׁלוֹשׁ שֶׁהִיא כְּמֵעֶה וְיֵתֶר לְ
לְשִׁלּוּחַ שְׁתֵּן כְּדֵי שְׁתֵּי עֲבִילוֹת אֵ
וּבִשְׁנַיִם פְּחוֹתִים הֲרֵי זֶה זָב וְזָבָה
רָאָה אַחַת מְרוּבָּה כִּשְׁתַּיִם מִעַטְּ
מְשַׁכֵּב וּמוֹשֵׁב וְרָכִיב בְּיֹאת מַיִם חַיִּים
וְעָלוּ מִן הַקִּידְּבָן אֲבָל רוֹסֵס לֹא עָלוּ
אַחַת מְרוּבָּה אֲפִלּוּ כְּשִׁלְשָׁה כְּדֵי
שְׁלוֹשׁ ח רָאָה אַחַת הַיּוֹם וְאַחַת

בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְאַחַת לְמֶחָר אוֹ יָרוֹעַ
שְׁמֵיכָ֯ אֵת הָרִאשׁוֹנָה מִכְּלָל שְׁתַּיִם לְמֶחָר
וְהָאוֹ לֹטוּמְאָה וְלִקְדֵּבָן וְאִם סָפַק שְׁמֵיכָ֯ אֵת
הָרִאשׁוֹנָה מִכְּלָל שְׁתַּיִם לְמֶחָר וְהָאוֹ
לְטוּמְאָה וְסָפֵק לְקִדְּבָן רָאָה שְׁתַּיִם
בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת סָפֵק לְטוּמְאָה וְלִקְדֵּבָן
אַחַת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְאַחַת לְמֶחָר
וְלִקְדֵּבָן אַחַת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת סָפֵק לְטוּמְאָה

פֶּ֯ ב הֲלָ֯ ח

הַכֹּל טְמֵאִין בְּזוֹבָה אַף הַמַּעֲבִיר אַף הַמַּעֲבִיר
בֵּין מִשֶּׁחִזְּרִין וּבֵין שֶׁאֵינָן מִשֶּׁחִזְּרִין כ
חֹרֶשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן סָרִיס אָדָם סָרִיס
חַמָּה וּטוּמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס נוֹתְנִין עֲלֵיהֶן
חוֹמְרֵי הָאִישׁ וְחוֹמְרֵי הָאִשָּׁה וּמְטַמְּאִין
בְּיָדַיִם כָּאִשָּׁה וּבְלוֹבֶן כְּאִישׁ וְטוּמְאָתָן בְּסָפֵק
ב בְּשִׁבְעָה זְבִין בְּזָבִין אוֹת הָרִ֯ עַד
שֶׁלֹּא נִזְקַק לְזִיבָה בְּמֵאֵ֯ לְמִשְׁתַּ֯ ד
בְּמַשְׁאֵ֯ בְּקָפִיצָה בְּחוֹלִי בְּמַרְאֵה וְהֵרִ֯
הֵידִּיחַ עַד שֶׁלֹּא רָאָה אוֹ רָאָה עַד שֶׁלֹּא
הֵידִּיחַ רִ֯ וְהִתִּ֯ אוֹ אֲפִלּוּ רָאָה בְּהֶמְ֯
וְחָזָה רָעֵ֯ מִיתְ֯ עַקְּרִין וְה עִם זֶה אֲפִלּוּ
רָאָה בְּהֶמְ֯ וְחָזָה וְעָקַר מִיתְ֯ עַקְּרִין וְה
עִם זֶה אֲפִלּוּ רָאָה בְּתְ֯ עֲבַר עֲבַר הָאִשָּׁה
רִ֯ עֲקָרָה אוֹ אֲבַל מֵאֵ֯ בֵּין רַ֯ בֵּין
יָפָה וְטוֹעָה כַּמַּשְׁמָ֯ אֲמִירָ֯ לֹא אֵין בֵּן
וְבֵית מַעֲמָד אֲבָל לְהַקּ אֵין אַחֲרוֹת זְבִין
עָלֶיהָ מִשֶּׁנִּזְקַק לְזִיבָה אֵין בּוֹדְקִין
אוֹתוֹ אוֹנְסוֹ וּסְפֵקוֹ וְשִׁכְבַת זֶרַע טְמֵאוֹת
וְשֶׁרַגְלֵיהֶן לְדָבָר ג רָאָה רְאִיָּ֯
רְאִשּׁוֹנָה בּוֹדְקִין אוֹתוֹ בְּשִׁבְעָה בְּשִׁלִּישִׁית
אֵין בּוֹדְקִין אוֹתוֹ לְעוֹד אוֹמֵ֯ בְּשִׁלִּישִׁית

ועל הים ועל הארטרופילון ועל חמור
של דיחים של דיד ועל סאה של דיחים
של דיחים ר' יוסה אומ אף על קורת ה
והקלתם טהורין ג הקיש על הדלת
על הטער ועל המנעול ועל המשוט
ועל הקילה ועל איילן שכוחרעין על
סוגה שכוחה רעו ועל איילן עצה ועל
סולם מיד בזמן שאינו מקבל מסמר
על הפקש ועל הקורה ועל הדלת מ
בזמן שאינן עשויים בטיט טמאין
על השידה ועל הגינה ועל המגל
טמאין ר' נחמיה ור' שמעון מטהרין
באהל ר' ג שהיה מוטל על חמשה
סלעים או על חמש פונדיות לאורכן
טמאין לרוחבן טהורין ישן סלק
והפה על יחן טמאין חיה ויושל על
ששה כיסות שהי ידיו על שנים
ושתי רגליו על שנים וראשו על אחד
וגופו על אחד אין טמא אלא שהחזיק
גופו עובר על שתי כסיות ר' שמעון
אומ אם רחוקין מדה וכדה טהורין
ה עשר של אוהל ואין על גבי ואין
על גבי העליונה כלים טמאות הזב
בקה מאזנים ומשקלות שבידו
כרעי הזב טהורין כרעי הן טמאין ר'
שמעון אומ ביחידי טמא ובמרובין
טהור שאין אחד נושא את רובו
ו הזב בקה מאכלין ומשקין
בקה שניה טמאין ובמה הכל טהור
חוץ מן האדם והחומר בזב מבמת

וחומר שבזב בזב מבמת שהזב עושה
משכבו ומושבו מקבלין לטומאת אדם
ולטומאת כלים על גביו כד הוא לטמא
אכלים ומשקים מהשאין המת מטמא
ו חומר במת מבזב שהמת מטמא
באהל ומטמא טומאת שבעה מה
שאין הזב מטמא ח היה יושב
על גבי המטה וארבעה של יות תחת
ארבע רגלי המיטה טמאות מפני
שאינו יכולה לעמוד על שלוש ר'
שמעון מטהר היה רוכב על גבי בהמה
וארבעה של יאות תחת ארבע רגלי בהמה
טהורות מפני שהיא יכולה לעמוד
על שלוש והיתה של יא אחת תחת שתי
ידים ואחת שתי רגלים תחת היד תחת
הרגל טמאה ר' יוסה או המסום מטמא
בידיו ורגליו וחמור בידיו שמשענת המסום
על רגליו ומשענת חמור על ידיו ישב
על קורת הבית הכדים שבעוקל טמאין
על המיבש שלשבם כלים שהחזיו
טהורין ר' נחמיה מטמא: פר ה
הל ח הנוגע בזב או שהזב נוגע בו
המשיט אהל הזב או שהזב משיט מטמא
אכלין ומשקין וכלי שטח במגע אבל
לא במשא כלל אמ ר' יהושע על המטמא
בדרים בשעת מגע מטמא אכלין
ומשקין להיות תחילה והידים להיות
שניות אינו מטמא לא אדם ולא כלי
חרש לאחר פרישתו מי מטמין מטמא
משקין להיות תחילה והאכלין וד

וְהַיָּדַיִם לִהְיוֹת שְׁנוֹתֵק וְאֵינוֹ מְטַמֵּא
בְּגָרִין: ב וְעוֹד כְּלַל אָחֵר אָמְרוּ
כָּל הַנּוֹשֵׂא עַל גַּבֵּי הַזָּב טָמֵא וְכָל
שֶׁהַזָּב נוֹשֵׂא עָלָיו טָהוֹר חוּץ מִן
הָרְאוּי לְטַמֵּא מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב ״
וּלְאָדָם כֵּיצַד אִיצְבָּעוֹ שֶׁל זָב מַגָּעָהּ
הַגְרָבָךְ הַטָּהוֹר מִלְמַעְלָן מְטַמֵּא
שְׁנַיִם וּפוֹסֵל אֶחָד ׳ ג טָמֵא ״
מִלְמַעְלָן וְטָהוֹר מִלְמַטָּן מְטַמֵּא
שְׁנַיִם וּפוֹסֵל אֶחָד פָּרַשׁ מְטַמֵּא ׳
אֶחָד וּפוֹסֵל אֶחָד הָאֹכְלִין וְהַמִּשְׁקִין
וְהַמִּשְׁכָּב וְהַמַּדָּךְ מִלְמַעְלָן
מְטַמִּין אֶחָד וּפוֹסְלִין אֶחָד פָּרַשׁ
מְטַמִּין אֶחָד וּפוֹסְלִין אֶחָד מִשְׁכָּב
וּמוֹשָׁב מִלְמַטָּן מְטַמִּין שְׁנַיִם ״׳
וּפוֹסְלִין אֶחָד פָּרַשׁ מְטַמִּין שְׁנַיִם
וּפוֹסְלִין אֶחָד הָאֹכָלִין וְהַמִּשְׁקִין
וְהַמַּדָּךְ מִלְמַטָּן טְהוֹרִין ׳ ד
מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ כָּל הַנּוֹשֵׂא וְהַנִּישָׂא
עַל גַּבֵּי הַמִּשְׁכָּב טָהוֹר חוּץ מִן הָאָדָם
כָּל הַנּוֹשֵׂא וְנִישָׂא עַל גַּבֵּי הַגְּבָלָה
חוּץ מִן הַמֵּסִיט ר׳ אֶלְעָזָר אוֹמֵר אַף
הַנּוֹשֵׂא כָּל הַנּוֹשֵׂא וְנִישָׂא עַל גַּבֵּי
הַמֵּת טָהוֹר חוּץ מִן הַמְּאַהִיל וְאַחַד
בְּזֶמֶן שֶׁהוּא מֵסִיט ׳ ה מִקְוֶה
טָמֵא עַל הַטָּהוֹר וּמִקְוֶה טָהוֹר ׳
עַל הַטָּמֵא חִבּוּרֵי טָמֵא עַל הַט
הַטָּהוֹר וְחִבּוּרֵי טָהוֹר עַל הַטָּמֵא
טָמֵא ר׳ שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מִקְוֶה ט
טָמֵא עַל הַטָּהוֹר טָמֵא מִקְוֶה

טָהוֹר עַל הַטָּמֵא טָהוֹר ׳ ו ה
הַטָּמֵא עַל מִקְצַת מִשְׁכָּב טָמֵא
וְהַטָּהוֹר עַל מִקְצַת מִשְׁכָּב טָמֵא
מִקְצַת טָמֵא עַל הַמִּשְׁכָּב וּמִקְצַת
טָהוֹר עַל הַמִּשְׁכָּב טָהוֹר נִמְצָאתָ
טוֹמֵאָה נִכְנָסָה טוֹמֵאָה נִכְנְסָה לוֹ
וְיוֹצֵא מִמֶּנּוּ כְּפִי שֶׁלְּרוֹמָהּ שֶׁה
שֶׁהִיא נְתוּנָה עַל הַמִּשְׁכָּב וְהַנְּיָר
בֵּינֵיהֶם בֵּין מִלְמַעְלָן בֵּין מִלְמַטָּן
טָהוֹר וְכֵן בָּאֶבֶן הַמְנוּפַעַת טָהוֹר ר
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מְטַמֵּא בַּזּוֹ ׳ ז
הַנּוֹגֵעַ בַּזָּב וּבַזָּבָה וּבְנִידָּה וּבְיוֹלֶדֶת
וּבְמִי חַטָּאת וּבְמִשְׁכָּב וּבַמּוֹשָׁב ״
מְטַמֵּא שְׁנַיִם וּפוֹסֵל אֶחָד פָּרַשׁ ״
מְטַמֵּא אֶחָד וּפוֹסֵל אֶחָד הַנּוֹגֵעַ
אֶחָד הַמֵּסִיט אֶחָד הַנּוֹשֵׂא אֶחָד
הַנִּישָׂא ׳ ח הַנּוֹגֵעַ בְּזוֹבוֹ שֶׁל זָב
וּבְרוֹקוֹ וּבְשִׁכְבַת זַרְעוֹ וּבְמֵימֵי ר
רַגְלָיו וּבְדַם הַנִּדָּה מְטַמֵּא שְׁנַיִם ׳
וּפוֹסֵל אֶחָד פָּרַשׁ מְטַמֵּא אֶחָד
וּפוֹסֵל אֶחָד אֶחָד הַנּוֹגֵעַ וְאֶחָד
הַמֵּסִיט ר׳ אֶלְעָזָר אוֹמֵר אַף הַנּוֹשֵׂא ׳
ט הַנּוֹשֵׂא אֶת הַמֵּרְכָּב וְהַנִּישָׂא
עָלָיו וְהַמֵּסִיטוֹ מְטַמֵּא שְׁנַיִם ״
וּפוֹסֵל אֶחָד פָּרַשׁ מְטַמֵּא אֶחָד ׳
וּפוֹסֵל אֶחָד הַנּוֹשֵׂא אֶת הַגְּבָלָה
וְאֶת מִי חַטָּאת שִׁישׁ נַהֲנִין כְּדֵי הַזְיָיה
מְטַמֵּא שְׁנַיִם וּפוֹסֵל אֶחָד פָּרַשׁ
מְטַמֵּא אֶחָד וּפוֹסֵל אֶחָד הָאוֹכֵל
כְּזַיִת עִם הַטָּהוֹר וְהוּא בְּבַיִת

עדור

הַמְכַסֶּה חֲלוֹת עַל מַנַּת לְהַפְרִישׁ
וְנִשְׁכַּח בַּיִת שֶׁמִּי אוֹמֵי חִיבּוּר נִטְמָא
יוֹם בֵּיתְהִלֵּל אוֹמֵי אֵינָן חִיבּוּר

אֶחָד הַכְּלִים וְאֶחָד הָעוֹר
וְטָהוֹר הַקְּרָאָה אוֹ בְלֹמַּה
קְטַנְתָּא אֶחָד עֲשָׂרָה אֶחָד כְּשֶׁהִיא
לְתוֹךְ פִּי עַד שֶׁלֹּא נִכְלְעָה טָהוֹר
הַטּוֹגֵעַ בְּשֵׂרִין וּבְשִׁלְיָא חֲדָא
וְטִמְּאָה וּבְמֵי עוֹרְבִי סְפָרוּ
וּבְמֵי חִטְּאת שְׁאֵין בֵּהֶן כְּדֵי הַזָּיָה
וְנִגְּבָה וּבְמֵי בֵּית מִטְבְּלָיָא אֶחָד
וּפוֹסֵל אֶחָד זֶה הַכְּלָל הַטּוֹגֵעַ
בְּאֶחָד מִכָּל אֵלּוּ הַטְּמֵאוֹת שֶׁיֵּשׁ
בָּהֶן רְבִיעִית מִשֶּׁיִּטְמָא אֶחָד וּפוֹסֵל אֶחָד
חוּץ מִן הָאָדָם פָּרַשׁ מִטְמָא אֶחָד
וּפוֹסֵל אֶחָד יָאּ נַעַל כְּרִי מִטְמָא
שֶׁרֶץ וּבוֹעֵל נִדָּה מִטְמָא מֵת וְ
אֲבָל שֶׁחָמוּר מִמֶּנּוּ וּבוֹעֵל נִדָּה
שֶׁהוּא מְטַמֵּא קֶרֶץ וּמוֹשֵׁב
נִטּוּמְאָה הַקְּלָה לְטַמֵּא אוֹכָלִין
וּמַשְׁקִין יב אוֹכָלִין וּמַשְׁקִין אֶת
הַתְּרוּמָה הָאוֹכֶל אוֹמֵי רִאשׁוֹן
וְהָאוֹכֶל אוֹכֶל שֵׁנִי וְהַשְּׁוָתָה
מַשְׁקִין טְמֵאִין וְהַבָּאִין רִאשׁוֹנִים
בְּמַיִם שְׁאוּבִין וְטָהוֹר שֶׁנָּפַל עַל
רִאשׁוֹנָה וְעַל רוּבּוֹ שֶׁל שְׁלֹשָׁה לוֹגִין מַיִם
שְׁאוּבִין וְהַסֵּפֶר וְהַיָּדַיִם וְטִבְלוּ יוֹם
וְהָאֲמָתִין וְהַכֵּלִים שֶׁנִּטְמְאוּ בְּמַשְׁקִין

כלבול יום

הַמְכַסֶּה חֲלוֹת עַל מַנַּת לְהַפְרִישׁ
וְנִשְׁכַּח בַּיִת שֶׁמִּי אוֹמֵי חִיבּוּר נִטְמָא
יוֹם בֵּיתְהִלֵּל אוֹמֵי אֵינָן חִיבּוּר

מִקְבִּיעוֹת נוֹשְׁכוֹת וּבַיִן וְכִיבְּרִין
וְשִׁבְּרִין וְהַבָּאִין אוֹמְרִים חֲמִירָה עַל
בָּאֵי וְקָמִיצָה עַל שֶׁלֹּא נִקְמְצָה מַגִּיד
וְקוֹלִית שֶׁבְּמַיִם חֲמִירָה וּרְהוּטָה
גְּרִיסִין שֶׁל פּוֹל רִאשׁוֹנָה וּרְהוּטָה יַיִן
חֲרֵשׁ וְיִהוּדָה אוֹמְרִים אֵין שֶׁל אוֹרֶז
שֶׁמֵּי אוֹ חִיטִּים בִּטְבוּל יוֹם בֵּית הִלֵּל
אוֹ אֵינוֹ חִיבּוּר מִדִּבְרֵיהֶן בְּשֶׁאֵר כָּל
הַטְּמֵאוֹת בֵּין חֻלִּין בֵּין חֲמוּרוֹת
ב הַמְכַסֶּה חֲלוֹת עַל מַנַּת שֶׁלֹּא
לְהַפְרִישׁ וְהָאוֹמֵר חֲמִירָה עַל בָּאֵי
חֲמִיטָה מִשֶּׁקָּרְמוּ פַּנְיוֹן וְקוֹלִית
שֶׁל מַיִם שְׁאֵינָה מְחוּלֶּחֶלֶת וּרְהוּטָה
גְּרִיסִין שֶׁל פּוֹל שֶׁנִּיָּה וּרְהוּטָה יַיִן
יַיִן וְשֶׁל שֻׁמְּן לְעוֹלָם וְשֶׁל שַׁמְשָׁמִין
ר יְהוּדָה אוֹמֵי אַף שֶׁל טוֹפֶחַ טְמֵאִין
נִטְבּוּלֵי יוֹם וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בִּכְלִי
הַטְּמֵאוֹת ג הַמְטַמֵּר שֶׁאַחַר
הַכִּכָּר וְעֵרֶב מֵלַח קֶטֶן וְהַדַּרְחוֹר
פְּתוּחָה מִבָּאן בְּצַבַּעַר יוֹמִי אוֹ מִלְּשָׁהוּא
נֶאֱכָל עִמּוֹ טְמֵאִין בִּטְבוּל יוֹם וְאֵין
עוֹרְכִין לוֹמַר בְּכָל הַטְּמֵאוֹת ד עֵרוּב
שֶׁבְּנִיכָּר וְעֵרֶב מֵלַח הַגָּדוֹל וְהַתַּרְמוֹס
וְהַדַּרְחוֹר יָכוֹל מִבָּאן בְּצַבַּעַר יוֹמִי אוֹמֵי
כָּל שֶׁאֵינוֹ נֶאֱכָל עִמּוֹ טְהוֹרִין נֶאֱכָל
הַטְּמֵאָה וְאֵין עוֹרְכִין לוֹמַר בִּטְבוּל
יוֹם ה הַקְּשׁוֹעָרָה וְהַכּוֹסֶמֶת בְּזְמַן
שֶׁאֵינָן קְלוּפִין הַתְּיָרָה וְהַחִלְּתִית
וְהָאִילוֹס וְיְהוּדָה אוֹמְרִים אַף אֲפוּנִים
שְׁחוֹרִים טְהוֹרִין כְּאֵב הַטּוּמְאָה

561

וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בְּטִבּוּל יוֹם דְּבָרִי ר׳
מֵאִיר וַחֲכָמִים אוֹמְרִים נִטְבָּל יוֹם
וְטָמֵאִין כָּל הַטְּמֵאוֹת חוּץ מִשְּׁעוֹרָה
וְהַטְּמֵאַת מֶזֶג שֶׁהֵן קְלוּפִין וַחֲצָאָה
בֵּין קְלוּפָה בֵּין שֶׁאֵינָהּ קְלוּפָה וְתַקְּנָה
וְהַשְּׁמִינִית וְהַפִּלְפֶּל וְהַזֶּרַע אוֹרֶז
אִסְטְבִּין לַבָּנִין טְמֵאִין בְּטִבּוּל יוֹם וְאֵין
צוֹרֶךְ לוֹמַר בְּכָל הַטְּמֵאוֹת׃ עֵרֶךְ
ב מַשְׁקֶה טְבוּל יוֹם כְּמַשְׁקִין שֶׁהוּא
נוֹגֵעַ בָּהֶן אִילָן וְאִילָן אֵינוֹ
מְטַמֵּין וְשְׁאָר כָּל הַטְּמֵאִין בֵּין קְלִין
בֵּין חֲמוּרִין הַמַּשְׁקִין הַיּוֹצְאִין מֵהֶן
כַּמַּשְׁקִין שֶׁהוּא נוֹגֵעַ בָּהֶן אִילָן וְאִילָן
וְאִילָן הֶחָיְרָה חוּץ מִן הַמַּשְׁקֶה שֶׁ
הוּא אַב הַטּוּמְאָה׃ ב קְלִידָה שֶׁהִיא
מְלֵאָה מַשְׁקִין וְנָגַע בָּהּ טְבוּל יוֹם
אִם הָיְתָה מַשְׁקֶה הֲרֵי הַמַּשְׁקִין
פְּסוּלִין וְהֶחָרֵשׂ טְהוֹרָה אִם הָיָה
מַשְׁקֶה חוּלִין אֲפִלּוּ טְהָרוֹת אִם הָיוּ
הָרִים מִכְּאַמָּה אֲפִלּוּ טְמֵאוֹת חוּלִין
בִּירִים מִבְּטִבּוּל יוֹם וְחוֹמֶר בְּטִבּוּל
יוֹם שֶׁאֵפִלּוּ טְבוּל יוֹם פּוֹסֵל אֶת הַתְּרוּמָה
וְהַבִּירִים סְפִינוֹת גּ מִקְוֶה
שֶׁל חֲמִישָׁה וְשִׁשִּׁים וְשִׁבְעִים שֶׁל חוּלִין
וְנָגַע טְבוּל יוֹם בְּמִקְצָתָן פָּסַל אֶת
כֻּלָּן מִיקְצָה שֶׁל חוּלִין וְשִׁשִּׁים
וְשִׁבְעִים שֶׁל תְּרוּמָה וְנָגַע טְבוּל יוֹם
בְּמִקְצָתָן לֹא פָּסַל אֶלָּא מְקוֹם מַגָּעוֹ
אִם הָיָה שִׁשִּׁים מְרוּבֶּה חוּלִין אַחַר
הַמְּרוּבֶּה אֲפִלּוּ יְהוּדָה אֲמָרָן נִזְמִין

שְׁהֵן נוֹשְׂאִין בְּקַעֲרָה אֲבָל אִם הָיָה מְעֻנָּר
בְּמִדְרֵכָה טְהוֹרָה מְעֻנָּרוֹת בְּעִיזְרָה
וּשְׁאָר כָּל הַנְּדָנִיּוֹת שֶׁרֵבָּן בְּמִשְׁקִין
אוֹ שֶׁרֵבָּן לְדוֹךְ בְּמִשְׁקִין וְרֵבָּן
שֶׁלֹּא בְּמִשְׁקִין וְהֵן נוֹשְׂאִין בְּקַעֲרָה הֲרֵי
אֵילּוּ כְּעִנּוּל שֶׁלְּדַבְרֵיהֶן מִקְוֶה
וְחַמָּה שֶׁל חוּלִין וְשֶׁמֶן שֶׁל תְּרוּמָה
עַל גַּבֵּיהֶן וְנָגַע טְבוּל יוֹם בְּשֶׁמֶן לֹא
פָסַל אֶלָּא שֶׁמֶן וְאִם הָיָה כָּל מְקוֹם
שֶׁהוּא שֶׁמֶן פָּסַל׃ ה בְּשֶׁר
וְחָלָב שֶׁשְּׁרָפָם עַל גַּבֵּי קְדֵרָה וְנָגַע
טְבוּל יוֹם בְּקוֹפָה רְחוּצָה מִבַּחוּץ
וְנָגַע בְּחוּגִיָּה חֲמִצָּה וְכָל הָעוֹלִין
עִמָּהּ חִיבּוּר לְיוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹ שֶׁיֵּשׁ
חִיבּוּר וְחֻלִּין וְכֵן בֵּיצִים שֶׁקָּרְמוּ
עַל גַּבֵּי פְרוֹסוֹת׃ ו מַעֲשֶׂה קְדֵרָה
וְקִטְנִית בְּמֶשֶׁךְ שְׁתֵּי פְרִידִין אֲנִי חִינּוּר
מֶשֶׁךְ שְׁתֵּי גוּשׁ חִיבּוּר וְאִם הָיוּ גוּשִׁין
הַרְבֵּה הֲרֵי אֵילּוּ יְמַעֵט שֶׁמֶן שֶׁהוּא
יָכוֹל עַל גַּבֵּי הַיַּיִן וְנָגַע טְבוּל יוֹם בְּשֶׁמֶן
לֹא פָּסַל אֶת שֶׁמֶן׃ ז יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר
שְׁמֶן חִיבּוּר וְחֻלִּין חֲבִית שֶׁ
שִׁשְּׁקָעָהּ לְתוֹךְ שֶׁל חֻלִּין וְנָגַע
טְבוּל יוֹם מִן הַשְּׁפָה וּלְמַטָּה חִבּוּר
מִן הַשְּׁפָה וְלִמְעָלָה אֵינוֹ חִיבּוּר רַבִּי יוֹחָנָן
בֶּן נוּרִי אוֹמֵר אֲפִלּוּ עַל גַּבֵּי רִיקָּם
וְנָגַע כָּאן פֶּה חִיבּוּר׃ ח חֲבִית
שֶׁנִּקְּבָה בֶּן מְשׁוּלָּה בֶּן מְצִיעָה
וְנָגַע בָּהּ טְבוּל יוֹם טְמֵאָה וְהוֹצִיאָה
אוֹ מְפִיָּה וּמְשׁוּלָּה טְמֵאָה מִן הַצַּד

הַעֲדָרִין מִיכָּן וּמִיכָּן טְהוֹרָה הַמַּעֲרֶה
מִכְּלִי לִכְלִי וְנֶגַע טָבוּל יוֹם בְּקִילּוּחַ
אִם יֵשׁ בּוֹ יְעֵלָה בְּאֶחָד וּמֵאָה ט
בְּעִבּוּעַ שֶׁבַּחֲבִית שֶׁנִּקַּב מִבִּפְנִים ״
וּמִבַּחוּץ זֶה כְּנֶגֶד זֶה טָמֵא בְּאֹהֶל הַטּוּמְ
הָטְוּמְאָה וְטָמֵא בְּאֹהֶל הַמֵּת הַפְּנִימִי
מִלְּמַטָּן וְהַחִיצוֹן מִלְּמַעְלָן טָמֵא ״
בְּאֹהֶל הַטּוּמְאָה וְטָמֵא בְּאֹהֶל הַבַּיִת
הַפְּנִימִי מִלְּמַעְלָן וְהַחִיצוֹן מִלְּמַטָּן
טָהוֹר בְּאֹהֶל הַטּוּמְאָה וְטָמֵא בְּאֹהֶל
הַמֵּת׃ פרק ג כל ידורכ
הָאֳכָלִין שֶׁהֵן חִיבּוּר בְּאֹהֶל הַטּוּמְאָה
חִיבּוּר בְּטָבוּל יוֹם אוֹכֶל שֶׁנִּפְרַס ״
וּמְעוּרָה בְּמֵקִיז עַד מֵאַיִן אוֹמְ אִם
אוֹחֵז בַּגָּרוֹל וְהַקָּטָן עוֹלֶה עִמּוֹ הֲרֵי
הוּא כְּמוֹהוּ ר יְהוּדָה אוֹ אִם אוֹחֵז
בַּקָּטָן וְהַגָּדוֹל עוֹלֶה עִמּוֹ הֲרֵי הוּא
כְּמוֹהוּ ר נְחֶמְיָה אוֹמֵ בְּטָהוֹר וְחָכָמִ
אֹמְ בְּטָמֵא וּשְׁאָר כָּל הָאוֹכָלִין ״
אֶת שֶׁדַּרְכּוֹ לְאָחוֹן אֶתּוֹ בְּעֵלָה
אוֹחֵזִין אוֹתוֹ בְּעֵלָה בְּקֶלַח אוֹחֲזִין
אוֹתוֹ בְּקֶלַח ב יָרַק שֶׁלִּתְרוּמָה
וְכֵיצַד טְרוּפָה נְהוּנָה עַל גַּבָּיו וְנֶגַע
טָבוּל יוֹם בְּבֵיצָה לֹא פָסַל אֶלָּא
קֶלַח שֶׁכְּנֶגְדּוֹ ר יוֹמִי אוֹ כָל הַסָּדָר
הָעֶלְיוֹן וְאִם הָיְתָה כְּמִין כּוֹבַּעְאֵינָה
חִיבּוּר ג חוּט שֶׁלְּבֵיצָה שֶׁקָּרַם
עַל רֹפֶּה שֶׁל לְפָס וְנָגַע בּוֹ טָבוּל יוֹם
בָּהּ מִן הַשָּׂפָה וּלְפָנִים חִבּוּר מִן ה
הַשָּׂפָה וְלַחוּץ אֵינָהּ חִיבּוּר ר יוֹסִ

אוֹ חוּט וְכֹל שֶׁנִּקְלָף עִמּוֹ וְכֵן בְּקִטְנִיּוֹת
שֶׁקָּרְמוּ עַל שְׂפָתָהּ שֶׁל קְדֵירָה ד
עִיסָּה שֶׁטָּבַע מַעֲשֶׂה אוֹ שֶׁנִּתְחַמְּצָה ב
מִסְאוֹר שֶׁלִּתְרוּמָה אֵינָהּ נִפְסֶלֶת ב
בְּטָבוּל יוֹם ר יוֹסִ׳ וְר שִׁמְעוֹן פּוֹסְלִין
עִיסָּה שֶׁהוּכְשְׁרָה בְּמַשְׁקֶה וְנִילּוֹשָׁה
בְּמֵי פֵּרוֹת וְנֶגַע בָּהּ טָבוּל יוֹם ר אֶלְעָזָר
בֶּן יְהוּדָה אִישׁ בִּירְתּוֹתָא אָמַ מִשּׁוּם
ר יְהוֹשֻׁעַ פָּסַל אֶת כְּזוֹלָה ר עֲקִיבָה אָמַ
מִשְּׁמוֹ לֹא פָסַל אֶלָּא מְקוֹם מַגָּעוֹ ׃
ה יָרַק שֶׁלַּחוּלִין שֶׁבִּישְּׁלוֹ בְּשֶׁמֶן
שֶׁלִּתְרוּמָה וְנֶגַע בּוֹ טָבוּל יוֹם ר לְעָזָר
בֶּן יְהוּדָה אִישׁ בִּירְתּוֹתָא אָמַ מִשּׁוּם
ר יְהוֹשֻׁעַ פָּסַל אֶת כְּזוֹלָה ר עֲקִיבָה אוֹמֵ
מִשְּׁמוֹ לֹא פָסַל אֶלָּא מְקוֹם מַגָּעוֹ ׃
ו טָהוֹר שֶׁנִּגַּס מִן הָאוֹכֶל וְעָלָה
עַל גַּבָּיו וְעַל כְּפַר שֶׁלִּתְרוּמָה טָהוֹר
הָיָה אוֹכֵל זֵיתָיו פְּנִינִים הַמָּרִים ״
רְטוֹבוֹת וְכֹל שֶׁהוּא ר וְנָהֶ לְמוֹן אֶת
גַּר עֵינֵיהוּ וְעָפָל עַל גַּבָּיו וְעַל כְּפַר ״
שֶׁלִּתְרוּמָה טְמֵאָה הָיָה אוֹכֵל זֵיתִין ״
גְּוִיבִין קְמָרִים וּבִישׁוֹת וְכֹל שֶׁאֵינוֹ ׃
רָאוּי לְמוֹן אֶת גַּרְעֵינָתוֹ וְעָפָל עַל כ
גַּבָּיו וְעַל כְּפַר שֶׁלִּתְרוּמָה טָהוֹר אֶחָד
טָהוֹר וְאֶחָד טָבוּל יוֹם בַּאֲיִלּוּר מֵאִיר
אוֹמֵ אֵילּוּ וְאֵילּוּ טְמֵאִין בְּטָבוּל יוֹם
שֶׁמַּשְׁקִין שֶׁלְּטָמֵא מַכְשִׁירִין ״
לְרִינּוּעַ וְשֶׁלְּרִינּוּעַ וְחָכָמִ אוֹמֵ
אֵין טָבוּל יוֹם טָמֵא׃ פרק ד
אוֹכֶל מַעֲשֵׂר שֶׁהוּכְשַׁר בְּמַשְׁקֶה

וְנַעֲנֵט טְבוּל יוֹם אוֹ יָדַיִם מִסּוּאֲנוֹתֵי׳
מַפְרִישִׁין מִמֶּנּוּ תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר בְּטָהֳרָה
מִפְּנֵי שֶׁהוּא שְׁלִישִׁי וְהַשְּׁלִישִׁי טָהוֹר
לַחוּלִין׃ ב הָאִשָּׁה שֶׁהִיא טְבוּלַת
יוֹם לָשָׁה אֶת הָעִסָּה וְקוֹרֵאת לָהּ חַלָּה
וּמַפְרִישָׁה וּמַנַּחְתָּהּ כְּפִישָׁה אוֹ בַּנָּחוּתָה
וּמֵקֵפָּה וְקוֹרֵאת לָהּ שָׁם מִפְּנֵי שֶׁהִיא׳
שְׁלִישִׁית וְהַשְּׁלִישִׁי טָהוֹר לַחוּלִין׃
ג עֲרִיבָה שֶׁהִיא טְבוּלַת יוֹם לָטֶת
בָּהּ אֶת הָעִסָּה וְקוֹרְצִין לָהּ חַלָּה וּמֵקֵפָּת
וְקוֹרֵאת לָהּ שָׁם מִפְּנֵי שֶׁהוּא שְׁלִישִׁית
וְהַשְּׁלִישִׁי טָהוֹר לַחוּלִין׃ ד לְגִין
שֶׁהוּא טְבוּל יוֹם וּמִילֵּאתְהוּ מִן הַחָבִית
שֶׁל מַעֲשֵׂר טֶבֶל אִם אָמַר הֲרֵי זוֹ תְּרוּמַת
מַעֲשֵׂר מִשְׁתַּחְשֵׁךְ הֲרֵי זוֹ תְּרוּמַת׳
מַעֲשֵׂר הֲרֵי זֶה עֵירוּב לֹא אָמַר כְּלוּם׃
נִשְׁבְּרָה הַחָבִית הַלְּגִין נִטְיְלוּ נִשְׁבְּרָה
הַלְּגִין הַחָבִית נִטְיְלָה׃ ה בֵּית שַׁמַּאי
הָיוּ אוֹמְרִים חוֹלְלִין עַל פֵּירוֹת עַם הָאָרֶץ
חִזְרוּ וְלוֹמַּ אַף עַל מַעֲשֵׂיהֶן בֵּית הִלֵּל
הָיוּ אוֹמְרִים הַיּוֹצֵא בְקוֹלָר וְאֹמֵר כְּתֻבוּנָתִי
לְאִשְׁתִּי וְהֵנָּה לָהּ הֲרֵי אֵילּוּ יִכְתְּבוּ וְיִתְּנוּ
לָהּ חִזְרוּ לוֹמַּ אַף הַמְפָרֵשׁ וְהַיּוֹצֵא
בְּשַׁיָּרָה רַבִּי שִׁמְעוֹן שָׁזוּרִי אוֹמֵר אַף
הַמְסוֹכֵן׃ ו הַכְּרוּמִין הָאִשְׁקְלוֹנִין
שֶׁנִּשְׁבְּרוּ וְאוֹנְקְלֵי שֶׁלָּהֶן קַיָּמֶת הֲרֵי
אֵילּוּ טְמֵאִים הַמַּעֲבָר וְהַמְּזוֹרָה וְהַ׳
וְהַמַּגּוֹב וְכֵן מַסְרֵק שֶׁל אֵשׁ שֶׁנִּיטְּלָה
אַחַת מִשִּׁנֵּיהֶם וְעָשָׂה שֶׁל מַתֶּכֶת
הֲרֵי אֵילּוּ טְמֵאִין וְעַל כֵּן אָמַר רַבִּי

יְהוֹשֻׁעַ עֶרֶב חֲדָשׁ חִידְּשׁוּ סוֹפְרִין׃
וְאֵין לִי מָה אֲשִׁיב׃ ז הַתּוֹרֵם אֶת
הַכּוֹר וְאָמַר הֲרֵי זֶה תְּרוּמָה עַל מְנָת
שֶׁהָעֲלָה שָׁלוֹם מִן הַשֶּׁבֶר
מִן הַשִּׁפְלָה אָמַר לֹא מִן הַטּוּמְאָה
רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אַף מִן הַטּוּמְאָה׃
נִשְׁבְּרָה אֵינָהּ מְדֻמַּעַת עַד הֵיכָן
תִּשָּׁבֵר וְלֹא תְּדֻמַּע עַד שֶׁתִּתְגַּלְגֵּל
וְתַגִּיעַ לַכּוֹר רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר אַף מִי שֶׁהָיָה
בּוֹ דַּעַת לְהַתָּנוֹת וְלֹא הִתְנָה
נִשְׁבְּרָה אֵינָהּ מְדֻמַּעַת מִפְּנֵי שֶׁהוּא
תְּמִי בֵּית דִּין׃

ידים

מַיִם רְבִיעִית נוֹתְנִין לִידַיִם לְאֶחָד
אַף לִשְׁנַיִם מַחֲנִי לוֹג לִשְׁלֹשָׁה׃
וְלֹא אַרְבָּעָה מְלוֹג לַחֲמִשָּׁה וְלַעֲשָׂרָה
וְלַמֵּאָה רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר וְכֹלָּם שָׁוִין
יַפְחוּת לָאַחֲרוֹנִים שֶׁבָּהֶן מְרִבִּיעִית׃
כּוֹס יָפִין שֶׁל הַשְּׁנַיִם וְאֵין כּוֹס יָפִין
עַל הָרִאשׁוֹנִים׃ ב בְּכָל הַכֵּלִים
נוֹתְנִין לִידַיִם אֲפִלּוּ כְּלֵי גְלָלִים׃
כְּלֵי אֲבָנִים כְּלֵי אֲדָמָה וְאֵין׳
נוֹתְנִין לִידַיִם לֹא בְּדַפְנָתוֹ הַכֵּלִים
וְלֹא בְּשׁוּלֵי הַמֶּחְצָן וְלֹא בְּמִגּוּפַת הַ
הַחָבִית וְלֹא יִתֵּן לְתוֹךְ פִּי חֲפָנָיו׳
מִפְּנֵי שֶׁאֵין מְמַלְּאִין וְאֵין מְקַדְּשִׁין
וְאֵין מְיַיִן מֵי חַטָּאת וְאֵין נוֹתְנִין׳
לִידַיִם אֶלָּא מִכֵּלִי וְאֵין מַצִּילִין כ

בצמיד פתיל אלא כלים שאין
מיצירין מפי כלי חרס אבל לא כלים
ג המים שנפסלין משהיין ר
בהמה נפסלים ומטולין ומקרקעות
משערים נפל להן דין קומום ר
ומלמטה ונשתטרפו מן הפסולין
עשה בהן מלאכה או שישרה
בהן פיתם פסולין לשמשן המימנע
או צפלו ונתנן לשרות טהורות ונפל
לשם משקין ר חדית מן את
המלוכלכות פסולין הדית בהן כלים מדרסין
בחרשין כשרין ר יוסה פוסל
בחרשין ה המים שהחזיקו
מיכאל בהן את המלוכלכין פסולין
משקוה מדית בהן את הכשרין כשרין
הכל כשרין ויהן לירים אפילו
חרש שוטה וקטן מעת לעת בין
פרעין ונטל ומשוה חכית על ציבה
ונטל והשוה נתן לירים ר יוסי
פוסל בשני אילו פרק ב
נטל לידו את משטיפה את
טהורה לשמי ידיו משטיפו את
ר מאיר מיצמאת שישתל מרגיעות
נעל כמי שלהרוגה טהור ר יוסי
מטמא ג נטל את האחרונה
למקום את האחד ואת השניים למקום
אחד ונפל כמי שלהרוגה על
האחרונה טמאו על השנים
טהורה נטל את האחרונה ואת

השנים למקום אחד ונפל כמי שלה
הרוגה טמאה נטל את האחרונה
ונמצא על ידיו קיסם או עפרור ידיו
טמאות שאין המים אחרונים מטהרין
את המים שטל בהן הידים שמעון
בן נמליאל או כל שהוא מבריות ר
המים טהורין ג הידים מישמשות
זו מי טהרות עד הפרק ביצד נטל את
האחרונה עד הפרק ואת השנים
חוץ לפרק וחזרו ליד טהורה ונטל
את האחרונה ואת השניים חוץ
לפרק וחזרו ליד טמאה נטל את
האחרונה לידו אחת ומצה ונטל
את השניים לשתי ידיו ידיו טמאות
נטל את האחרונה לשמי ידיו ונטל
ונטל את השניים לידו אחת ידיו
טהורות נטל לידו אחת ושיפשפה
בחברתה עמדה בראשונה ופסולה
טהורה נטל לידו ארבעה חמשה וד
ביצד זה אומה על גבי זה ובלבד שיהא
שיבוא בהן המים ר מפק נעשה
בהן כל אלה מפק לא נעשה בהן מלאכה
מפק יש בהן בשיעור מפק אין בהן
בשיעור מפק טמאין מפק טהורין
מפקין טהור מעט שאמרו מפק נוגעים
ליטמא ולטמא ולטהר טהור ר יוסי
או ליטהר טמא ה מיצר הדיו ט
טהורות ידיו ולפנים שני כיסין טמאין
מפק נעשה מפק לא נעשה ידיו טמאות
ולפנים שני כיסין טהורין מפק נעשה

סַפֵּק לֹא נַעֲרֵי יָדָיו טְמֵאוֹת אַחַת
טְמֵאָה וְאַחַת טְהוֹרָה וְלָפָנָיו שְׁנֵי ל
כֵּירַיִם טְהוֹרִין נַעֲרֵי בְּאַחַת מֵהֶן סַפֵּק
בְּטֻמְאָה נַעֲרֵי סַפֵּק בְּטָהֳרָה נַעֲרֵי
יָדָיו טְהוֹרוֹת וְלָפָנָיו שְׁנֵי כֵּירַיִם אֶחָד
טָמֵא וְאֶחָד טָהוֹר נַעֲרֵי בְּאַחַת מֵהֶן
סַפֵּק בְּטֻמְאָה נַעֲרֵי סַפֵּק בְּטָהֳרָה נַעֲרֵי
הֵקִיזוּ אַחַת טְמֵאָה וְאַחַת טְהוֹרָה
וְלָפָנָיו שְׁנֵי כֵּירַיִם אֶחָד טָמֵא וְאֶחָד
טָהוֹר נַעֲרֵי בִּשְׁתֵּיהֶן סַפֵּק טְמֵאָה
בְּטֻמְאָה וּטְהוֹרָה בְּטָהֳרָה אוֹ טְמֵאָה
בְּטָהֳרָה בְּטֻמְאָה הַיְדַיִם כְּמוֹת שֶׁ
הָיוּ הַכֵּירַיִם כְּמוֹת שֶׁהָיוּ׃ פֶּרֶק
ג הַמַּכְנִיס יָדָיו בְּבֵית הַמִּטְבָּל
יָדָיו תְּחִילָה דִּבְרֵי ר עֲקִיבָה וַחֲכָמִים
אוֹמְרִים יָדָיו שְׁנִיּוֹת כָּל הַמַּטְמֵא בְּגָדִים
קָשְׁתָה מִמֶּנּוּ מִלְּטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם
לִהְיוֹת תְּחִילָה דִּבְרֵי ר עֲקִיבָה וַחֲכָמִים
אוֹמְרִים לִהְיוֹת שְׁנִיּוֹת אָמַר ר עֲקִי
בָא מַה אֲנִי שֶׁהַיָּדַיִם בְּכָל מָקוֹם אֲמַ
לָהֶן וְכִי יֵשׁ לְךָ אֶלָּא שֶׁתְּהֵא לָהֶן לִהְיוֹת אַב
אִם כֵּן נִיטַּמְּאוּ חוּץ מִמַּה שֶׁאָמַרְתָּ
וְהַכֵּלִים שֶׁנִּיטַּמְּאוּ נִמְשָׁכִים מִטַּמְּאִין
אֶת הַיָּדַיִם לִהְיוֹת שְׁנִיּוֹת דִּבְרֵי רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֶת שֶׁנִּיטַּמְּא
בְּאַב הַטּוּמְאָה מְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם
בְּיָלָד הַטּוּמְאָה אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶת
הַיָּדַיִם ל אָמַר רַבָּן גַּמְלִיאֵל מַעֲשֶׂה
בְּאִשָּׁה אַחַת שֶׁבָּאָה וְאָמְרָה
לוֹ נִכְנְסוּ יָדַי לְאַוִּיר כְּלִי חֶרֶס עַל

וְכַמָּה הֵיכָא טוּמְאָתָהּ וְלֹא שָׁמְעִי
כְּלוּם אָמְרָה לוֹ אֲמִרוּ חֲכָמִים מִכְּאָן
הִתְבַּר אֶת שֶׁנִּטְמָא בְּוַדַּאי הַטּוּמְאָה
מְטַמֵּאת הַיָּדַיִם בְּוַדַּאי הַטּוּמְאָה אֵינָהּ
מְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם ג כָּל הַעוֹסֵק
אֶת הַתְּרוּמָה מְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם לְ
לִהְיוֹת שְׁנִיּוֹת וְהַיָּד מְטַמֵּא אֶת הַחֻלִּין
רִבִּי ר יְהוֹשֻׁעַ וַחֲכָמִים אוֹ אֵין שְׁנֵי
עוֹשֶׂה אֶלָּא לְתַן וְהָלְאָה כְּתַנִּי הַקּוֹדֶשׁ
שְׁנַיִן וּבִטְמֵין אֶת הַיָּדַיִם אָמְרוּ לוֹ
אֵין דָּנִין דִּבְרֵי תוֹרָה מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים
וְלֹא דִבְרֵי סוֹפְרִים מִדִּבְרֵי תוֹרָה וְלֹא
דִּבְרֵי סוֹפְרִים מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים ד
רְצוֹעָה תְּפִילִּין עִם הַתְּפִילִּין מְטַ
מְּטַמְּאוֹת אֶת הַיָּדַיִם ר שִׁמְעוֹן אוֹמֵר
רְצוֹעָה תְּפִילִּין אֵינָן מְטַמְּאוֹת הַיָּדַיִם
ה גִּילְיוֹן שֶׁבַּסֵּפֶר שֶׁמִּלְמַעְלָן
וְשֶׁלְּמַטָּן שֶׁבַּתְּחִילָּה וְשֶׁבַּסּוֹף ר
מְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם ר יְהוּדָה אוֹמֵר
שֶׁבַּסּוֹף אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם עַד
שֶׁיַּעֲשֶׂה לוֹ עַמּוּד ו סֵפֶר שֶׁנִּמְחַק
וְנִשְׁתַּיֵּר בּוֹ שְׁמוֹנִים וַחֲמִשָּׁה אוֹתִיּוֹת
כִּפְרִישַׁת עֶזְרָא בְּנֶסַע הָאָרוֹן מְטַמֵּא
אֶת הַיָּדַיִם כְּגִילָּה שֶׁכְּתוּבָה בְּה שְׁמוֹנִים
וַחֲמִשָּׁה אוֹתִיּוֹת כִּפְרִישַׁת עֶזְרָא בְּנֶסַע
הָאָרוֹן מְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם כָּל כְּתָבִי
הַקּוֹדֶשׁ מְטַמְּאִין אֶת הַיָּדַיִם וְשִׁירֵי
הַשִּׁירִים וְקֹהֶלֶת מְטַמְּאוֹת אֶת הַיָּדַיִם
ז ר יְהוּדָה אוֹ שִׁיר הַשִּׁירִים
מְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם וְקֹהֶלֶת מַחֲלוֹקֶת

ר יוסי אומ קהלת אינה מטמאה את
הידים ושיר השירים מחלוקת ר
שמעון אומ קהלת מקולי בית שמאי
ומחומרי בית הלל ח אמ ר שמע
בן עזאי מקובל אני מפי שבעים ו
וחמשה זקנים ביום שהושיבו את
ר לעזר בן עזריה בישיבה השירים
וקהלת מטמאות את הידים ט
אמ ר עקיבא חס ושלום לא נחלק
אדם מישראל על שיר השירים
שלא נטמא את הידים שאין כ
העולם כולו כדאי כיום שניתנה שיר
השירים לישראל שכל הכתובים
קודש ושיר השירים קודש קדשים
ואם נחלקו לא נחלקו על קהלת אמ
יוחנן בן שמועון חמיו שלר עקיב
כדברי בן שאין נחלקו ובן בנימין
פרק ד מ ביום נטע וגדר
על שני בני הגלים שהיא משנה
לוב ועל השעה קבין שנים דרקה
שהיא טומאה מדרס שר עקיבה
או ערינה הגלים כשמה ב
בן ביום אמרו כל הזבחים שנזבחו
שלא לשמן כשרים אלא שלא
עלו לבעלין משם חובה חוץ מן
הפסח ומן החטאת הפסח בזמנו
והחטאת בכל זמן ר אלעזר אומ
את האשם הפסח בזמנו והחטאת
והאשם בכל זמן אמ שמעון
מיקובל אני מפי שבעים ושנים כ
וזקן ביום שהושיבו את ר אלעזר בן
עזריה בישיבה שכל הזבחין הנאכלין
שנזבחו שלא לשמן כשרין אלא
שלא עלו לבעלין משם חובה חוץ
מן הפסח ומן החטאת לא הוסיף בן
עזאי אלא העלה ולא הודו לו חכמי
ג בו ביום אמרו עמון ומואב מהן
בשביעית וגזר ר טרפון מעשר עני
וגזר ר אלעזר בן עזריה מעשר שני
אמ ר ישמעאל אלעזר בן עזריה
עלינו ראיה ללמד שאתה מוסיר
עלינו ראיה ללמד ר אמ לו ר אלעזר
בן עזריה ישמעאל אחי אנא לא ע
שניתי מימדר שנים ר טרפון אחד כ
שנה ועלינו ראיה ללמד ה השיב
ר טרפון מינין חוץ לארץ ועמון
ומואב חוץ לארץ מה מינין מעשרי
עני בשביעית אף עמון ומואב מעשרי
בשביעית ו חשיבו עזאי בן
עזריה בכל חוץ לארץ עמון ומואב
חוץ לארץ מה בבל מעשר שיני ב
בשביעית אף עמון ומואב מעשרי
שיני בשביעית ז אמ ר טרפון
מינין מפני קריבה עשאוה מעשר
עני שיהא עני ישראל נסמכין כ
עליה בשביעית אף עמון ומואב
שהן קרובין נעשין מעשר עני ש
יהוא עני ישראל נסמכין עליה
בשביעית אף עמון ומואב שהן
קרובין נעשין מעשר עני שיהוא עני

יִשְׂרָאֵל נִסְמְכִין עֲלֵיהֶן בְּשִׁבְעִית׃

ח אָמַר לוֹ אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה׃
חֲזַן אַתָּה כְּמֵיתָנֵן בִּימֵינוּ וְאֵין אַתְּדָרֵשׁ
אֶלָּא כְּמַשְׁמָעוֹ דָּן נַפְשׁוֹת וְקוֹבֵעַ אַתָּה
אֶת הַשָּׁמַיִם מִלְּהוֹרִיד טַל וּמָטָר שְׁנָה
הֵיקַבֵּעַ אַתֶּם אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם קוֹבְעִים
אוֹתִי וְאֶמְרוּתֶם בְּמֵיה קְבַעְנָךְ וְהַתְרוּמָה
הַשּׁוֹבֶרֶת טַרְפֵּנוּ׃ ט אָמַר יְהוֹשֻׁעַ
חַיֶּיךָ אֲנִי כְּמִשִּׁיב עַל דִּבְרֵי אָחִי טַרְפוֹן
אֲבָל לֹא לְעִנְיַן דְּבָרָיו מְעִידִים מַעֲשֶׂה
חָדָשׁ וּבְלִי מַעֲשֶׂה יְשָׁן וְהַנִּדּוֹן שֶׁלָּפָנֵינוּ
מַעֲשֶׂה חָדָשׁ יְדוּן מַעֲשֶׂה חָדָשׁ׃
בְּמַעֲשֶׂה חָדָשׁ וְאֵל יְדוּן מַעֲשֶׂה׃
חָדָשׁ מִמַּעֲשֶׂה יָשָׁן מְעִידִים מַעֲשֶׂה
זְקֵנִים וּבְלִי מַעֲשֶׂה נְבִיאִים וְהַנִּדּוֹן
שֶׁלָּפָנֵינוּ מַעֲשֶׂה זְקֵנִים יְדוּן מַעֲשֶׂה
זְקֵנִים מִמַּעֲשֶׂה זְקֵנִים וְאֵל יְדוּן מִ
מַעֲשֶׂה זְקֵנִים מִמַּעֲשֶׂה נְבִיאִים נִמְנוּ
וְנִמְרוּ עָמּוֹן וּמוֹאָב מַעְשֵׂר עָנִי בַּ
בַּשְּׁבִיעִית׃ י וּבְשִׁבְעִים זְקֵנִים
דּוֹר יַבְנֶה הָיָה אֶלְיֶשַׁע לְלוֹר
אָמַר לוֹכְיָה חִיזְקִיָּה הָיָה לָהֶם בְּבֵית דִּ
מִדְרָשׁ הַיּוֹם אָמַר לוֹ נָמִיט וְנָמְרוּ עָמּוֹן
וּמוֹאָב מַעְשֵׂר עָנִי בַּשְּׁבִיעִית׃
יא בְּבָה רִ אֶלְיָעוֹר וְאָמַר מַה
לִירָאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם יָבֹא וְאָמוֹד
לָהֶן אַל תַּחוּשׁוּ לִכְבוֹדְכֶם מִקּוֹבֵל
אֲנִי מִרַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי שֶׁשָּׁמַע מִ
מִדְּבִּי וְרִבִּי מִרַבּוֹ הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי
שֶׁעָמּוֹן וּמוֹאָב מַעְשֵׂר עָנִי בַּשְּׁבִיעִית׃

יב בֶּן בְּנַיָּה בָּא וְיִהוּדָה גַּר עַמּוֹנִי
וְעָמִיד לִפְנֵיהֶן בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ אָמְרוּ
לַהֶן מַה אָמַר לָכֶם בֶּן בְּנַיָּה אָמַר לָהֶן
נָמִיל יֵאָל אֲסוּר אַתָּה אָמַר לוֹ וְיִשַּׂ
מוּתָּר אַתָּה אָמַר לוֹ רַבָּן נָמִיל יֵאָל הִתִּיר
אוֹתִי לֹא יָבֹא עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי בִּקְהַל
יְיָ עַד עוֹלָם אָמַר לוֹ יְהוֹשֻׁעַ וְלִי
עַמּוֹנִין וּמוֹאָבִין בִּמְקוֹמָן הֵן כְּבָר עָלָה
סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּבִלְבֵּל אֶת ה
הָאוּמּוֹת שֶׁכֻּלָּן וְאַסּוּרִי גְּבוּלוֹת עַמִּים׃
וְעַד שֶׁעָמַד וְאָמַר כֵּן יוֹשֵׁב אָמַר לוֹ
רַבָּן גַּמְלִיאֵל חֲרִי הוּא אוֹמֵר וְאַחֲרֵיכֵן
אָשִׁיב אֶת שִׁבְוַת בְּנֵי עַמּוֹן וְכִבְרַ חֲזִי׃
אָמַר לוֹ יְהוֹשֻׁעַ הַפְתּוֹב אוֹ וְשַׁבְתִּי
אֶת שִׁבְוַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְיִהוּדָה אָמַר
לוֹ וְנָדִין לֹא שָׁבוּ וְהִיתִּירוּהוּ שֶׁבָּא
בְּקָהָל׃ יג הָרְגוּם שִׁבְעָרָא וְטֵ
וְשִׁבְרַנְיָאֵל מְטַמְּאִין אֶת הַיְרֵדִים הָרְגוּם
שִׁבְעָרָא עִבְרִית וְעִבְרִי שֶׁהִתְגִּיּוֹרוּ
וְלֹא עִבְרִי אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶת הַיְרֵדִים
לְעוֹלָם אֵינוֹ מְטַמֵּא עַד שֶׁיִּתְגַּיֵּר
אִשְׁתּוֹ וּבְנָיו וְכָל הָעוֹר בְּדִין׃ יד
אוֹמְרִין צַדּוּקִין קוֹבְלִין אָנוּ עֲלֵיכֶן
פְּרוּשִׁין שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִין מַתְּבֵי ה
הַקּוֹדֶשׁ מְטַמְּאִין אֶת הַיְרֵדִים וּמִ
וּם עִפְרֵי מִירוֹן אֵין מְטַמְּאִין אֶת
הַיְרֵדִים אָמַר רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי וְלִי
אֵין לָנוּ עַל הַפְּרוּשִׁין אֵלּוּ מִכְלָּ
חֲרִי הֵן אוֹמְרִים עַצְמוֹתֵיהֶם חֲמוֹר טְהוֹרִין
וְעַצְמוֹת יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל טְמֵאִין׃

אמרו לו לפי חיבתן חייא סומאתן
שלא עשה אדם עגומה אלא מן
הזורזה אמללתן אלא כתב חלוש
לפי חיבתן חייא סומאתן וסיפרי
מירון שאינן חופין אינן מיטמין
את הידים טו אלו עדוקין קלין
אנו עליכן פרושין שאתם משחרין
את הניצוק אומרין פרושין קובלין
אנו עליכם עדוקים שאתם משחרין
את דאמית המים הבאה מבית הקברות
אומ עדוקים קובלין אנו עליכם
פרושין מה אם שורי וחמור שאינן
חייב בהן מיעוט הרי אנו חייב בניהן
עבדי ואמתי שאני חייב בהן מיעוט
אין לי אין שאני חייב בניהן אמרו
להם אי אתם אומרים בשורי וחמורי
שאין בהן דעת תאמרו בעבדיו
ואמתי שיש בהן דעת שאם אין נשמע
ילד ונדלין גרישו של אחד ואחד
חייב לשלם יו אמרין גלילי
קובלי אנו עליכן פרושין שאתם
מהבין את החמושל עם משה בעט
אומ פרושין קובלין אנו עליך מן
גלילי שאתה כותב את השם עם
הכושל בדרך ולא עוד אלא שאתם
כותבין את הכושל מלמעלן ואת
השם מלמטן ואמרו פרשה מי
אשה אשר יעבר קולו של שלח את
ישרל וכשלקה מהו אומ הצרעין
חסלת ידים

כל שהוא אין לו שומר מיטמא
ומיטמא ולא מיצטרף שומר את של
בני שאינו בר מיטמא ומטמא
ובר צטרף לא שומר ולא בר מי
מיטמא ולא מטמא ב שרשי
השום והבצלין והקפלוטות טמין
שהן לחין והמיטמה שלהן נוגעת
בין יבישה והעשבי שהוא מכוין
כנגד האוכל ושרשי החזרין וחצנון
והנפוס רבי מאיר מטהר והוא אומ
שורש צנון גדול מיצטרף והסיב של
אינו מיצטרף שרשי המינתה והפצע
וקוקוס שדה וקיקוס גינה שעקרן
לשמלין ושיורה שלשי בזול הלפוש
שלהר אלעזרי אף הסיב של
רצפת הדריאילו מישמין ומטמין
ומיצטרפין ג אילו שמטמין ומ
מיטמין ולא מיצטרפין שרשי השום
והבצלין והקפלוטות בזמן שהן
יבישין והעשבה שאינו מכוין כנגד
האוכל ויד הפרכיד שעה מיכן ומטמא
מיכן ויד המאכילו כל שהוא ונוגע
שלא אשלול שריקעה ויד מלבר
שלהמרה ארבעה טפחים וקרקע של
שנולת של שלשה טפחים ויד כל ה
הנתן צרין של שלשה טפחין ושאינן
דבקין להקרקע יהין ושורשיהן כל
שהן ומלשון של שלשלין חרי אילו
מיטמין ומטמין ולא מיצטרפין

ד אילו לא מיטמין ולא מטמין ולא
מיטהרין שורשי קולסי אכרוב וחו
וחילפוף הרדין והלפת בזמן שהן ש
דרכן להיגדד ונעקרו יוסי מטמא
בכולן ומטהר בשורשי קולסי אכרוב
והלפת ה כל הדומה לאוכלין שכסמן
בגורן טהורין ר יוסי מטמא פס יבח
שלא שכל שרי קנה טהורה שיורד בה
גרגר אחד טמאה שרוצים שלתמרה
שרי קנה טהור שיורדו בה תמרה אחת
טמאה וכן בקטנות שרבים שרי קנה
טהור שיורדו בה גרגר אחד טמאו לשעור
בן עזריה מטהר בשלפול ומטמא ב
בשלק טנופת מפני שהוא רועה במי
מישכון ר עקביא אומר
וגרוגרותיהן כלים והחרובין הרי אלו
טמאין ומטמאין ומיטרפין ר יוסי או
אף עוקץ דלעת עוקצי האשכולות
טרמילין והפרישין והחוברין עוקצין
דלעת טפחועוקץ קישות שפחו לשעור
ביר צרוק אין טפחיים הרי אילו מיטמין
ומיטמין ולא מיטרפין ושאר כל ה
הענינין לא מיטמין ולא מטמאין
פרק ב ומין שכבשין בטרפיתן
טהורין לפי שלא נכבשין אלא למראה
פשוטי שלקשות ונתנן שלק טהור ר יו
יהודה אומר כל שהוא לפני התורה
טמאה ב כל הגלעינין מיטמין
ומטמאות ולא מיטרפות לעיסה של
ויטב על פי יוצאה מיטמאת ושל

ובלשה אינה מיטרפת לפיכך חומל
של בשר מיטרפת ושל חומץ אינה מיט
מיטרפת לעיסה שמיקלה יוצאה כעי
האוכל מיטרף עיסה שיש עליו בשר
כעוד האוכל מיטרף היה עליו מיד א
אחד ר וישמעאל אומר רואין אותו כיצד
מיקיש בטבעות וחכמים אומרים כעוד האוכל
מיטרף כגון חס יאה והאוכן והחורדעת
ג החימון והאבטיח שבמוכן
מיקבלו מיטרף שלם שלם מיכן ומיכן
ונימוק מן האמצעיים מיטרף הפיטמא
שלרימון מיטרפת הנץ שלו איט מיטרף
ר יאלעזר אומר כל המשקין טהורין
כל הקילחת מיטמאת ומטמאת ומיטרפת
ר יהודה או שלשקלין בצל הפנימית
בן שליחה בן קדורה מיטרפת
שלילמה מיטרפת וקדורה אינה מיטרפת
חיוי ענבן בן בק ובן בק ר
המיחה לבשל אף על פי שאי מיריק
אינה חיבור לבשול שלקין ולהניח על
השולחן חיפוי הסדיל לפרק אוכל
שהתחיל בו אינו חיפוי ר האגוזין
שאמטו והבקלין שחמרן חיבור
חיבור והתחיל לפרק באגוזין ולפלק בב
בבצלין אינו חיבור האגוזין והחשקדין
חיבור משירסם ר יהושע אומר עד
שיגעם ושלקה עד שירסם עגם שרש
בו כיוצא בו עד שירסם הרמון שעדיין
חיבור עד שיריש עליו בקלה כיוצא בו
שלל הסוכלין והבוד שהוא בפעור בכלאים

חיפור עד שיתחיל להזיר ח
עלי ירקות וירקין מיטמרפין לבנן
אין מיטמרפין ר' אלעזר בר' יעקב אומר
לבנן מיטמרפין באוכרוב מפני שהן
אוכלי ובחזרין מפני שהן משמרין
את האוכל ט עלי בצלים וכני
בצלים אם יש בהן ניר משתערין
בכל שהן אם יש בהן חלל ממעה
את החללין פה ספוגית משתערת
בכמוה שהיא אם יש בה חלל ממעה
את החללה בשר הטעון שחיטה ובשר
הזקוק שנתכסעט משתערין בכמוה
שהן י קישואה שנעשנה בעגינין
והגבילה וינאת חזיר לעגינין טהרה
אמי רבן שמעון מה טיבה ליטהר אלא
אמי הוא ובמאתן והטהור יאכל יא
כל גללין וכלי אדמה שהשרשין
יכולין לינאת בהן אינן מכשירין את
הזרעין עגינין נקובין אינן מכשירין
את הזרעין ושאינן נקובין אינן מכשירין
את הזרעין וכמה שיעורו של נקב
פי שיניא בו שורש קטן מילהו
עפר על שפתו הרי הוא כטבלה ש
אין לה ליזבין פרק ג
יש נריכין הכשר ואין נריכין מחשבה
מחשבה והכשר מחשבה ולא הכ
הכשר ולא הכשר ולא מחשבה
כל האוכלין המיוחדין לאדם נ
נריכין הכשר ואינן נריכין מחשבה
נ החוטה מן האדן מן הבהמה מן

שנטמאה

החיה מן העופות ומגבלה עוף הטמא
והחלב בכפרין ושאר כל הירקות שדה
ושמרקעין ופטריות ר' יהודה אומר
חוץ מפרישי שדה והרגילה וגן הח
החלב ר' שמעון אומר חוץ מן העגבניות
ר' יוסי או חוץ מן הבלוכסין הרי אילו
נריכין מחשבה והכשר ג גבלת
בהמה טמאה בכל מקום וגבלת עוף
הטהור טמאה בכל מקום וגבלת עוף
הטהור בכפרין נריכין מחשבה ואינן
נריכין הכשר גבלת בהמה טהורה בכל
מקום וגבלת עוף הטהור והחלב ב
בשוקים אינן נריכין לא מחשבה
ולא הכשר ר' שמעון או אף הגמל
והארנבת והשפן והחזיר ד השנת
משנתנה טעם בקדירה אין בה משום
תרומה ואינה מטמאה טומאת אכלין
לובי זרדין ושל עדל ועלה החוף
השוטה אינן מיטמאין טומאת אכלין
עד שיימתקו ר' שמעון אומר אף של
פקועות כיוצא בהן ה הבושה
והחמכן וראשי בשמים הניא והחלתית
והפלפלין וחלות חריע גלקחין בכסף
מעשר ואינן מיטמאין טומאת אכלין
דברי ר' עקיבה אמר ר' יוחנן בן נורי אם
נלקחין בכסף מעשר מפני מה אין
מיטמין טומאת אכלין אם אינן מיטמין
טומאת אכלין עתה הן לא יילקחו בכסף
מעשר ו הפגים והבוסר ר' עקיבה
מיטמא טומאת אכלין ר' יוחנן בן נורי

משיבו או לעונה המעשרות פרי עץ ותן
ועגבים בית שמי מטמין ובית הלל
מטהרין הקיבח בית שמי מטהרין ובית
הלל מטמאין וכן למעשרות ז דגים
מאמתי מקבלין טומאה בית שמי או
משיעודו בית הלל או משימלוהו ר
עקיבה או אם יכולין לחיות ויחזור ט
שלית אמה שנפשח ומעורה בקליפה
ר יהודה מטהר וחכמים או אם יכולין
לחיות הביאה שנעקרה ומעורה אפי
בשורש קטן טהורה ח הקיור
בעין לכל דבר אלא שהוא נקוב
בכסף מעשר ובפומוסה לאכלין ו
ופטורות מן המעשרות ט
חלב בהמה טהורה איבו מטמא
טומאת נבילה לפיכך איבו צריך
הכשר דגין טמאין וחגבין טמאין צ
צריכין מח שבה בכפרין כ כוורת
דבורין ר אלישער או הרי היא כק
כרקר עוכרת בין עליה פרוזבול ואינה
מקבלת טומאה ובמיקוה והרודה
מימנה בשבת חייב וחכמים אומרים אינה
כקרקע ואין חוכרין עליה פרוזבול
ומקבלת טומאה במיקוה והרודה
מימנה בשבת פטור חלות דבש
מאמתי מטמאין משום בית שמאי
אומרים משיחדוך ובית הלל אומרים מש
משיורפק יוא אמר ר יהושע בן
לוי עתיד הקבה להעחיל לכל צדיק
וצדיק שלש כיאות ועשרה על כיות

שנ להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם
אמלא אמ ו שיעין בן חלפתא
אין לך כלי שהוא מחזיק ברכה
אלא שלום שנ יי עוז לעמו יתן
יברך את עמו בשלום

כלים	פרקין	תלתין
אהילות	פרקין	תמימר
נגעים	פרקין	ארבעסר
פרה	פרקין	תריסר
טהרות	פרקין	עשרה
מקוות	פרקין	עשרה
נדה	פרקין	עשרה
מכשירין	פרקין	שיתא
זבים	פרקין	חמשה
טבול יום	פרקין	אחדעסר
ידים	פרקין	ארבעה
עוקצים	פרקין	תלתא

סך פירקין דטהרות
מאה ועשרין ושיתא

חסלת שיתא סידרי משנה

סכום כל פירקי משנתינו
הקכב

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Zelus me lauvenii Fiamuelli
Camillo Zufatibu Lug

1572

MAGY. TUD. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA